

ഭാരതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനവും സാംസ്കാരികപൈതൃകവും പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മഹദ്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, അവയുടെ മൂല്യവും വ്യക്തതയും ഒട്ടും ചോർന്നുപോകാതെത്തന്നെ, നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് പരിരക്ഷിക്കുകയും ജിജ്ഞാസുകൾക്ക് സൗജന്യമായി പകർന്നുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷന്റെ ലക്ഷ്യ സാക്ഷാത്കാരമാണ് ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി.

ഗ്രന്ഥശാലകളുടെയും ആദ്ധ്യാത്മിക പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും സഹകരണത്തോടെ കോർത്തിണക്കിയിരിക്കുന്ന ഈ ഓൺലൈൻ ലൈബ്രറിയിൽ അപൂർവ്വങ്ങളായ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്കാൻ ചെയ്ത് മികവാർന്ന ചെറിയ പി ഡി എഫ് ഫയലുകളായി ലഭ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇവ കമ്പ്യൂട്ടറിലോ പ്രിന്റ് ചെയ്തോ എളുപ്പത്തിൽ വായിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയിൽ ലഭ്യമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വ്യക്തിപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൗജന്യമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ വാണിജ്യപരവും മറ്റുമായ കാര്യങ്ങൾക്കായി ഇവ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നത് തീർച്ചയായും അനുവദനീയമല്ല.

ഈ ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിന് മുതൽക്കൂട്ടായ ഈ പുണ്യഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രചയിതാവിനും പ്രകാശകർക്കും നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയെക്കുറിച്ചും ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷനെക്കുറിച്ചും കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ അറിയാനും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാകാനും ശ്രേയസ് വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിക്കുക.

<http://sreyas.in>

ഋഗ്വേദസംഹിത

മലയാളവിവർത്തനം

[Malayalam]
RGVEDA—SAMHITA Vol. I
Malayalam Translation
with Commentary

Translated by
Vallathol Narayana Menon

Commentary by
C. Govinda Kurup

First Published 1955
Under the auspices of
The Sahitya Akademi, India
Reprinted 1981

Printed at
Sastha Printers
Trivandrum

Price Rs. 70.00

Published by
Chemmanam Chacko
Director
Department of Publications
For the University of Kerala
Trivandrum

ഔദ്യോഗികസംഹിത

മലയാളവിവർത്തനം

ഒന്നാം വാല്യം

ഒന്നുമുതൽ അഞ്ചുവരെ മണ്ഡലങ്ങൾ

വിവർത്തകൻ

വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ

ടിപ്പണീകാരൻ

സി. ഗോവിന്ദക്കുറുപ്പ്

പ്രകാശനവിഭാഗം

കേരളസർവ്വകലാശാല

തിരുവനന്തപുരം

1981

മുദ്രണം :

ശാന്താ പ്രിന്റേഴ്സ്,
തിരുവനന്തപുരം-695 014.

A translation of the Rgveda can at no time be considered an easy task. To have undertaken it at my age was an act of temerity. But it was an ambition that I had cherished for many years and I was anxious to see it fulfilled in my life time.

Though the work of translation was strenuous, I was able to complete the work as a result of nearly three years of regular and unremitting toil. But the more difficult problem of getting it published still remained and but for the generous support of the Sahitya Akademi I have no doubt that the work of my old age would never have seen light of day.

I cannot adequately express my profound gratitude to the Executive Board of the Sahitya Akademi for the generous grant of Rs 15000 which they made towards the expenses of the publication of this book.

I am also deeply grateful to the Travancore-Cochin Government for the encouragement they have given me by sanctioning a sum of Rs. 2500 towards the cost of publication.*

*10-6-'55,
Cheruthuruthy.*

VALLATHOL

---

* From the first edition

ഒരു നെടുവീർപ്പ് :

വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ ഒരുവസരത്തിൽ, 'ഇന്ത്യയിലെ അധഃകൃതരെ വേദം വഴിപോലെ പഠിപ്പിക്കണമെന്നു പ്രസ്താവിച്ചപ്പോൾ. ഇതു മുപ്പത്തോളം വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ഏതിലോ വായിച്ചപ്പോൾ എന്നിങ്ങു തോന്നി, സ്വാമികളുടെ നിർദ്ദേശം എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കാൻ വേദം ഓരോ ദേശഭാഷയിലും ശരിയ്ക്കു പകർത്തേണ്ടെന്നെന്ന്. അതോടൊപ്പം, ഋഗ്വേദം എന്റെ ഭാഷയിൽ അവതരിച്ചു കാണാൻ ഒരാഴ്ചയും എന്നെ പിടികൂടി.

ഇതു തെല്ലം സുസാധ്യമല്ലെന്നറിയാമെങ്കിലും, ഞാൻ രണ്ടുനാലു വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥലങ്ങളിൽ വെളിപ്പെടുത്താതിരുന്നില്ല. അതു വിദ്യാഭ്യാസങ്ങളിലാകും അത്ര വകവെച്ചില്ലെന്നു തീർത്തു പറഞ്ഞുകൂടാ: വിളിപ്പെട്ട വേദകോവിദനായിരുന്ന വി. കെ. നാരായണൻ ഭട്ടതിരിപ്പാടവർക്കും ഋഗ്വേദം ഗദ്യാത്മനാ തർജ്ജമ ചെയ്യാനും, 'മാതൃഭൂമി' പ്രസിദ്ധീകരിക്കുവാനും ഒരുങ്ങുകയുണ്ടായി; എന്നാൽ, പ്രശംസനീയമായ ആ പ്രാരംഭം എന്തുകൊണ്ടോ മുമ്പോട്ടു പോയില്ല.

ഒടുവിൽ, ഈ കീഴവന്റെ വിറയുന്ന കൈകൾതന്നെ കനത്ത ഋഗ്വേദത്തെ കടന്നെടുത്തു—ആ മുപ്പതു വയസ്സുചെന്ന ആശാവേശത്താൽ ഈ എഴുപത്തഞ്ചുകാരൻ ഋഗ്വേദവിവർത്തനമെന്ന അലങ്കാരത്തിൽ ഉന്തി വീഴ്ത്തപ്പെട്ടു. അയാൾ ഉള്ള കൈപ്പൊക്കമെടുത്തു നീന്തി നീന്തി കൈകാൽ കഴഞ്ഞു, രണ്ടരക്കൊല്ലംകൊണ്ടു്, എങ്ങനെയോ മറകരയിലണഞ്ഞു, അതെ ഒരു നെടുവീർപ്പിടം!

മൂലഭാഷയുടെ വല്ലാത്ത വൈലക്ഷണ്യം, എന്റെ വ്യുൽപ്പത്തിയുടെ അല്പതം, വാർദ്ധക്യത്താൽ വളരുന്ന വിസ്മൃതി—ഇത്യാദികൾ ഈ വിവർത്തനത്തിൽ പലതരം വികലതകൾ വരുത്തിയിട്ടുണ്ടാവും. അതിനാൽ, ഇതു് ഋഗ്വേദ തർജ്ജമയുടെ ഒരു കരുപ്പകർപ്പായി കരുതിയാൽമതി; അസ്സലേശത്തു നല്ല കൈത്തഴക്കം സിദ്ധിച്ചവർ നടത്തട്ടെ.

നമ്മുടെ സാഹിത്യസമ്പന്നനായ സർദാർ കെ. എം. പണിക്കർ, വലിയ വലിയ ജോലികളാൽ വലയിതനായിരിയ്ക്കു, ഇത്ര പഠനീയവും കമനീയവുമായ ഒരുമുഖം എഴുതിത്തന്നതു മലയാളികളുടെ ഒരു ഭാഗ്യമായി ഗ്രണിക്കാം. പ്രിയ ഭാരതാക്ഷരേ, നാമൊത്തൊരുമിച്ചു്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹത്തരമായ മാതൃഭാഷാഭക്തിയുടെ മുമ്പിൽ നമ്മുടെ അഭിനന്ദനം കൃതജ്ഞതയോടെ അർപ്പിക്കുക!

ചെറുതുരുത്തി
10-6-1955

വള്ളത്തോൾ
ബ്ലൂ

ഒന്നാം പതിപ്പിൽ വള്ളത്തോളിന്റെ കൈപ്പടയിൽ ചേർത്തിരുന്നതു്.

മഹാകവി വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ

ആമുഖം

വേദമാഹാത്മ്യം

യാവൽ സ്ഥാസ്യതി ഗിരയഃ
സരിതശ്ച മഹീതലേ
താവദുഗ്രേദമഹിമാ
ലോകേഷു പ്രചരിഷ്യതി.

എന്നാണ് ഹിന്ദുക്കൾ വിശ്വസിക്കുന്നത്. മനുഷ്യജാതിയുടെ ഏറ്റവും പുരാതനമായ സമ്പത്താണ് ഋഗ്വേദം. അതിനോടു സമാനകാലീനത്വമവകാശപ്പെടുന്ന ഈജിപ്തുകാരുടെ പ്രേതഗ്രന്ഥവും (Book of the Dead) ബാബിലോണിയരുടെ ഗിൽ ഗമീഷ് എന്ന ഇതിഹാസവും ഇപ്പോൾ പുരാണവസ്തു ഗവേഷകന്മാരുടെ ശ്രദ്ധയിൽമാത്രമേ പെടുന്നുള്ളൂ. ആ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ സാഹിത്യമാവട്ടെ, അവയിലെ ചിന്താഗതിയാവട്ടെ, ഒരു ജനസമുദായത്തെയും സ്പർശിക്കുന്നില്ല. പുരാതനകാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നവരും, ഇപ്പോൾ ലോകത്തിൽനിന്നു മാഞ്ഞവയുമായ ജന്തുക്കളുടെ അസ്ഥികൂടങ്ങൾ കഴിച്ചെടുത്തു കാഴ്ചബംഗ്ളാവുകളിൽ വെച്ചു സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ, ജീജ്ഞാസുക്കൾക്കു ഗവേഷണത്തിനും, മാറ്റുള്ളവർക്കു കൗതുകത്തിനും മാത്രമേ അവ ഉപയോഗപ്പെടുന്നുള്ളൂ. ഋഗ്വേദത്തിന്റെ കഥ ഇതിൽനിന്നു എത്ര വ്യത്യാസപ്പെട്ടതാണ്! ഇക്കാലത്തുപോലും ഹിന്ദുക്കളുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളും, നമ്മുടെ ഇടയിൽ ഇന്നും പ്രബലപ്പെട്ടുനിൽക്കുന്ന പല ആചാരങ്ങളും, യാഗഹോമാദികർമ്മങ്ങളും, എല്ലാം വേദങ്ങളെ അവലംബിച്ചാണ്. ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ അചഞ്ചലമായ അടിസ്ഥാനമായിട്ടാണ്, ഋഗ്വേദത്തെ ഇന്നും ജനങ്ങൾ ഗണിക്കുന്നത്. ശ്രുതിയെ പ്രമാണീകരിക്കാത്ത മതസമ്പ്രദായങ്ങൾ നാം സനാതനധർമ്മമായി സ്വീകരിക്കുന്നില്ല. ബൗദ്ധജിനാചാരങ്ങൾ ശ്രുതിയുടെ പ്രാമാണ്യം ഗണിക്കാത്തതുകൊണ്ട് അവയെ നാം നിരസിക്കുന്നു. ചരിത്രദൃഷ്ട്യ നോക്കുന്നപക്ഷം, അവൈദികങ്ങളായ പല സിദ്ധാന്തങ്ങളും ഹിന്ദുമതത്തിൽ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടല്ലോ; അവയുള്ള പ്രാമാണ്യ കൽപനപോലും ഏതെങ്കിലും ഒരു ശ്രുതിവാക്യത്തോടു അവയെ ഘടിപ്പിക്കാവുന്നതുകൊണ്ടാകുന്നു. ഇതു പുരാതനാചാര്യന്മാർ മാത്രം സ്വീകരിച്ചിരുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായമല്ല; ഇദാനീനന്തന്മാരായ മതപ്രവർത്തകന്മാരും വേദത്തെ ആധാരമാക്കിയാണ്, തങ്ങളുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഹിന്ദുമതപരിഷ്കാരത്തിനായി നിരന്തരയത്നം ചെയ്ത ബ്രഹ്മസമാജ പ്രതിഷ്ഠാപകൻ രാജാരാമമോഹനറായിപോലും വേദത്തെ അവലംബിച്ചാണ്, തന്റെ പുതിയ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഉദ്യമിച്ചത്. ഹിന്ദുധർമ്മോത്തേജകനായ സ്വാമി ദയാനന്ദൻ വേദസൂക്തങ്ങൾക്കു ‘‘സത്യാർത്ഥപ്രകാശം’’

എന്ന ഒരു പുതിയ വ്യാഖ്യാനം വഴിയാണ്, ആര്യസമാജം സ്ഥാപിച്ചത്. അപരതന്ത്രമായ വേദത്തിൽ സകല തത്വങ്ങളും അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നും, വേദ വാക്യങ്ങളുടെ ശരിയായ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഹിന്ദുധർമ്മം ക്ഷയിച്ചുപോയതെന്നുമായിരുന്നു ഭയാനന്ദസ്വാമികളുടെ വാദം. ശ്രീ അരവിന്ദൻ മുതലായ മറ്റു പ്രാമാണികന്മാരായ ഹിന്ദുചിന്തകന്മാരും ശ്രുതിയുടെ മാഹാത്മ്യം ഘോഷിച്ചിട്ടുള്ളവരാണ്. ഇക്കാലത്തും ഗുഗോഭത്തിനു ഹിന്ദുജനതയുടെ ഇടയിലുള്ള അനിഷേധ്യമായ സ്ഥാനത്തിനു മറ്റു തെളിവുകൾ ആവശ്യമില്ലല്ലോ.

ഭാരതീയരുടെ അമൂല്യസമ്പത്താണ് ഗുഗോഭമെങ്കിലും ഇപ്പോൾ യൂറോപ്പിലും അതിനുള്ള സ്ഥാനം അതിപ്രധാനമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടു വർഷമായി യൂറോപ്പിലെ പല ജാതിയിൽപ്പെട്ട പണ്ഡിതന്മാരും ഈ വിഷയത്തിൽ ചെമ്പിട്ടുള്ള പ്രയത്നം ആശ്ചര്യകരമാണ്. നാലു വേദങ്ങളുടെയും അവയുടെ അംഗങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും തർജ്ജമകൾ മാത്രമല്ല, അവയെ സ്പർശിക്കുന്ന എല്ലാ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയും കൃലംകഷമായ ചർച്ചയും ഹിന്ദു പണ്ഡിതന്മാരെക്കാൾ അത്യധികമായി യൂറോപ്യന്മാർ ചെമ്പിരിക്കുന്നു; നോക്കുക, അവരുടെ ശ്രദ്ധയും, പാണ്ഡിത്യവും, വിജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിലുള്ള താൽപര്യവും! ഇതു നമുക്ക് ഒരു മാതൃകയാക്കേണ്ടതല്ലേ? വേദഭാഷയുടെ വ്യാകരണം, നിരൂപണം, മറ്റു ഇൻഡോ-ആര്യൻ ഭാഷകൾക്കും ഇറാനിയൻ അഭേസ്തായ്ക്കും വേദങ്ങളോടുള്ള ബന്ധം, വേദസംഹിതയിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാവുന്ന സമുദായ ജീവിതം, ഭൂമിശാസ്ത്രം, ചരിത്രം, ഇങ്ങനെ ഏതെല്ലാം വിഷയങ്ങളിലാണ് അവർ പരിശ്രമിച്ചിട്ടില്ലാത്തത്! വിശേഷിച്ചും, സായണാചാര്യരുടെ വേദാർത്ഥപ്രകാശം, അതിപ്രൗഢമായ ഒരാമുഖോപന്യാസത്തോടെ പ്രസിദ്ധിപ്പെടുത്തിയ മാക്സ് മുള്ളർ സാധാരണരായ ഭാരതീയർക്കും വേദപഠനത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗം തുറന്നുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

വേദത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിൽ ഭാരതീയർ എല്ലാക്കാലത്തും വിശ്വസിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും, ഭാഷയുടെ മാറ്റംകൊണ്ടും വ്യാകരണത്തിന്റെ വ്യത്യാസങ്ങൾ കൊണ്ടും, കാലക്രമേണ പണ്ഡിതന്മാർക്കുപോലും വേദങ്ങൾ സുഗ്രഹങ്ങളല്ലാതായിപ്പോയി. ആ ദൂരതത്തിൽനിന്നു ഭാരതീയരെ രക്ഷിച്ചത് യാസ്തനും സായണനുമായിരുന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. യാസ്തന്റെ നിരൂപണവും, സായണന്റെ വേദാർത്ഥപ്രകാശവും അവലംബിക്കാതെ ഒരു പണ്ഡിതനും സാധ്യമല്ല, വേദ സൂക്താർത്ഥഗ്രഹണം. യൂറോപ്യൻഭാഷകളിൽ മറ്റു നിരൂപണങ്ങളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളും സുലഭമാണെങ്കിലും, മാക്സ് മുള്ളർ പറഞ്ഞതുപോലെ, 'ഇന്നു യൂറോപ്യൻ പണ്ഡിതന്മാർക്കു വേദത്തിൽ സ്വച്ഛന്ദം സഞ്ചരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അതു സായണൻ വെട്ടിത്തെളിയിച്ച വഴിയിലൂടെ നടന്നുശീലിച്ചതുകൊണ്ടു മാത്രമാണ്.''

ഗുഹ്യതയായി ഗണിച്ചിരുന്ന വേദം ബ്രാഹ്മണർമാത്രമാണല്ലോ പഠിച്ചിരുന്നത്. അന്ധധാരാധർമ്മം കേൾക്കുന്നതുപോലും മഹാപാപമായി ഗണിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടും, അബ്രാഹ്മണരുടെ ഇടയിൽ അതിനു തെല്ലം പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

നില്ല. യൂറോപ്യൻ പണ്ഡിതന്മാർ തർജ്ജമ ചെയ്തും വ്യാഖ്യാനിച്ചും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതുകൊണ്ടാണ്, ഈ വിജ്ഞാനഭാണ്ടാഗാരത്തിൽ മറ്റുള്ളവർക്കും പങ്കു കിട്ടിയത്. ആദികാലത്ത് ഇപ്രകാരമൊരു തടസ്സമില്ലായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന് ഐതരേയൻ്റെയും ബാദരായണകൃഷ്ണൻ്റെയും കഥകൾതന്നെ സാക്ഷിയാണ്: ഐതരേയൻ അനാര്യനായിരുന്നതിനാൽ വേദജ്ഞാനത്തിന് അന്ധികാരിയെന്നു പിതാവായ മഹർഷി വിധിച്ചുവത്രെ. എങ്കിലും ആ ഐതരേയൻ്റെ ബ്രാഹ്മണമാണല്ലോ, ഗുരോരുത്തിൻ്റെ അർത്ഥം തെളിയിക്കുന്നത്; അതുപോലെ, അനാര്യകുലജാതനായ ബാദരായണൻ വേദവ്യാസനായിത്തീർന്നു. പൂർവ്വസ്ഥിതി ഇങ്ങനെയായിരുന്നുവെങ്കിലും, പിൽക്കാലങ്ങളിൽ വേദം ബ്രാഹ്മണരുടെ സ്വന്തം സ്വത്തായിത്തീർന്നത്, മിക്കവാറും യൂറോപ്യൻ പണ്ഡിതന്മാരുടെ പരിശ്രമത്താലാണെന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

മതപരമായും സംസ്കാരപരമായും സാഹിത്യപരമായും ഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ഗ്രന്ഥമാണ്, ഗുരോരു. വളർന്നുവരുന്ന ഒരു സമുദായത്തിൻ്റെ ജീവിതം ഇതിൽ പ്രതിഫലിച്ചുകാണാം. ഇത് ആധ്യാത്മികജ്ഞാനത്തിൻ്റെ ഭാണ്ടാഗാരമെന്നത്രേ പലരും വിശ്വസിക്കുന്നത്; അതിനെപ്പറ്റി പിന്നീട് വിചിന്തനം ചെയ്യാം. മതപരമായി വേദത്തിനുള്ള പ്രാധാന്യം ആദ്യമേ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹൈന്ദവസാഹിത്യത്തിൻ്റെ എല്ലാ വശങ്ങളിലും ഇതു എത്രമാത്രമാണ്, ഇപ്പോഴുള്ളത്! വേദങ്ങൾ ഇന്നു നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൻ്റെ പല പ്രധാന ഭാഗങ്ങളിലും ഏറെക്കുറെ വ്യാപരിക്കുന്നുണ്ട്. വേദങ്ങളുടെ സാമാന്യമായ ജ്ഞാനമെങ്കിലുമില്ലാതെ, ഹിന്ദുക്കളുടെ മതമോ, ധർമ്മമോ, സാഹിത്യമോ, സംസ്കാരമോ മനസ്സിലാക്കുക സാധ്യമല്ലെന്ന് ഒരു പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് എത്രയത്ര വാസ്തവം!

നാലു വേദങ്ങളിൽ എല്ലാകൊണ്ടും പ്രാധാന്യം ഗുരോരുത്തിനാണെന്നുള്ളതും സർവസമ്മതംതന്നെ.

വേദസ്വരൂപം

ഗുരോരു ഓത്തിന് (ഉറക്കെച്ചൊല്ലുന്നതിന്) ഉപയോഗിക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളുടെ ഒരു സംഹിതയാണ്. ആകെ പത്തു മണ്ഡലങ്ങളിലായി വിഭജിച്ചിട്ടുള്ള 1017 സൂക്തങ്ങളും 10472 ഗുരോരു. ഗുരോരുത്തിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ‘‘ജാനനപി ത്വിഷാമോദം, സ യജ്ഞ: പാതനാനര: രസംഭിന്നായ’’; ജാനൻ 8 അഷ്ടകം; അപി 10 മണ്ഡലം, ത്വിഷാ 64 അധ്യായം; മോദം 85 അനുവാകം; സ യജ്ഞ: പാ 1017 സൂക്തം; തനാനര: 2006 വർഗ്ഗം; രസംഭിന്നായ 10472 ഗുരോരു—ഇങ്ങനെയാണ്, പറഞ്ഞുകാണുന്നത്. കൂടാതെ, ബാലഖില്യമെന്നു പറയുന്ന പതിനൊന്നു സൂക്തങ്ങൾകൂടിയുണ്ടെങ്കിലും, സാധാരണമായി അവയെ ഗുരോരു സംഹിതയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താറില്ല.

വേദത്തിനു പാഠഭേദങ്ങളില്ല. ഇത്ര പുരാതനവും ഭാരതത്തിലാകെ പ്രചരിക്കുന്നതുമായ ഒരു ബൃഹൽഗ്രന്ഥത്തിനു പാഠഭേദങ്ങളില്ലാതിരിക്കുന്നത് ആശ്ചര്യം.

ര്യമാണല്ലോ. ശ്രുതിവാക്യങ്ങൾക്കു വ്യത്യാസം വരാതിരിക്കാനായി ആദ്യ കാലം മുതൽക്കു ചെയ്ത നിഷ്കർഷകൾക്കൊണ്ടാണ്, സർവതശ്ശുദ്ധവും എല്ലാവരും അംഗീകരിക്കുന്നതുമായ ഒരു പാഠം ഇന്ന് നിലവിലിരിക്കുന്നത്. ഈ നിഷ്കർഷകൾ എന്തായിരുന്നു എന്നു പറയാം: വേദത്തിനു പദപാഠം എന്നൊന്നുണ്ട്— അതായതു, സംഹിതയിലുള്ള എല്ലാ വാക്കുകളെയും സന്ധിയിലും സമാസത്തിലും നിന്നു വേർപെടുത്തി, പ്രത്യേകമായി എടുക്കുന്നു. ഇതിനെത്തുടർന്നു ക്രമ പാഠം എന്നു വേറെ ഒന്നുണ്ട്: പദപാഠത്തിലെ ഓരോ വാക്കുമെടുത്തു് അതിന്റെ മുമ്പിലത്തെ വാക്കും പിൻപിലത്തെ വാക്കും കൂട്ടിച്ചേർത്തുള്ള പാഠമാണ് അതു്. അതിനെത്തുടർന്നാണ്, ജടാപാഠം. ജടാപാഠം എന്നാൽ കൂട്ടിയിണക്കിയ പാഠം മെന്നർത്ഥം. ഇതിൽ തെറ്റു കടന്നുകൂടാതിരിക്കാനാണ്, ഘനപാഠം: പദപാഠവും ക്രമപാഠവും അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും മുൻപോട്ടും പിൻപോട്ടും കൂട്ടിയിണക്കിയാണ്, ഘനപാഠം. പദപാഠത്തിൽ പ്രത്യേകമായി അപഗ്രഥിച്ചിട്ടുള്ള വാക്കുകളെ തിരികെ കൂട്ടിയിണക്കി സംഹിതയാക്കുന്നതിനുള്ള നിയമങ്ങളത്രേ, പ്രാതിശാഖ്യം. ഇവയെല്ലാം പുറമെ ഋഗ്വേദത്തിനു് ഒരനുകൂലനികയുണ്ട്. അതിൽ, ഓരോ മന്ത്രവും, അതിന്റെ ഋഷി, ഛന്ദസ്സ്, ദേവത എന്നിവയും സംഹിതയിലുള്ള ക്രമത്തിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഇത്രയും വലിയ നിഷ്കർഷലോകത്തിൽ വേറെ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിനും ഉണ്ടായിട്ടില്ലതന്നെ. ഇതിന്റെ ഫലമായി, മുമ്പായിരത്തഞ്ഞൂറുവർഷത്തിൽ കറയാതെ പഴക്കമുള്ള സംഹിതയുടെ പാഠം ഇന്നും പരിശുദ്ധമായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നു!

കൂടാതെ, ആദികാലം മുതൽക്കുതന്നെ വേദത്തിന്റെ ശരിയായ അധ്യയനത്തിനും വളരെ നിഷ്കർഷിച്ചു് ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്തിരുന്നു: ശിക്ഷ (ശരിയായിമാത്രയനുസരിച്ചുള്ള ഉച്ചാരണം), ഛന്ദസ്സ്, വ്യാകരണം, നിരൂപണം, കല്പം, ജ്യോതിഷം എന്നീ ആറു വേദാംഗങ്ങളും പാഠത്തിന്റെ ശുദ്ധി നിലനിർത്തുന്നതിനു സഹായിച്ചു.

ഋഗ്വേദത്തിൽ ആകെ പത്തു മണ്ഡലങ്ങളാണെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. അവയിൽ രണ്ടുതൊട്ടു് ഏഴുവരെയുള്ളവ ഓരോ ഋഷികലത്തിൽ രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയാണ്. രണ്ടാംമണ്ഡലം ഭാർഗ്ഗവകലത്തിന്റേതും, മൂന്നാമത്തു വിശ്വാംശികലത്തിന്റേതും, നാലാമത്തു വാമദേവന്റേതും, അഞ്ചാമത്തു് അത്രിയന്റേതും, ആറാമത്തു രേദ്ധാജന്റേതും, ഏഴാമത്തു വസിഷ്ഠന്റേതാകുന്നു. എട്ടാമത്തെ മണ്ഡലവും ആദ്യമണ്ഡലത്തിൽ അൻപതു സൂക്തങ്ങളും കണക്കിലെ രചിച്ചവയാണ്. പത്താം മണ്ഡലത്തിനു മറ്റുമണ്ഡലങ്ങളുമായുള്ള ബന്ധം ശിഥിലമാകയാൽ, അതു പിൻക്കാലത്തു് ഏഴുതീയതാണെന്നു വാദിക്കുന്നവരില്ലായില്ല.

വേദങ്ങൾ അപൗരൂഷേയങ്ങളെന്നത്രേ, ബ്രാഹ്മണവിശ്വാസം. എന്നാൽ ഓരോ സൂക്തത്തിന്റെയും ഋഷിയുടെ പേരു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു്, ആ സൂക്തത്തിന്റെ ‘‘ദർശനം’’ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായതാണെന്നും, അതുകൊണ്ടു് സാമാന്യഭാഷയിൽ അതിന്റെ രചയിതാവു് അദ്ദേഹമാണെന്നും നമുക്കു്

അനുമാനിക്കാം. അങ്ങനെ ഋഷികൾ ഹോമാദികർമ്മങ്ങൾക്കായി അപ്പോഴപ്പോൾ രചിച്ചവന സൂക്തങ്ങളെ പിൻക്കാലങ്ങളിൽ സംഭരിച്ച ക്രമപ്പെടുത്തിയതാണ്, വേദസംഹിതയെന്ന വിചാരിക്കാം. അങ്ങനെ ക്രമപ്പെടുത്തിയതു വേദവ്യാസനെന്ന പിന്നീട് പ്രസിദ്ധനായ ബാദരായണകൃഷ്ണനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലം ഏതാണ്ടു ക്രിസ്തുവിനു മുമ്പു 1800-നും 1500-നും ഇടയ്ക്കാണ് എന്നു വിശ്വസിക്കാൻ ന്യായമുണ്ട്. ഇപ്പോൾ പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന പാഠം ശാകല്യൻ ക്രമപ്പെടുത്തിയതാകയാൽ ശാകല്യശാഖയെന്നത്രേ, അതിനെ വ്യവഹരിക്കുന്നത്.

ഋഗ്വേദസൂക്തങ്ങൾ മിക്കവയും സ്തുതികളാണ്: ദേവന്മാരെ സ്തുതിച്ചു പ്രീതിപ്പെടുത്തി അവരോടു ചെയ്യുന്ന പ്രാർത്ഥനകളാണ്. അങ്ങനെയല്ലാതെയും ചില സൂക്തങ്ങൾ, വിശേഷിച്ചും പത്താം മണ്ഡലത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ക്ഷേമത്തിനും, സമ്പത്തിനും, വിരോധികളിൽനിന്നുള്ള രക്ഷയ്ക്കും, അവരോടൊന്നിരിക്കുമ്പോൾ സാഹായ്യത്തിനുമുള്ള അർത്ഥനകളാണ്, മിക്കവയും. മരുപ്രദീപകളിൽനിന്നു വരുന്ന ആര്യന്മാർ സുജലവും സുഫലവും സസ്യശ്യാമയുമായ ഭാരതഭൂമിയിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ, അവർക്കു തോന്നിയ ആദ്യദാമ്യം വിസ്മയവും പല സ്തോത്രങ്ങളിലും പരിശോഭിക്കുന്നുണ്ട്. സിന്ധുനദീതീരത്തിലെത്തുമ്പോൾ, വലിയ നദികൾ മുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത അവരുടെ ആശ്ചര്യം എത്രമാത്രമായിരുന്നു എന്ന്, ആ സ്തോത്രംകൊണ്ടറിയാം. നഗരവാസികളും ദുർഗ്ഗേശ്വരന്മാരായ ദസ്യക്കളോടു എതിർത്തു ജയിക്കാതെ മുമ്പോട്ടു പോവുക സാധ്യമല്ലാതിരുന്നതിനാൽ, അവരെ തോല്പിക്കാൻ സഹായിക്കണമെന്നാണ്, ഒട്ടവളരെ മന്ത്രങ്ങളിലുമുള്ള പ്രാർത്ഥന. അതിനു വളരപാണിയായ ഇന്ദ്രന്റെ തുണയാണ്, ആവശ്യം. പുരന്ദരനായ ആ മഹാവാഹിനെ സോമംകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തി, സപതമർദ്ദനവും സമ്പൽസമൃദ്ധിയും സമ്പാദിക്കണമെന്നാണ്, മുഖ്യമായ ഉദ്ദേശം.

ഋഗ്വേദകാലം

ഏതുകാലത്താണ് ഋഗ്വേദസൂക്തങ്ങളുടെ നിർമ്മിതി എന്നതിനെപ്പറ്റി ഒരു വലിയ വാദകോലാഹലം മുമ്പു പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഇടയിൽ നടന്നിരുന്നു. ആര്യന്മാർ ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ച കാലഘട്ടത്തെയാണ്, ഋഗ്വേദത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നതിനു തർക്കമില്ല; അവർ യമുനാതടത്തിൽ പ്രവേശിച്ചശേഷമാണ്, വേദമന്ത്രങ്ങൾ സംഹിതയായി ക്രമപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതെന്നും തീർച്ചതന്നെ. അതുകൊണ്ട്, അവയുടെ നിർമ്മാണം, ആര്യന്മാർ കഭാതടത്തിൽ (കാബൂളിൽ) താമസിക്കുന്ന കാലത്തോടു യമുനാതടത്തിൽ വന്നുചേരുന്ന കാലംവരെയാണെന്നു സിദ്ധിക്കുന്നു. ഏതു കാലത്താണ്, ആര്യന്മാർ ഭാരതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതെന്നതിനെപ്പറ്റിയാണ് തർക്കം. മുമ്പു, ധുരോപ്യന്മാർ പല കാരണങ്ങൾ പറഞ്ഞു, ക്രിസ്തുവിനുമുമ്പ് 1500 എന്നൊരു കണക്കാണ്, നിർണ്ണയിച്ചിരുന്നത്. നേരെമറിച്ചു, ബാലഗംഗാധരതിലാക്ക് മുതലായ ഭാരതീയപണ്ഡിതന്മാർ, നക്ഷത്രശാസ്ത്രത്തെ അവലംബിച്ചുള്ള ഗണന

ങ്ങളിൽനിന്നു, യൂറോപ്യന്മാർ തീർച്ചയാക്കിയതിൽ കവിഞ്ഞു് ഒരു രണ്ടായിരം വർഷമെങ്കിലും കൂടുതൽ പഴക്കം വേദങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നു സമർത്ഥിച്ചിരുന്നു. ബോഗോസുകോയി എന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നു കണ്ടുകിട്ടിയ ഒരു രേഖയിൽ വൈദികദേവന്മാരുടെ പേരുകൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു്, അക്കാലത്തിനു ശേഷമാണു് ആര്യന്മാർ ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ചതു് എന്നൊരു വാദവും ഇടയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടിരുന്നു. ബോഗോസുകോയിയിലെ ശിലാലേഖനം ക്രി. മു. ആയിരത്തിനാനൂറോടടുത്താണെന്നു വിചാരിക്കാൻ ന്യായങ്ങളുള്ളതുകൊണ്ടു്, ആര്യന്മാർ ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ചതു് അതിനുശേഷമായിരിക്കണമെന്നും അതിനാൽ വേദസംഹിതയുടെ കാലം ക്രി. മു. ആയിരമാണ്ടോടടുത്തായിരിക്കണമെന്നുമായിരുന്നു, ആ വാദത്തിന്റെ ചുരുക്കം. മിട്ടാനി എന്ന ആര്യജനതയുടെയും, ആര്യദേവന്മാരെ വന്ദിച്ചിരുന്ന ഹിറ്റ്റ്റൈറ്റ് (Hittite) എന്ന ഒരു വർഗ്ഗക്കാരുടെയും കാലം, ഈജിപ്റ്റിലെ ലേഖങ്ങൾകൊണ്ടു നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു്, ഇന്ത്യയിൽ ആര്യന്മാർ പ്രവേശിച്ചതു് ക്രി. മു. 1500-നും 1200-നും ഇടയ്ക്കാണെന്നുള്ള വാദം ആ വഴിക്കും പ്രബലപ്പെടുവന്നിരുന്നു. എന്നാൽ മഹേൻ ജാദാരോ, ഹാരപ്പാ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ കണ്ടുകിട്ടിയ സൈന്ധവസംസ്കാരലക്ഷ്യങ്ങൾ ഈ അഭിപ്രായങ്ങളെല്ലാം ശുഷ്കവാദങ്ങളാണെന്നു തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. മഹേൻജാദാരോ സംസ്കാരത്തിന്റെ കാലം ക്രി. മു. 2500 തൊട്ടു 2000 വരെയും, അതോട്ചേർന്ന ഹാരപ്പാസംസ്കാരം ഇന്ത്യയുടെ അന്തർഭാഗങ്ങളിൽ ക്രിസ്തു 1500 വരെയും നിലനിന്നിരുന്നു എന്നുള്ളതിൽ ഇപ്പോൾ സംശയമില്ല. ഈ ഹാരപ്പന്മാർ—എന്നു് അവരെ പറയുന്നതിൽ തെറ്റുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല—വലിയ പട്ടണങ്ങളിലും ദുർഗ്ഗങ്ങളിലും നിവസിച്ചിരുന്ന ഒരു പ്രബല ജനതയായിരുന്നു. സിന്ധുനദി കടന്ന ആര്യന്മാർ ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ, അതിസംസ്കൃതന്മാരും പ്രബലന്മാരുമായ ഈ ഹാരപ്പന്മാരോടാണു്, നേരിടേണ്ടിവന്നതു്. അവരുമായി വളരെക്കാലം യുദ്ധം ചെയ്തേണ്ടിവന്നുവെന്നും അതു നിമിത്തം പല ശതാബ്ദങ്ങൾകൊണ്ടാണു് ആര്യന്മാർ പഞ്ചനദം (Punjab) കൈവശപ്പെടുത്തിയതെന്നും ഋഗ്വേദസംഹിതയിൽനിന്നുതന്നെ മനസ്സിലാക്കാം.

ആര്യന്മാർ, സംസ്കാരത്തിൽ അധികം പുരോഗമിച്ചിട്ടില്ലാതിരുന്ന ഒരു ഇടയജാതിയായിരുന്നു. അചർ എതിർക്കേണ്ടിവന്ന ഹാരപ്പന്മാരോ, നഗരവാസികളും സംസ്കാരസമ്പന്നന്മാരും വലിയ ദുർഗ്ഗങ്ങൾ കെട്ടി തങ്ങളുടെ രാജ്യത്തെ സംരക്ഷിച്ചുപോന്നവരുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ആര്യന്മാർ, ബലശാലികളും അശാശ്വരഥന്മാരുമായിരുന്നതിനാൽ, ക്രമേണ അവർക്കു ഹാരപ്പന്മാരെ കീഴടക്കുവാനും അവരുടെ നഗരങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുവാനും സാധിച്ചു. ഈ യുദ്ധങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള സൂചനകൾ ഋഗ്വേദത്തിൽ എവിടെ നോക്കിയാലും കാണാം. ഇന്ദ്രനെപ്പറ്റിയുള്ള സ്തുതികൾ മിക്കവാറും ഈ പ്രബലന്മാരായ ശത്രുക്കളെ സംഹരിക്കുന്നതിനു സാഹായ്യമപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടാണു് ഇന്ദ്രന്റെ പരാക്രമങ്ങൾ വർണ്ണിക്കുന്നതും, അതു സംബന്ധിച്ചതെന്നു. ഇന്ദ്രനു പുറത്തുവെച്ചു് എന്തെങ്കിലും ലഭിക്കുവാൻ കാരണംതന്നെ, ദസ്യുക്കളുടെ പുരങ്ങളെ പിളർത്ത(നശിപ്പിച്ച)തു കൊണ്ടാണല്ലോ.

മഹേന്ദ്രജാദാരോവിലെ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽനിന്നു തെളിയുന്നത്, ആര്യന്മാർ ആദ്യമായി ഭാരതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതു ക്രി. മു. 2500-മാണ്ടോടുകൂടി ആയിരിക്കണമെന്നാണ്. ക്രി. മു. 1500-റോടുകൂടി പഞ്ചനദം കഴിഞ്ഞുള്ള രാപാർ മുതലായ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഹാരപ്പൻസംസ്കാരം അസ്തമിച്ചു എന്നുള്ളതിന്നു തെളിവുള്ളതു കൊണ്ടും, ആര്യന്മാർ അവിടെ പ്രവേശിച്ചു പാർപ്പുറപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്നുള്ളതിന്നു ലക്ഷ്യങ്ങൾ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടും, ക്രി. മു. 2500-മാണ്ടോടടുത്താണ് ആര്യന്മാർ ഭാരതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതെന്നും, ക്രി. മു. 1500-മാണ്ടോടുകൂടിയാണ് അവർ പ്രബലന്മാരായ ദന്ധ്യരെ അമർത്തി പഞ്ചനദം ജയിച്ചു യമുനാതടത്തിൽ എത്തിയതെന്നും നിർണ്ണയിക്കാം. ഋഗ്വേദത്തിലെ ആദ്യ സൂക്തങ്ങൾ കാബൂര (കഭാ) നദീതീരത്തുവെച്ചെഴുതിയവയാകകൊണ്ടു, മന്ത്ര നിർമ്മാണകാലം ക്രി. മു. 2500-മാണ്ടു തുടങ്ങി 2000 വരയാണെന്നും, അവയെ സംഹിതയാക്കിയതു ക്രി. മു. 2000-ത്തിനും 1500-നും ഇടയ്ക്കാണെന്നും ഇപ്പോൾ പറയാവുന്നതാണ്.

വേദാർത്ഥനിരൂപണം

ഇങ്ങനെ ക്രി. മു. 1500-മാണ്ടോടുകൂടി പല ഋഷികുലങ്ങളിലും നടപ്പിലാക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളെ സംഭരിച്ചു, കൃഷ്ണദൈവമായവൻ വേദസംഹിത രൂപവൽക്കരിച്ചതു ആര്യന്മാരുടെ മതത്തിന്നു അസ്തിത്വമുണ്ടാക്കി എന്നു പറയാം. അതിന്റെ മുഖ്യോദ്ദേശം, ഹോമാദിവൈദികകർമ്മങ്ങൾ തെറ്റാകാതെ നടത്തി ആര്യമതത്തിന്നു ഐകരൂപ്യം വരുത്തുകയായിരുന്നു. അതിനെത്തുടർന്നു വിപുലമായ ഒരു വൈദികസാഹിത്യം വളർന്നുവന്നു: വേദപാഠം, അർത്ഥനിരൂപണം, മന്ത്രങ്ങളും കർമ്മങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ഘടന, വ്യാകരണനിരുക്താദികൾ ഇവയെല്ലാം അത്യാവശ്യമായിത്തീർന്നു. വേദത്തെ പല വീക്ഷണകോണുകളിൽനിന്നു നിരീക്ഷിക്കാവുന്നതുകൊണ്ടു, ആദ്യകാലമുതൽതന്നെ പലതരത്തിലുള്ള വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു. നൈരുക്തം, യാജ്ഞികം, വൈയാകരണം, ജ്യോതിഷം, സാമ്പ്രദായികം, ആദ്ധ്യാത്മികം, ഐതിഹാസികം എന്നിങ്ങനെ ഏഴുതരത്തിൽ വേദവ്യാഖ്യാനം പണ്ടുതന്നെ പതിവുള്ളതാണ്. പാശ്ചാത്യർ ഈ വിഷയത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടതിൽപിന്നെ ആഗമികം എന്നൊരു പ്രസ്ഥാനവും ഇതിന്റെകൂടെ ചേർക്കാമെന്നായി. നിരുക്തത്തിൽ പ്രാമാണികമായ യാജ്ഞികൻ കാലത്തുപോലും, വേദത്തെ ഐതിഹാസികമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്ന ഒരു പ്രസ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നു തെളിയുന്നു; മറ്റു പ്രസ്ഥാനങ്ങളെപ്പറ്റിയും അതിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാമ്പ്രദായികപ്രസ്ഥാനത്തിന്നു സായണന്റെ വേദാർത്ഥപ്രകാശമാണ് ഒടുവിലുള്ള മുഖ്യഗ്രന്ഥം. എന്നാൽ സ്തമ്പസാഹിത്യം വ്യാഖ്യാനം, * മാധവകൃതമായ ഭാഗർത്ഥദീപിക, ഉൽഗാമഭാഷ്യം മുതലായ അനേകം കൃതികൾ ഈ സാമ്പ്രദായികവാദത്തെ ഭാര

*വേദകീടമാധവൻ എന്നും മാധവനെന്നും രണ്ടാചാര്യന്മാർ രചിച്ച വേദ വ്യാഖ്യാനങ്ങളിൽ ചില ഭാഗങ്ങൾ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അവ പണ്ഡിതവരേണ്യനായ ഡാ. കണ്ണൻരാജാവിനു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

തത്തിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാണം, ഭാരതീയർ മിക്കവാറും പ്രാമാണ്യം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതു. എന്നാൽ വേദത്തിൽ കാണുന്നതെല്ലാം ആദ്ധ്യാത്മികമാണെന്നും, മന്ത്രങ്ങൾ രഹസ്യാർത്ഥഗർഭങ്ങളാണെന്നും വാദിക്കുന്ന ഒരു പ്രസ്ഥാനവും പ്രചാരത്തിലുണ്ട്. ഋഗ്വേദം സൂക്ഷിച്ചുവായിക്കുന്ന ഒരാളിനു്, അതു മിക്കവാറും ആധിഭൗതികമാണെന്നേ തോന്നൂ. ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഭാഗങ്ങൾ വേദത്തിലില്ലെന്നു് ആരും പറയില്ല; എന്നാൽ അതിലെ മന്ത്രങ്ങൾ യാജ്ഞികങ്ങളാണെന്നും, യജ്ഞകർമ്മങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം ഭൗതികസമ്പത്തും ശ്രേയസ്സും രക്ഷയുമാണെന്നും മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. യജ്ഞകർമ്മങ്ങൾ മുറപോലെ ചെയ്യുന്നതാണു് ആവശ്യമെന്നും, അങ്ങനെ ചെയ്താൽ ഫലം അപ്രതിഫലതമായി ലഭിക്കുന്നതാണെന്നും സിദ്ധാന്തിക്കുന്ന മീമാംസകന്മാരുടെ മതവും യാജ്ഞികപ്രസ്ഥാനത്തോടു യോജിച്ചതാണു്.

ആദ്ധ്യാത്മികപ്രസ്ഥാനത്തെപ്പറ്റിയാണു്, ഇനിയും വിചാരിക്കാനുള്ളതു്. ആദ്യകാലംമുതൽ, ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രസ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നുള്ളതു, സായണഭാഷ്യത്തിൽ 'അസ്യ വാമസ്യ' എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഋക്കിനെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നിടത്തും യാസ്തനിരുക്കത്തതിൽ ചില ഭാഗങ്ങളിലും സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ വാദത്തിന്റെ ഗതി മനസ്സിലാക്കാൻ ഋഗ്വേദത്തിലെ ചില ആശയങ്ങൾ നോക്കേണ്ടതുണ്ട്.

വേദത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള പല വാക്കുകളുടെയും അർത്ഥം ഇപ്പോൾ നിലവിലിരിക്കുന്നതല്ലെന്നു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ആ വാക്കുകളിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള ആശയങ്ങളും മനസ്സിലാക്കാൻ ഇന്നുള്ളവർക്കു വൈഷമ്യമുണ്ട്: ഏതർത്ഥത്തിലാണു്, അവയെ ഋഷികൾ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു തീർത്തുപറയുക സാധ്യമല്ലാതായിരിക്കുന്നു. ചില പ്രധാനപദങ്ങൾ നോക്കാം: ഋഗ്വേദത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ഒരു പദമാണു്, ഋതം; അതിനു സത്യം, ജലം, പ്രജാൽപാദനം, രേതസ്സു, യജ്ഞം എന്നൊക്കെയാണു്, യാസ്തന്റെ അർത്ഥം. സായണൻ ഇതിലും വ്യാപകമായിട്ടാണു്, ഋതത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ആദ്യമണ്ഡലം രണ്ടാംസൂക്തത്തിൽതന്നെ, 'മിത്രാവരണരേ നിങ്ങളുതാവ്യര്യതവർദ്ധകർ' എന്നു വരികളിലെ ഋതശബ്ദത്തിന്നു വെള്ളം, സത്യം, യജ്ഞം എന്നു മൂന്നർത്ഥവും യോജിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വേറെ ഒരു സൂക്തം വ്യാഖ്യാനിക്കുമ്പോൾ. 'ഋതസ്യ ഗതസ്യ അഗ്രേ: പലായിതസ്യ' എന്നു കാണിച്ചിരിക്കുന്നു; അതേ ഋക്കിൽ അടുത്ത വരിയിൽ, ഋതസ്യ യജ്ഞസ്യ യോനി: ഉഭകനാമ തസ്മാൽ അന്നസ്യ കാരണഭൂതേ ജലേ എന്നു വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു. അതായതു്, ഒരുക്കിൽതന്നെ ഋതത്തിന്നു പോയ എന്നും വെള്ളമെന്നും അർത്ഥം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നാലാംമണ്ഡലത്തിൽ ഒരു സൂക്തം വ്യാഖ്യാനിക്കുമ്പോൾ സായണൻ പറയുന്നു:— 'ഋതശബ്ദേന ഇന്ദ്രോ വാ ആദിത്യോ വാ സത്യം വാ യജ്ഞോ വാ ഉച്യതേ.' ആ ഋക്കിൽതന്നെ വേറെ ഒരു വരിയിൽ പ്രയുക്തമായ ആ പദത്തിന്നു സായണൻ കൊടുക്കുന്ന അർത്ഥം, ഋതദേവൻ എന്നാണു്.

ഇങ്ങനെ നോക്കിയാൽ, ഋതത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുവാണു് ഭാഷ്യകാരന്മാർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു കാണാം. ഋതപദത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം

വിചാരിക്കുമ്പോൾ, ഈ വ്യാഖ്യാനവൈവിധ്യം അത്മഗ്രഹണത്തെ സഹായിക്കയല്ല ചെയ്യുന്നതെന്നു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. ഋതേന ഋതം ധർമ്മം ധാരയന്തം ഇത്യോദിയായുള്ള ഋക്കിനു, സൂര്യബിംബത്തെ ജലംകൊണ്ടു മുടിയിരിയ്ക്കുന്നു എന്നാണു്, സായണവ്യാഖ്യാനം. അതായതു്, ഒരേ ഋക്കിൽ ഋതത്തെ രണ്ടുതരത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. മിത്രാവതരണന്മാരെ ഋതവൽകർ എന്നു വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതായി കണ്ടുവല്ലോ. ആ വിശേഷണം അവർക്കു വേദത്തിൽ സാധാരണമാണു്. ഈ ദേവന്മാർ ലോകസത്യത്തെ നിലനിർത്തുന്നവരാണെന്ന അർത്ഥമാണു്, ഏറ്റവും യുക്തം. ജലം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നവർ, യജ്ഞം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നവർ എന്നൊക്കെയുള്ള അർത്ഥം വ്യാഖ്യാനകല്പിതമാകുന്നു.

ഋതസ്യ പന്ഥാ, ഋതവൽകർ, എന്നെല്ലാമുള്ള പ്രയോഗങ്ങളിൽ ഋതത്തിന്നു സത്യമെന്ന അർത്ഥമാണു് സ്പഷ്ടിക്കുന്നതു്; ആ സത്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം യജ്ഞമാണെന്നതുകൊണ്ടു്, അതിന്നു യജ്ഞം മുതലായ അർത്ഥങ്ങളും വരാം. എല്ലാ ദേവന്മാർക്കുമുള്ള ഒരു അപദാനമായിട്ടാണു്, ഋഷികൾ ഋതത്തെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഋതത്തിന്റെ ആദ്യപ്രകൃതാണു് അഗ്നി. യജ്ഞസ്വലംകൊണ്ടു് ഋതത്തെ അഗ്നി വഹിക്കുന്നു. മിത്രാവതരണന്മാർ ഋതവൽകരാണ്. ഋതത്തിന്റെ പന്ഥാ വിദ്യയെത്രേ ഉഷസ്സു സഞ്ചരിക്കുന്നതു്. രാത്രിയും, ഉഷസ്സും ഋതത്തിന്റെ മാതാക്കളാണു്. ഉഷസ്സിന്റെ അശ്വങ്ങൾ ഋതത്തിൽ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടവയാണു്. ഇന്ദ്രൻ മനുഷ്യരെ ഋതപഥത്തിൽ നയിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ എല്ലാ ദേവന്മാരോടും ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ഗുണമാണു്, ഋതം. അതിന്റെ ശരിയായ അർത്ഥമകല്പനയിലാണു്, വേദത്തിന്റെ അർത്ഥംതന്നെ നിൽക്കുന്നതു്.

ഇതുപോലെ ദുർജ്ജ്ഞയാർത്ഥങ്ങളായ പലപല പദങ്ങൾ വേദത്തിലുണ്ടു്, ധീ, ക്രതു, കവി മുതലായവ: അഗ്നിയെ കവിയെന്നു സ്മരിക്കുന്നു. സരസ്വതിയെ ‘‘ധിയം. സായന്തീ’’ എന്നു വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ പദങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നതു പലേടത്തും പല വിധത്തിലാണു്. വൈദികങ്ങളായ ചില വിശേഷാശയങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നവയാണു് അവയെന്നുള്ളതിൽ സംശയമില്ല. അവയുടെ ശരിയായ അർത്ഥം ഗ്രഹിക്കുവാൻ നിരക്കങ്ങളും, വ്യാഖ്യാനങ്ങളും പൂർണ്ണമായി സഹായിക്കുന്നമില്ല.

ഇത്തരം പ്രധാനപദങ്ങൾക്കു ഗുഹാർത്ഥമുണ്ടെന്നും, സായണാദി ഭാഷ്യകാർന്മാർ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുള്ളപോലെല്ല അവയുടെ അർത്ഥമെന്നും, ശരിയായ അർത്ഥം മനസ്സിലായാൽമാത്രമേ വേദത്തിൽ അടക്കിയിട്ടുള്ള ആദ്ധ്യാത്മിക തത്ത്വങ്ങൾ പ്രകാശിതങ്ങളാവുകയുള്ള എന്നും അരവിന്ദഭാഷ്യ മുതലായവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അമൃതസ്യ ഭൂതേ, സദനം ഋതസ്യ, സത്യം ഋതം ബൃഹതും, മുതലായ മഹാവാക്യങ്ങൾ സന്നാതന തത്ത്വങ്ങളെ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നവരാണെന്നത്രേ, ശ്രീ. അരവിന്ദന്റെ മതം. വേദമന്ത്രങ്ങൾക്കു പരസ്പരയാ യാജ്ഞികമായ അർത്ഥം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതു, വേദത്തിന്റെ രഹസ്യാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാതെ കൊണ്ടാണെന്നും, യജ്ഞാനികളായ യോഗികൾക്കു് അനുഭവംകൊണ്ടുമാത്രം തെളിഞ്ഞുകാണുന്ന സൂക്ഷ്മാർത്ഥം ആധിഭൗതികമല്ലെന്നും അദ്ദേഹം സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു.

വേദോക്തമായ യജ്ഞം, യജമാനൻ, ഋത്വിക്, ദ്രവ്യം, ഫലം എന്നു നാലംഗത്തോടുകൂടിയതാണല്ലോ. ഭൌതികയജ്ഞം ഒരു വേദം, അന്ത്യജ്ഞം ഒരു വേദം എന്നാണ്, ആദ്ധ്യാത്മികവാദികളുടെ മതം. ശ്രീമാൻ കപിലശാസ്ത്രി യജ്ഞഫലത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് നോക്കുക: ‘‘ഏവം ഫലാന്യപി, സങ്കേതാത്മവേദനീയാനി വേന്തി കർമ്മഫലാത്മക ഗവാശ്വലാഭഃ ശശ്വൽ കീർത്ത്യതേ. ഗൌഃ പ്രകാശലക്ഷണം ജ്ഞാനം, അശ്വശ്വ ബലോപലക്ഷണം ശ്രീയാശക്തിസാമത്വം സങ്കേതയതഃ അന്യാനി വൈദികപദാനി സങ്കേതാത്മേഷു വർത്തന്തേ. യജ്ഞസ്സർവ്വോപി സംഗസ്സങ്കേതാത്മേഷു ഗ്രാഹ്യ ഇത്യാ വേദയിതും, ഉക്താന്യദാഹരണാന്യലം’’ ഇതുപ്രകാരം യജ്ഞഫലമായി ആഗ്രഹിക്കുന്നത് ലൌകികസമ്പത്തല്ലെന്നും, ബ്രഹ്മജ്ഞാനമാണെന്നും വന്നുകൂടുന്നു. ഋഗ്വേദമന്ത്രങ്ങൾക്ക് ആകമാനം ഇങ്ങനെ ഒരർത്ഥം നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടോകുന്ന മെങ്കിൽ, അവയാൽ സ്മരിക്കപ്പെടുന്ന ദേവന്മാരുടെ ഗുണങ്ങളും, അപദാനങ്ങളും മാറിക്കല്പിക്കണം. അപ്പോൾ അഗ്നി, ഇന്ദ്രൻ, മരുതന്മാരും മുതലായവ ആ പേരുകൊണ്ടറിയപ്പെടുന്ന ദേവന്മാരെയല്ല, സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്നും വരുമല്ലോ. ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി ശ്രീ: അരവിന്ദപോഷ് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം:

“Agni first, for without him the sacrificial flame cannot burn on the altar of the soul. That flame of Agni is the seven-tongued power of the Will, a Force of God instinct with knowledge. This conscious and forceful will is the immortal guest in our mortality, a pure priest and a divine worker, the mediator between earth and heaven. It carries what we offer to the higher powers and brings back in return their force and light and joy into our humanity.

Indra, the Puissant next, who is the power of pure Existence self-manifested as the Divine Mind. As Agni is one pole of Force instinct with knowledge that sends its current upward from earth to heaven, so Indra is the other pole of Light instinct with force which descends from heaven to earth. He comes down into our world as the hero with the shining horses and slays darkness and division with his lightnings, purs down the life giving heavenly waters, finds in the trace of the hound, Intuition, the lost or hidden illuminations, makes the Sun of Truth mount high in the heaven of our mentality.

Surya, the Sun, is the master of that supreme Truth,—truth of being, truth of knowledge, truth of process and act and movement and functioning. He is therefore the creator or rather the manifester of all things—for creation is out-bringing, expression by the Truth and Will—and the father, fosterer, enlightener of our souls. The

illuminations we seek are the herds of this Sun who comes to us in the track of the divine Dawn and releases and reveals in us night-hidden world after world up to the highest Beatitude.

Of that beatitude Soma is the representative deity. The wine of his ecstasy is concealed in the growths of earth, in the waters of existence; even here in our physical being are his immortalising juices and they have to be pressed out and offered to all gods; for in that strength these shall increase and conquer."

ഈ വാദത്തിന്റെ സാധുത്വം ഇവിടെ നിർണ്ണയിക്കേണ്ടതില്ല: ഗഹന തത്ത്വവിത്തുകളായ ഋഷികൾ ഗുഹാഭാഷകൊണ്ടു മറച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്ന അർത്ഥമാണ് വേദത്തിനുള്ളതു് എന്ന അഭിപ്രായം പണ്ടേ ഉള്ളതാണ്. കപിലശാസ്ത്രി പറയുന്നത്: "സാക്ഷാൽകൃതധർമ്മാണാം ഋഷീണാം ശ്രവണാദർശനാച്ച നിത്യതാ ഋചോ മന്ത്രദൃഷ്ടയ ഇതി ചിരന്തനം വ്യപദേശം ഭജന്തേ. പ്രാദുർഭാവപ്രഭാവതഃ ശബ്ദതോർത്ഥതഃ നാദപരിഷ്കന്ദവിശേഷതശ്ച മന്ത്രാണാം വിര്യവത്താം, ദൃഷ്ട ഫലകത്വം ച സുപ്രസിദ്ധം. ഋഷേർമ്മന്ത്രദൃഷ്ട്വരന്യേഷാം പുരുഷാർത്ഥസാധനായാലൌകികോപായഭൂതോ മന്ത്ര ഇതി പ്രാചാമാചാര്യാണാം മതം. അസ്മഭിമതം ഏഷാം മന്ത്രാണാം ദ്വാവർത്ഥൗ ഭവതഃ ഇതി പ്രാഗുക്തം. തത്രന്തേ രാർത്ഥം ആന്തരാംഗിക ആദ്ധ്യാത്മികോവാ പരമാർത്ഥസത്യഃ" ശ്രീകൃഷ്ണഗോവാൽ ഗീതയിൽ "സർവ്വൈശ്വ വേദൈരഹമേവ വേദഭ്യഃ വേദാന്തകൃത് വേദവിഭവോ ചാഹം" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽനിന്നും, ആദ്യം മുതൽക്കുതന്നെ ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിനുള്ള മുഖ്യമാർഗ്ഗം വേദമാണെന്നു തെളിയുന്നു എന്നു മത്രേ, അവരുടെ വാദം.

വേദത്തിനു രണ്ടർത്ഥമുണ്ടെന്നും ആദ്ധ്യാത്മികവാദികളും സമ്മതിക്കുന്നതുകൊണ്ടു, ഭൌതികമായ അർത്ഥവും ത്യാജ്യമല്ലെന്നുവന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല, ബ്രാഹ്മണങ്ങൾ മുതൽ സായണഭാഷ്യം വരെയുള്ള വേദവ്യാഖ്യാനങ്ങൾ യാജ്ഞികമാണെന്നുള്ളതു നിസ്തർക്കമാകയാൽ, ആ അർത്ഥത്തെത്തന്നെ സാധാരണന്മാർ പ്രാമാണികമെന്നു ഗണിക്കുന്നതിൽ ഭോഷമൊന്നുമില്ലെന്നു വന്നു.

വേദത്തിനു നേരേ കാണുന്ന അർത്ഥം ആധിഭൌതികമായതുകൊണ്ടു സങ്കടപ്പെടാനില്ല. ഒരു മതഗ്രന്ഥമെന്ന നിലയിലും, സാഹിത്യമെന്ന നിലയിലും, സാമുദായികസ്ഥിതികളെയും പുരാതനാര്യന്മാരുടെ മനോഭാവങ്ങളെയും പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന ചരിത്രഗ്രന്ഥമെന്ന നിലയിലും, സർവ്വോപരി, ഭാരതീയരുടെ സകല ചിന്താഗതികളുടെയും ഉല്പത്തിസ്ഥാനമെന്ന നിലയിലും, ഋഗ്വേദത്തിനുള്ള സ്ഥാനം ലോകോത്തരമാണ്.

വേദത്തിലെ ദേവന്മാർ

ഋഗ്വേദം ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ മുഖഗ്രന്ഥമാണെങ്കിലും, ഹിന്ദുക്കൾ ഇന്ന് ആരാധിക്കുന്ന ദേവന്മാർക്കു് അതിൽ ഒരു സ്ഥാനവുമില്ല: വിഷ്ണുവിനെ അഞ്ചു

മന്ത്രങ്ങളിൽ സ്തുതിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, മറ്റു ദേവന്മാരോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ പ്രാബല്യം കുറഞ്ഞ ഒരു ദേവനാണ്, അദ്ദേഹം. ത്രിവിക്രമകഥ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വാമനാവതാരത്തെയോ, ബലിയെയോ പറ്റി പ്രസ്താവമില്ല. ഇന്ദ്രന്റെ അനുജൻ, ഇന്ദ്രന്റെ ഒരു കൂട്ടുകാരൻ, ഈ സ്ഥാനമേ വിഷ്ണുവിനുള്ളത്. തദ്ദേശം ഒരു ദേവതയാണെങ്കിലും പർവ്വതീയെപ്പറ്റി പ്രസ്താവമുണ്ടെങ്കിലും, ശിവനെപ്പറ്റി ഒരു സ്തുതിയും ഗ്രന്ഥത്തിലില്ല. ദേവീപൂജയും, ലിംഗപൂജയും ഗ്രന്ഥത്തിലില്ല. വേദങ്ങളിൽ ആരാധനാപാത്രങ്ങളായ ദേവന്മാർ ഇന്ദ്രൻ, വരൻ, അഗ്നി, മിത്രൻ, മരുതന്മാർ മുതലായവരാണ്. എന്നാൽ പൗരാണിക കാലത്തു് ഇന്ദ്രൻ ഒരു സ്രീലമ്പടനായ ദേവപ്രഭുവായി മാറിയിരിക്കുന്നു: വിഷ്ണുവിന്റെ രൊശ്രിതരം, പ്രബലന്മാരായ അസുരന്മാരെ പേടിച്ച്കൊണ്ടു് സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വാഴുന്ന ഒരു രാജാവുമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു, ആ മഹാപ്രതാപി. വരൻ, അഗ്നി, മിത്രൻ, അശ്വികൾ ഇവരുടെ ദേവത്വവും പുരാണങ്ങളിൽ അല്പീഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. പുരാണങ്ങളിൽ അവർക്കു നിഗ്രഹാനുഗ്രഹശക്തിയില്ല. വേദമന്ത്രങ്ങൾ സ്തുതിക്കുന്നതെല്ലാം അവരെയാകകൊണ്ടും, വൈദികയജ്ഞങ്ങൾ അവർക്കുവേണ്ടിയാകകൊണ്ടും, ഇപ്പോൾ മിക്കവാറും വിസ്മൃതരായ ഈ ദേവന്മാരുടെ അന്നേത്തെ പ്രതാപം എന്താണെന്ന് അന്വേഷിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു: ഗ്രന്ഥത്തിൽ മൂന്നുവിധം ദേവതകളുണ്ട്: ഭൂമി, ആകാശം, സ്വർഗ്ഗം. ഇവ മൂന്നിനെ സംബന്ധിച്ചവരായി മുപ്പത്തിമൂന്നു ദേവതകൾ വേദത്തിൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇവരിൽ വരൻ, അഗ്നി, ഇന്ദ്രൻ ഇവരെപ്പറ്റിമാത്രമേ ഇവിടെ സ്വല്പം ചിന്തിക്കുന്നുള്ളൂ. ഇതിൽനിന്നു മറ്റു ദേവന്മാരുടെയും നില അറിയാം.

വരൻ സർവ്വശക്തനായ ഒരു ദേവനാണ്, ഗ്രന്ഥത്തിൽ: മനുഷ്യരുടെയും ദേവന്മാരുടെയും രാജാവെന്നത്രേ, അദ്ദേഹത്തെ ഒരു മന്ത്രത്തിൽ സ്തുതിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇന്ദ്രനെപ്പോലെ വരനും സ്വാരാട്ടാണ്; പലപ്പോഴും സമാനമായിട്ടും വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വരനെ അസുരനായിട്ടാണ് ഗണിക്കുന്നതെന്നുള്ളതും ശ്രദ്ധേയമാണ്. അസുരന്മാർ പൂർവ്വദേവന്മാരായിരുന്നതിനാൽ, ഭാരതത്തിൽ വന്നെന്നതിനുമുമ്പായിരുന്നു വരനെന്ന കൂടുതൽ പ്രതാപം എന്ന് കരുതാൻ ന്യായമുണ്ട്. വരനെ സഹസ്രാക്ഷനായിട്ടും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വരൻ രണ്ടു ലോകങ്ങളെയുമകറ്റി ആകാശത്തെ മോലോടുയർത്തി; സ്വർഗ്ഗവും ഭൂമിയും വേർതിരിച്ചുവെച്ചു വരന്റെ പ്രഭാവംകൊണ്ടാണ്, നദികൾ കടലിൽ ചെന്നു ചേരുന്നതു്. ആ ശക്തികൊണ്ടുതന്നെയാണ്, സമുദ്രങ്ങൾ കവിഞ്ഞൊഴുകാത്തതും. സൂര്യൻ ആകാശത്തിൽ തിളങ്ങുന്നതും വരന്റെ ശക്തികൊണ്ടത്രേ. വരൻ സർവ്വജ്ഞനാണ്. ലോകഗതിയുടെ നിയന്താവായിട്ടാണ് വരനെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്ന് ഇതിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാം. എന്നാൽ സൂര്യനെ ശോഭിപ്പിക്കുകയും നദികളെ ഒഴുക്കുകയും, സമുദ്രത്തെ നിറയ്ക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വരൻ മനുഷ്യരുടെ കാര്യങ്ങളിൽ വളരെ ഇടപെടുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടാവാം, ആശ്രിതർക്കുവേണ്ടി യുദ്ധംചെയ്യാൻ സന്നദ്ധനായ ഇന്ദ്രൻ പ്രാബല്യം വർദ്ധിച്ചതു്.

ഇന്ദ്രൻ: ഋഗ്വേദത്തിലെ പ്രധാന നടൻ ഇന്ദ്രൻതന്നെ: ദസ്യ യുദ്ധത്തിൽ ആര്യന്മാർ ഇന്ദ്രനോടാണ് പ്രധാനമായി സാഹായ്യമഭ്യർത്ഥിക്കുന്നത്. സുന്ദരനും സ്വർണ്ണവർണ്ണനുമത്രേ, ഇന്ദ്രൻ. തപഃശാപം നിർമ്മിച്ച വജ്രം (മിന്നൽപ്പിണർ) ആണ്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആയുധം. വായുവാണ്, ഇന്ദ്രന്റെ തേരാളി. ഇന്ദ്രൻ ഒരു സുവർണ്ണരഥത്തിൽ കേറി ആകാശത്തിൽ തടവിലാതെ സഞ്ചരിക്കുന്നു. മറ്റു ദേവന്മാരെക്കാൾ കൂടുതൽ പ്രീതിയുണ്ട്, ഇന്ദ്രനു സോമപാനത്തിൽ. സോമപൻ എന്ന പേരിൽ തന്നെ ഇന്ദ്രനെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്: “സോമകാമം തപാ ആഹ്വഃ.” അഗ്നിയുടെ ഇരട്ടപെറ്റ സഹോദരനായിട്ടും പറഞ്ഞുകാണുന്നു. ഇന്ദ്രന്റെ പരാക്രമങ്ങൾ വർണ്ണിച്ചാൽത്തീരാത്ത മട്ടിലാണ്, ഋഷികൾ പാടിയിട്ടുള്ളത്.

ഹിരണ്യസ്തപനെന്ന ഋഷിയുടെ ഇന്ദ്രസ്തുതിയിലെ (മ. 1. അ. 7.) ചില വരികൾമാത്രം താഴെ കുറിക്കാം:

കാകളി: ‘വജ്രഭൃതിന്ദ്രൻ പുരാ ചെയ് വീക്രമം
വർണ്ണിച്ചുരജ്ജവനോരോന്നമാശു ഞാൻ:
കൊന്നാൻ പയോദത്തേ; വീഴ്ത്തിനാൻ വെള്ളത്തെ;
നന്നായ് ഹിളർത്തിനാനന്ദിനദികളെ.’

ശല്യം: ‘മന്നിൻമടയിൽ കിടന്ന മാറ്റാന്റെ പെരുപടയെ ഇന്ദ്രൻ നീളെ പരിക്കേല്പിച്ചു; ആ വരൾച്ച പിണച്ച ശൃംഗോപമായുനെ പിളർത്തി. ഉള്ള ഉറക്കം ഉള്ള കെൽപും മുഴുവനെടുത്തു മഘവാപ് എതിർത്ത ശത്രുവിനെ കൊന്നു.’

അഹി, ശുഷ്ണൻ, ശംബരൻ, വലൻ, വൃത്രൻ മുതലായ വമ്പിച്ച അസുരരെ വധിച്ചതും, വജ്രപാണിതന്നെ.

പരാക്രമമൂർത്തിയായ ഈ വൃത്രഹന്താവിന്റെ ജനനത്തെപ്പറ്റിയും ചില കഥകൾ വേദത്തിലുണ്ട്. ഇന്ദ്രൻ ജനിച്ചപ്പോൾ, ഏതോ കാരണത്താൽ ശിശു ‘അവദ്യ’നാണെന്നും അമ്മയ്ക്കു തോന്നി; അതുകൊണ്ട് ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ അമ്മ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. തനിക്കൻതമമുണ്ടാകുമെന്നു പേടിച്ച് വേറെ വഴി പോകുവാൻ അമ്മ ഇന്ദ്രനോടപേക്ഷിച്ചു. ഇന്ദ്രൻ ആ അപേക്ഷയെ നിരസിച്ചു. തപഃശാപിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ അമ്മയെ അനുഗമിച്ച്, അവിടെവെച്ചു സോമപാനം ചെയ്തു. സോമപാനത്താൽ ബലം സിദ്ധിച്ച ഇന്ദ്രൻ വിരോധികളെ കൊല്ലുവാൻ ശക്തനായിത്തീർന്നു. എന്നാൽ അതറിയാതെ അമ്മ ഇന്ദ്രനെ ഗോപനംചെയ്യുവാൻ ശ്രമിച്ചു. ഇന്ദ്രനാകട്ടെ, അവിടെനിന്നു പുറത്തിറങ്ങി, തന്റെ ഉജ്ജ്വലമായ വേഷം ധരിച്ച്, വിരോധികളെ ചെറുക്കുകയായി. ഇന്ദ്രനെ കണ്ട വൃത്രൻ യുദ്ധത്തിനൊരുമ്പെട്ടു; യുദ്ധത്തിൽ ‘വ്യംസൻ’ ഇന്ദ്രനെ അടിച്ചു വീഴ്ത്തിക്കളഞ്ഞു, ദേവന്മാർ പേടിച്ചോടി. അപ്പോൾ ഏകനായിത്തീർന്ന ഇന്ദ്രൻ വിഷ്ണുവിനെ വിളിച്ച്, “സഖേ വിഷ്ണോ, വിതരം വിക്രമസ്വ” എന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചു.

വ്യവസ്ഥാപിത യുദ്ധത്തിൽ ഇത്രയും തുണ വേണ്ടിവന്നുവെങ്കിലും, ദസ്യക്കളോടുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ആര്യന്മാർക്ക് ഇത്രനായിരുന്നു, ഉററ സഹായം. ഇത്രന്റെ വജ്രമാണ്, പല ദസ്യന്മാർക്കുതൊലിയും ഒട്ടുണ്ടായ പിളർത്തിയത്; അതുകൊണ്ടത്രേ, ഇത്രനു പുരന്ദരൻ എന്ന പേർ. സുഭാസ്സിനുവേണ്ടി ഇത്രൻ ആറിലെ വെള്ളം കുറച്ചു, ആ രാജാവിന്റെ സേനകൾക്കു തരണംചെയ്യുമാറാക്കി. സൂര്യവസ്തു നിസ്സഹായനായപ്പോൾ ഇത്രൻ, തന്റെ തേർച്ചകൾകൊണ്ട് 20 രാജാക്കന്മാരെയും, 60099 പടയാളികളെയും നശിപ്പിച്ചു. ഇങ്ങനെ ദസ്യന്മാർക്കു നായും, ആര്യർക്കു കനായുമാണ്, ഇത്രനെ നാം ഋഗ്വേദത്തിൽ കാണുന്നത്.

അഗ്നി: ഇത്രൻ കഴിഞ്ഞാൽ വേദത്തിൽ പ്രാധാന്യം അഗ്നിക്കാണ്. യജ്ഞപ്രധാനരായിരുന്ന ആര്യന്മാർക്ക് അഗ്നിയില്ലാതെ കർമ്മം സാധ്യമല്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട്, അഗ്നിയുൾക്കൊണ്ടു അതിപ്രധാനമായ ഒന്നായി. അഗ്നിയുടെ ജനനത്തെപ്പറ്റി വേദത്തിൽ പല കഥകളും കാണാം. മേഘങ്ങളിൽനിന്നു ജനിച്ച അഗ്നി മിന്നൽപ്പിണരായി ഭൂമിയിൽ എത്തുന്നുവെങ്കിലും, സ്വദേശം മറച്ചു മനുഷ്യർക്കു കാണാൻപാടില്ലാത്ത വിധം മറയ്ക്കുന്നു. മാതരിശ്വാവാണ്, അഗ്നിയെ വീണ്ടെടുത്തു ഭൂഗർഭത്തിൽ കൊടുക്കുന്നത്. അന്നുതൊട്ടു അവർക്ക് അഗ്നിയെ പുതുതായി ജനിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നു. ഋഗ്വേദത്തിൽ അനവധി സ്തോത്രങ്ങളിലും മന്ത്രങ്ങളിലും, അഗ്നിയെ (അഗ്നി) രണ്ടു കോലുരച്ചു ജനിപ്പിക്കുന്ന കർമ്മം വാഴ്ത്തിയിട്ടുണ്ട്.

അഗ്നിയാണ്, ഹവിസ്സിനെ ദേവന്മാർക്കുവേണ്ടി സ്വീകരിക്കുന്നത്. ഒരിക്കൽ ഈ ജോലിയിൽ അഗ്നിക്ക് അല്പം നീരസം തോന്നിയിട്ടു 'രാജിക്കൊടുക്കുക'യുണ്ടായത്രേ. ആ രാജി പിൻവലിച്ചു വീണ്ടും ജോലിയിൽ പ്രവേശിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചതു വരണനാണ്. തനിക്കു ശരിയായ പ്രതിഫലം കിട്ടാതെ മറുത്തവർക്കുവേണ്ടി പണിയെടുക്കുവാൻ കഴികയില്ലെന്നായിരുന്നു, അഗ്നിയുടെ വാദം; ആദിയിലും അവസാനത്തിലും ഹോമിക്കുന്നതും ഹവിർഭാഗത്തിൽ ഏറ്റവും സ്വാദുവായതും തനിക്കായിരിക്കണമെന്നും അഗ്നി ആവശ്യപ്പെട്ടു. അതു വരണൻ സമ്മതിച്ചതിനാൽ, അഗ്നി പണയും 'ഹവിർവാഹിയാം വിതഹോത്രനാ'യി പരിലസിച്ചു.

ഇത്ര മാഹാത്മ്യമുള്ള ഒരു ദേവതയാണെങ്കിലും ഒരു ഭയങ്കര മുർത്തിയായിട്ടല്ല അഗ്നിയെ ഗണിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഗൃഹപതി, അതിഥി എന്നൊക്കെ സ്നേഹസൂചകമായ ഭാഷയിലാണ് അഗ്നിയെ സംബോധന ചെയ്യുന്നത്. ഋഗ്വേദം വിപ്രനും പുരോഹിതനുമാണ്, അഗ്നി. സമ്പത്തിനും ശ്രേയസ്സിനുമാണ് അദ്ദേഹത്തെ സ്തുതിക്കുന്നത്.

ആദിത്യന്മാർ: ആദിത്യനെന്ന് പറഞ്ഞാൽ നാം സൂര്യനെയാണ്, വിചാരിക്കുക. ഋഗ്വേദത്തിൽ ആദിത്യന്മാർ പലരാണ്. അവരിൽ മുഖ്യൻ, വരണനാണ് താനും. സവിതാവു, പുഷ്ടാവു, മിത്രൻ ഇവയെല്ലാം ഇപ്പോൾ സൂര്യപര്യായങ്ങളാണെങ്കിലും, വേദത്തിൽ അവർ വേറെ വേറെ ദേവന്മാരാണ്.

ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞാൽ അവസാനമില്ല. ഒന്നുമാത്രമേ ഇവിടെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കേണ്ടതുള്ളൂ : നമുക്കു സുപരിചിതരായ ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, വരുണൻ, സൂര്യൻ മുതലായ ദേവന്മാരെ നാമറിയുന്ന വേഷത്തിലും പ്രതാപത്തിലുമല്ല, വേദത്തിൽ കാണുന്നത്; വെറും ദികപാലന്മാരായി തരംതാഴ്ത്തപ്പെടുപോയ പലരും വേദത്തിൽ മുഖ്യദേവതകളായിരുന്നു. പല ആദിത്യന്മാരും സൂര്യനിൽ ലയിച്ചുപോയതായി കാണാം. മരുത്തുക്കൾ വായുഭഗവാനിലും, തദ്ദൻ (ദികപാലനല്ലാത്തപ്പോൾ) ശിവനിലും ലയിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ഇന്ദ്രനു വന്ന അധഃപതനം മുമ്പു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ: മനുഷ്യരുടെ തപസ്സിൽ പേടിച്ചു, ഒരു വെറും വകപ്രഭുവായി രൂപംമാറിയിരിക്കുന്ന ആ ഇന്ദ്രൻതന്നെയാണു്, ഋഗ്വേദത്തിലെ സർവശക്തനായ ദേവൻ എന്നു പറഞ്ഞാൽ ആരു വിശ്വസിക്കും?

ചില വേദങ്ങൾ:— ദേവന്മാർക്കു് മാത്രമല്ല ഇങ്ങനെ പരിവർത്തനം പറ്റിയിട്ടുള്ളതു്. ഋഗ്വേദത്തിൽ പല കഥകളും അന്തരിവിന്ദ്രന്മാരായി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അവയ്ക്കു കാലക്രമംകൊണ്ടുവന്ന മാറ്റം, പിന്നീടുണ്ടായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പുരാണങ്ങളിലും അക്രമകരതന്നെ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിൽ നിന്നു് ഏതാണ്ടു മനസ്സിലാക്കാം. ഉദാഹരണമായി സരമയുടെയും വിശ്വാമിത്രന്റെയും കഥകൾ എടുക്കാം:

‘സരമാ നാമ യാ മാതാ, ശൂനാം ദേവീ, ജനാധിപ,
സാപി ഗർഭാൻ സമാദത്തേ, മാനുഷീണാം സദൈവ ഹി.’

മനുഷ്യസ്ത്രീകളുടെ ഗർഭത്തെ അപഹരിക്കുന്ന ഒരു ദുഷ്ടദേവതയാണു് മഹാഭാരതത്തിലെ സരമ. അതുപോലെതന്നെ, വരാഹപുരാണത്തിലും, ബൃഹദ്ദേവതയിലും, ദ്രുപദശ്ലോക പാലുവാങ്ങിക്കുടിച്ചിട്ടു ദേവേന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ വന്ന കള്ളു പറഞ്ഞ ഒരു ദേവതയായിട്ടാണു് സരമയെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഋഗ്വേദത്തിലോ, പണികൾ ഗോക്കളെ ഒളിപ്പിച്ച സ്ഥലം ഇന്ദ്രനു കാട്ടിക്കൊടുത്തു, മനുഷ്യർക്കു കടിപ്പാൻ പാൽ വാങ്ങിയ ഒരു ദേവിയാകുന്നു, സരമ.

വിശ്വാമിത്രനും സ്ഥമനദ്രംഗം സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു: അദ്ദേഹം ഋഗ്വേദത്തിലെ മണ്ഡലഋഷാക്കളായ ഋഷികളിലൊരാളാണു്; ഭരതരുടെ ഗുരുവും, സുദാസ്സിന്റെ സഹായഭൂതനും, ഇന്ദ്രന്റെ സ്നേഹിതനും; ശൂനശ്ലോമനെ രക്ഷിച്ചു വരുമായ ഗാധിപുത്രന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിനു് ഋഗ്വേദം തന്നെ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. ഇതിൽ പലേടത്തും വിശ്വാമിത്രകഥ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷേ, അക്രമയൊന്നുമല്ല, പുരാണങ്ങളിൽ: വാല്മീകിരാമായണത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള വിശ്വാമിത്രചരിത്രംപോലും ഋഗ്വേദത്തിൽ പാഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽനിന്നു തുലോം ഭിന്നമാണു്. മന്ത്രഋഷാവായ വിശ്വാമിത്രനെയല്ല, നാം രാമായണാദികളിൽ കാണുന്നതു് എന്നുതന്നെ പറയാം!

വസിഷ്ഠനും വിശ്വാമിത്രനും തമ്മിലുള്ള വഴക്കു പുരാണപ്രസിദ്ധമാണു്. ഋഗ്വേദം മൂന്നാം മണ്ഡലം നാലാമനുവാകം 15-ാം മന്ത്രത്തിൽ ഒടുവിലത്തെ നാലു ഭാഗങ്ങൾ വസിഷ്ഠനെ ദോഷിച്ചുള്ളവയാണു്. വസിഷ്ഠകുലത്തെ എങ്ങ

നെയൊക്കെയാണു് ശപിച്ചിരിക്കുന്നതു് എന്നു് അവിടെ കാണാം. സായണൻ്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ വസിഷ്ഠൻ്റെ ആശ്രിതന്മാർ, മൌനപ്രതമനാഷ്ടിച്ചിരുന്ന വിശ്വാമിത്രനെ ബന്ധിച്ചതായും, ഈ മന്ത്രങ്ങൾ അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ മനസ്സിൽ ഉത്ഭവിച്ചതായും പറയുന്നു. അവർ തമ്മിലുള്ള വിരോധത്തെപ്പറ്റി വേദത്തിൽ ഇങ്ങനെ സൂചനയുണ്ടെങ്കിലും, പുരാണങ്ങളിൽ ഹരിശ്ചന്ദ്രകഥയിലും മറ്റും വെളിപ്പെട്ട 'കടിപ്പക'യ്ക്കു് വേദങ്ങളിൽ ആധാരം കാണുന്നില്ല. പുരാണങ്ങളിൽ വളരെ പ്രാധാന്യമുള്ള കഥകളാണു്, വിശ്വാമിത്രൻ ത്രിശങ്കവിനെ ഉടലോടെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കയയ്ക്കാൻ ശ്രമിച്ചതും, ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ സത്യവാദിയല്ലെന്നു കാണിക്കുവാൻ യത്നിച്ചതും. എന്നാൽ, വേദത്തിൽ വിശ്വാമിത്രനുള്ള പ്രാധാന്യം, സുഭാസ്സിനെ ആപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചു നദികൾ കടത്തിയതു കൊണ്ടും ശുനശ്ശേഫനെ പുത്രനായി സ്വീകരിച്ചതുകൊണ്ടുമാണു്. ഇതിൽ ഒന്നാമത്തതു പുരാണങ്ങളിൽ പറയുന്നില്ല; ശുനശ്ശേഫൻ്റെ കാര്യം വളരെ മാറ്റി മറിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഈ ഉദാഹരണങ്ങൾകൊണ്ടു് മനസ്സിലാക്കാം, ഋഗ്വേദകഥകൾ പുരാണേതിഹാസങ്ങളിൽ കടന്നപ്പോൾ, അവയ്ക്കു് എത്രമാത്രം വ്യത്യാസം വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു്.

വേദത്തിൽ കാണുന്ന ആര്യസമുദായം

ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ആര്യന്മാർ ഗോധനന്മാരായിരുന്നു എന്നു വേദത്തിൽനിന്നു സ്പഷ്ടമായറിയാം. ആട്ടു്, പട്ടി, കഴുത, കുതിര ഇവയെ അവർ ഇണക്കി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു; എന്നാൽ, ആന അവർക്കു പരിചിതമല്ലായിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. വേദത്തിൽ ഇന്ദ്രൻ്റെ വാഹനം ആനയല്ല, കുതിരയാണു്. 'വരികശപ്പുരത്തേറി' എന്നാണു് ഇന്ദ്രനെ ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നതു്. പിൽക്കാലങ്ങളിൽ ഐരാവതത്തിനു കിട്ടിയ പ്രാധാന്യം വേദത്തിൽ കാണുന്നില്ല.

‘‘എവൻ്റെ പള്ളിത്തേരിൻ ര-

ണ്ടശ്വങ്ങളൊട്ടു വൈരികൾ

അടുക്കുകില്ലടരിലാ,-

യിരുന്നായിട്ടു പാടുവിൻ!''

ഋഗ്വേദത്തിൽ കൃഷിക്കു വലുതായ പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്: കൃഷിസ്ഥലത്തിനു് ഉർവരയെന്നും ക്ഷേത്രമെന്നുമാണു്, പേർ. ആറും, എട്ടും, പന്തിരണ്ടും കാളകളെ കെട്ടി ഉഴുന്നതായും, ഹ്രദങ്ങൾ, കല്യകൾ ഇവയിൽനിന്നു കൃഷിക്കു വെള്ളമെടുത്തിരുന്നതായും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്; കൃഷി അവർക്കു നല്ലവണ്ണം പരിചിതമായിരുന്നു എന്നും, അതിൻ്റെ ഓരോ ചടങ്ങും വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാം. യവവും മറ്റു ധാന്യവും കൃഷിചെയ്തിരുന്നു. വണിക്കിനെപ്പറ്റിയും പ്രസ്താവമുണ്ടു്. പ്രായേണ സാമാനങ്ങൾ വിനിമയം ചെയ്താണു് കച്ചോടം നടന്നിരുന്നതെങ്കിലും, നൂറു നിഷ്കം ദാനംചെയ്തതായി ഒരു സ്ഥലത്തു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു പണമേർപ്പാടും നടപ്പിലിരുന്നു എന്നു തെളിയുന്നു.

എട്ടിലൊന്നും പതിനാറിലൊന്നും പലിശയായി കൊടുക്കുന്ന സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, പണമിടപാടും നടപ്പിലിരുന്ന എന്നു തീർച്ചയാക്കാം.

തുകൽവ്യാപാരം, രേപ്പണി, ലോഹപ്പണി മുതലായവയിൽ ആര്യന്മാർ സമർത്ഥന്മാരായിരുന്നു. വൈദ്യകുത്തിലും അവർക്ക് വൈദ്യശാസ്ത്രമുണ്ടായിരുന്നു: ഒരു ഋഷിയുടെ അച്ഛൻ വൈദ്യനായിരുന്നു എന്ന് ഒമ്പതാംമണ്ഡലത്തിലെ ഒരു സൂക്തത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പല വ്യവസായങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള സൂചനകളും ഋഗ്വേദത്തിലുണ്ട്. നെയ്ത്തു് അതിപ്രധാനമായ ഒരു വ്യവസായമായിരുന്നു. രോമകംബളങ്ങളും, പഞ്ഞിത്തൂണികളും അവർ ധാരാളം നെയ്തിരുന്നു. സംസ്കാര വളർച്ചയുടെയും വ്യവസായാഭിവൃദ്ധിയുടെയും ഒരു പ്രധാന ലക്ഷണമാണ്, ഇരിമ്പിന്റെ ഉപയോഗം. ആര്യന്മാർ ഇരിമ്പുപണിയിൽ വിദഗ്ദ്ധരായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന്, ഇരിമ്പുകവചത്തെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതുതന്നെ തെളിവാണ്. കടൽസ്സഞ്ചാരം അവർക്കു പരിചിതമായിരുന്നോ എന്നു സംശയമാണ്; നൗകകളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന കപ്പോടക്കാരെപ്പറ്റിയുള്ള സൂചനകൾ സിന്ധുനദീയാത്രയെ വർണ്ണിക്കുന്നതാണെന്നു കരുതിക്കൂട്ട.

ക്ഷേണപദാർത്ഥങ്ങളിൽ അന്നവും ഗവ്യവുമായിരുന്നു, പ്രധാനം. മാംസ ക്ഷേണവും പ്രിയംതന്നെ. ഋഷികൾ അജിനമാണ് ഉടുത്തിരുന്നതെങ്കിലും, മറ്റുള്ളവർ വസനവും ഉത്തരീയവും ധരിച്ചിരുന്നതായി കാണുന്നു.

ഋഗ്വേദകാലത്തു് ആര്യന്മാർ ഗ്രാമം, വിഷയം. ജനം, രാഷ്ട്രം ഇങ്ങനെ നാലു പടിയിലാണ്, സമുദായജീവിതം നയിച്ചിരുന്നതു്. പല കലങ്ങൾ ഒന്നിച്ചു താമസിക്കുന്ന ഇടമാണ് ഗ്രാമം; പല ഗ്രാമങ്ങൾ ചേർന്നുള്ള ഒരു പാർപ്പസ്ഥലമത്രേ, വിഷയം; പല വിഷയങ്ങൾ ചേർന്ന ഒരു സമുദായം ജനം. പഞ്ചജനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രസ്താവനകൾകൊണ്ട്, ഇതിന് എത്രമാത്രം പ്രാധാന്യമുണ്ടായിരുന്നു എന്നുഹിതം. യാദവജനം, രേതജനം, എണെല്ലാം പ്രത്യേകം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, ആര്യസമുദായത്തിന്റെ വിഭജനം ‘‘ജനങ്ങൾ’’ ആയിട്ടാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താം.

വിരോധികളുടെ ഇടയിൽ ജീവിക്കേണ്ടിവന്ന ആര്യജനത രാജശക്തി അംഗീകരിച്ചതിൽ ആശ്ചര്യമില്ലല്ലോ. ശരിയായ ഒരു രാജാവില്ലാതെ വിരോധിയോടെതിർക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ കഷ്ടസ്ഥിതി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതിനിന്നു് രാജതന്ത്രിനു ലഭിച്ചിരുന്ന ഉന്നതസ്ഥാനം തെളിയുന്നു.

രാജാദീഷേകം, പത്താംമണ്ഡലം, 12-ാം അനുവാകം 22-ാം സൂക്തത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ‘‘ഞാൻ നിന്നെ (രാജാവായി) അഭിഷേകം ചെയ്യുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വരിക. സ്വൈര്യത്തോടും, അപഞ്ചലമനസ്സോടും ഇരിക്കുക. നിന്റെ പ്രജകളെല്ലാം നിന്നെ സ്നേഹിക്കട്ടെ. നിന്റെ രാജ്യം നിന്നിൽ നിന്നു് ഒന്നാളും പോകാതിരിക്കട്ടെ....’’ അടുത്ത മന്ത്രത്തിന്റെയും വിഷയം ഇതുതന്നെ. രാജാവു് അഭ്യന്തരപ്രഭു. പ്രസിദ്ധന്മാരായ പല രാജാക്കന്മാരുടെയും പേരുകൾ വേദത്തിലുണ്ട്: ദിവോദാസൻ, സുദാസ്സ്, അംബരീഷൻ, നഹുഷൻ, പുരൂവസ്സ് മുതലായവർ.

പുരോഹിതനായിരുന്നു, രാജാവിന്റെ പ്രധാന ഉപദേഷ്ടാവു്. വസിഷ്ഠൻ, വിശ്വാംശിത്രൻ ഇവർ ഭരതകുലത്തിന്റെ പുരോഹിതരായിരുന്നു. മറ്റു രാജപുരോഹിതന്മാരുടെ പേരുകളും കാണാം. രാജസഭയെപ്പറ്റിയും പ്രസ്താവമുണ്ട്: രാജസഭയുടെ അധികാരത്തെപ്പറ്റി ഒന്നു പറഞ്ഞിട്ടില്ല; എന്നാൽ അവർ സുജാത (കലശ്രേഷ്ഠതയുള്ളവ)രായിരിക്കണമെന്ന വ്യവസ്ഥയുണ്ടായിരുന്നു എന്നു ഹികാം.

കുടുംബജീവിതത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രസ്താവങ്ങൾ ശ്രദ്ധേയങ്ങളാണ്: അച്ഛൻ മക്കളെ വിൽക്കുന്നതിനുപോലും അധികാരമുണ്ടായിരുന്നു. അച്ഛനാൽ പശു വാക്കി വില്പിക്കപ്പെട്ടവനാണല്ലോ, വിശ്വാംശിത്രരക്ഷിതനായ ശൂനശ്ശേഫൻ. മക്കളുടെ സ്വത്തവകാശമില്ലാതാക്കുന്നതിനും അച്ഛൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരുന്നു. തന്റെ അഭിപ്രായത്തിനു വിപരീതം പറഞ്ഞ അമ്പതു മക്കളെ കുടുംബത്തിൽ നിന്നു വിശ്വാംശിത്രൻ ബഹിഷ്കരിച്ചു. വിവാഹത്തിനു സ്രീധനം പതിവായിരുന്നു. പത്താംമണ്ഡലം മൂന്നാമനുവാകം പതിനൊന്നാം സൂക്തത്തിൽ, വിവാഹഃശഷം വധു ഭർത്തൃഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു പോകേണ്ടതാണെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ബഹുഭാര്യത്വം നിഷിദ്ധമായിരുന്നില്ല. സപത്നിമർദ്ദനത്തിനുള്ള ഒരു മന്ത്രം (X.11. 17)പത്താം മണ്ഡലത്തിലുണ്ട്. സപത്നിയോടു ഭർത്താവിനുള്ള പ്രേമം നശിപ്പിച്ചു, തന്നിലാക്കാനാണ് ആ പ്രാർത്ഥന. ആ മന്ത്രത്തിന്റെ ദൃഷ്ടി, ബഹുഭാര്യനായ ഇന്ദ്രന്റെ പത്നിയായ ഇന്ദ്രാണിയാണുതാനും. വിവാഹം ഒരവശ്യകർത്തവ്യമായിരുന്നു; വിധവാവിവാഹവും നിഷിദ്ധമല്ലായിരുന്നു.

ഇടവിടാതെ യുദ്ധങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു സമുദായത്തിന്റെ ചിത്രമാണ്, ദൃഗേദത്തിൽ വരയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. 'ഞങ്ങൾ പ്രബലന്മാരായ വിരോധികളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്; ഞങ്ങളെ സഹായിക്കണം' എന്നൊരു മുറവിളിയാണ്, ഉടനീളം ഇതിൽ കേൾക്കുന്നത്.

ദൃഗേദം ആര്യസമുദായത്തിന്റെ ഒരു ചരിത്രംകൂടിയാണ്: ആര്യന്മാർ കഭാതടത്തിൽനിന്നു യമുനാതീരത്തിൽ എത്തുന്നതുവരെമുള്ള ചരിത്രം. കഭാതട (Kabul)ത്തിൽവെച്ചാണ് ആദ്യമന്ത്രങ്ങൾ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടത്. അവർ ഗംഗാതടത്തിലെത്തുമ്പോഴേയ്ക്കു് ദൃഗേദകാലം അവസാനിക്കുന്നു. പഞ്ചനദത്തിലെ ഓരോ നദിയും കടക്കുന്നത് ഓരോ വലിയ സംഭവമായിട്ടാണ്, വേദത്തിലെ ദൃഷ്ടികൾ കരുതുന്നത്. പാരാവാരംപോലെ പരന്നുകിടക്കുന്നതും ദുസ്സരവുമായ സിന്ധുനദി കണ്ടപ്പോൾ അവർക്കുണ്ടായ ആത്മര്യം ഒരു മനോഹരമായ മന്ത്രത്തിൽ തികച്ചും പ്രതിഫലിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു കടന്നു ഭാരതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോഴാണ്, ദസ്യുക്കളോടു നേരിടേണ്ടിവന്നത്. ദസ്യുക്കളുടെ സംസ്കാരം ആര്യ സംസ്കാരത്തിൽ കവിഞ്ഞതായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന്നു് ദൃഗേദംതന്നെ സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നു. ശംബരൻ എന്ന ദസ്യുരാജാവു നൂറു നഗരങ്ങളുടെ അധിപനായിരുന്നുവത്രേ. അവരുടെ കോട്ടകളും ദുർഗ്ഗങ്ങളും വളരെ ബലമുള്ളവയായിരുന്നു. അവയെ അശ്വമയി, ആയസി, ശതഭജി എന്നെല്ലാം വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആര്യന്മാരുടെ പ്രധാന വിരോധികൾ, ഈ നഗരങ്ങളിലെ പണികൾ എന്ന വർഗ്ഗം

ക്കാരായിരുന്നു. അവരുടെ മുഖ്യ പ്രവൃത്തി വാണിജ്യമായിരുന്നു എന്നു യാസ്തന്റെ നിരൂപണത്തിൽനിന്നറിയാം. ദ്രുതഗതിയിൽ രാജാക്കന്മാരിൽ പലരുടെയും പേർ ഗുഹാഭത്തിലുണ്ട്. ധനി, ചുമരി, പിപ്ര, വർച്ചിസ്സ്, ശംബരൻ മുതലായവർ പരാക്രമികളായിരുന്നു എന്നും ആര്യന്മാരും സമ്മതിക്കുന്നു. ദ്രുതഗതിയിലെ പല വിഭാഗങ്ങളിൽ ശിമുക്കര, കീകതർ, ശിഗ്രുക്കര, യക്ഷക്കര എന്നിവർക്കാണ്, പ്രാധാന്യം. അവരുടെ മുകൾ പതുങ്ങിയതെന്നും (അനാസർ) നിറം കറുത്തതെന്നും വിശേഷാൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനാൽ, ഇപ്പോഴത്തെ 'ദ്രാവിഡ' ജാതിക്കാരിൽപെട്ടവരായിരുന്നു അവരെന്ന് അറിയാം. അവർ 'അനാസർ'മായ ഒരു ഭാഷയാണ്, സംസാരിച്ചിരുന്നത്. അകർമ്മികളായിരുന്നു—യാഗാദികൾ കഴിച്ചിരുന്നില്ല; ഇന്ദ്രാദിവേന്ദ്രന്മാരെ പൂജിച്ചിരുന്നില്ല. ദ്രുതക്കര ലിംഗപൂജക്കാരായിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു: ശിശുദേവൻ എന്നവരെ അധിഷ്ഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശിവപൂജയും, ദേവീപൂജയും, ലിംഗപൂജയും ദ്രുതക്കരിൽനിന്നുവരാം, ആര്യന്മാർ സ്വീകരിച്ചത്.

ഈ വികൃതമായ വിരോധികളെ കീഴടക്കി യമുനാനദീതടത്തിലെത്തിയപ്പോഴേക്കും ആര്യന്മാർക്ക് ചില വ്യത്യാസങ്ങൾ വന്നുപോന്നു: ഭരതർ യമുനയ്ക്കും ഗംഗയ്ക്കും ഇടയിലുള്ള ഫലസമൃദ്ധമായ രാജ്യത്തിൽ കുടിയേറിപ്പാർത്തു. ഗംഗയ്ക്കു കീഴെക്കിടക്കുന്ന അനാസർരാജാക്കന്മാരുമായി ബന്ധുതയിലാണ് അവർ കഴിഞ്ഞത്. പഞ്ചനദിയിൽ പാർത്തിരുന്ന മറ്റുള്ള ആര്യജനത തങ്ങളുടെ ദേശം കൈക്കലാക്കാനിരിക്കുന്നതിനായി, ഭരതർ അവരെ ശതദ്രിയുടെ (സത്ത്ലജ്) അപ്പുറം തടഞ്ഞുനിർത്താൻ ശ്രമിച്ചുപോന്നു. ആ മത്സരത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ്, 'ദാശരാജ്' എന്ന മഹായുദ്ധം ഉണ്ടായത്.

ലോകത്തിലെ അതിപ്രധാനങ്ങളായ സംഭവങ്ങളിലൊന്നായിട്ടാണ്, ഞാൻ ഈ യുദ്ധം ഗണിക്കുന്നത്. സുഭാസ്സിനെ എതിർത്തിരുന്നവർ ആര്യന്മാർതന്നെയായിരുന്നു. സുഭാസ്സിന്റെ ബന്ധുക്കളിൽ അനാസർന്മാരായ രാജാക്കന്മാരുമുണ്ടായിരുന്നു. ഈ മഹായുദ്ധത്തിൽ സുഭാസ്സിന്റെ കീഴിലുള്ള ഭരതജനത്തിനാണ് ജയം ലഭിച്ചത്. അതോടുകൂടി ആര്യന്മാരുടെ ആക്രമണം ശമിച്ചു എന്നു പറയാം. യമുനാതടത്തിൽ കുടിയേറിപ്പാർത്തിരുന്നവർ തദ്ദേശ്യരുമായി ഒന്നു ചേർന്നു, ഹിന്ദുസംസ്കാരത്തിന് അടിസ്ഥാനമിട്ടതായും വിചാരിക്കാം. ഏതായാലും, ദാശരാജ്ഞത്തോടുകൂടി, ആര്യന്മാരും ആദിവാസികളും കൂടിച്ചേർന്നു ഹിന്ദുജനതയായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു. അതിനുശേഷം, 'ആര്യ'ന്മാരും ദ്രുതക്കരയായ വിരോധികളെ ജയിക്കുവാൻ സഹായിക്കണമെന്നുള്ള പ്രാർത്ഥനകൾ ഗുഹാഭത്തിൽ കാണാം. ആര്യന്മാർ വേദത്തിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ദേവന്മാരാണ്, ഇക്കാലത്തിനുശേഷം. ഹിന്ദുസംസ്കാരത്തിൽ പ്രാധാന്യം വഹിക്കുന്നത്. മോഹൻജോദാരോവിൽ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ള മഹായോഗിയുടേയും, ദേവിയുടേയും പൂജയാണ്, ഈ മാനദണ്ഡത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന ലക്ഷ്യം.

ഗുഹാഭത്തിലെ ഭൂമിശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റിയും സ്വല്പം പറയേണ്ടതുണ്ട്: കഭാ, സിന്ധു, സുവാസ്തി, വിതസ്തി, അസിക്കതി, പരശ്തി, വിപാശ, ശതദ്രി, സരസ്വതി, യമുന എന്നിവയാണ്, ഗുഹാഭത്തിലെ പ്രധാന നദികൾ. പിൻകാ

ലങ്ങളിൽ ഭാരതത്തിലെ പുണ്യനദിയായിത്തീർന്ന ഗംഗയെപ്പറ്റി ഒരൊറ്റ പ്രാവശ്യമേ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. ഇതിൽനിന്നു തെളിയുന്നത്, ഋഗ്വേദകാലത്തിൽ ആര്യന്മാർക്കു ഗംഗാതടം സുപരിചിതമായിരുന്നില്ല എന്നാണല്ലോ. കേരളത്തുടക്കമുണ്ടായുള്ള ഭൂഭാഗമാണ്, ആര്യദേശം. അതിൽതന്നെ പഞ്ചനദം (പഞ്ചാബ്) ആണ്, അവരുടെ ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട വാസസ്ഥാനം. ശത്രുക്കൾക്കു യുദ്ധനാടത്തിൽ പ്രവേശിച്ച ഭരതർ ആദിവാസികളെ, എതിർത്തു ജയിക്കാൻ പ്രയത്നിക്കുന്നതിനു പകരം, അവരുമായി ഒന്നുചേർന്നു, പഞ്ചനദത്തിലെ ആര്യന്മാരോടു യുദ്ധം ചെയ്തുകൊണ്ടുണ്ടായതെന്നു നാം കണ്ടുവല്ലോ. ഗംഗയുടെ പാവനത്വം ശിവനുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതായാൽ, പിൽക്കാലങ്ങളിൽ ഹിന്ദുമതത്തിൽ മാത്രം വന്നുകൂടിയിട്ടുള്ളതാണ്. യുദ്ധനാടത്തിനു തെക്കുള്ള ഭാഗങ്ങളെപ്പറ്റി ഋഗ്വേദത്തിൽ യാതൊരു സൂചനയുമില്ല. പരിമിതമായ ഈ ഭൂമിശാസ്ത്രജ്ഞാനത്തിൽനിന്നു തെളിയുന്നത്, ആര്യജനതയുടെ വ്യാപനം പഞ്ചനദപ്രദേശങ്ങളിൽ മാത്രമായിരുന്നു എന്നാണല്ലോ.

ഋഗ്വേദത്തിലെ സാഹിത്യം:

ഈ സാഹിത്യഗ്രന്ഥമെന്ന നിലയിൽ ഋഗ്വേദത്തിനുള്ള സ്ഥാനം മറ്റൊരാൾക്കു നൽകാൻ കഴിയാത്തതാണ്. അതൊരു അസാധാരണ സാഹിത്യലോകമാണെന്നുതന്നെ പറയാം. പ്രകൃതിയോടു ഏറ്റവും ബന്ധപ്പെട്ടതും, അതിന്റെ അവസ്ഥാഭേദങ്ങളെ സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷണം ചെയ്തു വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതും, ദിവ്യന്മാരായ ഋഷികളുടെ മനോദർപ്പണത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചു ചരസ്സായി പ്രവഹിച്ചതുമായ ഈ സാഹിത്യത്തിന്റെ ഗുണം പറഞ്ഞറിയിക്കാവുന്നതല്ല; വായിച്ചുതന്നെ അറിയേണ്ടതാണ്.

അഗ്നിദ്രാദികളെ വീണ്ടും വീണ്ടും സ്തുതിക്കുവാനല്ലോ ഋഗ്വേദം ചെയ്യുന്നത്. എന്നാൽ, ഈ സാർവത്രികമായ ആവർത്തനംപോലും വായനക്കാരനെ അധികം മുഷിപ്പിക്കില്ല. കാരണം, ഒരേ വിഷയം നാനാഭംഗികളിൽ പ്രതിപാദിപ്പാൻ ഋഷിമാർക്ക് അതുല്യമായ കഴിവുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നു നാം പൂതൂത്ത്, പൂതൂത്ത് എന്നഭിമാനിക്കുന്ന കവനരീതികളിൽ മിക്കവയും ആയിരമായിരം വയസ്സുചെന്ന ഈ സ്കോളാവലിയിൽ കാണുമ്പോൾ ആർക്കും അത്യാശ്ചര്യം തോന്നും. പ്രിയപ്പെട്ട യുവസാഹിത്യകാരന്മാരേ, ഒരു പഴഞ്ചൻഗ്രന്ഥമാണ് ഋഗ്വേദമെന്ന ധാരണയാൽ ഇതു വായിക്കാതിരിക്കയാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ വഞ്ചിതരായിപ്പോകും—ഒരു മഹനീയമായ സാഹിത്യമണ്ഡലത്തിൽനിന്നു വിട്ടു രസ്ഥരായിപ്പോകും!

നമ്മുടെ യുവസാഹിത്യകാരന്മാർപോലെതന്നെ, ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ പുജകരായ ബ്രാഹ്മണരും ഈ തർജ്ജമ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതു ചെമ്പാൽ അവർ പതിവായി ജപിക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളുടെ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കും. മന്ത്രങ്ങൾ അർത്ഥഗ്രഹണത്തോടെ ജപിച്ചാലത്തെ ഫലം നൂറിരട്ടിയായിരിക്കുമല്ലോ.

സ്തുതിപരമോ തത്ത്വദർശനപരമോ ആയ മന്ത്രം മാത്രമല്ല വേദത്തിലുള്ളത്. ചരിത്രകൃതികളും അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുവല്ലോ. വസിഷ്ഠ-വിശ്വാ മിത്രാദികളുടെ കൃതികളിലാണ് അവ അധികം കാണുന്നത്. ഭാനസ്തുതികളും ഇടയ്ക്കിടെ കാണാം. വിവാഹം, മരണക്രിയകൾ എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച മന്ത്രങ്ങളും ദേവപരമായി ഗണിക്കേണ്ടതില്ല. പത്താംമണ്ഡലത്തിൽ കാണുന്ന രാത്രിസ്തുതി ശുദ്ധസാഹിത്യത്തിന്നു് ഒരുത്തമോദാഹരണമാണു്; അതുപോലെ തന്നെ അരണ്യാനിയെപ്പറ്റിയുള്ള കൃതിയും.

ചുതുകളികൊണ്ടുണ്ടായ സങ്കടത്തെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു മനോഹരസൂക്തമുണ്ടു്, പത്താംമണ്ഡലത്തിൽ. ഇങ്ങനെ ഉള്ളിൽത്തട്ടുന്നവിധം ദൃതദോഷത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന മറ്റൊരു കവിത ലോകസാഹിത്യത്തിലെങ്ങാരുമുണ്ടോ എന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. അതിൽനിന്നു രണ്ടു് ലക്കിന്റെ തർജ്ജമ ഇവിടെ കറിക്കാം.

*(കാകളി)

മണ്ഡലം 10; അനുവാകം 3; സൂക്തം 34. ലക്കം 3, 11.	}	'ശ്വശ്രുവെറുക്കുന്നു; പതി ചെറുക്കുന്നു; പിച്ഛ പോദിച്ചാൽ കൊടുക്കില്ലാത്തതന്നും; വിററഴിക്കേണ്ടു കിഴുട്ടുകുതിരയ്ക്കു കൊറെണ്ടു കിട്ടും? കിതവന്നുമേവമാം!
--	---	--

അന്യന്റെ പതിയെ, ചുരുഗ്രഹത്തെയും
 കണ്ണിനാൽക്കണ്ടു ചുതാളിയഴൽപ്പെട്ടം;
 പൂട്ടം, കരാൽത്തുരഗങ്ങളെക്കാലത്തു;
 ചേട്ടയേറ്റോനമ തീയ്ക്കൽ വീഴും, നിശി!''

ഫലിതം പറയുന്നതിലും ആ താടിക്കാർ പിൻപതിയിലായിരുന്നില്ല; മഴ തുടങ്ങുമ്പോൾ തവളകൾ നിലവിളിക്കുന്നതു, സോമപാനംകൊണ്ടു ലഹരി പിടിച്ച ബ്രാഹ്മണരുടെ ചെറുപ്പംപോലെയാണത്രെ. (ഏഴാം മണ്ഡലം). ഒരു ലക്ഷി ഉപാസ്യദേവതയായ ഇന്ദ്രനോടുതന്നെയും, 'അങ്ങു് ഒരു കാള വെള്ളം കുടിക്കുന്നതുപോലെ ഞങ്ങളുടെ സോമനീർ കുടിച്ചാലും' എന്നു തട്ടിവിട്ടിരിക്കുന്നു. 'സോമം കുടിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അങ്ങയുടെ മീശ തുടച്ചേയ്ക്കണം' എന്നാണു് മറ്റൊരു ലക്ഷിയുടെ നിർദ്ദേശം!

---

* ദേവപ്പി ശ്വശ്രുവ ജായാ രണദ്ധി
 ന നാമിതോ വിന്ദതേ മർദ്ധിതാരം
 അശ്വസ്യേവ ജരതോ വസ്സ്യസ്യ
 നാഹം വിന്ദാമി കിതവസ്യ ഭോഗം.
 സ്രിയം ദൃഷ്ടാമ കിതവ. തതാപാ—
 ന്യേഷാം ജായാം സുകൃതം ച യോനി.
 പൂർവാഹേ അശ്വാൻ യയുജേ ഹി ബഭൂൻ
 സോ അഗേരന്തേ വൃഷലഃ പപാദ.

യൂറോപ്യന്മാരെ അനുസരിച്ചു ഭാരതത്തിലും ചില പണ്ഡിതന്മാർ വേദ വിചാരം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നിരിക്കെ; എന്നാൽ അത് ഇംഗ്ലീഷിലാണ്; സിദ്ധേശ്വരൻ വർമ്മയുടെ യാസാകനിരൂപണം മുതലായവ ഇംഗ്ലീഷിലാണ്. ഇന്ത്യയിലെ ഭേദഗതിഭാഷകളിൽ മറ്റൊരിടത്തുമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഇംഗ്ലീഷിൽ അത് തർജ്ജമ ചെയ്തതായി ഞാൻ അറിയുന്നുള്ളൂ. ഇതിൽ അതുതന്നെപ്പോലെയല്ല; ഏതോ ഗുഹയിലായിരുന്നു വല്ലോ, വേദങ്ങളുടെ കിടപ്പ്! അതിനാൽ അസാധാരണമായ ഒരു നേട്ടമാണ്, മഹാകവി വള്ളത്തോളിന്റെ ഈ ഇംഗ്ലീഷ് തർജ്ജമയാൽ കൈരളിക്കു കൈവന്നിരിക്കുന്നത്.

മറ്റു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തർജ്ജമ ചെയ്യുന്നതുപോലെല്ല, ഇംഗ്ലീഷ് തർജ്ജമ: വേദത്തിലെ ഭാഷയെന്ന വളരെ വ്യത്യസ്തം; നിരക്കവും വ്യാകരണവും വേറെ. യാസ്തന്റെ നിരക്കം, സായണന്റെ ഭാഷ്യം എന്നിവ പോലും പൊതുവേ ഉപകാരപ്രദങ്ങളെങ്കിലും, പൂർണ്ണമായി സ്വീകരിക്കാവുന്നവയല്ലെന്നും ഇപ്പോൾ തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആദ്ധ്യാത്മികമാണെന്ന വിശ്വാസിക്കുന്നവർക്കു വേദത്തെ തർജ്ജമ ചെയ്യുക എന്ന കേട്ടാൽത്തന്നെ നൊറിച്ചുളളും. അപരദൃഷ്ടിയായ ഗ്രന്ഥം തർജ്ജമ ചെയ്യാവുന്നതാണോ? ആധിഭൗതികമായ അർത്ഥം മാത്രം വെച്ചു തർജ്ജമ ചെയ്താൽ ആന്തരാർത്ഥം ലഭിക്കുമോ? ഇങ്ങനെയുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്ക് അവകാശമില്ലെന്ന ഞാൻ പറയുന്നില്ല. എന്നിരുന്നാലും, ആര്യസംസ്കാരത്തിന്റെ അസ്തിത്വം വാരാണസി കരുതേണ്ട ഈ ഗ്രന്ഥം എല്ലാവർക്കും വായിക്കത്തക്കവിധം ഭാരതത്തിലെ എല്ലാ ഭാഷയിലും വന്നുചേരേണ്ടതാണെന്നു സമ്മതിച്ചു കഴിയൂ. അങ്ങനെ ഒരു മഹാഭാഗ്യം നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്ക് ഉണ്ടാകുമായിരുന്നുവോ, വള്ളത്തോൾ തന്നെ ഒരുങ്ങി പ്രയത്നിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ? ഇദ്ദേഹത്തോടു എത്ര നന്ദി പറഞ്ഞാലാണ്, നമുക്കു മതിവരിക?

പദ്യഗദ്യാത്മകമായ ഈ തർജ്ജമയെപ്പറ്റി ഞാൻ എന്തെങ്കിലും പറയുന്നത് അനാവശ്യമെന്നു മാത്രമല്ല, അധികപ്രസംഗംകൂടിയായേയ്ക്കും; പദ്യങ്ങൾ പോലെ തന്നെ ചന്ദ്രം അന്യസ്സും തികഞ്ഞവയാണ്, വള്ളത്തോളിന്റെ ഗദ്യങ്ങളും. പദ്യം ഗദ്യം, സ്വകൃതി തർജ്ജമ, എന്നീ വ്യത്യാസങ്ങൾ വള്ളത്തോൾത്തുലികൾക്കു റിഞ്ഞുകൂടാ; രണ്ടിനങ്ങളിലും അത് അന്യോന്യമായ നൈപുണ്യത്തോടെ വ്യാപരിക്കും. ഈ പരമാർത്ഥം രമായണ-പുരാണാദി തർജ്ജമ വായിച്ചിട്ടുള്ള സഹൃദയരെ പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. അതിവിശിഷ്ടമായ വളരെ സംസ്കൃതനിബന്ധങ്ങൾ തർജ്ജമ ചെയ്ത വള്ളത്തോൾ മാത്രഭാഷയെ പോഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ വിവർത്തനവിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ പണ്ടേ ആദ്യേഷിച്ചിരിക്കുന്ന വിജയശ്രീക്ക് ഒരു രത്നകിരീടമാണ്, ഈ ഇംഗ്ലീഷ് തർജ്ജമ!

നമ്മുടെ മഹാകവി വാർദ്ധക്യത്തിലും വാടാത്ത ആരോഗ്യത്തോടെ നെടുനീണാൾ ജീവിച്ചിരിക്കട്ടെ!

നൂവെൽഫി, }
10-6-1955. }

കെ. എം. പണിക്കർ

ഋഗ്വേദം

ഒന്നാം അഷ്ടകം

ഒന്നാമധ്യായം

മണ്ഡലം 1. അനുവാകം 1.

സൂക്തം 1.

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻ ഋഷ്യന്യസ്സു ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

ഓം. സ്തുതിപ്പു, ഞാൻ യജ്ഞപുരോഹിതനാമഗ്നിദേവനെ,
ഋതപിക്കാകിയ ഹോതാവെ, സുതരാം രത്നധാരിയെ. 1

സ്തുത്യനഗ്നി പുരാണർഷിമാർക്കും പുതിയവർക്കുമേ;
ദേവവൃന്ദത്തെയിവിടെയ്ക്കാവാഹിയ്ക്കട്ടെ നേർക്കവൻ! 2

---

1. ഋതപിക്കു—യജമാനനാൽ വരിക്കപ്പെട്ട യാഗകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന ആൾ. ദേവകളുടെ യാഗങ്ങളിൽ അഗ്നിയത്രേ, ഹോതാവെന്ന ഋതപിക്കു. സുതരാം—ഏറ്റവും. രത്നധാരി—രത്നങ്ങൾ കയ്യിലുള്ളവൻ; അല്ലെങ്കിൽ രത്ന പോഷകൻ.

2. പുരാണർഷിമാർ—പണ്ടത്തെ ഋഷിമാർ. ആവാഹിക്കു—മന്ത്രം കൊണ്ടു വരുത്തുക. നേർക്കു—നേരെ.

അഗ്നിയെക്കൊണ്ടു നേടുന്ന, നാരത്തോറും പെരുക്കുന്നതായ്,
പുഷ്പയും വീരജനപ്പരപ്പും ചേർന്നതാം ധനം. 3

അഗ്നേ, യാതൊരു യജ്ഞത്തിൻ ചുറ്റും മേവുന്ന നീളെ നീ
തീർച്ചയായ, ധാരമതു ചെന്നുചേരുന്ന ദേവരിൽ! 4

അഗ്നി, ഹോതാവ, തിതരാം ചിത്രകീർത്തി, കവിക്രതു,
ദേവൻ ദേവകളോടൊത്തിങ്ങുന്നള്ളട്ടെ സത്യവാൻ! 5

അഗ്നേ, ഭവാൻ പ്രഭാതാവിന്നെന്നു നന്മ വരുത്തുമോ
അതംഗിരസ്സേ, നിയതമവിടുത്തെയ്തു തന്നെയാം! 6

ഞങ്ങളഗ്നേ, നാളിൽ നാളിൽപ്പകൽനേരത്തുമല്ലിലും
ഘൃത്താൽ വണങ്ങിയിട്ടത്രേ, സമീപിക്കുന്നതങ്ങയെ, 7

അധാരങ്ങളെ രക്ഷിച്ചുപോരുന്നോനെ, പ്രദീപ്തനെ,
നേരേറും തെളിയിപ്പോനെ, സ്വസ്ഥാനേ വർദ്ധമാനനെ, 8

ആ നീ സുപ്രാപനാകെങ്ങരക്ക, ചൂൻ മകനുപോലവേ;
ഒന്നിച്ചിരിക്കയും ചെയ്യുകഗ്നേ, ഞങ്ങൾക്കു നല്ലിനായ്! 9

3. വീരജനപ്പരപ്പ്—വളരെ വീരജനങ്ങൾ. ധനമുണ്ടായാൽ, വീരരായ ആരക്കാരെ നിയമിക്കാം; സൽക്കർമ്മംകൊണ്ടു വീരസന്താനങ്ങളെ ജനിപ്പിക്കാം. നേടുന്ന എന്ന ക്രിയയ്ക്ക് കർത്തൃപദമായി യജമാനൻ (യാഗംചെയ്യുന്ന ആൾ) എന്ന പദം അധ്യാഹരിക്കണം.

5. അതിതരാം—ഏറ്റവും. ചിത്രകീർത്തി - വിവിധയശസ്സുകളുള്ളവൻ. കവിക്രതു—കടന്ന ബുദ്ധി, അല്ലെങ്കിൽ കർമ്മം, ഉള്ളവൻ.

5. പ്രഭാതാവ്—ഹവിസ്സിനെ നൽകിയ യജമാനൻ. അംഗിരസ്സ്—അംഗാര (കനൽ) രൂപൻ; അംഗിരസ്സ് എന്ന ഋഷിയുടെ വംശത്തിൽ ജനിച്ചവൻ. അതവിടുത്തെയ്തതന്നെയാം—നന്മ (സമ്പത്തു്) ഉണ്ടായാൽ പ്രഭാതാവു പിന്നെയും യജ്ഞം ചെയ്ത് അങ്ങയെ സുഖിതനാക്കുമല്ലോ. നിയതം—തീർച്ചയായും.

7. ഘൃത്തം—മനസ്സ്.

8. അധാരങ്ങൾ—യാഗങ്ങൾ. മുകളിലെ പദ്യത്തിലുള്ള അങ്ങയെ എന്ന പദത്തിന്റെ വിശേഷണങ്ങളാണ്, ഈ പദ്യത്തിലെ ദ്വിതീയാന്തപദങ്ങളൊക്കെ. സ്വസ്ഥാനേ—യാഗശാലയിൽ. വർദ്ധമാനൻ—വളരുന്നവൻ.

9. സുപ്രാപൻ—സുഖേന പ്രാപിക്കപ്പെടാവുന്നവൻ. അച്ഛന്റെ അടുക്കൽ മകനു് എപ്പോഴും എങ്ങിനെയും ചെല്ലാമല്ലോ; അച്ഛൻ മകനെന്നിട്ടു വസിക്കുകയും ചെയ്യും. നല്ല—നന്മ.

സൂക്തം 2

മധുച്ഛന്ദസ്സ് ഋഷി; ഗായത്രി മന്ത്രസ്സ്; വായുവും ഇന്ദ്രവായുക്കളും
മിത്രാവരണന്മാരും ദേവതകൾ.

വായോ, സുഭഗ, വന്നാലു;—മിതാ, സോമം സുസംസ്കൃതം;
കടിച്ചുകൊള്ളുകിതു നീ; ചെവിക്ക്ക്കൊണ്ടുതരുകീ വിളി! 1

വായോ, ഭവാനെയുദ്ദേശിച്ചു, ഹർവേദികൾ വാഴ്ത്തികൾ
സോമം പിഴിഞ്ഞുവെച്ചു, ക്ഷമസ്തുതി ചൊല്ലുന്ന ഭംഗിയിൽ. 2

വായോ, സോമം നകരുവാൻ തന്നോനിൽച്ചെന്നണഞ്ഞിടും,
അനേകഗാമിയാകും നിന്നഭിനന്ദനഭാഷിതം! 3

ഇന്ദ്രവായുക്കളേ, സോമമിതാ; വരിക ചോറുമായ്:
കാത്തിരിക്കുകയാണല്ലോ, സോമനീരിതു നിങ്ങളെ 4

വായോ, സാന്നഹവിസ്സക്തന്മാരായെഴുമിന്ദ്രനും
നീരിൻസവാദിപോരല്ലോ; വരുവിൻ നിങ്ങളെങ്ങസാ! 5

വായോ, പിഴിഞ്ഞുവെച്ചോനിൽ വരികയെഴുമിന്ദ്രനും:
എന്നാലേ ശരിയായ് ശുദ്ധിപ്പെട്ടു, കർമ്മം സുശക്തരേ. 6

പവിത്രബലനാം മിത്രൻ, വരുണൻ വൈരിസുദനൻ;
വിളിക്കുന്നേൻ, മഴ പൊഴിപ്പോരാമിയിരുപേരെ ഞാൻ. 7

സൂക്തം 2

1. സോമം.—സോമലത പിഴിഞ്ഞെടുത്ത നീർ. സുസംസ്കൃതം—വെട്ടുപ്പു
വരുത്തപ്പെട്ടത്.

2. അഹർവേദികൾ — ഒരു പകൽക്കൊണ്ടുവസാനിക്കുന്ന യാഗത്തിന്നു്
അഹസ്സ് എന്നത്രേ പേർ; യാഗച്ചടങ്ങറിയുന്നവർ. വാഴ്ത്തികൾ — സ്തോതാ
ക്കൾ. ഉക്തം — ശബ്ദമെന്ന ഒരുതരം സ്തോത്രം.

3. അനേകഗാമി—വളരെ ആളുകളിൽ (സോമം നൽകുന്നവരിലൊക്കെ)
ചെല്ലുന്നത്. അഭിനന്ദനഭാഷിതം 'ഹേ യജമാന, വോൻ തന്ന സോമം
ഞാൻ കടിയ്ക്കാ'മെന്നു വായു കൊണ്ടാടും.

4. ചോറുമായ്—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ അന്നവുംകൊണ്ടു്.

5. സാന്നഹവിസ്സക്തന്മാർ—അന്നത്തോടുകൂടിയ ഹവിസ്സിൽ തൽപര
ന്മാർ. നീർ—സോമരസം. അങ്ങസാ—വേഗത്തിൽ.

6. പിഴിഞ്ഞുവെച്ചോനിൽ—സോമനീർ തയ്യാറാക്കിയ യജമാനന്റെ അടു
ക്കൽ. സുശക്തരേ—സാമർത്ഥ്യശാലികളേ; വായുവിന്ദ്രന്മാരോടുള്ള സംബന്ധി.

മിത്രാവരണരേ, നിങ്ങളുതാഡ്യരൂതവർദ്ധകർ
 സത്യത്താൽച്ചേർന്നിരിപ്പുണ്ടീ മഹായജ്ഞത്തിലെങ്ങുമേ! 8
 മേധാഡ്യർ മിത്രാവരണരനേകർക്കായ്പ്പിറന്നവർ
 നമുക്കു കർമ്മവും കെല്പും വാസ്തിപ്പു, ബഹുമന്ദിരർ.

സൂക്തം 3

ഋഷിച്ചന്ദസ്സുകൾ മുവേത്തവ; അശ്വികളും, ഇന്ദ്രനും, വിശ്വവേകളും,
 സരസ്വതിയും ദേവതകൾ

നിങ്ങളശ്വികളേ, കൈകൾ നീട്ടി യാഗഹവിസ്സുകൾ
 വാങ്ങിബ്ജ്ജിക്കുവിൻ പീനളജരേ, ശുപോലരേ! 1
 നിങ്ങളശ്വികളേ, ഭൂരിക്രിയരേ, ധൃഷ്ടശീലരേ,
 പായുന്ന ബുദ്ധ്യ കൈക്കൊണ്ടിൻ നാഥരേ,
 ഞങ്ങൾതൻമൊഴി! 2

വന്നാലും, രുദ്രവിക്രാന്തർ നിങ്ങൾ നാസത്യദ്രസ്രരേ,
 നീർചേർത്ത സോമനീർ ദർച്ചോത്തിൽ വെച്ചതെടുക്കുവാൻ! 3

8. മിത്രാവരണർ—മിത്രം വരണനും. ഋതശബ്ദത്തിന്നു വെള്ളം, സത്യം, യജ്ഞം എന്നു മൂന്നർത്ഥങ്ങളുണ്ട്; മൂന്നും ഇവിടെ ചേരും. നിങ്ങൾ ഈ യജ്ഞത്തിലെങ്ങും പെരുമാറുന്നുണ്ട്. സത്യത്താൽ—കർമ്മത്തിന്നു ഫലം കൊടുക്കണമെന്ന ദ്രവ്യവ്യവസ്ഥനിമിത്തം.

9. മേധാഡ്യർ—മേധ (ആശുഗ്രഹണബുദ്ധി) ഏറിയവർ. അനേകർക്കായ്—ബഹുജനോപകാരാർത്ഥം. ബഹുമന്ദിരർ—വളരെ ഗൃഹങ്ങളുള്ളവർ; വളരെ യാഗശാലകളിൽ (ആവാഹിര്യപ്പെട്ടു) ചെന്നു വസിക്കുന്നവർ. കർമ്മവും കെല്പും വാസ്താവ് മിത്രാവരണന്മാർ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു.

സൂക്തം 3

1. പീനളജർ—തടിച്ചുരുണ്ട കൈകളോടുകൂടിയവർ. ശുപോലർ—സൽകർമ്മത്തെ രക്ഷിക്കുന്നവർ.

2. ഭൂരിക്രിയർ—ബഹുകർമ്മാക്കൾ. ധൃഷ്ടശീലർ—കൃത്യവില്ലാത്തവർ. പായുന്ന—എങ്ങും തടവില്ലാത്ത. നാഥർ—നേതാക്കൾ. മൊഴി—സ്തുതി.

3. രുദ്രവിക്രാന്തർ—കുരയിക്കുന്ന (ശത്രുക്കളെ ദുഃഖിപ്പിക്കുന്ന) വിക്രമമുള്ളവർ. നാസത്യദ്രസ്രർ—അസത്യമില്ലാത്തവരും, രോഗങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കുന്നവരും. നാസത്യപദവും ദ്രസ്രപദവും അശ്വിപര്യായങ്ങളാണ്. സ്വർഗ്ഗവൈദ്യന്മാരത്രേ, അശ്വികളിരുവരും. നീർ—വെള്ളം. ദർച്ചോത്തം—ദർപ്പേല്ലുകൾ വിരിച്ചതും.

ഇത്ര, വത്ര: വിരൽകളാൽപ്പിഴിയപ്പെട്ട നീരിതാ,
നിന്നെക്കൊതിച്ചിരിക്കുന്നു ചിത്രഭാനോ, സദാ ശുചി! 4

ഇത്ര, ഞങ്ങളുൽപ്രജ്ഞന്മാരും ഭക്ത്യാ സ്മരിച്ച നീ
വന്നാലും, നീരു പിഴിയുതുപിടിയിൽ സ്തുതി കേൾക്കുവാൻ! 5

വരിക, ശ്വപ്തരത്തേറിസ്സുതരം സ്തുതി കേൾക്കുവാൻ:
കൈക്കൊരുക, സോമകർമ്മത്തിലിത്ര, ഞങ്ങളെയെന്നവും! 6

വിശ്വദേവകളേ, നിങ്ങൾ നരധാരകർ പാലകർ
വരുവിൻ, സോമനീർ നൽകുന്നവന്നു ഫലമേകുവാൻ! 7

വിശ്വദേവകളേ, വൃഷ്ടിപ്രദരാം നിങ്ങൾ സത്വരം
നീരിന്നടുക്കൽ വരുവിന, ഹസ്തിൽ വെയിൽപോലവേ! 8

വിശ്വദേവകളാമേഹിമായാസ്സുകളുപക്ഷയർ
മേധത്തിലെത്തിച്ചേരട്ടേ, നിർദ്ദോഹർ, ധനവാഹികൾ! 9

അന്നങ്ങളാൽ, പ്ലാവനിയാം വെപ്പുകാരി സരസ്വതി
നടത്തുക, സൂര്യജ്ഞത്തെലനകാരണഭൂതയാൾ! 10

സുഗുതങ്ങൾ കമിപ്പിപ്പോൾ, സുപ്രജ്ഞർനിവേകവോൾ,
യജ്ഞത്തെ നിലനിർത്തിപ്പോന്നവളത്രേ, സരസ്വതി. 11

4. ചിത്രഭാനോ — വിചിത്രപ്രകാശൻ. ശുചി — പരിശുദ്ധം. വിരൽകളാൽ — ഭൂതപിടികളുടെ കൈവിരലുകളാൽ. നീർ — സോമരസം.

5. ഉൽപ്രജ്ഞന്മാർ — ഉയർന്ന ബുദ്ധിയുള്ളവർ; ഭൂതപിടികൾ.

6. സോമകർമ്മം — സോമയാഗം. അന്നം — ഹവിസ്സ്.

7. വിശ്വദേവകൾ — ദേവവർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു കൂട്ടർ. നരധാരകർ — മനുഷ്യരെ നിലനിർത്തുന്നവർ. പാലകർ — രക്ഷിതാക്കൾ. സോമനീർ നൽകുന്നവൻ — യജമാനൻ.

8. വൃഷ്ടിപ്രദർ — മഴ തരുന്നവർ, പെയ്യിക്കുന്നവർ. അഹസ്സ് — പകൽ.

9. ഏഹിമായാസ്സുകൾ — വിശ്വദേവകളുടെ മറ്റൊരു പേർ: വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിയ സൗചീകനെന്ന അഗ്നിയോടു, 'ഏഹി (വരിക) മാ യാസി:' (പോകരുതു) എന്ന പറഞ്ഞതിനാലത്രേ, ഈ പേർ വന്നതു്. അപക്ഷയർ — ക്ഷയരഹിതർ. മേധം — യാഗം. ധനവാഹികൾ — ധനത്തെ വഹിക്കുന്നവർ.

10. അസൂര്യജ്ഞം — നമ്മുടെ യാഗം. ധനകാരണഭൂത — കർമ്മഫലമായ ധനം കൊടുക്കുന്നവൻ. സരസ്വതി സ്വയം വെച്ചുണ്ടാക്കിയ അന്നങ്ങൾ ആളുകൾക്കു കൊടുത്തു, യാഗം നടത്തിത്തരട്ടെ.

11. സുഗുതങ്ങൾ — സത്യവും പ്രിയവുമായ വാക്കുകൾ. സുപ്രജ്ഞർ — സുമതികൾ.

സ്വപ്നമായ് വളരെത്തണ്ണീരൊഴുകുന്ന സരസ്വതി;
പ്രകാശിപ്പിക്കയും ചെയ്തു, സർവബുദ്ധികളേയുമേ 12

സൂക്തം 4

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സകം മുമ്പേത്തവ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

സൽക്കർമ്മവാനെ രക്ഷയ്ക്കായ് നാളിൽനാളിൽ വിളിയ്ക്ക നാം,
നന്നായ് ചൂരത്തും പശുവെക്കരവിന്നെന്നപോലവേ 1

വരികെ, ഞടെ യാഗത്തിൽ; സോമം സേവിയ്ക്ക സോമപഃ
ധനിയാം നീ പ്രസാദിച്ചാൽക്കിട്ടുമെങ്ങരക്കു പൈക്കളെ! 2

പിമ്പെങ്ങരിയും നിന്നെ, നിന്നന്തേവാസിശിഷ്യാരാൽ;
നീയെങ്ങളെക്കവിച്ചെങ്ങും ചൊല്ലായ്ക; വരികിങ്ങുതാൻ! 3

'ദ്രോഹമേൽക്കാത്ത ധീമാനാമിന്ദ്രകൽച്ചെൽക: വിജ്ഞനെ
ചോദിക്കുക; വരം നല്ലമല്ലോ, നിൻകൂട്ടുകാർക്കവൻ' 4

സ്തുതിപ്പിൻ; മററിടംപോലും വിട്ടുപോകട്ടെ നിന്ദകർ;
ഇന്ദ്രസേവകരായ്ത്തന്നേ വാഴ്വിൻ നമ്മുടെയാളുകൾ! 5

12. സരസ്വതിയുടെ നദീരൂപമാണിതിൽ

സൂക്തം 4

1. സൽക്കർമ്മവാനെ— ഇന്ദ്രനെ. പശു—പയ്യ്.

2. സേവിയ്ക്ക—കുടിച്ചു:ലും. സോമപൻ—സോമനിർ കുടിക്കുന്നവൻ
ധനി—ധനവാൻ.

8. പിമ്പ്—അങ്ങു സോമപാനം ചെയ്തതിനുശേഷം. നിന്നന്തേവാസി
ശിഷ്യാരാൽ—അങ്ങയ്ക്ക് ഏറ്റവും അടുത്തവരായ സജ്ജനങ്ങൾവഴിയായി. ഞ
ങ്ങൾ അങ്ങയെ മനസ്സിലാക്കും. ഞങ്ങളെക്കവിച്ചു—ഞങ്ങളോടു പറയുന്നതില
ധികം. എങ്ങും ചൊല്ലായ്ക്ക—ആരോടും അങ്ങയുടെ സ്വരൂപം പറയരുത്.

4. യജമാനനോടു ഹോതാവു പറയുന്നു: ദ്രോഹമല്ലാത്ത—ഇന്ദ്രനെ ദ്രോ
ഹിയ്ക്കു ആർക്കും ശക്യമല്ല. വിജ്ഞനെ ചോദിക്കുക—'ഈ ഹോതാവു വേണ്ട
തിൻവിധം കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നില്ലേ?' എന്നും, എന്റെ അഭിജ്ഞതയെ
അന്വേഷിച്ചുനോക്കുക; അപ്പോളറിയാം, എന്റെ വിദഗ്ദ്ധതയും, അതിൽ ഇന്ദ്ര
നങ്ങായ പ്രീതിയും.

5. ഋതാകുളോട്: സ്തുതിപ്പിൻ—ഇന്ദ്രനെ. മററിടംപോലും—ഇവി
ടെനിന്നുമാത്രം വിട്ടുപോയാൽ പോര.

ചൊൽകെങ്ങെസ്സുഭേരെന്നാക്കാര, ശത്രുക്കൾപോലുമേ:
വൈരിലുന, വാഴുമാറാക, ഞങ്ങളിരുന്നവങ്ങളിൽ! 6

വ്യാപ്തന്നർപ്പിണ്ണ, മർത്ത്യനു മത്തേകം യജ്ഞഭൃതിയും,
ഹർഷപ്രദന്നിഷ്ണുനമാം കർമ്മാപ്തമിതു നീളവേ. 7

ഇതാസ്വദിച്ചിട്ടല്ലോ, നീ വൃത്രന്മാരെശ്ശതക്രതോ,
വധിച്ചു പരിരക്ഷിച്ചു, പോരിൽത്തൻപടയാളിയെ. 8

അത്രയ്ക്കുടർക്കുതൊക്കുമങ്ങയ്ക്കിര, ശതക്രതോ,
അന്നം നിവേദിച്ചിടാവു, ഞങ്ങൾ വിത്താർജ്ജനത്തിനായ്! 9

മഹാൻ, ധനാധിപൻ, സോമം നല്ലവോനു സഖാവെവൻ,
ആക്കർമ്മസംപൂരകനാമിരുന്നായ് സ്തുതി പാടുവിൻ! 10

സൂക്തം 5

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുവേത്തവ

വരുവിൻ, വരുവിൻ വെക്ക, മിരിപ്പിനഥ പാടുവിൻ
ഇന്ദ്രനെപ്പറ്റി മികവിൽ, സ്തോമം ചൊല്ലും സഖാക്കളേ— 1

6. ചൊൽക—ചൊല്ലുമാറാകട്ടെ. ഇന്ദ്രസുഖങ്ങൾ—ഇന്ദ്രപ്രസാദത്താൽ ലഭിച്ച സുഖങ്ങൾ.

7. യജ്ഞാവിനോദ്ഃ: വ്യാപ്തൻ —സർവ്വയാഗവ്യാപിയായ ഇന്ദ്രൻ. യജ്ഞ ഭൃതി—യജ്ഞത്തിന്റെ സമ്പത്തായിട്ടുള്ളതു്. ഹർഷപ്രദന്നം—യജമാനർക്കു സന്തോഷം കൊടുക്കുന്ന ഇന്ദ്രനും. ഇഷ്ടൻ—തോഴൻ. കർമ്മാപ്തം—മുൻ സമ്പന്നങ്ങളിലും ചേരുന്നതു്. ഇതു—സോമനീർ; ചൂണ്ടിക്കാട്ടി പറഞ്ഞതാണു്.

8. ഇതു—സോമം. വൃത്രന്മാർ—വൃത്രാസുരാദിശത്രുക്കൾ. തൻപടയാളി—സ്വഭക്തനായ ഭേരി; ജാത്യേകവചനമാണു്, ഭേന്മാർ.

9. അന്നം—ഹവിസ്സ്. വിത്താർജ്ജനത്തിനായ്—അങ്ങയുടെ പ്രസാദത്താൽ സമ്പത്തു നേടാൻവേണ്ടി.

10. ഋത്വിക്കകളോട്: സഖാവു്—സുഹൃത്തെന്നപോലെ പ്രിയൻ. കർമ്മ സംപൂരകൻ—കർമ്മത്തെ വഴിപോലെ പൂരിപ്പിജ്ഞനവൻ. ഇന്ദ്രനായ്—ഇന്ദ്രനെ ഉദ്ദേശിച്ചു്.

സൂക്തം 5

1. സ്തോമം—സ്തോത്രം. സഖാക്കൾ—ഋത്വിക്കകൾ.

- വളരെപ്പേരെ വെന്നോനെ, വളരെ സ്വത്തിനീശനെ,
ഇന്ദ്രനെപ്പറ്റിയെപ്പേരുംകൂടി, സ്തോമം പിഴിഞ്ഞിഹ! 2
- അവനേ യോഗ, മവനേ ബുദ്ധിവാന്യ, വനേ ധനം
നൽകട്ടെ നമ്മൾക്കു;—വനേ വരട്ടെയിഹ ചോറുമായ്! 3
- എവന്റെ പള്ളിത്തേരിൻ രണ്ടുശ്വങ്ങളൊടു വൈരികൾ
അടുക്കുകിലുടരിലാ, യിന്ദ്രനായിട്ടു പാടുവിൻ! 4
- പിഴിഞ്ഞരിച്ചു തയിരും ചേർത്ത സോമമിത്തമം
ചെന്നെത്തുമേ, നീർ നകരുന്നവങ്കലമന്തേനിയായ്! 5
- സോമനീരൂ കുടിപ്പാനും മൂപ്പു കിട്ടുന്നതിനുമായ്
തൽക്ഷണേ വൃദ്ധനായ്ത്തീർന്നു ഭവാനിന്ദ്ര, ശുഭ്രേതോ! 6
- വ്യാപ്തങ്ങളായ സോമങ്ങളിന്ദ്രനേ, സ്തുതിസേവ്യനേ,
നികൽപ്പുകി പ്രചേതസ്സാം നിനക്കേകേണമേ സുഖം! 7
- ഭവൻ സ്തോമങ്ങളാൽ പ്രീതൻ; ഭവാനക്ഥങ്ങളാലുമേ;
അമ്മട്ടസ്തുതിസ്സുവത്താലും പ്രീതനാക, ശതക്രതോ! 8
- നിത്യരക്ഷകനാമിന്ദ്രൻ കൈക്കൊണ്ടുള്ളിടേണമേ
ഈയൊരായിരമാമനം, സർവപൗരൂഷദായകം! 9
- ദ്രോഹിച്ചിടായ്കെങ്ങളുടെ ശരീരങ്ങളെയാളുകൾ;
അകറ്റുകിന്ദ്ര, നത്യർഹ, വധത്തെശ്ശക്തനാം ഭവൻ! 10

2. ഇഹ—ഈ യജ്ഞത്തിൽ. പാടുവിൻ എന്ന ക്രിയാപദം അധ്യാഹരി
യ്ക്കണം.

3. അവനേ—അവൻ (ഇന്ദ്രൻ)തന്നെ. യോഗം—അലബ്ധലാഭം.
ബുദ്ധി—ജ്ഞാനം.

5. നീർ—സോമരസം. നകരുന്നവങ്കൽ, ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ. അമ
രേന്തു—ഭോജനം; 'ആചാര'ഭാഷ.

6. മൂപ്പ്—ദേവകളിൽ കാരണവസ്ഥാനം. വൃദ്ധൻ—ഉത്സാഹം. വർദ്ധി
ച്ചവൻ. ക്രതുശബ്ദത്തിനു കർമ്മമെന്നും ബുദ്ധിയെന്നും അർത്ഥമുണ്ട്.

7. വ്യാപ്തങ്ങൾ—മൂന്നു സവനങ്ങളിലും ചേർന്നിരിക്കുന്നവ. ഇന്ദ്രനേ—
ഹേ ഇന്ദ്ര. പ്രചേതസ്സ്—മികച്ച ജ്ഞാനമുള്ളവൻ.

8. പ്രീതൻ എന്ന പദം രണ്ടാംപാദത്തിലുമെടുക്കണം.

9. സർവപൗരൂഷദായകം—എല്ലാപുരുഷങ്ങളേയും കൊടുക്കുന്നതു്; അ
നത്തിന്റെ (ഹവിസ്സിന്റെ) വിശേഷണം.

10. നത്യർഹ—സ്തുത്യ. വധത്തെ—ഞങ്ങളിൽ പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്ന
ഹിംസയെ. ശക്തൻ—കഴിവുള്ളവൻ.

സൂക്തം 6

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സകൾ മുഖേനത്തവ; ഇന്ദ്രനും മരുത്തുകളും ദേവതകൾ.

സൂര്യാഗ്നിവായുക്കളെവൻ, കർമ്മത്തിൽപ്പാരു മൂന്നിനും;
ആകാശത്തു വിളങ്ങുന്ന നക്ഷത്രങ്ങളെവൻറൊരാൾ! 1

അവന്റെ തേർക്കിരുവശം പൂട്ടുന്നു, രഥ്യധീരരായ്^o
തന്നാരക്കാരെ വഹിക്കുന്ന രണ്ടു ശോണഹയങ്ങളെ. 2

ഉണർച്ചയറോർക്കണർവുമരൂപങ്ങൾക്കു രൂപവും
രശ്മിയാലരളിക്കൊണ്ടു ജനിക്കുന്നു, മരിച്ച നീ! 3

തുടർന്നേ ഗർഭവാസത്തിലേർപ്പെടുത്തുന്നു വാരിയെ
അന്നമുണ്ടാകുവാൻവേണ്ടി, യജ്ഞാർഹപ്പേർ വഹിപ്പവർ. 4

ഇന്ദ്ര, നീ ദുർഗ്ഗവുമുടച്ചുകൊണ്ടേ വീശുവോരുമായ്^o
ചേർന്നിട്ടല്ലോ വീണ്ടെടുത്തു, ഗുഹയിൽപ്പെട്ട ഗോക്കളെ. 5

സൂക്തം 6

1. അവൻ (ഇന്ദ്രൻ) ത്രിലോകവാസികളാൽ യജ്ഞങ്ങളിലൊക്കെ സൂര്യനും അഗ്നിയും വായുവുമാകുന്ന ദേവതകളാക്കപ്പെടുന്നു; ഈ മൂന്നു രൂപങ്ങളിലും വർത്തിക്കുന്നത്, ഇന്ദ്രൻതന്നെ.

2. പൂട്ടുന്നു—കർമ്മവും, സാരഥി. രഥ്യധീരർ—രഥ്യരും നിർഭയരും. തന്നാരക്കാരെ—തേരിൽക്കേറുന്ന ഇന്ദ്ര-സുതാദികളെ ശോണഹയങ്ങൾ—തുടുത്ത കതിരുകൾ.

3. സൂര്യരൂപനായ ഇന്ദ്രനോടു പറയുന്നു: മരിച്ച—അസ്തമയത്തെ മരണമാക്കി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു; ഉദയത്തെ ജനനമായും.

4. ഇതു മരുത്തുകളെ കുറിച്ചുള്ളതാണ്: യജ്ഞാർഹപ്പേർ വഹിപ്പവർ—യജ്ഞങ്ങളിൽ ജപിക്കേണ്ടുന്ന പേരുകളുള്ള മരുത്തക്കൾ. വാരിയെ (—വെള്ളത്തെ) ഗർഭവാസത്തിലേർപ്പെടുത്തുന്നു. (മേഘങ്ങളുടെ ഉള്ളിൽ നിറയുന്നു; അങ്ങിനെ, ലോകത്തിൽ ഭക്ഷ്യാല്പാദനത്തിനു തുടർന്നേ (ആണ്ടുതോറും) മഴ പെയ്യിക്കുന്നു.

5. വീശുവോർ—മരുത്തക്കൾ. ഗുഹയിൽപ്പെട്ട ഗോക്കളെ—പണികൾ എന്ന അസുരന്മാർ ദേവലോകത്തുനിന്നു ഗോക്കളെ അപഹരിച്ചു, ഒരു ഗുഹയിൽ കൊണ്ടുനിർത്തിവോൽ,

ദേവതാം നണ്ണി വാഴ്ത്തുന്നു മതിമാനെന്നെക്കിനെ,
സ്തോതാക്കളാ മഹാമാരാം പ്രഖ്യാപകധനാധ്യരെ. 6

ധീരനാമിദ്രനെന്നിച്ച കാണാവു ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ:
പ്രഹൃഷ്ടന്മാരിരുവരും, തുല്യതേജസ്സിയനവർ. 7

സമാരാധിക്കുവാനാണീ യജ്ഞം, മിദ്രനെയും തുലോം
ഗുണാധ്യമായ് വിണ്ണണയും സ്പൃഹണീയഗണത്തെയും. 8

അതിനാൽ, വാനിൽനിന്നു, പ്ലേനാകിലർക്കൽനിന്നു നീ
വരികി;—ഞങ്ങളു പാടുന്നു പരിതോവ്യാപ്തമേ, സ്തുതി. 9

ഇമ്മനിൽനിന്നുതാൻ, വിണ്ണിൽനിന്നുതാൻ,
വാനിൽനിന്നുതാൻ,
ഇരക്കുന്ന നമുക്കിദ്രൻ കല്പിച്ചേകേണമേ ധനം! 10

സൂക്തം 7

ഋഷിച്ചന്ദോദേവതകൾ മുവേത്തവ

ഇദ്രനെഗ്രായകർ ബൃഹത്താലു, മിദ്രനെയർച്ചകർ
മന്ത്രത്താലും സ്തുതിച്ചാര, ഞന്യരിദ്രനെ വാണിയാൽ. 1

6. മതിമാനെ (മനസ്സിലനായ ഇദ്രനെ) എന്നപോലെ മരുത്തുക്കളേയും സ്തോതാക്കൾ (യജ്ഞങ്ങളിൽ സ്തുതി പാടുന്നവർ) വാഴ്ത്തുന്നു. പ്രഖ്യാപകധനാധ്യർ—സ്വമഹിമയെ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന (വെളിപ്പെടുത്തുന്ന) ധനശക്തിയുള്ളവർ; മരുത്തുക്കൾ.

7. നിങ്ങളെ—മരുത്തുക്കളെ. ഇരുവരും—രണ്ടുപേരും, ഇദ്രനും നിങ്ങളും.

8. ഞങ്ങളുടെ ഈ യജ്ഞം ഇദ്രനും മരുദ്ഗണത്തിനുമുള്ളതാണ്. ഗണം—മരുത്സമൂഹം.

9. പരിതോവ്യാപ്തമേ—ചുറ്റും വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന മരുദ്ഗണമേ. സ്തുതി—നിന്നെപ്പറ്റി ഋഗ്വേദം സ്തോത്രം പാടുന്നു.

10. നിന്നുതാൻ—നിന്നോ.

സൂക്തം 7

1. ഗായകർ—ഉദ്ഗാതാക്കൾ. ബൃഹത്തം—തന്നാമകമായ സാമം; സാമവേദികൾ സാമം പാടി അർച്ചകർ—ഹോതാക്കൾ ഋഗ്വേദം ചൊല്ലി. അന്യർ വാണിയാൽ (യജുർവ്യാകൃത്തുക്കൾക്കൊണ്ടു) സ്തുതിച്ചു. അങ്ങ്—യാഗശാലയിൽ.

വിളിച്ചാൽപ്പട്ടിനിൽക്കുന്ന രണ്ടുപാളികളെയൊപ്പമേ
 എണ്ണം നടത്തുവാനിരുന്ന; ഇത്രൻ വളി ഹിരണ്യയൻ. 2
 ഇത്രൻ നെടിയകാഴ്ചയായ് ദ്രോവികൾക്കേററി സൂര്യനെ;
 കല്പിച്ചുനിർത്തി മോലത്തിൽജലത്തെവിടുന്നതാൻ. 3
 ഇത്ര, ദുർദ്ധർഷനാമങ്ങ ദുർദ്ധർഷപരിരക്ഷയാൽ
 പാലിയ്ക്കു ഞങ്ങളെപ്പോരിലായിരം പടയികലു. 4
 ഇണങ്ങിനിന്നു, മാറാരിലിടിവാറു വീഴ്ത്തുമിരുന്ന
 വിളിയ്ക്കു നാം വന്യതലിനി, ഞങ്ങളെവിടുന്നതാൻ! 5
 വൃഷാഭവേ, മോലമിതിനെസ്സർവാഭീഷ്ടസഹപ്രദ,
 ഞങ്ങളെക്കായ്, ഞങ്ങളോ, 'ടില്ലെ'ന്നോതാത്തോനേ,
 തുറക്ക നീ! 6
 മറ്റുള്ളൊരെക്കറിച്ചുള്ള മേത്തരം സ്തോമമൊന്നുമേ
 ഈ വളുട്ടത്താമിരുന്ന ശരിയാ. സ്തുതിയായ് വരാ! 7
 വൃഷാഭവേ, 'ല്ലെ'ന്നു ചൊല്ലാത്ത ശക്തിയുക്തൻ മനുഷ്യരിൽ
 വന്നുചേരുന്നിതോജസ്സാൽ, ഗ്ലോക്കളിൽക്കാളുപോലവേ. 8
 ഏകനാം യാതൊരുവനോ മനുഷ്യർക്കും ധനത്തിനും,
 ആയിരുന്നതെന്നയുടയോൻ, പഞ്ചഭൂവാസികൾക്കുമേ! 9

2. വിളിച്ചാൽപ്പട്ടിനിൽക്കുന്ന—സാരമിയും മറ്റും വേണ്ട; സ്വയം രഥ ബലമായി നിന്നുകൊള്ളും. വളി—വളുട്ടമെന്ന ആയുധമുള്ളവൻ. ഹിരണ്യയൻ—സ്വർണ്ണമയൻ; സ്വർണ്ണാഭരണഭൂഷിതൻ.

3. കാഴ്ചയായ്—പ്രാണികൾക്കു ദർശനശക്തിയുണ്ടാകാൻ. ദ്രോവ്—ആ കാശം.

4. ദുർദ്ധർഷൻ—ആക്രമിയ്ക്കുവാൻ പ്രാപ്തനായവൻ. പരിരക്ഷ—രക്ഷണോപായം, രക്ഷാനിര.

5. ഇണങ്ങിനിന്നു—നാം ഒത്തൊത്തമായിപ്പോ. വമ്പിച്ച സമ്പത്തിനും അല്പ സമ്പത്തിനും. (അതു തരാൻ).

6. വൃഷാവ്—വൃഷിപ്രവർത്തകൻ. സർവാഭീഷ്ടസഹപ്രദ—എല്ലാ അഭീഷ്ടങ്ങളെയും ഒന്നിച്ചു നൽകുന്നവനേ. ഞങ്ങളോടില്ലെന്നോതാത്തോനേ—ഞങ്ങളെക്കുറിച്ചു എന്തും തരുന്നവനേ. മോലമിതിനെ തുറക്ക—മഴ പെയ്യിച്ചാലു.

7. മറ്റുള്ളൊരാൾ (അന്യദേവന്മാരെ) കറിച്ചുള്ള സ്തുതിയൊന്നും ഇത്രന്നനുരൂപമായ സ്തുതിയാവില്ല; അവരിലൊക്കെ മീതെയാണ്, ഇത്രൻ.

8. വന്നുചേരുന്ന—മനുഷ്യരെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ വന്നെത്തുന്ന.

9. ഒരേ ഇത്രനാണ്, മനുഷ്യർക്കും ധനത്തിനും ഭരണകർത്താവ്; അദ്ദേഹം തന്നെ, പഞ്ചഭൂവാസികൾക്കും (ഭൂമിയിലെ അഞ്ചു വർഗ്ഗങ്ങൾക്കും) ഉടയവൻ.

നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി, സ്തർവർക്കം മീതെയായ് മേവുമിത്രനെ
വിളിക്കാം ഞങ്ങളു;—വിടന്നേറെ നോക്കട്ടെ നമ്മളെ! 10

സൂക്തം 8

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

എതിർപ്പോരെജ്ജയിച്ചെന്നും തോല്പിഞ്ഞും സേവ്യമാം ധനം
കോരിച്ചൊരിഞ്ഞരുൾ നീയിത്ര, സംരക്ഷണത്തിനായ്: 1

എന്നാലിടിച്ചു തടയാമല്ലോ ഞങ്ങൾക്കു മാറ്റരെ,
ഭവാനാൽപ്പാലിതന്മാരാം ഞങ്ങൾക്കുശ്ചത്തിനാലുമേ! 2

ഭവാനാൽപ്പാലിതന്മാരാം ഞങ്ങളിത്ര, രണങ്ങളിൽ
കടുത്ത വളം കൈക്കൊണ്ടു ജയിക്കാവൂ രിപുക്കളെ! 3

ഇത്ര, നിൻതുണയാലെങ്ങൾ നേടാവൂ ശൂരയോധരെ;
എന്നിട്ടു തീരെത്തോല്പിച്ചുവിടാവൂ ശത്രുസേനയെ! 4

പെരിയോൻ, മുന്തിയോനിന്ദൻ; നില്ല, വളിയിൽ മേന്മകൾ;
വാനിടംപോലെ വിസ്തീർണ്ണമാകയുംചെയ്ക തൽബലം! 5

ആണങ്ങളാഹവത്തികല, മവാ പുത്രലബ്ധിയിൽ,
മേധാധ്യർ സന്തതിക്കായോ സ്തുതിച്ചാൽക്കൈവരം ഫലം. 6

10. ഋത്വിഗ്യജമാനരോട്: ഏറെ നോക്കട്ടെ—അധികം അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.

സൂക്തം 8

1. ധനമുണ്ടായാൽ, ശൂരരായ ഭടന്റേയും മാറ്റം ഏർപ്പെടുത്തി ശത്രുക്കളെ
ജയിക്കാമല്ലോ. അരുൾ—തരിക.

2. ഇടിച്ചു—മുഷ്ടിപ്രഹരം ചെയ്യുന്ന കാലാഘോഷം കത്തിരപ്പടുകൊ
ണ്ടും മാറ്റരെ (ശത്രുക്കളെ) തടയാം.

5. വളിയിൽ (വളായുധനായ ഇത്രനും) മേന്മകൾ (—ഉന്നതികൾ, ഹെർത്താ
ങ്ങൾ) നിൽക്ക—നിലനിൽക്കട്ടെ. ചെയ്ക—ചെയ്യട്ടെ. തൽബലം—അവ
ന്റെ (ഇത്രന്റെ) ബലം (സൈന്യം).

6. സ്തുതിച്ചാൽ—ഇത്രനെ.

സോമമേരം ചെലുത്തുന്ന വയർ വാരാശിപോലവേ
വേലിയേറ്റുന്നു; ചേരുന്നു വെള്ളം പെരുതു വായയിൽ! 7

മാന്യം, നാനോപചാരാധ്യ, മവന്റെ തിരുനേർമൊഴി
ഗോപ്രഭം യജമാനന്നു, പഴക്കൊമ്പെന്നപോലവേ! 8

ഇമ്മട്ടിലുള്ളതാണല്ലോ, നിന്റെയൈശ്വര്യമിത്രനേ:
എന്നെപ്പോലുള്ള ഹോതാവിന്നപ്പൊഴേ രക്ഷയായ് വരും! 9

ഇമ്മട്ടിലുള്ളതാണല്ലോ: കാമ്യം, ശ്രാഘാക്ഷരോചിതം,
ഇത്രന്നു സോമപാനത്തിന്നു, വങ്കൽ സ്തോമമുകുന്ദവും! 10

സൂക്തം 9

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ

വരികിത്ര: ഭവാൻ സോമരസമാമന്നമൊക്കയും
ഭജിച്ചു മത്തിയന്നേ, റും കെല്ലാൽത്തോല്പിക്ക മാററൈ! 1

പിഴിഞ്ഞുവെച്ചതിൽ പ്രീതിപ്രദമായിതൊഴിക്കുവിൻ
ഹർഷിക്കും വിശ്വകർമ്മാവാനിത്രനായ്, നല്ലിയാറുവാൻ. 2

7. വാരാശി—സമുദ്രം. ഇത്രന്റെ സോമനീർക്കൊതി!

8. തിരുനേർമൊഴി—സത്യമായ തിരുമൊഴി, അരുളപ്പാട്ട്. ഗോപ്രഭം—
ഗോക്കളെ കൊടുക്കുന്നതു്. പഴങ്ങൾ നിറഞ്ഞ വൃക്ഷക്കൊമ്പ് എല്ലാവർക്കും
മതിവരുത്തുമല്ലോ.

9. അപ്പൊഴേ—കർമ്മാനുഷ്ഠാനസമയത്തുതന്നെ.

10. ഇത്രനെ സോമപാനത്തിനായി സ്തോമം (സാമസ്തോത്രം) കൊണ്ടും,
ഉക്തം (ഋക്സ്തോത്രം) കൊണ്ടും സ്തുതിക്കുന്നതു് ഇമ്മട്ടിലുള്ളതാണു്. എമ്മ
ട്ടിൽ? കാമ്യവും ശ്രാഘാക്ഷരോചിതവും; ശ്രാഘാക്ഷരോചിതം—ശ്രാഘാർഹം.

സൂക്തം 9

1. മത്തു—മദം, ലഹരി.

2. അധാര്യക്കളോട്ട്: പിഴിഞ്ഞുവെച്ചതിൽ (സോമനീരിൽ) ഇതു്—
(ഹസ്തനീർദ്ദേശം) ഈ സോമനീർകൂടി ഒഴിക്കുവിൻ; അതു് ഇത്രന്നു പ്രീതികര
മായിരിക്കും. വിശ്വകർമ്മാവു്—സർവ്വകർമ്മനിർവ്വാഹകൻ. നല്ലിയാറുവാൻ—
നമുക്കു നന്മ വരുത്തുവാൻ.

മത്തുകൊള്ളുക, മത്തേകം സ്തോമത്താൽ മത്ത്ജനാസിക;
ഒപ്പം സർവ്വനരാരാധ, വരികി,സ്സവനങ്ങളിൽ. 3

വഷിക്കും നാമനാം നിന്നെപ്പറ്റിത്തീത്തേൻ സ്സവങ്ങൾ ഞാൻ;
അവ നിങ്കലുയർന്നെത്തീ; ഇന്ദ്ര, കൈക്കൊണ്ടിതങ്ങളും. 4

ഇന്ദ്ര, വർഷിക്കുകിങ്ങോട്ടു മികച്ച വിവിധം ധനം:
ഭോന്റെ പക്കലുണ്ടല്ലോ, വേണ്ടുവോളവുമേറെയും. 5

പ്രേരിപ്പിക്കുക, സമ്പത്തുണ്ടാകാനിന്ദ്ര, ശരിക്കിൽ
വെമ്പൽക്കൊള്ളും പുകൾപ്പെട്ട ഞങ്ങളെത്തുംഗവിത്ത, നീ! 6

അന്നവും ഗോക്കളും വായ്ച്ചു മികച്ച വളരെധനം
നൽക ഞങ്ങൾക്കു നീയിന്ദ്ര, ശാശ്വതം വിശ്വജീവനം. 7

നൽക ഞങ്ങൾക്കുയശസ്സാ, യിരത്തോതിൽ വിത്തവും
ഒട്ടേറെ വണ്ടികളൊടൊത്തന്നവുമിന്ദ്ര, നീ! 8

ഋക്കെണ്ണിക്കൊണ്ടെന്നുള്ളും ധനപാലകനിന്ദ്രനെ,
ധനം രക്ഷിപ്പതിനായി, സ്തുതി ചൊല്ലി വിളിക്ക നാം! 9

നിശ്ചിതസ്ഥാനനാം പ്രൗഢനിന്ദ്രനായ്പ്പേറ്റുപേറ്റുമേ
പിഴിഞ്ഞുവെച്ചു, രബലം വാഴ്ത്തുന്ന സർവ്വകർമ്മിയും. 10

3. മത്ത്ജനാസിക—അഴകൊത്ത മൂക്കുള്ളവനേ. ഒപ്പം മറ്റു ദേവകളോടു കൂടി. സർവ്വനരാരാധ—എല്ലാ മനുഷ്യരാലും പൂജിക്കപ്പെട്ടവനേ സവനങ്ങൾ—യജ്ഞങ്ങൾ.

4. വർഷിക്കും—അഭീഷ്ടങ്ങളെ പെയ്തതന്നെ. നാമൻ—രക്ഷിതാവ്. തീർത്തേൻ—ഉണ്ടാക്കി. അവ ഉയർന്ന് അങ്ങയുടെ അടുക്കലത്തുകയും, അങ്ങു സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

6. അതിൽ—കർമ്മത്തിൽ. തുംഗവിത്ത—സമ്പത്തേറിയവനേ

7. വിശ്വജീവനം—എല്ലാവർക്കും ജീവിപ്പാനതകുന്നതും.

8. ഒട്ടേറെ വണ്ടികളൊത്തും—വളരെ വണ്ടികളിൽ കേറപ്പെട്ട.

9. ഋക്കെണ്ണിക്കൊണ്ടും—ഋക്കൾ (സ്തോത്രങ്ങൾ) ഒന്നൊന്നായി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടും. എഴുന്നള്ളം—യാഗസ്ഥലങ്ങളിലേയ്ക്കു പോകുന്ന

10. നിശ്ചിതസ്ഥാനൻ—യാഗശാലയിൽ ഇന്ദ്രൻ സ്ഥാനമിന്നെന്തെ വ്യവസ്ഥയുണ്ടു്. ഉരുബലം—ഇന്ദ്രന്റെ മഹത്തായ ബലം. സർവ്വകർമ്മിയും—എല്ലാ യജമാനന്മാരും.

സൂക്തം 10

ഋഷിദേവതകൾ ദേവേന്ദ്രവ; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്.

(കാകളി)

ഗായകർ പാടുന്നു നിന്നെക്കുറിച്ചു;—രൂപ-
നീയനാം നിന്നെസ്സമർപ്പിച്ച മാന്ത്രികർ;
പിന്നെയോ, പൊക്കുന്നു വംശത്തിനെപ്പോലെ
നിന്നെശ്ശതകൃതോ, ബ്രഹ്മപ്രഭൃതികൾ.

1

സാനവിൽനിന്നുസാനവിലേറി, യ-
ന്യനമാം കർമ്മം തുടങ്ങിയാലപ്പൊഴേ
ഇംഗിതമെന്നെന്നിങ്ങു, ഗണത്തൊടൊ-
ത്തങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ള, മിത്രൻ ബഹുപ്രദൻ.

2

പൂട്ടുക, കീഴ്വാറു വീർപ്പിപ്പതായ്, സ്സ-
കൂട്ടമിയന്ന യുവാശ്വദയത്തെ നീ;
എന്നിട്ടു, ഞങ്ങൾതൻ സ്തോത്രങ്ങൾ കേൾക്കുവാൻ
വന്നാലു, മിങ്ങിനി, സോമപായിൻ, ഭവാന!

3

സൂക്തം 10

1. ഗായകർ—സാമവേദികൾ. അർച്ചനീയൻ—പൂജനീയൻ, സ്തുത്യൻ. സമർപ്പിച്ചു—വഴിപോലെ പൂജിക്കുന്നു, സ്തുതിക്കുന്നു. മാന്ത്രികർ—മന്ത്രം (ഋക്ക്) ചൊല്ലുന്നവർ. ബ്രഹ്മപ്രഭൃതികൾ—ബ്രഹ്മാവും (പരീകർമ്മികളിലൊരാളുടെ സ്ഥാനപ്പേർ) മറ്റും. വംശത്തിനെപ്പോലെ 'കമ്പക്കളി'ക്കാർ മുളയെ എന്നപോലെ; അഥവാ, നല്ല ആൾ സ്വകലത്തെ എന്നപോലെ. പൊക്കുന്നു—പൊന്തിക്കുന്നു, മഹത്വപ്പെടുത്തുന്നു.

2. യജമാനൻ ഒരു സാന (മലഞ്ചെരി)വിൽനിന്നു മറ്റൊന്നിൽ കേറി സോമലതയും മറ്റും കൊണ്ടുപോന്നു് അന്യനമാം (കുറവൊന്നുമില്ലാത്ത) കർമ്മം (യജ്ഞം) തുടങ്ങുന്നതോടെ, ഇന്ദ്രൻ അവിടേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു. ഇംഗിതം—യജമാനന്റെ അന്തസ്ഥിതം. ഗണം—മുതൽപുരുഷം. ബഹുപ്രദൻ—വളരെ കൊടുക്കുന്നവൻ.

3. കീഴ്വാറു് (കുതിരയുടെ വയറ്റത്തു കെട്ടുന്നതു്) വീർക്കുന്നതു്, കുതിരയുടെ അംഗപുഷ്പികൊണ്ടാകുന്നു. സട—കഞ്ചിരോമം. യുവാശ്വദയം—യുദ്ധവമ്പ്രായക്കാരായ രണ്ടു കുതിരകൾ, ഹരികൾ. പൂട്ടുക—തേരോടു ചേർത്തുകെട്ടുക. സോമപായിൻ—സോമം കുടിക്കുന്നവനേ.

വന്നെത്തുക വസോഃ സ്തോമങ്ങളെക്കുറി—
 ചൊന്നു ശബ്ദിക്ക, വർണ്ണിക്കുക, മുളക;
 എന്നിട്ട, ഞങ്ങൾക്കു യജ്ഞവുമെന്നവ—
 മൊന്നിച്ചു വർദ്ധിക്കുമാറാക്കുകിത്ര, നീ! 4

പറമ്പർക്കുട്ടരെപ്പായിക്കുമിത്രനെ—
 പറ്റിജപിക്ക, നാമുക മം സമൃദ്ധിഭംഃ
 ശബ്ദിച്ചുരുളട്ടെ ശക്രനീ, നമ്മുടെ
 പുത്രരോടും സുഹൃത്തുത്തത്തിൽ നില്പോരോടും! 5

മിത്രതാവാപ്തിക്കു ചെൽകവങ്കൽ, ഭവന—
 ലബ്ധിസ്തുവങ്കൽ, സുശക്തിസ്തുവങ്കൽ നാംഃ
 അത്രയല്ലാളുമാമല്ലോ, നമുക്കൊക്കെ
 വിത്തം തരും ശക്രനിത്രൻതിരുവടി 6

അന്നമെല്ലാടത്തുമെത്തീ ശരിക്കിത്ര,
 നിന്നാൽ പ്രശോധിതമായി, സുപ്രാപമായ്;
 ഇന്നിത്തുറക്കുക പൈത്തൊഴുത്തൊന്നു നീ;
 കന്നെതിർവജ്രനേ, നേടുക വിത്തവും! 7

ഇത്ര, ഭവാന്റെ രിപുവധപ്രാവേ
 മൊന്നൊതുങ്ങീടുകില്ല, ഴിവാനങ്ങളിൽ;
 അങ്ങിനിത്തണ്ണീർ പൊഴിക്കുക വിണ്ണിൻനി—
 ന്നെ, ഞരക്കയെണ്ണയും ചെയ്യുക, പൈക്കളേ! 8

4. വസോ—വസിപ്പിക്കുന്നവനേ, പ്രാണികളെ പൊരുപ്പിക്കുന്നവനേ. ശബ്ദിച്ചും (പ്രീതിസൂചകമായ ഒരൊച്ച പുറപ്പെടുവിച്ചും), വർണ്ണിച്ചും, മുളിയും ഞങ്ങളുടെ സ്തോമ (സ്തോത്ര)ങ്ങളെ അഭിനന്ദിച്ചാലും.

5. ഉക്ഥം—ആ പേരിലുള്ള സ്തോത്രം. സമൃദ്ധിഭം—സമ്പൽകരം. ശബ്ദിച്ചുരുളട്ടെ—നമ്മെപ്പറ്റി ശ്രാദ്ധിച്ച സംസാരിക്കട്ടെ. സുഹൃത്തുത്തത്തിൽ നിൽപ്പോർ—സ്നേഹത്തിൽ വർത്തിക്കുന്നവർ, സ്നേഹിതന്മാർ.

6. മിത്രതാവാപ്തിക്കു—ഇത്രന്റെ മൈത്രി കിട്ടാൻ. ആളുമാം—സമത്വം നമാകും; നമ്മെ രക്ഷിപ്പാൻ അവിടേയ്ക്കു കഴിവുണ്ടു്.

7. സുപ്രാപം—സുലഭം. ഇന്നി—ഇനി. കന്നെതിർവജ്രനേ—മല ജ്ഞാത്ത വജ്രമുള്ളവനേ. നേടുക—പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവർക്കു കൊടുക്കാൻ.

8. അങ്ങയ്ക്കു ശത്രുവധത്തിലുള്ള മിടക്കു് ഊഴിവാനങ്ങളിൽ ഒരുങ്ങുകില്ല; അവയെക്കാളും വിസ്തീർണ്ണമാണതു്.

കേൾക്കെൻ വിളി ജവാൽ സർവതഃകണ്ഠ, നീ;
ചേർ, തിരുവുള്ളിലെന്നുടെ വാക്കുകൾ;
എന്നുതോകമിസ്സോമം സഖാവിന്റെ—
യെന്നപോലംഗീകരിച്ചാലുമിത്ര, നീ! 9

ഞങ്ങളറിയുന്ന: കോരിച്ചൊരിയുവോ—
ന, ഞങ്ങളെത്തൻ വിളി കേൾക്കുവോൻ പോർകളിൽ;
കോരിച്ചൊരിയും ഭവാനെ വിളിയ്ക്കുന്നി
തോ, രായിരം തരം രക്ഷയോർത്തിജ്ജനം. 10

വന്നുരുകിത്ര, ഹേ കൌശിക, ഞങ്ങളി—
ലു, നന്ദുഹഷം കുടിയ്ക്കുക സോമനീർ;
ആയതമാക്കുക, നവ്യമാമായുണ്ണോ;—
രായിരം കിട്ടുമുഷിയാക്കുകെന്നെ നീ! 11

ചെറേറെ നീണ്ടൊരായുണ്ണാക്കുമങ്ങയെ—
പ്പററിയെല്ലാററിലും വായ്ക്കുമീ വാക്കുകൾ
സ്തുത്യർഹനാം നിങ്കൽ വന്നെത്തി ഞങ്ങളെ—
യുത്തോഷരാക്കട്ടെ, യങ്ങ കൈക്കൊൾകയാൽ! 12

സൂക്തം 11

മധുച്ഛന്ദസിന്റെ മകൻ ജേതാപു ഋഷി; ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്പേത്തവ.
(കാകളി)

തേരാളിമാരിൽ മികച്ച തേരാളിയായ്—
ചോറിന്റെ നാഥനായ് സ്തജ്ജനപാലനായ്

9. സർവതഃകണ്ഠ—എല്ലാടത്തും ചെവിയുള്ളവനേ; എല്ലാം കേൾക്കുന്നവനേ. വാക്കുകൾ—സ്തുതികൾ. ഒരു സുഹൃത്തിന്റെ വാക്കുപോലെ, എന്റെ ഈ സ്തുതി അങ്ങയെ പ്രീതിപ്പെടുത്തട്ടെ.

10. ഓരായിരം തരം—വളരെ ഗുണമുളവാക്കുന്ന. ഇജ്ജനം—ഞങ്ങൾ. രക്ഷയോർത്തു—രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി.

11. കൌശികൻ—ഇന്ദ്രപര്യായം. ഞങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ. ആയതം—നീണ്ടതു്. നവ്യം—സ്തുത്യം. ആയുസ്സു ദീർഘിച്ചാൽ പോരാ, പ്രശംസനീയവുമാകണം. ആയിരം കിട്ടം—വളരെ സിദ്ധികൾ കൈവന്ന.

12. എല്ലാററിലും—സർവകർമ്മങ്ങളിലും. ഉത്തോഷർ—സന്തോഷമുയർന്നവർ.

സൂക്തം 11

1. തേരാളി—തേരിൽക്കേറി പൊരുതുന്നവൻ. വാക്കു്—ഞങ്ങളുടെ—സ്തുതി.

വാരാശിപോലേ വിശാലനാമങ്ങയെ—
പ്പാരം വളർത്തുമാറാക, വാക്കൊക്കയും! 1

അന്നസമ്പന്നരായ് നിർഭയരാകെങ്ങര,
നിന്നുടെ മൈത്രിയാലിന്ദ്ര, ബലപ്രഭോ;
ഞങ്ങൾ നികാമം പരക്കെ സ്തുതിക്കുവാവു,
ഭംഗം പെടാത്ത ജേതാവാകുമങ്ങയെ! 2

ഇന്ദ്രന്റെ സമ്പൽപ്രദാനപ്രവൃത്തി പ—
ണ്ടെന്നോ തുടങ്ങിയതാണെന്നിരിക്കുയാൻ,
ചേരില്ല രക്ഷയ്ക്കിടിച്ചിൽ, പശുവിനും
ചോറിന്നുമായ് പ്പണം കർമ്മികൾക്കേകിയാൽ! 3

ഇന്ദ്രൻ പുരങ്ങൾ പിളർത്തുന്നവൻ, കവി—
യെന്നും യുവാവ, പ്രമേയബലാനപിതൻ—
കർമ്മത്തെക്കൊക്കയും പൃഷ്ഠിപ്പെടുത്തുവോ—
ന, നിഷഭഭ്രൂന, നേകത്ര സംസ്കൃതൻ! 4

ഹേ വജ്രഭട്ടേ, തുറന്നുവല്ലോ ബഹു—
ഗോവൃന്ദനായ വലന്റെ ബിലത്തെ നീ;
അപ്പോൾ ഭവാനുകലണത്താൻ ഭയം വെടി—
ഞ്ഞു, ത്പന്നപീഡരായ് മേവിന ദേവകൾ. 5

ശൂര, നീ രക്ഷിച്ചതോർത്തു വന്നെത്തിനേൻ,
നീരിൽ പ്രകീർത്തിച്ചുകൊണ്ടു ഞാൻ പിന്നെയും:

2. ബലപ്രഭ—ബലരക്ഷകൻ. നികാമം—ഏറ്റവും. ഭംഗം—തോലു.

6. കർമ്മികൾക്കു (ഗുരുകൾക്കു) ഭക്ഷിണയായി പണം കൊടുത്ത യജമാനനു ചേതമൊന്നും. വരില്ല: ഇന്ദ്രൻ എന്നും ധനം കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കും.

4. പുരങ്ങൾ—അസുരനഗരങ്ങൾ. കവി—മേധാവി. ഉന്മിഷഭഭ്രൂൻ—പ്രകാശിക്കുന്ന വജ്രത്തോടുകൂടിയവൻ അനേകത്ര—വളരെ (യാഗ)സ്ഥലങ്ങളിൽ. സംസ്കൃതൻ—നന്നായി സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവൻ.

5. വലൻ എന്ന അസുരൻ ദേവന്മാരുടെ വളരെ ഗോക്കളെ അപഹരിച്ച് ഒരു ബിലത്തിൽ (ഗുഹയിൽ) ഒളിപ്പിച്ചു; അവയെ ഇന്ദ്രൻ ഗുഹ തുറന്നു വീണ്ടെടുത്തു. ഇങ്ങനെ ഒരു കഥയുണ്ടു്. ഉൽപന്നപീഡർ—വലൻമൂലം ഉപദ്രവമുള്ളവായവർ.

6. നീരിൽ—സോമയാഗത്തിൽ. പ്രകീർത്തിച്ചുകൊണ്ടു്—അങ്ങയുടെ

ഭൂരിസ്സുവാർഹ, വോണെശ്ശരിയ്ക്കറി—
 ഞ്ഞൊരാണ, മുൽപാടുപാസിച്ച കർമ്മികൾ!

6

മായകൾകൊണ്ടു മമിച്ചവല്ലോ, മഹാ—
 മായാവിയാകിന ശുഷ്ണനെയിദ്ര, നീ;
 ആയതറിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു മേധാവികൾ;
 ഭൂയിഷ്ഠമാക്കുക, ഭക്ഷ്യമവർക്കു നീ!

7

ആരൊരാരം ചെയ്യുന്ന വിത്തപ്രദാനങ്ങൾ—
 ഭോരായിരമോ, ശരിയ്ക്കുതിലേറെയോ,
 പാരിച്ച കെൽപ്പൊക്കമാ നാഥനിന്നു
 സൈവം സൂതിയ്ക്കുവിൻ, നിങ്ങളുത്പാദിക്കുക!

8

സൂക്തം 12

കണ്ഡപുത്രൻ മേധാതിഥി ഋഷി; ഗായത്രി മന്ത്രസ്തം; അഗ്നി ദേവത.

വരിയ്ക്കു നാമീയജ്ഞത്തിന്ന, ശേഷധനയുക്തനായ്,
 ഹോതാവായ് ശുക്രേന്മാവായ്, ദൂതനായ് നില്ലമഗ്നിയെ

1

ആവാഹിയ്ക്കുന്നു, മന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി നിത്യം പ്രജേശനെ,
 ഹവിസ്സേതും ബഹുപ്രീതികൃത്താമഗ്നിയെ, യഗ്നിയെ!

2

ഭാനശീലതം ഉദ്ഘോഷിച്ചുകൊണ്ടു. മുല്പാടുപാസിച്ച (മുഖ വോണെ സമീപിച്ച) കർമ്മികൾക്കറിയാം, വോണെ ഞ്ഞൊരാണം.

7. മമിച്ച—കൊന്നു. ശുഷ്ണൻ—ഒരസുരന്റെ പേർ. ഭൂയിഷ്ഠമാക്കുക—യാരാളും കൊടുക്കുക.

8. വിത്തപ്രദാനങ്ങൾ—ധനദാനങ്ങൾ.

സൂക്തം 12

1. ദേവകളുടെ ദൂതനായ, അഗ്നി.

2. പ്രജേശൻ—മനുഷ്യരുടെ ഹോമാദികളെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ. ഹവിസ്സേതും—ഹവിസ്സു ദേവകൾക്കു കൊണ്ടുകൊടുക്കാനായി വഹിക്കുന്നു. ബഹുപ്രീതികൃത്തും—വളരെപ്പേർക്കു പ്രീതിയുണ്ടാക്കുന്നവൻ. അഗ്നി ഏകനെങ്കിലും, ആഹവനീയാദി സ്വരൂപേണ വർത്തിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടാണു്, അഗ്നിപദം രണ്ടെണ്ണം പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതു്. കർമ്മികൾ അഗ്നേ. അഗ്നേ, എന്നു ജപിച്ചു് ആവാഹിക്കുന്നു എന്നും അർത്ഥമെടുക്കാം.

വിളിയിൽ ദേവരെ, യിഹ ദർശകൊയ്ക്കോന്നവേണ്ടി നീ:
 അഗ്നേ, സ്തുത്യർഹനാം ഹോതാവെങ്ങരക്ക, രണിജൻ ഭവാനു. 3
 കൊതിയ്ക്കുമവരെ—ഭൂതനല്ലോ—നേർക്കറിയിക്കൂ നീ;
 വന്നിരിയ്ക്കുകയും ചെയ്കി, കർമ്മത്തിൽ ദേവയുക്തനായ്! 4
 നൈകൊണ്ടാഹുതനാമഗ്നേ, ദീപ്തനായ് ചൂട്ടെരിയ്ക്കൂ നീ,
 അരക്കരോടൊപ്പമുപദ്രവിയ്ക്കുമെതിരാളരെ! 5
 അഗ്നിയഗ്നിയുമായ് ചേർന്നിട്ടുജ്ജ്വലിപ്പൂ ജ്വഹുമവൻ,
 എന്നും യുവാവു, മേധാവി, ഹവ്യവാഹൻ, ഗൃഹേശ്വരൻ! 6
 ചാരേ സ്തുതിപ്പിൻ യജ്ഞത്തിൽ മേധാഗുണസമേതനെ,
 സത്യധർമ്മാവിനെ, ശ്ലത്രമർദ്ദിയാമഗ്നിദേവനെ! 7
 യാതൊരാൾ ഭൂതനാം നിന്നെയഗ്നിദേവ, ഹവിസ്സിനാൽ
 പൂജിച്ചുപോര, മായാളെപ്പാലിച്ചരുൾ തീർച്ചയായ്! 8
 ഹവിസ്സാൽ ദേവയജ്ഞത്തിന്നഗ്നിതങ്കലണഞ്ഞവൻ
 ശുശ്രൂഷചെയ്യ, മവനെസ്സുവിപ്പിയിക്കു പാവക! 9
 വിളിയിൽ ദേവകളെയിങ്ങ, ഗ്നേ, പാവക, ദീപ്ത, നീ;
 എത്തിയ്ക്കൂ, ഞങ്ങളുടെയീ യജ്ഞവും ഹവ്യവും ഭവാനു. 10
 അതിന്തുതനഗായത്രംകൊണ്ടു സംസ്തുതനാം ഭവാനു.
 സംഭരിക്കുക, ഞങ്ങൾക്കായ് സ്വത്തും വീരാനപിതാനവും. 11

3 ദർശകൊയ്ക്കോൻ—യജ്ഞത്തിന്നു ദർശ മുറിച്ചൊരുക്കിയവൻ; യജമാനൻ. അരണിജൻ—രണ്ടു മരപ്പെളികൾ കൂട്ടിയുരസിയിട്ടാണു്, യാഗത്തിന്നു് അഗ്നിയിലേ ഉണ്ടാക്കുക; ആ മരത്തിന്നു് അരണി എന്നു പേർ.

4. അവർ (ദേവകൾ) ഹവ്യക്കൊതിയന്മാരാണ്: ഇവിടെ ഒരു യജ്ഞമുണ്ടെന്നറിയിക്കപ്പെട്ടാൽ ഇങ്ങോട്ടു പോന്നുകൊള്ളും.

5. ആഹുതൻ—ഹോമിക്കപ്പെട്ടവൻ. ദീപ്തനായ്—ജ്വലിച്ചു്. അരക്കരോടൊപ്പം—രാക്ഷസരെയും.

6. അഗ്ന നീ—ആഹവനീയൻ. അഗ്നി—തിയ്യു്. ജ്വഹുമവൻ—ജ്വഹു (ഹോമദ്രവ്യം കോരിയെടുക്കുന്ന ഒരു തരം കരണ്ടി) ആകുന്ന മുഖത്തോടുകൂടിയവൻ. ഗൃഹേശ്വരൻ—യാഗശാലയെ, അഥവാ യജമാനഗൃഹത്തെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ.

10. എത്തിക്ക—ദേവകളുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവെക്കുക.

11. അതിന്തുതനഗായത്രം—ഏറ്റവും പുതുമായ (ഞങ്ങളുടെ പുപ്പുന്മാർക്കും കിട്ടിയിട്ടില്ലാത്ത) ഗായത്രീച്ചന്ദ്രസ്സിലുള്ള സ്തോത്രം. വീരാനപിതാനം—വീരരായ പുത്രസ്തോദികളോടുകൂടിയ അന്നം; ആഹാരസമൃദ്ധി വീരപുത്രാദികൾക്കു കാരണമാകുമല്ലോ.

അഗ്നേ, വെൺദീപ്തിയും സർവഭവോഹ്യാനവുമൊത്ത നീ
ഈയസ്മദീയമാം സ്തോമം കൈക്കൊണ്ടുളിടേണമേ!

12

സൂക്തം 13

ഋഷി—ച്ഛന്ദസ്സകം മുവേത്തവതന്നേ; സമിദ്ധാദികളായ
പന്തിരണ്ടുപേർ ദേവതകൾ.

വിളിയിക്കുക, സൂൽക്കർമ്മിയില്ലായഗ്നേ, ദേവകളെബ്ബോൻ;
സമിദ്ധനാം നീ ഹോതാവേ, ചെയ്ക പാവക, യജ്ഞവും! 1
കവേ, തന്മനപാത്താം നീ ദേവകൾക്കമരേത്തിനായ്
എത്തിയ്ക്കു ഞങ്ങളുടെയീത്തേൻ കലർന്ന ഹവിസ്സിനെ! 2
നരാശംസനെ ഞാനിങ്ങീ യജ്ഞത്തിന്നു വിളിക്കുവൻ,
ഹവിഷ്കർത്താവിനെ, തേൻനാവുള്ളൊനെ, പ്രീതിദായിയെ. 3
ഈധിതൻ നീ സുഖത്തേരിലെഴുന്നള്ളിയ്ക്കു ദേവരെ:
ഹോതാവല്ലോ ഭവാനഗ്നേ, മന്ത്രപൂർവം പ്രതിഷ്ഠിതൻ. 4
മീതേ നൈ വെച്ചു ബർഹിസ്സിങ്ങിടത്തു വിരിയ്ക്കുവിൻ:
ഇതികലമുതലോകമുണ്ടാമല്ലോ, സുധീകളേ. 5

12. സർവഭവോഹ്യാനം.—ദേവകളെയെല്ലാം വിളിപ്പാൻ സ്വയം നിർമ്മിച്ച സ്തോത്രങ്ങൾ. അസ്മദീയം.—ഞങ്ങളുടേതു്.

സൂക്തം 13

1. അസ്മൽക്കർമ്മി—ഞങ്ങളുടെ യജമാനൻ. സമിദ്ധൻ—സമിദ്ധനെന്ന അഗ്നി.

2. കവേ—ഹേ, ദേധാവിൻ. തന്മനപാത്തു്—അപ്പേരിലുള്ള അഗ്നി. തേൻ കലർന്ന—മധുരമായ, സ്വാദേറിയ.

3. നരാശംസൻ—തന്നാമകനായ അഗ്നി. ഹവിഷ്കർത്താവു്—ഹവിസ്സൊരുക്കുന്നവൻ. തേൻനാവുള്ളൊൻ—മധുരഭാഷിയായ, മധുരഭോജിയായ നാവുള്ളവൻ.

4. ഈധിതൻ—അപ്പേരിലുള്ള അഗ്നി. സുഖത്തേൻ—ഇരിപ്പാൻ സുഖമുള്ള രഥം. മന്ത്രപൂർവം പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ട ഭവാൻ ഹോതാവാണ്ല്ലോ. ഹോതാവു്—വിളിക്കുന്നവൻ. ദേവകളെ വിളിപ്പാനാണല്ലോ, അങ്ങയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

5. നൈ വെച്ചു—നൈ നിറച്ച സ്രുക്കുകൾ (ഒരു തരം കരണ്ടികൾ) വെച്ചു. ബർഹിസ്സു്—ദർപ്പേലു്; ബർഹിസ്സു് എന്ന അഗ്നിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഇതി

- സത്യം വളർത്തുമാലപുകാദീപ്രദാരങ്ങളൊക്കയും
തുന്നിടുവിനി, നാളിൽത്തീർപ്പായും യജിതസ്തവാനും. 6
- വിളിപ്പു ഞാന, ഴകെഴും നഷേതാഷസ്സുകളെ സ്വയം,
ഈ യജേത നമ്മളുടെയിടുർഭേമേൽ വന്നുചേരുവാനും. 7
- സുജിഹ്വരാജ്ഞാവികളാം ഹോതുദൈവ്യരെയിങ്ങു ഞാൻ
വിളിതന്നേൻ: നടത്തട്ടെ, യവർ നമ്മുടെയീ മഖം! 8
- തിളങ്ങുവോരിള, സരസ്വതി, ഭാരതി, മൂന്നുപേർ
വന്നെത്തുകിങ്ങ, ക്ഷയമാർ ദർഭമേൽസ്സുവദാത്രിമാർ. 9
- ഉൽകൃഷ്ടനാകും തപശ്ചാവം വിശ്വരൂപനെയിങ്ങു ഞാൻ
വിളിച്ചിടുന്നേന;—വിടുന്നേറെ നോക്കട്ടെ, നമ്മളെ! 10
- ഹവിസ്സിനെദേവ, ഭവാനും ദേവകൾക്കു വനസ്സതേ,
നേരേ കൊണ്ടുകൊടുത്താലും: ജ്ഞാനം നേടട്ടെ ദായകൻ. 11
- സ്വാഹായജ്ഞത്തെയിരുന്നായ് നിങ്ങൾ യഷ്ടനികേതനേ
നടത്തുവിൻ; ദേവകളെ വിളിക്കാമവിടെയ്ക്കു ഞാൻ 12

കൽ—ദർഭ വിരിപ്പിൽ. അമൃതാലോകം—അമൃതിന്നൊത്ത നെയ്യിന്റെ, അഥവാ അമൃതന്റെ (മരണാഹിതനായ ബർഹിസ്സ് എന്ന അഗ്നിയുടെ) ദർശനം സൂചികളേ—സൽബുദ്ധികളായ ഗുതചിക്ഷകളേ.

6. സത്യം വളർത്തും—സത്യം(യജ്ഞം)ഭീവുദ്ധികളായ, ആരംഭകാദീ പ്രദാരങ്ങൾ—ജനപ്രവേശമില്ലാത്ത ഉജ്ജ്വലദാരങ്ങൾ. യജിതസ്തവാനും—യജ്ഞം ചെയ്യുക.

7. നഷേതാഷസ്സുകൾ—നഷ്ടം, ഉഷസ്സ് എന്ന രണ്ടു അഗ്നീമൂർത്തികൾ.

8. സുജിഹ്വർ നല്ല (പ്രിയസത്യവാദിയായ) നാവു, അല്ലെങ്കിൽ ജാല, ഉള്ളവർ. കപികൾ—മേധാവികൾ. ഹോതുദൈവ്യർ—ഹോതാവെന്നും ദൈവ്യനെന്നും പേരുള്ള രണ്ടുഗ്നികൾ. മഖം—യാഗം.

9. ദർഭമേൽ വന്നെത്തുക—വന്ന ദർഭവിരിപ്പിൽ ഇരിക്കട്ടെ.

10. തപശ്ചാവു ആ പേരിലുള്ള അഗ്നി വിശ്വരൂപൻ—വിവിധസ്വരൂപൻ. ഏതെ—മറ്റുള്ളവരെ നോക്കുന്ന (അനുഗ്രഹിക്കുന്ന)തിനെക്കാൾ അധികം.

11. വനസ്സതി—തന്നാമകാഗ്നി. ദായകൻ—ഹവിസ്സു കൊടുത്തവൻ, യജമാനൻ.

12 സ്വാഹായജ്ഞം—സ്വാഹ എന്ന അഗ്നിയാൽ സമ്പാദിതമായ യാഗം. യഷ്ടനികേതനേ—യജമാനന്റെ ഗൃഹത്തിൽവെച്ചു.

സൂക്തം 14

മേധാതിഥി ദൃഷ്ടി; ഗായത്രി ഹനുസ്സം, വിശ്വദേവകം ദേവത.

ഈയെല്ലാദേവകളുമൊത്തഗേ, സ്തുതിയുൾച്ചെയ്യും
കൈക്കൊണ്ടു സോമം നുകരാൻ വന്നെത്തുക, യജിതീ നീ. 1

അഗേ, നിന്നെ വിളിയ്ക്കുന്നു, തവ കർമ്മങ്ങളും കവേ,
വാഴ്ത്തുന്നു മേധാവികളി;ങ്ങാഗമിയ്ക്ക, സദേവനായ്. 2

ഇന്ദ്രൻ, വായു, ഭഗൻ, മിത്രൻ, പുഷ്ടാവ,ഗ്നി ബൃഹസ്പതി,
ആദിത്യന്മാർ, മരുദർഗ്ഗം, യജിതീകിവരെബ്ഭവോൻ 3

ഇററിച്ച് വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു നിങ്ങൾക്കായ് ചമസാദിയിൽ,
തൃപ്തിയും മത്തുമുളവാക്കുന്ന തേനായ സോമനീർ. 4

സ്തുതിയ്ക്കുന്നു സ്വരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി മേധാധ്യരെയെ,
മുറയ്ക്കു ദർഭകൾ മുറിച്ച,ണിചാർത്തി, ഹവിസ്സുമായ് 5

പുറത്തു നെയ്യോലുമെവ നിന്നയ്ക്കപ്പട്ടിനില്ലമോ
ആ നിൻ വാഹങ്ങളെത്തിയ്ക്ക, സോമപീതിയ്ക്കു ദേവരെ! 6

സത്യം വളർത്തുമാ യാജ്യന്മാരെയും പത്നിമാരെയും
കടിപ്പിയ്ക്കുക തേനിൻപങ്കു,ഗേ, ശോഭനജിഹ്വ, നീ. 7

സൂക്തം 14

1. അർച്ച—പൂജ.

2. തവ കർമ്മങ്ങളും വാഴ്ത്തുന്നു—അങ്ങയുടെ കർമ്മങ്ങളെ വാഴ്ത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ആഗമിയ്ക്ക—വരിക. സദേവൻ—ദേവന്മാരോടുകൂടിയവൻ.

3. അഗ്നി—മറ്റൊരാഗ്നിയാണിതു്.

4. ചമസം—ഒരുതരം യജ്ഞപാത്രം. തേനായ—തേൻപോലെ മധുരമായ.

5. അണിചാർത്തി—ആരേണമണിഞ്ഞു്.

6. പുറത്തു നെയ്യോലും—നെയ്യോലിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നത്തക്കവണ്ണം സ്തിഷ്ഠമായ പൂഷം ഉള്ളവർ, വിചാരിച്ചാൽക്കഴിഞ്ഞു, സ്വയംബദ്ധരായി നിന്നു കൊള്ളും. വാഹങ്ങൾ—അശ്വങ്ങൾ. സോമപീതി—സോമപാനം.

7. യാജ്യന്മാർ—യജനീയർ (ദേവന്മാർ). തേനിൻപങ്കു—തേൻപോലെ യുള്ള സോമനീരിന്റെ അംശങ്ങൾ (ഇന്ന ദേവനു് ഇത്ര സോമനീർ എന്നു വ്യവസ്ഥയുണ്ടു്.) ശോഭനജിഹ്വ—നല്ല നാവു് (ജാല) ഉള്ളവനേ.

യജ്ഞാർഹതം സ്തുത്യമാമവർ നിൻതിരുനാവിനാൽ
കുടിയ്ക്കട്ടെ വഷട്കാരത്തിങ്കലേ, മുറയ്ക്കു തേൻ! 8

ആവാഹിയ്ക്കട്ടെ സൂര്യന്റെ രോചനത്തിങ്കൽനിന്നവൻ,
ധീമാൻ ഹോതാവു, ഷസ്തികലുണരും സർവദേവരെ. 9

കുടിച്ചരുൾക്കു സോമത്തേനേ, വായുവുമിന്ദ്രനും
മിത്രന്റെ തേജസ്സുകളുമെപ്പോരുമൊരുമിച്ചു നീ! 10

മന്ത്രസ്ഥാപിതനങ്ങേ, ഹോതാവല്ലോ മഖങ്ങളിൽ;
അബ്ധോൻ നിറവേറീടുകീ, ഞങ്ങളുടെയധാരം! 11

രോഹിദഗ്ദ്ധാംഗനകളേവേ, തേരിനു പുട്ടി നീ
കൊണ്ടോടുമവയെക്കൊണ്ടിങ്ങെത്തിച്ചരുൾക്കു, ദേവരെ! 12

സൂക്തം 15

ഋഷിച്ചുരുസ്സുകൾ മുന്വേത്തവ; ഋതുക്കൾ ദേവത.

കുടിയ്ക്കുകിന്ദ്ര, നീ സോമമുതുവോടൊത്തു തൃപ്തിഭം:
നിൻവയററിൽക്കടക്കട്ടേ, തന്നികേതനമീ രസം! 1

8. ദേവന്മാരുടെ മുഖം അഗ്നിയത്രേ. മുറയ്ക്കു—ക്രമാനുസാരേണ. വഷട്കാ
രത്തിങ്കൽ—ഹവിരർപ്പണസമയത്തു്.

9. രോചനം—പ്രകാശമണ്ഡലം. അവൻ—അഗ്നി. സർവദേവരെ—
എല്ലാദേവകളെയും.

10. തേജസ്സുകൾ—മൂർത്തിഭേദങ്ങൾ.

11. മന്ത്രസ്ഥാപിതൻ—മന്ത്രങ്ങൾ ജപിച്ചു പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ.
അബ്ധ്—ഭവൻ. അധാരം—യാഗം.

12. രോഹിദഗ്ദ്ധാംഗനകൾ—രോഹിതുകൾ എന്നു പേരായ പെൺകുതി
രകൾ. കൊണ്ടോടും—തേർവഹിച്ചു പായുന്ന.

സൂക്തം 15

1. തന്നികേതനം—അതാകുന്ന (വയാകുന്ന) പാർപ്പിടത്തോടുകൂടിയതു്.
അങ്ങയുടെ വയറിലാണ്, സോമരസത്തിന്റെ നിവാസം!

ഗുരുവോടൊത്തു പോത്രത്തിൽനിന്നു സേവിപ്പിന,ധരം
 ശുദ്ധീകരിപ്പിൻ: ശുഭദേശ്യോ, നിങ്ങൾ മരുത്തുകൾ! 2
 വർണ്ണിക്കുകെങ്ങൽ യജ്ഞം,മുതുവാത്തു കടിക്ക നീ:
 രത്നങ്ങൾ നൽകുവാനല്ലോ, തപശ്ചാവേ, സ്രീസമേത, നീ! 3
 വരുത്തിദേവകളെ മുന്നിടങ്ങളിലിരുത്തി നീ
 അലംകരിക്കുകിങ്ങനേ; കടിക്കുക,തുവാത്തു നീ! 4
 ബ്രാഹ്മണാച്ഛംസിസമ്പത്തിൽനിന്നു തുകളൊടൊപ്പമേ
 സോമം കടിക്ക നീയിദ്ര: മിത്രശല്യോ, നിനക്കവർ. 5
 മിത്രാവരണരേ, നിങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടതുസമേതരായ്
 ശ്രീമദക്ഷയ്യയജ്ഞത്തിൽപ്പെരുമാറാവു നീളവേ! 6
 ദ്രവ്യോൽക്കർ ചതകല്ലേന്തി, ദ്രവിണോദസ്സുദേവനെ
 സ്മൃതിക്കുന്നുണ്ടധരത്തിൽ, യജ്ഞങ്ങളിലുമങ്ങനെ. 7
 തരട്ടേ, ദ്രവിണോദസ്സു കേൾവിപ്പെട്ട ധനങ്ങളെ
 ദേവന്മാരിൽസ്മരപ്പിക്കാമല്ലോ, പേർത്തും നമുക്കവ! 8
 ദ്രവിണോദസ്സു നേഷ്ടത്തിൽനിന്നു തുകളൊടൊപ്പമേ
 നീർ കടിപ്പതിനിച്ഛിപ്പൂ; ചെന്നു, ഹോമിച്ചു, പോരുവിൻ. 9

2. പോത്രം—പോതാവു എന്ന ഗുതപിക്കിന്റെ പാത്രം. സേവിപ്പിൻ—സോമം കടിയ്ക്കുവിൻ.

3. സ്രീസമേത—സ്രീ(പത്നി)യോടുകൂടിയവനേ. കടിയ്ക്കു—സോമനീർ.

4. മുന്നിടങ്ങളിൽ—സമ്പന്നരായസ്ഥാനങ്ങളിൽ. അലങ്കരിക്കുക—ദേവകളെ പണ്ടമന്നിയിച്ചാലും.

5. ബ്രാഹ്മണാച്ഛംസിസമ്പത്തു്—ബ്രാഹ്മണാച്ഛംസി എന്ന ഗുതപിക്കിന്റെ മുതൽ, പാത്രം. അവർ—ഗുരുക്കൾ.

6. കൈക്കൊണ്ടു്—യജ്ഞത്തെ സ്വീകരിച്ചു്. ശ്രീമദക്ഷയ്യയജ്ഞം—ശ്രീമത്തും (സമൃദ്ധവും) അക്ഷയ്യവും (നിങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യംമൂലം ശത്രുക്കൾക്കു നശിപ്പിക്കുവാൻ ഉപയോഗ്യം) ആയ യജ്ഞം.

7. ദ്രവ്യോൽക്കർ—ധനകാമരായ ഗുതപിക്കുകൾ, ചതകല്ലു്—നീർ പിഴിയാൻ സോമലത ചതയ്ക്കുന്ന അമ്മിക്കുഴ, ദ്രവിണോദസ്സുദേവനെ—ദ്രവിണോദസ്സു് (ധനദാതാവു്) എന്ന അഗ്നിദേവനെ. അധാരം—അഗ്നിഷോമവും മറ്റും. യജ്ഞങ്ങൾ—ഉക്തവും മറ്റും.

9. ഗുതപിക്കുകളോടു്; നേഷ്ടം—നേഷ്ടാവു് എന്ന ഗുതപിക്കിന്റെ പാത്രം. പോരുവിൻ—ഹോമിച്ചതിനുശേഷം അവിടെ നില്ക്കരുതു്: അവർ സോമം കടിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ഞങ്ങൾ നാലാമതുതയ്യുക്തനാം തിരുമേനിയെ
യജിപ്പു, ദ്രവിണോദസ്സേ; ഞങ്ങൾക്കേകേണമേ ഭവാനി! 10

ശുദ്ധകർമ്മാക്കളാമഗ്നിമാരേ, ദീപ്താഗ്നിയുക്തരേ,
യജ്ഞസാധകരാം നിങ്ങൾ കടിപ്പിറുതുവൊത്തു തേൻ! 11

ഗാർഹപത്യർത്തയുക്തനായ് മഖം സാധിപ്പവൻ ഭവാനി
യജിസ്തു, ദേവരെദേവോൻമുഖനായി, പഫലപ്രദ! 12

സൂക്തം 16

ഋഷിച്ഛന്ധസ്സകം മുന്വേത്തവ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

എത്തിയ്ക്കു, സോമം നുകരാൻ വൃഷാവാം നിന്നെ വാജികൾ:
ഇന്ദ്ര, നിന്നെ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കട്ടേ, സൂര്യസമപ്രഭർ! 1

ഈ നൈപ്പൊരിയവിൽക്കായിട്ടിങ്ങണയ്ക്കട്ടെ ചാരവേ,
പാരം സുഖദമാം പള്ളിത്തേരിലിന്ദ്രനെ വാജികൾ! 2

ഉഷസ്സിലിന്ദ്രനെ, മഖം നടക്കുമേളവിന്ദ്രനെ,
വിളിപ്പൂ, ഞങ്ങളൊടുവിൽസ്സോമപാനത്തിനിന്ദ്രനെ. 3

10. ഋതുയുക്തനാം തിരുമേനിയെ—ഋതുകളോടുകൂടിയ അങ്ങയെ; അങ്ങയെയും ഋതുകളെയും. ഏകേണമേ—ധനം തരേണമേ.

11. ദീപ്താഗ്നിയുക്തരേ—ഉജ്ജ്വലരായ ആഹവനീയാഗ്നികളോടുകൂടിയവരേ. ഋതു—ഋതുദേവത. തേൻ—മധുരസോമരസം.

12. ഗാർഹപത്യർത്തയുക്തനായ്—അഗ്നിയുടെ തന്നെ രൂപമായ ഗാർഹപത്യ (ഗൃഹപതി)നോടും ഋതുദേവതയോടുംകൂടി. ദേവോൻമുഖനായി—ദേവകളെ (ദേവപ്രീതിയെ) കാമിയ്ക്കുന്ന യജമാനനുവേണ്ടി.

സൂക്തം 16

1. എത്തിയ്ക്കു—കൊണ്ടുവരട്ടെ. വാജികൾ—അങ്ങയുടെ അഗ്നങ്ങൾ. പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുക—മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വെളിപ്പെടുത്തുക. സൂര്യസമപ്രഭർ—സൂര്യനൊത്ത പ്രകാശമുള്ള ഋതപിക്കകൾ.

2. ഈ നൈപ്പൊരിയവിൽക്കായി—ഈ (ചൂണ്ടിക്കാട്ടുകയാണു്) നെയ്യിൽ നന്നച്ച പൊരിയവിൽ ഭൂജിപ്പാൻ.

സോമത്തിന്നിങ്ങണഞ്ഞാലും, സഭ ചേർന്ന ഹയങ്ങളാൽ:
പിഴിഞ്ഞുവെച്ചിട്ടു, വിളിച്ചീടുന്ന ഞങ്ങളങ്ങയെ. 4

വരികീ, ഞങ്ങൾതൻ സ്നോത്രത്തിന്നി;താ കമ്മസോമനീർ;
ഇത്ര, ഗൗരമുഗംപോലേ ദാഹംപൂണ്ടു കടിയ്ക്കു നീ? 5

ഇതാ, യജ്ഞത്തിൽ വളരെപ്പിഴിഞ്ഞ കളിർസോമനീർ;
അതെടുത്തു കടിച്ചാലും, വോനിത്ര, ബലത്തിനായ്! 6

ഉള്ളിൽത്തട്ടിപ്പുവിപ്പിള്ള, നിന്നെയിസ്നോത്രമഗ്ര്യമായ്;
പില്ലാടു നീ, കടിച്ചാലും പിഴിയപ്പെട്ട സോമനീർ. 7

പോന്നെഴുന്നള്ളമേ സോമസവനങ്ങളിലൊക്കെയും,
നീർ കടിച്ചു മദംകൊൾവാനിത്രൻ, വൃത്രനിഷ്ടനേൻ! 8

ആ നിയ്യീ ഞങ്ങൾതൻ കാമം ഗവാശ്വത്താൽശ്ശതക്രതോ,
പുരിപ്പിള്ള; പുകഴ്ത്തുന്ന ധ്യാനമാണെങ്ങളങ്ങയെ! 9

സൂക്തം 17.

മേധാതിമി ഋഷി; ഗായത്രീയും പാദനീചുത്തും ഛന്ദസ്സ്;
ഇന്ദ്രാവരുണന്മാർ ദേവത.

ഇന്ദ്രാവരുണരാകുന്ന സമ്രാട്ടുകളിൽനിന്നു ഞാൻ
നേരുന്നേൻ രക്ഷ;—യതിനാൽസ്സുഖം നല്ല, നമുക്കവർ! 1

രക്ഷിപ്പതിനായെന്നെപ്പോലുള്ള വിപ്രൻ വിളിയ്ക്കുകിൽ
അങ്ങേഴുന്നള്ളവോരല്ലോ നിങ്ങൾ, മാന്യപാലകർ. 2

4. സഭ ചേർന്ന ഹയങ്ങളാൽ—കുഞ്ചിരോമമുള്ള കുതിരകൾ വലിയുന്ന തേരിൽ.

5. കമ്മസോമനീർ—കമ്മത്തിന്നുവെച്ച സോമരസം. ഇതാ—ഹസ്തനി ദ്രേശം. ഗൗരമുഗം—ഗൗരമെന്ന മൃഗം. ദാഹം പൂണ്ടു കടിയ്ക്കു—ദാഹമുള്ളപ്പോൾ പാനം ഏറെ പ്രീതികരമാകുമല്ലോ.

7. അഗ്ര്യമായ്—മികച്ചതായിച്ചമഞ്ഞു്.

9. കാമം—അഭിലാഷം. ഗവാശ്വത്താൽ—ഗോക്കളേയും കുതിരകളേയും തന്നു്. പുരിപ്പിള്ള—നിറവേററിയാലും.

സൂക്തം 17.

2. വിപ്രൻ—ബ്രഹ്മിൻ.

വേണ്ടപ്പോളൊക്കെ വേണ്ടോളമിദ്രാവരണരേ, ധനം
 തരുവിൻ: താമസിഞ്ഞൊല്ലെന്നതമിപ്പു ഞങ്ങൾ നിങ്ങളിൽ! 3
 കർമ്മത്തിൽക്കുട്ടനീർപോലെയല്ലോ, സുമതിഗാഥയും;
 അന്നദാതാക്കളിൽ ശ്രേഷ്ഠരാക്കിവെത്തുവിനെങ്ങളെ! 4
 ഇന്ദ്രനോരായിരത്തോതിൽദാനം ചെയ്തവോരിലഗ്രിമൻ;
 സ്തുത്യനല്ലോ, വരണനും പ്രശംസായോഗ്യരിൽത്തുലോ! 5
 അവർ കല്പിച്ചുരക്ഷിച്ചാൽ നേടാം, കരുതിവെച്ചിടാം;
 എന്നാലതിൽക്കവിഞ്ഞും സ്വത്തുക്കൾക്കുണ്ടായ് വരേണമേ! 6
 ഇന്ദ്രാവരണരേ, നാനാധനങ്ങൾക്കായി നിങ്ങളെ
 വിളിച്ചീടുന്നു ഞാൻ; നന്നായ് വിജയിപ്പിപ്പിനെങ്ങളെ! 7
 ഇന്ദ്രാവരണരേ, ഞങ്ങൾക്കുള്ളിൽസ്സേവേച്ചു തോന്നവേ,
 നിങ്ങൾ ചിക്കെന്ന ചിക്കെന്ന സുഖമെങ്ങും തരേണമേ! 8
 ഇന്ദ്രാവരണരേ, രണ്ടുപേരെയും ഞാൻ വിളിപ്പതും,
 ഒപ്പം വാഴ്ത്തുവതും സുഷുസ്തുതിയായ് പ്പുല നിങ്ങളെ! 9

സൂക്തം 18

മേധാതിമി ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ബ്രഹ്മണസ്സത്യാദികൾ ദേവതകൾ.

കീർത്തിമാനാക്കുകീ, സ്സോമകർമ്മിയെ ബ്രഹ്മണസ്സതേ,
 ഉശിക്കിൻ പുത്രനാം കക്ഷീവാണെയെന്നവിധം ഭവാൻ! 1

3. നിങ്ങളിൽ—നിങ്ങളുടെ അടുക്കൽ. അതമിപ്പു—പ്രാതമിപ്പു.

4. കുട്ടനീർ—വെള്ളവും മറ്റും ചേർത്ത സോമരസം; ഇതുപോലെ, നാനാ ഗുണസമേതമായിരിക്കും, സുമതിഗാഥയും (സജ്ജനകൃതമായ സ്തുതിയും). നിങ്ങൾ ഇതു രണ്ടും സ്വീകരിച്ചു, ഞങ്ങളെ മികച്ച അന്നദാതാക്കളാക്കിത്തീർക്കുവിൻ; വളരെ അന്നദാനം നടത്താൻ വേണ്ടുന്ന ധനം ഞങ്ങൾക്കു തരുവിൻ.

5. അഗ്രിമൻ—മുഖൻ. പ്രശംസായോഗ്യരിൽ—പ്രശംസനീയരിൽവെച്ചു്.

6. നേടാം—ധനം സമ്പാദിക്കാം. കരുതിവെച്ചിടാം—അനുഭവിച്ചു ശേഷിച്ചതു നിധിയാക്കിവെക്കും.

8. സേവേച്ചു തോന്നവേ—നിങ്ങളെ സേവിപ്പാൻ താല്പര്യമുണ്ടാകുമ്പോൾ.

9. രണ്ടുപേരെയും—നിങ്ങളിരുവരെയും.

സൂക്തം 18

1. സോമകർമ്മി—സോമനീരൊരുക്കിയവൻ, യജമാനൻ. ബ്രഹ്മണസ്സതി—ഒരു ദേവന്റെ പേർ. കക്ഷീവാണെന്ന ഋഷിയത്രേ, യജാക്കളിൽവെച്ചു കീർത്തിമാൻ ഉശിക്കു്—അച്ഛന്റെ പേർ.

- എവനോ ധനി, രോഗാലൻ, ലബ്ധാർത്ഥൻ, പുഷ്പിവാർദ്ധനൻ;
ക്ഷിപ്രകർത്താവവൻ കൈക്കൊണ്ടുളളിടെ നമ്മളെ! 2
- ആരാനം വന്നു, നോവുമാറധിക്ഷേപിപ്പതെങ്ങളിൽ
തട്ടാത്തവണ്ണം രക്ഷിക്കുക,ങ്ങളെ ബ്രഹ്മണസ്സതേ! 3
- ഏതു മർത്ത്യനെയാണിന്ദ്രൻ, ബ്രഹ്മണസ്സതി, സോമനം
വളർത്തിപ്പോരുവത,വൻ തന്നെ വീരനനത്യയൻ! 4
- ആ മർത്ത്യനെബ്ബോനി,ന്ദ്രൻ, ദേവി ദക്ഷിണ, സോമനം
പാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുവേണമേ ബ്രഹ്മണസ്സതേ! 5
- കാമ്യനാ,ശ്വര്യകൃത്തി,ന്നിഷ്ടനാം സദസസ്സതി,
ധനദാതാവുപാസിക്കുമെന്നിങ്ങുകടെ മേധയെ! 6
- ആരെക്കൂടാതെ സാധിക്കു യജ്ഞം വിജ്ഞാനപോലുമേ,
ചേർന്നുനില്ക്കുന്നു കർമ്മത്തിലെല്ലാമസ്സദസസ്സതി! 7
- ഉടൻ സമൃദ്ധനാകുന്നേ ഹവിഷ്കാരനെയിങ്ങവൻ;
യജ്ഞം നന്നായ് നടത്തുന്നു; സ്തുതി ചെല്ലുന്നു ദേവരിൽ! 8
- കണ്ടേൻ നരാശംസനെ ഞാനേ,ററവു ധാർഷ്ട്യശാലിയെ,
തുലോം പ്രഖ്യാതനെ, ദ്യോവിനൊത്ത തേജസ്സമേതനെ! 9

2. ധനി—ധനവാൻ. ലബ്ധാർത്ഥൻ—ധനം ലഭിച്ചവൻ. ക്ഷിപ്രകർത്താവ്—വേഗത്തിൽ ചെയ്യുന്നവൻ, ഫലം നല്കുന്നവൻ. നമ്മളെ കൈക്കൊണ്ടുളളിടെ—അനുഗ്രഹിക്കുക. അവൻ—ബ്രഹ്മണസ്സതി.

3. നോവുമാറു്—വേദന തോന്നത്തക്കവണ്ണം.

4. അനത്യയൻ—അത്യയം (നാശം) ഇല്ലാത്തവൻ.

5. ആ മർത്ത്യനെ—കർമ്മമനുഷ്ഠിക്കുന്നവനെ.

6. കാമ്യൻ—സ്തുതിക്കുന്നവൻ. ആശ്വര്യകൃത്ത്—വിസ്മയകരൻ. ഇഷ്ടൻ—സ്നേഹിതൻ. മേധ—ആശുഗ്രഹണബുദ്ധി. ഒരു ദേവന്റെ പേരാണ്, സദസസ്സതി.

7. സർവകർമ്മവ്യാപിയാണ്, സദസസ്സതി.

8. ഉടൻ—അനുഷ്ഠാനാവസാനത്തിൽത്തന്നെ. ഹവിഷ്കാരൻ—ഹവിസ്സു ഞാക്കിയവൻ, യജമാനൻ. സ്തുതി ചെല്ലുന്നു ദേവരിൽ—നമ്മുടെ സ്തുതി സദസസ്സതിമുഖേന ദേവന്മാരെ പ്രാപിക്കുന്നു.

9. നരാശംസൻ—ഒരു ദേവന്റെ പേർ. ധാർഷ്ട്യശാലി—പ്രശ്നം. ദ്യോവ്—സ്വർഗ്ഗം. തേജസ്സമേതൻ—തേജസ്സോടുകൂടിയവൻ. ദ്വിതീയാന്തപദങ്ങളെല്ലാം നരാശംസന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ. കണ്ടേൻ—ഞാൻ ശാസ്ത്രദൃഷ്ടാ ദർശിച്ചു.

സൂക്തം 19.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സകൾ മുമ്പേത്തവ; അഗ്നിമരുത്തുകൾ ദേവതകൾ.

വിളിയ്ക്കുമല്ലോ, സദ്യാഗേ സോമപാനത്തിനങ്ങയെ;
അതിനാൽ വരികിങ്ങേ, മരുദന്വിതനായ് ബുദ്ധോൻ! 1

മഹാൻ നിൻ ക്രതുവിൻമീതേ ദേവനില്ലി,ല്ല മർത്തന്തും;
അഗേ, മരുത്തുക്കളോടൊത്തിങ്ങേഴുന്നള്ളിടേണമേ! 2

എവർ വന്ദഴ പെയ്യിപ്പോരു, പകാരികളേവരും,
അത്തേജസ്വിമരുത്തുക്കളൊത്തഗേ, വരികിങ്ങേ നീ! 3

എവർ ദർദ്ധർഷരോജസ്സാലഗ്രൻ വെള്ളം വഹിപ്പവർ,
ആ മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ചഗേ, വന്നെത്തുകിങ്ങേ നീ! 4

എവർ സദിത്തർ ഘോരാംഗർ ശത്രുക്ഷേകർ ശോഭനർ,
ആ മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ചഗേ, വന്നെത്തുകിങ്ങേ നീ! 5

എവർ സുര്യോപരി വിളങ്ങുന്ന വിണ്ണിലിരിപ്പിതോ,
ആദ്രീപ്തരാം മരുത്തുക്കളൊത്തഗേ, വരികിങ്ങേ നീ! 6

തകർക്കുമെവർ മേഘത്തെ, കലക്കുമലയാഴിയെ,
ആ മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ചഗേ, വന്നെത്തുകിങ്ങേ നീ! 7

പരക്കും, കതിരൊത്തേവർ; കലക്കും, സിന്ധുവെബ്ബലാൽ;
ആ മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ചഗേ, വന്നെത്തുകിങ്ങേ നീ! 8

സൂക്തം 19.

1. സദ്യാഗേ—നല്ല (കാവാനുമില്ലാത്ത)യാഗത്തിൽ. വിളിയ്ക്കുമല്ലോ—
അനുഷ്ഠാനം വിളിയ്ക്കുക പതിവാണം; ഞങ്ങളും വിളിയ്ക്കുന്നു. മരുദന്വി
തൻ—മരുത്തുക്കളോടുകൂടിയവൻ.

2. മഹാനായ അങ്ങയ്ക്കുള്ള യാഗത്തിൽ പുജിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ദേവനും അതനു
ഷ്ഠിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യനും തന്നെ ഉൾക്കൂപ്പൂർ.

4. ഓജസ്സ്—ബലം.

5. സദിത്തർ—നല്ല (വിശുദ്ധ) ധനമുള്ളവർ. ശത്രുക്ഷേകർ—ശത്രുക്കളെ
വിഴുങ്ങുന്നശിപ്പിയ്ക്കുന്നവർ.

7. തകർക്കും—ചിതറിയ്ക്കും.

8. പരക്കും—വ്യാപിയ്ക്കും; ക്രിയാപദം. കതിരൊത്തം—സൂര്യശക്തി
കളോടുകൂടി. സിന്ധു—സമുദ്രം.

മുന്നേപ്പോലെ കടിപ്പാൻ തേ വെണ്ണന്നേൻ സോമനീർമധു;
മരുത്തുകൊളൊടുംകൂടിയഗേ; വന്നെത്തുകിങ്ങ നീ!

9

ഒന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

രണ്ടാമധ്യായം

സൂക്തം 20.

ഋഷിച്ചന്ദസ്സകൾ മുമ്പേത്തവ: ഋക്കൾ ദേവതകൾ.

ദേവന്മാരായ് ചമഞ്ഞൊരുകുറിച്ച് മതിശാലികൾ,
മുഖങ്ങളാൽ ചൊല്ലിയതാണി, സ്തോത്രമതിരത്നം: 1
ഇന്ദ്രനായ്, ചൊല്ലിനാൽപ്പട്ടപ്പെടും രണ്ടു ഹയങ്ങളെ
മനസ്സുകൊണ്ടു സൃഷ്ടിച്ചോർ പണിക്കാരായ്, മഖങ്ങളിൽ! 2
ചമച്ചാരശ്വികൾക്കായി, പ്പായും സുഖദമാം രഥം;
നേടിനാർ, സർവദാലയാമൊരു പയ്യിനെയും സ്വയം. 3
മാതാപിതാക്കളെപ്പേർത്തുമാത്തതാരുണ്യരാക്കിനാർ
ഋക്കൾ, സത്യമന്ത്രന്മാര, വ്യാജർ തടവറവർ! 4

9. മുന്നേപ്പോലെ— പതിവിൻപടി. തേ—അങ്ങയ്ക്ക്. സോമനീർമധു—
തേൻപോലെ മധുരമായ സോമരസം.

സൂക്തം 20.

1. ദേവന്മാരായ് ചമഞ്ഞൊരെ— ഋക്കളെ. തപസ്സുചെയ്തു ദേവത്വം പ്രാപിച്ചവരത്രേ, ഋക്കൾ. മതിശാലികൾ—ബുദ്ധിമാന്മാർ. മുഖങ്ങളാൽ—സ്വയം നിർമ്മിച്ച്. അതിരത്നം—രത്നങ്ങളെ ഏറ്റവും ദാനംചെയ്യുന്നതു്; ഈ സ്തോത്രം ജപിച്ചാൽ, ഋക്കൾ പ്രസാദിച്ചു വളരെ ധനം നല്കും.

2. പറഞ്ഞാൽ മതി, സ്വയം ബദ്ധരായിനിന്നുകൊള്ളും, അങ്ങനെയുള്ള രണ്ടു തേർക്കതിരകളെ ഇന്ദ്രനുവേണ്ടി മനസ്സു (സങ്കല്പമാത്രം)കൊണ്ടു സൃഷ്ടിച്ചോർ (സൃഷ്ടിച്ചവരായ ഋക്കൾ) മഖങ്ങളിൽ (യാഗങ്ങളിൽ) പണിക്കാരായ്—ചമസ നിർമ്മാണാദിജോലികൾ ചെയ്തുപോരുന്നു.

3. ഋക്കൾതന്നെ കർത്തൃപദം. സർവദാ—വേണ്ടുവോളം പാൽ ചുരത്തുന്ന.

4. ആത്തതാരുണ്യർ—യൌവനം കിട്ടിയവർ. സത്യമന്ത്രന്മാർ—നിഷ്ഠലമാകാത്ത മന്ത്രത്തോടുകൂടിയവർ; മന്ത്രസിദ്ധികൊണ്ടാണു് അച്ഛനമ്മമാരുടെ വാദ്ധ്യം ക്യാം നിക്ഷിയതു്.

ഒന്നിച്ചാണു, മദിപ്പിക്കും രസം നിങ്ങൾക്കു, മിത്രനും,
 മരുതുക്കൾക്കു, മുദ്രീപ്പുന്മാരമദിതിജർക്കുമേ. 5

തപശ്ച ദേവന്റെ കൃതിയാമപ്പത്തൻചമസത്തിനെ
 നാലാക്കിവെക്കയും ചെയ്യാൻ, ശ്വാഘായോഗ്യത്തെ വീണ്ടുമേ! 6

ആ നിങ്ങൾ ചേലിൽ സ്തുതരായ് രത്നസാപ്തത്രയങ്ങളെ
 ഞങ്ങൾതൻ സോമകർത്താവിന്നൊന്നൊന്നായിട്ടു നല്കുവിൻ! 7

മരിക്കാത്തവരായ് തീർന്നു, ഭാരവാഹികളാമിവർ;
 നേടിനാർ സുകൃതംകൊണ്ടു, ദേവന്മാരിൽ മഖാംശവും! 8

സൂക്തം 21

ഋഷിച്ഛന്ധകൾ മുന്വേത്തവ; ഇന്ദ്രാഗ്നികൾ ദേവത.

വിളിപ്പുന്നിന്ദ്രാഗ്നികളെ; വേണം സ്തോമമവർക്കുതാൻ.
 സോമം നുകരുമാറാക, തുലോം സോമപരമാവർ! 1

ആയിന്ദ്രാഗ്നികളെക്കീർത്തിക്കുവിൻ യജ്ഞത്തിൽ മർത്ത്യരേ;
 ചാർത്തിപ്പിന;—വരെപ്പററിശ്ശായത്രീഗാഥ പാടുവിൻ! 2

5. മദിപ്പിക്കും രസം.—മത്തുപിടിപ്പിക്കുന്ന സോമനീർ. ഉദ്രീപ്പുന്മാർ—
 തിളങ്ങുന്നവർ, അദിതിജർ—ആദിത്യർ. ഋക്കൾക്കു് ഇന്ദ്രാദികളോടൊപ്പമാകാം,
 തൃതീയസവനത്തിൽ സോമപാനം.

6. തപശ്ച ദേവന്റെ കൃതിയാം.—തപശ്ശാഖെന്ന ദേവൻ നിർമ്മിച്ച. ശ്വാ
 ഘായോഗ്യത്തെ—ശ്വാഘ്യത്തെ; ചമസത്തിന്റെ വിശേഷണം. ഒരു ചമസത്തെ
 തപശ്ച ശിഷ്യരായ ഋക്കൾ നാലെണ്ണമാക്കി.

7. ചേലിൽ—വഴിപോലെ. രത്നസാപ്തത്രയങ്ങൾ—രത്നങ്ങളും (രമ്യവസ്തു
 കളും) സാപ്തത്രയങ്ങളും (മുമ്പു നൂ സപ്തകർമ്മവർഗ്ഗവും); അങ്ങിനെ ഇരുപ
 ഞ്ഞൊന്നു കർമ്മങ്ങൾ. സോമകർത്താവു്—യജമാനൻ.

8. ഭാരവാഹികൾ—യജ്ഞങ്ങളിൽ ചമസനിർമ്മാണാദിച്ചമതലക്കാർ. ദേ
 വന്മാരിൽ (ദേവന്മാരുടെ ഇടയിൽ) യജ്ഞാംശഭാഗികളായിച്ചമഞ്ഞു.

സൂക്തം 21

1. അവർക്കുതാൻ—അവരെക്കുറിച്ചുതന്നെ. സോമപർ—സോമം കുടിക്ക
 നവർ.

2. ചാർത്തിപ്പിൻ—ആരേണങ്ങളണിയിപ്പിൻ. ഗായത്രീഗാഥ—ഗായ
 ത്രീച്ഛന്ധിലുള്ള പാട്ടു്.

ആയിരംഗനികളുൻപാർന്നു പുകച്ചയരുളട്ടെ മേ;
വിളിഞ്ഞുക, സ്നേഹപരസ്നേഹപാനത്തിനായി നാം. 3

ഇസ്നേഹസവനത്തികലൈനുള്ളാൻ വിളിഞ്ഞു നാം:
ശ്രുതായ്ത്തീരമഗ്നീരൂന്മാരിങ്ങോട്ടു വരേണമേ! 4

സദസ്സതികളുഗീരൂരാ മഹാമാരരക്കരെ
ശരിയ്ക്കാക്കട്ടെ, യുണ്ടാകാതിരിയ്ക്കട്ടെ വിനാശകർ! 5

അസ്സത്യത്താലുണരുവിൻ, ഫലദാനങ്ങളിൽത്തുലോം:
രണ്ടാളമിരംഗനികളേ, കല്പിച്ചുതരുവിൻ, സുഖം. 6

സൂക്തം 22

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സകൾ മുന്വേത്തവ; അശ്വികളും, സവിതാവും, അഗ്നിയും,
ദേവീകളും, ഇന്ദ്രവരുണാഗ്നിപതികളും, ദയാപാപുഥിവികളും,
പൃഥ്വിവിയും, വിഷ്ണുവും ദേവതകൾ

ഉണർത്തുക, ശ്വികളെ നേർക്കുഷസ്സവനചര്യയാൽ:
ഇസ്നേഹനീർ നകരുവാൻവരിങ്ങു വരേണമേ! 1

രഥീരൂരായ്സ്സരഥരാമെവരോ ദ്യോവിൽ മേവുവോർ,
ആയശ്വിദേവരിരുപേർക്കളെയിങ്ങു വിളിഞ്ഞു നാം. 2

3. അൻപു്—സ്നേഹം.

4. ശ്രുതായ്ത്തീരം—ശത്രുവധാദികളിൽ ശ്രുതായിത്തീരുന്ന.

5. സദസ്സതികൾ—സഭാപാലകന്മാർ. ശരിയ്ക്കാക്കട്ടെ—ഉപദ്രവിയ്ക്കാത്ത
വരാക്കിത്തീർക്കട്ടെ. വിനാശകർ—മുടിയന്മാർ.

6. അസ്സത്യത്താൽ—ഞങ്ങൾ ചെയ്ത വിഫലമാകാത്ത കർമ്മത്താൽ
(യാഗംമൂലം). ഉണരുവിൻ—അവധാനംകൊള്ളവിൻ.

സൂക്തം 22

1. ഉഷസ്സവനചര്യം—പ്രഭാതത്തിലെ സവനകർമ്മം.

2. രഥീരൂർ—തേരാളികളിൽ ശ്രേഷ്ഠർ. സരഥർ—നല്ല തേരങ്ങളവർ.
ദ്യോപു്—സപർഗ്ഗം.

- നിങ്ങൾ സുഗുതവത്തായ നീരണിച്ചാട്ടുവാറുമായ്
വന്നൊരുങ്ങുക, യജ്ഞത്തെസ്സേചിപ്പാനശിഭേവരേ! 3
- നിങ്ങളുശ്വകളേ, തേരിലെവിടെയ്ക്കെഴുന്നള്ളമോ
അസ്സോമകാരസദനം നിങ്ങൾക്കെലെയായ് വരാ! 4
- രക്ഷയ്ക്കായ്, സ്വർണ്ണകരനാം സവിതാവെ വിളിച്ചു ഞാൻ:
അവൻ ദേവതയായ് തീർന്നു പ്രാപ്യത്തെയറിയില്ലമേ. 5
- സ്തുതിയ്ക്കു രക്ഷയ്ക്കു, ജലം വററിയ്ക്കും സവിതാവിനെ:
അദ്ദേഹത്തിന്റെ കർമ്മങ്ങൾ നാമും ചെയ്തായ് വരേണമേ! 6
- നാനാധനം പൊറുപ്പിനായ് വീതിപ്പോണം, മനുഷ്യരിൽ
പ്രകാശം ചേർപ്പവനനാം സവിതാവെ വിളിയ്ക്കു നാം! 7
- ഇരിപ്പിൻ മിത്രരേ; വെക്കും സ്തുതിയ്ക്കു സവിതാവെ നാം:
ധനങ്ങൾ തരുവാനല്ലോ മുതിരുന്നു തെളിഞ്ഞവൻ! 8
- അഗ്നേ, വരുത്തുകി, ച്ചിയ്ക്കും ദേവപത്നീജനത്തെയും,
തപശ്ചാവിനെയുമിങ്ങോട്ടു സോമ പാനത്തിനായ് ബ്ഭവോൻ. 9

3. സുഗുതവത്തു—സുഗുതത്തോടു (സത്യവാക്കോടു) കൂടിയതു്. ചാട്ടുവാറു (ചമ്മട്ടി)കൊണ്ടിയില്ലമ്പോഴത്തെ ശബ്ദത്തിനു് (അതു കേൾക്കുന്നതു തേരാളി കൾക്കു പ്രിയമാകയാൽ) സുഗുതപം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. നീർ—അടിയേറുകുതിച്ചോടുന്ന കുതിരകളുടെ വിയർപ്പു്. സേചിപ്പാൻ—സോമനീർകൊണ്ടു നനയ്ക്കാൻ.

4. സോമകാരസദനം—യജമാനഗൃഹം. അതിവേഗികളാണല്ലോ, നിങ്ങളുടെ തേർക്കുതിരകൾ, അതിനാൽ, നിങ്ങൾക്കു ദൂരം എന്നൊന്നില്ല.

5. സ്വർണ്ണകരൻ—ഒരു ദേവയജ്ഞത്തിൽവെച്ചു സവിതാവി (സൂര്യ)ന്റെ കൈപ്പടങ്ങൾ കാരണവശാൽ മുറിഞ്ഞുപോയതിനാൽ, പകരം അവ സ്വർണ്ണം കൊണ്ടുണ്ടാക്കി എന്നൊരുപാഖ്യാനമുണ്ടു്; യജമാനനു കൊടുക്കാൻ സ്വർണ്ണം കയ്യിലെടുത്തവൻ എന്നുമാകാം. ദേവതയായ് തീർന്നു്—അവനെ ദേവനാക്കി മന്ത്രം ജപിച്ചാൽ, യജമാനന്റെ പ്രാപ്യസ്ഥാനം ഏതെന്നു് അവൻ പറയും.

6. കർമ്മങ്ങൾ—സോമയാഗാദികൾ.

7. പൊറുപ്പു്—ജീവധാരണം. വീതിപ്പോൻ—ഓരോ യജമാനനും യഥാർഹം പങ്കിടുന്നവൻ.

8. മിത്രരേ—ഋത്വിക്കുകളേ. തെളിഞ്ഞു്—ശോഭിച്ചു്.

9. ഇച്ഛിയ്ക്കും—സോമപാനത്തെ അഭിലഷിയ്ക്കുന്ന.

വരുത്തുക യവിഷാഗേ, രക്ഷാർത്ഥം ഹോത്ര, ഭാരതി,
 വരേണ്യയാം ധിഷണയിദേവപതികളെബ്ബോൻ 10
 രക്ഷയും വൻസുഖവുമായ് വന്നുനിൽക്കട്ടെ, ഞങ്ങളിൽ,
 നരപാലികമാർ, പക്ഷമറുപോകാത്ത ദേവിമാർ! 11
 വിളിപ്പേന്നിങ്ങു നമ്മൾ സോമപീതിയ്ക്കുമായി ഞാൻ.
 ഇന്ദ്രാണിയേയും, വരുണാഗ്നികൾതൻ പതിമാരെയും. 12
 മഹാഭ്യോവും പൃഥിവിയുമീ നമ്മളുടെയധരം
 സംസേചിയ്ക്കട്ടെ; രക്ഷിച്ചു പൂർണ്ണരാക്കട്ടെ നമ്മളെ! 13
 ഗന്ധർവർതൻ സ്ഥിരസ്ഥാനേ മേവമാ രണ്ടുപേരുടെ
 തണ്ണീരല്ലോ, ഘൃതംപോലെ സേവിപ്പു പ്രാജ്ഞകർമ്മികൾ! 14
 അല്ലെ പൃഥിവീ, മുളളന്യേ, നിവാസസ്ഥാനമായ നീ
 വിസ്താരം കൊൾക; ഞങ്ങൾക്കു നൽക, വാസ്തുഗാ പാപ്പിടം! 15
 എങ്ങുനിന്നടിവെച്ചാനോ വിഷ്ണു ധാമങ്ങളേഴിനാൽ
 അമ്മന്നിടത്തിങ്കൽനിന്നു നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കു ദേവകൾ! 16

10. യവിഷ—അതിയുവാവേ. ഹോത്ര—ഹോതാവെന്ന അഗ്നിയുടെ പതി. ഭാരതി—ഭരതനെന്ന ആദിത്യന്റെ പതി. ധിഷണ—വാശേവി.

11. രക്ഷയും വൻസുഖവുമായ്—ഞങ്ങൾക്കു തരാനുള്ള രക്ഷയോടും വമ്പിച്ച സുഖത്തോടുംകൂടി. നരപാലികമാർ—മനുഷ്യരക്ഷിണികൾ. പക്ഷം (ചിറക്) അറുപോകാത്ത—അവരുടെ ചിറകുകൾ ആർക്കും ചേർക്കില്ലാത്തവയല്ല.

12. ഇങ്ങ്—ഞങ്ങളുടെ. പീതി—പാനം.

13. മഹാഭ്യോവും പൃഥിവിയും—മഹതിയായ സ്വർഗ്ഗഭേദവും, ഭൂദേവതയും. സംസേചിയ്ക്കട്ടെ—സ്വന്തം ജലവിശേഷംകൊണ്ടു നനയ്ക്കട്ടെ.

14. ഗന്ധർവർതൻ സ്ഥിരസ്ഥാനേ—ഗന്ധർവരുടെ ശാശ്വതസ്ഥാനത്തു് (അന്തരീക്ഷത്തിൽ). രണ്ടുപേരുടെ—ഭ്യോവിന്ദേര്യം ഭൂവിന്ദേര്യം. തണ്ണീർ—മുൻപദ്യത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ച വെള്ളം. ഘൃതം—നൈ. പ്രാജ്ഞകർമ്മികൾ—മേധാവികളായ അനുഷ്ഠാതാക്കൾ. മേധാവികൾ കർമ്മങ്ങളനുഷ്ഠിച്ചു്, ഈ ജലദായത്തെ പാനംചെയ്യുന്നു; ഇതു നൈപോലെ പോഷകമാണ്.

15. മുളളം—ഉപദ്രവങ്ങൾ. നിവാസസ്ഥാനം—പ്രാണികളുടെ പാപ്പിടം.

16. ധാമങ്ങളേഴിനാൽ—ഗായത്ര്യാദിച്ചന്ദസ്സുകളാകുന്ന ഏഴുപകരണങ്ങൾകൊണ്ടു്. മൂന്നുലോകം മൂന്നടികൊണ്ടു് അളക്കാനൊരുങ്ങിയ വാമനരൂപിയായ വിഷ്ണു ഭൂമിയിലാണ് ഒന്നാമത്തെ അടി വച്ചതു്. മന്നിടത്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്ക എന്നതിന്റെ അർത്ഥം, ഭൂവാസികളുടെ പാപങ്ങൾ തുടക്കുക എന്നാകുന്നു.

ഇതളക്കാൻ മുതിർന്നിട്ടു വെച്ചല്ലോ, വിഷ്ണു മൂന്നടി;
 അവന്റെ തൂക്കാൽപ്പൊടിയിലടങ്ങിപ്പോയ്, സമസ്തവും! 17
 വിദ്രോഹിജ്ഞുപ്പെടാവല്ലാത്തവനാം വിഷ്ണു, രക്ഷകൻ
 വെച്ചാൻ മൂന്നടിയിങ്ങെല്ലാം, ധർമ്മങ്ങളെ വളർത്തുവാൻ, 18
 നോക്കുവിൻ വിഷ്ണുകർമ്മങ്ങൾ: ഇവയല്ലോ വ്രതങ്ങളെ
 അനുഷ്ഠിപ്പിപ്പതി:—ഭ്രന്നൊരിണങ്ങിയ സഖാവ,വൻ. 19
 ആ വിഷ്ണുവിൻ പരപദം സദാ കാണുന്നു സൂരികൾ,
 വാനിങ്കലെങ്ങും പെരുമാറുന്ന കണ്ണുകൾപോലവേ. 20
 ആ വിഷ്ണുവിൻ പരമമാം പദത്തെജ്ജാഗരൂകരായ്
 പാരം പുകഴ്ത്തി മഹിമപ്പെടുത്തുന്നു മനീഷികൾ. 21

സൂക്തം 23

മേധാതിഥി ഋഷി; ഗായത്രീയും പുരളഷ്ഠിക്കും അനുഷ്ഠിപ്പും ഛന്ദസ്സ്;
 വായുവും, ഇന്ദ്രവായുക്കളും, മിത്രവരണന്മാരും, മരുദിന്ദ്രന്മാരും,
 വിശ്വദേവന്മാരും, പൃഷാവും, ഭുലവും, അഗ്നിയും ദേവതകൾ.

പിഴിഞ്ഞെടുത്ത കൊണ്ടൊടുപ്പട്ടതാം സോമനീരിതാ,
 വേണ്ടോളം കൊണ്ടുവെച്ചിട്ടുണ്ട;—തു വായോ കുടിയ്ക്കു നീ. 1
 ദ്യോവിങ്കൽ മേവും വായപിന്ദ്രന്മാരാകമിരുദേവരെ
 ആഹ്വാനംചെയ്തിടുക നാ,മിസ്സോമത്തെ നുകർന്നിടാൻ. 2
 വിളിപ്പരക്ഷയ്ക്കു, മനോജവ,മായിരമക്ഷിയും
 ചേർന്ന ധീപാലരാമിന്ദ്രവായുക്കളെ മനീഷികൾ. 3

17. ഇതു—ഇക്കാണുന്ന ലോകം. സമസ്തവും—ജഗത്തുമുഴുവനും,

18. ഇങ്ങെല്ലാം—പൃഥ്വിവ്യാദികളായ മൂന്നു സ്ഥാനങ്ങളിലും.

19. വിഷ്ണുവിന്റെ കർമ്മങ്ങളാലുള്ള രക്ഷകൊണ്ടാണ്, ഭൂലോകത്തു വ്രതാ
 നുഷ്ഠാനം ശരിയ്ക്കു നടക്കുന്നതു്.

20. കാണുന്നു—ശാസ്ത്രദൃഷ്ട്യോ. ആകാശത്തു ചരിക്കുന്ന കണ്ണുകൾക്കു തട
 വില്ലാതെ എന്തും സ്പഷ്ടമായി കാണാം: അവപോലെ സൂരികൾ (വിദ്വാന്മാർ)
 കാണുന്നു.

സൂക്തം 23.

3. മനോജവം—മനസ്സിന്നൊത്ത ഗതിവേഗം. ആയിരം അക്ഷി (കണ്ണു)
 ഇത്രനേ ഉള്ള. ധീപാലർ—ബുദ്ധിയെ (ദോഷങ്ങളിൽനിന്നു) രക്ഷിക്കുന്നവർ;
 കർമ്മപാലകരെന്നുമാകാം. മനീഷികൾ—മേധാവികളായ യജമാനന്മാരും.
 ദൂതപിക്കുകൾ.

മിത്രാവരണരെസ്സോമപാനത്തിനായ് വിളിക്കു നാം:
ഇങ്ങെഴുന്നള്ളമാറാക, വിശുദ്ധബലരാമവർ! 4

സത്യതേജോധിപരെവർ സത്യാൽസ്സത്യം വളർത്തുവോർ
ആ മിത്രാവരണന്മാരെയിങ്ങാവഹിച്ചിടനു ഞാൻ. 5

നന്നായ് രക്ഷിക്കു വരണൻ; മിത്രൻ പാലിക്കു നീളവേ;
ധനം ധാരാളമേകീടുമാറാകട്ടെ, നമുക്കവർ! 6

വിളിക്കു നാം, നീർ നുകരാൻ മരുത്തപാനാകമിദ്രനെ;
സംതൃപ്തനായ് ബ് വേിക്കുട്ടേ, ഗണത്തോടൊരുമിച്ചവൻ! 7

ഇന്ദ്രാഭ്യരേ, മാരുതരേ, പൃഷ്ഠപ്രമുഖഭേവരേ,
ശ്രവിച്ചരുളവിൻ നിങ്ങളെൻറയാഹ്വാനമേവരും! 8

ബലിഷ്ഠനാമിദ്രനായ് നിങ്ങൾ മംഗളദാനരേ,
കൊൽവിൻ വൃത്രനെ: യദൃച്ഛൻ ശക്തനാകൊല്ല, ഞങ്ങളിൽ! 9

എല്ലാ മരുദ്ദേവരെയും നീർ കുടിപ്പാൻ വിളിക്കു നാം:
ഉർവി പൊറവരാണല്ലോ, ഉർവാരബലരാമവർ. 10

ആ മരുത്തുക്കൾതൻ ശബ്ദം, ജേതാക്കളുടെപോലവേ
ഉറററമോടെത്തുമേ, നിങ്ങൾ യജ്ഞം പ്രാപിക്കു നാഥരേ! 11

ഒളിവിശി വിളങ്ങുന്ന വാനിൽനിന്നു പിറന്നവർ
നമ്മെ രക്ഷിക്കു; നമ്മൾക്കു സുഖം നല്ല, മരുത്തുക്കൾ! 12

5 സത്യതേജോധിപർ—യഥാർത്ഥ വെളിച്ചത്തിന്റെ അധിപതികൾ. മിത്രാവരണന്മാരും ആദിത്യരിലുൾപ്പെട്ടവരത്രേ. സത്യാൽ—കർമ്മങ്ങൾക്കു ഫലം കൊടുക്കുമെന്ന പ്രതിജ്ഞയാൽ. സത്യം—അവശ്യംഭാവിയാക കർമ്മഫലം.

7. മരുത്തപാൻ—മരുത്തുക്കളോടുകൂടിയവൻ. സംതൃപ്തൻ—മതിവന്നവൻ. ഗണം—മരുദ്ഗണം.

8. മാരുതർ—മരുത്തുക്കൾ.

9. മംഗളദാനരേ—ശോഭനൗഭാര്യന്മാരേ. നിങ്ങൾ—മരുത്തുക്കൾ. ഞങ്ങളിൽ ശക്തനാകൊല്ല—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ ആളാകരുത്.

10. മരുദ്ദേവർ—മരുത്തുക്കളെന്ന ദേവന്മാർ; ഭൂപുത്രന്മാരത്രേ, അവർ.

11. മരുത്തുക്കളും നിങ്ങളും ഒന്നുതന്നെ. ജേതാക്കളുടെ—വിജയികളുടെ ശബ്ദം. നാഥരേ—നേതാക്കളേ.

- സചിത്രദർഭസോമത്തെ ദീപ്തം, പൃഷ്ഠം, ചരിഷ്ണു നീ
പോയോരു മാടിനെപ്പോലെ കൊണ്ടുവന്നാലുമാംബരാൽ! 13
- സചിത്രദർഭോം സോമ,മതിഗൃഹം, ഗൃഹാസ്ഥിതം
കൈവരത്തിടിനാനല്ലോ,പൃഷ്ഠാവാ,ളി തെളിഞ്ഞവൻ. 14
- എനിഞ്ഞുത്തിയ്ക്കയും ചെയ്തു സോമമോടൊതുക്കളെ,
യവത്തിനായ്ക്കൊളകളാലുഴുന്നതുപോലവൻ. 15
- ഒഴുകുന്ന വഴികളിലൂടെ യജ്ഞാനുഷ്ഠിയിൽ,
നറുപാലുറപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുബന്ധുക്കളാം ജലം! 16
- സൂര്യൻ യാതൊന്ന,ല്ലെങ്കിൽസൂര്യൻ യാതൊന്നൊടൊപ്പമോ;
അജലം പ്രീതമാക്കട്ടെ, നമ്മൾതന്നധാരത്തിനെ! 17
- നമ്മൾതൻ ഗോക്കൾ നകരം ജലമാകുന്ന ദേവിയെ
വിളിപ്പൻ; തീർക്കുകൊ,ഴകമവൾക്കായി ഹവിസ്സിനെ. 18
- ജലാന്തസ്സംസ്ഥമമൃതം; മരുന്നും ജലസംസ്ഥിതം;
ജലത്തെപ്പേർത്തു കീർത്തിപ്പാൻ വെമ്പുവിൻ, യജമാനരേ! 19
- സോമൻ ചൊന്നൊന്നൊന്നൊടെ, 'ല്ലാമരുന്നും ജലസംസ്ഥിതം,
അഗ്നിയും വിശ്വശംഭ്രവും;' ജലം സകലഭേഷജം! 20

13. സചിത്രദർഭം—വിചിത്രങ്ങളായ ദർഭപ്പല്ലകളോടുകൂടിയതു്. ദീപ്തം—
തിളങ്ങുന്നവനേ. പൃഷ്ഠം—പൃഷ്ഠാവേ. ചരിഷ്ണു—സഞ്ചാരശീലൻ. ഒരാരം
കാണാതെപോയ പശുവിനെ തിരഞ്ഞുപിടിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നതുപോലെ, അങ്ങു്
അംബരാൽ (ആകാശത്തുനിന്നു്) സോമം കൊണ്ടുവന്നാലും.

14. കൈവരത്തിടിനാൻ—കണ്ടുപിടിച്ച കയ്യിലാക്കി.

15. യവത്തിനായ്—യവം വിതപ്പാൻ. ഉഴൽ ആണ്ടുതോറുമുണ്ടല്ലോ; ഋ
തുക്കളും പ്രതിവർഷം വരുന്നു. അവൻ—പൃഷ്ഠാവു്.

16. വഴികൾ—ദേവയജ്ഞമാർഗ്ഗങ്ങൾ. യജ്ഞാനുഷ്ഠിയിൽ—ഞങ്ങൾ
യജ്ഞത്തിലേപ്പെടുമ്പോൾ. നറുപാലുറപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു്—വൈക്കളിലും
മറ്റും മധുരമായ പാൽ ഉണ്ടാകുന്നതു വെള്ളത്താലാണല്ലോ. അമ്മബന്ധുക്കളാം—
അമ്മയും ബന്ധുവുമായ. പ്രാണികൾക്കു് അമ്മയാണു്, ബന്ധുവാണു്, വെള്ളം.

17. പ്രീതമാക്കട്ടേ—നിറവേറട്ടെ.

19. വെള്ളത്തിൽ അമൃതിരിപ്പണ്ടു്; മരുന്നുമുണ്ടു്, വെള്ളത്തിൽ. കീർത്തി
പ്പാൻ—സ്തുതിപ്പാൻ.

20. വിശ്വശംഭ്രവു്—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ; ജഗൽസുഖകരൻ എന്നാണു്,
പദത്തിന്റെ അർത്ഥം. ഈ അഗ്നിയും വെള്ളത്തിലുണ്ടെന്നു സോമൻ എന്നോട്
പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. സകലഭേഷജം—എല്ലാ മരുന്നുകളോടുകൂടിയതു്.

ജലമേ, മമ രോഗത്തെത്തടുക്കുന്ന മരുനീനെ
 തികച്ചും തന്നരുൾ: ഞാൻ നോക്കാവൂ സൂര്യനെച്ചിരം; 21
 ജലമേ, നീയൊഴുകിപ്പോക്കുക, ഞാൻ ചെയ്ത പാപമോ,
 കേറിദ്രോഹിച്ചതോ, ശാപമിട്ടതോ, നണചൊന്നതോ! 22
 ജലത്തിൽ മുങ്ങിനേൻ ഞാനിന്നു; തിൻസത്തോടിണങ്ങിനേൻ;
 വരികഗേ, സതോയൻ നീ; തേജസ്സുകലണയ്ക്കു നീ! 23
 എങ്കൽച്ചേർത്തരുൾകഗേ, നീ തേജസ്സായുസ്സുപത്യവും;
 ദേവന്മാരരികീയെന്നെ, യുഷിമാരരികി, ഞനം! 24

സൂക്തം 24.

അജീഗത്ത്പത്രൻ ശുനശ്ശേപൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പം, ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സുകൾ;
 പ്രജാപതിയും, അഗ്നിയും, സവിതാവും, ഗേനും, വരുണനും ദേവതകൾ.

(പാഠം)

ഏതൊരേതൊരു ദേവന്റെ നല്ല പേ—
 രോതുകവേണ്ടു ഞങ്ങളമർത്ത്യരിൽ?
 ആർ തിരുമന്നിനേകിടും, വീണ്ടുമേ
 മാതുതാതരേക്കാണെന്നതിനെനെ? 1

21. ഞാൻ നോക്കാവൂ സൂര്യനെച്ചിരം.—വളരെനേരം സൂര്യനെ നോക്കാൻ
 എന്നിങ്ങു ആരോഗ്യം ലഭിക്കുക.

22. പാപം.—അറിയാതെ ചെയ്തതു. ദ്രോഹിച്ചതു.—അറിഞ്ഞു ചെയ്ത
 ദ്രോഹം. ശാപമിട്ടതു.—സജ്ജനങ്ങളെ ശപിച്ച സംസാരിച്ചതു.

23. മുങ്ങിനേൻ.—അവട്ടമസ്നാനമനുഷ്ടിച്ചേൻ; മുങ്ങിയതുകൊണ്ടു വെള്ള
 ത്തിന്റെ സത്തോടു ചേർന്നു. സതോയൻ—വെള്ളത്തോടുകൂടിയവൻ; ജലവർത്തി
 യാകകൊണ്ടു ദേഹത്തിൽ വെള്ളം പറിയവൻ. അഗേ—വിശ്വശുഭവേ.

24. അപത്യം—സന്തതി. ഈ എന്നെ അരികു—എന്റെ അനുഷ്ഠാനത്തെ
 മനസ്സിലാക്കുമാറാകട്ടെ.

സൂക്തം 24.

1. ഒരു രാജാവിനാൽ നരമേധത്തിന്നു വിലയ്ക്കുവാങ്ങപ്പെട്ടവനും യുപ
 (സ്തംഭം)ത്തിൽ ബദ്ധനുമായ ശുനശ്ശേപ(ഫ)ന്റെ വിലാപം: ഞങ്ങൾ—ഞാൻ.
 അമർത്ത്യരിൽ—ദേവന്മാരിൽവെച്ചു ആരുടെയാരുടെ പേർ ഉച്ചരിയ്ക്കേണ്ടു? ഏതു
 ദേവനെ കീർത്തിച്ചാലായിരിയ്ക്കും എന്നിങ്ങു, വിടുതി കിട്ടുക? തിരുമനം—
 ശ്രീകൃഷ്ണ.

ആദിമനാകമഗ്നിതൻ നല്ല പേ—

രോതിട്ടന്നിതു ഞങ്ങളമർത്തുരിൽ:

ഹാ, തിരുമന്നിനേകകെന്നെയവൻ,

മാതുതാതരെക്കാണുവാൻ വീണ്ടുമേ!

2

അർത്ഥികൾ, ഞങ്ങൾ വിത്തേശനാം നിങ്കൽ,

നിത്യരക്ഷക, ദേവ, സവിതാവേ:

3

നിന്ദനദോഷമുക്തമായ് സ്തുത്യമാ—

കുന്ന തൃസ്വത്തു നിൻകയ്യിലുണ്ടല്ലോ!

4

നിന്റെ ഞങ്ങൾ ധനാധ്യനാം നിൻ തുണ—

കൊണ്ടു കേറാവു, സംപത്തിൻ മുർദ്ധാവിൽ!

5

ഇല്ല നിൻക്രോധ,മില്ല നിൻവിക്രമ,—

മില്ല കെല്പി,പ്പറക്കും വശങ്ങൾക്കും;

ഇല്ല നില്ലാതൊലിയ്ക്കും ജലത്തിന,—

മില്ല കാററിന,മിത്ര ഗതിവേഗം!

6

പുതവീര്യൻ വരണനാം തമ്പുരാൻ

മീതെ നിർത്തുന്നു, വാനിൽക്കുതിർക്കളെ;

മീതെ വേർ, തുമ്പ താഴെയുമാമവ

കേതുവായുള്ളിൽ നില്ലാവു നമ്മളിൽ!

7

2. അഗ്നിയെ സ്തുതിക്കാൻ പ്രജാപതി ഉപദേശിച്ചതിനാൽ ശുനശ്ശേപൻ അതു ചെയ്യുന്നു:

3. അഗ്നി സവിതാവിനെ സ്തുതിപ്പാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. അതിനാൽ ശുനശ്ശേപൻ സവിതാവിനെ സ്തുതിക്കുന്നു. നിങ്കൽ അർത്ഥികൾ—അങ്ങയുടെ ധനത്തിന്റെ ഒരംശം തരിക എന്നു് അങ്ങയുടെ അടുക്കൽ യാചിക്കുന്നു.

4. നിന്ദനദോഷമുക്തമായ് സ്തുത്യമാകുന്ന—നിന്ദനത്തിനും ദോഷത്തിനും വിഷയമായിട്ടില്ലായ്യാൽ സ്തുതിക്കപ്പെടുവരുന്ന.

5. നിന്റെ ഞങ്ങൾ—അങ്ങയുടെ ആളുകളായ ഞങ്ങൾ.

6. സവിതാവു വരണനെ സ്തുതിപ്പാനുപദേശിച്ചു; ശുനശ്ശേപൻ അതു ചെയ്യുന്നു: നിൻക്രോധമില്ല എന്നതുകൊണ്ടു്, അങ്ങു ക്രോധിച്ചാൽ, അതു താങ്ങാൻ കഴിവില്ലെന്നുകൂടി വ്യഞ്ജിക്കുന്നു.

7. വാനിൽ—തന്റെ വാസസ്ഥാനമായ അന്തരിക്ഷത്തിൽ മീതെ വേർ, തുമ്പ താഴെയും—ആ കതിരുകളുടെ (തേജസ്സിന്റെ) വേർ (കീഴ്ഭാഗം)മീതെയും, തുമ്പ് (അഗ്രഭാഗം)താഴെയുമാണു്. കേതുവായ്—അടയാളമായി, പ്രാണനായി.

ആ വരണരാജാവല്ലോ, സൂര്യൻ
വാർവഴി തീർത്തു, പോക്കുവരവിനായ്;
ആവതല്ലാത്തിടത്തു കാൽ വെള്ളു ഞാൻ!
പോവുമാറാക, നെഞ്ചം പിളർപ്പോണം!

8

വൈദ്യർ ദേവ, നൂറായിരമുണ്ടു തേ;
വായ്ക്ക, നിൻകൃപയ്ക്കുവേണ്ടു വീതിയും:
അങ്ങകുറി വലയ്ക്കു നിരൂതിയെ;—
ബ്ഭംഗമേകുക, ചെല്ല പാപത്തിനും!

9

ദ്രോവിൽ നില്ക്കുമിത്താരങ്ങര കാണാകും,
രാവിലെ;—ങ്ങോ ഗമിയ്ക്കുമഹസ്സികൾ;
ഇല്ലിടിച്ചിൽ വരണന്റെ ചെല്ലികൾ—
കുല്ലിലെത്തുന്നു ചന്ദ്രനൊളി വീശി!

10

വാഴ്ന്നു വന്ദിച്ചിരക്കുന്നു ഞാനിതി:—
താത്തഹവ്യനായ് നേരുന്ന കർമ്മിയും:
ആസ്ഥയോടുകിടങ്ങെ,ങ്ങരതന്നെയിർ
കീർത്തനീയ, വരണ, നീ കക്കാലാ!

11

ചൊല്ലിനാരിതേ രാപ്പകലെനോടെ;—
നുള്ളിൽനിന്നുമിതൊന്നേ വെളിപ്പെട്ടു:

8. വാർവഴി—വിശാലമാർഗ്ഗം. പോക്കുവരവ്—അസ്തമയോദയങ്ങൾ. ഞാൻ ആവതല്ലാത്തിടത്തു കാൽ വെള്ളു—ഞാൻ ബന്ധനമുക്തനായി അഗമ്യപ്രദേശത്തുടടെയെങ്കിലും നടന്നുപോകുമാറാകട്ടെ. എന്റെ നെഞ്ചം പിളർപ്പോണം (വേദനിപ്പിയ്ക്കുന്ന ശുദ്ധവും) പോവുമാറാക (വിട്ടുപോകട്ടെ). ഇതിന്നു വരണൻ അനുഗ്രഹിയ്ക്കട്ടെ.

9. വൈദ്യർ—ബന്ധനം വിട്ടത്താൻ ത്രാണിയുള്ള വൈദ്യന്മാർ. വായ്ക്ക—അങ്ങയ്ക്ക് ഏകൽ അഗാധവിശാലമായ അനുഗ്രഹബുദ്ധി ഉണ്ടാകട്ടെ. നിരൂതിയെ (പാപദേവതയെ) ദൂരീകരിച്ചു കഷ്ടപ്പെടുത്തിയാലും, ഭംഗം—നാശം.

10. അഹസ്സ്—പകൽ. ഇതൊക്കെ വരണന്റെ ആജ്ഞയാലാണ് എത്തുന്നു—ഉദിച്ചുപൊങ്ങുന്നു.

11. ഇത്—ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ പറയുന്നതു്. ആത്തഹവ്യൻ—അങ്ങയ്ക്കായി ഹവിസ്സെടുത്തവൻ. കർമ്മി—യജമാനൻ. ആസ്ഥയോടും—അനാദര്യമായതെ. അറിക—ഞങ്ങളുടെ അപേക്ഷ മനസ്സിലാക്കുക. ഉയിർ കക്കാലാ—എങ്ങളെ (എന്നെ) മൃത്യുവിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചാലും.

ബദ്ധനായ് വിളിയ്ക്കുന്ന ശൂനശ്ലേപൻ
മുക്തനാക, വരണരാജാവിനാൽ! 12

ദാരുവിൻ മൂന്നിടത്തായ് തളയ്ക്കപ്പെട്ടാ,
രെയങ്ങു വിളിച്ചാൻ ശൂനശ്ലേപൻ,
ആ വരണനാം രാജാവറിവുറോ—
നാദിതേയനപീഡിതനിയ്ക്കാളെ
കല്പിച്ചവിടുവിയ്ക്കുകവേണമേ:
കെല്ലൊടേ വെട്ടിനീക്കട്ടെ കെട്ടുകൾ! 13

ഞങ്ങൾ നീക്കുന്നു ദേവ, നിൻകോപത്തെ
മംഗളഹവിസ്സാലം, നമസ്സാലം:
ഇങ്ങു വാണപ്രിയഘ്ന, പ്രചേതസ്സേ,
ഞങ്ങൾതൻ പിഴ തീർക്കു വരണ, നീ! 14

മീതെയും നടുവിങ്കലും താഴെയും
ജാതമിക്കെട്ടിയ്ക്കു വരണ, നീ;
ആദിതേയ, പിമ്പെങ്ങൾ നിൻചെന്തിയിൽ—
ബ്രാധ പരരാതെ നിന്നിടാം, തെറ്റൊന്നേ! 15

12. ചൊല്ലിനാർ—അഭിജ്ഞൻ പറഞ്ഞുതന്നു. ഇതേ—വരണസേവനം തന്നു. വിളിയ്ക്കുന്ന—വരണനോടു പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്ന. മുക്തനാക—മോചിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടെ.

13. ദാരു—മരം, യുപം. മൂന്നിടത്തായ്—മൂന്നു കൊതകളിൽ. തളയ്ക്കപ്പെട്ട്—പിടിച്ചുകെട്ടപ്പെട്ട്. അങ്ങു—അവിടെനിന്നും. ആദിതേയൻ—അദിതിയുടെ പുത്രൻ. അപീഡിതൻ—ശത്രുക്കളാൽ ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തവൻ. ഇയ്ക്കാളെ—ശൂനശ്ലേപനെ.

14. അപ്രിയഘ്നം—അനിഷ്ടനാശന. പ്രചേതസ്സേ—മികച്ച ജ്ഞാനമുള്ളവനേ; വരണപര്യായമാണു്, പ്രചേതസ്സു്. പിഴ—പാപം.

15. മീതെ—ശിരസ്സിൽ. നടു—അര. താഴെ—കാലുകളിൽ. ജാതം—സംഭവിച്ച. പിമ്പ്—മോചനാനന്തരം, മേലിൽ. നിൻചെന്തിയിൽ (അങ്ങയുടെ കർമ്മത്തിൽ) നിന്നിടാം (നിന്നുകൊള്ളാം). എന്നാൽ ബ്രാധ (ഉപദ്രവം) പരറില്ലല്ലോ. തെറ്റൊന്നേ—പിഴ (പാപം) ചെയ്യാതെ.

സൂക്തം 25.

ശുഭശ്ലോകം പ്രസിദ്ധം; ഗായത്രി ചന്ദ്രസ്തം; വരണൻ ദേവത.

ദേവ, വരണ, പ്രജകളെന്നപോലെ ഞങ്ങളും അങ്ങയുടെ
വല്ല കർമ്മത്തെയും പ്രതിദിനം തകരാറിലാക്കിയിരിക്കാം! 1

അനാദരരെ ഹനിക്കുന്ന വോൻ ഞങ്ങളെ കൊല്ലാനൊരുങ്ങു
രുത്; ചുണച്ചരിശപ്പെടരുത്! 2

വരണ, ഞങ്ങൾ സുഖത്തിനായി അങ്ങയുടെ മനസ്സിനെ,
തേരാളി തളർന്ന കുതിരയെ എന്നപോലെ, വാക്കുകൾകൊണ്ടു
വശപ്പെടുത്തുന്നു! 3

എന്റെ അരിശമില്ലാത്ത നിനവുകൾ വിലയേറിയ ജീവന
ത്തിലേയ്ക്കു, പക്ഷികൾ കൂട്ടിലെയ്ക്കുന്നപോലെ പിൻതിരിയാതെ
പറക്കുന്നു! 4

ഞങ്ങൾ സുഖത്തിനായി, ബലവാനും നേതാവും ബഹുദ്രഷ്ടാ
വുമായ വരണനെ എപ്പോൾ വരുത്തും! 5

കർമ്മിയുടെ ദാനത്തിൽ താൽപര്യമുള്ള ഇരുവരും പതിവു
പോലെ അതുതന്നെ ഭുജിച്ചുപോന്നു; അമാന്തിക്കാരില്ല. 6

അവിടെയ്ക്കുറിയാമല്ലോ, ആകാശത്തുളള പറക്കുന്ന പക്ഷികളു
ടെ പോക്കു; തോണിയുടേതും ആ സമുദ്രവാസിയ്ക്കുറിയാം; 7

പന്തിരണ്ടു മാസങ്ങളെയും, അപ്പോളപ്പോളണ്ടാകുന്നവയെയും
ആ ധൃതപ്രതൻ അറിയുന്നു; അധിമാസം വരുന്നതും അറിയുന്നു: 8

പരപ്പും പെരുമയും അഴകുചൊത്തതായ വായുവിന്റെ മാർഗ്ഗം
അവിടുന്നറിയുന്നു; മുകളിൽ വസിയ്ക്കുന്നവരെയും അറിയുന്നു! 9

സൂക്തം 25.

1. പ്രജകൾ—മറ്റൊളകൾ.
4. അരിശമില്ലാത്ത—പ്രശാന്തങ്ങളായ
5. ബഹുദ്രഷ്ടാവ്—വളരെ വസ്തുക്കളെ കണ്ടറിഞ്ഞവൻ.
6. ഇരുവരും—വരണനും മിത്രനും. അതുതന്നെ—ഞങ്ങൾ അർപ്പിച്ച ഹവിസ്സുതന്നെ
7. അവിടെയ്ക്കു—വരണനും. തോണിയുടേതും—തോണിയുടെ ഗതിയും. അദ്ദേഹം എന്നെ ബന്ധമുക്തനാക്കട്ടെ!

ധൃതവ്രതനും ശുഭകേർമ്മാവുമായ വരണൻ ദേവപ്രജകളിൽ
സാമ്രാജ്യത്തിനായി എഴുന്നള്ളിയിരുന്നു. 10

അദ്ദേഹം ചെയ്തവയും ചെയ്യാൻ പോകുന്നവയുമായ അത്തുത
ങ്ങളെല്ലാം ബുദ്ധിമാൻ നേരെ കാണുന്നുണ്ട്. 11

ആ സുമതിയായ അഭിതിപുത്രൻ ഞങ്ങളെ എല്ലാ നാളുകളിലും
സന്മാർഗ്ഗത്തിൽ നടത്തട്ടെ; ഞങ്ങൾക്ക് ആയുസ്സും വളർത്തട്ടെ! 12

വരണൻ ചുറ്റും ഒളിവിഴുന്ന പൊന്നിൻ പട്ടയിട്ടു മുഴപ്പാറ
തിരുമൈ മാർക്കുന്നു. 13

ഹിംസൈഷികൾ ആ ദേവനെ ഹിംസിയില്ല; ജനദ്രോഹി
കൾ ദ്രോഹിയില്ല; പാപങ്ങൾ സ്പർശിയില്ല! 14

അദ്ദേഹം സർവത്ര മനുഷ്യർക്കു തികഞ്ഞ ഭക്ഷണം നൽകി;
ഞങ്ങളുടെ വയറുകൾക്കും. 15

എന്റെ നിനവുകൾ ആ ബഹുദർശനീയന്റെ നേർക്ക്, ഗോ
ക്കൾ തൊഴുത്തിലെണ്ണുന്നപോലെ പിന്തിരിയാതെ നടക്കുന്നു. 16

എന്റെ കാര്യത്തിന് ഒരുക്കിയ അരുമത്തേൻ ഹോതാവിനെ
പ്പോലെ അങ്ങും ആസ്വദിക്കുമല്ലോ; അതിന്നുശേഷം, നമുക്കിരു
വർക്കും തമ്മിൽ സംസാരിയ്ക്കാം! 17

വിശ്വദർശനീയനെ ഞാൻ കണ്ടു; നിലത്തു പള്ളിത്തേരും
ഞാൻ നേരേ കണ്ടു. എന്റെ ഈ വാക്കുകൾ അവിടുന്നു സ്വീകരി
ച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 18

വരണ, എന്റെ ഈ വിളി കേൾക്കുക; ഇന്നു സുഖിപ്പിയ്ക്കുക
യും ചെയ്യുക. രക്ഷയ്ക്കായി ഞാൻ അങ്ങയുടെ നേർക്കു ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു. 19

ഹേ മേധാവിൻ, അങ്ങു ദ്യോവിലും ഭൂവിലും—ലോകത്തിലെ
ങ്ങും—പരിശോഭിയ്ക്കുന്നു. അതിനാൽ, ക്ഷേമം വരുത്താമെന്നേല്ക്കുക! 20

10. സാമ്രാജ്യത്തിനായി—കോയ്മ സ്ഥാപിപ്പാൻവേണ്ടി.

16. ബഹുദർശനീയൻ—വളരെപ്പേരാൽ കാണപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ; സുന്ദരാ
കാരൻ.

17. അരുമത്തേൻ—പ്രിയപ്പെട്ട മധുരഹവിസ്സു്.

18. വിശ്വദർശനീയനെ—സുന്ദരാകാരനായ വരണനെ. വാക്കുകൾ—
സ്തുതികൾ.

19. ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു.—സ്തുതികളെ അയയ്ക്കുന്നു

20. ക്ഷേമം—എന്നെ രക്ഷിയ്ക്കാമെന്നു മറുപടി തരിക.

ജീവിപ്പാൻ ഞങ്ങളുടെ മുകളിലെ കയർ വിടുവിക്കുക; നടുവിലേതും താഴത്തേതും അഴിച്ചുകളയുക! 21

സൂക്തം 26.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സകൾ മുന്പേത്തവ; അഗ്നി ദേവത.

യജ്ഞാഹ്, അന്നരക്ഷക, അങ്ങു വസ്രങ്ങളുടേക്കുക; എന്നിട്ടു, ഞങ്ങളുടെ ഈ യാഗം നിറവേറുക. 1

അഗ്നേ, എന്നും അതിയുവാവേ, വരേണ്യനും തേജസവിയുമായ ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ ഹോതാവായിട്ടു, തിളങ്ങുന്ന സ്തുതി കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നാലും! 2

വരേണ്യനായ ഭവാൻ അച്ഛൻ; ഞാൻ മകൻ. ബന്ധു ബന്ധുവിനെയും, സഖാവു സഖാവിനെയും സർവ്വമാ പ്രീതിപ്പെടുത്തുമല്ലോ! 3

ഹിംസകരെ വിഴുങ്ങുന്ന വരണനും മിത്രനും അര്യമാവും ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തിൽ, മനുവിന്റേറതിലെന്നപോലെ വന്നണയട്ടെ! 4

പൂർവക, ഹോതാവേ, ഇതിനും സ്നേഹത്തിനുമായി ഭവാൻ പ്രസാദിച്ചാലും; ഞങ്ങളുടെ ഈ വാക്കുകൾ കേൾക്കുകയും ചെയ്യാലും! 5

ഞങ്ങൾ മറോറോ ദേവനാണ്, എന്നെന്നും സവിസ്തരമായ യജ്ഞം ചെയ്യുന്നതെങ്കിലും, ആ ഹവിസ്സു ഭവാങ്കൽത്തന്നെയാണല്ലോ, ഹോമിക്കപ്പെടുന്നത്! 6

21. ജീവിപ്പാൻ—ഞാൻ മരിക്കാതിരിപ്പാൻ. ഞങ്ങളുടെ—എന്റെ.

സൂക്തം 26.

1. അഗ്നിയെ സ്തുതിപ്പാനാണ്, വരണൻ നിദ്ദേശിച്ചത്. അതുനിമിത്തം ശ്രുതശ്ലോചൻ വീണ്ടും അഗ്നിയെ സ്തുതിക്കുന്നു: വസ്രങ്ങൾ—തേജസ്സ്. പ്രജാലിംഗ്ഗക എന്നർത്ഥം.

4. ഹിംസകർ—ദ്രോഹികൾ. വിഴുങ്ങുന്ന—കൊന്നൊടുക്കുന്ന മനുവിന്റേറതിൽ—മനുവിന്റേറ യാഗത്തിൽ. വന്നണയട്ടെ—അതിന്നു് അങ്ങു് ആ സ്നേഹിതന്മാരെ പ്രേരിപ്പിച്ചാലും!

5. പൂർവക—ഞങ്ങൾ മുതലായവർക്കൊക്കെ മുന്പേ ജനിച്ചവനേ. ഇതിനും സ്നേഹത്തിനുമായി— ഈ യാഗം നിറവേറാനും ഞങ്ങളെ സ്നേഹിപ്പാനു്(അനുഗ്രഹിപ്പാനു്)മായി. വാക്കുകൾ—സ്തുതികൾ.

6. അന്യദേവതാവിഷയമായ യാഗവും അങ്ങയ്ക്കുള്ളതുതന്നെ.

പ്രജാപാലകനും ഹൃഷ്യനും വരേണ്യനുമായ ഹോതാവു ഞങ്ങൾ
കു കപ്രിയനായിവരട്ടെ; ഞങ്ങൾ അഗ്നിയിലും പ്രിയരാകട്ടെ! 7

ശോഭനാഗ്നിയുക്തരായ തേജസ്വികളാണല്ലോ, ഞങ്ങളുടെ
ഹവിസ്സെടുത്തിരിക്കുന്നത്; അതിനാൽ ഞങ്ങൾ ശോഭനാഗ്നി
യുക്തരായി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. 8

മരണമില്ലാത്തവനേ, ഒടുവിൽ മർത്യരായ ഞങ്ങളും അങ്ങനെയും —
ഇരുകൂട്ടരും—പരസ്പരം പ്രശംസിക്കുമാറാകട്ടെ! 9

ബലത്തിന്റെ മകനായ അഗ്നേ, എല്ലാ അഗ്നികളോടുംകൂടി
ഈ യജ്ഞത്തിലും ഈ സ്തുതിയിലും ചേർന്നു, അന്നും തന്നെത്തുടരി
യാലും. 10

സൂക്തം 27.

ശുനശ്ശേപൻ ഋഷി; ഗായത്രീയും ത്രിഷുപും ഛന്ദഃസ്തകം;
അഗ്നിയം വിശ്വദേവന്മാരും ദേവതകൾ.

അഗ്നേ, യജ്ഞസമുദായ നിന്തിരുവടിയെ ഞങ്ങൾ വാൽ ത
ഴച്ച കുതിരയെ എന്നപോലെ വണങ്ങി വന്ദിക്കുന്നു. 1

ആ പരന്ന നടപ്പാത്ത ബലപുത്രൻ നമുക്കു സമൃദ്ധനായിബു
വിക്കട്ടെ; നമ്മളിൽ കോരിച്ചൊരിയട്ടെ! 2

7. ഹോതാവ്—അഗ്നി.

8. തേജസ്വികൾ—ഋതവികകൾ.

9. ഒടുവിൽ—യാഗാവസാനത്തിൽ. മരത്തുൾ—മരണമുള്ളവർ. പരസ്പരം—
'അനുഷ്ഠാനം നന്നായി' എന്നും അഗ്നി; 'ഞങ്ങൾ അനുഗൃഹീതരായി' എന്നു ഞ
ങ്ങൾ. ഇങ്ങിനെ അന്യോന്യം കൊണ്ടാടുമാറാകട്ടെ.

10. അഗ്നികൾ—ആഹവനീയാദികൾ. ഈ—ഞങ്ങളുടെ. ചേർന്നു—
സ്വീകരിച്ചു.

സൂക്തം 27.

1. കുതിര വാലുകൊണ്ടു് ഈച്ചകളെയും മറ്റുമെന്നപോലെ, അങ്ങു ജ്വാ
ലകൾകൊണ്ടു് ഞങ്ങളുടെ വിരോധികളെ ആട്ടിപ്പായിക്കുന്നു.

2. പരന്ന നടപ്പാത്ത—വിശാലഗതിയായ. ബലപുത്രൻ—അഗ്നി കോ
രിച്ചൊരിയട്ടെ—അഭീഷ്ടങ്ങൾ വർഷിക്കട്ടെ.

എങ്ങും നടക്കുന്ന അവിടുന്ന് ദൂരത്തും ചാരത്തും ഉപദ്രവിയാൻ നോക്കുന്ന മനുഷ്യനിൽനിന്നു ഞങ്ങളെ സദാ രക്ഷിച്ചാലും! 3

അഗ്നേ, ഞങ്ങളുടെ ഈ ഹവിർദ്വാനവും അതിനുതനമായ ഗായത്രവും ഭവാൻ ദേവകളിൽ വർണ്ണിച്ചുപറയണം! 4

അങ്ങു ഞങ്ങളെ മുകളിലും നടുവിലുമുള്ള അന്നങ്ങളിലെത്തിയ്ക്കുക; അടുത്തതിന്റെ ധനവും തന്നെടുക്ക! 5

ഹേ ചിത്രഭാനോ, അങ്ങു നദീസമീപത്തു തിരകളെ എന്ന പോലെ, ധനങ്ങളെ വേർതിരിയ്ക്കുന്നു; ഹവിർദ്വാനാവിന്നു തൽക്ഷണം വർഷിച്ചുകൊടുക്കുന്നു! 6

അഗ്നേ, അങ്ങു യാതൊരുവനെ സമരങ്ങളിൽ സംരക്ഷിയ്ക്കുന്നു; യാതൊരുവനെ യുദ്ധങ്ങളിൽ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു; ആ മനുഷ്യൻ എന്നെന്നും അന്നങ്ങളെ നിയന്ത്രിയ്ക്കും! 7

ശത്രുക്കളെ തോല്പിക്കുന്നവനേ, ഇവനെ ഒരുത്തനും ആക്രമിയ്ക്കുകയില്ല; ഇവന്നു, കേരക്കത്തക്ക കരുത്തുണ്ടാവും! 8

സർവമനുഷ്യാനപിതനായ അവിടുന്ന് അശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു യുദ്ധം കടത്തിവിടട്ടെ; മേധാവികളോടുകൂടിയ അവിടുന്ന് ഫലം കല്പിച്ചുനൽകട്ടെ! 9

3. എങ്ങും നടക്കുന്ന—സർവവ്യാപിയായ.

4. ഗായത്രം—ഗായത്രീച്ചന്ദസ്സിലുള്ള സ്തുതി.

5. മുകൾ—സ്വർഗ്ഗലോകം. നടു—അന്തരീക്ഷലോകം. അടുത്തത്—ഭൂലോകം. അന്നങ്ങളിലെത്തിയ്ക്കുക—അന്നങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുവന്നു തരിക.

6. തിരകളെ എന്നപോലെ—ആളുകൾ തിരകളെ തോടും മറ്റുമാക്കി വേർതിരിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. ഹവിർദ്വാനം—ഔജമാനൻ. വർഷിച്ചുകൊടുക്കുന്നു—ധനങ്ങളെ കോരിച്ചൊരിഞ്ഞുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തൽക്ഷണം—കർമ്മാനുഷ്ഠാനാവസാനത്തിൽത്തന്നെ.

7. അന്നങ്ങൾ ആ മനുഷ്യന്റെ വരുതിയിലാകും.

8. ഇവനെ—മുകളിൽ പറയപ്പെട്ട മനുഷ്യനെ. കേരക്കത്തക്ക—വിശുതമായ.

9. അവിടുന്ന്—അഗ്നി. അശ്വങ്ങളെക്കൊണ്ടു—ഞങ്ങൾക്കു കതിരുകളെത്തന്നു. യുദ്ധം കടത്തിവിടട്ടെ—ജയിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. മേധാവികളോടുകൂടിയ—ഗുരവുകൾക്കുമാത്രം ആരാധിതനായ.

സ്തുതികൊണ്ടുണർത്തപ്പെടുന്നവനേ, അങ്ങു മനുഷ്യനു യജ്ഞം നിറവേറാൻ, തുറന്നെക്കുറിച്ചു സമീചീനമായ സ്തോമം ചൊല്ലിയാലും! 10

മഹാനും അപ്രമേയനും ധൃമധാജനും ഭൂരിതേജസ്സുമായ അവിടുന്ന് നമ്മെ കർമ്മത്തിനും അന്നത്തിനും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കട്ടെ! 11

ആ പ്രജാപാലകനും ദേവഭൃതനും തിളക്കമേറിയവനുമായ അഗ്നി, ഒരു ധനികനെപ്പോലെ നമ്മുടെ ഉക്തം ശ്രവിച്ചു ഉള്ളൂ! 12

ഉയർന്നവർക്കു നമസ്കാരം; താന്നവർക്കു നമസ്കാരം; യുവാക്കൾക്കു മസ്കാരം; വൃദ്ധന്മാർക്കു നമസ്കാരം! കഴിവുണ്ടെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ദേവയജനം അനുഷ്ഠിക്കും. ദേവകളേ, ഞാൻ ജ്യേഷ്ഠനെ സ്തുതിക്കുന്നത് മുറിയരുതേ! 13

സൂക്തം 28.

ശുനശ്ശേപൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പം ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രനും ഉരലും ഉലയ്ക്കയും കാളത്തോലും ദേവതകൾ.

ഇന്ദ്ര, യാതൊന്നിൽ അടിപറന്ന ഉയർന്ന കല്പ് അഭിഷവത്തിനുണ്ടോ ആ കർമ്മത്തിൽ, ഉരലിലിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു തന്നതായിക്കരുതി അങ്ങു നുകൻകൊണ്ടാലും! 1

ഇന്ദ്ര, യാതൊന്നിൽ നിതംബങ്ങൾക്കൊത്ത രണ്ടരിപ്പകൾ ഒരുക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ടോ ആ കർമ്മത്തിൽ, ഉരലിലിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു തന്നതായിക്കരുതി അങ്ങു നുകൻകൊണ്ടാലും! 2

12. ധനികനെപ്പോലെ—ഒരു പണക്കാരൻ വൈതാളികരുടെ സ്തുതി കേൾക്കുന്നതുപോലെ. ഉക്തം—ഒരുതരം സ്തോത്രം.

13. അഗ്നിയായ പ്രേരിതനായ ശുനശ്ശേപൻ വിശ്വദേവകളെ സ്തുതിക്കുന്നു: ജ്യേഷ്ഠൻ—മുപ്പേറിയ ദേവൻ. മുറിയരുതേ—അവിച്ഛിന്നമായി നടക്കട്ടെ.

സൂക്തം 28.

1. പിഴിഞ്ഞു—സോമരസം. അഭിഷവം—ഇടിച്ചുപിഴിയൽ.

ഇന്ദ്ര, യാതൊന്നിൽ സ്രീ പുറത്തുപോകയും അകത്തുവരയും അഭ്യസിസ്തുന്നവോ ആ കർമ്മത്തിൽ, ഉരലിലിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു തനതായിക്കരുതി അങ്ങു നുകൻകൊണ്ടാലും! 3

ഇന്ദ്ര, യാതൊന്നിൽ കടിഞ്ഞാണുകളിടാനെന്നപോലെ കടകോൽ കെട്ടിയിട്ടുണ്ടോ ആ കർമ്മത്തിൽ, ഉരലിലിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു തനതായിക്കരുതി അങ്ങു നുകൻകൊണ്ടാലും! 4

ഉരലേ, നീ ഓരോ വീട്ടിലും വെണ്ണപ്പെടുന്നുണ്ടു്; എന്നാൽ, ഇവിടെ വിജയികളുടെ പെരുപറമ്പോലെ ശബ്ദം മുഴക്കുക! 5

മരമേ, നീന്റെ മുമ്പിൽത്തന്നെ കാറ്റു വിശേഷാൽ വീശുന്നുണ്ടല്ലോ; ഇനി ഉരലേ, ഇന്ദ്രൻ കുടിപ്പാൻ സോമനീർ ഉണ്ടാക്കുക! 6

യജ്ഞസാധനങ്ങളും തുലോം അന്നപ്രദങ്ങളുമായ അവരണ്ടും, തീറാ തിന്നുന്ന ഇന്ദ്രാശ്വങ്ങൾപോലെ ഉച്ചത്തിൽ ഒച്ചയിട്ടു തിമർക്കുന്നു! 7

ഇരുമരങ്ങളേ, നിങ്ങൾ ഇവിടെ ദർശനീയരായ സോതാക്കളോടുകൂടി ദർശനീയരായിച്ചമഞ്ഞു്, ഇന്ദ്രനായി ഞങ്ങളുടെ തേനൊത്ത സോമം ഇടിച്ചുപിഴിയുവിൻ! 8

അരിപ്പുകളിലെ ചണ്ടി വണ്ടിമേലിടുക, പിഴിഞ്ഞു പവിത്രത്തിന്മേലൊഴിക്കുക; ബാക്കി കാളത്തോലിലാക്കിവെക്കുക. 9

3. സ്രീ—പത്നി. പുറത്തു—യാഗശാലയിൽനിന്നു്. അഭ്യസിസ്തുന്ന—തുടരെതുടരെ ചെയ്യുന്നു.

4. കതിരയ്ക്കു കടിഞ്ഞാണുകളിടാനെന്നപോലെ, കയറുകൾകൊണ്ടു കടകോൽ കെട്ടിയിട്ടുണ്ടോ.

5. ഇവിടെ—ഈ വൈദികകർമ്മത്തിൽ. വിജയികൾ—യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചവർ. ശബ്ദം—ഉലയ്ക്കുകൊണ്ടിടിയ്ക്കുമ്പോഴത്തെ ഒച്ച.

6. കാറ്റു്—ഉലയ്ക്കുകൊണ്ടിടിയ്ക്കു പുറപ്പെടുന്ന കാറ്റു്.

7. അച്ച—ഉരലും ഉലയ്ക്കയും. തീറാ തിന്നുന്ന—മുതിരയും മറ്റും കുടിച്ചു തിന്നുന്ന. ഇന്ദ്രാശ്വങ്ങൾ—ഇന്ദ്രന്റെ ഹരികളെന്ന രണ്ടു കതിരുകൾ.

8. ഇരുമരങ്ങളേ—ഉലുഖലമുസലങ്ങളേ. സോതാക്കൾ—പിഴിയുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ.

സൂക്തം 29.

ശുനശ്ശേപൻ ഋഷി; പംക്തി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

സത്യവാനും സോമപായിയുമായ ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങൾ കൊള്ളരുതാത്തവരായിരിക്കാം. എന്നാലും, സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും!

1

ഹേ ശക്തിമൻ, നല്ല അണക്കടകളുള്ളവനേ, അന്നപാലക, അങ്ങ് രേനുഗ്രഹശീലനാണല്ലോ: സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും!

2

ഇന്ദ്ര, മിഥ്യ ദൃശകളെ ഉറക്കുക: അവരിരുവരും മതിമറന്നു ഞങ്ങളെ! സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും!

3

ശൂര, ഇന്ദ്ര, ആ കൊടാത്തവർ ഉറങ്ങട്ടെ; കൊടുക്കുന്നവർ ഉണർന്നിരിക്കട്ടെ! സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും!

4

ഇന്ദ്ര, ഇങ്ങനെ പൊല്ലാപ്പു ചിലയ്ക്കുന്ന കഴുതയെ കൊന്നുകളയുക! ഇന്ദ്ര, സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും!

5

ഇന്ദ്ര, ചുഴലിക്കാറ്റു കാട്ടിൽനിന്നുകൂടി ഏറെ ദൂരത്തു പോകട്ടെ! സമ്പത്തേറിയ നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായിരം നല്ല ഗവാശങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും!

6

സൂക്തം 29.

വിശ്വദേവകളാൽ പ്രേരിതനായ ശുനശ്ശേപൻ ഇന്ദ്രനെ സ്തുതിക്കുന്നു;

1. ഗവാശങ്ങളെക്കൊണ്ടു—പശുക്കളെയും കതിരുകളെയും തന്നെ.

3. മിഥ്യ ദൃശകൾ = ഒപ്പം നടക്കുന്ന രണ്ടു യമദൂതികൾ. മതിമറന്നു—ഞങ്ങളെ മറിപ്പിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശം വിസ്മരിച്ചു.

4. ആ കൊടാത്തവർ—ഞങ്ങൾക്കു നേരിട്ടു പരിചയമില്ലാത്ത അദാതാക്കൾ, ശത്രുക്കൾ. കൊടുക്കുന്നവർ—ബന്ധുക്കൾ.

5. കഴുതയെ—ശത്രുവിനെ.

ഇത്ര, പഴിക്കാഞ്ഞൊക്കെ തുലയ്ക്കുക; ദ്രോഹിയെ മർദ്ദി
യ്ക്കുക; സമ്പത്തേറിയവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ആയിരമായ
രം നല്ല ഗവാശങ്ങളെക്കൊണ്ടു നീളെ പ്രശസ്തിപ്പെടുത്തിയാലും! 7

സൂക്തം 30.

ശുനശ്ശേപൻ ദൃഷ്ടി; ഗായത്രിയും പാദനിപുത്തും ത്രിഷ്ഠപും ഹനുസ്സുകൾ
ഇത്രയും അശ്വികളും ഉഷസ്സും ദേവതകൾ.
(അന്നനട)

ഇര തേടും ഞങ്ങളായി നിങ്ങളുടെ
പെരിയൊരു ശതകൃതുവാമിന്ദ്രനെ
നിറച്ചുകൊള്ളുന്ന കളിർസോമനീരാ—
ലൊ,രു കണ്ടുകിണറിനെയെന്നപോലെ. 1

പരിശുദ്ധരസമൊരുന്തറോ, കാച്ചു—
മരുന്നിട്ട രസമൊരായിരംതാനോ
തിരുവടിയികലണഞ്ഞിടമല്ലോ,
ശരിയ്ക്കോ,രു കഴിനിലഞ്ഞെന്നപോലെ. 2

ഇതക്കല്ലെന്ന മത്തുളവാക്കിപ്പറ—
ക്കുമേ തൃക്കുക്ഷിയിലു, ദധിയിൽപ്പോലെ. 3

തിരുമേനി സദാ സദാ യാതൊന്നിങ്കൽ,—
പ്പിറാവു ഗർഭിണിപ്പിടയിങ്കൽപ്പോലെ

സൂക്തം 30.

1. ഞങ്ങൾ—ഞാൻ, ശുനശ്ശേപൻ. അയി—ദൃശ്യവിക്കകളെ, യജമാന
ന്മാരേ.

2. രസം—സോമനീർ. തിരുവടി—ഇത്ര. കഴിനിലം—നിമ്ന
പ്രദേശം. വെള്ളം നിമ്നപ്രദേശത്തേയ്ക്കൊഴുകുന്നതുപോലെ.

3. ഇതു—സോമനീർ. അക്കല്ലെന്നു—ബലവാനായ ഇത്രനും. തൃക്കു
ക്ഷിയിൽ—ഇത്രന്റെ വയറിൽ. ഉദയിയിൽപ്പോലെ—നദീജലം സമുദ്ര
ത്തിൽ ചെന്നു പരക്കുന്നതുപോലെ.

- എഴുന്നള്ള, മതിങ്ങിതാ; ഞങ്ങളുടെ
മൊഴി വോൻ കേൾപ്പത, തിനാൽത്താനല്ലോ! 4
- ‘ധനപതേ, വീര, വചോവാഹ’ എന്നു
നന്തനാം നിൻ ലക്ഷ്മി പ്രിയസത്യയാക! 5
- ഉയർന്നുനില്ക്കുകീ, യടരിലെങ്ങളെ—
പ്പരിപാലിപ്പാനായ് ശ്ലതക്രതോ, വോൻ;
ഇതരമാകിയ വിഷയമൊക്കെ നാ—
മിരുവരും കൂടിയിരുന്നാലോചിയാം! 6
- തുടങ്ങലിൽത്തുടങ്ങലിൽ, പ്പടയിങ്കൽ—
പ്പടയിങ്കലൊ, ര പരിരക്ഷയ്ക്കായി
വിളിയ്ക്കുക ചങ്ങാതികളുടെ മട്ടിൽ,—
ബലിഷ്ഠനാമിന്ദ്രൻതിരുവടിയെ നാം: 7
- ശരിയ്ക്കത്തും, നമ്മളുടെ വിളി കേട്ടാ—
ലൊരായിരം രക്ഷയൊടുമിരയൊടു! 8
- പുരാതനമായ പുരത്തിങ്കൽനിന്നു
പെരുതിടങ്ങളിലെഴുന്നള്ളുവോനെ
ക്രമാനുസാരേണ വിളിപ്പതുണ്ടു ഞാൻ,
മമ താതൻ പണ്ടു വിളിച്ചതുപോലെ. 9

4. അതു്—സോമനീർ. ഇതാ—അങ്ങയ്ക്കായി ഒരുക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽത്താനല്ലോ (സോമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രേമംകൊണ്ടുതന്നെയാണല്ലോ) വോൻ ഞങ്ങളുടെ മൊഴി (പ്രാർത്ഥന) കേൾക്കുന്നത് (സ്വീകരിക്കുന്നത്).

5. വചോവാഹ—വചസ്സ് (സ്തുതി) ആകുന്ന വാഹനത്തോടുകൂടിയവനെ; സ്തുതിയാൽ വഹിക്കപ്പെടുന്നവനെ, സ്തുതി ഒരു വാഹനമെന്നപോലെ അങ്ങയെ യജനസ്ഥലങ്ങളിലെത്തിയ്ക്കുന്നു. നന്തൻ—സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവൻ. നിൻ ലക്ഷ്മി (സ്വസ്തു) പ്രിയസത്യയാക—അസ്പാദശരേ തീർച്ചയായും പ്രീതിപ്പെടുത്തുമാറാകട്ടെ. ഞങ്ങൾക്കു സ്വസ്തു തന്നെങ്കിലും

6. ആലോചിയാം—ഞാൻ രക്ഷിക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷം.

7. തുടങ്ങൽ—കർമ്മാരംഭം. പട—വിഘ്നകാരികളോടുള്ള യുദ്ധം.

8. ഇര—അന്നം.

9. പുരാതനം—പണ്ടേ ഉള്ളതു്. പുരം—സ്വർഗ്ഗം. പെരുതിടങ്ങളിൽ (വളരെ യാഗശാലകളിൽ) എഴുന്നള്ളുവോനെ—ഇന്ദ്രനെ. ക്രമാനുസാരേണ—കർമ്മങ്ങളുടെ ക്രമമനുസരിച്ചു്, പണ്ടു—യജ്ഞാവസരത്തിൽ.

പുരുഷൻ, വിശ്വവരണീയ, സഖേ,
 ശരണദാതാവേ, സ്തുതികാരന്മാർക്കായ്
 ഇരക്കുന്നു ഞങ്ങൾ ഭവാനൊടു: വജ്ര-
 ധര, സഖേ, സോമരസം കടിപ്പോനേ,
 തരിക, സോമപർ സഖാക്കളെങ്ങൾക്കു
 പെരിയ മുക്കുള്ള പശുപ്പരിഷയെ! 10-11

വരികെങ്ങൾക്കഭിമതസിദ്ധി; കൽപി-
 ചുരുൾകുതു വജ്രിൻ, സഖേ, സോമപായിൻ! 12

സമപ്രീതനിന്ദൻ തരട്ടെ, ചോറുള്ള
 നമുക്കിമ്പമേറും ബലിഷ്ഠഗോക്കളെ! 13

ഒരു ഭവത്സമൻ സ്വയം വന്നു ധൃഷ്ണോ,
 പരിപൂജിതനായ് സ്തുതികാരന്മാരിൽ
 ശരിയ്ക്കണയ്ക്കട്ടേ തദീയാഭീപ്സിത, -
 മുരുകളിലച്ചുതടിയെന്നപോലെ! 14

ശതക്രതോ ഭവാൻ സ്തുതിപ്പോരിൽച്ചേർക്കും,
 രഥത്തച്ചനച്ചുതടിപോലെ ധനം! 15

ചിനച്ചു വീർത്തയചിടുമശ്വങ്ങളാൽ-
 ഭവനം സദാപി കീഴടക്കിയോനിന്ദൻ:

10-11. ശരണദാതാവേ —പാർപ്പിടം നൽകുന്നവനേ. സ്തുതികാരന്മാർക്കായ്—സ്തോതാക്കൾക്കുവേണ്ടി. പെരിയ—നീണ്ട.

12. അതു്—അഭിമതസിദ്ധി (അഭീഷ്ടപ്രാപ്തി).

13. സമപ്രീതൻ—നമ്മോടൊപ്പം തോഷിച്ചു. ബലിഷ്ഠഗോക്കളെ—കുരുത്തറിയ പൈക്കളെ. ചോറുള്ള—ആഹാരവും ഇന്ദ്രൻ തരട്ടെ എന്നു ധ്വനി.

14. ഒരു ഭവത്സമൻ—അങ്ങയോടു തുല്യനായ ഒരു ദേവൻ. ധൃഷ്ണോ—ധൃഷ്ടനായുള്ളോവേ. തദീയാഭീപ്തിതം. അവരുടെ (സ്തോതാക്കളുടെ) അഭീഷ്ടം. ഉരുൾകൾ—വണ്ടിച്ചക്രങ്ങൾ. അച്ചുതടി—അച്ചുതണ്ടു്. വണ്ടിച്ചക്രങ്ങളിൽ അച്ചുതണ്ടു ചേർക്കുന്നതുപോലെ, സ്തോതാക്കളിൽ ഇഷ്ടസിദ്ധി ചേർക്കട്ടെ.

15. രഥത്തച്ചൻ (തേരുണ്ടാക്കുന്നവൻ) ചക്രങ്ങളിൽ അച്ചുതണ്ടു ചേർക്കുന്നതു പോലെ, ഭവാൻ സ്തോതാക്കളിൽ സമ്പത്തു ചേർത്തുപോരുന്നു.

16. ചിനച്ചു്—ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചു്. വീർത്തു്—വീർപ്പിട്ടു്, കിതച്ചു്. അശ്വങ്ങളാൽ—യുദ്ധത്തിലിറക്കപ്പെട്ട സ്വന്തം കുതിരകളെക്കൊണ്ടു്. ധനം.

അവൻ കർമ്മശീലന, വൻ ഭാതാവെങ്ങൾ—
കരുളിനാൻ കേറാന്നൊ, രു കനകത്തേർ! 16

വരികശ്ചികളേ, പുരുഹയാന്നരായ്;—
പ്പെരുക്കകിങ്ങ, പൊൻ—പശുക്കൾ ദസ്യരേ! 17

ഇരുവർ നിങ്ങൾക്കുള്ളൊരേരഥം വാനിൽ—
ചുരിയ്ക്കുന്നു, തടപെടാതെ ദസ്യരേ: 18

രഥത്തിന്റെ വട്ടൊന്നചലാഗ്രേ നിർത്തു;—
മിതരമോ, ചുറ്റിനടന്നിടം വാനിൽ. 19

സന്താനനോഷ്ഠേ, സ്തുതിപ്രിയേ, നിന—
ക്കനുഭവിപ്പാനേതൊരു നരനുള്ള?
എവങ്കൽചെല്ലും നീ വിശിഷ്ടാനഭാവേ?
സുവിദ്യോതേ, ചിത്രേ, വിസരണശീലേ,
അരികിൽനിന്നു തൊട്ടകലത്തുവരെ—
യ്ക്കിയുന്നീലല്ലോ, വേതിയെ ഞങ്ങൾ! 20—21

വരിക, നീ ദ്യോവിൻസുതേ, ധൃതാനയായ്;—
പ്പെരുതുറപ്പിക്ക, ധനങ്ങളെങ്ങളിൽ! 22

ശതകളുടെ സമ്പത്തു്. സ്തുതിപ്രസന്നനായ ഇന്ദ്രൻ ശൂനശ്ലേപനം ഒരു സ്വർണ്ണ
രഥം കൊടുത്തുപോൽ.

17. പുരുഹയാന്നരായ്—ഞങ്ങൾക്കു തരുവാൻ വളരെ കതിരുകളോടും അ
ന്നങ്ങളോടുംകൂടി. ഇങ്ങ—ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ. പൊൻ—പശുക്കൾ—
പൊന്നും കനകാലികളും. ഇരുപ്രേരണയാലാണു്, ശൂനശ്ലേപൻ അശ്ചിദേവ
ന്മാരെ സ്തുതിച്ചുതടങ്ങിയതു്.

18. തട—തടസ്സം.

19. വട്ടൊന്നു്—ഒരു ചക്രം. അചലാഗ്രേ—പർവതമുകളിൽ. ഇതരം—
മറേച്ചക്രം.

20—21. അശ്ചികളാൽ പ്രേരിതനായ ശൂനശ്ലേപൻ ഉഷസ്സിനെ സ്തുതിക്കു
ന്നു: സന്താനനോഷ്ഠേ—നാശമില്ലാത്ത ഉഷസ്സേ. നിനക്കനുഭവിക്കത്തക്കവ
നായി, മനുഷ്യരിൽ ഒരുത്തനമില്ല. വിശിഷ്ടാനഭാവേ—അസാധാരണപ്രഭാവ
മുള്ളവരേ നീ എവങ്കൽ ചെല്ലും നിന്നെ രമിപ്പിക്കാൻ ഒരുവനും ശക്തനാകി
ല്ല. സുവിദ്യോതേ—നല്ല പ്രയോജനമുള്ള. ചിത്രേ—നാനാവർണ്ണങ്ങളുള്ളവളേ.
വിസരണശീലേ—വ്യാപിനി.

22. ദ്യോവിൻസുതേ—ദൃഢവേദയുടെ മകളായ ഉഷസ്സേ. ഈ സ്തുതി
യോടെ ശൂനശ്ലേപൻ കെട്ടിൽനിന്നു വേർപെടുപോൽ.

സൂക്തം 31.

അംഗിരസ്സിന്റെ മകൻ ഹിരണ്യസ്തപൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ജഗതിയും
മനുഷ്യകൾ; അഗ്നി ദേവത.

(കേക.)

അഗ്നേ, നീയൊന്നാമനാമംഗിരസ്സുഷി, ദേവ—
വർഗ്ഗത്തിനൊരു നല്ല മിത്രമാകിയ ദേവൻ;
നിന്നുടെ കർമ്മത്തിങ്കൽപ്പിറന്നോർ, പൃഥ്വിയൊന്നാൻ
മിന്നുമായുമുള്ള കവികൾ മരുത്തുകൾ.

1

ആദിമാംഗിരസ്സഗ്നേ, രണ്ടമ്മമാർത്തൻ പുത്രൻ
മേധാവി ശോഭിപ്പിച്ചു ദേവകർമ്മത്തെബ്ധ്വേദൻ;
അങ്ങൊല്ലാജഗതിനുംവേണ്ടി നാനാത്ഥാവായ്ത്തീ—
ഒന്നങ്ങനെയൊക്കെപ്പള്ളികൊള്ളുന്ന മനുഷ്യക്കായ്!

2

വായുവിനഗ്രന്ഥൻ വാസദ, സൽക്കർമ്മേപശ്ച—
വായുപചരിപ്പോൻ കാണുമാറായ്വന്നാലും;
ഞെട്ടിപ്പോയ്ദ്യോവം ഭൂവം: ഹോതുക്രത്യത്തിൻ ഭാര—
മൊട്ടുക്കു വഹിച്ചു; നീ യജിച്ച മഹാമാരെ!

8

അഗ്നേ, നീ മനുവിനായ് സ്വർഗ്ഗത്തെയുദ്ഘോഷിച്ചു;
സൽക്കർമ്മി പുത്രാവസ്സിനതിശൂഭം നൽകീ.

സൂക്തം 31.

1. ഒന്നാമനാമംഗിരസ്സുഷി—അംഗിരഃകലകൂടസ്ഥൻ. കവികൾ—മേധാ
വികൾ

2. രണ്ടമ്മമാർ രണ്ടു മരക്കണ്ണങ്ങൾ (അരണികൾ): ഇവയുടെ ഘർഷണ
ത്തിൽ അഗ്നി ജനിക്കുന്നു. നാനാത്ഥാവായ്ത്തീൻ—ആഹവനീയനും മറ്റുമായ്
ച്ചമഞ്ഞു്. മനുഷ്യക്കായ്—മനുഷ്യർക്കുവേണ്ടി. എങ്ങനെയൊക്കെപ്പള്ളി
കൊള്ളുന്ന (ശ്രയിക്കുന്നു). ഓരോ മനുഷ്യഗൃഹത്തിലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അങ്ങയുടെ
സ്വരൂപങ്ങൾ ഇത്ര എന്ന് ആക്കം അറിഞ്ഞുകൂടാ.

3. അഗ്രന്ഥൻ—മുഖൻ വാസദ—പാപ്പിടം നല്ലന്നവനെ. കാണുമാറായ്വ
ന്നാലും പ്രത്യക്ഷിപ്പിച്ചാലും. ഞെട്ടിപ്പോയ്—അങ്ങയുടെ പ്രഭാവം കണ്ടിട്ട്.
മഹാമാരെ യജിച്ചു—മഹാമാരെ (ദേവന്മാരെ) ഉദ്ദേശിച്ച യജ്ഞംചെയ്തു.

അരണിദ്രയഘർഷോൽപന്നനാം നിന്നെക്കിഴ—
ക്കണച്ചുവെച്ചാരല്ലോ, പില്ലാടു പടിഞ്ഞാറും. 4

അഗേ, നീ പ്രവർഷിപ്പു, പുഷ്പിയെ വളർത്തുന്തു,
സ്രുക്കെടുത്തവനായി ശ്രവ്യനായ് ചുമയുന്തു;
മുമ്പേ, സദാഷട്കാരഹവിസ്തർപ്പിപ്പോനെയും
പിമ്പാറക്കാരെയും ശോഭിപ്പിപ്പ നീ, തദേകാന്നൻ. 5

മുഖ്യവിജ്ഞാന, കെടുമാർഗ്ഗത്തിൽ നടപ്പോനെ—
ത്തക്ക കർമ്മത്തിൽക്കൊണ്ടുനിർത്തുന്തു വോനഗേ;
പരിതോഗന്തവ്യമാം ശൂരർത്ഥൻ സ്വത്തിൽച്ചെമ്മേ
പൊരുമല്ലരെക്കൊണ്ടും കൊൽവു നീ കേമന്മാരെ! 6

അമ്മനുഷ്യനോ നാളിൽ നാളിലാഹാരത്തിനായ്
വന്മന്ത്യേതരത്വത്തിൽനിർത്തുന്തു വോനഗേ;
നാല്ലാലിയിരുകാലിവർഗ്ഗത്തിനായിദ്രാഹം
വാജ്ഞന വിജ്ഞനുണ്ടാക്കുന്നു സൗഖ്യവും ചോറും! 7

1. മനുവിനായ്—മനുവിനെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ. സ്വർഗ്ഗത്തെയുടേപ്പോഷിച്ചു—പുണ്യലഭ്യമാണു് സ്വർഗ്ഗമെന്നു വെളിപ്പെടുത്തി. സൽക്കമ്മി—അങ്ങയെ പൂജിച്ചു. കിഴക്കണച്ചു—വേദിയുടെ കിഴക്കുഭാഗത്തു് ആഹവനീയനെന്ന പേരിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു; പില്ലാടു പടിഞ്ഞാറും—പടിഞ്ഞാറെബാഗത്തു ഗാർഹപത്യനെന്ന പേരിലും പ്രതിഷ്ഠിച്ചു.

5. പ്രവർഷിപ്പു—കാമങ്ങളെ കോരിച്ചൊരിഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നു. പുഷ്പിയെ—യജമാനന്റെ സമ്പത്തിനെ. സ്രുക്കെടുത്തവനായി ശ്രവ്യനായ് ചുമയുന്തു—ഹോമം ചെയ്യുന്നവനെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻവേണ്ടി, മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വിളിക്കപ്പെടാവുന്നവനായിബാഹ്യേയ്ക്കുന്നു. വഷട്കാരത്തോടുകൂടി ഹവിസ്സിനെ അർപ്പിക്കുന്നവനെ മുമ്പും, അവന്റെ ആരക്കാരെ പിമ്പും, തദേകാന്നനായ (ആ ഹവിസ്സുമാത്രം ആഹാരമായിട്ടുള്ള) നീ ശോഭിപ്പിക്കുന്നു; അവർക്കു മേലേ വരുത്തുന്നു.

6. പരിതോഗന്തവ്യമാം—ചുറ്റും നടക്കപ്പെടേണ്ടതായ. ശൂരർത്ഥൻ സ്വത്തിൽ—ശൂരന്മാർക്കു സമ്പത്തുപോലെ പ്രിയപ്പെട്ട യുദ്ധത്തിൽ. പൊരും—പൊരുത്തു. കേമന്മാരെ അല്ലരെക്കൊണ്ടും കൊല്ലുന്നു; ഇത്രയ്ക്കുണ്ടു്, അങ്ങയ്ക്കു മഹിമ!

7. അമ്മനുഷ്യനെ—അങ്ങയെ സേവിക്കുന്നവനെ. വന്മന്ത്യേതരത്വം—ഉൽകൃഷ്ടമായ മരണരഹിതത്വം. നാല്ലാലിയിരുകാലിവർഗ്ഗത്തിനായിദ്രാഹം വാജ്ഞന—നാല്ലാലികളേയും (പശുപാദികളേയും) ഇരുകാലികളേയും (മിത്രത്യാദിമനുഷ്യരേയും) കിട്ടാൻ കൊതിക്കുന്നു. വിജ്ഞനു്—യജമാനനു്. ഉണ്ടാക്കുന്നു—കൊടുക്കുന്നു.

ഞങ്ങൾക്കു ധനം നല്ലാനായിട്ടു, വിനതനാ—
മങ്ങലേ, തരികൊ,രു കർമ്മിയാം യശസ്വിയെ:
കൈവളർത്താവു കർമ്മം പുതുനേട്ടത്താലെങ്ങും;
കാക്കകെങ്ങളെ, ദേവന്മാരുമായ് ദ്യോവേ, ഭൂവേ!

8

ഹേ വിശുദ്ധാഗേ, ദേവന്മാരിൽവെച്ചുണർവാണ്ട
ദേവൻ നീ മാതാപിതൃസന്നിധിസ്ഥനായ്ത്തന്നേ
ഞങ്ങൾക്കു മകനാക; കർമ്മിയിൽക്കരൾ വെണ്ണ;
മംഗളാത്മാവേ, സർവവിത്തട്ടത്തല്ലോ, ഭവാൻ!

9

നീയഗേ, കരൾ വെപ്പോനെങ്ങളി;—ലെങ്ങൾക്കുച്ചു—
നാ, യുഷ്യപ്രദായി നീ; നിന്റെ ചാർച്ചക്കാർ ഞങ്ങൾ;
നൂറുമായിരവുമായ്ച്ചേരുന്ന ധനങ്ങൾ, സ—
ദീപനായജയ്യനായ്ക്കർമ്മപാലനാം നിങ്കൽ!

10

ആദിയിൽ നിന്നെയൊരു നഹുഷനെ നര-
നായുവാം ചമുനാഥനാക്കി, ദേവകളഗേ;
മനുവിനുപദേഷ്ടിയാക്കിനാരിളയെയും;
ജനിച്ചു നീതാനന്നെ, നച്ഛന്ന മകനായി!

11

വന്ദ്യ, നീ സ്വശക്തിയാൽപ്പാലിണ്ണു, ധനാധ്യരാ—
കുന്ന ഞങ്ങളെദേവ, ദേഹങ്ങളെയുമഗേ:

8. വിനതൻ—സ്തുതൻ. അങ്ങ്—ഭവാൻ യശസ്വിയെ—കീർത്തിമാനായ പുത്രനെ: അവൻ ഞങ്ങൾക്കു ധനം സമ്പാദിച്ചുതന്നുകൊള്ളും. പുതുനേട്ടത്താൽ—പുത്രലാഭത്താൽ. കാക്കക—നിങ്ങളിവരും ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കുവിൻ.

9. മാതാപിതൃസന്നിധിസ്ഥനായ്ത്തന്നേ—ഭ്യാവാപൃഥ്വികളുടെ അടുക്കലിരുന്നുകൊണ്ടുതന്നെ. കർമ്മിയിൽക്കരൾ വെണ്ണ—യജമാനനെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ കനിയുക. സർവവിത്തട്ടത്തു—യജമാനനു നല്ലൊൻ എല്ലാധനങ്ങളും ഭരി (വഹി)ക്കുന്നവൻ.

10. ആയുഷ്യപ്രദായി—ജീവനും തരുന്നവൻ. സദീപൻ—നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടിയവൻ.

11. നഹുഷൻ—നഹുഷനെ രാജാവു്. ആയു—പേർ. ചമുനാഥൻ—സേനാപതി. ഇള—പേർ; ഇവൾ മനുവിന്റെ പുത്രിയുമാണ്. എനച്ചന്നു—അംഗീരസ്സിനു്.

പിപ്ലാടാർ തവ കർമ്മം കണ്ണിമയ്ക്കാതേ കാക്കു,—
മപ്പുത്രനയന്റെ ഗോക്കളെപ്പാലിപ്പോൻ നീ! 12

അഗ്നേ, നീ യജിപ്പോൻ കാവലായ് കേടേശായ് വാൻ
ദിക്കിൽ നാലിലും കൺവെച്ചുജ്ജ്വലിക്കുന്നു ചാരേ:
സദയം പോഷിപ്പിക്കും നിനക്കു ഹവിസ്സേകി—
സ്തുതിപ്പോന്നതെ മന്ത്രം മനസാ യാചിപ്പോൻ നീ! 13

കൈവരേണമേ, ഭൂരിശ്വാലൃനാമൃതപിക്കിനു
കാമ്യം നന്മതലെന്നു നണ്ണുവോൻ ഭവാനഗ്നേ;
പോഷണീയനും ഭവാനൻപുറ പിതാവെന്നാർ;
ശാസിപ്പൂ, ശിശുവെയും ദിക്കുകളെയും വിഭൻ! 14

ദക്ഷിണ കൊടുത്തോരു നരനെബ് ഭവാനഗ്നേ,
രക്ഷിപ്പൂ, നന്നായ് തത്ത്വപ്പെട്ട ചട്ടപോലെങ്ങും;
ഏവനോ ഗൃഹത്തിങ്കൽ നൽച്ചോരാൽ സുവിപ്പിച്ചു
ജീവയജ്ഞത്തെച്ചെയ്യും, വിണ്ണിനു തുല്യനവൻ! 15

അങ്ങനേ, പൊറുക്കുകീയെങ്ങരതൻ വ്രതഭംഗ,—
മെങ്ങര പോന്നകലത്തി മാർഗ്ഗത്തിലണഞ്ഞതും;

12. ദേഹങ്ങളെയും—സന്താനങ്ങളെയും. ഞങ്ങളുടെ പൈത്ര്യന്റെ ഗോക്കളെ സംരക്ഷിപ്പാനും, അങ്ങാണം. അപ്പോൾ, ഞങ്ങളുടെ കാര്യം പറയാനങ്ങോ?

13. കേടേശായ്വാൻ—തകരാറൊന്നും വരാതിരിപ്പാൻ. കൺ—ജാല, സദയം പോഷിപ്പിക്കും—ഭയാശീലത്വത്താൽ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുന്നവനായ. യാചിപ്പോൻ നീ—അത്രയ്ക്കുണ്ട് ഹവിർദ്വാരാവിന്റെ മന്ത്രത്തിൽ അങ്ങയ്ക്കുദിരുചി.

14. ഭൂരിശ്വാലൃൻ—വളരെ ആളുകളാൽ ശ്വാലനീയൻ. കാമ്യം—സ്വപ്നാഗ്രഹം. ഗൃതപിക്കിനു ധനം ലഭിക്കട്ടെ എന്നു വാഞ്ചരിക്കുന്നവനാണ്, ഭവൻ. എന്നാൽ—അഭിജ്ഞൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ശിശു—അനഭിജ്ഞനായ യജമാനൻ. ദിക്കുകളെയും ശാസിപ്പൂ—ഭവൻ പറഞ്ഞുകൊടുക്കാത്താൽ കർമ്മികൾക്കു ദിഗ് മൂലം പററിപ്പോകും.

15. ചട്ട—നല്ല ഒരു കവചം പോരാളിയെ രക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ. സുവിപ്പിച്ചു—അതിഥികളെ സന്തുഷ്ടരാക്കി. അവൻ—അതിഥിപൂജയാകുന്ന ജീവയജ്ഞമനുഷ്ഠിച്ച യജമാനൻ സ്വർഗ്ഗതുല്യനാണ്, ഗൃതപിക്കുകളെ സ്വർഗ്ഗമെന്ന പോലെ സുവിതരാക്കും.

ഗമ്യന,ൻപെഴുമച്ഛൻ സോമാർഹമനുഷ്യർക്കു
കർമ്മസാധകൻ, പ്രത്യക്ഷാത്മാവുമല്ലോ ഭവാനി! 16

മന,വംഗിരസ്സു,മ യയാതി,പൂർവവിവർ—
കണക്കെ,ശ്ശൂചിയായൊരംഗിരസ്സാം നീ നേരേ
സഭ്യശാലയിൽച്ചെല്ലാ, വാഹിന്യ ഭേവന്മാരെ,—
ദൂര്യേലിരുത്തുക, നല്ല വേണ്ടതുമഗേ! 17

വർദ്ധിയ്ക്ക ഭവാനഗേ, ഞങ്ങളങ്ങയെപ്പററി—
ശ്ശൂതിയാ,ലറിവാലോ തീർത്തതാമീ മന്ത്രത്താൽ;
ഉന്നതിയണയ്ക്കയും ചെയ്യുകെങ്ങളെബ്ഭവാനി;
തന്നരുകെ,ങ്ങരക്കെന്നസമ്പത്തും സുമനസ്സും! 18

സൂക്തം 32.

ഹിരണ്യസ്തപൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഫന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ഭേവത.
(കാകളി)

വജ്രഭൃത്തിന്ദ്രൻ പുരാ ചെയ്തു വിക്രമം
വർണ്ണിച്ചുരജ്ജവനോരോന്നമാശു ഞാൻ:
കൊന്നാൻ പയോഭത്തെ; വീഴ്ത്തിനാൻ വെള്ളത്തെ;
നന്നായ്പ്പിളർത്തിനാനദ്രിനദികളെ. 1

16. പോന്നു—വേത്തേവനം തൃജിച്ച പോന്നു. സോമാർഹമനുഷ്യർക്കു—
സോമത്തിന്നർഹരായ ആളുകൾക്കു, അനുഷ്ഠാതാക്കൾക്കു. ഗമ്യൻ—പ്രാപ്യൻ.

17. യയാതി—യയാതി എന്ന രാജാവു. പൂർവർ—മറ്റു പൂർവകന്മാർ.
സഭ്യശാല—യാഗശാല. വേണ്ടതും നൽകു—പ്രിയവസ്തു (ഹവിസ്സു) നൽകുകയും
ചെയ്യുക.

18. ശക്തി—കഴിവു. ഈ മന്ത്രത്താൽ അങ്ങു വർദ്ധിപ്പിക്കും—മഹത്വപ്പെടു
ക. ഞങ്ങളെ ഉന്നതിയണയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക—അനുഷ്ഠാതാക്കളായ ഞങ്ങളെ
ശ്രേയസ്സിലെത്തിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക. സുമനസ്സും—നല്ല (കർമ്മശ്രദ്ധയുള്ള) ഹൃദ
യവും.

സൂക്തം 32

1. കൊന്നാൻ—പിളർത്തി. വീഴ്ത്തിനാൻ വെള്ളത്തെ—ഭൂമിയിൽ മഴപെ
യ്യിച്ചു. അദ്രിനദികളെ പിളർത്തിനാൻ—മലമ്പുഴകളെ, രണ്ടു കരകളും വലിച്ചു
നീക്കി, പ്രവഹിപ്പിച്ചു.

ത്വഷ്ടാവു ചെത്തിക്കൊടുത്ത വജ്രമെറി—
 ണ്ണിട്ടാണു കൊന്നത, ട്രിസ്ഥമാം കാറിനെ;
 അപ്പോളൊലിച്ചു തണ്ണീരുകൾ പാഞ്ഞാഴി—
 യുരപ്പുകിതു, 'മ്പ'യിടം പൈക്കൾപോലവേ. 2

സ്വീകരിച്ചുണ്ടു കടിച്ചാൻ വൃഷംപോലെ,
 യാഗത്രയത്തിൽപ്പിഴിഞ്ഞതാം സോമനീർ;
 ആകലിതാസ്രനായം കൊന്നാൻ മലവാവു,
 കാർകളിലാദ്യം പിറന്നൊരു കാറിനെ. 3

തോയവാഹങ്ങളിലാദ്യനെക്കൊന്നിത്ര,
 മായാവികളുടെ മായയും പോക്കി നീ
 വാനഷസ്സർക്കരെപ്പേർത്തും ജനിപ്പിച്ചു;
 താനഥ കണ്ടെത്തിയില്ലൊരു വൈരിയെ! 4

മുടൽവളർത്തിയ വൃത്രന്റെ തോളുകൾ,
 കോടാലിയാൽത്തരുസ്സന്ധങ്ങൾപോലവേ
 മെത്തിയ വജ്രമെഴുതിനൂൻ മുറിയ്ക്കയാൽ—
 ചുത്തവൻ മന്നിലടിഞ്ഞുകിടക്കായായ്! 5

പോരിനില്ലാതെന്നമട്ടിൽക്കുറുബൊടി—
 ഞാരി വിളിച്ചാനരിഘ്നനാം വീരനെ;

2. ചെത്തിക്കൊടുത്ത—കനം കുറച്ചു മുറിച്ചു കൂട്ടിക്കൊടുത്ത. അട്രിസ്ഥം—പർവതസ്ഥിതം. ഉമ്പയിടം—ഉമ്പാശബ്ദം പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്ന. പൈക്കളുടെ ഈ വിശേഷണം, ലെിയ്ക്കുന്ന വെള്ളങ്ങളുടെ ഇരമ്പത്തെ വ്യഞ്ജിപ്പിയ്ക്കുന്നു. പൈക്കൾ തൊഴുത്തിലെന്നപോലെ ജലങ്ങൾ സമുദ്രത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു.

3. വൃഷം—കാള. യാഗത്രയത്തിൽ—ജ്യോതിസ്സു്, ഗോവു്, ആയുസ്സു് എന്നീ മൂന്നു യാഗങ്ങളിൽ. ആകലിതാസ്രനായം—അസ്രം (ആയുധം, വജ്രം) എടുത്തു്.

4. തോയവാഹങ്ങൾ—മേലങ്ങൾ. മായാവികൾ—അസുരന്മാർ. വാനഷസ്സർക്കരെ—വാനിനെയും ഉഷസ്സിനെയും സൂര്യനെയും. ജനിപ്പിച്ചു—പ്രകാശിപ്പിച്ചു. അഥ—പിന്നെ. ഒരു വൈരിയെ കണ്ടെത്തിയില്ല—ഇത്രനെ എതിർക്കാൻ ആരുമില്ലാതായി.

5. തരുസ്സന്ധങ്ങൾ—വൃക്ഷത്തടികൾ.

6. ആരം—എതിരാളി. ഇന്ദ്രാരി—അസുരൻ, വൃത്രൻ. അരിഘ്നൻ—ശത്രുഹന്താവു്. ഭൂരിജേതാവിന്റെ കൊലകളെപ്പിന്നിടാൻ—വളരെപ്പേരെ ജയിച്ചു

ഭൂരിജേതാവിൻ കൊലകളെപ്പിന്നിടാൻ
പോരാഞ്ഞു വീണങ്ങരച്ചാൻ പുഴകളെ!

6

വൃത്രനടർ തേടി, കൈകാലറുകിലും,
പുംസ്തേപപ്ഠശ്ചാപം ചമിന്നമുഷ്ഠകൻകണക്കിനെ!
ഇന്ദ്രനോ, വഭ്രമെറിഞ്ഞാൻ ചുമൽത്തട്ടി—
ലൊ;—ന്നിലേറെപ്പരിക്കേറ്റു വീണാനവൻ.

7

അക്കിടപ്പോനെക്കവിച്ചു പാഞ്ഞു, കരൾ
കുടും ജലം, വിണ്ടു കൂലത്തെയാംവിധം:
നിർത്തിനാനേതിനെ സ്വന്തം പെരുമയാൽ,
വൃത്രനഹിയതിൻ കാല്ല്യംക്കിടക്കയായ്!

8

നഷ്ടയായ് വൃത്രമാതാവു:—മിത്രൻ തദാ
വിട്ടാന, വരതൻ ചുവട്ടിലെണ്ണായുധം;
അമ്മ മീതേ, മകൻ താഴെ—യദ്രാനവി
ചുമ്മാ കിടന്നു, കഞ്ഞൊത്ത പൈപോലവേ!

9

നില്ലലിരിയ്ക്കലില്ലാത്ത വെള്ളത്തിലും—
പ്പുക്കു പേർ പോയ്ക്കായ വൃത്രവപുസ്സിനെ

വനായ ഇന്ദ്രന്റെ കൊലകളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാൻ. പുഴകളെ—നദീതീരങ്ങളിലെ പാറകളെയും മറ്റും.

7. അടർ തേടി—ഇന്ദ്രനോടു പൊരുതാൻ നോക്കി. ചമിന്നമുഷ്ഠനായ (വൃഷണങ്ങളുക്കപ്പെട്ട) ഒരുവൻ പുംസ്തേപം (ആണത്തം) ഇച്ഛിക്കുന്നതുപോലെ. വൃഷണമില്ലാത്തവനു പെഴുരുഷമല്ല, നപുംസകത്വമാണല്ലോ, കിട്ടുക. ചുമൽത്തട്ടിൽ—വൃത്രന്റെ തോളത്തു്. ഒന്നിലേറെ—അനേകാവയവങ്ങളിൽ.

8. കരൾ കുടും (മനോഹരമായ, മനുഷ്യരെ സന്തോഷിപ്പിച്ച) ജലം അക്കിടപ്പോനെക്കവിച്ചു പാഞ്ഞു. (വൃത്രന്റെ ശരീരത്തിന്മേലുടേ കതിച്ചൊഴുകി); കൂലം (തീരം) പിളന്നാൽ നദീജലം തള്ളിയൊഴുകുന്നതുപോലെ. ജലത്തെ നിരോധിച്ചുനിന്ന വൃത്രൻ ഇപ്പോൾ അതിന്റെ കാല്ല്യം (ചുവട്ടിൽ) കിടക്കുകയായി: തന്റെ അവരായം ക്ഷമിപ്പിക്കുന്നെന്നപോലെ. അഹി—വൃത്രന്റെ മറ്റൊരുപേർ.

9. മകൾ ആയുധം തട്ടാതിരിപ്പാൻ വൃത്രന്റെ അമ്മ അവന്റെ മീതേ കിടന്നു. തദാ (അപ്പോൾ) ഇന്ദ്രൻ ആയുധം അവളുടെ ചുവട്ടിലെണ്ണു (വൃത്രദേഹത്തിലെണ്ണു) വിട്ടു. അതിനാൽ അവളും നഷ്ടയായ് (മരിച്ചു). യദ്രാനവി (ആ അസുരസ്ത്രീ), കട്ടിയോടുകൂടിയ ഒരു പഞ്ചനപോലെ ചുമ്മാ (നിശ്ചേഷ്ടയായി) കിടന്നു

കേറിക്കടന്നങ്ങാലിച്ചു ജലം; നീണ്ട
കൂരിരുട്ടൊന്നിലടിഞ്ഞിതിരൂഹിതൻ! 10

രോധിച്ചുനിർത്തിനാനല്ലോ ജലങ്ങളെ
നാമനഹി, പണിപൈക്കളെയാംവിധം;
പാതമുടിയുന്ന വൃത്രനടച്ച ത—
ണ്ണീരിൻ ബിലത്തെത്തുറന്നാൻ, തദന്തകൻ. 11

വജ്രപ്രദീപ്തൻ തനിചെതിർത്തപ്പോളൊ—
രശ്വവാലായ്ത്തീർന്നിതിരൂ, ശൂരൻ വോൻ;
ഗോക്കളെ വെന്ന് നീ; സോമത്തെ വെന്ന് നീ;
നേർക്കൊഴുകിച്ചു നീയേഴു പുഴയേയും! 12

വൃത്രൻ ചമച്ച വാർമിനലും പാഴിടി—
വെട്ടും മഴയുമിടിവാളുമൊന്നുമേ
ഇരുകലേശീല, വനമായ്പ്പോർചെയ്കെ;
വെന്നാൻ, മഘവാവു മറ്റു പണികളും. 13

മറ്റൊര നീ കണ്ടു വൃത്രനെക്കൊല്ലുവാൻ?
പറിയല്ലോ യേം, കൊന്നതിലിരൂ, തേ:

10. നില്ലലിരിയ്ക്കലില്ലാത്ത—നില്ലലും ഇരിയ്ക്കലുമില്ലാതെ സദാ ഒഴുകിപ്പോകുന്ന. പേർ പോയ്ക്കായ—ആരാലും അറിയപ്പെടാത്തതായിത്തീർന്ന. വപുസ്—ഭേദം. നീണ്ട കൂരിരുട്ടൊന്നിൽ—ഒരു ദീർഘതമസ്സിൽ, മരണത്തിൽ. ഇരൂഹിതൻ—ഇരൂശത്ര, വൃത്രൻ.

11. നാമനഹി—ജലങ്ങളുടെ നാമനായിത്തീർന്ന (അവയെ കീഴടക്കിയ) വൃത്രൻ. പണി—പണി എന്ന അസുരൻ. ബിലം—പ്രവഹണഭാരം. തദന്തകൻ—വൃത്രനെ കൊന്ന ഇരൂൻ.

12. വജ്രപ്രദീപ്തൻ—ഇടിവാളുകൊണ്ടു തിളങ്ങുന്ന വൃത്രൻ: സവായുധകശലനായിരുന്നു, വൃത്രൻ. അശ്വവാലായ്ത്തീർന്നിതു—കുതിരയുടെ വാൽ നിഷ്പ്രയാസം ഇരച്ചയേയും മറ്റും ആട്ടിക്കളയുന്നതുപോലെ, വോൻ വൃത്രനെ തട്ടിനീക്കി. ഗോക്കളെ വെന്ന്—പണി അപഹരിച്ച ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുത്തു. സോമത്തെ വെന്ന്—സോമനീർ ബലേന പാനംചെയ്തു. അങ്ങിനെ ഒരുപാഖ്യാനമുണ്ട്. ഏഴു പുഴയേയും—ഗംഗാദിസപ്തനദികളെ.

13. അവനായ്—വൃത്രനോടു്. വെന്നാൻ—നിഷ്ഫലമാക്കി.

തൊണ്ണൂറ്റിയൊമ്പതാറിന്റെ വെള്ളം ഭയാൽ—
പ്പിന്നിടുവല്ലോ, പരുത്തെമ്പോലെ നീ!

14

സ്ഥാവരം, ജംഗമം, ശ്രംഗി, ശാന്തമിവ—
സ്തേവമരചനായ്ത്തീർന്നു വജ്രായുധൻ;
മർത്ത്യർക്കമിദ്രനേ രാജാവ;—വററിനെ—
ച്ചുറ്റിനാൻ, നേമിയേർക്കാലുള്ളപ്പോലവൻ!

15

രണ്ടാമധ്യായം സമാപ്തം.

മൂന്നാമധ്യായം

സൂക്തം 33.

ഹിരണ്യസ്തപൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഗോക്കളെത്തേടുന്നവരേ, വരുവിൻ, നമുക്ക് ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ പോകാം: അവിടുന്ന് ഉപദ്രവമൊന്നും പറ്റാതെ, നമുക്കു ബുദ്ധ്യല്ലർഷം വരുത്തും; എന്നിട്ടു നമുക്ക് ഈ ഗോധനത്തെക്കുറിച്ച് അറിവും വളർത്തും.

1

യാതൊരുവനോ സ്തോതാക്കൾക്കുവേണ്ടി, യുദ്ധം വന്നാൽ വിളിയില്ലപ്പേടേണ്ടവൻ; ആ ധനപ്രദനം ആദൃതനമായ ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ

14. ഇന്ദ്ര, അങ്ങയ്ക്കു വൃത്രനെ കൊന്നതിൽ ഒരു ഭയം—അപരാധഭയം—ഉണ്ടായല്ലോ; ആ ഭയംമൂലം ഭവാൻ തൊണ്ണൂറ്റിയൊമ്പതു പഴ കടന്ന്, ഒരു പരുത്തെമ്പോലെ ദൂരത്തേയ്ക്കു പറയുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ വൃത്രനെ കൊല്ലാൻ മറ്റൊരുകൊണ്ടും അങ്ങു കാണുകയുണ്ടായോ? അതിന്നു വേറെ ആരു ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

15. ശ്രംഗി—കൊമ്പുള്ള മഹിഷവൃഷാദികൾ. ശാന്തം—കൊമ്പില്ലായ്മയാൽ ഉപദ്രവിക്കാത്ത അശ്വഗർഭാദികൾ. ഏവം—വൃത്രനെ വധിച്ചിട്ട്. ഇന്ദ്രനേ—ഇന്ദ്രൻതന്നെ. അവററിനെ—സ്ഥാവരാദികളെ. ഏർക്കാലുകൾ തേരുതൾ ചുറ്റിനെ എന്നപോലെ, സ്ഥാവരാദികൾ ഇന്ദ്രനെ അവലംബിച്ചിരിക്കുന്നു.

സൂക്തം 33.

1. ദേവന്മാർ അനോന്യം പറയുന്നു.

ക്കലെയ്ക്ക മികച്ച സ്നോത്രങ്ങളാൽ പൂജിച്ചുകൊണ്ടു്, ഒരു പരത്തു സ്വന്തം കൂട്ടിലെണ്ണുന്നപോലെ പറക്കുകയാണു്, ഞാൻ. 2

പൂർണ്ണസൈന്യനായ തന്ത്രിവടി ആവനാഴികളിട്ടു; ഗോക്കളെ വേണ്ടുന്നവങ്കൽ കൊണ്ടാക്കാനും തുടങ്ങി. ഇന്ദ്ര, സമൃദ്ധിമൻ, വളരെ ധനം കൊണ്ടുവന്നതന്നെ ഇവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ ഒരു വില്പനക്കാരനായിത്തീരരുതേ! 3

ഇന്ദ്ര, കൂട്ടുകാരിരിയ്ക്ക, അങ്ങു തനിയെ ചെന്നു, തട്ടിപ്പറിക്കാറനായ മുതലാളിയെ വളംകൊണ്ടു വധിച്ചുവല്ലോ; വില്ലിന്റെ മുകളിൽ എമ്പാടും വന്നുചേർന്ന യജ്ഞവിരോധികളായ സനകരും ചത്തടിഞ്ഞു! 4

ഇന്ദ്ര, യജ്ഞം ചെയ്യാതെ യജ്ഞക്കളോടു പിണങ്ങുന്ന അവർ തല പിന്തിരിച്ചു നടക്കൊണ്ടു: ഹരിയുക്തനായി നിലക്കൊണ്ട ശൂരനായ ഭവാൻ ആ പ്രതരഹിതരെ അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നും വാനുഴികളിൽ നിന്നും ഊതിപ്പറപ്പിച്ചു! 5

നിരവദ്യന്റെ സൈന്യത്തോടു പൊരുതാൻനോക്കിയ അവർ നവഗവായ മനുഷ്യരാൽ പ്രോത്സാഹിതനായ ഇന്ദ്രനാൽ തോല്പിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടു്, ആങ്ങളോടെതിർത്ത നപുംസകങ്ങൾപോലെ, ആവതില്ലായ്ക്ക വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു കണ്ടു വഴികളിലൂടെ മണ്ടിപ്പോയി. 6

ഇന്ദ്ര, നിലവിളിയ്ക്കുകയോ തിന്നുകയോ ചെയ്തിരുന്ന അവരോടു ഭവാൻ അന്തരീക്ഷത്തിന്നപ്പുറത്തുവെച്ചു പോരാടി; കെളുക്കാരനെ ആകാശത്തുനിന്നു കൊണ്ടുപോന്നു കേമമായി ദഹിപ്പിച്ചു; സോമം പിഴിഞ്ഞു സ്തുതിയ്ക്കുന്നവന്റെ പ്രശംസയെ രക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു! 7

3. വേണ്ടുന്നവങ്കൽ—ഉടമസ്ഥനായ ഓരോ ദേവന്റെയും ഗൃഹത്തിൽ. ധനം—ഗോധനം. വില്പനക്കാരനായിത്തീരരുതേ—വില കിട്ടണമെന്നു പറയരുതേ.

4. കൂട്ടുകാർ—മരുത്തുകൾ. മുതലാളിയെ—വൃത്രനെ, സനകർ—വൃത്രാപഹരന്മാരുടെ പേർ.

5. അവർ—സനകർ. ഹരിയുക്തനായി—ഹരികൾ എന്ന രണ്ടുശബ്ദങ്ങളോടുകൂടി. ആ പ്രതരഹിതരെ—പ്രതാപനഷ്ടനമില്ലാത്ത സനകരെ.

6. നിരവദ്യന്റെ—ദോഷങ്ങളില്ലാത്ത, ഗുണവാനായ ഇന്ദ്രന്റെ. അവർ—സനകർ. നവഗവർ—അംഗിരസ്സുകളുടെ സത്രത്തിൽവെച്ചു് ഒമ്പതനാൾ കൊണ്ടു ഫലം ലഭിച്ചവർ. കണ്ടു—ഓടാൻ പാറുമെന്നു കണ്ടറിഞ്ഞു.

7. കൊള്ളക്കാരൻ—വൃത്രൻ. സ്തുതിയ്ക്കുന്നവന്റെ—യജമാനന്റെ. രക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു—സഫലീകരിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

മന്നിലെങ്ങും നിറഞ്ഞു, പൊന്നും കല്ലുമണിഞ്ഞു, പൊങ്ങി
യിരുന്നവർ ഇന്ദ്രകുൽ ഇടിഞ്ഞുപോയി: ആ ഉപദ്രവികളെ അവി
ടന്നു സൂര്യനൊക്കൊണ്ടുകൊറി! 8

ഇന്ദ്ര, അവിടന്നു വാന്തഴികളെ രണ്ടിനെയും മുഴുവൻ മഹത്താ
ത്താൽക്കീഴടക്കി അനുഭവീച്ചുപോന്നു; ഇന്ദ്ര, അന്നു[ം] അവിടന്നു[ം]
അനഭിജ്ഞരിലും അഭിമാനം കൊള്ളുന്ന മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു കൊള്ള
ക്കാരനെ ആട്ടിപ്പായിച്ചു. 9

വെള്ളം ദ്രോവിൽനിന്നു ഭൂവിലെത്തിയിരുന്നില്ല; ധനദാ
യിനിയെ ശുശ്രൂഷിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നില്ല. അപ്പോൾ, ശ്രേഷ്ഠ
നായ ഇന്ദ്രൻ തിളങ്ങുന്ന വജ്രം കൈക്കൊണ്ടു, ഇരുട്ടിൽനിന്നു
വെള്ളമൊക്കെ കുറന്നെടുത്തു. 10

ജലം ഇന്ദ്രന്റെ അമരേത്തിനായി പൊഴിഞ്ഞിരുന്നു. എ
ന്നാൽ വൃത്രൻ വൻപുഴകളുടെ നടുവിലാകെ വളന്നു: അവന്റെ മന
സ്സു[ം] ഇന്ദ്രന്റെ കൂടെത്തന്നെ നടക്കുകയായിരുന്നു. ചില നാളുകൾക്കി
ടയിൽ അവനെ ഇന്ദ്രൻ പ്രബലമായ ആയുധംകൊണ്ടു നിഹ്നിപ്പിച്ചു. 11

മന്നിൻമടയിൽ കിടന്ന മാററാന്റെ പെരുമ്പടയെ ഇന്ദ്രൻ
നീളെ പരീക്ഷിച്ചു; ആ വരച്ചു പിണച്ച ശൃംഗോപമായു
നെ പിളർത്തി. ഉള്ള ഉഴക്കം ഉള്ള കെല്പും മുഴുവനെടുത്തു മല
വാവു[ം] എതിർത്ത ശത്രുവിനെ കൊന്നു. 12

8. പൊങ്ങിയിരുന്നവർ—അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടുപോന്ന സന്തകർ.

9. അനഭിജ്ഞരിലും അഭിമാനംകൊള്ളുന്ന—അർത്ഥഗ്രഹണമില്ലാതെ ജ
പിക്കുന്നവരെയും ഫലദാനാഹ്വരായി ഗണിക്കുന്ന. മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു—മന്ത്രങ്ങൾ
കൊണ്ടു സതുഷ്ഠനായിട്ടു[ം].

10. ധനദായിനി—ഭൂമി. ഇരുട്ടിൽനിന്നു—കർമ്മോലത്തിൽനിന്നു.

11. നടക്കുകയായിരുന്നു—ഇന്ദ്രനെക്കുറിച്ചായിരുന്നു, സദാ വൃത്രന്റെ വി
ചാരം.

12. ആ വരച്ചു പിണച്ച—ജലത്തെത്തടുത്തു ലോകത്തെ ഉണക്കിയ
ശൃംഗോപമായുനെ—പോത്തിൻകൊമ്പും മറ്റുംപോലെയുള്ള ആയുധങ്ങളോടു
കൂടിയ വൃത്രനെ.

ഇന്ദ്രന്റെ ആയുധം ശത്രുക്കളുടെ നേക്കു പാഞ്ഞു; മുത്തും മികച്ചതുമായ അതു പുരങ്ങളെ പിളർത്തി. പിന്നെ അവിടുന്ന് വജ്രമെറിഞ്ഞു വൃത്രനെ കൊന്നു, തിരുവുള്ളം കളിർപ്പിച്ചു. 13

ഇന്ദ്ര, സ്തുതിയാൽ പ്രീതിപ്പെടുത്തിയ കന്ധനെ അങ്ങു സംരക്ഷിച്ചു; പൊരുതുന്ന ശ്രേഷ്ഠനായ ദശദ്യുവിനെയും സംരക്ഷിച്ചു. കതിരക്കളമ്പിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട പൊടി വാനിൽ പാറി. ശൈവത്രേയൻ പൌരഷം താങ്ങാൻ ഏഴുനോറുനിന്നു: 14

മൗലവാവേ, വോൻ രക്ഷിച്ചതിനാലാണല്ലോ, വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിയ ശ്രേഷ്ഠനായ ശൈവത്രേയൻ സ്വാസ്ഥ്യം നേടി ക്ഷേത്രത്തിലെത്തിച്ചേർന്നു്. ചിരകാലമായി ഇവിടെ നിലക്കൊണ്ടു പൊരുതുന്ന ശത്രുക്കളെ അങ്ങു നികൃഷ്ടദുഃഖങ്ങളിൽ അകപ്പെടുത്തിയാലും! 15

സൂക്തം 34.

ഹിരണ്യസ്തപൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടപ്തം ഹനുസ്സകം;
അശ്വികൾ ദേവത.

മേധാവികളായ അശ്വികളേ, ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മൂന്നു തവണയെങ്കിലും നിങ്ങൾ ഇതിൽ വന്നുചേരണം: നിങ്ങളുടെ തേർ എങ്ങും നടക്കും, എന്തും കൊടുക്കും. പൊൻപകലും മഞ്ഞിരവും

13. പുരങ്ങളെ—വൃത്രന്റെ നഗരങ്ങളെ.

14. പൊരുതുന്ന—ശത്രുക്കളോടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന. കന്ധനും ദശദ്യുവും രണ്ടു ഋഷിമാരത്രേ. കതിരക്കളമ്പു്—ഇന്ദ്രാശ്വങ്ങളുടെ കളമ്പുകൾ. ശൈവത്രേയൻ—പണ്ടു ശത്രുഭയത്താൽ വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിക്കിടന്ന ശ്വിത്രാപുത്രൻ. പൌരഷം താങ്ങാൻ—പൊരുതാൻ. ഏഴുനോറുനിന്നു—വെള്ളത്തിൽനിന്നു കേറി.

15. ക്ഷേത്രത്തിലെത്തിച്ചേർന്നു്—ശത്രുക്കളോടു പൊരുതുന്നതിനിടയിൽ, ക്ഷേത്രത്തിൽ കടന്നുകൂടിയതു്.

സൂക്തം 34.

1. ഇതിൽ—ഈ യജ്ഞത്തിൽ. മൂന്നുതവണ—മൂന്നുസവനങ്ങൾക്കു്. പൊൻപകലും മഞ്ഞിരവും—പകൽവെയിലിനാൽ പൊന്നുപോലിരിയ്ക്കുമല്ലോ; രാത്രി മഞ്ഞുള്ളതുമായിരിയ്ക്കും. സ്വഭാവോക്തി മാത്രമാണിതു്. ദിനരാത്രി സംബ

മെന്നപോലെ തമ്മിലൊട്ടിപ്പിടിച്ചവരാണല്ലോ, നിങ്ങൾ. രണ്ടു പേരും മനീഷികൾക്കു വശപ്പെടുവിൻ! 1

അശ്വതികളേ, നിങ്ങളുടെ തേരിന്നു കെല്പേറിയ മൂന്നു ചക്രങ്ങളുണ്ട്; അതിൽ മധ്യരൂപ്യങ്ങൾ വെച്ചു, നിങ്ങൾ ചന്ദ്രന്റെ വേനാവിവാഹത്തിന്നു പോയതു് എല്ലാവർക്കും അറിയാം. അതിൽ മൂന്നു തൂണുകളും നാട്ടിയിട്ടുണ്ട്, പിടിക്കാൻ. രാപകലുകളിൽ മുമ്മു നുതവണ നിങ്ങൾ സഞ്ചരിക്കും! 2

അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ ഓരോ നാളിലും മൂന്നുതവണ പിഴ തീർക്കണം. ഇന്നു മൂന്നുതവണ ഹവിസ്സിൽ തേനൊഴിയുകണം. രാത്രികളിലും പകലുകളിലും മുമ്മു നുതവണ ഞങ്ങൾക്കു ബലകരങ്ങളായ അന്നങ്ങൾ തരണം. 3

അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ മൂന്നുതവണ ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ വരണം; മൂന്നുതവണ ആർക്കാരിൽ ചെല്ലണം; മൂന്നുതവണ സംരക്ഷണീയത്തിൽ മുമ്മട്ടിൽത്തന്നെ ശീലിപ്പിയ്ക്കണം; മൂന്നുതവണ കൊണ്ടാടത്തക്കതു കൊണ്ടുവരണം; മൂന്നുതവണ അന്നം മഴ പോലെ പൊഴിയ്ക്കണം. 4

അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു മൂന്നുതവണ ധനം കൊണ്ടുവരണം; മൂന്നുതവണ യജ്ഞത്തിൽ വരണം; മൂന്നുതവണ ബുദ്ധി നന്നാക്കണം; ഞങ്ങൾക്കു മൂന്നുതവണ സൗഖ്യം മൂന്നുതവണ അന്നവും കൊണ്ടുവരണം. സൂര്യപുത്രീ നിങ്ങളുടെ മുമ്പുതരുന്നതിൽ കോറുണ്ടല്ലോ. 5

സംപോലെ ശംശാതമാണ്, നിങ്ങളിരുവരുടെ ചേർച്ച. വശപ്പെടുവിൻ— അനുഗ്രഹം നൽകവിൻ.

2. അതിൽ—തേരിൽ. വേന—ചന്ദ്രന്റെ പ്രിയതമ. എല്ലാവർക്കും—വേദകൾക്കൊക്കെ. പിടിക്കാൻ—വല്ലാതെ പായുമ്പോൾ, തങ്ങൾ വീണ്ടുപോകാതിരിപ്പാൻ പിടിക്കുന്നതിന്നു്.

3 പിഴ—ഞങ്ങൾക്കു ചടങ്ങുകളിൽ വരുന്ന തെറ്റു്.

4. ആർക്കാരിൽ—ഞങ്ങളുടെ ആളുകൾ. സംരക്ഷണീയത്തിൽ—നിങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കേണ്ടതായ ഞങ്ങളുടെ കർമ്മത്തിൽ. മുമ്മട്ടിൽത്തന്നെ—മൂന്നു മാതിരിയിൽത്തന്നെ ശീലിപ്പിക്കണം; വീണ്ടും വീണ്ടും ഉപദേശിക്കണമെന്നു സാരം. കൊണ്ടുവരത്തക്കതു—സന്തോഷകരമായ ഫലം.

5 ബുദ്ധി നന്നാക്കണം—ഞങ്ങൾക്കു ബുദ്ധിഗുണം വരുത്തണം.

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു മുന്നതവണ ദിവ്യങ്ങളും, മുന്നതവണ ഭൗമങ്ങളും, മുന്നതവണ ആന്തരിക്ഷങ്ങളുമായ മരണകൾ കൊണ്ടുവരണം; ശംഘപിന്റെ സുഖം എന്റെ മകനുണ്ടാകണം; നന്മയുടെ നാഥന്മാരേ, ത്രിദോഷസ്വാസ്ഥ്യം തരുമാറാകണം! 6

അശ്വികളേ, യജ്ഞാർഹരായ നിങ്ങൾ നാളിൽ നാളിൽ ഞങ്ങളുടെ സ്ഥലത്തു വന്നു, മുട്ടർഭയിൽ മൂന്നു കിടക്കണം; സ്വന്തം തേരുള്ള നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ ദൂരത്തുനിന്നു വന്നു മൂന്നുവേദികളിൽ, ആത്മാവു ശരീരങ്ങളിലെന്നപോലെ സ്ഥിതിചെയ്യണം! 7

അശ്വികളേ, സപ്തദീപങ്ങൾകൊണ്ടു മൂന്നുവട്ടം പിഴിഞ്ഞ നീരും, മൂന്നു കുട്ടികളും, മുഹൂർത്തിൽ നിർമ്മിയ്ക്കപ്പെട്ട ഹവിസ്സും ഇതാ. മൂവലകിൻമീതേ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്ന നിങ്ങളാണല്ലോ, ദ്രോവിൽ പകലിരവുകളാൽ വ്യവസ്ഥാപിതനായ സൂര്യന്റെ കാവൽക്കാരർ! 8

നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ യാതൊന്നിലുടേ യജ്ഞത്തിൽ വന്ന ചേരുമോ, ആ മുകോൺതേരിന്റെ മൂന്നു ചക്രങ്ങൾ എവിടെ? മുകളിലെ കൂടിന്റെ മൂന്നു മരക്കണ്ണങ്ങൾ എവിടെ? കരുത്തുള്ള കഴുതയെ എപ്പോൾ പൂട്ടും? 9

നാസത്യരേ വരുവിൻ; ഹവിസ്സു ഹോമിയ്ക്കുകയായി; മധുരപായികളായ മുഖങ്ങൾകൊണ്ടു മധുരഹവിസ്സുകൾ നുകരുവിൻ! നൈ കരുതിവെച്ചിട്ടുള്ളതും വിചിത്രവുമായ നിങ്ങളുടെ രഥത്തെ യാണല്ലോ, പുലരിയ്ക്കുമ്പു സൂര്യൻ യജ്ഞത്തിനയയ്ക്കുന്നത്. 10

9 ആന്തരിക്ഷങ്ങൾ—ആന്തരിക്ഷത്തിലുള്ളവ. ശംഘ—ബൃഹസ്സതിപത്രന്റെ പേർ. നന്മയുടെ—നല്ല ഔഷധഗണത്തിന്റെ. ത്രിദോഷസ്വാസ്ഥ്യം—വാതപിത്തകഫങ്ങളുടെ സ്വസ്ഥത; ആരോഗ്യം.

7. ഞങ്ങളുടെ സ്ഥലത്തു—യജ്ഞവേദിയിൽ. മുട്ടർഭ—മൂന്നു വിഭാഗമായി വിരിച്ച ഭർഷ്പലം. മൂന്നു വേദികൾ—ഐഷികം, പാശുകം, സൌമികം.

8. മുഹൂർത്തിൽ—സവനത്രയോചിതമാവണ്ണം. വ്യവസ്ഥാപിതൻ—പകലിലുദിയ്ക്കുക, ഇരവിലസ്തമിയ്ക്കുക എന്ന വ്യവസ്ഥചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവൻ.

9. കൂട്—ഇരിപ്പിടം. മരക്കണ്ണങ്ങൾ—ഊന്നുകൾ. കഴുതയെ—കുതിരയ്ക്കുപകരം. ഇതൊന്നും ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ!

10. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് അച്ചുതണ്ടിന്മേൽ പുരട്ടാനാണു്, നെയ്യു കരുതിവെക്കുന്നത്.

നാസത്യരായ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ പതിനൊന്നു ത്രിവർഗ്ഗഭേദകളോടൊന്നിച്ചു മധുപാനത്തിനായി ഇവിടെ വന്നുചേരുവിൻ; ഞങ്ങളുടെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവിൻ; ഞങ്ങളുടെ പാപങ്ങൾ കഴുകിക്കളയുവിൻ; ഞങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളെ അകറ്റുവിൻ; ഞങ്ങളോടൊന്നിച്ചിരിക്കുവിൻ! 11

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ മൂന്നുലകിലും പെരുമാറുന്ന രഥത്തിലൂടെ, ഞങ്ങളോടൊന്നിച്ച്, നല്ല വീരരെ കിട്ടിക്കുന്ന ധനം കൊണ്ടുവരുവിൻ. ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി കേൾക്കുന്ന നിങ്ങളെ ഞാൻ രക്ഷയ്ക്കായി വിളിക്കുന്നു: നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ യുദ്ധത്തിൽ പൊന്തിക്കുകയും ചെയ്യണം! 12

സൂക്തം 35.

ഋഷിച്ചന്ദസ്സകൾ മുഖേത്തവ; സവിതാവു, അഗ്നി, മിത്രൻ, വരുന്നൻ, രാത്രി, ദേവതകൾ.

ഞാൻ നിലനില്പിനായി ആദ്യം അഗ്നിയെ വിളിക്കുന്നു; ഇതിൽ രക്ഷയ്ക്കായി മിത്രാവരണരെ വിളിക്കുന്നു; ജഗത്തിനെ വിശ്രമിപ്പിക്കുന്ന രാത്രിയെ വിളിക്കുന്നു; പാലനത്തിനായി സവിതു ദേവനെയും വിളിക്കുന്നു. 1

ഇരുണ്ട ലോകത്തിലൂടെ വീണ്ടും വീണ്ടും ആവിർഭവിച്ചു, അമൃതനെയും മർത്ത്യനെയും സ്വസ്ഥമാനങ്ങളിൽ നിർത്തുന്ന സവിതാവായ ദേവൻ ഭുവനങ്ങളെ തൃക്കൺപാർത്തുകൊണ്ടു പൊന്നിൻ തേരിലൂടെ വരുന്നു. 2

11. പതിനൊന്നു ത്രിവർഗ്ഗഭേദകൾ—മൂന്നുവർഗ്ഗത്തിൽ പതിനൊന്നു പേർവീതം മുപ്പത്തിമൂന്നു ദേവന്മാർ. മധു—സോമനിർ.

12. നല്ല വീരരെ കിട്ടിക്കുന്ന—ധനമുണ്ടായാൽ വീരരായ പുത്രഭൃത്യാദികളും ഉണ്ടായിവരും. പൊന്തിക്കുക—ശൗര്യവാന്മാരാക്കുക എന്ന സാരം.

സൂക്തം 35.

2 ഇരുണ്ട ലോകം—അന്തരീക്ഷം; അതു സൂര്യോദയത്തിന്നുമുമ്പ് ഇരുളടഞ്ഞതായിരിക്കുമല്ലോ. അമൃതൻ—മരണമില്ലാത്ത ദേവന്മാർ. മർത്ത്യൻ—മരണമുള്ള മനുഷ്യർ. തൃക്കൺപാർത്തുകൊണ്ടു—പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു.

യജിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന ദേവൻ ചാത്തിലൂടെ എഴുന്നള്ളുന്നു; മുകളിലൂടെ എഴുന്നള്ളുന്നു: രണ്ടു വെള്ളക്കുതിരകളുമായി എഴുന്നള്ളുന്നു. സവിതാവായ ദേവൻ സർവ്വപാപങ്ങളേയും പോക്കിക്കൊണ്ടു ദൂരത്തു നിന്നു വന്നെത്തുന്നു. 3

യജിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന ചിത്രഭാസവായ സവിതാവ് ഇരുണ്ട ലോകങ്ങളിൽ വെളിച്ചം വീശാൻ, ചുറ്റും നടക്കുന്നതും പലതരം സ്വർണ്ണക്കൊത്തുപണികൾ ചെയ്തതും സ്വർണ്ണക്കുരികളുള്ളതുമായ വമ്പിച്ച തേരിൽ കേറുന്നു. 4

പൊന്നിൻകരുണയുള്ള തേർ വലിക്കുന്ന കാൽ വെളുത്തവയായ ശ്യാവങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്കു വെളിച്ചം നൽകുന്നു. പ്രജകൾ മാത്രമല്ല, സർവ്വജനങ്ങളും സദാ മറ്റു ദേവകളുടെ സവിതാവിന്റെ സന്നിധിയിൽ നിലക്കൊള്ളുന്നു. 5

പ്രകാശിക്കുന്ന ലോകങ്ങൾ മൂന്നുണ്ടു്: രണ്ടെണ്ണം സൂര്യന്റെ അടുക്കൽ; ഒന്നു യമലോകത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നത്. അമൃതങ്ങൾ, ഒരു തേർ ആണിയെ എന്നപോലെ, സവിതാവിനെ അവലംബിച്ചുനിൽക്കുന്നു. അതറിയുന്നവൻ ഇവിടെ പറയട്ടെ! 6

ഗംഭീരമായി ചലിക്കുന്നതും, പ്രാണനെ നല്കുന്നതും, വേണ്ടേടത്തു സുഖേന എത്തിക്കുന്നതുമായ രശ്മി അന്തരീക്ഷാദികളെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ആ സൂര്യൻ ഇപ്പോൾ (രാത്രിയിൽ) എവിടെ? ആക്കറിയാം: ഏതു വാനത്താണു്, അവന്റെ രശ്മി വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നത്? 7

3. ചാത്തു്—ആകാശത്തിന്റെ അറ്റം.

4. കുറുകൾ—തേരിന്നു പുട്ടിയ കുതിരകളുടെ കഴുത്തിനിരുവശവും നിയന്ത്രണത്തിനായി ഇടുന്നവ.

5. ശ്യാവങ്ങൾ—സൂര്യാശങ്ങളുടെ പേർ. ജനങ്ങൾ—ജനിക്കുന്നവ, പ്രാണികൾ. പ്രജകൾ—മനുഷ്യർ. സവിതാവു്—പ്രേരകനായ സൂര്യൻ.

6. രണ്ടെണ്ണം—ഭ്യോവും ഭൂവും. ഒന്നു—നടുവിലെ അന്തരീക്ഷലോകം. മരിച്ചവർ അന്തരീക്ഷമാഗ്നിയിലൂടെയത്രേ, യമലോകത്തിലേയ്ക്കു പോകുന്നത്. അമൃതങ്ങൾ—ചന്ദ്രനക്ഷത്രാദിജ്യോതിസ്സുകൾ. ആണി—അച്ചുതണ്ടുകുറി. അതു്—സവിതാസ്വരൂപം. ആരുമില്ല, അറിഞ്ഞവൻ.

7. സുഖേന എത്തിക്കുന്നതും—വെളിച്ചം വീശുന്നതുകൊണ്ടു്, ആളുകൾക്കു നിർബാധം നടക്കാം. ആ—താദൃശരശ്മിയുള്ള. സവിതാവിന്റെ കിരണം രാത്രിയിൽ എവിടെ വ്യാപിക്കുന്നു എന്നു് ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ.

ഭൂമിയുടെ എട്ടുഭാഗങ്ങളെയും ഭോഗയുക്തങ്ങളായ മൂന്നു ലോകങ്ങളെയും, ഏഴുസിന്ധുക്കളെയും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന സുവർണ്ണനേത്രനായ ദേവൻ, സവിതാവു ഹോതാവിനായി വരണീയങ്ങളായ രത്നങ്ങളുമെടുത്തു് ഇവിടെ വന്നുചേരട്ടെ!

8

സുവർണ്ണപാണിയും വിശ്വദർശിയുമായ സവിതാവു വാൻയകളുടെ ഇടയിൽ നടകൊള്ളുന്നു; രോഗാദിബാധയെന്നീകുന്നു; സൂര്യകലണയുന്നു; ഇരുട്ടകറുന്ന തേജസ്സിനെ വാനിൽ പരത്തുന്നു.

9

സുവർണ്ണപാണിയും, പ്രാണദാതാവും, ശരീരം കൊണ്ടുനടക്കുന്നവനും, സുഖപ്രദനും, ധനവാൻമായ ദേവൻ ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളട്ടെ; രാത്രിതോറും സ്തുതിക്കപ്പെട്ട, ദ്രോഹികളായ യാതുധാനരെ അകറ്റിക്കൊണ്ടു് ഇരുന്നരുളട്ടെ!

10

സവിതാവേ, പണ്ടേ അന്തരീക്ഷത്തിൽ നന്നായി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടവയും പൊടിയില്ലാത്തവയുമാണല്ലോ, അങ്ങയുടെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ; ദേവ, അങ്ങു് ആ സുഗമമാഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ഇന്നു വന്നെത്തിത്തങ്ങളെ രക്ഷിക്കണം; തങ്ങളെപ്പറ്റി ദേവകളോടു് അധികം പറയുകയും ചെയ്യണം!

11

സൂക്തം 36.

ഘോരന്റെ മകൻ കണ്വൻ ഋഷി; ബൃഹതി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത (മാകന്ദമഞ്ജരി)

ദേവരെത്തേടുന്ന ഭൂരിപ്രജകളായ്
മേവുന്ന നിങ്ങൾക്കായ്, സൂക്തം ചൊല്ലി,

8. സിന്ധുക്കൾ = നദികൾ, സമുദ്രങ്ങൾ. സുവർണ്ണനേത്രൻ = സുവർണ്ണമയങ്ങളായ, നല്ല നിറമുള്ളവയായ, കണ്ണുകളോടുകൂടിയവൻ. ഹോതാവിനായി—യജമാനൻ കൊടുക്കാൻ.

9. സുവർണ്ണപാണി—സുവർണ്ണഭൂഷിതകരൻ; അല്ലെങ്കിൽ, യജമാനർക്കു കൊടുക്കാൻ കനകം കയ്യിലെടുത്തവൻ. സൂര്യകൽ—സവിതാവും സൂര്യനും ഒന്നുതന്നെ. മൂർത്തിഭേദമനുസരിച്ചാണു്, രണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്.

10. ശരീരം—വെളിച്ചം പരത്തുന്നതിനാൽ. ഇങ്ങോട്ടു്—യജനസ്ഥലത്തേയ്ക്കു്. യാതുധാനൻ = രാക്ഷസൻ.

11. അധികം—തങ്ങളെപ്പറ്റി മതിപ്പുണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം.

സൂക്തം 36.

1. ദേവരെത്തേടുന്ന (ദേവന്മാരെ യജ്ഞത്തിൽ വരുത്താനാഗ്രഹിക്കുന്ന)

- അന്യം വാഴ്ത്തും മഹാനാകമഗ്നിയോ—
 ടന്യം യാചിച്ചുകൊൾവു ഞങ്ങൾ. 1
- ലോകരെടുത്തു, കരുത്തേറ്റുമഗ്നിയെ;—
 പൂജിക്കാം, നിന്നെ ഹവിസ്സാലെങ്ങൾ;
 ഇന്നിതിലെങ്ങെപ്പാലിച്ചരുളേണ—
 മന്നദാതാവേ, കനിഞ്ഞു ഭവാനു! 2
- ദൂതനും സർവവിജ്ഞാനനമാകിയ
 ഹോതാവാം നിന്നെ വരിപ്പു ഞങ്ങൾ.
 നാനാഗതികൾ, മഹാനാം നിൻ ദീപ്തികൾ:
 വാനത്തുമെത്തുന്ന, നിൻകതിർകൾ. 3
- മിത്രാവരുണാര്യമാക്കളാം ദേവരാൽ
 വർദ്ധിതൻ, പണ്ടേ തദ്യുതനാം നീ;
 അത്രവോനെ യജിക്കുന്ന മർത്യക—
 ലെത്തിപ്പു, നീയഗേ, വിത്തമെല്ലാം! 4
- പ്രീതിപ്പെടുത്തി പ്രജാഗൃഹം പാലിക്കും
 ഹോതാവാം ദൂതനാണഗേ, ഭവാനു;
 ചേർന്നിരിക്കുന്നു വോങ്കലേ, ദേവകൾ
 ചെയ്തു നിരത്യയകർമ്മമെല്ലാം! 5
- നിന്നിൽത്താനല്ലോ പൊഴിപ്പു ഹവിസ്സെല്ലാം,
 ധന്യവതമനാകമഗ്നേ;

ഭൂപ്രജകളായ് മേവുന്ന (വളരെ ആളുകളിൽ പെട്ടവരായ) നിങ്ങൾക്കു (ഭൂതപി ഗൃജനാനന്മാർക്കു) വേണ്ടി. അന്യം—പ്രകർഷണം.

2. ലോകർ—അനുഷ്ഠാതാക്കൾ. കരുത്തേറ്റം (ബലവർദ്ധനനായ) അഗ്നിയെ എടുത്തു—യഥാസ്ഥാനം വെച്ചു ജ്വലിപ്പിച്ചു ബാക്കി പ്രത്യക്ഷം: നിന്നെ—അഗ്നിയെ. ഇതിൽ—യജ്ഞത്തിൽ.

8. ദൂതൻ—ദേവന്മാരുടെ ദൂതൻ. സർവവിജ്ഞാനൻ=സർവജ്ഞൻ. വരിപ്പു—യാഗനിർവഹണത്തിന്നു്. നാനാഗതികൾ=നാനാപ്രകാരമേ ചരിക്കുന്നവ. ദീപ്തികൾ=ജ്വാലകൾ. കതിർകൾ=രശ്മികൾ.

4. വർദ്ധിതൻ—വളർത്തപ്പെട്ടവൻ, ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെട്ടവൻ. തദ്യുതൻ അവരുടെ ദൂതൻ. അത്രവോൻ—ഇവിടുന്ന്, അങ്ങു്.

5. പ്രജാഗൃഹം—അനുഷ്ഠാതാക്കളുടെ ഗൃഹം. നിരത്യം=ശാശ്വതം.

- ഇന്നും യജ്ഞിന്റേ നീ നാളെയും, മെങ്ങളിൽ
നന്ദിച്ചു, ദ്വീപുരം ദേവന്മാരെ 6
- താനേ വിളങ്ങുമാ നിന്നെത്താനിങ്ങനെ
താണുപതിഞ്ഞുപാസിച്ചു മർത്തുൻ
സപ്തവർഷം കാലം കൊണ്ടുജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു,
ശത്രുവർഗ്ഗത്തെക്കൊല്ലുന്നഗേ! 7
- വൃത്രനെപ്പോരിൽ വെന്തു, ഴിവാന്തരി—
ക്ഷത്തെപ്പരത്തിനാരല്ലോ, പാർപ്പാൻ;
പെയ്യാക, ഹൃതൻ നീ വിത്തങ്ങൾ കണപുകൾ,—
പൈപ്പോരിൽക്കുറുപ്പമശംപോലെ! 8
- സ്വസ്ഥത പൂണ്ടിങ്ങിരിയ്ക്ക, മഹാനാം നീ;
കുത്തുക, ദേവരിൽക്കുറേയും നീ;
പാറിയ്ക്ക, ചാരുവാം ധൃമത്തെ പ്രാശസ്ത്യം
ചേരും മഖാർഹനാമഗേ, ഭവാൻ! 9
- ദേവന്മാർ കൈക്കൊണ്ടുവല്ലോ, മനുവിന്നായ്,—
പ്പാപക, സംപൂജ്യനായ നിന്നെ;
വന്ദ്യാതിഥ്യന്പിതൻ വിത്താർത്ഥി കണപ;—
മിത്രനും—മന്യരാം സ്നേഹാർത്ഥം. 10

6. ധന്യവൃതമൻ—സൗഭാഗ്യവാൻ അതിയുവാവുമായിട്ടുള്ളവൻ. ഉദ്വീര്യൻ—വീര്യമേറിയവൻ.

7. താനേ—പരാപേക്ഷയില്ലാതെ, സ്വതഃ. ഇങ്ങനെ—ഹവിസ്സർപ്പിച്ചും മറ്റും. ശത്രുവർഗ്ഗത്തെക്കൊല്ലാൻ—അങ്ങയെ ആരാധിയ്ക്കുന്നവൻ ശത്രുക്കളെ ജയിയ്ക്കും.

8. വൃത്രനെ—ദേവകൾ തപസ്സാഹായത്താൽ പോരിൽ വെന്ന്. പാർപ്പാൻ—പ്രാണികൾക്കു വസിപ്പാൻ. ആഹൃതൻ—വിളിയ്ക്ക (ആവാഹിയ്ക്ക)പ്പെട്ടവൻ. കണപുകൾ—എങ്കൾ. പൈപ്പോരിൽ—പൈക്കളെ വീണ്ടെടുക്കാനുള്ള യുദ്ധത്തിൽ. കുറുപ്പം (ശബ്ദിയ്ക്കുന്ന) അശം എങ്ങനെ അഭീഷ്ടം സാധിയ്ക്കുമോ, അങ്ങനെ അങ്ങു എന്റെ അഭീഷ്ടം സാധിപ്പിയ്ക്കുക.

9. ഇങ്ങു—ദർഭയിൽ. പ്രാശസ്ത്യം—മേന്മ. മഖാഹൻ—യജനീയൻ.

10. വന്ദ്യാതിഥ്യന്പിതൻ—വന്ദ്യരായ അതിഥികളോടുകൂടിയവൻ. കൈക്കൊണ്ടു എന്ന ക്രിയാപദം ഉത്തരാർദ്ധത്തിലും എടുക്കണം.

- ആരെയർക്കുൽനിന്നാഹരിച്ചാളിച്ചാ—
 നാര്യതിഥ്യന്വിതനായ കണ്വൻ,
 കത്തിജ്ജലിപ്പിതാ, യഗ്നിതൻ രശ്മികൾ;
 വർദ്ധിപ്പിച്ചുതാകീ, യുക്തവനെ! 11
- സമ്പത്തു തന്നാലു, മനവാന്യേ, നീ;—
 യുവരായ് കൂട്ടുകെട്ടുണ്ടല്ലോ തേ;
 പൊല്ലൊണ്ടു പോരിന്റെ രാജാവാകുന്നു നീ;—
 യഗ്രൻ നീയെങ്ങൾക്കു നൽക സൌഖ്യം! 12
- പൊങ്ങിനിന്നീടുക ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാ—
 നിന്നു നീ, യാദിത്യദേവൻപോലെ:
 പൊങ്ങിനിന്നുണ്ടു നല്ലാൻ വിളിയ്ക്കുന്നു
 ഞങ്ങളും, നൈതേയം കർമ്മികളും. 13
- പൊങ്ങിനിന്നുഹസ്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കു നീ—
 യെങ്ങളെ; നീറുക തീനികളെ;
 ജീവിപ്പാൻ, സാധിപ്പാൻ, പൊങ്ങിയ്ക്കുകെങ്ങളെ;—
 ദേവരിലെത്തിയ്ക്കുക, സുദ്ധനം. 14
- രക്ഷിയ്ക്കു രക്ഷസ്തിൽനിന്നുഗേ, ഞങ്ങളെ;
 രക്ഷിയ്ക്കു, ദൃഷ്ടിശുക്കുൽനിന്നും;

11. ആഹരിച്ചു—കൊണ്ടുവന്നു. ആളിച്ചാൻ—ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചാൻ. ആര്യതിഥ്യന്വിതൻ—പൂജനയ്ക്കായ അതിഥികളോടുകൂടിയവൻ. ഈ ദൃഷ്ടം—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിഗാഥ. അവനെ—അഗ്നിയെ. വർദ്ധിപ്പിച്ചുതാക—വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ.

12. അനവാൻ—അന്നങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. തേ—അങ്ങയ്ക്കു. യഗ്രൻ—ഗുണങ്ങൾകൊണ്ടു മുമ്പൻ.

13. നീ പൊങ്ങിനിന്നു ഞങ്ങൾക്കു അന്നം തരാൻ, നിന്നെ ഞങ്ങളും, നൈതേയം (യുപത്തിന്മേൽ നെയ്യുതേയുന്ന) കർമ്മികളും (ദ്രുതിക്കുകയും) വിളിയ്ക്കുന്നു. ഈ ദൃഷ്ടം അടുത്ത ദൃഷ്ടം യുപത്തോടോ യുപസ്ഥിതനായ അഗ്നിയോടോ ഉള്ളതാണു്.

14. അഹസ്തു—പാപം. തീനികളെ നീറുക—എന്തു തിന്നൊടുക്കുന്ന രാക്ഷസരെ നേടികരിയ്ക്കുക. സാധിപ്പാൻ—ലോകയാത്ര നിറവേറാൻ. പൊങ്ങിയ്ക്കുക—ഉന്നതരാക്കുക. അസുദ്ധനം (ഞങ്ങളുടെ ധനം, ഹവിസ്സു്). ദേവരിലെത്തിയ്ക്കുക (ദേവകൾക്കു കൊണ്ടുകൊടുക്കുക).

രക്ഷിതസ്ഥി ഹിംസ്ര-ജീഘാംസുകളിൽനിന്നു,—
മക്ഷിണദീധിതേ, സദ്യവാവേ! 15

തല്പിച്ചതസ്ത, തരാത്തോനെത്തപ്പാംശോ;
വല്ലാതെ ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിപ്പോന്നും
ശത്രുങ്ങൾക്കൊണ്ടു ചടപ്പിയില്ലവോന്നുമാം
ശത്രു ചെററാളായ് വരൊല്ലെങ്ങളിൽ! 16

അഗ്നിയോടത്ഥിച്ചു സദീര്യമാം ധനു;—
മഗ്നി കണ്വന്ന സൌഭാഗ്യം നൽകി;
അഗ്നി രക്ഷിച്ചു സഖാക്കളെ ദ്രാഗത്താ—
ലഗ്യാതിഥ്യാവ്യധേന, സ്തോതാവേയം! 17

ഭൂരാൽ വിളിതസ്ത നാമഗ്നിപാർശ്വസ്ഥരാ—
മുഗ്രദേവ-യദ-തുർവശരേ;
ശ്രീനവവാസ്തു-തുർവീതി-ബൃഹദ്രഥ—
നാരെയിങ്ങെത്തിത്തുക, ചോരപ്പൻ! 18

നാനാജനങ്ങൾക്കായ്, ജ്യോതിസ്സാമങ്ങളെ
സ്ഥാനത്തു വാഴിച്ചാനഗേ, മനു;

15. രക്ഷസ്സ്—രാക്ഷസൻ. ദുഷ്ടികൾ—ദുഷ്ടനായ പിശുക്കൻ ഹിംസ്രജീഘാംസുകൾ—ഹിംസ്രിയിരുന്നവരും, ഹനിക്കുന്നൊരുക്കുന്നവരും. അക്ഷിണദീധിതേ—മഹത്തായ ശോഭയുള്ളവനേ. സദ്യവാവേ—നല്ല (ഏറവും) യുവാവായിരിക്കുന്നവനേ.

16. തരാത്തോനെ—തരാത്തുള്ളതു (കടം) തരാതിരിക്കുന്നവനേ. തപ്പാംശോ—ചുറ്റുമുറികളുള്ളവനേ. ശത്രുങ്ങൾ (ആയുധങ്ങൾ) കൊണ്ടു ചടപ്പിക്കുവോന്നും (പ്രഹരിക്കുന്നവരും) ആയ ശത്രു ഞങ്ങളിൽ ആളായ് വരൊല്ല (ഞങ്ങളെ കഷ്ടപ്പെടുത്താൻ ശക്തനാകരുത്).

17. അത്ഥിച്ചു—കണ്വൻ യാചിച്ചു. സദീര്യം—നല്ല വീര്യത്തോടുകൂടിയതു്. സൌഭാഗ്യം—സമ്പത്തും മറ്റും. സഖാക്കൾ—ഞങ്ങളുടെ മിത്രങ്ങൾ. ദാനം—ധനാദികൾ കൊടുക്കൽ. അഗ്യാതിഥ്യാവ്യധേന—ശ്രേഷ്ഠരായ അതിഥികളോടുകൂടിയവനേ, ഗൃഹിയെ. സ്തോതാവ്—സ്തുതിക്കുന്നവൻ, യജമാൻ.

18. അഗ്നിപാർശ്വസ്ഥർ—അഗ്നിസമീപവർത്തികൾ. ഉഗ്രദേവൻ, യദു, തുർവശൻ, നവവാസ്തു, തുർവീതി, ബൃഹദ്രഥൻ എന്നിവർ രാജർഷികളത്രേ. അചോരപ്പൻ—ചോരന്മാരെ ഹനിക്കുന്ന ആ അഗ്നി.

- കത്തിജ്ജലിച്ചു കണ്ഡകൽ മഖോത്ഥനായ്,
മന്ത്യർ വണങ്ങും നീ തർപ്പണത്താൽ. 19
- അഗ്നേ, നിൻ ജാലകൾ ദീപ്തങ്ങൾ, ശക്തങ്ങൾ—
ഋഗ്വേദം, വക്ത്രമേന്തയങ്ങൾ;
നീരാക്കുകെന്നും, കെല്പുറ രാക്ഷസ—
നാരെയും തിന്മന്മാരേയുമെല്ലാം! 20

സൂക്തം 37.

കണ്ഡൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; മരുദ്ഗണം ദേവത.

- അശ്വവർജിതരായ്ത്തേരിൽശ്ലോഭിക്കുന്നു മരുത്തുകൾ;
തായാടുമശ്ശക്തികളെപ്പറ്റിപ്പാടുക, കണ്ഡരേ! 1
- പുളിമാവേടകളുലങ്കാരം, ചുരിക, ചീററവു.
ഇവയൊത്തു പിറന്നോരാണല്ലോ, സ്വപ്രഭോമവർ. 2
- ഞാനിങ്ങുതന്നെ കേൾക്കുന്നുണ്ടുവർതൻ ചാട്ടുവാറൊലി:
നാനാഭംഗി വരുത്തുന്നൊന്നല്ലോ, പോരിലതേററവു! 3
- പുകൾ മിന്നും പ്രബലരിൽ, സ്പന്ദിപ്പാൻ പോന്ന ശൂരരിൽ,
ദേവന്മാരേകിയ ഹവിസ്സപ്പിപ്പാൻ നിങ്ങൾ പാടുവിൻ! 4

19. സ്ഥാനത്തു—യജ്ഞസ്ഥലത്തു. കണ്ഡകൽ—കണ്ഡനായ ഏന്റെ അടുക്കൽ. മഖോത്ഥൻ—യാഗംമുലമുണ്ടായവൻ.

20 തിന്മന്മാർ—വിശ്വഭക്ഷകർ.

സൂക്തം 37.

1. അശ്വവർജിതർ—മരുത്തുകൾക്കു കതിരയില്ലപോൽ. തായാടും—യഥേഷ്ടം ക്രീഡിക്കുന്ന. അശ്ശക്തികൾ—ബലിഷ്ഠരായ മരുത്തുകൾ, കണ്ഡരേ—കണ്ഡഗോത്രക്കാരേ. കണ്ഡപദത്തിന്നു മേധാവി എന്നും അർത്ഥമുണ്ട്.
2. പുളിമാവേടകളത്രേ, അവരുടെ വാഹനങ്ങൾ. അലങ്കാരം—ആരേണം. ചീറം—ശബ്ദവിശേഷം. സ്വപ്രഭേ—തനതായ ശോഭയുള്ളവർ. ഒരുതരം വളാണു്, ചുരിക.
3. അതു്—ചമട്ടിയൊച്ച.
4. സഹിപ്പാൻ—ആക്രമണങ്ങളെ തടുക്കാൻ. ദേവന്മാരേകിയ—ദേവന്മാരുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ കിട്ടിയ.

അഹിംസ്യമായ്ഗോതരിയിൽത്തായാടുന്ന മരുഭംബലം;
വയറിൽ വായ്ച പാലിന്റേതാമത്തേജസ്സു വാഷ്ടവിൻ! 5

മുപ്പാർക്കു, വാനുഴി കലക്കുന്ന നേതാക്കൾ നിങ്ങളിൽ?
വൃക്ഷാഗ്രംപോലുലച്ചീടുന്നുണ്ടല്ലോ, നിങ്ങളെങ്ങുമേ! 6

ഉഷം കുറുമുളളൊന്നാം നിങ്ങൾതൻപോക്കിനായ് നരൻ
തുൺനാട്ടി വീട്ടിനു: തെരിച്ചേയ്ക്കുമല്ലോ, മഹാദ്രിയം! 7

ആഞ്ഞെടുത്തറിയുന്നൊന്നാം നിങ്ങൾതൻപോക്കിൽ മേദിനി
വിറച്ചുപോകുന്നു, യോൽ മുത്തൻ രാജാവുപോലവേ! 8

ഇറ്റിരിലിളകിപ്പ, പക്ഷിയാത്രാപ്രവർത്തിനി;
ക്രമേണ രണ്ടായ് നിൽക്കുന്നിതെവാടുമിവർതൻ ബലം! 9

ആ വാഗ്ജനകർതൻ പോക്കിൽ വെള്ളം പൊങ്ങിപ്പറക്കയാൽ
മുട്ടോളമാണ്ടു പോയ്ക്കൊണ്ടാർ പൈക്കളുവാറവത്തോടെ. 10

5. അഹിംസ്യം—ഹിംസിക്കാത്തതല്ലാത്തത്; തോല്പി പരാത്തത്. ഗോതരിയിൽ—പെക്കുട്ടത്തിൽ; മരുത്തുകളുടെ അമ്മയായ പൂശ്നിയുടെയും മറ്റും ഇടയിൽ. മരുഭംബലം—മരുത്തുകളുടെ ബലം. (ആക്രമണനിവാരണശക്തി). അവരുടെ തേജസ്സ് ഗോക്ഷീരപാനജനിതമത്രേ.

6. മുപ്പ്—കാരണവസ്ഥാനം. നിങ്ങൾ എങ്ങും എന്തും വൃക്ഷാഗ്രമെന്ന പോലെ ഉലയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; ആ നിങ്ങളിൽ ആർക്കൊക്കെ കൂടുതൽ പ്രായം?

7. കുറുമ്പ്—എന്തിനേയും കലക്കുമെന്ന ഗർവ്വം. നിങ്ങൾതൻപോക്കിനായ്—നിങ്ങളുടെ ഗതിയെ താങ്ങാൻ; നിങ്ങളുടെ ഗതിയെ വീടു കലങ്ങി വീഴുമെന്ന പേടിയാൽ, വീട്ടിന്റെ ഉറപ്പിനായി മനുഷ്യൻ തുൺ നാട്ടി. അവന്റെ പേടി വെറുതെയല്ല; മഹാദ്രിയം നിങ്ങളുടെ പോക്കിൽ തെരിച്ചുപോയേയ്ക്കും!

8. മുത്തൻ (വാർദ്ധക്യാദിയാൽ കെളിപ്പാത്ത) രാജാവു വൈരിഭയത്താലെന്നപോലെ ഭ്രമി വിറച്ചുപോകുന്നു.

9. മരുത്തുകളുടെ ഇറ്റിരിലും—ആകാശം; അതിനെത്തന്നെ അമ്മയായും കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ആകാശം ചലനരഹിതവും പക്ഷികൾ പറന്നുടക്കുന്നതുമാണല്ലോ. രണ്ടായ്—ദ്യാവാപൃഥ്വികളിൽ വേർതിരിഞ്ഞു.

10. വാഗ്ജനകർ—വാക്കുകളെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നവർ: അണ്ണാക്കിലും ചുണ്ടിലും മറ്റും സഞ്ചരിക്കുന്ന വായുക്കളാലാണല്ലോ, മനുഷ്യർക്കു വാക്കുകൾ പുറപ്പെടുന്നത്. മുട്ടോളമെത്തിയ വെള്ളത്തിലാണു, പൈക്കൾ മേച്ചിൽപ്പുറങ്ങളിൽ നിന്നു പോയതു്.

തടിച്ചനീണ്ട നീർ തുകാത്തൊരധൃഷ്ടഘനത്തെയും
അതീവ ചിന്നിച്ചിതറിയിക്കുന്ന ഗതികളാലവർ! 11

ഹേ മരുതുക്കളേ, നിങ്ങൾക്കുണ്ടല്ലോ കെല്പ, തൊന്നിനാൽ
പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ പ്രജകളെ; പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ ഘനങ്ങളെ! 12

ഈ മരുതുക്കൾ നടകൊള്ളുമ്പോൾ വഴിയിലെങ്ങുമേ
സംസാരിയ്ക്കും സഹിതരായ്; കേൾക്കുന്നുണ്ടാമതങ്ങാരാൾ! 13

ദ്രുതവാഹസ്ഥരായ് ശ്ലീഘം പോകവിൻ; കണ്ണാർ നിങ്ങളെ
പരിപൂജിയ്ക്കും;—മവരിൽത്തന്നെ സന്തുഷ്ടി കൊള്ളവിൻ! 14

ഹവ്യം വേണ്ടോളമുണ്ടല്ലോ: ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെയൊളകൾ;
ആയുസ്സു മുഴുവൻ നൽകുകി, ഞ്ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുവാൻ! 15

സൂക്തം 38.

ഋഷിച്ചന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

സ്തുതിയാൽ പ്രീതരായ് നിങ്ങളെ, ച്ചൻ മകനെയാംവിധം
എന്നൊന്നെടുക്കും തൃക്കയ്യിൽ, ദുർഭ്യേൽ കൊയ്ത്ത് ഞങ്ങളെ? 1

11. നീർ തുകാത്ത—മഴപെയ്യാത്ത. അധൃഷ്ടഘനം—അധൃഷ്ടമായ
മേഘം. അതീവ—ഏറ്റവും.

12. പ്രജകളെ (പ്രാണികളെ) പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ—സ്വസ്ഥകർമ്മങ്ങളിലിറ
ക്കുവിൻ. ഘനങ്ങളെ (മേഘങ്ങളെ മഴപെയ്യാൻ) പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ.

13. സഹിതരായ് (കൂടിച്ചേർന്നു) സംസാരിയ്ക്കും; അത് ഓരം (ആരാനം)
കേൾക്കുന്നുണ്ടാവാം. ശബ്ദം പുറപ്പെടുന്നതിനെ സംസാരിയ്ക്കുവാക്കി കൽപി
ച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

14. ദ്രുതവാഹസ്ഥരായ്—വേഗവത്തുള്ള യ വാഹനങ്ങളിൽ കേറിയി
രുന്ന്.

15. ഹവ്യം വേണ്ടോളമുണ്ടല്ലോ—നിങ്ങൾക്കു മതിവരുംവരെ തരുവാൻ
ഹവിസ്സ് ഞങ്ങൾ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. നൽകുക—ഞങ്ങൾക്കു തരുവിൻ.

സൂക്തം 38.

1. മകനെയാംവിധം—മകനെ എന്നപോലെ. എടുക്കും—പരിലാളിയ്ക്കു
മെന്നു സാരം. ദുർഭ്യേൽ കൊയ്ത്ത്—നിങ്ങളെ യജിപ്പാൻ ദുർഭ്യേല്ലു മുറിച്ചൊരുക്കിയ.

- എങ്ങെന്നു പോം നിങ്ങൾ? മന്നിൽനിന്നല്ലാ വാനിൽനിന്നുതാൻ
പോവിനെ;—ഒരു ചിളിക്കേണ്ടു നിങ്ങളെ, ഗോക്കുളപോലവേ? 2
- എങ്ങ, മാരുതരേ, നിങ്ങളുടെ നവ്യതരം ധനം?
എങ്ങ, ശോഭനവസ്ത്രക്കു?—ഒരുങ്ങ, സൗഭാഗ്യമൊക്കെയും? 3
- മർത്യനാരായിരിക്കാമേ, നിങ്ങൾ പൃഥ്വിനിതന്തുജരേ;
എന്നാലമർത്യനായ്ത്തീരും, ഭവാനാരെ സ്തുതിപ്പവൻ! 4
- സ്തുതിപ്പവൻ ഭവാനാർക്കു, പുല്ലു മാനിന്നുപോലവേ
കൊള്ളാവുന്നവനാകട്ടേ; പോകൊലാ, കാലന്തുകവൻ! 5
- പെരുംകെല്പുള്ള ദുർലഭയാകും നിരൂപിതങ്ങളെ
ദ്രോഹിച്ചിടൊല്ല; വീഴട്ടെയവൾ തൃഷ്ണയൊടൊപ്പമേ! 6
- മരുസ്ഥലത്തിലും തദ്ദൂതാതർദ്ദീപ്തിശാലികൾ
കുരുത്തർ കാറുകൂടാതെ പെയ്യുന്നു മഴ; വാസ്തവം! 7
- മിന്നലു, ന്യയിടം പൈപോലിടിവെട്ടൊലിയോടുമേ
ചേരുന്നതീ വർഷദരിൽ, വത്സകൽത്തായപോലവേ! 8

2. നിങ്ങൾ എങ്ങ—എവിടെയാണ്. എന്നു പോം—യജ്ഞസ്ഥലത്തെ
യ്ക്കു എന്നു പോവു? വൈകിത്തുതു. നിങ്ങളെ യജമാനന്മാർ, ഗോക്കുളപോ
ലെ, എവിടെ വിളിക്കേണ്ടു?

3. മാരുതർ—മരുത്തുകൾ. നവ്യതരം—ഏറ്റവും പുതുതായ. ധനം—പ്ര
ജകളും പശുക്കളും. ശോഭനവസ്ത്രക്കു—രത്നാദികൾ. സൗഭാഗ്യം—ആന,
കുതിര മുതലായവ. എല്ലാമൊത്തു് ഇങ്ങൊട്ടു വരുവിൻ

4. പൃഥ്വിതന്തുജരേ (പൃഥ്വി എന്ന പയ്യിന്റെ പുത്രന്മാരേ), നിങ്ങൾ മർത്യ
(മരണമുള്ളവ)രായിരിക്കും; എന്നാൽ നിങ്ങളെ സ്തുതിക്കുന്നവൻ (യജമാനൻ)
അമർത്യ (മരണരഹിത)നായി (ഭവനായി) തീരും.

5. കൊള്ളാവുന്നവനാകട്ടേ—സ്വീകരണീയനായിബ്ഭവിക്കട്ടെ. പുല്ലി
നെ മാൻ ഉപേക്ഷിക്കാറില്ലല്ലോ. അവൻ കാലന്തുകു പോകൊലാ—സ്നേഹാ
വിനെ ഭവാനാർ മരണരഹിതനാക്കുകയും ചെയ്യണം.

6. നിരൂപി—പാപദേവത. തൃഷ്ണയൊടൊപ്പമേ—ങ്ങളുടെ തൃഷ്ണയും അ
വളും ഒപ്പം വീഴട്ടെ (നശിച്ചുപോകട്ടെ).

7. തദ്ദൂതാതർ—തദ്ദൂതാൽ രക്ഷിക്കപ്പെട്ടവർ, ഇക്കഥ പുരാണങ്ങളിലുണ്ടു്.
ദീപ്തിശാലികൾ—തിളങ്ങുന്നവർ.

8. ഈ വർഷദരിൽ—മഴപെയ്യുന്ന മരുത്തുകളിൽ. വത്സൻ—കാളക്കുട്ടി,
തായ—അമ്മ, പയ്യ.

- നീർകൊണ്ടു കാർകൊണ്ടലിനാൽപ്പകൽനേരത്തുമല്ലിനെ
ഉളവാക്കുന്നു, ധരയെജ്ജലത്തിൽ മുഴുകിച്ചിവർ! 9
- മരുത്തുക്കളൊലിക്കൊണ്ടാലുടൻ ഞെട്ടിവിറച്ചുപോം,
മന്നികലുള്ള ഗൃഹവും മത്സ്യവർഗ്ഗവുമൊക്കവേ! 10
- ഹേ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുറപ്പേറിയ കയ്യുമായ്
നാനാനദികൾതൻനേർക്കു നടകൊൾവു നിരന്തരം! 11
- ഈ നിങ്ങൾതൻ തേരു, മുരൾച്ചുറു, മശവുമൊക്കവേ
കെല്പുള്ളതാക; വിരുതുണ്ടാകട്ടെ വിരൽകൾക്കുമേ! 12
- ഈ ബ്രഹ്മണസ്സതിയെയും രമ്യമിത്രാഗ്നിമാരെയും
സ്തുതിക്കുവിൻ നേർക്കു, വെളിപ്പെടുത്തും വചനങ്ങളാൽ! 13
- ഉണ്ടാക്കിച്ചൊല്ലുവിൻ ശ്ലോകം; മേഘംപോലെപ്പുരത്തുവിൻ;
ഉക്തത്തിനൊത്ത ഗായത്രസൂക്തവും നിങ്ങൾ പാടുവിൻ. 14
- സ്തുത്യരും സുപ്രഭുരും മരുത്തുക്കളെയേവരും
വന്ദിപ്പിനർച്ച ചെയ്തി;—ഞ്ഞു വർദ്ധിക്കട്ടെ നമുക്കവർ! 15

സൂക്തം 39.

കണ്വൻ ഋഷി. ബൃഹതി ഛന്ദസ്സ്. മരുദ്ഗണം ദേവത.

കലുക്കുന്ന മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ബലം, സൂര്യരശ്മിപോലെ ദൂരത്തുനിന്നു ഇങ്ങോട്ടെറിയപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ: അപ്പോൾ നിങ്ങൾ

11. കയ്യ്—ചലനഭേദങ്ങളെ കൈകളാക്കിയിരിക്കയാണു്.

12. അശ്വം—വാഹനമെന്നേ അർത്ഥമെടുക്കേണ്ടു്: മരുത്തുകൾക്കു കതിരയില്ലെന്നാണല്ലോ, മുപ്പു പറഞ്ഞതു്. വിരൽകൾക്കു കടിഞ്ഞാൺ പിടിക്കുന്നതിൽ വിരുതുണ്ടായിവരട്ടെ.

13. ബ്രഹ്മണസ്സതി—മനുഞ്ഞയോ ഹവിസ്സിനെയോ പാലിക്കുന്ന മരുദ്ഗണം. രമ്യമിത്രാഗ്നിമാർ—രമ്യരായ (അഴകുള്ള) മിത്രൻ, അഗ്നി എന്നിവർ. വെളിപ്പെടുത്തും—അവരുടെ സ്വരൂപത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ഇതു് ഋഗ്വേദം കളോടു പറയുന്നതാണു്.

14. പരത്തുവിൻ—മേഘം മഴയെ എന്നപോലെ, നിങ്ങൾ ശ്ലോകത്തെ വിസ്മയപ്പെടുത്തുവിൻ. ഞ്ഞ—യോഗ്യമായ.

15. അർച്ചചെയ്തു്—പൂജിച്ചു്. ഇങ്ങു്—ഈ യജ്ഞത്തിൽ.

ആരുടെ യാഗത്തിൽ ചേരും? ആരുടെ സ്നേഹം കേൾക്കും? ആരിൽ ചെല്ലും? ആരെ അനുഗ്രഹിക്കും?

1

നിങ്ങളുടെ ആയുധങ്ങൾ ശത്രുക്കളെ അകറ്റാൻ കെല്പുള്ളവയാവട്ടെ—തട്ടക്കാൻ ഉറപ്പുള്ളവയാവട്ടെ! നിങ്ങളുടെ ബലം സ്തുത്യമായി ബഹുമാനിക്കപ്പെട്ടിരിക്കട്ടെ; മായാവിയാ മനുഷ്യന്റേതു് അങ്ങനെയൊക്കെതു്!

2

നേതാക്കളേ, നിങ്ങൾ സ്ഥാപനത്തെ ഒടിക്കുകയും കനത്തതിനെ തട്ടിനീക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടല്ലോ; അപ്പോൾ ഭൂമിയിലെ വൃക്ഷങ്ങളെയും പർവതപ്രദേശങ്ങളെയും വേർപെടുത്തിവെച്ചു നടക്കൊള്ളുന്നു.

3

ശത്രുസേനയേ, നിങ്ങൾക്കു് ഒരു വൈരി ദ്രോവിലുണ്ടായിട്ടില്ല; ഭൂവിലുമില്ല. തദ്വത്രന്മാരേ, നിങ്ങൾക്കു് ഒരുമമൂലം നീളെ ആക്രമിപ്പാൻ ശക്തി ശീഘ്രം തഴക്കിയിട്ടുണ്ടു്!

4

മരുഭൂമികളേ, നിങ്ങൾ മലകളെ വിറപ്പിക്കുന്നു; മരങ്ങളെ വേർപെടുത്തുന്നു; എല്ലാ പ്രജകളോടുംകൂടി, കുറുമ്പന്മാരെ നോക്കി കളിക്കുന്നു!

5

നിങ്ങൾ തേരുകളിൽ പുള്ളിമാവേടകളെ അണച്ചുപൂട്ടുന്നു, ചുറ്റും പ്രവൃത്തി ചെയ്തിരിക്കുന്നു; നിങ്ങളുടെ യാത്രയ്ക്കു് അന്തരീക്ഷവും മൂളുന്നു; മനുഷ്യർ പേടിച്ചു, ഭയം പകർത്തുന്നു!

6

തദ്വത്രന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ മകനെ രക്ഷിക്കണമെന്നു ഞങ്ങൾ ചിക്കെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. മുമ്പു ഞങ്ങളെ എന്നപോലെ, ഇന്നു ഭീതനായ കണ്ഡനെ രക്ഷിപ്പാൻ തീർച്ചയായും വന്നുചേരവിൻ!

7

സൂക്തം 39.

2. മായാവിയാ—ഞങ്ങളെ ചതിക്കാൻനോക്കുന്ന. അങ്ങനെയൊക്കെതു്—നിന്ദയായിത്തീർക്കട്ടെ.

3. സ്ഥാപനം—വൃക്ഷവും മറ്റും. കനത്തതു്—കല്ലും മറ്റും. വേർപെടുത്തിവെച്ചു—അവയുടെ ഇടയിലൂടെ—ഗമിക്കുന്നു.

4. തദ്വത്രന്മാരേ—തദ്വത്രാൽ വളർത്തപ്പെട്ടവരേ. നീളെ ആക്രമിപ്പാൻ—എങ്ങും ശത്രുക്കളെ ആക്രമിപ്പാൻ.

5. കുറുമ്പന്മാരെ നോക്കി—സേപച്ഛയാ പാഞ്ഞുനടക്കുകയെന്നു്.

6. പ്രവൃത്തി—അവയിൽപ്പെട്ട ഒരു മാനിന്റെ പേർ. മൂളൽ—അപ്പോൾ പുറപ്പെട്ട ശബ്ദംതന്നെ. ഭയം പകർത്തുന്നു—മറുഭൂമിയിലേക്കും ഭയം വരുത്തുന്നു.

7. മുമ്പു ഞങ്ങളെ—മുമ്പു കർമ്മസമയങ്ങളിൽ, ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻ നിങ്ങൾ വന്നുചേരുകയുണ്ടായല്ലോ; അതുപോലെ.

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളാലോ മനുഷ്യരാലോ അയയ്ക്കപ്പെട്ട യാതൊരു ശത്രു ഞങ്ങളെ നേരിടുമോ, അവനെ നിങ്ങൾ അന്നത്തോടും ബലത്തോടും നിങ്ങളുടേതായ രക്ഷയോടും വേർപെടുത്തണം! 8

തികച്ചും യജനീയരും മികച്ച ജ്ഞാനമുള്ളവരുമായ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ കണപനെ കൈക്കൊള്ളവിൻ; അതുകൊണ്ടുതന്നെ, നിങ്ങൾ പൂർണ്ണരക്ഷകളോടേ, മിന്നലുകൾ മഴയിലെമ്പോലെ, ഞങ്ങളിൽ വന്നെന്നുവിൻ! 9

നല്ല ദാതാക്കളായ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ തികഞ്ഞ ഓജസ്സു ടപ്പിൻ: കല്പിക്കുന്ന നിങ്ങൾ തികഞ്ഞ ബലം, കോപിഷ്ഠനായ ഋഷിദേവിയെ കൊല്ലാൻ അമ്പെന്നപോലെ അയച്ചാലും! 10

സൂക്തം 40.

ഋഷിച്ചന്ദസ്സുകൾ മുവേത്തവ; ബ്രഹ്മണസ്സതി ദേവത
(പാന)

ബ്രഹ്മണസ്സതേ, പേർത്തൈഴന്നേല്ല നീ;
നിന്നൊടർത്ഥിപ്പു ഞങ്ങൾ ദേവൈഷികൾ:

ഇങ്ങനെയ്ത, സുദാനർ മരുത്തുകൾ—

ളി;—ഋ, നീയൊരുമിച്ചു ഭൂജിച്ചാലും! 1

നീങ്കലേ വന്നുരുബലപാലക,

സങ്കടംചൊലുവു മർത്തുൻ മുതൽ പോയാൽ;

8. അവനെ നിങ്ങൾ—അവനെ ചോദം കെല്പും കിട്ടരുതു്; നിങ്ങളുടെ രക്ഷ(യുണ)യും ഉണ്ടാകരുതു്.

10. ഓജസ്സു്—കരുത്തു്.

സൂക്തം 40.

1. ദേവൈഷികൾ—ദേവന്മാരെ ഇച്ഛിക്കുന്നവർ; ദേവന്മാർ ഞങ്ങളുടെ കർമ്മത്തിൽ സന്നിഹിതരാകണമെന്നഭിലഷിക്കുന്നവർ, സുദാനർ—നല്ല ദാനത്തോടുകൂടിയവർ; അത്യുദാരർ ഒരുമിച്ചു ഭൂജിച്ചാലും.—ബ്രഹ്മണസ്സതിയോടൊന്നിച്ചു സോമം ഭക്ഷിച്ചാലും.

2. ഉരുബലപാലക—വളരെ ബലത്തെ പാലിക്കുന്ന ബ്രഹ്മണസ്സതേ. മുതൽ പോയാൽ—ശത്രുക്കളിൽപ്പെട്ടു തിരിച്ചുകിട്ടാതെ വന്നാൽ. സങ്കടം

ആസ്ഥയാ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളെ
വാഴ്ത്തുവോൻ സുവീര്യാശ്വസമ്പന്നനാം! 2

വന്നണയട്ടെ, യാ ബ്രഹ്മണസ്സതി;
വന്നണയട്ടെ, സുന്ദതാദേവീയും;
നമ്മെയെത്തിയ്ക്കൂ, വൈരിഹ്ലാഭ ദേവകൾ
നല്ലതാം 'പങ്ക്തിരാധസ'യജ്ഞത്തിൽ! 3

യാജകൻ സുനേയമാകും ധനം—
മേകിയോൻ നേട്ട, മക്ഷയമാമനം;
ആയാൾക്കായ്, കൊലയേല്ക്കാതെ കൊല്ലൂ—
ദാഹിയാകു മിളയെ യജിക്ക നാം! 4

ഇന്ദ്രമിത്രാവരണാര്യമദേവ—
രൊന്നുചേർന്നു യാതൊന്നിലോ മേവുന്ന്,
നന്മയോടുകൂടിയോഗ്യമാമാ മന്ത്രം
ബ്രഹ്മണസ്സതി ചൊല്ലുമേ, തീർച്ചയായ്! 5

മംഗളം നല്ലമത്തിരുമന്ത്രമേ
ഞങ്ങൾ ചൊല്ലാവു ദേവരേ, യജ്ഞത്തിൽ;
പഥ്യമീ വാക്യമെങ്കിൽ, നൽച്ചൊല്ലെല്ലാ—
മെത്തുമല്ലോ, വോന്മാരിൽ നാഥരേ! 6

ചൊൽവു—പോയ ധനം കിട്ടുമാറാക്കേണമേ എന്നപേക്ഷിക്കുന്നു. സുവീര്യാശ്വ സമ്പന്നനാം—നല്ല വീര്യം, അശ്വങ്ങൾ എന്നിവയോടുകൂടിയ ധനവാനായിത്തീരും.

3. സുന്ദതാദേവീ—പ്രിയസത്യരൂപയായ വാദേവത. ഈ ദേവകൾ വൈരികളെ ഹനിച്ചു, നമ്മെ പങ്ക്തിരാധസ (യഥോക്തഹവിഷ്ണുങ്ക്ത്യാദിസമുദ്ധമായ) യജ്ഞത്തിൽ എത്തിയ്ക്കട്ടെ.

4. സുനേയം—സുഖേന കൊണ്ടുപോകാവുന്നതു്. ഏകിയോൻ—കൊടുത്ത യജമാനൻ. ആയാൾക്കായ്—ആ യജമാനനുവേണ്ടി. കൊലയേല്ക്കാതെ കൊല്ലും—ശത്രുക്കളാൽ ഹിംസിക്കപ്പെടാതെ, അവരെ വധിക്കുന്ന. ഉദാഹരണം—ഉൽക്കൃഷ്ടരായ വീര (ഭേദ)രോടുകൂടിയവർ. ഇളം—മനുപുത്രി.

5. ബ്രഹ്മണസ്സതി ഹോതൃമുഖസ്ഥിതനായി, ഇന്ദ്രമിത്രാവരണാര്യമാക്കുളംപ്പെട്ട മന്ത്രം ചൊല്ലും, തീർച്ച.

6. ഈ വാക്യം പഥ്യമെങ്കിൽ—ഞങ്ങൾ ചൊല്ലുന്ന മന്ത്രം നിങ്ങൾക്കു പ്രിയമാണെങ്കിൽ. നാഥരേ—നേതാക്കളേ.

ആരണഞ്ഞിടും, ദേവകാമങ്കൽ? മ—
റാറണഞ്ഞിടും, ദർഭ മുറിച്ചോനിൽ?
ആരകളൊത്തു പുറപ്പെട്ട ഹോതാവു—
പ്ലുകിടുന്നു, ധനാപൂർണ്ണമാം ഗൃഹം!

7

കെല്ലെടുക്കുന്നു, കൊൽവു സരാജനായ്,
നില്പുകൊരവു യേത്തിലും വജ്രവാൻ;
പ്രേരകനില്പ, താരകനില്പ, വൻ—
പോരിലുമിവന്നല്ലമാം പോരിലും!

8

സൂക്തം 41.

കണ്വൻ പ്രഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; വരണമിത്രാര്യമാദിത്യർ ദേവതകൾ.

പ്രജ്ഞാനർ മിത്രർ, വരണനാ, ര്യമാവിവരേവന
രക്ഷിച്ചുപോരു, മായാറക്കു കിടും, ശത്രുജയം ക്ഷണാൽ!

1

നിറയ്ക്കും, കൈകൾപോലാരെ; വിദ്രോഹികളിൽനിന്നവർ
രക്ഷിയ്ക്കുമാരെ; മാലേന്യേ തഴയ്ക്കു, മവരേവതം!

2

7. ദേവകാമൻ—ദേവകളുടെ സാന്നിധ്യം ഇച്ഛിയുന്നവൻ. ആരണഞ്ഞി
ടും—ബ്രഹ്മണസ്സതിയല്ലാതെ. ദർഭ മുറിച്ചോനിൽ—യജമാനങ്കൽ. ആരകളൊ
ത്തു പുറപ്പെട്ട ഹോതാവ് (ഋത്വിക്കുകളും മറ്റുമൊന്നിച്ച യാഗശാലയിലേയ്ക്കു പുറ
പ്പെട്ട യജമാനൻ) ധനം നിറഞ്ഞ ഗൃഹം പുകുന്നു; അവൻ ബ്രഹ്മണസ്സതിയുടെ പ്ര
സാദത്താൽ വലിയ ധനികനായിത്തീരുന്നു.

8. വജ്രവാൻ—വജ്രധാരിയായ ബ്രഹ്മണസ്സതി. സരാജനായ്—വര
ണാദിരാജാക്കന്മാരോടുകൂടി. കൊൽവു—ശത്രുക്കളെ കൊല്ലുന്നു. യേത്തിലും.
(ആപത്തു നേരിട്ടാലും) നില്പുകൊരവു (സ്നേഹര്യം വിടുകയില്ല). ഇവനും
(ബ്രഹ്മണസ്സതിയ്ക്കു) വലിയ പോരിലും ചെറിയ പോരിലും പ്രേരക (പ്രവർത്തി
പ്പിയ്ക്കുന്നവനില്പ; അദ്ദേഹം സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുന്നു. താരകനില്പ (കടത്തി
വിടുന്നവൻ, ജയിപ്പിക്കുന്നവൻ) ഇല്ല; അദ്ദേഹം സ്വയം ജയിക്കുന്നു.

സൂക്തം 41.

1. പ്രജ്ഞാനർ—പ്രകൃഷ്ടമായ (മികച്ച) ജ്ഞാനമുള്ളവർ.

2. ഇവർ (മിത്രവരണാര്യമാക്കെ) ആരെ, ധനംകൊണ്ടു നിറയ്ക്കും; കൈ
കൾപോലെ—ദരാളുടെ കൈകൾ എപ്രകാരം ധനംകൊണ്ടുവന്നും, അവനെ

മുടിഞ്ഞും, ദുർഗ്ഗനഗരം; മുടിഞ്ഞു, മെതിരാളരെ;
ദുരിതങ്ങളെയും തട്ടിനീക്കും, രാജാക്കളാമിവർ! 3

മുള്ളെന്നിയേ സുഗമമാക, ധാരത്തിൽ വരും വഴി;
ഇതിൽച്ചീത്ത ഹവിസ്സൊന്നമുണ്ടാകില്ലാ, ഭിതേയരേ! 4

നിങ്ങൾ നേതാക്കളേ, നേരുവഴിയ്ക്കേ കൊണ്ടുപോം മഖം
ആസാദ്യമായിത്തീരട്ടേ, ഭവാനാർക്കാഭിതേയരേ! 5

അമ്മർത്തൻ ദ്രോഹമേല്പാതേ രമ്യമാം ധനമൊക്കെയും
നേരേ നേടുന്നു, തന്നോടു നേരാം സന്തതിയേയുമേ! 6

എച്ചണ്ണം മിത്രവരുണാര്യമാക്കളുടെ രൂപവും
തക്കതാം സ്തോത്രവും നമ്മൾ കല്പിയ്ക്കേണ്ട സഖാക്കളേ? 7

ദേവൈഷിയെപ്പഴിപ്പോനെ, ദ്രോഹിപ്പോനെയുമിയിവൻ
ചൊല്ലാ നിങ്ങളുടെ;—വാടും ശുശ്രൂഷിത്താം, ധനങ്ങളാൽ! 8

നിറഞ്ഞുമാ, അപ്രകാരം. അവർ—നിറഞ്ഞുപ്പെടുന്നവരും, രക്ഷിയ്ക്കപ്പെടുന്നവരും. മാലെന്നേ—ഉപദ്രവം പറഞ്ഞതെ. തഴുത്തും—അഭിവൃദ്ധിപ്പെടും.

3. ദുർഗ്ഗനഗരം—ദുഷ്ടപ്രാപമായ (യജമാനന്റെ ശത്രുക്കളുടെ) നഗരം. എതിരാളരെ—യജമാനന്റെ ശത്രുക്കളെ. ദുരിതങ്ങളെയും തട്ടിനീക്കും—യജമാനന്റെ പാപങ്ങളെ അകറ്റുകയും ചെയ്യും.

4. വരും വഴി—നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ അധാര (യഗ)ത്തിലേയ്ക്കു വരുന്ന മാർഗ്ഗം. ആഭിതേയർ—ദേവന്മാർ.

5. നേരുവഴിയ്ക്കേ കൊണ്ടുപോം മഖം—നിങ്ങൾ യഥാവിധി നടത്തിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ യാഗം.

6. അമ്മർത്തൻ—നിങ്ങളാൽ അനുഗ്രഹിയ്ക്കപ്പെട്ട മനുഷ്യൻ. ദ്രോഹമേല്പാതെ—ആരാലും ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാതെ. തന്നോടു നേരാം—സ്വതുല്യമായ.

7 സഖാക്കളേ—സ്നേഹിതന്മാരായ പ്രയാസികളേ, മിത്രാദികളുടെ രൂപം വർണ്ണിപ്പാനും, വേണ്ടതിൻവണ്ണം സ്തുതിപ്പാനും നമ്മൾ ശക്തരല്ല.

8. ദേവൈഷി—ദേവകാമൻ, യജമാനൻ. ഇയിവൻ—ഞാൻ. നിങ്ങളോടു (മിത്രവരുണാര്യമാക്കളോടു) ചൊല്ലാ (പറയില്ല); നിങ്ങൾതന്നെ അറിഞ്ഞു അവനെ ശിക്ഷിയ്ക്കണം. ഞാൻ നിങ്ങളെ ധനങ്ങൾകൊണ്ടു എമ്പാടും പരിചരിയ്ക്കുകമാത്രം ചെയ്യാം.

എറിയാൻ നാലു കവിടിയെടുത്തോൻ വീഴ്ത്തുവോളവും
മററവൻ ഭീരുനാമല്ലോ; തോന്നൊലാ, തിന്മ ചൊല്ലുവാൻ! 9

സൂക്തം 42.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സകം മന്വേത്തവ; പൃഷാവും ദേവത.

- പൃഷാവേ, ദേവ, വഴിയിൽനിന്നു കൊണ്ടാക്കുകെങ്ങളെ;
തടസ്സം നീക്കി നീ മുന്നിൽ നടക്ക, ജലദാത്മജ! 1
- ദ്രോഹിപ്പാനോ, മുതൽ പിടുങ്ങാനോ, ദുർവൃത്തനാമൊരാൾ
ഞങ്ങൾക്കു വഴി കാണിയില്ല, കരേണമയാളെ നീ! 2
- ഏവം തടസ്സമുണ്ടാക്കിക്കക്കും കെട്ടിലുദൂർത്തിയെ
മാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു വളരെദൂരത്താക്കേണമേ, ഭവാൻ! 3
- ഏതോ രണ്ടുനിലക്കുള്ളനമ്മടിർപെടുത്തുകിൽ,
കാലാൽച്ചുവട്ടിനില്ലേണ, മവന്റെ കനൽമെയ്യിൽ നീ! 4
- അച്ഛന്മാരെസ്സഹായിച്ചുപോന്ന താവകരക്ഷയെ
യാചിപ്പു ഞങ്ങൾ പൃഷാവേ, ജ്ഞാനിൻ, വൈരിഹ്വ, നീളവേ! 5

9. ഒരുതരം ചുതുകളി; രണ്ടു കരുക്കൾക്കുപകരം നാലു കവിടികൾ; അവ ഒരാൾ വീഴ്ത്തുന്നതുവരെ മററവൻ, 'ഞാൻ തോറ്റൊക്കുമോ' എന്നു ഭയപ്പെടുമല്ലോ അത്ര ഭയം വേണം, ഒരാളെ ദുഷിയിക്കുന്നതിൽ. അതുകൊണ്ട് പഴിപ്പോനെയും ദ്രോഹിപ്പോനെയും ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയില്ല ഇതിൽപ്പറഞ്ഞ കവിടിച്ചുതുകളി കേരളത്തിലുണ്ടായിരുന്നു.

സൂക്തം 42.

1. കൊണ്ടാക്കുക—അഭീഷ്ടസ്ഥാനം പ്രാപിപ്പിക്കുക; അതിന്നു ഭവാൻ മുമ്പിൽ നടന്നാലും. ജലദാത്മജ—മോലത്തിന്റെ മകനേ.

2. വഴി കാണിയില്ല—'ഇതിലേ പോകാ'മെന്നു നിർദ്ദേശിച്ചാൽ. അയാളെ (ആ വഞ്ചകനെ) അകറ്റേണം. (വഴിയിൽനിന്നു അട്ടിപ്പായിക്കണം).

4. ഏതോ രണ്ടുനിലക്കുള്ളൻ—പ്രത്യക്ഷമായും പരോക്ഷമായും മോഷണം നടത്തുന്ന ആരാനും. കനൽമെയ്യിൽ—തീക്കനൽപോലെ അന്യരെ പൊള്ളിക്കുന്ന ദേഹത്തിൽ, ഉപദ്രവകരമായ ശരീരത്തിൽ.

5. അച്ഛന്മാരെ—ഞങ്ങളുടെ പൂർവന്മാരെ.

ഇനി, സ്ഥൂമഗ്രസൗഭാഗ്യ, സ്വർണ്ണായുധസമൃദ്ധ, നീ
ധനങ്ങൾ തരികെങ്ങൾക്കു, ദാനം നേർക്കാചരിയ്ക്കുവാൻ! 6

പുഷാഭേ, നീയെതിർപ്പോരെയകലത്താക്കി, ഞങ്ങളെ
നടത്തുകത്തമവഴിയ്ക്കി;—തിൽക്കരുതൽ വേണമേ! 7

പുഷാഭേ, നല്ല പല്ലുളളെടുത്തേയ്ക്കേ കൊണ്ടുപോക നീ:
വഴിയ്ക്കേശായ്ക്കു പുതുച്ചടി;—തിൽക്കരുതൽ വേണമേ! 8

കൂട്ടുകാ,ളാക, പുഷാഭേ, നല്ല, മുർച്ചവരുത്തുക;
നിറയ്ക്കുകങ്ങടെ വയറി;—തിൽക്കരുതൽ വേണമേ! 9

നന്ദിയ്ക്കുകില്ല പുഷാഭേ, സുകൗതൗഘത്താൽ സ്തുതിച്ചിടും;
അദർശനീയനോടെങ്ങളർത്ഥിച്ചിടും, ധനങ്ങളെ! 10

സൂക്തം 43.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സകൾ മുന്പേത്തവ; (ഒടുവിലെത്തേതു് അനുഷ്ഠിപ്പു്)
രദ്രനും മിത്രാവരണന്മാരും സോമനും ദേവതകൾ.

രദ്രൻ, പ്രജ്ഞാനി, കാമങ്ങൾ പെണ്ണോൻ, പാരം വളന്നവൻ;
എന്നാ ഹൃദിസ്ഥനൈപ്പറ്റിചൊല്ലും, നാം സുഖദസ്സവം? 1

6. അങ്ങു ധനം തന്നാൽ, ഞങ്ങൾ ദാനം വഴിപോലെ അനുഷ്ഠിയ്ക്കും.

7. ഇതിൽക്കരുതൽ വേണമേ—ഇതിൽ അങ്ങയ്ക്കു കരുതൽ (ശ്രദ്ധ, ആലോചന) ഉണ്ടാകണം.

8. നല്ല പല്ലു്—നല്ല ഓഷധികൾ: ഞങ്ങൾക്കു വഴിയിൽ പുതുച്ചടു് (മുന്പനുവേിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ക്ലേശമൊന്നും) ഉണ്ടാകരുതു്.

9. കൂട്ടുക—കൂടുതൽ (മററുവേണ്ടളും) തരിക. ആളാക—ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ ശക്തനാവുക. നൽക—ഞങ്ങൾക്കു നല്ലതൊക്കെ തരിക. മുർച്ചവരുത്തുക—ഞങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുക. നിറയ്ക്കുകങ്ങടെ വയർ—ധാരാളം ആഹാരം ഞങ്ങൾക്കു തരിക.

10. എങ്ങും പുഷാഭിനെ നിന്ദിയ്ക്കില്ല; നേരേമറിച്ചു, സ്തുതിയ്ക്കും. അദർശനീയനോടു്—ദാശനീയ (സുന്ദര)നായ അദ്ദേഹത്തോടു്.

സൂക്തം 43.

1. ആ ഹൃദിസ്ഥനൈപ്പറ്റി—നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിലുറിയുന്ന രദ്രനൈപ്പറ്റി സുഖപ്രദമായ സ്തോത്രം നാം എന്നു ചൊല്ലും?

- ഈ നമ്മളുടെ ഗോക്കരക്കും പശുക്കരക്കും ജനത്തിനും
കഞ്ഞിനും അദ്രിയം കിട്ടുമാറാക്കീട്ടെ മേദിനി! 2
അദ്രനും, മിത്രവരണനാരു, മമ്മട്ട തുഷ്ഠരായ്
വിശ്വേദേവകളും കല്പിച്ചോർക്കുമാറാക നമ്മളെ! 3
ഗാഥാപാലൻ മേധപാലൻ അദ്രൻ സലിലഭേഷജൻ;
അവിടുത്തോടു യാചിക്കൂ, നമ്മളശ്ശംശുവിൻ സുഖം! 4
സൂര്യനെപ്പോലെ തേജസ്വി, പൊന്നുപോലെ വിളങ്ങുവോൻ,
ശരണപ്രദനദ്രേഹം, ദേവന്മാരിൽ മികച്ചവൻ! 5
അവൻ നമ്മുടെ മേഷിയ്ക്കും മേഷത്തിനും ഹയത്തിനും
നാരീനരക്കും ഗോവിന്നും നല്ലനു, സുഗമം സുഖം! 6
സോമ, നീയൊരു നൂറാക്കു മതിയാം മുതലെങ്ങളിൽ
നികഷേപിയ്ക്കുക, ധാരാളം ബലവത്താകമന്നവു! 7
സോമദേവ്യാധികര പീഡിപ്പിക്കായ്കെങ്ങളെ, രിപുക്കളും;
ഞങ്ങൾക്കെന്നും തരാൻ ചന്ദ്ര, കനിഞ്ഞരുളുകെങ്ങുമേ! 8
അമർത്തൻ, സൽപദം പൂക്കു തലവൻ നീ സ്വലോകരെ
യജ്ഞസ്ഥരാക്കണം സോമ; സോമ, കാൺക, വർ ഭൂഷ തേ! 9

2. പശുക്കര—മഹിഷാശ്വാദികൾ. കഞ്ഞിനും—സന്തതിയ്ക്കും. അദ്രിയം—അദ്രന്റേതായ മരുന്നും.

3. ഓർക്കുമാറാക—അനുഗ്രാഹ്യരെന്നു ഗണിയ്ക്കട്ടെ.

4. ഗാഥ=സ്തുതി. മേധം = യാഗം. സലിലഭേഷജൻ = സലിലം (ജലം) ആകുന്ന മരുന്നോടുകൂടിയവൻ. അദ്രനാമാദിമന്ത്രിതമായ ജലം രോഗശാന്തി വരുത്തുമത്രേ. ശംശു—ബ്രഹ്മസ്തുതി.

5. പൊന്നുപോലെ—എല്ലാവർക്കും സ്വർണ്ണപോലെ പ്രിയപ്പെട്ട്. ശരണപ്രദൻ—മനുഷ്യർക്കു പാർപ്പിടം നൽകുന്നവൻ. അദ്രേഹം—അദ്രൻ.

6. അവൻ—അദ്രൻ. മേഷി—പെണ്ണാട്. മേഷം—ആണാട്. ഇതൊക്കെ ജാത്യേകവചനമാകുന്നു.

7. സോമൻ—ചന്ദ്രൻ. നിക്ഷേപിയ്ക്കുക—എന്നെക്കൊണ്ടായി തരിക.

8. സോമദേവ്യാധികര = സോമനീരിനെ (യാഗത്തെ) ദേവ്യാധിയ്ക്കുന്നവൻ.

9. അമർത്തൻ—മരണരഹിതൻ. സൽപദം—ഉത്തമസ്ഥാനം. സ്വലോകരെ—സ്വന്തം പ്രജകളെ. യജ്ഞസ്ഥരാക്കണം—യാഗശാലയിൽ നിർത്തണം. അവർ (പ്രജകൾ) തേ (അങ്ങയ്ക്കു) ഭൂഷ (രേലങ്കാരം) ആണെന്നു കാൺക (അറിഞ്ഞാലും).

സൂക്തം 44.

കണ്ഡപത്രൻ പ്രസ്താപൻ ഋഷി; ബൃഹതി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത
(കേക)

ജാതവേദസ്സേ, പുലർവേളതന്നടുക്കൽനി—
ന്നാ, തുംഗനികേതനോപേതമാം നാനാധനം
ഹോതാവിനേക്കാൻ കൊണ്ടുവരികിന്നമന്ത്യ, നീ,
പ്രാതരത്ഥിതരായ ദേവന്മാരെയുമഗേ! 1

അഗേ, നീ നിഷേവിതൻ, ഹവ്യവാഹനൻ, ഭൂത,—
നധാരങ്ങൾതൻ തുത്തേരി;—ങ്ങനെയുള്ള ഭവാൻ
അശ്വവികളൊടുമുഷസ്സോടുമനഗിതനായി—
ട്ടച്ഛവീര്യമാമനം തന്നരുൾകെങ്ങൾക്കേറും! 2

ഭൂതനും, വളരെപ്പേർക്കരിമപ്പെട്ടുള്ളൊന്നും,
ഖ്യാതതേജസ്സും, ധൃമധാജനും, ഗൃഹദനും,
പ്രത്യുഷസ്സികൾ യജിപ്പോരുടെ യാഗങ്ങളിൽ
വർത്തിക്കുന്നവനാമഗ്നിയെ വരിയ്ക്ക നാം! 3

ഉത്തമൻ, യുവതമന, തിമി, ഹോമാധാരം,
ദത്തഹവ്യരിൽ പ്രീതൻ, ജാതവേദസ്സാമഗ്നി;

സൂക്തം 44.

1. ജാതവേദസ്സ്—ജനിച്ചവയെ (ജഗത്തിനെയെല്ലാം) അറിയുന്നവൻ; അഗ്നിപര്യായങ്ങളിലൊന്നും. പുലർവേള—ഉഷസ്സ്. ആതുംഗനികേതനോപേതം—ഉയർന്ന (മികച്ച) പാപ്പിടത്തോടുകൂടിയതു്. ഹോതാവ്—യജമാനൻ. പ്രാതരത്ഥിതർ—പ്രഭാതത്തിൽ ഉണർന്നെണീറാവർ. ദേവന്മാരെയും കൊണ്ടുവരിക.

2. നിഷേവിതൻ—ലോകരാൽ സേവിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. ഭൂതൻ—ദേവകളുടെ ഭൂതൻ. അധാരങ്ങൾതൻ തുത്തേർ—യാഗഹവിസ്സിനെ വഹിച്ചുകൊണ്ടുപോയി ദേവകൾക്കു കൊടുക്കുന്ന പള്ളിത്തേർ. അച്ഛവീര്യം—നിർമ്മലമായ വീര്യത്തോടു കൂടിയതു്

3. ഖ്യാതതേജസ്സ്—പ്രസിദ്ധമായ തേജസ്സോടുകൂടിയവൻ. ധൃമധാജൻ—പുകയാകുന്ന കൊടിമരത്തോടുകൂടിയവൻ. ഗൃഹദൻ—പാപ്പിടം കൊടുക്കുന്നവൻ. വരിയ്ക്ക—രക്ഷിതാവായി വരിയ്ക്കുക; രക്ഷിയ്ക്കേണമേ എന്നു പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുക.

4. യുവതമൻ—ഏറ്റവും യുവാവ്. ഹോമാധാരം—ഹോമത്തിന്റെ സ്ഥാനം. ദത്തഹവ്യർ—ഹവിസ്സു കൊടുത്തവർ, യജമാനൻ. അദ്ദേഹം പ്രത്യുഷസ്സികൾ

- അത്തിരുവടിയെ ഞാനാസ്ഥയാ സ്തുതിജ്ഞനേൻ:
 പ്രത്യുഷസ്സീകൽദേവന്മാരിലെത്തുകദേഹം! 4
- മേധാർഹ, മൃതിഹീന, ഹവ്യവാഹാഗേ, വിശ്വ-
 ത്രാതാവേ, സുയജാവാചനയെ സ്തുതിപ്പൻ ഞാൻ! 5
- മാദകജാലൻ, സ്തോതാവിനായി പ്രശംസ്യൻ നീ
 സാധുവാഹുതി കൈക്കൊണ്ടേറിക സുയുവാവേ;
 പ്രസ്തബ്ധനയിർക്കൊമ്പാവാ, യസ്സു വർദ്ധിപ്പിച്ചു,
 സൽക്കരിയ്ക്കയുംചെയ്തു ദിവ്യരാം ജനങ്ങളെ! 6
- ഉജ്ജലിപ്പിയിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ പ്രജകളാൽ,
 വിശ്വവേദസ്സാം ഹോതാവായ നീ പുരുഷത;
 അബ്ഘോനഗേ, വരുത്തിടണമിവിടത്തിൽ,
 ക്ഷിപ്രമുന്നതജ്ഞാനന്മാരായ ദേവന്മാരെ: 7
- സവിതാവു, ഷസ്തു, ഗ്നി, യശ്വികം, ഭഗവൻ, രാവെ-
 നിവരെ വരുത്തുക, പുലർവേളകൾതോറും;
 സോമനീർ പിഴിഞ്ഞുവെച്ചുജ്ജലിപ്പിയിക്കുന്നുണ്ടു,
 ഹേ മഹായജ്ഞ, ഹവിർവാഹന, നിന്നെക്കണപർ. 8
- ഭൂതനാണല്ലോ, പ്രജാവർഗ്ഗത്തിൽ മഖങ്ങൾക്കു
 നാഥനായരുളുന്ന നിന്തിരുവടിയഗേ;

(പ്രഭാതത്തിൽ) ദേവന്മാരിലെത്തുക; ദേവന്മാരുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു്, അവരെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരുമാറാകട്ടെ.

5. മേധാഹ്—യജനീയ. മൃതിഹീന—മരണരഹിത. ഹവ്യവാഹ—ഹവിസ്സിനെ വഹിക്കുന്നവനേ. വിശ്വത്രാതാവേ—സർവജഗ്രക്ഷക. സുയജാവു്—നല്ല യജാവു്.

6. മാദകജാലൻ—മത്തുപിടിപ്പിയിക്കുന്ന ജാലകളോടുകൂടിയവൻ. സ്തോതാവിനായി—യജമാനനുവേണ്ടി. പ്രശംസ്യൻ—സ്തുത്യൻ. സാധു—വഴിപോലെ, അറിക—ഞങ്ങളുടെ അഭിലാഷം ഗ്രഹിക്കുക. ദിവ്യരാം ജനങ്ങളെ—ദേവകളുടെ ആളുകളെ.

7. വിശ്വവേദസ്സു്—സർവജ്ഞൻ. പുരുഷത—വളരെപ്പേരാൽ വിളിയിക്കപ്പെട്ടവനേ.

8. മഹായജ്ഞ—മഹത്തായ യജ്ഞത്തോടുകൂടിയവനേ. ആഹവനീയാഗ്നിയോടു പറയുന്നതാണിതു്.

എത്തിയ്ക്കുകിഹ സോമപാനത്തിന്നു, ഷണ്ണികൾ
നിദ്ര വിട്ട, രുണനെദുർഗിച്ച ദേവന്മാരെ! 9

വിശ്വദർശനീയനാമങ്ങളേ, വിഭാവസോ,
വിജലിച്ചുരുളുന്ന, മുൻപുലരികൾ നോക്കി;
ഗ്രാമത്തെയെല്ലാം രക്ഷിയ്ക്കുന്നു നിന്തിരുവടി, -
യീ മനുഷ്യർക്കു ഹിതൻ, യജ്ഞത്തിൽപ്പുരോഹിതൻ. 10

ക്രതുസാധകൻ, മാറാക്കായുസ്സു കുറയ്ക്കുവോ, -
നൃതുകൾതോറും ഹോമകാരി, നീയഗേ, ദേവ;
പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കട്ടേ മനുപോലെങ്ങള, മത്ത്യനും
പ്രകൃഷ്ടവിജ്ഞാനനും ദൂതന്മാരും നിന്നെ! 11

മിത്രപൂജകൻ പുരോഹിതനാമവിടുന്ന
മധ്യവർത്തിയായ് ദേവദൂതൃത്തെ വഹിയ്ക്കുമ്പോൾ
പരിഭ്രാജിയ്ക്കുന്ന നിൻജാലകളഗേ, പാര-
മിരമ്പും സമുദ്രത്തിൻ തിരമാലകൾപോലെ. 12

ചെവിയുള്ളോനാമഗേ, കേൾക്കെ, ഴുന്നളുംനേര-
ത്തിവിടുത്തോടൊന്നിയ്ക്കും വഹിദേവരോടൊപ്പം
അധാരത്തിനായ് വന്ന ദർഭയിലിരിയ്ക്കട്ടേ,
മിത്രന, ര്യമാവ, ഹർമ്മുഖഗാമികൾ മറ്റും! 13

ഇന്യോത്രം ചെവിക്കൊള്ളുക, ഗ്നിയാം നാവുള്ളോരും
സത്യവർദ്ധകരുമാം സദ്രാൻ മരുത്തുകൾ;

9. നാഥൻ—രക്ഷിതാവു്. അരുണൻ—സൂര്യൻ.

10. വിശ്വദർശനീയൻ—എല്ലാവർക്കും കാണാവുന്നവൻ. മുൻപുലരികൾ നോക്കി—കഴിഞ്ഞുപോയ പ്രഭാതങ്ങളിലെന്നപോലെ. ഈ മനുഷ്യർ—ഭൂതപിടകകളും യജമാനനും. പുരോഹിതൻ—വേദിയുടെ കീഴ്ക്കവശത്തു സ്ഥാപിതൻ.

11. ക്രതുസാധകൻ—യജ്ഞനിഷ്ഠാദകൻ. ഹോമകാരി—ഹോമം ചെയ്യുന്നവൻ. മനുപോലെ—മനു പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കാറുള്ളതുപോലെ.

12. മിത്രപൂജകൻ—സ്നേഹിതന്മാരെ സൽക്കരിയ്ക്കുന്നവൻ. മധ്യവർത്തിയായ്—യജനമധ്യത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്തു്. ദേവദൂതൃത്തെ വഹിയ്ക്കുമ്പോൾ—ഹവിസ്സു ദേവന്മാർക്കു കൊടുക്കാൻ ഏറ്റുവാങ്ങുമ്പോൾ. പരിഭ്രാജിയ്ക്കുന്ന—മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന.

13. കേൾ—ഞങ്ങൾ പറയുന്നത്. ഇവിടുത്തോടൊന്നിയ്ക്കും—ആഹവനീയാഗ്നിയായ അങ്ങയുടെകൂടെപ്പോരുന്ന. വഹിദേവർ—മറ്റഗ്നികൾ അഹർമ്മുഖഗാമികൾ—പ്രഭാതത്തിൽ (യാഗസ്ഥലത്തെ) ഗമിയ്ക്കുന്നവർ.

സോമനീർ നകരട്ടേ വരണൻ ധൃതകമ്മ്—
സ്തോമനാ, യുഷസ്തോമശപികളൊടുമൊപ്പം!

14

സൂക്തം 45.

പ്രസ്തബൻ ഗൃഷി; അനുഷ്ഠപ്പ് ഹനുസ്സ; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, അങ്ങ് ഇവിടെ വസു—രുദ്രാ—ദിത്യരേയും, ശോഭനേ
യജ്ഞരായി വെള്ളം പൊഴിക്കുന്ന മറുളളവരെയും യജിക്കുക! 1

അഗ്നേ, രോഹിദഗ്വ, സ്തോത്രംകൊണ്ടു വശീകരിക്കുപ്പെടേണ്ട
ന്നവനേ, ഹോതാവിന്നു ഫലം നൽകുന്ന മുപ്പത്തിമൂന്നു ദേവന്മാരെ
ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നാലും! 2

കർമ്മങ്ങളേറിയ ജാതവേദസ്തേ, പ്രിയമേധന്റെയും അത്രി
യുടെയും വിരൂപന്റെയും അംഗിരസ്സിന്റെയുമെന്നപോലെ
പ്രസ്തബന്റെ വിളി കേട്ടരുളുക! 3

പ്രൗഢകർമ്മാക്കളായ യജ്ഞപ്രിയർ അധാരങ്ങളിൽ വിശു
ദ്ധതേജസ്സോടെ വിളങ്ങുന്ന അഗ്നിയെയാണല്ലോ, രക്ഷയ്ക്കു വിളി
യ്ക്കുക. 4

നെയ്യു ഹോമിക്കുപ്പെടുന്നവനേ, ഫലദാതാവേ, ഈ സ്തോത്ര
ങ്ങളും വഴിപോലെ കേൾക്കുക: ഇവകൊണ്ടാണല്ലോ, കണ്ഡപുത്ര
ന്മാർ രക്ഷാത്മം അങ്ങയെ വിളിക്കുന്നത്. 5

ധാരാളം വിവിധാനങ്ങളുള്ളവനേ, ബഹുജനപ്രിയ, അഗ്നേ,
മനുഷ്യവർഗ്ഗം, ഹവിസ്സു വഹിപ്പാൻ, ജാലത്തലമുടിയുള്ള നിന്തി
രുവടിയെ വിളിച്ചുപോരുന്നു. 6

14. സദാനർ—നല്ല ഭാഗത്തോടുകൂടിയവർ; ഫലം വഴിപോലെ നൽകു
ന്നവർ. ധൃതകമ്മസ്തോമനായ്—കമ്മസമൂഹത്തെ കൈക്കൊണ്ടു്.

സൂക്തം 45.

1. യജിക്കുക—പൂജിച്ചാലും.
2. രോഹിദഗ്വ—രോഹിതം എന്ന കതിരയുള്ളവനേ.
3. പ്രിയമേധാദികൾ നാൽപ്പതും ഗൃഷിമാർ തന്നെ.
6. ജാലത്തലമുടി—ജാലകളാകുന്ന കേശം.

അഗ്നേ, ഋതുകളിൽ യജിക്കുന്ന ഹോതാവും ചെവിയുള്ള വനം യശസ്സേറിയവനും ധാരാളം ധനം നൽകുന്നവനുമായ നിന്തിരുവടിയെത്രേ, മേധാവികൾ യാഗങ്ങളിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു പോന്നതു്.

7

അഗ്നേ, മേധാവികൾ സോമം പിഴിഞ്ഞു, ദാതാവായ മനുഷ്യന്റെ ഹവിസ്സെടുത്തു, തേജസ്സേറിയ നിന്തിരുവടിയെ അന്നത്തിനായി വിളിച്ചുവരുത്തുന്നു.

8

കടഞ്ഞുണ്ടാക്കപ്പെട്ടവനേ, ഫലദാതാവേ, പാർപ്പിടം നൽകുന്നവനേ, പുലർകാലത്തു പുറപ്പെടുന്നവരെയും മറ്റു ദേവകളെയും ഭവാൻ സോമപാനത്തിനായി ഇന്നിവിടെ യാഗത്തിൽ വരുത്തുക!

9

അഗ്നേ, അഭിമുഖരായ ദേവകളെയും മറ്റും ഒപ്പം വിളിച്ചു പൂജിക്കുക: സുഫലപ്രദാതാക്കളേ, ഇതാ ഇന്നലെ പിഴിഞ്ഞുവെച്ച സോമം; അതു നുകരുവിൻ!

10

സൂക്തം 46.

പ്രസ്തബൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അശ്വതികൾ ദേവത.

- മുൻവരാത്തോമനയുഷസ്സാകാശത്തിങ്കൽനിന്നിതാ,
ഇന്ദ്രൻ പോകുന്നു; വാക്താം ഞാൻ ദ്രസ്യരേ, നിങ്ങളെത്തുലോം. 1
- സമുദ്രത്തിൻ തന്ത്രജന്മാർ, മനസ്സാൽമനവർഷികൾ,
കർമ്മത്താൽപ്പാർപ്പിടം നൽകുന്നോരല്ലോ, ദ്രസ്യദേവകൾ! 2
- വർണ്ണിക്കപ്പെട്ട വിണ്ണിങ്കൽ, നിങ്ങൾ കേറിയ തേരിനെ
തുരംഗങ്ങൾ വലിക്കുമ്പോൾ സൂതിയ്ക്കും, ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ. 3

8. അന്നത്തിനായി—ഹവിസ്സു സ്വീകരിപ്പാൻ.

10. സുഫലപ്രദാതാക്കളേ—നന്നായി ഫലം നല്കുന്ന ദേവന്മാരേ. ഇന്നലെ പിഴിഞ്ഞുവെച്ച സോമത്തിന്നു തിരോഅഹ്യം എന്നത്രേ പേർ.

സൂക്തം 46.

1. മുൻവരാത്ത—അർദ്ധരാത്രിയിലും മറ്റും ആവിർഭവിക്കാത്ത, ഇപ്പോൾ മാത്രം വന്ന. ഓമന—പ്രിയപ്പെട്ട. ദ്രസ്യർ—അശ്വതികൾ.

2. സമുദ്രത്തിൻ തന്ത്രജന്മാർ—സൂര്യചന്ദ്രന്മാരെന്നപോലെ, അശ്വതികളും, തദ്ദേഹരായാൽ സമുദ്രജാതരാണെന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

നേതാക്കളേ, ദേവകളേ, വെള്ളം വററിയ്ക്കുമീശ്വരൻ
പൂരിപ്പിയ്ക്കുന്നു ഹവൃത്താൽ, കർമ്മദ്രവ്യാവു, പൂരകൻ. 4

ദസ്രതേ, നിങ്ങൾതൻ ബുദ്ധിയ്ക്കേതൊന്നൊരുണർവേകമോ,
കുടിപ്പി, നക്കടംസോമം വോന്മാർ, നതിതൽപരർ! 5

തേജസ്സുകൊണ്ടശ്വകളേ, തിമിരം നീക്കി, ഞങ്ങളെ
തൃപ്തരാക്കുന്നതാമന്നം നിങ്ങളെങ്ങരക്കു നൽകവിൻ! 6

ഈ ഞങ്ങൾതൻ നതികളെക്കുടപ്പൊന്നൊരു തോണിയിൽ
വന്നെത്തുകി, ഞശ്വകളേ; പൂട്ടവിൻ നിങ്ങൾ തേരിനെ: 7

കടൽക്കടവിലുണ്ടല്ലോ വഞ്ചി, യാകാശവിസ്തൃതം;
തൃത്തേരുമുണ്ടു; നിങ്ങൾക്കിങ്ങൊരുങ്ങിപ്പോയി സോമനീർ! 8

ചോദിപ്പിൻ കാണാരേ:—‘സൂര്യരശ്മിയും ഭൂവെളിച്ചവും
മോലസ്ഥാനത്തിതാ! നിങ്ങൾ നില്ലാനോർക്കവെതെങ്ങുവാൻ?’ 9

4. വെള്ളം വററിയ്ക്കുമീശ്വരൻ (വെള്ളത്തെ ആവിയാക്കുന്ന രക്ഷിതാവു്, സൂര്യൻ) ഹവൃത്താൽ (ഞങ്ങളുൾപ്പിച്ച ഹവിസ്സുകൊണ്ടു) ദേവകളെ പൂരിപ്പിക്കുന്നു (തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നു). സൂര്യോദയസമയത്താണല്ലോ, ഹോമം; അതുകൊണ്ടത്രേ, സൂര്യൻ ദേവപൂരകത്വം. നിങ്ങളിരുവരും സൂര്യോദയസമയത്തു വന്നു ചേരുന്നമെന്നു വ്യംഗ്യം.

5. കടംസോമം—മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന സോമനീർ. നതിതൽപരർ—സ്തുതിപ്രിയർ; ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിയാൽ പ്രസാദിച്ചു, സോമനീർ കുടിക്കുവിൻ.

6. തേജസ്സ്—രസവീര്യാദിജ്യോതിസ്സ്. തിമിരം—ദാരിദ്ര്യമാകുന്ന (ഇരുട്ട്)

7. നതികളെക്കുടപ്പാൻ—സ്തുതികൾ മുഴുവൻ കേൾപ്പാൻ. ഒരു തോണിയിൽ സമുദ്രത്തിൽനിന്നു വരുവിൻ. (സമുദ്രമത്രേ, അശ്വകളുടെ പാർപ്പിടം). ഭൂമിയിൽ സഞ്ചരിപ്പാൻ തേർ പൂട്ടവിൻ.

8. നിങ്ങൾക്കു് ഇവിടെ വന്നെത്താൻ ഒരു ക്ലേശവുമില്ല. ആകാശവിസ്തൃതം—ആകാശംപോലെ വിശാലം; വഞ്ചിയുടെ വിശേഷണം. ഒരുങ്ങിപ്പോയി—വരാൻ വൈകരുതു്.

9. ചോദിപ്പിൻ—അശ്വകളോടു ചോദിയ്ക്കുവിൻ. മോലസ്ഥാനം—അന്തരീക്ഷം. നേരം പുലർന്നു; നിങ്ങൾ എവിടെ നില്ക്കാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നു? ഇവിടെ പ്രത്യക്ഷരാകകു എന്നു താൽപര്യം.

- ഏതനീ, കതിരൊളിക്കൊരവാൻ; പൊന്നുപോലായ്, ദിവാകരൻ;
കറുത്തുപോയി താനെന്നു കഥിച്ചാനഗ്നി, നാക്കിനാൽ! 10
- മാർഗ്ഗം സുഗമമായ്ത്തീർന്നു, സൂര്യനല്ല കടക്കുവാൻ;
വിശേഷാൽക്കാണുമാറായീ, വാനിൽനിന്നൊഴുകും കതിർ! 11
- രക്ഷണാർത്ഥമൊരുക്കുന്നുണ്ടോ; രോന്നുമതിഭംഗിയിൽ,
മത്തേകം സോമനീർ മോത്തുമശ്വകംകൊയ് സ്തവോന്മുഖൻ. 12
- മനുവിൽപ്പോലർച്ചകകൽ മേവു നിങ്ങൾ സുവപ്രദർ
സോമപാനത്തിനും സ്തോത്രത്തിന്നുമായ് വന്നുചേരുവിൻ! 13
- നീളെച്ചുറ്റം വോന്മാർത്തൻ പിമ്പേ വരികുഷസ്സൊളി:
ഹവ്യമിച്ഛിജ്ജുവോരല്ലോ, നിങ്ങളല്ലകളിൽ സ്വയം. 14
- സോമമശ്വകളേ, നിങ്ങളിരുപേരും കടിയ്ക്കുവിൻ;
നൽകയും ചെയ്തിനെങ്ങൊക്കെ, നല്ല രക്ഷകളാൽസ്സുഖം! 15

മൂന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

നാലാമധ്യായം

സൂക്തം 47.

പ്രസ്തബൻ ഋഷി; ബൃഹതി ഛന്ദസ്സ്; അശ്വതികൾ ദേവത.
(അന്നന്ദ)

ഇതാ, നിങ്ങൾക്കതിമധുരമാം സോമം,
കുതുവിനെ വളർത്തിടുമശ്വകളേ;

10. കതിർ—സൂര്യശക്തി. ഒളിക്കൊരവാൻ—പ്രഭാതശോഭയെ നേടാൻ. കറുത്തുപോയി—സൂര്യശക്തി വന്നാൽ, അഗ്നി നിഷ്പ്രഭനാകുമല്ലോ. നാക്കിനാൽ—ജ്വാലകൊണ്ടു്.

11. അല്ല കടക്കുവാൻ—രാത്രിയുടെ അപ്പുറത്തു് ഉടയാളിയിൽ ചെല്ലാൻ.

12. രക്ഷണാർത്ഥം—അശ്വതികൾ ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടി. സ്തവോന്മുഖൻ—സ്തോതാവു്, യജമാനൻ.

13. അർച്ചകകൽ—പരിചരിക്കുന്നവന്റെ, യജമാനന്റെ അടുക്കൽ. സ്തോത്രത്തിന്നുമായ്—സ്തോത്രം കേട്ടു പ്രസാദിപ്പാനുമായ്.

14. ചുറ്റം—സഞ്ചരിക്കുന്ന. നിങ്ങളുടെ പിന്നാലെയാവണം, ഉഷശ്ലോഭയുടെ വരവു്; മുമ്പിൽ, നിങ്ങളുടെ ആഗമനത്തിന്റെ ശോഭ; പിമ്പിൽ, ഉഷസ്സിന്റെ ശോഭ. നിങ്ങൾ പുലർച്ചയ്ക്കുമുമ്പു വരണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നു് ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ പറയുന്നു.

കുടിപ്പിനി, നല്ലെപ്പിഴിഞ്ഞതാമിതു;
കൊടുക്കവിൻ, ഹോതാവിനു രത്നങ്ങളും! 1

ത്രിലോകചാരിയായ് തളമരം മൂന്നു—
ഉള്ളലുപ്പൊൻതേരിൻ വരിക, ശ്വപികളേ;
ഹവിസ്സൊക്കുന്നത്ര കൂട്ടുവിജ്ഞാപനം
വോന്മാർക്കായ്;—കേരളപ്പിനവരുടെ വിളി! 2

സ്വദിത്യുവിനതിമധുരമാം സോമം,
കൂട്ടുവിനെ വളർത്തിടുമശ്വപികളേ;
യുതദ്രവിണരായ് രഥമേറിയിഹ
പ്രഭാതാവിൻ ചാരേ വരിക ദ്രവ്യരേ! 3

മഖത്തെ, മുട്ടർവേരികളിലിരു—
നഖിലജ്ഞൻ നിങ്ങൾ നന്നുവിൻ തേനാൽ;
വോന്മാർക്കായ് സോമം പിഴിഞ്ഞശ്വപികളേ,
സുവർണ്ണരാം കണ്ണൻ വിളിപ്പ നിങ്ങളെ! 4

വരം നൽകി നിങ്ങൾ, ശുഭേശർ കണ്ണനെ—
പ്പരിപാലിച്ചല്ലോ, കനിഞ്ഞശ്വപികളേ;
അതേവിധം രക്ഷിയ്ക്കുവിനങ്ങളെയും;
കൂട്ടുവർദ്ധനരേ, കുടിത്യുവിൻ സോമം! 5

സൂക്തം 47.

1. ഹോതാവ്—യജമാനൻ. രത്നങ്ങൾ—രഥധനങ്ങൾ.
2. തളമരം—കെട്ടുകുറി.
3. സ്വദിത്യുവിൻ—നക്ഷത്രവിൻ. യുതദ്രവിണരായ്—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ ധനമെടുത്തു്. ഇഹ—ഇന്ന്. പ്രഭാതാവ്—ഹവിസ്സു നൽകുന്നവൻ, യജമാനൻ.
4. അഖിലജ്ഞ(സർവ്വജ്ഞ)രായ നിങ്ങൾ മുട്ടർവേരികളിൽ (മൂന്നിടത്തായി വിരിച്ച ഭൂഭാഗത്തിൽ) ഇരുന്നു, മഖത്തെ (യാഗത്തെ) തേനാൽ (തേനിന്നൊത്ത സോമരസംകൊണ്ടു) നന്നുവിൻ. സുവർണ്ണൻ—നല്ല നിറം (ശോഭ) ഉള്ളവർ.
5. ശുഭേശർ—സൽക്കർമ്മപാലകരായ നിങ്ങൾ.

രഥേ കൊണ്ടുവന്നില്ലയോ ധനവുമായ്—
സ്സദാസ്സിനു ദ്രോശികൾ നിങ്ങളന്നം;
തിരുവിണ്ണിൽനിന്നോ സമുദ്രത്തിൽനിന്നോ
പുരകാമ്യം ധനമണപ്പിനെങ്ങളിൽ !

6

അരികത്തായ് വരാ, മകലത്തായ് വരാ,—
മിരിപ്പതു നിങ്ങളയി നാസത്യരേ;
അവിടെനിന്ന, ക്കരങ്ങളോടൊപ്പം—
മരിയ തേരേറി വരുവിനെങ്ങളിൽ !

7

ഭോന്മാരെക്കൊണ്ടുവരുട്ടെ യജ്ഞത്തിൽ,—
സ്സവനസേവികൾ കതിരകൾ നേരേ;
സുഭാനനാം ശുഭ്രീയന്നു ചോറുമായ്
സ്ഥിതിചെയ് വിൻ, ദർഭകളിൽ നേതാക്കളേ !

8

പ്രഭാതാവിനായിഭനം കൊണ്ടുപോരു—
നന്തേതിലോ നിങ്ങൾ സദാ നാസത്യരേ;
വരുവിനാ, സ്സുര്യപ്രഭമായ തേരിൽ,
നറുത്തേനാം സോമരസം നകരുവാൻ !

9

വിഹിതോക്ത്വാ ക്കരായ് തുളോം രക്ഷയ്ക്കുങ്ങൾ
വിളിപ്പു നിങ്ങളെലുനാശ്യാശ്വികളേ;

6. രഥേ—തേരിൽ. ധനവുമായ്—ധനത്തോടുകൂടി. സുഭാസ്സം—ഒരു രാജാവ്. സമുദ്രം—അന്തരീക്ഷമെന്നു സായണാചാര്യർ. പുരകാമ്യം—വളരെ ആളുകളാൽ കാമിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടതു്. എങ്ങളിൽ അണപ്പിൻ—ഞങ്ങൾക്കു കൊണ്ടു വന്ന തരുവിൻ.

7. അരിയ—പ്രിയപ്പെട്ട, ശോഭനമായ. അക്കരങ്ങളോടൊപ്പം (സുര്യോ യസമയത്തു്) എങ്ങളിൽ (ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ) വരുവിൻ.

8. സവനസേവികൾ—പതിവായി യാഗങ്ങളിൽ ചെല്ലുന്നവ. സുഭാന നാം ശുഭ്രീയന്നു ചോറുമായ്—നല്ല ഭാനത്തോടുകൂടിയ സൽക്കർമ്മിയ്ക്കു, യജമാനനു, കൊടുപ്പാൻ അന്നത്തോടുകൂടി. സ്ഥിതിചെയ് വിൻ—ഇരിയ്ക്കു വിൻ.

9. പ്രഭാതാവിനായി—യജമാനനു കൊടുപ്പാൻ. സദാ—പതിവായി. നറുത്തേനാം—മധുമധുരമായ.

സദാ കണ്വരുടെ പ്രിയസദസ്സികൾ
മധുവെത്ര നകന്നിരിയ്ക്കുന്ന നിങ്ങൾ !

10

സൂക്തം 48.

ഋഷിച്ചന്ദസ്സകൾ മുന്പേത്തവ; ഉഷസ്സ് ദേവത.
(കാകളി)

ദ്യോവിൻമകളാമുഷസ്സേ, വിഭാവരി,
ദേവി, നീയെഴുദാര്യമാൻ ധനത്തൊടു
പീവരാനത്തൊടു, സമ്പത്തൊടുംകൂടി—
യാവിഷ്ഠരിയ്ക്കുകെങ്ങൾക്കു പുലരിയെ !

1

സ്വത്തൊക്കെ നല്ലം ഗവാശ്വാധ്യമാർ നിങ്ങൾ—
ഒത്ര വന്നെത്തി, ജനത്തിൻ പൊറുപ്പിനായ് !
സത്യപ്രിയം ചൊല്ലുകെന്നെക്കുറിച്ചെ, ക—
ലെത്തിയ്ക്ക, ധന്യർതൻ വിത്തം പുലരി, നീ !

2

സ്വാഗമനത്തിലൊരുക്കിയ തേർകളെ,—
സ്സാഗരത്തിൽഭുനകാംക്ഷികൾപോലവേ
നേർക്കു നടത്തിച്ചുകൊണ്ടുഷസ്സാം ദേവി
പാക്കാൻ തുടങ്ങി; പരത്തി വെളിച്ചവും.

3

10. വിഹിതോക്മാക്കുരായ്—ഉക്തം, അക്കം എന്നീ സ്തോത്രങ്ങൾ
ചൊല്ലി. ധനാശ്യാശ്ചികൾ—സമ്പത്തേറിയ അശ്ചികൾ. സദസ്സ്—യജ്ഞ
സ്ഥാനം. മധു—സോമരസം. അതിൻവണ്ണം, ഇപ്പോഴും നകരുവിൻ.

സൂക്തം 48.

1. ധനത്തൊടു പീവരാനത്തൊടു സമ്പത്തൊടുംകൂടി—ത്തങ്ങൾക്കു തു
രാൻ ധനത്തൊടു തടിച്ച (മഹത്തായ) അന്നത്തൊടു സമ്പത്തൊടു (ഗവാ
ശ്വാഭിയൊടു)കൂടി, പുലരിയെ ആവിഷ്ഠരിയ്ക്കുക (പ്രഭാതത്തെ പ്രത്യക്ഷമാക്കുക,
പ്രഭാതത്തിൽ വന്നുചേരുക). വിഭാവരി എന്നതു് ഉഷസ്സിന്റെ മറ്റൊരു
പേരാണ്.

2. സ്വത്തൊക്കെ നല്ലം—സർവ്വസമ്പദാശ്രികൾ. നിങ്ങൾ—ഉഷോദേവത
മാർ. എത്ര വന്നെത്തി—വളരെ പ്രാവശ്യം വന്നിരിയ്ക്കുന്നു. ധന്യർ—ധനവാ
ന്മാർ.

3. സ്വാഗമനത്തിൽ—താൻ പോരുമ്പോൾ. ധനകാംക്ഷികൾ പോലവേ
—കച്ചവടക്കാർ സാഗരത്തിൽ തോണികളെയെന്നപോലെ.

നിന്നാഗമത്തിലുഷസ്സേ, പ്രദാനത്തി-
നന്നുന്നു, വിജ്ഞാതമേവർത്തൻ മാനസം;
അന്നരന്മാരുടെ പേരെടുത്തു പുക-
ഴ്ത്തുന്നു കണ്ഡൻ, മഹാമേധാവിയിപ്പൊഴേ!

4

വൃദ്ധത ജീവികൾക്കേകുമുഷസ്സാകെ
വൃത്തി ചേർപ്പാനൊ,രു വീട്ടമ്മപോലവേ
വന്നുചേരുന്നു; കാലുള്ളോർ നികേതത്തിൽ-
നിന്നിറങ്ങുന്നു; പറക്കുന്നു പക്ഷികൾ.

5

കാലുറപ്പിണ്ണാത്തുഷോഭേവി നല്ലാളെ
വേലയ്ക്കിറക്കുന്നു, യാചകന്മാരെയും;
ഹേ വാജിനീവതി, നിൻപുലർവേളയിൽ-
പ്പോവാതടങ്ങിയിരിയ്ക്കാ, പറവകൾ.

6

സുരനുദിസ്തുമിടത്തിനെക്കാളതി-
ദൂരത്തുനിന്നൊ,രുന്റു രഥങ്ങളിൽ
മാനുഷലോകത്തിലെയ്ക്കെഴുന്നള്ളുന്നു,
ചേണററ സൌഭാഗ്യമൊക്കുമുഷസ്സിറവൾ!

7

ദ്യോവിനകളാം സുനേത്രി, പണക്കാരി,
ജീവികളെല്ലാം വണങ്ങുമുഷസ്സിറവൾ

4. ആഗമം—ആഗമനം. ഉന്നുന്നു—താൽപര്യപ്പെടുന്നു. ഇപ്പൊഴേ—നീ
വന്ന സമയത്തുതന്നെ. ദാനവും ദാതുസ്സതിയും പ്രഭാതത്തിൽത്തന്നെ ചെയ്യപ്പെ-
ടുന്നത് ഉഷസ്സിന്റെ പ്രഭാവത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു.

5. വൃദ്ധത ജീവികൾക്കേകും—ഓരോ പുലരിയിലും ആയുസ്സിന്റെ ഓരോ
അംശം കുറഞ്ഞു, ജീവികൾ വാലുകൾക്കടയുന്നു. ആകെ വൃത്തി ചേർപ്പാൻ—എല്ലാ-
ടത്തും സ്വച്ഛത വരുത്താൻ. വീട്ടമ്മ—ഗൃഹകൃത്യങ്ങൾ നടത്തിയ്ക്കുന്ന ഗൃഹിണി.
കാലുള്ളോർ നികേതത്തിൽനിന്നിറങ്ങുന്നു—മനുഷ്യരും മറ്റും ഉറക്കംവിട്ടു പാപ്പി-
ടങ്ങളിൽനിന്നു സ്വന്തം സ്വന്തം ജോലികൾക്കായി പുറപ്പെടുന്നു.

6. കാലുറപ്പിണ്ണാത്ത—നല്ലാതെ വേഗം പോയ്ക്കളയുമല്ലോ, പുലർക്കാ-
ലം. യാചകന്മാരെയും വേലയ്ക്കു് (കൊടുക്കുന്നവരുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ പോകാൻ)
ഇറക്കുന്നു. വാജിനീവതി—ഉഷോഭേവതയുടെ ഒരു പേർ.

8. സുനേത്രി—അഭിമതമലത്തെ നന്നായി കൊണ്ടുവരുന്നവൾ. ഈ
ഉഷസ്സു ജഗത്തിനു് ഇഷ്ടത്തെ നൽകുന്നു; അനിഷ്ടത്തെ നീക്കുന്നു.

തുവെളിച്ചം പരത്തുന്നു; തുരത്തുന്നു
മാൽ വളർപ്പോരെയും വിഭേഷികളെയും! 8

ഭ്യോവിന്ദകളാമുഷസ്സേ, കളീർമയെ—
പ്പാവുന്ന കാന്ത്യാ വിളങ്ങുകെമ്പാടുമേ,
കൂരിരുൾ നീക്കി, പ്രതിഭിനം ഞങ്ങൾക്കു
വാന്ദന സൗഭാഗ്യമെത്തിച്ചുകൊണ്ടു നീ! 9

അല്ലകറുന്ന സുനേത്രീയാം നിങ്കലാ—
ണല്ലോ, ജഗത്തിന്റെ ചേഷ്ടയും ജീവനും;
ഇങ്ങത്തുകാ, നീ വിഭാവരി, വൻതേരി—
ലെ;—ങ്ങൾ വിളിപ്പതു കേൾക്ക നാനാധനേ! 10

കൈക്കൊള്ളുമാറാക്ഷസ്സേ, മനുഷ്യരും—
ണ്ടാക്കും വിചിത്രമാമനം കനിഞ്ഞു നീ;
നിന്നെ സ്തുതിക്കുന്ന യജ്ഞപ്രവൃത്തരാം
ധന്യരെക്കൊണ്ടാക്കുക, ധാരത്തിങ്കൽ നീ! 11

വ്യോമത്തിൽനിന്നിങ്ങുഷസ്സേ, വരുത്തുക,
സോമപാനത്തിനു വാനോരെയൊക്കയും;
എത്തിക്കൂ, നീ ബഹുഗോവാജികളെയും
സ്തുത്യസുവീര്യമാമനവും ഞങ്ങളിൽ! 12

ആരുടെ തേജസ്സു കല്യാണകാരിയായ്
വൈരിവിധംസിയായ്ക്കൊണപ്പെട്ടന്നിതോ;
നമ്മൾക്കു നൽകട്ടെ വിത്തമുഷസ്സുവരം
ശർമ്മം, വിശ്വവരേണ്യം, ശുഭാത്മകം! 13

9. കളീർമ—ആറ്റാദം.

10. വിഭാവരി—ഉഷഃപര്യായം. നാനാധനേ—വിവിധങ്ങളായ ധനങ്ങളോടുകൂടിയവളേ.

11. മനുഷ്യർ—യജമാനനും മറ്റും. ധന്യർ—സുകൃതികൾ. അധാരം—ഹിംസാരഹിതമായ യാഗം.

12. വ്യോമം—അന്തരീക്ഷം. വാനോർ—ദേവകൾ. സ്തുത്യസുവീര്യം—സ്തുത്യവും നല്ല വീര്യത്തോടുകൂടിയതും.

13. ശർമ്മം—സുഖപ്രദം. വിശ്വവരേണ്യം—സർവ്വാഭികാമ്യം. ശുഭാത്മകം—ശോഭനരൂപം. മൂന്നും വിത്തത്തിന്റെ വിശേഷണം.

അന്നവും രക്ഷയും തേടി, മഹിതയാം
നിന്നെയല്ലോ തുലോം വാഴ്ത്തി, പൂർവ്വചിന്താർ;
കൊണ്ടോടുകമ്മട്ടുഷസ്സേ, തെളിഞ്ഞൊളി—
കൊണ്ടു, സമ്പത്തൊത്തൊത്തൊത്തൻ സ്തോത്രവും ! 14

തുവെളിച്ചത്താലുഷോഭേവി, സാമ്പ്രതം
ഭ്യോവിൻപടികൾ തുറന്നിങ്ങു വന്ന നീ
തന്നരുകെങ്ങരക്കു, നിർബാധവിസ്തീർണ്ണ—
സുന്ദരഗേഹവും, ഗോയുതമന്നവും ! 15

തന്നരുകെങ്ങരക്കുഷസ്സേ, പലതരം
കുന്നിച്ചു വിത്തവും, ഗോനികരത്തെയും;
വന്ദ്യേ, സമസ്താരിമർദ്ദിയാം കീർത്തിയും
തന്നരുകുന്നവും, നീ വാജിനീവതി ! 16

സൂക്തം 49.

പ്രസ്താവൻ ഭൃഷി; അനഷ്ടപ്പ് ഹന്ദസ്സ്; ഉഷസ്സ് ദേവത.
(കാകളി)

പുതമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ വരികിങ്ങു,
മീതേ വിളങ്ങുന്ന വാനിങ്കൽനിന്നു നീ :
നിന്നെയെത്തിയ്ക്കട്ടെ, സോമവാൻതൻ ഗൃഹം—
തന്നിലുഷസ്സേ, തുടപ്പാനു ഗോവുകൾ ! 1

14. മഹിത—പൂജിത. സമ്പത്തു—ത്തൈര തന്ന ഹവിസ്സ്.

15. ഭ്യോവിൻപടികൾ—ഇരുട്ടടഞ്ഞിരുന്ന കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമാകുന്ന ദിഗ്ഭാഗങ്ങൾ. ഗോയുതം—ഗോക്കളോടുകൂടിയതു്; അന്നത്തെയും ഗോക്കളെയും.

16. സമസ്താരിമർദ്ദി—ശത്രുക്കളെയെല്ലാം നശിപ്പിക്കുന്നതു്. വാജിനീവതി—ഉഷോഭേവത.

സൂക്തം 49.

1. സോമവാൻ—സോമത്തോടുകൂടിയവൻ, യജമാനൻ. തുടപ്പാർന്ന ഗോവുകൾ—ചുക്കുന്ന പൈക്കളത്രേ, ഉഷസ്സിന്റെ വാഹനം.

ദ്യോവിൻകമാരി, നീ കേരമാറുള്ളതു
 സൌവർണ്ണമാമേതു സൌഖ്യദത്തേരിലോ;
 കല്പിച്ചതിലൂടെ വന്നുചേർന്നീടുകി—
 നിപ്പോളുഷസ്സേ, സുഹവ്യപ്രഭങ്കൽ നീ ! 2

വെൺനിറം വീശുമുഷസ്സേ, തിരുവടി
 വന്നുചേരുന്നതു കണ്ടാൽത്തെരുതെരെ
 പോക്കു തുടങ്ങും, ദിഗന്തങ്ങളിൽനിന്നു
 നാല്ക്കാലിയുമിരുകാലിയും പക്ഷിയും. 3

കൂരിരുൾ പോക്കിയുഷസ്സേ, കതിർകളാൽ—
 പ്ലാരിൽ വെളിച്ചം പരത്തി ലസിപ്പു നീ;
 സ്തോത്രവചസ്സുകൾകൊണ്ടുബ്ബേതിയെ
 വാഴ്ത്തുന്നു കണ്വർ, ധനാവാപ്തിവാഞ്ചരയാൽ ! 4

സൂക്തം 50.

പ്രസ്തബൻ ദൃഷി; ഗായത്രീയും അനുഷ്ടുപ്തം ഹനുസ്സുകൾ; സൂര്യൻ ദേവത.

എടുത്തുപൊക്കുന്നു, ജഗത്തിന്നു കാണായ്വരംവിധം,
 ആജാതവേദസ്സായുള്ള സൂര്യദേവനെ രശ്മികൾ ! 1
 അച്ഛോരർപോലെ മായുന്നു രാക്കളും താരകങ്ങളും,
 വെളിച്ചം പാരിൽ വീശുന്ന സൂര്യനിങ്ങെഴുന്നള്ളവേ ! 2
 ഇവന്റെയടയാളങ്ങൾ കിരണങ്ങൾ ജനങ്ങളെ
 ക്രമേണ തൃക്കൺപാട്കന്ത: കത്തുമഗ്നികൾപോലവേ ! 3

2. സൌവർണ്ണം—സ്വർണ്ണമയം. സുഹവ്യപ്രഭങ്കൽ—നിനക്കു നല്ല ഹവിസ്സു തരുന്ന യജമാനന്റെ അടുക്കൽ.

4. ധനാവാപ്തിവാഞ്ചര—ധനം കിട്ടേണമെന്ന അഭിലാഷം.

സൂക്തം 50.

1. ജാതവേദസ്സ്—ജനിച്ചതിനെ (ജീവലോകത്തെ) എല്ലാം അറിഞ്ഞവൻ.

2. രാക്കൾ—രാത്രികൾ. സൂര്യനുദിയിുന്നതോടെ ചോരൻ ഒളിയിരുമല്ലോ. താരകങ്ങൾ—നക്ഷത്രങ്ങൾ.

വിശ്വൈകൃതം, തരണിയല്ലോ, ജ്യോതിഷ്കരൻ ഭവാൻ;
അന്തരീക്ഷപുരപ്പാകെശ്ശോഭിപ്പിക്കുന്നു സൂര്യ, നീ. 4

ദേവപ്രജകൾതൻ മുന്നിൽ മനുഷ്യരുടെ മുന്നിലും
ഉദിച്ചുപോരുന്നു ഭവാൻ, വാർവിണ്ണിൻ മിഴിമുന്നിലും! 5

ഹേ പാവക, വെളിച്ചത്താലിജ്ജനാവാസഭൂമിയെ
ക്രമാൽ ക്രമാൽസ്സമീക്ഷിപ്പോന്നല്ലോ, വരണനാം ഭവാൻ! 6

വിശാലമാം ദൃലോകത്തിൽ വിശേഷാലണയുന്നു നീ,
സൂര്യ, രാപകൽ നിർമ്മിച്ചും, ഭൂതജാതത്തെ നോക്കിയും! 7

തേരിലേഴു ഹരിത്തുകൾ വഹിക്കുന്ന പ്രകാശക,
കതിർക്കേശങ്ങളായ ഭവാനെദ്ദേവ, ഭാസ്കര! 8

തേരിക്കു പുട്ടുന്നു, വീഴ്ത്താതെ പായുമേഴശ്വമാതരെ;
സ്വയമേ ചേരുമവയാലെഴുന്നള്ളുന്നു ഭാസ്കരൻ. 9

4. തരണി—സൂര്യപര്യായങ്ങളിലൊന്നു്. വളരെ വഴി കടക്കുന്നവൻ എന്നു പദാർത്ഥം:

‘‘യോജനാനാം സഹസ്രേ ദ്വേ ദ്വേ ശതേ ദ്വേ ച യോജനേ
ഏകേന നിമിഷാർദ്ധേന ക്രമാമാണ, നമോസ്തു തേ.’’

എന്ന പദ്യം ഇവിടെ സൂരണിയം. ജ്യോതിഷ്കരൻ—ജ്യോതിസ്സിനെ (പ്രകാശത്തെ) ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ

5. ദേവപ്രജകൾ—മതത്തുകൾ. വാർവിണ്ണ്—വിശാലമായ സ്വർഗ്ഗം. സൂര്യനെ നോക്കുന്ന ആർക്കും തോന്നുമല്ലോ, ‘എന്റെ മുമ്പിലാണ്, ഉദിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന്’!

6. പാവക—ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നവനെ. വരണൻ—അനിഷ്ടനിവാരകൻ. സമീക്ഷിക്കുക—നോക്കുക; പ്രകാശിപ്പിക്കുക എന്നു സാരം.

7. ദൃലോകം—അന്തരീക്ഷം. രാപകൽ—രാത്രികളും പകലുകളും. ഭൂതജാതം—ജീവജാലം.

8. ഹരിത്തുകൾ—അശ്വങ്ങൾ; അല്ലെങ്കിൽ രശ്മികൾ. കതിർക്കേശങ്ങൾ—കിരണങ്ങളാകുന്ന തലമുടി.

9. അശ്വമാതരെ—പെൺകതിരുകളെ. അവ സ്വയമേ ചേരുന്നവയാണ്; കൊണ്ടുവന്നു പുട്ടേണ്ട. എഴുന്നള്ളുന്നു—യാഗശാലയിലേയ്ക്കു വരുന്നു; അവിടേയ്ക്കു് ഹവിസ്സർപ്പിക്കണം.

ഇരുളിൻമീതേ മുന്തിയ
തേജസ്സിനെ നോക്കിയുപചരിയ്ക്കുക നാം,
ദേവകളിൽവെച്ചു ദേവനും—
മുത്തമതേജസ്സുമായ കതിരവനെ! 10

ഇപ്പൊഴുതുദിച്ചുപൊങ്ങി
ഭ്യോവിൽക്കേറും പ്രിയപ്രകാശൻ നീ
പേർത്തു ശമിപ്പിച്ചരുളുക,
ഏദ്രോഗവുമക്ക, പച്ചനിറവും മേ. 11

വെണ്ണാവു, തത്തകളിലോ
ശാരികകളിലോ ഇവന്റെ പച്ചനിറം;
അരിതാരമരങ്ങളിലും
കൊണ്ടേല്പിയാ, മിവന്റെ പച്ചനിറം! 12

സർവബലത്തൊടുമൊത്തെ,ൻ—
ശത്രുവിനെക്കൊല്ലുവാനിതാ, സൂര്യൻ
നന്നായുദിച്ചയർന്നാൻ;
എന്നാൽ, ഞാൻ ഹിംസിയായ്ക ശത്രുവിനെ! 13

സൂക്തം 51.

അംഗിരസ്സിന്റെ പുത്രൻ സവ്യൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപും
ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(കേക)

ആ മേഷൻ പുരുഹൂതനുകിനു വില്ലോൻ, വിത്ത—
സ്തോമാബ്ധിയിറുന്നിമ്പം വളർപ്പിൻ, സ്തുതികളാൽ:

10. തേജസ്സിനെ—സൂര്യന്റെ ദീപ്തിയെ.

11. പ്രിയപ്രകാശൻ—ഏവക്കും പ്രിയപ്പെട്ട പ്രകാശത്തോടുകൂടിയവൻ.
മേ—ഏന്റെ. ഏദ്രോഗവും പച്ചനിറവും (ദേഹത്തിൽ വന്നുകൂടിയ വൈവർണ്യവും) ശമിപ്പിച്ചരുളുക.

12. എന്റെ പച്ചനിറം തത്തകൾക്കും മറ്റുമേ ചേരൂ; മനുഷ്യന്നു ചേരില്ല.
അതിനാൽ ഇതു ശമിപ്പിച്ചരുളുക.

13. ശത്രുവിനെ (രോഗത്തെ) ഞാൻ ഹിംസിയായ്ക്ക (ഹിംസിക്കാതിരിയ്ക്കട്ടെ); എന്റെ ശത്രുവിനെപ്പോലും ഞാൻ ഉപദ്രവിയ്ക്കില്ല. സൂര്യൻതന്നെ എന്റെ വൈവർണ്യ രോഗത്തെ ശമിപ്പിച്ചരുളട്ടെ.

- ആരുടെ കർമ്മം വെയിൽപോലവേ നരക്കീഴും,
സ്ഫാശാനഭവനാമാ വിപ്രനെപ്പൂജിക്കുവിൻ! 1
- ദ്രോണിഗമനനാം കെല്ലേറുമിന്ദ്രന്തങ്ക—
ലൊത്ത കാവലായ് നിന്നാർ ഭക്ഷരാം മരുത്തുക്കൾ;
മഹാമന്താവായ് വാനെത്താളി വീശുന്ന ശത—
ക്രതുവെ പ്രേരിപ്പിച്ചു സുഗുതോക്തിയും ചാരേ. 2
- അംഗിരസ്സുകൾക്കായിത്തുറന്നു ഗോത്രത്തെ നീ—
യ;—ത്രിയെശ്ശതഭാരങ്ങളിൽനിന്നയച്ചു നീ;
സ്വത്തുമനവും കൊണ്ടുവന്നു നീ വിമദനായ്;
സുതമാടിച്ച് പോരിൽ വജ്രത്തെ, വാസ്തവ്യനായ്! 3
- തുറന്നു വെള്ളത്തിന്റെ പാഴടപ്പുകളെ നീ;
ഗിരിമേൽ നിക്ഷേപിച്ചു, ദാനവരുടെ ധനം;

സൂക്തം 51.

അംഗിരസ്സ് എന്ന ഋഷി ഇത്രുലധ്യനായ ഒരു പുത്രനെ കാംക്ഷിച്ച ദേവത കളെ ഉപാസിച്ചുതുടങ്ങി. അപ്പോൾ, ഇന്ദ്രൻ, സ്വതുലധ്യനായ ഒരുവൻ ഉണ്ടാകരുതെന്നു കരുതി, താൻതന്നെ അംഗിരഃപുത്രനായി ജനിച്ചു; ആ പുത്രനത്രേ, സവ്യൻ.

1. ആ മേഷൻ—ഇന്ദ്രൻ ഒരാടായിച്ചമഞ്ഞു മേധാതിഥി എന്ന ഋഷിയുടെ സോമം കുടിച്ചുകളഞ്ഞു; അപ്പോൾ ആ ഋഷി ഇന്ദ്രനെ ആടെന്നു വിളിച്ചു. അതിനാൽ ഇന്ദ്രനു മേഷമെന്ന പേർ ഇന്നും നിലനില്ക്കുന്നു. ഋക്കിനു വില്ലോൻ—ഋക്കാനു വില്യം തന്നെത്താൻ വില്ക്കുന്നവൻ; സ്നോതാവിനു വശഗനായിത്തീരുന്നവൻ, സ്ഫാശാനഭവൻ—പ്രവൃദ്ധോപഭോഗൻ. വിപ്രൻ—മേധാവി.

2. ദ്രോണിഗമനൻ—ശോഭനമായ യാത്ര (ജൈത്രയാത്ര)യോടുകൂടിയവൻ. വൃത്രയുദ്ധത്തിൽ മറ്റു ദേവകളെല്ലാം പിന്മാറിക്കളഞ്ഞു; എന്നാൽ ഭക്ഷരായ (സമർത്ഥരായ) മരുത്തുക്കൾ ഇന്ദ്രന്റെ രക്ഷകരായി നിന്നു. മഹാമന്താവ്—ശത്രുക്കളുടെ ഗർവ്വക്കുനവൻ. സുഗുതോക്തി—പ്രിയസത്യയായ വാഗ്ദേവി. പ്രേരിപ്പിച്ചു—ഗേവൻ, പ്രഹരിയ്ക്കുക എന്നുസാഹചര്യത്തിൽ.

3. ഗോത്ര(മേഘ)ത്തെ തുറന്നു—മഴപെയ്യിച്ചു. അല്ലെങ്കിൽ. ഗോത്രത്തെ (പേണികളാൽ അപഹൃതമായ ഗോസമൂഹത്തെ) തുറന്നു (വെളിപ്പെടുത്തി); അസുരന്മാരാൽ ശതഭാരയന്ത്രങ്ങളിലിടപ്പെട്ട അത്രിയെ (അത്രി എന്ന ഋഷിയെ) മോചിപ്പിച്ചയച്ചു വിമദൻ—ഒരു ഋഷി. വാസ്തവ്യനായ്—സ്തുതിച്ചുനില്ക്കുന്നവനുവേണ്ടി.

4. വെള്ളത്തിന്റെ പാഴടപ്പുകളെ—മേഘങ്ങളെ. ദാനവരുടെ (വൃത്രാദികളുടെ) ധനം കൈവശപ്പെടുത്തി, ഗിരിമേൽ (സ്വാവാസസ്ഥാനമായ പർവ്വതം)

വൃത്രനാം വിദ്രോഹിയെക്കൊന്നു നീ കരുത്താലേ;
പ്രത്യക്ഷമാകുംവണ്ണം കേററി, സൂര്യനെ വാനിൽ! 4

സ്വധയെ സ്വന്തം തെളിവായിലേ തുകിപ്പോന്ന
ധൃതമായരെബ്ബോൻ മായയാൽപ്പറപ്പിച്ചു;
പിപ്രൂവിൻ പുരങ്ങളെപ്പൊതുക്കി, ദയാലു നീ;
ദസ്യയുദ്ധത്തിലുജിശ്വാവിനെസ്സംരക്ഷിച്ചു! 5

അഭിരക്ഷിച്ചു ഭവോൻ കത്സനെശ്ശുഷ്പോരി—
ല;—തിമിഗന്തവ്യന്നായ്ക്കൊന്നു ശംബരനെയും;
കൂറനർബുദൻതങ്കൽച്ചുവട്ടിക്കേരീ കാലാൽ;
മാറാരെ മമിപ്പതിൽ ശ്രദ്ധാലു, ഭവോൻ പണ്ടേ! 6

നില്പുണ്ടു പിന്മാറാതേ നിവിലെജസ്സും നിങ്കൽ;
നിൻതിരുമനം സോമപാനത്തിനിമ്പംകൊരവു;
വജ്രമുണ്ടല്ലോ—ഞങ്ങരക്കുറിയാം—നിൻതൃക്കയ്യിൽ;
വിച്ഛേദിച്ചരുൾ നീ വൈരിതൻ വീരല്ലാമേ! 7

മാന്യന്മാരെയും കള്ളന്മാരെയുമറിഞ്ഞിട്ടു
മാറാരെശ്ശിക്ഷിച്ചടക്കുക, നീ യജ്ഞസ്ഥന്നായ്;
പേർത്തുണർത്തുക യജമാനനെസ്സുശക്തൻ നീ;
വാഴ്ത്താവു മഖങ്ങളിൽ, ത്വൽക്കർമ്മമിതെല്ലാം ഞാൻ! 8

ത്തിൽ) നിക്ഷേപിച്ചു. പ്രത്യക്ഷമാകുംവണ്ണം—അതുവരെ, കനത്ത മൂടലിലായിരുന്നു, സൂര്യൻ.

5. സ്വധ—ഹവിസ്സ്. തെളിവായിലേ—തെളിഞ്ഞ വായിൽത്തന്നെ; അഗ്നിയിലല്ല, ധൃതമായർ—മായാവികൾ, അസുരർ. മായ—ജയോപായ ജ്ഞാനം. പിപ്രൂ—ഒരസുരൻ; അവനാൽ ഉപദ്രവിക്കപ്പെട്ട ഉജിശ്വാവിനെ (എന്ന യജമാനനെ) സംരക്ഷിച്ചു. ദസ്യയുദ്ധം—ദസ്യക്കളോടുള്ള യുദ്ധം.

6. കത്സൻ—ഒരു ദൃഷ്ടി. ശുഷ്പോരിൽ—ശുഷ്ണൻ എന്ന അസുരനെ കൊല്ലാൻ ചെയ്ത യുദ്ധത്തിൽ. അതിമിഗന്തവ്യന്നായ്—ദിവോദാസനെ രക്ഷിപ്പാൻ വേണ്ടി. അർബുദൻ—ഒരസുരൻ.

7. വിച്ഛേദിയ്ക്കുക—മുറിയ്ക്കുക, നശിപ്പിയ്ക്കുക. വീര്യം—വീര്യം.

8. അറിഞ്ഞിട്ട്—തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ട്. യജ്ഞസ്ഥന്നായ്—യജമാനനു വേണ്ടി. മാറാരെ—യജ്ഞവിരോധികളെ. യജമാനനെ പേർത്തുണർത്തുക—യജ്ഞം യഥാവിധി അനുഷ്ഠിപ്പിച്ചാലും.

കീഴടക്കുന്ന യജ്ഞപ്രവൃത്തന, യജ്ഞരെ;
വീഴിച്ചു സ്തുതിപ്പോരാല, സ്തോതാക്കളെയിന്ദ്രൻ;
മുതിൻ വീണ്ടും മുതിരുന്ന വിൻപെരുമാളെ
സ്തുതിച്ചിട്ടല്ലോ, വന്ദൻ വരുത്തീ ഭൂസാരത്തെ ! 9

കെല്പിനാൽശംശ്രുതൻ മുർച്ചകൂട്ടി നിൻകെല്പിനെപ്പോ—
ളപ്പൊളത്തിഷ്ണാണെജസ്സാൽ നടുങ്ങി, ദ്രോവം ഭൂവം;
നിറവു വരും നിന്നെ ഹവിസ്സിനെത്തിയ്ക്കട്ടേ,
നിനച്ചാൽച്ചേരും വാതാശ്വങ്ങളുദാരാത്മൻ ! 10

ശ്രുതിച്ചിടയ്ക്കെ, സ്തമം സ്തുതിക്കുപ്പൊലിന്ദ്രൻ
വക്രഗാമികളായ രണ്ടുശ്വങ്ങളിൽക്കേറും;
ഉഗ്രനംബദത്തിൽനിന്നൊഴുകി ജലങ്ങളെ;—
ഉൽക്കങ്ങളൊം ശുഷ്കപുരങ്ങൾ ചിതറിച്ച് ! 11

സോമപാനത്തിനായ് നീ സ്വയമേ തേരിൽക്കേറും,—
മാമോദപ്രദങ്ങൾ തേ, ശാര്യതസംഭാരങ്ങൾ;
മററു സോമത്തെപ്പോലേ കൊക്കാളുകിവയ്യും നീ:—
യരറുപോകാത്ത യഗസ്സുളവാം, സ്വർഗ്ഗത്തിൽത്തേ ! 12

9. അയജ്ഞരെ (യജ്ഞംചെയ്യാത്തവരെ, അസുരരെ) യജ്ഞപ്രവൃത്തന കീഴടക്കുന്നു; യജമാനന് ഉപദ്രവം നേരിക്കാതാക്കുന്നു. വീഴിച്ചു—വധിയ്ക്കുന്നു. മുതിൻ വീണ്ടും മുതിരുന്ന—മുന്പുതന്നെ വളർന്നുവന്നാണെങ്കിലും, വീണ്ടും വളരുന്ന. വന്ദൻ—ഒരു ലുഷി. ഇദ്ദേഹം ഇന്ദ്രപ്രസാദത്താലത്രേ, ഭൂമിയുടെ സാരഭൂതമായ സംഭാരത്തെ യജ്ഞത്തിനു വരുത്തിയത്.

10. നിറവു വരും—മുഖറത്തെ തീക്ഷ്ണാണുജസ്സുകൊണ്ടു നിറയുന്ന. ഹവിസ്സിന്—ങ്ങളുടെ ഹവിസ്സുശിഷ്യാൻ. എത്തിയ്ക്കട്ടേ—ഇവിടെ കൊണ്ടു വരട്ടെ. നിനച്ചാൽ ചേരും—വിചാരിച്ചാലപ്പോൾ തേരിനോടു ചേരുന്നില്ലെന്ന. വാതാശ്വങ്ങൾ—കാറ്റിനൊത്ത ഗതിവേഗമുള്ള കുതിരകൾ. അത്യുദാരാത്മൻ—രക്ഷണീയരെ അനുഗ്രഹിയ്ക്കുന്നതിൽ ഉദാരബുദ്ധിയേറിയവനെ.

11. സമം—ഒപ്പം. വക്രഗാമികൾ—വളഞ്ഞുപായുന്നവ. രണ്ടുശ്വങ്ങളിൽ—രണ്ടു കുതിരകളെ പൂട്ടിയ തേരിൽ. ഉഗ്രൻ—ശത്രുക്കൾക്കു ക്രൂരൻ. ഉൽക്കകൾ—അഭിവൃദ്ധിയേറിയവ. ശുഷ്കപുരങ്ങൾ—ശുഷ്കാസുരന്റെ നഗരങ്ങൾ.

12. ശാര്യതസംഭാരങ്ങൾ—ശാര്യതെന്ന രാജർഷിയുടെ യാഗവിഭവങ്ങൾ. തേ—അങ്ങയ്ക്ക്. ആമോദപ്രദങ്ങൾ—അങ്ങയെ ആമോദിപ്പിയ്ക്കും. ഇവ—ശാര്യതസംഭാരങ്ങൾ. ശാര്യതയജ്ഞത്തെസ്സംബന്ധിച്ച് ഒരിതിഹാസമുണ്ടു്.

സോമനീർ തെയോറാക്കി സ്തുതിച്ച കക്ഷീവാനാ—
 മാ മഹാന്നരുളി, നീ വൃചയാതരുണിയെ:
 മേനയായ്, വൃഷണശ്വന്നിന്ദ്ര, നീ സുകർമ്മാവേ:
 നൃനമധരങ്ങളിൽ സ്നോതവ്യ, മിതെല്ലാമേ !

13

അംഗിരസ്സുകളെവർ നതിയാൽ നാട്ടീ യുപ—
 മസ്സധീകളെയിന്ദ്രൻ താങ്ങിനാൻ, വരുതിയിൽ;
 മാടിനെ, ക്ഷതിരയെ, തേരിനെ, സ്സമ്പത്തിനെ—
 തേട്ടുവോനാണിപ്പോഴും, ധനദാതാവായിന്ദ്രൻ !

14

വൃഷ്ടികർത്താവും സ്വയംഭീഷ്ഠനും സത്യൗജസ്സും
 പുഷ്ടിമാനമാമവിടെയ്ക്കിതാ, നമസ്സാരം !
 ഇന്ദ്ര, പോരിതിൽ വീരാനഗിതരാം ഞങ്ങൾ, ഭവാനു
 തന്ന നൽഗൃഹത്തിങ്കൽപ്പാക്കാവു, ബുധരുമായ് !

15

സൂക്തം 52.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കേക).

സ്വൈരമച്ഛിന്ത ഭവാനാ, മേഷനാമാവാകും
 നൂറുപേരൊപ്പം പുകയ്ക്കുന്ന വിൺപെരുമാളെ :

13. കക്ഷീവാനാമാ മഹാന്ന—ഇദ്ദേഹം, ദീഗ്ഘതമണ്ണുന്ന ഋഷിസ്തും അംഗരാജമഹിഷീദാസിയിൽ ജനിച്ചവനും, രാജാവിന് ഋഷിയാൽ നല്ലപ്പെട്ട പുത്രനുമത്രേ. വൃചയാതരുണി—വൃചയ എന്ന യുവതി. അരുളി—സ്തുതിയാൽ പ്രസന്നനായി പ്രദാനംചെയ്തു. വൃഷണശ്വൻ— ത രാജാവ്. ഇന്ദ്രൻ ആ രാജാവിന്റെ മകളായി ജനിച്ചു; അവളുടെ പേരത്രേ, മേന. സ്നോതവ്യം—സ്തുതിക്കപ്പെടേണ്ടതു്.

14. നതിയാൽ നാട്ടീ യുപം—യുപം (യജ്ഞസ്തംഭം)പോലെ നിശ്ചലമായ സ്തുതി ചൊല്ലി. സധീകൾ—ശോഭനപ്രജന്മാർ. വരുതിയിൽ താങ്ങിനാൻ—ദാരിദ്ര്യം പോക്കി രക്ഷിച്ചു മാടിനെയും മറ്റും തേടുന്നതു, യജമാനനാക്കു സമ്മാനിപ്പാൻതന്നെ.

15. പുഷ്ടിമാൻ—സമൃദ്ധിമാൻ. വീരാനഗിതർ—വീരഭടരോടുകൂടിയവർ.

സൂക്തം 52.

1. അധര്യവോടു പറയുന്ന: മേഷനാമാവ് = മേഷനെ പേരുള്ളവൻ.

കുതുവിന്നൊരശ്വംപോലോടുമിത്രന്റെ രഥം
സ്തുതിച്ചിങ്ങോട്ടു തിരിപ്പിറുവൻ, രക്ഷയ്ക്കായ് ഞാൻ! 1

എന്നു, ഹവ്യത്താലിമ്പം മൂത്തിന്റു ജലം തടു—
ക്കുന്ന വൃത്രനെക്കൊന്നു നീർ കീഴ്പ്പോട്ടൊഴുക്കിയോ;
അന്ന,തിലൊരു മലപോലെ നിശ്ചലനായ് നി—
ന്നുനതബലം പൂണ്ടാനാ,യിരം രക്ഷയൊടും! 2

വൈരികൾക്കതിവൈരിയിരുന്നദ്രോഹം സോമ—
നീരിനാൽത്തടിച്ചി,മ്പം നൽകി വാഴുന്ന വാനിൽ;
അന്നദനാമബ്ഭൂരിവിത്തനെലീമാന്മാരോ—
ടനപിതനായ് ഞാൻ സൽക്കർമ്മേച്ഛയാ വിളിഞ്ഞുനേൻ! 3

വിണ്ടലത്താരിൽച്ചേർന്നീടുന്നു സോമത്തിൻ നീർകൾ,
തന്റെയാറുകൾ നേരേ ചെന്നുംഭോധിയിൽപ്പോലേ;
വൃത്രഹത്യയിലായിരുന്നു കാവലായ് നിന്നാൻ,
സദ്ര പരസപത്തരരിപ്പേർ മരുത്തുകൾ 4

മത്തുപൂണ്ടുരാടുമിത്രന്റെ കാവല്ലാരാ
വൃത്രകൽക്കുതിച്ചെത്തി, വെള്ളങ്ങൾ കണ്ടിൽപ്പോലേ;
തെളിസോമത്താൽമൃഷ്ടൻ വജ്രവാൻ വലനെയും
പിളർത്തി, മൂന്നാമനാ മൂടിയെക്കണക്കിനെ! 5

കുതുവിന്—യാഗസ്ഥലത്തേയ്ക്ക് ഒരു കതിരപോലെ കതിച്ചോടുന്നവനാണ്,
ഇത്രൻ!

2. അതിൽ—വെള്ളത്തിൽ

3. വൈരികൾക്കതിവൈരി—ശത്രുവിജയി എന്നു സാരം. ഇമ്പം—എല്ലാവർക്കും ആദ്യദം നൽകി. ധീമാന്മാരോടു—ജുതപിക്കുകയോടു്.

4. വിണ്ടലത്തു്—സർഗ്ഗത്തിൽ. തന്റെ—അംഭോധിയുടെ. സമുദ്രമാണല്ലോ, നദികളുടെ നാഥൻ. വൃത്രഹത്യയിൽ—വൃത്രനെ കൊല്ലാൻ ചെയ്ത യുദ്ധത്തിൽ. സദ്ര പർ—ശോഭനഗാന്തരം. അസപത്തർ—ശത്രുവില്ലാത്തവർ; ആർക്കും എതിർത്തുകൂടാത്തവർ എന്നു താൽപര്യം.

5. തെളിസോമത്താൽ—നിർമ്മലമായ സോമനീർ കുടിച്ചതിനാൽ. ശൃഷ്ടൻ—പ്രഗല്ഭനായിത്തീർന്നു. വലൻ—ഒരസുരൻ. മൂന്നാമനാ മൂടിയെക്കണക്കിനെ—ദേവകൾക്കു ഹവിസ്സു പററിയ കൈ തുടയ്ക്കാൻ അഗ്നിയിങ്കൽനിന്നു വെള്ളത്തിൽ മൂന്നുപേർ ക്രമേണ ജനിച്ച്: ഏകതൻ, ദ്വിതൻ, ത്രിതൻ. അവരിൽ ത്രിതൻ കുടിപ്പാൻ വെള്ളം കോരുമ്പോൾ കിണറ്റിൽ വീണുപോയി. ആ തക്ക

നീർ തടുത്താകാശത്തിൻമുകളിൽശ്ശയിച്ച ഭു-
 ബ്ബോധവ്യാപനനാകും വൃത്രന്റെ ഹനക്കളിൽ
 എന്തല്ലോ വോനിദ്ര, വഭ്രു;-മപ്പൊഴുതു നിൻ
 ജ്യോതിസ്സു ചുഴഴ്ന്നാളീ, തിളങ്ങീ ബലവം തേ! 6

നീരൊഴുക്കുകൾ കയത്തികലാംവിധം നിങ്കൽ-
 ചേരുന്ന, തുലോം നിന്നെപ്പകഴ്ത്തും വന്മന്ത്രങ്ങൾ:
 തപശ്ചാവു വളർത്തി നിൻ തക്കതാം ബലമിദ്ര;
 നിഷ്ഠരജസ്സാം വഭ്രുത്തിന്നു മൂർച്ചയും കൂട്ടീ! 7

ഇദ്ര, സാധിതക്രതോ, മന്ത്യരെ നടത്തനായ്-
 ക്കൊന്നു വൃത്രനെ, പ്പെയ്തു മഴയും ഹര്യശവൻ നീ;
 ഹസ്തത്തിലെടുത്തു നീയിരിമ്പാകിയ വഭ്രു;
 നിന്തി സൂര്യനെ വാനിൽ, ക്കാണമാറാകുംവണ്ണം! 8

അന്നാ, ഹ്യാദകശ്രീയും, ബലവത്തുമായ്, വിണ്ണേ-
 റുന്നതാം ബൃഹസാമം പാടി വാഴ്ത്തിനാർ ഭീതർ;
 നാകരക്ഷികൾ മരുത്തുകളുമയിരായ് നി-
 ന്നേകിനാരിദ്രനിമ്പം, മാനുഷാർത്ഥമാം പോരാൽ! 9

ത്തിൽ അസുരന്മാർ കിണറടച്ചുകളഞ്ഞു. ആ മുടിയെ പിളർത്തു് അവൻ കിണ
 റിൽനിന്നു കേറി. മൂന്നാമൻ—ത്രിതൻ.

6. ദുർബ്ബോധവ്യാപനൻ—ദുർജ്ജ്ഞയമായ വ്യാപനത്തോടുകൂടിയവൻ;
 വൃത്രന്റെ വ്യാപിതൻ കണ്ടുപിടിക്കുവയ്ക്കുന്ന. ഹന—അണക്കുക.

7. നിഷ്ഠരജസ്സ്—നിഷ്ഠരമായ (ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുന്ന) ഓജസ്സോട്
 (ബലത്തോട്)കൂടിയതു്.

8. സാധിതക്രതോ—യജ്ഞങ്ങൾ നിർവഹിച്ചവനെ. ഹര്യശവൻ—ഹ
 രികളെന്ന കതിരുകളോടുകൂടിയവൻ.

9. ആഹ്യാദകശ്രീ—ആഹ്വാദിക്കുന്ന ശോഭയോടുകൂടിയതു്. വിണ്ണേറ
 നതു്—ചൊല്ലുന്നവർ സ്വർഗ്ഗവാസം നൽകുന്നതു്. ബൃഹസാമം—സ്തോത്ര
 ത്തിന്റെ പേർ. ഭീതർ—വൃത്രനെ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നവർ. നാകരക്ഷികൾ—സ്വ
 ഗ്ഗത്തിന്റെ കാവൽക്കാരർ. ഉയിരായ്നിന്നു്—മനുഷ്യരിൽ പ്രാണരൂപേണ
 വർത്തിച്ചു്. മാനുഷാർത്ഥമാം—മനുഷ്യരുടെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള.

പേടിച്ചു പതറിപ്പോയ് ബലവത്താകും സ്വർഗ്ഗം—
കൂടിയു, മഹിയാമീ വൃത്രന്റേയലർച്ചയാൽ;
ബാധിതക്ഷിതിഭ്യോവാമവന്റെ ശിരസ്സിന്ദ്ര,
കൊയ്തല്ലോ ബലാൽ, സോമമത്തനാം തവ വഭ്രം! 10

എപ്പൊഴോ ക്ഷിതിയിന്ദ്ര, പത്തിരട്ടിയായ്ത്തീരു,—
മെപ്പൊഴോ നരരെല്ലാനാലകളും വലുതാക്കും;
അപ്പൊഴേ പുകൾപ്പെട്ടു, നിൻബലം മഘവാവേ:
തപൽപ്രഭാവത്താൽച്ചെയ്യപ്പെട്ടതു വിണ്ണിന്നൊപ്പം! 11

ഈയന്തരിക്ഷത്തിന്നുകളിൽസ്സഹജെജ—
സ്സായി വാഴ്വോനേ, രിപുധംസോൽക്ക, രക്ഷയ്ക്കായ് നീ
ഭൂവിനെത്തീർത്തു; ബലത്തിന്നു നീയുപമാനം;
സേവനാർഹമാം വാനും സ്വർഗ്ഗവും കൈക്കൊണ്ടോൻ നീ. 12

വാന്ദന ഭൂർല്ലോകത്തിന്നുപമാഭൂതൻ വോൻ;
വീരസുന്ദരരുടെ വൻനാടിനടയവൻ;
അന്തരിക്ഷത്തിൽ നിറഞ്ഞുള്ളൊന്നു, മഹത്തപം തേ;
നിന്തിരുവടിഞ്ഞൊപ്പമില്ല, മരൊരാലും നൂനം! 13

ഹന്ത, നിൻവ്യപ്തിയ്ക്കുഴിവാൻകൾ തികഞ്ഞതി—
ല്ല,ന്തരിക്ഷത്തിൻമീതേ വെള്ളങ്ങൾ കണ്ടീലററം;
മത്താർന്നു മഴയ്ക്കായ് മല്ലിട്ട നിന്നതിരും ക—
ണ്ടെത്തിയില്ല;—ടക്കി നീ മറ്റു പാരെല്ലാം താനേ! 14

10. ബാധിതക്ഷിതിഭ്യോവ്=ഭൂമിയെയും ആകാശത്തെയും ഉപദ്രവിച്ചു വൻ. സോമമത്തൻ=സോമം കുടിച്ചു മത്തുപിടിച്ചവൻ.

11. അങ്ങയുടെ ബലയശസ്സ് ഒരുങ്ങേണമെങ്കിൽ, ഭൂമി പതിനടങ്ങു വലുതാവണം; വണ്ണിജ്ഞപ്പെടണമെങ്കിൽ, മനുഷ്യരുടെ ദിവസങ്ങൾക്കു നീളം കൂടി വരണം. അങ്ങ ചെയ്തതു (വൃത്രവധവും മറ്റും) സ്വർഗ്ഗപോലെ മഹത്താകുന്നു.

12. രിപുധംസോൽക്ക—ശത്രുവധതൽപര. രക്ഷയ്ക്കായ്—ഞങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻ. ബലത്തിന്നു നീയുപമാനം—ബലവാന്മാരെ അങ്ങയോടാണുപമിജ്ജക. സേവനാർഹം—സേവ്യം.

13. വീരസുന്ദരർ—വീരരും സുന്ദരരുമായിട്ടുള്ളവർ, ദേവന്മാർ.

14. അററം—നിൻവ്യാപ്തിയുടെ, തേജസ്സിന്റെ, അതിർ. കണ്ടെത്തിയില്ല—വൃത്രാദികൾ കണ്ടില്ല. താനേ—റെയ്ക്കു്.

അപ്പോരിലഭ്യർച്ചിച്ചാരങ്ങയെ മരുത്തുക;—
 ഉദ്ദേവരെല്ലാമങ്ങയ്ക്കിമ്പവുമുളവാക്കീ;
 ഏട്ടുകോണൊക്കും കൊലയായുധം ശരിയ്ക്കാഞ്ഞു—
 വിട്ടല്ലോ ഭവാനിന്ദ്ര, വൃത്രന്റെ മൂക്കത്തെയ്ക്കാം! 15

സൂക്തം 53.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കേക.)

സ്വച്ഛമായ് സ്തുതിയ്ക്കേണമിന്ദ്രനാം മഹാനെ നാ,—
 മർച്ചകുഗ്രഹത്തിന്നു യോജിച്ച മൊഴികളാൽ;
 നിന്ദിതരുടേതുപോലാശു നേടിനാൻ രത്നം;
 വിത്തദന്മാരിൽ സ്തോത്രം ചീത്തയാവരുതല്ലോ! 1

അശ്വദൻ ഭവാനിന്ദ്ര, ഗോപ്രദൻ, യവപ്രദൻ,
 വസധിപതി, രക്ഷാകർത്താവു, പുരാതനൻ,
 കാമപുരകൻ, ഭാനനായകൻ, സഖാക്കൾക്കൊ—
 രോമനസ്സുവാവ;—ങ്ങയ്ക്കെങ്ങെതൻ സ്തോത്രമിതാ! 2

ബുദ്ധിമന്നിന്ദ്ര, ദീപ്തിമത്തര, ബഹുകർമ്മൻ,
 സ്വത്തിതെല്ലാമേ—ങ്ങെക്കുറിയാം—നിന്ദേറത്താൻ;

15. അഭ്യർച്ചിച്ചാർ—പൂജിച്ചാർ; ഭഗവൻ, പ്രഹരിയ്ക്കുക എന്ന സ്തുതി
 ചു. അദ്ദേവർ—മരുത്തുകൾ.

സൂക്തം 53.

1. സ്വച്ഛമായ്—വെളുപ്പിൽ. അർച്ചകുഗ്രഹം—യാഗശാല. ഇന്ദ്രൻ
 അസുരന്മാരുടെ രത്നം (സമ്പത്തു്), ഒരു ചോരൻ ഉറങ്ങുന്നവരുടെ ധനമെന്നപോ
 ലെ നിഷ്പ്രയാസം നേടിയിരിക്കുന്നു; അതിനാൽ നമുക്കു ധനം തരാൻ ശക്ത
 നാണ്. ധനദാതാക്കളെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നതു നന്നാവണം.

2. വസധിപതി—ധനങ്ങളുടെ നാഥൻ. കാമപുരകൻ—അഭീഷ്ടമെന്തു
 കൊടുക്കുന്നവൻ.

3. ബുദ്ധിമന്നിന്ദ്ര—ബുദ്ധിമൻ, ഇന്ദ്ര. ദീപ്തിമത്തര—ഏറ്റവും ദീപ്തി
 (തേജസ്സ്) ഉള്ളവനേ. ബഹുകർമ്മൻ—വളരെ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തവനേ. സ്വ

സംഭരിച്ചുണക്കുക, ഞെരിച്ചേതാവേ; നിങ്ക-
ലൻപൊടേ സ്തുതിപ്പോൻ വാഞ്ചരിതമിടിഞ്ഞാലാ ! 3

ഇസ്സപക്ഷഹവിസ്സമിസ്സോമവം ഭജിച്ചൻപാ-
ൻ, ശ്വഗോക്കളെത്തന്നു ദാരിദ്ര്യം തടുക്ക നീ :
ഇത്രന്നു സോമം നല്ലി, ദ്രോഹിയെ വീക്ഷി, ശ്ലുത-
വെന്നിയേ, ശരിയ്ക്കുന്നത്തോടു ചേരാവു ഞങ്ങൾ ! 4

ഇത്ര, സമ്പത്തോ, ടന്നത്തോടൊ, ഭിവിശൂം ബഹ്വാ-
നന്ദകാരിയാം ബലത്തോടു ചേരാവു ഞങ്ങൾ;
വീരന കെല്പും, മുന്നിലശ്വഗോക്കളും, ഭാസ്സ-
മേറിയ നിന്നൊദാര്യത്തോടു ചേരാവു ഞങ്ങൾ ! 5

എന്നെതിരില്ലാത്തു പോക്കി സൽപതേ, സ്തുതി-
യ്ക്കുന്ന കർമ്മിയായ് പ്പതിനായിരമുപദ്രവം;
അന്നാ, മാദകര, മാ ഹവ്യവ, മസ്സോമവ-
മങ്ങയ്ക്കാരിവം നല്ലീ, വൃത്രനെ വധിയ്ക്കുവാൻ ! 6

ഇത്ര, ധഷ്കനാം നീ പോർകൊണ്ടു പോരിൽക്കേറും;
വെന്നിടും പുരികൊണ്ടിപ്പുരിയെക്കരുത്താൽ നീ;
വൈരിയെ വണങ്ങിയ്ക്കും മിത്രമാം വഭ്രത്താൽ നീ;
ദൂരത്തു കൊന്നാനല്ലോ, മായിയാം നമുചിയെ ! 7

ത്തിതെല്ലാമേ—ഇക്കാണുന്ന സമ്പത്തെല്ലാം. സംഭരിച്ചുണക്കുകിട്—ധനം.
എടുത്തു ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നാലും. അൻപൊടേ—സ്നേഹത്തോടേ.

4. ദാരിദ്ര്യം തടുക്ക—ഞങ്ങളുടെ വരുതി നീക്കുക. ഞങ്ങൾ ശരിയ്ക്കുന്ന
ത്തോടു ചേരാവു—ഇത്രനെ പുജിച്ചതിന്റെ ഫലമായി, ഞങ്ങൾക്ക് ആഹാര
സമൃദ്ധി ലഭിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ.

5. ബഹ്വാനന്ദകാരി—വളരെപ്പേക്ക് ആനന്ദമുളവാക്കുന്നതും. ഭാസ്സ—
ശോഭ. ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ ഔദാര്യത്തിന്നു പാത്രീഭവിയ്ക്കട്ടെ.

6. പതിനായിരം—വളരെ വളരെ. ആ മാദകർ—മരുന്നുകൾ.

7. ധഷ്കൻ—ശത്രുക്കളെ ആക്രമിയ്ക്കുന്നവൻ. പോർകൊണ്ടു പോരിൽ
ക്കേറും—സദാ യുദ്ധശീലനാണു്. കരുത്താൽ ഓരോ പുരിയെയും (അസുരനഗര
ത്തെയും) വെന്നിടും (കീഴടക്കും). ഇപ്പുരി—ഹസ്തനിർദ്ദേശം. ദൂരത്തു—അകലെ
വെച്ചു്. നമുചി—ഒരസുരൻ.

വധിച്ചു കരഞ്ഞുപെണ്ണയനെയും ഭവാ—
 നതിമിഗ്വേദേണി, കതിർ മിന്നിയ വേലാൽ;
 ഒറ്റയ്ക്കു പിളർത്തിനാമല്ലോ നീ, യുജിശ്വാവാൽ—
 ചുറ്റപ്പെട്ടിരുന്നതാം വംഗുദപുരം നൂറും ! 8

നിസ്സഹായനാം സുശ്രവസ്സോടു പോരിന്നേററ
 നാലുമീരട്ടും മാടമ്പികളെ വ്യാതൻ ഭവൻ
 പതിറററായിരത്തിത്തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പതാംകൊരൊ—
 ത്തകററിക്കൊണ്ടാനല്ലോ, ദുസ്സഹത്തേർച്ചക്രന്താൽ ! 9

സുശ്രവസ്സിനെക്കാത്തു തപൽപാലനത്താൽബ്ഭവൻ,
 തപസംരക്ഷയാലിന്ദ്ര, തുച്ഛയാണാവ്യനെയും;
 ആ യുവമഹാരാജാവിന്നധീനനമാക്കി,
 നീയതിമിഗ്വേദനെയും, മായുവെ, കത്വനെയും. 10

ഒടുവിൽദേവത്രാതരായി, നിൻസഖാക്കളായ്,
 സ്ഫുടസൗഭരരായ ഞങ്ങളുടെയെ വീണ്ടും
 സ്തുതിപ്പൂ: ഭവൻമൂലമിന്ദ്ര, ശോഭനപത്രാ—
 ന്നിതരായ്ത്തുലോം ദീർഘായുസ്സു നേടാവൂ ഞങ്ങൾ ! 11

8. കരഞ്ഞും പണ്ണയനും, വംഗുദേനും അസുരന്മാർ. അതിമിഗ്വേദൻ—ഒരു രാജാവ്. യുജിശ്വാവും ഒരു രാജാവുതന്നെ. ഇദ്ദേഹമാണ്, വംഗുദേന്റെ നഗരം വളഞ്ഞു, യുദ്ധം തുടങ്ങിയത്; ഇന്ദ്രൻ സഹായിച്ചു.

9. സുശ്രവസ്സ്—ഒരു രാജാവ്. നാലുമീരട്ടും—ഇരുപതു. മാടമ്പികൾ—നാട്ടുവാഴികൾ. അവരെയും, അവരുടെ അടുപതിനായിരത്തിത്തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പതു ഭടന്മാരെയും അകറ്റി, സുശ്രവസ്സിനാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ട യുദ്ധാഗതനായ ഭവൻ ജയിച്ചു.

10. തപൽപാലനം—അങ്ങയുടേതായ രക്ഷ; ഇതുതന്നെ, തപസംരക്ഷയും. തുച്ഛയാണൻ—ഒരു രാജാവ്. ആ യുവമഹാരാജാവിന്നു—ആ യുവാവായ മഹാരാജാവിന്നു; സുശ്രവസ്സിന്നു. അതിമിഗ്വേദൻ—മുൻപറഞ്ഞ രാജാവ്. ആയ, കത്വൻ എന്നിവരും രാജാക്കന്മാർതന്നെ.

11. ഒടുവിൽ—യജ്ഞാവസാനത്തിൽ. ദേവത്രാതരായ്—ദേവകളാൽ രക്ഷിക്കപ്പെട്ട്.

സൂക്തം 54.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്പേത്തവ.

ഫലവായേ, അങ്ങു ഞങ്ങളെ ഈ പാപത്തിലും പടയിലും ചാടിക്കൊണ്ടു! അങ്ങയുടെ ബലം അതിക്രമിക്കുന്നതല്ലല്ലോ; അതിനാൽ അങ്ങു ഇടിവെട്ടിക്കൊണ്ടു നദികളെയും ജലങ്ങളെയും ഇരമ്പിക്കൊല്ലൂ. ലോകങ്ങൾ എങ്ങനെ ഭയപ്പെടാതിരിക്കും? 1

ശക്തിയും ബുദ്ധിയുമേറിയ ശക്രനെ പൂജിക്കൂ; കേട്ടാൽ അറിയുന്ന ഇന്ദ്രനെപ്പറ്റി മാനിച്ചു സ്തുതിക്കൂ. മഴ പെയ്യിക്കുന്നവനും, അതിനാൽത്തന്നെ കാമവർഷകനും, ധർമ്മമായ ബലംകൊണ്ടു ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ രണ്ടിനെയും കീഴടക്കിയവനാണല്ലോ, അദ്ദേഹം! 2

ആ തേജസ്വിയായ മഹാനെപ്പറ്റി സുഖകരമായ വാക്കുചേർക്കൂ. എന്നാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രകൃത്യാ ബലവത്തായ മനസ്സിന് ഒരു ധൃഷ്ടത വരും. അദ്ദേഹം അതികീർത്തിമാനും, പ്രാണഭാതാവും, വൈരിസുഭനനും, അശ്വങ്ങളാൽ പുരസ്കൃതനും, കാമവർഷകനും വേഗവാഹനമാണല്ലോ! 3

ഇന്ദ്ര, ഇമ്പവും കൂസലില്ലായ്മയും പൂണ്ടു വോൻ കൂട്ടമിട്ടു മായാവികളുടെ നേർക്കു തീക്ഷ്ണമായ ഒളിമിന്നുന്ന ഇടിവാൾ അയച്ചപ്പോൾ, വമ്പിച്ച ദ്യാവിന്റെ കൊടുമുടി കലങ്ങിപ്പോയി! വോൻ സ്വയം ആക്രമിച്ചു ശംബരനെ പിളർത്തി. 4

അവിടുന്നാണല്ലോ ഒലികൂട്ടിക്കൊണ്ടു വെള്ളത്തെ വായുവിന്റെയും പതം വരത്തുന്ന പകലവന്റെയും മുകളിലെത്തിക്കുന്നത്; പിന്മാറ്റാത്ത ശത്രുവധപ്രവണമായ തിരുവുള്ളംകൊണ്ടു അതു ഇന്നും ചെയ്തുവരുന്നു. ആരുണ്ടു്, അങ്ങയ്ക്കു മീതെ? 5

സൂക്തം 54.

1. പടയിലും.—പാപത്തിന്റെ ഫലമായ യുദ്ധത്തിലും.
2. അധാര്യവിനോദ പറയുന്നു: അറിയുന്ന.—ഗുണഭോഷങ്ങൾ വേർതിരിച്ചറിയുന്ന.
3. വാക്കു്—സ്തുതി. ധൃഷ്ടത—പ്രഗത്ഭത. അശ്വങ്ങളാൽ പുരസ്കൃതൻ—അരികൾ എന്ന രണ്ടു കതിരുകളാൽ മുന്നിലാക്കപ്പെടുന്നവൻ, ഹരിവാഹനൻ.
4. കൊടുമുടി—മുകൾവശം. ശംബരൻ—ഒരസുരൻ.
5. ഒലി—ഇടിയൊച്ച. പതം വരത്തുന്ന—കായ്കളെയും മറ്റും സ്വരശ്ശി കൊണ്ടു മുട്ടുകുറിക്കുന്ന. പകലവൻ—സൂര്യൻ. അതു്—അങ്ങനെ മഴ പെയ്യിക്കൽ.

ശതക്രതോ, നര്യൻ, തൂർവശൻ, യദ എന്നിവരെ അങ്ങു രക്ഷിച്ചു; വയ്യവംശജനായ തൂർവീതിയെയും അങ്ങു രക്ഷിച്ചു. യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടിവന്നപ്പോൾ, രഥാശ്വങ്ങളെയും അങ്ങു രക്ഷിച്ചു. ശംബരന്റെ തൊണ്ണൂറൊമ്പതു നഗരങ്ങൾ അവിടുന്നു തകർത്തു! 6

ആർ ഹവിസ്സു നൽകി സ്തുതിക്കുന്നുവോ, ആ മനുഷ്യൻ തേജസ്സും വളർച്ചയും നേടി, സജ്ജനരക്ഷകനായിച്ചമയും. അന്നമർപ്പിച്ച പുകഴ്ത്തുന്നവൻ അഭീഷ്ടം കൊടുക്കുന്ന ഇന്ദ്രൻ ആകാശത്തുനിന്നു മേഘങ്ങളെ പിഴിയുന്നു! 7

ഇന്ദ്ര, ഭവാന്റെ ബലം നിസ്തുല്യമാകുന്നു; ബുദ്ധിയും നിസ്തുല്യം തന്നെ. യാവചിലർ ദാതാവായ ഭവാന്റെ ഉയർന്ന ബലത്തെയും പരപൗരുഷത്തെയും വാഴ്ത്തുന്നുവോ, ആ സോമപായികൾ കർമ്മത്താൽ വർദ്ധിക്കുമാറാകട്ടെ! 8

ഇന്ദ്ര, ഇതാ, അങ്ങയ്ക്കു കടിപ്പാനായി, അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞ വളരെസ്സോമം, ചമസങ്ങളിൽ; വരിക, ഇവകൊണ്ടു കാമം പൂരിപ്പിക്കുക; ഞങ്ങൾക്കു ധനം തരുന്നതിൽ മനസ്സും വെള്ളം! 9

ഒരിരുട്ട മഴയെ തടുത്തുനിന്നു—വൃത്രന്റെ വയറ്റിലായി, മേഘം! ആ ആവരകൻ ജലമെല്ലാം അടച്ചുവെച്ചു; എന്നാൽ ഇന്ദ്രൻ അതിനെ ക്രമേണ കീഴ്പ്പോട്ടയച്ചു! 10

ഇന്ദ്ര, സുഖത്താൽ വളരുന്ന യശസ്സും, ശത്രുധർഷകമായി മഹത്തായി തഴച്ച ബലവും ഞങ്ങൾക്കു കൈവരുത്തുക; ഞങ്ങളെ ധനവാന്മാരാക്കി രക്ഷിക്കുക; വിദ്വാന്മാരെ പാലിക്കുക; ഞങ്ങൾക്കു നല്ല സന്താനങ്ങളെയും അന്നവും തന്നരുളുക! 11

6. നര്യൻ, തൂർവശൻ, തൂർവീതിയും രാജാക്കന്മാരത്രേ: രഥാശ്വങ്ങൾ—അവരുടെ തേരുകളും കുതിരകളും.

7. മേഘങ്ങളെ പിഴിയുന്നു—മഴ പെയ്യിക്കുന്നു.

8. ദാതാവ്—യാഗഫലപ്രദൻ.

9. കാമം—അങ്ങയുടെ സോമപാനാഭിലാഷം.

10 ആ ആവരകൻ—മേഘത്തെ മറച്ച വൃത്രൻ.

സൂക്തം 55.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുഖേനത്തവ.

ഇന്ദ്രന്റെ പ്രഭാവം വിണ്ണിനെക്കാളും വിസ്തീർണ്ണമാണ്; മഹത്തപത്തിന്നു മന്നും കിടന്നില്ലില്ല ! ഭീമനും ബലവാനും മനുഷ്യക്കു വെയിലുമായ അദ്ദേഹം വജ്രത്തെ തീപ്പൊരി പറക്കുമാറു, കാളപോലെ, മുർച്ചപ്പെടുത്തുന്നു. 1

ആ ഇന്ദ്രൻ അന്തരീക്ഷസ്ഥനായിട്ടു, മഹത്തപത്താൽ ജലപൂരത്തെ സമുദ്രമെന്നപോലെ സ്വായത്തമാക്കി, വഷിച്ചുതരുന്നു. സോമപാനത്തിൽ, ഒരു കാളപോലെയൊന്നദ്ദേഹം. ആ യോദ്ധാവു പണ്ടേ ഓജസ്സുമൂലം സ്തുതിയർഹിക്കുന്നു. 2

ഇന്ദ്ര, അങ്ങ് ആ മേഘത്തിന്നു കൊറൊടുക്കി. അങ്ങാണം, വമ്പിച്ച സമ്പത്തിന്റെ ഉടമകൾക്കു മേലാരും. ഞങ്ങൾ തികച്ചും അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു—വീര്യംകൊണ്ടു ദേവതകളിൽ മീതെ അവിടുനാണ്. എല്ലാക്കണ്ഠത്തിന്നും മുൻനിൽപ്പെട്ടവനാകുന്നു, ആ ഉഗ്രൻ. 3

ആ ഇന്ദ്രനെത്തന്നെ വനത്തിൽ നമസ്കർത്താക്കൾ സ്തുതികളിൽ കതുകിയാക്കുന്നു. അവിടുന്ന് ജനങ്ങളിൽ സ്വവീര്യം വെടുപ്പിൽ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ആ വൃഷാപു യജ്ഞപ്രമുഖന്റെ അനുകൂലിപ്പിന്നു; ഇതുകൊണ്ടാണല്ലോ, ഹവിർവഷിയായ ധനവാൻ ക്ഷേമം നേടി സ്തുതിച്ചുപോരുന്നത്. 4

ആ യോദ്ധാവുതന്നെ ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി, പരിപാവനമായ ഓജസ്സുകൊണ്ടു വമ്പിച്ച യുദ്ധങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു. അവിടുന്ന് കൊലയാ

സൂക്തം 55.

1. വെയിൽ—വെളിച്ചവും വളച്ചുയും കൊടുക്കുന്നവൻ. കാളപോലെ—കാള കൊമ്പിനെ എന്നപോലെ.
2. കാളപോലെ—കൊതിയോടേ ധാരാളം കടിക്കും.
3. കൊറൊടുക്കി—കൊന്നു. മരണാർത്ഥത്തിൽ, 'അരിയൊടുങ്ങി' എന്നൊരു ചൊല്ലു മലയാളത്തിലുണ്ടല്ലോ. ഉഗ്രൻ—ശത്രുഭീഷണൻ.
4. വൃഷാപു—ഇന്ദ്രപര്യായം: അഭീഷ്ടങ്ങളെ വർഷിച്ചുകൊടുക്കുന്നവൻ. ഹവിർവഷി—ഹവിസ്സുകളെ ധാരാളം അർപ്പിക്കുന്നവൻ; യജമാനൻ.

യുധമായ വജ്രം എറിഞ്ഞെല്പിക്കുന്നതോടേ, ഇന്ദ്രൻ തേജസ്വിതനേ
എന്നു സകലർക്കും ഉറപ്പു വരുന്നു. 5

ആ യശസ്സാമൻ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട നഗരമൊക്കെ ബലത്താൽ
നശിപ്പിച്ചു, ഭൂമിയോളം വളൻ. ആ ശോഭനകർമ്മാവു ജ്യോതിസ്സു
കളുടെ മുടൽ നീക്കി, യജമാനനായി ജലത്തെ പ്രവഹിപ്പിച്ചു. 6

ഹേ സോമപായിൻ, അങ്ങയ്ക്കു ഭാഗത്തിൽ തിരുവുള്ളമുണ്ടാക
ണം. സ്തുതിശ്രോതാവേ, അങ്ങയുടെ ഹരികളെ ഇങ്ങോട്ടു തെളി
ച്ചാലും: ഇന്ദ്ര, മിടുമിടക്കന്മാരാണ്ല്ലോ, അങ്ങയുടെ സാരഥികൾ;
അതിനാൽ പേടിമൂലം എതിരാളികൾ അങ്ങയെ ഉപദ്രവിക്കില്ല. 7

ഇന്ദ്ര, അക്ഷയമായ ധനം അങ്ങ തൂക്കെകളിൽ പിടിച്ചിരി
യ്ക്കുന്നു. കേൾവിപ്പെട്ട ഭവാനു തോൽവി പററാത്ത മൈക്കരുത്തു
ണ്ടു്. അങ്ങയുടെ തിരുവുടൽ ഈ വിക്രമങ്ങളാൽ, കിണർപോലെ
ചുറ്റപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; വളരെ കർമ്മങ്ങളുണ്ടു്, തിരുമെയ്യിൽ ! 8

സൂക്തം 56.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

ഇതാ, ആ മഹാകർമ്മകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചമസങ്ങളിൽ
വെണ്ണപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരുപാടന്നു. അമരത്തിനായി, അശ്വം പെൺ
കുതിരയെയെന്നപോലെ കല്പിച്ചെടുക്കുന്നു; ഹരികളെപ്പുട്ടിയ പുരു
പ്രമോയ പൊൻതേർ നിർത്തിയിട്ടു, കുടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 1

5. എറിഞ്ഞു്—ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ.

6. നഗരം—അസുരപുരം. ജ്യോതിസ്സുകൾ—സൂര്യാദികൾ. മുടൽ—വൃത്ര
കൃതമായ ആവരണം.

7. ഭാഗത്തിൽ—ഞങ്ങൾക്കുജീഷ്ടഫലം തരുന്നതിൽ. ഹരികൾ—രണ്ടി
രൂപങ്ങളുടെ പേർ.

8. ധനം—സ്തോതാക്കൾക്കു കൊടുക്കാൻ. കിണർപോലെ—വെള്ളം കോ
രാൻ ചെന്ന ആളുകളാൽ കിണർപോലെ.

സൂക്തം 56.

1. അദ്ദേഹത്തിന്റെ—യജമാനന്റെ; ചുണ്ടി പറയുന്നതാണു്. അശ്വം
രത്യർത്ഥം പെൺകുതിരയെ സമീപിക്കുന്നതുപോലെ.

ഹവിസ്സു കൊണ്ടുവന്നു നീളെ പെരുമാറുന്നവർ സ്തുതികളാൽ തന്തിരുവടിയിങ്കൽ, വണിക്കുകൾ സഞ്ചാരത്തിന്നു സമുദ്രത്തിലെ നപോലെ ചെല്ലുന്നു. ഭവാനു മികച്ച യാഗത്തെ പരിപാലിക്കുന്ന ബലവാങ്കൽ പ്രകാശകമായ സ്തോത്രത്താൽ, സുന്ദരിമാർ പർവതത്തിലെന്നപോലെ ചെല്ലുക. 2

ക്ഷിപ്രകാരിയും മഹാനുമാണ്, തന്തിരുവടി! ഇരുമ്പുചട്ടയിട്ട ആ ദൃഷ്ടമനസ്സ് മത്തു പുണ്ടു, മായാവിയാ യശസ്സിനെ തുറങ്കിൽ പണ്ടലയിലിട്ടതു യാതൊന്നുകൊണ്ടോ, ആ ബലം യുദ്ധത്തിൽ ഇടിവു പററാതെ വൈരിധംസകമായി, ഒരു പർവതത്തിന്റെ കൊടുമുടിപോലെ ഉദ്ഭാസിക്കുന്നു! 3

യാതൊരുവൻ ധർഷകമായ ബലംകൊണ്ടു തമസ്സിനെ തട്ടിനി ക്കിയോ, ഭവാനാൽ രക്ഷയ്ക്കായി സ്തുതിക്കപ്പെട്ട ആ ഇന്ദ്രനെ തിളങ്ങുന്ന ശക്തി, സൂര്യൻ ഉഷസ്സിനെയെന്നപോലെ സമാശ്ലേഷിക്കുന്നു; അപ്പോൾ, കൂടലരെ നിലവിളിപ്പിക്കുന്ന തന്തിരുവടി വിപുലമായ വധം നടത്തുന്നു! 4

മറയ്ക്കപ്പെട്ടതിനാൽ കീഴ്പ്പോട്ടു വീഴാതിരുന്ന സർവജീവനമായ ജലത്തെ ഇന്ദ്ര, ഹന്താവായ ഭവാനു വാനിൽനിന്നു ദിക്കുകളിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചതെന്നോ; മത്തുപിടിച്ചു ഇമ്പം പുണ്ടു വൃത്രനെ യുദ്ധത്തിൽ വച്ചിച്ചതെന്നോ; അന്നു നീർമുക്തിലുകൾക്കു മുഖം മുഴക്കെ കനിഞ്ഞു! 5

ഇന്ദ്ര, വളർച്ച പുണ്ടു ഭവാനു സോമത്താൽ മത്തുപിടിച്ചു, വെള്ളത്തെ പുറത്തെയ്ക്കിറക്കി; കൂസലില്ലാത്ത ശക്തികൊണ്ടു വൃത്രനെ ചതയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെയൊന്നല്ലോ, ഭവാനു വാനിൽനിന്നു ജലത്തെ ബലേന ഭൂവിഭാഗങ്ങളിൽ ഉറപ്പിച്ചതു! 6

2. ഭവാനു—സ്തോതാവിനോടാണ്, ഇതു പറയുന്നതു്. ബലവാൻ—ഇന്ദ്രൻ. പ്രകാശകം—ദേവതയെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതു്. പർവതത്തിലെന്നപോലെ—മലയിൽ പൂവറുക്കുന്നെന്നപോലെ.

3. ശുഷ്ണൻ—ഒരുസുരൻ.

4. തമസ്സിനെ—വൃത്രാദികളെ. ഭവാനു—സ്തോതാവു്.

5. മത്ത്—സോമപാനത്താൽ. വെള്ളം താഴത്തെയ്ക്കു വിട്ടമ്പോൾ മുഖം കനിയുമല്ലോ!

സൂക്തം 57.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുന്പേത്തവ.

ആരുടെ ബലമോ, കഴിയിലെണ്ണാഴ്കുന്ന വെള്ളംപോലെ നിർത്താവുന്നതല്ലാത്തത്; ആരുടെ വിശ്വവ്യാപിയായ ധനം കെല്പിനായി തുറന്നുവെച്ചിരിക്കുന്നുവോ; ആ അതിദാതാവിനെ, മഹാനെ, വിപുലവിത്തനെ, അമോഘബലനെ, തടിച്ചുനീണ്ടവനെ ഞാൻ ആവോളം സ്തുതിക്കുന്നു. 1

പറാലരെ പതിപ്പിക്കുന്ന മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന പൊന്നിൻവളം പർവതത്തിൽ ഉറങ്ങുകയല്ലല്ലോ ചെയ്തത്; ഇന്ദ്ര, അതോടുകൂടിത്തന്നേ, ലോകമെല്ലാം അങ്ങയെ യജിപ്പാൻ തുടങ്ങി. യജമാനന്റെ സവനമൊക്കെ, ജലം കഴിയിലെന്നപോലെ ഭവാങ്കൽ വന്നുചേരുന്നു! 2

ആരുടെ ധാരകവും വിശുദ്ധവും ഇന്ദ്രത്വചിഹ്നവുമായ തേജസ്സ് അന്നത്തിനായി, കതിരപോലെ ചുറ്റി നടത്തപ്പെടുന്നുവോ; ആ ഭീമനായി, പരമസ്തുത്യനായി, ഹേ ശോഭനയായ ഉഷസ്സേ, നീ ഈ അധാരത്തിൽ ഹവിസ്സു വഴിപോലെ ഒരുകിയാലും! 3

ഇന്ദ്ര, ബഹുസ്തുത, പ്രവൃദ്ധധന, ഈ ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെയാണു്: അങ്ങയെ അവലംബിച്ചാണല്ലോ, ഞങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഹേ സ്തുതിസേവ്യ, അങ്ങല്ലാതെ മറ്റൊരുമില്ല, സ്തോത്രവിഷയഭൂതൻ; ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികളെ അങ്ങ പൂമിവിപോലെ വഹിച്ചു തളിയാലും. 4

ഇന്ദ്ര, നിന്തിരുവടിയുടെ കഴിവു വലുതാണു്. ഞങ്ങൾ തപഃധീരാകുന്നു. മഘവാവേ, നിന്തിരുവടിയെ സ്തുതിക്കുന്ന ഇദ്ദേ

സൂക്തം 57.

1. കെല്പിനായി—സ്തോതാവിന്റെ ബലത്തിനുവേണ്ടി.
2. പർവതത്തിന്നു വൃത്രനെണം അർത്ഥമെടുക്കാം. അതോടുകൂടി—പർവതങ്ങളുടെ ചിറകുകയോ വൃത്രനെ കൊല്ലുകയോ ചെയ്തുകഴിഞ്ഞ ഉടൻ.
3. ധാരകം—ലോകത്തെനിലനിർത്തുന്നത്. അന്നം—ഹവിസ്സ്. യജ്ഞസ്ഥലങ്ങളിലൊക്കെ ചെയ്യുമല്ലോ, ഇന്ദ്രന്റെ തേജസ്സ്.
4. ബഹുസ്തുതൻ=വളരെ ജനങ്ങളാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവൻ. പൂമിവിപോലെ—ഭൂമി ഭൂതജാതത്തെ വഹിച്ചുപോരുന്നതുപോലെ.

ഹത്തിന്റെ അഭിലാഷം പൂരിപ്പിച്ചാലും. വിശാലമായ ദ്രോവം നിന്തിരുവടിയുടെ കഴിവു സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു; ഈ ഭൂമി നിന്തിരുവടിയുടെ ബലത്തിന്നു വണങ്ങുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു ! 5

ഇന്ദ്ര, വജ്രായുധ, ആ ഉയന്നു പരന്ന പർവ്വതത്തെ ഭവാനു വജ്രം കൊണ്ടു നറുക്കി നറുക്കി, മറയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ജലത്തെ ഒഴുക്കാൻ കീഴ് പോട്ടയച്ചുവല്ലോ; വാസ്തവത്തിൽ, ഭവാങ്കൽമാത്രമേയുള്ളൂ, ബലമെല്ലാം ! 6

സൂക്തം 58.

ഗൌതമനായ നോധസ്സു ഋഷി: ജഗതിയും ത്രിഷ്ടപ്പം ഛന്ദസ്സു; അഗ്നി ദേവത.

ബലത്താൽ ജനിച്ച മരണരഹിതൻ അപ്പോലത്തന്നെ നോ വിചകളയും ! ആ ഹോതാവു, യജമാനന്റെ ഭൂതനാക്കപ്പെടുമ്പോൾ സന്മാഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ഗമിച്ചു, അന്തരീക്ഷത്തെ സൃഷ്ടിക്കുന്നു; യജ്ഞത്തിൽ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു (ദേവന്മാരെ) പരിചരിക്കുന്നു. 1

ആ നിർജരൻ, തന്റെ തീരായെ കടന്നുപിടിക്കുന്നു, വിഴുങ്ങുന്നു; ചിക്കെന്നു വിറകുകളിൽ കേറുന്നു. ആ ദഹനന്റെ മുതുകു ഒരു കതിരപോലെ കാണപ്പെടും. അദ്ദേഹം ദ്രോവിന്റെ കൊടുമുടിയെ ഇരമ്പിച്ചു കൊണ്ടലറും ! 2

ഹവിർവാഹിയും, തദ്രവസുക്കളാൽ പുരസ്കൃതനും, ഹോതാവും, ശത്രുധനങ്ങളെ കീഴടക്കുന്നവനും, മരണരഹിതനായ ദേവൻ പ്രജക

5. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ—യജമാനന്റെ. ഭൂമി ആകാശത്തിന്റെ ചുവട്ടിലാണല്ലോ; അതിനെ വണങ്ങലാക്കി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

6. പർവതം—മേലും, അല്ലെങ്കിൽ വൃതൻ.

സൂക്തം 58.

1. ബലത്താൽ—അരണിമഥനംമൂലം. നോവിക്കുക—തൊട്ടാൽ പൊള്ളിക്കുക. ഭൂതൻ—ദേവന്മാരെ വിളിക്കുന്നവൻ. അന്തരീക്ഷം മുന്പു മുണ്ടെങ്കിലും, അതു ദൃഗ്വിഷയമാകുന്നത്, അവിടെ ചെന്ന അഗ്നിയുടെ തേജസ്സാലാകയാലാണു്, സൃഷ്ടിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞതു്.

2. തീരം—തൃണമൂലാദികളായ ദാഹ്യവസ്തുക്കൾ. മുതുകു—പുഷ്പജാലാജാലം. കതിര—പല വഴിയോടുന്ന അശ്വം. ദവാഗ്നിയെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുയാണു്.

ളിൽ ഒരു തേരുപോലെയായും, യജമാനരിൽ ഇരുന്നരുളി സ്തുതി
യ്ക്കപ്പെടുന്നവനായും, ധനങ്ങളെ തുടരെതുടരെ നല്കിപ്പോരുന്നു. 3

അദ്ദേഹം കാറ്റിറത്തിളകി, കൂറ്റനൊച്ച പുറപ്പെടുവിച്ചു, നാക്ക
കൾ പരത്തി, തേജസ്സ് പടർത്തി, നിഷ്പ്രയാസം മാനുഷങ്ങളിൽ
കുടികെള്ളുന്നു. ഓളംവെട്ടുന്ന നാളങ്ങളുള്ള ജരാരഹിതനായ അഗ്നേ,
വൃക്ഷങ്ങളെ ചുട്ടെരിയ്ക്കുന്ന വോൻ ചിടുന്നെ" ഒരു കാളപോലെയോ
യിച്ചുമയുന്നു. അങ്ങയുടെ നടവഴി കറുത്തിരുളുന്നു. 4

ആ ജാലാമുഖൻ കാറ്റിറനാലിളക്കപ്പെട്ടു കത്തിപ്പടന്ന്,
അക്ഷീണമായ ജലത്തെ തേജോബലംകൊണ്ടൊക്രമിച്ചു, കാട്ടിൽ
സർവധർഷ്കനായി, ഒരു കാളപോലെ നേരിട്ടു പാളുന്നു; ആ പറ
ക്കലിൽ പരാചരങ്ങൾ പേടിച്ച് ചൂളുന്നു! 5

അഗ്നേ, മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ ഭൂഗുഹയെ ദേവതാപ്രാപ്തിയ്ക്കു
യി, ആളുകൾക്കു വിളിയ്ക്കാവുന്നവനും ഹോതാവും അതിഥിയും വ
രേണുനും ഒരു സഖാവിനെപ്പോലെ സുഖകരനുമായ നിന്തിരുവടി
യെ, ഒരു ശോഭനമായ നിധിയെ എന്നപോലെ ആധാനംചെയ്യൂ. 6

അധാരങ്ങളിൽ ഏഴു ഹോതാക്കളായ ഋഗ്വിഷകൾ അതിയ
ഷ്ടാവായ യാതൊരുവനെ ഹോതാവായി വരിയ്ക്കുന്നുവോ; എല്ലാലു
നങ്ങളും കൊണ്ടുവരുന്ന ആ അഗ്നിയെ ഞാൻ അന്നംകൊണ്ടു പൂജി
യ്ക്കുന്നു; രത്നം യാചിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 7

അഗ്നേ, ബലത്തിന്റെ മകനേ, പ്രിയപ്രകാശ, ഇവിടെ സ്തു
തിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്ക് അഭംഗങ്ങളായ സുഖങ്ങൾ കല്പിച്ചുതന്നാലും;
അന്നത്തിന്റെ മകനേ, അങ്ങയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവനെ ഇരിമ്പിന്നൊ
ത്ത പാലനങ്ങൾകൊണ്ടു പാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെ
യ്ക്കാലും. 8

4. നാക്കുകൾ—ജാലകൾ. കാളപോലെ—തിമർന്നു. കറുക്കുന്നതു,
പുകക്കൊണ്ടാണു്.

5. ജാലാമുഖൻ—ജാലകളാകുന്ന മുഖങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. ജലം—വൃക്ഷ
ങ്ങളുടെ നീരു്.

6. ഭൂഗുഹയെ—ഭൂഗുഹയുടെ ഗോത്രക്കാരായ ഋഷിമാർ. നിധിയെപ്പോ
ലെ—ഒരു അനർഗ്ഗഘനിധിയെയെന്നപോലെ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു!

7. രത്നം—രമണീയമായ കർമ്മഫലം.

8. ബലത്തിന്റെ മകൻ—അരണിമഥനത്താൽ ജനിച്ചവൻ. അന്നത്തി
ന്റെ മകൻ—ക്ഷീയ്ക്കപ്പെട്ട അന്നമാണല്ലോ, ജാരാഗ്നിയെ വളർത്തുന്നതു്. ഇരി
മ്പിന്നൊത്ത—ഉറപ്പേറിയ.

അഗ്നേ, വിശിഷ്ടപ്രകാശ, അങ്ങു സ്തുതിക്കുന്നവൻ്റെ ഒരു ഭവനമായിബ്ബേവീച്ചാലും; ധനവാനേ, ധനവാന്മാരെ സുഖിപ്പിച്ചാലും; സ്തുതിക്കുന്നവനെ പാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചാലും; ആ കർമ്മാർജിതദ്രവിണൻ നാളെക്കാലത്തും ചീളെന്നു വരുമാറാകട്ടെ!

9

സൂക്തം 59.

നോധസ്സു ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പു ഛന്ദസ്സ്; വൈശ്വാനരാനി ദേവത.

അഗ്നേ, അങ്ങയുടെതന്നെ ശാപകളാണു്, മററഗ്നികൾ. അങ്ങയെക്കൊണ്ടു, അമർത്യരെല്ലാം സത്തുഷ്ടരാകൂ. വൈശ്വാനര, മനുഷ്യരെ നിലനിർത്തുന്നവനാകുന്നു ഭവാനു്; അങ്ങ, നാട്ടുപ്പെട്ട ഒരു തുണപോലെ ജനങ്ങളെ താങ്ങിനില്ക്കുന്നു.

1

ദ്യോവിന്റെ ശിരസ്സും ഭൂവിന്റെ നാഭിയുമാകുന്നു, അഗ്നി; അതിനാൽ ദ്യാവാപൃഥ്വികൾക്കധിനാഥനാണദ്വേഹം. വൈശ്വാനര, ആ ദേവനായ അങ്ങയെ ദേവകൾ ആര്യന്മാരേണീ തേജോരൂപത്തിൽത്തന്നെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു.

2

ശാശ്വതങ്ങളായ രശ്മികൾ സൂര്യകലെന്നപോലെ, ധനങ്ങൾ അഗ്നിയിങ്കൽ ചെൽക്കുപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ, പർവ്വതങ്ങളിലും ഓഷധികളിലും വെള്ളത്തിലും മനുഷ്യരിലുമുള്ള സമ്പത്തിന്റെയെല്ലാം രാജാവാനു്, ഭവാനു്.

3

9. ഭവനം.—അനിഷ്ടനിവാരകമായ വാസസ്ഥാനം. ധനവാന്മാർ—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനം അങ്ങയ്ക്കു സമർപ്പിക്കുന്നവർ. കർമ്മാർജിതദ്രവിണൻ—കർമ്മങ്ങൾ കൊണ്ടു ധനം നേടിയവൻ. ചീളെന്നു—ശീഘ്രം.

സൂക്തം 59.

1. വൈശ്വാനരൻ—എല്ലാ നരരിലും ജന്മാഗ്നിരൂപേണ ചേർന്നവൻ. തുണപോലെ—തുണ വീട്ടിന്റെ മോത്തായത്തെ എന്നപോലെ.

2. നാഭി—പൊക്കിൾ; രക്ഷകൻ എന്നു സാരം. ആര്യൻ—വിദ്യാനായകൻ.

3. ഓഷധികൾ—സസ്യങ്ങൾ.

ദ്യാവാപൃഥ്വിവികൾ ഇത്ര വലുപ്പം പൂണ്ടു, സ്വപുത്രനായ
വൈശ്വാനരനുവേണ്ടിയായിരിക്കാം! ആ ശോഭനഗമനനെ, അ
മോഘബലനെ, വലിയ നേതാവിനെക്കുറിച്ചു നിപുണനായ ഹോ
താവു, ഒരു സാധാരണനെന്നപോലെ, പലതരം മഹാസ്തോത്രങ്ങൾ
ചൊല്ലുന്നു.

4

ഹേ ജാതവേദസ്സേ, വൈശ്വാനരാഗേ, അങ്ങയുടെ മാഹാത്മ്യം
സ്വർല്ലോകത്തെക്കാളും വിശാലമാകുന്നു. മാനവപ്രജകൾക്ക് അ
രചനാണവിടുന്നു. അങ്ങ യുദ്ധംചെയ്തു, അപഹരിയ്ക്കപ്പെട്ട
പോയ ധനം ദേവകളെ ഏല്പിച്ചു!

5

യാതൊരു മോഘഹന്താവിനെ മനുഷ്യർ സേവിച്ചുപോരുന്ന
വോ, ആ വൃഷ്ടികർത്താവിന്റെ മഹത്വം ഞാൻ ക്ഷണത്തിൽ
പറയാം: വൈശ്വാനരാഗ്നി ദസ്യുക്കളെ ഹനിച്ചു; വെള്ളം കീഴ്
പ്പോട്ടൊഴുക്കി; മോഘത്തെ പിളർത്തി!

6

മഹിമയാൽ സർവമനുഷ്യാൽപത്തിഹേതുവും വിശിഷ്ടപ്ര
കാശനും പ്രിയസത്യഭാഷിയുമായ വൈശ്വാനരാഗ്നി ഭരദ്വാജയിൽ
യജിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; ശാതവന്വേയങ്കലം പുരുണീമങ്കലം വളരെ വളരെ
സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു.

7

4. ദ്യാവാപൃഥ്വിവികളുടെ പുത്രനാണ്, വൈശ്വാനരനെന്നു മറ്റൊരേതു
പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. മഹാനായ മകനു പാർക്കാൻ ധാരാളം സ്ഥലം വേണമെന്നു
അമ്മമാർ കരുതുമല്ലോ! ഒരു സാധാരണൻ, അയാൾക്കു പണംകൊടുക്കുന്ന പ്രഭു
വിനെ വാഴ്ത്തുന്നതുപോലെ.

5. മാനവപ്രജകൾ—മനുവികൾനിന്നു ജനിച്ചവർ. അപഹരിയ്ക്കപ്പെട്ട
പോയ—അസുരന്മാർ കവന്ന്.

6. ഇതിൽ വൈദ്യതാഗ്നിയെപ്പറ്റിയാണ്, പറയുന്നത്. മോഘഹന്താ
വു—വെള്ളത്തെ തട്ടത്തുനിർത്തിയ മോഘത്തെ കൊന്നവൻ, പിളർത്തവൻ; വൈ
ശ്വാനരൻ. സേവിച്ചു—മഴ കിട്ടാൻവേണ്ടി. ദസ്യുക്കൾ—കർമ്മങ്ങളെ മുടിയ്ക്കുന്ന
രാക്ഷസാദികൾ

7. ഭരദ്വാജർ—തന്നാമകരായ ഗുഷിമാർ. ശാതവന്വേയൻ—ശതവനിയുടെ
പുത്രൻ. പുരുണീമൻ—ഒരു രാജാവു.

സൂക്തം 60.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

യശസ്വിയും യജ്ഞപ്രകാശകനും പ്രകർഷണ രക്ഷിക്കുന്ന
വനം ഭൂതനും സഭ്യഃകർത്താവും രണ്ടെണ്ണത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചവനും
ധനംപോലെ പ്രശസ്തനുമായ വഹ്നിയെ വായു ഭൂമിവിന്നു മിത്രമാ
ക്കിക്കൊടുത്തു. 1

കാമിയ്ക്കുന്ന ദേവകളും ഹോമിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യരും—ഇരുകൂട്ടരും
—ഈ ശാസിതാവിനെ സേവിച്ചുപോരുന്നു; പൂജയും പ്രജാപാല
കനും ഫലപ്രദനമായ ഈ ഹോതാവു സൂര്യനെക്കാളും മുമ്പെ യജമാ
നരിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്നു. 2

യുദ്ധം വന്നപ്പോൾ, മനുവിന്നു പിറന്ന മനുഷ്യരായ ഗൃതപിക്ക
കൾ അന്നും സംഭരിച്ച യാതൊരുവനെ ഉല്ലാഭിപ്പിച്ചുവോ; ഹൃദയ
ത്തിൽനിന്നു ജനിച്ച ആ മാദകജാലങ്കൽ ചെന്നുണയട്ടെ, വഴി
പോലെ കീർത്തിക്കുന്നതും അതിനതുതവുമായ നമ്മുടെ സ്തുതി! 3

കാമിയ്ക്കുന്നവനും പാവകനും പാർപ്പിടം നൽകുന്നവനും വരേ
ണ്യനും ഹോതാവുമായ അഗ്നി യജമാനരായ മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ
പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്നു: അദ്ദേഹം അരക്കരെ അമർക്കുന്നതിൽ മനസ്സു
വെക്കുന്നു, ഗൃഹങ്ങളെ രക്ഷിക്കുന്നു. യജ്ഞശാലയിൽ ധനപാലക
നായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു; അദ്ദേഹംതന്നെ എല്ലാധനങ്ങളുടെയും
നാഥൻ. 4

അതിനാൽ, അഗ്നേ, ധനപാലകനും അന്നവാഹിയുമായ നിന്തി
രുവടിയെ ഗൌതമരായ ഞങ്ങൾ ഒരു കതിരയെ എന്നപോലെ തു

സൂക്തം 60.

1. രണ്ടെണ്ണം—രണ്ടു് അരണികൾ.
2. കാമിയ്ക്കുന്ന—ഹവിസ്സിനെ. സൂര്യനെക്കാളും മുമ്പെ—സൂര്യോദയത്തി
നുമുമ്പു കഴിയും, അഗ്നിഹോത്രഹോമത്തിന്നു്, അഗ്നിയെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുക.
3. ഹൃദയം—ഹൃദയസ്ഥമായ പ്രാണവായു. വായുവിൽനിന്നാണല്ലോ,
അഗ്നി ജനിയ്ക്കുന്നതു്; വായുതന്നെ, പ്രാണൻ. മാദകജാലൻ—മത്തുപിടിപ്പി
യ്ക്കുന്ന (മോഹനങ്ങളായ) ജാലകളോടുകൂടിയവൻ; അഗ്നി.
4. പാവകൻ—ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നവൻ.
5. തുടച്ചു—കോൻ തുടങ്ങുന്നവർ കതിരയുടെ പുറം തുടയ്ക്കുമല്ലോ; അതു
പോലെ, അഗ്നിയുടെ ഹവിർവഹനപ്രദേശം തുടച്ചു്. മനനയോഗ്യങ്ങൾ—

ടച്ചു, മനനയോഗ്യങ്ങൾകൊണ്ടു സ്മരിയ്ക്കുന്നു. ആ കർമ്മാർജിതദ്രവിണൻ നാളെക്കാലത്തും ചീളെന്നു വന്നെന്നയട്ടെ. 5

സൂക്തം 61.

ഋഷിച്യുദസ്സുകൾ മുഖേത്തവ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

തടിച്ചനീണ്ടവനായി, തപാവാന്നായി, മഹാനായി, സ്മരിക്കുന്നരൂപനായി, യാത്രയ്ക്കു തടവില്ലാത്തവനായിരിയ്ക്കുന്ന ഈ ഇന്ദ്രനു ഞാൻ മികച്ച സ്തോത്രവും, പൂർവ്വന്മാർ നല്കിപ്പോന്ന ഹവിസ്സുകളും, ചോരണപോലെ വിളമ്പുന്നു. 1

ഈ ഇന്ദ്രനുതന്നെ ഞാൻ ചോരണപോലെ നൽകുന്നു—ശത്രുരോധിയും അത്യാവർജകവുമായ ഒരു സ്തോത്രാഘോഷം നടത്തുന്നു. മറ്റുള്ളവരുമുണ്ടു്, അന്തഃകരണംകൊണ്ടും ബുദ്ധിയികൊണ്ടും ആ പഴയ സ്വാമിത്തായി സ്മരിക്കുക തുടച്ചുവെയ്ക്കുന്നു! 2

ഈ ഇന്ദ്രനായിത്തന്നെ—ഉപമാനഭൂതനും ധനദാതാവുമായ ആ പണ്ഡിതനെ മഹത്വപ്പെടുത്താൻ—അത്യാവർജകങ്ങളായ വിശുദ്ധസ്തോത്രവാക്യങ്ങളാൽ, ഏറ്റവും മഹത്തായ ഒരാഘോഷം ഞാൻ മുഖംകൊണ്ടു നടത്തുന്നു. 3

ഈ ഇന്ദ്രനായിത്തന്നെ ഞാൻ ഒരു സ്തോമം, സ്വാമിത്തായി തച്ചൻ തേരണപോലെ തെളിച്ചുകൊള്ളുന്നു; ആ സ്മതിവാഹ്യമാന

മനനത്തിനു് (ചിന്തനത്തിനു്) അർഹങ്ങളായ സ്തോത്രങ്ങൾ. ഞങ്ങൾ—ഞാൻ: 'ആത്മനി ബഹുവചനം' പ്രയോഗിച്ചിരിയ്ക്കയാണു്.

സൂക്തം 61.

1. തപാവാൻ—കർത്തവ്യങ്ങളെ ചെയ്തുകഴിയുന്നതിൽ വെമ്പലുള്ളവൻ.
2. നല്ലൂന്നു എന്നതിന്റെ വിവരണമാണു്, അടുത്ത വാക്യം. അത്യാവർജകം—ഏദയത്തെ തുലോം ആകർഷിയ്ക്കുന്നതു്. തുടച്ചുവെയ്ക്കുന്നു—സംസ്കാരപ്പെടുത്തുന്നു.
3. ഉപമാനഭൂതൻ—മഹാമാരെ ഇന്ദ്രനോടുപമിയ്ക്കു സാധാരണമാണല്ലോ. മുഖംകൊണ്ടു നടത്തുന്നു—ഉറക്കെ ചൊല്ലുന്നു.

നും അത്യാവർജകങ്ങളായ പ്രകടങ്ങളും, ആ മേധാവിസ്തു സർവ്വോൽകൃഷ്ടമായ ഹവിസ്സും സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. 4

ഈ ഇന്ദ്രനായിത്തന്നെ, ധനേച്ഛാശൂന്യമായ ഞാൻ സ്തോത്രമന്ത്രത്തെ നാക്കിനോട്, കതിരയെയെന്നപോലെ ചേർക്കുന്നു; ആ വീരനെ, ദാനനിധിയെ, ശ്ലാഘ്യനെന്നെ, നഗരഭേദിയെ വന്ദിപ്പാനും തുടങ്ങുന്നു. 5

ഈ ഇന്ദ്രനായിത്തന്നെ, തുലോം ശോഭനകാരിയും സ്തുത്യവ്യയമായ വജ്രം യുദ്ധത്തിന്നു തപശ്ചാവും മുർച്ചപ്പെടുത്തി; ആ കൊലയായുധമാണല്ലോ, ശത്രുമർദ്ദനം അമിതബലനമായ തിരുമേനി വൃത്രന്റെപോലും മണ്ണെണ്ണയച്ചതു്. 6

ആ സർവ്വവ്യാപിയും ശത്രുക്കളെ തുലോം ആക്രമിക്കുന്നവനുമായ വജ്രായുധൻ ഈ വർഷഹേതുവായ മഹായജ്ഞത്തിന്റെ സവനങ്ങളിൽ സോമവും നല്ല ഭക്ഷ്യങ്ങളും തൽക്ഷണം ഭക്ഷിച്ചുരുളി; അസുരസമ്പത്തു് അപഹരിച്ചു; ചെന്നു മോലത്തെ പിളർത്തി. 7

ഈ ഇന്ദ്രനായിത്തന്നെ, വൃത്രവധത്തിൽ, ദേവപത്നികൾ ചുറ്റിനിൽക്കൽ വിട്ടു് അർച്ചനസ്തോത്രം ഉച്ചരിച്ചു. ഇദ്ദേഹം പരന്ന ദ്യാവാപൃഥിവിക്കളെ ചെറുതാക്കി; അവ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹിമാവിന്നു മതിയായില്ല. 8

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹത്ത്വം ദ്യാവിനെയും ഭൂവിനെയും അന്തരീക്ഷത്തെയും കവിച്ചു പൊങ്ങി. സ്വതേജസ്സുകൊണ്ടുതന്നെ അടക്കം

4. സ്തോമം—സ്തോത്രവിശേഷം. സ്തുതിവാഹ്യമാനൻ—സ്തുതികളാൽ വഹിക്കപ്പെടുന്നവൻ; സ്തുതികളിൽ കേറി സഞ്ചരിക്കുന്നവൻ!

5. കതിരയെ എന്നപോലെ—യാത്രോദ്യേതൻ കതിരയെ തേരിനോട് ചേർക്കുന്നതുപോലെ. ശ്ലാഘ്യനൻ—ശ്ലാഘനീയങ്ങളായ അന്നങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. നഗരഭേദി—അസുരപുരുഷങ്ങളെ പിളർത്തുന്നവൻ.

6. ശോഭനകാരി—നല്ലതു ചെയ്യുന്നതു്.

7. വർഷഹേതു—മഴ പെയ്യിക്കുന്നതു്. തൽക്ഷണം—ഹോമിച്ച ഉടൻ തന്നെ.

8. ചെറുതാക്കി—ഇതിന്റെ വിവരണമാണു്, അടുത്ത വാക്യം.

9. അടക്കം—ഏതിരാളികൾക്കു്. മികച്ച ശത്രുക്കളെ വധിക്കുന്നതാണു്

വരുത്തുന്നവനും, എന്തിനും പോന്നവനും, മികച്ച ശത്രുക്കളുള്ളവനും, അപ്രമേയനുമായ ഇന്ദ്രൻ (മോലങ്ങളെ) പോരിന്നിറക്കുന്നു. 9

തന്റെ ബലത്താൽത്തന്നെയാണു്, ഇന്ദ്രൻ വരച്ചുപെടുത്തിയ വൃത്രനെ വജ്രംകൊണ്ടുറിഞ്ഞതും, അടയ്ക്കപ്പെട്ട ജലങ്ങളെ, ഗോക്കളെയെന്നപോലെ തുറന്നുവിട്ടതും. അദ്ദേഹം ഹവിർദ്ഭാതാവിനു സമാനചിത്തനായി ഫലം നേരിട്ടു കൊടുക്കുന്നു. 10

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ തേജസ്സാലാണു്, വജ്രംകൊണ്ടു് അച്ചടക്കം വെച്ചതിനാലാണു്, സിന്ധുക്കൾ അതിരിൽ നില്ക്കുന്നതു്; ഐശ്വര്യം നേടിയ, യജമാനനു ഫലം നല്കുന്ന, ഊ ശത്രുമർദ്ദനനത്രേ, തുർവീതിയ്ക്കു നില കിട്ടിച്ചതു്! 11

വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നവനും അമിതബലനുമായ തിരുമേനി ഈ വൃത്രന്റെനേരേ വജ്രം വിട്ടാലും; ജലത്തെ പുറത്തിറക്കി പ്രവഹിപ്പിപ്പാൻ, വിലങ്ങിച്ച വജ്രംകൊണ്ടു് അവന്റെ ഓരോ ഗാത്ര സന്ധിയെയും, ഗോവിന്ദേരിതിനെപ്പോലെ നറുക്കിയാലും! 12

ഉക്ഥങ്ങൾകൊണ്ടു ന്യൂത്യനും വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നവനുമായ അവിടുന്ന് മുമ്പു കല്പിച്ചചെറുവയെ ഭവാൻ പ്രശംസിക്കുക: യുദ്ധത്തിന്നു് ആയുധങ്ങൾ തെരുതെരെ അയച്ചുകൊണ്ടു് ഇദ്ദേഹം ഒരു കൊലയാളിയുടെമട്ടിൽ കൂടലരെ കൊന്നൊടുക്കിയല്ലോ! 13

ല്ലോ, വീരപ്രശസ്തിയ്ക്കു കാരണമാവുക. പോരിന്നിറക്കുന്നു—മോലങ്ങളെക്കൊണ്ടു പരസ്പരം പൊരുതിച്ചു, മഴ പെയ്യിക്കുന്നു.

10. വരച്ചുപെടുത്തിയ—വെള്ളത്തെ തട്ടത്തുനിർത്തിയതിനാൽ, ലോകം ഉണങ്ങിപ്പോയി. ഗോക്കളെ—ചോരന്മാർ കട്ടുകൊണ്ടുപോയി ഒളിപ്പിച്ചു. സമാനചിത്തൻ—ഹവിർദ്ഭാതാവിന്റെ മനസ്സോടു യോജിച്ച മനസ്സോടുകൂടിയവൻ.

11. സിന്ധുക്കൾ—സമുദ്രങ്ങൾ, അല്ലെങ്കിൽ നദികൾ. തുർവീതി—ഒരു ഋഷി: ഇദ്ദേഹം വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോയി; ഇന്ദ്രനാൽ കരയേറപ്പെട്ടു. തുർവീതി രാജാവെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ടു്.

12. ഈ ഋക് വൃത്രവധത്തിൽ പ്രേരിപ്പിച്ച സ്തോതാക്കൾ പറയുന്നതാണു്. ഗോവിന്ദേരിതിനെപ്പോലെ—കശാപ്പുകാർ നാല്ലാലിയുടെ അവയവങ്ങളെ മുറിയുന്നതുപോലെ

13. ഇതു സ്തോതാവിനോടു പറയുന്നതാണു്: ഉക്ഥം—സ്തോത്രവിശേഷം.

ഇദ്ദേഹത്തെ പേടിച്ചു പർവ്വതങ്ങൾ അനങ്ങാതായി; കണ്ടതോടേ ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ വിറച്ചുപോയി. ഈ സുന്ദരാംഗന്റെ ദുഃഖനാശകത്വത്തെപ്പറ്റി പേർത്തും പേർത്തും പാടിയ നോധസ്സു് ഉടനടി വീര്യവാനായിച്ചമഞ്ഞു! 14

ഏകനും വിവിധധനേശനുമായ ഇന്ദ്രനു യാതൊന്നും വേണമെന്നു തോന്നിയോ, അത് ഇവരാൽ നൽകപ്പെട്ടു. സ്വശ്വന്നു മകനായിപ്പിറന്ന സൂര്യനോടു പൊരുതുന്ന ഏതശനെ അവിടുന്നു സോമനീർ കൈക്കൊണ്ടു രക്ഷപ്പെടുത്തി. 15

ഇന്ദ്ര, രണ്ടുശ്വങ്ങളെ പൂട്ടുന്നവനേ, അങ്ങയ്ക്കായിത്തന്നെ അത്യാവർജകങ്ങളായ സ്തോത്രമന്ത്രങ്ങൾ ഗോതമഗോത്രക്കാർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇവർക്കു വോൻ നാനാരൂപമായ ധനം നൽകിയാലും. ആ കർമ്മാർജിതദ്രവിണൻ നാളെക്കാലത്തും ചീളെന്നു വന്നണയട്ടെ! 16

നാലാമധ്യായം സമാപ്തം.

അഞ്ചാമധ്യായം

സൂക്തം 62.

നോധസ്സു് ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഹന്ദസ്സു്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(കേക)

സ്തോത്രസേവ്യനാം ബലരൂപനു സുഖദമാം
സ്തോത്രമോർത്തരിക നാ, മംഗിരസ്സുകൾക്കൊപ്പം;
അത്യാവർജകമായി സ്തുതിപ്പോന്നഭ്യർച്ച്യനാം
മർത്ത്യവിശ്രുതനാചരിയ്ക്കു, നാം നതിമന്ത്രം. 1

15. സ്വശ്വൻ (ഒരു രാജാവു്) പുത്രകാമനായി സൂര്യനെ സേവിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു സൂര്യൻതന്നെ പുത്രനായി ജനിച്ചു. ഈ രാജപുത്രനോടു യുദ്ധംചെയ്തെടുത്തവനെ ഏതശൻ എന്ന ഋഷി ഇന്ദ്രനാലത്രേ രക്ഷിക്കപ്പെട്ടതു്.

സൂക്തം 62.

1. ബലരൂപനു്—ഉടലെടുത്ത ബലംതന്നെയായ ഇന്ദ്രനു്. അംഗിരസ്സുകൾക്കൊപ്പം—അംഗിരോഗോത്രക്കാർ ചിന്തിച്ചറിഞ്ഞുവെച്ചതുപോലെ. സ്തുതിപ്പോന്നഭ്യർച്ച്യൻ—യജമാനനാൽ അർച്ചിക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ. മർത്ത്യവിശ്രുതൻ—യജിക്കുന്ന മനുഷ്യനിൽ യജനീയത്വേന വിഖ്യാതനായ ഇന്ദ്രൻ. നതിമന്ത്രം—മന്ത്രാത്മകമായ സ്തോത്രം. നാം—യജ്ഞപ്രവൃത്തർ.

പെരിയോനാമബ്രഹ്മപ്രപന്ന വാക്സാൻ നിങ്ങൾ
കരുതിവെപ്പിൻ, നീട്ടിപ്പാടാവും മഹാസാമം:
അവനെപ്പൂജിച്ചല്ലോ നേടി ഗോക്കളെ, സ്ഥാനം—
മറിഞ്ഞിട്ടസ്മത്താതരംഗിരസ്സുകൾ മൂന്നും!

2

ഇന്ദ്രനും, ഗിരസ്സുകളിവർ ചൊന്നയന്യായാൽ
നന്ദനന്നിര നേടി സരമയെളുപ്പത്തിൽ:
കൊന്നു തിന്മനെ; നേടി ഗോക്കളെ നിലിമ്പർകോൻ;
നിന്നാർത്തുകൂക്കീ, പൈക്കളോടുമൊത്തന്നേതാക്കൾ;

3

ശക്ര, സത്രത്തെപ്പത്തുമൊമ്പതും നാളാൽത്തീർത്ത
സദഗതിതേടുന്നേഴു മേധാവിമാരാലിത്ര,
സുന്യോഭസരസ്സോത്രകീർത്തിതൻ വോനാർപ്പാ—
ലഭ്രിമേഘങ്ങളെയും പിളർത്തീ, വലനെയും!

4

അംഗിരസ്സുകളാലേ വാക്സപ്പെട്ട, ഭിരൂപ—
നന്ദേഷസ്സോടും ഭാനുമാനോടുമൊന്നിച്ചിത്ര,
അന്ധകാരത്തെപ്പോക്കീ രശ്മിയാൽ;—ചുവടം—
പ്പന്തരിക്ഷത്തിന്നേകീ; മന്നിടം നിരപ്പാക്കി!

5

2. ഗോക്കളെ—പണി എന്ന അസുരൻ അപഹരിച്ച പൈക്കളെ.
സ്ഥാനം—അവയെ ഒളിപ്പിച്ച സ്ഥലം. അസ്മത്താതർ—നമ്മുടെ പൂർവന്മാർ.

3. അംഗിരസ്സുകളുടെ അഭിപ്രായമനുസരിച്ച് ഇന്ദ്രൻ, പൈക്കളെ ഒളിപ്പിച്ച സ്ഥലം അറിഞ്ഞുവരാൻ സരമ എന്ന ദേവതനിയെ നിയോഗിച്ചു. 'എന്റെ കട്ടിയ്ക്കു പാലും മറ്റും കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിയ്ക്കാമെന്നേറാൽ ഞാൻ പോകാ'മെന്നായിരുന്നു, പട്ടിയുടെ മറുപടി; ഇന്ദ്രൻ സമ്മതിച്ചു. അവൾ പോയി, പൈക്കൾ നില്ക്കുന്നിടം കണ്ടുപിടിച്ചു ഇന്ദ്രനെ അറിയിച്ചു. അങ്ങനെ സരമ മകന് ഇര (ഉപജീവനത്തിനുള്ളവക) സമ്പാദിച്ചുവെച്ചു. നിലിമ്പർകോൻ—സരമയിൽ നിന്നു ഗോസ്ഥാനമറിഞ്ഞ ഇന്ദ്രൻ. തിന്മൻ—വലിയ തീരദിക്കാരനായ അസുരൻ. അന്നേതാക്കൾ—പൈക്കളെ തിരഞ്ഞുനടന്ന ദേവന്മാർ.

4. സത്രത്തെ പത്തനാൾകൊണ്ടു തീർത്ത(അവസാനിപ്പിച്ച)വർ, വെട്ടുനാൾകൊണ്ടുവസാനിപ്പിച്ചവർ—ഇങ്ങനെ രണ്ടുതരക്കാരായ ഏഴു മേധാവിമാരാൽ (മേധാതിഥിപ്രഭൃതികളായ ഏഴംഗിരസ്സുകളാൽ). സുന്യോഭസരസ്സോത്ര കീർത്തിതൻ—നല്ല സ്തോഭവും സ്വരവുമുള്ള സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു കീർത്തിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. വലൻ—അസുരന്റെ പേർ.

5. അഭിരൂപൻ—സുന്ദരൻ. ഭാനുമാൻ—സൂര്യൻ.

അന്നു തന്തിരുവടി ചെയ്തതേ തുലോം മാന്യം—
സുന്ദരാകാരന്റെയക്കമ്മമേ തുലോം രമ്യം:
നിറച്ചാനല്ലോ തേൻതണ്ണീർകളാൽ, പൂമിവിതൻ
നികടേ നിർത്തപ്പെട്ട നാലു നിസ്സുകരെ!

6

ആയാസികൾക്കിപ്പ, ക്ഷന്ധതിയാൽ വാഴുന്നോക്കേ,
ധ്യേയോച്ചനസ്ഥനസ്സൽക്കമ്മി വശപ്പെട്ട;
പണ്ടെന്നമൊരേകൂട്ടിൽപ്പാർത്ത വാൻമഴികളെ
രണ്ടാക്കിനിർത്തിക്കൊണ്ടതവനാണ, ക്ഷൻപോലെ!

7

ഭിന്നമാരിയുവമങ്കമാർ പണ്ടേമുത-
ല്ലമ്പഹം വെളിപ്പെട്ട, വാനിലും ക്ഷിതിയിലും
മുറയ്ക്കു ചുറ്റിനടക്കുന്നുണ്ടു, വേരേ വേരേ:
കുറവി രജനിയും, പൊന്നൊളിപ്പലരിയും!

8

സുകമ്മംപോലായ്ത്തീൻ സുകമ്മാവൂർജസ്സുന
സവിതാം പണ്ടേതന്നെ സംഭരിച്ചരുളുന്നു:
പക്ഷമാം ക്ഷീരം പാകമെത്താത്ത പശുവിലും
വെണ്ണന്നു, ഭവാൻ വെണ്പാൽ കൃഷ്ണ-ശോണകളിലും!

9

6. നിർത്തപ്പെട്ട—ഒഴുകാതെന്നിന്ന. തേൻതണ്ണീർകൾ—തേനിന്നൊത്ത (മധുരങ്ങളായ) ജലങ്ങൾ.

7. ആയാസികൾക്കു (യുദ്ധാദിപ്രയത്നങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവർക്കു) ആ സൽക്കമ്മി (ശോഭനകർമ്മമായ ഇന്ദ്രൻ) വശപ്പെടുകയില്ല. യുദ്ധംകൊണ്ടു മറ്റും ഇന്ദ്രനെ വശത്താക്കുക സാധ്യമല്ല; അതിന്നു സ്തുതിയുണ്ടെന്നു വേണം. ധ്യേയോച്ചനസ്ഥൻ—ധ്യാനിയ്ക്കുന്ന ഉന്നതമായ ആകാശത്തു വസിയ്ക്കുന്നവൻ. ഒരേകൂട്ടിൽ പാർത്ത—വേരറിയിയാതെന്നിന്ന. വാൻമഴികൾ—ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ.

8. ഭിന്നമാർ—വ്യത്യസ്തരൂപക്കൾ. യുവമങ്കമാർ—തരുണിമാർ. രാത്രിയെയും ഉഷസ്സിനെയും രണ്ടു യുവതിമാരാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഇന്ദ്ര, ഇതൊക്കെ അങ്ങുതന്നെയാണു്, ചെയ്തിയ്ക്കുന്നതു്!

9. സുകമ്മംപോലായ്ത്തീൻ—ഉടലെടുത്ത സൽക്കമ്മമെന്നു തോന്നുമാറിരിയ്ക്കുന്നു. ഉയർജസ്സുന—ബലത്തിന്റെ മകൻ; അതിബലവാൻ എന്നർത്ഥം. സവിതാം—യജമാനന്മാരുമായി സഖ്യം. പശു—പൈക്കൾ; ജാത്യേകവചനം. കൃഷ്ണ—ശോണകളിലും—കുറുത്ത പൈക്കളിലും ചുകന്ന പൈക്കളിലും വെളുത്ത പാൽ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു! പാകം—മുപ്പു്, വളച്ചു്.

പണ്ടുതൊട്ടൊരേകൂട്ടിൽച്ചേപ്പുയെന്നിയേ കിട—
ക്കൊണ്ട കൈവിരലുകളുലിച്ചുയിർ നേടി
നൂറുനൂർ കർമ്മങ്ങളെപ്പാലിപ്പു രക്ഷാശക്തയാ;
ധീരനെശ്ശുശ്രൂഷിപ്പു, ദേവപത്നികൾപോലെ! 10

നിത്യകർമ്മവും സ്വത്തും നേടാനായ് മതിമാനാ—
രഞ്ഞിനാർ, നമിച്ചുക്കും, ജപിച്ചുർജസവിൻ, നിങ്കൽ;
സദ്രൂപ, തലോടുന്ന സ്മൃതികൾ നിന്നെ,ക്കാമ—
മൊത്ത നാമനൈക്കാമപുണ്ട പത്നികൾപോലെ! 11

പണ്ടുതൊട്ടഭിരൂപ, സമ്പത്തു നിൻതുകയ്യി—
ലുണ്ടല്ലോ; വിനാശമില്ലി, ടിവില്ലതിന്നിരൂ;
ഉന്മിഷൽപ്രഭൻ, ധീരൻ, കൃത്യവാസിവിടുന്നു;
കർമ്മവൻ, തരികെങ്ങൾക്കാ, ത്വകർമ്മത്താൽ വിത്തം! 12

ഇന്ദ്ര, നീ നിത്യൻ: ഹരിദ്രന്ദ്രത്തെ നേരേ നട—
ത്തുന്ന കെല്ലേറും നിന്നെക്കൊണ്ടൊരു നവ്യസ്തോത്രം
ഗൗരതമൻ നോധസ്സെങ്ങൾക്കായി നിർമ്മിച്ചാൻ: ക്ഷിപ്രം
പ്രാതരാഗമിക്കൂട്ടെ, യക്കമ്മാർജിതദ്രവ്യൻ! 13

സൂക്തം 63.

ഋഷിച്ചുരോദേവതകൾ മുന്പേത്തവ.
(കാകളി)

ഇന്ദ്ര, നീ മഹാനാപദേളയിൽ പ്രത്യക്ഷനായ്
വന്നു താങ്ങിനാനല്ലോ, വാനുഴികളെക്കല്ലാൽ;

10. ഒരേകൂട്ടിൽ—മനുഷ്യരുടെ കൈപ്പടത്തിൽ. കിടക്കൊണ്ട—കിടന്നു, വസിച്ചു. കർമ്മങ്ങളെ—യജ്ഞത്തിനുവേണ്ടുന്ന ജോലികളെ. പാലിപ്പു—ഹാനി വരാതെ നടത്തുന്നു. ധീരൻ—പ്രഗല്ഭനായ ഇന്ദ്രൻ. ശുശ്രൂഷിപ്പു—തൊഴുതു പ്രസാദിപ്പിക്കുന്നു.

11. നിത്യകർമ്മം—അഗ്നിഹോത്രാദി. ഉർജസവിൻ—ബലമേറിയവനെ. സദ്രൂപ—സുന്ദര. നാമൻ—ഞ്ഞാവ.

12. ഇടിവ്—ഹാനി. കർമ്മവൻ—കർമ്മങ്ങളോടുകൂടിയവനെ.

13. ഹരിദ്രന്ദ്രത്തെ—ഹരികൾ എന്ന രണ്ടുശബ്ദങ്ങളെ. നിന്നെക്കൊണ്ട—അങ്ങയെപ്പറ്റി. പ്രാതഃ—പ്രഭാതത്തിൽ. ആഗമിക്കുക—വരിക. ഋഗ്വേദം കളുടെ പ്രാർത്ഥനയാണിത്.

അങ്ങയെപ്പേടിച്ചുറപ്പുറു പാറിപ്പോയ്, പാടേ
തുംഗശൈലാദികളും, സൂര്യശ്ശികൾപോലേ! 1

വിവിധക്രിയഹരിദയിയെപ്പടുമ്പോഴേ
പവിയർപ്പിത്തും, സ്നോതാവിത്ര, നിൻതുക്കൈകളിൽ:
അത്രമായ്ക്കേറിച്ചെല്ലും, ബഹുപുരങ്ങളി—
ലവിടുന്നഭീഷിതകർമ്മാവേ, പുരുഷൻ! 2

ഇത്ര, നീ സർവ്വോൽകൃഷ്ടനും, ഭക്ഷാവേ, തീർപ്പോരെ
വെന്നിടം രിപുപുലൻ നീ; മാനുഷാനുകൂലൻ നീ.
വീക്ഷലും വീറും ചേർന്ന യുദ്ധത്തിൽ, യുവാവം ശ്രീ
ചീർത്ത കത്സനവേണ്ടിശ്ശൂഷ്ണനെക്കൊന്നല്ലോ, നീ! 3

മിത്രമായ്പ്പകൾ നേടിക്കൊടുത്തു വോനിത്ര:
വൃത്രനെക്കലിശത്താൽക്കൊന്നല്ലോ, വൃഷാവേ, നീ;
മറ്റു ദസ്യുക്കളെയും മടക്കിയല്ലോ പോരിൽ,—
ശ്ശൂതവെ സ്വൈരം വെല്ലും ശൂരനാം വർഷോൽക്കൻ നീ! 4

മർത്ത്യരിലൊരാളിൽത്തേ പ്രീതികേടുണ്ടായ്വന്നാ—
ല, ദ്രുഡാസ്സദനെയും ഹിംസിപ്പാൻ നിനക്കു നീ;

സൂക്തം 63.

1. ആപദോളയിൽ—അസുരരിൽനിന്ന് ആപത്തുണ്ടായ സമയത്ത്
സൂര്യശ്ശികൾ—സൂര്യകിരണങ്ങൾ പാറുന്നതുപോലെ. തുംഗശൈലാദികളും—
ഭ്രതജാതംമാത്രമല്ല, മാമലകൾപോലും ഉറപ്പുറു (അടിയിളകി) പാറിപ്പോയ്.

2. വിവിധക്രിയഹരിദയിയെപ്പടുമ്പോഴേ—നാനാകർമ്മങ്ങൾ (വിക്രമ
ങ്ങൾ) ചെയ്ത രണ്ടു ഹരികളെ തേരോടു യോജിപ്പിക്കുന്ന സമയത്തുതന്നെ. പവി—
വളം. സ്നോതാവു സ്തുതിക്കുന്നതോടേ, വളം സ്വയം തൃക്കയ്യിലെത്തും. ബഹു
പുരങ്ങളിൽ—വളരെ ശത്രു (അസുര) നഗരങ്ങളിൽ.

3. ഋഭുഷാവ്—ഇത്രപുരായം: ഋഭുക്കളോടൊന്നിച്ചു വസിക്കുന്നവൻ,
അല്ലെങ്കിൽ മഹാൻ. വീഴ്ത്തലും (കൊല്ലലും) വീറും (വീര്യപ്രകടനവും) ചേർ
ന്നതാണല്ലോ, യുദ്ധം. ശ്രീ ചീർത്ത—ശോഭ (തേജസ്സ്) ഏറിയ. കത്സൻ—
ഒരു ദൃഷ്ടി.

4. മിത്രമായ് (സഹായിച്ചു) കത്സനെ യശസ്വിയായി. കലിശം—
വളം. മടക്കി—പിന്തിരിപ്പിച്ചു, തോല്പിച്ചു. സ്വൈരം—അനായാസേന.
വർഷോൽക്കൻ—കാമവർഷണത്തിൽ തൽപരൻ.

5. അദ്രുഡാസ്സദനെയും—അപ്രീതിയ്ക്കു വിഷയമായ മനുഷ്യൻ ഒരു ദ്രുഡാ
സ്സദ ('ഉറച്ചു പുള്ളി') നാണെകിൽപ്പോലും, അവനെ അങ്ങു പീഡിപ്പിക്കുക

ദിക്കുകൾ തുറന്നുതന്നുകൊണ്ടുതൻ കുതിരകൾ—
കുട;—ഗ്രമാം വജ്രംകൊണ്ടു കൊന്നുതന്നുകൊ, തിർത്തോരെ! 5

ആ നിന്നെയല്ലോ മർത്യന്മാരിന്നു, വിളിക്കുന്ന—
താ തതവിഭൂതിയായ് ലാഭവത്താകും പോരിൽ;
ആജിയിലാർജിയേണ്ടുവെന്നാമിബ്ഭവദ്രക്ഷ—
യാഗമിയ്ക്കട്ടേ, ഞങ്ങൾക്കുടരിൽബലവാനേ! 6

നീയല്ലോ കലിഗത്താൽപ്പിളർത്തീ, പുരുഷസ്വ—
നായിട്ടു യുദ്ധംചെയ്തപ്പുരസപ്തകമിന്നു;
എരിച്ചു കളിയായ് നീയംഹവിൻ ധനം തീപോ—
ല;—രളീ പുരാൻ പിന്നെ, പൂർവ്വം സുഭാസ്സിനായ്! 7

വർദ്ധിപ്പിച്ചുതുക, പൃഥ്വിയിലെല്ലാമിന്നു,
ചിത്രമാമാഹാരത്തെദേവ, വെള്ളത്തെപ്പോലേ:
ജീവനെ ഞങ്ങൾക്കിതൊന്നാലല്ലോ ഭവാൻ ശുഭ,
കൈവരത്തുനൂ, നീളെയൊഴുകും ജലംപോലേ! 8

ഇന്നു, തീർത്തിരിയ്ക്കുന്ന ഗോതമർ, ധൃതഹരി—
ഭവനാമങ്ങളായി ഹവ്യവും മന്ത്രങ്ങളും:

യില്ല; കരുത്തരായ അമിത്രരെ ഹനിയ്ക്കുക വിരകർമ്മംതന്നെ എങ്കിലും, അത് അവകൾ പ്രയോഗിയ്ക്കില്ല; അനുഗ്രഹിയ്ക്കുകയേ ചെയ്യൂ. ഞങ്ങളുടെ കുതിരകൾ എല്ലാദിക്കുകളിലും തടവെന്നേ സഞ്ചരിയ്ക്കട്ടെ!

6. മർത്യന്മാർ—പൊരുതാനൊരുങ്ങിയ ആളുകൾ. ആതതവിഭൂതി—സമ്പത്തു പരത്തപ്പെട്ടത്; വലിയ ധനവ്യയം വരുമല്ലോ, യുദ്ധത്തിൽ. ലാഭവത്—ലാഭമുള്ളത്; ജയിച്ചവർക്കു ധനം വളരെ കിട്ടുമല്ലോ. ആജിയിൽ (—യുദ്ധത്തിൽ) അങ്ങയുടെ രക്ഷ കൂടിയേകഴിയൂ.

7. പുരുഷസ്വൻ എന്ന ഋഷിയ്ക്കുവേണ്ടി, തദൈവികളോടു പൊരുതി, അവരുടെ ഏഴു നഗരം നശിപ്പിച്ചു. അംഹ എന്ന അസുരന്റെ സമ്പത്തു നിഷ്പ്രയാസം ചൂട്ടെരിച്ചു. പുരാൻ (തന്വരൻ, അവിടന്ന്) സുഭാസ്സിനു ധനം അരുളി (കൽപിച്ചു നല്കി). പുരു—ഹവിസ്സുകൊണ്ട് (അങ്ങയെ) പൂരിപ്പിച്ചവൻ.

8. ചിത്രം—മാനനീയം, വിവിധം. വെള്ളത്തെപ്പോലേ—അങ്ങാണല്ലോ, മഴകൊണ്ടു വെള്ളത്തെ വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നത്. ഇത്—ആഹാരം. ജലം പോലെ—ജലം ജീവനെ നൽകുന്നതാണല്ലോ.

പ്രാജ്യമാമനം കൊണ്ടുവരികെങ്ങരക്കായ്; ക്ഷിപ്രം
പ്രാതരാഗമിജ്ഞുതേ, യക്കമാർജിതദ്രവ്യൻ!

9

സൂക്തം 64.

നോധസ്സു ലുഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹന്ദസ്സു; മരുത്തുകൾ ദേവത.
(കേക)

‘സുഷുവായ് സ്തൂതിച്ചാലും, വർഷിയും സുയജ്ഞവും
സ്രഷ്ടാവുമായ മരുദ്വർഗ്ഗത്തെ നോധസ്സേ, നീ.’
‘നല്ല കൈവിരലുള്ള ധീരൻ ഞാൻ മനംകൊണ്ടു
വെള്ളംപോലൊഴുകുവൻ, സത്രയോഗ്യമാം വാക്യം.’

1

രുദ്രപുത്രരായ് ദ്യോവിൽനിന്നു സഞ്ജാതരവർ,
സദ്ര പർ, യുവാക്കന്മാര, രിപ്ലര, ന്നലന്മാർ,
ശുദ്ധികാരികൾ, സൂര്യപ്രോജ്ജലർ, ഭൂതങ്ങൾപോ-
ലത്യഗ്രശരീരന്മാർ, മഴനീരിററിപ്പവർ.

2

രുദ്രജർ, തരുണന്മാർ, ദാനോൽക്ക, രൂട്ടാത്തോരെ
മർദ്ദിപ്പോർ, മലയ്ക്കോത്തോർ, ഗതിജ്ഞു തടവറോർ,
നിർജരർ, നസ്സിലും മന്നിലുമുറപ്പോടേ
നില്പവെയയമൊട്ടുകിട്ടലയ്ക്കുമേ കെല്പാൽ!

3

9. യുതഹരിദന്വൻ—ഹരിദന്വനെ (രണ്ടുശബ്ദങ്ങളെ) കൈക്കൊണ്ട
വൻ. പ്രാജ്യം—ബഹു.

സൂക്തം 64.

1. സുഷുവായ്—നന്നായി. വർഷി—കാമവർഷകം. സ്രഷ്ടാവ്—
പുഷ്പഫലാദികളെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതും; വായുവുണ്ടായാലേ, പുഷ്പഫലാദികളു
ണ്ടാവുകയുള്ളവല്ലോ. മരുദ്വർഗ്ഗം—മരുത്തുകളുടെ ഗണം. ലുഷിക്കുകയെന്നോ
സ്സുനെ പ്രേരിപ്പിച്ചതാണ്, പൂർവാർദ്ധവാക്യം; ഉത്തരാദ്ധം, നോധസ്സിന്റെ മറ്റു
പടി. നല്ല കൈവിരലുള്ള—മരുദ്വർഗ്ഗത്തെ തൊഴുത്ത് എന്നു സാരം. ധീരൻ—
ധീമാൻ. മനംകൊണ്ടു—ആലോചിച്ചുണ്ടാക്കി. വാക്യം—സ്തോത്രം.

2. സദ്ര പർ—അഴകുള്ളവർ. ഭൂതങ്ങൾ—ശിവപാർവ്വതർ. മഴനീരി
ററിപ്പവർ—കാറ്റു വീശുമ്പോൾ മഴവെള്ളം ഇററുവീഴുമല്ലോ.

3. രൂട്ടാത്തോരെ—ദേവകൾക്കു ഭക്ഷണത്തിന്നു ഹവിസ്സു കൊടുക്കാത്ത
വരെ.

ചേലുടല്ലുളവാക്കീ വിചിത്രാരേണങ്ങൾ:

ഞാലുനങ്ങളാളിമുത്തുമാലകൾ തിരുമാറിൽ;

മിന്നുന്നു തോളിൽക്കൈവാരം—വാനിൽനിന്നിവയൊട്ടും

തന്തുർജ്ജസ്സൊട്ടും കൂടിജ്ജനിച്ഛോരാം, നേതാക്കൾ! 4

ഐശ്വര്യപ്രദർ, ദുഷ്ടസുദനർ, കലുക്കുവോർ

വായ് ച കെല്പിനാൽക്കാറ്റും മിന്നലുമുണ്ടാക്കുന്നു;

ദ്വോവിന്റെയകിടകളിളക്കിക്കരക്കുന്നു;

ഭൂവിനെ നനയ്ക്കുന്നു, ജലത്താൽച്ചുഴച്ചുററി! 5

ഉദാനർ മരുത്തുക്കൾ പകർന്നുകൊടുക്കുന്നു

നൽത്തോയം, മലങ്ങളിൻ യാജകർ തുനൈപോലേ;

മോലത്തെ, കരുതരിയെപ്പോലവേ മെരുക്കുന്നു

മൈകനത്തൊലികൂട്ടം കാനിനെക്കരക്കുന്നു! 6

ജ്ഞാനവും വലുപ്പവും നൽത്തിളക്കവും ശീലം—

യാനവും മലയ്ക്കൊത്ത കെല്പുമുള്ളവർ നിങ്ങൾ

കാനനം കടിച്ചുടയ്ക്കുന്നു, ഹസ്തികൾപോലേ;

ശോണപ്പെൺകുതിരകൾക്കുളവാക്കുന്നു ബലം! 7

സിംഹംപോലലറുവോർ, രിശംകൊൾകിൽക്കെല്ലാൽ—

സ്സംഹരിപ്പവരും, ഗശ്രീകൊണ്ടു തരുതുലൂർ,

4. തന്തുർജ്ജസ്സം—സ്വന്തം ബലം.

5. കലുക്കുവോർ—മോലാദികളെ ഇളക്കുന്നവർ. ദ്വോവിന്റെയകിടകൾ—മോലങ്ങൾ. ജലത്താൽ—കരന്നെടുത്ത (വർഷ)ജലംകൊണ്ടു ഭൂവിനെ നനയ്ക്കുന്നു.

6. ഉദാനർ—ഉൽക്കൃഷ്ടമായ ഭാഗത്തോടുകൂടിയവർ; മികച്ച ഭാഗശീലർ. യാജകർ (ഗ്രതപിക്കുകൾ) ഉരുക്കുന്നെടു വീക്ഷിക്കൊടുക്കുന്നതുപോലെ, മരുത്തുക്കൾ നല്ല വെള്ളം ഭൂമിയ്ക്കു പെയ്തുകൊടുക്കുന്നു. മെരുക്കുന്നു—കുതിരയെ നട പഠിപ്പിപ്പാനെന്നപോലെ, മോലത്തെ വർഷം പഠിപ്പിപ്പിയാൻ ഇണക്കുന്നു, ലെളിട്ടും—ഇടിവെട്ടുന്ന, ഉമ്പയിടുന്ന. കാനിനെ പയ്യാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു.

7. ശോണ(തുടുത്ത)പ്പെൺകുതിരകൾക്കും (സ്വവാഹനങ്ങൾക്കും) ബലം കൂട്ടുന്ന നിങ്ങൾ എന്തും തകർക്കുന്നതിൽ അതുഭൂതമില്ല.

8. തരു—കൃഷ്ണമൃഗം. തോഷിപ്പിപ്പോർ—സ്നോതാക്കളെ. പുളിമാൻ—

ശത്രുഘ്നൻ, തോഷിപ്പിപ്പോൻ, പുള്ളിമാൻ—വാളൊത്തൊപ്പ—
മെത്തുമേ വിന നീക്കാൻ, പ്രജ്ഞാനൻ, സർവജ്ഞന്മാർ! 8

ചൊടിയ്ക്കിൽക്കൊല്ലും കെല്ലാന്നൊലിക്കൊള്ളിപ്പിൻ, മന്ത്യാ-
ക്കിടയിൽ വരും മരുത്തുക്കളേ, മന്നും വാനും:
ബന്ധുരത്തേരിൽക്കാണാം നിങ്ങൾതന്നൊളി, ശൗര്യം
മുന്തിയ ഗണങ്ങളേ, മിന്നൽപോലു, ടൽപോലേ! 9

സമ്പത്തോടൊരേടത്തേ വാഴുവോൻ, സർവജ്ഞന്മാർ
സമ്പന്നബലൻ, തീരാക്കെല്ലുളോൻ, പെരിയവർ
അമ്പു കൈകളിലെടുത്തിട്ടുണ്ടു, രിപ്പക്കരതൻ
വമ്പകറുവോൻ, സോമഭോജികളാ നേതാക്കൾ! 10

വാരിയെ വളർപ്പവർ, പൊന്നത്തേർവട്ടുകളാൽ
വാരണക്കൂട്ടംപോലേ ശൈലത്തെയടുപ്പവർ,
ദൂർദ്ധൻ, ദ്രവത്തെയും വീഴ്ത്തുവോൻ, സ്വയം നേർപ്പോൻ,
സത്രികൾ, ചെൽവോൻ, സന്ദീപ്തായുധൻ, മരുത്തുക്കൾ. 11

ചെത്തിനീക്കുന്നേ, സർവം കാണുന്ന, നീരേത്തുന്നേ,
ശുദ്ധി ചേർക്കുന്നേ, പൊടി പാറിപ്പു, വർഷിയ്ക്കുന്ന—

വാൾ—വാഹനമായ പുള്ളിമാനുകളും, ചുരികകളും. വിന—യജമാനർക്കു നേ-
രിടുന്ന ഉപദ്രവം. പ്രജ്ഞാനൻ—പ്രകൃഷ്ടമായ (മികച്ച)ജ്ഞാനമുള്ളവർ.

9. ചർത്തൂർക്കിടയിൽ വരും—ഹവിസ്സു സ്വീകരിപ്പാൻ മനുഷ്യരുടെ
അടുക്കൽ വരുന്നവരായ. ഒലിക്കൊള്ളിപ്പിൻ—നിങ്ങളുടെ ആഗമനത്തിൽ മന്നും
വാനും ശബ്ദമായനാകകമല്ലോ; വന്നുചേരുവിൻ എന്നു താൽപര്യം. ബന്ധുര-
ത്തേർ—ബന്ധുര(സുതനിരിയ്ക്കുന്ന സ്ഥാന)ത്തോടുകൂടിയ തേർ. ഒളി—തേജസ്സ്.
ഉടൽ—നിർമ്മലമായ രൂപം; ഇതു മിന്നലും പരക്കെ കാണപ്പെടമല്ലോ.

10. ഒരേടത്തേ—സമ്പത്തും മരുത്തുക്കളും ഒരുമിച്ചാണ് വസിയ്ക്കുന്നത്;
സമ്പത്തിന്റെ ഉടമകൾ എന്നു സാരം. തീരാക്കെല്ലുളോൻ—ഒട്ടുങ്ങാത്ത ബല-
മുള്ളവർ; ഇതു സമ്പന്നബലൻ എന്നതിന്റെ വിവരണമാകുന്നു.

11. വാരി—വെള്ളം. വട്ടുകൾ—പകുത്തുകൾ. വാരണക്കൂട്ടം—ഗജവൃന്ദം.
ദ്രവത്തെയും—ഉറപ്പിൽ നില്ക്കുന്നവയെപ്പോലും. നേർപ്പോൻ—ശത്രുക്കളെ ചെറു-
ക്കുന്നവർ. സത്രികൾ—യജ്ഞവാന്മാർ. ചെൽവോൻ—യജ്ഞശാലകളിൽ
ചെല്ലുന്നവർ.

12. ചെത്തിനീക്കുന്നേ—ശത്രുക്കളുടെ ബലം പൂലും മറ്റുമെന്നപോലെ
പോക്കുന്നു. നീരേത്തുന്നേ—വർഷജലം വഹിയ്ക്കുന്നു. ഋജീഷികൾ—ഋജീഷത്തോ

തദുജൃജീഷികളപ്പേതം മരുതുകൾ—
 ക്ഷെത്തിയ്ക്കു നന്ദികൾ നാം; ചെല്ലവിൻ, സമ്പത്തിനായ്! 12

രക്ഷയാൽ മരുതുകൾ നിങ്ങൾ പാലിച്ചു നന്ദി
 തൽക്ഷണം ജനങ്ങളിൽ മീതെയായ് വരും, കെല്ലാൽ;
 വർദ്ധിയ്ക്കും; ഹയങ്ങളാലെന്നവ, മാർക്കാരാലേ
 വിത്തവും സമ്പാദിയ്ക്കും; നല്ല യജ്ഞവും ചെയ്യും! 13

മുന്നിൽ നിർത്താവും കെല്ലൻ, യുദ്ധദന്ധനൻ, ശ്രീമാ—
 നണ്ണിയുണ്ടാക, മരുതുകളേ, ധന്യർക്കെല്ലാം:
 സ്തുത്യം ധനികരും വിശ്വദർശികളുമാം
 പുത്ര—പൗത്രരെപ്പലർത്തീടാവു, നൂറാണ്ടെങ്ങര! 14

വൈരിധർഷണക്കെല്ലും വീരരും വാസ്തും ചേർന്ന
 നൂറുമായിരവുമാമക്ഷയദ്രവിണത്തെ
 ഏകകെങ്ങരക്കു മരുതുകളേ; പ്രഭാതത്തിൽ
 വൈകാതെ വന്നെത്തട്ടെ, യക്കർമ്മാർജിതദ്രവ്യർ! 15

സൂക്തം 65.

പരാശരൻ ഋഷി; ദ്വിപദാവിരാട്ട് ചന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

ധീരന്മാർ ഒരേ പ്രീതിയോടെ, ഹവിസ്സു ഭുജിയ്ക്കുന്നവരും ഹ
 വിസ്സു നയിയ്ക്കുന്നവനുമായ അങ്ങയെ, മാടിനെകട്ട കള്ളനെയെന്ന

ടകൂടിയവർ. മൂന്നാമത്തെ സവനത്തിൽ മരുതുകൾക്കായി വെണ്ണുപ്പെട്ട സോമ
 നീർപ്പാത്രമത്രേ, ഋജീഷം. നന്ദികൾ—സ്തുതികൾ, ഹേ ഗുതപിക്കുകളേ, നിങ്ങൾ
 സമ്പത്തിനായ് ചെല്ലവിൻ—മരുതുകളുടെ അടുക്കൽ ധനം യാചിയ്ക്കവിൻ.

13. വർദ്ധിയ്ക്കും—സന്തതികൊണ്ടും പശുക്കളെക്കൊണ്ടും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടും.
 ഹയങ്ങൾ—കുതിരകൾ.

14. മുന്നിൽനിർത്താവും—കാര്യങ്ങളിൽ മുൻനിർത്തപ്പെടാവുന്ന; കർമ്മ
 കശലൻ എന്നർത്ഥം. യുദ്ധദന്ധനൻ—യുദ്ധത്തിൽ കടക്കാവുന്ന (ജയിക്കാവുന്ന) വന
 ല്ലാത്തവൻ. ശ്രീമാൻ—തേജസ്വി. ധന്യർ—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനമുള്ളവർ, യജ
 മാനന്മാർ.

15. വീരർ—വീരപുത്രന്മാർ. വാസ്തും—അഭിവൃദ്ധി.

സൂക്തം 65.

1-2. ധീരന്മാർ—ദേവന്മാർ. നയിയ്ക്കുന്നവൻ—ദേവകൾക്കായി കൊ

പോലെ, കാല്പാടുകൾ നോക്കി പിന്തുടരുന്നു; അങ്ങനെ, ഗുഹയിൽക്കിടക്കുന്ന അങ്ങയെ യജനീയരെല്ലാം കണ്ടെത്തി. *1-2

ചാടിപ്പോയവന്റെ ചെഴ്ചകൾ അന്വേഷിപ്പാൻ ദേവകൾ പുറപ്പെട്ടു; എമ്പാടുണ്ടായി, തിരച്ചിൽ. ഭൂമി സ്വഗ്ഗംപോലായി! അന്നത്തിന്റെ ഉൽപത്തികാരണമായ വെള്ളത്തിൽ, അടിയിൽ പ്രത്യക്ഷനായ അദ്ദേഹത്തെ ജലദേവതകൾ സ്തുതിച്ചു മഹത്വപ്പെടുത്തി സംരക്ഷിച്ചുപോന്നു. 3-4

അഭിപ്രായപോലെ രമണീയൻ; ഭൂമിപോലെ വിശാലൻ; ഗിരിപോലെ ഭക്ഷ്യപ്രദൻ; ജലംപോലെ സുഖകരൻ; യുദ്ധത്തിൽ, കതിരപോലെ അഴിച്ചുവിടപ്പെട്ടവൻ; വെള്ളംപോലെ പായുന്നവൻ—ഇങ്ങനെയുള്ളവനെ ആർ തടുത്തുനിർത്തും? 5-6

അഗ്നി തണ്ണീരിന്നു, പെങ്ങൽക്കാണ്ടുപോലെ ബന്ധുവാൻ; വനങ്ങളെ, രാജാവു പണക്കാരെ എന്നപോലെ വിഴങ്ങും; മാരുതനാൽ പ്രേരിതനായി കാടുകളിൽ കടന്നാൽ, ഭൂമിയുടെ രോമങ്ങൾ വടിച്ചുകളയും! 7-8

വെളിച്ചംകൊണ്ട് ആളുകൾക്കു തുലോം അറിവുണ്ടാക്കുന്നവൻ; പുലർകാലത്ത് ഉണരുന്നവൻ; ചന്ദ്രൻപോലെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നവൻ; വെള്ളത്തിൽനിന്നു വെളിപ്പെട്ടവൻ; കിടക്കുന്ന

ണ്ടുപോകുന്നവൻ. യജനീയർ—ദേവന്മാർ. അഗ്നി ഒരു കൊല്ലം ഗുഹ (വെള്ളത്തിന്റെ അടി)യിൽ ഒളിച്ചു താമസിച്ചുപോൽ.

3-4. അഗ്നിയെ തിരഞ്ഞുനടക്കുന്ന ദേവകളെക്കൊണ്ടു ഭൂമി സ്വഗ്ഗംപോലായി.

5-6. ഗിരിപോലെ ഭക്ഷ്യപ്രദൻ—ഫലമുലങ്ങൾ വളരെയുണ്ടാകുമല്ലോ, മലയിൽ. അഴിച്ചുവിടപ്പെട്ടവൻ—ശത്രുക്കളെ ചെന്നെതിർക്കുന്നവൻ.

7-8. തണ്ണീരിന്നു ബന്ധുവാൻ—അതിലാണല്ലോ ഇപ്പോൾ പാർക്കുന്നത്. രോമങ്ങൾ—സസ്യങ്ങൾ വടിച്ചുകളയും—ചുട്ടെരിയ്ക്കും.

9-10. അറിവുണ്ടാക്കുന്നവൻ—രാത്രിയിൽ വസ്തുജ്ഞാനമുണ്ടാകുന്നത്, അഗ്നിയുടെ പ്രകാശത്താലാണല്ലോ. പുലർകാലത്ത് ഉണരുന്നവൻ—

* ഈ പ്രകടനം ഈരടികളാണ്; നാലടികൾക്കാണ്, 1-2 എന്നു കൂട്ടി അക്കമിട്ടിരിക്കുന്നത്.

പശുപോലെ മെലിഞ്ഞവൻ; പിന്നെ തടിച്ചവൻ; അകലത്തും ഒളിവിഴുന്നവൻ—ഇങ്ങനെയുള്ളവൻ വെള്ളത്തിൽ, ഇരിയ്ക്കുന്ന ഒരു ഹംസംപോലെ ജീവിയ്ക്കുകയായി! 9-10

സൂക്തം 66.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ധനംപോലെ പൂജനീയൻ; സൂര്യൻപോലെ കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നവൻ; ആയുസ്സുപോലെ അതിപ്രിയൻ; പുത്രൻപോലെ സദാ ഹിതൻ; അശ്വംപോലെ വഹിയ്ക്കുന്നവൻ; പാൽപോലെ പ്രീതിദൻ; തിളങ്ങുന്നവൻ; വിളങ്ങുന്നവൻ;—കാടുകളിൽ കേറുന്നു. 1-2

ക്ഷേമം പുലർത്തുന്നവൻ; ഗൃഹംപോലെ ഗന്തവ്യൻ; യവംപോലെ ഉപഭോഗയോഗ്യൻ; മാറാലരെ വെല്ലുന്നവൻ; ഋഷിപോലെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവൻ; പ്രജകളിൽ പ്രശസ്തൻ; കുതിരപോലെ ഇമ്പം പൂണ്ടവൻ—അന്നം തന്നരുളുമാറാകട്ടെ! 3-4

ദൃഷ്ട്വപ്രാപതേജസ്സം, യജ്ഞംപോലെ സദാഹിതനും, ഗൃഹത്തിൽ ഭാര്യപോലെ എല്ലാവർക്കും ഒരലങ്കാരവും, വിചിത്രനും ആളുകൾക്കു് ഒരു പൊന്നിൻതേരുപോലെ യുദ്ധങ്ങളിൽ തിളങ്ങുന്നവനുമായ തന്തിരുവടി പ്രകാശിയ്ക്കുമ്പോൾ സൂര്യൻ പോലെയായിത്തീരുന്നു! 5-6

ഇറക്കപ്പെട്ട സേനപോലെ ബലം വഹിയ്ക്കുന്നു; എയ്യപ്പെട്ട തലപ്പു മിന്നുന്ന ശരംപോലെ ശോഭിയ്ക്കുന്നു; കന്യകമാർക്കു പ്രായം

പ്രഭാതത്തിൽ കർമ്മികൾ അഗ്നിയെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുമല്ലോ. ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ—ഭോക്താക്കളെ. പിന്നെ—വെള്ളത്തിൽ കാണപ്പെട്ടതിനുശേഷം.

സൂക്തം 66.

1-2. കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നവൻ—ലോകത്തിലെ വസ്തുക്കളെ. വഹിക്കുന്നവൻ—സേവകരെ.

3-4. സ്തുതിയ്ക്കുന്നവൻ—ദേവകളെ. പ്രജകൾ—മനുഷ്യർ.

5-6. വിചിത്രൻ നാനാവർണ്ണൻ. പ്രകാശിയ്ക്കുമ്പോൾ—രാത്രിയിൽ.

7-8. ഇറക്കപ്പെട്ട—യുദ്ധംഗത്തിൽ. കൂട്ടുന്നു—വിവാഹസമയത്തു് അഗ്നിയിൽ മലരും മാറും ഹോമിയ്ക്കുന്നതോടെ, കന്യകമാർ പത്നികളായിത്തീരുന്നു.

കൂടുന്നു; വിവാഹിതകളെ പോറ്റുന്നു—യമൻതന്നെ, ജനിച്ചവയെല്ലാം; ജനിഞ്ഞാൻപോകുന്നവയും, യമൻതന്നെ! 7-8

ആ ഉജ്ജ്വലനായ നിന്തിരുവടിയിങ്കൽ ഞങ്ങൾ സ്ഥാവരവും ജംഗമവുമെടുത്തു, മാടകൾ തൊഴുത്തിലെന്നപോലെ വന്നെന്നു. ഒഴുകുന്ന ജലംപോലെ, അവിടുന്നു ജാലകളെ ഉയർത്തിപ്പടുത്തുന്നു. ആകാശത്തു് ആ ദർശനീയനെ രശ്മികൾ തഴുകുന്നു! 9-10

സൂക്തം 67.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

വനങ്ങളിൽ ജനിഞ്ഞു; മനുഷ്യരിൽ സഖാവായി വർത്തിച്ചു; ക്ഷിപ്രകാരിയെ, രാജാവു ദ്രവഗാത്രനെന്നപോലെ കൈക്കൊള്ളുന്നു; രക്ഷകൻപോലെ നിർവഹിക്കുന്നു; കർമ്മകാരൻപോലെ നന്മ പുലർത്തുന്നു—ആ ഹോതാവായ ഹവ്യവാഹനൻ പ്രസാദിച്ചരുളട്ടെ! 1-2

അവിടുന്നു ഹവിസ്സുകളൊക്കെ കയ്യിൽവെച്ചു ഗുഹയിലിരുന്നതിനാൽ, ദേവകൾ ഭയത്തിലാണ്ടു; ഹൃദയത്താൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട മന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലിയപ്പോളാണ്, ആ കർമ്മധാരകരായ നേതാക്കന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടെത്തിയതു്. 3-4

സൂര്യനെന്നപോലെ അദ്ദേഹം ഭൂമിയെയും അന്തരീക്ഷത്തെയും നിലനിർത്തുന്നു; സത്യമന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ദ്യോവിനെ

ല്ലോ; ഇതു പിടിച്ചാണ്, കന്യകമാർക്കു പ്രായം കൂടുന്നു എന്നു പ്രതിപാദിച്ചതു്. പോറ്റുന്നു—അനുഷ്ഠിതയാഗാദിഫലം നല്കി രക്ഷിക്കുന്നു. യമൻ—ഇത്രനോടൊപ്പം ജനിച്ചവൻ; അഗ്നി.

9-10. സ്ഥാവരം—നെല്ലും മറ്റുമാകുന്ന ആഹുതിദ്രവ്യം. ജംഗമം—പശു ഹൃദയവും മറ്റുമാകുന്ന ആഹുതിദ്രവ്യം.

സൂക്തം 67.

1-2. നിർവഹിക്കുന്നു—കാര്യം സാധിക്കുന്നു. ഹവ്യവാഹനൻ—ദേവന്മാരുടെ അഗ്നി.

3-4. ഭയത്തിലാണ്ടു—ക്ഷേണം കിട്ടാത്തതിനാൽ.

ഉറപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. അഗ്നേ, സർവ്വാനുസഹിതനായ അങ്ങ് മാടുകളുടെ മേച്ചിൽപ്പാറങ്ങളെ തുലോം രക്ഷിയ്ക്കുമാറാകണം; ഗുഹയിൽ നിന്നു ഗുഹയിലെയ്ക്കു പോയ്ക്കൊരാക! 5-6

ആ യജ്ഞനിർവാഹകൻ ഗുഹയിലിരുന്നതു് ആർ അറിയുന്നവോ; ആർ സമീപിക്കുന്നവോ; ആർ യജ്ഞമൊരുകി, സ്തോത്രങ്ങൾ കേൾക്കുന്നവോ; അവർക്കൊക്കെ അദ്ദേഹം അപ്പോൾത്തന്നെ ധനങ്ങൾ കല്പിച്ചുതരും! 7-8

ആർ ഓഷധികളുടെ വളർച്ച തടയുന്നു; പ്രജകളെ അമ്മമാരുടെ വയറിനിൽത്തന്നെ നിർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു; വെള്ളത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ പാർത്ത ആ സാർവ്വാനുസഹനായ യജ്ഞാനുഭവനേ, ധീരന്മാർ ഗുഹത്തെ എന്നപോലെ പൂജിച്ചു, കർമ്മമനുഷ്ഠിക്കുന്നു! 9-10

സൂക്തം 68.

ഋഷിച്ചന്ദോദേവതകൾ മുഖേത്തവ.

അവിടുന്ന് ഹവിസ്സുകളെടുത്തു കാച്ചിക്കുറുക്കി, ആകാശത്തെയ്ക്കു പോകുന്നു; സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളിലും രാത്രികളിലും വെളിച്ചം വീശുന്നു. ഇവയുടെ മാഹാത്മ്യങ്ങളെ വ്യാപിച്ചുനില്ക്കുന്നതു, ദേവകളിലെല്ലാംവെച്ചു് ഈ ഒരു ദേവനാണല്ലോ! 1-2

ദേവ, അങ്ങ് ഉണക്കമരത്തിൽനിന്നു കത്തിപ്പൊട്ടാലപ്പോൾ എല്ലാവരും അങ്ങയ്ക്കായി യജ്ഞമനുഷ്ഠിക്കുന്നു. അവയെല്ലാം മരണരഹിതനായ അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചു, വന്ദ്യവും സത്യവുമായ ദേവത്വം പ്രാപിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു! 3-4

5-6. ഗുഹയിലെയ്ക്കു—മാടുകൾ മേയാത്ത സ്ഥലത്തെയ്ക്കു.

7-8. കേൾക്കുക—നിർമ്മിയ്ക്കുക.

9-10 പ്രജകളെ—പുഷ്പഫലാദികളെ. അമ്മമാർ—ഓഷധികൾ.

സൂക്തം 68.

3-4. ഉണക്കമരം—അരണി.

ചെന്നാൽ സ്തുതി, ചെന്നാൽ യാഗം; ഇതുമൂലം അവിടുന്ന് സർവ്വാനയുക്തനാകുന്നു. അവിടെയ്ക്കായി സകലരും കർമ്മങ്ങളും അനുഷ്ഠിക്കുന്നു. അങ്ങയ്ക്ക് ആർ നല്ലന്നുവോ, ആർ നല്ലാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നുവോ, ആ രണ്ടുപേർക്കും അറിഞ്ഞു ധനം കൊടുപ്പാൻ അങ്ങ ദയ ചെയ്യണം!

5-6

അങ്ങ മനുവിന്റെ സന്താനങ്ങളിൽ ഹോതാവായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു; അങ്ങതന്നെയാണു്, അവർക്കും ധനങ്ങൾക്കും ഉടയവൻ. രേതസ്സു ശരീരത്തിൽ ഏകീഭവിക്കേണമെന്നു് ഇച്ഛിച്ച അവർ, സ്വന്തം മിടുക്കന്മാരോടു ചേർന്നു നെടുനാൾ ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 7-8

അവിടുത്തെ ശാസനം, മക്കൾ അച്ഛന്റെതുപോലെ സത്വരം കേൾക്കുന്നവർ കർമ്മമനുഷ്ഠിക്കുന്നു. അവർക്കു് ആ പ്രഭുതാനൻ യജ്ഞഗൃഹോത്സുകൻ, പടിവാതിലായ സമ്പത്തു കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. അദ്ദേഹമത്രേ ആകാശത്തു നക്ഷത്രങ്ങൾ പതിച്ചതു്! 9-10

സൂക്തം 69.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുഖേത്തവ.

ആ ശുഭ്രവണ്ണൻ, ഉഷസ്സിന്റെ ജാരൻപോലെ പ്രകാശം പരത്തുന്നു: സൂര്യന്റെ തേജസ്സുപോലെ വാൻയുഷികളിൽ വ്യാപിക്കുന്നു.

5-6. ചെന്നാൽ—ചെല്ലുന്നേടത്തൊക്കെ എന്നു താൽപര്യം. നല്ലന്നു—ഹവിസ്സു്.

7-8 മനുവിന്റെ സന്താനങ്ങൾ—മനുഷ്യർ, യജമാനർ. രേതസ്സു ശരീരങ്ങളിൽ ഏകീഭവിക്കു—പുത്രനുണ്ടാവുക. സ്വന്തം മിടുക്കന്മാർ—കർമ്മകൾ ചെയ്ത സ്വപുത്രന്മാർ. ത്വദനുഗ്രഹത്താൽ അവർക്കു പുത്രന്മാർ പിറന്നു.

9-10. സത്വരം—അനുഷ്ഠാനത്വരയോടെ. പ്രഭുതാനൻ—വളരെ അന്നങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. പടിവാതിൽ—യജ്ഞത്തിലെയ്ക്കു കടക്കാൻ, യജ്ഞാനുഷ്ഠാനത്തിന്നു്; സമ്പ്രദഹിതർ എങ്ങിനെ യാഗം ചെയ്യും?

സൂക്തം 69.

1-2. ഉഷസ്സിന്റെ ജാരൻ—സൂര്യൻ. ജാരൻ—ജര (വാൽകൃഷ്ണ) വരുത്തു

നിന്തിരുവടി, ആവിർവേയിക്കുന്നതോടേ വെളിച്ചം വീശുന്നു; ദേവ
കൾക്കു പുത്രനായിട്ടു, പിതാവായി വർത്തിക്കുന്നു! 1-2

സ്രഷ്ടാവും ദുഷ്പ്രഹിതനും അഭിജ്ഞാനമായ അഗ്നി, പൈ
ക്കളുടെ അകിടുപോലെ അന്നങ്ങൾക്കു സ്വാദു വരുത്തുന്നു; നാട്ടിലെ
ഉപകാരിപോലെ ക്ഷണിക്കുപ്പെട്ടു, ഗൃഹത്തിൽ, നടുവിൽ, രസി
പ്പിച്ചുകൊണ്ടു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. 3-4

പുത്രൻപോലെ, പിറന്ന അഗ്നി ഗൃഹത്തിൽ രസിപ്പിക്കുന്നു;
കുതിരപോലെ ഇമ്പം പൂണ്ടു പോരാളികളെ കടക്കുന്നു; ഞാൻ ആളു
കളോടുകൂടി ഒരേ സ്ഥാനത്തുള്ളവരെ വിളിക്കുമ്പോൾ, താൻതന്നെ
എല്ലാദേവന്മാരായിച്ചമയുന്നു! 5-6

അങ്ങയുള്ളവരായ ഈ കർമ്മങ്ങൾക്കു് ഉപദ്രവമൊന്നും വരാ
റില്ല: ഈ ആളുകൾക്കു് അങ്ങു ഫലം നല്കുന്നുണ്ടല്ലോ. അങ്ങയുള്ള
ആ കർമ്മം മുടക്കപ്പെടുമെങ്കിൽ, അങ്ങു സമാനസംഖ്യരൊടൊ
ന്നിച്ചു വിഘ്നകാരികളെ ആട്ടിപ്പായിക്കുമല്ലോ! 7-8

ഉഷസ്സിന്റെ ജാരൻപോലെ വിശിഷ്ടപ്രകാശനും കണ്ടറിയാ
പ്പെട്ടവനുമായ അഗ്നി ഇവനെ അറിയുമാറാകട്ടെ! അദ്ദേഹത്തിന്റെ

നവൻ. പുത്രൻ—പുത്രൻപോലെ പ്രിയൻ. പിതാവ്—അച്ഛനെന്നപോലെ
(ഹവിസ്സുകൊണ്ടുകൊടുത്തു) പാലിക്കുന്നവൻ.

3-4. സ്രഷ്ടാവ്—സർവകർത്താവ്. പൈക്കളുടെ അകിട്—പാൽ; ഗോ
രസം ചേർത്താൽ അന്നങ്ങൾക്കു സ്വാദു കൂടുമല്ലോ; അതുപോലെ, പചനഗുണംകൊ
ണ്ടു സ്വാദു വരുത്തുന്നു. ഗൃഹം—യജ്ഞശാല. ജനോപകാരിയെ വിശേഷാവസര
ങ്ങളിൽ നാട്ടുകാർ ക്ഷണിക്കുമല്ലോ; യജമാനന്മാർ അഗ്നിയെ യജ്ഞത്തിന്നു ക്ഷണി
ച്ചുവരുത്തുന്നു.

5-6. കടക്കുന്നു—പിന്നിടുന്നു. ജയിക്കുന്നു. ആളുകൾ—ഋത്വിജകൾ.
ഒരേ സ്ഥാനത്തുള്ളവരെ—സഹവാസികളായ ദേവന്മാരെ. എല്ലാ ദേവന്മാരും, അ
ഗ്നിതന്നെ.

7-8. ഈ ആളുകൾ—കർമ്മാൻഷാശാക്കൾ. സമാനസംഖ്യർ—എണ്ണം
(സപ്തഗണങ്ങൾ എന്നതു)കൊണ്ടു തുല്യർ; മരുത്തുക്കൾ.

9-10. കണ്ടറിയാപ്പെട്ടവൻ—മറ്റു ദേവതകൾ മനുഷ്യർക്കു പ്രത്യക്ഷരല്ലല്ലോ.

രശ്മികൾ സ്വയം വഹിപ്പാൻ പടിക്കൽ ചെല്ലുന്നു; പിന്നെ, അവയെല്ലാം ദർശനീയമായ ആകാശത്തെയ്ക്കു തിരിയുന്നു. 9-10

സൂക്തം 70.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുഖേത്തവ.

നാം വളരെയന്നും നേടാവൂ! ബുദ്ധികൊണ്ടു തലവനും സുപ്രഭുനുമായ അഗ്നി, ദേവകളുടെ കർമ്മവും മനുഷ്യരുടെ ജന്മവും മുഴക്കെ പാത്തറിഞ്ഞുകൊണ്ടു്, എല്ലാറ്റിലും വ്യാപിച്ചുരുളുന്നു. 1-2

അദ്ദേഹം വെള്ളത്തിന്റെ ഉള്ളിലുണ്ടു്, കാടിന്റെ ഉള്ളിലുണ്ടു്, അചരങ്ങളുടെ ഉള്ളിലുണ്ടു്, ചരങ്ങളുടെ ഉള്ളിലുമുണ്ടു്. ഒറ്റമസ്ഥാനത്തു, പർവതത്തിൽപ്പോലും പൂജിക്കപ്പെടുന്ന ആ മരണരഹിതന്നു നമ്മളിൽ, രാജാവിന്നു പ്രജകളിലെന്നപോലെ തിരുവുള്ളം തോന്നട്ടെ! 3-4

ആ രാത്രിയുടനതായ അഗ്നി, അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു സൂക്തം ചൊല്ലുന്നവന്നു ധനം നല്കുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ജന്മവും മനുഷ്യരെയും അറിഞ്ഞ നിന്തിരുവടി ഈ ഭൂതജാതത്തെ സംരക്ഷിച്ചുരുളിയാലും! 5-6

വിഭിന്നരൂപകളായ ഉഷസ്സുകളും രാത്രികളും സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളും യജ്ഞപരിവൃതനായ ആരെ മഹത്താപ്പെടുത്തുന്നുവോ, ആ അഗ്നി യാഗശാലയിലിരുന്നു, ഹോതാവായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടു; അവശ്യഫലമായ കർമ്മമെല്ലാം അദ്ദേഹം അനുഷ്ഠിക്കുന്നു. 7-8

അങ്ങു ലോഭനീയങ്ങളായ നാല്ക്കാലികളെ നന്മപ്പെടുത്തുന്നു; ഞങ്ങൾക്കു സകലരും മികച്ച കാഴ്ചദ്രവ്യം തരട്ടെ; മനുഷ്യർ അങ്ങ

ഇവൻ—യജമാനൻ. വഹിപ്പാൻ—ഹവിസ്സിനെ. പടിക്കൽ—യജ്ഞഗൃഹഭാഗത്തിൽ.

സൂക്തം 70.

1-2. നേടാവൂ—നേടുമാറാകട്ടെ; അഗ്നി നമുക്കു ധാരാളം ഭക്ഷണം തരട്ടെ!

5-6. രാത്രിയുടനത—‘അഗ്നിയുടേതത്രേ, രാത്രി.’ രാത്രിയിലാണല്ലോ, അഗ്നിയ്ക്കു പ്രകാശാധികൃതം. ഭൂതജാതം—ജീവജാലം.

7-8. അവശ്യഫലം—തീർച്ചയായും ഫലമുള്ളതു്.

യെ വളരെയിടങ്ങളിൽ പൂജിച്ചു, വൃദ്ധനായ അച്ഛങ്കൽനിന്നെ.ന
പോലെ ധനം കൈക്കലാക്കുന്നു.

9-10

വേലക്കാരൻപോലെ വാങ്ങുന്നവനും, എയ്ത്തുകാരൻപോ
ലെ ശൂന്യനും, കൊലയാളിപോലെ ഘോരനും, യുദ്ധങ്ങളിൽ
തിളങ്ങുന്നവനാണ്, അഗ്നി!

11

സൂക്തം 71.

ഋഷിച്ചന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഒരേ ഗൃഹത്തിൽ വസിക്കുന്ന കരാംഗുലികൾ കാമം പൂണ്ട
അഗ്നിയെ കാമത്തോടെ, ഭാര്യമാർ അസാധാരണനായ ഭർത്താ
വിനെ എന്നപോലെ, സമീപിച്ചു പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നു; ആ പൂജ
നീയനെ കറുപ്പു വീട്ടു വെളിച്ചം ചേർന്നു ശോഭിക്കുന്ന ഉഷസ്സിനെ
രശ്മികളെന്നപോലെ, ഉപചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

1

ഞങ്ങളുടെ പിതാക്കളായ അംഗിരസ്സുകൾ ഉക്തങ്ങൾ ചൊ
ല്ലി, കെല്ലേറിയ തിന്മനെപ്പോലും ശബ്ദംകൊണ്ടു ചതച്ചു;
ഞങ്ങൾക്കു മഹത്തായ സ്വർഗ്ഗത്തിലെല്ലു പോകാൻ വഴി തുറന്നു;
സുഗമമായ ദിവസം കണ്ടെത്തി; പകലോനെ പൈക്കളും.

2

9-10. ലോഭനീയങ്ങൾ—സ്പൃഹണീയങ്ങൾ; സമ്പാദിക്കേണ്ടവ.
ഞങ്ങൾക്കു നല്ല നല്ലാലികളെ കിട്ടിക്കുക എന്നർത്ഥം. തരട്ടെ—ഞങ്ങൾ ഉപ
ചാരയോഗ്യരായിത്തീരട്ടെ. അങ്ങു പൂജകർക്ക്, അച്ഛൻ മക്കൾക്കെന്നപോലെ
ധനം നല്കുന്നു.

11. വേലക്കാരൻ കൂലിവാങ്ങുന്നതുപോലെ, അഗ്നി ഹവിസ്സു കൈക്കൊ
ള്ളുന്നു. എയ്ത്തുകാരൻ = വില്ലാളി.

സൂക്തം 71.

1. 62-ാം സൂക്തത്തിലെ 10-ാം പദ്യം നോക്കുക. അസാധാരണൻ—
അത്യന്തരക്തൻ എന്നർത്ഥം. കറുപ്പ്—രാത്രിയിലെ ഇരുട്ട്.

2. തിന്മൻ—പണി എന്ന അസുന്ദർ. അംഗിരസ്സുകളാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ട
അഗ്നി പണിയെ കൊന്നു. പകലോനെ (സൂര്യനെ) പൈക്കളും കണ്ടെത്തി;
പണിയാൽ അപഹരിക്കപ്പെട്ട പൈക്കൾ ഒരു ഗൃഹയിലായിരുന്നുവല്ലോ; അവ
ഗൃഹയിൽനിന്നു കേറപ്പെട്ട സൂര്യപ്രകാശം കണ്ടു.

അഗ്നിയജ്ഞസ്ഥലത്തു ചെന്നപ്പോൾ, അവർ കൈക്കൊണ്ടു; അഗ്നി കർമ്മം ഒരു ധനമായും കരുതി. ഉടൻതന്നെ, പണക്കാർ ആധാനം അനുഷ്ഠിച്ചു, ആ അഗ്നികളിൽ പെരുമാറി: അവർ മറെറാന്നിലും താല്പര്യമില്ലാതെ കർമ്മം ചെയ്തു, ദേവകളെയും മനുഷ്യരെയും അന്നംകൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടുത്തി, തന്തിരുവടിയെ പരിചരിയ്ക്കുകയായി.

3

വിഭക്തനായ വായു കടഞ്ഞപ്പോൾ, തന്തിരുവടി വെൺനിറത്തോടെ ഗൃഹത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചു. ഉടനേ തന്തിരുവടിയെ ഭൃഗുതുല്യൻ, ആക്രമിയ്ക്കുന്ന രാജാവിന്നു സഖ്യംകൊള്ളുന്ന രാജാവുപോലെ, ദൂതൃത്തിലേർപ്പെടുത്തി.

4

പെരിയ രക്ഷിതാക്കളായ ദേവന്മാർക്കായി ഈ സത്തു നല്കപ്പെടുമ്പോൾ, തീണ്ടുന്നവകക്കാർ അറിഞ്ഞു് ഓടിപ്പോകുന്നു: അവരുടെ നേക്കു് അഗ്നി ധർഷകമായ ധനുസ്സുകൊണ്ടു് അമ്പെയ്യുന്നു. ആ ദേവൻ ശോഭ സ്വപുത്രിയായ ഉഷസ്സിനെ ഏല്പിയ്ക്കുന്നു!

5

അഗ്നേ, അങ്ങയെ യജ്ഞഗൃഹത്തിൽ യഥാവിധി ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുകയോ, കാര്യമാനനായ അങ്ങയെ നാരത്തോറും ഹവിസ്സുടുകയോ ചെയ്യുന്നവന്നു, രണ്ടിടങ്ങളിൽ വർദ്ധിതനായ ഭവാൻ

3. അവർ—അഗ്നിരസ്സുകൾ. തന്തിരുവടി—അഗ്നി.

4. വിഭക്തനായ—പ്രാണാപാനാദിപഞ്ചവായുക്കളായി വിഭജിയ്ക്കപ്പെട്ടവായു—വ്യാനൻ. മുഖ്യപ്രാണനായ വ്യാനവായുവാലാണ്, ബലസാധ്യങ്ങളായ പ്രവൃത്തികൾ നടക്കുന്നതു്; അരണിമഥനത്തിന്നു ബലം വേണമല്ലോ; അതിനാൽ, മഥനകർത്തൃത്വം വ്യാനനു കല്പിച്ചു. ഗൃഹം—യാഗശാല. ഭൃഗുതുല്യൻ—യജമാനൻ. സഖ്യം സാധിപ്പാൻ ദൂതനെ അയയ്ക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ, ദേവസഖ്യത്തിന്നു് അഗ്നിയെ ദൂതനാക്കി.

5. ഈ സത്തു്—ഭൂമിയുടെ സത്തായ ഹവിസ്സു്. തീണ്ടുന്നവകക്കാർ—രാക്ഷസാദികൾ. സ്വപുത്രി—പിറക്കാൻ തുടങ്ങുന്ന സ്വന്തം മകൾ. പുലർകാലത്തു് അഗ്നി നിശ്ചിതനോകുമല്ലോ; അതിനെ ആസ്പദമാക്കിയാണ്, ഈ കല്പനം. സൂര്യൻ വൈകുന്നേരം തന്റെ തേജസ്സിനെ അഗ്നിയിൽ നിക്ഷേപിയ്ക്കുന്നു എന്നും, അഗ്നി പുലർകാലത്തു് അതിനെ സൂര്യനു തിരിച്ചുകൊടുക്കുന്നു എന്നും ശ്രുതിവാക്യങ്ങളാണു്.

6. കാര്യമാനൻ—ഹവിസ്സിനെ കാര്യമാക്കുന്നവൻ. രണ്ടിടങ്ങളിൽ—മധ്യമോത്തമസ്ഥാനങ്ങളിൽ. വർദ്ധിതൻ—ജ്വലിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. പ്രേരിപ്പിയ്ക്ക

അന്നം വർദ്ധിപ്പിക്കുമാറാകണം! അങ്ങയാൽ പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന
തേരാളി ധനവാനായിത്തീരുന്നു. 6

എല്ലാ അന്നങ്ങളും, ഏഴു മഹാനദികൾ സമുദ്രത്തിലെന്നപോ
ലെ, അഗ്നിയിങ്കൽ ചെന്നുചേരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ അന്നം. ജ്ഞാതി
കൾക്കനുഭവപ്പെടുന്നില്ല! ഈ മികച്ച സ്തോത്രം. ദേവകളെ അറി
യിച്ചാലും! 7

വഷിപ്പിക്കപ്പെട്ട ജലം. അന്നത്തിനായി, മനുഷ്യരക്ഷകവും.
ദീപ്തമായ യാതൊന്നിനോടു ചേരുന്നവോ; ആ തേജസ്സുകൊണ്ടു
തിളങ്ങുന്ന അഗ്നി അടുത്ത കാലത്തുതന്നെ, ബലവാനും അന്നഘ
നും ജരാഹിതനുമായ ഒരു ശോഭനകർമ്മാവിനെ ജനിപ്പിക്കട്ടെ;
പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ! 8

സൂര്യൻ ഒറ്റയ്ക്കു മാർഗ്ഗങ്ങളെ, മനസ്സെന്നപോലെ ശീഘ്രം പി
ന്നിടുന്നു; സമ്പത്തൊക്കെ ഒന്നിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിനധീനമാണ്. നല്ല
കൈകളുള്ള രാജാക്കളായ മിത്ര-വരുണന്മാരും. പൈക്കളിൽ
പ്രീതികരമായ അമൃത രക്ഷിച്ചുപോരുന്നു. 9

അഗ്നേ, അച്ഛൻമുതൽക്കുള്ള മൈത്രിയെ അങ്ങു മായ്ച്ചുകളയരു
തേ! കവിയായ ഭവാനറിയാമല്ലോ: രശ്മി അന്തരിക്ഷത്തെയെന്ന
പോലെ, ജര എന്നെ മുടിക്കളയും; ആ ദ്രോഹത്തിന്നുമുമ്പേ അങ്ങു
മനസ്സുവെക്കുന്നു! 10

പ്പെടുന്ന—യുദ്ധത്തിനയയ്ക്കപ്പെടുന്ന. അഗ്നിയെ പ്രസാദിപ്പിച്ച യുദ്ധത്തിന്നു
പോയ തേരാളി (രഥികൻ) ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചു, ധനങ്ങൾ കൈക്കലാക്കും.

7. അനുഭവപ്പെടുന്നില്ല—ജ്ഞാതികൾക്കു കൊടുക്കാൻ വേണ്ടുവോളം. അ
ന്നം ഞങ്ങളുടെ പക്കലില്ല.

8. അന്നത്തിനായി—സംസ്കാർത്ഥത്തിനായി. മഴവെള്ളം അഗ്നിയോടു
(ഉഷ്ണാവിനോടു) ചേരുമ്പോളാണല്ലോ, സസ്യങ്ങളുണ്ടാവുക. ശോഭനകർമ്മാ
വിനെ—പുത്രനെ. ജനിപ്പിക്കട്ടെ—ഞങ്ങൾക്കു സൽപുത്രൻ പിറക്കാൻ അനുഗ്ര
ഹിക്കട്ടെ. പ്രേരിപ്പിക്കുക—ആ പുത്രനെക്കൊണ്ടു സൽക്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യിക്കുക.

9. മനസ്സെന്നപോലെ—മനോവേഗത്തിൽ. രാജാക്കൾ—ശോഭാനർ.
അമൃതം—മധുരമായ പാൽ. അഗ്നേ, അങ്ങുതന്നെയാണ്, ഇങ്ങനെ സൂര്യാദിത്ര
പേണു വർത്തിക്കുന്നതാ എന്നു താൽപര്യം.

10. അച്ഛൻ—മുത്തച്ഛനായ വസിഷ്ഠൻ. വസിഷ്ഠപുത്രനായ ശക്തിയുടെ
പുത്രനത്രേ, പരാശരൻ. കവി—ക്രാന്തദർശി. രശ്മി—സൂര്യകിരണം. മുമ്പേ—
ജരപിടിപെടാതാക്കണമേ, എന്നെ മരണരഹിതനാക്കണമേ എന്നു സാരം.

സൂക്തം 72.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

അഗ്നി മനുഷ്യഹിതങ്ങളായ വളരെ ധനങ്ങളെ കയ്യിലെടുത്തു, ശാശ്വതനായ വിധാതാവിന്റെ കാവ്യങ്ങളെ സ്വാഭീമുഖങ്ങളാക്കുന്നു. എല്ലാസ്സമ്പത്തുകളും ഒന്നിച്ചു നല്കുന്ന അവിടുത്തെത്ര, ധനങ്ങളുടെ അധിപതി!

1

നമ്മുടെ മകൻ, അഗ്നി, മറഞ്ഞപ്പോൾ, എല്ലാദേവകളും മരുത്തുകളും അന്വേഷണം തുടങ്ങി; കണ്ടെത്തിയില്ല. അവർ ചെത്തി കളറിയാൻ നടന്നു വലഞ്ഞു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഴകൊത്ത ഒടുക്കത്തെ ഇരിപ്പിടത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു.

2

അഗ്നി, മരുത്തക്കൾ ശുചിയായ അങ്ങയെ മൂന്നു സംവത്സരം മുഴുവൻ നൈകൊണ്ടു പൂജിച്ചു; യജ്ഞാർഹങ്ങളായ പേരുകളും നേടി. പിന്നീട്, പുനർജനിച്ചപ്പോലെയായി, ഉടലോടെ സ്വർഗ്ഗം പ്രാപിച്ചു.

3

പെരിയ ദ്യാവാപൃഥ്വികളോടു പരക്കെ ചോദിച്ചുകൊണ്ടു യജ്ഞളക്കകൾ തുറന്നോളങ്ങൾ ചൊല്ലി; നേർപകുതിക്കാരനോടു കൂടിയ മരുത്തക്കൾ ഒടുവിലെ സ്ഥലത്തിരിയ്ക്കുന്ന അഗ്നിയെ അറിഞ്ഞു കണ്ടുപിടിച്ചു.

4

ശരീർത്തിരിഞ്ഞതോടെ അവർ പതിമാരോടൊപ്പം അടുത്തു ചെന്നു, മുമ്പിൽ നിന്നു, പൂജനീയനെ പൂജിച്ചു. സഖാവിനെ കണ്ടെത്തിയതുകൊണ്ടു രക്ഷിതപ്പെട്ട സഖാക്കൾ ശരീരം മെലിയുമാറു യാഗങ്ങൾ അനുഷ്ഠിച്ചു.

5

സൂക്തം 72.

1. വിധാതാവിന്റെ കാവ്യങ്ങളെ (മനുഷ്യാത്രങ്ങളെ) സ്വാഭീമുഖങ്ങളാക്കുന്നു; അഗ്നിയെ എല്ലാവരും മനുഷ്യാത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി സ്തുതിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം. നല്കുന്ന—സ്നേഹാക്കൾക്കു കൊടുക്കുന്നു.

2. നമ്മുടെ മകൻ—യജമാനന്മാർ അരണിമഥനംകൊണ്ടു ഉല്ലാസിപ്പിച്ചവർ; മകനെന്നപോലെ അരുമപ്പെട്ടവർ. ഒടുക്കത്തെ—ഒടുവിൽ ചെന്നെളിച്ചു.

3. യജ്ഞാർഹങ്ങൾ—യജ്ഞത്തിൽ പ്രയോഗിയാവുന്നവ.

4. ചോദിച്ചുകൊണ്ടു—അഗ്നി എവിടെ, എവിടെ? എന്ന്. നേർപകുതിക്കാരൻ—ഇന്ദ്രൻ: എല്ലാദേവകളുടേയും പപ്പാതിയടങ്ങിയതത്രേ, ഇന്ദ്രന്റെ രൂപം.

5. സഖാക്കൾ—ദേവന്മാർ. മെലിയുമാറു—അനാഹാരാദിനിയമംമൂലം.

ഇരുപത്തൊന്നു രഹസ്യയജ്ഞങ്ങൾ അങ്ങയിൽത്തന്നെയാണല്ലോ, വെണ്ണപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്; അവ ലഭിച്ച യജ്ഞാധികാരികൾ അവകൊണ്ടു മരണരാഹിതനായ അങ്ങയെ യജിച്ചുപോരുന്നു. അവ രോടൊപ്പം പ്രീതിപൂണ്ടു വോൻ പശുക്കളെയും സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളെയും രക്ഷിച്ചാലും! 6

അഗ്നേ, അറിയേണ്ടതറിഞ്ഞ വോൻ പ്രജകൾക്കു ജീവിപ്പാൻ ദുഃഖത്തെ തടുക്കുന്ന അന്നം സദാ കല്പിച്ചുരുളിയാലും! വാനുഴികളുടെ ഇടയിൽ ദേവകൾ നടക്കുന്ന വഴികൾ അറിയുന്ന വോൻ മടിക്കൂടെ ഹവിസ്സുകൾ വഹിച്ചുകൊണ്ടു, ദൂതനായി വർത്തിക്കുന്നു. 7

സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു ഏഴു വലിയ പുണ്യനദികൾ; മുതൽ പോയ വഴി യജ്ഞകോവിദർ കണ്ടുപിടിച്ചു: സരമയ്ക്കു ധാരാളം ഗോരസം കിട്ടി. ഇതുകൊണ്ടാണല്ലോ, മനുഷ്യരുടെ ഭക്ഷണം. 8

യാവചിലർ മരണരാഹിത്യത്തിന്നു വഴി തുറന്നു, സൽപ്രജാലബ്ധിയുള്ള യജ്ഞമൊക്കെ ചെയ്തുപോന്നുവോ—വോൻ ഭൂജിതയുണ്ടായല്ലോ!—ആ മഹാത്മാരായ പുത്രന്മാരോടുകൂടി അമ്മയായ അഭിതി, ഭൂമി, മഹത്തപംകൊണ്ടു വഹിച്ചുപോരുന്നു. 9

യജമാനന്മാർ തന്നിരുവടിയ്ക്കു അഴകൊത്ത ശ്രീയെ ഉളവാക്കിയിട്ടു, രണ്ടു കണ്ണുകൾ വെണ്ണുന്നതെപ്പൊഴോ, അപ്പോൾ ദേവന്മാർ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു വന്നെത്തും. ഉടനേ, അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ തിള

6. ഇരുപത്തൊന്നു—ഔപാസനാദികൾ ഏഴു; അഗ്നയാധാനാദികൾ ഏഴു; അഗ്നിഷോമാദികൾ ഏഴു.

7. അരുളുക = കൊടുക്കുക.

8. സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു—വന്നു; നദികൾ—ഭൂമിയിൽ പ്രവഹിക്കുന്നു. ഈ പദങ്ങൾ അധ്യാഹരിയ്ക്കണം. ഹവ്യവാഹനനാണല്ലോ, മഴ പെയ്യിച്ചു, നദികളെ നിർമ്മിക്കുന്നത്. 'അഗ്നിയിൽ ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ടതു സൂര്യനിൽ ചെല്ലുന്നു; സൂര്യനിൽനിന്നു മഴയുണ്ടാകുന്നു'. മുതൽ—ഗോധനം. യജ്ഞകോവിദർ—അംഗിരസ്സുകൾ. സരമയ്ക്കു—കുട്ടിയ്ക്കു കൊടുക്കാൻ.

9. യാവചിലർ—പുത്രന്മാർ, ആദിത്യേന്മാർ. വോൻ ഭൂജിതയുണ്ടായല്ലോ—അവരുടെ യജ്ഞങ്ങളിലെ ഹവിസ്സു. വഹിച്ചുപോരുന്നു—ജഗത്തിനെ എന്ന് അധ്യാഹരിയ്ക്കണം.

ങ്ങുന്ന ജാലകം മുഴുപ്പടർന്നു, നദികൾപോലെ പ്രവഹിക്കുകയായി; അവർ നോക്കിനില്ക്കും!

10

സൂക്തം 73.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുവേത്തവ.

അദ്ദേഹം, അച്ഛങ്കൽനിന്നു കിട്ടിയ മുതൽപോലെ ആഹാരം നൽകുന്നു; വിദ്വാന്റെ ശാസനംപോലെ കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നു; സുഖസ്ഥലത്തു ശയിച്ചു, ഒരതിഥിപോലെ സന്തോഷിക്കുന്നു; ഹോതാവുപോലെ പരിചാരകന്റെ ഗൃഹത്തെ സമൃദ്ധമാക്കുന്നു. 1

അദ്ദേഹം സൂര്യദേവൻപോലെ സത്യദർശിയും, കർമ്മംകൊണ്ടു സർവയുദ്ധങ്ങളിൽനിന്നും രക്ഷിക്കുന്നവനും, വളരെയൊളകളാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവനും, സ്വരൂപംപോലെ മാറ്റംപെടാത്തവനും, ആത്മാവുപോലെ സുഖകരനും, വരിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവനാകുന്നു. 2

അദ്ദേഹം സൂര്യൻപോലെ ലോകത്തെയെല്ലാം നിലനിർത്തുന്നു; അനുകൂലരായ സുഹൃത്തുക്കളുള്ള ഒരു രാജാവുപോലെ ഭൂമിയിൽ വാഴുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുന്നിലിരിക്കുന്നവർ, അച്ഛന്റെ ഗൃഹത്തിൽ പുത്രനെപ്പോലെ സുഖിക്കുന്നു. ഒരു പതിവ്രതപോലെ പരിശുദ്ധനാണദ്ദേഹം! 3

10. ശ്രീ—പരിസ്തരണ—പരിഷേചനാദിയായ യജ്ഞസമ്പത്തു്. രണ്ടു കണ്ണുകൾ—നെയ്യിന്റെ രണ്ടുശങ്ങളെയത്രേ, കണ്ണുകളാക്കുന്നതു്.

സൂക്തം 73.

1. അദ്ദേഹം—അഗ്നി. മുതൽ വഴിപോലെ പെരുമാറിയാൽ ചോറ്റിനു വക കിട്ടുമല്ലോ; അതുപോലെ അഗ്നിയെ യഥാവിധി പരിചരിച്ചാൽ, അദ്ദേഹം ഭക്ഷണം തരും. വിദ്വാന്റെ ശാസനം (ധർമ്മോപദേശം) സംശയനിവൃത്തിയ്ക്കായി കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നതുപോലെ, അഗ്നി യാഗങ്ങളിലൊക്കെ നയിക്കപ്പെടുന്നു. സുഖസ്ഥലത്തു—യാഗശാലയിൽ വിഹിതസ്ഥാനത്തു്. ഹോതാവു്—ഹോമകർത്താവായ അധ്വര്യ. പരിചാരകൻ—യജമാനൻ.

2. സ്വരൂപം—സഹജരൂപം; ഇതിന്നു മാറ്റം വരില്ലല്ലോ; അതുപോലെ അഗ്നി സർവത്ര ഏകരൂപനായി വർത്തിക്കുന്നു. ആത്മാവു്—നിരതിശ്ശയാനന്ദമയനാണല്ലോ, ആത്മാവു്.

അഗ്നേ, ആ അങ്ങയെ നേതാക്കൾ നിർബാധസ്ഥലങ്ങളിൽ യാഗശാലയിൽ പതിവായി ജ്വലിപ്പിച്ചു സേവിച്ചുപോരുന്നു: ഭവാനുൽ വളരെ അന്നം നിക്ഷേപിക്കുന്നു. സർവ്വാനസഹിതനായ അങ്ങ ധനങ്ങൾ കയ്യിലെടുത്താലും!

4

അഗ്നേ, കോപ്പകൂട്ടിയവർ അന്നം നേടട്ടെ; വിദ്വാന്മാർക്കും ദാതാക്കന്മാർക്കും പൂർണ്ണായുസ്സുണ്ടാകട്ടെ; ഞങ്ങൾ യുദ്ധങ്ങളിൽ ശത്രുവിന്റെ ധനം കൈക്കലാക്കി, യശസ്സിനായി ദേവകൾക്കു പങ്കിടുമാറാകട്ടെ!

5

യജനസ്ഥലത്തു ചെന്ന അഗ്നിയെ, വീണ്ടും വീണ്ടും കാമിക്കുന്ന പൈക്കൾ—എന്നും കുറവുള്ള തേജസ്വിനികൾ—പാൽ കുടിപ്പിക്കുന്നു; നദികൾ അനുഗ്രഹം യാചിച്ചുകൊണ്ട്, അകലെനിന്നു പർവതസമീപത്തൊഴുകുന്നു!

6

അഗ്നേ, അനുഗ്രഹം യാചിക്കുന്ന യജ്ഞാർഹർ അന്നം ഉജ്ജ്വലനായ ഭവാനുൽ നിക്ഷേപിച്ചു; എന്നിട്ടു, വിഭിന്നരൂപങ്ങളായ രാപകുലകളെ നിർമ്മിച്ചു—കുറപ്പും വെളുപ്പുമാകുന്ന നിറങ്ങളെ ഉറപ്പിച്ചു.

7

അഗ്നേ, ധനാർത്ഥം അങ്ങയാൽ പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന മനുഷ്യരായ ഞങ്ങളും ധനികരായി ബുദ്ധിയില്ലാത്തവരായി വാൻമാരികളെയും അന്തരിക്ഷത്തെയും നിറയ്ക്കുന്ന ഭവാനുൽ ഉലകത്തെയെല്ലാം, തണൽപോലെ സംരക്ഷിക്കുന്നവനാണല്ലോ.

8

അഗ്നേ, ഞങ്ങൾ അങ്ങയാൽ രക്ഷിതരായിട്ട്, അശ്വങ്ങളെ കൊണ്ടു് അശ്വങ്ങളെയും, ആരക്കാരെക്കൊണ്ടു് ആരക്കാരെയും, പുത്രന്മാരെക്കൊണ്ടു പുത്രന്മാരെയും വധിക്കുമാറാകട്ടെ; ഞങ്ങളുടെ

4. നേതാക്കൾ—യജമാനന്മാർ. അന്നം—ഹവിസ്സ്. ധനങ്ങൾ കയ്യിലെടുത്താലും—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ.

5. കോപ്പകൂട്ടിയവർ—യജമാനന്മാർ. നേടട്ടെ—അതിന്നു ഭവാനു അനുഗ്രഹിക്കുക. പങ്കിടുക—ദാരോ ദേവനും യജ്ഞംചെയ്യുക.

6. നദികൾ ഒഴുകുന്നതു ഹവ്യ (സസ്യ) സമ്പാദനത്തിന്നുതന്നെ.

7. യജ്ഞാർഹർ—ദേവന്മാർ. രാപകുലകളെ വേർതിരിച്ചതു കർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിന്നാണ്.

9. അശ്വങ്ങളെ—യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുക്കളുടെ കുതിരകളെ.

പുത്രന്മാർ പിതൃസ്വത്തിന്റെ ഉടമകളായി, വിഭാഗമായി, നൂററു
 ഞ്കാലം സുഖിയ്ക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ. 9

മേധാവിയായ അഗ്നേ, ഈ സ്തോത്രങ്ങൾ അങ്ങയുടെ മനസ്സി
 നും ഹൃദയത്തിനും പ്രീതി വരുത്തട്ടെ: ദേവകൾക്കുള്ള ഭക്ഷണം
 വോക്താ സമർപ്പിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾ കൃത്യസാധകമായ ധനത്തെ നി
 യന്ത്രിപ്പാൻ ശക്തരായിത്തീരട്ടെ! 10

സൂക്തം 74.

രഹുഗണന്റെ മകൻ ഗോതമൻ ഭൃഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

മന്ത്രമൊന്നഗ്നിയെപ്പറ്റിച്ചൊല്ല, യജ്ഞാനുഷക്തർ നാം:
 അവിടുന്നു ചെവിക്ക്ക്കൊള്ളമല്ലോ, ദൂരസ്ഥാനാകിലും! 1
 ഉപദ്രവിയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി നരർ നേരിട്ടുകൂകിൽ,
 രക്ഷിയ്ക്കുമേ ധനം ഹവ്യപ്രദനായ്, യച്ചിരന്തനൻ! 2
 ശത്രുസുദനനാമഗ്നി, പോരിൽപ്പോരിൽമുനഞ്ജയൻ
 പിറന്നരുളിനാനല്ലോ; സ്തോത്രം ചൊല്ലട്ടെ, യാളുകൾ! 3
 ആർത്തൻ ഗൃഹേ ദൂതനായ് നീ ഹവ്യങ്ങളമരേത്തിനായ്
 കൊണ്ടുപോകുന്നു, കാണേണ്ടമൊന്നാക്കീടുന്നു യാഗവും; 4
 ആയാളെ വാഴ്ത്തുമേ ലോകരംഗിരസ്സേ, ബലാത്മജ;
 സുദേവനെന്നും, സുഹവിസ്സെന്നും, സുമഖനെന്നുമായ്! 5
 അദ്വേവന്മാരെയിവിടെയ്ക്കാവാഹിയ്ക്കുക ചാരവേ,
 സ്വാറുദാദക, പുകയ്ക്കാനും ഹവിസ്സുതാനു
 മായ്ബ്ബോൻ! 6

സൂക്തം 74.

1. യജ്ഞാനുഷക്തർ—യാഗം അനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നവർ.
2. ഹവ്യപ്രദനായ്—ഹവിസ്സ് നല്കുന്നവനു (യജമാനനു)വേണ്ടി.
3. ധനഞ്ജയൻ—അഗ്നിപര്യായം; ശത്രുക്കളുടെ ധനം കീഴടക്കുന്നവൻ.
 പിറന്നവല്ലോ—അരണികളിൽനിന്നും.
4. അമരേത്തിനായ്—ദേവകൾക്കു ഭക്ഷിപ്പാൻ,
5. സുദേവൻ—നല്ല ദേവന്മാരോടുകൂടിയവൻ.
6. സ്വാറുദാദക—വഴിപോലെ ആറുദാദിപ്പിയ്ക്കുന്നവനെ.

അഗ്നേ, ഖോൻ ദൃത്യമെടുത്തെന്നുള്ളന്ന വേളയിൽ
 തേരിന്റെ കതിരശ്ശബ്ദം കേൾക്കുമാറില്ലൊരിയ്ക്കലും! 7
 മുന്മട്ടിൽനിന്നു താനോന്നമഗ്നേ, ഹവ്യങ്ങളേകകിൽ,
 തപദക്ഷ നേടി, നാണം വിട്ട, നവാനായുധർന്നിടും! 8
 ദേവകൾക്കു ഹവിസ്സഗ്നേ, ദേവ, നല്ലന്നവന്നു നീ
 സുവീര്യവും ദീപ്തവുമാം പെരുംസ്വത്തും കൊടുക്കമേ! 9

സൂക്തം 75.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്മേത്തവ.

കേട്ടാലും, ദേവകൾക്കിമ്പം കൂട്ടുന്ന പെരുതാം സ്തവം,
 ഹവ്യങ്ങൾ തിരുവായ്തന്നിൽച്ചെമ്മേ ഹോമിച്ചു
 കൊണ്ടു നീ! 1
 അംഗിരശ്ശ്രേഷ്ഠനാമഗ്നേ, മേധാവികളിൽ മുന്മനേ,
 ചൊല്ലാവു ഞങ്ങളെത്തായ്, കൊള്ളാവു
 പ്രിയമാം സ്തവം! 2
 അങ്ങയ്ക്കു ബന്ധു നരരിലാ?—രഗ്നേ, സാധിതാധരൻ?
 എച്ചണ്ണമുള്ളൊന്നിവിടുന്നെ?—ങ്ങയുടെ പാർപ്പിടം? 3
 എന്നാൽ, ബ്വോൻ ജനങ്ങൾക്കു ബാധവൻ,
 സ്നേഹിതൻ, പ്രിയൻ;
 സഖാക്കൾക്കു സഖാവഗ്നേ, സ്തുതികൾക്കർഹനാം
 വോൻ! 4

7. ദൃത്യമെടുത്തം—ദൃതത്വം കൈക്കൊണ്ടു്. കതിരശ്ശബ്ദം (കതിരക്കുള്ളമ്പു കൾ തട്ടി പുറപ്പെടുന്ന ഒച്ച) കേൾക്കാത്തതു, വേഗാധികൃതമുലമാകുന്നു.

8. മുന്മട്ട്—മുന്മേത്തെ നല്ല സ്ഥിതി. നാണം—തന്നിറു താഴ്ചവന്നതി നാൽ പറ്റിയ ലജ്ജ.

9. അന്നം(ആഹാരം)മാത്രമല്ല, വലിയ സമ്പത്തും.

സൂക്തം 75.

1. ഹോമിയ്ക്കുക—പ്രക്ഷേപിയ്ക്കുക.

3. ആർ ബന്ധു?—അങ്ങയ്ക്കു നരപനായ ബന്ധുവില്ല. സാധിതാധരൻ—യാഗം ചെയ്തവൻ. അങ്ങയെ ശരിയ്ക്കു യജിപ്പാൻ ആരും ആളാവില്ല. അങ്ങയുടെ രൂപം, പാർപ്പിടം എന്നിവയും ആരുമറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

4. സഖാക്കൾ—ഋത്വികങ്ങൾ.

ഞങ്ങൾക്കായ് മിത്രവരുണരെയും ദേവഗണത്തെയും
യജിതും; ചെയ്തു വന്ധാഗം; പുകകുശം, സ്വശാലയിൽ! 5

സൂക്തം 76.

ഗോതമൻ പ്രാപ്തി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹനുസ്തം; അഗ്നി ദേവത.
(കാകളി)

എന്തെതിരേല്ല, നിൻചിത്തം തിരിയ്ക്കുവാ-
നെ?—തുവാനഗേ, സുഖം വളർത്തും സ്തവം?
ആർക്കുള്ള ശേഷി, വോനെ യജിതുംവാൻ?
നേർക്കെങ്ങേകേണ്ടതേ, തൊരു ബുദ്ധിയാൽ? 1
അഗേ, വരിക: ദുർദ്ധർഷ, വന്നെങ്ങര-
നഗ്രേ ശരിയ്ക്കു ഹോതാവായിരിയ്ക്കു നീ;
പാലിയ്ക്കു, നിന്നെപ്പരന്ന വാൻയകരം;
ചാലേ യജിതും, വൻപ്രീതിയ്ക്കുമർത്ത്യരെ! 2
രക്ഷോഗണത്തെയെരിയ്ക്കുകഗേ, വോൻ;
രക്ഷിയ്ക്കു ബാധയിൽനിന്നു യജ്ഞങ്ങളെ;
ആനയിയ്ക്കു ഹരിയുക്തനാമിന്ദ്രനെ;—
യാതിഥ്യമസ്സദാനെന്നെങ്ങര ചെയ്യുവോ! 3
സൽഫലച്ചൊല്ലാൽ വിളിപ്പൻ, ഹവിർവാഹി-
വക്ത്രനെ:—ദേവകളൊത്തിങ്ങിരിയ്ക്കു നീ;

5. സ്വശാല—തന്റെ യാഗശാല.

സൂക്തം 76.

1. തിരിയ്ക്കുവാൻ—ഞങ്ങളുടെ നേർക്കാക്കാൻ. എന്തെതിരേല്ല—അങ്ങ-
യെ എങ്ങനെ എതിരേല്ലണം? ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഏതൊരു ബുദ്ധിയാൽ—
അതിന്നു തക്ക മനോവൃത്തിതന്നെയില്ല, ഞങ്ങൾക്ക്.

2. പാലിയ്ക്കു—രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ.

3. രക്ഷോഗണം—രാക്ഷസവർഗ്ഗം. അസ്സദാനന്—ശോഭനദാനങ്ങളോടു
കൂടിയ ഇന്ദ്രന്.

4. സൽഫലച്ചൊല്ലാ—നല്ല ഫലമുള്ളവകണെ സ്തോത്രം. ഹവിർവാഹിവ-
ക്ത്രനെ—ദേവകൾക്കുള്ള ഹവിസ്സിനെ വക്ത്രത്തിൽ (ജാലയിൽ) വഹിയ്ക്കുന്ന

കൈക്കൊൾക യജ്ഞാർഹ, ഹോത്രവും പോത്രവും;—
മോർക്കെ,ങ്ങളെജനിതാവേ, ധനേശ്വര!

4

പ്രാജ്ഞമനുവിൻ ഹവിസ്സുകൊണ്ടുവരെ
പ്രാജ്ഞാനിതൻ നീ യജിച്ചുവല്ലോ കവേ;
അവുണ്ണമിങ്ങു യജിതേ ഹോതാവു നീ—
യഗേ, മഹാസത്യ, ഹർഷദസ്യൂക്തിനാൽ!

5

സൂക്തം 77.

ഋഷിച്ചന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

സത്യവാൻ, യജ്ഞാവ, മൃത്യു, ഹോതാവെവൻ
മർത്ത്യനിൽനിന്നു വാനോർക്കു കൊടുപ്പിതോ;
എമ്മട്ടിൽ നല്ല, മാദ്യീപ്തനാമഗ്നിയ്ക്കു
നമ്മളു?—വന്നെത്തു, ദേവാദൃതസ്സവം?

1

സത്യവാനാർ മഖേ സൌഖ്യദൻ ഹോതാവു,
നൽസ്സവമർപ്പിപ്പിന, ത്തിരുമേനിയിൽ;
അഗ്നി മർത്ത്യനായ് നിലിമ്പരിൽച്ചെന്നിടു;—
മൊക്കെയറിയും, വണങ്ങി യജിച്ചിടും!

2

അഗ്നിയെ. നീ—അഗ്നി. ഹോത്രം,—ഹോതാവിന്റെ കർമ്മം. പോത്രം.—
പോതാവ് എന്ന ഗൃതപിക്കിന്റെ കർമ്മം. ഓക്ക—ങ്ങളെ മറക്കരുത്! ജനി
താവ്—ആഹുതികൊണ്ടു വാങ്ങി കളെ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നവൻ.

5. പ്രാജ്ഞാനിതൻ—പ്രാജ്ഞരോടു(ഗൃതപിക്കുകയോടു)കൂടിയവൻ മഹാ
സത്യ—വലിയ സത്യമുള്ളവനെ. ഹർഷദസ്യൂക്തിനാൽ—ഹർഷത്തെ നല്ല
സൂക്തകൊണ്ടു.

സൂക്തം 77.

1. അമൃത്യ —മൃത്യു(മരണം) ഇല്ലാത്തവൻ. കൊടുപ്പിതോ—ഹവിസ്സു കൊടു
ക്കുന്നവൻ. നല്ലം—ഹവിസ്സു. ദേവാദൃതസ്സവം—ദേവന്മാരാൽ ആദരിയ്ക്കപ്പെട്ട സ്തോ
ത്രം. അഗ്നിയ്ക്കു അനുരൂപമായ ഹവിസ്സും സ്തോത്രവും ഏതേതെന്നു നമുക്കറിഞ്ഞു
കൂടാ.

2. മഖേ—മഖ(യാഗ)ത്തിൽ. മർത്ത്യനായ്—യജമാനനായ മനുഷ്യനു
വേണ്ടി. കൈ—യജനീയദേവന്മാരെക്കൊണ്ടും.

കർത്താവവൻ; തീർത്ത,ഴിപ്പോന്നവൻ; പുതു-
വസ്ത്ര കൊണ്ടുവരും, ചങ്ങാതിപോലവൻ;
അദൂർഗ്ഗനീയനെ യജ്ഞത്തിലാദ്യനെ-
ന്നെ,ത്തിപ്പുകഴ്ത്തുന്നു ദേവൈഷിയാം ജനം. 3

അശ്ശൂര്യനേതാവ,രാതിഘ്നനാമഗ്നി-
യിച്ഛിതം നമ്മൾതൻ സ്തോത്രവും, ഹവ്യവും;
സ്വത്തും കരുത്തും പെരുത്തവരുന്നെ-
ളെത്തിച്ചു, ചൊല്ലിച്ചപോരും സ്തവങ്ങളും! 4

ഗോതമർ മേധാധ്യരേവം സ്തുതിക്കുയാൽ,-
ജ്ഞാതവേദസ്സായ സത്യവാന്മാനീയം
സോമം നുകർന്നാൻ,വരിൽനിന്നുവന്നു;
കാമമറിഞ്ഞവൻ പുഷ്പി നല്ലേണമേ! 5

സൂക്തം 78.

ഗോതമൻ പ്രാചി; ഗായത്രി ഹനുസ്; അഗ്നി ദേവത

ഗോതമൻ ജാതവേദസ്സേ, സ്തുതിച്ചാൻ തിരുമേനിയെ;
ദ്രഷ്ടാവേ, വെളിവാംവണ്ണം സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു, ഞങ്ങളും. 1

സ്തുതിച്ചുപചരിച്ചല്ലോ, ഗോതമൻ ധനവാഞ്ഛയാൽ;
ആ നിങ്കൽ വെളിവാംവണ്ണം സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു, ഞങ്ങളും. 2

അന്നപ്രദായിയാം നിന്നെയംഗിരസ്സുകൾപോലവേ
വിളിച്ചു, വെളിവാംവണ്ണം സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു, ഞങ്ങളും. 3

3. തീർത്തഴിപ്പോൻ—സ്രഷ്ടാവും, സംഹർത്താവും. കൊണ്ടുവരും—നമുക്കു
തരാൻ. ആദ്യൻ—പ്രധാനഭൂതൻ ദേവൈഷിയാം ജനം.—ദേവകാമരായ മനുഷ്യർ.

4. സ്വത്തും കരുത്തും പെരുത്തവർ—ധനവും ബലവും വളരെയുള്ളവർ.
ചൊല്ലിച്ചപോരും—തക്ക ദക്ഷിണ കൊടുത്തു് ഗുരവിക്കു് ഏകദേശം ചൊല്ലിക്കി-
ന്നു. ഇച്ഛിതം—കൈക്കൊള്ളട്ടെ.

സൂക്തം 78.

1. വെളിവാംവണ്ണം—അങ്ങയുടെ ഗുണങ്ങൾ വെളിപ്പെടുമാറു്.

തികച്ചും പോക്കമാർ പാപ, മർദ്ദം ദൃഷ്ടക്കളെ വീഴ്ത്തിയും,
 ആ നിങ്കൽ വെളിവാംവണ്ണം സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു, ഞങ്ങളും. 4
 ചൊന്നേൻ രാഹുഗണനിവനഗ്നിസ്തോത്രം തേൻ പെറും സ്തുതി;
 വെളിവാംവണ്ണം സ്തോത്രം തന്നെ പേർത്തുചരിയ്ക്കു നാം! 5

സൂക്തം 79.

ഗോതമൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം, ഉഷ്ണിക്കം, ഗായത്രിയും മന്ദസ്സുകൾ;
 അഗ്നി ദേവത.

(കാകളി)

ചെന്നടിച്ചുകിളിലച്ച മരുത്തുപോ—
 ലോഭം ഹിരണ്യകേശൻ, ശുചിപ്രഭൻ
 പെയ്യിച്ച നീരി;—തിൽ മൃഗരക്ഷസ്സുകൾ,
 ചോർവേല നോക്കുന്ന നേരകാർപോലവേ! 1

കാരൊത്തു നിൻകതിർ തല്ലുന്ന വൃഷ്ടിയ്ക്കു;—
 തോറ നീലവിളിയ്ക്കുന്ന കരിമുകിൽ;
 ചേരുന്ന, സസ്മിതസുന്ദരിമാർപോലെ;
 മാരി പൊഴിയുന്നു; ഗർജ്ജിപ്പ, കാറുകൾ! 2

5. രാഹുഗണൻ—രാഹുഗണന്റെ പുത്രൻ, ഗോതമൻ. അഗ്നിസ്തോത്രം—അഗ്നിയെപ്പററി.

സൂക്തം 79.

1. മരുത്—വായു. ഹിരണ്യകേശൻ—സുവണ്ണവണ്ണങ്ങളായ കേശങ്ങൾ (ജാലക)ളോടുകൂടിയവൻ. ഇതിൽ—അഗ്നി ഇങ്ങനെ മേലങ്ങളെ ചെന്നടിച്ചുലച്ചു മഴ പെയ്യിക്കുന്നതിൽ ഉഷസ്സുകൾ (ഉഷോദേവതമാർ) മൃഗ (അജ്ഞ)കളാണ്. ചോർവേല (ക്ഷേണം സമ്പാദിപ്പാനുള്ള തൊഴിൽ) നോക്കുന്ന നേരകാർ (നിഷ്പടരായ സാധുക്കൾ) പ്രകൃതിഭാവങ്ങളിൽ അത്ര കണ്ണുവെക്കാറില്ലല്ലോ; അതുപോലെ, ഈ മഴപെയ്യിക്കുന്നതിനെ ഉഷസ്സുകൾ കണ്ടറിയാറില്ല! വൈദ്യുതാഗ്നിയെക്കുറിച്ചുള്ളതാണ്, ഈ ഋക്കം, അടുത്ത രണ്ടും.

2. വൃഷ്ടിയ്ക്കു—വർഷണത്തിനായി. അത്—അഗ്നിജാലയുടെ തല്പം. നീലവിളിയ്ക്കുന്ന—ഇടിവെട്ടുന്നു. സസ്മിത (പ്രബിരിക്കൊണ്ട) സുന്ദരിമാർപോലെ മിന്നലുകൾ (ഈ പദം അധ്യാഹരിയ്ക്കണം) കരിമുകിലിനോടു ചേരുന്നു.

നീരസാരത്താൽത്തഴപ്പിച്ചി, വനതിൻ
നേരമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ നടത്തവേ,
അര്യമമിത്രാവരണമരുത്തുകൾ
നീക്കുന്നു, കാറിന്റെ തണ്ണീരടപ്പിനെ!

3

(ശ്ലോകം)

അഗ്നേ, ഭവാൻ ഗവാനത്തിൻ നാമനല്ലോ, ബലാത്മജ;

ഞങ്ങൾക്കു ജാതവേദസ്സേ, പെരുതന്നും തരേണമേ!

4

അഗ്നി, ദീപ്തൻ, കവി, ഗൃഹപ്രദൻ, വാഴ്ത്തപ്പെടേണ്ടവൻ;

പ്രഭുതമുഖ, ഞങ്ങൾക്കു നല്ല, വിത്തവുമെന്നവും!

5

താനും മുടിയ്ക്ക, ഭാസ്സാളമഗ്നേ, പകലുമല്ലിലും;

അരക്കരെച്ചുടകയുംപെയ്ത, തീക്ഷ്ണമുഖൻ ഭവാൻ!

6

അഗ്നേ, ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്ക ഗായത്രസ്തുതി ചൊല്ലുവാൻ,

സമസ്തകർമ്മവന്ദ്യൻ നീ നിജസംരക്ഷണങ്ങളാൽ!

7

അഗ്നേ, തരിക ഞങ്ങൾക്കു വരിയ്ക്കത്തക്കതാം ധനം,

ഒപ്പമേ ദുർഗ്ഗതിഹരം, പോരിലൊട്ടുക്കു ദുസ്തരം.

8

അഗ്നേ, തരിക, ജീവിപ്പാൻ ശുഭേന്താനാമ്പിതം ധനം

സുഖാവഹം തന്നരുൾ, യാവജ്ജീവിതപോഷകം!

9

തിശാർച്ചിസ്സാകമഗ്നിയായ് സ്പഷ്ടപുണ്യസ്തവങ്ങളെ

രചിച്ചുവെണ്ണുക, ധനപ്രേപ്തസുവാം താങ്കൾ ഗോതമ!

10

3. നീരസാരം = വെള്ളത്തിന്റെ സത്ത്. തഴപ്പിച്ചു — തുച്ഛപ്പെടുത്തി. ഇവൻ — വൈദ്യതാഗ്നി. ലോകത്തെ അതിൻ (ജലത്തിന്റെ) നേരമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ നടത്തവേ — സ്നാനപാനാദികൾ ചെയ്യിയ്ക്കുവേ എന്നു താൽപര്യം. തണ്ണീരടപ്പിനെ നീക്കുന്നു — മഴ പെയ്യിക്കുന്നു.

4. ഗവാനം — ഗോക്കളം അന്നങ്ങളും.

5. പ്രഭുതമുഖ — വളരെ മുഖങ്ങൾ (ജാലകൾ) ഉള്ളവനേ.

6. അരക്കരെ ആർക്കാരെക്കൊണ്ടു മുടിപ്പിയ്ക്കുകമാത്രമല്ല, താനും മുടിയ്ക്കുക.

7. ഗായത്രസ്തുതി — ഗായത്രീച്ചന്ദസ്സിലുള്ള സ്തോത്രം.

8. ഒപ്പമേ ദുർഗ്ഗതിഹരം — ദുർഗ്ഗതികളെ (ദാരിദ്ര്യങ്ങളെ) ഒക്കെ ഒന്നിച്ചു തന്നെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്നത്. ദുസ്തരം — ശത്രുക്കൾക്കു കടക്കാൻവയ്യാത്തതു്: ശത്രുവശഗമാകാത്തതു് എന്നർത്ഥം.

9. യാവജ്ജീവിതപോഷകം — മരണംവരെയും മതിയാകുന്ന ധനം.

10. പ്രതിഷേകം പറയുന്നു. ധനപ്രേപ്തസു = ധനലാഭേച്ഛ.

ആർ ചാരത്തോ വിദൂരത്തോ നിന്നെങ്ങളെ മുടിച്ചിടും,
 അഗ്നേ, മലയ്ക്കുട്ടെയവൻ; നല്ലെങ്ങരക്കു വളർച്ച നീ! 11
 ഭൂഷാധനി സഹസ്രാക്ഷനരക്കരയെക്കറുടും;
 നമ്മാൽപ്പകഴ്ത്തപ്പെട്ടിട്ടു ഹോതാവായി സ്തുതിച്ചിടും! 12

സൂക്തം 80.

ഗോതമൻ ഋഷി; പങ്ക്തി ഛന്ദസ്സ്: ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
 (മാകന്ദമഞ്ജരി)

ബ്രഹ്മൻ ചമച്ചാനിസ്സോരും, നീ സോമത്താ—
 ലുന്ദംകൊരുകെബലിപ്പു, വജ്രിൻ:
 വൃത്രനെപ്പാരിൽനിന്നോടിച്ചവല്ലോ നീ,
 ശക്തിയാൽത്തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 1
 ഇവം വരുത്തി, മദാവഹം വജ്രിൻ, തേ
 പെൺപരുത്തെത്തിച്ച നൽസ്സോമനീർ:
 വൃത്രനെ വാനത്തുവെച്ചു നീ കൊന്നല്ലോ,
 ശക്തിയാൽത്തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 2
 ചെല്ലിനൂ, നേർക്കുക, കേറുക: പുരുഷ—
 രാകെ വണങ്ങുവൊന്നെൻജിത്യം തേ;

11. മലയ്ക്കുട്ടെ—ചതുർവീഴട്ടെ.

12. സഹസ്രാക്ഷൻ—അസംഖ്യജാലായുക്തൻ. സ്തുതിച്ചിടും—ദേവന്മാരെ

സൂക്തം 80.

1. ബ്രഹ്മൻ—ബ്രഹ്മാവെന്ന ഋത്വിക്. പാഠം = ഭൂമി. ശക്തി = ബലം.
 കോയ്മ—രാജത്വം. കാട്ടിക്കൊണ്ടേ—വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു്.

2. മദാവഹം—മത്തിനെ ഉളവാക്കുന്നതു്; സോമനീരിന്റെ വിശേഷം. തേ—അങ്ങയ്ക്കു്. പെൺപരുത്തെത്തിച്ച—പരുത്തിൻപിടയുടെ രൂപം ധരിച്ച ഗായത്രി സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു കൊണ്ടുവന്ന. ആ സോമനീർ കുടിച്ച ഹൃഷ്യനായിട്ടാണ്, അങ്ങു വൃത്രനെ കൊന്നതു്.

3. കേറുക....ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുക. തേ(—അങ്ങയുടെ) ഐജിത്യ(ബലത്തെ വണങ്ങാത്ത (ബലത്തിന്നടിപെടാത്ത) ഒരു പുരുഷൻ ഇല്ല തന്നെ. നീർ

കൊൽക നീ വൃത്രനെ:—ദൂർവാരം, നിൻവജ്രം;
വെൽക നീർ, തൻകോയ് കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 3

കൊന്നല്ലോ, മന്നിനമീതേ നല്ലിയിലവെ—
ച്ചിത്ര, നീ വൃത്രനെ;—ക്കാറ്റാലിനി
പെയ്യിക്കൂ, ജീവസന്തപ്തകമിജ്ജലം
നിയ്യിഹ തൻകോയ് കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 4

ശ്രദ്ധനായ് ചെന്നെതിർത്തിന്ദ്രൻ വിറക്കൊണ്ട
വൃത്രന്റെ പൊന്തനണക്കടയിൽ
വജ്രമേല്പിച്ചു, പുറത്തെണ്ണിറക്കിനാ—
നജ്ജലം, തൻകോയ് കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 5

പൊന്തനണക്കട നൂർമുനവജ്രംകൊ—
ണ്ട,ത്തരാ, വാഴ്ത്തപ്പെട്ടിടമിന്ദ്രൻ
കീറിനാൻ; മാർഗ്ഗവും തേടിനാൻ, മിത്രക്കു
ചോറിനു തൻകോയ് കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 6

മാനിതം നിൻവീര്യമിന്ദ്ര, വജ്രായുധ:
മായയാൽത്തന്നേ നീ മേഘവാഹ,
അന്നാ മൃഗത്വം വഹിച്ച മായാവിയി—
ക്കൊന്നല്ലോ, തൻകോയ് കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 7

ഉത്തംഗമിന്ദ്ര, നിൻവീര്യവും, കൈക്കൽപും:
പത്തുകറഞ്ഞ നൂറാറുകൾക്കായ്

(വൃഷ്ടിജലം) വെല്ല (ജയിച്ചാലും, കീഴടക്കിയാലും). ദേവകൾ ഇത്രനെ വൃത്രവധത്തിനു പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതാണിത്.

4. ജീവസന്തപ്തം—പ്രാണികളെ തൃപ്തരാക്കുന്നതും. ഇജ്ജലം—വൃത്രനിൽ ലഭ്യമായ വർഷജലം.

5. പൊന്തനണക്കട—പൊങ്ങിയ ഹന.

6. നൂർമുനവജ്രം—നൂറുമുനകളുള്ള വജ്രം. അത്തരാ—ഇടയിൽ. കീറിനാൻ—പിളർത്താൻ. മിത്രക്കു (സ്നേഹത്താക്കു) ചോറിനു (ആഹാരം കൊടുക്കാൻ) മാർഗ്ഗം തേടുകയും (അന്വേഷിക്കുകയും, ആലോചിക്കുകയും) ചെയ്തു.

7. യുദ്ധത്തിനിടയിൽ മൃഗത്വം വഹിച്ച (മാനിന്റെ രൂപം ധരിച്ച) മായാവിയി (വൃത്രനെ) അങ്ങു മായകൊണ്ടുതന്നെ കൊന്നു.

എത്തിച്ചുവല്ലോ, നീ വജ്രായുധങ്ങളെ—
ചിത്രമായ് തൻകോയ് കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 8

ആയിരംപേരൊപ്പമർച്ചിച്ചാരിരുന്നെ;—
യാകവേ വാഴ്ത്തിനാരെ, നാങ്കപേർ;
നൂറുപേർ പേർത്തും സ്തുതിച്ചാരു, യത്തിനാർ
ചോറു, മിത്തൻകോയ് കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 9

ശസ്ത്രത്താൽ ശസ്ത്രത്തെ നിത്തിത്തുരത്തിനാൻ
വൃത്രന്റെ കെല്ലെ—തൊരാണത്തം ഹാ:
വൃത്രനെക്കൊന്നാൻ, പുറത്താക്കിനാനിരൂ—
നത്തണ്ണീർ, തൻകോയ് കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 10

ഇത്ര, നീ കോപിച്ചനേരം വിറച്ചുപോയ്,
വന്ദനഭോഭൂമികൾ വജ്രപാണേ:
കൊന്നല്ലോ വൃത്രനെക്കെല്ലാൽ, മരുത്തപാനായ്
നിന്ന നീ, തൻകോയ് കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 11

വൃത്രന്റെയാർപ്പം കുലുക്കലും കൂസാതെ
വർത്തിച്ചു, വങ്കലയച്ചാനിരൂൻ,
ആയിരം വായ്ത്തല ചേന്ദുള്ളിരിമ്പവ—
ജായുധം, തൻകോയ് കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 12

വൃത്രന്റെ പാഴിടിവാളുമായ് നിർവജം
യുദ്ധം തുടന്നപ്പോളിരൂ, വാനിൽ,

8. പത്തുകുറഞ്ഞ നൂറാറുകൾക്കായ്—വൃത്രൻ തടുത്ത തൊണ്ണൂറു നദികളെ പ്രവഹിപ്പിച്ചാൻ. സർവത്ര വ്യാപിച്ചുനിന്ന വൃത്രകലെയ്ക്കു വജ്രായുധങ്ങളെ അയച്ചുവല്ലോ. ഒരേ വജ്രം അനേകമായിത്തീർന്നു എന്നു താല്പര്യം. ചിത്രം—നാനാ പ്രകാരം.

9. ഐനാങ്കപേർ—പതിനാറു പ്രതിപാദകൾ, യജമാനൻ, പത്നി, സഭാസ്വൻ, ശമിതാവ് എന്നീ ഇരുപതാളുകൾ. നൂറുപേർ—ദൃഷ്ടിമാർ. ചോറും—അന്നം, ഫവിസ്സും. ഉയർത്തിനാർ—ഇത്രന്നു കൊടുക്കാൻ. എടുത്തുപൊക്കി. തൻകോയ്—തന്റെ, ഇത്രന്റെ രാജ്യം.

10. ശസ്ത്രം—ആയുധം. എന്തൊരാണത്തം ഹാ—ഇത്രന്റെ പെരുന്തം.

11. മരുത്തപാനായ്—മരുത്തക്കളോടുകൂടിയവനായി.

വൃത്രനെക്കാൽവാൻ മുതിർന്ന നിൻകെല്പി—
വൃദ്ധമായ്, തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 13

സ്ഥാവരം, ജംഗമമൊക്കെ വിറയ്ക്കുവായ്,
താവകസിംഹനാദത്താൽ വജ്രിൻ;
തപസ്സാഭിമുഖീ, നിൻക്രോധത്തിൽപ്പേടിച്ച്
ഞെട്ടിപ്പോയ്, തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 14

നാമറിയില്ല, ഞം വ്യാപ്തനാമിത്രനെ:—
യാർ കണ്ടു വീര്യ?—മവകലല്ലോ
വെച്ചു, വിഭൂതിയും കർമ്മവുമോജസ്സും
നിർജരൻ; തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 15

അച്ഛൻ മന, വഥർവാവ, മ ദധുങ്ങ്—
മച്ചെന്ത കർമ്മത്തിൻ സ്തോത്രങ്ങളും
ഹവ്യവുമിത്രകലല്ലോ, മുന്തിലേ
ചെന്നെത്തി; തൻകോയ്മ കാട്ടിക്കൊണ്ടേ! 16

അഞ്ചാമധ്യായം സമാപ്തം.

ആറാമധ്യായം

സൂക്തം 81.

ഗോതമൻ ദ്രുഷ്ടി; പഞ്ചക്തി ഹനുസ്സ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(മാകന്ദമഞ്ജരി)

മത്തിനും കെല്പിനുമായ് നരൻ വാഴ്ത്തിയ
വൃത്രാപ്തനിത്രനെത്തന്നെ നമ്മൾ

13. പാഴിടിവാൾ—മായാനിർമ്മിതമായ അഗ്നി. അഭിവൃദ്ധമായ്—
വളർന്നു.

14. തപശ്ചാപം—അങ്ങയ്ക്കു വജ്രം ഉണ്ടാക്കിത്തന്ന ശിഖിക്ഷിയും.

15. വിഭൂതി—സമ്പത്ത്. കർമ്മം—വീരകർമ്മം. ഓജസ്സ്—ബലം. നിർജരൻ—
ദേവന്മാർ.

16. അച്ഛൻ—പ്രജകൾക്കൊക്കെ പിതാവായിട്ടുള്ളവൻ. അഥർവാവ്—
ഒരു ദ്രുഷ്ടി. ദധുങ്ങ്—അഥവാവിന്റെ പുത്രൻ. മുന്തിലേ—വസിഷ്ഠാദിപൂർവ
രുടെ യജ്ഞങ്ങളിലെന്നപോലെ.

മെത്തിയ പോരിൽ വിളിക്കൂ, ചെറുതിലും:

യുദ്ധത്തിൽപ്പാലിക്കൂ, നമ്മുടെ വൻ!

1

വീര, നീ സൈന്യംതാൻ: മാറ്റിപ്പിന്മാറ്റി—

ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കവൻവല്ലോ!

തൂക്കുന്നെപ്പോലും വളർത്തുന്നു; സോമനീർ

വെച്ചുവന്നേകുന്നു, വൻധനം നീ!

2

പോർ വന്നാൽ, സ്വന്തംതൊക്കെയോജ്ഞതാവിൻ പക്കലാം:

നീ വമ്പകാരും ഹരിദയത്തെ

പൂട്ടുകൊ, രാജെ വധിക്കുകൊ, രാജിൽ ശ്രീ

കൂട്ടുക; നല്ലങ്ങരക്കിട്ടു, വിത്തം!

3

സോമത്താൽക്കെല്ലുയന്നാലോ, ഹര്യന്വിതൻ

ഭീമൻ സുനാസികൻ കമ്മോൽക്കുപ്പൻ

ശ്രീയ്ക്കായെടുക്ക, മിടംവലംകൈളിൽ

ശ്രാഘ്യസ്വരൂപനിരിമ്പുവളം!

4

സൂക്തം 81.

1. മെത്തിനുംകെല്ലിനുമായ്—ഇത്രനും ഇമ്പവും ബലവും വർദ്ധിപ്പാൻവേണ്ടി. നരൻ—നേതാക്കാരും, ഋഗ്വേദം. മെത്തിയ (വലിയ) പോരിലും ചെറുതിലും (ചെറിയ പോരിലും) വിളിക്കുക.

2. നീ സൈന്യംതാൻ—അങ്ങനെയൊക്കെകിലും, ഒരു സേനതന്നെയാണു്. അല്ലെങ്കിൽ, മാറ്റിപ്പിന്മാറ്റിയെല്ലാം തോല്പിച്ചതു സംഭാവ്യമല്ലല്ലോ. തൂക്കുൻ—അല്ലെങ്കിൽ. സോമനീർ വെച്ചുവൻ—അങ്ങനെയൊക്കെ തരാൻ സോമം പിഴിഞ്ഞു വെച്ചുയജമാനൻ.

3. കരുസൃജയരാജാക്കന്മാരുടെ പുരോഹിതനായിരുന്നു, രഘുഗണപുത്രൻ ഗോതമൻ; അവർക്കു ശത്രുക്കളുമായുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വിജയം ലഭിപ്പാൻ, അദ്ദേഹം ഇത്രനോടു പ്രാർത്ഥിച്ചതത്രേ, ഈ സൂക്തം. വൻപ്—ശത്രുക്കളുടെ ഗർവ്വം. ഹരിദയത്തെ (ഹരികളെന്ന രണ്ടു കതിരുകളെ) പൂട്ടുക (തേരിനു കെട്ടിയാലും). ഒരാളെ—അങ്ങനെയെ പരിചരിക്കുന്നവനെ. ഒരാളിൽ ശ്രീ കൂട്ടുക—അങ്ങനെയെ പരിചരിക്കുന്നവനെ ധനവാന്നാക്കുക. തെങ്ങരക്കു്—അങ്ങനെയെ പരിചരിക്കുന്നവരായ എന്റെ രാജാക്കന്മാർക്കു്.

4. ഹര്യന്വിതൻ—ഹരികളോടുകൂടിയവൻ. കമ്മോൽക്കുപ്പൻ—കമ്മങ്ങരക്കൊണ്ടു് ഉൽക്കുപ്പൻ, മഹാൻ. ശ്രീയ്ക്കായ്—ശത്രുക്കളെ വധിച്ചു, ധനം കൈക്കലാക്കാൻ. ശ്രാഘ്യസ്വരൂപൻ—സുന്ദരാകാരൻ.

ഭൂവന്തരിക്ഷം നിറച്ചു, തൻതേജസ്സാൽ;
ദ്രോവികൽ നിർത്തി, നക്ഷത്രങ്ങളെ;
ഉണ്ടായിട്ടില്ല, ഞാകില്ല, നിന്മട്ടൊരാൾ;
ഉപഹിജ്ഞ നീ വിശ്വമിദ്ര! 5

മന്തൂർതൻ ഭക്ഷ്യമാർ നല്ലമോ ഹവ്യദ-
ന; തത്സുരാന്യേകകീ, നമ്മൾക്കും;
വീതിച്ചുകൊൾകിദ്ര: വാദന നിൻസ്വത്തി-
ലേതാനും ഭാഗമേ വേണ്ട മമ! 6

മത്തേല്ലെ, മത്തേല്ലെ, നമ്മളിൽശ്ലോക്കളെ-
യെത്തിപ്പോന്നല്ലോ, സുകർമാവവൻ:
വിത്തങ്ങൾ നൂർനൂടെത്തിരുകുകൊണ്ടു-
മത്ര തന്നാലും നീ, ധീമൂർച്ചയും! 7

ഒപ്പം നീർകൊണ്ടിമ്പംകൊൾക, നീ സ്വത്തിനും
കെല്പിനും—ഞങ്ങൾക്കറിയാം ശൂര:
തുംഗവിത്താധ്യൻ നീ; നിങ്കലേ ചേർക്കു,
ഞങ്ങളീപ്സിതം; രക്ഷിച്ചാലും! 8

ഇദ്ര, ഹവിസ്സെല്ലാം വാസ്തിപ്പതുണ്ടിവർ;
എന്നാലതേകാത്ത പുളളികളിൽ
കാണുന്നുണ്ടല്ലോ സ്വത്തി, ശൻ നീ:—യദ്ധന-
ശ്രേണിയെ ഞങ്ങളിലെത്തിച്ചാലും! 9

5. ഭൂവന്തരിക്ഷം—ഭൂമിയും അന്തരിക്ഷവും. നിന്മട്ടൊരാൾ—അങ്ങയ്ക്കു തുല്യനായ ഒരുവൻ.

6. മന്തൂർതൻ ഭക്ഷ്യം—മനുഷ്യയോഗ്യമായ ആഹാരം. ഹവ്യദൻ—യജമാനൻ. ഈ നമ്മൾക്കും ഏകം—മനുഷ്യയോഗ്യമായ ആഹാരം തരട്ടെ. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷവചനമാണ്.

7. മതം—സോമപാനമഭം. ധീമൂർച്ച—ബുദ്ധിക്രമം.

8. ഒപ്പം—ഞങ്ങളോടൊന്നിച്ചു. നീർ—സോമരസം. സ്വത്തിനും—ഞങ്ങൾക്കു ധനം തരാനും. ഞങ്ങൾ അീപ്സിതം (അീഷ്യം) നിങ്കലേ ചേർക്കു—മററാരുമില്ല, ഞങ്ങൾക്കു, അീഷ്യം തരാൻ.

9. ഇവർ—യജമാനന്മാർ. അത്—ഹവിസ്സ്. ഏകാത്ത—അങ്ങയ്ക്കു തരാത്ത. ഈശൻ—സ്വാമി, യജ്ഞരഹിതരുടെ സമ്പത്തൊക്കെ ഞങ്ങൾക്കു തന്നാലും.

സൂക്തം 82.

ഗോതമൻ ഋഷി; പഞ്ചത്തിയും ജഗതിയും ഹനുസ്സം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

ഗീരൻപിൻകേരളക്കു വന്നിന്ദ്ര; മൗലവൻ, തേ
മാറൊല്ലാ മട്ടെ;—ങ്ങര ചൊല്ലുന്നതിൽ
നേരം പ്രിയത്വവും ചേർക്ക, തേ കൈക്കൊള്ളാൻ;
പാരാതെ പൂട്ടുക, വാജികളെ! 1

ഉണിനാൽക്കമ്പ വീർത്തിന്ദ്ര, നേർക്കാംഗ്യങ്ങൾ
കാണിപ്പു, ദീപ്താം മേധാവികൾ;
പാരം നവീനമാം സ്തോത്രവും ചൊല്ലുന്ന;
പാരാതെ പൂട്ടുക, വാജികളെ! 2

ഭംഗിയിൽ നോക്കും ഭവാനെപ്പകഴ്ത്താവു,
ഞങ്ങൾ മൗലവാവേ: സംസ്കൃതൻ നീ
തേരു നിറച്ചിന്ദ്ര, ചെല്ലി, ക്ഷിപ്തന്നോരിൽ;
പാരാതെ പൂട്ടുക, വാജികളെ! 3

ആ ഹാരിയോജനപൂർണ്ണപാത്രജ്ഞമായ്,
മാഹാഗണത്തെ ലഭിപ്പിച്ചതായ്;

സൂക്തം 82.

1. ഗീരം—വാക്കും, സ്തുതി. മാറൊല്ലാ മട്ട്—മുഖ്യമെന്നപോലെതന്നെ
ഞങ്ങളിൽ അനുഗ്രഹബുദ്ധി വേണം. ചൊല്ലുന്നതിൽ നേരം പ്രിയത്വവും ചേർക്ക—
ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി പ്രിയവും സത്യവുമാക്കിയാലും; അല്ലാതെ, അങ്ങയ്ക്കു കൈക്കൊ
ള്ളാവുന്നതാവില്ലല്ലോ. പൂട്ടുക—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു വരാൻ.

2. ഉണിനാൽ—അങ്ങു നല്ലിയ ആഹാരം കഴിച്ചിട്ട്. ആംഗ്യങ്ങൾ കാ
ണിപ്പു—അമിതക്ഷേണംമൂലം സംസാരിയ്ക്കാൻ വയ്യാതാവുകയാൽ. പാരം
നവീനം—ഏറ്റവും പുതിയ.

3. ഭംഗിയിൽ നോക്കും—അനുഗ്രഹദൃഷ്ട്യാ വീക്ഷിയ്ക്കുന്ന. തേരു നിറ
ച്ചു—സ്തോതാക്കൾക്കു കൊടുപ്പാനുള്ള ധനങ്ങൾകൊണ്ടു്. ഇക്ഷിപ്തന്നോരിൽ—
അങ്ങയുടെ ആഗമനം അഭിലഷിയ്ക്കുന്ന യജമാനന്മാരുടെ അടുക്കൽ.

4. ഹാരിയോജനപൂർണ്ണപാത്രജ്ഞം—ഹാരിയോജനമെന്ന(പൊരിയവിൽ

മാരിപൊഴിപ്പതാം തേരേറുകിറു, നീ:
പാരാതെ പൂട്ടുക, വാജികളെ! 4

തേരിൽ വലത്തുമിടത്തുമേ നില്ക്കട്ടെ:
നീരു നങ്കൂന്നിമ്പംപുണ്ടിറു, നീ
ആരോമൽപ്പതിയിൽച്ചെൽക ശതക്രതോ;
പാരാതെ പൂട്ടുക, വാജികളെ! 5

പൂട്ടാം ഞാൻ മന്ത്രത്താൽ നിൻ കേസരീന്ദ്രരെ;
കൂട്ടിപ്പിടിക്കൂ, കടിഞ്ഞാൺ കയ്യിൽ:
ചെല്ലുക, നീരാൽ മദിച്ചു തഴച്ചു നീ
വല്ലഭയൊത്തു രമിക്കൂ, വജ്രിൻ! 6

സൂക്തം 83.

ഗോതമൻ പ്രഷി; ജഗതി ഹന്ദസ്സഃ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കേക)

തപ്രക്ഷണത്താൽ ത്രാതനാകിയ മന്ത്യൻ മുനി—
ട്ടെത്തുന്നു ശരിയ്ക്കിറു, പശ്വശ്വസമുദ്ധിയിൽ;
അവനെത്തന്നെ നിറയ്ക്കുന്നു നീ പെരുംസ്വത്താ—
ല,ലയാഴിയെച്ചഴേ ജ്ഞാനദം ജലംപോലെ! 1
തപിട്ടോലും ജലംപോലെ പുകുന്നു ചമസത്തിൽ;—
ദൃഷ്ടി കീഴ്പതിയുന്നു, പരന്ന വെയിൽപോലെ;

ചേർത്ത) സോമം നിറച്ച പാത്രത്തെ അറിയുന്നതു്; അതിന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കു
പോകമാറുള്ളതു് എന്നർത്ഥം. മാഹാഗണം.—പൈക്കുട്ടം. മാരി—അഭീഷ്ടവർഷം.

5. നില്ക്കട്ടെ—രണ്ടു കതിരുകൾ. നീരു—സോമരസം. ചെല്ല—രമി
പ്പാൻ.

6. കേസരീന്ദ്രരെ—അശ്വശ്രേഷ്ഠരായ ഹരിക്കളെ,

സൂക്തം 83.

1. ത്രാതൻ—രക്ഷിതൻ. പശ്വശ്വസമുദ്ധിയിൽ എത്തുന്നു—വളരെ മാടു
കളും കതിരുകളുമുള്ളവനായിത്തീരുന്നു. ജ്ഞാനദം—ജ്ഞാനത്തെ കൊടുക്കുന്നതു്;
സ്നാനവും മറ്റും ജ്ഞാനജനകമാണല്ലോ.

2. ദൃഷ്ടി—മുകളിൽ നില്ക്കുന്ന ദേവകളുടെ നോട്ടം; തപിട്ടോലും (ശോഷേ
ള്ള) ജലംപോലെ, ചമസത്തിൽ (സോമനിർപ്പാത്രത്തിൽ) പുകുന്നു. ആനീതം—

സോമനീർ നിറഞ്ഞ മുവാൻതമാമദ്യേവ—

കാമത്തെയുപാസിപ്പു ദേവകൾ, വരർപോലെ!

2

സ്യുക്തേകം ചേന്നുള്ളതാം തപൽപൂജാഹവിഭാഗ്ന—

യുഗത്തിൽ വെച്ചാനങ്ങുനക്മ്യമാമൊരേവാക്യം:

തപൽക്കമ്മം പ്രശാന്തനായ് ചെയ്യുവോൻ വളരുന്നു;

നൽക്കരുത്താർജിയ്ക്കുന്നു, പിഴിയും യജമാനൻ!

3

അംഗിരസ്സുകളെവർ മുല്ലാടു ഹവിസ്സാർജി—

ച്ച,ഗ്നിയെജ്ജലിപ്പിച്ചു, സൽക്കമ്മം നടത്തിയോ;

നേതാക്കളെവർ കൈക്കലാക്കിനാൻ, പണിയുടെ

ഗോതരംഗാദിപശുയുക്തമാം മുതലെല്ലാം!

4

മുല്ലാടു വഴി വെട്ടീ, യജ്ഞത്താലഥർവാവു;

സുപ്രത്യക്ഷനായ് പിന്നെ, കമ്മപൻ, കാന്തൻ, സൂര്യൻ;

ഗോക്കളെക്കണ്ടെത്തിനാൻ; തുണച്ചാൻ, കാവ്യൻ ഭൃഗു;

നീക്കുവാൻ വെളിപ്പെട്ട നിത്യനെ യജിയ്ക്കു നാം!

5

കൊണ്ടുവെണ്ണപ്പെട്ടത്. ദേവകാമം—ചമസം. ദേവന്മാർ, വരന്മാർ കന്യയെ (ഈ പദം അധ്യാഹരിയ്ക്കണം.) എന്നപോലെ ചമസത്തെ ഉപാസിപ്പു (സമീപിച്ചു നില്ക്കുന്നു.) 'ഇവൾ എന്നിയ്ക്കുന്നിയ്ക്കുന്നു' കരുതി വരന്മാർ കൊതിച്ചു നില്ക്കുന്നതുപോലെ, സോമലോലുപരായ ദേവന്മാർ ചമസത്തെ സമീപിച്ചു, നോക്കി നില്ക്കുന്നു. ദേവകാമം എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥം, ദേവന്മാരെ കാമിയ്ക്കുന്നത് ('ദേവന്മാർ എന്നെ സ്വീകരിയ്ക്കണമേ' എന്നാശിയ്ക്കുന്നത്) എന്നാണ്; കന്യകയും വരനെ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവളായിരിയ്ക്കുമല്ലോ.

3. തപൽപൂജാഹവിർഭാഗ്നയുഗം—അങ്ങയെ പൂജിപ്പാനുള്ള രണ്ടു ഹവിർഭാഗങ്ങളെ (ഹവിസ്സി നിറച്ച പാത്രങ്ങൾ). അങ്ങന്ന്—ഇന്ദ്രൻ. ഉക്മ്യം—സ്തുത്യം. ഒരേ വാക്യം—ഒരു മന്ത്രം. തപൽക്കമ്മം—അങ്ങയെ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള കമ്മം. പ്രശാന്തനായ്—ശത്രുക്കളോടു യുദ്ധത്തിന്നു പോവുകയും മറ്റും ചെയ്യാതെ. പിഴിയും—അങ്ങയ്ക്കായി സോമം പിഴിയുന്നു.

4. ആർജിച്ചു—ഒരുക്കി. പശു—നാല്പാലി. പണി—അസുരൻ.

5. വഴി—ഗോക്കൾ ഒളിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട സ്ഥലത്തേയ്ക്ക്. കമ്മപൻ—കമ്മപാലകൻ. കാന്തൻ—സുന്ദരൻ സൂര്യൻ—സൂര്യരൂപനായ ഇന്ദ്രൻ. കണ്ടെത്തിനാൻ—അഥർവാവ്. കാവ്യൻ—കവി (ശുക്ര)പുത്രൻ. നീക്കുവാൻ വെളിപ്പെട്ട നിത്യനെ—അസുരബാധ നീക്കാൻ ആവിർഭൂതനായ നിത്യനെ (മരണരഹിതനായ ഇന്ദ്രനെ).

എങ്ങ സൽക്കർമ്മത്തിനായ് മുറിയ്ക്കപ്പെടും ദർഭഃ—
യെങ്ങച്ചരിയ്ക്കും, ശ്ലോകം സ്തോതാവ്യ യജനത്തിൽ;
എങ്ങമിയൊലികൂട്ട, മുക്തമോതുവോൻപോലെ;—
യങ്ങല്ലാമഭിവൃദ്ധി ചേർക്കുന്ന, കനിഞ്ഞിരൂൻ!

6

സൂക്തം 84.

ഗോതമൻ പ്രസി; അനുഷ്ടുപ്പം, ഉഷ്ണിക്കും, പങ്ക്തിയും, ഗായത്രിയും,
ത്രിഷ്ടുപ്പം, ബൃഹതിയും സതോബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

സോമം പിഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു വോന്നിരൂ;
നീ മഹൗജസ്സേ, വരിക, ധൃഷ്ണോ:
സാമത്വമങ്ങയെപ്പാടെ നിറയ്ക്കട്ടേ,
വ്യോമത്തെ രശ്മിയാൽസ്സുര്യൻപോലെ!

1

കൊണ്ടുചെന്നീടുമേ വാജികളെ, രജിത്യം—
കൊണ്ടു ദുർദ്ധർഷനാമണ്ടർകോനെ,
മാമുനിമാരുമിങ്ങനൃമനുഷ്യരും
ശ്രീമഖ-സ്തോത്രങ്ങൾ ചെയ്യും ദിക്കിൽ!

2

തേരേറിക്കൊരുക: ഞാൻ പൂട്ടിനേൻ മന്ത്രത്താൽ—
ദുരിതവൃത്ര, നിന്നശ്വങ്ങളെ;
നിന്നാസത്തെയിങ്ങോട്ടു തിരിയ്ക്കട്ടെ—
യമ്മിക്കല്ലിന്റെ മനോജ്ഞനാദം!

3

6. ശ്ലോകം.—സ്തോത്രരൂപമായ പദ്യം. ഒലികൂട്ടം—സോമലത ചതയ്ക്കു
മ്പോൾ.

സൂക്തം 84.

1. മഹൗജസ്സ്—മഹാബലൻ. ധൃഷ്ണ—ശത്രുധർഷൻ. അങ്ങ സാമത്വം
(ത്രാണി) നിറഞ്ഞവനായിബദ്ധ്യം.

2. ശ്രീമഖസ്തോത്രങ്ങൾ—ശ്രീമത്തായ മഖ (യാഗ)വും സ്തുതിയും.

3. ദുരിതവൃത്ര—വൃത്രനെ (അല്ലെങ്കിൽ ശത്രുക്കളെ) പിളർത്തവനേ.
മനോജ്ഞനാദം—സോമം ചതയ്ക്കുമ്പോഴത്തെ ഹൃദ്യശബ്ദം.

മത്തേക, മെന്നാൽ മരിപ്പിള്ളിപ്പി, ത്രയം
ശസ്ത്രമാം സോമം നകർന്നാലും നീ;
നിൻനേർക്കണയന്നു, യജ്ഞാലയത്തിലീ
വെൺനീരിൻ ധാരയോരോന്നമിന്ദ്ര!

4

അർച്ചിപ്പിനിന്ദ്രനെ നിങ്ങൾ പൊടുന്നനെ:—
യച്ചരിച്ചീടുവിൻ, ക്കാമങ്ങളും;
മത്തവന്നേകട്ടേ, സോമനീർ; കെല്ലേറും
സ്തുത്യനെപ്പിന്നെ നമസ്സരിപ്പിൻ!

5

ഇല്ല, ഹരികളെപ്പൂട്ടും വോനോടു
തുല്യനായിട്ടൊരു വൻതേരാളി;
ഇല്ലിന്ദ്ര, നിൻകിടയ്ക്കൊരുമേ കെല്ലാലു;—
മില്ല, നിന്ദ്രതിലൊരശ്വവാനും!

6

ഏകനായ്ത്താനെവനെത്തിപ്പു, ഹവ്യഭ—
നാകിയ മർത്ത്യനെസ്സമ്പത്തികൾ;
ഏതുമെതിർശബ്ദമേശാതേ പാരിന
നാഥനായ്ത്തീർന്നാനാ, യിന്ദ്രൻ ക്ഷിപ്രം!

7

കൂണിനെയെന്നപോലെനും, ഹവിർദ്ധന—
ഹീനനെക്കാലാൽച്ചുവട്ടിത്തേയ്ക്കും?
എന്നുവാൻ, നമ്മൾതൻ സ്തോത്രവാക്യങ്ങളെ
നിന്നു ചെവിക്കൊള്ള, മിന്ദ്രൻ ക്ഷിപ്രം?

8

ഭൂരിജനങ്ങളിൽനിന്നേതൊരുത്തനോ
നീരിനാൽ നിന്നെപ്പരിചരിയ്ക്കും;
ആയവനായത്തമാക്കുമേ, മേത്തര—
മായ കരുത്തിനെയിന്ദ്രൻ ക്ഷിപ്രം!

9

4. സോമപാനമദം മറ്റു മദംപോലെ മാർകമല്ല. വെൺനീർ——സ്വച്ഛമായ സോമരസം.

6. വൻതേരാളി — മഹാരഥൻ.

7. എതിർശബ്ദമേശാതേ—ആരും മറിച്ചുപറഞ്ഞില്ല.

8. ഹവിർദ്ധനഹീനൻ—ഹവിസ്സുകുന്ന ധനമില്ലാത്തവൻ; യജ്ഞാനുഷ്ഠാന രഹിതൻ എന്നു താല്പര്യം.

9. പൂർവാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷവചനം.

മോടിയ്ക്കായ്, സ്താപ്താഭം, വർഷിയാമിത്രന്റെ
കൂടെപ്പോം വെൺപൈക്കര, വാസദകര
ഇമ്മട്ടിലെങ്ങുമുള്ളൊന്നാം നറുമധു
ചെമ്മേ കൂടിപ്പ, തൽക്കോയ് മ നോക്കി! 10

പാൽ വീഴ്ത്തും, സോമത്തിലിത്രസ്തർശേച്ഛമുക്ക—
ളാവാസദാത്രികര ചിത്രപ്പെക്കര;
ഇത്രന്റെയാ പ്രിയഗോക്കര കൊടുംവളം
നിന്നയപ്പിയ്ക്കും, തൽക്കോയ് നോക്കി! 11

കെല്പവിടെയ്ക്കു വളർത്തുന്നു, പാൽകൊണ്ടാ
നിർഭരജ്ഞാനകര, വാസദകര;
നേർക്കറിയുന്നു തൽഭൂരികർമ്മങ്ങളും,
താക്കീതുചെയ്വാൻ, തൽക്കോയ് മ നോക്കി! 12

(കേക)

എണ്ണറുമൊരുപത്തും വൃത്രരെദ്രധീചന്റെ—
യെല്ലിനാൽക്കൊന്നാനെ, തീർശബ്ദമൊന്നേശാതിന്ദ്രൻ: 13

10 വാസദകര—പാർപ്പിടത്തെ നൽകുന്ന ച; പാൽകൊണ്ട് ആളുകൾക്കു പൊറുതി കൊടുക്കുന്നവ. എങ്ങും—യജ്ഞഗൃഹങ്ങളിലെല്ലാം. നറുംമധു—തേൻ പോലെ മധുരമായ സോമരസം. തൽക്കോയ്—ഇത്രന്റെ രാജ്യം.

11. ചിത്രപ്പെക്കര—നാനാവർണ്ണകളായ പൈക്കര. അയപ്പിയ്ക്കും—ശത്രുക്കളുടെ നേരെ.

12. ആ നിർഭരജ്ഞാനകര—കനത്ത അറിവുള്ള പൈക്കര. താക്കീതു ചെയ്വാൻ—വൃത്രാദികളെപ്പോലും ജയിച്ച ഇത്രനോടു യുദ്ധത്തിനു പുറപ്പെട്ടാൽ മരണം ഫലം എന്നു, യുദ്ധേച്ഛമുക്കൾക്കു മുന്നറിയിപ്പു കൊടുക്കാൻ.

13. വെറും നോട്ടംകൊണ്ട് അസുരന്മാരെ പിന്തിരിപ്പിച്ചിരുന്ന അഥർവ പുത്രൻ ദ്രധീചൻ (ദ്രധീചി എന്നും കാണുന്നു) സ്വർഗ്ഗം പുക്കപ്പോൾ, ഭൂമി അസുരന്മാരെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞു. അവരോടു പൊരുതാൻ പുറപ്പെട്ട ഇന്ദ്രൻ അതിനാളായില്ല. അതിനാൽ അദ്ദേഹം, ദ്രധീചന്റെ അവിശിഷ്ടം വല്ലതും കിടപ്പുണ്ടോ എന്നന്വേഷിച്ചു. അപ്പോൾ ആളുകളിൽനിന്നു മനസ്സിലായി, ദ്രധീചിയുടെ പക്കൽ ഒരു കതിരത്തലയുണ്ടായിരുന്നു എന്ന്. ഇന്ദ്രൻ അന്വേഷണം തുടർന്ന്, ആ കതിരത്തല ശര്യണമെന്ന ദേശത്ത് ഒരു സരസ്സിൽ കണ്ടെത്തി. അതിന്റെ അസ്ഥി കൊണ്ടത്രേ, അദ്ദേഹം അസുരവധം സാധിച്ചത്. ഈ ഉപാഖ്യാനമാണ്, ഈ പ്രക്കിലും, അടുത്തതിലും. എണ്ണറുമൊരുപത്തും വൃത്രരെ—മായകൊണ്ട് എണ്ണ

ഗിരിയിൽ നിപതിച്ച കതിരത്തലയതു
തിരഞ്ഞു കണ്ടെത്തിനാൻ, ശര്യണസരസ്സികൾ. 14

യാതൊന്നു ചലിക്കുന്ന ചന്ദ്രബിംബത്തിൽപ്പുക,—
മാദിത്യന്റേറയായ് നണ്ണമത്തേജസ്സിവന്റേറതാൻ! 15

വാരൊളി, പരാക്രമം, തീവ്രമാം ക്രോധം, സുഖ—
കാരിത, വായിൽബ്രാണം, നെഞ്ഞത്തു വീക്ഷം കാലും.
ചേരുന്ന ഹയങ്ങളെത്തേർമുന്നിലിന്നാർ പൂട്ടം
നേരേ തദഹനത്തെ സ്തുതിപ്പോന്നയിർക്കൊരവോൻ! 16

ആർ പോക, മാർ പേടിയ്ക്കു, മാർക്കുപദ്രവം പറ്റു,—
മാരറിഞ്ഞിട്ട, മിത്രനരികത്തുണ്ടെന്നതും?
ആർ മകന്നായിക്കടന്നർത്ഥിയ്ക്കു, മാറാനയ്ക്കാ—
യാ,ർ ധനത്തിനായാ,ർ തന്നടല്ലമാരക്കാക്ടമായ്? 17

അഗ്നിയെ സ്തുതിച്ചെവൻ യജിയ്ക്കും, നൈഹവൃത്താൽ,
സ്രുക്കിനാൽ, ചെററും നീക്കുപോക്കില്ലാത്തതുകൊണ്ട്?

റിപ്പത്തു രൂപങ്ങൾ ധരിച്ചു, പത്തുദിക്കിലും വ്യാപിച്ചിന്ന വൃത്രനെ. ഭധി
പന്റേയെല്ലിനാൽ—ഭധിപൻ എന്ന ഗൃഷിയുടെ പക്കലുണ്ടായിരുന്ന അശ്വശിര
സ്സിന്റെ അസ്ഥികൊണ്ട്.

15. ചന്ദ്രബിംബത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തേജസ്സു സൂര്യന്റേതാണെന്നു കരു
തപ്പെടുന്നു; എന്നാൽ അത് ഇവന്റെ (ഇന്ദ്രന്റെ)തന്നെയാണ്.

16. വായിൽ ശത്രുക്കളാൽ എയ്യപ്പെട്ട ബ്രാണം. നെഞ്ഞത്തു വീക്ഷം
കാലും—ശത്രുക്കളുടെ മാറത്തു ചവുടുന്ന കാലുകളും. ആർ പൂട്ടം?—ഇന്ദ്രനല്ലാതെ
ആരും ആളാകില്ല. തദഹനത്തെ (അവ തേർ വലിയുന്നതിനെ) സ്തുതിപ്പോ
ന്നാണ്, ഉയിർക്കൊള്ളുന്നവൻ; ജീവിതം സഫലമാകണമെങ്കിൽ, അതിനെ
സ്തുതിക്കണം!

17. ആർ പോകും?—ഇന്ദ്രൻ വന്നുചേർന്നാൽ, ആരും വൈരിയെ പേടി
ച്ചു പിന്മാറില്ല. ഉപദ്രവം—ശത്രുപീഡ. ആരറിഞ്ഞിട്ടും?—നാമല്ലാതെ ആരും
അറിയില്ല. മകന്നായി—പുത്രലബ്ധിക്കുവേണ്ടി. പുത്രനെത്തരണം, ആനയെത്തര
ണം എന്നും മറ്റും ആരും ഇന്ദ്രനോടപേക്ഷിക്കില്ലേണ്ടതില്ല; അദ്ദേഹം എല്ലാം സ്വയം
തന്നെ രക്ഷിച്ചതും.

18. ചെററും നീക്കുപോക്കില്ലാത്ത—യഥാകാലം ശരിയ്ക്കു വന്നുചേരുന്ന.
എവൻ യജിയ്ക്കും?—ഭർജ്ജനയനായ ഇന്ദ്രനെ യജിപ്പാൻ ആരും ആളാവില്ല. ഭേദ
കൾ ഏവനും ധനം കൊണ്ടുവരും? യജമാനനു കൊടുക്കാൻ ധനം ഇന്ദ്രന്തന്നെ

- ഏവന കൊണ്ടുവരും ദേവകൾ ധനം ചികെ-
നേ?-തൊരു സുദേവനാം യജ്ഞകൃത്തറിയുന്ന? 18
- മർത്ത്യനെ ശ്വാഘിജ്ജിത്ര, മഘവൻ, മഹാബല:
മററില, സുഖപ്രദൻ; ദേവ, ഞാൻ സ്തുതിക്കുന്നേൻ! 19
- അംഗ, നിൻഭൂതങ്ങളും നിൻപ്രകമ്പനന്മാരും—
മെങ്ങെയൊരിയ്ക്കലും തീണ്ടാല്ലേ ശരണദ!
മർത്ത്യർക്കു ഹിതനാം നീയെത്തിയ്ക്കു സമ്പത്തെല്ലാം
മന്ത്രദർശികളായ ഞങ്ങൾതൻ സവിധത്തിൽ! 20

സൂക്തം 85.

ഗോതമൻ ദൃഷ്ടി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടംഭം ഹമസ്സ; മരുത്തുകൾ ദേവത.

സഞ്ചാരികളായ മരുത്തുകൾ യാത്രയ്ക്കു, പത്തിമാർപോലെ
പണ്ടമണിയുന്നു. ആ തദ്വപുത്രർ സൽക്കർമ്മികളാണ്: വാനുഴികളെ
അഭിവൃദ്ധിയാക്കിയല്ലോ. ആ വീരന്മാർ യജ്ഞങ്ങളിൽ മത്തടി
യ്ക്കും, ഉടയ്ക്കും, ഒടിയ്ക്കും! 1

ആ ഭൂമിപുത്രരായ തദ്വപുത്രന്മാർ അഭിഷിക്തരായി മഹത്ത്വം
നേടി; ആകാശത്ത് ഇരിപ്പിടം നിർമ്മിച്ചു. ഇന്ദ്രനെ പുജിച്ചു, പ്രവൃ
ദ്ധവീര്യനാക്കി. തുലോം ഐശ്വര്യവാന്മാരായി. 2

കൊണ്ടുവരൂ. സുദേവനായ (നല്ല ദേവതകളോടുകൂടിയ) ഏതൊരു യജ്ഞകൃത്ത്
(യജമാനൻ) ഇന്ദ്രനെ അറിയുന്ന?—ആരും അറിയില്ല; അജ്ഞയനാകുന്നു ഇന്ദ്രൻ.

19. മർത്ത്യനെ ശ്വാഘിജ്ജി—അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചു മനുഷ്യനെ, സ്തുതി നന്നാ
യി എന്നു പ്രശംസിച്ചാലും. മററില, സുഖപ്രദൻ—അങ്ങമാത്രമേ ഉള്ള, സുഖം
തരാൻ.

20. അംഗ—ഹേ ഇന്ദ്ര. ഭൂതങ്ങൾ—പരിവാരങ്ങളായ ഗണങ്ങൾ. പ്രകമ്പ
നന്മാർ—മരുത്തുകൾ. തീണ്ടാല്ലേ—ഉപദ്രവിയ്ക്കരുതേ! ഹിതൻ—അനുകൂലൻ.

സൂക്തം 85.

1. അഭിവൃദ്ധിയ്ക്കും—മഴ പെയ്തും മറ്റും പ്രാണികൾക്ക് അഭ്യുദയം വരു
ത്താൻ. മത്തടിയ്ക്കും—സോമം കുടിച്ചു്. ഉടയ്ക്കും—പാറകളെയും മറ്റും. ഒടിയ്ക്കും
—വൃക്ഷാദികളെ.

2. അഭിഷിക്തരായി—ദേവന്മാരാൽ അഭിഷേചിയ്ക്കപ്പെട്ടു്. പുജിച്ചു്—
സ്തുതിച്ചു്.

ആ ഗോപുത്രന്മാർ ശരീരത്തിന്നു മോടി കൂട്ടുമ്പോൾ, ശോഭ പൂണ്ടു, മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന ആഭരണങ്ങൾ ധരിയ്ക്കുന്നു. മാറുലരെ മുച്ചു ടും മുടിയിരിക്കുന്നു. അവർ സഞ്ചരിയ്ക്കുമ്പോൾ കൂടെയുണ്ടാവും, വെള്ളം! 3

ആ സുയജ്ഞന്മാർ ചുരികൾകൊണ്ടു് ഒളിവിഴുന്നു. മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്ന മനോവേഗികളായ മരുത്തുക്കളേ, തേരുകളിൽ പുള്ളി മാൻപേടകളെ പൂട്ടിയ നിങ്ങൾ ഉറപ്പേറിയവയെപ്പോലും ബലത്താൽ വീഴ്ത്തുന്നു! 4

മരുത്തുക്കളേ, അന്നത്തിന്നു മേഘത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ തേരുകളിൽ പുള്ളിമാൻപേടകളെ പൂട്ടിയാൽ, ഇടിത്തിയ്യിൽ നിന്നു മഴ പെയ്തതുടങ്ങും; വെള്ളംകൊണ്ടു ഭൂമി, ഒരു തോലു പോലെ കുതിരകൾക്കുചെയ്യും! 5

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളെ, കുതിച്ചോടുന്ന കുതിരകൾ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ: ഊക്കിൽ വീഴുന്ന നിങ്ങൾ കൈകളിൽ ധനവുമായി വന്നെത്തുവിൻ; നിങ്ങൾക്കായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള വിശാലസ്ഥാനത്തു ദർഭയിലിരിയ്ക്കുവിൻ; തേൻപോലുള്ള സോമനീർകൊണ്ടു മദം കൊള്ളുവിൻ! 6

അവർ സ്വന്തം ബലത്താൽ വളർന്നു: മഹത്തപംകൊണ്ടു വിണ്ണിൽ പാർക്കുകയായി; വിശാലമായ ഭവനം നിർമ്മിച്ചു. എവർക്കുവേണ്ടി, കാമവർഷിയും ആറ്റാദത്തെ പൊഴിയ്ക്കുന്നതുമായ യാഗം വിഷ്ണുതന്നെ രക്ഷിച്ചുവോ; അവർ പക്ഷികൾപോലെ പറന്നെത്തി, നമ്മുടെ പ്രിയയജ്ഞത്തിൽ ഉപവേശിയ്ക്കട്ടെ! 7

ശുരർപോലെയും പൊരുതുന്നവർപോലെയും ശീഘ്രഗാമികളായ മരുത്തുക്കൾ അന്നകാമർപോലെ യുദ്ധത്തിൽ പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നു. രാജാക്കന്മാർപോലെ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന ഈ നേതാക്കളെ സർവ്വലോകങ്ങളും പേടിയിരിക്കുന്നു! 8

നല്ലതു ചെയ്യുന്ന തപസ്താപു് ആയിരം മുന്നുകളുള്ള ഒരു പൊൻവജ്രം വെടുപ്പിൽ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു; അതു യുദ്ധത്തിലുപയോഗിപ്പാ

3. ഗോപുത്രന്മാർ—പയ്യിന്റെ രൂപം ധരിച്ച ഭൂമിയുടെ പുത്രന്മാർ.

5. അന്നത്തിന്നു്—ഭൂമിയിൽ സസ്യങ്ങളുണ്ടാകാൻ. പ്രേരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു്—മഴ പെയ്യാൻ.

6. ധനവുമായി—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ.

7. അവർ—മരുത്തുക്കൾ. ഉപവേശിയ്ക്കു—ഇരിയ്ക്കുക.

നെടുത്തു, ഇന്ദ്രൻ ജലരോധിയായ മേഘത്തെ പിളർത്തി, മഴ പെയ്യിച്ചു.

9

യാവചിലർ ഒരു കിണർ ബലത്താൽ പൊക്കിയെടുത്തു, മാർഗ്ഗം തടഞ്ഞ മാമലയെപ്പോലും ഉടച്ചുകളഞ്ഞുവോ, ആ ശോഭന ദാനരായ മരുത്തുകൾ സോമത്തിന്റെ മത്തിൽ 'വാണം' മീട്ടിക്കൊണ്ടു, ധനങ്ങൾ നല്ലന്ന!

10

ആ വിചിത്രശോഭനാർ കിണർ വിലങ്ങനെ ആ സ്ഥലത്തെക്കു കൊണ്ടുപോന്നു, ദാഹം മൂത്ത ഗോതമന്നായി വെള്ളം കോരിവെച്ചു; അങ്ങനെ, രക്ഷയുമായി സമീപിച്ച അവർ ഈ മേധാവിയിൽ വെള്ളം വേണ്ടുവോളം കൊടുത്തു!

11

മരുത്തുകളേ, നിങ്ങളുടെ ത്രിസ്ഥാനസ്ഥിതിങ്ങളായ സുഖങ്ങൾ—സേവകനായി വെണ്ണപ്പെട്ടവ—നിങ്ങൾ ഹവിർദ്ദാതാവിന്നു നല്ലൊരുണ്ടല്ലോ; അവ ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടിയില്ലവിൻ! വർഷകരേ, ഞങ്ങൾക്കു ധനത്തെയും നല്ല വീരന്മാരെയും തന്നരുളുവിൻ!

12

സൂക്തം 86.

ഗോതമൻ ദൃഷ്ടി; ഗായത്രി ഹനുസ്സു; മരുത്തുകൾ ദേവത.

ഹേ മരുത്തുകളേ, വാനിൽനിന്നു വന്നെവർത്തൻ ഗൃഹേ നീർ മോത്തും നിങ്ങളു;—വർത്തൻ, സുരക്ഷിതർ സുശോഭരേ!

1

10. ഗോതമർഷി ദാഹിച്ചവലഞ്ഞു മരുത്തുകളോടു വെള്ളം യാചിച്ചു. അവർ അടുത്തുള്ള ഒരു കിണർ അടിയോടെ എടുത്തു, ദൃഷ്ടിയുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവെച്ചു; കിണാറിലെ വെള്ളം ഒരു വലിയ പാത്രത്തിൽ ഒഴിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ കഥയത്രേ, ഈ ദൃഷ്ടിലും അടുത്തതിലും: വാണം—നൂറു കമ്പിയുള്ള ഒരു തരം വീണ. നല്ലന്ന—സ്നോതാക്കൾക്കു്.

11. ഈ മേധാവി—ഗോതമൻ.

12. ത്രിസ്ഥാനങ്ങൾ—പൃഥ്വി, അന്തരീക്ഷം, ആകാശം. സേവകനായി—സേവകനു കൊടുപ്പാൻ. വീരന്മാർ—പുത്രാദികൾ.

സൂക്തം 86.

1. നീർ മോത്തും—സോമരസം കുടിയില്ലം.

യജ്ഞം വഹിത്യുന്ന മരുതുകളേ, നിങ്ങൾ കേൾക്കണം,
യജ്ഞകൃത്തിന്റെയും, വാക്യം മേധാവിയുടെയും വിളി! 2

എവന്റെയുത്പിക്കുകളാ മേധാഡ്യർക്കുവേകമോ;
അവന്നു കൈവശത്താമേ, ഗോക്കളേറിയൊരാലയും! 3

യാഗാഹങ്ങളിലാ വീരർക്കായി വെണ്ണുന്ന സോമനീർ;
ഉക്ഥം, നിവിത്തിവെയയും ചൊല്ലുന്ന യജനാന്തരേ. 4

ഇതു കേൾക്കട്ടെ, നിശ്ശേഷശത്രുമർദ്ദകരാമവർ;
സ്തുതിപ്രേരകനെ പ്രാപിയ്ക്കട്ടെ, യന്നസമൃദ്ധിയും! 5

തന്നപോരുന്നതുണ്ടല്ലോ ഞങ്ങളൊട്ടേറേ വർഷമായ്,
ഹേ മരുതുകളേ, വിശ്വം കണ്ട നിങ്ങൾക്കു രക്ഷയാൽ! 6

ഹേ മരുതുകളേ, പാരം യജിയ്ക്കേണ്ടുന്ന നിങ്ങളെ
ഹവ്യങ്ങളാൽക്കളിർപ്പിയ്ക്കും നരൻ നേടട്ടെ, നൽഭനം! 7

അമോഘബലരാം നേതാക്കളേ, നിങ്ങളെയിച്ഛയാ
വിയപ്പോടേ ഭജിപ്പോന്നും വിളയിപ്പനഭീഷിതം! 8

വെളിപ്പെടുത്തുവിൻ, വിദ്യോതിയ്ക്കുമാ മഹിമാവിനെ:
നിങ്ങൾ നിർവ്യാജബലരേ, നിഹനിപ്പിനരക്കരെ! 9

2. യജമാനന്റെയും സ്തോതാവിന്റെയും—രണ്ടുപേരുടെയും—വിളി നിങ്ങൾ കേൾക്കുമാറാകണം.

3. ആ മേധാഡ്യർ—മേയയേറിയ മരുതുകൾ. ഉണർവ്—ഹവിർഭുക്തിജന്യമായ ഉന്മേഷം. ആലയും—മറ്റു വിഭൂതികൾക്കു പുറമേ, വളരെ ഗോക്കളുള്ള ഒരു തൊഴുത്തും.

4. യാഗാഹങ്ങൾ—യാഗോചിതങ്ങളായ ദിവസങ്ങൾ. ഉക്ഥംപോലെ, മരുദ്വേവതാകമായ ഒരു മരുതേയനുമത്രേ, നിവിത്ത്.

5. ഇതു—സ്തുതി. സ്തുതിപ്രേരകൻ—സ്തുതി ചൊല്ലിച്ചവൻ, യജമാനൻ.

6. നിങ്ങൾക്കു തന്നപോരുന്നതുണ്ടല്ലോ—ഹവിസ്സുകൾ. രക്ഷയാൽ—നിങ്ങളാൽ രക്ഷിതരാകുകൊണ്ടും.

8. വിയർപ്പോടേ—സ്തോത്രപാനശ്രമത്താൽ വിയർത്തുകൊണ്ടും. യജമാനനെന്നപോലെ, ഇച്ഛയാ സ്തുതിയ്ക്കുന്നവനും നിങ്ങൾ അഭീഷം നൽകണം.

9. വിദ്യോതിയ്ക്കും—വിളങ്ങുന്ന. ആ മഹിമാവ്—വൃത്രവധത്തിലും മറ്റും കാണിച്ച സ്വമാഹാത്മ്യം. അരക്കരെ—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിയ്ക്കുന്ന രാക്ഷസാദികളെ.

അടയ്ക്കവിൻ ഗുഹയിലുള്ളിരുൾ; വിശ്വംവിഴുങ്ങിയെ
പോക്കവിൻ: ഞങ്ങൾ തേടുന്ന രൂപെളിച്ചം പരത്തുവിൻ! 10

സൂക്തം 87.

ഗോതമൻ പ്രാപ്തി; ജഗതി ഹനുസ്സു; മരുത്തക്കൾ ദേവത.

മഹത്തായ ബലത്താൽ മാറ്റലരെ മെലിയിക്കും; വിജയ
ഘോഷങ്ങൾ മുഴക്കും; തല കുന്നിയില്ല; വേർപെടില്ല; അത്യന്തം
സേവിയ്ക്കപ്പെടും—ഇങ്ങനെയുള്ള ആ പ്രജീഷികളായ മഹാനേതാ
ക്കന്മാർ ആരേണങ്ങളെന്നിങ്ങു, ചില സൂര്യശ്ശികൾപോലെ
കാണപ്പെടും. 1

മരുത്തക്കളേ, നിങ്ങൾ പക്ഷികൾപോലെ ഒരു വഴിയിലൂടെ
പറന്നു, സമീപസ്ഥലങ്ങളിൽ മോലങ്ങളെ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടുന്നു; ഉടനേ,
നിങ്ങളുടെ തേരുകളിൽ പററിപ്പിടിച്ച മഴക്കാറ്റുകൾ ജലം പൊഴി
ച്ചുതുടങ്ങും. ആ നിങ്ങൾ തേനിൻനിറമുള്ള വെള്ളംകൊണ്ടു സ്വപ്ന
ക്കനെ കളിർപ്പിച്ചാലും! 2

നന്മയ്ക്കായി തേർപുട്ടിയ അവരുടെ പൊക്കിയെറിയുന്ന പോ
ക്കിൽ ഭൂമി, ഒരു വിരഹിണിയെപ്പോലെ വിറക്കൊള്ളും! ആ
കളിമ്പക്കാർ, വീശുന്നവർ, ചുരികകൊണ്ടു വിളങ്ങുന്നവർ, കലക്ക
ന്നവർ മഹത്താത്തെ സ്വയം പ്രഖ്യാപിയ്ക്കുന്നു. 3

സ്വയം ചരിയ്ക്കുന്ന, പുള്ളിമാനശ്വങ്ങളോടുകൂടിയ, നിത്യയൗവ
നമായ, ബലങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട, ആ മരുദ്ഗണമാണല്ലോ, ഇക്ക

10. ഗുഹയിലുള്ള ഇരുൾ (തമസ്സ്) അടയ്ക്കവിൻ—അതു പുറത്തേയ്ക്കു വരാ
തെ ഗുഹയിൽത്തന്നെ കിടക്കട്ടെ! വിശ്വംവിഴുങ്ങി—രാക്ഷസാദികൾ. തേടുന്ന—
ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന.

സൂക്തം 87.

1. മെലിയിക്കും—നശിപ്പിയ്ക്കുമെന്ന താൽപര്യം. തല കുന്നിയില്ല—
എവിടെയും നിവൃന്തനെന്ന നില. വേർപെടില്ല—ഏഴു ഗണങ്ങളും ഒന്നിച്ചു
വസിയ്ക്കുന്നു. പ്രജീഷികൾ—പ്രജീഷത്തോടുകൂടിയവർ; 64-ാം സൂക്തത്തിലെ
12-ാം പ്രക്കിൻറെ ടിപ്പണി നോക്കുക.

3. പൊക്കിയെറിയുന്ന—മോലങ്ങളെ.

ണ്ടതിന്നെല്ലാം ഉടമ; സൽക്കർമ്മാർഹവും, കടം വീട്ടുന്നതും അന്നു വദ്യവും മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നതുമായ ആ ഗണംതന്നെ, ഈ കർമ്മത്തിന്നു മികച്ച രക്ഷിതാവ്! 4

ഞാൻ പഴമക്കാരനായ അച്ഛന്റെ മകനാകകൊണ്ടു പറകയാണു്: സോമാഹുതിയും സ്തുതിയും മരുത്തുകളിൽ ചെന്നെത്തും. അവർ ഈ ഇന്ദ്രനെ കർമ്മത്തിൽ വാക്ക്കിക്കൊണ്ടു സമീപിയ്ക്കുകയും, ഉടൻ തന്നെ യജ്ഞാർഹങ്ങളായ പേരുകൾ വഹിയ്ക്കുകയും ചെയ്തുവല്ലോ! 5

അവർ തിളങ്ങുന്ന സൂര്യരശ്മികളോടുകൂടി ജലത്തെ പ്രാണിസേവനത്തിന്നയപ്പാൻ നോക്കുന്നു; അവർ ഋഗ്വേദകളോടുകൂടി നല്ല ഭക്ഷണം കഴിയ്ക്കുന്നു; അവർ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു, നിർഭയം സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു; പ്രിയപ്പെട്ട മാരുതസ്ഥാനവും നേടിയിരിയ്ക്കുന്നു. 6

സൂക്തം 88.

ഗോതമൻ ഋഷി; പ്രസ്താവപദ്യം കൃത്യം വിരാഡ് പദം ഹനുസ്തു;
മരുത്തുകൾ ദേവത.

(കേക)

വരുവിന, ശ്വങ്ങൾ പോലഴകിൽ നടക്കുന്ന,
ചരിക വെണ്ണപ്പെട്ട, മീന്നുന്ന രഥങ്ങളിൽ;
പറന്നെത്തുവിനെ, ഞരക്കരു ഭക്ഷ്യവുമേന്തി,—
പുറവെണ്ണാപ്പം മരുത്തുകളേ, സുജ്ഞാനരേ! 1

4. കടം വീട്ടുന്നതും—സ്തോതാക്കൾക്കു തക്ക പ്രതിഫലം കൊടുക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

5. കർമ്മത്തിൽ—വ്യഗ്രവധത്തിലും മറ്റും. പേരുകൾ—ഇന്ദ്രൻ കൊടുത്തവ. ഇതൊക്കെ ഏനിയ്ക്കു്, അച്ഛൻ രഹുഗണൻ പറഞ്ഞുതന്നതാണു്.

6. ജലത്തെ പ്രാണിസേവനത്തിന്നയപ്പാൻ—മഴ പെയ്യിയ്ക്കാൻ. ഭക്ഷണം—ഹവിസ്സു്. സ്തുതിയ്ക്കുന്നു—യജമാനനെ വാക്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 88.

1. പറവെണ്ണാപ്പം—പക്ഷികൾക്കൊത്ത വേഗത്തിൽ. സുജ്ഞാനരേ—ശോഭനമായ ജ്ഞാനമുള്ളവരേ.

നല്ലതേകാനായ്, ദ്രേവകാമനാം സ്തോതാവിങ്കൽ—
 ചെല്ലുന്നതു, തുട—മഞ്ഞത്തേരശ്വങ്ങളാലവർ:
 കൊല്ലമായുയർത്തുകൊണ്ടുനസുഭാർതൻ
 പള്ളിത്തേരുരൾ തട്ടിപ്പാരിടുകയെന്നു!

2

ശ്രീകരമേർക്കാലൊന്നു തോളിലേന്തിയ നിങ്ങൾ
 യാഗത്തെത്തരുവിനെയെന്നപോലുയർത്തിപ്പൂ;
 നിങ്ങൾക്കായ്, സ്സുഖദമാമമ്മിയെ സ്വത്താക്കുന്നതു,
 തുംഗസമ്പന്നർ മരുത്തുകളേ, സുജാതരേ!

3

വന്നെത്തീ, തൃഷിതരാം നിങ്ങൾക്കു ദിവസങ്ങൾ;
 നന്നാക്കിതാനും, വെള്ളം വേണ്ടതാമിക്കുതെ;
 ഗോതമർ ദാഹം മാറാൻ, ചോറൊരുക്കിയും മന്ത്ര—
 മോതിയും പഠിച്ചെടുത്താരല്ലോ, കിണറേവം!

4

പൊൽത്തേർവട്ടിരിമ്പുരുച്ചുറ്റമൊത്തങ്ങിങ്ങോട്ട്—
 മുത്തമാഹാതാക്കളാം നിങ്ങളെക്കണ്ടുംകൊണ്ടേ
 ഗോതമനയി മരുത്തുകളെ, നന്നായ്ച്ചൊന്ന
 ഗാഥയിതെണ്ണപ്പെട്ടു, വ്യാതമാമൊന്നിന്നൊപ്പം!

5

2. തുടമഞ്ഞത്തേരശ്വങ്ങൾ—തുടപ്പം മഞ്ഞയുമാകുന്ന രണ്ടു നിറം ചേർന്ന തേർക്കുതിരകൾ. കാഞ്ചനസുഭാർ—സ്വർണ്ണത്തിനൊത്ത അഴകുള്ളവർ. ഉരൾ—ചക്രം.

3. ഏർക്കാൽ—വണ്ടിച്ചക്രത്തിന്റെ അഴി; മരുത്തുകളുടെ ഒരായുധം. തരു—വൃക്ഷം. ഉയർത്തിപ്പൂ—യജമാനന്മാരെക്കൊണ്ടു ഉന്നതമാക്കിയെന്നു. തുംഗ സമ്പന്നർ—ഉയർന്ന പണക്കാർ: അവർ, നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സോമലത പതയ്ക്കുന്ന കല്ലിനെ ഒരു ധനമായി കരുതുന്നു! സുജാതർ—ശോഭനജന്മാക്കൾ.

4. മരുത്തുകൾ ഗോതമനു കിണർ കൊണ്ടുവന്നതു കണ്ടിട്ട് ഒരു പ്രതിപദിയുന്നു. തൃഷിതർ—ദാഹമുള്ളവർ. നിങ്ങൾക്കു—ഗോതമർക്ക്. ദിവസങ്ങൾ—സുദിനങ്ങൾ. കർമ്മം—ജ്യോതിഷോപദേശം. ചോറും—ഹവിസ്സും. ഏവം—ഇങ്ങനെ.

5. പൊൽത്തേർവട്ടിരിമ്പുരുച്ചുറ്റമൊത്തം—സ്വർണ്ണമയങ്ങളായ രഥപ്രകണ്ടോടും, ഇരിമ്പുകൊണ്ടുള്ള ഉരൾച്ചുറ്റകളോടും (നേമി) കൂടി. ഉത്തമാഹാതാക്കൾ—ശ്രേഷ്ഠരെ (ദേവകളെ) വിളിയ്ക്കുന്നവർ. കണ്ടുംകൊണ്ടും—മനസാ. ഗാഥ—സ്തോത്രം. വ്യാതമാമൊന്നിന്നൊപ്പം—പണ്ടേ പ്രസിദ്ധമായ ഒരു സ്തോത്രം പോലെ.

ചേരു, മിസ്തൃതി നിങ്ങൾക്കു;—തപിക്കുമെളപ്പത്തിൽ—
ഗ്നീരിതേ ചൊൽവു മരുത്തുകൾക്കേ, ഭോജ്യാപ്തിയായ്!

6

സൂക്തം 89

ഗോതമൻ ഋഷി; ജഗതിയും വിരാട്സ്ഥാനയും ത്രിഷ്ഠപ്പം ചന്ദസ്സും;
അനേകദേവകൾ ദേവത.

ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാത്ത, തടയപ്പെടാത്ത, (ശത്രുക്കളെ) പിളർത്തു
ന്ന ശുഭയജ്ഞങ്ങൾ എല്ലാടത്തുനിന്നും നമ്മളിൽ വന്നുണ്ടെ; വി
ട്ടൊഴിയാതെ നാളിൽ നാളിൽ രക്ഷിയ്ക്കുന്ന ദേവന്മാർ നമ്മെ സദാ
അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തട്ടെ!

1

ആജ്ഞമിച്ചിരിക്കുന്ന ദേവന്മാർക്കു നമ്മളിൽ സുഖകരമായ സന്ത
നസ്സുണ്ടാകട്ടെ; ദേവന്മാരുടെ ദാനം നമ്മുടെ നേക്കു തിരിയട്ടെ! നാം
ദേവന്മാരുടെ സഖ്യം സമ്പാദിയ്ക്കുക: ദേവന്മാർ നമുക്കു ജീവിച്ചി
രിക്കാൻ ആയുസ്സു വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കട്ടെ!

2

ഗേൻ, മിത്രൻ, അഭിതി, ദക്ഷൻ, മരുദ്ഗണം, സൂര്യൻ, വരു
ണൻ, സോമൻ, അശ്വികൾ എന്നിവരെ നാം പണ്ടേത്തെ നിവിത്തു
കൊണ്ടു് ആവാഹിയ്ക്കുക; സുഭഗയായ സരസ്വതി നമുക്കു സുഖം
തരട്ടെ!

3

ആ സുഖപ്രദമായ മരുന്നിനെ വായുവും അതിനെ അമ്മ ഭൂമി
യും, അതിനെ അച്ഛൻ വാനലകം, അതിനെ സോമം ചരയ്ക്കുന്ന
സുഖപ്രദങ്ങളായ അമ്മികളും നമ്മളിൽ എത്തിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ; അതി
നെ ബുദ്ധിമാന്മാരായ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ കേട്ടറിയണം!

4

6. ചേരു—അനുരൂപമാണ്. ഗ്നീരിതേ—ഈ സ്തൂതിതന്നെ. ഭോജ്യാപ്തി
യായ്—നിങ്ങളിൽനിന്ന് ആഹാരം ലഭിപ്പാൻ.

സൂക്തം 89.

2. ആജ്ഞമിച്ചിരിക്കുന്ന—തങ്ങളുടെ യജമാനൻ നിഷ്പപടനായിരിക്കേണ
മെന്നഭിലഷിയ്ക്കുന്ന.

3. സുഭഗ—നല്ല ധനത്തോടുകൂടിയവൾ.

4. അച്ഛൻ—മഴകൊണ്ടു് എല്ലാവരെയും രക്ഷിയ്ക്കുന്ന.

ആ ചരാചരപതിയും, കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തേണ്ടുന്നവനുമായ പെരുമാളെ നാം രക്ഷയ്ക്കായി വിളിക്കുക! ഉപദ്രവി
യ്ക്കപ്പെടാത്ത പുഷാപു നമ്മുടെ ധനം വർദ്ധിപ്പാൻ രക്ഷിച്ചുപോരു
ന്നുണ്ടല്ലോ; അതുപോലെ അനശ്വരതയ്ക്കും പാലകനായി ബഹുവേ
ര്യപ്പെട്ട!

5

പുലശ്രവസ്സായ ഇന്ദ്രൻ നമുക്കു സ്വസ്തി നൽകട്ടെ; വിശ്വ
വേദസ്സായ പുഷാപു നമുക്കു സ്വസ്തി നൽകട്ടെ; അരിഷ്ടനേമിയായ
താർക്ഷ്യൻ നമുക്കു സ്വസ്തി നൽകട്ടെ; ബൃഹസ്പതി നമുക്കു സ്വസ്തി
നൽകട്ടെ!

6

ഗോപത്രയും പൃഷ്ഠശ്വരയും ശോഭനഗതികളും യജ്ഞങ്ങളിൽ
ചെല്ലുന്നവരും അഗ്നിജിഹ്വകളിൽ വർത്തിക്കുന്നവരും മനനശീ
ലരും സൂര്യതേജസ്വികളുമായ മരുദ്ദേവകളെല്ലാവരും നമ്മെ രക്ഷി
പ്പാൻ ഇപ്പോൾ വന്നെത്തട്ടെ!

7

ദേവന്മാരേ, ഞങ്ങൾ ചെവിക്കൊണ്ടു നല്ലതു കേൾക്കുമാറാക
ണം; യജനീയരേ, ഞങ്ങൾ കണ്ണുകൊണ്ടു നല്ലതു കാണുമാറാക
ണം; ഞങ്ങൾ ദ്രവ്യാംഗശരീരരായി (നിങ്ങളെ) സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു്,
ഈശ്വരനിശ്ചിതമായ ആയുസ്സു മുഴുവൻ നേടുമാറാകണം!

8

ദേവകളേ, നൂറുവയസ്സാണല്ലോ, മനുഷ്യർക്കു വെച്ചിരിക്കുന്ന
തത്; ആ ആയുസ്സു കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ്, ഇടയ്ക്കുവെച്ചു, ഞങ്ങളെ
നിങ്ങൾ മരിപ്പിക്കരുത്; ഞങ്ങളുടെ ദേഹത്തിൽ ജര കേറണം;
മക്കൾ അച്ഛന്മാരുമാകണം!

9

5. പെരുമാൾ—ഇന്ദ്രൻ. ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാത്ത—ഇന്ദ്രനെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ
ആരും ആളാവില്ല. അനശ്വരതയ്ക്കും—നമുക്കു് അനശ്വരതയും നിലനിൽക്കട്ടെ.

6. പുലശ്രവസ്സ്—സ്തുതിയേറിയവൻ; പരക്കെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നവൻ. ഇന്ദ്ര
പര്യായമാണു്, ഈ പദം. സ്വസ്തി—നാശമില്ലായ്മ. വിശ്വവേദസ്സ്—സർവ
ജ്ഞൻ. അരിഷ്ടനേമി—തന്റെ തേരുൾച്ചുറ്റിന്നു കേടുപറ്റാത്തവൻ, അപ്ര
തിഹതപ്രയാണൻ. ഗരുഡപര്യായമാണു്, അരിഷ്ടനേമി. താർക്ഷ്യൻ—തൃക്കു
പത്രൻ, ഗരുഡൻ.

7. പൃഷ്ഠശ്വര—പുളളിമാനുകളാകുന്ന അശ്വ(വാഹന)ങ്ങളോടുകൂടിയവർ.
അഗ്നിജിഹ്വ(ജ്വാല)കളിൽ വർത്തിച്ചാണു്, എല്ലാദേവന്മാരും ഹവിസ്സു കൈ
ക്കൊള്ളുന്നത്.

8. ദ്രവ്യാംഗശരീരർ—അവയവങ്ങൾക്കു് ഉറപ്പുള്ള ദേഹത്തോടുകൂടിയവർ.
ആയുസ്സു മുഴുവൻ—നൂറ്റിരുപതോ നൂറ്റിപ്പതിനാറോ വയസ്സ്.

9. ജര കേറണം—വർദ്ധകൃത്തിലേ മരിക്കുവാനു്; പെരുന്തറെ കാണാൻ.
ഇടവരണം.

സപർഗ്ഗം, അഭിതി; അന്തരിക്ഷം, അഭിതി; അമ്മ, അഭി
തി; അച്ഛൻ, അഭിതി; മകൻ, അഭിതി; എല്ലാദേവകളും, അഭി
തി; പഞ്ചജനങ്ങൾ, അഭിതി; ജനിച്ചതെല്ലാം അഭിതി; ജനി
സ്താൻപോകുന്നതും അഭിതി! 10

സൂക്തം 90.

ഗോതമൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും അനുഷ്ടുപ്പും ചന്ദസ്സും;
അനേകദേവകൾ ദേവത.

വിഭാൻ മിത്രൻ, വരണനും, സൂര്യനും, മറ്റു ദേവരും
നേരെ കൊണ്ടുനടക്കട്ടേ, നമ്മെത്തുല്യപ്രസാദരായ്! 1
അവർ സമ്പത്തുടപ്പിപ്പോരല്ലോ; തേജസ്സുകൊണ്ടവർ
മറക്കാതെ നടത്തിപ്പോരുന്ന, കർമ്മങ്ങളുന്മേലും! 2
മത്സ്യരാകിയ നമ്മൾക്കു, മരണോജ്വലിതരാമവർ
അമിത്രരെയമർത്തിക്കൊണ്ടുള്ളീടേണമേ, സുഖം! 3
ഇന്ദ്രൻ, ഭഗൻ, മരുത്തുക്കൾ, പുഷ്പാവി വന്ദ്യദേവകൾ
വേർതിരിയ്ക്കട്ടെ, വേണ്ടുന്ന നന്മയ്ക്കായ് നമ്മൾതൻ വഴി! 4
പുഷ്പാവേ, ഞങ്ങൾതൻ കർമ്മം വിഷ്ണോ, മരുഭനീകമേ,
ഗോയുക്തമാക്കുവിൻ നിങ്ങൾ; നല്ലെങ്ങൾക്കുക്ഷയത്വവും! 5
മധു തുകുന്നു, യജമാനനു വായുവുമാർകളും;
അമ്മട്ടു തേനായ്ത്തീരട്ടേ, നമ്മൾക്കിങ്ങോഷധീഗണം! 6

10. പഞ്ചജനങ്ങൾ—ചതുവർണ്ണങ്ങളും നിഷാദരും; അല്ലെങ്കിൽ,
ഗന്ധർവ്വ-പിതൃ-ദേവ-സുര-രക്ഷസ്സുകൾ.

സൂക്തം 90.

1. കൊണ്ടുനടക്കട്ടേ—ഉത്തമസ്ഥാനത്തെയ്ക്കും.
2. സമ്പത്തുടപ്പിപ്പോർ—ലോകത്തെ ധനംകൊണ്ടൊപ്പാദനംചെയ്യുന്നവർ;
ലോകത്തിൽ സമ്പത്തു നിറയുന്നവർ. മറക്കാതെ—മനസ്സുവെച്ചും
3. മരണോജ്വലിതർ—മരണരഹിതർ. അമിത്രർ—ശത്രുക്കൾ.
4. വേർതിരിയ്ക്കട്ടെ—അസന്മാർഗ്ഗങ്ങളിൽനിന്നും.
5. മരുഭനീകം—മരുഭംഗണം. ഗോയുക്തം—പശുക്കളോടുകൂടിയത്. അക്ഷ
യത്വം—നാശരാഹിത്യം.
6. മധു—മധുരമായ കർമ്മഫലം. ആർകൾ—നദികൾ. തേനായ്—മാധു
ര്യത്തോടുകൂടിയതായി. ഔഷധീഗണം—സസ്യവർഗ്ഗം.

തേനാക രാത്രി; തേനാക പകൽ; തേനാക മന്നിടം;
നമുക്കു തേനായ് ചുമയുക, ചുൻപോലുള്ള നാകവും! 7

മധുവേകട്ടെ നമ്മൾക്കു വനസ്സതി; ദിനേശനും
മധുവേകട്ടെ; നമ്മൾക്കു മധു തുകട്ടെ, ഗോക്കളും! 8

സുഖം വരുത്തട്ടെ നമുക്കു മിത്രൻ;
സുഖം, പ്രചേതസ്സു; സുഖം വിവസ്വാൻ;
സുഖം വരുത്തട്ടെ, സുരേശനിന്ദൻ;
സുഖം മഹത്താമസി വെച്ചു വിഷ്ണു! 9

സൂക്തം 91.

ഗോതമൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഗായത്രിയും ഉഷ്ണിക്കും ഹരസ്സു; സോമൻ ദേവത.

സോമ, അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ ചിന്തിച്ചറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു; അങ്ങ
ഞങ്ങളെ നേർവഴിയിലെത്തിക്കുന്നു; ഇന്ദ്രോ, അങ്ങയുടെ മിക
ച്ച നേതൃത്വംകൊണ്ടാണല്ലോ, ഞങ്ങളുടെ ധീരരായ പിതാക്കന്മാർ
ദേവകളിൽ നിന്നു രത്നം നേടിയത്! 1

സോമ, അങ്ങു കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു സുകർമ്മാവായിരിക്കുന്നു;
വിശ്വവേദസ്സായ അങ്ങു ബലംകൊണ്ടു പ്രബലനായിരിക്കുന്നു;
അങ്ങു കാമവർഷണങ്ങൾകൊണ്ടും മഹത്തവംകൊണ്ടും പൂഷാവായി
രിക്കുന്നു; നേതാക്കൾക്കു (ഇഷ്ടഫലം) കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്ന അങ്ങു
അന്നങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രചുരാനനായിരിക്കുന്നു! 2

7. അച്ഛൻപോലുള്ള—രക്ഷിച്ചുപോരുന്ന. നാകം—സ്വപ്നം.

8. വനസ്സതി—യുവദേവത.

9. പ്രചേതസ്സു = വരുണൻ. വിവസ്വാൻ = സൂര്യൻ. മഹത്താമസി
വെച്ചു—മുട്ടുകൊണ്ടു മുപ്പാരളുന്ന, വാമനരൂപനായ.

സൂക്തം 91.

1. ഇന്ദ്രോ—അമൃതകിരണംകൊണ്ടു ലോകത്തെ കതിർക്കണവനേ. രത്നം.
—രമണീയമായ ധനം.

2. പ്രചുരാനൻ—വളരെ അന്നങ്ങളുള്ളവൻ.

സോമ, രാജാവും വരുന്നനമായ അങ്ങയുടെയാണല്ലോ, കർമ്മങ്ങൾ; വിശാലവും ഗഭീരവുമത്രേ, അങ്ങയുടെ തേജസ്സ് സോമ, അങ്ങ, പ്രിയപ്പെട്ട മിത്രൻപോലെ പാവനനാകുന്നു—സൂര്യൻ പോലെ വർദ്ധിതാവാനാകുന്നു! 3

സോമ, രാജാവേ, അങ്ങയുടെ തേജസ്സുകൾ ദ്യോവിൽ എവയോ, ഭൂവിൽ എവയോ. പർവതങ്ങളിൽ എവയോ, ഓഷധികളിൽ എവയോ, ജലങ്ങളിൽ എവയോ; അവയോടെല്ലാമൊന്നിച്ചു വോൻ, അരിശപ്പെടാതെ മനംതെളിഞ്ഞു, ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സുകൾ കൈക്കൊണ്ടാലും! 4

സോമ, അങ്ങ സൽപതിയാകുന്നു; അങ്ങ രാജാവാനെന്നു, വ്യഗ്രസുഭനാനെന്നു; അങ്ങതന്നെ, ശോഭനമായ യാഗം! 5

സോമ, സ്തോത്രങ്ങളിൽ പ്രീതിയുള്ള വനസ്സതിയായ വോന്നു ഇഷ്ടമാണു ഞങ്ങളുടെ ജീവിതമെങ്കിൽ, ഞങ്ങൾ മരിച്ചുപോകില്ല! 6

സോമ, വൃദ്ധനായ യജ്ഞകർത്താവിനും യുവാവിനും ജീവിപ്പാൻ മതിയായ ധനം വോൻ കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു! 7

സോമ, രാജാവേ, വോൻ ഞങ്ങളെ എല്ലാ ദ്രോഹേച്ഛയും കളിയിൽനിന്നും രക്ഷിക്കുക: അങ്ങയെപ്പോലുള്ളവന്റെ സഖാവു നശിക്കില്ലല്ലോ! 8

സോമ, ഹവിർദ്ഭാതാവിനെ സുഖിപ്പിക്കുന്ന രക്ഷകളുണ്ടല്ലോ, വോന്റെ പക്കൽ; അവകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ പാലിച്ചരുളുക! 9

സോമ, അവിടുന്ന് ഈ യജ്ഞവും ഈ സ്തുതിയും സ്വീകരിച്ചു, എഴുന്നള്ളിവരിക; ഞങ്ങൾക്കു അഭിവൃദ്ധി വരുത്തുക! 10

സോമ, വാക്യജ്ഞരായ ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ സ്തുതികൾകൊണ്ടു വളർത്തുന്നു; അങ്ങ ഞങ്ങൾക്കു നല്ല സുഖം നൽകാൻ വന്നുചേരുക! 11

3. രാജാവ്—ചന്ദ്രപര്യായം; 'ബ്രാഹ്മണരുടെ രാജാവ്.' വരുന്നൻ—യാഗാർത്ഥം കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടവൻ. മിത്രൻ—അഹർദ്ദേവത. പാവനൻ—ശുദ്ധീകരൻ. വർദ്ധിതാവ്—സൂര്യൻ പകലിലെന്നപോലെ, അങ്ങ രാത്രിയിൽ സന്യാദികളെ തഴപ്പിക്കുന്നു.

5. വ്യഗ്രസുഭനൻ—ശത്രുനാശനൻ.

6. വനസ്സതി—ഔഷധികളേയും മറ്റും പാലിക്കുന്നവൻ.

11. വളർത്തുന്നു—മഹത്വപ്പെടുത്തുന്നു.

സോമ, അങ്ങു ഞങ്ങൾക്കു ധനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക; രോഗങ്ങൾ ശമിപ്പിക്കുക; (സ്നേഹത്താക്കൾക്കു) സമ്പത്തു നൽകുക: പുഷ്പി കൂടുക; നല്ല സഖാക്കളെ തരുക! 12

സോമ, ഗോക്കൾ പുല്ലുരപ്പിലെന്നപോലെയും, മനുഷ്യൻ സ്വഗൃഹത്തിലെന്നപോലെയും, അങ്ങു ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽ രമിച്ചാലും! 13

സോമ, ദേവ, അങ്ങയുടെ സഖ്യത്തിനായി യാതൊരു മത്സ്യൻ സ്മൃതിയുമോ; അവനെ കവിയും നിപുണനുമായ വോൻ അനുഗ്രഹിച്ചുരുളും! 14

സോമ, അങ്ങു ഞങ്ങളെ അഭിശാപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കണം; ഞങ്ങളുടെ പാപവും നീക്കണം. എന്നിട്ടു, ഞങ്ങൾക്കു സുഖം നൽകുന്ന സഖാവായി വർത്തിച്ചാലും! 15

സോമ, വർദ്ധിപ്പാക: അങ്ങയുടെ വീര്യം എങ്ങും ചേർന്നു നില്ക്കട്ടെ! അന്നും തന്നരുളുക! 16

ഇമ്പം മുഴുത്ത സോമ, വോൻ എല്ലാ രശ്മികളോടുംകൂടി വർദ്ധിച്ചാലും: നല്ല ഭക്ഷണം ധാരാളം തന്നു, ഞങ്ങളെ പുഷ്പിപ്പെടുത്തുന്ന സഖാവായിത്തീർന്നാലും! 17

സോമ, പാലും ചോറും വീര്യവുമൊക്കെ വൈരിഹന്താവായ ഭവോങ്കൽ വന്നുചേരട്ടെ; വോൻ ഞങ്ങളെ മരണരഹിതരാക്കാൻ മുതിന്നുകൊണ്ടു, സ്വഗൃത്തിൽ മികച്ച ഭോജ്യങ്ങൾ സംഭരിച്ചാലും! 18

സോമ, ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പൂജിക്കപ്പെടുന്നവയാണല്ലോ, വോൻ തേജസ്സുകൾ; അവയെല്ലാം (ഞങ്ങളുടെ) യജ്ഞത്തെ പഴുത്തു നിൽക്കട്ടെ: ഗൃഹത്തെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്ന, ദുരിതങ്ങളിൽനിന്നു കേറ്റുന്ന, നല്ല വീരരോടുകൂടിയ, പുത്രപോഷകനായ വോൻ (ഞങ്ങളുടെ) ഗൃഹങ്ങളിൽ വന്നുചേർന്നാലും! 19

സോമൻ ഹവിർദ്വാരാവിന്നു പയ്യിനെ കൊടുക്കുന്നു: സോമൻ കതിച്ചോടുന്ന കുതിരയെ കൊടുക്കുന്നു; സോമൻ കർമ്മകുശലനും, ഗൃഹത്തിന്നു കൊള്ളാവുന്നവനും, യജ്ഞാർഹനും, സഭ്യനും, അച്ഛനെ വിളിപ്പെടുത്തുന്നവനുമായ പുത്രനെ കൊടുക്കുന്നു! 20

യുദ്ധങ്ങളിൽ അഗ്രധ്യൻ, സേനകളിൽ തികവുവരുത്തുന്നവൻ, സ്വർഗ്ഗപ്രാപകൻ, മഴ പൊഴിക്കുന്നവൻ, ബലരക്ഷകൻ, യാഗ

ങ്ങളിൽ ചെല്ലുന്നവൻ, നല്ല പാർപ്പിടവും നല്ല യശസ്സുമുള്ളവൻ, വിജയി—ഇപ്രകാരമുള്ള അങ്ങയെ ഓർത്തു സോമ, ഞങ്ങൾ ഇമ്പം കൊള്ളട്ടെ! 21

സോമ, അങ്ങ് ഈ ഓഷധികളെയെല്ലാം സൃഷ്ടിച്ചു; അങ്ങ് ജലത്തെ ജനിപ്പിച്ചു; ഗോക്കളെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു; അങ്ങ് വിശാലമായ അന്തരീക്ഷത്തിന്നു വീതി കൂട്ടി; അങ്ങ് പ്രകാശംകൊണ്ട് ഇരുട്ടിനെ പോക്കി! 22

ബലവാനായ സോമദേവ, തിരുവുള്ളം തെളിഞ്ഞു കരമുനം ഞങ്ങൾക്കയച്ചതന്നാലും! അങ്ങയ്ക്ക് ഉപദ്രവം നേരിടില്ല; ഇരുകൂട്ടരുടെയും വീര്യം അങ്ങയുടെ വരതിയിലാണല്ലോ; അവിടുന്ന് പോരിൽ ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കുക! 23

സൂക്തം 92.

ഗോതമൻ ഋഷി; ജഗതി, ത്രിഷ്ടപ്തം, ഉഷ്ണിക്സ് എന്നിവ ഛന്ദസ്സ്; ഉഷസ്സും അശ്വികളും ദേവതകൾ.

ഇതാ, ആ ഉഷസ്സുകൾ കൊടി കാട്ടി, അന്തരീക്ഷത്തിന്റെ പൂർവാർദ്ധത്തിൽ വെളിച്ചം വീശുന്നു; പടയാളികൾ ആയുധങ്ങളെയെന്നപോലെ (ലോകത്തെ) തുടച്ചമിനുക്കുന്നു. ഈ സഞ്ചാരിണികൾ, തേജസ്വിനികൾ, അമ്മമാർ നാരതോറും വന്നെത്തും! 1

ചെങ്കുതിരുകൾ തടവില്ലാതെ പൊന്തി; എളുപ്പത്തിൽ പൂട്ടാവുന്ന വെൺഗോക്കൾ പൂട്ടപ്പെട്ടു; ഉഷസ്സുകൾ പതിവുപോലെ ജ്ഞാനം പരത്തി; ഒടുവിൽ, തിളങ്ങിക്കൊണ്ടു ശുഭ്രവർണ്ണനായ സൂര്യകൾ ചേർന്നു! 2

23. അങ്ങയ്ക്ക് ഉപദ്രവം നേരിടില്ല—ആരുണ്ട്, അങ്ങയെ ദ്രോഹിപ്പാൻ പോന്നവനായിട്ട്? ഇരുകൂട്ടരുടെയും—പൊരുതുന്ന രണ്ടു കക്ഷികളുടെയും.

സൂക്തം 92.

1. കൊടി—പ്രകാശത്തിന്റെ അടയാളം. പൂർവാർദ്ധത്തിൽ—കിഴക്കു ഭാഗത്ത്. അമ്മമാർ—പ്രകാശത്തെ പെറുന്നവർ.

2. വെൺഗോക്കൾ—ഇവയത്രേ, ഉഷസ്സിന്റെ വാഹനങ്ങൾ; വെളുത്ത രശ്മികൾ.

സൽക്കർമ്മിയും നല്ല ഭക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നവനും സോമം പിഴിയുന്നവനുമായ യജമാനനായി എല്ലാ അന്നവും കൊണ്ടുവരുന്ന ഈ സ്വാമിനികൾ തേജസ്സ് ഒന്നായി പരത്തി ഭൂതന്തിന തുടങ്ങി ആകാശത്തെ, പോരാളികളെന്നപോലെ പുജിക്കുന്നു! 3

ഉഷസ്സ് ഇരുട്ടിനെ, ഒരു ക്ഷരകൻപോലെ വടിച്ചുകളയുന്നു; മാറിടത്തെ ഒരു പയ്യ് അകിടിനെ എന്നപോലെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു; ഗോക്കൾ തൊഴുത്തിലെമ്പോലെ കിഴക്കോശത്തെ ഞ്ഞു, ലോകത്തിനെല്ലാം വെളിച്ചം നൽകുന്നു; അന്ധകാരത്തെ അകറ്റുന്നു! 4

ഇവളുടെ തിളങ്ങുന്ന തേജസ്സ് കിഴക്കുവശത്തു കാണപ്പെട്ടു. അതു നീളെ വ്യാപിച്ചു, കരിംപരപ്പിനെ തട്ടിനീക്കി ഈ ഭ്യോവിനകൾ തന്റെ രൂപത്തെ, യജ്ഞങ്ങളിൽ യുപത്തെയെന്നപോലെ, മിനുപ്പിച്ചു; ഒടുവിൽ മഹനീയനായ സൂര്യകൾ ചെന്നുചേർന്നു! 5

നാം ഈ ഇരുട്ടിന്റെ മറുകരയിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞു: ഉഷസ്സ് തമസ്സിനെ നീക്കി, ബോധം ഉളവാക്കുന്നു. പ്രീതിയ്ക്കായി അന്ധകാരത്തെ വിഴുങ്ങിയ ഈ സുന്ദരാംഗി, ഒരു വശീകരണനിപുണൻ പണം കിട്ടാനെന്നപോലെ, സ്വപ്രകാശംകൊണ്ടു പുഞ്ചിരിയിടുന്നു! 6

പ്രിയസത്യവാക്കുകളെ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന തേജസ്വനിയായ ഭ്യോവിനകളെ ഗോതമർ സ്തുതിക്കുന്നു: ഉഷസ്സേ, സന്തതി, ആൾക്കാർ, കുതിരകൾ, ഗോക്കൾ എന്നിവയെയും ഭോജ്യങ്ങളെയും തന്നതുക! 7

ഉഷസ്സേ, സുഭഗേ, നല്ല കർമ്മത്തിൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ട ഭേതി അന്നങ്ങൾ നല്ലി, വിപുലമായ യാതൊന്നിനെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നുവോ; ആ യശസ്സരമായ ധനം—നല്ല പുത്രന്മാർ, മികച്ച ദാസ വർഗ്ഗം, അശ്വങ്ങൾ—എന്നിങ്ങു കൈവരുമാറാകണം! 8

3. പുജിക്കുന്നു—പോരാളികൾ എല്ലാടത്തും വ്യാപിക്കുന്നതുപോലെ, ആകാശത്തേയും വ്യാപിക്കുന്നു.

4. ഇരുട്ടിനു രോമതം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

5. ഇവൾ—ഉഷസ്സ്. കരിംപരപ്പ്—അന്ധകാരം, യുപത്തിന്മേൽ നൈപുരട്ടാറുണ്ട്.

6. പ്രീതിയ്ക്കായി—എല്ലാവരെയും സന്തോഷിപ്പിപ്പാൻ. ഒരു വശീകരണനിപുണൻ ധനലാഭത്തിന്നു ധനികന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു ചീരിച്ചുകൂടുന്നതുപോലെ.

ദേവി ലോകത്തിലെല്ലാം വെളിച്ചം വീശി, പിന്തിരിഞ്ഞു, വിപുലതേജസ്സോടെ വിളങ്ങുന്നു; സർവപ്രാണികളെയും പ്രവൃത്തിയ്ക്കായി ഉണർത്തുന്നു; സംസാരിപ്പാൻ കഴിവുള്ളവരുടെ വാക്കുകൾ നേടുന്നു! 9

പുരാതനിയായ ദേവി വീണ്ടും വീണ്ടും അവതരിയ്ക്കുന്നു; ഒരേ നിറത്തിൽ ശോഭിയ്ക്കുന്നു; പക്ഷികളെ ഹിംസിച്ചു (ചിറകും മറും) വെട്ടിയെടുക്കുന്ന ഒരു വേടത്തിപോലെ, മർത്ത്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ ആയുസ്സിനെ ചെറുതാക്കുന്നു! 10

ഗഗനാന്തങ്ങളിൽ വെളിച്ചം പരത്തിക്കൊണ്ട് അറിയപ്പെട്ട സൂര്യപതി രാത്രിയെ ഏതോ മറവിലെയ്ക്കുകയ്ക്കുന്നു; മനുഷ്യരുടെ യുഗങ്ങളെ മുറിച്ചെടുക്കുന്നു; തേജസ്സുകൊണ്ട് ശോഭിയ്ക്കുന്നു! 11

ഈ പൂജനീയയായ സുഭഗ കിരണങ്ങളെ, മാടകളെ എന്ന പോലെ പരത്തി പെരുമപ്പുണ്ട്, വെള്ളം കഴിയിലെന്നപോലെ, എങ്ങും വ്യാപിയ്ക്കുന്നു; ദേവകർമ്മങ്ങൾ തുടങ്ങിയ്ക്കുന്നു; സൂര്യരശ്മികളോടുകൂടി കണ്ടറിയപ്പെടുന്നു! 12

ഉഷസ്സേ, വാജിനീവതി, ഞങ്ങൾക്കു പുത്രനെയും പൗത്രനെയും പുലർത്താൻ വേണ്ടുന്ന മഹനീയമായ ധനം കൊണ്ടു വന്നാലും! 13

ഉഷസ്സേ, ഗോക്കളോടും അശ്വങ്ങളോടുംകൂടിയവളേ, വിഭാവരി, സുതൃതാവതി, ഇപ്പോൾ ഇവിടെ ഞങ്ങൾക്കു ധനയുക്തമായ കർമ്മത്തിനായി വെളിച്ചം വീശുക! 14

ഉഷസ്സേ, വാജിനീവതി, ഇപ്പോൾ ചെംകുതിരകളെ പൂട്ടുക: എന്നിട്ട്, ഞങ്ങൾക്കു സർവസൗഭാഗ്യങ്ങളും കൊണ്ടുവരിക! 15

9. വാക്കുകൾ നേടുന്നു—ഇതുമൂലമത്രേ, ഉഷസ്സിന്നു സുതൃതാവതി എന്ന പേർ.

10. ഓരോ ഉഷസ്സും മനുഷ്യന്റെ ആയുസ്സിനെ അല്ലാപ്പും വെട്ടിയെടുത്താണല്ലോ, തിരിച്ചുപോകുന്നതും.

11. സൂര്യപതി—ഉഷസ്സ്.

12. മാടകളെ—ഇടയൻ മാടകളെ പരക്കെ വിടുന്നതുപോലെ.

15. ചെംകുതിരകൾ—അശ്വസ്ഥാനീയങ്ങളായ ചുക്കുന്ന ഗോക്കൾ.

അശ്വതികളേ, ദന്ത്രരേ, ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹം ഗോക്കളെക്കൊണ്ടും കനകംകൊണ്ടും നിറയുമാറു, നിങ്ങളിരുവരും ഒരേ മനസ്സോടെ പള്ളിത്തേർ ഇങ്ങോട്ടു തിരിച്ചാലും! 16

അശ്വതികളേ, നിങ്ങളിരുവരമാണല്ലോ, ദ്യോവിൽനിന്നു് ഇങ്ങനെ ശ്ലാഘ്യമായ വെളിച്ചം ജനങ്ങൾക്കു നല്കിയതു്; ആ നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു ബലകരമായ ഭക്ഷണം കൊണ്ടുവന്നാലും! 17

ആരോഗ്യകാരികളായ ദന്ത്രദേവന്മാരെ, സോമപാനത്തിനായി, കാലത്തുണന്ന കുതിരകൾ പൊന്നിൻതേരിൽ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരുമാറാകട്ടെ! 18

സൂക്തം 93.

ഗോതമൻ ദൃഷ്ടി; അനുഷ്ടുപ്പം ഗായത്രിയും, ജഗതിയും, ത്രിഷ്ടുപ്പം ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നിഷോമർ ദേവത.

കാമവഷികളായ അഗ്നിഷോമന്മാരേ, നിങ്ങളിരുവരും എന്റെ വിളി ശരിയ്ക്കു കേൾക്കവിൻ; സ്തുതികളിൽ കൌതുകം കൊൾവിൻ; ഹവിർദ്വാരാവിനെ സുഖിതനാക്കവിൻ! 1

അഗ്നിഷോമന്മാരേ, ഇപ്പോൾ ഈ സ്തോത്രം നിങ്ങളിൽ അപ്പിഴുന്നവന്നു നല്ല വീര്യത്തെയും വളരെ ഗോക്കളെയും നല്ല കുതിരകളെയും കല്പിച്ചുകൊടുക്കവിൻ! 2

അഗ്നിഷോമന്മാരേ, ആർ ആഹുതിയോ, ആർ ഹവിഷ്കൃതിയോ നിങ്ങൾക്കു നല്ലമോ; അവൻ സന്തതിയോടും നല്ല വീര്യത്തോടുംകൂടി പൂർണ്ണായസ്സനുഭവിയ്ക്കട്ടെ! 3

അഗ്നിഷോമന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ വീര്യം ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു; നിങ്ങൾ പണിയികൽനിന്നു ഗോധനം പിടിച്ചെടുത്തു; ത്വ

17. അശ്വതികളും സൂര്യചന്ദ്രന്മാരും ഒന്നുതന്നെ എന്നൊരഭിപ്രായമുണ്ട്; അതവലംബിച്ചാണ്, അശ്വതികൾക്കു പ്രകാശകരത്വം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്.

സൂക്തം 93.

1. സ്തുതികളിൽ--ഞങ്ങളുടെ.
3. ആഹുതി--ഘൃതഹോമം. ഹവിഷ്കൃതി--ചരപുരോഡാശാഭിഹോമം.
4. തപ്താവെന്ന അസുരന്റെ പുത്രനെ--വൃത്രനെ; പ്രാണാപാനവായുരൂ

ഘോരവെന്ന അസുരന്റെ പുത്രനെ കൊന്നു; പിന്നീട്, ബഹുജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഏകജ്യോതിസ്സിനെ നേടി! 4

നിങ്ങൾ—സോമ, അങ്ങും അഗ്നിയും—ഒപ്പം പ്രവർത്തിച്ച്, ഈ ജ്യോതിസ്സുകളെ ആകാശത്തു നിർത്തി; അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങൾ, പാപം പിടിപെട്ട നദികളെ ആ പ്രകടമായ ദോഷത്തിൽനിന്നു വിമോചിപ്പിച്ചു! 5

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങളിലൊരാളെ ആകാശത്തുനിന്നു വായു കൊണ്ടുപോന്നു: മറ്റൊളെ മലയിൽനിന്നു പരത്തും റാഞ്ചി കൊണ്ടുപോന്നു. അങ്ങനെ, മന്ത്രസ്തോത്രംകൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിക്കപ്പെട്ട നിങ്ങൾ യാഗത്തിന്നു വിശാലമായ സ്ഥലം ഏർപ്പെടുത്തി. 6

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, നിങ്ങൾ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട ഹവിസ്സു ക്ഷേപിപ്പിൻ: കുതുകംകൊരവിൻ; കാമവർഷകരേ, കൈക്കൊള്ളുവിൻ. എന്നിട്ടു, നല്ല സുഖം പുണ്ടു, നല്ല രക്ഷ ചെയ്യവിൻ: യജമാനന് എത്രയും ആരോഗ്യവും അഭയവും നല്കുവിൻ! 7

യാവനൊരുത്തൻ അഗ്നീഷോമന്മാരെ ദേവതാബുദ്ധ്യോ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പരിചരിക്കുന്നുവോ, യാവനൊരുത്തൻ നൈകൊണ്ടു പരിചരിക്കുന്നുവോ, അവന്റെ കർമ്മം നിങ്ങൾ രക്ഷിക്കുന്നു; പാപം നീക്കണം; ആ യജ്ഞപ്രവൃത്തന്നു മഹത്തായ സുഖവും നല്കണം! 8

അഗ്നീഷോമന്മാരേ, ഒപ്പം ധനമുള്ളവരും ഒപ്പം വിളിക്കപ്പെടുന്നവരുമായ നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികൾ സ്വീകരിക്കുവിൻ: ദേവകളിൽ മികച്ചവരാണല്ലോ, നിങ്ങൾ! 9

പരായ നിങ്ങൾ അവകൾനിന്നു നിഷ്ക്രമിച്ചപ്പോൾ അവൻ മരണമടഞ്ഞു. ഏകജ്യോതിസ്സ്—സൂര്യൻ.

5. പാപം പിടിപെട്ട—ഇന്ദ്രനെ ബാധിച്ച വൃത്ര (ബ്രഹ്മ)ഹത്യുപാപത്തിന്റെ ഒരംശം ഏറെടുത്ത.

6. ഒരാളെ—അഗ്നിയെ. കൊണ്ടുപോന്നു—യജമാനനായ ഭൂമിയിന്റെ അടുക്കലേയ്ക്ക്. മറ്റൊളെ—സോമനെ. പരത്തും—തദ്ദൂപം ധരിച്ച ഗായത്രി. യാഗത്തിന്നും—അന്യദേവന്മാരുടെ യജ്ഞത്തിന്നും.

7. കുതുകം—ഞങ്ങളിൽ താൽപര്യം. കൈക്കൊള്ളുവിൻ—ഞങ്ങളുടെ പരിചരണം.

അഗ്നിഷോമന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ യാതൊരാൾ ഈ നെയ്യു നിങ്ങളുടെ അടുത്തുള്ളവരോ; ആയാലും നിങ്ങൾ ധാരാളം കൊടുക്കണം. 10

അഗ്നിഷോമന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ഈ ഹവിസ്സുകൾ കൈക്കൊള്ളണം; അതിന്നു ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ ഒന്നിച്ചു വന്നുപോകുവിൻ! 11

അഗ്നിഷോമന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ കരിരകളെ രക്ഷിക്കണം; ഹോമധേനുക്കളെ തടിപ്പിക്കണം; ഹവ്യസമ്പത്തുള്ള ഞങ്ങളുടെ കൈപ്പറ്റണമെന്നും; ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തെ ധനസമൃദ്ധമാക്കണം! 12

സൂക്തം 94.

അംഗിരഃപത്രൻ കത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

പൂജനീയനായ ജാതവേദസ്സിന്നു നാം ബുദ്ധി കൊണ്ടു് ഈ സ്തോത്രത്തെ, തേരിനെ എന്നപോലെ തുലാം നന്നാക്കിവെക്കുക: ഈ അഗ്നിയെ സേവിക്കുന്നതിൽ മികച്ച താല്പര്യമുണ്ടല്ലോ, നമുക്കു്. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 1

അങ്ങു് ആർക്കുവേണ്ടി യജിക്കുമോ, അവന്നിഷ്ടം കൈവരും; ശത്രുബാധ നേരിടില്ല; നല്ല വീര്യമുണ്ടാകും. അവൻ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടും; അവനെ ദാരിദ്ര്യം തീണ്ടില്ല. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 2

അങ്ങയെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിപ്പാൻ ഞങ്ങൾ ശക്തരാകേണമേ! (ഞങ്ങളുടെ) കർമ്മങ്ങൾ നിറവേററിയാലും: ഭവാങ്കൽ ഹോമിക്കുപ്പെട്ട ഹവിസ്സാണല്ലോ, ദേവകൾ ഭക്ഷിക്കുന്നത്. അങ്ങു് ആദിത്യയെ കൊണ്ടുവരിക: അവരെ ഞങ്ങൾ ഇച്ഛിക്കുന്നു. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 3

10. നിങ്ങളുടെ—വേദീയനായ. ധാരാളം—വളരെമനം.

സൂക്തം 94.

1. തേരിനെ—തച്ചൻ രഥത്തെ എന്നപോലെ.

2. യജിക്കും—ദേവന്മാരെ. അവന്നു്—ആ യജമാനന്നു്.

ഞങ്ങൾ ചമത മുറിച്ചുവെണ്ണം; വാവിനു, വാവിനു¹ അറിയിച്ചുകൊണ്ടു്, അങ്ങയ്ക്കു ഹവിസ്സുകളും ഒരുക്കാം. ജീവനൗഷധത്തിനായി, അങ്ങു കർമ്മങ്ങൾ മികവിൽ നടത്തുക. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 4

അങ്ങയുടെ രശ്മികൾ പ്രാണികളെ പരിരക്ഷിക്കുന്നു; അവ ഇരു കാലികളിലും നാല്ക്കാലികളിലും പുരളുന്നു. വെളിച്ചം കൊടുക്കുന്ന വിചിത്രപ്രഭനായ ഭവാനു ഉഷസ്സിനേക്കാളും മീതെയാണു്. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 5

അങ്ങ² അധര്യവാണു്, മുഖ്യഹോതാവാനു³, പ്രശാന്താവാനു⁴, പോതാവാനു⁵, സ്വഭാവേനതന്നെ പുരോഹിതനാണു്: ധീര, ഋതപിക്കർമ്മങ്ങളെല്ലാം വിധാനായ ഭവാനു പൂർത്തിപ്പെടുത്തുന്നു. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 6

ദേവ, ആരിൽനിന്നും താഴെയല്ലാത്ത സുഗന്ധനായ ഭവാനു, അകലത്തായാലും അരികത്തെന്നപോലെ, തെളിഞ്ഞു കാണപ്പെടും; രാത്രിയിലും ഇരുട്ടിനേക്കവിച്ചു പ്രകാശിക്കും. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 7

ദേവന്മാരേ, സോമം പിഴിയുന്നവന്റെ തേർ മുന്നിൽ നില്ക്കട്ടെ! ഞങ്ങളുടെ പാപം ദുർബ്ബദ്ധികളെ ചെന്നാക്രമിക്കട്ടെ! നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി ഈ വാക്കിനെ നിറവോറവിൻ! അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 8

4. ജീവനൗഷധത്തിനായി—ഞങ്ങൾക്കു ദീർഘായുസ്സു കിട്ടാൻ വേണ്ടി. കർമ്മങ്ങൾ—ഞങ്ങളുടെ.

5. പുരളുന്നു—എണ്ണ തേച്ചതായി തോന്നിക്കുന്നു. മീതെയാണു്—ഉഷസ്സ് രാത്രിയുടെ അവസാനത്തിലേ പ്രകാശിയ്ക്കൂ; അഗ്നിയിലോ, രാത്രി മുഴുവനും പ്രകാശിക്കുന്നു.

6. അധര്യ = യാഗനിഷ്ഠാദകൻ. പ്രശാന്താവ¹—മികച്ച ശാസകൻ, ഉപദേഷ്ടാവു്.

8. ദേവന്മാരേ—അഗ്നിയുടെ അംഗഭൂതരേ. ദുർബ്ബദ്ധികളെ—ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിക്കുന്നവരെ. ഈ വാക്കിനെ—ഞങ്ങളുടെ അപേക്ഷയെ.

ദൂരത്തോ ചാരത്തോ ഉള്ള ചില തിന്മന്മാരായ, പറയാൻ കൊള്ളാത്ത ദുർബ്ബുദ്ധികളെ അങ്ങു കൊന്നൊടുക്കിയാലും; എന്നിട്ടു, സ്തുതിക്കുന്ന യജമാനനെ നല്ല വഴിയിലാക്കിയാലും. അഗേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 9

ഒളി തിരണ്ടു വായുവേഗികളായ രോഹിതങ്ങളെ തേരിനു പുട്ടുന്ന വോന്റെ ശബ്ദം കാളയുടേതുപോലാകും; ഉടനേ വോൻ ജാലകളെ കാട്ടുമരങ്ങളിൽ പടർത്തും. അഗേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 10

വോന്റെ ആ ഒച്ചകൊണ്ടു പക്ഷികൾപോലും പേടിക്കും; വോന്റെ ജാലാശങ്കലങ്ങൾ പല്ലുകളെ തിന്നുകൊണ്ടു പലതരത്തിൽ പടരും; അപ്പോഴെങ്കിലും, വോന്റെ തേരുകൾക്കു നിർബാധം നടക്കാമെന്നാവും. അഗേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 11

ഇദ്ദേഹം മിത്രാവരണന്മാരെ നിർത്തട്ടെ: അന്തരിക്ഷസ്ഥരായ മരുത്തുകളുടെ അരിശം വല്ലാത്തൊന്നാണല്ലോ; ഇവരുടെ മനസ്സു വീണ്ടും തെളിയട്ടെ! അങ്ങു ഞങ്ങളെ സുഖിപ്പിച്ചാലും: അഗേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 12

ദേവനായ വോൻ ദേവകളുടെ ഉറുമിത്രമാകുന്നു; സുന്ദരനായ വോൻ യാഗത്തിൽ ധനങ്ങളെ പുലർത്തിപ്പോരുന്നു. ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ അതിവിശാലമായ ഗൃഹത്തിൽ വസിക്കുമാറാകട്ടെ: അഗേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 13

അങ്ങയ്ക്കു മംഗളം: അങ്ങയെ സ്വസ്ഥാനത്തുജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു, സോമം ഹോമിച്ചു സ്തുതിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ! ഏറ്റവും സുഖപ്രദനായ

10. രോഹിതങ്ങൾ—അഗ്നിയുടെ അശ്വങ്ങളുടെ പേർ. ശബ്ദം—കാട്ടു ചട്ടെറിയ്ക്കുമ്പോഴത്തെ ചെച്ച.

11 പക്ഷികൾ—ദൂരത്തെയ്തു പറന്നുപോകാൻ കഴിവുള്ളവരോടും. നിർബാധം—വൃക്ഷലതാദികളൊക്കെ ഭക്ഷിക്കുന്നതിനാൽ തടവുകൂടാതെ.

12. ഇദ്ദേഹം—സ്തോതാവ്. നിർത്തട്ടെ—തന്നെ മരുത്തുകളുടെ അരിശത്തിൽനിന്നു രക്ഷിപ്പാൻ; മിത്രാവരണൻ ഇദ്ദേഹത്തെ രക്ഷിക്കട്ടെ. ഇവരുടെ—മരുത്തുകളുടെ.

ഭവാനു ഹവിർദ്വാതാവിനു ധനവും നല്കിപ്പോരുന്നു. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യമുണ്ടായാൽ, ഞങ്ങൾക്കു കഷ്ടപ്പാടൊന്നും വരില്ല! 14

അഗ്നേ, അങ്ങു യാതൊരുത്തനും സർവകർമ്മങ്ങളിലും പാപരാഹിത്യം നൽകുമോ അവനും, അങ്ങയാൽ ഭദ്രമായ ബലത്തോടു ചേർക്കപ്പെടുന്നവനും ധനസമൃദ്ധനായിത്തീരും; അങ്ങു ഞങ്ങൾക്കു സന്തതിയും സമ്പത്തും തന്നരുളേണമേ! 15

ഭവേ, അഗ്നേ, സൗഭാഗ്യജ്ഞനായ ഭവാനു ഇവിടെ ഞങ്ങൾക്കു് ആയുസ്സു വർദ്ധിപ്പിച്ചാലും;

(കേക)

അതിനെ മാനിന്ത്യുട്ടെ, മിത്രനും വരണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമഭിതിയും! 16

ആരാമധ്യായം സമാപ്തം.

==

ഏഴാമധ്യായം

സൂക്തം 95.

കുത്സൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്തം മന്ത്രസ്തം; അഗ്നിദേവത.

വ്യത്യസ്തരൂപരിതമാതർ വരും, ശുഭാർത്ഥം—
കൈമാറിയാണു, വർ കിടാവിനു പാൽ കൊടുപ്പൂ;
നേടുന്നു മറ്റവളിൽനിന്നു ദിനേശനെന്നു;—
മഗ്നിന്ത്യു മറ്റവളിൽനിന്നൊളി കൈവരുന്നതു! 1

14. സ്തുതിയുണ്ടല്ലോ—ഋഗ്വേദം.

സൂക്തം 95.

1. ഇരുമാതർ—പകലും രാത്രിയും. ശുഭാർത്ഥം—ലോകനന്മയ്ക്കായി. വരും—ഉഴമിട്ടു വന്നുചേരും. രാത്രിയുടെ പുത്രനായ സൂര്യനു പാൽ കൊടുക്കുന്നത് (മുലപ്പാൽ കൊടുത്തു വളർത്തുന്നത്) അഗ്നിയുടെ അമ്മയായ പകലാണു്; അഗ്നിന്ത്യു തേജസ്സുണ്ടാക്കുന്നതു, സൂര്യജനനിയായ രാത്രിയുമാണു്. മറ്റവൾ—തന്റെ അമ്മയല്ലാത്തവൾ.

ഈരഞ്ചുപേർ യുവതിമാർ മടി തേടിടാതി—
 ഗുർത്തേ വായുസവിധാൽ പ്രസവിച്ചിടന്ത;
 സുവ്യാപ്തനായ് നിശിതദീപ്തിയൊടേ വിളങ്ങു—
 മിക്കിത്തിശാലിയെ നയിപ്പു, ജനങ്ങളെങ്ങും. 2

മൂന്നുണ്ടിവന്നു ജനനങ്ങളൊ, രെണ്ണമന്ത—
 രിക്ഷത്തിലൊ, നലകടല്ലുക, മൊന്നു വാനിൽ;
 വ്യോമസ്ഥനാണു ശരിയായ് വിഭജിച്ചതെ, ങ്ങും
 പൂർവാദിദിക്കുകളെ. മന്നിലുതുക്കളേയും. 3

ഇഗ്ഗർഭസംസ്ഥിതനെ നിങ്ങളിലാരറിഞ്ഞു?
 പേർത്തമ്മതൻ ജനകനായ്, മകനന്നലാഭാൽ!
 ഭൂര്യംബുഗർഭഗതനീക്കവിധായ വമ്പൻ
 പൊങ്ങുന്നു, വാരിധിയിൽനിന്നു ധൃതാനനായി. 4

തിര്യക്സ്ഥിതാംബുതതിതൻ മടിതന്നിൽ മേല്ലോ—
 ടാളിപ്പിറന്നു വളർന്നു, യശസ്വി, ഭദ്രൻ;

2. ഈരഞ്ചുപേർ—പത്തു ദിക്കുകൾ. യുവതിമാർ—നിത്യയൗവനമാർ. മടി തേടിടാതി—ജഗൽപോഷണത്തിൽ ഉത്സാഹത്തോടേ. ഗർഭം—മോലങ്ങളുടെ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്ന വൈദ്യുതാഗ്നി. വായുസവിധാൽ—വായുവിന്റെ പക്കൽനിന്നു്: ഗർഭോൽപാദകത്വം വായുവിന്നാണു്. നിശിതദീപ്തി—നോക്കാവതല്ലാത്ത തേജസ്സ്. ഇക്കീർത്തിശാലി—അഗ്നി. നയിപ്പു—അവരവരുടെ ഉപയോഗത്തിനായി കൊണ്ടുപോകുന്നു.

3. അന്തരീക്ഷത്തിൽ വൈദ്യുതാഗ്നി; അലകടല്ലുക. ബദ്ധവാഗ്നി; വാനിൽ ആദിത്യരൂപി. വ്യോമസ്ഥൻ—ആകാശസ്ഥിതനായ സൂര്യാത്മകാഗ്നി. പൂർവാദി=കിഴക്കു മുതലായ.

4. ഇഗ്ഗർഭസംസ്ഥിതനെ—അന്തരീക്ഷാദികളിൽ ഗർഭമായി വർത്തിയ്ക്കുന്ന അഗ്നിയെ. നിങ്ങൾ—ഋത്വിക്കുകളും യജമാനനും. അമ്മ—ജലം. മകൻ (വൈദ്യുതാഗ്നി) അന്നങ്ങൾ (യജ്ഞങ്ങളിലെ ഹവിസ്സുകൾ) കിട്ടുകയാൽ, അമ്മയുടെ (വർഷജലത്തിന്റെ) ജനകനായി; അഗ്നിയിൽ ചെയ്യുന്ന ആഹുതികൊണ്ടത്രേ, മഴയുണ്ടാകുന്നതു്. ഭൂര്യംബുഗർഭഗതൻ=വളരെ വെള്ളങ്ങളുടെ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്നവൻ. ധൃതാനനായി (ഹവിസ്സു കൈക്കൊണ്ടു) വാരിധിയിൽ (പൂർവസമുദ്രത്തിൽ)നിന്നു പൊങ്ങുന്നു (സൂര്യനായി ഉദിയ്ക്കുന്നു); ഈ ഭൗഷസാഗ്നിതനെയാണു്, സൂര്യൻ.

ദീപ്തൻ ജനിഞ്ഞുയിരുപാദകൾ ഭീതരായ്പ്പോയ്!
പിന്നെ, പരാക്രമിയെ നേർക്കു ഭജിക്കുവാനായി. 5

ആ രണ്ടു സുന്ദരികൾ നിന്നു ഭജിച്ചിടുന്നു;
ചേരുന്ന, ചെന്നൊലിമുഴക്കിയ പൈക്കൾപോലെ.
മേലാളിയായ് പെരിയ കെല്പിനവൻ: സയജ്ഞർ
തുകുന്നു ഹവ്യനിര, തെക്കുവശത്തവങ്കൽ. 6

പൊക്കുന്നു, കൈകളഹിമാംശുകണക്കെയുഗ്രൻ;
വാന്തുഴികൾക്കുക്കൂട്ടി, യൊരുങ്ങിടുന്നു;
എല്ലാറ്റിൽനിന്നു, മൊളിപെറ രസം ഗ്രഹിപ്പൂ;
തായാരിൽനിന്നു പുതുവസ്രമുയർത്തിടുന്നു! 7

സ്ഥാനേ ചരിയ്ക്കുമുകുന്തലമർന്നു, നോക്കാൻ
വയ്യാത്ത ദീപ്തിയൊടൊരുക്കടരൂപമേനി,
നിശ്ശേഷധാരി കവി മൂലതലം തുടയ്ക്കു,—
യദേവവിസ്മൃതമഹസ്സൊരു കട്ടയായ്പ്പോം! 8

മൂലത്തെ നേർക്കു ചുഴലുന്നു, ഭവാനെൻ കത്തി—
ക്കാളും പരാക്രമിമഹസ്സമിതം മഹാത്മൻ;

5. തിര്യക്സ്ഥിതാംബുതതി—മേലങ്ങളിൽ വിലങ്ങനെ വർത്തിയ്ക്കുന്ന ജലസമൂഹം. ഭദ്രൻ—ശോഭനപ്രഭൻ. ഇരുപാദകൾ—വാന്തുഴികൾ. നേർക്കു—ആഭിമുഖ്യേന.

6. ആ രണ്ടു സുന്ദരികൾ—വാന്തുഴികൾ. ഒലിമുഴക്കിയ (ഉമ്പയിടുന്ന) പൈക്കൾ കട്ടിയോടെന്നപോലെ, വാന്തുഴികൾ ഈ അഗ്നിയോടു ചെന്നുചേരുന്നു. സയജ്ഞർ—ഋത്വിജ്ഞകൾ. തെക്കുവശത്തു—ആഹവനീയാഗ്നിയുടെ തെക്കുഭാഗത്തു.

7. അഹിമാംശു (സൂര്യൻ) രശ്മികളെന്നപോലെ ഉഗ്രൻ (ഭയങ്കരനായ അഗ്നി) കൈകൾ (ജ്വാലകൾ) പൊക്കുന്നു. ഒരുങ്ങിടുന്നു—സ്വകർമ്മത്തിൽ വ്യാപരിയ്ക്കുന്നു. രസം—നീരാവി. ഗ്രഹിപ്പൂ—രശ്മികൾക്കൊണ്ടു വലിച്ചെടുക്കുന്നു. തായാർ—അമ്മമാരായ വർഷജലങ്ങൾ. പുതുവസ്രം—സർവജഗദാക്ഷാഭകമായ തേജസ്സ്.

8. സ്ഥാനേ—അന്തരീക്ഷത്തിൽ അമർന്നു—വൈദ്യുതാത്മനാ വർത്തിച്ചു. ഉൽക്കം—അത്യൽകൃഷ്ടം. നിശ്ശേഷധാരി—എല്ലാറ്റിനെയും നിലനിർത്തുന്നവൻ. മൂലതലം—ജലത്തിന്റെ മൂലസ്ഥാനമായ അന്തരീക്ഷം. യദേവവിസ്മൃതമഹസ്സ്—ദേവനാൽ (അഗ്നിയാൽ) പരത്തപ്പെട്ട ആ തേജസ്സ്.

രക്ഷിതൃക്കൾ ഞങ്ങളെ, വിചക്ഷണ, വർദ്ധിതൻ നീ
തോല്പാത്ത തന്നവിലഭിപ്രീകളാലുമഗേ!

9

വാനിൽച്ചരിയുരുദകത്തിനൊഴുക ചേർത്തി—
ട്ട,നിർമ്മലോർമ്മികളെ മന്നിലിവൻ പൊഴിപ്പൂ;
നിർത്തുന്നു, പിന്നെയുദരങ്ങളിലന്നമെല്ലാം,
പുത്തൻപ്രസൂകളുടെയുള്ളിലിരുന്നുകൊണ്ടേ!

10

(കേക)

ഇവണ്ണ പമതയാൽജ്ജ്വലിച്ചു ഭവാനഗേ,
പാവക, തരികെ, ഞരക്കുന്നവം ഭൂവിണവും;
അതിനെ മാനിതൃട്ടേ, മിത്രം വരണനം
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമഭിതിയും!

11

സൂക്തം 96.

ഋഷിച്ഛന്ദസ്സകൾ മുമ്പേത്തവ; ഭൂവിണോദസ്സു എന്ന അഗ്നിദേവത.

(കേക)

കെല്പിനാൽജ്ജ്വലിച്ചപ്പോൾത്താനിവൻ പഴമക്കാ—
ക്കാപ്പമേറെറടുത്താനേ, കവിതൻ കർമ്മം സർവം!

9. മൂലം—അന്തരിക്ഷം. പരാക്രമിമഹസ്സു—രാക്ഷസാദികളെ ആക്രമി
യ്ക്കുന്നു തേജസ്സു. വിചക്ഷണ—രക്ഷണനിപുണ. വർദ്ധിതൻ—ജ്വലിപ്പിയിക്കപ്പെട്ട
വൻ. തോല്പാത്ത—രാക്ഷസാദികളിൽനിന്ന് ഇടിവു പറയാത്ത.

10. പുത്തൻപ്രസൂകൾ—മഴകൊണ്ടു മുളച്ച ഓഷധികൾ. അവയ്ക്കു മൂപ്പു
വരുന്നതും, അഗ്നി ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുകൊണ്ടാണു്. അദ്ദേഹം അതു ചെയ്ക്കും, അന്നമെ
ല്ലാം ഉദരങ്ങളിൽ (ഓഷധ്യന്തർഭാഗങ്ങളിൽ) നിർത്തുന്നു (സംഭരിയ്ക്കുന്നു).

സൂക്തം 96.

1. കെല്പിനാൽ—അരണിമഥനംകൊണ്ടു്. ഇവൻ—അഗ്നി. കവി—ക്രാ
ന്തദർശിയായ ഒരു പ്രഗല്ഭൻ. കർമ്മം—ഹവിർവഹനാദി. ജനിച്ചപ്പോൾ
ത്തന്നെ പഴമക്കാരെപ്പോലെ ജോലികളിലേർപ്പെട്ടു! സുഹൃത്താക്കി—മേലവർ

നേർക്കൊരു സുഹൃത്താക്കീ, വെള്ളവും ധിഷണയും;
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവീണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദേവർ. 1

പ്രഥമനിവിത്തിനാൽഗുണങ്ങൾ വർണ്ണിപ്പോൻ
മനുവും സ്തുതിയ്ക്കയാൽസ്പൃഷ്ടിച്ചാൻ, മനുജരെ;
തേജസ്സാലുടപ്പിച്ചാൻ, ദ്യോവന്തരിക്ഷങ്ങളെ:—
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവീണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദേവർ. 2

മർത്യരേ, സ്തുതിയ്ക്കുവിൻ, സ്വാമികാമരാം നിങ്ങൾ:
അധരനിർവാഹകനാ, ഹൃതന, വൻ മുഖ്യൻ,
അന്നജൻ, സ്തുതിസാധ്യൻ, ഭരതൻ, നിത്യേന്ദ്രഭാര്യൻ!
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവീണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദേവർ. 3

അന്തരിക്ഷസ്ഥനവൻ ഭൂരികാമ്യർദ്ധിയതു—
നം, ബരക്ഷിതികളെച്ചമച്ചോൻ, വിൺപുകിപ്പോൻ
മാർഗ്ഗത്തിൽ നടത്തട്ടേ, മകനെ പ്രജാപാലൻ!
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവീണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദേവർ. 4

രൂപത്തെപ്പരസ്പരം മായ്ചുകൊണ്ടൊരുമിയ്ക്കും
രാപകലുകളൊരേ കഞ്ഞിന്നു പാലേകുന്നു:

ത്തിയായ ജലം, ധിഷണ (അന്തരിക്ഷത്തിലെ വാക്ക്—ശബ്ദം) എന്നിവയുടെ
കൂട്ടകാരനാണല്ലോ, വൈദ്യന്താഗ്നി. ദേവർ—ഋഗ്വേദം; അല്ലെങ്കിൽ ഇന്ദ്രാ
ദികൾ.

2. പ്രഥമനിവിത്—ഒന്നാമത്തെ നിവിത്; വർണ്ണനാത്മകസ്തോത്ര
മത്രേ, നിവിത്. സ്പൃഷ്ടിച്ചാൻ—ഈ അഗ്നി. തേജസ്സാൽ—തന്റെ തേജസ്സിനെ
ദ്യോവിനും അന്തരിക്ഷത്തിനും ഉടപ്പാക്കി; തേജസ്സുകൊണ്ടു അവയെ മറച്ചു.

3. അന്നജൻ—ജാരാഗ്നി വളരുന്നതു, ക്ഷണത്താലാണല്ലോ. സ്തുതിസാ
ധ്യൻ—സ്തുതികൊണ്ടു വശത്താക്കേണ്ടുന്നവൻ. ഭരതൻ—ഹവിസ്സിനെ വഹിയ്ക്കുന്ന
വൻ. നിത്യേന്ദ്രഭാര്യൻ—അവിച്ഛിന്നദാനശീലൻ.

4. ഭൂരികാമ്യർദ്ധിയതു—വളരെ ജനങ്ങളാൽ സ്വപുരണീയമായ ഭൂദ്ധി
(സമൃദ്ധി)യോടുകൂടിയവൻ. വിൺപുകിപ്പോൻ—സൽക്കർമ്മികളെ. മകനെ—ന
മുടെ പുത്രനെ മാർഗ്ഗത്തിൽ (നേർവഴിയിൽ) നടത്തട്ടെ.

5. രൂപത്തെപ്പരസ്പരം—രാത്രിയുടെ രൂപത്തെ പകലും, പകലിന്റെ രൂ
പത്തെ രാത്രിയും മാറ്റുന്നു; രണ്ടും ഒത്തൊരുമിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരേ കഞ്ഞി

- പാർക്കുന്നേ, നഭഃക്ഷോണീമധ്യത്തിലപ്പൊന്നുണ്ണി!
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവിണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദേവർ. 5
- മുതലിൻ മുരടിവൻ ധനങ്ങൾ നല്കുന്നവൻ,
കൂതുവിനടയാള, മാശ്രിതന്നഭീഷ്ടൻ;
നേർക്കു തന്നമരത്വം രക്ഷിച്ചുവരുന്നവർ
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവിണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദേവർ. 6
- ഇപ്പൊഴും പണ്ടും സ്വത്തിൻ പാർപ്പിട, മുലന്നത്തെ—
യുൽപദ്യമാനത്തെയും നിലനിർത്തുന്നോനിവൻ;
സത്തിനു, മുണ്ടാമസംഖ്യത്തിനും സംരക്ഷകൻ!
കൈക്കൊണ്ടു, ദ്രവിണോദസ്സാമീയഗ്നിയെദേവർ. 7
- ജംഗമങ്ങൾതൻ കെല്പിലൊട്ടംശം ദ്രവിണോദ—
സ്സി, ഞചരത്തിന്റെയും ദ്രവിണോദസ്സേകട്ടേ;
നൽകട്ടേ, ദ്രവിണോദസ്സുനവും വീരരെയും;
നമ്മൾക്കീ ദ്രവിണോദസ്സേകട്ടെ, ദീർഘഘോരയുസ്സും! 8
- ഇവണ്ണും ചമതയാൽജ്ജ്വലിച്ചു ഭവാനഗേ,
പാവക, തരികെ, ഞരക്കുന്നവു ദ്രവിണവും;
അതിനെ മാനിഞ്ഞുട്ടേ, മിത്രനും വരണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമടിതിയും! 9

സൂക്തം 97.

കത്വൻ ഋഷി; ഗായത്രി മന്ത്രസ്തം; ശുചിഗുണകൻ എന്ന അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, ശോകത്തിൽ മുഴുകിച്ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നെലും;
നീളെക്കാണിഞ്ഞുക ധനം; ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നെലും! 1

നം—പകലിന്റെ പുത്രനായ അഗ്നിസ്തം. പാൽ—യജമാനന്റെ ഹവിസ്തം.
അപ്പൊന്നുണ്ണി—ആ പൊന്നുപോലെ വിളങ്ങുന്ന കട്ടി.

6. തന്നമരത്വം = തങ്ങളുടെ മരണരാഹിത്യം.

7. യുൽപദ്യമാനം—ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. സത്തം—ഉള്ളതു്.
ഇണ്ടം—ഇണ്ടാകാൻ പോകുന്ന.

8. ജംഗമം—സ്ഥാവരങ്ങളുടെ ബലത്തിന്റെ ഓരോ അംശം ദ്രവിണോ
ദസ്തം ഇങ്ങ് (നമുക്കു്) ഏകട്ടെ. വീരർ—വീരപുത്രാദികൾ.

സൽക്ഷേത്രവും സൽപഥവും സമ്പത്തുമിഹ കൈവരാൻ
 യജ്ഞം ഞങ്ങൾ നടത്താവൂ; ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നെ! 2
 ഞങ്ങൾതൻ പണ്ഡിതന്മാരും, മിത്രേഹത്തെക്കണക്കിനെ
 ശ്രേഷ്ഠസ്തോതാക്കളാകട്ടേ; ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നെ! 3
 അഗ്നേ, വർദ്ധിപ്പുതുണുല്ലോ, നിന്നെപ്പറ്റി സ്തുതിപ്പവർ;
 അമ്മട്ടിലാകെങ്ങളുമേ! ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നെ! 4
 സോഡാവഥഗ്നിതൻ ജാലച്ചാർത്തെല്ലാടത്തുനിന്നുമേ
 പാളിപ്പൊങ്ങുന്നതുണ്ടല്ലോ; ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നെ! 5
 വിശ്വതോമുഖനല്ലോ നീ: സർവപീഡയിൽനിന്നുമേ
 പിടിച്ചുകേറുമാറാക; ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നെ! 6
 ഹേ വിശ്വതോമുഖ, ഭവാൻ തോണിയാൽപ്പോലെ ഞങ്ങളെ
 മാറ്റാർപ്പഴ കടത്താവൂ! ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നെ! 7
 തോണിയാൽപ്പോലെ വിഭേഷിപ്പഴയ്ക്കുക്കരയാക്കി നീ
 ക്ഷേമം തന്നരുൾകെങ്ങൾക്കു! ചാകട്ടേ, ഞങ്ങൾതന്നെ! 8

സൂക്തം 98.

കന്ധൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠുപ് ഛന്ദസ്സ്; വൈശ്വാനരൻ എന്ന അഗ്നി ദേവത.

വൈശ്വാനരൻ നമ്മളിൽ തിരുവുള്ളം തോന്നട്ടെ: ആ സേവനീ
 യൻ ജഗത്തുക്കളുടെ രാജാവാണ്ല്ലോ! അവിടുന്ന് ഇതിൽനിന്നു

സൂക്തം 97.

1. അംപം—പാപം. ചാകട്ടെ—നശിച്ചുപോകട്ടെ.
2. സൽക്ഷേത്രം—നല്ല കൃഷിനിലം.
3. പണ്ഡിതന്മാർ—സ്തോതാക്കൾ. ഇദ്ദേഹം—കന്ധൻ
4. എങ്ങളും അമ്മട്ടിലാക—അഭിവൃദ്ധിപ്പെടട്ടെ.
5. സോഡാവ്—ശത്രുക്കളുടെ ആക്രമണത്തെ സഹിജ്ജനവൻ; കൂസാ
 ത്തവൻ.
6. വിശ്വതോമുഖൻ—സർവത്ര മുഖങ്ങൾ (ജാലകൾ) ഉള്ളവൻ. കേറുമാ
 റാക—ഞങ്ങളെ.
7. മാറ്റാർപ്പഴ കടത്താവൂ—ശത്രുസമൂഹമാകുന്ന പഴയുടെ അപ്പുറത്താ
 കേണമേ.
8. വിഭേഷി—ശത്രു.

ജനിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ ഈ വിശ്വത്തെ വീക്ഷിക്കുന്നു; ഉദയസൂര്യനോടു ചേരുകയും ചെയ്യുന്നു. 1

ഈ വൈശ്വാനരഗാനി ദ്യോവിൽ ചേർന്നുനില്ക്കുന്നു, ഭൂവിൽ ചേർന്നുനില്ക്കുന്നു, ഓഷധികളിലെല്ലാം ഉള്ളിൽ ചേർന്നുനില്ക്കുന്നു; ബലത്തോടു ചേർന്നുനില്ക്കുന്ന അവിടുന്നു പകലിലും, അവിടുന്നു രാത്രിയിലും നമ്മെ ദ്രോഹിയിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു! 2

വൈശ്വാനര, അങ്ങയുടേതായ ഇതു സഫലമായിബ്ധീകരിക്കട്ടെ: ഞങ്ങളെ ധനവാന്മാരായ പൊന്നുണ്ണികൾ ശുശ്രൂഷിക്കട്ടെ!

(കേക)

അതിനെ മാനിക്കട്ടേ, മിത്രനും വരണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുമദിതിയും!

3

സൂക്തം 99.

മരീചിപുത്രൻ കശ്യപൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സ്; ജാതവേദസ്സ് എന്ന അഗ്നി ദേവത.

നാം ജാതവേദസ്സിന്നു സോമം പിഴിയുക: പകയുള്ളവരുടെ ധനം അവിടുന്നു ചുട്ടുപൊട്ടിക്കളയട്ടെ; ആ അഗ്നി നമ്മെ എല്ലാദൂർഗ്ഗങ്ങളും, തോണികൊണ്ടു പുഴപോലെ കടത്തിവിടട്ടെ—ദുരിതങ്ങളുടെയും അക്കരയിലാക്കട്ടെ! 1

സൂക്തം 98.

1. ഇതിൽനിന്നു—അരണിഭയത്തിൽനിന്നു.

3. അങ്ങയുടേതായ ഇതു—അങ്ങയ്ക്കായിട്ടുള്ള കർമ്മം. പൊന്നുണ്ണികൾ—പൊന്നു(ധനം)പോലെ ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട പുത്രന്മാർ.

സൂക്തം 99.

1. പക—നമ്മുടെ നേരെ വൈരം.

സൂക്തം 100.

ഋഗ്വേദശാലികളായ അഞ്ചു രാജപുത്രന്മാർ ഋഷിമർ; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

വൃഷാവും, വീര്യങ്ങൾ ചേർന്നൊത്തവനും, മഹത്തായ വിണ്ണിന്റെയും മന്നിന്റെയും സമ്രാട്ടും, ജലത്തെ പുറപ്പെടുവിച്ചവനും, യജ്ഞങ്ങളിൽ ആവാഹിതപ്പെടേണ്ടവനും ആരോ; ആ മരുത്തപാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ! 1

ആരുടെ ഗമനം, സൂര്യന്റേതുപോലെ അനന്യലബ്ധമോ; ആർ പോരിൽ പോരിൽ പറലരെ വധിക്കുകയും, വരട്ടുകയും ചെയ്യുമോ; ആർ സഞ്ചാരശീലരായ തന്റെ സഖാക്കളൊന്നിച്ചു ധാരാളം വർഷിക്കുമോ; ആ മരുത്തപാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ! 2

ആരുടെ പ്രബലങ്ങളും അന്യർക്കു കീട്ടാത്തവയുമായ രശ്മികൾ, സൂര്യന്റേതുപോലെ വർഷജലത്തെ കറന്നുകൊണ്ടു പ്രസരിക്കുമോ; കൂടലരെ കടക്കുന്ന, പെരുതരഷംകൊണ്ടു തോല്പിക്കുന്ന, ആ മരുത്തപാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ! 3

അംഗിരസ്സുകളെക്കാൾ അംഗിരസ്സ്, വർഷകരെക്കാൾ വർഷകൻ, സഖാക്കളെക്കാൾ സഖാവ്, പൂജ്യരെക്കാൾ പൂജ്യൻ, സ്നോതവ്യരെക്കാൾ സ്നോതവ്യൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള മരുത്തപാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ! 4

പുത്രരോടെന്നപോലെ തദ്ദപുത്രരോടുകൂടിയവനും, മഹാനും, യുദ്ധത്തിൽ അമിതരെ അമർത്തുന്നവനും, കൂട്ടാളികളൊന്നിച്ചു മഴ പെയ്യിക്കുന്നവനും ആരോ; ആ മരുത്തപാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ! 5

അരിശംപുണ്ടുരാടുന്ന ആ സൽപതിയായ പുരുഹൂതൻ ഇന്നു സൂര്യപ്രകാശം നമ്മുടെ ആളുകൾക്കു പകർത്തുവെക്കട്ടെ; മരുത്തപാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ! 6

സൂക്തം 100.

2. സഖാക്കൾ—മരുത്തക്കൾ.
4. അംഗിരസ്സുകൾ = ഗമനശീലർ.
5. പുത്രരോടെന്നപോലെ—പുത്രനിർവിശേഷമായ വാത്സല്യത്തോടെ. തദ്ദപുത്രൻ—മരുത്തക്കൾ. കൂട്ടാളികൾ—മരുത്തക്കൾ.
6. പകർത്തുവെക്കട്ടെ—സൂര്യപ്രകാശം നമുക്കു്; അന്ധകാരം ശത്രുക്കൾക്കു്.

ആരെ യുദ്ധത്തിൽ മരുത്തുക്കൾ ഇമ്പപ്പെടുത്തിയോ; ആരെ മനുഷ്യർ ക്ഷേമത്തിന്റെ പാലകനാക്കിപ്പോരുന്നവോ; ആർ ഒരറയ്ക്കു് എല്ലാക്കണ്മത്തിനും പോന്നവനോ; ആ മരുത്താനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ!

7

നേതാക്കൾ ബലത്തിന്റെ ഉത്സവങ്ങളിൽ, അന്നത്തിനും ധനത്തിനുമായി ഈയൊരു നേതാവിനെയത്രേ, ആശ്രയിക്കുന്നതു്: കൂരിരുട്ടിലും വെളിച്ചം കിട്ടിയല്ലമല്ലോ, അവിടുന്ന്; ആ മരുത്താനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ!

8

അവിടുന്ന് ഇടംകൈകൊണ്ടു വമ്പിച്ച ഹിംസകരെപ്പോലും അടക്കിനിർത്തും; വലംകൈകൊണ്ടു ഹവിസ്സുകളും വാങ്ങും: അവിടുന്ന് സ്തോതാക്കൾക്കും കൊടുക്കും ധനം; ആ മരുത്താനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ!

9

അദ്ദേഹം മരുദ്ഗണത്തോടൊന്നിച്ചു ദാനംചെയ്യുന്നു; അദ്ദേഹത്തെ പള്ളിത്തേരുകൾകൊണ്ടാണ്, ഇന്നു മനുഷ്യരെല്ലാം അറിയുന്നതു്; അദ്ദേഹം പെരുന്തുംകൊണ്ടു പറാലരെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്നു; ആ മരുത്താനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ!

10

ആ പുരുഷന് പോരിന്നു പോകുന്ന ബന്ധുക്കളോടോ അബന്ധുക്കളോടോ ചേർന്നാൽ, ആ ആശ്രിതരുടെ പുത്രനും അവന്റെ മകനുംകൂടി കിട്ടും വിജയം! ആ മരുത്താനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ!

11

വജ്രധരൻ, ദസ്യഹരൻ, ഭീമൻ, ഉഗ്രൻ, ആയിരം ജ്ഞാനങ്ങളുള്ളവൻ, നൂറുമതിൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവൻ, മഹാൻ, സോമംപോലെ ബലംകൊണ്ടു പഞ്ചജനങ്ങളെ പുലർത്തുന്നവൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള മരുത്താനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ!

12

തന്റെ വജ്രം നിലവിളിപ്പിക്കുന്നു; താൻ മഴപെയ്യിക്കുന്നു, ഇടിവെട്ടിക്കുന്നു, സൂര്യൻപോലെ പ്രകാശിക്കുന്നു, കണ്മങ്ങൾ

8. ബലത്തിന്റെ ഉത്സവങ്ങൾ—യുദ്ധങ്ങൾ.

9. സ്തോതാക്കൾക്കും—യജമാനനമാത്രമല്ല.

11. ആ ആശ്രിതരുടെ—രണ്ടു തരക്കാരായ ആശ്രിതരുടേയും.

12. ദസ്യഹരൻ=ദസ്യുക്കളെ നശിപ്പിക്കുന്നവൻ. ഉഗ്രൻ=തേജസ്സുയർന്നവൻ.

ചെയ്യുന്നു; ദാനങ്ങൾ തങ്കൽ നില്ക്കുന്നു, ധനങ്ങളും തങ്കൽ നില്ക്കുന്നു:
ആ മരുത്തപാനായ ഇന്ദ്രൻ നമ്മെ രക്ഷിച്ചിരട്ടെ! 13

ആരുടെ സ്തുത്യവും ഉപമാനഭ്രൂതവുമായ ബലം ദ്യാവാപൃഥ്വി
വികളെ എങ്ങും എന്നും നിലനിൽക്കുന്നുവോ, അവൻ ക്രൂരക്കളാൽ
പ്രസാദിച്ചു, അക്കരയ്ക്കെത്തിയ്ക്കട്ടെ; ആ മരുത്തപാനായ ഇന്ദ്രൻ
നമ്മെ രക്ഷിച്ചിരട്ടെ! 14

തന്ത്രിവദിയുടെ ബലത്തിന്റെ അററം ദേവകളോ മനുഷ്യ
രോ ജലങ്ങൾപോലുമോ കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല; താൻ കെല്പുകൊണ്ടു
വിൻമനകളെയും കവിച്ചുനില്ക്കുന്നു. ആ മരുത്തപാനായ ഇന്ദ്രൻ
നമ്മെ രക്ഷിച്ചിരട്ടെ! 15

ഋഗ്വേദത്തിന്റെ ധനത്തിനായി വൃഷാപു കേറിയ രഥത്തെ
മുന്നിൽനിന്നു വഹിക്കുന്ന ആറ്റാദകരങ്ങളായ വിൻകുതിരകൾ—
ചുക്കുന്നു കറുത്തു, സ്വതേ ഉയന്നു, കോപ്പണിഞ്ഞവ—മനുഷ്യനേ
നകളിൽ അറിയപ്പെട്ട! 16

ഇന്ദ്ര, വൃഷാപായ അങ്ങയെ ആരാധിപ്പാൻ ഈ സ്തോത്രം
വൃഷാഗീരിന്റെ പുത്രന്മാർ—ഋഗ്വേദം, പാശ്ചാത്യരായ അംബ
രീഷൻ, സഹദേവൻ, യേമാനൻ, സുരാധസ്ത്വ എന്നിവർ—നേ
രിട്ടു പാടുന്നു. 17

പുരുഷന്റെ വെണ്മ പുണ്ടു സഞ്ചാരികളായ സഖാക്കളോടുകൂടി
ഭൂമിയിലെ ദസ്യുക്കളെയും കൊലയാളികളെയും ശോഭനമായ വജ്രാ
യുധമെന്തു നിഹ്നിച്ച്; നിലം കയ്യടക്കി. സൂര്യനെ കണ്ടുപിടിച്ചു;
ജലത്തെയും കണ്ടുപിടിച്ചു! 18

ഇന്ദ്രൻ എന്നെന്നും നമ്മെപ്പറ്റി കവിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്യട്ടെ.
നാം നേർവഴിയിലൂടെ അന്നും സമ്പാദിയ്ക്കുക.

13. നിലവിളിപ്പിടുന്നു—ശത്രുക്കളെ.

14. അക്കരയ്ക്കെത്തിയ്ക്കട്ടെ—നമ്മെ പാപങ്ങളുടെ മറകരയിലണയ്ക്കട്ടെ.

16. ധനത്തിനായി—ശത്രുക്കൾ അപഹരിച്ച ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുക്കാൻ.

17. വൃഷാഗീരി—ഒരു രാജാവ്. പാശ്ചാത്യർ—സഹവാസികൾ.

18. നിലം—ശത്രുക്കളുടെ ഭൂമി.

(കേക)

അതിനെ മാനിഞ്ഞുട്ടേ, മിത്രനും വരണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും!

19

സൂക്തം 101.

കുത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

നിങ്ങൾ സ്നേഹതവ്യനു ഹവിസ്സോരുക്കി, സ്നേഹം ഉച്ചരിച്ചു
വിൻ: ആർ പ്രജിഗ്ദ്ധാവിനോടൊന്നിച്ചു കൃഷ്ണസുരന്റെ ഗർഭിണിക
ളെക്കൂടി കൊന്നൊടുക്കിയോ; വലത്തേക്കയിൽ വളരുന്ന ആ വൃ
ഷാവാല മരുത്തപാനെ രക്ഷണേച്ഛക്കളായ നാം സഖ്യത്തിനു
വിളിക്കുക!

1

ആർ അരിശം മുഴുത്തു, തോളറവനെയും, ആർ ശംബരനെ
യും, ആർ യജ്ഞവിരോധിയായ പിപ്രൂപിനെയും നിഹനിച്ചു
വോ; ആർ എതിരില്ലാത്ത ശുഷ്ണനെ മുറുക്കോടെ മുടിച്ചുവോ; ആ ഇ
ന്ദ്രനെ, മരുത്തപാനെ, നാം സഖ്യത്തിനു വിളിക്കുക!

2

ആരുടെ വമ്പിച്ച ബലത്തെ ദ്യാവാപൃഥ്വികളും, ആരുടെ
ആജ്ഞയെ വരണസുരന്മാരും അനുസരിക്കുന്നുവോ; ആരുടെ ആ
ജ്ഞയാൽ നദികൾ പ്രവഹിക്കുന്നുവോ; ആ മരുത്തപാനെ നാം സ
ഖ്യത്തിനു വിളിക്കുക!

3

ആർ അഗ്നിയുടെ, ആർ ഗോക്കളുടെയെല്ലാം അധിപതിയോ;
ആർ കർമ്മത്തിൽ കർമ്മത്തിൽ തീച്ചയായും സ്തുതിക്കപ്പെട്ട വന്നചേ
രമോ; ആർ യജ്ഞവിരോധിയെ—അവനെത്ര കെട്ടുനായാലും—
വധിക്കുമോ; ആ ഇന്ദ്രനെ, മരുത്തപാനെ, നാം സഖ്യത്തിനു വിളി
ക്കുക!

4

19. അതിനെ—ഈ സൂക്തംകൊണ്ടു പ്രാർത്ഥിക്കപ്പെട്ടതിനെ.

സൂക്തം 101.

1. നിങ്ങൾ—പ്രത്യക്ഷകൾ. സ്നേഹതവ്യൻ—ഇന്ദ്രൻ. പ്രജിഗ്ദ്ധാവ്—ഒരു
രാജാവ്. ഗർഭിണികളെക്കൂടി കൊന്നൊടുക്കി—കൃഷ്ണസുരന്റെ വംശത്തെ
തീരെ നശിപ്പിക്കാൻ.

2. തോളറവൻ—തോളകൾ വെട്ടപ്പെട്ട വൃത്രൻ.

ജീവിയുന്ന സർവലോകത്തിന്റെയും അധിപതിയാണിന്ദ്രൻ; അവിടുന്നാണല്ലോ, ബ്രാഹ്മണർക്കുവേണ്ടി മുമ്പേ ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുത്തത്; ദസ്യുക്കളെ അവിടുന്നു തരംതാഴ്ത്തി കൊന്നൊടുക്കി; ആ മരുത്തപാനെ നാം സഖ്യത്തിന്നു വിളിക്കുക! 5

ആരെ ശൂരന്മാരും ആരെ ഭീരുക്കളും വിളിക്കേണമോ; തോറോടുന്നവരും ജയിക്കുന്നവരും ആരെ വിളിക്കുന്നവോ; ലോകമെല്ലാം ആരെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നവോ; ആ ഇന്ദ്രനെ, മരുത്തപാനെ, നാം സഖ്യത്തിന്നു വിളിക്കുക! 6

ഇന്ദ്രൻ വെളിച്ചം പരത്തി, പ്രാണങ്ങളെ നല്പിക്കൊണ്ടു സഞ്ചരിക്കുന്നു; യോഷ്യാൽ ചീക്കുന്ന വളർത്തപ്പെട്ട മരുത്തക്കളോടുകൂടിയ ആ വിഖ്യാതനെ മനീഷ സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു; ആ മരുത്തപാനെ നാം സഖ്യത്തിന്നു വിളിക്കുക! 7

മരുത്തപാനേ, അങ്ങു മികച്ച സ്വഗൃഹത്തിലായിരിക്കാം; അല്ലെങ്കിൽ പുതിയ വല്ല യുദ്ധത്തിലും ഇവംകൊള്ളുകയായിരിക്കാം. എവിടെനിന്നായാലും, നേരേ ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിൽ വന്നുചേരുക; ഹേ സത്യധന, അങ്ങയെ ഇച്ഛിച്ചാണ്, ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സൊരുക്കിയത്! 8

ഇന്ദ്ര, ശോഭനബല, അങ്ങയെ ഇച്ഛിച്ചാണ്, ഞങ്ങൾ സോമം പിഴിഞ്ഞത്; മന്ത്രംകൊണ്ടു പ്രാപിക്കപ്പെടുന്നവനേ, അങ്ങയെ ഇച്ഛിച്ചാണ്, ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സൊരുക്കിയത്. കുതിരകളുള്ളവനേ, ഇനി അങ്ങു മരുഭാഗങ്ങളോടൊന്നിച്ചു, ഈ യജ്ഞത്തിൽ ദർശിപ്പിക്കുന്നു തൃപ്തിയടഞ്ഞാലും! 9

അങ്ങു സ്വന്തം കുതിരകളോടുകൂടി തൃപ്തിയടഞ്ഞാലും: അവയുടെ അണക്കടകൾ വിടത്തുക; നാക്കു—ചെറുനാക്കുകളും വിടത്തുക. നല്ല

5. ബ്രാഹ്മണർ—അംഗിരസ്സുകൾ. മുമ്പേ—മറ്റു ദേവന്മാരെക്കാൾ. തരംതാഴ്ത്തി—മേന്മ പോക്കി.

6. ശൂരന്മാർക്കും ഇന്ദ്രന്റെ സാഹായ്യം വേണം, യുദ്ധത്തിൽ. പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നു—സ്വസ്വകാര്യങ്ങളിൽ.

7. നൽകിക്കൊണ്ടു—ദേഹികൾക്കു. യോഷ്—തദ്ദ്രവത്തി. (?) വളർത്തപ്പെട്ട—യൗവനാരൂഢന്മാർക്കുവേണ്ടി. ആ വിഖ്യാതനെ—സൂര്യന്മാരോടു വിളിച്ച ഇന്ദ്രനെ. മനീഷ—മന്ത്രദ്രവമായ വാക്കു.

9. തൃപ്തിയടഞ്ഞാലും—മതിയാവരെ സോമനീർ കുടിച്ചാലും.

അണക്കടകളുള്ളവനേ, ഇന്ദ്ര, അങ്ങയെ കുതിരകൾ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ; അങ്ങു താൽപര്യത്തോടേ ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സുകൾ പ്രത്യേകം കൈക്കൊള്ളുക!

10

മരുത്തുകൾക്കെയും കൂട്ടി സ്തുതിക്കപ്പെടുന്ന, മാറ്റമില്ലാത്ത തട്ടിനീക്കുന്ന ഇന്ദ്രനാൽ രക്ഷണീയരായ ഞങ്ങൾക്കു തന്തിരുവടിയിൽ നിന്നു് അന്നം കിട്ടുമാറാകട്ടെ;

(കേക)

അതിനെ മാനിക്കട്ടേ, മിത്രനും വരണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമടിതിയും!

11

സൂക്തം 102.

കന്ധൻ ദൃഷ്ടി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹനുസ്സു്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

മഹാനായ അങ്ങയ്ക്കായി ഈ മഹത്തായ സ്തുതി ഞാൻ കരുതിവെയ്ക്കുന്നു: ഇവന്റെ സ്തോത്രത്തിൽ പററിനിന്നുവല്ലോ, അങ്ങയുടെ ബുദ്ധി. ആ ശത്രുമഥനനായ ഇന്ദ്രനെയത്രേ, ദേവന്മാർ ഉത്സവത്തിനും ഉൽപത്തിയ്ക്കുംവേണ്ടി, ബലം പകർന്നു ക്രമേണ പ്രീതിപ്പെടുത്തിയതു്.

1

അവിടുത്തെ യശസ്സിനെ സപ്തനദികളും, ദർശനീയമായ രൂപത്തെ ദ്യാവാപൃഥിവ്യന്തരിക്ഷങ്ങളും വഹിച്ചുപോരുന്നു. ഇന്ദ്ര, സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ ഞങ്ങൾക്കു വെളിച്ചം തരാനും വിശ്വാസം വരുത്താനുമായി മാറി മാറി സഞ്ചരിക്കുന്നു.

2

10. വിടർത്തുക—സോമനീർ കുടിപ്പിള്ളാൻ.

സൂക്തം 102.

1. ഇവന്റെ—എന്റെ. ഉത്സവം—അഭിവൃദ്ധി. ഉൽപത്തി—ധനോൽപത്തി, അഥവാ വർഷോൽപത്തി. ദേവന്മാർ—ദൃഗ്ദൈവങ്ങൾ.

2. സപ്തനദികളിൽ വെള്ളമുണ്ടായതു്, അങ്ങു മഴവെയ്യിച്ചതിനാലാണല്ലോ; അതിനാൽ അവ അങ്ങയുടെ യശസ്സിനെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. വിശ്വാസം—കാണപ്പെട്ട രാജ്യ ഇന്നതാണെന്ന ഉറപ്പു്. സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ—സൂര്യനും ചന്ദ്രനും അങ്ങുതന്നെ!

ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങളുടെ മനസ്സിനാൽ പലവരു സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവനേ, യുദ്ധം വന്നാൽ ഞങ്ങൾ യാതൊന്നിനെ പ്രസാദിപ്പിക്കുമോ; അങ്ങയുടെ ആ വെററിത്തേർത്തന്നെ മഘവാവേ, ഞങ്ങൾക്കു ധനം കൈവരുമാൻ ഇങ്ങോട്ടു തിരിച്ചാലും! മഘവാവേ, അങ്ങയെ ഇച്ഛിക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്കു ധനം തന്നരുളിയാലും!

3

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെ തുണയാൽ ഞങ്ങൾ എതിരാളിയെ വെല്ലുമാറാകണം; അങ്ങ പോരിൽ പോരിൽ ഞങ്ങളുടെ പങ്കിനെ തികച്ചും രക്ഷിക്കണം. ഞങ്ങൾക്കു ധനം സുലഭമാക്കുക; മഘവാവേ, മാറ്റുവരുടെ വീര്യം മർദ്ദിച്ചരുളുക!

4

ഇന്ദ്ര, ധനങ്ങൾ കയ്യിലുള്ളവനേ, രക്ഷണത്തിനായി അങ്ങയെ വിളിക്കുന്ന ഈ സ്തോതാക്കൾ പലതരക്കാരാണല്ലോ; എന്നാൽ, ധനം ഞങ്ങൾക്കുതന്നെ തരാൻ അങ്ങ തേരിൽ കേറുക. ജയശീലമാണല്ലോ, അങ്ങയുടെ ഉറച്ച മനസ്സ്!

5

തൃക്കൈകൾ ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുത്തു; ജ്ഞാനത്തിനുള്ളവില്ലാത്ത ശ്രേഷ്ഠനും, കർമ്മത്തിൽ കർമ്മത്തിൽ ഒരുനൂറു രക്ഷകളുള്ളവനും, പോരാളിയും, സ്വതന്ത്രനും, ബലങ്ങളുടെ പ്രതിനിധിയുമാണ്, ഇന്ദ്രൻ; അതിനാൽ, ധനകാമരാൽ വിളിക്കപ്പെട്ടവരും. 6

മഘവാവേ, അങ്ങ മനുഷ്യർക്കു നൽകുന്ന അന്നം വളരെ നൂറിൽ കവിയും; ആയിരത്തിലും കവിയും. അപ്രമേയനായ അങ്ങയെ മഹത്തായ സ്തോത്രം ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നു; പുരന്ദര, ഉടനേ അങ്ങ വൃത്രവർഗ്ഗത്തെ കൊന്നൊടുക്കുന്നു.

7

ഗൃപതേ, അങ്ങ ബലത്തിന്റെ ഒരു മുപ്പിരിപ്രതിനിധിയാകുന്നു: മൂന്നു ലോകങ്ങളെയും മൂന്നു തേജസ്സുകളെയും—ഈ ജഗത്തിനെ മുഴുവനും—വഹിക്കുന്നതിൽ അങ്ങ മനസ്സുവെക്കുന്നു. ഇന്ദ്ര, പണ്ടേ മുതൽ, ജന്മനാ നിസ്സുപതനാണല്ലോ, അങ്ങ!

8

3. വെററിത്തേർ—ജൈത്രരഥം.

7. വൃത്രവർഗ്ഗം—ശത്രുക്കൾ.

8. ഗൃപതേ—മനുഷ്യരക്ഷക. മുപ്പിരിപ്രതിനിധി—ഏറ്റവും ഉറപ്പുള്ള പ്രതിനിധി.

ദേവകളിൽ ഒന്നാമനായ അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ വിളിക്കുന്നു. യുദ്ധങ്ങളിൽ ആക്രമിക്കുന്നവനാണല്ലോ, പോൻ. ആ ഇന്ദ്രൻ നമുക്കു സ്തുതികർത്താവും മനനശീലനും ശത്രുദേശീയമായ പുത്രനെ തന്നരുളട്ടെ; യുദ്ധം വന്നാൽ, നമ്മുടെ തേരിനെ, മുന്നണിയിലാക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ!

9

മൗലവാവേ, അങ്ങു ജയിക്കുന്നു; എന്നാൽ ധനം വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നില്ല. ചെറിയ യുദ്ധങ്ങളിലും വലിയവയിലും രക്ഷയ്ക്കായി ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ മുർച്ചപ്പെടുത്തും; ഇന്ദ്ര, വിളിക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചാലും!

10

ഇന്ദ്രൻ എന്നെന്നും നമ്മെപ്പറ്റി കവിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്യട്ടെ, നാം നേർവഴിയിലൂടെ അന്നം നേടുക.

(കേക)

അതിനെ മാനിക്കട്ടേ, മിത്രം വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമടിതിയും!

11

സൂക്തം 103.

കത്വൻ ഭൃഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പ് ഹരസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

അങ്ങയുടെ ഈ പ്രസിദ്ധവും പ്രകൃഷ്ടവുമായ ബലം പണ്ടു കവികൾ നേരേ കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തന്തിരുവടിയുടെ ഒരു തേജസ്സു ഭൂമിയിലും മറ്റൊന്നും ആകാശത്തും വർത്തിക്കുന്നു; അവ യുദ്ധത്തിൽ കൊടിമരങ്ങൾപോലെ, തമ്മിൽ ചേരുകയും ചെയ്യുന്നു.

1

9. ഒന്നാമൻ—ശ്രേഷ്ഠൻ, മുഖൻ. ശത്രുദേശീ—ശത്രുക്കളെ പിളർത്തുന്നവൻ.

10. ധനം—ശത്രുക്കളിൽനിന്നു ഹൃതമായ സമ്പത്ത്. വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നില്ല—എല്ലാം സ്നേഹാതാക്കൾക്കു കൊടുക്കും.

സൂക്തം 103.

1. കവികൾ—സ്നേഹാതാക്കൾ. ഒരു തേജസ്സ്—അഗ്നി. മറ്റൊന്നും—സൂര്യൻ. കൊടിമരങ്ങൾ—ഇരുകക്ഷികളുടെ ധാജങ്ങൾ. സൂര്യൻ രാത്രിയിൽ അഗ്നിയോടു ചേരമല്ലോ.

ആ മഘവാവു ഭൂമിയെ നിലനിൽപ്പി; വീതിയും കൂട്ടി. വളം കൊണ്ടു വധിച്ചു—മേഘത്തെ പിളർത്തി—വെള്ളം പുറത്താക്കി. രൗഹിണനെ ഹനിച്ചു; പൊരുതി, തോൽ വെട്ടി വൃത്രനെ കൊന്നു! 2

ഇടിവാൽ വീശുന്ന അവിടുന്നെ ഓജസ്സിൽ ശ്രദ്ധവെച്ചു, ദസ്യു നഗരങ്ങൾ പൊളിച്ചു—കൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചു. വജ്രിൻ, ഇന്ദ്ര, അറിയുന്ന വോൻ ദ്രോഹിയുടെ നേക്കു ആയുധമയച്ചാലും. വിദഗ്ദ്ധജനങ്ങൾക്കു ബലവും യശസ്സും വർദ്ധിച്ചാലും! 3

ദസ്യുവധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ട വൈരിപ്രേരകനായ വജ്രി യശസ്സിനായി യാതൊരു നാമം ധരിച്ചുവോ; സ്തോതാവിന്നു കീർത്തിയമായ ആ നാമം വഹിക്കുന്ന മഘവാവത്രേ, മനുഷ്യരുടെ ഈ യുഗങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതു! 4

ഇതാ, നോക്കുവിൻ, അവിടുത്തെ ആ തഴച്ചു പരന്ന വീര്യം; അതിനെ ബഹുമാനിക്കുവിൻ: അവിടുന്നു ഗോക്കളെ നേടി; അവിടുന്നു കുതിരകളെ നേടി; അവിടുന്നെ ഓഷധികൾ നേടി; അവിടുന്നു ജലം നേടി; അവിടുന്നു ധനം നേടി! 5

യാതൊരു ശൂരൻ ആദരത്താൽ, അയജ്ഞാവിന്റെ ധനം ഒരു തട്ടിപ്പറിക്കാരൻപോലെ കൈക്കലാക്കി, തിരിയുന്നുവോ; ആ ഭൂരികർമ്മാവിന്നു, വൃഷഭനും, വൃഷാവിന്നു അമോഘബലന്നു, നാം സോമം പിഴിയുക! 6

ഇന്ദ്ര, അവിടുത്തെ ആ വീര്യം പ്രസിദ്ധമായി: ഉറങ്ങിക്കിടന്ന വൃത്രനെ അവിടുന്നു വളംകൊണ്ടു ഉണർത്തിയല്ലോ! അതിൽ

2. ഭൂമിയെ—അസുരപീഡ നീക്കി സ്ഥിരയാക്കി. വീതി—ഭൂമിയ്ക്കു്. വധിച്ചു—വൃത്രാദികളെ. വെള്ളം—വർഷജലം. രൗഹിണൻ—ഒരസുരൻ.

3. ഓജസ്സിൽ—ബലനിഷ്ഠമായ കാര്യത്തിൽ. അറിയുന്ന—സ്മൃതിയെ.

4. വൈരിപ്രേരകൻ—ശത്രുക്കളെ പോരിന്നിറക്കുന്നവൻ. യുഗങ്ങൾ—സൂര്യാത്മനാ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതു്.

5. ഋതപിക്കുകളോടും മറ്റും പറയുകയാണു്: കുതിരകളെ നേടി—അ പഹന്താക്കളിൽനിന്നു വീണ്ടെടുത്തു. ഓഷധികൾ—സസ്യവതിയായ ഭൂമിയെ മുഴുവൻ.

6. ആദരത്താൽ—ധനത്തെ ആദരിച്ചു്. തിരിയുന്നു—ധനം സ്തോതാക്കൾക്കു കൊടുപ്പാൻ. വൃഷഭൻ—ശ്രേഷ്ഠൻ.

ഇന്ദ്രപുണ്യ ഭവാനെ ദേവപത്നിമാർ അനുമാദിച്ചു; മരുത്തുകളും, എല്ലാവരും ഭവാനെ അനുമാദിച്ചു! 7

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് ശുഷ്ണൻ, പിപ്ര, കയവൻ, വൃത്രൻ എന്നിവരെ കൊന്നതോടൊപ്പം ശംഖരന്റെ പുരങ്ങളും പിളർത്തി!

(കേക)

അതിനെ മാനിരുന്നേ, മിത്രം വരണമെന്നും ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമെന്തിനും! 8

സൂക്തം 104.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയ്ക്ക് ഇരിയ്ക്കാൻ സ്ഥാനം ഒരുക്കിക്കഴിഞ്ഞു; അവിടെ, ഒരു ചിനയ്ക്കുന്ന കതിരപോലെ വന്ന് ഇരുന്നരുളിയാലും! സമയം വന്നാൽ, രാവു പകലും തേർ സശ്രദ്ധം വലിയ്ക്കുന്ന കതിരുകളെ, കെട്ടിച്ചുവീട്ടേയ്ക്കുക. 1

ആ നേതാക്കൾ രക്ഷയ്ക്കായി ഇന്ദ്രകൾ ചെല്ലുന്നു; അവരെ അപ്പോൾത്തന്നെ അദ്ദേഹം ചിക്കുന്നു മാർഗ്ഗത്തിലെത്തിയ്ക്കട്ടെ! അസുരന്റെ അരിശും ദേവകൾ വിഴുങ്ങട്ടെ; അവർ നമ്മുടെ യജ്ഞത്തിന് അനിഷ്ടനിവാരകനെ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യട്ടെ! 2

കയവൻ ധനമറിഞ്ഞുസ്വയം കട്ടെടുക്കുന്നു; വെള്ളത്തിൽ പാത്രം, നരത്തെ വെള്ളം കട്ടെടുക്കുന്നു. ആ പാൽകൊണ്ടാണ്, അവ

7. ഉണർത്തി—യുദ്ധത്തിനിറക്കി.

8. കയവൻ—ഒരുസുരൻതന്നെ. അതിനെ—ഈ സൂക്തംകൊണ്ടു നമ്മൾ പ്രാർത്ഥിച്ചതിനെ.

സൂക്തം 104.

1. കതിരപോലെ—വേഗത്തിൽ. സമയം—യാഗാവസരം.

2. നേതാക്കൾ—യജമാനർ. മാർഗ്ഗം—അനുഷ്ഠാനപഥം. അസുരൻ—ഉപദ്രവകാരി. വിഴുങ്ങട്ടെ—നശിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. അനിഷ്ടനിവാരകനെ—ഇന്ദ്രനെ.

3. ധനമറിഞ്ഞു—അന്യരുടെ ധനം എവിടെയിരിയ്ക്കുന്നു എന്നു മന

ന്റെ രണ്ടു പെണ്ണങ്ങളുടെയും കളി. അവരിനെ ശിഹാനദിയുടെ കയത്തിൽ കൊണ്ടിടുമാറാകണം!

3

ആ ജലവാസിയായ തെണ്ടിയുടെ വാസസ്ഥലം ഒളിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ ശൂരൻ വെള്ളംകൊണ്ടു തഴയ്ക്കുന്നു, വിളങ്ങുന്നു: അജ്ഞസി, കലിശി, വീരപതി എന്നീ നദികളത്രേ, അവനെ ജലംകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തി, വെള്ളത്തിൽ പാർപ്പിക്കുന്നത്. 4

ഒരു പെരുവഴി ഞങ്ങൾ കണ്ടെത്തി: അതു ദസ്യുവിന്റെ പാപ്പിടത്തിൽ, കുട്ടിയെ കണ്ടു പയ്യു തൊഴുത്തിലെന്നപോലെ ചെന്നു ചേരുന്നു. മലയാവേ, ഉടൻതന്നെ അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ സങ്കടം തീർത്തുതരണം; പെൺകൊതിയൻ പണത്തെ എന്നപോലെ, അവിടുന്നു ഞങ്ങളെ വലിച്ചെറിയരുതേ!

5

ഇത്ര, ആ നിന്തിരുവടി ഞങ്ങൾക്കു സൂര്യകുലം ജലദേവതകളിലും ലോഭനീയമായ പാപരാഹിത്യത്തിലും ഭക്തി ജനിപ്പിച്ചാലും! ഞങ്ങളുടെ ഉള്ളിലിരിക്കുന്ന രക്ഷയ്ക്കു് അപായം വരുത്തരുതേ: നിന്തിരുവടിയുടെ മഹത്തായ ബലത്തെ വിശ്വസിച്ചവരാണ്, ഞങ്ങൾ!

6

ഇത്ര, എന്നിങ്ങുറിയാം: ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ ബലത്തിൽ വിശ്വാസം വെച്ചിരിക്കുന്നു. വൃഷാവായ ഭവാനെ ഞങ്ങളെ വമ്പിച്ചു ധനത്തിന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചാലും: പുരുഹൂത, വകയില്ലാത്ത വീട്ടിലാകരുത്, ഞങ്ങളുടെ വാസം; അങ്ങു വിശപ്പുള്ളവർക്കു തിന്നാനും കുടിക്കാനും കൊടുക്കേണമേ!

7

ഇത്ര, അങ്ങു ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിക്കരുത്; പരിത്യജിക്കരുത്; ഞങ്ങളുടെ പ്രിയപ്പെട്ട ഭോഗ്യങ്ങൾ അപഹരിക്കരുത്. മലയാ

സ്തിലാക്കി. ആ പാൽ—പാലിന്നൊത്ത ജലം. പെണ്ണങ്ങൾ—ഭാര്യമാർ. ശിഹാനദി—ശിഹ എന്ന പഴ.

4. തെണ്ടി—ആളുകളെ ഉപദ്രവിപ്പാൻ ചുറ്റിനടക്കുന്നവൻ.

5. ദസ്യു—കയവൻ. സങ്കടം—കയവകൃതമായ ഉപദ്രവം.

6. ഉള്ളിലിരിക്കുന്ന രക്ഷ—ഗർഭസ്ഥസന്താനം.

7. എന്നിങ്ങുറിയാം—അങ്ങയെ ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നു. വക—കഴിച്ചിലിനുള്ള വിഭവം.

വേ, ശക്ര, ഭവാനു ഞങ്ങളുടെ മുട്ടകളെ പിളർത്തുത്; നടന്നു തുടങ്ങിയവരും മുട്ടകുത്തുന്നവരുമായ കണ്ണുങ്ങളെയും പിളർത്തുത്! 8

അവിടുന്ന് ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നെത്തുക: അവിടുന്ന് സോമാഭിലാഷിയാണെന്നു (പശുമാക്കർ) പറയുന്നു; ഇതാ, പിഴിഞ്ഞു വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്ദ്രത്തിനായി കടിച്ചുകൊള്ളുക—തുലോം വലുപ്പം വെച്ചു, തിരുവയറ്റിൽ നിറച്ചുകൊള്ളുക. വിളിക്കപ്പെടുന്ന അവിടുന്ന്, ഞങ്ങളുടെ വാക്കുകൾ, അച്ചുനന്നപോലെ ചെവിക്കൊണ്ടാലും! 9

സൂക്തം 105.

ത്രിതനോ കത്വനോ ഋഷി; പങ്ക്തിയും മഹാബൃഹതിയും ത്രിഷ്ടപ്പം ഹരസ്സു; വിശ്വദേവകൾ ദേവത.

(കാകളി)

‘വാനിൽ മുറയ്ക്കു പറയുന്നു, സുപണ്ണനാം
വാരിഗൻ വെണ്ണതി; ഹേ, കതിർക്കുട്ടമേ,

8. ഭോഗ്യങ്ങൾ—വിവേങ്ങര. മുട്ടകൾ—ഗർഭസ്ഥസന്താനങ്ങൾ.

9. വലുപ്പം: വെച്ചാൽ, വയറും അത്രയ്ക്കു വലുതാവുമല്ലോ.

സൂക്തം 105.

പങ്ക്, ഏകതൻ, ലിതൻ, ത്രിതൻ എന്ന മൂന്നു ഷിമാർ ഒരു മരുഭൂമിയിൽ പെട്ടു ഭാഹിച്ചു വലയുകയായി. ഒട്ടവിൽ അവർ ഒരു കിണർ കണ്ടെത്തി. അതിൽ നിന്നു വെള്ളം കോരിക്കുടിച്ച് ത്രിതൻ കൂട്ടുകാർക്കും വെള്ളം കൊണ്ടുകൊടുത്തു. അവരാകട്ടെ, വെള്ളം കുടിച്ചതിനുശേഷം, ത്രിതനെ ഉന്തി കിണറ്റിൽ വീഴിച്ചു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുതൽ കൈക്കലാക്കി, കിണർ ഒരു വണ്ടിച്ചുക്തം കൊണ്ടുയക്കുകയും ചെയ്തു പോയ്ക്കളഞ്ഞു! ആ ത്രിതൻ കിണറ്റിൽനിന്നു കോൻ കഴിവില്ലാത്തു, ദേവകളെ സ്തുതിപ്പാൻ തുടങ്ങി. (കത്വൻ എന്ന ഋഷിയും കിണറ്റിൽ വീണു കഷ്ടപ്പെടുകയുണ്ടായി.)

1. സുപണ്ണൻ—നന്നായി പറക്കുന്നവൻ. (ഗരുഡപര്യായമാണിത്.) വാരാഗൻ—അന്തരീക്ഷത്തിൽ ജലമണ്ഡലത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവൻ. കതിർക്കുട്ടം—ചന്ദ്രശ്ശിസമൂഹം. കാഞ്ചനച്ചുറ്റം—സുവണ്ണമയമായ ചുറ്റം. (നേമി); പുറുവാ

കാഞ്ചനച്ചുറ്റുള്ള നിൻകഴൽപ്പാടിവൻ
കാഞ്ചീല.' കേൾപ്പിനിതുശിവാനങ്ങളേ! 1

'വിത്താത്മി നേടുന്നു വിത്തം; മണാളക—
ലെത്തുന്നു മക—യൊഴുകുന്നു നീരവർ;
സാരഭൂതമതരംകൊണ്ടു ചുരത്തുന്നു
ദാരങ്ങൾ.' കേൾപ്പിനിതുശിവാനങ്ങളേ! 2

'ദേവരേ, വീഴോലാ, വിണ്ണിലും മീതെയും
മേവുമെൻപൂർവകര;—സ്തോമയോഗ്യരെ
കല്യാദാക്ഷമൊരംഗത്തെ നേടാതിരി—
യ്ക്കൊല്ല ഞാൻ.' കേൾപ്പിനിതുശിവാനങ്ങളേ! 3

ചോദിപ്പനാദ്യയജ്ഞാർഹനോട;—ഭൂത—
നോതട്ടെ: 'താങ്കൾതൻ പണ്ടേത്തെ മംഗളം
എങ്ങുപോയ? പുത്തനാമാരുടെ പക്കലാ—
ണിന്നതു?' കേൾപ്പിനിതുശിവാനങ്ങളേ! 4

'ഭാനമാൻ നീളേ വെളിച്ചം വിരിച്ചിടം
സ്ഥാനങ്ങൾ മൂന്നിലും മേവുമമത്സരേ,

ടം എന്നത്. —കഴൽപ്പാട്—കാല്പാട്; കീഴ്ഭാഗം. ഇവൻ—ഞാൻ. കാ
ഞ്ചീല—കീണറിൽപ്പെട്ടതുകൊണ്ട്. ഇതു കേൾപ്പിൻ—എന്റെ സങ്കടം തീർത്തു
തരുവിൻ എന്നു താൽപര്യം.

2. വിത്താത്മി (ധനകാമൻ) ധനം നേടുന്നുണ്ട്; എന്നിങ്ങനെ കിട്ടുന്നില്ല!
അവർ—സംഗതരായ ദമ്പതിമാർ. നീർ—വീര്യമെന്ന ജലം. ദാരങ്ങൾ (ഭാര്യ)
അതരംകൊണ്ടു (വീര്യത്തെ ഗർഭത്തിൽ ധരിച്ചു) ചുരത്തുന്നു—ശിശുവിനെ പ്രസ
വിക്കുന്നു. എന്റെ അടുക്കൽ ഭാര്യയേ ഇല്ല: പിന്നെയല്ലേ, സന്തതൃൽപത്തി!

3. വീഴോലാ—എന്നിങ്ങനെ പുത്രനുണ്ടാകാത്തതാൽ, എന്റെ പിതൃപിതാ
മഹാദികൾ സ്വർഗ്ഗഭ്രഷ്ടരായ് പോകുമല്ലോ; ആ ദുഷ്ട വരരുതേ! അസ്തോമയോ
ഗ്യർ—സോമപാനാർഹരായ പിതൃക്കൾ. കല്യാർ—അരോഗർ; സുഖിതർ. ഒരംഗ
ത്തെ—പുത്രനെ. നിങ്ങളുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ എന്നിങ്ങനെ പുത്രൻ ജനിക്കട്ടെ!

4. ആദ്യയജ്ഞാർഹൻ—ഒന്നാമനായ യജനീയൻ, അഗ്നി. അദ്വൈതൻ—
ആ ദേവദൂതൻ. ഓതട്ടെ—മറുപടി പറയട്ടെ. പാണ്ടത്തെ മംഗളം—സ്തോതാക്കൾ
ക്കു നല്ലപ്പെട്ടിരുന്ന നന്മ.

5. വിരിച്ചിടം സ്ഥാനങ്ങൾ—സൂര്യൻ പ്രകാശിക്കുന്ന പൃഥിവ്യന്തരീക്ഷാ
കാശങ്ങൾ. നേരം—സ്തോത്രവിഷയകമായ സത്യം. ഭോഷ്ഠ്—ദേഹിവിഷയക

നിങ്ങളെന്താണു നേരെങ്ങു? കോപ്പിങ്ങു? മുൻമഖ—
മെങ്ങുവാൻ? ' കേരപ്പിനിതൃഴിവാണങ്ങളേ! 5

'നിങ്ങളെന്താണു സത്യമെങ്ങു?—ങ്ങുമാവിന്റെ
തുംഗമാം മാർഗ്ഗം? വരുണന്റെ നോട്ടവും
എങ്ങു പോയ? ദൃഷ്ടരെക്കേറിക്കടക്കട്ടെ—
യിങ്ങു ഞാൻ.' കേരപ്പിനിതൃഴിവാണങ്ങളേ! 6

'മുനം പിഴിഞ്ഞപോതോരോന്നു ചൊന്നവൻ—
തന്നെയായി ഞാനി;—വന്നെയിന്നായികൾ
തിന്നുന്നു, തുട്ടാർന്ന മാനിനെച്ചെന്നായ
പോലവേ!' കേരപ്പിനിതൃഴിവാണങ്ങളേ! 7

'തപസ്സുതികാരനാമെന്നെക്കിണർച്ചമർ
മർദ്ദിപ്പു ചുറ്റും, സപതിമാർപോലവേ;
മാലെയെന്തിനും, കരളെന്നും, നൂലിലി—
പോലവേ.' കേരപ്പിനിതൃഴിവാണങ്ങളേ! 8

'എന്നാഭിയിസ്സുപ്തശ്ശിയിൽച്ചേർന്നതാ—
ണെന്നതരിയുന്നു, തോയപത്രൻ ത്രിതൻ;
ഇന്നവൻ നിർഗ്ഗമനത്തിനായി സ്തുതി—
യ്ക്കുന്നു ഹാ!, കേരപ്പിനിതൃഴിവാണങ്ങളേ! 9

മായ അസത്യം. (സ്നോതാക്കളെ സുഖിപ്പിക്കുകയും, ദേവീകളെ ദുഃഖിപ്പിക്കുകയും)
മുൻമഖം—ഞാൻ മുഖനാഴിച്ചപോന്ന യാഗം എങ്ങുവാൻ? അതു നിങ്ങളിൽ
എത്തിയിട്ടില്ലായിരിയ്ക്കാം: എനിക്ക് ഇങ്ങനെ ആപത്തു പററിയല്ലോ!

6. തുംഗമാം മാർഗ്ഗം—ഉൽകൃഷ്ടപഥത്തിലൂടെ വേണ്ടുന്നടത്തെത്തിയ്ക്കൽ.
നോട്ടം—അനുഗ്രഹദൃഷ്ടി എങ്ങും പോയിട്ടില്ല, നിങ്ങളിൽത്തന്നെയുണ്ട്. അതി
നാൽ, ഞാൻ ഈ ദൃഷ്ടകൃതമായ ദുഃഖത്തിന്റെ മറുപടിയെഴുതുന്നതാകട്ടെ!

7. പിഴിഞ്ഞുപോത്—നിങ്ങളെക്കായി സോമം പിഴിഞ്ഞപ്പോൾ. ചൊ
ന്നവൻ—ചൊല്ലി സ്തുതിച്ചവൻ. തുട്ടാൻ—ദാഹംമൂലം വെള്ളം തിരഞ്ഞുപോകുന്നു.

8. സപതിമാർപോലവേ—അനേകപതിമാരുള്ള ഒരുവന്റെ കഷ്ടപ്പാ
ടാണ്, കിണറിന്റെ ചുവർ(കല്ലടവ)മൂലം എനിക്ക് ചെടുന്നതും.

9. സപ്തശ്ശി—എല്ലാജീവികളിലും പ്രാണരൂപേണ വർത്തിക്കുന്ന ഏഴ്
(സൂര്യ)ശ്ശി. തോയപത്രൻ—വെള്ളത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചവൻ. ത്രിതൻ—ഞാൻ.
അവൻ—ത്രിതൻ. നിഗ്ഗമനം=പുറത്തുപോകൽ.

വാർവിൻനടുക്കിൽ വസിപ്പവരഞ്ചപേർ,
 വർഷകരിഭേവയോഗ്യസ്തവത്തിനായ്
 ഒതുചേർന്നാശു വന്നെത്തും; തിരിച്ചുപോം,
 തൃപ്തരായ്! കേരപ്പിനിതൃശിവാനങ്ങളേ! 10

വയാപ്താംബരാന്തസ്ഥിതങ്ങളീ രശ്മികൾ
 വൻപുഴ താണ്ടാൻ മുതിർന്ന ചെന്നായയെ
 നീല്ലാതെ പിന്മാറ്റിയല്ലോ, വഴിച്ചാലിൽ—
 നിന്നന്ന! കേരപ്പിനിതൃശിവാനങ്ങളേ! 11

‘സ്തുത്യവർണ്യാപൂർവമായ വേദംബലാ—
 ലത്രേ, പുഴകളൊലിയ്ക്കുന്നു ദേവരേ;
 എന്നെന്നുമർക്കൻ പ്രകാശത്തെയും പര—
 ത്തന്നിതു!’ കേരപ്പിനിതൃശിവാനങ്ങളേ! 12

‘സ്തുത്യമാം ചാർച്ചയുണ്ടുമ്പരിൽത്തേ; പുരു—
 വിദ്യനാമഗേ, മനക്കളിൽപ്പോലവേ
 ണങ്ങളിൽ വന്നിരുന്നു, നവരപ്പൊജിയ്ക്ക—
 കണ്ടുന്ത!’ കേരപ്പിനിതൃശിവാനങ്ങളേ! 13

10. വാർവിൻനടുക്കിൽ = വിശാലമായ വിണ്ണിന്റെ നടുവിൽ. അഞ്ചു പേർ വർഷകർ—കാമവർഷികളായ ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, വരുണൻ, അര്യമാവ്, സവിതാവ്. ഇദ്ദേവയോഗ്യസ്തവത്തിനായ്—എന്റെ സ്തോത്രം സ്വീകരിപ്പാൻ. തൃപ്തരായ്—എന്റെ പരിചരണത്താൽ തൃപ്തിപ്പെട്ടവർ.

11. മുഖൊരിയ്ക്കൽ ത്രിതനെ കണ്ടിട്ടു പിടിച്ചതിനാൽവേണ്ടി ഒരു ചെന്നായ പുഴ കടക്കാൻ തുടങ്ങി; എന്നാൽ, സൂര്യരശ്മി കാണുകയാൽ, ‘ഈ അവസരം നന്നല്ലെ’ന്നു കരുതിയിട്ടായിരിക്കാം, അതു മടങ്ങിപ്പോയി. ഈ ഇതിവൃത്തം അവലംബിച്ചു പറയുന്നതാണിത്. വയാപ്താംബരാന്തസ്ഥിതങ്ങൾ = വയാപ്തവിശാലമായ അംബര(അന്തരീക്ഷ)ത്തിന്റെ മധ്യത്തിൽ വർത്തിക്കുന്നവ. ഈ രശ്മികൾ—സൂര്യകിരണങ്ങൾ. താണ്ടാൻ = കടക്കാൻ.

12. സ്തുത്യവർണ്യാപൂർവമായ വേദംബലാൽ = സ്തുത്യപൂർവമായ വർണ്ണനീയവും നവവുമായ നിങ്ങളുടെ ബലംമൂലം.

13. പുരുവിദ്യൻ = വളരെ അറിവുള്ളവൻ മനക്കളിൽപ്പോലവേ—മനക്കളുടെ യാഗത്തിൽ ചെഴ്ന്നതുപോലെ.

ദേവരിൽ പ്രാജ്ഞൻ. ഹോതാവുമാമഗ്നി—
ദേവൻ മനുഷ്യരിൽപ്പോലുപവിഷ്ണനായ്,
സംപന്നവിദ്യനീ ഹവ്യമയസ്തുഭ്യേ,—
യുവക്! കേരപ്പിനിതൃശിവാന്യഭേ! 14

നന്മനസ്സോടെ സ്തവങ്ങൾ ചൊല്ലപ്പെട്ടു.
ബ്രഹ്മകൃത്തായ മാർഗ്ഗജ്ഞൻ വരണനിൽ
അത്ഥിപ്പു ഞങ്ങൾ: നന്മനസ്സായ് സത്യമായ്
വർത്തിക്കും! കേരപ്പിനിതൃശിവാന്യഭേ! 15

'ദ്യോവിൽ വിസ്മയം ചമച്ചോരു മാർഗ്ഗമായ്'
മേവമാദിത്യനെദേവകൾകൂടിയും
തള്ളിപ്പു; മന്ത്യാരേ, നിങ്ങളോ, കാണുന്ന—
തില്ലതാൻ!' കേരപ്പിനിതൃശിവാന്യഭേ! 16

കൂപസ്ഥിതൻ ത്രിതന്മനസ്സെപ്പാലന—
ലോഭാൽ വിളിപ്പതു കേട്ടു ബൃഹസ്പതി
കഷ്ടത്തിൽനിന്നു കരോറുവാന്യഭേ—
വെട്ടിതു! കേരപ്പിനിതൃശിവാന്യഭേ! 17

എന്നെയൊരിക്കൽ വഴിയ്ക്കു കണ്ടിട്ടൊരു
ചെന്നായ തൽക്ഷണം ചാടിപ്പിടിയ്ക്കുവാൻ

14. ദേവരിൽ പ്രാജ്ഞൻ—ദേവന്മാരിൽവെച്ചു മേധാവി. ഉപവിഷ്ണനായ് = ഇരുന്നായ്. ഈ ഹവ്യം—ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സ്.

15. ചൊല്ലപ്പെട്ടു—സ്തോതാവിനാൽ. ബ്രഹ്മകൃത്തായ്—രക്ഷണമെന്ന ഉൽകൃഷ്ടകർമ്മം ചെയ്യുന്നവൻ. മാർഗ്ഗജ്ഞൻ—ഭുജനം വാരണമാർഗ്ഗം അറിയുന്നവൻ. വരണനിൽ—വരണന്റെ അടുക്കൽ. നന്മൻ = നൂതൻ. സത്യമായ് വർത്തിക്കും—വരണൻതന്നെയായി വർത്തിക്കുക; ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുകയും നേർവഴിയിൽ നടത്തുകയും ചെയ്യുക!

16. വിസ്മയം—ഏവക്! കാണത്തക്കവണ്ണം. മാർഗ്ഗം—യോഗികൾ ബ്രഹ്മലോകത്തെക്കുറിച്ചു പറയുന്നതു, സൂര്യനിലൂടെയത്രേ. തള്ളിപ്പു—നിരസിപ്പാൻ ശക്തരാവില്ല. മന്ത്യാരേ—എന്നെ കിണറിൽ വീഴിച്ചു ഭുജ്യരേ, ഏകത—ഘൃതന്മാരേ. കാണുന്നതില്ലതാൻ—സൂര്യന്റെ മഹിമ അറിയുന്നില്ലതന്നെ!

17. പാലനലോഭാൽ = രക്ഷയാഗ്രഹിച്ചു. ബൃഹസ്പതി—ഒരു ദേവന്റെ പേർ.

കോലം ഞെളിച്ചാൻ, പുറംനൊന്തൊരാശാരി
പോലവേ! കേരപ്പിനിയുഴിവാണങ്ങേ! 18

(കേക)

ഇസ്സവം പാടിപ്പാടിയിരുന്നെന്നിയിച്ചു
യുദ്ധത്തിൽജയിക്കാവു, പുത്രാഭ്യന്വിതർ നമ്മൾ!
അതിനെ മാനിക്കട്ടെ, മിത്രം വരണമെന്നും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമഭിതിയും. 19

സൂക്തം 106.

കുത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടംഭവും ഹനുസ്സം; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.
(കേക)

ഇന്ദ്രാഗ്നിവരണമിത്രാഭിതിമാരെ രക്ഷ—
യ്ക്കിനമ്മൾ വിളിക്കുക, മാരുതബലത്തെയും:
ദുർഗ്ഗാൽത്തേർകണക്കെ, പ്രാപ്താപത്തിൽനിന്നും മാറ്റുക,
കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പരുളുന്നവർ നമ്മെ! 1
വരുവിൻ, പടയിലെക്കുഭിതിപുത്രന്മാരേ:
തരുവിൻ, പോരിൽ ക്ഷേമം ഞങ്ങൾക്കു ദേവന്മാരേ!
ദുർഗ്ഗാൽത്തേർകണക്കെ, പ്രാപ്താപത്തിൽനിന്നും മാറ്റുക,
കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പരുളുന്നവർ നമ്മെ! 2
പാലിയ്ക്കു, നമ്മെസ്സുവസ്ത്രോതവ്യർ പിതൃക്കളും,
ദേവിമാർ സത്യം പോറ്റും രണ്ടു ദേവാംബകളും!

18. വഴിയ്ക്കു—വഴിയിൽവെച്ചു. കോലം ഞെളിച്ചാൻ—ദേഹം പിന്നോട്ടൊന്നു വളച്ചു. പുറംനൊന്ത—കമ്പിട്ടിരുന്ന പണിയെടുക്കുകയാൽ മുതുകുകഴിച്ചു.

സൂക്തം 106.

1. മാരുതബലം=മരുദ്ഗണമാകുന്ന ബലം. ദുർഗ്ഗാൽ—ദുർഗ്ഗമപ്രദേശത്തുനിന്നും. തേർ കണക്കു—സാരഥികൾ തേരിനെ എന്നുപോലെ. മാറ്റുക—പിന്തിരിപ്പിയ്ക്കട്ടെ.

2. വരുവിൻ—ഞങ്ങളെ സഹായിപ്പാൻ.

ഒർഗ്ഗാൽത്തേർകണക്കെ, ലാപ്പാപത്തിൽനിന്നും മാറ്റം—
ക, ക്കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പരുളുന്നവർ നമ്മെ! 3

അധുനാ ജലിപ്പിപ്പൻ ഞാൻ നരാശംസാഗിയെ;
സ്തുതിച്ചു വീരപുനം പൂഷാവൊടർത്ഥിനും!
ഒർഗ്ഗാൽത്തേർകണക്കെ, ലാപ്പാപത്തിൽനിന്നും മാറ്റം—
ക, ക്കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പരുളുന്നവർ നമ്മെ! 4

ഞങ്ങൾക്കു സുഖം നൽകുകെന്നും ബൃഹസ്പതേ,
ഞങ്ങളർത്ഥിപ്പു, മർത്ത്യഹിതമാം പ്രശമവും;
ഒർഗ്ഗാൽത്തേർകണക്കെ, ലാപ്പാപത്തിൽനിന്നും മാറ്റം—
ക, ക്കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പരുളുന്നവർ നമ്മെ! 5

കൂപപാതിതൻ കത്സൻ വിളിച്ചാറുഷി രക്ഷാ—
ലോത്തോൽശ്ചപീശനാമിന്ദ്രനെ, വൃത്രാരിയെ.
ഒർഗ്ഗാൽത്തേർകണക്കെ, ലാപ്പാപത്തിൽനിന്നും മാറ്റം—
ക, ക്കാമ്യദാനർ പൊറുപ്പരുളുന്നവർ നമ്മെ! 6

രക്ഷിതൃക, ദിതിയാം ദേവി ദേവന്മാരൊത്തു;
രക്ഷി സൂര്യനും പാലിതൃട്ടെ, തെറ്റാതേ നമ്മെ!
അതിനെ മാനിതൃട്ടേ, മിത്രനും വരണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 7

സൂക്തം 107.

കത്സൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ദേവകളെല്ലാം ദേവത

(കേക)

സുരരൈസ്സവിപ്പിതൃട്ടമാറാക യജ്ഞം: ക്ഷേമം.
തരുവാനൊരുങ്ങുവിനാദിതേയരേ, നിങ്ങൾ.

3. സുഖസ്തോതവ്യർ = സുഖേന സ്തുതിക്കപ്പെടാവുന്നവർ. രണ്ടു ദേവാംബകൾ—ദ്രോവം, ഭ്രുവം; ദ്യാവാപൃഥിവീകളുടെ പുത്രസ്ഥാനത്തുള്ളവരാണ്, ദേവന്മാരെല്ലാം.

5. പ്രശമം—രോഗശാന്തിയും, യേശാന്തിയും.

6. കൂപപാതിതൻ = കിണറിൽ വീഴ്ത്തപ്പെട്ടവൻ.

7. രക്ഷി = രക്ഷകൻ. തെറ്റാതേ—വീഴ് വരാതെ, മനസ്സിരുത്തി.

ഞങ്ങളിൽപ്പതിയട്ടേ നിങ്ങൾതൻ തിരുവുള്ള;—

മിങ്ങതു ദരിദ്രനും വാസ്തിജ്ഞമല്ലോ, വിത്തം! 1

അംഗിരസ്സാമം പാടി സ്തുതിക്കുപ്പെടുമവ—

രെങ്ങരതൻ ചാരേ വന്നെത്തട്ടേ, യന്നവുമായി:

സധനനിന്ദൻ, വായുസഹിതർ മരുതുക്കൾ,

സുതരൊത്തദിതിയും തന്നരുളട്ടേ, സൗഖ്യം! 2

നൽകുക, ഞങ്ങൾക്കെന്നമിദ്രാഗ്നിവരണന്മാർ;

നൽകുക, ഞങ്ങൾക്കുര്യമാവുമസ്സവിതാവും.

അതിനെ മാനിക്കട്ടേ, മിത്രനും വരണനും

ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമദിതിയും! 3

സൂക്തം 108.

കുത്സൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രാഗ്നികൾ ദേവത.

(കേക)

ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, പാരിന്നൊക്കയും വെളിച്ചത്തെ—

ത്തന്നുപോരുന്നണ്ടല്ലോ, നിങ്ങൾതൻ വിചിത്രത്തേർ;

വന്നെത്തുകൊപ്പംതന്നെയത്തേരിലിരുവരു;—

മെന്നിട്ടു പാനംചെയ്‌വിൻ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 1

ഏതയ്ക്കോ, പെരുമയാൽഗ്ഗാംഭീര്യമിയന്നതു—

മത്യന്തവിശാലവുമായ പാരിതെല്ലാമേ;

സൂക്തം 107.

1. അതു—തിരുവുള്ളം, പ്രസാദം.

2. അംഗിരസ്സാമം=അംഗിരസ്സുകളുടെ സാമം, ഗേയമന്ത്രം. അന്നവുമായി—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ അന്നത്തോടുകൂടി.

സൂക്തം 108.

1. സോമാംശങ്ങൾ—സോമനിരീകൻ (അവരവർക്കുള്ള) ഭാഗങ്ങൾ.

2. ഞങ്ങളുടെ സോമനിർ സർവ്വലോകത്തോളം ഗഭീരവിശാലമായിബ്ദം

- അത്രയ്ക്കായ് വരട്ടെ, യീപ്പേയമാം സോമം; യുഷ്-
ച്ചിത്തവൃത്തിയ്ക്കും പോന്നതാവുകി, ഞാഗികളേ! 2
- ഒന്നിച്ചുവെച്ചാർല്ലോ, വോന്മാർ തിരുനാമം;—
മൊന്നിച്ചുകൂടിതാനും വൃത്രഹത്യയിൽ നിങ്ങൾ;
അന്നിങ്ങളിഷ്ടം പെയ് വോർ കടിപ്പിന്നൊന്നിച്ചിരു-
ന്നിന്ദ്രാഗികളേ, നന്നായ് പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 3
- ഇരുപേരഗികളെയുജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു; തുണെ
പുരട്ടി; സ്രവമേന്തി; വിരിച്ചു, ദർപ്പേപ്പും;
നിറച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള തീവ്രമാം സോമത്തിനായ്
വരുവിനി, ഞോട്ടുള്ളം തെളിഞ്ഞിന്ദ്രാഗികളേ! 4
- കാണിച്ചു, പരാക്രമം നിങ്ങളിന്ദ്രാഗികളേ;
പ്രാണിവർഗ്ഗത്തെപ്പാടേ സൃഷ്ടിച്ചു; വർഷിപ്പിച്ചു;
പണ്ടുതൊട്ടുള്ളൊന്നല്ലോ, നിങ്ങൾതൻ നൽച്ചങ്ങാതം;
രണ്ടാളും നകരവിൻ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 5
- ആദ്യമേ ചൊന്നെന്നല്ലോ, നിങ്ങളെ വരിച്ചു ഞാ-
നാ;—സ്ഥയേറിയ നേർവാക്കാണതെന്നോർത്തിങ്ങെത്തി
കല്പിച്ചു നകരവിൻ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ;
ഋതപിഷ്ട വിശേഷേണ ഹോമിയ്ക്കുവൊന്നി, സ്സോമം! 6
- ഉല്പസിയ്ക്കുകയാവാമിന്ദ്രാഗികളേ, നിങ്ങൾ—
ളില്ലത്തോ, കൃതുവിലോ, പോരിലോ യഷ്ടവൃതേ;

വിധിയ്ക്കട്ടെ; യുഷ്മച്ചിത്തവൃത്തിയ്ക്കും (നിങ്ങളുടെ അന്തഃകരണത്തിനും) പോന്നതാവുക (പര്യാപ്തമായിത്തീരട്ടെ).

3. തിരുനാമം ഒന്നിച്ചുവെച്ചാർ—ഇന്ദ്രാഗികൾ എന്നു ചേർത്തിരിയ്ക്കുന്നു. ഇഷ്ടം പെയ് വോർ—കാമവർഷികൾ.

4. ഇരുപേർ—അധര്യവും, പ്രതിപ്രസ്ഥാതാവും. അഗികൾ—ഗാർഹ പത്യാദികൾ. തുണെ പുരട്ടി—ഹവിർഭവ്യങ്ങളിൽ. തീവ്രം—മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്നത്.

5. പരാക്രമം—വൃത്രവധവും മറ്റും. വർഷിപ്പിച്ചു—മഴ പെയ്യിച്ചു.

6. നിങ്ങളെ സോമംകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളാമെന്നു ഞാൻ മുമ്പു തന്നെ പറഞ്ഞുവല്ലോ. വിശേഷേണ ഹോമിയ്ക്കുന്നത് വൃഥാവിലാകും, നിങ്ങൾ വരാത്താൽ!

- വരവിനെ, വിടേണിന്നായാലും: സമാസ്വദി—
 ചുരുവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 7
- യദ, തുർവശൻ, ഭൃഹ്യ, വന, പൃതുമിവ—
 ക്ഷരികത്താവാം, നിങ്ങൾ വാഴ്വതിദ്രാഗ്നികളേ;
 വരവിനെ, വിടേണിന്നായാലും: സമാസ്വദി—
 ചുരുവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 8
- താഴത്തോ നടുവിലോ മീതെയോ കിടക്കുന്ന
 ലോകത്തിലാവാം, നിങ്ങൾ വാഴ്വതിദ്രാഗ്നികളേ;
 വരവിനെ, വിടേണിന്നായാലും: സമാസ്വദി—
 ചുരുവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 9
- മീതെയോ നടുവിലോ താഴത്തോ കിടക്കുന്ന
 ലോകത്തിലാവാം, നിങ്ങൾ വാഴ്വതിദ്രാഗ്നികളേ;
 വരവിനെ, വിടേണിന്നായാലും: സമാസ്വദി—
 ചുരുവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 10
- വിണ്ണിലാം, ക്ഷിതിയിലാം, കുന്നിലാം സസ്യത്തിലാം,
 തണ്ണീരിലാവാം, നിങ്ങൾ വാഴ്വതിദ്രാഗ്നികളേ;
 വരവിനെ, വിടേണിന്നായാലും: സമാസ്വദി
 ചുരുവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 11
- ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, തിരുമേനിമാരമരേന്താൽ
 നന്ദിസ്തുയാവാം സൂര്യനദിസ്തും വാനിൻ മധ്യേ;
 വരവിനെ, വിടേണിന്നായാലും: സമാസ്വദി—
 ചുരുവിൻ വൃഷാക്കളേ, പിഴിഞ്ഞ സോമാംശങ്ങൾ! 12
- ഇങ്ങനെ സോമം നുകർന്നിന്ദ്രാഗ്നികളേ, നിങ്ങൾ—
 ഉള്ളടക്കം തരേണമേ, വേണ്ടുന്ന സമ്പത്തെല്ലാം;

7. ഇല്ലം—സ്വഗൃഹം. കൃത്യം—മറ്റു യാഗം. യഷ്ടവ്യർ—യജനീയർ.

8. യദമൃതൽ അഞ്ചുപേർ, പെന്താണികാഭിപ്രായത്തിൽ യയാതി എന്ന രാജാവിന്റെ പുത്രന്മാരത്രേ. അരികത്തു—യജ്ഞത്തിൽ.

9. താഴത്തു—ഭൂമിയിൽ. നടുവിൽ—അന്തരീക്ഷത്തിൽ. മീതെ—സ്വർഗ്ഗത്തിൽ.

10. മുഖേതെ ഋഷിർ പറഞ്ഞതുതന്നെ മറിച്ചു പറഞ്ഞതാണ്.

12. സൂര്യനദിസ്തും വാനിൻ—അന്തരീക്ഷത്തിന്റെ.

അതിനെ മാനിജ്ഞേ, മിത്രം വരണമെന്നും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമഭിതിയും!

13

സൂക്തം 109.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കേക)

ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, ബന്ധു—ജ്ഞാതികൾ വോന്മാരാ—
ണെന്നത്രേ ധരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു, വിത്താപേക്ഷി ഞാൻ:
ഇല്ല മേ, മററാരാനും തന്നൊരു പെരുംബുദ്ധി;
തെല്ല ഭക്ഷ്യത്തിന്നാ, ഞാൻ നിർമ്മിച്ചേൻ വേൽസ്തോത്രം! 1
ഞാനിഹ കേട്ടിട്ടുണ്ടു: ഭൂരിവിത്തദരല്ലോ,
ഹീനനാം വരനെക്കാൾ സ്യാലനെക്കാളും നിങ്ങൾ!
സോമദാനത്തോടൊപ്പം, നിങ്ങൾക്കൊരു പുത്തൻ
സ്തോമത്തെച്ചമയ്ക്കുന്നേ, നിവനിന്ദാഗ്നികളേ. 2
അററുപോകൊലാ നൂലെന്നർത്ഥിച്ചു, പിതൃക്കൾക്കൊ—
രററ കെല്പുളവായ്ക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കാൻ സപത്നീകർ
വാഴ്ത്തുന്നൂ, സുഖം തോന്നുംവണ്ണമിന്ദ്രാഗ്നികളേ:
സ്തോത്രസേവികളല്ലോ, വൈരിസുദനരവർ 3

സൂക്തം 109.

1. വിത്താപേക്ഷി = ധനാർത്ഥി. മററാരാനും—നിങ്ങളല്ലാതെ. ഭക്ഷ്യത്തിന്—നിങ്ങളിൽനിന്ന് ആഹാരം കിട്ടാൻ. വേൽസ്തോത്രം—നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സ്തോത്രം.

2. ഹീനനായ (ഗുണം കുറഞ്ഞ) വൻ കന്യകയെ കിട്ടാൻ അവളുടെ അച്ഛനു പണം വളരെ കൊടുക്കും; സ്യാലനും (കന്യകയുടെ സോദരനും) പെങ്ങളെ പ്രീതിപ്പെടുത്താൻ പണം വളരെ കൊടുക്കും. ഇവരിരുവരെക്കാളുമധികം ധനം നല്കുന്നവരാണ്, നിങ്ങളെന്ന ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. സ്തോമം—സ്തോത്രം.

3. നൂൽ (സന്തതിത്ത) അററുപോകരുതെന്നപേക്ഷിച്ചു, പിതൃക്കൾക്കൊരററ കെല്പ് (പുത്രന്മാർ) ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിപ്പാൻ സപത്നീകർ (പത്നീസഹിതരായ യജമാനന്മാർ) ഇന്ദ്രാഗ്നികളെ വാഴ്ത്തുന്നു (സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു.) സ്തോത്രസേവികൾ—സ്തുതിയ്ക്കുന്നേടത്തു പെല്ലുന്നവർ. അവർ—ഇന്ദ്രാഗ്നികൾ.

ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, നിങ്ങൾക്കൊക്കെ മത്തുപിടി-
 ജ്ഞാനതീന്നരിയ്ക്കുന്നു, സോമത്തെയരിപ്പതോൽ;
 അതിനാൽസുഭജരേ, ചാരുഹസ്തരേ,ഹയ-
 നപിതരേ, പാഞ്ഞെത്തുവിൻ; ചേർക്കുവിൻ ജലത്തിൻതേൻ! 4
 ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, വിത്തം പങ്കിടും നിങ്ങൾ തുലോം
 കുന്നിച്ചു, വൃത്രപ്പോരിലെന്ന് കേട്ടിട്ടുണ്ടീ ഞാൻ;
 അന്നിങ്ങളീ യജ്ഞത്തിൽദൂർഭയേലിരുന്നോറം
 നന്ദിപ്പിൻ നറുനീരാലൊക്കയും കാണുന്നോരേ! 5
 പോർമന്നിൽ വിളിയ്ക്കുമ്പോൾ, നിങ്ങളിന്ദ്രാഗ്നികളേ,
 വാർമെയ്ക്കാൽക്കുവിയ്ക്കുമേ, മർത്തുരേ,ധരിത്രിയെ,
 ദ്യോവിനെ,ജജലങ്ങളെ,പ്രവരങ്ങളെ,സ്തർവ-
 ജീവജാലത്തെ—പ്പോരാ, വേറെയുള്ളവയെയും! 6
 ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, കൊണ്ടുവരുവിൻ, തരുവിൻ സ്വ-
 ണ്തെ;—ങ്ങളെക്കർമ്മങ്ങളാൽപ്പാലിപ്പിൻ, സവഭൂരേ:
 എവയിലുടേ പുകീ പ്രാപ്യമെങ്ങൊതൻ പൂർവ-
 റി,—വതാനല്ലോ, പകലോൻറയക്കതിരുകൾ! 7
 തരുവിൻ; പാലിയ്ക്കുവിൻ പോരിലെങ്ങളെ, വഭ്ര-
 ധരരാം പുരന്ദരൻ നിങ്ങളിന്ദ്രാഗ്നികളേ!
 അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരണനും
 ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുപുമഭിതിയും! 8

4. അരിയ്ക്കുക—കുറുപ്പു കളയുക. സുഭജർ=ശോഭനബാഹുക്കൾ. ചാരുഹസ്തർ=അഴകൊത്ത കൈപ്പടമുള്ളവർ. ഹയനപിതർ=കതിരുകളോടുകൂടിയവർ. ജലത്തിൻതേൻ—വെള്ളത്തിന്റെ മധുരമായ സാരാംശം. ചേർക്കുവിൻ—ങ്ങളെ സോമത്തിൽ പകരുവിൻ.

5. പങ്കിടും—സ്നോതാക്കൾക്കു കൊടുപ്പാൻ വിഭജിച്ചുവെണ്ണുന്ന. കുന്നിച്ചു—വളർത്ത. നറുനീരാൽ—മധുരമായ സോമരസം കടിച്ചു.

6. പോർമന്നിൽ വിളിയ്ക്കുമ്പോൾ—പൊരുതുന്നവർ നിങ്ങളുടെ സാഹായ്യം അഭ്യർത്ഥിയ്ക്കുമ്പോൾ. വാർമെയ്ക്കാൽ (വലുപ്പം വെച്ച ദേഹംകൊണ്ടു) സർവാതിശായികളായി നില്ക്കും.

7. സവഭൂർ=വഭ്രധാരികൾ. പ്രാപ്യം—ബ്രഹ്മലോകം. 105-ാം സൂക്തത്തിലെ 16-ാം ഋക്കിന്റെ ടിപ്പണി നോക്കുക.

8. പുരന്ദരൻ—ശത്രുപുരങ്ങളെ പിളർത്തുന്നവർ.

സൂക്തം 110.

കത്സൻ പ്രാപ്തഃ; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹനുസ്സഃ; പ്രഭുക്കൾ ദേവത.

പ്രഭുക്കളേ, ഞാൻ കർമ്മം പലവുരു അനുഷ്ഠിച്ചിരിക്കുന്നു; അതു വീണ്ടും അനുഷ്ഠിക്കുകയാണ്; സ്തുത്യരായ നിങ്ങളെപ്പറ്റി സുമധുരമായ സ്തുതി ചെയ്യുന്നു; ഇവിടെ ഇതാ, ദേവകൾക്കെല്ലാവർക്കുമായി ഒരു സമുദ്രവും. സ്വാഹോച്ഛാരണത്തോടെ ഹോമിക്കുപ്പെട്ട ഇതു മതിയാവാതെ കടിക്കുവിൻ!

1

സുധന്വപുത്രന്മാരേ, പരിണതപ്രജ്ഞരും എന്റെ ചില പൂർവ്വജ്ഞാതികളുമായ നിങ്ങൾ ഉപഭോഗ്യേച്ഛാശ്ചര്യമായി പോകുകയുണ്ടായല്ലോ; അന്നു ചെയ്ത ബഹുകർമ്മങ്ങളാലത്രേ, നിങ്ങൾ സോമം പിഴിയുന്ന ഹവിർദ്വാരാവിന്റെ ഗൃഹം പ്രാപിച്ചതു്.

2

നിങ്ങൾ പോയി ഉണർത്തിച്ചപ്പോൾ, സുവ്യക്തരൂപനായ സവിതാവ് അമൃതത്വം നിങ്ങൾക്കു കല്പിച്ചുരുളി. അതിനാലാണ് ല്ലോ, തപശ്ചാവിന്റെ ആ ഓറച്ചമസത്തെ നിങ്ങൾ നാലെണ്ണമാക്കിയതു്!

3

സുധന്വാവിന്റെ പുത്രരും സൂര്യപ്രഭുക്കളായ പ്രഭുക്കൾ പ്രതിക്ഷകളോടുകൂടി കർമ്മങ്ങൾ സത്വരം ആചരിച്ചതിനാൽ, മന്ത്യരെങ്കിലും അമന്ത്യത്വം നേടി; സംവത്സരങ്ങളിലെ യജ്ഞങ്ങളിൽ പങ്കുകാരമായി!

4

ഉപസ്തുതരായ പ്രഭുക്കൾ പ്രശസ്തമായ ആഹാരത്തിനായി—ദേവകളുടെ ഇടയിൽ ഭക്ഷണം കിട്ടാൻവേണ്ടി—ആ ഹോമസാധകമായ

സൂക്തം 110.

1. സമുദ്രം—സോമനീർക്കടൽ.
2. പൂർവ്വജ്ഞാതികൾ—പ്രഭുക്കൾ സുധന്വാവെന്ന ആംഗിരസന്റെ പുത്രന്മാരാണ്; കത്സനും ആംഗിരോഗോത്രജനാണ്. ഇതുകൊണ്ടത്രേ, പ്രഭുക്കൾ കത്സനു ജ്ഞാതികളായതു്. ഉപഭോഗ്യേച്ഛാശ്ചര്യം—സോമപാനം. ഇച്ഛിച്ചവർ. പോകുകയുണ്ടായല്ലോ—തപസ്സുചെയ്ത സോമാർഹത നേടാൻ. ഗൃഹം—യാഗശാല.
3. അമൃതത്വം=ദേവത്വം. തപശ്ചാവിന്റെ—തപശ്ചാവു നിമ്മിച്ച.
4. സംവത്സരങ്ങളിലെ—വസന്താദികാലങ്ങളിലെ.

ഒറ്റപ്പാത്രത്തെ, കൃഷിനിലത്തെ എന്നപോലെ, പണിയായുധം കൊണ്ടുളന്നു! 5

യാവചിലർ ഈ രക്ഷകന്റെ തരണിത്വവും, സ്വർഗ്ഗലോകത്തിന്റെ ഭക്ഷണവും നേടിയോ; ആ അന്തരീക്ഷനേതാക്കളായ ഋക്കൾക്കു നാം സൂക്ഷകൊണ്ടു നെയ്യുന്നപോലെ, അറിവുകൊണ്ടു സ്തുതിയും ശരിയ്ക്കുർപ്പിയ്ക്കുക! 6

നമുക്കു് ഇത്രനാണു്, സുപ്രശസ്തബലനായ ഋഭു: അദ്ദേഹം അന്നവും ധനവും തന്നു പൊറുതിയരുളട്ടെ! ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചതിനാൽ അരുമപ്പെട്ടതായ ദിവസത്തിൽ ഞങ്ങൾ യജ്ഞവിരോധികളെ ചെറുത്തുനില്ക്കും! 7

ഋഭുക്കളേ, നിങ്ങൾ തോൽ ഒരു പയ്യിന്റെ മേൽ മുഴുക്കെ പിടിപ്പിച്ചു, മുരിക്കട്ടിയെ വീണ്ടും തള്ളയോടു ചേർത്തുവല്ലോ; സുധമ്പപുത്രരായ നേതാക്കളേ, സൽക്കർമ്മാനുഷ്ഠാനംകൊണ്ടു വാർദ്ധക്യമടഞ്ഞ അച്ഛനമ്മമാരെ യുവാക്കളുമാക്കി! 8

ഇത്ര, ഋഭുസമേതനായ വോൻ, യുദ്ധം വന്നാൽ ഞങ്ങളെ കതിരുകളെക്കൊണ്ടു രക്ഷപ്പെടുത്തിയാലും; മാന്യമായ ധനവും തന്നരുളിയാലും!

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരുണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമഭിതിയും! 9

5. ഉപസ്തുതർ—സമീപസ്ഥരായ ഋഷിമാരാൽ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവർ. പാത്രം—ചമസം. പണിയായുധംകൊണ്ടുളന്നു—ഒരേ വലുപ്പത്തിൽ നാലാക്കി.

6. ഈ രക്ഷകന്റെ—സൂര്യന്റെ. (ചൂണ്ടിക്കാട്ടിപ്പറയുകയാണു്.) തരണിത്വം—അപ്രമേയമായ ആകാശത്തെ തരണംപെയ്യാൻ (കടക്കാൻ) ഉള്ള കഴിവു്. ഭക്ഷണം—സോമം. ശരിയ്ക്കു്—യഥാവിധി.

7. ഇത്രൻ—പരമരക്ഷകൻ.

8. പണ്ടു് ഒരു ഋഷിയുടെ പയ്യ ചത്തുപോയി; അതിന്റെ കട്ടി നിലവിളിച്ചുതുടങ്ങി അതു കണ്ടു് ഋഷി ഋഭുക്കളെ സ്തുതിച്ചു. അവർ ഒരു പയ്യിനെ ഉണ്ടാക്കി, ചത്ത പയ്യിന്റെ തോൽകൊണ്ടു പുതപ്പിച്ചു, കട്ടിയുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടു നിർത്തി. വണ്ണസാമ്യംമൂലം, കട്ടി ആ പയ്യിനെ സ്വന്തം തള്ളയാണെന്നു വിശ്വസിച്ചു.

9. കതിരുകളെക്കൊണ്ടു്—അശ്വങ്ങളെ തന്നു്.

സൂക്തം 111.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

കർമ്മങ്ങളിൽ മികച്ച പരിജ്ഞാനമുള്ള ഋക്കൾ അഴകൊത്ത രഥം നിർമ്മിച്ചു; ഇന്ദ്രനായി രണ്ടു ഹരികളെ നിർമ്മിച്ചു; അച്ഛന്നമ്മമാർക്കു യൌവനം നിർമ്മിച്ചു; മുരിക്കട്ടിയ്ക്കു സഹവാസി നിയായ തളയെയും നിർമ്മിച്ചു!

1

നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു ശോഭയേറിയ അന്നത്തെ—കർമ്മത്തിന്നും കരുത്തിന്നുംവേണ്ടി സത്സന്താനങ്ങളോടുകൂടിയ ആഹാരത്തെ—നിർമ്മിച്ചാലും; ഞങ്ങൾ എല്ലാ വീരരുമുള്ള പ്രജകളോടൊന്നിച്ചു നിവസിക്കുത്തക്കവണ്ണം ധനവും ബലത്തിനായി തന്നരുളവിൻ!

2

നേതാക്കളായ ഋക്കളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു ധനം—തേരിന്നു ധനം, കതിരയ്ക്കു ധനം—നീളെ നിർമ്മിക്കുവിൻ: എല്ലാ ദിവസങ്ങളിലും ഞങ്ങളുടെ വിജയിയായ ധനം മാനിയ്ക്കപ്പെടട്ടേ; യുദ്ധങ്ങളിൽ ബന്ധുവോ അബന്ധുവോ നേരിട്ടാൽ, ഞങ്ങൾ തോല്പിയിക്കാറാകട്ടെ!

3

ഞാൻ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി മഹാനായ ഇന്ദ്രനെയും, ഋഭുവിഭുവാജന്മാരെയും, മരുതന്മാരുടെയും, മിത്രാവരണരെയും, അശ്വികളെയും അവശ്യം സോമപാനത്തിന്നു വിളിച്ചുകൊള്ളുന്നു: അവർ നമ്മെ ധനത്തിന്നും കർമ്മത്തിന്നും ജയത്തിന്നും പ്രേരിപ്പിക്കട്ടെ!

4

ഋകു നമുക്കു യുദ്ധത്തിന്നു ധനം മുർച്ചപ്പെടുത്തട്ടെ; പോരിൽ വെല്ലുന്ന വാജൻ നമ്മെ രക്ഷിക്കട്ടെ!

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരണനും ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമടിതിയും!

5

സൂക്തം 111.

1. രഥം—അശ്വിദേവന്മാർക്കു്.
2. എല്ലാ വീരരും—പുത്രപൈതൃരാദികൾ.
4. ഋഭു, വിഭാവം, വാജൻ എന്നിവരത്രേ, സുധന്വപുത്രരായ ഋക്കൾ.
5. മുർച്ചപ്പെടുത്തട്ടെ—ധനത്തിന്നു് ആയുധത്വം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു; യുദ്ധത്തിന്നുവേണ്ടുന്ന ധനം തരട്ടെ എന്നർത്ഥം.

സൂക്തം 112

കത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ഠം മന്ത്രസ്തം; ദ്യാവാപൃഥ്വികളും,
അഗ്നിയും, അശ്വികളും ദേവത.

ഞാൻ മുൻകൂട്ടിയറിയിപ്പാൻ ദ്യാവാപൃഥ്വികളെയും, അവർ
വന്നാൽ യജിപ്പാൻവേണ്ടി ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെട്ട ശോഭനപ്രഭനായ
അഗ്നിയെയും സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നു: ഹേ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ യുദ്ധ
ത്തിൽ സ്വന്തം പങ്കിന്നു ശംഖു തുണതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷക
ളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 1

അശ്വികളേ, അനന്യചിത്തരായി വഴിപോലെ സ്തുതിക്കുന്ന
വർ ദാനം വാങ്ങാൻ നിങ്ങളുടെ തേരിന്നടുക്കൽ, അത്ഥം മന്ത്രസ്തി
ലാക്കാൻ പണ്ഡിതരുലെന്നപോലെ വന്നെന്നു. യാഗകർമ്മ
പ്രവൃത്തരായ ധീമാന്തരെ നിങ്ങൾ പാലിക്കുന്നതെവകൊണ്ടോ;
ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 2

നേതാക്കളായ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾക്കു ദിവ്യമായ അമൃതി
ന്റെ ബലംമൂലം സർവപ്രജകളെയും അടക്കിനിർത്താൻ കഴി
വുണ്ട്. പെറാൻവയ്യാത്ത പയ്യിന്നു നിങ്ങൾ കുറവുണ്ടാക്കിയതെവ
കൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 3

അശ്വികളേ, വായു രണ്ടമ്മയുള്ള മകന്റെ ബലത്തോടുകൂടി,
ഓട്ടക്കാരിൽവെപ്പ് ഓട്ടക്കാരനായിത്തീർന്നതെവകൊണ്ടോ;
ത്രിതയകോവിദൻ വിജ്ഞാനം നേടിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷ
കളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 4

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ വെള്ളത്തിൽ കെട്ടിയിടപ്പെട്ട രേഭേന
യും വന്ദനനെയും കരയേററി, സൂര്യനെ കാണുമാറാക്കിയതെവകൊ

സൂക്തം 112.

1. മുൻകൂട്ടിയറിയിപ്പാൻ—അശ്വികളെ ധരിപ്പിക്കാൻ. സ്വന്തം പങ്കി
ന്ന്—ജയപ്രാപ്തിയ്ക്ക്.

3. അമൃതശബ്ദത്തിന്നു സോമരസം, ജലം എന്നീ അർത്ഥങ്ങളുമുണ്ട്.

4. രണ്ടമ്മ(രണ്ടരണി)യുള്ള മകൻ—അഗ്നി. അരണിമഥനത്തിന്നു വ്യാ
നെന്ന വായുവിനാലാണ് കരബലം കിട്ടുന്നതു്; ഇതുകൊണ്ടത്രേ, അഗ്നി
വായുവിന്റെ മകനായതു്. ഓട്ടക്കാരൻ—അതിവേഗി

ണ്ടോ; വെളിച്ചം തേടിക്കൊണ്ടിരുന്ന കണ്ഡനെ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 5

അശ്വികളേ, കയത്തിലെറിഞ്ഞുകൊല്ലപ്പെടുന്ന അന്തകനെ നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ഭുജ്യവിന്നു തോണികൾ കൊടുത്തതെവകൊണ്ടോ; കർക്കസ്സ്, വയ്യൻ എന്നിവരെ തുഷ്ടിപ്പെടുത്തിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 6

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ധനകാമനായ ശുചന്തിയുടെ ഗൃഹം ശോഭനമാക്കുകയും, അത്രിയുടെ മേൽ പിടിപ്പിറുക്കപ്പെട്ട എരിതിയിനെ തണുപ്പിറുക്കുകയും ചെയ്തതെവകൊണ്ടോ; പൃശ്നീമു, പുരുകത്സൻ എന്നിവരെ പരിപാലിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 7

കാമവർഷികളായ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ കാൽമുടന്തനായ പരാവുജന്നു നടക്കാൻ കഴിവുണ്ടാക്കിയതും, കരുടന്നു കാഴ്ചയുണ്ടാക്കിയതും എവകൊണ്ടോ; വായിലാക്കപ്പെട്ട കാടയടിയാൻപിടയെ വിടുവിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 8

നിർജ്ജരരായ അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഒരു നടിയെ തേൻപുഴയാക്കിയതെവകൊണ്ടോ; വസിഷ്ഠനെ പ്രീതിപ്പെടുത്തിയതെവകൊണ്ടോ; കത്സൻ, ശ്രുതര്യൻ, നര്യൻ എന്നിവരെ പാലിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 9

അശ്വികളേ, നടക്കാൻ വയ്യാതിരുന്ന ധനാത്മിനിയായ വിശ്വപലസ്തു നിങ്ങൾ വളരെ പണച്ചെലവുള്ള യുദ്ധത്തിൽവെച്ചു ഗമ

5. രക്ഷിച്ചത്—ദർശനശക്തനാക്കിയത്.

6. അന്തകൻ—ഒരു രാജർഷി. ഭുജ്യ—തുഗ്രന്റെ പുത്രനായ ഒരു രാജർഷി. കർക്കസ്സ്, വയ്യൻ എന്നിവർ, അസുരപിഡിതരായ രണ്ടു രാജർഷിമാരുത്രേ.

7. ശുചന്തി—ഒരൊരാധകന്റെ പേർ. ശോഭനം—ധനസമൃദ്ധം. അത്രി—അസുരന്മാർ ചുട്ടെരിയ്ക്കാതൊരുങ്ങിയ ഒരു ദൃഷ്ടി. പൃശ്നീമു, പുരുകത്സൻ എന്നിവരും ദൃഷ്ടിമാരായിരിയ്ക്കാം.

8. കരുടൻ—ദുരൂശൻ എന്ന ദൃഷ്ടി. വായിലാക്കപ്പെട്ട—ഒരു ചെന്നായ്ക്കു കടിച്ചു തിന്നാൻ തുടങ്ങിയ. കാടയടിയാൻ—ഒരു തരം പക്ഷി.

9. കത്സൻമുതൽ മൂന്നുപേരും ദൃഷ്ടികൾതന്നെ.

നശക്തി നല്ലിയതെവകൊണ്ടോ; സ്തുതിയ്ക്കുന്ന അശ്വപുത്രനായ വശനെ പാലിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 10

ശോഭനദാനന്മാരായ അശ്വികളേ, കച്ചവടത്തിലേർപ്പെട്ട ഉശികുപുത്രനായ ദീർഗ്ഘശ്രവസ്സിനായി മേഘംതേന്മഴ പൊഴിച്ചതെവമൂലമോ; സ്നോതാവായ കക്ഷീവാനെ നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 11

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഒരു പുഴയിൽ കരകളടയ്ക്കുന്ന വെള്ളം നിറച്ചതെവകൊണ്ടോ; കതിരയില്ലാത്ത തേർ നടത്തി, ജയം നേടിയതെവകൊണ്ടോ; ത്രിശോകൻ പൈക്കളെ വീണ്ടുകൊടുത്തതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 12

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ദൂരസ്ഥനായ സൂര്യന്റെ ചുറ്റും നടന്നതും, മന്ധാതാവിനെ നിലമുടമയുടെ ജോലികളിൽ സഹായിച്ചതും എവകൊണ്ടോ; മേധാവിധായ ഭരദാജൻ അന്നം നൽകിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 13

അശ്വികളേ, വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങാൻ പോകുന്ന മഹാനായ അതിഥിഗവനെ—ദിവോദാസനെ—നിങ്ങൾ ശംബരവധത്തിൽ രക്ഷിച്ച

10. നടക്കാൻ വയ്യാതിരുന്ന—ശത്രുക്കളാൽ കണങ്കാൽ ഛേദിക്കപ്പെട്ട. ധനാത്മിനി—യുദ്ധത്തിൽ കീഴിയ ധനം കൊണ്ടുപോകാൻ ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്നവൻ. വിശുപല—അശസ്സനാകുന്ന പുരോഹിതനോടുകൂടിയ വേലനെന്ന രാജാവിന്റെ ആശ്രിത. അശ്വന്തം വശന്തം. ഗൃഷിമാർ.

11. ഉശികുപുത്രൻ—ദീർഗ്ഘശ്രവസ്സിന്റെ പത്നിയായ ഉശികു എന്ന വളരെ മകൻ. അനാവൃഷ്ടിജനിതമായ ദുർഭിക്ഷത്താലത്രേ, ദീർഗ്ഘശ്രവസ്സു കച്ചവടം തുടങ്ങിയത്. ഇദ്ദേഹത്താൽ സ്തുതരായി പ്രസാദിച്ച അശ്വികൾ മധുരജലം വർഷിപ്പിച്ചു. കക്ഷീവാൻ—ഒരു ഗൃഷി.

12. പുഴ അനാവൃഷ്ടിയാൽ വെള്ളം തീരെ വറ്റിയതായിരുന്നു; അതിനെ കൂലങ്കപ്പുപ്രവാഹമാക്കി. തേർ — സ്വന്തം രഥം. ത്രിശോകൻ—കണപുത്രനായ ഒരു ഗൃഷി. വീണ്ടുകൊടുത്തത്—അപഹരിച്ച അസുരന്മാരുടെ അടുക്കൽനിന്നും.

13. ചുറ്റും നടന്നതും, സൂര്യനെ ഗ്രഹണമുക്തനാക്കാനത്രേ. മന്ധാതാവ്—ഒരു ഗൃഷി: നിലമുടമയുടെ (ഭൂമിയുടമസ്ഥന്റെ) ജോലികൾ (കൃഷിയും മറ്റും). ഭരദാജൻ—ഒരു ഗൃഷി.

തെവകൊണ്ടോ; യുദ്ധത്തിൽ രൂസദസ്യവിനെ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 14

അശ്വതികളേ, സമീപസ്ഥരാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ട ഭൂസപായിയായ വരുന്ന നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; സഭാര്യനായ കലിയെ സ്വാസ്ഥ്യപ്പെടുത്തിയതെവകൊണ്ടോ; കതിര ചത്ത പൂമിയെ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 15

നേതാക്കളായ അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ പണ്ടു ശയുവിനും, അത്രിയനും, മനുവിനും ക്ഷേമമാർഗ്ഗം അരുളിയതെവയെവകൊണ്ടോ; സൂര്യമശ്ശിയിൽവേണ്ടി ശരങ്ങളെഴുതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 16

അശ്വതികളേ, പാർവാദ്യം, ഉടൽക്കരുത്തു പുണ്ടു, വിറകുകൊണ്ടു കത്തിക്കപ്പെട്ട തീപോലെ, പോരിൽ പ്രശോഭിച്ചതെവമൂലമോ; നിങ്ങൾ ശത്രുതനെ യുദ്ധത്തിൽ രക്ഷിച്ചതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 17

അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ—അംഗിരസ്സേ, സ്തുതിക്കുന്നു!—സ്നേഹം കണ്ടെ തോഷിപ്പിക്കുന്നതെവകൊണ്ടോ; ഗോധനത്തെ കണ്ടുപിടിക്കാൻ മുന്പേ പോയതെവകൊണ്ടോ; ശൂരനായ മനുവിന്നു് അന്നം നൽകിയതെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നു ചേരുവിൻ! 18

14. അതിഥിഗൃഹം = അതിഥികൾക്കു പ്രാപ്യൻ; ദിവോദാസന്റെ മറ്റൊരു പേർ. ഈ രാജർഷി വെള്ളത്തിലൊളിയില്ലാണെന്നുള്ളതിനാൽ, അസുരഭയത്താലത്രേ. രൂസദസ്യം—പുരുഷസ്വപത്രനായ ഒരു ദൃഷ്ടി.

15. ഭൂസപായി = ഭൂമിയുടെ രസം (നനവ്) നുകർന്ന ജീവിയെന്നവൻ. വരുന്ന—വിവരസ്സിന്റെ പുത്രനായ ഒരു ദൃഷ്ടി. കലി—ഒരു ദൃഷ്ടി. കതിര ചത്ത—യുദ്ധത്തിൽ. പൂമി—വേനന്റെ പുത്രനായ (പുരു) രാജർഷി.

16. ശയു—ദൃഷ്ടി. മനു—രാജർഷി. സൂര്യമശ്ശി—ദൃഷ്ടി. ശരങ്ങൾ—തലൈരികളുടെ നേർക്കു്.

17. പാർവാദ്യം—ഒരു രാജർഷി; ശത്രുതനും രാജർഷിതന്നെ.

18. അംഗിരസ്സേ, സ്തുതിക്കുന്നു എന്ന അന്തരാളവാക്യം ആത്മഗതമാണ്. ഗോധനത്തെ—പണികളാൽ ഗുഹയിലടയ്ക്കപ്പെട്ട പൈക്കുട്ടത്തെ. മുന്പേ—മുമ്പേ ദേവകളെക്കാൾ. അന്നം—കൃഷിപരിജ്ഞാനം.

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ വിമദനെ സപത്നീകനാക്കിയതെവ
കൊണ്ടോ; ചെമന്ന പൈക്കളെ കൊണ്ടുകൊടുത്തതെവകൊണ്ടോ;
സുദാസ്സിനു സുഷുവായ സമ്പത്തുകൈവരത്തിയതെവകൊണ്ടോ;
ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 19

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഹവിർദ്വാരാവിനെ സുഖിതനാക്കുന്ന
തെവകൊണ്ടോ; ഭുജ്യവിനെയും അഗ്രിഗുവിനെയും രക്ഷിച്ചതെവ
യെവകൊണ്ടോ; ഋതസ്തപ്സിന്നു അന്നവും ക്ഷേമവും നല്കിയതെ
വകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 20

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ കൃശാനുവിനെ സമരത്തിൽ തുണച്ച
തെവകൊണ്ടോ; യുവാവിന്റെ പായുന്ന കതിരയെ പാലിച്ചതെവ
കൊണ്ടോ; തേനീച്ചകൾക്കു അരുമത്തേൻ സംഭരിയ്ക്കുന്നതെവകൊ
ണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 21

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ ഗോക്കൾക്കുവേണ്ടി പൊരുതുന്ന നേതാ
വിനെ സമരത്തിൽ സഹായിച്ചു, നിലത്തിനും ധനത്തിനും ഉടമ
യാക്കിയതെവകൊണ്ടോ; തേരുകളെയും കുതിരകളെയും രക്ഷിച്ച
തെവയെവകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേ
രുവിൻ! 22

അശ്വികളേ, ശതകൃതുകളേ, അജ്ജനപുത്രനായ കുസൻ, തുർ
വീതി, ദഭീതി എന്നിവരെ നിങ്ങൾ സ്വാസ്ഥ്യപ്പെടുത്തിയതെവ
കൊണ്ടോ; ധ്വസന്തിയെയും പുരുഷന്തിയെയും പരിപാലിച്ചതെ
വകൊണ്ടോ; ആ രക്ഷകളോടുകൂടി ഇവിടെയും വന്നുചേരുവിൻ! 23

19. വിമദനെ സപത്നീകനാക്കിയതു്—വിമദനെന്ന രാജർഷിയുവാവി
നു പുരുമിത്രന്റെ മകളെ കൊടുപ്പിച്ചതു്. കൊണ്ടുകൊടുത്തതു്—വിമദനെന്നെ.

20. ഹവിർദ്വാരാവു്—യജമാനൻ. അഗ്രിഗു, ഋതസ്തപ് എന്നിവർ, ഭു
ജിമാർ.

21. കൃശാനു—സോമപാലനാരിൽ ഒരാൾ. യുവാവു്—തരുണനായ പു
രുഷൻ. അരുമത്തേൻ പ്രിയപ്പെട്ട ദത്ത.

22. നേതാവു്—യജമാനൻ. നിലം=കൃഷിഭൂമി. തേരുകളെയും കുതിര
കളെയും—യജമാനന്റെ.

23. ശതകൃതക്കൾ = ബഹുവിധകർമ്മക്കൾ. അജ്ജനൻ എന്നതു് ഇദ്ദേ
ഹന്റെ ഒരു ഗുഹ്യാനുഗമത്രേ. തുർവീതി, ദഭീതി; ധ്വസന്തി, പുരുഷന്തി എന്നിവരും
ഭുജിമാർതന്നെ.

അശ്വതികളേ, ഞങ്ങളുടെ വാക്കിനെ കർമ്മത്തിലെത്തിയ്ക്കുവിൻ;
കാമവർഷികളായ ദ്രസ്രരേ, ഞങ്ങളെ ബുദ്ധിമാന്മാരാക്കുവിൻ! രക്ഷ
യ്ക്കായി ഞാൻ നിങ്ങളെ പുലർക്കാലത്തു വിളിയ്ക്കുന്നു; അന്നു തന്നെ
ഞങ്ങൾക്ക് അഭ്യുദയം വരുത്തുവിൻ! 24

അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ രാവു പകലും, ഇടിവേളാ
ത്ത സൌഭാഗ്യം തന്നെ രക്ഷിയ്ക്കുമാറാകണം:

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമഭിതിയും! 25

ഏഴാമധ്യായം സമാപ്തം.

—

എട്ടാമധ്യായം

സൂക്തം 113.

കുസന്ദ്രം; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹനുസ്സു; ഉഷസ്സു ദേവത.

(കേക)

വന്നെത്തിയതാ, ജ്യോതിർവർഗ്ഗത്തിൽ മുത്തം ജ്യോതി—
സ്സു;—നതപ്രഭു പാറീ, നേരറിവുണ്ടാംവണ്ണം:
അർക്കിൻനിന്നല്ലോ, സഞ്ചാരയായ് നിശ;—യവ—
ഉക്കണക്കഷ്ണിനെച്ചരമാംശത്താൽപ്പൊറാം! 1

24. കർമ്മത്തിലെത്തിയ്ക്കുവിൻ—ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു, ഞങ്ങൾ പറയുന്നതു
ചെയ്യിക്കുവിൻ.

25. അതിനെ—ഞങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിച്ചതിനെ.

സൂക്തം 113.

1. മറ്റു ജ്യോതിസ്സുകൾ, അവയെ മാത്രമേ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നുള്ളു; ഉഷ
സ്സുകുന്ന ജ്യോതിസ്സാകട്ടേ, ഇരുട്ടുകുറിച്ചു ലോകത്തെത്തെയല്ലാം പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നു.
പാറീ—വ്യാപിച്ചു. നേരറിവ്=വസ്തുബോധം. അർക്കിൻനിന്നു—അസ്തമി
യ്ക്കുന്ന സൂര്യൻ രാത്രിയെ ഉൾപാടിപ്പിച്ചു; അവൾ (രാത്രി) അക്കണക്കു (അതേ
വിധം) ചരമാംശത്താൽ (അന്ത്യയുഗംകൊണ്ടു) ഉഷസ്സിനെ പ്രസവിച്ചു.

വെൺനിറം മിന്നും പുലർവേള, പൊൻകിടാവുള്ളോരം
വന്നെത്തി; കരിമെയ്താളിടങ്ങളിവരക്കേകീ;
ഇമ്മുതിരഹിതമാർ തുല്യബന്ധുക്കൾ നിറം
തമ്മിൽ മായ്ചഥ മുപ്പും പിമ്പുമായുടോസിപ്പൂ! 2

ഒന്നുതാൻ മാർഗ്ഗം സഹോദരിമാർ:—നന്നമാ—
കുന്നതിൽത്താനേ താനേ ചരിപ്പു ദേവാദേശാൽ.
അന്യോന്യമഴലേകാ, നില്ക്കില്ല, സുഭാമാർ,
ഭിന്നതയിലുമെകൃപുണ്ട രാത്രിഷണ്ഡകൾ! 3

അറിഞ്ഞു: സുശോഭയാം വാഗ്ജനയിത്രിയിവരും;
തുറന്നു, പരിപൂജ്യ നമ്മൾതൻ പടികളെ;
വെളിച്ചം വീശി, ക്ഷാത്രിയനനു നമ്മൾക്കു ധനം;
പുലരി പുറത്തു തുപ്പുന്നു, പാരിനെയെല്ലാം! 4

ചുരുണ്ടുകിടന്നോനെ നടത്തീ മഹോനി;—യി—
ങ്ങരുളീ മാർഗ്ഗം, ഭൂതനിയ്ക്കി, ഷ്ടിയ്ക്കു ധനത്തിന്നും:

2. പുലർവേള=ഉഷസ്സ്, പൊൻകിടാവ്—പൊന്നുപോലെ പ്രിയപ്പെട്ട, കനകപ്രഭനായ കുട്ടി, സൂര്യൻ. കരിമെയ്താൾ—രാത്രി. ഇടങ്ങളിവരക്കേകീ—തന്റെ സ്ഥാനമൊക്കെ ഉഷസ്സിന് ഓടിക്കൊടുത്തു. ഇമ്മുതിരഹിതമാർ—മരണമില്ലാത്ത (നിത്യം ആവിർഭവിക്കുന്ന) രാത്രിയും ഉഷസ്സും. തുല്യബന്ധുക്കൾ—അസ്ഥമില്ലാത്ത സൂര്യൻ രാത്രിയും ഉദിക്കുന്ന സൂര്യൻ ഉഷസ്സിനും ബന്ധുവാണല്ലോ. നിറം തമ്മിൽ മായ്ച—രാത്രി ഉഷസ്സിന്റെ പ്രകാശത്തെയും, ഉഷസ്സ് രാത്രിയുടെ കറുപ്പിനെയും മാറ്റുന്നു.

3. സഹോദരിമാർ=ജ്യേഷ്ഠാനുജമാർ. അനന്തമാകുന്ന (അറമില്ലാത്ത ആകാശമാകുന്ന) അതിൽ—മാർഗ്ഗത്തിൽ. ദേവാദേശാൽ—സൂര്യന്റെ ആജ്ഞമൂലം. അഴലേകാ—ഉപദ്രവിക്കില്ല. നില്ക്കില്ല—സർവദാ അവിടവിടെ സഞ്ചരിക്കുന്നു.

4. അറിഞ്ഞു—ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായി. വാഗ്ജനയിത്രി—ശബ്ദങ്ങളെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നവരും; ഉഷഃകാലത്തു പക്ഷിമൃഗാദികൾ ശബ്ദിച്ചുതുടങ്ങുമല്ലോ. പടികളെ തുറന്നു—ദർശനപ്രതിബന്ധം നീക്കി. പുറത്തു തുപ്പുന്നു—ഇതേ വരെ ഇരുട്ടുമൂലം മറവിലായിരുന്നവല്ലോ, ലോകം.

5. ചുരുണ്ടുകിടന്നോനെ—ഉറങ്ങിയിരുന്നവനെ. നടത്തീ—സ്വപ്നമുടക്കിയപ്പോൾ. മഹോനി = ധനവതി, ഉഷസ്സിന്റെ ഒരു പര്യയം. ഇഷ്ടി = യോഗം. ചെ

ചെറുതു കണ്ടോർക്കേകീ നൽക്കാഴ്ച; വിശാലയാം
പുലരി പുറത്തു തുപ്പുന്നു, പാരിനെയെല്ലാം! 5

ഒരുവന്നഗ്രേഷ്യുവീ, മൊരുവന്നനത്തിന്നു,—
മൊരുവന്നഭിയാത്രയ്ക്കൊ, രവന്നർത്ഥത്തിന്നും.
അരുളീ മാർഗ്ഗം, നാനാരുപജീവിതങ്ങൾക്കും.
പുലരി പുറത്തു തുപ്പുന്നു, പാരിനെയെല്ലാം! 6

ഭ്യോവിന്റെ മകളിതാ, പുലർന്നുകാണായ് വന്നു,
യൗവനമിടിയാത്തോരും, വെൺതുകിലുടുത്തവരും,
ഭൂവിലെസ്സുമസ്സുസമ്പത്തിന്നുമധീശ്വരി;
തുവുക, വെളിച്ചമിങ്ങുഷസ്സേ, സുഭഗേ, നീ! 7

പോയവരുടെയിടത്തേക്കു പോകുവോരും, വരാൻ
പോകുന്ന വളരെപ്പേർക്കേട്ടത്തി, യുഷസ്സിനും
ഇരുട്ടു പോക്കിജജീവജാലത്തെയെണ്ണീപ്പിപ്പോരും
മരണപ്പെട്ടോൻപോലുളളൊനെയുമുണർത്തുവോരും! 8

അഗ്നിയെജ്ജലിപ്പിക്കുമാറാക്കി, യുഷസ്സേ, നീ;—
യർക്കന്റെ വെളിച്ചത്താലകററീ, തിമിരം നീ;
യാഗോൽക്കമനുഷ്യരെപ്പൊത്തേക്കിറക്കി നീ;
ശ്രീകരമിതു മൂന്നും ചെയ്തതു, സ്വരീൽ നീയേ! 9
എന്നതൊട്ടാവാ, മുഷസ്സിന്റെയീസ്സുമാഗമം?
വന്നുപോയ് പെരുതവ, മേലിലും വരുംതാനും:

റുതു കണ്ടാക്കു്—ഇരുട്ടുമൂലം ഇത്തിരിശ്ശൈമാത്രം കണ്ടിരുന്നവക്കു്. നൽക്കാഴ്ച = സ്പഷ്ടദർശനം. വിശാലം—വ്യാപിനി.

6. അഗ്രഗ്രമായ (മഹത്തായ) ഇഷ്ടി—അഗ്നിഷോമവും മറ്റും. അഭിയാത്ര—ഗതൃക്കളോടു പൊരുതാൻ പോവുക.

7. ഭ്യോവിന്റെ മകൾ—ഉഷസ്സ്. യൗവനമിടിയാത്തോരും = നിത്യയുവതി. (മുൻസൂക്തങ്ങളിലെ ഉഷോവർണ്ണനം നോക്കുക).

8. പോയവർ—അതീതോഷസ്സുകൾ. വളരെപ്പേർക്കു്—ഭാവിനികളായ വളരെ ഉഷസ്സുകൾ. എണ്ണീപ്പിപ്പോരും—ഉറക്കം പോക്കി എഴുന്നേല്ക്കുന്നവരും.

9. പുലർകാലത്താണല്ലോ, ഹോമാഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിക്കുക. യാഗോൽക്കർ—യാഗതൽപരർ, യാഗംചെയ്യുന്നവർ. ശ്രീകരം—ശുഭം. ഉസ്വരീൽ—ഭേവകളിൽവെച്ചു്.

- ഇന്നനുവ്രജിപ്പു, മുൻപോയോരൈക്കൊതിച്ചിവരും;
 വന്നെത്തുന്നവരോടും ചേരുമേ, തേജസ്വിനി! 10
 പണ്ടുപണ്ടെത്തത്തമോഹന്ത്രിയാമുഷസ്സിനെ—
 കണ്ടുപോന്നവരായ മർത്തുരെപ്പേരും പോയ്പ്പോയ്;
 ഇന്നിതാ, നേരേ കാണായ്വന്നു നമ്മൾക്കുമവരും;
 ഇന്നിമേൽ നിശകളിൽക്കാണേമാരും ദൃശം പോകും! 11
 വൈരിയെപ്പോക്കുന്നവരും, യാഗാത്ഥം പിറന്നവരും,
 നേരു പാലിപ്പോരും, ശബ്ദാൽപാദിനി സുഖവതി,
 ദേവയജ്ഞത്തെ വഹിക്കുന്നവരും, സുമംഗലി—
 തുവുക, വെളിച്ചമിങ്ങാര്യയാമുഷസ്സേ, നീ! 12
 പണ്ടു നിച്ചലുമുദിച്ചിരുന്ന; മറ നീക്കി—
 കൊണ്ടിന്നും വെളിപ്പെട്ടു ധന്യയാമുഷോഭേവി;
 ഭാവിനാളുകളിലും പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുമേ;
 ശ്രീ വീശിച്ചരിയ്ക്കുന്ന, നിർജ്ജരാമരണയാരും! 13
 വെൺകളിയിടുകയായ്, വാനികലെല്ലാടത്തും;
 വൻകരിനിറം മായ്ചാരും; വിളങ്ങുമുഷോഭേവി;
 ചെങ്കുതിരകൾ ചെമ്മേ പൂട്ടപ്പെട്ടൊരു തുത്തേ—
 റികൽ വന്നണയുന്ന, പേർത്തുണർവിയറുവോരും! 14

10. സമാഗമം—വരവ്, ആവിർഭാവം. പെരുത്—വളരെ. അവ—
 ഉഷസ്സുകൾ. അനുവ്രജിക്ക—പിന്നാലെ പോവുക. കൊതിച്ചു—സഹോ
 ദരീസ്സേഹത്താൽ. വന്നെത്തുന്നവരോടും ചേരുമേ—ആഗാമിനികളും ഈ ഉഷ
 സ്സുപോലെതന്നെയായിരിക്കും.

11. തമോഹന്ത്രി—ഇരുട്ടിനെ നശിപ്പിക്കുന്നവരും. പോയ്പ്പോയ്—
 മരിച്ചുപോയി. നിശകളിൽ—രാത്രിയുടെ ഉള്ളിൽ. പോകും—മരിക്കും.

12. വൈരി—നിശാചരരായ ദ്രോഹികൾ. നേരു=സത്യം. ശബ്ദാൽ
 പാദിനി—പശുപക്ഷിയാദികളുടെ ശബ്ദങ്ങളെ ജനിപ്പിക്കുന്നവരും. സുമംഗലി—
 തോന്നിനോട് (സുര്യനോട്) ഒരീയ്ക്കലും വേർപെടാത്തവരും. ആര്യ—അതി
 ശ്രേഷ്ഠ.

13. മറ—ഇരുട്ട്. ധന്യ—ധനവതി. ശ്രീ—ശോഭ. നിർജ്ജരാമരണ
 യാരും—ജരയും മരണവുമില്ലാത്ത കാലത്രയവ്യാപിനി.

14. വൻകരിനിറം—വലിയ ഇരുട്ട്. കരി തുടച്ചുകളഞ്ഞിട്ടാണല്ലോ,
 ചുമരിന്മേലും മറ്റും വെള്ളയടിക്കുക. ചെങ്കുതിരകൾ—തുടശ്ശികൾ; അഥവാ,
 ചെമ്മന കുതിരകൾതന്നെ.

ഏതു വേണമോ നമുക്കത്രയും ധനമേന്തി,—
 ചിത്രമാം കൊടി കാട്ടി മുതിന്നാളറിവേകി,
 അപ്പോയ വളരെപ്പേർക്കുപമാനവും, മേലി—
 ലഭോഗമിപ്പോക്കേട്ടത്തിയുമാമുഷ്ണിവരം! 15

ഏഴുനേല്ല്യവിൻ: വന്നു, ജീവചൈതന്യം നമ്മൾ—
 ക്കെ;—ഴനുള്ളന്നു തേജസ്സി;—രുളിൻ കഥ തീർന്നു;
 വഴി നന്നാക്കീടുന്ന സൂര്യനു നടക്കുവാൻ—
 തഴപ്പിച്ചിടമനമെങ്ങ,ങ്ങ ഗമിയി നാം! 16

ഉച്ചരിയ്ക്കുന്നു, മേന്മേൽബാഹുവാഹിയാം സ്തോതാം—
 വൃജലകളാമുഷ്ണുകളെപ്പറ്റി സ്തോത്രം:
 ഇപ്പൊഴുതിരൾ പോക്കുകിസ്തുതികാരന;—നം,
 സുപ്രജയിവ നല്ലകെങ്ങൾക്കും മഹോനി, നീ! 17

ഹവ്യത്തെസ്സമപ്പിച്ച മന്ത്യനേതുഷ്ണുകൾ
 സർവവീരരും പശുചാതുരമായ് പ്പലന്നിതോ;
 പടുകാരൊക്കും സ്തോത്രം കഴിഞ്ഞാലശ്വങ്ങളെ—
 കൊടുക്കുമവയോടു ചേരട്ടേ, കൃതസോമൻ! 18

ദേവമാതുരപംമൂലമടിതിയ്ക്കുതിർന്നില്ലോൾ
 പാവനകർമ്മക്കൊടി ശോഭിയി, മഹതി നീ!

15. ചിത്രം = ആശ്ചര്യകരം. കൊടി—ഉദിച്ചിന്റെ അടയാളമായ രശ്മി. ഉപമാനം—മുനാഷ്ണുകൾ. ഇതുപോലെതന്നെയായിരുന്നു. അഭോഗമിപ്പോക്ക്—വരാനിരിക്കുന്ന ഉഷ്ണുകൾക്ക്.

16. ആളുകളോടായി പറയുന്നു: തേജസ്—ഉഷ്ണിന്റെ പ്രഭ; ഇതു സൂര്യമാഗ്നത്തെ ശുചീകരിയ്ക്കുന്നു. തഴപ്പിച്ചിടം—ഉദാരന്മാർ ഭാനംകൊണ്ടു വലിപ്പിയ്ക്കുന്ന. അന്നഭാതാക്കളുള്ള പ്രദേശത്തെല്ലു പോവുക.

17. ഭാരവാഹി—സ്തുതിയുടെ ചുമതല (യാഗത്തിൽ) ഉള്ളവൻ. സുപ്രജ = നല്ല സന്താനം.

18. സർവവീരരും പശുചാതുരമായ്—എല്ലാ വീര (പുത്രാദി)രോടും ശോവൃന്ദത്തോടുംകൂടി; ഹവിസ്സു സമപ്പിച്ചവനു വളരെ വീരന്മാരും നാല്ക്കാലികളും ഉണ്ടായിവന്നു. പടുകാരൊക്കും—കെല്പുള്ള കാറ്റിനൊപ്പം തടവില്ലാതെ വേഗത്തിൽ പ്രസരിയ്ക്കുന്ന. സ്തോതാവിനു കതിരുകളെയും ഉഷ്ണുകൾ കൊടുക്കുന്നു. കൃതസോമൻ—സോമനീരൊരുക്കിയവൻ, യജമാനൻ.

ഞങ്ങൾക്കു നേർത്തൊഴുതിന്റെ മേന്മയ്ക്കായ് പ്പലനാലും;
ഞങ്ങളെപ്പാപ്പിച്ചാലും, നാട്ടിൽ നീ ജഗൽസേവ്യേ! 19

ഇന്ദ്രേഷ്വരകൾ കൊണ്ടുവരുന്ന, മാന്യം പ്രാപ്യം
മംഗളധനം, യജിക്കുന്ന സേവകനായി!
അതിനെ മാനിക്കട്ടേ, മിത്രം വരണമെന്നും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമടിതിയും! 20

സൂക്തം 114.

കത്സൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം മന്ത്രസ്തം; തദൻ ദേവത.

ഇതാ, വീരരെ ഒട്ടക്കുന്ന, പെരുമപ്പെട്ട, കപർദ്ദിയായ തദ്രന
ഞങ്ങൾ സ്തുതികൾ സംഭരിക്കുന്നു: ഇരുകാലിയ്ക്കും നാല്ക്കാലിയ്ക്കും
ശാന്തി വരുട്ടേ; ഈ ഗ്രാമത്തിൽ സർവരും അരോഗരായി
പുഷ്ടിയടയട്ടേ! 1

തദ്ര, അങ്ങു ഞങ്ങൾക്കു സുഖകരനാവുക—ഞങ്ങളെ സുഖിത
രാക്കുക. വീരരെ ഒട്ടക്കുന്ന അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ നമസ്സരിച്ചുപവരി
യ്ക്കാം. അച്ഛൻ മനു യാതൊരു ശാന്തിയും ഭയനിവൃത്തിയും ഏല്പെടു
ത്തിയോ; തദ്ര, അങ്ങു ഞങ്ങളെ അതിൽ കൊണ്ടാക്കുമാറാകണം! 2

തദ്ര, നിത്യയുവാവേ, ഞങ്ങൾ ദേവയജനത്താൽ, വീരരെ ഒട്ട
ക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ പ്രസാദം നേടുമാറാകട്ടേ! അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ
പ്രജകൾക്കു സുഖം നല്കാനായി വന്നുചേർന്നാലും: ഞങ്ങൾ

19. ദേവമാതൃത്വം—ദേവകൾ ഉഷസ്സിൽ സ്തുതികളാൽ ഉണർത്തപ്പെടുന്ന
തിനാലാണ്, ദേവമാതാവായി കല്പിക്കപ്പെട്ടത്, അഭിതിയ്ക്കു (ദേവമാതാവി
ന്റെ പേര്) എതിർന്നില്ലോ—തൃപ്ത, പാവനകർമ്മക്കൊടി—പാവനകർമ്മ
(യജ്ഞ)ത്തിന്റെ അടയാളം. നാട്ടിൽ പാർപ്പിച്ചാലും—ദേവതിയുടെ അനുഗ്രഹ
ത്താൽ ഞങ്ങൾ സ്വദേശത്തു സസുഖം വസിക്കുമാറാകട്ടേ!

20. ഉഷസ്സു യജമാനനു മികച്ച ധനം നല്കുന്നു.

സൂക്തം 114.

1. വീരർ—എതിരാളികൾ. സംഭരിക്കുന്നു—ആലോചിച്ചൊരുക്കുന്നു.
ശാന്തി—രോഗശമനം.

2. അച്ഛൻ—മനുഷ്യജനകൻ. ഏർപ്പെടുത്തിയോ—സ്വന്തം പ്രജകൾക്ക്.

പീഡിപ്പിക്കപ്പെടാത്ത പുത്രന്മാരോടുകൂടി, അവിടെയ്ക്കു ഹവിസ്സർ
പ്പിച്ചു കൊള്ളാം. 3

തേജസ്വിയും യജ്ഞസാധകനും കടിലഗാമിയും കവിയുമായ
രുദ്രനെ ഞങ്ങൾ രക്ഷയ്ക്കു വിളിയ്ക്കുന്നു: അവിടുന്നു ഞങ്ങളിൽനിന്നു
ദേവകോപത്തെ ദൂരത്തു നീക്കട്ടെ. അവിടത്തെ തിരുവുള്ളമേ
ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടു! 4

പന്നിഞ്ഞൊത്ത കെല്ലോടേ പരിശോഭിയ്ക്കുന്ന തേജസ്വിയും
ധ്യേയനുമായ കപർദ്ദിയെ നാം വണങ്ങി, വിണ്ണിൽനിന്നു വിളി
ച്ചുവരുത്തുക: അവിടുന്നു വരേണ്യങ്ങളായ മരുന്നുകൾ തൃക്കൈകളി
ലെടുത്തു, നമുക്ക് ആരോഗ്യവും കവചവും ഗൃഹവും തന്നരുളട്ടെ! 5

ഇതാ, മരുത്തുകളുടെ അച്ഛനായ രുദ്രനും, മധുരാൽ മധുരവും
വർദ്ധനവുമായ വചനം ഉച്ചരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു: അമൃത, അവിടുന്നു മനു
ഷ്യർക്കു പൊറുപ്പാൻ മതിയാകുന്ന ധനം ഞങ്ങൾക്കു തന്നരുളുക;
എന്നെയും കുഞ്ഞിന്നെയും മകനെയും സുഖിപ്പിയ്ക്കുക! 6

രുദ്ര, ഞങ്ങളുടെ കീഴവനെ, ഞങ്ങളുടെ കിടാവിനെ, ഞങ്ങളു
ടെ യുവാവിനെ, ഞങ്ങളുടെ ഗർഭിണിയെ, ഞങ്ങളുടെ അച്ഛനെ,
ഞങ്ങളുടെ അമ്മയെ, ഞങ്ങളുടെ പ്രിയശരീരങ്ങളെ, അവിടുന്നു
ദ്രോഹിയ്ക്കരുതേ! 7

രുദ്ര, ഞങ്ങളുടെ പുത്രനെയോ, ഞങ്ങളുടെ പൗത്രനെയോ,
ഞങ്ങളുടെ ആളെയോ, ഞങ്ങളുടെ ഗോക്കളെയോ, ഞങ്ങളുടെ അശ്വ
ങ്ങളെയോ അവിടുന്നു ദ്രോഹിയ്ക്കരുതേ; ഞങ്ങളുടെ വീരന്മാരെയും

3. പീഡിപ്പിയ്ക്കപ്പെടാത്ത—ഞങ്ങളുടെ പുത്രന്മാരെ ആരും ഉപദ്രവിയ്ക്ക
രുത്!

4. കടിലഗാമി—ദുഷ്ടരിൽ കളവു പ്രയോഗിയ്ക്കുന്നവൻ. കവി—ക്രാന്ത
ദർശി.

5. മരുന്നുകൾ—ഭിഷക്നമനാണ് രുദ്രനെന്നു ഒന്നാം ലൂക്കിൽ സൂചിപ്പി
ച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. കവചം—ആയുധനിവാരകമായ ചട്ട.

6. മരുത്തുകളുടെ അച്ഛൻ—മരുദുൽപത്തി പുരാണങ്ങളിലുണ്ട്. വർദ്ധനം.
—വളർച്ച (മഹത്ത്വം) വരുത്തുന്നത്; സ്തുതിക്കൊണ്ടാണല്ലോ, ദേവകൾ ഹഠിച്ചു
മഹത്ത്വപ്പെടുന്നത്. വചനം—സ്തോത്രം. കുഞ്ഞിന്നെയും മകനെയും—പുത്രനെ
യും, അവന്റെ മകനെയും.

7. ദ്രോഹിയ്ക്കരുതേ—നേരെ മറിച്ചു, രക്ഷിയ്ക്കേണമേ!

അരിശംകൊണ്ടു കൊന്നുകളയരുതേ! ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സൊരുക്കി,
എന്നെന്നും അങ്ങയെ വിളിച്ചുകൊള്ളാം. 8

ഞാൻ മന്ത്രസ്തോത്രങ്ങളെ, ഒരിടയൻപോലെ, അങ്ങയ്ക്കർപ്പിക്കുന്നു: മരുൽപിതാവേ, ഞങ്ങൾക്കു സുഖം തന്നരുളുക! സുഖത്തെ
തുലോം ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതും ശോഭനവുമാണല്ലോ, അങ്ങയുടെ
തിരുവുള്ളം; അതിനാൽ ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ രക്ഷയെ വരിച്ചു
കൊള്ളുന്നു. 9

വീരരെ ഒട്ടക്കുന്നവനേ, അങ്ങയുടെ ഗോഹൃത്യവും നരഹൃത്യ
വും ഞങ്ങളിൽനിന്നു് അകന്നുനില്ക്കട്ടെ; അങ്ങയുടെ ധനം മതി,
ഞങ്ങൾക്കു്! ദേവ, ഞങ്ങളിൽ പ്രസാദിക്കുക; ഞങ്ങളെപ്പറ്റി
കവിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്യുക; രണ്ടിന്റെയും നാഥ, ഞങ്ങൾക്കു സുഖം
തന്നരുളുക. 10

രക്ഷയ്ക്കായി നാം ചൊല്ലിക്കഴിഞ്ഞു. തന്തിരുവടിയ്ക്കു നമസ്തോ
രം: മരുത്തപാനായ രുദ്രൻ നമ്മുടെ വിളി കേൾക്കട്ടെ!

(കേക)

അതിനെ മാനിയ്ക്കട്ടേ, മിത്രനും വരണനും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമഭിതിയും! 11

സൂക്തം 115.

കത്സൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; സൂര്യൻ ദേവത.

(കേക)

മിത്രനും വരണനുമഗ്നിയ്ക്കും മിഴിയായ
ചിത്രമാമൊരു കതിർച്ചാർത്തുദിച്ചതോടൊപ്പം

9. ഒരിടയൻപോലെ—കാലത്തു മേയ്ക്കാൻ ഏറ്റുവാങ്ങിയ കാലികളെ
ഇടയൻ വൈകുന്നേരം ഉടമസ്ഥരെ തിരിച്ചെല്പിക്കുന്നതുപോലെ, ഞങ്ങൾ വോ
കൽനിന്നു ലഭിച്ച സ്തോത്രമന്ത്രങ്ങളെ വോകൽ പ്രത്യർപ്പിക്കുന്നു. തിരുവുള്ളം—അ
നുഗ്രഹബുദ്ധി, പ്രസാദം.

10. അകന്നുനിൽക്കട്ടെ—ഞങ്ങളെ ബാധിയ്ക്കരുത്. കവിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്യ
ക—പക്ഷപാതേന പ്രശംസിക്കുക. രണ്ടിന്റെയും—ഭൂമ്യന്തരീക്ഷങ്ങളുടെ.

11. ചൊല്ലിക്കഴിഞ്ഞു—സ്തോത്രം.

ദ്യോവുമന്തരിക്ഷവും ഭൂമിയും നിറഞ്ഞുപോയ്;
 സ്ഥാവരങ്ങൾക്കും ചരങ്ങൾക്കുമാത്മാവി, സൂര്യൻ! 1
 ആരുദിയില്ലവോൾ, ദേവകാമരാം നേതാക്കന്മാർ
 ചങ്ങവായ് ചുരിപ്പിച്ചു, നകത്തെ ശ്രേയസ്സിനായ്;
 ആ രചിരയാമുഷോഭേവിതൻ പിമ്പേ കൂടി—
 പ്പോരുന്ന സൂര്യൻ, പെണ്ണിൻ പിന്നാലേ പുമാൻപോലെ. 2
 ചിത്രാംഗർ, വിചിത്രാഭർ, നതിയാലിമ്പംകൊൾവോർ
 ഭദ്രങ്ങൾ, ഹരിത്തുകൾ, സൂര്യന്റെ തുരംഗങ്ങൾ
 വണങ്ങപ്പെട്ടുകൊണ്ടു വന്നെത്തി, വാനിൻമീതേ:
 ക്ഷണത്താലിവ ചുറ്റിനടക്കും, ദ്യോഭൂക്കളെ! 3
 ഇതു സൂര്യന്റെയൊരു മഹത്വം, മിതീശത്വം:
 കതിർ കർമ്മത്തിൻമധ്യേ താൻ തിരിച്ചെടുത്തേയ്ക്കും;
 തേരിൽനിന്നുശ്വങ്ങളെഴിച്ചുവിട്ടാലപ്പോൾ,—
 പ്പാരിലെമ്പാടും രാത്രി വിരിയ്ക്കും, കരിമ്പടം! 4
 മിത്രനും വരണനും വെളിച്ചം നല്കിക്കൊണ്ടു
 പൊൽത്തിരുവുടലാർക്കു കാട്ടുന്നു, വാനിൻമധ്യേ;

സൂക്തം 115.

1. മിഴി—കാഴ്ചയുണ്ടാക്കുന്നതു്. നിറഞ്ഞു—പ്രകാശംകൊണ്ടു്. ആത്മാവു്—സർവ്വജ്ഞാതനും ജീവഭൂതൻ.
2. ദേവകാമർ—ദേവപ്രീതി ഇച്ഛിക്കുന്നവർ. നകത്തെ ചുരിപ്പിച്ചു—കൃഷിപ്രവൃത്തി തുടങ്ങുന്നു. രചിര=ശോഭമാന.
3. ചിത്രാംഗർ=വിചിത്രാവയവർ. വിചിത്രാഭർ=നാനാവർണ്ണർ. നതി=സ്തുതി. ഭദ്രങ്ങൾ=മംഗളാത്മകങ്ങൾ. ഹരിത്തുകൾ—പേർ. വണങ്ങപ്പെട്ടുകൊണ്ടു—നമുളാൽ. വാനിൻമീതേ—കിഴക്കു് അന്തരീക്ഷത്തിൽ. ഇവ—സൂര്യാശ്വങ്ങൾ. ദ്യോഭൂക്കൾ=ദ്യോവാപൃഥ്വികൾ.
4. ഇതു—താഴെ പറയുന്നതു്. കർമ്മത്തിൻമധ്യേ—ആളുകളുടെ ജോലി കഴിയുന്നതിനുമുമ്പേ. താൻ കതിർ തിരിച്ചെടുത്തേയ്ക്കും—അസ്തമിച്ചു എന്നു വരും. അഴിച്ചുവിട്ടാൽ—യാത്ര നിർത്തിയാൽ, അസ്തമിച്ചാൽ. കരിമ്പടം—ഇരുട്ടു്.
5. പൊൽത്തിരുവുടൽ=പൊന്നുപോലെയുള്ള സ്വരൂപം. ശക്തം—തമോ

ശക്തവുമനന്തവുമായി വെളുപ്പൊന്നി-
ങ്ങെത്തിപ്പു ഹരിത്തുകൾ, മറെറാരു കുറുപ്പുമേ!

5

ദേവരേ, പിന്മാറിപ്പിന്നെ,ങ്ങളെപ്പാപം, ദോഷ-
മീവകകളിൽനിന്നീ,യാദിത്യോദയത്തിങ്കൽ!

അതിനെ മാനിഞ്ഞുട്ടേ, മിത്രം വരണമെന്നും
ക്ഷിതിയുമാകാശവും സിന്ധുവുമെതിയും!

6

സൂക്തം 116.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

ദർഭ മുറിയുന്നതുപോലെ, ഞാൻ നാസത്യർക്കു സ്തുതിയൊരുക്കുന്നു; അതിനെ, കാര്യ മോലജലത്തെ എന്നുപോലെ ഉതിർക്കേയും ചെയ്യുന്നു. ഇവരാണല്ലോ, ചെറുപ്പക്കാരനായ വിമദനും, സൈന്യത്തെ തട്ടിനീക്കുന്ന തേർകൊണ്ടു ഭാര്യയെ കൊണ്ടുകൊടുത്തത്! 1

നാസത്യരേ, ഊക്കിൽ കുതിച്ചോടുന്ന കുതിരകളാലും ദേവന്മാരുടെ പ്രേരണയാലും കൊണ്ടുചെല്ലപ്പെട്ടവരായ നിങ്ങളുടെ കഴുത

നാഗനസമർത്ഥം. ഹരിത്തുകൾ വരവിൽ വെളുപ്പും, പോക്കിൽ കുറുപ്പും (ഇരുട്ടും) ഇങ്ങു (ഈ ഭൂമിയിൽ) എത്തിപ്പു (കൊണ്ടുവരുന്നു).

6. പാപവും ദോഷവും ഞങ്ങൾക്കു പററരുതെന്നു ദേവരോടു (രശ്മികളോടോ, ദേവന്മാരോടോ) പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

സൂക്തം 116.

1. ദർഭ—ഒരു യജമാനൻ യാഗത്തിന്നു, തക്ക വലുപ്പത്തിൽ ദർപ്പേല്ലു മുറിച്ചുവെക്കുന്നതുപോലെ. മോലജലം = മോലത്തിന്റെ ഉള്ളിലിരിയ്ക്കുന്ന വെള്ളം. മഴപെയ്യുന്നതുപോലെ, ഞാൻ അവിച്ഛിന്നമായി സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു. വിമദൻ 112-ാം സൂക്തത്തിലെ 19-ാം ഋക്കിൽ സൂചിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കന്യക സ്വയംവരത്തിൽവെച്ചു യുവാവായ വിമദനെ വരിച്ചു; അതിൽ അസുയയും അരിശവും പൂണ്ടു മറ്റു രാജാക്കന്മാർ പോരിന്നു പുറപ്പെട്ടു. യുദ്ധാശക്തനായ വിമദൻ അശ്വികളെ സ്തുതിച്ചു; അവർ എതിരാളികളെ തോല്പിച്ചു, വധുവിനെ വിമദനോട് ചേർത്തു.

യമസ് ഒരു വലിയ ധനമായ യുദ്ധത്തിൽ ആ ആയിരത്തെയും തോല്പിച്ചുകൊണ്ടു! 2

അശ്വതികളേ, തുഗ്രൻ ഭൂമിയിലെ സമുദ്രയാത്രയ്ക്ക്, ഒരാസനമരണൻ ധനത്തെ എന്നപോലെ കൈവിട്ടു; അവനെ നിങ്ങൾ അന്തരിക്ഷപരങ്ങളായ, വെള്ളം കടക്കാത്ത, സ്വന്തം തോണികളിൽ കൊണ്ടുപോന്നു! 3

നാസത്യരേ, മൂന്നു രാവു മൂന്നു പകലും മുഴുവൻ ഓടിക്കൊണ്ടു, നൂറു ചക്രവും ആറു കുതിരയുമുള്ള മൂന്നു തേരകൾകൊണ്ടത്രേ, നിങ്ങൾ ഭൂമിയിലെ സമുദ്രത്തിലെ മരുഭൂമിയിലും അതിന്റെ മറകരയിലും കൊണ്ടുപോന്നു! 4

യാതൊരെന്നുപിടിയുമില്ലാത്ത പെരുങ്കടലിൽ നിങ്ങൾ ചെല്ലുതു, വീരത്വംതന്നെ: അശ്വതികളേ, ഭൂമിയിലെ നിങ്ങൾ നൂറു ചുക്കാൻമുള്ള തോണിയിൽ കേറി, ഗൃഹത്തിൽ കൊണ്ടുപോന്നു! 5

അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ അലാശ്വസ്തൻ ഒരു വെള്ളക്കുതിരയെ കൊടുത്തുവല്ലോ; അതു സഭാ നന്മ വരുത്തിപ്പോന്നു. നിങ്ങളുടെ ആ ദാനം മഹത്താണ്, കീർത്തിനീയമാണ്; പേരുവിന്റെ ആ പടക്കുതിര എന്നെന്നും വിളിക്കപ്പെടേണ്ടതത്രേ. 6

നേതാക്കളേ, സ്തുതിച്ച അംഗീരോവംശ്യനായ കക്ഷീവാനു നിങ്ങൾ വമ്പിച്ച ബുദ്ധി കല്പിച്ചുകൊടുത്തു. സ്വന്തം യുദ്ധാശ്വത്തി

2. കഴുത—പ്രജാപതി നിങ്ങൾക്കു തന്ന വാഹനം. യമസ് ഒരു സമ്പത്താണല്ലോ, വളരെ മരണങ്ങൾ നടക്കുന്ന യുദ്ധം. ആ ആയിരം—വിമരണോടു യുദ്ധത്തിന്നു ചെന്ന വളരെ രാജാക്കന്മാർ.

3. തുഗ്രൻ എന്ന രാജാവു ദ്വീപാന്തരത്തിലെ ശത്രുക്കളെ ജയിപ്പാൻ സ്വപത്രനായ ഭൂമിയിലെ സൈന്യത്തോടൊപ്പം സമുദ്രമാഗ്നേയ അയച്ചു. വളരെ ദൂരം പിന്നിട്ടതിനുശേഷം, തോണി കാറ്റിനാൽ പൊളിഞ്ഞതിനാൽ രാജകുമാരൻ സൈന്യവും കടലിൽ മുങ്ങിപ്പോയി. അപ്പോൾ കുമാരൻ അശ്വതികളെ സ്തുതിച്ചു. അവർ പ്രസാദിച്ച സൈന്യനായ ഭൂമിയിലെ സ്വന്തം തോണികളിലും തേരകളിലും കേറി രാജധാനിയിൽ കൊണ്ടുപോന്നു. ആ തോണികൾ അന്തരിക്ഷത്തിലും സഞ്ചരിയ്ക്കും.

6. അലാശ്വസ്തൻ—പേരു എന്ന രാജാവി. നന്മ—വിജയം. വിളിക്കപ്പെടേണ്ടത്—ഞങ്ങളാലും ആഹ്വാനവും.

ന്റെ കളവാകുന്ന 'മുട്ടിപ്പാനി'യിൽനിന്നു മദ്യം പകർന്നു നിങ്ങൾ
നൂറു കടം നിറച്ചു! 7

കത്തിപ്പിടിച്ച തീ നിങ്ങൾ പച്ചവെള്ളം പാററി കെടുത്തു;
കെല്പുണ്ടാക്കുന്ന ഭക്ഷണവും കൊടുത്തു. അങ്ങനെ, ഇരുട്ടിൽ കമി
ഴ്ത്തിയിടപ്പെട്ടിരുന്ന അത്രിയെ ഒരംഗഭംഗവും വരാതെ, അപാ
യത്തിൽനിന്നുദ്ധരിച്ചു! 8

നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ ഒരു കിണർ പഠിച്ചെടുത്തു, കീഴ്ഭാഗം
മുകളിലും ദ്വാരം താഴത്തുമാക്കി ചെരിച്ചുപിടിച്ചു; അതിൽനിന്നു,
ഹവിസ്സു നല്കിപ്പോന്ന സഹനശീലനായ ഗോതമനു ദാഹം മാറ്റു
മാറ്റു കുടിപ്പാൻ വെള്ളം പകർന്നുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു! 9

നാസത്യരേ, ദന്ത്രരേ, നിങ്ങൾ കിഴവനായ ച്യവനങ്കൽ
നിന്നു ജര ഒരു കപ്പായംപോലെ അഴിച്ചുനീക്കി; ആ പരിത്യക്ത
ന്നു ആയുസ്സു വർദ്ധിപ്പിച്ചു; ഒടുവിൽ അദ്ദേഹത്തെ കന്യകമാരുടെ
കണവനമാക്കി! 10

നേതാക്കളായ നാസത്യരേ, ശ്യാഘ്യവും ആരാധ്യവുമാകുന്നു,
നിങ്ങളുടെ ആ അഭിഗന്തവ്യവും വരണീയവുമായ കർമ്മം: വിദഗ്ദ്ധ
ന്മാരായ നിങ്ങൾ കിണററിൽ ഒളിപ്പിക്കപ്പെട്ട വന്ദനനെ,—ഒരു
നിധിയെ എന്നപോലെ പ്രത്യുദ്ധരിച്ചുവല്ലോ! 11

7. കക്ഷീവാനം—കക്ഷീവാണെന്ന എന്നിരുന്ന. മുട്ടിപ്പാനി—വാറുകടം.
അതിൽനിന്നു മദ്യസമ്പാദകർ മദ്യം പകർന്നതുപോലെ, നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ക
തിരയുടെ കളമ്പിൽനിന്നു മദ്യം പകർന്നു, വളരെ കടം നിറച്ചു.

8. അത്രി എന്ന ഋഷിയെ അസുരന്മാർ വളരെ ദാരുണങ്ങളായ ഒരുതരം യന്ത്ര
ത്തിൽ കമിപ്പിക്കുവാൻ, ഉമിത്തീയുകൊണ്ടു ദഹിപ്പിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ
അദ്ദേഹം അശ്വികളെ സ്തുതിച്ചു; അവർ അദ്ദേഹത്തെ മോചിപ്പിച്ചു.

9. ഗോതമെന്ന ഋഷി ഒരു മരുഭൂമിയിൽ ദാഹിച്ചു വലഞ്ഞു അശ്വി
കളെ സ്തുതിച്ചു. അവർ മറ്റൊരേടത്തുനിന്നു ഒരു കിണർ എടുത്തുകൊണ്ടുവന്നു
ഋഷിയ്ക്കു വെള്ളം വേണ്ടുവോളം കൊടുത്തു.

10. പരിത്യക്തൻ—പുത്രാദികളാൽ ത്യജിക്കപ്പെട്ടവൻ. ച്യവനൻ വീ
ണ്ടു യുവാവാക്കപ്പെട്ട കഥ പുരാണങ്ങളിലുണ്ട്.

11. അഭിഗന്തവ്യം—സേവനീയം. ഒളിപ്പിക്കപ്പെട്ട—അസുരന്മാരാൽ കി
ണററിനടിയിൽ വിഴിയിക്കപ്പെട്ട. വന്ദനൻ—ഋഷി.

നേതാക്കളേ, അഥർവപുത്രൻ ദധ്യംഗ് (ദധീചൻ, ദധീചി) നിങ്ങൾക്ക് ഈ മധുവിദ്യ ചൊല്ലിത്തന്നതു കതിരത്തലകൊണ്ടാണല്ലോ; നിങ്ങളുടെ ആ ഉഗ്രകർമ്മത്തെ ഞാൻ ധനത്തിനുവേണ്ടി, ഇടി മഴയെ എന്നപോലെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു! 12

കൈ നീണ്ടുരുണ്ട നാസത്യരേ, മഹത്തായ സ്തോത്രത്തിനു ഫലമുള്ളവരെന്ന അശ്വികളേ, ബുദ്ധിമതിയായ വധ്രിമതി നിങ്ങളെ വീണ്ടും വീണ്ടും വിളിച്ചു; അതു നിങ്ങൾ ഗുരുവിന്റേതുപോലെ ചെവിക്കൊണ്ടു; അവരക്കു ഹിരണ്യഹസ്തനെ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു! 13

നേതാക്കളായ നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ ഒരു കാടയടിയാൻപിടയെ, പിടികൂടിയ ചെന്നായയുടെ വായിൽനിന്നു വിടുവിച്ചു! മഹാഭജരേ, സ്തുതിയ്ക്കുന്ന കവിയ്ക്കു നിങ്ങൾ കാഴ്ചയുണ്ടാക്കി! 14

വേലന്റെ വിശ്വപലയുടെ കണങ്കാൽ, ഒരു പക്ഷിയുടെ ചിറകെന്നപോലെ യുദ്ധത്തിൽ വെട്ടിമുറിയ്ക്കുകയുണ്ടായല്ലോ; നിങ്ങൾ രാത്രിയിൽ ചെന്നു, അപ്പോൾത്തന്നെ അവരക്കു, ധനം കൈക്കലാക്കി പോകാൻ ഇരിമ്പുകാൽ വെച്ചുകൊടുത്തു! 15

നൂറ്റാടുകളെ നറുക്കി പെൺചെന്നായയ്ക്കു കൊടുത്ത ഋഗ്വേദം അച്ഛൻ ശപിച്ചു കരുടനാക്കിക്കളഞ്ഞു; നാസത്യരേ, ദസ്യരേ, അ

12. ഇത്രൻ ദധ്യംഗിനു മധുവിദ്യ ഉപദേശിച്ചു. 'ഇതു മറ്റൊരാൾക്കു പറഞ്ഞുകൊടുത്താൽ ഭവാന്റെ തല ഞാൻ വെട്ടും' എന്നു താക്കീതും ചെയ്തു. ഇതു കാരണം, അശ്വികൾ ദധ്യംഗിന്റെ തല വെട്ടി മറ്റൊരേടത്തു കഴിച്ചിട്ടിട്ടു്, അദ്ദേഹത്തിന്നു് ഒരുശ്വത്തിന്റെ തല വെട്ടിയെടുത്തു പകരം വെച്ചുകൊടുത്തു. ആ കതിരത്തലകൊണ്ടത്രേ, ദധ്യംഗ് അശ്വികളെ മധുവിദ്യ പഠിപ്പിച്ചതു്. പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ ദൃഷ്ടിയ്ക്കു, കതിരത്തല നീക്കി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലതന്നെ വെച്ചുകൊടുത്തു. രണ്ടും ഉഗ്രകർമ്മംതന്നെ!

13. വധ്രിമതി എന്ന രാജപുത്രിയ്ക്കു് ഒരു നപുംസകമാണു്, ഭർത്താവായിത്തീർന്നതു്. അവൾ പുത്രനുണ്ടാകാൻവേണ്ടി അശ്വികളെ വിളിച്ചു. അവർ അവളെ പ്രാപിച്ചു, ഹിരണ്യഹസ്തനെന്ന ഒരു പുത്രനെ കൊടുത്തു. ഗുരുവിന്റേതുപോലെ—ഗുരുവിന്റെ വിളി കേൾക്കുമ്പോഴത്തെ ആദരവോടെ.

14. കവി—കരുടനായ ഒരു ദൃഷ്ടി.

15. വിശ്വപല—112-ാം സൂക്തത്തിലെ 10-ാം ദൃഷ്ടി പ്രസ്താവിയ്ക്കപ്പെട്ടവൾ.

16. അശ്വികളുടെ വാഹനമായ ഗർഭഭം. ഒരു പെൺചെന്നായയായിച്ചമഞ്ഞു, വൃഷാഗീരെന്ന രാജർഷിയുടെ പുത്രനായ ഋഗ്വേദത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു

അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ വശനെ നാളൊന്നിന്നു രമ്യമായ ആയിരം പണം കിട്ടുന്നവനാക്കി സംരക്ഷിച്ചു! വൃഷാക്കളേ, ഇന്ദ്രനോടുകൂടിയ നിങ്ങൾ പൃഥ്വിയുടെ ദുഃഖകാരികളായ ശത്രുക്കളെ കൊന്നൊടുക്കി!

21

ഋഷികളെ പൂത്രനായ ശരണു കടിപ്പാൻ, നിങ്ങൾ ഒരു കണ്ടുകിണറ്റിൽനിന്നു വെള്ളം മുക്കളിൽ വരുത്തി! നാസത്യരേ, കർമ്മംകൊണ്ടു ശ്രാന്തനായ ശയ്യവിന്റെ പേറ്റുന്നിന്നു പയ്യിന്നു നിങ്ങൾ കറവുണ്ടാക്കി!

22

രക്ഷിയ്ക്കേണമേ എന്നു സ്തുതിക്കുന്ന ഋജുശീലനായ കൃഷ്ണപുത്രൻ വിശ്വകർമ്മനാസത്യരേ, നിങ്ങൾ സ്വകർമ്മത്താൽ വിഷ്ണുപാപനെ, പോഷ്ട്യായ മാടിനെ എന്നപോലെ കാട്ടിക്കൊടുത്തു!

23

കൊല്ലാൻ കടംകയർക്കൊണ്ടു കെട്ടിവരിഞ്ഞു വെള്ളത്തിലിടപ്പെട്ട രേവേൻ പത്തു രാവും ഒമ്പതു പകലും ആവതില്ലാതെ വെള്ളത്തിൽ കിടന്നു; ചുട്ടപഴുപ്പിച്ചതുപോലിരുന്ന അദ്ദേഹത്തെ നിങ്ങൾ, സൂര്യംകൊണ്ടു സോമത്തെ എന്നപോലെ എടുത്തു പൊക്കി!

24

അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ കല്പിച്ചുചെയ്തവ ഞാൻ പറഞ്ഞൊപ്പിച്ചു. ഞാൻ നല്ല ഗോക്കളോടും നല്ല വീരരോടുംകൂടി, ഇവിടെ അധി

21. വശൻ—ഒരു ഋഷി. പണം—നാണ്യം. പൃഥ്വിയുടെ—ഒരു രാജാവ്.

22. കർമ്മംകൊണ്ടു—യുഷ്മൽപരിചരണംനിമിത്തം. ശ്രാന്തൻ—ക്ഷീണിച്ചവൻ.

23. വിശ്വകർമ്മൻ—ഒരു ഋഷി; ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ വിഷ്ണുപാപനെ കാണാതാവുകയുണ്ടായി. മാടിനെ എന്നപോലെ—കാണാതായ ഒരു പശുവിനെ വല്ലവരും ഉടമസ്ഥന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെടുത്തുന്നതുപോലെ.

24. രേവേൻ—112-ാം സൂക്തത്തിലെ 5-ാം ഋക്കിൽ പ്രസ്താവിയിരിക്കുന്ന ഋഷി; ഇദ്ദേഹത്തെ അസുരന്മാർ വെള്ളത്തിൽ കൊണ്ടിട്ടു. രേവേൻ ദേഹം, അന്തസ്സാപാധികൃതം, തൊട്ടാൽപ്പൊള്ളമെന്ന സ്ഥിതിയിലെത്തിയിരുന്നു. സോമത്തെ, ഹോമിപ്പാൻ സൂര്യത്തിലെടുത്തുയർത്തുന്നതുപോലെ.

25. ഇവിടെ—ഈ നാട്ടിൽ. ഗൃഹത്തിലെക്കുന്നപോലെ—സ്വന്തം ഗൃഹം

പതിയായിത്തീരണം; കൺകാശ്വയോദേദീർഘായസ്സംനേടി, ജരയിലെയ്ക്ക, ഗൃഹത്തിലെയ്ക്കുന്നപോലെ കടക്കുമാറാകണം! 25

സൂക്തം 117.

കക്ഷിവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

അശ്വികളേ, നിങ്ങളെ മധുരസോമംകൊണ്ടു മത്തുപിടിപ്പിക്കുവാൻ, പഴയ ഹോതാവു യഥാവിധി പരിചരിയ്ക്കുന്നു: ഹവിസ്സു ദർഭയിൽ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; സ്തുതികൾ ചൊല്ലപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ നാസത്യരേ, അന്നവും ബലവും എടുത്തു വന്നുചേരുവിൻ! 1

അശ്വികളേ, നല്ലശബ്ദങ്ങളുള്ള മനോധികവേഗിയായ നിങ്ങളുടെ യാതൊരു രഥം പ്രജകളെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നുവോ; നേതാക്കളേ, നിങ്ങൾ സുകൃതിയുടെ ഗൃഹത്തിൽ പോകുന്നതു യാതൊന്നിലൂടെയോ; അതിലൂടെ ഞങ്ങളുടെ ഭവനത്തിൽ വന്നുചേരുവിൻ! 2

നേതാക്കളേ, പഞ്ചജനങ്ങളിൽപ്പെട്ട ഋഷിയായ അത്രിയെ പരിക്കൊന്നും പറ്റാതെ, പാപരൂപമായ ഉമിത്തിയ്യിൽനിന്നു നിങ്ങൾ വിടുവിച്ചു: വൃഷാക്കളേ, അതിന്നു നിങ്ങൾ ദൃഷ്ടനായ ദസ്യുവിന്റെ മായകളെ ഒന്നൊന്നായി തടുത്തു, അവനെ കൊലപ്പെടുത്തി. 3

അശ്വികളേ, നേതാക്കളേ, വൃഷാക്കളേ, ദുശ്ശേഷിതരാൽ വെള്ളത്തിലാഴ്ത്തപ്പെട്ട, അവയവങ്ങൾ വേർപെട്ടിരുന്ന രേഭഷിയെ

ഹത്തിൽ പ്രവേശിയ്ക്കാൻ ആർക്കും ക്ലേശമുണ്ടാവില്ലല്ലോ; അതുപോലെ സുഖമായി വേണം, ഞാൻ വാൽകൃത്തിലെയ്ക്ക കടക്കുക!

സൂക്തം 117.

1. എടുത്തു—ഞങ്ങൾക്കു തരുവാൻ.
2. സുകൃതി—യാഗംചെയ്യുന്നവൻ.
3. പഞ്ചജനങ്ങൾ—നാലുജാതിയും നിഷാദരും. 116-ാം സൂക്തത്തിൽ 8-ാം ശ്ലോകിൽ പറഞ്ഞതു പ്രകാരാന്തരേണ പറയുന്നു.
4. അശ്വത്തെ എന്നപോലെ—രോഗംബാധിച്ച കരിരയെ എന്നപോലെ.

നിങ്ങൾ ഒരുശ്വത്തെ എന്നപോലെ സ്വകർമ്മത്താൽ സ്വാസ്ഥ്യപ്പെടുത്തി; നിങ്ങൾ പണ്ടു ചെയ്തതൊന്നും പഴുകിപ്പോകില്ല! 4

ദ്രൗരേ, അശ്വികളേ, ഭൂമിയുടെ മടിയിൽ ഉറങ്ങുന്നവൻപോലെ ഇരുളിൽ കിടന്ന സൂര്യനൊത്ത വന്ദനനെ, കഴിച്ചിട്ട ഒരു ദർശനീയമായ സ്വസ്ഥ്യാഭരണത്തെയെന്നപോലെ നിങ്ങൾ പൊക്കിയെടുത്തു! 5

നേതാക്കളായ നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ അച്ചെയ്തതിനെ, അംഗിരോഗോത്രജനായ കക്ഷീവാൻ അഭീഷ്ടലബ്ധിസ്ത്രായി സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നു: ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി, നിങ്ങൾ വേഗമേറിയ കുതിരയുടെ കളമ്പിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട മദ്യംകൊണ്ടു നൂറുകടം നിറച്ചുവല്ലോ! 6

നേതാക്കളേ, സ്തുതിയ്ക്കുന്ന കൃഷ്ണപുത്രനായ വിശ്വകന്നു നിങ്ങൾ വിഷ്ണുപാപനെ കാണിച്ചുകൊടുത്തു! അശ്വികളേ, അച്ഛന്റെ ഗൃഹത്തിൽ പാർത്തു നരച്ച ഘോഷയ്ക്കു നിങ്ങൾ കണവനെ നൽകി! 7

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ കുറുത്തിരുണ്ടവനും ഒരു കാന്തിമതിയെ കൊടുത്തു; കരുടനായ കണവനു കാഴ്ച വരുത്തി; ധൃഷ്ണത്തിന്റെ പുത്രനു ചെവി കേൾക്കാറാക്കി; വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങൾ അച്ചെയ്തത് എത്ര പ്രശംസനീയം! 8

അശ്വികളേ, ബഹുരൂപരായ നിങ്ങൾ ഗതിവേഗവും കെല്പും മുളളതും ആയിരം നല്ലനതും എതിരില്ലാത്തതും ശത്രുഘാതിയും സ്തുത്യവും വിജയിയുമായ ഒരുശ്വത്തെ പേടുവിന്നു കൊണ്ടുകൊടുത്തുവല്ലോ! 9

സ്വകർമ്മത്താൽ—സ്വന്തം ചികിത്സകൊണ്ട്. പഴുകിപ്പോകില്ല—എന്നും പത്തനായിരിയ്ക്കും.

6. കക്ഷീവാൻ—ഞാൻ. ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി—ആളുകൾ അപേക്ഷിച്ചതിനാൽ.

7. ഘോഷ എന്നവൾ കഷ്ടരോഗിണിയായിരുന്നു: അവളെ ആരും വരാച്ചില്ല. അതിനാൽ വിവാഹിതയാകാതെ വാർദ്ധക്യപര്യന്തം അച്ഛന്റെ ഗൃഹത്തിൽത്തന്നെ പാർത്തു. ഒടുവിൽ അശ്വിപ്രസാദത്താൽ, അവൾ രോഗമുക്തയായി, യൌവനവും വീണ്ടെടുത്തു, ഭർതൃമതിയായിച്ചമഞ്ഞു.

8. കുറുത്തിരുണ്ടവനും—ഒരുതരം കഷ്ടം പിടിച്ചു കരുവാളിച്ച ഒരൂഷിയ്ക്കു, രോഗം ശമിപ്പിച്ചു, ഒരു സന്ദർശിയെ ഭാര്യയാക്കി കൊടുത്തു. ധൃഷ്ണത്ത്—ഒരു ഋഷി; ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ ബധിരനായിരുന്നു.

9. ആയിരം—സഹസ്രധനം.

ശോഭനപ്രദാനരായ അശ്വികളേ, കേൾക്കേണ്ടുന്നവയാണ്, നിങ്ങളുടെ ഈ വീര്യങ്ങൾ! ദ്യാവാപൃഥ്വികളായ നിങ്ങളെ പ്രസാദിപ്പിക്കാൻ മന്ത്രസ്തോത്രം ഉദ്ഘോഷിക്കപ്പെടുന്നു. അംഗിരോഗോത്രക്കാർ വിളിയ്ക്കുമ്പോൾ, നിങ്ങൾ അന്നവുമായി വന്നെത്തണം; വിദ്വാനും ബലം തരണം! 10

പോഷണകർത്താക്കളായ അശ്വികളേ, നാസത്യരേ, പുത്രനാൽ അളവുപിടിച്ച സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട—അഗസ്ത്യനാൽ മന്ത്രസ്തോത്രം കൊണ്ടു വളർത്തപ്പെട്ട—നിങ്ങൾ മേധാവിസ്തു അന്നം കുറിച്ചു; വിശ്വപലയ്ക്കു കാലം വെച്ചുകൊടുത്തു! 11

സൂര്യപുത്രന്മാരേ, വൃഷാക്കളേ, അശ്വികളേ, ശയുവിനെ രക്ഷിച്ച നിങ്ങൾ, ശുക്രൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നേടത്തെയ്തു പോകുമ്പോളാണല്ലോ, രേണെ പത്താമത്തെപ്പകലിൽ, ഒരു കഴിച്ചിട്ട പൊൻകുടത്തെയെന്നപോലെ ഉദ്ധരിച്ചത്; അതെവിടെവെച്ചായിരുന്നു? 12

അശ്വികളേ, കിഴവനായ ച്യവനെ നിങ്ങൾ ചികിത്സിച്ചു വീണ്ടും ചെറുപ്പക്കാരനാക്കി! നാസത്യരേ, സൂര്യന്റെ മകൾ ശ്രീയോടു കൂടി നിങ്ങളുടെ തേരിൽ വന്നുകേറി! 13

ഋവാക്കളേ, പണ്ടേ സ്തുതിച്ചുപോന്ന തുഗ്രന്മാരേ നിങ്ങൾ വീണ്ടും സ്തോതവ്യരായിത്തീർന്നു: നിങ്ങൾ ഭുജ്യവിനെ പെരുംകടലിൽനിന്നു തോണ്ടികളിലും കുതിച്ചോടുന്ന, കുതിരകളിലുമായി കൊണ്ടു പോന്നവല്ലോ! 14

അശ്വികളേ, അച്ഛനയച്ച തുഗ്രപുത്രൻ സമുദ്രത്തിൽ മുങ്ങിയിട്ടും സങ്കടപ്പെടാതെ നിങ്ങളെ വിളിച്ചു; അദ്ദേഹത്തെ മനോവേഗികളും വൃഷാക്കളുമായ നിങ്ങൾ നന്നായി പൂട്ടിയ തേരിൽ കേറി കൊണ്ടുപോന്നു! 15

അശ്വികളേ, നിങ്ങളെ വിളിച്ചു കാടയടിയാൻപിടിയെ നിങ്ങൾ ചെന്നായയുടെ വായിൽനിന്നു വിടുവിച്ചു! നിങ്ങൾ വെററി

10. ദ്യാവാപൃഥ്വികളായ—ദ്യാവാപൃഥ്വിവീരൂപരത്രേ, അശ്വികൾ. വിദ്വാനും—നിങ്ങളെക്കേറിച്ചുള്ള സ്തോത്രം അറിയുന്ന എനിയ്ക്കും.

11. പോഷണകർത്താക്കൾ—വൈദ്യന്മാരെന്നർത്ഥം. പുത്രൻ—കുംഭസംഭവനായ മകൻ. അളവുപിടിച്ചു—തികച്ചും ഗുണാന്തരൂപമായി. മേധാവി—രേഖാജർഷി. കുറിച്ചു—രേഖാപൂർവ്വം നിക്ഷിപ്തവച്ചു!

ത്തേരിലൂടെ മലമുകളിൽ കേറി! നിങ്ങൾ വിഷ്വാക്കിന്റെ കഞ്ഞി
നെ വിഷംകൊണ്ടു കൊന്നു! 16

അശ്വതികളേ, നൂറുകൾക്കൊണ്ടു പെൺചെന്നായയെ പൂജി
ച്ചതിൽ അരിശംകൊണ്ടു അച്ഛനാൽ ഇരുട്ടിലാക്കപ്പെട്ട ഗുരോശ്വനെ
നിങ്ങൾ ചക്ഷുഷ്യാനാക്കി—കരുണ നിങ്ങൾ നല്ല കൺകാഴ്ചയു
ണ്ടാക്കി! 17

കരുണ പൊറുതിയുള്ള സ്വാസ്ഥ്യം കിട്ടാൻ ആ പെൺചെ
ന്നായ, 'ഹേ അശ്വതികളേ, വൃഷാക്കളേ, നേതാക്കളേ!' എന്നി
ങ്ങനെ വിളിക്കുക:— 'ഒരു യുവകാമകൻ പരസ്രീയെന്നപോലെ,
ഗുരോശ്വൻ എന്നിങ്ങനെ ഒരു നൂറുകൾക്കു നുറുക്കിത്തന്നു!' 18

അശ്വതികളേ, മഹത്തം സുഖജനകവുമാണ്, നിങ്ങളുടെ പാ
ലനം: സ്നേഹവ്യരേ, നിങ്ങൾ വേർപെടുപോയ അവയവങ്ങളെ
ചേർത്തിണക്കിയല്ലോ! വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങളെത്തന്നെയാണ്,
ബുദ്ധിമതി വിളിച്ചത്; നിങ്ങൾ രക്ഷയുമായി അവളുടെ അടു
ക്കലേത്തി! 19

കറുപ്പുവററി ചടച്ചു പേറുന്ന ഒരു പയ്യിനെ, നിങ്ങൾ ശയ്യ
വിന്നുവേണ്ടി, ധാരാളം പാലുള്ളതാക്കിത്തീർത്തു! പുരുമിത്രന്റെ
മകളെ നിങ്ങൾ സ്വകർമ്മത്താൽ വിമദന ഭാര്യയാക്കി കൊണ്ടു
കൊടുത്തു. 20

അശ്വതികളേ, ദ്രോഹം, നിങ്ങൾ വിദ്വാനായ മനുവിന്നുവേ
ണ്ടി, കരിക്കൊണ്ടുതേടത്തു യവം വിതപ്പിച്ചു; അന്നം കറന്നെടു
ത്തു; ദ്രോഹികളെ വളംകൊണ്ടു വധിച്ചു. ഇങ്ങനെ, നിങ്ങൾ
വന്ധിച്ച തേജസ്സു കാണിച്ചു! 21

16. വിഷ്വാക്ക—ഒരു സുരൻ. അവന്റെ കലം അശ്വതികൾ മുടിച്ചു.

17. ഇരുട്ടിലാക്കപ്പെട്ട—അന്ധനാക്കപ്പെട്ട.

18. കരുണ—ഗുരോശ്വൻ. പൊറുതി—ജീവസന്ധാരണം. പരസ്രീ
(അന്യഭാര്യ)യ്ക്കു ജാരൻ ധാരാളം ധനം കൊടുക്കുമല്ലോ. പെൺചെന്നായയുടെ കൂറ്!

19. വേർപെടുപോയ അവയവങ്ങളെ—രോദികളുടെ. ബുദ്ധിമതി—
ലോഷയോ, വിശ്വപലയോ.

20. സ്വകർമ്മത്താൽ—വിമദന്റെ എതിരാളികളോടു യുദ്ധം ചെയ്ത്.

21. അന്നം—അതിന്നു കാരണമായ വൃഷ്ടിജലം. കറന്നെടുത്തു—മോല
ത്തിരിന്നിന്.

ദൈവരേ, അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ അമർവപുത്രനായ ദധീചനു കതിരത്തല പകരംവെച്ചു; അദ്ദേഹം പ്രതിജ്ഞ പാലിപ്പാൻ, ഇന്ദ്രോപദിഷ്ടമായ മധുവിദ്യയും, പ്രവർഗ്ഗവും നിങ്ങൾക്കു ചൊല്ലിത്തന്നു! 22

കവികളേ, അശ്വികളേ, എന്റെ പേരിൽ നിങ്ങൾക്കു സദാ കനിവുണ്ടാകണം: എന്റെ എല്ലാക്കർമ്മങ്ങളും നിങ്ങൾ രക്ഷിക്കണം; നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു പ്രശംസനീയമായ വമ്പിച്ച സമ്പത്തും സന്തതിയും തന്നരുളണം! 23

വിളയാടുന്ന നേതാക്കളേ, അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ വധ്രിമതിയ്ക്കു ഹിരണ്യഹസ്തനെന്ന പുത്രനെ കല്പിച്ചുകൊടുത്തു! ശോഭനേദാനരായ അശ്വികളേ, മൂന്നു കഷ്ണമാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ശ്യാവനെ നിങ്ങൾ ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പിച്ചു! 24

അശ്വികളേ, ആളുകൾ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളവയാണ്, നിങ്ങളുടെ ഈ പഴയ വീരകർമ്മങ്ങൾ; വൃഷാക്കളേ, ഞങ്ങളും നിങ്ങളെപ്പറ്റി മന്ത്രസ്തോത്രം രചിച്ചു, നല്ല വീരരോടുകൂടി, പുകഴ്ത്തിച്ചൊല്ലുമാറാകണം! 25

സൂക്തം 118

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

അശ്വികളേ, സുഖവും ധനവുമുള്ളതും പരത്തുപോലെ പറക്കുന്നതുമായ നിങ്ങളുടെ തേരം ഇങ്ങോട്ടു വരുമാറാകട്ടെ: വൃഷാക്കളേ, മനുഷ്യന്റെ മനസ്സിനെക്കാൾ വേഗവും സാരമിറക്കി മുന്നിരിപ്പിടവും കാറ്റിന്റെ ഊക്കുമുള്ളതാണല്ലോ, അത്! 1

അശ്വികളേ, മൂന്നു സാരമിസ്ഥാനവും മൂന്നുതരത്തിൽ മൂന്നു പശുവുമുള്ള സുഖഗാമിയായ തേരിലൂടെ നിങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടു വരുവിൻ: ഞങ്ങളുടെ പൈക്കൾക്കു പാൽ പെരുപ്പിക്കുവിൻ; കതിരുകളെ ഇമ്പം പിടിപ്പിക്കുവിൻ; ഞങ്ങൾക്കു വീരരെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവിൻ! 2

22. പ്രവർഗ്ഗം—സന്ധാനകരണി എന്ന വിദ്യ.

24. മൂന്നു കഷ്ണമാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന—അസുരന്മാരാൽ. ശ്യാവൻ—ഋഷി.

25. വീരർ—പുത്രാദികൾ.

സൂക്തം 118

2. വീരർ—പുത്രാദികൾ.

ദ്രൗപദേ, അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ വടിവൊത്ത തേരിലൂടെ ശീ
 ലം വന്നെത്തി, ആദ്യതന്റെ ഈ ശ്ലോകം ശ്രവിക്കുവിൻ: ദാരി
 ദ്ര്യത്തിന്റെ നേരേ ചെല്ലുന്നവരാണു് നിങ്ങളെന്നു പണ്ടേത്തെ മേ
 ധാവികൾ പറയുന്നില്ലയോ?

3

അശ്വതികളേ, തേരിന്നു പുതിയ പരന്നു പറക്കുന്ന കുതിരകൾ
 നിങ്ങളെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ: നാസത്യരേ, വെള്ളംപോലെ
 പായുന്ന, വാനിലെ കഴുകക്കൊത്ത ആ ശ്ലാഘ്യഗമനർ നിങ്ങളെ
 ഹവിസ്ഥാനത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകാറുണ്ടല്ലോ!

4

നേതാക്കളേ, യുവതിയായ സൂര്യപുത്രി നിങ്ങളുടെ തേരിൽ
 പ്രേമത്തോടെ കേറിയല്ലോ; ആ നിങ്ങളെ, അംഗംഗിയും പതംഗ
 ഗതിയുമുള്ള ഭാസുരങ്ങളായ കുതിരകൾ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ കൊ
 ണ്ടുവരട്ടെ!

5

ദ്രൗപദേ, വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങൾ സ്വകർമ്മത്താൽ വന്ദനനെ ഉ
 ഭരിച്ചു; സ്വപേഷിതത്താൽ രേഭനെയും ഉദ്ധരിച്ചു! ഗുരൂപത്രനെ
 സമുദ്രത്തിൽനിന്നു കരയേററി! ച്യവനനെ യുവാവാക്കി!

6

അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ കമിഴ്ത്തിയിടപ്പെട്ട അത്രിയ്ക്കു, താപം
 കെടുത്തു, സുഖകരമായ ആഹാരം കല്പിച്ചുകൊടുത്തു! ശോഭനമായ
 സ്തോത്രം ശ്രവിക്കുന്ന നിങ്ങൾ ഇരുട്ടിൽ പാർപ്പിക്കപ്പെട്ട കണ്ഡന്നു
 കൺകാഴ്ചയുണ്ടാക്കി!

7

അശ്വതികളേ, പണ്ടു ശയുവിന്റെ അപേക്ഷയാൽ, പേറുന്നിന്ന
 പയ്യിനെ നിങ്ങൾ കറവുള്ളതാക്കി; കാടയടിയാൻപിടയെ കരുമന
 യിൽ നിന്നു വിടുവിച്ചു; വിശ്വപലയ്ക്കു കണകാൽ വെച്ചുകൊടുത്തു!

8

3. ആദ്യതൻ—ആദരമുള്ള സ്തോതാവ്. ശ്ലോകം— സ്തുതി. നേരേ ചെല്ലുന്നവർ—ചെറുത്തു നശിപ്പിക്കുന്നവർ.

4. കഴുകക്കൊത്ത—ഗുഗ്രവേഗികളായ.

5. പതംഗഗതി—പക്ഷികൾക്കൊത്ത പോക്ക്, ശീഘ്രഗമനം.

7. താപം = ചൂട്, ദുഃഖം. കണ്ഡന്നെ അസുരന്മാർ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജ്ഞാനം പരീക്ഷിപ്പാൻ, ഒരിരുട്ടുമറിയിലടച്ചു, 'നേരം പുലർന്നുവോ' എന്നു ചോദിച്ചു അദ്ദേഹം അശരണനായി അശ്വതികളെ സ്തുതിച്ചു.

8. കരുമന—ചെന്നായയ്ക്കുവേണ്ടുന്ന ആപത്തു്

അശ്വികളേ, ഏതിരാളികളെ വധിക്കുന്നതും, തുലോം വെല്ലുവിളിക്കുന്നതും മാറ്റമില്ലാത്ത മടക്കുന്നതും ഉഗ്രവും ആയിരം നല്ലതും, യുവാവും, ദൃഢശക്തിയും, ഇന്ദ്രനിൽനിന്നു കിട്ടിയതുമായ ഒരു വെള്ളക്കുതിരയെ നിങ്ങൾ പേട്രവിന്നു കൊടുത്തു! 9

നേതാക്കളായ അശ്വികളേ, ആ സുജനാക്കളായ നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ രക്ഷയ്ക്കായി യാചിച്ചുകൊണ്ട് ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നു: സ്തുതികൾ ശ്രവിക്കുന്ന നിങ്ങൾ ധനസമൃദ്ധമായ രഥത്തിലൂടെ, സുഖം തരാനായി വന്നുചേർന്നാലും! 10

നാസത്യരേ, പുതുവേഗത്തിൽ പറപറക്കുന്ന കുതിരയുള്ള നിങ്ങൾ സമാനപ്രീതിയോടെ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നുചേർന്നാലും: അശ്വികളേ, ശാശ്വതിയായ ഉഷസ്സിന്റെ അവസാനത്തിൽ, ഹവിസ്സൊരുക്കിയ ഞാൻ നിങ്ങളെ വിളിക്കുന്നു! 11

സൂക്തം 119.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ജഗതി ഹനുസ്സ; അശ്വികൾ ദേവത.

വളരെ അദ്ഭുതങ്ങളുള്ളതും, ജവനാശ്വയുക്തവും, മനോവേഗിയും, ആയിരം കൊടിമരം നാട്ടിയതും, നൂറു ധനങ്ങൾ ഉൾച്ചേർന്നതും, ജലാനപിതവും, സുഖസമൃദ്ധവും, സമ്പൽപ്രദവും, യജ്ഞയോഗ്യവുമായ നിങ്ങളുടെ രഥത്തെ, ഹവിസ്സു കൈക്കൊള്ളാൻ, ജീവനാർത്ഥിയായ ഞാൻ വിളിക്കുന്നു! 1

അതിന്റെ പ്രയാണത്തിൽ, സ്തുതിപ്പാനായി ബുദ്ധിയെ ഉന്മൂലമാക്കിയിരിക്കുന്നു; സ്തോത്രങ്ങൾ അവിടെ വന്നുചേരും. ഞാൻ നെ

9. മടക്കുക—പിന്തിരിപ്പിക്കുക, തോല്പിക്കുക.

സൂക്തം 119.

1. ജലം—വൃഷ്ടിജലം. യജ്ഞയോഗ്യം—യാഗത്തിൽ വിളിക്കപ്പെടേണ്ടതും.

2. അതിന്റെ—രഥത്തിന്റെ. അവിടെ—അശ്വികളുടെ അടുക്കൽ. രക്ഷി

യ്യും മറ്റും രൂപികരമാക്കിവെക്കും; രക്ഷിതാക്കളും പോന്നിരിക്കുന്നു. അശ്വതികളേ, ഊർജ്ജാനിയമമുണ്ടല്ലോ, നിങ്ങളുടെ തേരിൽ! 2

യജ്ഞം ചെയ്യുന്ന ജയശീലരായ വളരെപ്പേർ യുദ്ധത്തിൽ നശിക്കുകയും, തമ്മിൽ മത്സരിച്ചുകൊണ്ട് ഒത്തുകൂടുന്നതൊക്കെയോ; അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ തേർ തന്നെയാണു്, ഭൂമിയിൽ അറിയപ്പെടുന്നതു്! അതിലൂടെയാണല്ലോ, നിങ്ങൾ സ്നേഹിതാവിന്നു വരം കൊണ്ടുപോകാറുള്ളതു് 3

വൃഷാക്കളേ, മുങ്ങിപ്പോയ ഭുജ്യവിനെ നിങ്ങൾ സ്വയം പുട്ടിയ കതിരുകളെക്കൊണ്ടു വഹിപ്പിച്ചു, പിതാക്കളുടെ അടുക്കലോളം കൊണ്ടുപോന്നു, വിദൂരസ്ഥമായ ഗൃഹത്തിൽ എഴുന്നള്ളി! നിങ്ങൾ ദിവോദാസനെ രക്ഷിച്ചതിന്റെ മഹത്വവും മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടു്. 4

അശ്വതികളേ, നിങ്ങളുടെ വർണ്ണനീയങ്ങളായ രണ്ടുശ്വങ്ങൾ, നിങ്ങൾതന്നെ പുട്ടിയ രഥത്തെ ശോഭനമാക്കുവണ്ണം അതിന്റെ ലക്ഷ്യത്തിലെത്തിച്ചു; ഉടനേ, പന്തയപ്പെണ്ണവന്നു, 'നിങ്ങൾതന്നെ ഭർത്താക്കൾ' എന്നിങ്ങനെ, നിങ്ങളെ ഭർത്തൃത്വേന വരിച്ചു! 5

നിങ്ങൾ രേഭനെ കഷ്ടപ്പാടിയിരിക്കുന്ന കരയേററി; അത്രിയെ ചൂഴ്ന്നു കത്തിപ്പടർന്ന ഉമിത്തീ വെള്ളംകൊണ്ടു കെടുത്തു; ശയ്യവിന്റെ പയ്യിന്നു കറവുണ്ടാക്കി; വന്ദനനു ദീർഘഘോഷം കല്പിച്ചുകൊടുത്തു! 6

ദന്ത്രേ, ജര വ്യാപിച്ചു വന്ദനനെ ശിരുകൾകൾകൾ നീങ്ങൾ, ഒരു രഥത്തെ എന്നപോലെ നന്നായി പുതുക്കി! സ്മൃതിക്കുപുട്ട നിങ്ങൾ ദൃഷ്ടിയെ ഗർഭത്തിൽനിന്നു പുറത്തെടുത്തു! അങ്ങനെ, ഈ പരിചാരകനെയും നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചുതന്നു! 7

താക്കളും പോന്നിരിക്കുന്നു—ദൃഢതയുള്ളതും ഘോരദാഹശക്തിയുള്ളതും എന്നോടൊപ്പം വന്നിട്ടുണ്ടു്. ഊർജ്ജാനി—സൂര്യപുത്രിയുടെ പേർ.

3. യജ്ഞമനുഷ്ഠിച്ചവരെ പോരിൽ ജയിപ്പിപ്പാൻ നിങ്ങളുടെ തേർതന്നെയാണു് (മറ്റു ദേവകളുടെയല്ല) ഭൂമിയിലിറങ്ങാറുള്ളതു്. വരം—ശ്രേഷ്ഠവസ്തു, ധനം.

4. പിതാക്കൾ—തുഗ്രനും മറ്റും. ഗൃഹത്തിൽ—തുഗ്രന്റെ. രക്ഷിച്ചതിന്റെ—ശംഭരനെ കൊന്നതിന്റെ. മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടു്—അർത്ഥമറിയാം.

5. പന്തയപ്പെണ്ണു്—സൂര്യപുത്രിയായ സ്വയംവരവധു.

7. ഒരു രഥത്തെ എന്നപോലെ—ഒരു ശിരസ്സിനു പഴയ തേരിനെ പുതുക്കുന്നതുപോലെ. ദൃഷ്ടി—വാമദേവൻ: അദ്ദേഹം മാതൃഗർഭത്തിൽവെച്ചു് അശ്വതികളെ സ്മരിച്ചു. ഈ പരിചാരകൻ—യജമാനൻ.

തന്റെ അച്ഛൻ ചൊല്ലിയയച്ചതിനാൽ ദൂരത്തു കഷ്ടത്തിൽ പെട്ട സ്തുതിച്ചവന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നുവല്ലോ, നിങ്ങൾ; നിങ്ങളുടെ ശോഭനഗന്ധനകളായ തിരുരക്ഷകൾതന്നെയാണ്, ഇവിടെ സമീപത്തുതേടേണ്ടുന്നവ!

8

മധുശാലികളായ നിങ്ങളെ ആ തേനീച്ച മുളിസ്തുതിച്ചുവല്ലോ; അതിൻവണ്ണം, സോമംകൊണ്ടു മത്തുപിടിപ്പിക്കാൻ ഔശിജൻ വിളിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ദധീചന്റെ ഹൃദയത്തെ പരിചരണംകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തി; ഉടനേ, കതിരത്തല നിങ്ങൾക്കു (മധുവിദ്യ) ചൊല്ലിത്തരികയുംചെയ്യൂ.

9

എതിരാളികളിൽനിന്നു കരയേറും; യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുക്കൾക്കു ഭസ്കരും; ഇന്ദ്രനെപ്പോലെ ആക്രമണങ്ങൾ താങ്ങും; വീണ്ടും വീണ്ടും വേലയ്ക്കിറക്കം—ഇങ്ങനെ ഒളിമിന്നുന്ന ബഹുസ്പഷ്ടനീയമായ ഒരു വെള്ളക്കുതിരയെയാണല്ലോ, അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ പേദുവിന്നു കൊടുത്തത്!

10

— —
സൂക്തം 120.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും, കകപ്പും, കാവിരാട്ടും, നഷ്ടരൂപിയും, തനുശിരയും, ഉഷ്ണിക്കും, വിഷ്ണുരബ്ധഹതീയും, കൃതിയും, വിരാട്ടും ഛന്ദസ്സുകൾ; അശ്വികൾ ദേവത.

എന്തു നന്മ വേണ്ടു നിങ്ങൾ—

ക്കാ,ർ കനിയിയ്ക്കുന്നു നിങ്ങളിരുവരെയും?

എമ്മട്ടു പരിചരിയ്ക്കും,

നിങ്ങളെയനഭിജ്ഞനശ്വികളേ?

1

8. സ്തുതിച്ചവന്റെ—ഭജ്യവിന്റെ. തേടേണ്ടുന്നവ—മററാരുമില്ല, ഇങ്ങനെ രക്ഷിപ്പാൻ!

9. ഔശിജൻ—ഉശികുപുത്രനായ ഞാൻ. കതിരത്തല—നിങ്ങൾ ദധീചനു വെച്ചുകൊടുത്ത അശ്വശിരസ്സ്.

10. ഭസ്കരം = കടക്കാൻ വയ്യാത്തത്.

സൂക്തം 120.

1. നിങ്ങളെ എങ്ങനെ സ്തുതിയ്ക്കും, പ്രസാദിപ്പിയ്ക്കും, പരിചരിയ്ക്കും എന്നൊക്കെ ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ.

ഇങ്ങനെ ചോദിക്കുന്ന, മാ—
 യിരുവിജ്ഞാനാരോടേ വഴിയവിജ്ഞൻ;
 മററിലുറവോൻ! മന്ത്യനി—
 ലുടനീടപെടുവോര, ഗൃഹ്യരവർ. 2

ആയിരുവിജ്ഞനെയധുനാ
 ഞങ്ങൾ വിളിക്കുന്നു: വിജ്ഞരാം നിങ്ങൾ
 വേണ്ടതു ചൊല്ലിത്തരണം;
 നിങ്ങളെ ഞാൻ ഹവ്യമേകിയർച്ചിപ്പൻ. 3

അപകാരം ദേവകളോടു ചോദി—
 ക്കുന്നില്ല ഞാ;—നശ്വകളേ, വോന്മാർ
 വഷട്കൃതാശ്വര്യബലിഷ്ഠസോമം
 നകൻ, ഞങ്ങൾക്കുതരുകഭ്യമശ്രീ! 4

ഘോഷാത്മഭൂവും ഭൂവും കമിച്ചതും,
 നാസത്യരേ, നിങ്ങളെയംഗിരോഭവൻ
 പൂജിപ്പതാം സ്തോത്രവുമൊപ്പമുത്തമം;
 ഭോജ്യപ്തം വാ. വിജ്ഞനമൊക്കുകീ, പ്സിതം! 5
 കേട്ടിട്ടുണ്ടി, ടറി നട—
 നവനയെപ്പാട്ടു നിങ്ങൾ, ശുഭപതികൾ:

2. ആ ഇരുവിജ്ഞന്മാർ—വിദ്വാന്മാരായ ആ ഇരുവർ, അശ്വകൾ; അവരോടുതന്നെ ചോദിച്ചാലേ അറിയൂ. അവിജ്ഞൻ—അറിവില്ലാത്തവൻ. മന്ത്യനിലുടനീടപെടുവോൻ—സ്തുതിക്കുന്ന മനുഷ്യനിൽ അപ്പോൾത്തന്നെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ സന്നിഹിതരാകുന്നവർ.

3. നിങ്ങൾ—അശ്വകൾ.

4. അപകർ—അപരിപകൃതബലികൾ. വഷട്കൃതാശ്വര്യബലിഷ്ഠസോമം—വഷട്കാരപൂർവ്വം ഹോമിക്കപ്പെട്ടതും, ആശ്വര്യഭൂതവും, ബലിഷ്ഠ (ബലോൽപാദക)വുമായ സോമം. അതരക—തന്നാലും. ഉദ്യമശ്രീ—ഉത്സാഹസമ്പത്തും, പ്രവൃദ്ധമായ ഉത്സാഹം.

5. ഘോഷാത്മഭൂവ്—ഘോഷയുടെ പുത്രൻ, സുഹൃത്തി. കമിച്ചതും—ചൊല്ലിയ സ്തോത്രവും, അംഗിരോഭവന്റെ (കക്ഷിവാനായ ഏന്റെ) സ്തോത്രവും ഒന്നുപോലെ മികച്ചതാകുന്നു. ഭോജ്യപ്തം വാ. വിജ്ഞനം—അന്നം കിട്ടാൻ സ്തുതിക്കുന്ന വിദ്വാനായ എനിക്കും. ഇപ്പിതം കൈകേ—അഭീഷം നിറവേണ്ടെ.

ഞാൻപോലവൻ സ്തുതിച്ചാ-
 നല്ലോ, മിഴി നേടിയശ്വികളേ! 6
 നിങ്ങൾ കൊടുക്കും വന്മൃതൽ;
 നിങ്ങൾ മുടിയ്ക്കും; വസുക്കളേ, നിങ്ങൾ
 കാക്കണമെങ്ങളെ—ഞങ്ങളെ
 രക്ഷിപ്പിൻ, ചോരപീഡ പറ്റാതെ! 7
 ഞങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ നിർത്തി—
 ടരുതൊരമിത്രത്തെയും! കറവുപെക്കൾ
 ഞങ്ങളുടെ വീടുകളിൽനി—
 നെങ്ങാനും പോകൊലാ, കിടക്കാതേ! 8
 നേടുന്നെല്ലോ മുതൽ,
 വീടു പുലർത്താൻ വേൽസ്തുതിപ്രവണൻ:
 ഞങ്ങൾക്കും തരിക, ധനം;
 ഞങ്ങൾക്കും തരിക, ഗോബലാന്നങ്ങൾ! 9
 ബലിഷ്ഠരാമശ്വികൾതന്നശ്വഹീനരഥത്തെ ഞാൻ
 ഭജിപ്പു;—നതിനാൽ നന്മ കൈവരാവു, തുലാം മമ! 10
 എന്നെയൊന്നു പെരുപ്പിപ്പിറക്കി, തൃത്തേരേ,
 ധനാധ്യമേ,
 സോമപീതിയ്ക്കു നരരിൽക്കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്ന നീ! 11

6. ഇടറിനടന്നവൻ—കരുടനായ ഋഗ്വേദശാസ്ത്രം. പാട്ട്—സ്തുതി. ശുഭപേ-
 തികൾ—സൽക്കർമ്മപാലകർ.

7. വലിയ സമ്പത്തു കൊടുക്കാനും മുടിയ്ക്കാനും പോന്നവരാണ്, നി-
 ഞങ്ങൾ. വസുക്കൾ=വസിപ്പിയിരുന്നവർ, സേവകർ പാർപ്പിടം നല്കുന്നവർ. ചോ-
 രപീഡ—കള്ളന്മാരെക്കൊണ്ടുള്ള ഉപദ്രവം.

8. അമിത്രം=ശത്രു. ശത്രുക്കൾ ഞങ്ങളെ എതിർക്കരുത്. കിടക്കാതേ—
 വീട്ടിലെ തൊഴുത്തിൽ കിടക്കാതേ.

9. വോന്മാരെ സ്തുതിച്ചാൽ, കുടുംബപ്പൊറ്റിയിൽ മതിയായ മുതൽ കി-
 ങ്ങും. ഗോബലാന്നങ്ങൾ—ഗോക്കൾ, ബലം, അന്നം എന്നിവ.

10. അശ്വഹീനരഥം—അശ്വങ്ങളില്ലാതെയും ശീഘ്രം നടക്കുന്ന തേർ.

11. പെരുപ്പിറക്കുക—പുത്രപൗത്രധനാദികളാൽ സമൃദ്ധനാക്കിയാലും.
 ഇത്രത്തേരേ—അല്പയോ അശ്വികളുടെ പള്ളിത്തേരേ. സോമപീതി—സോമ
 പാനം. നരരിൽ—യജ്ഞിതനായ മനുഷ്യരുടെ അടുക്കൽ.

സ്വപ്നത്തെ ഞാൻ വെറുക്കുന്നേൻ, ഞ്ഞാത്ത ധനവാനെയും:

ആ രണ്ടു മറ്റുതിപ്പെട്ടുപോകുമല്ലോ, പൊടുന്നനെ!

12

സൂക്തം 121.

കക്ഷിവാൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഹനുസ്സു; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

നേതാക്കളെ പാലിച്ചു ധനം നല്കുന്നവൻ ദേവകാമരായ അംഗിരസ്സുകളുടെ ഈ സ്തുതികൾ എന്നു കേൾക്കും? അദ്ദേഹം മാളികയുടെ ആളുകളിൽ ചെന്നാൽ, യജ്ഞത്തിൽ പൂജനീയനായിരിയ്ക്കും, വളരെ പണിയെടുക്കും!

1

ആ ഗോനേതാവു ദ്യോവിനെ ഉറപ്പിച്ചു; തുലോം വിളങ്ങിനിന്നു, അന്നത്തിനായി, ജലധനം വെച്ചു. തങ്കൽനിന്നു ജനിച്ച രാത്രിയുടെ പിറകിലേ ആ മഹാൻ വെളിപ്പെടാറുള്ള! അദ്ദേഹം ഒരു പെൺകുതിരയെ ഗോവിന്റെ മാതാവാക്കി മാറ്റി!

2

ഉഷസ്സുകളെ തുടപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ, മനുഷ്യരായ അംഗിരസ്സുകൾക്കു നാൾതോറും ധനമയയ്ക്കുന്നവൻ, പണ്ടേത്തതായ ഈ വിളി കേൾ

12. ഉണ്ണാത്ത—അനുഭവിയ്ക്കാത്ത; ഭാഗമാണ്, ധനത്തിന്റെ പരമപ്രയോജനം; അതു ചെയ്യാത്തവന്റെ ധനവും സ്വപ്നവും ഒന്നുപോലെ ക്ഷണഭംഗമാകുന്നു. ആ രണ്ടും—സ്വപ്നവും അളക്കത്തക്കതായും. ഈ ദൃഷ്ട് ദുഃസ്വപ്നശാന്തിദമത്രേ.

സൂക്തം 121.

1. നേതാക്കൾ—സ്തുതിച്ചുതലക്കാർ. ധനം നല്കുന്നവൻ—ഇന്ദ്രൻ. അംഗിരസ്സുകളുടെ—അംഗിരോഗോത്രക്കാരായ ഞങ്ങളുടെ. മാളികയുടെ ആളുകളിൽ—ധനവാനായ യജമാനന്റെ ആളുകളുടെ (ഗൃതപിക്കുകളുടെ) അടുക്കൽ. പൂജനീയനായിരിയ്ക്കും—താൻ ആരാധനാണെങ്കിലും.

2 ഗോനേതാവ്—അസുരവൃത്തകളായ ഗോക്കളെ വീണ്ടുകൊണ്ടുപോകുന്നവൻ, ഇന്ദ്രൻ. വിളങ്ങിനിന്നു—സൂര്യരൂപമായി വർത്തിച്ചു. അന്നത്തിനായി—ഭൂമിയിൽ സസ്യാദികൾ ഉണ്ടാകാൻ. ജലധനം=വെള്ളയാകുന്ന ധനം. തങ്കൽ നിന്നു—സൂര്യാത്മാവായ തങ്കൽനിന്നു; അസ്തമിയ്ക്കുന്ന സൂര്യനാണല്ലോ, രാത്രിയുടെ ജനയിതാവ്. പിറകു—അവസാനസമയമെന്നർത്ഥം. ഒരിയ്ക്കൽ ഇന്ദ്രൻ കളിയാടി ഒരു പെൺകുതിരയിൽ ഒരു പയ്യനെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചുപോൽ.

കമോറാകട്ടെ: വജ്രത്തെ വേണ്ടേടത്തു കൊള്ളിക്കുന്നവൻ മനുഷ്യർക്കും
മനുഷ്യരുടെ നാല്ക്കാലികൾക്കും വേണ്ടി ദേവാവിനെ ഉറപ്പിച്ചു! 3

ഈ സോമത്തിന്റെ മത്തു പൂണ്ട വോൻ ഒളിപ്പിക്കപ്പെട്ട സ്തുത്യ
മായ ഗോസമൃഹത്തെ യജ്ഞത്തിനുവേണ്ടി പ്രദാനം ചെയ്തു: യുദ്ധ
ത്തിൽ ത്രിലോകോത്തരനായി വർത്തിച്ചവൻ മനുഷ്യദ്രോഹിയുടെ
ഭാരം തുറന്നരുളി! 4

ക്ഷിപ്രകാരിയായ നിന്തിരുവടിയ്ക്കായി, ഭീഷണന പിതാക്കൾ
സമൃദ്ധികരവും സുവീര്യവുമായ പാൽ കൊണ്ടുവെച്ചു; കുറവുപയ്യി
ന്റെ ആ സ്വച്ഛമായ പാലത്രേ, അങ്ങയ്ക്കു ധാരാളം നല്കപ്പെട്ടത്! 5

സ്വന്തം ഹവിസ്സുകളോടുകൂടിയ യാവ ചിലർ സ്തുത്യമായ സോ
മത്തെ യഥാസ്ഥാനം സ്രവംകൊണ്ടു കോരിപ്പകൻ പാനം ചെയ്തി
ച്ചുവോ; അവരെ ഉടൻ ആവിർഭൂതനായ തരണി—ഈ ഉഷസ്സി
ന്റെ സൂര്യൻപോലെ വിളങ്ങുന്നവൻ—ഇമ്പംകൊള്ളിക്കട്ടെ! 6

തിളങ്ങുന്ന നീർമുകിലുകൾ പണി തുടങ്ങുമ്പോൾ, ആ സൂരൻ
അന്തരിക്ഷസ്ഥനായി, വൃഷ്ടിരോധത്തെ തട്ടിനീക്കുന്നു. കർമ്മത്തി
നൊത്ത ദിവസങ്ങളിൽ പ്രാദുർഭവിക്കുന്ന നിന്തിരുവടി നടക്കാൻ
വയ്യാത്ത ഇടയനെപ്പോലും വെമ്പൽകൊള്ളിക്കുന്നു! 7

നിന്തിരുവടിയെ വളർത്താൻ, മനോഹരവും മദകരവും പാലി
ന്റെ വീര്യമുള്ളതും കാററിൻവേഗത്തിൽ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതുമായ
സോമം അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു; ഇവിടെ ഈ മഹ

3. ഉഷസ്സുകളെ തുടപ്പിക്കുന്നവൻ—സൂര്യരൂപൻ.

4. ഒളിപ്പിക്കപ്പെട്ട—അസുരരാൽ. മനുഷ്യദ്രോഹി—പണി എന്ന അസു
രൻ. ഭാരം—പൈക്കളെ ഒളിപ്പിച്ച ഗുഹയുടെ അടച്ച പഴുത്.

5. ഭീഷണന പിതാക്കൾ—ദയാവാപൃഥിവികൾ. കൊണ്ടുവെച്ചു—പൈ
ക്കളുടെ അകിട്ടിൽ. നല്കപ്പെട്ടത്—യജമാനന്മാരാൽ.

6. യഥാസ്ഥാനം—ആഹവനീയാഗ്നിസ്ഥാനത്ത്. തരണി=താരകൻ;
സൂര്യപരയാവുമെന്ന് ഈ പദം.

7. തിളങ്ങുന്ന—സൂര്യരശ്മിയേറ. പണി—വർഷണം. ആ സൂരൻ—ഇന്ദ്ര
നാകുന്ന സൂര്യൻ. നടക്കാൻ വയ്യാത്ത ഇടയൻപോലും, നേരം പുലർന്നു കണ്ടിട്ടു,
മാടുകളെ മേച്ചിൽപ്പുറത്തെക്കൊണ്ടു പോകാൻ വെമ്പുന്നു.

ത്തായ മാദകം ഇരുകതിരുകളെ കടിപ്പിച്ചാലും! മുതൽ തട്ടിയെടുക്കുന്ന വാറ്റുകാരനെ പടയാളിയായ അവിടുന്നു പറ്റത്തോല്പിച്ചാലും! 8

പുരുഷൻ, കത്സന്നവേണ്ടി ശുഷ്ണനെ വധിപ്പാൻ അവിടുന്നു വളരെ വളരെ കൊലയാളിയങ്ങളോടേ ചുറ്റും നടന്നുവല്ലോ; അപ്പോൾ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്ന് ഋഭു കൊണ്ടുവന്ന ശീശ്രവ്യംപിതായ ഇരിമ്പുവളം അവിടന്ന് ആ തെങ്ങിയുടെനേരേ വിട്ടു! 9

വജ്രപാണേ, പണ്ടു, ആ മേഘരൂപംപൂണ്ടു ഹന്താവായ ശുഷ്ണനെ അവിടുന്നു തട്ടിനീക്കിയപ്പോളാണല്ലോ, സൂര്യൻ ഇരുട്ടിന്റെ പിടിയിൽനിന്നു വിട്ടത്; അവന്റെ ബലം ആദിത്യകൾ മുടി യൊട്ടിച്ചിരുന്നതും അവിടുന്നു, പഠിച്ചുകളഞ്ഞു! 10

ഇന്ദ്ര, മഹതികളും ബലവതികളും വിസൃതപരികളുമായ ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ കർമ്മപ്രവൃത്തനായ അങ്ങയെ ഇമ്പപ്പെടുത്തി; അങ്ങു നീളെപ്പരന്ന പെരുന്തീനിയായ വൃത്രനെ വന്ധിച്ചു വളം കൊണ്ടു വെള്ളത്തിൽ പള്ളികൊള്ളിച്ചു! 11

ഇന്ദ്ര, മനുഷ്യഹിതനായ അവിടന്ന് എവയെ രക്ഷിച്ചുപോരുന്നുവോ; ആ വലിപ്പാൻ കഴിവേറിയ വാതാശ്വങ്ങളെ ശരിയ്ക്കുപുട്ടി, കേറിക്കൊണ്ടാലും: അങ്ങയ്ക്കു വൃത്രനെ വധിപ്പാൻ, മാറ്റാറെ കടക്കാൻ പോന്നതും മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്നതുമായ വളം കവിപുത്രൻ ഉശനസ്സു മുർച്ചകൂടി തന്നുവല്ലോ! 12

ഇന്ദ്ര, സൂര്യനായ ഭവോൻ ഹരിദ്രണ്ണങ്ങളായ അശ്വങ്ങളെ മെരുക്കി; ഈ ഏതശ്വവും തേരുതരം വലിച്ചിരുന്നു. അങ്ങു തൊണ്ണൂറുനദി

8. വളത്താൻ—മഹത്തപ്പെടുത്താൻ, ഹൃദയം കാൻ. മാദകം—മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന സോമനീർ. വാറ്റുകാരൻ—പരസം വാറ്റിയെടുക്കുന്നവൻ.

9. ഋഭു—തേജസ്വിയായ തപശ്വാവ്. തെങ്ങി—ഇന്ദ്രനെ വഞ്ചിപ്പാൻ, എങ്ങുമിരിയ്ക്കാതെ അലഞ്ഞുനടന്ന ശുഷ്ണസൂരൻ.

11. വിസൃതപരികൾ=വയാപ്തകൾ. കർമ്മപ്രവൃത്തൻ—വൃത്രവധത്തിലും മറ്റും ഏർപ്പെട്ടവൻ. പരന്ന—വ്യാപിച്ചു. പള്ളികൊള്ളിച്ചു—കിടത്തി; വെള്ളത്തിൽ, വീഴിച്ചു.

12 വാതാശ്വങ്ങൾ—വായുവേഗികളായ കതിരുകൾ. കേറിക്കൊണ്ടാലും—തേരിൽ. മാറ്റാറെ കടക്കാൻ പോന്നത്—ശത്രുലംഘനസമർത്ഥം. ശത്രു സംഘത്തിന്നു നദീതപം വ്യഞ്ജിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

കളുടെ അപ്പുറത്തു യജ്ഞവിഹീനരെ നിലംപൊത്തിച്ചു, കഴിയിൽ
ത്തള്ളി!

13

വജ്രിൻ, അവിടുന്നു ഞങ്ങളെ ഈ ദുർഗ്ഗതിയിൽനിന്നും, യുദ്ധം
വന്നാൽ പാപത്തിൽനിന്നും രക്ഷിക്കണം! ഞങ്ങൾക്ക് അന്നത്തി
ന്നും യശസ്സിന്നും സുഗൃതോക്തിയ്ക്കുംവേണ്ടി, തേരുകൾ, കുതിരകൾ
മുതലായ ധനവും തന്നരുളണം!

14

ധനങ്ങൾകൊണ്ടു പുജിക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവനേ, അങ്ങയുടെ ആ
നന്മനസ്സു ഞങ്ങളെ വിട്ടുപോകരുത്. അന്നങ്ങൾ ഞങ്ങളെ ചൂഴ്ച
ട്ടെ! മൗലവാവേ, ധനപതിയായ ഭവാൻ ഞങ്ങളെ ഗോക്കളിൽ
കൊണ്ടാക്കിയാലും: അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചുപോരുന്ന ഞങ്ങൾ ഇമ്പം
കൊള്ളുമാറാകട്ടെ!

15

ഒന്നാമദ്ധ്യകം സമാപ്തം.

രണ്ടാം അഷ്ടകം.

ഒന്നാമധ്യായം

സൂക്തം 122.

കക്ഷീവാൻ ഭൃഷി; ത്രിഷ്ടപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വദേവകൾ ദേവത.
(കേക)

അസ്തരോഷരേ, സംഭരിക്കുവിൻ, ഫലം പെയ്യും
രുദ്രനായ് നിജപേയയജ്ഞാനം: സ്തുധിപ്പൻ ഞാൻ,

13. ഹവിദർപ്പണങ്ങളായ അഗ്നങ്ങൾ = പച്ചക്കുതിരകൾ. ഏതൾ—സൂര്യൻ
ശബളിലെന്നിന്റെ പേർ.

14. ധനമുണ്ടാത്താലേ, അന്നവും മറ്റും ഉണ്ടാകയുള്ളവല്ലോ.

15. ഗോക്കളിൽ കൊണ്ടാക്കിയാലും—ഞങ്ങൾക്കു വളരെ ഗോക്കളെ കിട്ടി
ച്ചാലും.

സൂക്തം 122.

1. അസ്തരോഷര—ക്രോധമില്ലാത്ത ഭൃതാദികളേ. നിജപേയയജ്ഞാ
ന്നം = തങ്ങൾക്കു കടിക്കുവാവുന്ന യജ്ഞാനം, സോമരസവും മറ്റും. വിരർ—വീര്യമു

വീരരായി, ഷഡിയാൽപ്പോലെ മുപ്പാരിൻ മാററാ—
ന്മാരെ നീക്കുന്നോനെയുമമ്മരുത്തുകളെയും.

1

ബഹുമാനിയുടെ മുൻവിളിയെപ്പതിയ്ക്കാപ്പം,
ബഹുധാ വിജ്ഞാതകളായ രാവുഷസ്സുകൾ!
പൊല്ലസവുപ്പണിഞ്ഞുഷസ്സു തേജസ്സികൾ
മഗ്നാമർക്കൻപോലായ് ബാസിപ്പു രവിശ്രീയാൽ.

2

ഇമ്പമേകട്ടേ, പുററിനടക്കും പകലവ!—
നിമ്പമേകട്ടേ, നമ്മൾക്കും ബുദ്ധിമുട്ടിയാം കാര്യം!
ഇന്ദ്രപർജ്ജന്യന്മാരേ, മുർച്ചവെപ്പിപ്പിൻ ഞങ്ങൾ—
ക്കൊ!—നന്ദഗ്രഹിയ്ക്കട്ടേ, ദേവകളെല്ലാം നമ്മെ!

3

ഔശിജനിവൻ കാലേ വിളിയ്ക്കാ, മെനിയ്ക്കായി
പ്രാശിപ്പാൻ, നകരാണാ, പ്പേരാളമിരുവരെ;
നിങ്ങളുഗിയെപ്പാരം പാടിവാഴ്ത്തുവിൻ, സ്തോത്ര—
മിങ്ങോതും മനുഷ്യനായ് രണ്ടുമാതാക്കളെയും!

4

നിങ്ങളെ വിളിപ്പാനായ് ചൊൽവെന്നുശിജനാം ഞാ—
നം;—ഗപാബുത നീങ്ങാൻ ഘോഷപോലൊക്കും സ്തോത്രം;

ജള അനുചരർ. ഇഷ്ടി=ആവനാഴി; അസുകൾ എന്നർത്ഥം. നീക്കുന്നോനെയും—നീക്കുന്ന രൂഢനെയും; അമ്മരുത്തുകളെയും—അന്തരീക്ഷവർത്തികളായ മരുത്തുകളെയും. ഞാൻ സ്തുതിപ്പൻ.

2. പതിയ്ക്കാപ്പം—പതി ഭർത്താവിന്റെ വിളിയെ ആദരിയ്ക്കുന്നതു പോലെ. ബഹുധാ=പല പ്രകാരത്തിൽ; വിജ്ഞാതകൾ=അറിയപ്പെട്ടവർ; വിഖ്യാതകൾ എന്നു സാരം. പൊല്ലസവുപ്പ്—കനകവർണ്ണരശ്മിസമൃദ്ധം. തേജസ്സികൾ മഗ്നൻ—തേജസ്സാൽ ആച്ഛാദിതൻ. ഭാസിപ്പു—കാണപ്പെടുന്നു. രവിശ്രീ=സൂര്യന്റെ ശോഭ. സൂര്യന്റെ മുൻകതിരുകൾകൊണ്ടാണല്ലോ, ഉഷസ്സ് ജഗത്തിനെ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്നത്.

3. അംബ=ജലം. പർജ്ജന്യൻ—വർഷദേവൻ. ഞങ്ങൾക്കു മുർച്ചവെപ്പിപ്പിൻ—ഞങ്ങളുടെ അലസത നീക്കിയാലും.

4. കാലേ—പ്രഭാതത്തിൽ. പ്രാശിപ്പാൻ, നകരവാൻ—ചരപരോഡാശാദി ഭക്ഷിപ്പാനും, ആജ്യസോമാദി കടിപ്പാനും. ഇരുവരെ—അശ്വികളെ. സ്തോത്രമിങ്ങോതും മനുഷ്യനായ്—ഇവിടെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന എന്നിയ്ക്കുവേണ്ടി. രണ്ടുമാതാക്കൾ—അഭിമാനാഭാവേതകൾ. ദ്രുതിക്കുകൾ പരയുന്നതാണിത്.

5. നിങ്ങൾ—പൂർവ്വാക്തദേവതകൾ, അഥവാ അശ്വികൾമാത്രം. ഘോഷ, രന്റെ പാബു എന്ന തപശ്ശാഗം ശമിപ്പാൻ അശ്വികളെ സ്തുതിയ്ക്കുകയുണ്ടോ

നിങ്ങൾതൻ പ്രഭാതാവം പുഷ്യാവെക്കുറിച്ചും ഞാ-
നി,ങ്ങനിയുടെ സമ്പൽപ്രൗഢിയെക്കുറിച്ചും ഞാൻ. 5

കേരപ്പിനെൻവിളിയിതു ഹേ മിത്രാവരണരേ;
കേരപ്പിനധരഗൃഹത്തിങ്കലേവരുടേതും;
കേരക്ക നമ്മുടെ വിളി, നീർ പെയ്തു നിലങ്ങൾ ന-
ന്നാക്കുന്ന സുശ്രോതാവം വിശ്രുതദാനൻ സിന്ധു! 6

സ്തുതിപ്പനിവൻ മിത്ര, വരണ: വേദാനം
ശതഗോയുതാനത്തെച്ചേർക്കട്ടെ, കക്ഷീവാകൽ;
വന്നുചേരുകീ, വ്യാതരഥനാം പ്രിയരഥ-
ന്നുന്നതിയുടൻതന്നെ തന്നുറപ്പിപ്പാനവർ; 7

പശ്ചിമർക്കായിട്ടന്നം കൈക്കൊൾവോരെവർ; പെരു-
തശ്വം തേരിവയെന്നിത്തയ്ക്കുന്നവരെവർ;
അദ്ധനസമൃദ്ധരെ സ്തുതിപ്പൻർത്ഥാപ്തിക്കായ്:
മർത്ത്യർ നാമൊപ്പം വീരരൊത്തു നേടാവു ധനം! 8

ഹേ മിത്രാവരണരേ, ദ്രോഹിയായ് ബ്ഭവാനാർക്കു
സോമനീർ നല്കാത്തോൻ, മന്യർക്കു നല്കുന്നോൻ.

യി. ക്ഷം.—ഉചിതമായ. നിങ്ങൾതൻ—ഭവദീയനായ. പ്രഭാതാവ്—ഫല
പ്രദൻ. ഉത്തരാർദ്ധവാക്യങ്ങൾ രണ്ടിലും സ്തോത്രം ചൊൽവൻ എന്നു ചേർക്കുക.

6. അധരഗൃഹത്തിങ്കലേവരുടേതും.—യാഗശാലയിലെ എല്ലാവരുടേയും.
വിളി. കേരക്ക—കേരക്കട്ടെ. നന്നാക്കുന്ന—സസ്യസമൃദ്ധങ്ങളാക്കുന്ന. സുശ്രോ
താവ്—നമ്മുടെ വിളി നന്നായി കേൾക്കാറുള്ളവൻ. സിന്ധു—ജലദേവൻ.

7. വേദാനം = നിങ്ങളുടെ ദാനം; കക്ഷീവാകൽ (എകൽ) ശതഗോയുതാ
നത്തെ (വളരെ ഗോക്കളെയും അന്നത്തെയും) ചേർക്കട്ടെ; എനിക്കു നിങ്ങൾ
വളരെ ഗോക്കളെയും അന്നത്തെയും തരുമാറാകണം. ഈ വ്യാതരഥ (പ്രസിദ്ധ
മായ രഥത്തോടുകൂടിയവനായ പ്രിയരഥനാ (രഥപ്രിയനാ, എനിക്കു) ഉടൻ
തന്ന ഉന്നതി (സമ്പൽപ്പച്ചി) തന്നുറപ്പിപ്പാൻ (സ്ഥിരമാക്കി നിർത്താൻ)
അവർ (മിത്രാദിവേന്ദവന്മാർ) വന്നുചേരുക (വരുമാറാകട്ടെ).

8. പശ്ചിമർക്കായിട്ട്—അംഗിരോഗോത്രക്കാർക്കു കൊടുക്കാൻ. അദ്ധന
സമൃദ്ധരെ—സമ്പത്തേറിയ ദേവന്മാരെ. അർത്ഥാപ്തി = ധനലാഭം. വീരരൊത്തു
നേടാവു ധനം—പുത്രാദികളോടുകൂടി ധനം നേടാവു; ദേവപ്രസാദത്താൽ നേടുമാ
റാകട്ടെ.

9. അന്യർക്കു—ഭവദീതരദേവന്മാർക്കു, ഭവദാരാധകരുടെ ഭോഗസമൃദ്ധി ക

രോഗമൊന്നുള്ളിൽത്താൻ താൻ വെച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുമേ!
യാഗാർത്ഥം സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടതെവനൊരുക്കുമോ; 9

അവനഭ്യസ്തഹയാരൂഢനാം, നരരിൽവെ-
ച്ചധികോജ്ജ്വലാം, സ്പഷ്ട ജ്ഞത്തേജസ്സാം, ധനദനം—
ശൂന്യനായ, നാരതം പോർകളിലെല്ലാം വമ്പ-
ന്മാരെയുമെതിർക്കും, ചെന്നൊട്ടുമേ കൂസീടാതേ! 10

കേൾക്കുവിൻ സുധ തുകം മത്ത്യന്റെ വിളി, യൻപു-
ണ്ടാക്കുന്ന പുരാന്മാരേ—വന്നുചേരുവിന്മേൽ:
രക്ഷകൻ മററില്ലാത്ത രഥിതൻ മഹത്തായ
ക്ഷേത്രത്തെ പ്രശംസിപ്പോരല്ലി, വാനവർ നിങ്ങൾ? 11

‘ഇവിടെദൃശേന്ദ്രിയപോഷകം കിട്ടാൻ വിളി-
ച്ചവനിലർപ്പിയിക്കിക്കെൽപു നാ’മെന്നാർ, വാനോർ:
എവരിൽ വിഹരിപ്പൂ ധനവുമെന്നങ്ങള, —
മവരെപ്പേരും ക്ഷേത്രമേകട്ടേ, മഖങ്ങളിൽ! 12

സ്തുതിപ്പു ദേശേന്ദ്രിയപോഷകാന്നാർത്ഥം ഞങ്ങൾ,
വിധിപോലീരഞ്ചനമെടുത്തു ചെല്ലുംനേരം:

ണ്ടിട്ട് ഒരു രോഗം. (അസുയകൊണ്ടുള്ള വേദന) വെച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കും. സോമനീർ
നിങ്ങൾക്കു നല്ലാതിരിക്കുക, അന്യർക്കു നല്ലതുക—ഇതു രണ്ടും ദ്രോഹംതന്നെ.

10. അഭ്യസ്തഹയാരൂഢനാം—നട പഠിപ്പിയില്ലപ്പെട്ട കതിരുകളുടെ പുത്തു
കേറും; അവൻ ശിക്ഷിതാശ്വാങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥനാകുമെന്നർത്ഥം. അധികോജ്ജ്
സ്സ്—ബലമേറിയവൻ. സ്പഷ്ടജ്ഞത്തേജസ്സ്—തേജസ്സു വർദ്ധിച്ചവൻ. ധനദൻ—
ധനം കൊടുക്കുന്നവൻ.

11. സുധ തുകം—അമൃതിനൊത്ത (അതിമധുരമായ) സ്നേഹം ചൊല്ലു
ന്ന. മത്ത്യന്റെ—മനുഷ്യനായ എന്റെ. അൻപുണ്ടാക്കുന്ന പുരാന്മാരേ—ആദ്യ
കോരികളായ തമ്പുരാന്മാരേ, ഈശ്വരന്മാരേ. രഥി—യജമാനൻ. ക്ഷേത്രം—ഹ
വിസ്തൃ.

12. ദേശേന്ദ്രിയപോഷകം—പത്തിന്ദ്രിയങ്ങളെയും പോഷിപ്പിക്കുന്ന അ
ന്നം; അഞ്ചു കണ്മേന്ദ്രിയങ്ങൾ, അഞ്ചു ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങൾ. ഇക്കെല്പ്—അന്നം
നേടാനുള്ള ബലം. എന്നാർ—എന്നരുളിച്ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അവരെപ്പേരും—വിശേഷേ
വന്മാർ. മഖങ്ങളിൽ—യാഗങ്ങളാൽ പ്രസാദിച്ചു, നമുക്കു ക്ഷേത്രം (അന്നം) ഏകദി.

13. ഇരഞ്ചനം—പത്തു ചമസങ്ങളിൽ വെണ്ണപ്പെട്ട ഹവിസ്സ്. ചെല്ലും
നേരം—ഹോമിപ്പാൻ. ആഹവനീയാഗിയുടെ അടക്കൽ പോകുമ്പോൾ, ഞങ്ങൾ

- ഇഷ്ടരശ്മിയു, മിഷ്ടാശ്വാന, മീ രാജാക്കന്മാ—
 റൊട്ടെന്തൊന്നെടുക്ക, മത്താരകനേതാക്കളിൽ? 13
- കാതിൽപ്പൊൻകുടക്കനം, കഴുത്തിൽ മണികളു,—
 മീദശരൂപം നമ്മൾക്കേകട്ടെ, വിശ്വേശ്വരേ;
 നാമിരുകൂട്ടരുടെ നന്മയും പാലും നെയ്യും
 കാമിരുന്നാകട്ടേ, തൽക്ഷണമപ്പുജ്യോതർ! 14
- അല്ലൽ ചേർക്കുന്ന, മശ്ശാരന്റെ സുതർ നാൽവർ,
 വെല്ലമായവസോർവീശന്റെ മുവ്വരുമെങ്കൽ;
 ഹേ മിത്രാവരണരേ, നിങ്ങളുടെ പെരുത്തുത്തേ—
 രാമോദപ്രദാർച്ചിസ്തായസ്സ, ധൃന്വപോലുദിഷ്ടേ! 15

സൂക്തം 123.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; ഉഷസ്സ് ദേവത.

(കാകളി)

പുട്ടി, പെരിയ വിദഗ്ദ്ധന് വാങ്ങ
 തേര;—തിൽക്കേറി, യമർത്ത്യരാം ദേവകൾ;

സ്തുതിക്കുന്നു. ഇഷ്ടരശ്മി, ഇഷ്ടാശ്വൻ എന്നീ രാജാക്കന്മാരുടെ യാഗം വെടിഞ്ഞു ദേവന്മാർ നമ്മുടെ അടുക്കൽ വന്നേയ്ക്കുമോ? വരും: അത്താരകനേതാക്കളിൽ (ശരൂപം കൂടത്തുന്ന ദേവന്മാരിൽ) ഈ രാജാക്കന്മാർ എന്തൊന്നെടുക്കും? ഒന്നിനും ശക്തരാകില്ല!

14. ഇദശരൂപം—ഇപ്രകാരമുള്ള കുട്ടികളെ. കനകരത്നാഭരണങ്ങൾ കുട്ടികളെ അണിയിക്കുന്നതുകൊണ്ട് സമ്പത്തു വിശ്വേശ്വരന്മാർ നമുക്കു തരട്ടെ. നാമിരുകൂട്ടരുടെ—യജിക്കുന്നവരും സ്തുതിക്കുന്നവരുമായ നമ്മുടെ. തൽക്ഷണം—ഇവിടെ വന്ന ഉടൻ. കാമിരുന്നാകട്ടേ—കൈക്കൊള്ളട്ടെ.

15. മശ്ശാരൻ, ആയവസൻ എന്നിവർ രണ്ടു രാജാക്കന്മാരത്രേ. വെല്ല—ജയശീലനായ. മുവ്വരും—മൂന്നു പത്രന്മാരും. എങ്കൽ അല്ലൽ ചേർക്കുന്ന—എന്നെ ഉപദ്രവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവരെ പേടിപ്പിക്കാൻ നിങ്ങളുടെ തേർ അവരുടെ മുമ്പിൽ സൂര്യൻപോലെ ഉദിക്കട്ടെ.

സൂക്തം 123.

1. വിദഗ്ദ്ധ—ഉഷസ്സ്. കറുപ്പ്—നിശാതമസ്സ്. ആര്യ—പുരുഷനായ മർത്യ

ഉത്ഥിതയായി, കറുപ്പിൽനിന്നാര്യയാൾ,
മർത്ത്യക്ഷയത്തെച്ചികിത്സിച്ചുപോരുവോൾ! 1

പാരിനെല്ലാംമുമ്പണരും, ധൃതാനയായ്;—
പ്പാർക്കും മുകളിൽനിന്നേ;—കും വെളിച്ചവും;
പേർത്തു പിറക്കും യുവതിയുഷസ്സെത്തു,—
മാദ്യവിളിയിൽ മുന്നിട്ടു പെരിയവൾ! 2

ഇപ്പോളുഷോഭേവി, രക്ഷിതമർത്ത്യ നീ
സുപ്രസൂതേ, നരർക്കുംശം കൊടുപ്പതിൽ
തൽപരചിത്തനാം ദേവൻ സവിതാവു,
നിഷ്ഠാപർ ഞങ്ങളെന്നോതട്ടെ, സൂര്യനിൽ! 3

എത്തും, ഗൃഹത്തിൽ ഗൃഹത്തിൽ, ദ്രിനേ ദിനേ,
കൃത്യം നടത്താനുമേറെടുക്കാനുമായ്;
നിത്യമായാതയായ്, മുന്തിയ മുന്തിയ
വസ്തുവെടുക്കും, വിളങ്ങുമുഷസ്സിവാൾ! 4

സൂര്യന്റെ പെങ്ങൾ, വരുണന്റെ സോഭരി,
മുമ്പേ സ്തുതയാക, ഷസ്സേ, സുനേത്രി, നീ:

ക്ഷയം = മനുഷ്യഗൃഹം. ചികിത്സിക്കുക—ഇരുട്ടിൽനിന്നു വേർപെടുത്തുക എന്ന സാരം. ക്ഷയത്തിന്നു രാജയക്ഷ്യാവെന്നും അർത്ഥമുള്ളതു് ഓർക്കുക.

2. പാരിനെല്ലാംമുമ്പ്—ലോകമൊക്കെ ഉണ്ടെന്നതിനുമുമ്പ്. ധൃതാന—യജമാനനു കൊടുപ്പാൻ അന്നം എടുത്തവൾ. മുകളിൽനിന്നു പാർക്കും—ലോകത്തെ നോക്കിക്കാണ്. പേർത്തു പിറക്കും—നാലുതോറും ജനിക്കുന്ന. യുവതി—നിത്യയൗവന. ആദ്യവിളിയിൽ (ഒന്നാമത്തെ ആഹ്വാനത്തിൽത്തന്നെ) മുന്നിട്ട് (ഇതരദേവതകളെക്കാൾ മുമ്പേ) എത്തും (യജ്ഞസ്ഥലത്തു വന്നെന്നയും). പെരിയവൾ = മഹതി.

3. രക്ഷിതമർത്ത്യം = മനുഷ്യരെ രക്ഷിച്ചവൾ. സുപ്രസൂത—ശോഭനമായ ജനനത്തോടുകൂടിയവൾ. നീ നരർക്ക് അംശം (സ്വപ്രകാശഭാഗം) കൊടുക്കുന്നതിൽ താൽപര്യമുള്ള സവിതാവെന്ന ദേവൻ, ഞങ്ങൾ നിഷ്ഠാപരെന്നു (യാഗയോഗ്യരെന്നു) സൂര്യനിൽ (സൂര്യന്റെ അടുക്കൽ) ഓതട്ടെ (അറിയിക്കട്ടെ). എന്നാൽ സൂര്യൻ ഞങ്ങളുടെ യാഗസ്ഥലത്തു വന്നുചേരമെന്നു താൽപര്യം.

4. കൃത്യം—വെളിച്ചം കൊടുക്കലാകുന്ന ജോലി. ഏറെറുടക്കുക—ഭാരം വഹിക്കുക. ആയാതയായ്—യാഗസ്ഥലയിൽ വന്നു്. വസ്തു—ഹവിസ്സു. മറ്റും.

അപ്പോൾ വിടും ദ്രോഹി; ഞങ്ങളവനെ നിൻ—
കെല്പു കൊണ്ടു ജയിക്കുവാവു, തേർകൊണ്ടുതേ! 5

പൊങ്ങട്ടെ സുനൃതം, പൊങ്ങട്ടെ ബുദ്ധികൾ,
പൊങ്ങിനിൽക്കട്ടേ, പ്രദീപ്തങ്ങളുഗ്നികൾ:
കാട്ടിത്തരികയായ, ല്ലിനാൽ മുടിയ
കാമ്യവിത്തത്തെത്തിളങ്ങുമുഷസ്സുകൾ! 6

ഒന്നു പോകുന്നു, മറ്റൊന്നു വരുന്നു നേർ—
ക്കൊ;—നായ് ചുരിപ്പു, ഭീനങ്ങളഹസ്സുകൾ:
ഊഴത്തിൽ നിൽക്കുമവയിലൊന്നല്ലിനാൽ
മുട;—മുഷസ്സോ, ലസിപ്പു, വെൺതേരുമായ്! 7

ഇന്നൊന്നുപോലി;—നി നാളെയുമൊന്നുപോ—
ലി;—നിരവദ്യകൾ മുപ്പതുയോജന
ചേരുന്നു, സൂര്യന്റെ ദീർഗ്ഘമാം സ്ഥാനത്തി—
ലോ:—രോന്നുമാശു ചെയ്യിക്കുന്നു കർമ്മവും! 8

5. വരണൻ = സവിതാവ്. സഹോൽപത്തിമുലമാണ്, ഉഷസ്സിന്റെ സൂര്യസവിതൃസോദരീത്വം. സനേത്രീ = നല്ല നേത്രീ; കൊണ്ടുനടക്കുന്നവൾ. മുഷേ—മറുദേവതകളെക്കാൾ മുഷേ. സ്തൂതയാക = സ്തുതിക്കപ്പെട്ടാലും. അപ്പോൾ—നി സ്തുതിയാൽ പ്രസാദിക്കുന്നതോടേ. ദ്രോഹി—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കുന്നവൻ. അവൻ ബലിഷ്ഠതയാൽ വിട്ടുപോയില്ല എങ്കിൽ, അവനെ ഞങ്ങൾ നിന്റെ കെല്പു കൊണ്ടും ഞങ്ങളുടെ തേർകൊണ്ടും ജയിക്കുമാറാകണം!

6. ഋതപിക്കുകളോടു പറയുന്നു: സുനൃതം (പ്രിയവും സത്യവുമായ) സ്തോത്രം. പൊങ്ങട്ടെ—ഉറക്കെച്ചൊല്ലവിൻ. ബുദ്ധികൾ—മനസ്സിരുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള കർമ്മങ്ങൾ. അല്പം = ഇരുട്ട്. കാമ്യവിത്തം—സ്വപ്രാണിയങ്ങളായ യജ്ഞവിവേകങ്ങൾ.

7. ഒന്നു—രാത്രി. മറ്റൊന്നു—പകൽ. നേർക്കു—ശരിയ്ക്കും, യഥാകാലം. ഭീനങ്ങൾ—വ്യത്യസ്തരൂപങ്ങൾ. അഹസ്സുകൾ = രാവു. പകലും. അവയിലൊന്നു—രാത്രി

8. ഇന്നേത്തെ ഉഷസ്സും നാളത്തേതും ഒന്നുപോലെതന്നെ. ഇന്നിരവദ്യകൾ—ഈ നിർമ്മലകളായ ഉഷസ്സുകൾ. സൂര്യന്റെ ദീർഗ്ഘമാം സ്ഥാനത്തിൽ—സൂര്യൻ യാതൊരിടത്തു പോകുമോ, അവിടെയൊക്കെ. മുപ്പതു യോജന ചേരുന്നു—മുപ്പതുയോജനയ്ക്കുള്ളിലുള്ളവർക്കു കാണുമാറാകുന്നു: സൂര്യനും അങ്ങനെയെന്നെ. ഓരോന്നും—ഓരോ ഉഷസ്സും. ആശു—ഉദയക്ഷണത്തിൽത്തന്നെ.

നല്ലകലാഗമം കാട്ടി, കറുപ്പിൽനി—
 നുദ്വേദിതന്നു, വെൺകാന്തിയോടമ്പഹം:
 യോഷയാൾ മാഞ്ഞിപ്പ, സൂര്യന്റെ ദീപ്തിയെ;—
 ബ്രഹ്മണഭംഗി ചമയ്ക്കയേ ചെയ്തിട്ടു! 9

പെൺപൈതൽപോലുടക്കത്തേ നടന്നൊ, ട—
 വൻപുറ ദേവനിൽച്ചെല്ലുന്നു ദേവി, നീ;
 മുമ്പിൽ വെൺപുഞ്ചിരിക്കൊരു യുവതിയായ്;—
 സ്സമ്പന്നശോഭയായ് കാട്ടുന്നു, മാത്ത്സം! 10

അമ്മ കളിപ്പിച്ച മങ്കപോലായോ
 തന്മയേഷസ്സേ, വെളിപ്പെടുത്തുന്നു നീ;
 മുറും വെളിച്ചം വിരിയ്ക്ക, കല്യാണി നീ,
 മറ്റു പുലരികൾ ചെയ്യാത്തതിൻവിധം! 11

ഭൂരിതരംഗമാർ, ഭൂരിഗോവൃന്ദമാർ,
 സൂര്യന്റെ രശ്മികളൊത്തു യതിപ്പവർ
 പോകുന്നു, വീണ്ടും വരുന്നു, വരേണ്യമാർ
 ലോകാനുകൂല്യം പുലർത്തുമുഷസ്സുകൾ! 12

അക്കാശുവോടിണങ്ങുന്ന നീ ഞങ്ങളിൽ
 വെണ്ണുകുഷസ്സേ, ശുഭ്രപ്രേമയെ;
 ചേക്ക, വെളിച്ചമാഹുത നീ ഞങ്ങൾക്കു;
 വാസ്തവം, സ്വത്തുള്ള ഞങ്ങൾക്കു വിത്തവും! 13

9. നല്ലകലാഗമം = നല്ല പകലിന്റെ വരവ്. യോഷയാൾ—കൂട്ടിക്കലർത്തുന്നവളായ ഉഷസ്സ്.

10. ഉടക്കത്തേ—സ്വപ്നശരീരയായി. ഒടുവ്—മുതിർന്നപ്പോൾ. അൻപുറ (സ്നേഹമുള്ള) ദേവനിൽ (സൂര്യങ്കൽ) ചെല്ലുന്നു; സൂര്യനോടു ചേരുന്നു. മുമ്പിൽ—സൂര്യന്റെ മുമ്പിൽ. മാത്ത്സം—മാറ്റ മുതലായ ഗോപ്യംഗങ്ങൾ.

11. ആയോ—ശോഭയോടെ. കല്യാണി—മ. ഗളാത്മിക. ചെയ്യാത്തതിൻവിധം—നിസ്സല്യമായി.

12. യതിപ്പവർ—ഇരുട്ടിനെ അകറ്റാൻ.

13. ശുഭ്രപ്രേമ—നല്ല നല്ല ബുദ്ധി. അഹുത—വിളിഞ്ഞുപുട്ടവൾ. സ്വത്തുള്ള—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനത്തോടുകൂടിയ.

സൂക്തം 124.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുവേത്തവ.

(കാകളി)

അഗ്നി കത്തുന്നു: തമസ്സുകറിയുഷ—
സ്സ, ക്കൻകണക്കൊളി വീശുന്നു, നിർഭരം.
നല്ല, ദേവൻ സവിതാവു നടപ്പിനായ്
നമ്മൾക്കിരുകാലി—നാല്ലാലിയാം ധനം! 1

നേരേ തുണയ്ക്കുന്നു, ദേവകുടുംബങ്ങളിൽ;
വേറുപെടുത്തുന്നു, മന്ത്ത്യയുഗങ്ങളെ;
പോയ സനാതനിമാർക്കുപേമ, വരാൻ
പോകുവോക്കേട്ടത്തി, മിന്നുമുഷ്സിവരം! 2

പേരൂർ കിഴക്കിതാ, കാണായി, ചേഷുന—
ദാത്രിയായ്ത്തേജസ്സുടത്ത വാനിന്ദകൾ;
സൂര്യന്റെ മാഗ്ഗമനുക്രമാൽപ്പകുന്നു;
കാര്യജ്ഞപോലെയിട്ടിഗ്ഭോഗബോധിനി! 3

ചാരത്തു കാണായി, കൊററിതൻ മാർപോലെ;
നോധസ്സുപോലേ വെളിപ്പെടുത്തി പ്രിയം;

സൂക്തം 124.

1. നടപ്പിനായ്—ഗമനാഗമനാഭിവാദ്യാപാരാത്ഥം.

2. മന്ത്ത്യയുഗങ്ങൾ—മനുഷ്യദമ്പതിമാർ; പ്രഭാതത്തിൽ ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ അവരവരുടെ കൃത്യങ്ങൾക്കായി പിരിഞ്ഞുപോകുമല്ലോ. സനാതനിമാർ—നിത്യകളായ ഉഷസ്സുകൾക്ക്. ഉപമ—ഉപമാനം.

3. ചേഷുനദാത്രി—നിദ്രയാൽ നിശ്ചലരായിരുന്ന മനുഷ്യാലികളെ ഉണർത്തി, ചേഷിപ്പിടുന്നവരും. കാര്യജ്ഞ—ഭർത്താവിനെ അനുഗമിക്കുവാൻ സ്രീധർമാണെന്നറിഞ്ഞവരും. ഭിഗ്ഭോഗബോധിനി—കിഴക്കു മുതലായ ഭിക്ഷകളെ വേർതിരിച്ചു കാണിക്കുന്നവരും.

4. കൊററി എന്ന നീർപ്പക്ഷിയുടെ മാറു വെളുത്തിരിയുമല്ലോ. നോധസ്സുപോലെ—നോധസ്സ് എന്ന ഋഷി ദേവതാസ്തുതികളിൽ സ്വാഭാവികം പ്രകാശി

സുഷ്മര വീട്ടമ്മപോലുള്ളതു മിവരം
നിത്യം വരും, തിരിച്ചെത്തുന്ന മാതരിൽ! 4

അന്തരീക്ഷത്തിൻ കിഴക്കിടത്തു പിറ-
ന്നന്തസ്സിലാവിഷ്കരിച്ചാര കതിർക്കൊടി;
വായ്ചു പുകഴ്ന്നാര, പിതാക്കൗതന്നങ്കത്തിൽ
വാണി, രൂപേരെയും ശ്രീയാൽ നിറച്ചിവരം! 5

നല്ല വെളിച്ചം പരത്താതെ വർജ്ജിപ്പ-
തില്ലാ വിജാതിയെ, യില്ലാ സ്വജാതിയെ;
കൈവിടന്നില്ലനല്ലത്തെ, യില്ലല്ലത്തെ,
മൈവെണ്മയോടേ തടിച്ചു മിന്നമിവരം! 6

അദ്രാതുകപോലെ പോയ്ച്ചെന്നിതച്ചുക-
ല;—തൈമ്ബിണിപോലെ കോടതി കേറിനാര;
സദൃശ്യ കാമിനിപോലെത്തി നാമക
ലു;—തസ്മിതപോലുഷ്ണാലക്ഷ്യരൂപയായ്! 7

പിച്ചതുപോലെ, ഉഷസ്സ് പ്രിയം (സർവ്വലോകപ്രിയമായ തേജസ്സ്) വെളിപ്പെടുത്തി. സുഷ്മര (ഉറങ്ങുന്നവരെ) വീട്ടമ്മ (ഗൃഹത്തിലെ അമ്മ) വീളിച്ചുനുള്ളതുമല്ലോ. നിത്യം വരും, തിരിച്ചെത്തുന്ന മാതരിൽ—സങ്കേതത്തിൽനിന്നു തിരിച്ചുപോരുന്ന വാരാഗനുകളുടെ ഇടയിൽ, നിത്യം ഈ സതിയായ ഉഷസ്സും ഉണ്ടായിരിയ്ക്കും!

5. കതിർക്കൊടി = രശ്മിയാകുന്ന കൊടി. ആവിഷ്കരിച്ചാരം—കാട്ടി. പിതാക്കൗതന്നങ്കത്തിൽ വാണം—ദ്യാവാപൃഥ്വികളുടെ മടിയിലിരുന്ന. വായ്ചു പുകഴ്ന്നാര—വളർന്നു, വിഖ്യാതയായി ഇരുപേരെയും—പിതാക്കളെ. ശ്രീ = ശോഭ.

6. ഇവര (ഉഷസ്സ്) വിജാതി (മനുഷ്യാദി)യ്ക്കും സ്വജാതി (ദേവജാതി)യ്ക്കും, അനല്ലത്തിന്നും (വലുതിന്നും) അല്ലത്തിന്നും (ചെറുതിന്നും) ഒരേ മട്ടിൽ വെളിച്ചം കൊടുക്കുന്നു!

7. അദ്രാതുക (ആഞ്ഞുയില്ലാത്തവരും) ആൺപ്രജയില്ലാത്ത അച്ഛനെ പരിചരിപ്പാൻ ചെല്ലുമല്ലോ; അതുപോലെ, ഉഷസ്സ് പിതൃഭൂതനായ സൂര്യൻ്റെ ചെന്നു. അതൈമ്ബിണി (സ്വന്തം മുതൽ വിധിച്ചുകിട്ടാനിച്ഛിക്കുന്ന ഒരു വിധവ) കോടതിയിൽ പോകുന്നതുപോലെ, ഉഷസ്സ് സൂര്യവാസസ്ഥാനം (ആകാശം) പ്രാപിച്ചു. സദൃശ്യ (ഒത്തുസ്പാതയായി നല്ല വസ്ത്രാഭരണങ്ങളണിഞ്ഞ) കാമിനി (കാമവതിയായ പത്നി) നാമകൻ (ഭർത്താവിൻ്റെ അടുക്കൽ) ചെല്ലുന്നതുപോലെ, ഉഷസ്സ് ഭർത്താവായ സൂര്യൻ്റെ അടുക്കൽ ചെന്നുചേർന്നു. ഉൽസ്മിത (പ്രബലിരിക്കാണവരും) ദേവങ്ങളെ എന്നപോലെ, ഉഷസ്സ് രൂപങ്ങളെ (പദാർത്ഥങ്ങളെ) കാണുമാറാക്കി. സൂര്യൻ ഉഷസ്സിൻ്റെ പിതൃത്വവും ഭർത്തൃത്വവും കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; സൂര്യസന്നിധിയെ കോടതിയുമാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു.

ചേച്ചിയിൽ വേണ്ടു പിറപ്പിടം നീക്കിവെ-
 ചേച്ച,ങ്ങറിയിച്ചൊഴിഞ്ഞാൽ കനീയസി;
 സുരാംശുവാലിരൾ പോക്കിയുഷസ്സിവാൾ
 പാരിനെ മിന്നിച്ചു, വാർമിന്നൽ പോലവേ. 8

എന്നു,മിപ്പൂർവകസോദരിമാരിൽവെ-
 ചൊന്നു മുന്നേതിനെപ്പിന്തുടർന്നെത്തിടും;
 അന്നവീനോഷസ്സുകളും നടപ്പോലെ
 നന്നായ്പ്പലർന്നാ,ഡ്യരാക്കട്ടെ നമ്മളെ! 9

ഹവ്യദർശകകുഷസ്സേ, പുലർന്നുണർ-
 വ;-ങ്ങണരാതുങ്ങട്ടേ, വണിക്കുകൾ!
 ഹവ്യവാൻ, സ്തോതാവിവർക്കു കൊടുക്ക നീ
 ദ്രവ്യം ജരയിത്രി, സുന്ദരേ, ശ്രീമതി! 10

നേർക്കീ യുവതി കിഴക്കു വരികയായ്:
 പുട്ടുന്നതുണ്ടു, തുടപ്പാർന്ന ഗോക്കളെ;
 തിട്ട, മിരുട്ടിൽക്കൊടിയായ്പ്പലർന്നിടും;
 പുഷ്പനായ് വാഴുന്നിത,ഗ്നി ഗൃഹേ ഗൃഹേ. 11

8. കനീയസി (അനുജത്തിയായ രാത്രി) ചേച്ചിയിൽ (ജ്യേഷ്ഠത്തിയായ ഉഷസ്സിനു) വേണ്ടു പിറപ്പിടം. (അപരരാത്രമാകുന്ന ഉൽപത്തിസ്ഥാനം) നീക്കിവെച്ചെച്ച്, അങ്ങറിയിച്ചു (വിവരം ചേച്ചിയെ ധരിപ്പിച്ചു) ഒഴിഞ്ഞാൽ (പിന്മാറി).

9. എന്നും--എല്ലാ നാളിലും. പൂർവകസോദരിമാർ--പണ്ടേ സഹോദരിമാരായ ഉഷസ്സുകൾ. അന്നവീനോഷസ്സുകളും--വരാൻപോകുന്ന പുതിയ ഉഷസ്സുകളും. നടപ്പോലെ=മുമ്പേത്തെപ്പോലെ. നന്നായ്പ്പലർന്നു--നല്ല കർമ്മാനുഷ്ഠാനദിനങ്ങളായിത്തീർന്നു. നമ്മളെ ആഡ്യ(ധനിക)രാക്കട്ടെ; നമുക്കു ധനം തരട്ടെ.

10. ഹവ്യദർ=ഹവിസ്സർപ്പിപ്പിണ്ണവർ. വണിക്കുകൾ--ആർക്കും ഒന്നുംകൊടുക്കാത്ത കച്ചവടക്കാർ; അവർ ഉണരാതുങ്ങട്ടേ--ദീർഘഘനിദ്ര, മരണം, അടയട്ടെ. ദ്രവ്യം=ധനം. ജരയിത്രി--പ്രാണികൾക്കു വാർദ്ധക്യം വരുത്തുന്നവളേ. സുന്ദരേ=സുന്ദേരി. ശ്രീമതി--ഞങ്ങൾ തന്നെ ഹവിസ്സാകുന്ന സമ്പത്തുളളവളേ.

11. ഈ യുവതി--ഉഷസ്സ്. കൊടി--അടയാളം. പുലർന്നിടും--ഈ യുവതിതന്നെ കർത്താവും. തിട്ടം=തീർച്ചയായും. അഗ്നിയജ്വാലനം പുലർകാലത്താണ്മുഖ്യം.

നിന്നാഗമത്തിൽപ്പറക്കായ് പക്ഷിയും
 തന്നിടം വിട്ടിര തേടി മനുഷ്യനും.
 കൊണ്ടുവരുന്നു, ഭാതാവാം ഗൃഹസ്ഥനായ്—
 കൊണ്ടുചോദേവി, നീ ഭൂരിസമ്പത്തിനെ! 12
 ഏവമെൻമന്ത്രവൽസ്തോത്രം ശ്രവിച്ചുചോ—
 ദേവിമാരേ, കനിഞ്ഞേകവിൻ പുഷ്പിയെ:
 സ്തുത്യർഹമാരേ, വേദ്രക്ഷകൊണ്ടെങ്ങും
 പത്തുപത്തായിരം നേടിടാവൂ ധനം! 13

സൂക്തം 125.

കക്ഷിവാൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടപ്തം ജഗതിയും ഛന്ദസ്സും; ഭാനം ദേവത.

രാജാവു സ്വനയൻ പ്രഭാതത്തിൽ വന്നു, പ്രഭാതത്തിൽത്തന്നേ
 രത്നങ്ങൾ തന്നു; ഞാൻ അവ അറിഞ്ഞു സ്വീകരിച്ചു്, അച്ഛൻ സമർപ്പിച്ചു.
 അതിനാൽ, അദ്ദേഹം പ്രജകളെയും ആയുസ്സും വർദ്ധിപ്പിച്ചു;
 നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടി, സമ്പത്തു വളർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കട്ടെ! 1

12 ഈ തേടി മനുഷ്യനും പറക്കായ്—ജീവസന്ധാരണത്തിനുള്ള കൃഷിപ്പണിയ്ക്കും മറ്റുമായി സത്വരം പോയിത്തുടങ്ങി. ഭാതാവ്— ഹവിസ്സു നല്കുന്നവൻ.

13 പുഷ്പി—അഭിവൃദ്ധി. വേദ്രക്ഷ—ഭവതിമാരുടെ രക്ഷ.

സൂക്തം 125.

1. പഠിപ്പ കഴിഞ്ഞ ഗുരുകുലത്തിൽനിന്നു സ്വാഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു പോന്ന
 ദീർഗ്ഘതമഃപുത്രൻ കക്ഷിവാൻ രാത്രിയിൽ വഴിയൊരിടത്തു വിശ്രമിച്ചു.
 പുലർകാലത്തു, ഭാവയവ്യരാജാവിന്റെ പുത്രൻ സ്വനയൻ കൂട്ടുകാരമായി കളി
 യാടിക്കൊണ്ടു കക്ഷിവാന്റെ അടുക്കൽ യദൃച്ഛയാ വന്നെത്തി. കക്ഷിവാൻ പെ
 ടെന്ന് ഉണർന്നെന്നീറ്റ. കമനീയാംഗനായ കക്ഷിവാനെ സ്വപുത്രിയ്ക്കു ഭർത്താവു
 കണമെന്നുറച്ചു, കലാദികൾ ചോദിച്ചറിഞ്ഞ സ്വനയൻ ആ മാർഗ്ഗലബ്ധനായ
 സുഹൃത്തിനെ അരമനയിൽ കൊണ്ടുപോയി സൽക്കരിച്ചു, വിലയേറിയ വളരെ
 സമ്മാനങ്ങൾ കൊടുത്തു.

വൃദ്ധനായ കലിംഗനെന്ന രാജാവിന്റെ രാജ്ഞിയുടെ ഭാസിയായ ഉശിക്ക്
 എന്ന സ്ത്രീയിൽ—ദീർഗ്ഘതമസ്സുരികൻനിന്നു പുത്രോൽപാദനത്തിന്നു രാജാവു

ഹേ പ്രഭാതാതിഥേ, വരുന്ന വഴിപോക്കനായ നിന്നെ ആർ
ധനംകൊണ്ടു, കെണികൊണ്ടെന്നപോലെ തടഞ്ഞുനിർത്തിയോ;
അദ്ദേഹത്തിന്നു നല്ല ഗോക്കളും നല്ല സ്വർണ്ണങ്ങളും നല്ല അശ്വങ്ങളും ഉണ്ടാകട്ടെ! ഇന്ദ്രൻ ദീർഘഘോഷം നൽകട്ടെ!

2

ഞാൻ ഇന്നലെ പ്രഭാതത്തിൽ കാത്തിരുന്നു; ഇന്നു, സുകൃതി
യും യാഗകർത്താവുമായ നീ ധനസമൃദ്ധമായ തേരിൽ വന്നെത്തി!
ഇന്നി നീ സോമലതയുടെ നീർ നുകരുക; ആ വീരസമേതനെ പ്രീ
യസത്യവാക്കുകയെന്നൊക്കെ സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്യുക.

3

യജിക്കുന്നവന്റെയും, യജിപ്പാൻ നിശ്ചയിക്കുന്നവന്റെയും
അടുക്കൽ, ധാരാളം പാലുള്ള സുവകാരിണികളായ പൈക്കൾ ചുര
ത്തിനില്ക്കും; പിതൃപുജകൻ, ഇഷ്ടദാതാവ് എന്നിവരുടെ അടുക്ക
ലും, സർവത്ര, അന്നസമൃദ്ധിയെ ഉളവാക്കുന്ന നൈത്തോടകൾ
വന്നെത്തും!

4

പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നവൻ സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ മുകളിൽ സേവിത
നായി വാഴും; ദേവകളിൽ ഉൾപ്പെടുകയും ചെയ്യും! അവന്നു ജല
പ്രവാഹം നെയ്യായിത്തീരും; അവന്നു ഈ ഭൂമി സദാ ഫലസമൃ
ദ്ധയുമാകും!

5

നിയോഗിച്ച രാജ്ഞിയാൽ വൃദ്ധമുനിസംഗമത്തിൽ വെറുപ്പുപോലും, സ്വന്തം വസ്ത്രാ
ഭരണങ്ങളണിയിച്ചു തന്നിട്ടു പകരം അയയ്ക്കപ്പെട്ടവളിൽ—ദീർഘഘോഷമെടുത്തു
ജനിച്ചവനായ കക്ഷിവാൻ സമ്മാനം കിട്ടിയതെല്ലാം കൊണ്ടുപോന്നു അച്ഛന്നു
സമർപ്പിച്ചു; പിന്നീട് പരോക്ഷമായി, സ്വന്തയന്റെ ദാനത്തെ പ്രശംസിക്കുന്നു;

രത്നങ്ങൾ—ശ്രേഷ്ഠവസ്തുക്കൾ. അറിഞ്ഞു—നിർദ്ദോഷമെന്നു കണ്ടു. അദ്ദേ
ഹം—സ്വന്തയൻ.

2. കക്ഷിവാന്റെ അച്ഛൻ സ്വന്തയന്നു നന്മ നേരുന്നു: പ്രഭാതാതിഥേ—
പ്രഭാതത്തിൽ വന്നുചേർന്ന മകനേ. കെണികൊണ്ടെന്നപോലെ—പാശകൻ മൃഗ
പക്ഷ്യാദിയെ വലയിൽ കുടുക്കുന്നതുപോലെ.

3. കാത്തിരുന്നു—നിന്റെ വരവിനെ. നുകരുക—സോമയാഗം. അന്നു
ഷിക്കുക. ആ വീരസമേതനെ—സ്വന്തയനെ.

4. സോമയാഗത്തിന്റെ ഫലം പ്രതിപാദിക്കുന്നു; പിതൃപുജകൻ—പിതൃ
ക്കളെ ആരാധിക്കുന്നവൻ.

5. പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നവൻ—ഹവിരാദികൾ നൽകി ദേവകളെ പ്രസാദി
പ്പിക്കുന്നവൻ. സേവിതനായി—ദേവന്മാരാൽ സേവിക്കപ്പെട്ട്. ദേവകളിൽ ഉൾ
പ്പെടുക—ദേവത്വമടയുക.

ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നവർക്കുള്ളവയാണ്, ഈ ആരാധ്യവസ്തുക്കൾ; ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നവർക്കുള്ളവയാണ്, സ്വർഗ്ഗത്തിലെ സൂര്യലോകങ്ങൾ; ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നവർ മരണരഹിതരായിത്തീരുന്ന; ദക്ഷിണ കൊടുക്കുന്നവർ ദീർഘഘോഷം നേടുന്നു! 6

പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നവർക്കു താപവും പാപവുമുണ്ടാകരുത്; സ്നേഹാതാക്കൾ, സുവ്രതന്മാർ എന്നിവർക്കും വാർദ്ധക്യം വരരുത്! മറ്റൊരാളുമായിക്കൊള്ളട്ടെ പാപി—പ്രീതിപ്പെടുത്താത്തവർക്കു ചെല്ലട്ടെ, ദുഃഖങ്ങൾ! 7

സൂക്തം 126.

കക്ഷീവാൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്തം അനുഷ്ഠപ്തം ഛന്ദസ്സ്;
ഭാവയവ്യന്തം രോമശയം ദേവത.

സിന്ധുവിൽ വാഴുന്ന ഭാവയവ്യനെപ്പറ്റി ഞാൻ വളരെ സ്നേഹത്തോടെ ആലോചിച്ചുവെണ്ണുന്നു: ഈ അജിതനായ രാജാവു യശഃകാംക്ഷയാൽ എന്നിങ്ങനെ ആയിരം സോമയാഗത്തിന്നു വക തന്നുവല്ലോ! 1

പണം വലിച്ചെറിയുന്ന രാജാവിന്റെ നൂറു പതക്കങ്ങൾ, നടമിടക്കുള്ള കുതിരകൾ, നൂറു കാളകൾ എന്നിവയെ കക്ഷീവാനായ ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കപ്പെടുകയാൽ അപ്പോൾത്തന്നെ സ്വീകരിച്ചു; അദ്ദേഹം സ്വർഗ്ഗത്തിൽ അക്ഷയയശസ്സിനെ പരത്തിയിരിക്കുന്നു! 2

സ്രീകൾ കേറിയ, പത്തു കുറുത്ത തേരുകൾ—സ്വന്തൻ തന്നെ—എന്റെ അടുക്കലേത്തി; പിന്നാലെ ആയിരത്തുപതു പൈക്കളും വന്നെത്തി. എല്ലാം കക്ഷീവാൻ പിറേറുന്ന അച്ഛനെ സമർപ്പിച്ചു. 3

6. യാഗദക്ഷിണയുടെ മഹത്തായ ഫലം. ആരാധ്യവസ്തുക്കൾ—സൂക്തം ഛന്ദമണിമുകുതാദിഭോഗ്യവിഭവങ്ങൾ.

സൂക്തം 126.

1. സിന്ധു—സിന്ധു എന്ന രാജ്യം. ഭാവയവ്യന്റെ മകനാണ്, കക്ഷീവാനു ധനം നൽകിയതെങ്കിലും, അച്ഛനും മകനും രണ്ടല്ലായ്കയാൽ, അച്ഛനെ സ്തുതിക്കുന്നു.

2. പണം വലിച്ചെറിയുന്ന—എത്രയെന്നില്ലാതെ ഭാഗംചെയ്യുന്നു. രാജാവ്—സ്വന്തൻ. അഭ്യർത്ഥിക്കപ്പെടുകയാൽ—‘ഇവ ഞാൻ സ്വീകരിക്കില്ലേ’ എന്നു സ്വന്തൻ അപേക്ഷിച്ചതിനാൽ.

3. സ്രീകൾ—കന്യകമാർ. കുറുത്ത—കുരിംകുതിരകളെ പുട്ടിയ. കക്ഷീവാൻ—ഞാൻ.

പത്തു തേരുകളെ നാലുതു ചെംകുതിരകൾ ആയിരത്തിന്റെ മുനയിൽ വരിവെച്ചു വലിയ്ക്കുകയാടി; കുറുമ്പാഴുകുന്ന, പൊൻകോപ്പിട്ട, ഇളയ്ക്കാതെ നടക്കുന്ന അവയെ കടിഞ്ഞാണുപിടിയ്ക്കുന്നവർ തീറ്റ കൊടുത്തു, തോർത്തിത്തുടച്ചു.

4

ഉററബന്ധുക്കളേ, മുന്പേഞ്ഞട്ടാനത്തിനുശേഷം, പതിനൊന്നു തേർ, വിലയേറിയ പൈക്കൾ എന്നിവയെക്കൂടി ഞാൻ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സ്വീകരിച്ചു. പ്രജാസംഘങ്ങൾപോലെ ഇണങ്ങിയവരും, വണ്ടിയുള്ളവരും, അംഗിരസ്സുകളും, യശസ്സിച്ഛിയ്ക്കുന്നവരുമാണല്ലോ, ഇവർ.

5

നീളെ സ്വീകരിയ്ക്കപ്പെട്ടവളാണ്—ചുറ്റും സ്വീകരിയ്ക്കപ്പെട്ടവളാണ്—ഈ ഭോഗാർഹ: ഇവൾ, പെറ പെൺകീരിപോലെ മുറുകെപ്പിടിയ്ക്കും; രേതസ്സേറിയ ഇവൾ എന്നിയ്ക്ക് ഒരുനൂറു ഭോഗം തരാറുണ്ട്!

6

ഭവാനി, അടുക്കൽ വന്നു എന്നെത്തലോടിനോക്കൂ: എന്റെ അംഗം തുച്ഛമാണെന്നു കരുതേണ്ടോ; ഗന്ധാരത്തിലെ ചെമ്മരിയാടു പോലെ രോമം നിറഞ്ഞവളായ എന്നിയ്ക്ക് എല്ലാ അവയവങ്ങളു മുണ്ട്!

7

സൂക്തം 127.

ദിവോദാസപുത്രൻ പരുഷേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(മാകന്ദമഞ്ജരി)

ഹോതാവും, ദാതാവും,—നണ്ണനേൻ ഞാൻ—കെല്പിൻ
പൈതലം, ത്രാതാവും, സൽക്രതുവും,

4. തേരൊന്നിനു നാലുവീതം പത്തു തേരിനു നാലുതു ചെംകുതിരകൾ. കുറുമ്പവയ്ക്കു പുറമേ, ചെമ്മന്ന കുതിരകളും നൽകപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നുഹിയ്ക്കാം. ആയിരത്തിന്റെ—സഹസ്രഗോക്കളുടെ. അവയെ—കുതിരകളെ. കടിഞ്ഞാണു പിടിയ്ക്കുന്നവർ—സാരഥികൾ.

5. ബന്ധുക്കൾക്കും ധനം നൽകുന്നു. പ്രജാസംഘങ്ങൾ എന്നാദിയായ വാക്യം ആത്മഗതമാകുന്നു, പ്രജാസംഘങ്ങൾ—‘നാടുക്കൂട്ട’ങ്ങൾ. വണ്ടി—ഹവി ഛാനശകടം; സോമയാഗം എന്നു സാരം. ഇവർ—ബന്ധുക്കൾ.

6. സംഭോഗപ്രാർത്ഥിനിയായ സ്വഭാര്യയെ—രോമശയെ—ഭാവയവ്യൻ പരിഹസിയ്ക്കുന്നു: മുറുകെപ്പിടിയ്ക്കും—വിടില്ല. എല്ലാം വിപരീതലക്ഷണ: രോമശ അപ്രൗഢയാണെന്നാണ്, രാജാവിന്റെ അഭിപ്രായം.

7. ബൃഹസ്പതിപുത്രിയായ രോമശ ഭർത്താവിന്റെ പരിഹാസത്തിന്നു മറുപടി പറയുന്നു. ഗന്ധാരം—ഒരു രാജ്യം.

സാധിതവിദ്യനാം മേധാവിപോലവേ
ജാതവേദസ്സുമാണ.ഗ്നിദേവൻ:

ഉമ്പരിലൻപുയർന്നേറെടുക്കുന്നു താൻ,
സമ്പന്നജാലനായ് നൈഹോമത്തെ.

1

അംഗിരോജ്യേഷനാം യജ്ഞാവായ് ദ്രീഷ്ണാം—
മങ്ങയെ യജ്ഞപ്രവൃത്തൻ ഞങ്ങൾ

സ്ഥാനേ വിളിഞ്ഞാവു, സംപ്രീതികാരിയാം

ധ്യാനമന്ത്രത്താൽ വൃഷാഭവേ, കവേ!

മർത്തൃർക്കു ഹോതാവമശ്ശോചിഷ്ണുശന്ന,

ചിത്തതാൽപര്യമോടിയൊളകൾ

ചുറ്റിനടക്കും രവിഞ്ജനപോലവേ

തുഷ്ടി വരുത്തട്ടെയിഷ്ടാപ്തിയായ്!

2

ദ്രോഹിയെ നീക്ക, മത്യാജസ്സനദ്രീഷ്ണൻ,

ദ്രോഹിയെ വെട്ടും, കോടാലിപോലെ;

കെല്ലേറ്റും സ്ഥാവരംപോലുമടഞ്ഞുപോം,

തൽപരിഷംഗത്തിൽത്തണ്ണീർപോലെ;

മാറാരെത്തീർത്തേ നിലയ്ക്കു താൻ പിന്മാറി—

ല്ലേ, ററടുത്തീടും വില്ലാളിപോലെ!

3

സൂക്തം. 127.

1. സൽക്രതു—നല്ല യാഗത്തോടുകൂടിയവൻ. ജാതവേദസ്സ്—ജനിച്ചതിനെയെല്ലാമറിഞ്ഞവൻ; അഗ്നിയുടെ പര്യായവുമാണിത്. ഉമ്പരിലൻപുയൻ—ദേവകൾക്കു കൊണ്ടുകൊടുക്കാൻ.

2. അംഗിരോജ്യേഷൻ—അംഗിരോഗോത്രക്കാരിൽ മുത്തവൻ. സ്ഥാനേ—യോഗ്യമാംവണ്ണം. ധ്യാനമന്ത്രം—ധ്യാനസാധനമന്ത്രം. മർത്തൃർക്കു ഹോതാവ്—മനുഷ്യർക്കുവേണ്ടി ദേവന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്നവൻ.

3. ദ്രോഹിയെ—നമ്മെ ഉപദ്രവിയ്ക്കുന്നവരെ കോടാലിപോലെ വെട്ടിനീക്കും. അത്യാജസ്സൻ—ഓജസ്സ് (ജാല) ഏറിയവൻ. സ്ഥാവരം—പമ്പതാടി. തൽപരിഷംഗം—അവന്റെ (അഗ്നിയുടെ) സംയോഗം. തണ്ണീർപോലെ—തിയ്യ വെള്ളത്തെ തിളപ്പിച്ചു വറിയ്ക്കുമല്ലോ. തീർത്തേ നിലയ്ക്കു—നശിപ്പിച്ചിട്ടേ അടങ്ങൂ. താൻ—അഗ്നി.

സാരമേ നല്ലന്നു, വിജ്ഞാനപോലഗ്നി—
 യ്ക്കാ;—രോചിർമ്മാർദ്ദഗ്നേന രക്ഷസ്ത്വിവൻ
 കൊണ്ടുപോം, രക്ഷസ്ത്വായ് കർമ്മി കൊടുത്തതു;
 കണ്ടതൊട്ടുക്കിവൻ കാടുപോലെ
 പുക്കെരിയ്ക്കുന്നു; പചിയ്ക്കുന്നു തേജസ്സാൽ—
 കർക്കശാനന്തെയും, പാപത്തെയും!

4

അല്ലിലഹസ്തിലേക്കാളേറെക്കാണാക,—
 മില്ലഹസ്തികല, മാർക്കപായം;
 അന്നമവന്നു നാം വെണ്ണ, വേദിയ്ക്കുട—
 തതു;—ണ്ണി ഗൃഹംപോലി, തേല്ക്കവൻ!
 ഭേതന്നം രക്ഷയഭേതന്നം നൽകന്തു,
 തൃപ്തരായ് നിർജ്ജരരീയഗ്നികൾ.

5

കർമ്മഭൂവികലും പോരിലും യഷ്ടവ്യൻ,
 വന്മരൽപ്രായമിരമ്പുമിവൻ
 ഹവ്യങ്ങൾ വാങ്ങിബ്ഭുജിപ്പു, മഖധാജം;
 ഹർഷിച്ചു, ഹർഷപ്പെടുത്തിടുന്നു;

4. സാരമേ—സാരമായിട്ടുള്ളതുമാത്രം. നൽകുന്നു—യജമാനന്മാർ. വിജ്ഞാനപോലെ—വിദ്യാനു സാരമല്ലാത്തതു നൽകാറില്ലല്ലോ. ആരോചിർമ്മാർദ്ദഗ്നേന—തേജസ്സേറിയ വഴിയിലൂടെ. രക്ഷസ്ത്വം—ഭേദകളെ രക്ഷിപ്പാൻ, അവർക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കാൻ. കർമ്മി (യജമാനൻ) സ്വരക്ഷസ്ത്വായി കൊടുത്തതു (ഹവിസ്സ്) കൊണ്ടുപോം. കണ്ടതൊട്ടുക്കും—യജമാനന്റെ പല വസ്തുക്കൾ; പുക്കു കാടു പോലെ—കാടൊരിയ്ക്കുന്നത്ര വേഗത്തിൽ വിഴുങ്ങുന്നു കർക്കശാനന്തെയും—കുടുപ്പുള്ള ഭക്ഷ്യത്തെപ്പോലും പചിയ്ക്കുന്നു. പാപത്തെയും—കർക്കശമായ പാപത്തെയും പചിയ്ക്കുന്നു—നശിപ്പിയ്ക്കുന്നു എന്നു സാരം. തേജസ്സാൽ എന്നതു രണ്ടു വാക്യങ്ങളിലും യോജിപ്പിയ്ക്കുക.

5. അഹസ്തികലും (പകലിലും) അഗ്നിയ്ക്കു് അപായം (പ്രകാശഭാവം) വരില്ലല്ലോ. ഉണ്ണി അച്ഛന്റെ ഗൃഹം ഏറെറടുക്കുന്നതുപോലെ, അവൻ (അഗ്നി) ഇതു, നമ്മുടെ അന്നം. (ഹവിസ്സ്) ഏറെറടുക്കട്ടെ. അഭേതന്നം അഗ്നിയാൽ വെളിച്ചവും മറ്റും കിട്ടുന്നുണ്ടല്ലോ. തൃപ്തരായ്—മതിയാവരെ ഹവിസ്സു ഭുജിച്ചു്. അഗ്നികൾ—ആഹവനീയാദികൾ.

6. കർമ്മഭൂവികലും (യജ്ഞവേദി, കൃഷിനിലം) പോരിലും യഷ്ടവ്യ (യജനീയ)നായ ഇവൻ (അഗ്നി) വന്മരൽപ്രായം (വലിയ കാരറുപോലെ) ഇരമ്പും:

ഇപ്പുജ്യൻതൻ മാർഗ്ഗം സേവിപ്പു സർവരും,
നല്ലിന്നായാളകൾ മാർഗ്ഗംപോലെ!

6

രണ്ടിനും വന്ദിച്ചു വാഴ്ത്തുന്നു, നല്ലാനായ്—
കൊണ്ടു കടഞ്ഞ ഭൃഗുക്കൾ, ദീപ്തർ.
ഇലനങ്ങൾക്കീശൻ ധാരകനീയഗ്നി—
യുത്തേജസ്സർപ്പിതാഭീഷ്ടങ്ങളെ
കൈക്കൊണ്ടുപോരുന്നു, മേധാവി മേധവാൻ;
കൈക്കൊണ്ടുപോരുന്നു, മററിടത്തും!

7

സർവർക്കും ത്രാതാവായ്, സ്സർവർക്കും തുല്യനായ്,—
സ്സത്യോക്തിഭാക്കായ് ഗൃഹാധിപനായ്
മർത്ത്യർക്കതിഥിയാം നിന്നെ വിളിയ്ക്കുന്നു,
ഭക്ത്യർത്ഥമായ് ഞങ്ങൾ—ഭക്ത്യർത്ഥമായ്:
അച്ഛങ്കൽപ്പോലല്ലോ ചെൽവതി, വങ്കലാ
നിർജ്ജരരേവരുമുണിന്നായി;
ദിവ്യരിൽവെച്ചവിടെയ്ക്കു സമർപ്പിച്ചു,
ഹവ്യവസ്തുക്കളെ നേതാക്കന്മാർ,

8

ഉജ്ജ്വലിച്ച തിയിൽ കാര്യ തട്ടമ്പോൾ ഒരുതരം ശബ്ദം പുറപ്പെടുമല്ലോ. മഖ
ധ്വജം—യാഗത്തിന്നു കൊടിമരമായിട്ടുള്ളവൻ. ഹർഷിച്ച—ഹവിർഭക്ഷണം
കൊണ്ടു ഹൃഷ്ടനായി. ഹർഷപ്പെടുത്തിടുന്നു—യജമാനന്മാരെ ഫലദാനംകൊണ്ടു
സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നു. ആളുകൾ മാർഗ്ഗംപോലെ—യാത്രക്കാർ നല്ല വഴിയിൽ
ചേർന്നു നടക്കുന്നതുപോലെ.

7. രണ്ടിനും—ഐഹികാമുഷ്ടികഫലങ്ങൾക്കായി. നല്ലാനായ്കൊണ്ടു
—ഹവിസ്സർപ്പിപ്പാൻ. കടഞ്ഞ—അരണിമഥനം ചെയ്തു. ഇലനങ്ങൾ—നല്ലപ്പെട്ട
ന്ന ഹവിസ്സുകൾ. ഉത്തേജസ്സ്=തേജസ്സുയന്നവൻ. അർപ്പിതാഭീഷ്ടങ്ങൾ—യജമാ
നന്മാർ നല്ലപ്പെട്ട ഘൃതാദിപ്രിയവസ്തുക്കൾ. മേധവാൻ = യജ്ഞവാൻ. മററിടത്തും
—മററു ദേവതകൾക്കുള്ള യജ്ഞങ്ങളിലും പ്രിയവസ്തുക്കൾ കൈക്കൊണ്ടുപോരുന്നു.

8. സത്യോക്തിഭാക്കും—സത്യവാക്കുകളെ, സ്തുതികളെ ഭജി(വഹി)യ്ക്കുന്ന
വൻ. ഗൃഹാധിപൻ—ഗാർഹപത്യരൂപേണ ഗൃഹങ്ങളെ പാലിയ്ക്കുന്നവൻ. ഭക്ത്യ
ർത്ഥം—ഹവിസ്സു ഭക്ഷിപ്പാൻ; ആദരാത് ശയത്താലാണ്, ഇതു വീണ്ടും പറഞ്ഞത്.
നിർജ്ജരം=ദേവന്മാർ. മക്കൾ ഭക്ഷണം കിട്ടാൻ അച്ഛന്റെ അടുക്കലെന്നപോലെ,
ദേവന്മാർ ഹവിർഭക്ഷണത്തിന്നു അഗ്നിയുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നു. ദിവ്യർ—
ദേവകൾ. നേതാക്കന്മാർ—ദൂതപിടകൾ.

യാഗാർത്ഥമല്ലോ ജനിച്ചതിങ്ങനേ, നീ,
 യാഗാർത്ഥം വിത്തംപോലുത്തേജസ്സേ:
 നിന്ദമൂർജിതം വൈരിജിദൂർജസ്സേ:
 നിന്ദവമെത്രയുമനയുക്തം.
 ആകയാലങ്ങയെസ്സേവിപ്പു, ദൂതർപോ—
 ലാളകൾ നിർജര, നിർജരനേ!

9

നിങ്ങൾതൻ സ്തോത്രത്താൽ, ഗോദനേഷർബുധ—
 നിങ്ങൻപുകൊൾകഗ്നി—വന്ദനഗ്നി:
 വെല്ലുമിക്കെല്ലനെച്ചൊല്ലി ഹവിർദ്ധരൻ
 ചെല്ലന്നു, ചേദികളെല്ലാറിലും;
 വന്നോർതൻ മുമ്പേ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ഹോതാവും,
 വന്ദി പെരിയോരെപ്പോലേ ചേലിൽ!

10

മുമ്പിലേ കാണായോനമ്പരൊത്തുണോൻ നീ—
 യൻപുൾക്കൊ—ണ്ടൻപുൾക്കൊണ്ടെങ്ങൊക്കനേ,
 വന്ദുതൽ കൊണ്ടുവന്നാലും മൗലവാവേ;
 വൻകെല്ലും നല്ല, നൽബംഭൂഭക്തിയ്ക്കായ്.

9. യാഗാർത്ഥം വിത്തംപോലെ—‘ദ്രവ്യമുണ്ടായതു യാഗത്തിന്ന’ത്രേ.
 മദം—നെ ഭൂജിച്ചതിനാലുണ്ടായ ഇന്ദ്രം. വൈരിജിദൂർജസ്സു = ശത്രുക്കളെ ജയി
 യ്ക്കുന്ന ബലമുള്ളവൻ. സേവിപ്പു—ദൂതർ രാജാവിനെയെന്നപോലെ, ആളുകൾ
 (യജമാനന്മാർ) അങ്ങയെ പരിചരിക്കുന്നു. നിർജര—ആരെയും സ്തുതിയ്ക്കാത്ത
 വനേ; പ്രത്യുത, ആരും സ്തുതിയ്ക്കുന്നവനേ.

10. സ്തോതാക്കളോടു പറയുന്നു: ഗോദൻ = ഗോക്കളെ നൽകുന്നവൻ. ഉഷർ
 ബുധൻ = പുലർകാലത്തുണ്ടെന്നവൻ. അൻപുകൊൾക—പ്രസാദിയ്ക്കട്ടെ. ഇക്കെ
 ല്ലനെച്ചൊല്ലി—ബലവാനായ അഗ്നിയ്ക്കു ഹവിസ്സർപ്പിപ്പാൻ. ഹവിർദ്ധരൻ—
 ഹവിസ്സുകളെടുത്ത യജമാനൻ. വന്നോർതൻമുമ്പേ—ആഗതരായ ദേവന്മാരെ
 സ്തുതിയ്ക്കുന്നതിനുമുമ്പേ ഹോതാവ് അഗ്നിയെ, വന്ദി (സ്തുതിപാഠകൻ) പെരി
 യോരെ (ധന പാത്രാരെ) എന്നപോലെ ചേലിൽ (ഭംഗിയിൽ) സ്തുതിയ്ക്കുന്നു.

11. മുമ്പിലേ—മുൻഭാഗത്തു, അരികിൽത്തന്നെ. ഉമ്പരൊത്തുണോൻ—
 മറ്റു ദേവകൾപോലെതന്നെ ഹവിസ്സു ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ. നൽബംഭൂഭക്തിയ്ക്കായ്—

നല്ല, വൻവീര്യം സ്തോതാവിനും ശക്തിമൻ;
കൊല്ല, മാറാറെ, ബലോഗ്രൻപോലേ!

11

സൂക്തം 128.

പരച്ഛേപൻ ദൃഷ്ടി; അത്യഷ്ടി ഫന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(മാകന്ദമഞ്ജരി)

ഭക്തകർമ്മത്തിന്നു—തൻകർമ്മത്തിന്നുമായ്—

മത്ത്യകൽനിന്നുണ്ടായ്, ഹോതാവഗ്നി:

സഖ്യവും പേരുമിച്ചിപ്പോൻ വിത്തംപോ—

ലൊക്കെസ്സാധിപ്പിപ്പോനീ, യഗൃഷ്യൻ;

സത്തായ—പണ്ടിള കാൽവെച്ച—ഭൂഭാഗേ

വർത്തിപ്പു, യജ്ഞവാനാഽനടുവിൽ.

1

ആ യജ്ഞസിദ്ധനെ യാഗമാർഗ്ഗസ്ഥരായ്,—

ബ്ദ്രയിഷ്ടഹവ്യമാമധരത്തിൽ

സേവിയ്ക്കു, വന്ദിച്ചു ഹവ്യത്താൽ നാ;—മെന്നാൽ

മൈ വാടാതുണ്ണും, താനസൂദനം.

മാരുതോപാനീതനല്ലോ മനുവിനായ്,—

ദൃ രത്തു—ദൂരത്തു—നിന്നിദ്രേവൻ!

2

നല്ല ഭൂമി (കൃഷിനിലം) അനുഭവിപ്പാൻ. ബലോഗ്രൻ—ബലംകൊണ്ട് ഉഗ്രനായ യോദ്ധാവ്.

സൂക്തം 128.

1. ഭക്തകർമ്മം—ഭക്തന്മാരുടെ സോമയാഗവും മറ്റും. തൻകർമ്മം—ഹവിസ്സുപീകരണവും മറ്റും. മത്ത്യൻ—അരണികടഞ്ഞ മനുഷ്യൻ, അധര്യ. വിത്തംപോലെ ധനം സഖ്യത്തെയും (മഹാത്മാരുമായുള്ള മൈത്രിയെയും) കീർത്തിയെയും സാധിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ. സത്തം—സാരഭൂതം. ഇള—മനുവിന്റെ പുത്രിയും ഗോരൂപിണിയുമായ ദേവത. കാൽവെച്ച ഭൂഭാഗേ—വേദിയിൽ. ആഽനടുവിൽ—പരിചാരകരുടെ ഇടയിൽ.

2 ആ യജ്ഞസിദ്ധനെ—അഗ്നിയെ. ദ്രയിഷ്ടഹവ്യം—വളരെ ഹവിസ്സുകളുള്ളത്. എന്നാൽ—സേവിച്ചാൽ. മൈ വാടാതെ—അക്ഷിഞ്ജപാലനായി. താൻ—അദ്ദേഹം, അഗ്നി. അസൂദനം—നമ്മുടെ അന്നം (ഹവിസ്സ്). മനുവിന്നു വേണ്ടി ദൂരത്തുനിന്ന വായു കൊണ്ടുവന്നവനാണു്, ഇദ്ദേവൻ (അഗ്നി).

പാർത്തളിലപ്പൊഴേ വന്നെത്തും, വൻവീരോ-
ടാത്താത്തു വേഗവാഗ്നിദേവൻ:

പേത്തു പേത്തുദ്ഗീയമാനൻ, വൃഷാവാ,ന-
സാത്മവാൻനതശാലകളിൽ

ശ്രേഷ്ഠകർമ്മത്തിന്നിരുന്നൊ,രുനൂറിടം

നോട്ടമയസ്തമേ, സ്തോത്രങ്ങളിൽ! 3

ശീലിതയജ്ഞർതന്നക്ഷയയജ്ഞത്തിൻ

ശാലയിൽശ്ശാലയിലുദ്ബുദ്ധനായ്

അന്നാത്ഥിദ്രവ്യം കൈക്കൊൾവു, ഫലാർപ്പക,

നഗ്നി പുരോഹിതൻ സൽക്കർമ്മവാൻ;

ചെയ്യിപ്പു, വോഡാവെക്കൊണ്ടും ഫലാർപ്പണം

നെയ്യണ്ണവോനീ വിരുന്നുകാരൻ! 4

ഈയഗ്നിതന്നുജ്വാലയിൽക്കർമ്മത്താൽ,

വായുവിൻ ഭോജ്യങ്ങളെന്നപോലെ

ആരേകം ഭോജ്യങ്ങളത്ഥിയ്ക്കുപോല;-വർ

പൂരിതദാനരാം ശ്രീബലത്താൽ.

ഹാരിയാമഹസ്സിൽനിന്നവൻ രക്ഷിപ്പു—

ഭൂരിമാപാപത്തിൽനിന്നു—നമ്മെ! 5

3. പാർത്തളിൽ—വേദിയിൽ. അപ്പൊഴേ—വിളിയിക്കപ്പെട്ട സമയത്തു തന്നെ. വീറു—വീര്യം. ആത്താർത്തു—ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടു്. ഉദ്ഗീയമാനൻ—സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നവൻ. അന്നസാർത്ഥവാൻ—അന്ന (ഹവ്യ)സമൂഹത്തോടുകൂടിയവൻ. നൂറിടം നോട്ടമയസ്തമേ—ജ്വാലാപ്രസരത്തെ നോട്ടമാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. സ്തോത്രങ്ങളിൽ—സ്തോത്രങ്ങൾ ഉച്ചരിക്കപ്പെട്ടവോൾ.

4. ശീലിതയജ്ഞർ—യജ്ഞാനുഷ്ഠാതാക്കൾ. അക്ഷയയജ്ഞം—നിഷ്ഫലമാകാത്ത യാഗം. ഉദ്ബുദ്ധനായ്—ഉണർന്നു്, യജ്ഞത്തിന്റെ കർത്തവ്യതയറിഞ്ഞു്. അന്നാത്ഥിദ്രവ്യം—അന്നമത്ഥിയ്ക്കുന്ന യജമാനന്റെ ഹവിരാദിവസ്തുക്കൾ. ഫലാർപ്പകൻ=ഫലദാതാവ്. ചെയ്യിപ്പു—വോഡാവിനെയും (ഹവിർവാഹിയായ യജമാനനെയും) ഫലപ്രദാനകൾലാഭനാക്കുന്നു!

5. വായുവിൻ ഭോജ്യങ്ങൾ—വായു മേഘത്തെ പിളർത്തു മഴ പെയ്യിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടായിവരുന്ന നെല്ല്, മറ്റും. ഭോജ്യങ്ങൾ—പുരോഡാശാദികൾ അത്ഥിയ്ക്കുപോലെ—യാചകനെന്നപോലെ. അവർ ശ്രീബലത്താൽ പൂരിതദാനരാം—അഗ്നിയാൽ നല്കപ്പെട്ട സമ്പൽബലംമൂലം ധാരാളം ദാനംചെയ്യുന്നവരായിത്തീ

വമ്പനയജ്ഞരിലപ്രീതൻ സംപ്രാപ്യൻ
 സമ്പത്തേടുത്ത വലംകരത്തെ
 അക്കനെപ്പോലെയഴുത്തു—മൊഴിയില്ല, -
 തന്നാലിലാഷംകൊണ്ടല്ലതാനും!
 ദേവഗണത്തിൽവെച്ചുണ്ടല്ലോ, വാഞ്ചരിയ്ക്കു—
 മേവർക്കും കൊണ്ടുകൊടുപ്പു, ഹവ്യം.
 സൽക്കർമ്മികൾക്കൊക്കെ ക്ഷേമം വരുത്തിട്ടു;—
 മഗ്നി തുറക്കുമേ, വാതിൽകളും!

6

മന്ത്യന്റെ പാപത്തിൽ യജ്ഞത്തിലും സുഖ—
 കൃത്തഗ്നി യജ്ഞസ്ഥനാക്കർചൻ,
 വെല്ലുമരചനെപ്പോലേ പ്രിയൻ, ഹിതൻ
 ചെല്ലും നൃവേദിസ്ഥഹവ്യങ്ങളിൽ.
 വാരണദ്രോഹവും വൻദേവദ്രോഹവും
 ചേരാതെ രക്ഷിയ്ക്കു, നമ്മെയവൻ!

7

അ. ഹാരി—ഹരിയ്ക്കുന്നതും, ആകർഷിയ്ക്കുന്നതും. അംഹസ്സ—പാപം. ആരോ
 യികൃത്താൽ ദിശിക്കുക; ഇതു മറുപടികളിലും കാണാം.

6. യജ്ഞൻ—യജ്ഞമനുഷ്ഠിയ്ക്കാത്തവർ. സംപ്രാപ്യൻ—സർവ്വപാപം
 പ്രാപിയ്ക്കപ്പെട്ടോടനവൻ. വലംകരത്തെ അഴുത്തു—ധനം സേവകർക്കു കൊടു
 ക്കാൻ. അക്കനെപ്പോലെ—സൂര്യനും ഉപാസകനും കയ്യുഴച്ചു ധനം നല്കുന്നു. ഒഴി
 യില്ല—സേവകരെ തൃപ്തിയില്ല. അതു (തൃപ്തിയ്ക്കായ്ക്ക) അന്നാലിലാഷം (തന്നിട്ട്ക്കു
 ഹവിസ്സു കിട്ടണമെന്ന ഇച്ഛ)കൊണ്ടല്ലതാനും; അനുഗ്രഹബുദ്ധിയികൊണ്ടുതന്നെയാ
 ണ്. അഗ്നിയോടു നേരിട്ടു പറയുന്നു: ഏവർക്കും—ഇദ്ദാദികൾക്കും. വാതിൽ
 കൾ—സ്വർഗ്ഗാദിദാരുങ്ങൾ; തുറക്കുമേ; സൂക്തംകളെ സ്വർഗ്ഗാദിദാരുക്കളിൽ
 പ്രവേശിപ്പിയ്ക്കുകതന്നെ ചെയ്യും.

7. പാപത്തിൽ യജ്ഞത്തിലും സുഖകൃത്തും—പാപത്തിലും യജ്ഞത്തി
 ലും സുഖകരൻ; പാപത്തിൽ സുഖകരത്വം, പാപനിവാരണംതന്നെ. വെല്ലും—
 ജയശീലനായ. നൃവേദിസ്ഥഹവ്യങ്ങളിൽ—മനുഷ്യരുടെ യജ്ഞവേദികളിൽ
 വെണ്ണപ്പെട്ട ഹവിസ്സുകളുടെ അടുക്കൽ. വാരണദ്രോഹം—വരണനെന്ന പാപദേവ
 ന്റെ ദ്രോഹം. വൻദേവദ്രോഹം—വമ്പിച്ച ദേവ (ദേവകളിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന)
 ദ്രോഹം. അവൻ—അഗ്നി.

സൂക്തം 129.

പരശ്വേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടിയം അതിശക്വരിയം അഷ്ടിയം
ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഗമനശീലനായ ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് തേർ യജ്ഞസിദ്ധ്യർത്ഥം യാ
തൊരു പക്ഷമതിയായ പണ്ഡിതങ്കൽ എത്തിയ്ക്കുമോ, അനവദ്യ, യാ
തൊരുവനെ പൊക്കുമോ, അവനെ ഉടനടി അഭീഷ്ടപ്രാപ്തിയ്ക്കു പോ
ന്നവനാക്കുന്നു; അന്നവും ഭുജിയ്ക്കുന്നു. അനവദ്യ, വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്ന
വനെ, ഫലകാരികളിൽ മുമ്പനായ ഭവാനു മേധാവികളായ ഞങ്ങളു
ടെ ഹവിസ്സിനെ, ഈ വചസ്സിനെ എന്നപോലെ സ്വീകരിച്ചാലും! 1

ഇന്ദ്ര, കേട്ടാലും: മനുഷ്യരായിരുന്ന നേതാക്കളോടുകൂടി, ഏ
തൊരു യുദ്ധത്തിലും കനക്കെ വിളിച്ചു കണക്കിൽ കഴിവുള്ളവനാ
ണല്ലോ, അവിടുന്ന്; അവിടുന്ന് ശൂരരോടുകൂടി, താൻതന്നെ നേ
ടുന്നു. അവിടുന്ന് മേധാവികൾക്ക് അന്നം കൊടുക്കുന്നു. ആ ഗമന
ശീലനായ അന്നയുക്കത്തനെ അഭ്യർത്ഥനസമർത്ഥന്മാർ, തീരാകൊണ്ട്
ഒരശ്വത്തെ എന്നപോലെ ആരാധിയ്ക്കുന്നു. 2

ഇന്ദ്ര, രിപുസുനെന്നായ അവിടുന്ന് ഒരു മേഘത്തിന്റെ പുത
പ്പ ചീന്തി മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നു. ശൂര, മനുഷ്യനെപ്പോലെ തെണ്ടിനടക്കു
ന്ന മരൊന്നിനെ പിടിച്ചുനിർത്തുന്നു; ചാകാൻപോകുന്നതിനെയാക

സൂക്തം 129.

1. ഗമനശീലൻ—യജ്ഞസ്ഥലങ്ങളിൽ പതിവായി പോകുന്നവൻ.
പൊക്കുക—ഉന്നതി പ്രാപിപ്പിയ്ക്കുക. അന്നം—അവനാൽ ഭഞ്ഞമായ ഹവിസ്സ്.
വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നവനെ—ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ തരയുള്ളവനെ. ഈ വച
സ്സ്—സൂതി.

2. കേട്ടാലും—ഞങ്ങളുടെ വിളി കേൾക്കുക. മനുഷ്യരായിരുന്ന നേതാ
ക്കൾ—പിന്നീട് ദേവത്വം പ്രാപിച്ച മരുത്തുക്കൾ. കണക്കിൽ കഴിവ്—മികച്ച
ശത്രുവധശക്തി. താൻതന്നെ നേടുന്നു—ശൂരർ കൂടെയുണ്ടെങ്കിലും, താൻ തനിച്ചാ
ണ് ജയം നേടാറുള്ളത്. ആ ഗമനശീലനായ എന്നാദിയായ വാക്യം പരോക്ഷ
മാണ്: അന്നയുക്കത്തനെ—ഇന്ദ്രനെ. അഭ്യർത്ഥനസമർത്ഥന്മാർ—വഴിപോലെ അപേ
ക്ഷിയ്ക്കുന്ന ദൂതവികൾ. ആരാധിയ്ക്കുന്നു—ഹവിസ്സുകൊണ്ട് പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നു.

3. തെണ്ടിനടക്കുന്ന മരൊന്നിനെ പിടിച്ചുനിർത്തുന്നു—പണിയെടുക്കാ

ട്ടേ, തീരെ വെടിയുന്നു. ഇതു ഞാൻ വിസ്തരിച്ചു വോനോടും സ്വർഗ്ഗത്തോടും പുകഴ്ന്നു തുടുന്നോടും, വിസ്തരിച്ചു മിത്രനോടും, വിസ്തരിച്ചു സുഖദനായ വരണനോടും പറയുന്നു. 3

എങ്ങും എഴുന്നള്ളുന്നവനും, മാറൊരു കേരം താങ്ങുന്നവനും, അശ്വയുക്തനും യജ്ഞമുടക്കുന്നവരോടെതിർക്കുന്നവനും, മരുത്സമേതനുമായ ഇന്ദ്രനെ ഞങ്ങൾ, ഞങ്ങൾക്കും നിങ്ങൾക്കുംവേണ്ടി, യാഗത്തിൽ സഖാവാക്കാൻ നോക്കുന്നു: അവിടുന്ന് ഞങ്ങളുടെ രക്ഷയ്ക്കു, മഹത്തായ കർമ്മത്തെ പുലർത്തുക: ഏതു പോരിലും, അങ്ങു തടുത്തവരിൽ—അങ്ങു തടുത്ത ശത്രുക്കളിൽ—ആരും അങ്ങയോടെതിർക്കില്ല! 4

അങ്ങു ആരുടെയും വിരോധിയെ വഴങ്ങിക്കുന്നു: ഉഗ്ര, ഉഗ്രങ്ങളായ രക്ഷണങ്ങൾകൊണ്ടു, തേജസ്സേറിയ മാർഗ്ഗങ്ങൾകൊണ്ടെന്ന പോലെ ഞങ്ങളെ പണ്ടേതെമട്ടിൽ കൊണ്ടുനടക്കുന്നവനാണല്ലോ, അങ്ങു. ശൂര, അങ്ങു പാപരഹിതനെന്നറിയപ്പെടുന്നു: അങ്ങു വോഡാവായി മനുഷ്യനെ, പാപമെല്ലാം പോക്കി പാലിക്കുന്നു; ഞങ്ങളുടെയും അടുക്കൽ വന്നു, വോഡാവായരുളുക! 5

ഞാൻ ഭവ്യനായ ഇന്ദ്രവിനെ പ്രകീർത്തിപ്പാൻ ശക്തനാകേണ്ടതേ: ആ അന്നവാൻ സൂതിയ്ക്കുപ്പെടുന്നേടത്തു, ഇന്ദ്രൻപോലെ എഴുന്നള്ളുന്നു; അരക്കരെ വധിച്ചു, അവരുടെ തൊഴിൽ നിലപ്പിക്കുന്നു. അവിടുന്ന് നിന്ദകനെ നിഹനിച്ചു, ആ ദുർമ്മതിയെ ഞങ്ങളിൽ നിന്ന് അകറ്റുമാറാകണം: സ്നേഹൻ നികൃഷ്ടമാംവണ്ണം കീഴ്പോട്ടോടട്ടെ—വെറുംവെള്ളംപോലെ ഒലിച്ചുപോകട്ടെ! 6

ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ ഗുണപ്രകാശകമായ വാക്കുകൊണ്ടു സൂതിയ്ക്കുമാറാകണം; ധനവാനേ, സുവീര്യവും രമ്യവുമായ—അക്ഷയവും സുവീര്യവുമായ—ധനം നേടുമാറാകണം. പണിപ്പെട്ടു മനനംചെ

തെ അലയുന്ന മറ്റൊരു മേഘത്തെ ബലേന പിടിച്ചു, മഴ പെയ്യിക്കുന്നു. ചാകാൻപോകുന്നതിനെ—വെള്ളമൊടുങ്ങിയ മേഘത്തെ. ഇതു—ഈ വർഷകർമ്മം.

5. ആരുടെയും—ഏതൊരു ഭക്തന്റെയും. പണ്ടേതെമട്ടിൽ—ഞങ്ങളുടെ പൂർവന്മാരെ എന്നപോലെ. വോഡാവു—ഹവിസ്സുകൾ വഹിക്കുന്നവൻ, അഭിമതങ്ങൾ വഹിക്കു (കൊടുക്കു)ന്നവൻ.

6. സ്നേഹൻ—മോഷകൻ.

യുഷ്പേദേണേന യാഗനിഷ്ഠാദേകനായ അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ നല്ല മനനങ്ങളോടും ഹവിസ്സോടും, അമോലങ്ങളും അന്നപ്രാത്ഥനചേർന്നവയുമായ ദൃമ്നാഹ്വാനങ്ങളോടും കൂടി സർവത്ര സമീപിത്യമാറാകണം! 7

നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഞങ്ങളാൽ സ്വതന്ത്രമായി സ്മൃതിയുണ്ടാകുന്ന ഇന്ദ്രൻ ദുർബുദ്ധികളെ നീക്കി നമ്മെ രക്ഷിപ്പാൻ ശക്തനാകുന്നു. അവിടുന്ന് ദുർബുദ്ധികളെ പിടിച്ചു ചീന്തിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കൂ, നമ്മെ ദ്രോഹിപ്പാൻ തീനികളാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ട പാച്ചിൽപ്പട്ട സ്വയം കൊലപ്പെടുത്തുകയും; നമ്മോടടുക്കിപ്പുറംനില്ക്കുകയുമില്ല! 8

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് നാലുവശത്തും ധനവുമായി, അരക്കരിപ്പാത്ത അനുലമായ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ ഞങ്ങളിൽ വന്നെത്തിയാലും—ഞങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വന്നെത്തിയാലും: അകലത്തുനിന്നു ഞങ്ങളിൽ വന്നുചേരുക: അതിസമീപത്തുനിന്നോ വന്നുചേരുക. അവിടുന്ന് ദൂരത്തുനിന്നും പാരത്തുനിന്നും യാഗനിർവഹണംകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കണം—എന്നും, എങ്ങും ദൃഷ്ടിവെച്ചു രക്ഷിയ്ക്കണം! 9

ഇന്ദ്ര, കരയേററാൻ കഴിവുള്ള ധനം ഞങ്ങൾക്കു തന്നരുളുക: ഉഗ്രനായ വോനെ പ്രീതിയ്ക്കായി ഒരു മഹിമ, പെരിയ പ്രീതിയ്ക്കായി സ്നേഹിതനെയെന്നപോലെ സേവിച്ചുപോരുന്നെട്. ഓജസ്സേറിയവനേ, രക്ഷിതാവേ, മരണരഹിത, അവിടുന്ന് ഞങ്ങളെ തൃപ്തരാക്കാൻ ഒരു തേരിൽ കേറുക. തുലോം വിഴുങ്ങുന്നവനേ, ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിപ്പാൻ നോക്കുന്നവനെ അവിടുന്ന് ഹിംസിയ്ക്കണം—തുലോം വിഴുങ്ങുന്നവനേ, അവനാരായാലും, അവിടുന്ന് ഹിംസിയ്ക്കണം! 10

7. ഗുണപ്രകാശകം—അങ്ങയുടെ ഗുണങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന. ദൃമ്നാഹ്വാനങ്ങൾ—‘ഹരിവ ആഗച്ഛ മേധാതിഃശമന്തേഷേ’ എന്ന ആഹ്വാനവിശേഷങ്ങൾ

8. പ്രതിഷ്ഠകളോട്: സ്വതന്ത്രമായി—പരാപേക്ഷകളാതെ. തീനികൾ—തീറ്റക്കാർ, ശത്രുക്കൾ. പാച്ചിൽപ്പട്ട—പാഞ്ഞെന്നു സൈന്യം. നില്ക്കുകയുമില്ല—നശിച്ചുപോകമെന്നു സാരം.

9. ധനവുമായി—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ ധനവുമാകാണ്ട്.

10. കരയേററാൻ—കഷ്ടപ്പാടിൽനിന്നു കേറാൻ. മഹിമ—ഞങ്ങളുടെ സ്മൃതിയാലുണ്ടായ മഹത്ത്വം. വിഴുങ്ങുന്നവനെ—ശത്രുക്കൾ.

ഇത്ര, നന്നായി സൂതിയ്ക്കപ്പെട്ടവനെ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ ദുഃഖത്തിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കണം: എന്നെന്നും ദുർമ്മതികളെ—ദുർവിചാരക്കാരെ—ഹർഷപൂർവ്വം കീഴ്പോട്ടു തള്ളുന്നവനാണല്ലോ, അവിടുന്ന്. അങ്ങു പാപരക്ഷസ്സിനെ കൊല്ലുന്നു; എന്നെപ്പോലുള്ള മേധാവിയെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു. വസോ, ഇതിന്നാണല്ലോ, അങ്ങയെ—വസോ, രക്ഷസ്സുകളെ കൊല്ലാനാണല്ലോ, അങ്ങയെ—ജഗൽപിതാവു ജനിപ്പിച്ചത്!

11

സൂക്തം 130.

പരച്ഛേപൻ ലുഷി: അത്യുഷിയം ത്രിഷ്ഠപ്തം ഹനുസ്സ: ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇത്ര, അങ്ങു ദൂരത്തുനിന്ന്, ഇതെന്നപോലെ, സൽപതിയജ്ഞങ്ങളിലെന്നപോലെ, സൽപതിയായ ചന്ദ്രൻ സ്വസ്ഥാനത്തെന്നപോലെ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നാലും: ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ചു ഹവിസ്സൊരുക്കി, സോമം പിഴിഞ്ഞു, മക്കൾ ഉണിന്നു അച്ഛനെയെന്നപോലെ, മഹനീയനായ അങ്ങയെ ഉണിന്നു വിളിയ്ക്കുന്നു.

1

ഇത്ര, അമ്മിമേൽ ചതച്ചുപിഴിഞ്ഞ സോമം അവിടുന്ന്, തോലൂട്ടുകൊണ്ടു തൊട്ടിയിൽ നിറച്ചു വെള്ളം കാളപോലെയും, ദാഹം മുഴുത്തോടിയെത്തിയവൻപോലെയും കുടിച്ചുകൊണ്ടാലും: ഇതു കുടിച്ചാൽ അങ്ങയ്ക്കു മത്തും ഉശിരും വലുപ്പവും വരും. അശ്വങ്ങൾ അങ്ങയെ, പച്ചക്കുതിരകൾ സൂര്യനെ എന്നപോലെ—എല്ലാപ്പകലുകളും സൂര്യനെ എന്നപോലെ—കൊണ്ടുവരമാറാകട്ടെ!

2

പാറയുടെ—അററമില്ലാത്ത പാറയുടെ—ഇടയിൽ, പൊന്തച്ചുന്ന ഗുഹസ്ഥലത്തു വെണ്ണപ്പെട്ടിരുന്ന നിധി, പക്ഷികളെത്തുന്ന പോലെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടത് ഇന്ദ്രൻ കൈ

സൂക്തം 130.

1. ഇത്—സോമം. സൽപതി—സജ്ജനപാലകൻ, ഉജമാനൻ. സല്ലതിയായ—നക്ഷത്രനാഥയായ. ഉണിന്നു—ഹവിഃസപീകരണത്തിന്ന്.

3 നിധി—സോമമത. കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടത്—പക്ഷിരൂപയായ ഗായത്രിയാൽ ആനീതം. ഗോവ്രജം—പണ്യസ്മരൻ അപഹരിച്ച പൈക്കൂട്ടം. അന്ന

ക്കൊണ്ടു: അതിനെ, അംഗിരഃശ്രോഷൻ ഗോവ്രജത്തെ എന്നപോലെ തേടുകയായിരുന്നു, വജ്രീ. അവിടുന്നു വെള്ളത്തിന്റെ അടുവാതിൽ തുറന്നു; അന്നത്തിന്റെ വാതിൽ ചുറ്റും വെച്ചു! 3

ഇന്ദ്രൻ തീക്ഷ്ണമായ വജ്രം കൈകളിൽ മുറുകെപ്പിടിച്ചു, വെള്ളമെന്നപോലെ ഏറിയാൻ മുർച്ചപ്പെടുത്തി—വൃത്രനെക്കൊല്ലാൻ മുർച്ചപ്പെടുത്തി ഇന്ദ്ര, ഓജസ്സും സൈന്യബലവും തിരുമൈക്കൽപ്പം ഒത്തുനിന്നങ്ങിയ ഭവാൻ വഞ്ചകനെ, ഒരു തച്ചൻ കാട്ടുമരത്തെയെന്നപോലെ ചെത്തിക്കുറയ്ക്കും—മഴുകൊണ്ടെന്നപോലെ ആഞ്ഞുവെട്ടും! 4

ഇന്ദ്ര, അങ്ങു നിഷ്പ്രയാസം നദികളെ സമുദ്രങ്ങളിലെണ്ണാഴുകാൻ, രഥങ്ങളെ—യുദ്ധോദ്യതർ രഥങ്ങളെ—എന്നപോലെ നേരേ വിട്ടു. ആ സ്രവന്തികൾ ഇവിടെ തുല്യപ്രയോജനമായ ജലത്തെ, മനുവിന്നു സർവദാലകളായ—ആർക്കെങ്കിലും സർവദാലകളായ—പൈക്കൾ പോലെ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു! 5

അങ്ങയ്ക്കായി ധനേച്ഛക്കളായ മനുഷ്യർ ഈ സ്തുതി, ഒരു ശീലുകൾക്കു തേരെന്നപോലെ സംസ്കാരപ്പെടുത്തിവെച്ചു—അങ്ങയെ സുഖത്തിന്നുകൂലനാക്കി. ഹേ മേധാവിൻ, യുദ്ധങ്ങളിൽ വേഗവാനായ അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ, ഒരു വിജയിയായ അശ്വത്തെ എന്നപോലെ, ബലത്തിന്നും ധനലബ്ധിയിന്നും വേണ്ടി—സർവധനലബ്ധിയിന്നുവേണ്ടി—ഉദ്ദീപിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു! 6

ഇന്ദ്ര, നൃത്തംവെണ്ണുന്നവനെ, ഹവിസ്സർപ്പിച്ച മഹാനായ, പൂരുവായ ദിവോദാസനുവേണ്ടി അവിടുന്നു വജ്രംകൊണ്ടു തൊണ്ണൂറു

ത്തിന്റെ—സന്ധ്യങ്ങളുടെ. വാതിൽ—വർഷജലം. ചുറ്റും വെച്ചു—വർഷജലത്തെ എങ്ങും വ്യാപിപ്പിച്ചു.

4. വെള്ളം—അഭിമന്ത്രിതമായ ശാപജലം. ഏറിയാൻ—ശത്രുവിന്റെ നേർക്കു വിടാൻ. ഒരു തച്ചൻ കാട്ടുമരത്തെ (പണിത്തരത്തിന്നു) ചെത്തിക്കുറയ്ക്കുന്നതുപോലെ, ഭവാൻ വഞ്ചകനെ (ഞങ്ങളെ ചതിക്കുന്നവനെ) ചെത്തിക്കുറയ്ക്കും.

5. രഥങ്ങളെ—അങ്ങയുടെ തേരുകളെ. സ്രവന്തികൾ—ഒഴുകുന്ന നദികൾ. തുല്യപ്രയോജനം—ഏവർക്കും ഒന്നുപോലെ ആവശ്യമായ. പൈക്കൾപോലെ—പൈക്കൾ പാലിനെ എന്നപോലെ.

6. സുഖത്തിന്നു—സുഖം കല്പിച്ചുനല്കുവാൻ. ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുക—സ്തുതിച്ചു വളർത്തുക.

നഗരം പിളർത്തി; നൃത്തംവെയ്ക്കുന്നവനേ, ഹവിസ്സുപിിച്ച അതിഥി ഗ്ലാനവേണ്ടി, ഉഗ്രനായ പോൻ ശംബരനെ ബലംകൊണ്ടു മലമുകുളിൽനിന്നു കീഴ്പോട്ടുരുട്ടി, വമ്പിച്ച സമ്പത്തു—ബലംകൊണ്ടു സമ്പത്തു മുഴുവനും—കീഴടക്കി!

7

നൂറു രക്ഷകളുള്ള ഇന്ദ്രൻ യജമാനനായ ആര്യനെ പരിക്കുപെടുത്തുന്ന പോരുകളിലെല്ലാം—സ്വർഗ്ഗപ്രദങ്ങളായ പോരുകളിലും—രക്ഷിച്ചുപോരുന്നു. അവിടുന്ന് മനുഷ്യർക്കുവേണ്ടി കർമ്മരഹിതരെ ശിക്ഷിച്ചു: കൃഷ്ണന്റെ തോലുരിഞ്ഞു കത്തിച്ചു; ദ്രോഹികളെ ചുട്ടെരിച്ചു—ഹിംസാപരരെയെല്ലാം ചുട്ടെരിച്ചു!

8

അവിടുന്ന് സൂര്യന്റെ തേർച്ചക്രമെടുത്ത്, ഊക്കിൽ ആഞ്ഞെറിഞ്ഞു; അരുണനായി അടുക്കൽച്ചെന്നു കൂറടക്കി—ത്രാണിമൂലം നീളെ കൂറടക്കി. കവേ, അവിടുന്ന് ഉശനസ്സിനെ രക്ഷിപ്പാൻ ഭൂതന്തുനിന്നു ചെല്ലുകയുണ്ടായല്ലോ; സുഖവസ്തുക്കളെല്ലാം, മനുഷ്യനെന്നപോലെ, ഞങ്ങൾക്കു സത്വരം തരിക—എല്ലാദിവാസങ്ങളിലും സത്വരം തരിക!

9

നഗരങ്ങൾ പിളർത്തിയ വൃഷാവാധ ഇന്ദ്ര, ആ നിന്തിരുവടി പുതിയ സ്നോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലുന്ന ഞങ്ങളെ പാലനപ്രകാരങ്ങൾക്കൊ

7. നൃത്തംവെയ്ക്കുന്നവനേ—യുദ്ധങ്ങളിൽ വിളയാടുന്നവനേ. നഗരം—ശത്രുപുരം. അതിഥിഗ്ലാനം—ദിവോദാസൻ. സമ്പത്ത്—ശംബരന്റെ ധനം. ദിവോദാസന്നു കൊടുക്കാൻ കീഴടക്കി.

8. സ്വർഗ്ഗപ്രദങ്ങൾ—യുദ്ധത്തിൽ വധിയുണ്ടാക്കുന്ന സ്വർഗ്ഗം കിട്ടും. കൃഷ്ണൻ—അംശുമതി എന്ന നദിയുടെ തീരത്തു, പതിനായിരം അനുചരന്മാരോടു കൂടി, അവിടുത്തുകാരെ ഉപദ്രവിച്ചുകൊണ്ടു പാർത്തിരുന്ന കൃഷ്ണനെ (കറുത്ത) അസുരൻ.

9. ആഞ്ഞെറിഞ്ഞു—ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രത്താൽ തങ്ങൾ വധ്യരാകരുതെന്ന ഒരു വരം ബ്രഹ്മാവിങ്കൽനിന്നു വാങ്ങി, തീർത്തുനടന്ന ചില അസുരന്മാരുടെ നേരെ ആഞ്ഞെറിഞ്ഞു. അരുണനായി (ക്രോധത്താൽ തുടുത്ത്) അടുക്കൽ ചെന്നു (അവരെ നശിപ്പിച്ചു) കൂറടക്കി—ശബ്ദം. നിലപ്പിച്ചു; നിശ്ശ്വാസനാക്കി. ഉശനസ്സ്—ഒരു ദൃഷ്ടി. ചെല്ലുകയുണ്ടായല്ലോ; അതുപോലെ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലും വരിക. മനുഷ്യനെന്നപോലെ—ഒരു ചോരൻ മറുനാട്ടിൽനിന്നു കൊണ്ടുവന്ന ധനം തലവകൽ സമർപ്പിക്കുന്നതുപോലെ

ണ്ടും സുഖങ്ങൾകൊണ്ടും സംരക്ഷിച്ചാലും! ദിവോദാസഗോത്രക്കാരുടെ സ്തുതികൾകൊണ്ടു ഭവാൻ, പകലുകൾകൊണ്ടു സൂര്യൻപോലെ വർദ്ധിച്ചാലും! 10

സൂക്തം 131.

പരശ്ചേപൻ ഋഷി; അത്യുഷി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

മാറ്റമെന്തെങ്കിലും തട്ടിനീക്കുന്ന ദ്രോവം മഹതിയായ ഭൂവും അന്നലാത്തതിനായി, സ്തോത്രങ്ങളോടും ഹവിസ്സുകളോടുംകൂടി ഇന്ദ്രനെ വണങ്ങിപ്പോരുന്നു. ഇന്ദ്രനെയെന്നല്ലാ, ദേവകളെല്ലാം ഐക്യമുണ്ടാക്കി മുൻനിർത്തിയത്. ഇന്ദ്രനെന്നയാളെ, മനുഷ്യരുടെ സവനങ്ങൾ—മനുഷ്യരുടെ ദാനങ്ങൾ—മുഴുവൻ! 1

വഷ്കാമരം സുഖേച്ഛുക്കളും സവനങ്ങളിലെല്ലാം, സമാനനായ അങ്ങാരാകത്തന്നെയാണ്, വേദം വേദം നല്കിപ്പോരുന്നത്. ഞങ്ങൾ ആ അങ്ങയെ, അക്കരയ്ക്കു പോകുന്ന തോണിയെ എന്നപോലെ, ഭാരം വഹിപ്പാൻ നിർമ്മിക്കുന്നു: അങ്ങ! ഇന്ദ്രൻതന്നെ എന്നറിഞ്ഞു മനുഷ്യരായ ഞങ്ങൾ യജിക്കുന്നു—മനുഷ്യരായ ഞങ്ങൾ സ്തുതികൾകൊണ്ടു ഇന്ദ്രന്റെ പെല്ലുന്നു. 2

ഇന്ദ്ര, തൃപ്തിയും ഗോപ്രജലബ്ധിയും വാഞ്ചിതനായ ദമ്പതിമാർ എല്ലാം അർപ്പിച്ചും ജേിച്ചും തൃജിച്ചും അങ്ങയെ വിസ്മയിച്ചു യജിച്ചുപോരുന്നു: ഗോകാമരം സ്വർഗ്ഗകാമരമായ ആ ഇന്ദ്രനെ കൊണ്ടുവന്നവനല്ലോ, അങ്ങ! ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് കൂടെപ്പിറന്നതും, കൂടെനിന്നതും വർഷകവുമായ വജ്രത്തെ പ്രദർശിപ്പിച്ചുതന്നു! 3

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെ ഈ വീര്യം മനുഷ്യക്കുറിയാം: ഒരാളിന്റെ നഗരങ്ങൾ അങ്ങു ധ്വംസിച്ചു—കേറിപ്പൊരുത്തി ധ്വംസിച്ചു; ആ

സൂക്തം 131.

1. മുൻനിർത്തിയത്—അസുരസംഹാരത്തിന്.
2. ഇന്ദ്രൻതന്നെ എന്നറിഞ്ഞു—ഈശ്വരൻ, അങ്ങുതന്നെ എന്ന് നിശ്ചയിച്ചു.
3. തൃജിച്ചു—ഹവിസ്സ് ഹോമിച്ചു. ഇന്ദ്രനെ—ദമ്പതിമാരെ.

യജ്ഞഹീനരെ ശിക്ഷിച്ചു; ശവസ്സതേ, ഇന്ദ്ര, മഹത്തായ മന്നിടത്തെയും ഈ ജലത്തെയും കൈക്കലാക്കി—ഇമ്പപ്പെട്ടുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ ജലത്തെ കൈക്കലാക്കി!

4

മത്തുപിടിച്ചാൽ കോരിച്ചൊരിയുന്നവനേ, അങ്ങു വേദിച്ചുക്കളെ രക്ഷിക്കുന്നു; സഖ്യകാംക്ഷികളെ സംതൃപ്തരാക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു്, അങ്ങയുടെ ഈ വീര്യത്തിനായി സോമം ഒഴുക്കുന്നതു്. അവർക്കു ഭവാൻ യുദ്ധത്തിൽ ചേരാൻ ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കും; അവർ ഓരോരുത്തരും ആഹ്ലാദംകൊള്ളുന്നു—അന്നലാഭത്തിനായി ആഹ്ലാദം കൊള്ളുന്നു.

5

അവിടുന്ന് നമ്മുടെ ഈ ഉഷസ്സിൽത്തന്നെ വരില്ലയോ? പുജാദ്രവ്യമായ ഹവിസ്സു യഥാവിധി ഹോമിക്കുപ്പെട്ടതു് അറിയില്ലയോ? നാം സുഖസ്ഥാനത്തെക്കു വിളിക്കുക. ഇന്ദ്ര, വജ്രിൻ, വൃഷാ വായ അങ്ങയ്ക്കറിയാമല്ലോ, മർദ്ദകരെ വധിപ്പാൻ; വേധസ്സും അതിനവീനനും അത്യന്തം സ്തുതിക്കുന്നവനുമായ എന്റെ സ്തോത്രം കേട്ടുരുളുക!

6

ഇന്ദ്ര, ബഹുഭാവപ്രാപ്ത, ശൂര, തുലോം വളരുന്നവനും ഞങ്ങളിൽ താൽപര്യമുള്ളവനുമായ ഭവാൻ, ശത്രുത കാട്ടുന്ന മരണവാനായ മനുഷ്യനെ—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കുന്നവനെ—വജ്രംകൊണ്ടു വധിച്ചാലും. ഹേ അതിശോഭനശ്രവണ, കേട്ടുകൊണ്ടാലും: ഒരു മാർഗ്ഗശ്രാന്തനെ എന്നപോലെ ഞങ്ങളെ ബാധിക്കുന്ന ദുർവിചാരം വിട്ടുപോകട്ടെ—എല്ലാദുർവിചാരവും വിട്ടുപോകട്ടെ!

7

4. ഒരാളിന്റെ—ഒരു സംവത്സരം മുഴുവൻ, മതിലും കിടങ്ങും മറ്റും നിർമ്മിച്ചുറപ്പിക്കപ്പെട്ട. ധംസിജ്ജകം = നശിപ്പിക്കുക. ശവസ്സതേ = ബലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനായുള്ളോവേ. ഇമ്പപ്പെട്ടുകൊണ്ടുതന്നെ—നിശ്ചയാസമായി എന്നർത്ഥം.

5. മത്തുപിടിച്ചാൽ (സോമപാനമടങ്ങിൽ) അഭീഷ്ടങ്ങൾ കോരിച്ചൊരിയുന്ന (വർഷിക്കുന്ന)വനേ. വേദിച്ചുക്കൾ—ഭവാനെ ഭജിക്കുന്നവർ. ഒഴുക്കുന്നതു്—യജമാനന്മാർ. അവർ—യജമാനന്മാർ. ശബ്ദം—സിംഹനാദം. അന്നലാഭത്തിനായി—ജയത്താൽ അന്നം (ധനം) കൈവരാനായി.

6. മർദ്ദകർ—ദ്രോഹികൾ വേധസ്സു്—മേധാവി. അതിനവീനൻ—ഭിക്ഷാസംസ്കാരങ്ങൾമൂലം ഏറ്റവും പുതിയവനായിത്തീർന്നവൻ.

7. ബഹുഭാവപ്രാപ്ത—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിയാൽ അനേകഭാവങ്ങൾ പുണ്ടുവന്നേ. മാർഗ്ഗശ്രാന്തനെ എന്നപോലെ—വഴിനടന്നു വലഞ്ഞവനു ചെറുശ്ശിയിലും മറ്റും മനസ്സു ചെല്ലാമല്ലോ.

സൂക്തം 132.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

മഘവാവേ, അങ്ങാണു, ഞങ്ങൾക്കു: മുൻയുദ്ധത്തിൽ ഇന്ദ്രനായ ഭവാനാൽ രക്ഷിക്കപ്പെട്ട ഞങ്ങൾ പററലർപ്പടയെ ഉടച്ചുവിടും; പൊരുതാൻ വരുന്നവരെ ചെറുക്കും! ഈ ഏററവും സമീപിച്ച ദിവസത്തിൽ സോമം പിഴിയുന്നവനെപ്പറ്റി അവിടുന്നു വേഗത്തിൽ കൂട്ടിപ്പറയണം; പോരിൽത്തുണയ്ക്കുന്നവനും ഭരിക്കുന്നവനുമായ അങ്ങയ്ക്കായി ഞങ്ങൾ അന്നമൊരുക്കി, വട്ടംകൂട്ടാം! 1

സ്വർഗ്ഗപ്രാപ്തിഹേതുവായ സമരത്തിൽ ചുറ്റിനടക്കുന്നവന്റെ വ്യക്തമായ സരളമാർഗ്ഗത്തിലും—തന്റെ വ്യക്തമായ സരളമാർഗ്ഗത്തിലും—പെരുമാറുന്ന ഇന്ദ്രൻ പുലർകാലത്തുണർന്നു കർമ്മമനുഷ്ഠിക്കുന്നവന്റെ ശത്രുവിനെ കണ്ടുകിട്ടിയാലപ്പോൾ കൊന്നുകളയും; അതിനാൽ പ്രണമ്യനും സ്തുത്യനമാണു്, അവിടുന്നു. അങ്ങയുടെ ധനങ്ങൾ ഞങ്ങളിൽത്തന്നെ ഒത്തൊരുമിക്കട്ടെ—മംഗളാത്മാവു തന്ന ധനങ്ങൾ നിലനില്ക്കട്ടെ! 2

യാതൊരു യജ്ഞത്തിൽ വരണീയമായ സ്ഥാനം നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നുവോ, അതിന്റെ അതിദീപ്തമായ ഹവിസ്സു പണ്ടേത്തെപ്പോലെ അങ്ങയ്ക്കുള്ളതുതന്നെ: സൂര്യലോകം പ്രാപിപ്പിക്കുന്നവനാണല്ലോ, അങ്ങ. അതു് അരുളിച്ചെയ്യണം: അന്തരീക്ഷത്തിൽ രശ്മികൾകൊണ്ടു കാണുന്നുണ്ടു്. ആ ഇന്ദ്രൻ ജലത്തെ അന്വേഷിക്കുന്നു; ബന്ധുക്കളായിത്തീർന്നവർക്കു ഗോക്കളെ അന്വേഷിക്കുന്നു; ക്രമേണ ഭാറിഞ്ഞു വെക്കുന്നു. 3

സൂക്തം 132.

1. അങ്ങാണു, ഞങ്ങൾക്കു—സഹായം.

2. ചുറ്റിനടക്കുന്നവന്റെ—പടയാളിയുടെ. പ്രണമ്യൻ=നമസ്സരിക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ. മംഗളാത്മാവ്—മംഗളരൂപനായ ഇന്ദ്രൻ.

3. വരണീയമായ സ്ഥാനം—വേദി. പ്രാപിപ്പിക്കുന്നവൻ—യജമാനനെ. കാണുന്നുണ്ടു്—മേഘത്തെ പിളർത്തു രശ്മിഭാരാ മഴ പെയ്യിക്കുന്നതു് എല്ലാവരും കാണുന്നുണ്ടു്. തീർന്നവർക്കു—യജമാനന്മാർക്കു കൊടുപ്പാൻ.

ഇത്ര, അവിടുന്ന് ഇച്ചെയ്തതു പണ്ടെന്നപോലെ ഇന്നും സ്തുത്യം തന്നെ: അങ്ങു് അംഗീരസ്സുകൾക്കായി മോലത്തെ തുറന്നു; ഗോപുന്ദത്തെ വീണ്ടുകൊടുത്തു. അതേമട്ടിൽ ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും വെല്ലുക, പൊരുതുകയും ചെയ്യുക. സോമം പിഴിയുന്നവർക്കു് ഏതൊരു യജ്ഞവിരോധിയെയും—അരിശംകൊള്ളുന്ന കെട്ട യജ്ഞവിരോധിയെയും—കീഴടക്കിത്തരിക!

4

ആ ശൂരൻ പ്രാണികളെ കർമ്മങ്ങളോടു സംയോജിപ്പിക്കുന്നു. അതിനാൽ അന്നകാമന്മാർ ധനത്തിനുവേണ്ടി (ശത്രുക്കളെ) ഹിംസിക്കുകയും, ഹവിഷ്ണാമം പുണ്ടു കേമമായി യജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു; അവിടെയ്ക്കുതന്നെ, പ്രജാസഹിതമായ അന്നം. (ശത്രുക്കളെ) ഹനിപ്പാൻ ഓജസപികൾ പുജിച്ചുപോരുന്നു. കർമ്മവാന്മാർ—സ്വർഗ്ഗസാധനകർമ്മവാന്മാർ—നേരേ ദേവന്മാരെ പ്രാപിപ്പാനെന്നപോലെ, ഇത്രന്റെ അടുക്കൽ പാപ്പിടം ഏല്പെടുത്തുന്നു!

5

ഇത്രപർജന്യരേ, നിങ്ങളിരുവരും മുന്നിൽ പൊരുതി, ഞങ്ങളോടു പോരിനു വരുന്നവരെയെല്ലാം സർവസംഹാരിയായ വഭ്രം കൊണ്ടു വധിക്കണം: അകലെപ്പോയവങ്കൽ ചെന്നുകേറുന്നതും ഗഹനത്തിൽ ഗമിക്കുന്നതുമായല്ലോ, അതു്. ശൂര, വൈരിദാരുകനായ ഭവോൻ എങ്ങും ഞങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളെയെല്ലാം, എല്ലാംകൊണ്ടും പിളർത്തുളണം!

6

സൂക്തം 133.

പരുഷേപൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം, അനുഷ്ടപ്തം, ഗായത്രിയും, ധൃതിയും, അത്യുഷ്ടിയും ഹനുസ്സു്; ഇത്രൻ ദേവത.

ഞാൻ വാനുഴികളെ രണ്ടിനെയും യജ്ഞംകൊണ്ടു ശുദ്ധിപ്പെടുത്താം: എവിടങ്ങളിൽ, ചെന്നെതിർപ്പെട്ട ശത്രുക്കൾ നിഹന്തരാ

4. കെട്ട—കത്സിതനായ

5. പ്രജാസഹിതമായ അന്നം.—പ്രജകളോടു(പുത്രാദികളോടു)കൂടിയവർ നല്കുന്ന ഹവിസ്സു്. ഇത്രന്റെ അടുക്കൽ—ഇത്രലോകത്തു്.

6 പർജന്യൻ—മോലദേവൻ. ഗഹനം—ഒറ്റമപ്രദേശം. അതു്—വഭ്രം.

യി നാലിടത്തും ശുശാനത്തിൽ കിടക്കുന്നുവോ; ആ ഇന്ദ്രരഹിതങ്ങളായ ദ്രോഹിസ്തന്ന മന്നിടങ്ങളെ ദഹിപ്പിക്കാം! 1

ശത്രുക്ഷേക, അങ്ങു നേരേ ചെന്നു് അരക്കപ്പടയുടെ തലമണ്ടകൾ വിശാലമായ കാൽകൊണ്ടു—അതിവിശാലമായ ആനക്കാൽ കൊണ്ടു്—ചവുട്ടിപ്പൊടിയിരിക്ക! 2

മേലവൻ, അങ്ങു് ഈ അരക്കപ്പടയുടെ കെല്പടക്കുക; കത്സിതമായ ശുശാനത്തിൽ—ചത്തവർക്കുള്ള പെരുചടലക്ഷയിൽ—തള്ളുക! 3

ഒരു നൂറ്റൊമ്പതു പടയെ അങ്ങു നേരിട്ടു ചെന്നു നശിപ്പിച്ചുവല്ലോ: അതു ശ്വാപ്യംതന്നെ; എന്നാൽ അങ്ങയ്ക്കു തുലോം തുച്ഛമാണതു്! 4

ഇന്ദ്ര, കൺ ചുവപ്പിച്ചു് അലരുന്ന പിശാചിനെ അവിടുന്നു മർദ്ദിക്കുന്നു—സർവരക്ഷസ്സുകളെയും സംഹരിക്കുന്നു! 5

ഇന്ദ്ര, അങ്ങു കൂറ്റനെ കമിഷ്കിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളുക. മേലവാഹന, ഞങ്ങൾ പറയുന്നതു ചെവിക്കൊണ്ടാലും: വജ്രിൻ, സ്വസ്ത്രം ഭൂമിപോലെതന്നെ പേടിച്ചു—തപശ്ചാവികൽനിന്നെന്നപോലെ പേടിച്ചു—സങ്കടപ്പെടുന്നു. തുലോം ബലവാനാണല്ലോ, അവിടുന്നു; അതി

സൂക്തം 133

1. നിഹതരായി—അങ്ങയാൽ ഹനിക്കപ്പെട്ടു്. ഇന്ദ്രരഹിതങ്ങൾ—ഇന്ദ്രൻ വിട്ടുപോയവ. ദ്രോഹിസ്തന്ന—ഇന്ദ്രനില്ലായ്മയാൽ ദ്രോഹികൾ പാർക്കുന്ന. ദഹിപ്പിക്കാം—അങ്ങയാൽ ഹനിക്കപ്പെട്ടു നിലം പൊത്തിയ ശത്രുക്കളെ (ശവങ്ങളെ) ഞാൻ ചുട്ടെരിയ്ക്കാം. ശുശാനത്തിൽ—ചത്തവരുടെ കിടപ്പുമുലം ചുടുകാടായിത്തീർന്ന സ്ഥലത്തു്. ഈ ഋക് ശത്രുപീഡാഹരമത്രേ.

2. വിശാലമായ—ഭൂതെത്തയ്ക്കു നീട്ടാവുന്ന. ആനക്കാൽ—തന്റെ വാഹനമായ ഐരാവതമെന്ന ഗജത്തിന്റെ കാൽ.

4. പടയെ—രാക്ഷസസൈന്യത്തെ.

5. പിശാചു്—ജര എന്ന പിശാചു് എന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടത്രേ.

6. കൂറ്റൻ—വലുപ്പമേറിയ വൃത്രൻ, അല്ലെങ്കിൽ കാർമുഖം. പേടിച്ചു്—വൃഷ്ടിപ്രതിബന്ധജന്യമായ ഭർഭീക്ഷത്തെ പേടിച്ചു്; ഭൂമി ദരിദ്രമായാൽ സ്വസ്ത്രത്തിന്നും ഭക്ഷണം (ഹവിസ്സു്) കിട്ടില്ലല്ലോ. തപശ്ചാവികൽനിന്നു്—പണ്ടു കൂരിരുട്ടു നീക്കാൻ ദേവകളാൽ അപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട അഗ്നി തപശ്ചാവിന്റെ രൂപത്തിൽ

നാൽ, ഉഗ്രങ്ങളായ വധോപായങ്ങളോടേ ചെറുക്കും.—പ്രാണികളാൽ ആക്രമിക്കപ്പെടാത്ത ശൂര, സൽപുമാന്മാരെ ഹനിക്കാത്ത ഭവാനു മുന്നോ ഏഴോ അനുചരരോടുകൂടി ചെറുക്കും !

6

സോമം പിഴിയുന്നവന്നു വീഴുകിട്ടുന്നു; സോമം പിഴിയുന്നവൻ ചൂഴ്ന്നുകൂടിയ ശത്രുക്കളെ—ദേവന്മാരുടെ ശത്രുക്കളെക്കൂടി—ഒട്ടക്കുന്നു. സോമം പിഴിയുന്നവൻ ബലവാൻ. അനാക്രാന്തനുമായിട്ട് ആയിരം നേടാൻ ആശിക്കുന്നു; സോമം പിഴിയുന്നവന് ഇന്ദ്രൻ വിശാലമായ സമ്പത്തു നല്കാറുണ്ടല്ലോ—പെരുകുന്ന സമ്പത്തു നല്കാറുണ്ടല്ലോ !

7

സൂക്തം 134.

പരച്ഛേപൻ ദൃഷ്ടി; അത്യഷ്ടിയം അഷ്ടിയം ഹന്ദസ്സ; വായു ദേവത.

വായോ, നില്പാത്ത നെയ്യും കരുത്തുമുള്ള കതിരുകൾ അങ്ങയെ ഇവിടെ ഹവിസ്സിനടുക്കൽ, മുന്പേ കുടിപ്പാൻ—സോമം മുന്പേ കുടിപ്പാൻ—കൊണ്ടുവരട്ടെ; അറിഞ്ഞതും ഉയന്നതുമായ പ്രിയസത്യസ്തുതി അങ്ങയുടെ മനസ്സിൽ കുടികൊള്ളട്ടെ. വായോ, അങ്ങദാനത്തിനായി—യാഗത്തിന്റെ ദാനത്തിനായി—നിയുത്തുകളെ പൂട്ടിയ തേരിലൂടെ വന്നുചേർന്നാലും !

1

വായോ വെട്ടുപുവരുത്തിയവയും ഒളിവിഴുനവയും അമോഘങ്ങളും മന്ത്രപൂർവ്വം ഹോമിക്കപ്പെടുന്നവയും മാദകങ്ങളുമായ ഞങ്ങളുടെ സോമങ്ങൾ തിരുമുമ്പിൽ വന്ന് അങ്ങയെ മത്തുപിടിപ്പിക്കട്ടെ:

പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ചപ്പോൾ ദ്യാവാപൃഥിവീകൾ പേടിച്ച്പോയല്ലോ; അതുപോലെ ഇപ്പോൾ ദുർഭിക്ഷഭയത്താൽ സങ്കടപ്പെടുന്നു. ചെറുക്കും.—ശത്രുക്കളെ.

7. ഇന്ദ്രനു സോമമർപ്പിച്ചാലത്തെ ഫലങ്ങൾ. ആയിരം.—വളരെ ദ്രവ്യം. പെരുകുന്ന—ഒരിക്കലും ക്ഷയിക്കില്ലാതെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന.

സൂക്തം 134.

1. അറിഞ്ഞതും—അങ്ങയുടെ ഗുണങ്ങളെ അറിഞ്ഞു പ്രതിപാദിച്ചതും. ഉയന്നതും—മികച്ചതും. കുടികൊള്ളട്ടെ—ഹർഷമുള്ളവാക്കളെ എന്നു താല്പര്യം. ദാനത്തിനായി—ഞങ്ങൾക്കഭീഷ്ടം തരാൻ. യാഗത്തിന്റെ ദാനത്തിനായി—ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സു സ്വീകരിപ്പാൻ. നിയുത്തുകൾ—വായുവിന്റെ അശ്വങ്ങൾ.

ഉത്സാഹവാനായ അങ്ങയെ കർമ്മത്തിൽ ഭാഗത്തിന്നും പരിചരണത്തിന്നും കൊണ്ടുവരുവാൻ, തൊഴിൽമിടുക്കും ഇമ്പവുമുള്ള നിയന്ത്രകൾ കൂടെയുണ്ടല്ലോ! അതിനാൽ കർമ്മികൾ അടുത്തു വന്നുണർത്തിക്കുന്നു. 2

വായു തേരിന്റെ മുമ്പിൽ ഇളംതുടുപ്പുള്ള രണ്ടു കതിരുകളെ പൂട്ടും; വായു ചെറുകതിരുകളെ പൂട്ടും; വായു മറുനിറത്തിലുള്ള വഹനസമർത്ഥങ്ങളെ വഹനത്തിന്നും—ഭാരവഹനത്തിന്നും—പൂട്ടും. അങ്ങു ധീമാനെ, ജാരൻ ഒട്ടുറങ്ങിപ്പോയ സുന്ദരിയെ എന്നപോലെ ഉണർത്തുക; വാനുഴികളിൽ വെളിച്ചം പരത്തുക; അതിന്നു^o ഉഷസ്സുകളെ നിറുത്തുക—അമരേത്തിനായി ഉഷസ്സുകളെ നിർത്തുക! 3

അങ്ങയ്ക്കായി, പരിശുദ്ധകളായ ഉഷസ്സുകൾ ദൂരത്തു രശ്മികൾ കൊണ്ടു—നവ്യങ്ങളായ രശ്മികൾകൊണ്ടു—വിചിത്രങ്ങളായ മംഗളവസ്ത്രങ്ങൾ നെയ്യുണ്ടാക്കുന്നു; അങ്ങയ്ക്കായി സർവ്വലക്ഷ്യമായ പൈക്കൾ എല്ലാലനങ്ങളും ചുരത്തുന്നു. അങ്ങു വെള്ളത്തിനായി—നദികൾക്കായി—അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു മരുത്തുക്കളെ ഉല്പാദിപ്പിച്ചു! 4

അങ്ങയ്ക്കായി, വിശുദ്ധങ്ങളായി വിളങ്ങുന്ന തീവ്രസോമങ്ങൾ മത്തുപിടിപ്പിക്കാൻ വെമ്പലോടെ യാഗത്തിൽ നടക്കുന്നു; മേഘത്തിൽ ജലമുല്പാദിപ്പിപ്പാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നു. (ചെല്ലുന്നു.) ഭജനീയനായ അങ്ങയെ, ഭയം മുഴുത്ത പ്രതക്ഷീണൻ തസ്തരരെ തട്ടിനീക്കാനായി

2. തിരുമുമ്പിൽ വന്നു^o—അങ്ങയാൽ ആസ്വദിക്കപ്പെട്ടിട്ട് എന്നു സാരം. കർമ്മത്തിൽ ഭാഗത്തിന്നും—ഞങ്ങളുടെ ഭാഗം (ഹവിസ്സ്) സ്വീകരിപ്പാനും. പരിചരിപ്പാനും—ഞങ്ങളാൽ പരിചരിക്കപ്പെടാനും. ഉണർത്തിക്കുന്നു—അങ്ങ^o ഇവിടെ സന്നിഹിതനാകണമെന്നു^o അറിയിക്കുന്നു.

3. വഹനസമർത്ഥങ്ങളെ—വഹിപ്പാൻ കഴിവുള്ള അശ്വങ്ങളെ. അങ്ങ^o എന്നാദിയായ വാക്യം അപരോക്ഷമാണു്; അങ്ങ^o—വായു. ധീമാൻ—യജമാനൻ; ഇദ്ദേഹം കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ക്ഷീണിച്ചു സ്വപ്നം ഉറങ്ങിപ്പോയിരിക്കുന്നു. അമരേത്തിന്നു^o—അങ്ങയുടെ ഹവിർഭോജനത്തിന്നു^o.

4. രശ്മികൾതന്നെ, വസ്ത്രങ്ങൾ. നദികൾക്കായി—നദികളെ പ്രവഹിപ്പിക്കാൻ; മഴ പെയ്യിക്കാൻ.

5. നടക്കുന്നു—ആഹവനീയാഗിയുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു (ഹോമി^oയ്ക്കു) പോകുന്നു. മേഘത്തിൽ—ആഹുതിയാലാണല്ലോ. മഴയുണ്ടാകുന്നതു്. പ്രതക്ഷീ

സ്തുതിക്കുന്നു: അങ്ങു ധർമ്മത്താൽ സർവ്വലോകത്തിൽനിന്നും രക്ഷിക്കു മല്ലോ—ധർമ്മത്താൽ അസുരഭയത്തിൽനിന്നും രക്ഷിയ്ക്കുമല്ലോ! 5

വായോ, അപൂർവ്വനായ ഭവാനാണു്, ഞങ്ങളുടെ ഈ സോമം ഒന്നാമതു പാനംചെയ്യേണ്ടതു്—പിഴിഞ്ഞ നീർ പാനംചെയ്യേണ്ടതു്. തിന്മ വെടിഞ്ഞു ഹോമമനുഷ്ഠിക്കുന്നവരുടെ എല്ലാപ്പെക്കളും അങ്ങയ്ക്കായി, കാച്ചുപാൽ പുരത്തുന്നു—കാച്ചുനെ പുരത്തുന്നു! 6

സൂക്തം 135.

പരച്ഛേപൻ ഭൃഷി; അത്യഷ്ടിയും അഷ്ടിയും ഛന്ദസ്സു്; വായുവും ഇന്ദ്രനും ദേവത.

വായോ, അങ്ങു് ആയിരം നിയുത്തുകളെ പൂട്ടി—നൂറു നിയുത്തുകളെ പൂട്ടി—അമരേത്തിന്നു ദർഭവിരിപ്പിൽ എഴുന്നള്ളിയിരുന്നാലും: മുന്വേ പാനംചെയ്യാൻ ദേവനായ അങ്ങയെയാണല്ലോ, ദേവന്മാർ നിയമിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അങ്ങയെ മത്തുപിടിപ്പിക്കാനിരിക്കുന്നതാണു്—കർമ്മത്തിന്നിരിക്കുന്നതാണു്—മധുരങ്ങളായ നീരുകൾ! 1

ഇതാ, അങ്ങയ്ക്കായി അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞ സോമം ക്രമമായു വസ്രമുടുത്തു കോശം പുകുന്നു—തേജോവസ്രമുടുത്തു പുകുന്നു; ഇതാ, മനുഷ്യരുടെ സോമം ദേവന്മാരുടെ ഇടയിൽവെച്ചു് അങ്ങയ്ക്കായി ഹോമിക്കപ്പെടുന്നു. വായോ, അവിടുന്നു നിയുത്തുകളെ പൂട്ടി, ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിച്ചു തിരിയേ പോയ്ക്കൊരുക—പ്രീതനായി ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിച്ചു, തിരിയേ പോയ്ക്കൊരുക! 2

വായോ, അങ്ങു് നൂറോആയിരമോ നിയുത്തുകളുമായി ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിൽ അമരേത്തിന്നു—ഹവിസ്സമരേത്തിന്നു—വന്നാലും!

ണൻ—വ്രതങ്ങൾമൂലം ക്ഷീണിച്ച യജമാനൻ. തസ്താൻ—യജ്ഞം മുടക്കുന്നവർ. സർവ്വലോകം—സർവ്വജന്തുക്കൾ.

6. അപൂർവ്വൻ—മുന്വനില്ലാത്തവൻ. കാച്ചുപാൽ—കാച്ചിയ പാൽ. കാച്ചുനെ—ഉരക്കിയ നെയ്യു്.

സൂക്തം 135.

1. പൂട്ടി—പൂട്ടിയ തേരിൽ വന്നു്. കർമ്മത്തിന്നു്—കർമ്മസിദ്ധിയ്ക്കു്
2. കോശം—പാത്രം. തിരിയേ—സ്വർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കു്.

അങ്ങയുടെ ഈ ഭാഗത്തിന്നു സമയമായി: സൂര്യനുദിച്ചാൽ, രണ്ടും ഒന്നുപോലെ ശോഭിക്കുമല്ലോ. വായോ, സോമങ്ങൾ അധാര്യക്കുളാൽ എടുത്തുവെക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു—ഒളിവിശുമാറു വെക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു. 3

വായോ, നിയുദ്യുക്തമായ രഥം നിങ്ങളിരുവരെയും രക്ഷണത്തിന്നും സുഗൃഹീതാനുകൂല്യത്തിന്നുമായി—ഹവിഷേണത്തിന്നുമായി—ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ! മധുരമായ സോമം നകരുവിൻ: നിങ്ങളാണല്ലോ, മുന്മേ നകരേണവർ. വായോ, അങ്ങും ഇന്ദ്രനും ആറ്റാദകമായ ധനത്തോടുകൂടി വന്നുചേരുവിൻ—ധനത്തോടുകൂടി വന്നുചേരുവിൻ! 4

ഇന്ദ്രവായുക്കളേ, നിങ്ങൾക്കായി യജ്ഞത്തിനുള്ള കർമ്മങ്ങൾ പെരികെ നടത്തുന്നു: ഇതാ, വാജിയായ സോമത്തെ, കതിച്ചോടുന്ന തീറ്റയോടുകൂടിയ കതിരയെ എന്നപോലെ മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നു. അവരുടെ അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞ സോമം നിങ്ങൾ മദത്തിനായി നകരുവിൻ: ഞങ്ങളിൽ കനിഞ്ഞു, രക്ഷയുമായി, ഇവിടെ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ എഴുന്നള്ളുവിൻ! അന്നദാതാക്കളാണല്ലോ, നിങ്ങൾ. 5

വായോ, ഇതാ, നിങ്ങളുടെ സോമങ്ങൾ കർമ്മങ്ങളിൽ ഇവിടെ പിഴിഞ്ഞവ അധാര്യക്കുളാൽ എടുത്തുവെക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു—ഒളിവിശുമാറു വെക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു. മുടിയ ആട്ടിൻരോമംകൊണ്ടുള്ള അരിപ്പയിൽ ഒഴുക്കപ്പെട്ട ഈ വിസൃതപരങ്ങളായ അക്ഷയങ്ങളായ—തികച്ചും അക്ഷയങ്ങളായ—സോമങ്ങൾ നിങ്ങളെ കാമിച്ചു പുറത്തെക്കു വരുന്നു! 6

3. രണ്ടും—സോമവും രഥ്ഘൃയും. അധാര്യക്കൾ—ചത്തു ചമസാധാര്യക്കൾ.

4. നിങ്ങളിരുവർ—അങ്ങും ഇന്ദ്രനും. ധനം—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ.

5. വാജി—വേഗമുള്ളത്; കടത്തിൽനിന്നു വേഗത്തിൽ ഒഴുകുന്നത്, ഒഴുക്കപ്പെടുന്നത്. മാർജ്ജനംചെയ്യുക—ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുക; അശ്വപക്ഷത്തിൽ, തുടയ്ക്കുക. കത്തുപദമായി, അധാര്യക്കൾ എന്നധ്യാഹരിയ്ക്കണം. അവർ—അധാര്യക്കൾ.

6. നിങ്ങളുടെ—അങ്ങയുടെയും ഇന്ദ്രന്റെയും ഭാഗമായ. മുടിയ—പാത്രത്തിന്റെ വായ മുട്ടമാറു മീതെ പിടിയ്ക്കപ്പെട്ട അരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നീർ പാത്രം നിറഞ്ഞു പുറത്തേയ്ക്കു വഴിയുന്നതു, വായവിശുദ്ധരെ കൊതിച്ചാണെന്നുൽപ്രേക്ഷ.

വായോ, അങ്ങു ഊങ്ങുന്ന ബഹുജനങ്ങളെ വിടുപോരിക: അങ്ങും ഇന്ദ്രനും അമ്മിയുടെ ചെയ്യുളളതെന്തെല്ല വരുവിൻ—സുന്ദത കേൾക്കപ്പെടുന്നതും നെയ്യ കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നതുമായ ഗൃഹത്തിലെല്ല വരുവിൻ; തടിച്ചുകൊഴുത്ത നിയന്തുക്കളിലൂടെ അങ്ങും ഇന്ദ്രനും യാഗത്തിൽ വന്നുചേരുവിൻ—യാഗത്തിൽ വന്നുചേരുവിൻ! 7

വായോ, ഈ യജ്ഞത്തിൽ മധുരാഹുതി നിങ്ങൾ വഹിക്കണം. ദൂരദർശ്യമപ്രദേശത്തു നിന്നിരുന്ന ഈ സോമത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു പാൽ ജേതാക്കൾ ഏവരോ; അവർതന്നെയാകട്ടേ, ഞങ്ങൾക്കു ജേതാക്കൾ. പൈക്കൾ ഒപ്പം ചുരുത്തുന്നു; യവം പചിയിക്കപ്പെടുന്നു. അങ്ങയുടെ പൈക്കൾ ചടങ്ങിലു—അങ്ങയുടെ പൈക്കൾ മോഷ്ടിക്കപ്പെടുകില്ല! 8

ശോഭനമായ വായോ, ബലിഷ്ഠങ്ങളും യുവാക്കളും തുലോം വളരുന്നവയും കാളയ്ക്കൊത്തവയുമായ അങ്ങയുടെ ഈ അശ്വങ്ങൾ അങ്ങയെ വാത്സ്യകൾക്കിടയിൽ കൊണ്ടുനടക്കുന്നു: അവ അന്തരിക്ഷത്തിലും നില്പാതെ കുതിച്ചോടും; പാഞ്ഞുനിർത്തുക വയോ, പിടിച്ചുനിർത്തുക വയോ. സൂര്യരശ്മികൾപോലെ ദർന്നിവാരുണ്ടാണവ! 9

സൂക്തം 136.

പരച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടിയം ത്രിഷ്ടുപ്തം മന്ത്രസ്സു; മിത്രാവതൻ ദേവത.

സ്വാദേവിയതു ഭുജിക്കുകയും സുഖിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ചിരന്തനരിരുവക്കും നിങ്ങൾ മികച്ച ഹവിസ്സു ധാരാളം സംഭരിക്കുവിൻ; ഹവ്യാപ്തത്തിൽ മനസ്സും വെണ്ണുവിൻ: അവർ സമ്രാടുകളാണ്,

7. ഊങ്ങുന്ന—അലസരായ. ബഹുജനങ്ങളെ—അനേകജമാനന്മാരെ. അമ്മിയുടെ ചെയ്യു—സോമലത ചതയ്ക്കുമ്പോഴത്തെ ശബ്ദം. സുന്ദത—പ്രിയസത്യസ്തുതി. കൊണ്ടുപോക—ആഹവനീയാഗിയുടെ അടുക്കലേയ്ക്കു.

8. ജേതാക്കൾ—കഷ്ടപ്പെട്ട മലംചെരിവിലും മറ്റും ചെന്നു പാർത്തു സോമം കൊണ്ടുവന്ന വിജയികൾ. ചുരുത്തുന്നു—നിങ്ങൾക്കു പാൽ തരാം. അങ്ങയുടെ—അങ്ങയെയും ഇന്ദ്രനെയും പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്ന.

9. കാളയ്ക്കൊത്തവ—കാളയുടെ കരുത്തുള്ള.

നെയ്യ കൈക്കൊള്ളുന്നവരാണ്, യാഗത്തിൽ യാഗത്തിൽ സ്തുതിക്കു
പ്പെടുന്നവരാണ്; അവരുടെ ബലം ആരാലും ധർഷിക്കുപ്പെ
ടില്ല—ദേവന്മാരും ധർഷിക്കുപ്പെടില്ല! 1

സഞ്ചാരിണിയായ പരമോത്തമ (ഉഷസ്സ്) വൻകർമ്മത്തിന്നാ
യി പ്രാദുർഭവിച്ചു: സൂര്യന്റെ മാഗ്നം രശ്മികളോടു ചേർന്നു; കണ്ണുകൾ
ഭഗന്റെ രശ്മികളോടു ചേർന്നു; ഉജ്ജ്വലമായ മിത്രന്റെയും അര്യമാ
വീന്റെയും വരണന്റെയും ഗൃഹം രശ്മികളോടു ചേർന്നു. അതി
നാൽ, സ്തുതിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന വളരെ അന്നം—അടുക്കൽച്ചെന്ന
സ്തുതിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന വളരെ അന്നം—ഇരുവരും വഹിക്കുന്നു. 2

തേജസ്വിനിയും ലക്ഷണവതിയുമായ ഭൂമി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു.
സ്വർഗ്ഗപ്രദമായ അതിങ്കൽ, പ്രതിദിനം ഉണർന്നിരിക്കുന്ന അവരി
രുവരും പ്രതിദിനം സംബന്ധിക്കുന്നു; ദീപ്തമായ ബലം നേടുന്നു.
അഭിതിപുത്രരും ദാനപാലകരുമായ മിത്രാവരണന്മാരുടെ ഇട
യിൽ, അര്യമാവ് ആളുകളെ തൊഴിലിനയച്ചുകൊണ്ടും, അയ
ജ്ഞരെ പോക്കിക്കൊണ്ടും വർത്തിക്കുന്നു. 3

മുഖം കുനിച്ചു നകരേണ്ടതും ദേവന്മാരാൽ സേവ്യവും ഭാസുര
പുരമായ ഈ സോമം മിത്രാവരണന്മാരെ തികച്ചും സുഖിപ്പിക്കട്ടെ!
അതിനെ ദേവന്മാരെല്ലാം ഇന്നു തുല്യപ്രീതിയോടെ നകരുന്ന; രാ
ജാക്കളേ, അതു നിങ്ങളും ചെയ്യുക. ഞങ്ങൾ യാചിക്കുന്നു—സത്യ
വാന്മാരായ നിങ്ങളോടു യാചിക്കുന്നു. 4

സൂക്തം 136.

1. ഋഗ്വേദകളോടു പറയുന്നു: ചിരന്തനരിരുവർ—മിത്രാവരണന്മാർ. സ
മ്രാട്ടുകൾ—നന്നായി രാജി (ശോഭി)യ്ക്കുന്നവർ.

2. പ്രാദുർഭവിച്ചു—കാണമാറായി. കണ്ണുകൾ—പ്രാണികളുടെ കണ്ണുകൾ
ഭഗന്നെ ദേവന്റെ രശ്മികളോടു ചേർന്നു; എല്ലാവർക്കും ദർശനശക്തി വീണ്ടു
കിട്ടി. ഇരുവരും—മിത്രാവരണർ.

3. തേജസ്വിനി—ആഹവനീയാഗ്നിയുടെ തേജസ്സു ചേർന്നത്. ഭൂമി—
ഉത്തരവേദി. ഉണർന്നിരിക്കുന്നു—യജ്ഞങ്ങളിൽ പോകാൻ അമാന്തിക്കാത്ത.
അയജ്ഞർ—യജ്ഞാനുഷ്ഠാനരഹിതർ.

4. രാജാക്കൾ—ശോഭിക്കുന്നവർ.

മിത്രാവരണന്മാരെ പരിചരിച്ചതെവനോ, ആ അവിദ്വേഷിയെ അവർ പാപത്തിൽനിന്നു—ഹവിസ്സർപ്പിച്ച മനുഷ്യനെ പാപത്തിൽനിന്നു—രക്ഷിക്കും. യാവനൊരുത്തൻ ഇവരിരുവരുടെ കർമ്മത്തെ സ്തുതിച്ചാദരിക്കുമോ—നീളെ സ്തോത്രമണിയിക്കുമോ—ആ ഋജുചര്യനെ കർമ്മം നോക്കി അത്യമാവും പരിപാലിക്കും. 5

മഹാനായ സൂര്യനും, വാനുഴികൾക്കും, മിത്രനും, വരണനും, അഭീഷ്ടം തുകുന്ന സുഖയിതാവിനും—അഭീഷ്ടം തുകുന്ന ഭദ്രനും—ഞാൻ നമസ്സു ചൊല്ലുന്നു; ഭവാൻ ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, തേജസ്വിയായ അത്യമാവ്, ഭഗൻ എന്നിവരെ സ്മരിച്ചു സ്തുതിക്കുക. നാം നെടുനാൾ ജീവിച്ചു സന്താനങ്ങളോടു ചേരട്ടെ—സോമന്റെ രക്ഷയോടും ചേരട്ടെ! 6

ഇന്ദ്രസമേതരായി മരുതുക്കളാൽ യശസ്വികളാക്കപ്പെട്ട നാം ദേവന്മാരെ തർപ്പണംകൊണ്ടു പൂജിക്കുക; അഗ്നിയും മിത്രനും വരണനും തന്നരുളിയ സുഖം നാം അന്നവാന്മാരായിത്തീർന്നു അന്നഭവിക്കുകയും ചെയ്യുക! 7

ഒന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

രണ്ടാമധ്യായം

സൂക്തം 137.

പരശ്വേപൻ ഋഷി; അതിശാക്വരം ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരണന്മാർ ദേവത.

മിത്രാവരണരേ, വരവിൻ: ഞങ്ങൾ അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു; ഇതാ, പാൽ ചേർത്ത തൃപ്തികരമായ സോമം—

5. അവിദ്വേഷി—സൗമ്യശീലനായ യജമാനൻ. സ്തോത്രമണിയിക്കുക—സ്തുതിക്കുക. ഋജുചര്യൻ—നിഷ്കപടകർമ്മാവ്.

6. സുഖയിതാവ്—രോഗം ശമിപ്പിച്ചു സുഖിപ്പിക്കുന്നവൻ. രണ്ടാമത്തെ വാക്യം ഋഗ്വേദത്തിനോടുള്ളതാണ്. സോമന്റെ രക്ഷയോടും ചേരട്ടെ—സോമനാലും രക്ഷിക്കപ്പെടട്ടെ.

7. ഇന്ദ്രസമേതർ—ഇന്ദ്രനോടു (ഇന്ദ്രപ്രസാദത്തോടു) കൂടിയവർ. യശസ്വികളാക്കപ്പെട്ട—അനുഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട എന്നു താല്പര്യം. തർപ്പണം—ഹവിസ്സും മറ്റും.

ഇതാ, മത്തുപിടിപ്പിക്കുന്ന സോമം. സ്വർഗ്ഗസ്ഥരേ, ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കുന്ന രാജാക്കളേ, ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ എഴുന്നള്ളവിൻ: ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു, പാൽ ചേർത്ത—മന്ത്രം ജപിച്ച—വിളങ്ങുന്ന സോമങ്ങൾ! 1

ഇതാ, തയിർ ചേർത്ത—പിഴിഞ്ഞു തയിർ ചേർത്ത—മാദകമായ സോമം; നിങ്ങൾ വരുവിൻ. ഉഷസ്സിന്റെ ഉണർവിൽ, സൂര്യന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ, മിത്രം വരണമെന്നു നിങ്ങൾക്കു കടിപ്പാൻ—യജ്ഞസിദ്ധിക്കായി കടിപ്പാൻ—പേയം പിഴിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു! 2

നിങ്ങളുടെ ലതയെ അമ്മിക്കൊണ്ടു്, ആ പാലേറിയ പയ്യിനെ എന്നപോലെ കറക്കുന്ന—സോമത്തെ വെള്ളം തളിച്ചു കറക്കുന്നു. ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കുന്ന മിത്രാവരണന്മാരേ, സോമം കടിപ്പാൻ നേരേ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നുചേരുവിൻ: ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു നേതാക്കന്മാർ സോമം പിഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു—മതിയാവോളം കടിപ്പാൻ പിഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു! 3

സൂക്തം 138.

പരച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യഷ്ടി ഛന്ദസ്സ്; പുഷാവാ ദേവത.

വളരെപ്പേർക്കുവേണ്ടി അവതരിച്ച ഈ പുഷാവിന്റെ ബലപ്പെരുമ പുകഴ്ത്തപ്പെട്ടവരും; ആരും കുറയ്ക്കാറില്ല—ഇദ്ദേഹത്തെ സ്തുതിക്കുവാൻ കുറയ്ക്കാറില്ല. ഞാനും ഉടനടി രക്ഷിക്കുന്ന ആ ക്ഷേമകരനെ സുഖാത്ഥം പുജിക്കുന്നു: എല്ലാവരുടെയും മനസ്സിനെ നിറയ്ക്കുന്നവനാണല്ലോ—യജ്ഞം നിർവഹിച്ചു നിറയ്ക്കുന്നവനാണല്ലോ—ഈ യജ്ഞവാനായ ദേവൻ! 1

സൂക്തം 137.

2. യജ്ഞസിദ്ധിയ്ക്കായി—ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞം നിറവേറാൻ.

3. കറക്കുന്നു—അധാര്യക്കൾ ചതച്ചു നീരടക്കുന്നു. നേതാക്കന്മാർ—ഗൃത്വിക്കർ.

സൂക്തം 138.

1. മനസ്സിനെ നിറയ്ക്കുക—പൂർണ്ണകാമമാക്കുക.

പുഷാപേ, ഞാൻ അങ്ങയെ യാത്രയ്ക്കു്, ഒരശ്വത്തെ എന്നുപോലെ സ്തുതിച്ചുവളർത്തുന്നു: അങ്ങ യുദ്ധത്തിന്നു പോകും; യോദ്ധാക്കളെ, ഒരാട്ടകംപോലെ യുദ്ധത്തിന്റെ മറുകരയിലെത്തിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുമല്ലോ. അങ്ങനെ, സുഖം നല്കുന്ന ദേവനായ ഭവാനെ മന്ത്രിനായ ഞാൻ സഖ്യത്തിനായി വിളിയ്ക്കുന്നു: അങ്ങ ഞങ്ങളുടെ സ്നോത്രാഘോഷങ്ങൾക്കു ശോഭ വരുത്തുക—യുദ്ധങ്ങളിൽ അന്നസമൃദ്ധി വരുത്തുക!

2

പുഷാപേ, അങ്ങയുടെ സഖ്യത്തിൽ കമ്മംകൊണ്ടുതന്നെ കനിയിച്ച സ്നോതാക്കൾ രക്ഷിതരായി ഭോഗം ഭുജിയ്ക്കുന്നു—ഇങ്ങനെ എന്നും കമ്മംകൊണ്ടു ഭുജിയ്ക്കുന്നു; ആ സ്തുത്യയായ രക്ഷയെ അനുസരിച്ചു ഞങ്ങൾ അങ്ങയോടു ലക്ഷം ധനം യാചിയ്ക്കുന്നു. ബഹുധാ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവനേ, അങ്ങു് അരിശംകൊള്ളാതെ മുന്നിൽ നില്ക്കുക—യുദ്ധത്തിൽ യുദ്ധത്തിൽ മുന്നിൽ നില്ക്കുക!

3

അജാശ്വ, ഞങ്ങളുടെ ഈ ലാഭത്തിന്നു ഭവാനു് അരിശംകൊള്ളാതെ തരാമൊരുങ്ങി—അജാശ്വ, അന്നേപ്പുകുളായ—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നാലും: രിപുകർശന, അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ നല്ല നല്ല സ്നോത്രംകൊണ്ടു പിടിച്ചുനിർത്തും; ഹവിസ്സു കൈക്കൊള്ളുന്ന പുഷാപേ, അങ്ങയെ ഞാൻ അനാദരിയ്ക്കില്ല—അങ്ങയുടെ സഖ്യം മറച്ചുവെക്കില്ല!

4

സൂക്തം 139.

പരച്ഛേപൻ ഋഷി; അത്യുഷിയും ബൃഹതിയും ത്രിഷുപും ഹനുസ്സു്;
വിശ്വദേവകൾ ദേവത.

ഞാൻ മുൻവശത്തു് അഗ്നിയെ കർമ്മംകൊണ്ടു സ്ഥാപിയ്ക്കുന്നു; നാം ആ ദിവ്യബലത്തെ വരിയ്ക്കുക—ഇന്ദ്രവായുക്കളെ വരിയ്ക്കുക.

2. യാത്രയ്ക്കു്—ഇങ്ങോട്ടു പുറപ്പെടാൻ. യുദ്ധങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളുടെ വൈരികളെ ജയിച്ചു്, അവരുടെ അന്നം ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടിയ്ക്കുക.

3. രക്ഷിതരായി—ഭവാനാൽ രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ടു്. അരിശംകൊള്ളാതെ—ഞങ്ങളിൽ പ്രസാദിച്ചു്.

4. അജാശ്വൻ—പുഷാപ: ആടുകളാകുന്ന അശ്വങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. രിപുകർശനൻ—ശത്രുക്കളെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

ശോപേണ നാഭിയിൽ നാം ചൊല്ലുന്ന നവീനസ്തോത്രം അവർ ശ്രവിക്കുന്നു; ഉടനേ, നമ്മുടെ കർമ്മങ്ങൾ അവരെ സമീപിക്കട്ടെ—കർമ്മങ്ങൾ ദേവന്മാരിൽ നേരെ ചെല്ലാനെന്നപോലെ സമീപിക്കട്ടെ!

1

മിത്രാവരണന്മാരേ, നിങ്ങൾ ആ വററിപ്പോകുന്ന വെള്ളം സ്വതേജസ്സുകൊണ്ട്—സമർത്ഥമായ സ്വതേജസ്സുകൊണ്ട്—ആദിത്യനെക്കാളധികം വഷ്ടിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങനെയുള്ള നിങ്ങളുടെ പൊൽത്തിരുവുടൽ ഞങ്ങൾ യാഗശാലകളിൽ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടും സ്വന്തം ഇന്ദ്രിയങ്ങൾകൊണ്ടും—സ്വന്തം ഇന്ദ്രിയങ്ങൾകൊണ്ടു സോമനെയും—കാണുമാറാകണം!

2

അശ്വികളേ, സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ദേവന്മാരായ നിങ്ങളെ സേവിപ്പാനായി, മനുഷ്യരായ ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു നിങ്ങളെ പ്രാപിച്ചു, പരക്കെ കേൾക്കുമാറു സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു. വിശ്വവേദസ്സുകളേ, നിങ്ങളുടെ പക്കൽ വളരെയുണ്ടല്ലോ, സർവസമ്പത്തും അന്നവും: ദസ്യരേ, നിങ്ങളുടെ മധു നിറഞ്ഞ മനോരമമായ തേരിന്റെ ഉരുച്ചുററുകളിൽനിന്നു തേൻ ഇററിററു വീഴുന്നു!

3

ദസ്യരേ, അറിയാം: നിങ്ങൾ വിണ്ണിലെണ്ണ തിരിയ്ക്കും. സ്വർഗ്ഗത്തിലെണ്ണ പോകാൻ, ആകാശഗമനങ്ങളിൽ അപായം വരുത്താത്ത സാരമികൾ പള്ളിത്തേർ പൂട്ടുമല്ലോ; ദസ്യരേ, സാധാരണ വഴിയിലൂടെ എന്നപോലെ നാകത്തിലെണ്ണുന്നള്ളുന്നവരേ, അരിന്ദമരേ, മികച്ച വഷ്ജലത്തെ കീഴടക്കിയവരേ, മൂന്നു നൂക്കത്തങ്ങളുള്ള ആ പൊന്നിൻതേരിന്റെ മുകളിൽ ഇരുന്നുകൊള്ളാം, ഞങ്ങൾ!

4

സൂക്തം 139.

1. സ്ഥാപിത്യക—പ്രതിഷ്ഠിത്യക. ദിവ്യബലം—മരുദ്ഗണം. നാഭി—വേദി, അഥവാ യജ്ഞം.

3. വിശ്വവേദസ്സുകൾ—എല്ലാജനവുമുള്ളവർ. മധു നിറഞ്ഞ—അശ്വിരഥത്തിന്റെ മധുപുഷ്പതം മുപ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

4. അറിയാം—എല്ലാവർക്കും. തിരിയ്ക്കും—യാഗം കഴിഞ്ഞാൽ മടങ്ങിപ്പോകും. സാധാരണവഴിയിലൂടെ എന്നപോലെ—യാതൊരു തടവു കൂടാതെ. അരിന്ദമർ=ശത്രുക്കളെ അമർത്തുന്നവർ. ഇരുന്നുകൊള്ളാം—ഞങ്ങളെയും തേരിൽ കൊണ്ടുപോയാലും!

കർമ്മധനന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾക്കു രാവുപകലും ഫലം കല്പിച്ചുതരണം: നിങ്ങളുടെ ദാനം ഒരിക്കലും ഇടിയരുത്; ഞങ്ങളുടെ ദാനവും ഒരിക്കലും ഇടിയരുത്!

5

ഇത്ര, വൃഷാഭവേ, ഇതാ, വൃഷാവിന്നു കടിപ്പാൻ പിഴിഞ്ഞ സോമം: അമ്മിമേൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞത്, ഉന്മേഷകരം; അങ്ങയ്ക്കായി പിഴിഞ്ഞത്, ബലകരം. ഇതു യാഗത്തിൽ വമ്പിച്ച വിവിധധനത്തിനായി അങ്ങയെ ഇവപ്പെടുത്തട്ടെ. സ്തുതികളെ കൈക്കൊള്ളുന്ന ഭവോൻ സുയമാനനായി വന്നുചേർന്നാലും—ഞങ്ങളെ നന്നായി സുഖിപ്പിക്കാൻ വന്നുചേർന്നാലും!

6

അഗ്നേ, സ്തുതിക്കപ്പെട്ട ഭവോൻ ശരിയ്ക്കു കേട്ടാലും; തേജസ്വികളായ യജമാനന്മാരുടെ കർമ്മം യജ്ഞാർഹരായ ദേവന്മാരോടു പറഞ്ഞാലും. ദേവന്മാർ അംഗിരസ്സുകൾക്ക് ആ ഒരു പയ്യിനെ കൊടുത്തുവല്ലോ; അവളെ അര്യമാവാണം, അവരോടൊന്നിച്ചു, വിധാതാവിനായി കറന്നത്. ഇത് അദ്ദേഹത്തിന്നും എനിക്ക് അറിയാം.

7

മരുത്തുകളേ, നിങ്ങളുടെ ആ സന്നാതനങ്ങളായ ബലങ്ങൾ ഞങ്ങളെ ആക്രമിയ്ക്കരുത്. ഞങ്ങളുടെ ധനങ്ങൾ ക്ഷയിയ്ക്കരുത്; നഗരങ്ങളും ക്ഷയിയ്ക്കരുത്. വിവിധവും നവ്യവും അനശ്വരവും ഒച്ചപ്പെട്ടതുമായി നിങ്ങൾക്കെന്തെന്തുണ്ടോ, അതൊക്കെ യുഗത്തിൽ യുഗത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടട്ടെ; ദുസ്സരമായി എന്തുണ്ടോ, അതും—ദുസ്സരമായിട്ടുള്ളതും—ഞങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിപ്പിൻ!

8

5. ഞങ്ങളുടെ ദാനം—ഫവിരാദ്യർപ്പണം

6. വിവിധധനത്തിനായി—പലതരം സമ്പത്തു ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ.

7. അംഗിരസ്സുകൾക്ക്—പണ്ടു ദേവന്മാരെ സ്തുതിച്ചു പ്രസാദിപ്പിച്ചു, പൈക്കളെ യാചിച്ച അംഗിരോമഹർഷിമാർക്ക്. ആ പയ്യിനെ കറക്കാൻ കഴിയാത്ത അവർ അര്യമാവിനോടപേക്ഷിച്ചു. അതിനാൽ അര്യമാവാണം, അവരോടു (ദേവന്മാരോടു) കൂടി കറന്നത്. ആർക്കുവേണ്ടി? വിധാതാവിന്നു—സർവ്വോൽപാദകനായ അഗ്നി (ഭവാനു)വേണ്ടി.

8. ഒച്ചപ്പെട്ടത്—ശബ്ദിയ്ക്കുന്ന ഗോക്കളും മറ്റും. ദുസ്സരം—ശത്രുക്കൾക്ക് ആക്രമിയ്ക്കാവതല്ലാത്തത്.

ദധീചൻ, പണ്ടേത്തെ അംഗിരസ്സ്, പ്രിയമേധസ്സായ കണ്വൻ, അത്രി, മനു എന്നിവർക്കറിയാം, എന്റെ ജനനം—ജ്ഞാനികളായ ആ പൂർവന്മാർക്കറിയാം, എന്റെ ജനനം: അവർക്കു ദേവന്മാരിൽ നീണ്ടു ചാർച്ചയുണ്ട്. അവരിലത്രേ, എന്റെ പ്രാണൻ; അവരെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള മഹത്ത്വം മൂലം ഞാൻ ഇന്ദ്രാഗ്നികളെ സ്തുതിച്ചു വണങ്ങുന്നു—നേരെ സ്തുതിച്ചു വണങ്ങുന്നു! 9

ഹോതാവു യാജ്യം ചെയ്യട്ടെ; വേണ്ടുന്നവർ വരണീയം കൈക്കൊള്ളട്ടെ; കായമയമാനനായ ബൃഹസ്പതി സോമനീർകൊണ്ടു—ബഹുവരണീയമായ നീർകൊണ്ടു—യജിക്കുകയാണു്; അമ്മി ഉറക്കെ സംസാരിയ്ക്കുന്നതു ഞങ്ങൾ കേൾക്കുന്നുണ്ടു്! ഈ ശോഭനകർമ്മാവു സ്വയം വർഷജലം നിർമ്മിയ്ക്കുന്നു—ഈ ശോഭനകർമ്മാവു വളരെ ഗൃഹങ്ങൾ നിർമ്മിയ്ക്കുന്നു! 10

ദേവകളേ, നിങ്ങൾ പതിനൊന്നുപേർ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വസിയ്ക്കുന്നു; പതിനൊന്നുപേർ ഭൂമിയിൽ വസിയ്ക്കുന്നു; മഹത്ത്വത്താൽ പതിനൊന്നുപേർ അന്തരീക്ഷത്തിൽ പാർക്കുന്നു. ദേവകളേ, ആ നിങ്ങൾ ഈ യാഗത്തിൽ സംബന്ധിയ്ക്കുവിൻ! 11

സൂക്തം 140.

ഉചഥ്യപുത്രൻ ദീർഗ്ഘതമസ്സ് ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ഠുപും ഹരസ്സ്;
അഗ്നി ദേവത.

(കാകളി)

പുത്രൻ നിവാസൈഷി തേജസ്വിയഗ്നിയ്ക്കു
വേദിയാം സ്ഥാനം ചമയ്ക്കുക, ഹവ്യവും;

9. പ്രിയമേധസ്സ്—മേധാപ്രിയൻ. മനു—ഒരു മഹർഷി. ദേവന്മാരിൽ—ഇതരമഹർഷിമാരിൽ. അവരിലത്രേ—ദധീചാദികൾ, 'പരുഷേച്ഛപൻ പരിശുദ്ധജനാവും യജ്ഞയോഗ്യനുമാണെന്നു പറയുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചാണു്, എന്റെ പ്രാണൻ നീല്ക്കുന്നത്'.

10. വേണ്ടുന്നവർ—ഇച്ഛയുള്ളവർ. വരണീയം—സോമം. ബൃഹസ്പതി—ഏതന്നാമകനായ അധ്വര്യ. സംസാരിയ്ക്കുന്നത്—സോമം ചതയ്ക്കുവോഴത്തെ ശബ്ദം. ഈ ശോഭനകർമ്മാവ്—യജമാനൻ. വർഷജലം നിർമ്മിയ്ക്കുന്നു—ആഹുതിയാലാണല്ലോ, മഴയുണ്ടാകുന്നത്. ഗൃഹങ്ങൾ നിർമ്മിയ്ക്കുന്നു—വലിയ ധനികനായിച്ചമയുന്നു.

11. അദ്രസ്തതി: മുപ്പത്തിമൂന്നു അദ്രന്മാർ.

മുടുക, ചുള്ളിയാലാടയാൽപ്പോലോ,ളി
കൂടുമിജേജ്യാതീരമനെ,ത്തമോഘ്ലനെ. 1

ഉണ്ണുന്നു, വർഷിതാവിചിജൻ മൂവനും;—
മുണ്ടിട്ടൊരാണ്ടാൽ വളർത്തുന്നു, പേർത്തുമേ;
സ്രുക്കാൽ വളരുന്നിതേകത്ര; മററിട—
ത്തൊക്കെത്തടുത്തരിയ്ക്കുന്നു, തരക്കളെ! 2

തമ്മിലിണങ്ങി യന്നിച്ചു കറുത്ത ര—
ണ്ടമ്മമാർ നേടുന്നു, തക്കൊരു കഞ്ഞിനെ,
നാക്ക കിഴക്കോട്ടു നീട്ടിപ്പിറന്നി,രും
നീക്കി,യച്ഛൻ വായ്പ്പേകിയ ഗോപ്യനെ! 3

ബുദ്ധിമാനാം മഖോൽക്കൻപയ്യക്കുകൾ,
നിത്യസഞ്ചാരകൾ, നൈകവണ്ണാഭകൾ,
മാർഗ്ഗം കറുപ്പിച്ചു കാരറാൽപ്പടൻ പാ—
ഞ്ഞുകുലൊലിയ്ക്കുമീ മുക്തിഭജാലകൾ. 4

സൂക്തം 140.

1. നിവാസൈഷി—ഇരിപ്പിടം ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നവൻ. ചുള്ളി=നറുങ്ങുവിരക".
ആട=വസ്രം. ജ്യോതിരമൻ = ജ്യോതിസ്സാകുന്ന തേരോടുകൂടിയവൻ.

2. ഇട്ടവിജൻ—രണ്ടരണികളിൽനിന്നു ജനിച്ച അഗ്നി. മൂവനും—നൈ,
പരോധാശം, സോമം. ഉണ്ടിട്ട്—ഒരിയ്ക്കൽ ഭക്ഷിച്ചിട്ട്, ഒരാണ്ടാൽ (കൊല്ലം
തികയുമ്പോഴെണ്ണ) പേർത്തും വളർത്തുന്നു; ഉട്ടിയ യജമാനനെ വീണ്ടും യാഗം
കഴിപ്പാൻ ശക്തനാക്കുന്നു. സ്രുക്കാൽ—സ്രവംകൊണ്ടു ഹോമിയ്ക്കപ്പെട്ട ഹവി
സ്സിനാൽ. ഏകത്ര = ഒരിടത്തു—യാഗാഗ്നിയായിട്ട്. മററിടത്തു—ദാവാ
ഗ്നിയായിട്ടു തരക്കളെ (വൃക്ഷങ്ങളെ) എരിയ്ക്കുന്നു.

3. രണ്ടമ്മമാർ—രണ്ടാണികൾ. കഞ്ഞിനെ—അത്യുല്പരൂപനായ അ
ഗ്നിയെ; ഉൽപത്തിസമയത്തു തീ ചെറുതായിരിയ്ക്കുമല്ലോ. നാക്ക—ജാല.
അച്ഛൻ—യജമാനൻ. വായ്പ്പ്—അഭിവൃദ്ധി. ഗോപ്യൻ—പുറത്തിറക്കാതെയും
മററും രക്ഷിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ.

4 മഖോൽക്കൻ—യാഗതൽപരൻ, യജമാനൻ. ഉപയുക്തകൾ—ഉപ
യോഗപ്പെടുന്നു. നിത്യസഞ്ചാരകൾ—സദാ ചലിയ്ക്കുന്നവ. നൈകവണ്ണാഭകൾ=
അനേകനിറങ്ങളുള്ളവ. മുക്തിഭജാലകൾ—യജമാനനു മുക്തിയെ നല്കുന്ന
അഗ്നിജാലകൾ.

- വൻപാരിനെപ്പേർത്തുപേർത്തുശിശുമിവ—
 നെമ്പാടുമാളിയൊലിക്കൊണ്ടിരമ്പവേ,
 അത്തീപ്പൊരികളൊന്നിച്ചേ പറന്നിരു—
 ട്രയം നീക്കി, വെളിച്ചം പരത്തുമേ! 5
- മൈക്കോപ്പണിയിച്ചുണഞ്ഞോഷധികളിൽ,—
 സ്നേഹങ്ങളിൽക്കാളുപോലാർത്തു ചുറ്റുമിവൻ,
 ഉദ്ദിപ്തരൂപനായ്, ദൂർഗ്രഹനായിട്ടൊ—
 രഗ്രഥംപോലിളക്കമേ, കൊമ്പുകൾ! 6
- വിസ്മൃതിപൂണ്ടുമൊളിഞ്ഞും പിടിയ്ക്കുന്നു;
 വിജ്ഞൻ തഴുകുന്നു വിജ്ഞകളെപ്പോലും;
 പേർത്തും വളർന്നവർ ദേവനിൽച്ചേരുന്നു;
 ചാർത്തുന്നു, മരൊരു രൂപം പിതാക്കളിൽ! 7
- നേർകൊണ്ടവനെപ്പണൻ സുകേശിമാർ
 ചാകിലും പേർത്തഴുന്നേറ്റാർ, തദാഗമേ;
 വാൽകം തീർത്തൊ, ചുറ്റിട്ടു, വരിൽപ്പരം
 ചേർത്താൻ, പൊറുപ്പിന്നഭംഗമുയിരവൻ! 8

5. ഉഴിയും—തലോടുന്ന. ഇവൻ—അഗ്നി.

6. മൈക്കോപ്പ്—ജാലകൾ. ഓഷധികൾ—സസ്യങ്ങൾ. കൊമ്പുകൾ—ഉയർന്ന ജാലകൾ.

7. വിസ്മൃതി = പരപ്പ്. പിടിയ്ക്കുന്നു—ഓഷധികളെ. വിജ്ഞൻ—
 'ഞാൻ യജമാനനുവേണ്ടി വളരണം; അതിന്നു ജാലകളോടു ചേരണം' എന്നു
 റിയുന്ന അഗ്നി അതറിയുന്ന ജാലകളെ സദാ തഴുകുന്നു. അവർ—ജാലകൾ.
 ദേവൻ—അഗ്നി. പിതാക്കളിൽ—ദയാവാപൃഥിവികളിൽ മരൊരു രൂപം
 ചാർത്തുന്നു, രണ്ടിന്നും മുന്തില്ലാത്ത ഒരു തിളക്കം വരുത്തുന്നു.

8. നേർകൊണ്ടു = നിർവ്യാജമായി. അവൻ—അഗ്നി. സുകേശി
 മാർ—പുകയാകുന്ന തലമുടിയുള്ള ജാലകൾ. ചാകിലും—കനലായിക്കിടക്കുക
 യായിരുന്നവെങ്കിലും, തദാഗമേ (അഗ്നി വന്നപ്പോൾ) പേർത്തഴുന്നേറ്റു.
 വാൽകം (നിശ്ചയം) തീർപ്പാൻ മന്ത്രം ഉച്ചരിച്ചതാണോ ചെല്ല എന്നു തോന്നും.
 പൊറുപ്പിന്നു—ജീവിച്ചിരിപ്പാൻ. അഭംഗം—അധികം വിരകിടുകയോ വെ
 ള്ളം പകരുകയോ മറ്റോ ചെയ്യാലും കെടാത്ത (നശിക്കാത്ത). മൃതപ്രായകളായി
 രുന്ന കിഴവിമാർ ഭർത്താവിന്റെ സമാഗമത്താലും ലാളനത്താലും വീണ്ടും യുവതി
 കളായി വിളയാടി!

തായിൻ തുകിൽ നീളെ നക്ഷം; വിചിത്രമായ്—
 പ്പായു, മലറുന്ന സത്താങ്ങൊത്തിവൻ;
 കാലുള്ളവണ്ണിര നല്ല;—മെരിച്ചിടം;
 കാളവർണ്ണങ്ങളുമാക്കും, വഴികളെ! 9

അഗ്നേ, ജലിസ്തു, നീയെങ്ങൊത്തൻ യജ്ഞത്തി—
 ലു;—ഛാമ്പടക്കി വിചേഷ്ടിസ്തു, വർഷക;
 കട്ടിത്തരം വിട്ടു കത്തുക; പോർകളിൽ—
 ചുട്ടപോലേ തടുത്തീടുക, പീഡകൾ! 10

തീയതിൽ വെച്ചതാം നല്ലതിതാ: ശുഭ—
 പ്രേയസ്സിലും പ്രിയമാകിത, ഗ്നേ, തവ;
 പേർത്തു നിൻമെയ്യിൽത്തിളങ്ങും തെളിയൊളി—
 ച്ചാഞ്ഞൊത്തു രത്നവും തന്നണകെങ്ങളിൽ! 11

അഗ്നേ, ശരണമാം കർമ്മിസ്തു കാലുള്ള
 യാജകച്ചക്കാനണിത്തോണി നല്ല നീ,
 ഞങ്ങളെ വീരരെസ്സുവന്നരാക്കുവാൻ,
 ഞങ്ങളെ, മക്കരസ്താക്കിസ്സുവം തരാൻ! 12

9. ഭാവാഗ്നിയെ സ്തുതിക്കുന്നു: തായിൻ — ഭൂമിയുടെ. തുകിൽ — പല്ലര
 പ്പും മറ്റും. നക്ഷം—ജാലകൊണ്ടു്. വിചിത്രമായ്—നാനാവിധമാംവണ്ണം, സ
 ത്താങ്ങൾ = പ്രാണികൾ. കാലുള്ളവണ്ണിര നല്ലം—തിയ്യിനെ പേടിച്ച് പാഞ്ഞു
 പോകുന്ന മാൻ മുതലായവയെ വ്യാഘ്രാദികൾ പിടിച്ചുതിന്നുമല്ലോ. എരിച്ചി
 ടം—തൃണലതാദികളെ. കാളവർണ്ണങ്ങൾ = കറുത്തവ: അഗ്നി കൃഷ്ണവർത്താവാ
 ണല്ലോ.

10. പീഡകൾ—ഞങ്ങളിൽ ശത്രുക്കൾ ചെയ്യുന്ന ഉപദ്രവങ്ങൾ.

11. തീയത് = ചീത്ത: വിരകിന്മേലും മറ്റും വെച്ചു. നല്ലത്—ഹവിസ്സ്.
 ഇതു (ഹവിസ്സ്) തവ (അങ്ങയ്ക്കു) ശുഭപ്രേയസ്സിലും (നല്ല പ്രിയവസ്തുവെക്കാളും)
 പ്രിയമായിവരട്ടെ. ചാഞ്ഞൊത്തു—സുഹൃത്തുമാടു കൂടി, രത്നങ്ങളും തന്നുകൊണ്ടു്,
 ഏങ്ങളിൽ അണക (ഞങ്ങളെ പ്രാപിച്ചാലും)

12 ശരണമാം—ഞങ്ങൾക്കായുരഭൂതനായ. കാൽ—ദ്രവ്യഭേദതാമത്രാ
 ദികളായ കാലുകൾ. യാജകച്ചക്കാനണിത്തോണി—ഗുരവിക്കകളാകുന്ന ചുക്കാര
 കളോടുകൂടിയ സോമയാഗമാകുന്ന തോണി. വീരർ—പുത്രാദികൾ. സമ്പന്നർ—
 ഹവിസ്സാകുന്ന ധനമുള്ളവർ. അക്കരസ്താക്കി—സംസാരം കടത്തി. സുഖം—അക്ഷ
 യാനന്ദം.

കൊണ്ടാടുക, ഞരന്തൻ സ്തോത്രമഗേ, ഭവാൻ;

രണ്ടു പാത, മൊഴുകുന്ന നദികളും

ഗവ്യവൃഷ്ടങ്ങളെക്കിട്ടിജ്ജമാനാക;

സർവകാലത്തും വരം നൽക, ഷസ്തമേ!

13

സൂക്തം 141.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുവേത്തവ.

ദേവന്റെ ആ ദർശനീയമായ തേജസ്സ് ഇപ്രകാരം ശരീരവ്യവഹാരത്തിനായി സർവരാലും വഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു: ബലത്തിൽനിന്നാണല്ലോ, തന്റെ പിറവി. എന്റെ മനസ്സ് ഇതിൽ ചെല്ലുന്നു; അഭീഷ്ടവും നേടുന്നു. യജ്ഞത്തിന്റെ വാക്കുകൾ ഒപ്പം പ്രസരിച്ച്, ഉദ്ദിഷ്ടം നിർവഹിക്കുന്നു.

1

ഹവിർവാഹിയായ ഈ സനാതനൻ ഒന്നാമത്ത് അന്നം ഭവിപ്പിച്ച ശരീരങ്ങളെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നു; രണ്ടാമത്, ഏഴലകിന്നും നന്നു ചെയ്യുന്ന അമ്മമാരിൽ വർത്തിക്കുന്നു; മൂന്നാമത്, ആ വഷ്ടി താവിന്റെ രശ്മികളെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നു. ഈ ധീമാൻ പത്തു സ്രീകളാൽ ജനിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു!

2

13. രണ്ടു പാത:—സ്വർഗ്ഗവും, ഭൂമിയും. ഗവ്യവൃഷ്ടം—ഗവ്യവും (ക്ഷീരം) വ്യവും (യവപ്രീഹ്യാദി). വരം നൽക—ശ്രേഷ്ഠവസ്തുക്കളെ തരട്ടെ.

സൂക്തം 141.

1. ദേവൻ:—അഗ്നിയുടെ. വഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു—ജാഗ്രാഗ്നി ക്ഷീരങ്ങളെ ഭവിപ്പിക്കുന്നതിനാലാണല്ലോ, സർവതരെയും ശരീരം നിലനില്ക്കുന്നതും വ്യാപരിക്കുന്നതും. ഇതിൽ—തേജസ്സിൽ ചെല്ലുന്നു. യജ്ഞത്തിന്റെ വാക്കുകൾ (മന്ത്രങ്ങൾ). ഉദ്ദിഷ്ടം—അഗ്നിയെ സ്തുതിക്കൽ.

2 അമ്മമാർ—വൃഷ്ടികൾ. വർത്തിക്കുന്നു—വൈദ്യുതരൂപേണ. വർഷയിതാവ്—സൂര്യൻ. പത്തു സ്രീകൾ—പത്തു കരാംഗലികൾ; അഥവാ, പത്തു ദിക്കുകൾ.

കുശലരായ സുരികൾ ആദിമുതല്ലേ ബലത്താൽ ഇവന്റെ രൂപം വലുതാക്കാൻ നോക്കുന്നു; പണ്ടേമുതൽ, മധുരാഹുതിയിൽ, നിഗൂഢനായ ഇവനെ വായു ക്രമേണ ചേഷ്ടിപ്പിച്ചുപോരുന്നു. 3

ഇവനെ ഉൽകൃഷ്ടനായ അച്ഛങ്കൽനിന്നു കൊണ്ടുപോകുന്നു. ഓഷധികൾ ഈ ക്ഷയിതന്റെ പല്ലുകളിൽ കേറുന്നു. ഇവന്റെ ജനനം ഇരുവരും സ്വീകരിക്കുന്നു; ഇതേകാരണത്താൽ ഈ ശുചി തേ ജസ്സുകൊണ്ട് ഒരതിയുവാവായിച്ചമഞ്ഞു! 4

ഉടനേ ഈ ശുചി, ഇവനെ നിർബാധമായും നിഷ്കൃഷ്ടമായും വളർത്തിയ അമ്മമാരുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നു; ദീർഘഘോഷവിരഹിണികളായ പ്രഥമകളെ ആരോഹണംചെയ്യുന്നു; ജനിക്കാൻ പോകുന്ന നവീനകളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. 5

തന്ത്രിതവടിയെ നിത്യയജ്ഞങ്ങളിൽ ഹോതാവായി വരിച്ചു, യജമാനന്മാർ ഭഗനെ എന്നപോലെ അലംകരിക്കുന്നു: അന്നത്തിനായി, ദേവന്മാരെ യജ്ഞത്തോടും ബലത്തോടും മനുഷ്യനെ സ്തുതിയോടും ചേർക്കാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നവനാണല്ലോ, ആ ബഹുസ്തുതനായ സർവധനൻ. 6

അവിടുന്ന് മാതൃതപ്രേരിതനായി, യഷ്ടവ്യനായിട്ടു, തടവില്ലാത്ത ഒരു വായാടി വിദൂഷകൻ സ്തുതികളിലെന്നപോലെ, ദിക്കു

3. ആദി—അരണിമമനം. ഇവൻ—അഗ്നി. മധുരാഹുതി—മധുരസോഹവനം. നിഗൂഢനായ—വേദിയിൽ വിരക്തകളാൽ മൂടപ്പെട്ട. ചേഷ്ടിപ്പിച്ചുപോരുന്നു—ചലിപ്പിച്ചുജ്ജ്വലിപ്പിക്കുന്നു.

4. അച്ഛൻ—ഗാർഹപത്യംഗ്നി. കൊണ്ടുപോകുന്നു—ആഹവനീയാഗ്നിയിലെണ്ണ. ഓഷധികൾ ഈ ക്ഷയിതന്റെ പല്ലുകളിൽ കേറുന്നു—ഇവൻ, വിശുദ്ധവലഞ്ഞവൻപോലെ സസ്യങ്ങളെ ജ്വാലാദന്തങ്ങൾകൊണ്ടു കടിക്കുന്നു. ഇരുവരും—അധാര്യവും യജമാനനും. ശുചി—വിശുദ്ധനായ അഗ്നി.

5. അമ്മമാർ—പത്തുദിക്കുകൾ. പ്രഥമകൾ—മുൻജനിച്ച ഓഷധികൾ. നവീനകൾ—പുതിയ ഓഷധികൾ. അഗ്നി മകന്റെയും ഭർത്താവിന്റെയും നിലയിൽ പെരുമാറുന്നു.

6. ഗേൻ—ആദിത്യൻ. അന്നത്തിനായി—ഹവിസ്സു കിട്ടാൻ. സർവധനൻ—എല്ലാ ധനങ്ങളോടുംകൂടിയവൻ.

കളിൽ വ്യാപിക്കുന്നു; അപ്പോൾ ലോകം ആ ദഹനം വിശുദ്ധജ്ഞാപുരുഷൻ കൃഷ്ണവർത്തമാവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നു. 7

കയറുകൊണ്ടു കെട്ടിയ ഒരു തേരന്നപോലെ നിർത്തിപ്പെട്ട അഗ്നി ചലിക്കുന്ന അവയവങ്ങൾക്കൊണ്ടു ആകാശത്തെയും പോകുന്നു: ഉടനേ, അവന്റെ ആ മാർഗ്ഗങ്ങൾ കറുത്തിരുളുന്നു; ചുട്ടെരിയുന്ന ആ തേജസ്വിയുടെ അടുക്കൽനിന്നു, ഒരു ശുരഭൻനിന്നെന്ന പോലെ പക്ഷിമൃഗാദികൾ പറന്നുപോകുന്നു! 8

അഗ്നേ, അങ്ങാണു, വരണനെക്കൊണ്ടു വർഷിപ്പിക്കുന്നതും, മിത്രനെക്കൊണ്ടു ഇരുട്ടുകറിയുന്നതും, അര്യമാവിനെക്കൊണ്ടു നല്ല ദാനം ചെയ്യുന്നതും: കർമ്മംകൊണ്ടു, വിശ്വരൂപനെന്ന പോലെ അവരിലെല്ലാം, ഏർക്കാലുകളിൽ ചക്രച്ചരണപോലെ വ്യാപിച്ചു, കീഴടക്കിനില്ക്കുന്നവനാണല്ലോ, അങ്ങു! 9

അതിയുവാവായ അഗ്നേ, സ്തുതിച്ചു സോമം പിഴിയുന്നവനു വേണ്ടി, അവിടുന്ന് രത്നം ദേവകളിൽ പരത്തുന്നു; ബലത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചവനേ, മികച്ച രത്നങ്ങളുള്ളവനേ, ആ സ്തുത്യനായ നിന്തിരുവടിയെ ഞങ്ങൾ, ഗേണെ എന്നപോലെ സ്തുതികളിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുമാറാകണം! 10

നിന്തിരുവടി ഞങ്ങൾക്കു സമ്പാദനീയമായ നല്ല ധനത്തെ എന്നപോലെ, സേവ്യനും പ്രബുദ്ധനുമായ പുത്രനെയും തന്നരുളണം! ആ സുകർമ്മാവു കടിഞ്ഞാണുകളെന്നപോലെ ഇരുലോകങ്ങൾ അടക്കിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നു; യജ്ഞത്തിൽ ദേവകൾക്കുള്ള സ്തോത്രവും. 11

7. വിദൂഷകൻ എല്ലാ പ്രളയത്തിലും പ്രവർത്തിക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ അഗ്നി എല്ലാദിക്കുകളിലും വ്യാപിക്കുന്നു. മാഗ്ഗം—യജ്ഞകർമ്മം.

8. ദാവാനിസ്തുതി: അവയവങ്ങൾ—ജാലകൾ. ശുരഭൻനിന്നെന്ന പോലെ—ശുരഭനായ യോദ്ധാവിനെ പേടിച്ചു എതിരാളികൾ പാഞ്ഞുപോകുന്നതുപോലെ.

9. ചക്രച്ചരണം—രഥനേമി.

10. രത്നം—രഥനീയമായ ഹവിസ്സു. ഗേൻ—ആദിത്യൻ. സ്തുതികളിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുക—സ്തുതിവിഷയമാക്കുക, സ്തുതിക്കുക.

11. ആ സുകർമ്മാവു എന്നാദിയായ വാക്യം പരോക്ഷം. ഇരുലോകങ്ങൾ—ഇഹപരലോകങ്ങൾ ആ സുകർമ്മാവിന്റെ (അഗ്നിയുടെ) കൈപ്പിടയിലാണ്!

തേജസ്വിയും ജവനാശ്വനും ഇവംകൊള്ളുന്നവനും കനകരമനമായ ആ ഹോതാവു നമ്മുടെ വിളി കേൾക്കില്ലയോ! ആ പ്രസുദ്ധബലനായ പ്രതിഷ്ഠാർഹൻ സദ്ഗതിപ്രദങ്ങളായ കർമ്മങ്ങൾ കൊണ്ടു നമ്മെ സ്പൃഹണീയമായ പ്രാപ്യസ്ഥാനത്തെത്തു നേരെ കൊണ്ടുപോകില്ലയോ!

12

ഉൽകൃഷ്ടമായ സാമ്രാജ്യം ഭരിയ്ക്കുന്ന അഗ്നി കർമ്മികളാൽ മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടു; ഈ ഹവിർഭാനനും ഞങ്ങളും ഇദ്ദേഹത്തെ, സൂര്യൻ മേഘത്തെയെന്നപോലെ ശബ്ദിപ്പിക്കുമാറാകട്ടെ!

13

സൂക്തം 142.

ദീർഗ്ഘതമസ്സം ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ചന്ദസ്സ്; സമിദ്ധാഗ്യാദികൾ ദേവത.
('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ.)

അഗ്നേ, സമിദ്ധ, കൊണ്ടുവന്നാലും

സ്രുഗ്ധരനായിന്നുവരെ;

സോമം പിഴിഞ്ഞ ദാതാവിൻ യാഗം

കേമമാക്കുക, മുൻമട്ടിൽ!

1

ദാതാവായ് സ്തോത്രം ചൊല്ലുമെന്താവും

മേധാവിയുടെ യജ്ഞത്തിൽ

12. ആ ഹോതാവ്—അഗ്നി. പ്രാപ്യസ്ഥാനം—സ്വർഗ്ഗം.

13. ഹവിർഭാനൻ—യജമാനന്മാർ. മേഘത്തെയെന്നപോലെ—മേഘത്തെ മഴയ്ക്കായി ഇടിവെട്ടിയെന്നതുപോലെ. ശബ്ദിപ്പിക്കുക—ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കുക എന്നു താല്പര്യം: കത്തിപ്പടർന്ന തിയിൽനിന്നു ശബ്ദം പുറപ്പെടുമല്ലോ. മേലിലും അഗ്നിയെ പ്രോജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു, യജ്ഞമനുഷ്ഠിക്കുമാറാകട്ടെ! സാമ്രാജ്യം—സമൃദ്ധമായ ജമാന(ശോഭാന)ത്വം.

സൂക്തം 142.

1. സ്രുഗ്ധരനായ്—യാഗത്തിന്നു സ്രവമെടുത്തവനു(യജമാനനു)വേണ്ടി. ഉമ്പർ—ദേവകൾ. ദാതാവ്—ഹവിസ്സു നൽകുന്നവൻ. സമിദ്ധൻ—ദ്രവ്യം യുടെ പേർ; വഴിപോലെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കുന്നപ്പട്ടവൻ എന്നു പദത്തിന്റെ അർത്ഥം.

സംബന്ധിക്കാറുണ്ടങ്ങോളം, നൈ-തേ-
നഞ്ചാൻ തന്തുനപാത്തേ, നീ! 2

ദേവരിൽശ്ശൂചി ദേവനദുഭുതൻ
പാവകനാ നരാശംസൻ
ഭ്യോവിൽനിന്നെത്തിത്തേൻ പൊഴിയ്ക്കുമേ,
മുവുരു യജ്ഞേ യജ്ഞാർഹൻ! 3

ഇങ്ങാനയിയ്ക്കുകീ, ഡിതാഗേ, നീ-
യിരുന്നെ, പ്രിയപൂജ്യനെ:
നിന്നെപ്പാത്തിതാ, സംസാരിയ്ക്കുന്നു-
ണ്ടെ, നന്ദകാമ്പു സുജിഹ്വനേ! 4

അഗ്രയജ്ഞത്തിൽദർഭ വിരിച്ച,-
സ്സുക്കെടുത്തവരിരുന്നായ്
ഏർപ്പെടുത്തുന്നു, ദേവയോഗ്യമാം
വാഷ്തേദം നല്ല പാപ്പിടം. 5

തമ്മെത്തറക്കുക, നവർപ്പകാ-
നമ്മഹാദാരദേവിമാർ,

2. എന്താം—എന്നെപ്പോലെയാളെ. അങ്ങോളം—യജ്ഞാവസാനം വരെ. തന്തുനപാത്തേ—രോഗിയുടെ പേർ. വെള്ളത്തിന്റെ പൊതുവായ പേര് എന്നു ശബ്ദാർത്ഥം: വെള്ളത്തിൽനിന്നു വൃക്ഷങ്ങളും, വൃക്ഷങ്ങളിൽനിന്നു് അഗ്നിയും ജനിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടത്രേ, അഗ്നിയ്ക്കു ജലപൊതുവായ പേര്.

3. ദേവരിൽശ്ശൂചി—ദേവന്മാരിൽവെച്ചു പരിശുദ്ധൻ. നരാശംസൻ—രോഗിയുടെ പേർ; നേതാക്കളാൽ സ്തുത്യൻ എന്നു ശബ്ദാർത്ഥം. ഭ്യോവ്=സ്വർഗ്ഗം. മുവുരു—മൂന്നുപ്രാവശ്യം. യജ്ഞേ (യാഗത്തിൽ) തേൻ പൊഴിയ്ക്കുമേ—യജ്ഞത്തെ മധുരമാക്കിത്തീർക്കും!

4. ആനയിയ്ക്കുക—കൊണ്ടുവരിക. ഇഡിതൻ—രോഗിയുടെ പേർ; സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. പ്രിയപൂജ്യൻ—പ്രിയനും പൂജനീയനുമായിട്ടുള്ളവൻ. സംസാരിയ്ക്കുന്നുണ്ടു്—സ്തുതിയ്ക്കുന്നുണ്ടു്. സുജിഹ്വനേ—നല്ല നാക്കുകൾ (ശോഭനജാലകൾ) ഉള്ളോവേ.

5. അഗ്രയജ്ഞം—അവാന്തരയാഗങ്ങളോടുകൂടിയ സോമയാഗം. വാഷ്തേ—വലുപ്പം, വിസ്താരം. നല്ല—സുഖകരമായ.

തമ്മിലകന്നോർ, യജ്ഞം വളർപ്പോർ,
കുമ്മാർ, ശുദ്ധികർത്ത്രിമാർ! 6

രാത്രിപ്പുഷ്പം, ചേർന്നൊത്തു വാഴ്വോർ,
വാഴ്ത്തപ്പെട്ടനോർ, കണ്ണുണ്ടാര
ദർഭവിരിപ്പിൽ വന്നിരിയ്ക്കട്ടേ,
നല്ലുറോർ, യജ്ഞമാതാക്കൾ! 7

ഭാവിതസ്തോത്രം, മാദകജിഹ്വർ,
ദേവഹോതാക്കൾ, രണ്ടുപേർ
സംപൂജിയ്ക്കട്ടേ, മേധാധ്യർ സിദ്ധി-
സ്തവർക്കുള്ളസുഭ്യജ്ഞത്തെ! 8

അമ്മതദ്വേവന്മാരിൽ മേവുന്ന
നിർമ്മല ഹോത്ര ഭാരതി,
ഭൈമിയാമിള, ശ്രീസരസ്വതി
വാഴ്കിവർ യജ്ഞേ ദർഭയിൽ! 9

മേലാന്തസ്ഥമായ് ശ്ലീലുവ്യാപിയാം
മേദുരജലം നമ്മൾക്കായ്

6. അമ്മഹാദാരദേവിമാർ—ആ മഹതികളായ ദാരദേവതമാർ. ദേവകൾക്ക് അകത്തു കടക്കാൻ തമ്മേ (തങ്ങളെ) തുറക്കുക (തുറക്കട്ടെ). തമ്മിലകന്നോർ—ഓരോവാതിലും വെച്ചുറെയാണല്ലോ. കുമ്മാർ=കമനീയമാർ. ശുദ്ധികർത്രികൾ—ശുചിത്വം വരുത്തുന്നവർ.

7. രാത്രിപ്പുഷ്പം—രാത്രിയും ഉഷ്ണം. കണ്ണുണ്ടാര—പ്രതിദിനം ജനിയ്ക്കുന്നവർ. യജ്ഞമാതാക്കൾ—ഇവരുടെ ആഗമനത്താലാണല്ലോ, യജ്ഞസംപൂത്തി. നല്ലുറോർ—സുരൂപകൾ.

8. ഭാവിതസ്തോത്രം—സ്തുതിയ്ക്കുന്നവരുടെ സ്തോത്രങ്ങളെ കൊണ്ടാടുന്നവർ. മാദകജിഹ്വർ—മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന (ഹർഷകരങ്ങളായ) നാക്കുകൾ (ജാലകൾ) ഉള്ളവർ. രണ്ടുപേർ—ഈ അഗ്നിയും, മധ്യമസ്ഥാഗ്നിയും. അസുഭ്യജ്ഞത്തെ (നമ്മുടെ യാഗത്തെ) സിദ്ധിയ്ക്കും (ഫലലബ്ധിയ്ക്കായി) സംപൂജിയ്ക്കട്ടെ (ആദരിയ്ക്കട്ടെ, നടത്തിത്തരട്ടെ).

9. ഹോത്ര—ഹോമനിഷ്ഠാദിക. ഭൈമി—ഭൂമിയുടേത്. ദ്രോവ്, ഭൂവ്, അന്തരിക്ഷം. ഇവയിലെ വാദേവതകളത്രേ, ഭാരതിയും ഇളയും ശ്രീമതി സരസ്വതിയും. മുതദ്വേവന്മാർ—മരണമില്ലാത്ത ദേവകൾ.

ഒട്ടേറെത്തുകക, സൂതതൽപരൻ
തപശ്ചാവ ധനപുഷ്ടിജ്ഞായ്, 10

പ്രേരിപ്പിച്ചു, ചെന്നർച്ചിജ്ഞ, താൻതാൻ
നീ വനസ്തേ, വാനോരെ:
മേധാവാനഗ്നിദേവൻ കൈക്കൊൾവു,
വാനോരിൽവെച്ചു ഹവ്യങ്ങൾ. 11

പുഷാവം മരുത്തുക്കൾ വായുവു—
മുൾച്ചേർന്ന വിശ്വേദേവർക്കും,
ഗായത്രാത്മാവാമിന്ദ്രനും ഹവി—
സ്സേകവാൻ സ്വാഹാ ചൊല്ലുവിൻ! 12

സ്വാഹാകൃതങ്ങളായ ഹവ്യങ്ങൾ—
ളാഹരിപ്പാനായ് വന്നാലും;
ഇന്ദ്ര, വന്നാലും; കേട്ടാലും വിളി:
നിന്നെ വിളിപ്പു, യജ്ഞത്തിൽ! 13

സൂക്തം 143.

ദീർഗ്ഘതമസ്സ്യ പ്രഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്യ; അഗ്നി ദേവത.

(കേക)

പുത്തനാം വളർത്തുന്ന കർമ്മത്തെ സ്മൃതികളോ—
ടൊത്തനുഷ്ഠിപ്പൻ, കെല്പിൻ മകനാമഗ്നിജ്ഞായ് ഞാൻ;

10. മേഘാന്തസ്ഥം—മേഘമധ്യത്തിലിരിക്കുന്നത്. മേഘജലം—മഹത്തായ ജലം. തപശ്ചാവ്—വൈദ്യുതാഗ്നി. ധനപുഷ്ടിജ്ഞായ്—നമുക്കു സമ്പത്തു വർദ്ധിപ്പാൻ.

11. പ്രേരിപ്പിച്ചു—ഋഗ്വേദത്തെ കർമ്മങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിപ്പിച്ചു. വനസ്തേ—ഋഗ്വേദം.

12. ഗായത്രാത്മാവ്—സാമത്രപൻ. ഋഗ്വേദങ്ങളോടുകൂടിയാണ്, ഈ പ്രകാരം.

13. ആഹരിജ്ഞ—ക്ഷിജ്ഞ. വിളിപ്പു—ഋഗ്വേദം വിളിക്കുന്നു.

വിത്തയുക്തനായ്, വേണ്ടും കാലത്തു ഹോതാവായി—
പുതുമ്പിയിൽ വാഴ്വോനല്ലോ, പ്രിയനിജലപെന്തൻ. 1

ഉൽപന്നനാമീയഗ്നിയുൽകൃഷ്ടനഭസ്സിക—
ലപ്തവമാനനത്രോ, മുല്ലാട്ട കാണായ് വന്തു;
കെല്പുറ കമ്മംകൊണ്ടു വലിയ്ക്കുമിവരുടെ
സുപ്രഭ തിളങ്ങിച്ചു, വാനുഴികളെപ്പാരം. 2

അഴിവി, സ്സമുഖനാമഗ്നിതൻ ദൃതികൾക്കി—
ല്ല;—ഴകിൽ വെളിച്ചത്തെപ്പാറിപ്പു, പൊരിക്കൂട്ടം;
വാൽകം പെടാതു, റങ്ങാതിവ തമസ്സിനെ—
ത്താഴ്ത്തിവിട്ടൊഴുകന്തു, രവിരശ്മികൾപോലേ. 3

വാഴിച്ചാർ ഭൂവംശ്യർ വിശ്വവേദസ്സാമാരെ—
യുഴിതൻ നാഭിസ്ഥാനത്തുലകിൽ ബലത്തിനായ്;
ആരൊരാരം വിഭൂതികൾക്കരചന, ക്കൻപോലേ;
ഗീരിനാലണയുകാ, യഗ്നിയെ സ്വഗൃഹത്തിൽ! 4

കാറ്റിന്റെ ചീറുംപോലേ വാനിടിവാരംപോല, ര—
ങ്ങേറിയ പടപോലേ ഒന്നിവാറനീ, യഗ്നി;
കൂർത്ത പല്ലളാലിവൻ കടിച്ചതിനും; വൈരി—
സാത്മത്തെസ്സഭേൻപോലെരിയ്ക്കും, വനങ്ങളെ! 5

സൂക്തം 143.

1. വിത്തയുക്തനായ്—നമുക്കു തരാൻ ധനങ്ങളെടുത്തു്. പുതുമ്പി—വേടി.
2. ഉൽപന്നൻ—അരണികളിൽനിന്നു് ഉണ്ടായിവരുന്നവൻ. അപ്പവമാനൻ—അന്തരിക്ഷവായു. കമ്മം—ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുകയും മറ്റും.
3. അഴിവ്—ഹാനി. ദൃതികൾ—ശോഭകൾ. പൊരി—സ്സൂലിംഗം, തീപ്പൊരി. വാൽകം—വാട്ടമെന്നു സാരം. ഉറങ്ങാതെ—അമാന്തിയ്ക്കാതെ. ഇവ—ദൃതികൾ.
4. യുഴിതൻ നാഭിസ്ഥാനത്തു്—ഉത്തരവേദിമേൽ. വിഭൂതികൾ—സമ്പത്തുകൾ. ആ അഗ്നിയെ സ്വഗൃഹത്തിൽ (സ്വസ്ഥാനത്തു്) ഗീരിനാൽ (വാക്കുകൊണ്ടു, സ്തുതികൊണ്ടു്) അണയുക (സ്തുതിയ്ക്കുക) എന്നു സ്തോതാവിനെ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു.
5. വാനിടിവാരം—ആകാശത്തിലെ ഇടിവാരം. അരങ്ങേറിയ—യുദ്ധരംഗത്തിലെയ്ക്കയ്ക്കപ്പെട്ട. കൂർത്ത പല്ലം—തീക്ഷ്ണജാലകൾ. കടിച്ചതിനും—നമ്മുടെ വിരോധികളെ നശിപ്പിയ്ക്കും. വൈരിസാത്മം—ശത്രുഗണം.

സകനാകട്ടേ തുലോം നമ്മരതൻ നതികളി—
 ലഗ്നി; വിത്തത്താൽത്തുലോം നിറവോദേ, കാമം;
 കർമ്മത്തിൽത്തുലോം പ്രേരിപ്പിക്കട്ടേ, ഫലം കിട്ടാ;—
 നിമ്മട്ടിൽ സ്തുതിക്കുന്നേന, ശുചിമുഖനെ ഞാൻ! 6

അധരധൂരീണനാമഗ്നിയെത്തുണെ തുകി
 വർദ്ധിപ്പിച്ചുണിയിപ്പു, നിങ്ങൾ മിത്രത്തെപ്പോലെ:
 വർദ്ധിതനിട്ടു, ധർമ്മൻ സ്തുതിയാലുദ്ദീപിച്ചു,
 ശുദ്ധി ചേർത്തരുളുമേ, നമ്മുടെ ബുദ്ധിയെല്ലാം! 7

അപ്രമത്തമായ് ക്ഷേമകാരിയാം നൽത്രാണത്താ—
 ലപ്രമത്തനായ് പാലിച്ചരുൾകെ, ഞളെയഗേ;
 തോലിയുമപായവും മടിയുമേശാത്ത തു—
 പാലനാൽ ബ്രഹ്മിച്ചരുൾകെ, ഞരതൻ പ്രജയെയും! 8

സൂക്തം 144.

ദീർഗ്ഘതമസ്സു ഋഷി; ജഗതി ഹനുസ്സു; അഗ്നി ദേവത.

(കേക)

തന്തിരുവടിയുടെ കർമ്മത്തിലണയുന്നു,
 പൊന്തിയ ശുചിപ്രജനെ പൂണ്ട ഹോതാവുൾക്കാമ്പാൽ;

6. വിത്തത്താൽ—നമുക്കു ധനം തന്നു്. അശുചിമുഖനെ—ശോഭനജാലനായ അഗ്നിയെ.

7. അധരധൂരീണൻ—യാഗനിർവാഹകൻ. മിത്രത്തെപ്പോലെ—ഒരു സ്നേഹിതനെ എന്നുപോലെ.

8. ത്രാണം—രക്ഷ. തുപ്പാലനാൽ—അങ്ങയുടെ രക്ഷകൊണ്ടു്. പ്രജയെയും—പുത്രപൗത്രാദികളെയും.

സൂക്തം 144.

1. കർമ്മത്തിൽ ഉൾക്കാമ്പാലണയുന്നു—കർമ്മമനുഷ്ഠിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചു. ഉല്ലാട തൽസ്ഥാനത്തെ (അഗ്നിയുടെ സ്ഥാനത്തെ) ചുംബിച്ച (വെള്ളപ്പെട്ട) ജീര

മുല്ലാടു തൽസ്ഥാനത്തെച്ചുംബിച്ച ജുഹുക്കളെ—
കുലിതപ്രദക്ഷിണക്രിയനായ് കൈക്കൊള്ളുന്നു. 1

നീർകളാലുറച്ചേർക്കപ്പെട്ട, വയിലമർന്നു, ത—
ദ്യോഗത്തിലിവനമൃതൃഷിയെക്കുടിപ്പിള്ളേ,
വാരിധാരകൾ, പിറന്നേടമാം സൂര്യസ്ഥാനേ
സൂരാംശുവൃതങ്ങളായ്പ്പുതമ പുലർത്തുന്നു! 2

ഇരുവർ സവയസ്തരേകകാര്യവാപ്തി—
ത്തിരുമൈ കെട്ടിപ്പുൽക്കാൻ വെവ്വേറെ കാമിയ്ക്കുന്നു;
ഉടനാഹവനീയൻ സൂതനായ്, നാമർപ്പിച്ച
കടിഞ്ഞാണുകൾ കൈക്കൊണ്ടുരുവു, രവിപോലെ! 3

ഇരുവർ സവയസ്തർ സഹവാസികൾ, ജായാ—
വരർപോലൊരേസ്ഥാനത്തു, ലിലമഹസ്സിലും
സംപൂജിയ്ക്കുകയാലീ നരയൻ യുവാവായി;
ദമ്പതിമാർക്കായ് തിന്നു തിന്നുറ കെൽപും നേടി! 4

വിട്ടുനിന്നീടം പത്തുകൈവിരലദ്വേവനെ—
തുഷ്ടനാക്കുന്നു; മർത്തുർ വിളിയ്ക്കു, രക്ഷയ്ക്കായ് നാം:

ക്കളെ കൈക്കൊള്ളുന്നു (നിശ്ചയാനന്തരം എടുക്കുന്നു). കുലിതപ്രദക്ഷിണക്രിയ നായ് = പ്രദക്ഷിണകർമ്മം (വലംവെയ്ക്കൽ) കഴിച്ചിട്ട്.

2. വൈദ്യുതാഗ്നിയെപ്പറ്റി: നീർകൾ—വർഷജലങ്ങൾ. തദ്യോഗത്തിൽ—ജലങ്ങളോടു ചേർന്നിരിയ്ക്കും. ഇവൻ—അഗ്നി. അമൃതം—മധുര ജലം; ഊഷിയെക്കുടിപ്പിള്ളുക—ഭൂമിയിൽ മഴപെയ്യുക. വാരി=ജലം. സൂരാംശുവൃതങ്ങൾ=സൂര്യശക്തിപരിവൃതങ്ങൾ.

3. ഇരുവർ—ഹോതാവും അധര്യവും. സവയസ്തർ=ഒരേപ്രായത്തിലുള്ളവർ; തുല്യസാമർത്ഥ്യർ എന്ന് നിഷ്കൃഷ്ടാർത്ഥം. ഏകകാര്യവാപ്തി=ഒരേ കാര്യം സാധിപ്പാൻ. അത്തിരുമൈ—അഗ്നിയുടെ ശരീരം. കെട്ടിപ്പുൽക്കാൻ—അഗ്നിയിൽ സ്വസ്ഥകർമ്മം നടത്താൻ. സൂതനായ്—യജ്ഞരഥസാരഥി സായിട്ട്. നാമർപ്പിച്ച കടിഞ്ഞാണുകൾ—നാം നീണ്ട ധാരകളായി വീഴ്ത്തുന്ന നെയ്യ്. രവിപോലെ—സൂര്യൻ പൂജ സ്വീകരിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

4. ജായാവരർ=ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ. ഒരേ സ്ഥാനത്തു—യാഗശാലയിൽ. ഈ നരയൻ—വെണ്ണീറിനാൽ, നരച്ചവൻപോലിരുന്ന അഗ്നി. ദമ്പതിമാർക്കായ്—ഹോതാവും അധര്യവുമാകുന്ന രണ്ടുപേർക്കുവേണ്ടി. തിന്നു—നെയ്യും മറ്റും ഭക്ഷിച്ചു.

വില്ലിൽനിന്നിഷ്കരപോലംശുക്കളെയും; മുന്തിരി-
ച്ചെല്ലവോരുടെ നവസ്തോത്രവും കേൾക്കുമിവൻ! 5

പെരുമാളല്ലോ, ദിവ്യങ്ങൾക്കുഗേ, വോൻ സ്വയം;
ധരണീസ്ഥിതങ്ങൾക്കുമിടയൻപോലേ വോൻ.
ഭുജിപ്പു നിൻയജ്ഞത്തെ, ശ്ലുബുവും ശ്രീയും ചേർന്ന
ഹിതരമ്യകളാമിപ്പെരിയ വാൻയുകൾ! 6

ക്ഷിയിക്കുഗേ; പേർത്തും സ്തുത്യ, കൈക്കൊൾകീ, സ്തോത്രം.
ക്ഷുവൻ, യജനാർത്ഥജനാവേ, സുകർമ്മാവേ;
വിശ്വാനുകൂലൻ, ദർശനീയൻ നീ, സുദക്ഷകൾ—
കുളുന്റെ വേനംപോലൻപിയാറുവോനല്ലോ! 7

സൂക്തം 145

ദീർഗ്ഘതമസ്സം ഋഷി; അഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സം; അഗ്നി ദേവത.

അവിടുത്തോടു ചോദിക്കുവിൻ: അവിടുന്ന് സഞ്ചാരിയാണു്,
അവിടുന്ന് അറിവുള്ളവനാണു്, അവിടുന്ന് വകതിരിവുള്ളവനാ
ണു്; അവിടുന്ന് പോകും—ഉടനടി പോകും. അവിടെയ്ക്കു ശാസന
ശക്തിയുണ്ടു്; അവിടുത്തെപക്കലാകുന്നു, ഭോഗങ്ങൾ. അന്നത്തി
നും ബലത്തിനും ബലവാനും പാലകനാണവിടുന്ന്! 1

5 വിട്ടുനിന്നിടം—തമ്മിൽത്തൊടാതെ നില്ക്കുന്ന. അദ്ദേവനെ—അഗ്നി
യെ. തൃഷ്ടനാക്കുന്നു.—അരണിമമനസമയത്തു്. മർത്ത്യർ—മനുഷ്യരായ നാം.
ഇഷ്ടകൾ=ശരങ്ങൾ. അംശുക്കൾ=രശ്മികൾ.

6. വോൻ സ്വയം ദിവ്യങ്ങൾക്കും പെരുമാളാണു്; വോൻ ധരണീസ്ഥിത
ങ്ങൾക്കും (ഭൗമങ്ങൾക്കും), ഇടയൻ മാടകൾക്കെന്നപോലെ പെരുമാളാണു്
(അധിപതിയാണു്). ഭുജിപ്പു=അനുഭവിക്കുന്നു. ശബ്ദം—മോലാദികളുടെയും
മനുഷ്യാദികളുടെയും ഒച്ച. ശ്രീ=സമ്പത്തു്.

7. ക്ഷിയിക്ക—ഹവിസ്സു്. ക്ഷുവൻ—ഹവിസ്സാകുന്ന അന്നമുള്ളാവേ.
യജനാർത്ഥജനാവേ=യജ്ഞത്തിനായി ജനിച്ചവനെ. സുദക്ഷകൾ=വഴിപോ
ലെ ദർശിക്കുന്നവർ. അൻപ്=സന്തോഷം.

സൂക്തം 145.

1. യജമാനന്മാരോടു പറയുന്നു: നിങ്ങൾക്കറിയില്ലേതു് അഗ്നിയോടു
ചോദിക്കുവിൻ. ചോദിച്ചാൽ, അതിനിത്തുവരാൻ അവിടുന്ന് പോകും.

അദ്ദേഹത്തോടുതന്നെയാണ്, ചോദിക്കുക; ആരും മറിച്ചു ചോദിക്കുന്നില്ല. ആ ധീരൻ സ്വമനസ്സുകൊണ്ടുറയ്ക്കും; മുൻകടന്നു പറയുന്നതും, പിന്നെപ്പറയുന്നതും അവിടുന്നു സഹിക്കില്ല. അതിനാൽ സർവരും തള്ളിച്ചുവിട്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കർമ്മത്തിൽ ചേരുന്നു. 2

ജുഹുക്കളും സ്തുതികളും അദ്ദേഹത്തിൽത്തന്നെ ചെല്ലുന്നു: എന്റെ സ്തുതിയെല്ലാം ആ ഏകൻ കേട്ടുതരുന്നു. വളരെ ഭൃത്യരുള്ളവനും താരയീതാവും യജ്ഞസാധകനും അവിച്ഛിന്നരക്ഷണനും, ഒരു കഞ്ഞുപോലെ ഓമനയുമായ അദ്ദേഹം യജ്ഞങ്ങളിലേർപ്പെട്ടു സ്വീകരിക്കുന്നു. 3

അദ്ദേഹം ആവിർഭവിച്ചപ്പോൾ, അധാര്യ സമീപിച്ചു സമീപിച്ച് അനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ജനിച്ച ഉടൻതന്നെ അദ്ദേഹം അശ്വാത്രവുമായി സഞ്ചരിച്ചുതുടങ്ങി. സ്തുതികളാൽ ആശ്വേഷിക്കപ്പെട്ട ആ വ്യാപനശീലൻ തളൻ യജമാനനെ അഭിനന്ദിച്ചു സന്തോഷിപ്പിക്കാൻ തൊട്ടുതലോടുന്നു! 4

അന്വേഷകനും അഭിഗമ്യനും വനഗാമിയുമായ അഗ്നി അരികത്തുള്ള മറവിൽ വെണ്ണപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആ സർവജ്ഞൻ, യജ്ഞകുശലൻ, സൽഫലപ്രദൻ മനുഷ്യർക്കു വിജ്ഞാനം ഉപദേശിക്കുന്നു. 5

സൂക്തം 146.

ദീർഗ്ഘതമസ്സു ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

മൂന്നു ശീരസ്സോടും ഏഴു രശ്മിയോടുംകൂടി പിതാക്കളുടെ ഉത്സംഗത്തിലിരിക്കുന്ന അവികലനും അഭീഷ്ടപൂരകനുമായ അഗ്നിയെ നീ

2. സ്വമനസ്സുകൊണ്ടുറയ്ക്കും—ഇന്നതിന്നതു പറയാമെന്നു തീരുമാനിക്കും; അതേ പറയുകയുള്ളു. പിന്നെ—അവിടുത്തെ മറുപടിയുശേഷം.

3. താരയീതാവ്—ദുഃഖങ്ങളുടെ മറകരയിലണയുന്നവൻ. സ്വീകരിക്കുന്നു—ഹവിസ്സു മറ്റും.

4. അനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു—അഗ്നിയുടെ ഉല്പത്തിയ്ക്കു വേണ്ടതു ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. സ്തുതികളാൽ—കാമിനിമാരാലെന്നപോലെ. തളൻ—കർമ്മങ്ങൾ കൊണ്ടു ക്ഷീണിച്ചു.

5. മറവിൽ—ഓഷധികളാലും മറ്റും മൂടപ്പെട്ട വേദിമേൽ. വെണ്ണപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു—ഒരു നിധിപോലെ.

സ്തുതിച്ചാലും: ഈ സുസ്ഥിരനായ സഞ്ചാരിയുടെ തേജസ്സു സർവത്ര വിളങ്ങുന്നു! 1

വലുപ്പംകൊണ്ടു് ഒരു കാളയ്ക്കൊത്ത ആ നിർജ്ജരൻ വാന്തഴി കളെ വ്യാപിച്ചുരുളുന്നു. രക്ഷയോടേ പോരാൻ തുടങ്ങുന്നു; വന്നു, ഭൂമിയുടെ ഉയൻ സ്ഥാനത്തു തുക്കാൽ വെണ്ണുന്നു. ഇവന്റെ പ്രഭേര അകിടിനെ നക്കുന്നു! 2

ഒരേ കഞ്ഞിന്റെ അടുക്കലെയ്ക്കു നടക്കുന്ന സുകർമ്മിണികളായ രണ്ടു പൈക്കര വഴികൾക്കു വെടുപ്പു വരുത്തിക്കൊണ്ടും, വമ്പിച്ച വിജ്ഞാനമെല്ലാം വഹിച്ചുകൊണ്ടും ചൂഴ്ച പെരുമാറുന്നു! 3

ആ ബലിഷ്ഠനെ ക്രാന്തദർശികളായ ധീമാന്മാർ വിവിധവി ചിന്തനംകൊണ്ടു രക്ഷിച്ചു സ്ഥാനത്തണയ്ക്കുന്നു; സേവനേച്ഛൂക്കളായി പരിചരിക്കുന്നു. ആ വർഷകനായ സവിതാവു് ഈ നേതാക്കൾക്കു പ്രത്യക്ഷനായി! 4

ഈ ജേതാവിനെ കാണാൻ എല്ലാദിക്കുകളും ഇച്ഛിക്കുന്നു; ജീവിപ്പാൻ, വലിയവനും എളിയവനും സ്തുതിക്കുന്നു. ഈ വിശ്വദ്രഷ്ടാവായ മഹവാവു പലേടത്തും ഇത്തരം കണ്ഠങ്ങളെ ഉല്ലാസിപ്പിക്കുന്നു; 5

സൂക്തം. 146.

1. മനസ്സിനോടു പറയുന്നു; മൂന്നു ശിരസ്സു്—ഗാർഹപത്യാഹവനീയദക്ഷിണരൂപങ്ങൾ. ഏഴു രശ്മി—സപ്തജാലകൾ. പിതാക്കൾ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. ഉത്സംഗം=മടി, മധ്യം. സുസ്ഥിരനായ—സ്വസ്ഥാനം വിടാത്ത. സഞ്ചാരി—ജാലകളെ ചുറ്റും പ്രസരിപ്പിക്കുന്നതിനെ സഞ്ചാരമാക്കി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

2. രക്ഷയോടേ പോരാൻ തുടങ്ങുന്നു—സ്വന്തം രക്ഷയുമായി, നമ്മുടെ യാഗത്തിന്നു പോരാൻ തുടങ്ങുന്നു. ഉയൻ സ്ഥാനം—വേദി. അകിടിനെ—പൈക്കുകൾക്കു തള്ളയുടെ അകിടിനെയെന്നപോലെ, അഗ്നിയുടെ ജാലകൾ അന്തരീക്ഷത്തെ നക്കുന്നു; ആകാശംവരെ ആളിപ്പൊങ്ങുന്നു.

3. ഒരേകണ്ഠു്—കിടാവിനെപ്പോലെ കൌതുകകരനായ അഗ്നി. രണ്ടു പൈക്കൾ—പതിയും യജമാനനും; അല്ലെങ്കിൽ അധ്വര്യവും യജമാനനും. വഴികൾ—അഗ്നിയുടെ പ്രാന്തസ്ഥലങ്ങൾ. വിജ്ഞാനം—അഗ്നിയുജ്ജ്വാലനത്തെപ്പോലെ ബന്ധിച്ച അറിവു്.

4. വിചിന്തനം—അനുഷ്ഠാനപർവ്വ. സവിതാവു്—സർവ്വോല്ലാഭകനായ അഗ്നി.

5. മഹവാവു്—അന്നവാൻ. ഇത്തരം കണ്ഠങ്ങളെ—കട്ടികൾപോലെ രക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന ഋതവികളെ.

സൂക്തം 147.

ഋഷിച്ചുനോദേവതകൾ മുന്പേത്തവ.

അഗ്നേ, ഭവാനെൻ ആശുപ്യാപികളായ രശ്മികൾ അന്നത്തെ യും ആയുസ്സിനെയും എങ്ങനെ നല്കിപ്പോരുന്നു? രണ്ടും പുത്രപൗത്ര ക്കായി നേടിക്കൊണ്ടു യജമാനന്മാർ യാഗത്തിൽ സാമം പാടുന്നുണ്ടല്ലോ!

1

അഗ്നേ, അതിയുവാവേ, അന്നയുക്കു, അതിമഹനീയവും മികവിൽ ചമയ്ക്കപ്പെട്ടതുമായ എന്റെ ഈ വാക്കിനെ അവിടുന്നു ചെവിക്കൊള്ളണം: ഒരുത്തൻ ഇക്ഷ്ഠത്തും, ഒരുത്തൻ പുകഷ്ഠത്തും; വന്ദനശീലനായ ഞാനാകട്ടേ, തിരുമേനിയെ സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നു!

2

അഗ്നേ, കരുടനായ മമതാപുത്രനെ കണ്ടിട്ടു ദുഃഖത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചു ഭവദ്രശ്മികൾ എവയോ; സുഖകാരികളായ അവയെ വിശ്വവേദസ്സു സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ചതിപ്പാൻ നോക്കുന്ന ശത്രുക്കൾ അതിന്നു ശക്തരാകില്ല!

3

അഗ്നേ, ആർ ഞങ്ങളെ, ദുരഭ്യേശത്താൽ ദാനം മുടക്കി, ശത്രുത പൂണ്ടു, രണ്ടുതരം മന്ത്രംകൊണ്ടു് അടിപെടുത്തുന്നുവോ; അവന്റെ ആ മന്ത്രം അവനെത്തന്നെ വിഴുങ്ങട്ടെ—ദുർഭാഷണം അവന്റെ ദേഹത്തെത്തന്നെ ചുട്ടെരിയ്ക്കട്ടെ!

4

സൂക്തം 147.

1. രണ്ടും—അന്നവും ആയുസ്സും.

2. വാക്ക്—സ്തോത്രം. ഇക്ഷ്ഠത്തുക—ഇടിച്ചു പറയുക.

3. ഉചമ്യന്നെന്ന ഋഷിയുടെ ഗർഭിണിയായ പതിയെ—മമതയെ—ബ്രഹ്മസ്തരി എന്ന ഋഷി കടന്നുപിടിച്ചു രമിപ്പിച്ചു. ശുക്രനിർഗ്ഗമനാപസരത്തിൽ, ബ്രഹ്മസ്തരിയോടു ഗർഭഘോഷിച്ചു, 'മനേ ഞാനുണ്ട്' വയറിയിൽ; അങ്ങു രേതസ്സുകൾ വരുത്തരുത്' എന്നു വിലക്കി. അതിൽ ക്രോധിച്ച ബ്രഹ്മസ്തരി ശുക്രസ്രവണം അടക്കി, 'നീ ദീർഘമായ തമസ്സിൽ പെടട്ടെ—ജാത്യന്ധനായിത്തീരട്ടെ' എന്നു ശിശുവിനെ ശപിച്ചു. അതിനാൽ ജാത്യന്ധനായിത്തീർന്ന മമതാപുത്രൻ അന്ധത നീങ്ങാൻ അഗ്നിയെ സ്തുതിച്ചു. അഗ്നി പ്രസാദിച്ചു അവന്റെ അന്ധത നീക്കി. ആ ദീർഘഘതമസ്സത്രേ, ഈ സൂക്തങ്ങളുടെ ഋഷി. മമതാപുത്രനെ—എന്നെ. വിശ്വവേദസ്സു—അഗ്നി. സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്—നമ്മെ രക്ഷിപ്പാൻ.

4. രണ്ടുതരം മന്ത്രം—മാനസ-വാചികമന്ത്രങ്ങൾ.

അഥവാ, പഠിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള ഇരുമന്ത്രംകൊണ്ടു യാതൊരു മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനെ അടിപെടുത്തുന്നവോ; ബലോൽപന്നനായ അഗ്നേ, അവകൾനിന്നു, സ്തുയമാനനായ ഭവാൻ സ്തുതിക്കുന്ന എന്നെ സംരക്ഷിച്ചാലും—ഞങ്ങളെ ദുഃഖത്തിന്നു നിർത്തരുത്! 5

സൂക്തം 148.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

സൂര്യൻപോലെ പൂജനീയനായ യാതൊരു വിവിധപ്രകാരം മനുഷ്യപ്രജകളിൽ ശരീരധാരണത്തിനായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടവോ; ആ ഈ ഹോതാവിനെ—നാനാഭാവമുള്ള, സർവ്വഭേദവ്യക്തിയാണത്രെ—വായു ഉള്ളിൽ കടന്ന് ഇളക്കിമറിച്ചു! 1

തക്കതു നല്ലിപ്പോരുന്ന എനിക്കു ശത്രുപീഡ നേരിടുകില്ല; എന്റെ സ്നേഹത്തിലും മറ്റും താൽപര്യമുണ്ടല്ലോ, അഗ്നിക്കു; സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു യജിക്കുന്ന എന്റെ കർമ്മമെല്ലാം (ദേവകൾ) കൈക്കൊള്ളുന്നുമുണ്ട്! 2

ഇദ്ദേഹത്തെ ഉടൻതന്നെ യജ്ഞപ്രവർത്തകർ എന്നെന്നുയായി ഗൃഹത്തിൽ കൈക്കൊള്ളുന്നു; പിന്നെ സ്തുതിപൂർവ്വം എടുക്കുന്നു; എടുത്തു, കുതിച്ചോടുന്ന കുതിരകൾ തേരിനെയെന്നപോലെ, യജിപ്പാൻ കൊണ്ടുപോകുന്നു. 3

ഈ ധംസകൻ വളരെയെണ്ണത്തെ കടിച്ചടക്കും; എന്നിട്ടു, കാട്ടിൽ വിവിധപ്രകാരമായി വിളയാടും. ഇവന്റെ ജാലയെ നാൾ

സൂക്തം 148.

1. സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു—ജാരാഗ്നിയായിട്ട്. ഉള്ളിൽ—വിരക്തങ്ങളുടെ ഇടയിൽ. ഇളക്കിമറിച്ചു—ആളിക്കത്തിച്ചു.

2. തക്കതു നല്ലിപ്പോരുന്ന—അഗ്നിയിൽ ഹവിസ്സർപ്പിയ്ക്കുന്ന.

3. കൈക്കൊള്ളുന്നു—ഗാർഹപത്യരൂപം. ഉടൻതന്നെ—അരണികളിൽ ആവിർഭവിച്ചുപ്പാലാത്തന്നെ. എടുക്കുന്നു—ആഹവനീയാർത്ഥം. കൊണ്ടുപോകുന്നു—യാഗശാലയിലെക്കു്.

തോറും കാററു്, എന്തുവഴൽനിന്നു പോന്ന ശരത്തെ എന്നുപോലെ, പിന്തുടർന്നു കൊണ്ടുപോകുന്നു. 4

ഇവൻ ഗർഭത്തിലിരിയ്ക്കുമ്പോൾ രിപുക്കളാലോ ഹിംസ്രരായ ദ്രോഹികളാലോ പീഡിപ്പിയ്ക്കപ്പെടാറില്ല; ഇവന്റെ മഹിമയെ അജ്ഞാനാസന്മാരും കെട്ടുത്താറില്ല; നിത്യകർമ്മനിരതരായ തർപ്പകരാകട്ടേ, ഇവനെ പോററിപ്പോരുന്നു! 5

സൂക്തം 149.

ദീർഗ്ഘതമസ്സു് ഭൂഷി; വിരാട്ടു് ഛന്ദസ്സു്; അഗ്നി ദേവത.

വന്ദുതലിന്നുടമയവൻ,
സ്വാമിയ്ക്കും സ്വാമി വരികയായു്, തരുവാൻ;
ധനപദമെന്നുവനെ—
ചുതകല്പകൾ പരിചരിച്ചിട്ടുമേ! 1
മനുജർക്കുമുഴിവാനിന—
മഭിവർഷകനായു് പുകഴ്ന്നു വാഷിതവൻ;
ഗർഭം പുക പചിപ്പി—
പ്പവനല്ലോ, പ്രാണിപീതസർഗ്ഗനവൻ! 2

4. ദാവാനിസ്തുതി: വളരെയെണ്ണത്തെ—വൃക്ഷലതാദികളെ. കടിച്ചുടയ്ക്കും—ജാലകളാകുന്ന പല്ലുകൾകൊണ്ടു്. കൊണ്ടുപോകുന്നു—ഭുജ്ഞെയ്ക്കു്.

5. ഗർഭം—അരണിമധ്യം. അജ്ഞാനാസന്മാരും—അവർക്കും വേണമല്ലോ, തിയ്യു്; പോററിപ്പോരുന്നു—യജ്ഞാദിയാൽ സേവിയ്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 149.

1. വന്ദുതൽ=മഹത്തായ ധനം. അവൻ—അഗ്നി. വരികയായു്, തരുവാൻ—അഭീഷ്ടം തരാൻ നമ്മുടെ യജ്ഞത്തിലെയ്ക്കു വന്നതുടങ്ങി. ധനപദം=ധനങ്ങളുടെ സ്ഥാനം, വേദി. ചുതകല്പകൾ പരിചരിച്ചിട്ടുമേ—അമ്മികൾ, സോമം ചതയ്ക്കുമ്പോഴത്തെശ്വബ്ദംകൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിയ്ക്കും, തീർച്ച!

2. ഊഴിവാനിനം=ഭൂദ്യോവുകൾക്കും. അഭിവർഷകൻ—ഇഷ്ടങ്ങൾ വർഷിയ്ക്കുന്നവൻ. പചിപ്പിയ്ക്കുക—നിഷിക്രമമായ രേതസ്സിനെ രൂപപ്പെടുത്തുക. പ്രാണിപീതസർഗ്ഗൻ=പ്രാണികളാൽ പീതമായ (ആസ്വദിയ്ക്കപ്പെട്ട) സൃഷ്ടിയോടുകൂടിയവൻ; താൻ സ്വീകരിച്ച ഹവിസ്സു സൂര്യകലേത്തിച്ചു, തദ്ദശ്ശികളോടുകൂടി വൈദ്യുതാഗ്നിയായിത്തീർന്നു, മേഘങ്ങളിലൂടെ ജലം വർഷിച്ചു, പ്രാണികളെ കടിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ.

ആളുകൾ കരുതുമിടത്തി—
 നൊളിയരുൾവു വായുപോലെ പോകുമിവൻ,
 ഗമനപരൻ, കവി, യൊരുന്ത—
 റുടലുടയോൻ, ഭാനുപോലെ തേജസ്വി! 3

മൂന്നിടമല്ല, ലകെല്ലാം
 ചൂഴ്ച വിളങ്ങിയുവോൻ, ദ്വിജാതിയിവൻ
 ഹോതാവു, യർന്ന യഷ്ടാ—
 വുകേസ്ഥാനത്തു വാണരുൾവു! 4

ദ്വിജനീ ഹോതാവെല്ലാം—
 ഭുനവുമെടുക്കുന്നു, ഹവ്യകാമത്താൽ;
 അവിടെയെവനർപ്പിച്ചിട്ടു,—
 മാ മർത്തുന നല്ല മകനുളവാം! 5

സൂക്തം 150.

ദീർഗ്ഘതമസ്സു ഋഷി; ഉഷ്ണിക്വ ഹനുസ്സു; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, നിന്തിരുവടിയൊടു
 വളരെപ്പറയുന്നു, ഭാനനിരത്തിവൻ:

3. ആളുകൾ കരുതുമിടം—യജ്ഞസ്ഥലം. ഒളിയരുൾവു—സ്വസന്നിധാ
 നത്താൽ ശോഭ വരുത്തുന്നു. പോകും—ശീഘ്രം പോകുന്നു. ഗമനപരൻ—പതി
 വായി വേണ്ടുന്നേടത്തെയും പോകുന്നവൻ. ഒരുന്തരുടലുടയോൻ=അനേകരൂപൻ.
 ഭാനു=സൂര്യൻ.

4. മൂന്നിടമല്ല—ത്രിലോകം മാത്രമല്ല. ദ്വിജാതി—അരണിഭയജാതൻ.
 ഉകേസ്ഥാനത്ത്—പ്രോക്ഷണ്യോദ്യുകേസ്ഥാനത്ത്, യജ്ഞസ്ഥലത്ത്.

5. ഹവ്യകാമത്താൽ—ഹവിർബുളക്ഷമൂലം, ഈ ഹോതാവ് (അഗ്നി) ഹ
 വിർപ്പകനു കൊടുപ്പാൻ എല്ലാഭനവും എടുക്കുന്നു. അർപ്പിച്ചിട്ടും—ഹവിസ്സും
 നല്ലും.

സൂക്തം 150.

1. ഭാനനിരത്തിവൻ—ഹവിസ്സു നല്കുന്നതിൽ തൽപരനായ ഞാൻ വള
 രെ പറയുന്നു, 'മകനെ തരിക, ധനം തരിക' എന്നും മറ്റും. എന്നാൽ അടിയൻ

തവതാൻ സേവകന, ടിയൻ,
 വൻപ്രഭുവിൻ വസതിയിൽപ്പോലേ! 1
 എന്നാൽസ്നേഹിതാത്തൊരു
 ധനവാൻ, സ്നേഹാത്മകത, ദേവപരൻ,
 ഹവദക്ഷിണ നല്ലാത്തവ—
 നിക്കൂട്ടർക്കുതൊരിയ്ക്കലുമേ! 2
 തപദ്യാജി മർത്ത്യനഗേ,
 മേധാവ്യ, മഹാനിലും മഹത്തമനായ്,
 ദിവി ചന്ദ്രനായി വാഴും;
 സേവിതാവു, ഭവാനെ ഞങ്ങൾ തുലാം! 3

സൂക്തം 151.

ദീർഗ്ഘതമസ്സം ഋഷി; ജഗതി ഹനുസ്സം: മിത്രാവരണർ ദേവത.

അന്തരീക്ഷത്തിൽ വർത്തിക്കുന്ന ഈ പ്രിയനും യജുപുരുമായ
 മിത്രനെ ഗോലാഭലോലപരായ ശോഭനധ്യാനന്മാർ പ്രാണിരക്ഷ
 ണത്തിനായി യാഗത്തിൽ കർമ്മംകൊണ്ടുല്ലാസിച്ചു: ഇവന്റെ
 ബലവും ശബ്ദവും വാനുഴികളെ വിറപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു! 1

വൃഷാക്കളേ, സോമവാനായ പുരുമീളു്ഹന്റെ മിത്രങ്ങൾപോ
 ലുള്ള ക്രിയാനിപുണന്മാർ നിങ്ങളിരുവക്കുമുള്ളത് അനുഷ്ഠിക്കുകയാ

(ഞാൻ) തവതാൻ (അങ്ങയുടെമാത്രം) സേവകനാണ്, വലിയ പ്രഭുവിന്റെ
 വസതിയിൽ (ഗൃഹത്തിൽ) വേലയ്ക്കു പാർക്കുന്നവൻപോലെ; അടിയന്നു മറ്റൊരു
 മില്ല, വേണ്ടതൊക്കെത്തരാം.

2. സേവിതാത്തൊരു ധനവാൻ—ധനമുണ്ടായിരിയ്ക്കു ദാനാദിയാൽ
 അങ്ങയെ സേവിതാത്തവൻ. അസ്നേഹാത്മകത്വം—അങ്ങയെ സ്തുതിതാത്തവൻ.
 അദേവപരൻ—ദേവഭക്തിയില്ലാത്തവൻ. ഹവദക്ഷിണ = ഹോമദക്ഷിണ. അരു
 ത്വം—ധനവും മറ്റും കൊടുക്കരുത്.

3. തപദ്യാജി = അങ്ങയെ യജിക്കുന്ന. ദിവി = സ്വർഗ്ഗത്തിൽ. ചന്ദ്ര
 നായി—ചന്ദ്രനെപ്പോലെ സർവാംശാദികനായി; യജമാനന്മാർ ചന്ദ്രതപതനെ
 പ്രാപിക്കുമെന്നും പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

സൂക്തം 151.

2. വൃഷാക്കളേ—അഭീഷ്ടവർഷികളായ മിത്രാവരണന്മാരേ. പുരുമീളു്ഹൻ

ണ്; അതിനാൽ, നിങ്ങളുടെ ആഗമനത്തെ പുജിക്കുന്നവന്റെ കർമ്മം നിങ്ങൾ അറിയണം.—ഗൃഹിയുടെ വിളി നിങ്ങൾ കേൾക്കണം! 2

വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങളിരുവരുടേയും വർണ്ണനീയമായ വാന്യുഴിപ്പിറവിയെ വലിയ ബലത്തിനായി മനുഷ്യർ സർവത്ര കൊണ്ടുവരുന്ന: നിങ്ങൾ യജ്ഞത്തെയും ആശ്രിതനെയും ഭരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; സ്നോത്രം കൊണ്ടും കർമ്മംകൊണ്ടും വന്നുവരുന്നതും ചെയ്യുന്നു! 3

പ്രാണഭാതാക്കളേ, അത്യന്തം പ്രീതികരമായ സ്ഥലം തെയ്യറാക്കിയിരിക്കുന്നു! (ഞങ്ങളുടെ) വലിയ യജ്ഞത്തെ യജ്ഞവാന്മാരായ നിങ്ങൾ ഉൽഘോഷിച്ചാലും: വിപുലമായ വിണ്ണിനെ ഭരിപ്പാൻ പോന്ന സാർവത്രികമായ കർമ്മത്തെ, ശരീരബലത്തിന്നു ഗോവിനെ എന്നപോലെ ഉപയോഗിക്കുന്നവരാണല്ലോ, നിങ്ങൾ! 4

ഈ ഭൂമിയിൽ നിങ്ങൾ മഹത്തപത്താൽ മേച്ചിൽസ്ഥലത്തെക്കുറയ്ക്കുന്ന പൈക്കൾ പന്തിക്കേടൊന്നും പറ്റാതെ കറവിന്നു തൊഴുത്തിൽ തിരിച്ചെത്തുന്നു; അവ ദുർദ്ദിനങ്ങളിൽ കാലത്തും വൈകുന്നേരവും സൂര്യനെക്കുറിച്ചു, കള്ളനെ കണ്ടെത്തിയവൻപോലെ നിലവിളിക്കും! 5

മിത്ര, വരണ, നിങ്ങൾ എവിടെ എഴുന്നള്ളുമോ, അവിടെ കേശിനികൾ യാഗത്തിന്നു നിങ്ങളെ പരിചരിക്കുന്നു. ആ നിങ്ങൾ

—യാഗശീലനായ ഒരു രാജാവ്. ഉള്ളത്—വേണ്ടുന്ന കർമ്മം. ആഗമനത്തെ പുജിക്കുന്നവൻ—യജമാനൻ. ഗൃഹി=ഗൃഹസ്ഥൻ, യജമാനൻ.

3. വാന്യുഴിപ്പിറവി=ഭയാവാപൃഥ്വികളിൽനിന്നുള്ള ജനനം. ആശ്രിതൻ—യജമാനൻ.

4. സ്ഥലം—യാഗശാല. ഉൽഘോഷിച്ചാലും—‘കേമമായി’ എന്നു പുകഴ്ത്തി. വിണ്ണിനെ ഭരിപ്പാൻ പോന്ന—സ്വർഗ്ഗത്തിനാഹാരം നല്കുന്നതു, മനുഷ്യരുടെ യാഗമാണല്ലോ. ഗോവിനെ എന്നപോലെ—ഗോവിന്റെ ക്ഷീരാദികളെ എന്നപോലെ.

5. മേച്ചിൽസ്ഥലത്തെക്കുറയ്ക്കുന്ന—പ്രാണികളുടെ ഗമനാഭിവ്യവഹാരം മിത്രവരുണർക്കധീനമത്രേ. അവ—പൈക്കൾ. ദുർദ്ദിനങ്ങൾ=മോലച്ചുനദിവസങ്ങൾ. സൂര്യനെക്കുറിച്ചു—സൂര്യനെ കാണാത്തത്. കള്ളനെ കണ്ടെത്തിയവൻ, ആളുകൾ കൂടാൻവേണ്ടി നിലവിളിക്കുമല്ലോ.

സ്വയം മഴ പെയ്യിപ്പിൻ; കർമ്മങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവിൻ; മേധാവിയുടെ സ്തുതികൾക്ക് ഉടമകളുമാകവിൻ! 6

യാതൊരുവൻ യജ്ഞത്താൽ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കർപ്പിക്കുന്നുവോ, യാതൊരു കവിയായ ഹോതാവു വിഭവസമേതനായി യജ്ഞിക്കുന്നുവോ; നിങ്ങൾ അവർക്ക് ചെന്ന്, അധാരത്തിൽ ഇച്ഛ വെക്കുമല്ലോ. അതിൻപറ്റും, ഞങ്ങളിൽ താൽപര്യമുള്ള നിങ്ങൾ സ്നേഹം കേൾപ്പാൻ വിശുദ്ധഹൃദയനായ ഏന്റെ അടുക്കൽ വന്നാലും! 7

യജ്ഞവാന്മാരേ, ക്ഷീരാദിയാഗദ്രവ്യാപ്തത്തിൽ നിങ്ങൾക്കാണ്, പ്രവൃത്തികളിൽ മനസ്സിനെനേർപ്പാലെ ഒന്നാംസ്ഥാനം കല്പിക്കുന്നത്. നിങ്ങൾക്കായി, നിങ്ങളിൽത്തന്നെ വന്നുചേരുന്ന മനനയുക്തമായ ചിത്തംകൊണ്ടു സ്തുതികളും ഒരുക്കുന്നു. നിങ്ങൾ വിഭവത്തെ അനുകൂലമനസ്സോടെ അനുഭവിച്ചുരുളൂ! 8

നിങ്ങളുടെ പക്കൽ അന്നവുമുണ്ട്, ധനവുമുണ്ട്; നേതാക്കളേ, ബുദ്ധിയികൊണ്ട് ഇങ്ങോട്ടുയർത്തിപ്പെടുത്ത ആ മഹത്തായ ധനം നിങ്ങൾ അനുഭവിച്ചുരുളൂ. നിങ്ങളുടെ ദേവത്വത്തെയും ധനത്തെയും രാപകലുകൾ അതിലംഘിക്കില്ല, നദികൾ അതിലംഘിക്കില്ല, പണികൾ അതിലംഘിക്കില്ല! 9

സൂക്തം 152.

ദീർഘശതസ്സു ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സ്; മിത്രാവരണർ ദേവത.

മിത്രാവരണരേ, നിങ്ങൾ ഈടുററ വസ്രങ്ങൾ ധരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ സൃഷ്ടികൾ അവിച്ഛിന്നങ്ങളും മനനയോഗ്യങ്ങളുമാകുന്നു. എല്ലാ അസത്യങ്ങളെയും നിങ്ങൾ തട്ടിനീക്കുന്നു; സത്യത്തോടു ചേരുന്നു! 1

6. കേശിനികൾ—പുകത്തലമുടിയുള്ള അഗ്നിജാലകൾ. മേധാവി—യജമാനൻ.

7. അർപ്പിക്കുന്നുവോ—ഹവിസ്സു നല്കുമോ.

9. പണികൾ—അസുരന്മാർ.

സൂക്തം 152.

1. വസ്രങ്ങൾ—തേജസ്സുകൾ.

ഈ ഇരുവരിൽ ഒരാൾ—സത്യൻ, മനനവാൻ, മേധാവികളാൽ ശ്രാഘിതൻ, ഹിംസകൻ—മതി, ഇതു നടത്താൻ: ഉഗ്രനായി ത്രികോണത്തെ ചതുഷ്കോണംകൊണ്ടു മുടിക്കും—ദേവനിന്ദകർ, മിടുമിടുക്കന്മാരാണെങ്കിലും, സ്വയം തളർന്നുകൊള്ളും! 2

മിത്രാവരണരേ, കാലുള്ളവരുടെ ഇടയിൽ, ഒന്നാമത്തവൾ കാലില്ലാതെ വന്നുചേരുന്നു; നിങ്ങളുടെ ആ ചെണ്ണി ആരറിയും? ഒരു കണ്ഠം ഈ ലോകത്തിന്റെ ഭാരം മുഴുവൻ ചുമക്കുന്നു—സത്യത്തെ നിറവേറ്റുന്നു, അസത്യത്തെ ആട്ടിപ്പായിക്കുന്നു! 3

കന്യകമാരുടെ ജാരൻ വരുന്നതേ ഞങ്ങൾ കാണാറുള്ളൂ; ഇരിക്കുന്നതു കാണാറില്ല: മിത്രന്റെയും വരണന്റെയും പ്രേമസ്ഥാനമായ അവൻ വിതതമായ തേജസ്സുടക്കുന്നു! 4

കുതിരയില്ല, കടിഞ്ഞാണില്ല; എന്നാലും അവൻ ഒച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു മേല്ലോട്ടു മേല്ലോട്ടു പറക്കുന്നു! ഈ അചിന്ത്യമായ മഹാകർമ്മം മിത്രവരണന്മാരുടെ പ്രഭാവത്താലാണെന്നു സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു, ആളുകൾ സേവിച്ചുപോരുന്നു. 5

തന്ത്രിവടിയെ പ്രസാദിപ്പിച്ച മമതാപത്രനെ പ്രീതികാരിണികളായ പൈക്കൾ സ്വന്തം അകിടുകൊണ്ടു സംതൃപ്തനാക്കട്ടെ: അ

2. സത്യൻ—സത്തക്കളിൽ (നല്ലവരിൽ) ഉൾപ്പെട്ടവൻ. ഹിംസകൻ—ശത്രുക്കളെ ഹനിക്കുന്നവൻ. ത്രികോണം—മൂന്നു കോണുള്ള ആയുധം. ചതുഷ്കോണം—നാലു കോണുള്ള ആയുധം. തളന്നുകൊള്ളും—നിങ്ങളിലൊരാളുടെ പ്രഭാവംകൊണ്ടുതന്നെ; അപ്പോൾ, ഇരുവരും ചേർന്നാലോ!

3. കാലുള്ളവർ—മനുഷ്യാദികൾ. ഒന്നാമത്തവൾ—പ്രഥമഭാവിനി, ഉഷസ്സ്: ഉഷസ്സ് സൂര്യചന്ദ്രാദികളെപ്പോലെ സഞ്ചരിക്കുന്നില്ലായ്യാലാണ്, കാലില്ലാതെ എന്നു പറഞ്ഞത്; സൂര്യഗമനംതന്നെ, ഉഷസ്സിന്റെ വന്നുചേരൽ. കണ്ഠം—അഹോരാത്രദേവതകളായ നിങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽനിന്നു ജനിക്കുന്ന ആദിത്യൻ. സത്യം—വെളിച്ചം കൊടുക്കലും മറ്റും. അസത്യം—അന്ധകാരം.

4. കന്യകമാരുടെ (ഉഷസ്സുകളുടെ) ജാരൻ—സൂര്യൻ. വിതതം = വിസ്തൃതം.

6. തന്ത്രിവടി—അഗ്നി. മമതാപത്രനെ—എന്നെ. സംതൃപ്തനാക്കട്ടെ. എന്നിങ്ങനെ മതിയാവോളം പാൽ തരട്ടെ. അനുഷ്ഠാനജ്ഞൻ—ഛാന്ദോഗ്യം ഭാഷിക്കുന്ന

നഷ്ടാനജ്ഞനായ അവൻ അവശിഷ്ടം നിങ്ങളോടു യാചിക്കുകയും, ഇടവിടാതെ പരിചരിച്ചു രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുമാറാകണം! 6

മിത്രാവരണദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾക്കു നമസ്സാരപൂർവ്വം ഹവിസ്സുപിണ്ണുക എന്നതു ഞാൻ രക്ഷയ്ക്കായി തുടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു: ഞങ്ങളുടെ ശ്രേഷ്ഠകർമ്മം യുദ്ധങ്ങളിൽ വിജയിക്കുക: ദിവ്യമായ വൃഷ്ടി ഞങ്ങളെ മറുകരയിലേക്കുയർത്തുക! 7

സൂക്തം 153.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുഖേത്തവ.

നെയ്യൊഴുക്കുന്ന മിത്രാവരണന്മാരേ, മഹാത്മാരായ നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സുകൊണ്ടും നമസ്സുകൊണ്ടും ക്ഷീരാദികൾകൊണ്ടും തൃപ്തപ്രീതിയോടെ പൂജിക്കുന്നു: ഞങ്ങളുടെ അധാര്യക്കളും നിങ്ങളെ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു പോഷിപ്പിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. 1

മിത്രാവരണന്മാരേ, നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രസ്താവംതന്നെ പുത്തിപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല; അതിന്നുമുമ്പേ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ തേജസ്ഥാനം പ്രാപിച്ചു, നിങ്ങളെ ആവർജ്ജിക്കുന്നു. ഹോതാവു യാഗങ്ങളിൽ നിങ്ങളെ സമീപിക്കുമ്പോൾ, വൃഷാക്കളേ, വിഭാഗം യജനേഷ്ടവുമായ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ സുഖം നേടും; 2

മിത്രാവരണരേ, യാഗത്തിൽ ഹവിസ്സു തരുന്നവരെ പയ്യു തളച്ചുകൂടാതെ സംതുഷ്ടരാക്കട്ടെ—ആ രാതഹവ്യൻ, മാനുഷനെന്ന ഹോ

ണമെന്നറിഞ്ഞവൻ. അവൻ—മമതാപുത്രൻ. അവശിഷ്ടം—ക്ഷീപ്പാൻ എന്നിങ്ങു തരുവിനെ. രക്ഷിക്കുക—കർമ്മം മുഴുമാക്കുക.

7. വിജയിക്കുക—ഞങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളെ കീഴടക്കുക. മറുകരയിൽ—കർമ്മസമാപ്തിയിൽ: മഴകൊണ്ടു നെല്ലും മറ്റും വളർന്നാൽ, കർമ്മങ്ങൾ സാധിക്കാമല്ലോ.

സൂക്തം 153.

2. പ്രസ്താവം—‘ഞാൻ യജിക്കും’ എന്ന സങ്കല്പം. ആവർജ്ജിക്കുന്നു—എന്നെ നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുന്നു. വിഭാഗം—നിങ്ങളുടെ മഹത്ത്വമറിഞ്ഞവൻ. നിങ്ങളുടെ സുഖം—ദേവത്വം. അതിന്നു നിങ്ങൾ അനുഗ്രഹിക്കണം.

താവെന്നപോലെ യാഗത്തിൽ സ്തുതിച്ചു നിങ്ങളെ പ്രീതിപ്പെടുത്തു ന്നതെപ്പോഴോ, അപ്പോൾ! 3

പോരാ: ഗോദേവികളും ജലവും നിങ്ങളുടെ അന്നത്തെ തോ ഷണാർഹകളായ പ്രജകളിൽ കൈവളർത്തട്ടെ! ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞ ത്തിന്റെ പണ്ടേ ഉള്ള രക്ഷകൻ തന്നരുളട്ടെ! നിങ്ങളിരുവരും ക്ഷേപി പ്പിൻ, പയ്യിന്റെ പാലും കുടിപ്പിൻ! 4

സൂക്തം 154.

ദീർഗ്ഘതമസ്സം ഗൃഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം മനസ്സം; വിഷ്ണു ദേവത.
(പാന)

ക്ഷിപ്രമോതുവൻ, വിഷ്ണുവിൻ വീര്യങ്ങൾ:
ഇപ്പം മിവ്യാദിലോകകർത്താവിവൻ;
അപ്പം സഹസ്ഥാനമുറപ്പിച്ചാൻ,
മുപ്പംകൊണ്ടെന്നീ മഹൽസ്തുതൻ! 1
ആരുടെ മൂന്നു വൻതൃക്കഴൽവെപ്പിൽ—
പ്പാരുകളാകെയുൾപ്പെട്ടൊതുങ്ങിയോ;
വീരചര്യയാൽ സ്തുത്യർഹനാ വിഷ്ണു,
ഘോരദുർഗ്ഗഗാഭ്രിസ്ഥമൃഗംപോലെ! 2

3. തന്നവരെ—നിങ്ങൾക്കു നല്കുന്നവരെ. സന്തുഷ്ടരാക്കട്ടെ—അവർക്കു മതിയാവോളം പാൽ കൊടുക്കട്ടെ. രാതഹവ്യൻ—ഒരു രാജാവ്. മാനുഷൻ—പേർ. അപ്പോൾ—സന്തുഷ്ടരാക്കട്ടെ.

4. നിങ്ങളുടെ അന്നം.—പ്രജകൾ നിങ്ങൾക്കു തരേണ്ടുന്ന പുരോധാശാദി. തോഷണാർഹകൾ—നിങ്ങളാൽ സന്തോഷിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ടവർ. രക്ഷകൻ—അഗ്നി. തന്നരുളട്ടെ—ഞങ്ങളാൽ ദത്തമായ ഹവിസ്സു നിങ്ങൾക്കു തരട്ടെ.

സൂക്തം 154.

1. കർത്താവ്=സ്രഷ്ടാവ്. അപ്പം—പ്രഥമവിഷ്ണുമീതെ. സഹസ്ഥാനം.—ത്രിഭുവനാധാരമായ അന്തരീക്ഷം. മുപ്പംകൊണ്ടെന്നു—വാമനനായി, മൂന്നടി കൊണ്ടു മൂന്നു ലോകം അളന്നു. മഹൽസ്തുതൻ=മഹാത്മാരാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവൻ.

2. ആ വിഷ്ണു വീരചര്യ (വീരകർമ്മ)മൂലം സ്തുത്യർഹനാകുന്നു. ഘോരദുർഗ്ഗ ഗാഭ്രിസ്ഥമൃഗം—ഘോരവും ദുർഗ്ഗാമിയും പർവതവാസിയുമായ മഗം (സിംഹം).

ഏവനീ നീണ്ട നിത്യസഹസ്ഥാനം—
മേകനായ്ത്തീർത്തു, മൂവടിവെപ്പിനാൽ;

ആ വൃഷാഘൃതഗേയനപരിസ്ഥൻ
വിഷ്ണു വെൽക, വിഭാവ്യപ്രഭാവനായ്! 3

വിഷ്ണുവിൻ മധുപൂർണ്ണമാം മൂവടി,
വിക്ഷയം സുഖിപ്പിപ്പിതന്നങ്ങളാൽ:

ഭൂമെല്ലാജഗത്തും തനിച്ചല്ലോ
താൻ വഹിക്കുന്നു, കാലത്രയത്തിലും! 4

പുക ഞാനീ, യുതക്രമന്നിഷ്ടവും
ദേവകാമർ സുഖിപ്പതുമായിടം:

അപ്പരധാതി തേനാവുണ്ടല്ലോ;
ഇപ്പടിഞ്ഞാരു ബന്ധുവാ വിഷ്ണുതാൻ. 5

നിങ്ങൾ ചെല്ലുമാറാകിരുപേരു, മാ—
ത്തംഗരശ്മി പരക്കും ഗൃഹങ്ങളിൽ:

തത്രതാൻ വിലസുന്ന തുലോ, മുത—
സൂത്യനാം വൃഷാവിന്റെ പരംപദം! 6

3. സഹസ്ഥാനം—ലോകത്രയം. വൃഷാവ്—കാമവർഷി. ഉരുഗേയൻ = വളരെപ്പേരാൽ സ്തുത്യൻ. ഉപരിസ്ഥൻ = ഉന്നതദേശസ്ഥിതൻ. വിഷ്ണു വിഭാവ്യ പ്രഭാവനായ് (ധ്യാനിക്കേണ്ടുന്ന മഹിമാവോടുകൂടിയവനായി) വെല്ല (വിജയിപ്പുതാക)!

4. മധുപൂർണ്ണം = തേൻ, അളതു നിറഞ്ഞത്. വിക്ഷയം = ക്ഷയമില്ലാത്തത്, ശാശ്വതം; മൂവടിയുടെ വിശേഷണം. അന്നങ്ങളാൽ സുഖിപ്പിപ്പിതു—ആശ്രിതരെ ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നു. താൻ—അദ്ദേഹം.

5. ഈ ഉരുക്രമൻ—വലിയ കാൽവെപ്പോടുകൂടിയ വിഷ്ണു. ഇഷ്ടം = പ്രിയം. ദേവകാമർ—വിഷ്ണുക്കേതർ. ഇടം—ബ്രഹ്മലോകം. ഞാൻ പുക—പ്രാപ്തമാറാകട്ടെ. പരധാതി = പരമമായ സ്ഥാനത്തു്. സൂത്യനായ്ക്കു് ഇപ്പടിഞ്ഞാരു ബന്ധു ആ വിഷ്ണുതന്നെ.

6. യജമാനനോടും പത്നിയോടും പറയുന്ന: നിങ്ങൾ, വിഷ്ണുവിന്റെ പരമപദം എവിടെയോ അവിടെ ചെന്നെത്തട്ടേ എന്നു ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

സൂക്തം 155.

ദീർഗ്ഘേതമസ്സ ഋഷിഃ; ജഗതി ഹനുസ്സഃ; വിഷ്ണുവും ഇന്ദ്രനും ദേവത.

(പാത)

നിങ്ങൾ, വർണ്യനാമഹാശൂരനും
വിഷ്ണുവിനുമൊരുക്കവിൻ പേയത്തെ:
കേറി വാഴ്വോർ ഘനോപരി തേജസ്സിൽ,—
ചാരുവാജിയാൽപ്പോലിട്ടുരാധഷർ! 1

ഇന്ദ്ര, വിഷ്ണോ, സുകർമ്മാക്കൾ നിങ്ങൾത—
നിയ്യെഴുന്നള്ളലച്ചിപ്പ സോമപൻ:
മർത്തു ഫലദാനവും നേതാവോ—
മഗ്നിയെക്കൊണ്ടു സാധിപ്പവർ, നിങ്ങൾ 2

തദിവൃദ്ധം കരുത്തിരുതായാരി—
ലെത്തിപ്പോന്നിവൻ, വീറനും കൊററനും:
അർക്കഗമതു, താഴെ നപ്പാവ്, ട—
ജ്ഞി, മൂന്നാമതച്ചുനിപ്പേർ കൊൾവൂ! 3

സൂക്തം 155.

1. അധാര്യപ്രതീകളോടു പറയുന്നു: അമ്മഹാശൂരൻ—ഇന്ദ്രൻ. പേയം—സോമരസം. ഘനോപരി (മേഘങ്ങൾക്കുമീതെ) തേജസ്സിൽ (സ്വന്തം തേജസ്സിൽ) ചാരുവാജിയാൽപ്പോലെ (സദൃശാസീനരായിട്ടെന്നപോലെ) കേറി വാഴുന്നവരാണ് ഇട്ടുരാധർഷർ (ഇന്ദ്രനും വിഷ്ണുവും)

2. ഇയ്യെഴുന്നള്ളൽ—യാഗദേശഗമനം. സോമപൻ—ഹതാവശിഷ്ടസോമരസം സേവിക്കുന്നവൻ, യജമാനൻ. അർച്ചിപ്പ—പൂജിക്കുന്നു, സ്തുതിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ അഗ്നി കൊണ്ടുവരുന്ന ഫവിസ്സു സ്വീകരിച്ച്, അഗ്നിയെക്കൊണ്ടു തന്നെ മർത്തു (യജമാനനു) ഫലം കൊടുക്കുന്നു.

3. തദിവൃദ്ധം—സോമാഹുതിയാൽ വളർന്ന. കരുത്ത്—തന്റെ ബലം. ഇരുതായാർ—ദ്യാവാപൃഥിവീകൾ. ഇവൻ—ഇന്ദ്രൻ. വീറനും കൊററനും—പ്രാണികൾക്കു വീര്യവും (പ്രജോൽപാദനശക്തിയും) കൊററം (വ്രീഹിസന്യാദിയും) ലഭിപ്പാൻ. അർക്കഗമയ (സൂര്യനെ പ്രാപിച്ച) അതു (കരുത്ത്) മൂന്നു പേർ—താഴെ നപ്പാവ് (പൌത്രൻ), ഇടയ്ക്കു (നടുവിൽ) ഉണ്ണി (പുത്രൻ), മീതേ പിതാവ് എന്നിവർ—നേടുന്നു. ആഹുതിയാൽ വൃഷ്ടിയും, വൃഷ്ടിയാൽ സന്യാദിയും, സന്യാദിയാൽ മനുഷ്യർക്കു സന്താനസമൃദ്ധിയും ഉളവാക്കുന്നു.

ജീവനാത്മം സൂതിയ്ക്കു, തരുണനാ—
മീ വിളവിന്റെ വീര്യമോരോന്നും നാം:
മുപ്പദംകൊണ്ടുളന്നവല്ലോ ജഗ—
ത്ത, പ്പുരുസ്സുതൻ, ത്രാതാവ, ഹിംസിതൻ!

4

സ്വർഗ്ഗശിതൻ രണ്ടു തൂക്കാൽവെപ്പേ
വ്യക്തമാക്കിബ്ജീപ്പതുളളു നരൻ;
കാറ്റുമൊന്നറിവില മൂന്നാമത്ത—
തേ, ററവും പറക്കുന്ന വഗങ്ങളും!

5

നാലു ചേൻ തൊണ്ണൂറിനെ, ചുക്രത്തെ—
പ്പോലവേ പലതാക്കിച്ചുഴറുവോൻ,
മന്ത്രവാന്മാരളുക്കും മഹാകായൻ!
മുന്തിയ യുവാവെത്തും, വിളിപ്പോനിൽ!

6

സൂക്തം 156.

ദീർഗ്ഘതമസ്സു ഋഷി; ജഗതി ഹന്തസ്സു; വിഷ്ണു ദേവത.

(കാകളി)

തോഴൻപോലേ സുഖം നല്ല, യശസ്വി നീ
തോയനേതാവതിമേട്രൻ, ത്രാണദൻ:

4. ഈ വിള—വിഷ്ണു. അഹിംസിതൻ—ആരാലും ഹിംസിക്കപ്പെടാത്തവൻ, അജിതൻ.

5. സ്വർഗ്ഗശിതൻ—വിഷ്ണു. കാറ്റും—മരുഭൂഗണവും. മൂന്നാമത്തതും—മൂന്നാമത്തെ തൂക്കാൽവെപ്പ്. വഗങ്ങളും—ഗന്ധവാദികൾപോലും. സത്യലോകം അത്രയേറെ അകലത്താകയാൽ, ആക്കും ഉത്താനഗോചരമല്ല എന്നു ഭാവം.

6. നാലു ചേൻ തൊണ്ണൂറിനെ—സംവത്സരം, രണ്ടയനങ്ങൾ മുതലായ തൊണ്ണൂറിനാലു കാലാവയവങ്ങളെ. മന്ത്രവാന്മാരളുക്കും—വിളവാണെങ്കിലും അദ്ദേഹം മന്ത്രം ചൊല്ലി സൂതിയ്ക്കുന്നവരാൽ, ഭക്താധിനതനിമിത്തം, അറിയപ്പെടുന്നു. മഹാകായൻ—വീരാധിപൻ. വിളിപ്പോനിൽ—വിളിയുന്നവന്റെ അടുക്കൽ, യജ്ഞസ്ഥലത്ത്.

വിജ്ഞൻ വളർത്തണം, വിഷ്ണോ, തവ സ്തവം
യജ്ഞവും വിസ്തരിയ്ക്കണം ഹവിഷ്ജരൻ! 1

നിത്യനവീനൻ സ്വയംഭൂവ ശാശ്വതൻ
കർത്താവുമാം വിഷ്ണുവിനെവർ നല്ലമോ,
ആ മഹാന്റെ മഹാജനമാർ ചൊല്ലുമോ;
പേർമികവാൻവർ പുകമേ, തൽപദം! 2

ആ യജ്ഞരൂപനാം നിത്യനെ സ്തോതാക്ക—
ളാവതുപോലേ കനിയിയ്ക്കുവിൻ സ്വയം:
തൻതിരുനാമമഭിജ്ഞർ കീർത്തിയ്ക്കുവിൻ:
സത്തുഷ്ടി വിഷ്ണോ, ഭവിയ്ക്കൂ, തേ ഞങ്ങളിൽ! 3

ആ മരുത്സംഘധാതാവിന്റെയക്കർമ്മ—
മാശ്രയിപ്പു, പുരാൻ പാശിയും ദന്ത്രരും:
വിഷ്ണുകമഗ്ര്യബലത്തെ വഹിയ്ക്കുന്ന
വിഷ്ണു സമിത്രൻ തുറന്നു കാറിനെ! 4

സൂക്തം 156.

1. തോയനേതാവ്—വൃഷ്ടി നടത്തുന്നവൻ. അതിമേറ്റൻ—പൃഥുതരശരീരൻ. ത്രാണദൻ=രക്ഷ നല്കുന്നവൻ. സുഖം നല്ല—ഞങ്ങൾക്കു സുഖകരനായാലും. വിജ്ഞൻ—അങ്ങയുടെ മഹിമയറിഞ്ഞവൻ. തവ സ്തവം വളർത്തണം; അങ്ങയെ പേർത്തും പേർത്തും സ്തുതിയ്ക്കണം. ഹവിഷ്ജരൻ—ഹവിസ്സുണ്ടാക്കിയവൻ, യജമാനൻ.

2. നിത്യനവീനൻ—എന്നെന്നും പുതിയവൻ, അതിരമണീയൻ. കർത്താവ്—ജഗൽസ്രഷ്ടാവ്. നല്ലമോ—ഹവിസ്സ്. ആ മഹാന്റെ—വിഷ്ണുവിന്റെ. ജനം—ഹിരണ്യഗർഭാദി. അവർ—ഹവിസ്സു നല്കിയവരും ജനനം കീർത്തിച്ചവരും. പേർമികവാൻ—മികച്ച യശസ്സു നേടി. തൽപദം—വിഷ്ണുപദം.

3. മൂന്നു പദം സ്തോതാക്കളോടുള്ളതാണ്: സ്വയം—വരലോഭപ്രേരണകൂടാതെ. അഭിജ്ഞർ—വിഷ്ണുനാമകീർത്തനമഹിമയറിഞ്ഞവർ.

4. മരുത്സംഘധാതാവ്—മരുദ്ഗണസ്രഷ്ടാവ്. അക്കർമ്മം—രക്ഷണവും മറ്റും. പുരാൻ=രാജാവ്. പാശി=വരണൻ. അഗ്ര്യബലം—ഉൽകൃഷ്ടമായ ഫലപ്രദാനശക്തി. സമിത്രൻ—ഇന്ദ്രമരുദാദികളോടുകൂടിയവൻ.

ദിവ്യൻ വരുന്നു, സുകൃദ്ധ്യനാ വിഷ്ണു
ഹവ്യവാനാം സുകർമ്മാവെത്തുണയ്ക്കുവാൻ;
ത്രിസ്ഥാനവാൻ വിധാതാവാര്യകർമ്മിയെ—
തത്ത്വപുനാക്കിസ്സമർപ്പിച്ചു, മഖാംശവും!

5

സൂക്തം 157.

ദീർഗ്ഘതമസ്സ്യ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സ്; അശ്വതികൾ ദേവത.

(കേക)

ഉണർന്നു സ്ഥാനത്തഗ്നി;-യുദിപ്പു ഭാസ്വാൻ; ഇമ്പ—
മുതകി പ്രഭുവീശി, മഹതിയുഷസ്സെങ്ങും—
തേരു പൂട്ടവിൻ പോരാൻ ദസ്യരേ; വിടനൽക—
കോ,രോരോ ശരീരിയ്ക്കും സവിതാവാകും ദേവൻ! 1

കാമവർഷിയാം തുത്തേർ പൂട്ടുന്നതോടേ നിങ്ങൾ
തുമധു തളിയ്ക്കുവിൻ ഞങ്ങൾതൻ ബലത്തിന്മേൽ;
ഞങ്ങൾതൻ പ്രജകളിൽ ശ്രേഷ്ഠാനം വളർത്തുവിൻ;
ഞങ്ങൾ നേടാവു ധനം യുദ്ധത്തിലശ്വതികളേ! 2

മൂവുരൾ, മൂന്നുനുകത്തണ്ടു, ശീഘ്രാശ്വങ്ങളും,
ശ്രീവായ്പും സമസ്തസൗഭാഗ്യവും നറുതേനും—

5. സുകൃദ്ധ്യൻ = സുകൃതികളിൽ ശ്രേഷ്ഠൻ. ഹവ്യവാനാം സുകർമ്മാവ്—
യജമാനൻ. ത്രിസ്ഥാനവാൻ—ത്രിലോകസ്ഥിതൻ. വിധാതാവ്—അഭിമതഫല
ജനകൻ. ആര്യകർമ്മിയെ—യജമാനനെ. മഖാംശവും സമർപ്പിച്ചു—യജ്ഞത്തിന്റെ
അംശം (ഹൃതാവശേഷം, അല്ലെങ്കിൽ ഫലം) യജമാനനു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

സൂക്തം 157.

1. ഉണർന്നു—ജ്വലിച്ചു. ഉതകി = നല്കി. ഓരോരോ ശരീരിയ്ക്കും വിട
നൽകുക—സ്വസ്വകർമ്മത്തിന്നു പോയ്ക്കൊരാവാൻ അനുമതി കൊടുക്കട്ടെ.

2. ബലത്തിന്മേൽ തുമധു തളിയ്ക്കുവിൻ—ബലത്തെ വർദ്ധിപ്പിപ്പിൻ
എന്നു ഭാവം. ധനം—ജയിക്കുപ്പെട്ട ശത്രുക്കളുടെ സമ്പത്തും.

ഇമ്മട്ടാംപ്രണതാശ്ചിത്തേരിഹ വന്നേകട്ടേ,
 നമ്മുടെയിരുകാലി—നാല്പാലികൾക്കു സുഖം! 3
 ഞങ്ങൾക്കു ബലം കൊണ്ടുവരുവിനശ്ചികളേ;
 ഞങ്ങളെക്കളിർപ്പിപ്പിൻ, തേനോലുമരുളിനാൽ;
 ഏറുവിൻ ഞങ്ങൾക്കായുസ്സും, ഹസ്സു തുടയ്ക്കുവിൻ;
 മാറ്റാറെത്തടുക്കുവിൻ; കൂടെ നിൽക്കുവിൻ നിങ്ങൾ! 4
 ഭവാനാരല്ലോ നിർത്തീടുന്നു ഗോക്കളിൽഗുരും;
 ഭുവനങ്ങളിലെല്ലാം നിർത്തുവോർ, ഭവാനാർത്തൻ;
 അഗ്നിയെ, ജലത്തെ, വൃക്ഷത്തെയും പ്രേരിപ്പിപ്പി—
 നത്ര ഞങ്ങൾക്കായ് നിങ്ങൾ ദസ്യരേ, വൃഷാക്കളേ! 5
 നിങ്ങൾ സൌഷധർ വൈദ്യന്മാരല്ലോ, വിദഗ്ദ്ധരേ;
 നിങ്ങൾക്കു ഹയങ്ങളെപ്പുട്ടിയ തേരുണ്ടല്ലോ;
 തുംഗവുമല്ലോ ബലം; നിങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടീടുമേ,
 നിങ്ങൾക്കു മനസ്സോടെ ഹവിസ്സു തരുന്നോനെ! 6

രണ്ടാമധ്യായം സമാപ്തം

മൂന്നാമധ്യായം

സൂക്തം 158.

ദീർഗ്ഘതമസ്സ്യ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം അനുഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; അശ്വതികൾ ദേവത.
 (കേക)

രുദ്രന്മാർ, പുരുജ്ഞന്മാർ, വസുക്കൾ, വളരുവോ—
 രർത്ഥസാധകർ നിങ്ങൾ ദസ്യരേ, വൃഷാക്കളേ,

3. ശ്രീവാസ്തു = ധനപുഷ്പി. ഇമ്മട്ടാം—ഇവയെല്ലാം ചേർന്ന. പ്രണതാശ്ചിത്തേർ = പ്രകർഷണ സൂതരിയുണ്ടുവരുന്ന അശ്വതികളുടെ രഥം.

4. അരു—ഇഷ്ടപ്രദാനരൂപമായ വാക്ക്. ഏറുക = വർദ്ധിപ്പിക്കുക. അഹസ്സ് = പാപം. തുടയ്ക്കുവിൻ—തുടച്ചുകളയുവിൻ. മാറ്റാറെ—ഞങ്ങളുടെ ഗത്രങ്ങളെ.

5. ഗോക്കളിൽമാത്രമല്ല, ഭുവനങ്ങളിൽ (ഭൂതജാതങ്ങളിൽ) എല്ലാം ഗർഭം നിർത്തുന്നതു നിങ്ങൾതന്നെ. അഗ്നിയിലെ ഹവിസ്സു സ്വീകരിപ്പാനും, ജലത്തെ വർദ്ധിപ്പാനും, വൃക്ഷത്തെ, കാഞ്ഞാനും പ്രേരിപ്പിക്കുവിൻ.

6. സൌഷധർ = മരുന്നുള്ളവർ. ദേവവൈദ്യന്മാരത്രേ, അശ്വതികൾ. ഹവിസ്സു തരുന്നവനെ (യജമാനനെ) നിങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുമെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്.

വിത്തമൗഘമ്യൻ യാചിപ്പതു തന്നരുളേണം:

ഉത്തമത്രാണങ്ങളെക്കൊടുപ്പോരല്ലോ, നിങ്ങൾ! 1

ആരാളാം വസുക്കളേ, നിങ്ങൾതൻ സദംബുദ്ധിയ്ക്കു?

ചോറിനായ് മന്നിലിറങ്ങീടുവോരല്ലോ, നിങ്ങൾ.

പുഷ്പിദകളാം ക്ഷീരാന്ധ്യകളെത്തരികെങ്ങര—

ക്കി, ഷുഭാനമേ നണ്ണിസ്സഞ്ചരിപ്പവർ നിങ്ങൾ! 2

നിങ്ങൾതൻ തുത്തേർ പുട്ടപ്പെട്ടല്ലോ, സമുദ്രത്തിൽ

മുങ്ങി പല്ലായ്പ്പെട്ട തൌഗ്രനെക്കരയേറാൻ;

ശരണം പ്രാപിയ്ക്കുന്നേൻ, നിങ്ങൾതൻ ത്രാണത്തെ ഞാൻ,

സരയഹയങ്ങളാൽജയിച്ച ശൂരൻപോലേ! 3

രക്ഷിയ്ക്കു, കപസ്തുതിയുചമ്യതനുജനെ:

വെച്ചെന്നെക്കരക്കരുതീ, യിരുപരവകര;

സൂക്തം 158.

1. തദ്രന്ധർ = ദുഃഖം പോക്കുന്നവർ. പുരുജന്തന്മാർ—വളരെക്കൂട്ടം അറിയുന്നവർ. വസുക്കൾ = ധനവാന്മാർ. വളരുവോർ—സ്തോത്രാദിയാൽ വർദ്ധിക്കുന്നവർ. അത്ഥസാധകർ = അത്ഥം (അഭീഷ്ടം) സാധിയ്ക്കുന്നവർ. ഔഘമ്യൻ = ഉചമ്യപുത്രൻ, ദീർഗ്ഘതമസ്സ്യ. ഉത്തമത്രാണങ്ങൾ—ശ്രേഷ്ഠരക്ഷകൾ.

2. നിങ്ങളുടെ സദംബുദ്ധിയ്ക്കു (നല്ല മനസ്സിന്നു്, അനുഗ്രഹബുദ്ധിയ്ക്കു്) തക്കതു ചെയ്യാൻ ആർ ആളാം? ആരും ശക്തനാകില്ല ചോറിനായ്—ഞങ്ങളുടെ തുച്ഛമായ ഹവിസ്സു കേഷിച്ചു, ഞങ്ങൾക്കു മഹത്തായ ഫലംതരാൻ. ക്ഷീരാന്ധ്യകളെ—ധാരാളം പാലുള്ള ചെറുക്കളെ. ഇഷ്ടാനമേ നണ്ണി—യജമാനന്നു് എന്തഭീഷ്ടവും കൊടുക്കണമെന്ന ഏകവിചാരത്തോടേ.

3. തൌഗ്രൻ = മറ്റു പുത്രൻ, ഭജ്യ. 117-ാം സൂക്തത്തിലുണ്ടു്, ഇക്കഥ. സരയഹയങ്ങൾ = ഗതിവേഗമുള്ള അശ്വങ്ങൾ ജയിച്ച ശൂരൻ നിർഭയനായി സ്വഗൃഹം പ്രാപിയ്ക്കുന്നുവുപോലെ, ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ത്രാണത്തെ (രക്ഷയെ) ശരണംപ്രാപിയ്ക്കുന്നു.

4. ജാത്യന്ധനായ ദീർഗ്ഘതമസ്സിനെ ശുശ്രൂഷിയ്ക്കാൻവയ്യാത്ത ഭൃത്യർ ആവൃദ്ധനെ ചുട്ടെരിപ്പാൻ തിയിൽ കൊണ്ടിട്ടു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം അശ്വകളെ സ്തുതിച്ചു; അവർ രക്ഷപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. പിന്നീടു ഭൃത്യർ ദീർഗ്ഘതമസ്സിനെ വെട്ടുത്തിലൊറിഞ്ഞു. അപ്പോഴും സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട അശ്വകൾ അദ്ദേഹത്തെ കരയേറി. ഒടുവിൽ, തിയിലും വെള്ളത്തിലും ചാകാത്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലയും

പത്തുകായ വിറകിട്ടെരിയ്ക്കരുതെന്നെ;—

ബ്രദ്ധനായ മൺ തികയാണി, ബ്വേദീയൻ സ്വയം! 4

ചിഴങ്ങായ്ക്ക, നെത്തായ് കരക്കൊക്കമോറുകൾ: ദാസർ

മുഴക്കെക്കെട്ടിവരിഞ്ഞെന്നെയിങ്ങിട്ടാരല്ലോ!

ത്രാതനനറുത്താനെൻശിരസ്സു; ദാസൻ പിന്നെ—

ക്ഷേദിച്ചുകൊണ്ടാനല്ലോ താൻതന്നെ നെഞ്ചും തോളും! 5

മമതാപത്രൻ ദീർഗ്ഘതമസ്സു പത്തുയഗം.

ക്രമത്തിൽക്കഴിച്ചിട്ട, വാർദ്ധക്യമടഞ്ഞപ്പോൾ

കർമ്മത്തിൻ ഫലങ്ങളെ പ്രാപിയ്ക്കും പ്രജകളിൽ

ബ്രഹ്മതുല്യനാം നിർവാഹകനായ മരുവുന്നു! 6

സൂക്തം 159.

ദീർഗ്ഘതമസ്സ് ഭൃഷി; ജഗതി മരുസ്സ്; ദ്യാവാപൃഥിവീകൾ ദേവത.

(കേക)

യജ്ഞാത്ഥം സ്മൃതിയ്ക്കുനേൻ, യാഗത്തിൽ മനസ്സുനും.

യജ്ഞവർഷിനികളാം വൻവാന്യഴികളെ ഞാൻ:

നെഞ്ചും ത്രാതനെന്ന ഒരു ദാസൻ വെട്ടിമുറിച്ചു. ആ ദ്രോഹവും അശപികൾ പാഴാക്കിക്കളഞ്ഞു. ഇതത്രേ, ഈ ദൃഷ്ടിലും അടുത്ത ദൃഷ്ടിലും പറയുന്നത്. ഉപസ്ഥതി—ഞാൻ മനസ്സുകൊണ്ടു നിങ്ങളെ പ്രാപിച്ചുചെയ്യുന്ന സ്മൃതി. ഉചമ്യതനുജനെ—എന്നെ—രക്ഷിയ്ക്കുമാറാകണം. ഇരയിരുപറവകൾ—പകലും രാവും. എന്നെ വെച്ചു കറക്കരുത്—എന്റെ അന്തസ്സാരത്തെ അപഹരിയ്ക്കരുത്. പത്തട്ടിയായ് വെച്ചു, തീ കൊളുത്തിയ വിറക് എന്ന് ഇട്ടുചാട്ടരിയ്ക്കരുത്. മൺ തികയാണം—മണ്ണുതിന്നുകയാണം; മണ്ണിലുരുളുകയാണം. ഇബ്വേദീയൻ—നിങ്ങളുടെ ഒരാളായ ഞാൻ—ഇങ്ങിനെ കഷ്ടപ്പെടാമോ?

5. തായ് കരക്കൊക്കം—അമ്മമാർപോലെ ലോകത്തിനു ഹിതം ചെയ്യുന്ന. ഇങ്ങ്—നദീജലത്തിൽ.

6. അശപിപ്രസാദത്താൽ ദീർഗ്ഘതമസ്സിനു യൌവനംതന്നെ പത്തുയഗം മുഴുവൻ നിലനിന്നു!

ദേവയുക്തകൾ, ദേവമാതാക്കളിവർ, നന്മ
ചെയ്തവർ ശരിയ്ക്കൽപാൽ വേണ്ടതേകുവോരല്ലോ! 1

അൻപിയറുവൻ, പിതൃപ്രിയയാം മാതാവിന്റെ
വെമ്പുമാ മഹത്തായ ഹൃത്തിൽ ഞാനാഹ്വാനത്താൽ:
സമ്പന്നപ്രഭാവരിപ്പിതാക്കളുതമാം
വൻഫലം തുലോമേകം, മക്കൾക്കു രക്ഷോൽക്കർഷാൽ! 2

പെരിയ തായാരിവർ മുല്ലാടു കനിയുമെ—
നനിവു, സുകർമ്മാക്കളാസ്സുട്ടപ്പികൾ മക്കൾ;
സ്ഥിരജംഗമകളാം രണ്ടില്ലാപ്രജകളെ—
ബ്ഭേരിപ്പാൻ നിർബാധമായിടമേകന്തു നിങ്ങൾ! 3

ഒന്നിലേ പിറന്നൊ, പ്പൊരിടത്തിലേ വസി—
യ്ക്കുന്ന സോദരിമാരാമിവരെയളക്കന്തേ,
വിദ്യോതിവാനിൽപ്പത്തൻ പുത്തൻ നൂൽ പരത്തുന്തേ,
വിജ്ഞാനമേധാകർമ്മശാലികൾ കിരണങ്ങൾ! 4

സൂക്തം 159.

1. വൻവാന്തുകൾ—മഹതികളായ ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. ശരിയ്ക്കൽ—സത്യമായി, തീർച്ചയായി വേണ്ടത്—ധനാദി.

2. പിതൃപ്രിയം=അച്ഛനു (സ്വഗൃത്തിനു) പ്രിയം. മാതാവ്—ഭൂമി. വെമ്പു—നമ്മെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ തിടക്കംകൊള്ളുന്ന. പിതാക്കൾ=അച്ഛനമ്മമാർ, വാന്തുകൾ. അതുതം—അനൗപദം. മക്കൾക്ക്—യജമാനാദികൾക്ക്. രക്ഷോൽക്കർഷാൽ=രക്ഷയുടെ മേന്മ (മികച്ച രക്ഷ) കൊണ്ട്.

3. തായാരിവർ—ഈ മാതാക്കൾ, ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. ആ—പ്രസിദ്ധരായ. സുട്ടപ്പികൾ=ശോഭനദർശനർ. രണ്ടില്ലാപ്രജകളെ—സ്വജീവനത്തിന്നു മറ്റൊരെയും കരുതാത്ത, വാന്തുകളെയാത്രം സേവിയ്ക്കുന്ന സന്താനങ്ങളെ. ഭേരിപ്പാൻ—രക്ഷിപ്പാൻ. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷവാക്യം: നിങ്ങൾ—വാന്തുകൾ.

4. ഇവരെ—വാന്തുകളെ. കിരണങ്ങൾ (സൂര്യരശ്മികൾ) അളക്കുന്നു; അതിനാലാം, വിദ്യോതിവാനിൽ (വിളങ്ങുന്ന അന്തരീക്ഷത്തിൽ) പുത്തൻ പുത്തൻ നൂൽ(രശ്മിതന്നെ, നൂൽ.) പരത്തുന്തേ! വിജ്ഞാനമേധാകർമ്മശാലികൾ=വിജ്ഞാനം(സ്വകർത്തവ്യബോധം), മേധ, കർമ്മം എന്നിവയുള്ളവ.

ദേവനാം സവിതാവോടനുജ്ഞ വാങ്ങിച്ചിപ്പോ—
 ളാ വരേണ്യമാം വിത്തമഭ്യർത്ഥിതുക നമ്മൾ:
 ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ നമുക്കേകദൃ മനം തെളി—
 ണ്താ, വാസങ്ങളും നൂറുഗോക്കളും ചേർന്ന ധനം!

5

സൂക്തം 160.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുന്പേത്തവ.

(കേക)

ഏവർക്കും സുഖഭാർ സത്യമാർ ധിഷണമാർ
 ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ, വെള്ളം നിത്യം വഹിപ്പവർ,
 ദേവിമാർ സുജാതമാരി:—വർത്തനിക്കുല്ലോ,
 പാവനൻ രവിദേവൻ ധർമ്മാത്മം ചരിക്കുന്നു!

1

ധൃഷ്ട പരപ്പിവയേറിയോർ, പെരിയവർ,
 വിട്ടുനില്പവര, ക്ഷണമാർ വാനുഴികൾ
 പുഷ്പിദമാരായ് ബ്രഹ്മജാതത്തെ രക്ഷിക്കുന്നു:
 കിട്ടിപ്പിതല്ലോ, താതനെപ്പാടും വെളിച്ചത്തെ!

2

ഇത്താതമാതുസുതൻ, പാവനൻ, ഫലധർത്താ—
 വചീരൻ ഭുവനത്തിന്നൊക്കയും വെൺപയ്യിന്നും.

5. സവിതാവോട് (അന്തരാത്മാവിനോട്) അനുജ്ഞ (അനുമതി) വാങ്ങിച്ചു—മനസ്സാക്ഷിയ്ക്കാത്തത്. ആ—അപ്രകാരമുള്ള. ആവാസങ്ങൾ = പാർപ്പിടങ്ങൾ, ഗൃഹങ്ങൾ.

സൂക്തം 160.

1. സത്യമാർ = സത്യവതികൾ. ധിഷണമാർ = പ്രഗത്ഭന്മാർ. ദ്യാവാപൃഥ്വിവീപര്യായങ്ങളിലൊന്നാണു്, ധിഷണാപദം.

2. വിട്ടു—തമ്മിൽത്തൊടാതെ. താതൻ—വാനു്.

3. ഇത്താതമാതുസുതൻ—ആദിത്യൻ. ഫലധർത്താവു് = ഫലത്തെ വഹിക്കുന്നവൻ ധീരൻ = ധീമാൻ. വെൺപയ്യി—ഭൂമി. സദീര്യവൃഷത്തിന്നും—നല്ല വീര്യം (ത്രാണി) ഉള്ള വൃഷത്തിന്നും, വാനിന്നും. ശുദ്ധി—വെളിച്ചമെന്നർത്ഥം.

സദീർവ്യവൃത്തിനും ശുദ്ധി കൂട്ടുന്ന നിത്യം;
ബുദ്ധിയാലതിൻ പൈപാൽത്തണ്ണീരും കറക്കുന്നു! 3

ഏവർക്കും സുഖം നൽകും രോദസികൾതൻ സ്രഷ്ടാ—
വേവനോ; സുകൃതമോർത്തേവനോ ദ്രോഭൂക്കളെ
ഈവിധമുറപ്പിച്ചു, നല്ല കുറികൾ നാട്ടി;—
ദേവരിൽദേവനവൻ, കർമ്മവാൻ കർമ്മികളിൽ! 4

പെരിയ ഭൂവേ, ദ്രോവേ, പുകഴ്ത്തപ്പെട്ടും നിങ്ങൾ
തരുവിൻ, ഞങ്ങൾക്കേറുമെന്നും പെരുംകെൽപും:
സതതം പ്രജകളെപ്പെരുപ്പിക്കുവു. ഞങ്ങൾ—
ഉ;—തിനായ് സ്തുത്യേജസ്സും ഞങ്ങൾക്കു വളർത്തുവിൻ! 5

സൂക്തം 161.

ദീർഗ്ഗഘതമസ്സ്യ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; ലുഭിക്കു ഭവത.

‘നമ്മുടെ ജ്യേഷ്ഠനോ, അനുജനോ ഈ വന്നിരിയ്ക്കുന്നത്? അതോ, ഒരു ഭൂതനോ? എങ്ങനെ അറിയാം?’ ‘അഗേ, ഭ്രാതാവേ,

അതിൻ—വാനിന്റെ. പൈപാൽത്തണ്ണീർ—പുതുപാലിന്നൊത്ത തണ്ണീർ. കറക്കുന്നു—മഴപെയ്യിയ്ക്കുന്നു. മൂന്നാംപാദത്തിൽ വൃഷമാക്കപ്പെട്ട വാനിനെ നാലാംപാദത്തിൽ പയ്യംക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു.

4. രോദസികൾ—ദ്വാവാപൃഥിവികൾ. സുകൃതമോർത്തം—ലോകോപകാരകൃതം. നല്ല—ഉറപ്പുള്ള. കുറികൾ നാട്ടി—കുറികൾ നാട്ടിയിട്ടെന്നു പോലെ. അവൻ—ആ പരമേശ്വരൻതന്നെ, ദേവന്മാരിൽവെച്ചു ദേവനും കർമ്മികളിൽവെച്ചു കർമ്മിയും!

5. പ്രജകൾ—പുത്രാദികൾ, പെരുപ്പിയ്ക്കുക—വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുക. സ്തുത്യേജസ്സ്=സ്തുതയായ ശരീരബലം.

സൂക്തം 161.

സുധന്വാവിന്റെ പുത്രന്മാരായ ലുഭവും വിഭാവവും വാജനം സുകൃതത്താൽ ഭവതം. നേടിയ മനുഷ്യരത്രേ. അവർ ഒരിയ്ക്കൽ സോമപാനത്തിനിരിയ്ക്കെ, ദേവന്മാരാൽ പ്രേരിതനായ അഗ്നി ആ സമാനരൂപരായ മുമ്പുരുടെ ഇടയിൽ, അതേരൂപം ധരിച്ചു, നാലാമനായി സ്ഥിതിചെയ്തു. അതു കണ്ടു ലുഭിക്കു

ഞങ്ങൾ ചമസത്തെ നിന്ദിക്കില്ല: വലിയ കലത്തിൽ ജനിച്ചതാണല്ലോ, ഇത്. ഈ മരക്കണ്ണത്തിന്റെ ആഗമം ഞങ്ങൾ പറയാം. 1

‘സുധന്വപുത്രന്മാരേ, ഈയൊരു ചമസത്തെ നിങ്ങൾ നാലാക്കുവിൻ: നിങ്ങളോടു ദേവകൾ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു; അതറിയിപ്പാ നാണ്, ഞാൻ വന്നത്. ഇതു ചെയ്യാൻ, നിങ്ങൾക്കു ദേവന്മാരോടൊപ്പം യജ്ഞാംശം ഭൂജിക്കാം. 2

‘അഗ്നിയായെന്ന ഭൂതനോടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നുവല്ലോ: അഗ്നത്തെ ഉണ്ടാക്കണം. തേരുണ്ടാക്കണം. പയ്യിനെ ഉണ്ടാക്കണം. ഇരുവടക്കു യൗവനമുണ്ടാക്കണം. ഭ്രാന്താവേ, ഞങ്ങൾ അതൊക്കെ ചെയ്തിട്ടു നിങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വരാം. 3

ഋഭുക്കളേ, അതു ചെയ്തിട്ടു നിങ്ങൾ ചോദിച്ചു:—‘നമ്മളുടെ അടുക്കൽ വന്ന ഭൂതൻ എവിടെപ്പോയി?’ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട നാലു ചമസങ്ങൾ കണ്ടതോടേ, തപശ്വാവു സ്രീകളിലൊരാളായിത്തീർന്നു! 4

‘ദേവകൾക്കു കടിപ്പാനുള്ള ചമസത്തെ എവർ നിന്ദിച്ചുവോ, അവരെ നാം കൊല്ലണമെന്നു തപശ്വാവ് ഉറത്തു. അപ്പോൾമുതൽ

തിരിച്ചറിയായ്കയാൽ പരസ്പരം ചോദിക്കുന്നു: ഭൂതൻ—ദേവകളാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. അഗ്നേ—സന്ദേഹാനന്തരം ഉഹിച്ച, നേരെ പറയുന്നു: നിന്ദിക്കില്ല—കൂടുതലായി ഒരാൾ, വന്നുചേർന്നതുകൊണ്ടു, ഞങ്ങൾ സോമം കടിക്കൂതെ, ചമസത്തെ അനാദര്യം ക്കില്ല. വലിയ കലത്തിൽ ജനിച്ചതാണല്ലോ, അത്—തപശ്വാവു നിർമ്മിച്ചതാണല്ലോ, ചമസം.

2. അഗ്നിയുടെ മറുപടി: ദേവകൾ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു—നാലാക്കാൻ.

3. ഋഭുക്കൾ സമ്മതിക്കുന്നു: പറഞ്ഞിരിക്കുന്നുവല്ലോ—ദേവന്മാർ സന്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നുവല്ലോ. അഗ്നത്തെ ഉണ്ടാക്കണം—രശ്മിയിൽനിന്നു മറ്റൊരു ശ്വന്തെ. പയ്യിനെ ഉണ്ടാക്കണം—ചത്ത പയ്യിനെ ജീവിപ്പിക്കണം. ഇരുവടക്കു—വൃദ്ധരായ അച്ഛനമ്മമാക്കു.

4. ഒറ്റച്ചമസം നാലാക്കപ്പെട്ടതു കണ്ടതോടേ, തപശ്വാവ് (ഏകചമസനിമിത്താവു) സ്രീകളിലൊരാളായിത്തീർന്നു—‘ശിഥിലകലയിൽ ഈ മുപ്പർ ആണുങ്ങൾ; ഞാൻ പെണ്ണു’ എന്നു തപശ്വാവിന്നു തോന്നി!

5. നിന്ദിക്കുക—ദേവചമസത്തെ മനുഷ്യർ ചെത്തിമുറിക്കുക. അപ്പോൾ മുതൽ—തപശ്വാവിന്റെ ശ്രോധം കണ്ടു പേടിച്ചിട്ടത്രേ, കർമ്മികൾ സ്വന്തം വേ

ത്രേ, സോമം പിഴിയുന്നതോടേ, പരസ്വരം മറ്റു പേരുകളിടാൻ തുടങ്ങിയത്. അമ്മ മക്കൾക്കു് 'ഓമനപ്പേരി'ടാറുണ്ടല്ലോ! 5

ഇരുകുതിരകളെ ഇന്ദ്രൻ പൂട്ടി; തേർ അശ്വകളും വിശ്വരൂപയെ ബ്രഹ്മസ്വതിയും എടുത്തു. അങ്ങനെ, ഗുരുവും വിഭാവം വാജനമാകുന്ന നിങ്ങൾ ദേവന്മാരെ പ്രാപിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; ശോഭനകർമ്മാക്കളേ, യജ്ഞഭാഗം ഭൂജിച്ചുകൊൾവിൻ! 6

സുധന്വപുത്രന്മാരേ, നിങ്ങൾ ചത്ത പയ്യിന്റെ തോൽ പതിച്ചു് ഒരു പയ്യിനെ ഉണ്ടാക്കി: കിഴവരായിരുന്ന അച്ഛനമ്മമാരെയുവാക്കളാക്കി; ഒരു കുതിരയിൽനിന്നു മറ്റൊരു കുതിരയെക്കൂടി നിർമ്മിച്ചു. അതിനാൽ, തേർ പൂട്ടി ദേവകളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പോയ്ക്കൊൾവിൻ! 7

സുധന്വപുത്രന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഈ വെള്ളം കുടിച്ചുകൊൾവിൻ എന്നാണല്ലോ, പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നത്; അല്ലെങ്കിൽ, ഈ മുങ്ങനേജനം കുടിച്ചുകൊൾവിൻ. ഇതു വേണമെന്നില്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങൾക്കു മൂന്നാം സവനത്തിൽ മതി വരുത്താം! 8

ഒരാൾ പറഞ്ഞു:—'വെള്ളമാണം, വലുതു!' 'അഗ്നിയാണ് വലുതു' എന്നു മറ്റൊരാൾ പറഞ്ഞു. 'മേഘമാണം, ബഹുശ്രേഷ്ഠമെന്ന' ഒരാൾ പറഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ വാസ്തവം സംസാരിച്ചുകൊണ്ടത്രേ, അവർ ചമസം വിഭജിച്ചത്! 9

ഒരാൾ മുടന്തിപ്പയ്യിനെ വെള്ളം കുടിപ്പിയാൻ കൊണ്ടുപോയി; ഒരാൾ വില്പനക്കാരിയാൽ കൊണ്ടുവരുപ്പെട്ട മാംസം നറുക്കുകയായി;

രുകൾ മറച്ചു, ഹോതാവ്, അധ്യക്ഷ, ഉദ്ഗാതാവ് എന്നും മറ്റും വിളിയ്ക്കപ്പെടാൻ നിശ്ചയിച്ചത്.

6. ഇരുകുതിരകളെ—ഗുരുക്കൾ സൃഷ്ടിച്ച രണ്ടു ഹരികളെ. വിശ്വരൂപ—ഗുരുക്കൾ സൃഷ്ടിച്ച പയ്യിന്റെ പേർ. ബ്രഹ്മസ്വതി—ഒരു ദേവൻ.

8. വെള്ളം—സോമനീർ. പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നത്—ദേവന്മാർ. മുങ്ങനേജനം.....മുഞ്ഞപ്പല്ലുകൊണ്ടു വെട്ടുവരുത്തിയ സോമം. തൃതീയസവനത്തിലത്രേ, ഗുരുക്കൾക്കു സോമം.

9. ഒരാൾ—ഗുരുക്കളിലൊരാൾ. വാസ്തവം—മൂന്നുപേർ പറഞ്ഞതും യഥാർത്ഥംതന്നെ.

ഒരാര സന്ധ്യയ്ക്കുമുമ്പേ ചാണകം സംഭരിച്ചുവെച്ചു—പുത്രന്മാരിൽ നിന്നും അച്ഛനമ്മമാർക്കു മറെറുള്ളതു, കിട്ടാൻ? 10

ഋക്കളേ, നേതാക്കളായ നിങ്ങൾ ലോകോപകാരേഷ്ടയാൽ ഉയന്നേടങ്ങളിൽ പല്ലു മുളപ്പിച്ചു; താനേടങ്ങളിൽ വെള്ളം നിറുത്തി. നിങ്ങൾ വൃശ്ചരൂപന്റെ ഗൃഹത്തിൽ എത്രനേരം ഉറങ്ങാറുണ്ടോ, അത്രനേരം ഇന്നിപ്പോൾ പിന്തുടരുന്നില്ല; 11

നിങ്ങൾ ഉലകത്തെ പുതപ്പിച്ചു പര്യടനം ചെയ്യുമ്പോൾ, ആ മഴയിൽ, നിങ്ങളുടെ അച്ഛന്മാരിരുവരും എവിടെയാണിരിക്കുക? ആർ നിങ്ങളെ കൈപിടിച്ചു നിൽക്കുമോ, അവനെ നിങ്ങൾ നശിപ്പിച്ചുകളയും; ആർ ഉറക്കത്തുപറയുമോ, അവന്റെ നേരേ ആത്തിരമ്പും! 12

ഋക്കളേ, ഉറങ്ങുന്ന നിങ്ങൾ ഇതു ചോദിക്കുവിൻ: 'വൃശ്ചരൂപ, ഞങ്ങളുടെ ഈ ചെമ്പി ആരറിയും?' വാസയിതാവു പറയും: 'വായു അറിയും'. കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, ഇന്നു, നിങ്ങൾ ഈ ലോകത്തിന്റെ മുടൽ നീക്കി. 13

മരുത്തുക്കൾ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നും, ഈ അഗ്നി ഭൂമിയിൽനിന്നും വരും; വായു അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു വരും; വരുണൻ ഒഴുകുന്ന

10. ഋക്കൾ യാഗശാലയിൽ ഋത്വിക്കുകളായിനിന്നു വേലയെടുക്കുന്നു: അച്ഛനമ്മമാർ—യജമാനനും പത്നിയും. മറെറുള്ളതു—പുത്രന്മാരിൽനിന്നും ഇത്തരം പരിചരണമേ മാതാപിതാക്കൾക്കു കിട്ടേണ്ടു.

11. സൂര്യരശ്മിരൂപമായ ഋക്കളോടു പറയുന്നതാണ്, ഇതുമുതൽ നാലുക്കൾ: ഋക്കളേ—സൂര്യരശ്മികളേ. പല്ലു—യവവ്രീഹ്യാദികൾ. വൃശ്ചരൂപൻ—സൂര്യൻ. ഉറങ്ങുക—രാത്രിയിൽ. ഇന്നിപ്പോൾ—പകൽസ്ഥയത്നം. പിന്തുടരുന്നില്ല—ഉത്തരായണത്തിൽ പകൽ കറയും. (?)

12. പുതപ്പിച്ചു—മേലാച്ഛാദിതമാക്കി. പര്യടനം—വർഷണമെന്നർത്ഥം. അച്ഛന്മാർ—സൂര്യപുത്രന്മാർ. കൈപിടിച്ചുനിൽക്കുക—വൃഷ്ടിപ്രതിബന്ധംവരുത്തുക എന്നു ഭാവം. ആത്തിരമ്പും—ഇടി മുഴക്കം.

13. ചോദിക്കുവിൻ—സൂര്യനോട്. ചെമ്പി—വഷണം. ആർ അറിയും—ആർ അറിഞ്ഞു സഹായിക്കും. വാസയിതാവ്—സർവപ്രാണികളെയും വസിക്കുന്നവൻ, സൂര്യൻ. കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ—മഴക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ. ഉറങ്ങുന്ന എന്നതിന്നു, വഷണാർത്ഥം സൂര്യമണ്ഡലത്തിൽ വിശ്രമിക്കുന്ന എന്നാണർത്ഥം.

വെള്ളത്തിൽനിന്നു വരും. അഭ്യുബലരേ, എല്ലാവരും നിങ്ങളിൽ താൽപര്യം കൊള്ളുന്നു!

14

സൂക്തം 162.

ദീർഘഘോഷം ധ്വജം; ത്രിഷ്ടുപ്തം ജഗതിയും ഹനുസ്സം; അശ്വം ദേവത.

ദേവകളിൽനിന്നു ജനിച്ച സഞ്ചരണശീലമായ അശ്വത്തിന്റെ വീര്യങ്ങൾ ഞങ്ങൾ യാഗത്തിൽ വർണ്ണിക്കും; ഇതിൽ മിത്രനോ വരണനോ അര്യമാവോ വായുവോ ഗുരുക്ഷാപായ ഇന്ദ്രനോ മരുത്തരോ ഞങ്ങളെ നിന്ദിക്കരുത്!

1

ചന്തമൊത്ത പൊക്കോപ്പിട്ട കതിരയുടെ മുമ്പിൽനിന്നു യാതൊരു നൈവേദ്യത്തെ എടുത്തു കൊണ്ടുപോകുന്നുവോ; ആ ശോഭനാഗമനവും വിചിത്രവർണ്ണവുമായ ആട് 'മേമേ' വിളിച്ചുകൊണ്ട്, ഇന്ദ്രനും അഗ്നിയും പ്രിയമായ അന്നത്തോടണയുന്നു!

2

ഇതാ, കൊമ്പില്ലാത്ത ആട് ശീഘ്രഗാമിയായ അശ്വത്തോടു കൂടി അഗ്നിയും സർവദേവന്മാർക്കുമായി മുമ്പിൽ ആനയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; ഈ അരുമപ്പെട്ട പുരോധാശത്തെ കതിരയോടുകൂടി തപശ്വാവ് അമരേത്തിനെടുക്കും.

3

ദേവകൾക്കയയ്ക്കേണ്ടുന്ന ഹവിഷ്യാശ്വത്തെ ആളുകൾ കാലേ കാലേ മൂന്നു വലംവെപ്പിക്കും; അപ്പോൾ, അഗ്നിയുടെ ഭാഗമായ അജം, യജ്ഞം ദേവന്മാരെ അറിയിപ്പാൻ മുമ്പേ പോകും!

4

14. 'അഭ്യുബലരേ'—ബലം ഇടിയാത്ത ഗുരുക്കളേ, നിങ്ങൾ വർണ്ണനോ ദൃക്തരാകുമ്പോൾ, നിങ്ങളെ സഹായിപ്പാൻ മരുത്തരും മറ്റും വന്നുണയും.

സൂക്തം 162.

1. ഗുരുക്ഷാപം = മഹാൻ; ഇന്ദ്രപര്യായം.

3. പുരോധാശം—ആട്. തപശ്വാവ്—അഗ്നി. അമരേത്തിനം—ദേവഭോജനത്തിനം.

4. ഹവിഷ്യം = ഹവിര്യോഗ്യം. ആളുകൾ—ഗൃത്വികകൾ. മുമ്പേ പോകും—മുമ്പേ കൊണ്ടു പോകുമെന്നുള്ളതിനാൽ.

ഹോതാവ്, അധര്യ, പ്രതിപ്രസ്ഥാതാവ്, അഗ്നിത്ത്, ഗ്രാ
വസ്തുത്ത്, പ്രശാസ്താവ്, ബ്രഹ്മാവു മുതലായവരേ, നിങ്ങൾ അഴ
കിൽ അലംകൃതവും അതിപ്രിയവുമായ ആ യാഗംകൊണ്ടു നീളെ
നദികളെ നിറയ്ക്കുവിൻ!

5

അശ്വയുപത്തിന്നു മരം വെട്ടുന്നവർ, യുപം ചുമക്കുന്നവർ, യുപ
ത്തിന്നു ചഷായം ഉണ്ടാക്കുന്നവർ, കതിരയെ വേവിക്കാൻ ഒരുക്കം
ചെയ്യുന്നവർ—ഞങ്ങളുടെ ഈ ആളുകൾക്കൊക്കെ കർത്തവ്യബുദ്ധി
വർദ്ധിച്ചുവരുട്ടെ!

6

തക്ക ഫലം സ്വയം വന്നേയട്ടെ—അത് എങ്കിലെത്തിക്കു
ഞ്ഞു: ഈ മുതുകു തഴച്ച മൃഗം ദേവകളുടെ ആശ നിറവേറിക്കൊ
ള്ളും; നന്നായി കെട്ടിയ ഇതിനെ ദേവകളുടെ പുഷ്പിണ്ഡപയോഗി
യ്ക്കുക. മേധാവികളും ഋഷിമാരും അനുഭവിക്കട്ടെ!

7

കതിരയുടെ കഴുത്തുകയർ, കാല്പയർ, ശിരസ്സിൽ കെട്ടിയ
കടിഞ്ഞാൺ, ഇതിന്റെ വായിൽ വെള്ളപ്പെട്ട പല്ലു—നിന്റെ
ഇതൊക്കെയും ദേവന്മാരിലുൾപ്പെടുട്ടെ!

8

ഈച്ച തിന്ന കതിരയുടെ പച്ച മാംസം, കത്തിമേലും മഴവി
ന്മേലും പുരണ്ടത്, വിശസിതാവിന്റെ കൈപ്പടങ്ങളിലും നഖങ്ങ
ളിലും പുരണ്ടത്—നിന്റെ ഇതൊക്കെയും ദേവന്മാരിലുൾപ്പെടുട്ടെ! 9

5. ഹോതാവു മുതലായ ഋത്വിജന്മാർക്കു പായുന്ന: നദികളെ നിറയ്ക്കുവിൻ
—ഇപ്പോൾ പൂരിപ്പിക്കുവിൻ.

6. അശ്വയുപം—കതിരയെ കെട്ടാനുള്ള തൂണു്. ചഷായം—യുപത്തി
ന്മേൽ ഘടിപ്പിക്കുന്ന ഒരുതരം പശുബന്ധനവലയം.

7. അത്—ഫലം, ഫലഭൂതമായ അശ്വം. മുതുകു തഴച്ച—മാംസമുറയായ.
മൃഗം—അശ്വം. പുഷ്പിണ്ഡം—ക്ഷണത്തിന്നു്. മേധാവികൾ—ഋത്വിജന്മാർ.

8. നിന്റെ—അശ്വത്തിന്റെ. ദേവന്മാരിലുൾപ്പെടുട്ടെ—ദേവന്മാരിലെത്ത
ട്ടെ; അഥവാ, ദേവകളായിത്തീരട്ടെ. വിശസിക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ, അശ്വ
ത്തോടു പറയുന്നതു്; യാഗത്തിൽ വിശസിക്കപ്പെട്ട മൃഗം സ്വർഗ്ഗം പുകമെന്നത്രേ,
വിശ്വാസം.

9. വിശസിതാവ് = വിശസിച്ച (അശ്വത്തെ തെക്കിക്കൊന്ന)വൻ.

വയറ്റിലെ അല്പം ദഹിച്ച പല്ലു പുറത്തുവരിക, വേവാത്ത മാംസത്തിന്റെ ഗന്ധം പുറപ്പെടുക—ഇതൊക്കെ വിശസിതാക്കൾ കളയണം; പശുവിന്റെ അവയവം ശരിയ്ക്കു വേവിയ്ക്കണം. 10

നിന്റെ മാംസം വേവിയ്ക്കുമ്പോൾ പുറപ്പെട്ടതോ, വിശസനത്തിൽ ശുദ്ധത്തിന്മേൽ തെറിച്ചതോ ഭൂമിയിൽ പററരുത്, പല്ലുകളിൽ പററരുത്; അതു ഹവിഷ്കാമരായ ദേവകൾക്ക് അർപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ടതായിത്തീരട്ടെ! 11

അശ്വത്തെ വേവിയ്ക്കുന്നതു നോക്കിക്കാണുന്നവർ, 'നല്ല മണം—ഇത്തിരി തരൂ' എന്നപേക്ഷിയ്ക്കുന്നവർ, കുതിരയുടെ ബാക്കി മാംസം ഇരക്കുന്നവർ—ഇവരുടെയൊക്കെ ഒരുമ്പാടു നമ്മെ ചുഴലട്ടെ! 12

മാംസം വേവിയ്ക്കുന്ന ഉരുളിയുടെ മരക്കയിൽ, തിളയെടുത്തു പകരുന്ന പാത്രങ്ങൾ, ആവിയടക്കികൾ, മാംസപാത്രങ്ങളുടെ അടപ്പകൾ, അടയാളവസ്തുക്കൾ, കത്തികൾ എന്നിവ കുതിരയുടെ ചുറ്റും വെണ്ണപ്പെടുന്നു. 13

അശ്വത്തിന്റെ നിൽക്കൽ, കിടക്കൽ, ഉരുളൽ, കാലുകെട്ടൽ, വെള്ളംകുടിയ്ക്കൽ, തീറ്റിനീന്തൽ—നിന്റെ ഇതൊക്കെയും ദേവന്മാരിലുംപ്പെടട്ടെ! 14

നിന്നെ തിര്യ്യിന്റെ പുക ചിനപ്പിയ്ക്കരുത്; ഗന്ധവും തിളക്കവുംമുള്ള ഉരുളി അധികം ചുട്ടുവിയ്ക്കരുത്. ഹോമിയ്ക്കാൻ കൊണ്ടുവന്നു, ഹോമിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങിയ ആ വഷട്കൃതമായ കുതിരയെ ദേവകൾ കൈക്കൊള്ളുന്നു. 15

അശ്വത്തെ ആകെ മൂടിയ തുണി, അണിയിച്ച ഓട്ടുപൊൻ—വെള്ളികൾ, കുതിരയുടെ ശിരോബന്ധനം, കാൽക്കെട്ട്—ഈ പ്രിയവസ്തുക്കൾ ദേവന്മാരിലെത്തിയ്ക്കും! 16

10. വയറ്റിലെ—പചിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അശ്വത്തിന്റെ ഉദരത്തിലെ. ശരിയ്ക്കു—ദേവയോഗ്യമാവണ്ണം.

12. ഇത്തിരി—അല്പം മാംസം. ആളുകൾക്ക് ഇത്ര കൊതിത്തോന്നുമാറുനടക്കട്ടെ, നമ്മുടെ അശ്വഹോമം.

13. അടയാളവസ്തുക്കൾ—കുതിരയുടെ അവയവങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാൻ വെണ്ണപ്പെട്ടവ.

15. വഷട്കൃതം—വഷട്കാരംചെയ്യപ്പെട്ടത്.

നീ തളർന്നുപോയാൽ, പുറത്തുകേറിയവൻ ബലേന ചൂളംവിളിച്ചു നിന്നെ മടമ്പുകൊണ്ടോ ചമ്മട്ടികൊണ്ടോ കത്തിയിട്ടുണ്ടാവുമല്ലോ; നിന്റെ ആ വേദനയൊക്കെ ഞാൻ മന്ത്രംകൊണ്ടു, യാഗത്തിൽ ഹവിസ്സു സ്രവിക്കുകൊണ്ടെന്നുപോലെ തീർത്തുതരാം! 17

ദേവപ്രിയമായ വാജിയുടെ പാർശ്വാസ്ഥികൾ മുപ്പത്തിനാലിലും മഴു ചെല്ലുന്നു: നിങ്ങൾ അശ്വത്തിന്റെ അവയവങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി മുറിയാതെ എടുക്കണം—ഓരോ സന്ധിയും എണ്ണിയിട്ടു വേണം, വിശസിക്കുക. 18

ഈ തിളങ്ങുന്ന കതിരയെ വിശസിക്കുന്നത്, ഋതു എന്ന ഒരു വനാണ്; ഇരുവർ പിടിക്കുന്നു: നിന്റെ ഏതേതവയവം ഞാൻ യഥാകാലം മുറിച്ചെടുക്കുമോ, അതതു പിണ്ഡങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഞാൻ അഗ്നിയിൽ പ്രകടപ്പെട്ട ഹോമിക്കും! 19

ഉയരെപ്പോകുന്ന നിന്നെ അരിമപ്പെട്ട ശരീരം ദുഃഖിപ്പിക്കരുത്. മഴു നിന്റെ അവയവങ്ങളെ ഏറെനേരം നിർത്തരുത്—വിശസനം അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത കൊതിയൻ നിന്റെ അവയവങ്ങളെ വാൾകൊണ്ടു ഏറെക്കുറെ ആക്രമിച്ചു, വെറുതേ തുണ്ടുതുണ്ടാക്കരുത്! 20

തീർച്ചയായും, നീ ഇപ്പോൾ മരിക്കുന്നില്ല, ഹിംസിക്കപ്പെടുന്നില്ല; സുഗമമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ദേവന്മാരുടെ അടുക്കലേയ്ക്കു പോവുകയാണ്, നീ. നിനക്കായി, ഇന്ദ്രന്റെ ഹരികളെയും പുളളിമാനുകളെയും പൂട്ടിക്കഴിഞ്ഞു; സൂര്യന്റെ മുമ്പിലെ കതിര സമീപിക്കുകയായി! 21

17. തീർത്തുതരാം—ശമിപ്പിക്കാം. അവസാനിപ്പിക്കാം.

18. വാജി—അശ്വം.

19. ഋതു—പേർ; നിശ്ശങ്കം വിശസിക്കാൻ പോകുന്നവൻ എന്നു പദാർത്ഥം. നിന്റെ—അശ്വത്തിന്റെ.

20. ഉയരെപ്പോകുന്ന—ദേവലോകത്തെക്കുറിച്ചു ശമിക്കുന്ന. ദുഃഖിപ്പിക്കരുത്—നിനക്കു ശരീരവിധോഗവ്യഥ ഉണ്ടാകരുത്. ഏറെനേരം നിർത്തരുത്—വെട്ടിയെടുക്കൽ വേഗത്തിൽ കഴിയണം.

21. നിനക്കായി—നിന്നെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകാൻ പുളളിമാനകൾ—മരുഭാഹനങ്ങൾ. മുമ്പിലെ—തേരിൽമുമ്പിൽ കെട്ടുന്ന.

അശ്വം നമുക്കു നല്ല ഗോക്കളെയും നല്ല കുതിരകളെയും പുരുഷപ്രജകളെയും വിശ്വപോഷകമായ ധനത്തെയും തരുമാറാക്കട്ടെ; തുയിരറ തുരംഗം നമ്മെ നിഷ്ഠാപരാക്കട്ടെ; ഈ ഹവിഷ്മാൻ നമുക്കു ബലം ഉളവാക്കട്ടെ!

22

സൂക്തം 163.

ദീർഗ്ഘതമസ്സം ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം മന്ത്രസ്സം; അശ്വമേധാശ്വം ദേവത.

അശ്വമേ, നിന്റെ മഹത്തായ ജനം സൂത്രമാകുന്നു; മുന്വേ സൂര്യകൽനിന്നോ ജലത്തിൽനിന്നോ ജനിച്ച നീ, ജനിയ്ക്കുമ്പോൾ ഒലി മുഴക്കിയല്ലോ; നിനക്കു പരന്തിന്റെ ചിരകകളും മാനിന്റെ മുൻകാലുകളുമുണ്ടുതാനും!

1

അഗ്നി കൊടുത്ത കുതിരയെ വായു തേരിനു പൂട്ടി; ഇന്ദ്രൻ ഒന്നാമത് അതിൽ കേറി; സോമൻ ഇതിന്റെ കടിഞ്ഞാൺ പിടിച്ചു. രശ്മികളേ, നിങ്ങളാണല്ലോ, സൂര്യകൽനിന്ന് ഇതിനെ സൃഷ്ടിച്ചത്!

2

അശ്വമേ, നീ അഗ്നിയായ്കുന്നു; നീ ആദിത്യനായ്കുന്നു; നീ ഏതോ ഗോപ്യകർമ്മത്താൽ വായുവാകുന്നു; നീ സോമനോടു ചേർന്നു നില്ക്കുന്നു. നിനക്ക് ആകാശത്തു മൂന്ന് ഉൽപത്തികാരണങ്ങൾ പറയപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു!

3

അശ്വമേ, നിനക്ക് ആകാശത്തു മൂന്നുൽപത്തിസ്ഥാനങ്ങളുണ്ടല്ലോ: ഭൂമിയിലുമുണ്ട്, മൂന്ന്; അന്തരീക്ഷത്തിലുമുണ്ട്, മൂന്ന്. വരണനായ നീതന്നെ ഏനോടു പറയുന്നുമുണ്ട്, നിന്റെ മികച്ച പിറവി ഇന്നയിടത്താണെന്നും!

4

22. തുയിർ = ദേവം. ഈ ഹവിഷ്മാൻ—ഹവിസ്സായിത്തീർന്ന അവയങ്ങളോടുകൂടിയ അശ്വം.

സൂക്തം 163.

1. പരന്തിന്റെയും മാനിന്റെയും ഗതിവേഗമുള്ളവനാണു, നീ

3. മൂന്ന് ഉൽപത്തികാരണങ്ങൾ—രശ്മികൾ, സൂര്യൻ, സ്വർഗ്ഗം. പറയപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു—പഴമകാരാൽ.

4. ഭൂമിയിലുമുണ്ട്, മൂന്ന്—അന്നം, സ്ഥാനം, ബീജം. അന്തരീക്ഷത്തിലുമുണ്ട്. മൂന്ന്—മേഘം, മിന്നൽ, ഇടി. വരണൻ—പാപനിവാരകൻ.

തരംഗമേ, ഇതാ, നിനക്കു നനവെള്ളം; ഇതാ, വന്നുചേർന്നിനക്കു കളമ്പുവെപ്പാൻ സ്ഥലം; യജ്ഞാഹ്മായ നിന്റെ നല്ലൂറ കടിഞ്ഞാണുകൾ ഇവിടെ കാവല്ലാർ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതു ഞാൻ കണ്ടു!

5

നിന്റെ ശരീരം മനസ്സിനും ദൂരത്താണെന്നു ഞാൻ അറിയുന്നു: നീ താഴത്തുനിന്നു, വാനിലൂടെ പായുന്ന സൂര്യകൾ ചെല്ലുന്നു; നിന്റെ തല പൊടിയില്ലാത്ത സുഗമമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ കേറി പറക്കുന്നതു ഞാൻ കാണുന്നുണ്ടു്!

6

നിന്റെ ശ്രേഷ്ഠമായ ആകാരം ഇവിടെ മന്നിടത്തിൽ അന്നത്തെ തേടുന്നതു ഞാൻ കാണുന്നുണ്ടു്: നിന്റെ അടുക്കൽ ഒരു മനുഷ്യൻ ക്ഷേപം കൊണ്ടുവന്നാലപ്പോൾ, നീ ഒരു തീറ്റക്കാരനായിട്ടു്, ആ പല്ലും മറും വിഴുങ്ങുന്നു!

7

അശ്വമേ, രഥം നിന്നെ അനുസരിക്കുന്നു; മനുഷ്യർ അനുസരിക്കുന്നു; ഗോക്കൾ അനുസരിക്കുന്നു; കന്യകമാരുടെ സൗന്ദര്യം അനുസരിയ്ക്കുന്നു. ഗണങ്ങൾ അനുസരിച്ചു നിന്റെ സഖ്യം നേടുന്നു. ദേവന്മാർ നിന്റെ വീര്യം അളക്കുന്നു!

8

ഈ അശ്വത്തിന്റെ തല പൊന്നും, മനോവേഗമുള്ള കാലുകൾ ഇരിമ്പുമാണു്. ഒന്നാമതു് ആരോഹണംചെയ്ത ഇന്ദ്രൻപോലും ഇതിന്റെ താഴെയായിപ്പോയി! ഇതിന്റെ ഹവിസ്സു ക്ഷേപിപ്പാൻ ദേവകളൊക്കെ വന്നെത്തി!

9

തടിച്ച പിൻഭാഗവും മുഴുപ്പുറ നട്ടവും ശൈത്യവും ഗതിവേഗവുമുള്ള ദിവ്യാശ്വങ്ങൾ, ദിവ്യമാഗ്ഗമണത്താൽ, ഹംസങ്ങൾപോലെ അണിനിരന്നു യതിയ്ക്കും!

10

അശ്വമേ, നിന്റെ ശരീരം ലാഘവമേറിയതാണു്; നിന്റെ മനസ്സു, കാറ്റുപോലെ ശീഘ്രഗാമിയുമാണു്. നിന്റെ പടന്നുസ്സന്ധരോമങ്ങൾ കാടുകളിൽ കമനീയമായി പാറുന്നു.

11

5. ഇവിടെ—യാഗശാലയിൽ.

6. മനസ്സിനും ദൂരത്തു്—മനസ്സിനും അനുഗമിക്കുക സാധ്യമല്ല.

8. ഗണങ്ങൾ—അശ്വസമൂഹങ്ങൾ.

10. യതിക്കും—ശീഘ്രഗമനത്തിന്നൊരുപെടും.

ഗമനശീലമായ അശ്വം ദേവകളെ മനസ്സിൽ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു വിശസനസ്ഥലത്തു എത്തിച്ചേരുന്നു. ഇതിന്റെ ബന്ധുവായ ആദിനെ മുന്പേ കൊണ്ടുപോകുന്നു; പിന്നാലെ, മേധാവികളായ സ്ത്രീകളും പോകുന്നു. 12

കുതിര അച്ഛനമ്മമാരെ പ്രാപിപ്പാൻ ഉൽകൃഷ്ടമായ സഹസ്ഥാനത്തെല്ലു പോകയാണ്; നീ ഇപ്പോൾ പരമസന്തോഷത്തോടെ ദേവകളിൽ ചെന്നെത്തുമല്ലോ! ഹവിർദ്വാതാവിന്നു ഞാൻ സമ്പത്തു നേരുന്നു. 13

സൂക്തം 164.

ദീർഗ്ഘതസ്സു പ്രഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം, ജഗതിയും, അനുഷ്ടപ്തം പ്രസ്താവം. പംക്തിയും ചന്ദ്രസ്സും; സുര്യാദികൾ ദേവതകൾ.

ഈ സേവനീയനും പാലയിതാവുമായ ആഹ്വാനാർഹനും, മധ്യമനം സർവ്വവ്യാപിയുമായ ഒരു ഭൂതാവുണ്ടു്; മൂന്നാമനായി, മുതുകിൽ നെയ്യോലുന്ന ഒരു ഭൂതാവും അവിടെയുണ്ടു്. ഇവരിൽ, ഏഴു മക്കളുള്ള പ്രജാധിപനെ ഞാൻ ദർശിക്കുന്നു! 1

ഒരു ചക്രം മാത്രമുള്ള തേരിനു് ഏഴെണ്ണത്തെ പൂട്ടുന്നു; എന്നാൽ, ഒരേ അശ്വം തന്നെയാണു്, ഏഴുപേരുകൾ പൂണ്ടു വലിക്കുന്നതു്. അറുതിയും അഴവുമില്ലാത്തതും മൂന്നു കൂടങ്ങളുള്ളതുമാണു്, ചക്രം: ഭൂവനമെല്ലാം ഇതിനെ അവലംബിച്ചുനില്ക്കുന്നു! 2

ഏഴെണ്ണത്തെ പൂട്ടിയതും, സൂതികളുടെ ഏഴുസ്വരങ്ങൾ വെണ്ണപ്പെട്ടതുമായ ഈ ഏഴുരുതത്തേരിനെ ഏഴുശ്വങ്ങൾ വലിക്കുന്നു; ഏഴുസഹോദരിമാർ അതിൽ ചെന്നുചേരുന്നു! 3

12. ബന്ധു—അശ്വവും ആടും ഇപ്പോൾ ഒരേസ്ഥിതിയിലാണല്ലോ.

13. അച്ഛനമ്മമാർ—സൂര്യനും രശ്മിയും. സഹസ്ഥാനം—സ്വർഗ്ഗം.

സൂക്തം 164.

1. ആഹ്വാനാർഹൻ—ആദിത്യൻ. മധ്യമൻ അന്തരീക്ഷസ്ഥൻ. ഒരു ഭൂതാവു്—വായു. മുതുകിൽ നെയ്യോലുന്ന—അഗ്നി. പ്രജാധിപൻ—സൂര്യൻ. ഏഴു മക്കൾ—സപ്തകിരണങ്ങൾ.

2. ഏഴെണ്ണം—ഏഴുശ്വങ്ങൾ. തേർ—സൂര്യരഥം.

3. ഏഴു സ്വരങ്ങൾ—സപ്തസ്വരങ്ങൾ. ഏഴുരുതത്തേർ—ഏഴു ചക്രങ്ങളുള്ള സൂര്യരഥം. ഏഴു സഹോദരിമാർ—സപ്തരശ്മികൾ.

ഒന്നാമനെ ആർ കണ്ടു? ജനിസ്സാൻപോകുന്ന ശരീരിയെ അശരീരിയാണല്ലോ, ഭരിച്ചിരുന്നത് പൂമിവിരുടേതായ ദേഹം, പ്രാണൻ, രക്തം എന്നിവ ചേർന്ന ആത്മാവ് എവിടെയായിരുന്നു? ഇത് ഒരഭിജ്ഞാനോടു ചോദിപ്പാൻ ആർ പോകും? 4

അപക്വഹൃദയനായ ഞാൻ അറിവില്ലാഞ്ഞു ചോദിക്കുകയാണ്. ദേവന്മാരുടെ ഈ തത്ത്വങ്ങൾ നിഗൂഢങ്ങളാണല്ലോ. സർവ്വനിവാസഭൂതനായ സൂര്യൻ മേധാവികൾ ഏഴു നൂലുകളെ 'ഉടടി'നായി പരത്തിവരുന്നു! 5

അജ്ഞനായ ഞാൻ അഭിജ്ഞരായ ക്രാന്തദർശികളോട്, അറിഞ്ഞുകൊണ്ടല്ല, അറിയാൻവേണ്ടി, ചോദിക്കുകയാണ്: ഈ ആറു ലോകങ്ങളെ ആർ ഉറപ്പിച്ചുവോ, ആ അജ്ഞൻ സ്വരൂപത്തിൽ ഒന്നുള്ളത് എന്താവാം? 6

ഇപ്പോൾ, ഇതറിയുന്നവൻ വേഗത്തിൽ പറഞ്ഞുതരട്ടെ: ഈ സേവനീയനായ സഞ്ചാരിയുടെ സ്വരൂപം നിഗൂഢമായി വർത്തിക്കുകയാണല്ലോ. ഈ തലവന്റെ (ചില) രശ്മികൾ പാൽ ചുരുത്തുന്നു; അതേവഴിയ്ക്കു, ചിലവരൂപം മറച്ചു, വെള്ളം കുടിച്ചുതീർക്കുന്നു! 7

അമ്മ വെള്ളത്തിനായി കർമ്മംകൊണ്ട് അച്ഛനെ സേവിക്കുന്നു: അദ്ദേഹം മുമ്പേതന്നെ സ്നേഹത്താൽ ചേർച്ചകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

4. ഒന്നാമൻ—പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടിയ്ക്കു മുമ്പുള്ളവൻ അശരീരി—പ്രകൃതി, അല്ലെങ്കിൽ മായ. ചോദിപ്പാൻ ആർ പോകും?—പ്രഷ്ഠാപമില്ല, പ്രതിവക്താവുമില്ല എന്നു ഭാവം.

5. മേധാവികൾ—യജമാനന്മാർ. ഉടട്—നെയ്യൻ വിലങ്ങത്തിൽ നൂലിടൽ. ഏഴു നൂലുകൾ—യജ്ഞങ്ങൾ. സൂര്യകലാണല്ലോ, യജ്ഞസ്ഥിതി. മേധാവികൾ യജ്ഞവസ്ത്രങ്ങൾ നെയ്തുകൊണ്ടു എന്നു സാരം.

6. ഏഴാമത്തെ ലോകം—സത്യലോകം—സർവ്വകർമ്മിസാധാരണമല്ലായ്ക്കയാലാണ്, ആറു ലോകങ്ങൾ എന്നു പറഞ്ഞത്. അജ്ഞൻ—ജനനാദിരഹിതനായ ബ്രഹ്മാവ്. ഒന്നുള്ളത്—സത്യലോകം.

7. സഞ്ചാരി—സൂര്യൻ. തലവൻ—സർവ്വാൽകൃഷ്ടനായ സൂര്യൻ. പാൽ ചുരുത്തുന്നു...മഴ പെയ്യുന്നു. രൂപം മറച്ചു.. തേജസ്സുകൊണ്ടു മുടി, തപിപ്പിച്ചു. കുടിച്ചുതീർക്കുന്നു—ഭൂമിയിൽ വർഷിക്കപ്പെട്ട ജലം വറ്റിക്കൊണ്ടു.

8. അമ്മ—ഭൂമി. അച്ഛൻ—സൂര്യൻ. കർമ്മം—യാഗാദി. ചേർച്ചകൊണ്ടിരിക്കുന്നു—വൃഷ്ടിജലം നല്ലിയിരിക്കുന്നു: ഇല്ലെങ്കിൽ, ഭൂമിയ്ക്കു കർമ്മം സാധ്യമല്ല

ആ ഗർഭകോക്ഷിണി, രസത്തെ വയറിൽ വഹിച്ചു, തുലോം പിളർത്തപ്പെടുന്നു. അങ്ങനെ അന്നം കിട്ടുന്നവർ അടുത്തു പരസ്പരം സംസാരിയ്ക്കുന്നു!

8

അമ്മ മിടക്കത്തിയുടെ കാര്യത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടു: മേഘപംക്തി ഗർഭം ധരിച്ചു; മുപ്പർ ഒത്തൊരുമിച്ചപ്പോൾ, കുട്ടി കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. ക്രമേണ ഭ്രമി വിവിധരൂപയായി കാണപ്പെട്ടു!

9

ഒരുവൻ മൂന്നമ്മമാരെയും മൂന്നച്ഛന്മാരെയും ഭരിച്ചുകൊണ്ടു നീണ്ടുനിവൻ നില്ക്കുന്നു; അവന്നു വാട്ടം വരലില്ല. അവന്റെ എല്ലാം അറിയുന്ന, എല്ലാടത്തും വ്യാപിതമാക്കിയ ശബ്ദത്തെപ്പറ്റി, വാനിൽ മുകളിൽ ഗുഡസല്ലാപം നടക്കുന്നു!

10

പന്തിരണ്ടു ഏർക്കാലുകളുള്ളതും പഴക്കം വരാത്തതുമായ സത്യസ്വരൂപന്റെ തേർച്ചകൂടി വാനിനെ ചുറ്റിനടക്കുന്നു. അഗ്നേ, അതിൽ എഴുന്നേറ്റിറുപത് ആൺ-പെൺമക്കൾ കടികൊള്ളുന്നുണ്ട്!

11

അഞ്ചു കാലുകളും പന്തിരണ്ടാകൃതികളുമുള്ള ആ പ്രീതികരവും രക്ഷകവുമായ ചക്രം വാനിന്റെ മറേറപ്പകുതിയിലത്രേ, വെണ്ണപ്പെ

ല്ലോ. രസം - ജലം. പിളർത്തപ്പെടുന്നു—കൃഷിക്കാരുടെ കലപ്പുകളാൽ. അങ്ങനെ—വിരിച്ചു നെല്ലും മറ്റും വിളഞ്ഞു അന്നം കിട്ടുന്നവർ അടുത്തു പരസ്പരം, 'സസ്യങ്ങൾ വഴിപോലെ വളൻ' എന്നു സംസാരിയ്ക്കുന്നു(സന്തോഷിയ്ക്കുന്നു).

9. അമ്മ—ഭോഗം. മിടക്കത്തി—അഭിഷ്ഠപുരണനിപുണയായ ഭ്രമി. കാര്യത്തിൽ—വർഷണത്തിൽ. ഗർഭം—ജലം. മുപ്പർ—യജ്ഞവും സൂര്യശക്തിയും വായുവും. കുട്ടി കരഞ്ഞുതുടങ്ങി—പെറ്റുവീണ ശിശു (വർഷജലം) ശബ്ദിച്ചു തുടങ്ങി. വിവിധരൂപ—സസ്യാദികൾമൂലം നാനാരൂപിണി.

10. ഒരുവൻ—കാലം. മൂന്നമ്മമാർ—ത്രിലോകം. മൂന്നച്ഛന്മാർ—അഗ്നിയും വായുവും സൂര്യനും. നീണ്ടുനിവൻ—ഭൂതദേവതഭീഷ്ടദാതാ. ശബ്ദം—ഗർജ്ജനം. സല്ലാപം—ഭേദന്മാർ തമ്മിൽ.

11. സത്യസ്വരൂപൻ—ആദിത്യൻ. പന്തിരണ്ടു കാലകൾ—മേഘാദിരാശികൾ. എഴുന്നേറ്റിറുപത് ആൺ-പെൺമക്കൾ—മുന്തററുപതു പകലുകളും, മുന്തററുപതു രാത്രികളും.

12. അഞ്ചു കാലകൾ—അഞ്ചു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ: ഹേമന്തശിശിരങ്ങൾക്ക് ഏകത്വം കല്പിച്ചാണ്, ഗുരുസംഖ്യ അഞ്ചാക്കിയത്, പന്തിരണ്ടാകൃതികൾ—പന്തി

ട്ടിരിയ്ക്കുന്നത്. ഇതാ, മറ്റു ചിലർ പറയുന്നു: ഏഴു ചക്രവും ആറേ കാലമുള്ള രഥത്തിലാണ്, ആഭിത്യൻ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. 12

അഞ്ചേർക്കാലുകളോടുകൂടി തിരിയുന്ന ആ ചക്രത്തിൽ നില്ക്കുന്നു, ഭുവനങ്ങളെല്ലാം: എത്ര ഭാരമുണ്ടായാലും, അതിന്റെ അച്ചുതണ്ട് ഒടിയില്ല; കൂടവും പൊളിയാതെ, എന്നെന്നും ഒരേ വടിവിലിരിക്കും! 13

മാറ്റംവരാത്ത ഉരുച്ചുറോടുകൂടിയ ആ പഴക്കംപറയാത്ത ചക്രം തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു: അതിന്റെ പൊങ്ങിയ നുകത്തിന്മേൽ പത്തുപേർ പണിയെടുക്കുന്നു. സൂര്യന്റെ മണ്ഡലം വൃഷ്ടിജലത്താൽ ആവൃതമായിട്ട് അതികലഞ്ഞുന്നു: ആ മണ്ഡലത്തിലത്രേ, ഭുവനങ്ങളൊക്കെ പാർപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. 14

ഒന്നിച്ചു പിറന്നവയിൽ ഏഴാമത്തെത് ഏകജാതമാണെന്നും, ഈ ആറ് ഋതുക്കൾ ദേവജാതങ്ങളാണെന്നും പറയുന്നു. പ്രിയങ്ങളായ അവതങ്ങൾസ്ഥാനങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു, വിവിധരൂപങ്ങൾ പൂണ്ടു, ലോകവ്യവഹാരത്തിനായി ചേർന്നിരിക്കുന്നു. 15

'എന്റെ രശ്മികൾ സതീകളായ സ്രീകളാണ് പോൽ; അവയെത്തന്നെ പുരുഷന്മാരെന്നും പറയുന്നു. ഇതു കണ്ണുള്ളവൻ കാണും; കരുടൻ അറിയില്ല. യാതൊരു പുത്രൻ ക്രാന്തദർശിയോ, അവനെ ഇതറിയുള്ള; അറിഞ്ഞവനാകട്ടേ, അച്ഛനും അച്ഛനായിത്തീരുന്നു!' 16

പയ്യം കട്ടിയെ താഴത്തു മുൻകാലുകൾകൊണ്ടും മീതേ പിൻകാലുകൾകൊണ്ടും എടുത്തു മുകളിലേയ്ക്കു പോയി: അവൾ എവിടെ, ആ

രണ്ടു മാസങ്ങൾ. വാനിന്റെ മറ്റൊപ്പകുതി—അന്തരീക്ഷം. ഏഴു ചക്രം—സപ്ത രശ്മികൾ. ആറേർക്കാലുകൾ—ആറ് ഋതുക്കൾ.

13. അഞ്ചേർക്കാലുകൾ—അഞ്ച് ഋതുക്കൾ.

14. പത്തുപേർ—ഇന്ദ്രാദി ലോകപാലന്മാർ അഞ്ച്, നിഷാദരും നാലു ജാതിയുടേടി അഞ്ച്.

15. ഏഴാമത്തെത്—ഏഴാമത്തെ ഋതു. ഏകജാതം—അധിമാസമാകുന്ന ഒന്നിൽനിന്നു ജനിച്ചത്. ആറ് ഋതുക്കളും അധിമാസത്തുവും കൂടി ഏഴ് ഋതുക്കൾ. ദേവജാതങ്ങൾ—ദേവ (സൂര്യ) നിൽനിന്നു ജനിച്ചവ പറയുന്നു—കാലജന്മർ. അവ—ആറ് ഋതുക്കൾ.

16. സൂര്യവാക്യം: കരുടൻ—അജ്ഞൻ. അച്ഛനും അച്ഛൻ—അച്ഛന്റെയും ഗുരു; അച്ഛനെക്കാൾ അഭിജ്ഞൻ.

രിൽ ചെന്നെത്തി? പകുതി വഴിയിൽനിന്നു തിരിച്ചുപോന്നുവോ? എവിടെ പെറ്റു? പൈതൃകത്തിലല്ല! 17

താഴേ ഇരിക്കുന്ന ഇതിന്റെ അപ്പനെ മീതേ ഇരിക്കുന്നവനോ ടൂട്ടിയും, മീതേ ഇരിക്കുന്ന അപ്പനെ താഴേ ഇരിക്കുന്നവനോ ടൂട്ടിയും ആർ അറിഞ്ഞു, ക്രാന്തദർശിത്വം വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ആരുള്ള, ഇവിടെ പറഞ്ഞുതരാൻ? എന്തിൽനിന്നുണ്ടാവും, ദേവവിഷയക മനസ്സു? 18

എവ താഴത്തെക്കിറങ്ങുമോ, അവയെത്തന്നെ മുകളിലെക്കു കേറിയവ എന്നു പറയുന്നു; മുകളിലെക്കു കേറിയവയെ താഴത്തെക്കിറങ്ങിയവ എന്നും പറയുന്നു. സോമ, അങ്ങയുടെയും സൂര്യന്റെയും പര്യടനങ്ങൾ, ധൂര്യങ്ങളെന്നപോലെ ലോകങ്ങളെ കൊണ്ടു നടക്കുന്നു! 19

ഒരേതരം ചേർച്ച, ഒരേതരം ചേപ്പു—ഇങ്ങനെയുള്ള രണ്ടു പക്ഷികൾ ഒരേ വൃക്ഷത്തിൽ പാർക്കുന്നു; അവയിൽ ഒന്നു സ്വാദുററ പഴം തിന്നുന്നു; മററതു് ഒന്നും തിന്നാതെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു! 20

രശ്മികൾ സഭാ അമൃതഭാഗമെടുത്തു് അറിവോടേ ആരിലണക്കുന്നുവോ; ഭൂവനത്തിന്റെയെല്ലാം സ്വാമിയും രക്ഷകനും ആരോ; ആ ധീരൻ അപകുപനായ എന്നെ ഇതിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. 21

വെള്ളം കടിക്കുന്ന സുപണ്ണങ്ങൾ യാതൊരു വൃക്ഷത്തിൽ വിശ്രമിക്കുകയും, വിശ്രമത്തിൽ വെളിച്ചത്തെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുകയും

17. പയ്യു്—ആഹ്വതി. കുട്ടി—അഗ്നി. മുകളിലെക്കു്—സൂര്യകലെയ്ക്കു്. ആരിൽ ചെന്നെത്തി—സൂര്യനെ പ്രാപിച്ചു എന്നർത്ഥം. പെറ്റു—ഫലം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നു.

18. ഇതിന്റെ (ഈ ലോകത്തിന്റെ) അപ്പൻ—അഗ്നി. മീതേ ഇരിക്കുന്ന അപ്പൻ—സൂര്യൻ. അറിഞ്ഞവനും, ദേവവിഷയകമനസ്സും—രണ്ടും—അതിദുർല്ലഭമെന്നു സാരം.

19. എവ—സൂര്യസോമരശ്മികൾ. ധൂര്യങ്ങളെന്നപോലെ—അശ്വാദികൾ ശക്താദികളെ എന്നപോലെ.

20. രണ്ടു പക്ഷികൾ—ജീവാത്മാവും പരമാത്മാവും. വൃക്ഷം—ശരീരം. ഒന്നു്—ജീവാത്മാവു്. പഴം—കർമ്മഫലം. തിന്നുന്നു—അനുഭവിക്കുന്നു. മററതു്—പരമാത്മാവു്. ഒന്നും തിന്നാതെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു—കർമ്മബന്ധമില്ലാതെ, ജഗത്തിനെ സാക്ഷിത്വേന വീക്ഷിക്കുന്നു.

21. അമൃതഭാഗം—ഉദകാംശം. അറിവു്—കർത്തവ്യബോധം. ആ ധീരൻ—സൂര്യൻ. ഇതിൽ—ഈ ശരീരത്തിൽ.

ചെയ്യുന്നുവോ, അതിന്റെ സ്വാഭാദാർഢ്യം സർവ്വോത്തമമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു; ആ പാലകനെ അറിയാത്തവൻ അതു കിട്ടുകയില്ല! 22

ഗായത്രത്തിൽ ഗായത്രം വെണ്ണപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു എന്നതും ത്രൈഷ്ടുതത്തിൽനിന്നു ത്രൈഷ്ടുതം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു എന്നതും, അഥവാ ജഗത്തിൽ ജഗൽപദം വെണ്ണപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു എന്നതും എവർ അറിയുന്നുവോ, അവർക്കു അമൃതത്വം കൈവരികയുള്ളൂ! 23

ഗായത്രംകൊണ്ടു മന്ത്രവും, മന്ത്രംകൊണ്ടു സാമവും, ത്രിഷ്ടുപ്തംകൊണ്ടു സൂക്തവും, രണ്ടോ നാലോ പാദങ്ങളോടുകൂടിയ സൂക്തംകൊണ്ടു അനുവാകവും കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു; അക്ഷരംകൊണ്ടു തന്നെയാണു്, ഏഴു ഛന്ദസ്സുകളെ കണക്കാക്കുന്നതു്. 24

ജഗതികൊണ്ടു് ആകാശത്തു സൂര്യനെ സ്ഥാപിച്ചു; രഥന്തരത്തിൽ സൂര്യനെ നോക്കിക്കണ്ടു. ഗായത്രത്തിന്നു മൂന്നത്രം, വലിയ വിഭാഗങ്ങൾ; അതു ബലംകൊണ്ടും മഹിമകൊണ്ടും മീതേനില്ലെന്നു! 25

ഏകീകൃതത്തിൽ കറക്കാവുന്ന ഈ പയ്യിനെ ഞാൻ വിളിക്കാം; ഇവളെ കൈതരച്ചക്കമുള്ള കറവുകാരൻ കറന്നുകൊള്ളും. നമ്മുടെ മികച്ച സവത്തിന്നു സവിതാവു് അനുജനെ തന്നരുളട്ടെ: വേനൽ മുഴുത്തിരിയ്ക്കുന്നു: അതുകൊണ്ടാണു് ഞാൻ പറഞ്ഞതു്. 26

22. വെള്ളം കടിയ്ക്കുന്ന—ഭൂമിയിൽനിന്നു ജലമെടുക്കുന്ന. സുപർണ്ണങ്ങൾ—പക്ഷികൾ, രശ്മികൾ. വൃക്ഷം—സൂര്യൻ. വിശ്രമിയ്ക്കുക—രാത്രിയിൽ. വെളിച്ചത്തെ—പകൽ. അറിയാത്തവൻ—ഉപാസിയ്ക്കാത്തവൻ. അതു—പഴം.

23. ഗായത്രത്തിൽ—ഭൂസ്ഥാനത്തു്. ഗായത്രം—അഗ്നിസ്ഥാനം. ത്രൈഷ്ടുതത്തിൽനിന്നു്—അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു്. ത്രൈഷ്ടുതം—വായു. നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു—ദേവന്മാരാൽ. ജഗത്തിൽ—ഭൂതലിൽ. ജഗൽപദം—സൂര്യസ്ഥാനം. അമൃതത്വം=മരണരാഹിത്യം.

24. ഗായത്രം—ഗായത്രീച്ഛന്ദസ്സു്. കണക്കാക്കുന്നതു്—പാദത്തിൽ ഏകദേശമുള്ള ഗായത്രീ, പതിനൊന്നക്ഷരമുള്ള ത്രിഷ്ടുപ്തം, പതിരണ്ടക്ഷരമുള്ള ജഗതി, ഇത്യദി.

25. ജഗതി—ജഗതീച്ഛന്ദസ്സിലുള്ള സാമം. രഥന്തരം—ഏതെന്നാമകമായ സാമം. സ്ഥാപിച്ചു, നോക്കിക്കണ്ടു എന്നിവയുടെ കർത്താദം ബ്രഹ്മാവെന്നാണു്. ഗായത്രത്തിന്നു്—ഗായത്രീച്ഛന്ദസ്സിലുള്ള സാമത്തിന്നു്. വിഭാഗങ്ങൾ—പാദങ്ങൾ. അതു(ഗായത്രീ) ചെറുതെങ്കിലും മികച്ചനില്ലെന്നു.

26. കറവുകാരൻ—അധാര്യ. സവം—യാഗം. സവിതാവു്—സർവ്വേശ്വരൻ.

കുതിയെ സ്നേഹിക്കുന്ന ആ ധനവതി ഉമ്പയിട്ടുകൊണ്ടു വന്നെത്തി; അവധിയായ ഇവൾ അശ്വകൾക്കായി പാൽ ചുരത്തട്ടെ; അവൾ മഹത്തായ സൗഭാഗ്യത്തിനായി വർദ്ധിപ്പതാക! 27

പയ്യ കണ്ണടച്ച കുതിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ശബ്ദിക്കുന്നു—നിറുക നക്കിത്തുടയ്ക്കാനായി ഉമ്പയിടുന്നു; പാലൊലിക്കുന്ന കിറികൊതിച്ചു നിലവിളിക്കുന്നു; പാൽ ധാരാളം കുടിപ്പിക്കുന്നു. 28

ഇതാ, കുതി പതുക്കെ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു ചുറ്റും നടന്നപ്പോൾ, തൊഴുത്തിൽ നില്ക്കുന്ന പയ്യ് ചെച്ചു പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു; അവൾ ചേപ്പുകൾക്കൊണ്ടു മനുഷ്യനെ താഴ്ക്കുന്നു—മിന്നൽപോലായിത്തീർന്നു രൂപം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു! 29

ജീവനുള്ളപ്പോൾ, ദേഹം തിടുക്കത്തോടെ ചേപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും; പിന്നീട്, അനക്കമേ ഇല്ലാതെ ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ കിടക്കും. എന്നാൽ, മരിച്ചവന്റെ ജീവൻ—മരണമുള്ള ദേഹത്തോടൊപ്പം ജനിച്ച ജീവൻ—സ്വധകൾക്കൊണ്ടു മരണരഹിതനായി വർത്തിക്കുന്നു. 30

ഇരിപ്പില്ലാതെ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ വരികയും പോവുകയും ചെയ്യുന്ന പാലകൻ എനിക്കു കാണായിവരേണമേ; അവിടുന്നു കൂടെ നടക്കുന്നവയും ചൂഴ്ന്ന നടക്കുന്നവയുമായ പ്രഭുക്കളെ ഉടുത്തുകൊണ്ടു, ഭുവനങ്ങളിൽ പര്യടനംചെയ്യുന്നു! 31

ആർ ഇതുണ്ടാക്കുന്നുവോ, അവൻ ഇതറിയുന്നില്ല. കണ്ടവനു തന്നെയും ഇതു മറവിലായിരിക്കും. അവൻ മാതാവിന്റെ യോനിക്കു

27. ആ ധനവതി—പാലാകുന്ന ധനമുള്ള പയ്യ്. അവധ്യം=കൊന്നുകൂടാത്തവൾ.

28. കൊതിച്ചു—കുതിയുടെ കിറികൊതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായിത്തീരണമെന്നിച്ഛിച്ചു.

29. ചേപ്പുകൾക്കൊണ്ടു മനുഷ്യനെ താഴ്ക്കുന്നു—മനുഷ്യനെക്കാളേറെ പുത്രവാത്സല്യം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. മിന്നൽപോലായിത്തീർന്നു—ഇളകിപ്പിടത്തു. രൂപം—പുത്രവാത്സല്യാധികൃത്തിന്റെ സ്വരൂപം.

30. പിന്നീട്—ജീവൻ പോയാൽ. സ്വധ—പുത്രനാൽ അപ്പിയില്ലപ്പെടുന്നു, പിണ്ഡം.

31. മാർഗ്ഗങ്ങൾ—അന്തരീക്ഷപഥങ്ങൾ. പാലകൻ—സൂര്യൻ.

ഉളിൽ പരിവേഷിതനായി വളരെത്തവണ ജനിച്ചു, നിരൂതിയന്നു വേിയ്ക്കുന്നു! 32

ഭൗമരസത്തെ വഹിയ്ക്കുന്ന ആകാശം എനിയ്ക്കു് അച്ഛനാകുന്നു—ഉൽപാദകനാകുന്നു, ബന്ധുവാകുന്നു; ഈ മഹതിയായ പൃഥ്വി എനിയ്ക്കു് മയയാകുന്നു. ഈ ഉയർന്ന ഉപഭോഗഭൂമികളുടെ ഇടയിൽ വർത്തിക്കുന്ന പിതാവു ഹിതാവിൽ ഗർഭാധാനം ചെയ്യുന്നു! 33

‘പൃഥ്വിയിലൂടെ അങ്ങേ അററം ഞാൻ അങ്ങയോടു ചോദിയ്ക്കുന്നു. ഭവനത്തിന്റെ മുരട് എവിടെയെന്നു ഞാൻ ചോദിയ്ക്കുന്നു. വൃഷാദ്ധായ അശ്വത്തിന്റെ രേതസ്സു ഞാൻ അങ്ങയോടു ചോദിയ്ക്കുന്നു. വാക്കിന്റെ പരമസ്ഥാനം ഞാൻ ചോദിയ്ക്കുന്നു.’ 34

‘ഈ വേദിയാകുന്നു, പൃഥ്വിയിലൂടെ അങ്ങേ അററം. ഈ യജ്ഞമാകുന്നു, ഭവനത്തിന്റെ മുരട്. ഈ സോമമാകുന്നു, വൃഷാദ്ധായ അശ്വത്തിന്റെ രേതസ്സ്. ഈ ബ്രഹ്മാവാകുന്നു, വാക്കിന്റെ പരമസ്ഥാനം.’ 35

ഏഴർദ്ധഗർഭങ്ങൾ—ഭവനത്തിന്റെ രേതസ്സ്—വിഷ്ണുവിന്റെ വിശ്വധാരണത്തിൽ ഒരു പക്ഷ വഹിയ്ക്കുന്നു: അവ പ്രജ്ഞകൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടും വിശ്വത്തെ വ്യാപിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; അതിനാൽ അവ ബുദ്ധിയുക്തങ്ങളും വ്യാപനശീലങ്ങളുംതന്നെ! 36

ഇതു ഞാൻതന്നെ എങ്കിലും ഞാൻ തിരിച്ചറിയുന്നില്ല: ഞാൻ വെളിവില്ലാതെ മനസ്സാൽ ബദ്ധനായി കഴിഞ്ഞുകൂടുകയാണ്.

32. ഇതു്—ഗർഭം. ഇതു്—ഇതിന്റെ തത്ത്വം. കണ്ടവൻ—പതിയുടെ വയർ വലുതാവുന്നതു കണ്ടവൻ. ഇതു —ഗർഭതത്ത്വം. പരിവേഷിതനായി—ഉല്പാദകനായുള്ളിൽ ചുറ്റപ്പെട്ടു്. നിരൂതി—നിരൂതി എന്ന തീവ്രഭാവം.

33. പിതാവ്—അന്തരീക്ഷം, അഭേദകല്പനയാ സൂര്യൻ. ഹിതാവ്—ഭൂമി. ഗർഭാധാനംചെയ്യുന്നു—വർഷജലം ഉറക്കൊള്ളിയ്ക്കുന്നു.

34. അങ്ങയോട്—യജമാനനോട്. വൃഷാദ്ധായ അശ്വം—ആദിത്യൻ. രേതസ്സ്—ഉൽപാദകവസ്തു.

35. യജമാനന്റെ മറുപടി :

36. ഏഴർദ്ധഗർഭങ്ങൾ—സംവത്സരാർദ്ധത്തിൽ ഗർഭം (വൃഷ്ടിജലം) ധരിക്കുന്ന സപ്തരശ്മികൾ. വിഷ്ണു—ആദിത്യൻ.

ബ്രഹ്മത്തിന്റെ പ്രഥമോന്മേഷം എന്നിലണയുന്നതെപ്പൊഴോ, അപ്പൊഴേ എന്നിട്ട് ഈ വാക്കിന്റെ സാരാംശം അനുഭവപ്പെട്ടു. 37

മരണമില്ലാത്തതു മരണമുള്ളതിനോടൊന്നിച്ചുനിന്ന്, അന്നത്താൽ നിലനിർത്തപ്പെട്ടു, കീഴ്പോട്ടും മേലോട്ടും പോകുന്നു. അവ രണ്ടും സർവദാ സഹവസിക്കുന്നു; സർവത്ര ഗമിക്കുന്നു—സർവ്വത്ര സഞ്ചരിക്കുന്നു. അവയിൽ ഒന്നിനെയേ കാണുന്നുള്ളൂ; മററതിനെ കാണുന്നില്ല! 38

ഋക്കിന്റെ അക്ഷരത്തിൽ—നിരതിശയവും ആകാശതുല്യവുമായ ബ്രഹ്മത്തിൽ—എല്ലാദേവകളും കുടികൊള്ളുന്നു. ഇതറിയാത്തവൻ ഋക്കുകൊണ്ട് എന്തുചെയ്യും? ഇത് എവരറിയുന്നുവോ, അവർ മാത്രം വഴിപോലെ വർത്തിക്കുന്നു! 39

പയ്യേ, നീ നല്ല പല്ലുതിന്നു ധനവതിയായിബ്ബേവിക്കുക; അതോടേ ഞങ്ങളും ധനവാന്മാരാകുമല്ലോ! നീ എന്നും പല്ലു തിന്നുക; എങ്ങും മേഞ്ഞു ശുദ്ധജലവും കുടിയ്ക്കുക. 40

ഒന്നും രണ്ടും നാലും എട്ടും ഒമ്പതും അധിഷ്ഠാനങ്ങളോടും ആയിരമായിരം അക്ഷരങ്ങളോടുംകൂടിയ വാക്കു ജലത്തെ സംഭരിച്ചുകൊണ്ട്, ഉൽകൃഷ്ടമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു! 41

37. ഇത്—ഈ പ്രപഞ്ചം. മനസ്സാൽ—ബഹിർമ്മുഖമായ ചേതസ്സിനാൽ. 'പ്രപഞ്ചം, ഞാൻതന്നെ' എന്ന വാക്കിന്റെ സാരം അനുഭവപ്പെടണമെങ്കിൽ, പരമജ്ഞാനമുദിക്കുന്നു; ശാസ്ത്രജ്ഞാനംമാത്രം പോരാ.

38. മരണമില്ലാത്തത്, ആത്മാവ്; മരണമുള്ളതു, ശരീരം. അശുഭകർമ്മങ്ങളാൽ കീഴ്പോട്ടും, ശുഭകർമ്മങ്ങളാൽ മേലോട്ടും പോകുന്നു. അവ രണ്ടും—ആത്മാവും ശരീരവും. ഒന്ന്—ശരീരം. മററത്—ആത്മാവ്. ആത്മജ്ഞാനം ദുഷ്ടാപതനെ എന്നു ഭാവം.

39. ഋക്കിന്റെ—ഋഗാദിവേദങ്ങളുടെ. എന്തുചെയ്യും?—ഋക്ക് ഉരുവിടുന്നതുകൊണ്ട് ഒരു ഫലവും നേടില്ല. വഴിപോലെ വർത്തിക്കുന്നു—അവരുടെ ജീവിതമേ സുജീവിതമാകയുള്ളൂ.

40. ധനവതി—ക്ഷീരമാകുന്ന ധനം ധാരാളമുള്ളവരും.

41. ഒന്ന്—വായു, രണ്ട്—മേഘവും അന്തരീക്ഷവും. നാല്—ദിക്കുകൾ. എട്ട്—ദിഗ്വിദിക്കുകൾ. ഒമ്പത്—ദിഗ്വിദിക്കുകളും ആദിത്യരും. അക്ഷരങ്ങൾ—ജലങ്ങൾ. വാക്ക്—മേഘമാല.

അതിൽനിന്നു മോലങ്ങൾ ധാരാളം വഷിയില്ലന്നു: അതുകൊണ്ടു ദിക്കുകൾ നാലും ഉയിർക്കൊള്ളുന്നു. ആ ജലം സസ്യാദിയെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നു; വിശ്വം അതിനെ ഉപജീവിക്കുന്നു! 42

ഒരു വരടിപ്പുക ഒട്ടകലത്തു ഞാൻ കണ്ടു; ആ കെട്ടപുക വ്യാപിച്ചിരുന്നതിനാൽ (അഗ്നിയെ) പിന്നീടേ കണ്ടുള്ളു. ഫലപ്രദമായ സോമം വിദഗ്ദ്ധന്മാർ ഒരുക്കിയിരുന്നു; ആ ധർമ്മങ്ങൾ ഒന്നാമത്തവയായിത്തീർന്നു! 43

മൂന്നു തേജസ്വികൾ ഋതുക്കളിൽ ഭൂമിയെ നാനാഭാവമാക്കുന്നു. അവരിൽ ഒരുവൻ ആണ്ടിലൊരിക്കൽ വെട്ടിക്കളയുന്നു; ഒരുവൻ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ലോകത്തെ നോക്കിപ്പോരുന്നു; ഒരുവന്റെ ഗതിയേ കാണൂ, രൂപം കാണില്ല! 44

വാക്കിന്നു നാലു വിഭാഗങ്ങൾ ഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു: അവ ബ്രഹ്മജ്ഞരായ മനീഷികളേ അറിയൂ. മൂന്നെണ്ണം ഗുഹയിൽ വെക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്; അങ്ങിപ്പ. വാക്കിന്റെ നാലാമത്തെ വിഭാഗമത്രേ, മനുഷ്യർ ഉച്ചരിക്കുന്നത്. 45

ആദിത്യനെ ഇരുന്നെന്നും മിത്രനെനും വരണനെനും അഗ്നിയെന്നും പറയുന്നു; വാനത്തു വടിവിൽ പറക്കുന്ന ഗരുഡനും, അദ്ദേഹംതന്നെ. മേധാവികൾ ഒന്നിനെ പലതാക്കിപ്പറയുകയാണ്: വൈദ്യുതാഗ്നി, യമൻ, വായു എന്നിവരും, അദ്ദേഹമത്രേ! 46

കറുത്ത മോലങ്ങളിൽ വെള്ളം നിറച്ചുകൊണ്ടു, രസഹാരികളായ രശ്മികൾ സൂര്യകലെയ്ക്കു ഉൽപതിക്കുന്നു; അവ ജലത്തിന്റെ

42. അതിനെ—സസ്യാദിയെ.

43. വരടി—കത്തിപ്പാൻ ഉണ്ടാക്കിയ ചാണകവരടി. ധർമ്മങ്ങൾ—അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ. ഒന്നാമത്തവ—മികച്ചവ.

44. മൂന്നു തേജസ്വികൾ—അഗ്നിയും സൂര്യനും വായുവും. ഒരുവൻ—അഗ്നി. വെട്ടിക്കളയുന്നു—ഭൂമിയുടെ കേശങ്ങളായ വനസസ്യാദികളെ ചുട്ടെറിയുന്നു. ഒരുവൻ—സൂര്യൻ. കർമ്മങ്ങൾ—പ്രകാശം-വൃഷ്ടയാദികൾ. നോക്കിപ്പോരുന്നു—ഭരിക്കുന്നു എന്നു സാരം. ഒരുവന്റെ—വായുവിന്റെ.

45. നാലുവിഭാഗങ്ങൾ—പരാ, പശ്യന്തി, മധ്യമ, വൈവരി എന്നു വാക്കിനെ നാലാക്കി വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നു. നാലാമത്തേതായ വൈവരിയാണ്, മനുഷ്യർ ഉച്ചരിക്കുന്നത്; മറ്റു മൂന്നും ദുർജ്ഞേയമാകുന്നു.

ഇരിപ്പിടത്തിൽനിന്നു വീണ്ടും കീഴ്പ്പോട്ടു പോരുന്നു. അതോടേ, ഭൂമി വെള്ളംകൊണ്ടു തുലോം കുതിരുന്നു. 47

ഒരു ചക്രത്തിന്നു പന്തിരണ്ടു് അഴികൾ; മൂന്നു കൂടപ്പലകകൾ. അതു് ആരറിയും? അതിന്മേൽ ഇളകിയിളകിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന മൂന്നുററുപതെണ്ണം, കുറുകൾപോലെ ഘടിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു! 48

സരസ്വതി, ഭവതിയുടെ യാതൊരുവയവം സുഖത്തെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കുന്നുവോ; ഭവതി യാതൊന്നുകൊണ്ടു വരണീയങ്ങളെല്ലാം വളർത്തുന്നുവോ; യാതൊന്നു രത്നങ്ങളെ ധരിയ്ക്കുന്നുവോ; യാതൊന്നു ധനങ്ങളെ നേടുന്നുവോ; യാതൊന്നു നല്ല ഭാനത്തെ ചെയ്യുന്നുവോ; ആ സ്കന്ദം ഇവിടെ നുകരമാറാക്കിയാലും! 49

ദേവന്മാർ യജ്ഞംകൊണ്ടു യജനീയനെ പൂജിച്ചു; ആ ധർമ്മങ്ങൾ ഒന്നാമത്തവയായിത്തീർന്നു. അവർ മഹിമയാൽ, പണ്ടേത്തെ സാധുദേവന്മാർ മേവുന്ന സ്വർഗ്ഗം പ്രാപിച്ചു! 50

ഈ ജലം ഒരേ മട്ടിൽ, ചില നാളുകൾകൊണ്ടു പൊങ്ങുന്നു; കീഴ്പ്പോട്ടും പോരുന്നു; മേഘങ്ങൾ മന്നിനെ കുളിർപ്പിയ്ക്കുന്നു; അഗ്നികൾ വിണ്ണിനെ കുളിർപ്പിയ്ക്കുന്നു! 51

വാനിൽ ചരിയ്ക്കുന്ന വമ്പിച്ച ഗരുഡനും, ജലങ്ങളുടെ ഗർഭവും, സസ്യങ്ങളെ കാട്ടുന്നവനും, വർഷംകൊണ്ടു തടാകാദികളെ നി

47. രസഹാരികൾ = രസത്തെ (ഭൂമിയിലെ ജലത്തെ) ഹരിയ്ക്കുന്നവ. ജലത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടം.—സൂര്യമണ്ഡലം.

48. ഒരു ചക്രം—സംവത്സരം. പന്തിരണ്ടു് അഴികൾ—ഛാദശമാസങ്ങൾ. മൂന്നു കൂടപ്പലകകൾ—ഗ്രീഷ്മ-വഷ്-ഹേമന്തങ്ങൾ. അതു—സംവത്സരമാകുന്ന ചക്രം. മൂന്നുററുപതെണ്ണം—മൂന്നുററുപതു ദിവസങ്ങൾ.

49. ആ സ്കന്ദം—സൂക്തമയമായ സ്കന്ദം. അതു നകൻ ഞങ്ങൾ സൂക്തകുശലരായിബുദ്ധിയ്ക്കട്ടെ.

50. ദേവന്മാർ—യജമാനന്മാർ. യജ്ഞം—മഥനജാഗ്നി. യജനീയൻ—ആഹവനീയാഗ്നി. അനുഷ്ഠാനത്തിനായി രണ്ടഗ്നികളെയും കൂട്ടിച്ചേർത്തു. സാധുദേവന്മാർ—കർമ്മദേവന്മാർ.

51. ചില നാളുകൾകൊണ്ടു പൊങ്ങുന്നു; കീഴ്പ്പോട്ടും പോരുന്നു—ഗ്രീഷ്മത്തിൽ മേല്പോട്ടു്, വർഷത്തിൽ കീഴ്പ്പോട്ടു്. അഗ്നികൾ ഹവിസ്സു കൊണ്ടു കൊടുത്തു വിണ്ണിനെ—വിണ്ണവരെ—കുളിർപ്പിയ്ക്കുന്നു, ആറ്റാദിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

റയ്ക്കുന്നവനുമായ സൂര്യനെ രക്ഷയ്ക്കായി ഞാൻ വീണ്ടും വീണ്ടും വിളിക്കുന്നു.

52

സൂക്തം 165.

ഇന്ദ്രനും മരുതന്മാരെയും അഗസ്ത്യനും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടപ്തം ഹനുസ്സും; മരുതന്മാരായ ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

‘ഒരേ പ്രായത്തിലുള്ളവരും ഒരേമട്ടിൽ വസിക്കുന്നവരും, ഒരേ മഹിമപൂർവ്വമായ മരുതന്മാരെ എന്തൊരു നന്മകൊണ്ടാണ്, (ലോകത്തെ) നന്നാക്കുന്നത്? എന്തുദേശത്താൽ, എവിടെനിന്നു വന്നു? ഇവർ ധനത്തിനായി മഴ പെയ്യിച്ചു ബലം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ!

1

യുവാക്കളായ മരുതന്മാരെ ആരുടെ മേത്തരം ഹവിസ്സു ഭക്ഷിക്കുന്നു—ഇവരെ ആർ, അന്തരീക്ഷത്തിൽ പറക്കുന്ന പരുന്തുകളെ എന്നു പോലെ, യാഗത്തിൽ പിടിച്ചുനിർത്തി? നാം ഏതൊരു മഹാനോമ്പും കൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിക്കേണ്ട?’

2

‘ഇന്ദ്ര, സൽപതേ, മഹനീയനായ ഭവാൻ ഒറയ്ക്കും എവിടെ പോകുന്നു! എന്നേ, ഇങ്ങനെയായത്? ഭവാൻ സമീപിച്ചു ചോദിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; ഹരിയുക്ത, അങ്ങയ്ക്കു ഞങ്ങളോടു പറയാനുള്ളതു വഴി പോലെ അരുളിച്ചെയ്യുക.’

3

‘മികച്ച ഹവിസ്സുകളും സ്തോത്രങ്ങളും സുഖദങ്ങളായ സോമങ്ങളും എനിക്കുള്ളവയാണ്. എന്റെ ബലവത്തായ വജ്രം പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടാൽ പിന്തിരിയ്ക്കില്ല (യജമാനന്മാർ) എന്നോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു; ഉക്തമങ്ങൾ എന്നെ കാമിയ്ക്കുന്നു. ഈ ഹരികൾ എന്നെ അവയിൽ ശരിയ്ക്കുകൊണ്ടാകും.’

4

52. ഗരുഡനും—ഗരുഡൻപോലെ വാനിൽ പറിക്കുന്നവനും. ഗർഭം—ഉൽപാദകൻ. കാടുക—മുളപ്പിക്കുക.

സൂക്തം 165.

1. ഇന്ദ്രവാക്യം.

3. മരുതന്മാരുടെ മറുപടി : ഇങ്ങനെ—അനപരരില്ലാതെ.

4. ഇന്ദ്രൻ : പിന്തിരിയ്ക്കില്ല—ശത്രുക്കളെ വധിയ്ക്കാതെ മടങ്ങില്ല. ഉക്തമങ്ങൾ—ഒരുതരം സ്തോത്രങ്ങൾ. എന്നെ കാമിയ്ക്കുന്നു—എന്നെത്തന്നെ പ്രശംസിക്കുന്നു. അവയിൽ—ഹവിരാദികളുടെ അടുക്കൽ.

‘ഇത്ര, എന്നാൽ ഞങ്ങളും സ്വന്തം കരുത്തുള്ള സമീപസ്ഥാ
ശ്വങ്ങളോടുകൂടി, തേജസ്സാൽ ദേഹം ശോഭിപ്പിച്ചു വേഗത്തിൽ അവ
രോടു ചേർന്നുകൊള്ളാം. അങ്ങും ഞങ്ങളുടെ ജലം ഭൂജിജ്ഞാറുണ്ടല്ലോ.’ 5

‘മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആ ജലം എവിടെയായിരുന്നു! വൃ
ത്രവധത്തിൽ എന്നെ ഒറ്റയ്ക്കാക്കുകയാണല്ലോ, ഉണ്ടായത്; ഞാൻ
ഉഗ്രനും ബലിഷ്ഠനും മഹത്ത്വമുള്ളവനാകയാൽ, വിശ്വശത്രുവിനെ
വജ്രമയച്ചു കീഴടക്കി!’ 6

‘വഷിതാവേ, അങ്ങു വളരെ ചെറുപ്പമുണ്ട്; എന്നാൽ, അതു
ഞങ്ങളുടെ ഒത്തൊരുമിച്ച ഒത്താശകളോടുകൂടിയാണ്. മഹാബല,
ഞങ്ങൾ—മരുത്തുക്കൾ—എന്റെ ചെറുപ്പം കണ്ടു: കൊതിച്ചു വേലയെ
ടുത്തുവല്ലോ, ഞങ്ങൾ.’ 7

‘മരുത്തുക്കളേ, ഞാൻ തനതായ—ഇന്ദ്രന്ദീരതായ—കോപംകൊ
ണ്ടു ബലവാനായിത്തീർന്നു, വജ്രമയച്ചു വൃത്രനെ വധിച്ചു: മനുവിന്നു
വേണ്ടി, ഈ വിശ്വാസ്താദകമായ ജലം പ്രവഹിപ്പിച്ചതു,
ഞാനാണ്.’ 8

‘മൂലവാവേ, ശരീ, അങ്ങു ചെയ്യാത്തതൊന്നുമില്ലതന്നെ; അ
ങ്ങയെപ്പോലെ ഒരുപായജ്ഞനായ ദേവനില്ല; വളർന്നവനേ, അങ്ങു
ചെയ്തതുപോലെ ചെയ്യാൻ ആരും ജനിച്ചിട്ടില്ല, ജനിയ്ക്കുകയില്ല!’ 9

‘എനിഞ്ഞൊറ്റയ്ക്കുതന്നെ, വേണ്ടതു കൂസലില്ലാതെ ഉടനടി ചെ
യ്യാൻ, വിപുലമായ ബലം ഉണ്ടാകട്ടെ! മരുത്തുക്കളേ, ഉഗ്രനും അഭി
ജ്ഞനുമായ ഞാൻ എവണ്ണായി പുറപ്പെട്ടുവോ; അവണ്ണു് ഇന്ദ്രനായ
ഞാൻതന്നെ അധിപതി!’ 10

മരുത്തുക്കളേ, നേതാക്കളായ നിങ്ങൾ എന്നെക്കുറിച്ചു ചെറു
ശ്രദ്ധയായ മന്ത്രസ്തോത്രം എന്നെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു: സഖാക്കളേ,
ഇതു സഖാവും വൃഷാവും സുയജ്ഞനും അനേകശരീരനും ഇന്ദ്രനാ
യ എന്റെ ശരീരത്തെ പോഷിപ്പിക്കട്ടെ! 11

5. മരുത്തുക്കൾ പറയുന്നു: അവർ—യജമാനന്മാർ. ജലം—ഞങ്ങൾ
വർഷിച്ച ജലംകൊണ്ടുണ്ടായ ഹവിസ്സു്.

6. ഇന്ദ്രൻ: വിശ്വശത്രു—വൃത്രൻ.

7. മരുത്തുക്കൾ: കൊതിച്ചു—വർഷണം കാംക്ഷിച്ചു.

8. ഇന്ദ്രൻ:

9. മരുത്തുക്കൾ:

10. ഇന്ദ്രൻ: വിപുലം=വിശാലം, സർവ്വവ്യാപി.

മരുത്തുക്കളേ, ഈ നിങ്ങൾ ഇപ്രകാരംതന്നെ എന്നെ പുകൾ
പ്പെടുത്തി, അനവദ്യമായ യശസ്സും അന്നവും വഹിക്കുന്നു; സുവണ്ണ
വണ്ണരായ നിങ്ങൾ എന്നെ നന്നായി വെളിപ്പെടുത്തി, തീച്ചയായും
കീർത്തിക്കൊണ്ടു മുടിപ്പുതപ്പിക്കും ! 12

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളെ ഇവിടെ ആർ പൂജിക്കും? സഖാക്കളേ,
നിങ്ങൾ സഖാക്കളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പുറപ്പെടുവിൻ; മാന്യരേ,
സ്പൃഹണീയങ്ങൾ മതിയാവോളം കൊണ്ടുകൊടുക്കുവിൻ.
എന്റെ ഈ സത്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവിൻ! 13

മരുത്തുക്കളേ, പൂജ്യരെ പൂജിപ്പാൻ കഴിവുള്ളതായ മാന്യന്റെ
ബദ്ധി ഇപ്പോൾ നമ്മളെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങൾ
മേധാവിയുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു തിരിയുകതന്നെ വേണം. നിങ്ങളെ
ഈ ശ്രേഷ്ഠകർമ്മങ്ങൾക്കായി സ്തോതാവു പൂജിക്കും.' 14

മരുത്തുക്കളേ, ഈ സ്തോത്രവും ഈ വാക്കും നിങ്ങളെ പ്രീതി
പ്പെടുത്തട്ടെ: പ്രീണയിതാവും മാന്യനുമായ സ്തോതാവിന്റെ ഇച്ഛ
യാൽ നിങ്ങൾ ദേഹപോഷണത്തിന്നു വന്നുചേരുവിൻ; അന്നവും
ബലവും വിജയിയായ ദാനവും ഞങ്ങൾക്കു കൈവരുമാറാകട്ടെ! 15

മൂന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

നാലാമധ്യായം

സൂക്തം 166.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ഠപ്പും ഹനുസ്സും; മരുത്തുക്കൾ ദേവത.

(കേക)

ഞങ്ങൾ വണ്ണിക്കും മരുത്തുക്കളേ, യുഷ്മൽപൂർവ്വ-
തുംഗത, ശീഘ്രം മേഘക്കൊടിയായ വന്നെത്തുവാൻ:

12. എന്നെ വെളിപ്പെടുത്തി—എന്റെ ഗുണങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

13. ആർ പൂജിക്കും? പൂജിപ്പാൻ കഴിവുള്ളവർ ചുരുങ്ങും. സഖാക്കളുടെ
—യജമാനന്മാരുടെ.

14. മാന്യൻ—യജമാനൻ. മേധാവി—യജമാനൻ.

15. ഈ വാക്ക്—പ്രാർത്ഥന ദേഹപോഷണത്തിന്നു—ഹവിസ്സുശി
പ്പാൻ. ഈ ഋക് അഗസ്ത്യവാക്യമായിട്ടാണ്, സായണാചാര്യർ വ്യാഖ്യാനി
ച്ചിരിക്കുന്നത്.

കത്തുന്ന വിറകു പോലീരമ്പി, യാത്രയ്ക്കൊരു
ശക്തി കൈക്കൊൾവിൻ, പോന്നോർ നിങ്ങൾ പോരിനുപോലെ! 1

മകനെയെന്നവിധം മധുവെയെടുത്തെന്നും
മഖത്തിൽക്കളിയാടും, മല്ലരക്കളിമ്പക്കാർ;
നതനാം ഹവിഷ്ഠമാങ്കലണയും, സംരക്ഷിപ്പാൻ;
കടനപ്പെടുത്തില്ലാ, തുളുർ കരുത്തന്മാർ. 2

ഏതൊരു ഹവിഷ്ഠപ്രദനേകിയോ മരുത്തുക്കൾ
മേദരദ്രവിണത്തെ ത്രാതാക്കളമുതന്മാർ;
അവനുവേണ്ടിത്തോയംകൊണ്ടു തോഴന്മാർപോലെ
ഭൂവനം നനയ്ക്കുന്ന സുഖകാരികൾ പാരം! 3

മുടന്നു, ഭൂവനത്തെത്തനതാമോജസ്സിനാ—
ലോ;—ടന്നു, താനേ പൂട്ടി നിങ്ങൾതൻ കതിരകൾ;
പേടിപ്പു, വിചിത്രമാം നിങ്ങൾതൻ പോക്കിൽപ്പാദം
മേടയുമെല്ലാ, മോങ്ങപ്പെട്ട വാൾകളാൽപ്പോലെ! 4

തിളങ്ങിവിശു. മർത്തുബാധവർ നിങ്ങൾ മല—
യ്ക്കാലി ചേർക്കയോ വാനേറുകയോചെയ്യുന്നേരം
വൃക്ഷമോരോന്നും വിറയ്ക്കുന്നു; നിങ്ങൾതൻ പോക്കിൽ—
സ്സുസാളി ചാഞ്ചാടുന്ന, വണ്ടികേറിയോൾപോലെ! 5

സൂക്തം 166.

1. യുഷ്മതീപൂർവതുംഗതം=നിങ്ങളുടെ പുരാതനമഹത്ത്വം. മേലക്കൊടി
—മേലാഗമനത്തിന്റെ അടയാളം; കാരാടിച്ചാൽ മേലം പുറപ്പെട്ടമല്ലോ. വന്നെ
ത്തുവാൻ—വേദിമേൽ ആവിർഭവിപ്പാൻ. പോന്നോർ—ക്ഷീവുള്ളവർ. പോ
രിനുപോലെ—യുദ്ധത്തിനു ശക്തി (ബലം) എടുക്കുന്നതുപോലെ.

2. മധു—മധുരമായ ഹവിസ്സ്. മഖം—യാഗം. മല്ലർ—രാക്ഷസാദി
കളെ ആക്രമിക്കുന്നവർ. കളിമ്പക്കാർ—ക്രീഡാശീലർ. നതൻ—വണങ്ങി
യവൻ. ഹവിഷ്ഠാൻ—ഹവിസ്സൊരുക്കിയവൻ; യജമാനൻ. കടനപ്പെടുത്തി
ല്ലാ—യജമാനനെ കേൾപ്പിയില്ല. തുളുർ—തദ്ദ്രവ്യമുതൻ.

3. ഹവിശ്രദൻ—ഹവിസ്സു നല്കിയവൻ. മേദരദ്രവിണം—തടിച്ച (മഹ
ത്തായ) ധനം. തോയം—വഷജലം.

4. പോക്ക്—ഗമനം, സഞ്ചാരം.

5. മലയ്ക്കു—ഗിരിഗുഹകൾക്കു. സസാളി—സസ്യസമൃദ്ധം.

ഉരക്കനിവിനാൽ മരുത്തുക്കളേ, പൂരിപ്പിപ്പി,-
 നഗ്രവ്യഥർ നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു സുബുദ്ധിയെ,
 നിങ്ങൾതന്നറുക്കുവാര കാറിനെക്കീറുംനേരം,
 നിഗ്രഹായുധംപോലെ ഗോക്കളെക്കൊത്തുംനേരം! 6

നിർത്താതെ ദാനംചെയ്‌വോർ, നിസ്സീമസമ്പത്തുളളോർ,
 മർദ്ദിക്കപ്പെടാത്തവർ, വിനാശർ യജ്ഞങ്ങളിൽ
 ഇന്ദ്രനെപ്പൂജിക്കുന്ന സോമപാനത്തിനി:-വ-
 രണനിത്തവരല്ലോ, വീരന്റെ മുത്തും ശൗര്യം! 7

എവരെക്കാത്തു നിങ്ങൾ കടിലപാപം പറ്റാ-
 തെ,വർതൻ പ്രജാപോഷാശംസയെ നിറവേററീ,
 അവരെപ്പുരുഭോഗ്യാർത്തിൽ നിർത്തുവിൻ, തേജോ-
 ജവശാലികൾ നിങ്ങൾ, പെരിയ മരുത്തുക്കൾ! 8

നിങ്ങൾതൻ തേരിൽ മരുത്തുക്കളേ, നിൽപ്പുണ്ടല്ലോ-
 നന്മയും, തോളിലിണക്കത്താൻ ബലങ്ങളും;
 സജ്ജിത,മുണിൻവട്ടം താവളങ്ങളിൽ നിങ്ങൾ-
 ക്കു;ച്ചുതണ്ടമരുന്ന, നിങ്ങൾതൻ വട്ടിൻചാരേ! 9

ഭൂരിമംഗളമുണ്ടു, മന്ത്യാരെത്താങ്ങും കയ്യിൽ;
 മാറിലുണ്ടോ,ളി വീശും മിനുക്കുപൊൻപണ്ടങ്ങൾ;
 തോളിൽ വെൺമാലയും, വളങ്ങളിൽ മൂപ്പു-മേവം
 ചേലുദഹിപ്പ നിങ്ങൾ, പക്ഷികൾ പക്ഷംപോലെ. 10

നിർവ്യാജമഹിമാക്കൾ, വിഭൂക്കൾ, നാനൈശ്വര്യർ.
 ദിവ്യർ, നക്ഷത്രച്ചാത്താൽപ്പോലവേ ദൂരാലക്ഷ്യർ,

6. ഉഗ്രർ-ബലമയൻവർ. അവ്യഥർ-ആരാലും പീഡിപ്പിക്കപ്പെടാത്തവർ. കൊത്തുംനേരം-കാറ്റിടിക്കുമ്പോൾ ഗോക്കൾ ചുളുമല്ലോ.

7. വിനാശർ-സ്തുതർ. അന്നം-വൃത്രവധാദ്യവസരത്തിൽ. വീരന്റെ-ഇന്ദ്രന്റെ.

8. പ്രജാപോഷാശംസ-സന്താനപുഷ്പിയുണ്ടാകണ എന്ന പ്രാർത്ഥന. പുരുഭോഗ്യാർത്തിൽ നിർത്തുവിൻ-ബഹുഭോഗസമ്പന്നരാകുവിൻ.

9. ഇണക്കത്താൻ-തമ്മിൽസ്പർശിക്കുന്ന. വട്ടിൻ (ചക്രത്തിന്റെ) ചാരേയ്ക്കു (അടുക്കൽ) അമരുന്ന-ഉറച്ചുനില്ക്കുന്നു.

10. വളങ്ങൾ-വളസദൃശങ്ങളായ ആയുധങ്ങൾ. ചേലം-സൗന്ദര്യം.

നന്ദകർ, മുഖംകൊണ്ടു ശബ്ദിപ്പിക്കും സജിഹ്വന്മാരും,—
 രിദ്രസമ്മിളിതന്മാർ, വിനതർ മരുത്തുക്കൾ! 11

നിങ്ങൾതൻ മഹിമാവു താദൃശം സുജാതരേ:
 നിങ്ങൾതൻ ദാനം ദീർഘഘോഷം, മദിതിവ്രതം പോലേ;
 നിങ്ങളേതൊന്നും മരുത്തുക്കളേ, സൽക്കർമ്മാവി—
 ന്നിങ്ങു നല്ലിയാലതു തള്ളുകില്ലിന്റുൻപോലും! 12

നിങ്ങൾതൻ സ്നേഹം മരുത്തുക്കളേ, നില്ലും, നീണാരം:
 നിങ്ങൾതൻ നിത്യരേ, തുലോം കൊൾവതുണ്ടല്ലോ സ്നോരം:
 ഇമ്മനസ്സോടേ മനുഷ്യന്റെ കീർത്തിയെത്താങ്ങി,—
 കർമ്മത്താലറിയുന്ന നേതാക്കൾ നിങ്ങൾ സമം! 13

നിങ്ങൾതൻ മഹത്തായ യാതൊന്നാൽ പ്രവേശനേ,
 നിങ്ങൾ വാസ്തിപ്പു മരുത്തുക്കളേ, നെടും കർമ്മം;
 ആളുകൾ യാതൊന്നാലോ വെല്ലുന്നു പെരുപോരി;—
 ലാവരവനഭവിയ്ക്കാവു, ഞാനീ യജ്ഞത്താൽ! 14

നിങ്ങൾക്കുള്ളൊന്നു മരുത്തുക്കളേ, സ്ഥവമിതും,
 മംഗളം ചൊല്ലും മാനുസ്സോതാവിൻ മൊഴിയിതും:
 നിങ്ങൾതൻ തിരുവടലിതിനാൽ വളരട്ടേ;
 ഞങ്ങൾ നേടാവു, കെല്പു മനവും ദീർഘഘോഷം! 15

11. നക്ഷത്രനിരകൊണ്ടു ദിവ്യരെ ദൂരത്തുനിന്നു കാണാം; അതുപോലെ ദൂരാലക്ഷ്യർ. നന്ദകർ—ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നവർ. സജിഹ്വന്മാർ—പ്രിയഭാഷികൾ.

12. അദിതിയുടെ (ദേവമാതാവിന്റെ) വ്രതംപോലെ ദീർഘഘോഷം—നീണ്ടുനീല്ക്കുന്നതും. തള്ളുകില്ല—വകവെക്കുകതന്നെ ചെയ്യും.

13. നിത്യർ—മരണരഹിതർ. ഇമ്മനസ്സോടേ—ഈ അനഗ്രഹബുദ്ധിയോടുകൂടി. താങ്ങി—നിലനിർത്തി. അറിയുന്നു—ആളുകളെ തിരിച്ചറിയുന്നു. സമം—ഒന്നിച്ചും.

14. പ്രവേശൻ—വേശനാരിയവർ. വാസ്തിപ്പു—വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. വരവ്—ആഗമനം. യജ്ഞത്താൽ—സ്നോത്രാദ്യാരാധനങ്ങൾകൊണ്ട്.

സൂക്തം 167.

അഗസ്ത്യൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ഠാപ്തം ചരന്ത്യം; ഇന്ദ്രനും മരുതന്മാരെ ഭവതകൾ.

(കേക)

ആയിരം തപദക്ഷയും ഹരിസംയുത, ഞങ്ങൾ—
 കായിരമതിബലപ്രഭമെന്നവുമിന്ദ്ര,

ആയിരം ധനങ്ങളുമായിരം പശുക്കളും—
 മാനന്ദം തരുവാനായ് ഞങ്ങളിൽ വന്നെത്തട്ടേ! 1

നമ്മളിൽ വന്നെത്തട്ടേ, രക്ഷകളൊട്ടും, വായ്പച
 നല്ല വസ്തുക്കളൊട്ടും, സുപ്രജന്മാർ മരുതന്മാരെ:
 വാരിധിയുടെ മറ്റുതീരത്തും ധനമേന്മ—
 നോരല്ലോ, മഹത്തുക്കളവർത്തൻ നിയന്തുക്കൾ! 2

അവരിൽ മേളിച്ചിരിപ്പുണ്ടല്ലോ, ഘൃതം തുക—
 മഴകേറിയ തങ്കക്കൈവാളം മുക്തിപ്പാത്തും,
 മനുജാംഗനയന്തഃപുരത്തിലെന്നവിധം,
 മഖത്തിന്നൊക്കും വാണി സത്സഭയിലും പോലേ! 3

നാരിയോടെന്നവിധം വാർമ്മിനലൊട്ടു ചേർന്നു
 നീരൊഴുകുന്നതു, നിറമേറിയ മരുതന്മാരെ,
 ഘോരന്മാരനാദിയില്ല, രോദസിയാളെ;—
 ബഹുദ്രിസന്മാരോടൊന്നു വേർതിരിയ്ക്കായ് വളർത്തുന്നു! 4
 ചേരുന്ന, രമിപ്പാനിബഹുഭക്തന്മാരൊട്ടും; തേരിൽ—
 കേറുന്ന, സൂര്യജ്ഞാപ്തമാദിത്യഗതിപോലെ,

സൂക്തം 167.

1. ഹരിസംയുത—ഹരിക്കളെന്ന കതിരുകളോടുകൂടിയവനെ.
2. നിയന്തുക്കൾ—നിയന്തുക്കളെന്ന അഗ്നിമാർ.
3. ഘൃതം = ജലം, അല്ലെങ്കിൽ നെയ്യ്. നെയ്യാലിയിക്കുന്നതായി തോന്നുന്ന മിനുപ്പ്. മനുജാംഗന—ഒരു വലിയ ആളുടെ ഭാര്യ. മഖത്തിന്നൊക്കും വാണി—സ്നേഹവും മറ്റും. സത്സഭ—യജ്ഞസഭസ്സു്.
4. നീരും—വഷ്ജലം; രേതസ്സു് എന്നും. നിറം—ഭൂഷണപ്രഭ. രോദസി—ഇതു മരുതന്മാരുടെ പത്നിയുടെ പേരത്രേ. ഘോരന്മാർ—അതിവൃഷ്ടിപ്രദാനം കൊണ്ടു ഭയങ്കരർ.

ചിന്നിയ കൂന്തലൊട്ടും, നരരിൽക്കനിവുള്ള
പൊന്നൊളി മെയ്യാളായ രോദസി, മരുത്പത്തി! 5

ഇങ്ങധരത്തിൽസ്സോമം പിഴിഞ്ഞു ഹവിർദ്ധരൻ
നിങ്ങളെപ്പുജിച്ചുക്കുസ്തുതികൾ പാടുംനേരം
തരുണർ നിങ്ങൾ മരുത്തുക്കളേ, തേരിൽക്കേറും,
പിരിയാത്തവളാമബ്ബലിപ്പുതരുണിയെ! 6

വിസ്തരിച്ചുരചെയ്യാ, മിമ്മരുത്തുക്കളുടെ
സത്യവും സ്തുത്യർഹവുമാകിയ മാഹാത്മ്യം ഞാൻ:
ദ്രപ്തയാമിവരുടെ സുസ്ഥിരയല്ലോ, വർഷ-
സൗന്ദര്യായ് പ്പലത്തുന്ത, ഭാഗ്യവൽപ്രജകളെ! 7

പരിപാലിപ്പു, പന്തികേടിൽനിന്നിതിനെ;യാ
വരുണാര്യമമിത്രർ ചീത്തയെ നശിപ്പിപ്പു;
വീഴ്ത്തുന്നു, വീഴാതെന്നില്ലുന്ന വെള്ളവും മരു-
ത്സാത്ഥമേ, മേഘങ്ങളെപ്പിളത്തുംകാലം വന്നാൽ. 8

അരികത്ത, കലത്തുമാശുനിങ്ങൾതൻ കെല്പി-
ന്നുതി ഞങ്ങൾ മരുത്തുക്കളേ, കണ്ടിട്ടില്ല:
അടിച്ചുകേറും കെല്പാൽത്തഴച്ച മാറാറെക്കീ-
ഴടക്കുന്നവരല്ലോ, നീർപോലാ നിപുണന്മാർ! 9

5. ഇബ്ദക്കേന്മാരെട്ടു—പരിചരിയ്ക്കുന്ന മരുത്തുക്കളോട്. സൂര്യയ്ക്കൊപ്പം—സൂര്യപുത്രി അശ്വതികളുടെ തേരിൽ കേറിയപോലെ. ആദിത്യഗതിപോലെ—അത്ര വേഗത്തോടെ.

6. അക്കുസ്തുതികൾ—മന്ത്രസ്തോത്രങ്ങൾ. തേരിൽക്കേറും—യജനസ്ഥലത്തെത്തു പോരാൻ. തരുണി—രോദസി.

7. സത്യം=യഥാർത്ഥം. ദ്രപ്തം—തന്നിയ്ക്കാത്ത ഒരു ലോകോപകാരിണിയില്ലെന്ന അഹംകാരമുള്ളവൾ. സുസ്ഥിര—നിത്യസ്ഥായ്മിണി, രോദസി. വഷ്സൗ—വൃഷ്ടിതൽപര. ഭാഗ്യവൽപ്രജകളെ=ഭാഗ്യമുള്ള ആളുകളെ.

8. ഇതിനെ—യജ്ഞത്തെ. വെള്ളവും വീഴ്ത്തുന്നു—മഴ പെയ്യിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മരുത്സാത്ഥം=മരുദ്ഗണം. മേഘങ്ങളെപ്പിളത്തുംകാലം—വഷാകാലം.

9. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷവാക്യമാണ്; നീർ—അടിച്ചുകേറുന്ന വെള്ളം പ്രതിബന്ധങ്ങളെ അമർത്തുമല്ലോ.

ഇന്നിരുന്നതിപ്രിയർ നമ്മൾ: തന്മഹത്വത്തെ—
 യിന്നിനാളെയും ചൊല്ലുമാറാക, സദസ്സിൽ നാം;
 പണ്ടുകാലത്തും ചൊല്ലാറുണ്ടു നാരത്തോറും നമ്മൾ;
 കൊണ്ടാടിടാവു നമ്മെ, മന്ത്യരിൽവെച്ചു മഹാൻ! 10

നിങ്ങൾക്കുള്ളൊന്നു മരുത്തുക്കളേ, സുവമിതും,
 മംഗളം ചൊല്ലും മാന്യസ്തോതാവിൻ മൊഴിയിതും:
 നിങ്ങൾതൻ തിരുവുടലിതിനാൽ വളരട്ടേ;
 ഞങ്ങൾ നേടാവു, കെല്പു മന്നവും ദീർഘഘായുസ്സും! 11

സൂക്തം 168.

അഗസ്ത്യൻ പ്രാപി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടപ്തം ഛന്ദസ്സും; മരുത്തുക്കൾ ദേവത.
 (കേക)

നിങ്ങൾതൻ ശരിയാക്കൽ വെമ്പുന്നു യജ്ഞേ, യജ്ഞേ;
 നിങ്ങൾ ദേവകൾക്കേകാൻ ചെയ്യുന്നു കർമ്മം, കർമ്മം;
 ഇങ്ങെഴുന്നള്ളണമേ, നിങ്ങൾ വാനുഴികൾതൻ
 തുംഗതുഷ്ടിജ്ഞം, ഹൃദയസ്തോത്രങ്ങൾ പരത്താനും! 1

രൂപികൾപോലെ, വിരപ്പിജ്ഞമസ്വയംഭൂത—
 ഭാവിർഭവീപ്പ, കെല്പർ വിണ്ണിനമന്നത്തിനും,
 വൻനീരത്തിരകൾ പോലായിരക്കണക്കിലായ്
 വന്ദ്യഗോവുകൾപോലെയന്തികേ നീർ തുകനോർ! 2

10. മന്ത്യരിൽവെച്ചു—മാറ്റ മനുഷ്യരെക്കാൾ.

സൂക്തം 168.

1. ശരിയാക്കൽ—കൂടുതൽ കുറവുകളില്ലാത്താക്കൽ. നിങ്ങൾ ഓരോ യ
 ജ്ഞത്തിലും സത്വരം വന്നു നൃത്തനാടികൾ പരിഹരിക്കുന്നു. ഏകാൻ—ഹ
 വിസ്തൽപ്പാടിപ്പിജ്ഞൻ വൃഷ്ടി നടത്തുന്നു; പരത്തുക=വ്യാപിപ്പിക്കുക.

2. രൂപികൾപോലെ—അരൂപരെങ്കിലും സരൂപർപോലെ. വൻനീര
 ത്തിരകൾ—വലിയ ജലവീചികൾ, നീർ തുകനോർ—വന്ദ്യഗോവുകൾ (മിക
 ച്ച പൈക്കൾ) പാൽ ചുരത്തുന്നതുപോലെ വൃഷ്ടിജലം തുകന്നവർ.

പിഴിഞ്ഞു കടിച്ച നൽസ്സോമങ്ങൾപോലേ, ഗാത്രം
തഴച്ചോരിവർ നെഞ്ചിൽസ്സേവകർ പോലേ നില്ക്കും:
തോരകളിലൊരുമകപോലെ ഇങ്ങനൂ, ശക്തി;
കൈകളിലുറയുമുണ്ടി, വക്ട ചുരികയും.

3

ഒത്തുചേർന്നിറങ്ങുന്ന വാനിൽനിന്നനായാസം—
ഉക്തിയാൽ പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ സ്വയമിങ്ങമന്ത്യരേ—
സുസ്ഥിരത്തെയും വിറപ്പിയില്ലമേ, പൊടി നീക്കി
പ്രത്യക്ഷരാകും ദീപ്തവധ്ഗരാം മരുത്തുക്കൾ!

4

നിങ്ങളെയിടയിൽനിന്ന, ഞയെ നാക്കാൽപ്പോലാ—
രങ്ങിളകുന്നൂ, സ്വയം വാഠമിന്നമനിവരേ?
കാർകൾപോലുരുഹലപ്രേപ് സുവിന്നനും കിട്ടാ—
നാകാംക്ഷുർ നിങ്ങൾ, പകൽസ്സുമയത്തശ്വപോലെ!

5

ഏതിനോ നിങ്ങൾ മരുത്തുക്കളേ, വന്നെത്തുവ—
താ, ദിയാ മഹത്തായ മഴനീർക്കെങ്ങെ?—ങ്ങറം?
ഒന്നിച്ചുചേർന്ന ജലം പതിർപോലുതിർക്കുവാ—
നിന്നിങ്ങൾ വഭ്രംകൊണ്ടു കീറുന്നു, ദീപ്താഭ്രത്തെ!

6

നിങ്ങളെസ്സേവിയിൽ നീരോഗ, മുജ്ജലം, ഫലാ—
സംഗി, സൗഖ്യം, മരുത്തുക്കളേ, കൃഷിയുക്തം;

3. കടിച്ച സോമങ്ങൾ നെഞ്ചിൽ (കടിച്ചവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ) സേവകർ (പരിചാരകർ) പോലെ നില്ക്കുമല്ലോ. ശക്തി = ബലം, അല്ലെങ്കിൽ വേലെന്ന ആയുധം.

4. രണ്ടാംപാദം പ്രത്യക്ഷവാക്യം. ഉക്തി = വാക്കു്. പ്രേരിപ്പിപ്പിൻ—നിങ്ങളെ സ്തുതിക്കാൻ ഞങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിയില്ലവിൻ. സുസ്ഥിരം—അത്യന്തം ഉറച്ചുനില്ക്കുന്ന പർവ്വതാദി. പൊടി = രേണു, പാപം.

5. അണ = ഹനുക്കൾ. അനിവർ = മരുത്തുക്കൾ. അന്നം കിട്ടാൻ നിങ്ങളെ, മോലങ്ങളെ എന്നപോലെ ഉരുഹലപ്രേപ്ത (വളരെ ഫലങ്ങളിച്ഛിക്കുന്ന യജമാനൻ) ആകാംക്ഷിക്കുന്നു (ആഹ്വാനംചെയ്യുന്നു); അശ്വപോലെ—അശ്വത്തെ മെരുക്കുന്നതുപോലെ.

6. മഹത്തായ മഴവെള്ളത്തിന്നു് ആദിയില്ല, അററവുമില്ല. ദീപ്താഭ്രം = തിളങ്ങിയ മോലം.

7. നിങ്ങളെ സേവിച്ചാൽ രോഗശാന്ത്യാദിഫലങ്ങൾ കിട്ടും. ആവ്യദക്ഷിണ—ധനികൻ ധാരാളം കൊടുക്കുമല്ലോ, ദക്ഷിണ. ആശുക്തം = ക്ഷിപ്രകാരി.

നിങ്ങൾതൻ പ്രദാനവുമായുദേക്ഷിണപോലെ
മംഗള, മാശുകര, മാസുരബലംപോലെ! 7

കാർകളെ നിലവിളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും, സ്ത്രീനൊ—
രാകമ്പമുണ്ടാക്കുന്നു, മാരുതകലിശങ്ങൾ;
അവർ മനുലകത്തെത്തണ്ണീരാൽ നനയ്ക്കുമ്പോ—
ള, വനമുതയോടേ പുഞ്ചിരിക്കൊരവു, മിന്നൽ! 8

പുഷ്പിയൽപാദിപ്പിച്ചു, പെരിയ രണത്തിനായ്,—
സ്ത്രീകൾ ചരിയ്ക്കുന്ന മാരുതസമൂഹത്തെ;
ഏകരൂപരാമവർ മേലത്തെജനിപ്പിച്ചാ—
രാ;—കാംക്ഷ്യമാകും ഭക്ഷ്യമപ്പൊഴേ കാണായ്വന്നു! 9

നിങ്ങൾക്കുള്ളൊന്നും, മരുത്തുക്കളേ, സ്തവമിതും,
മംഗളം ചൊല്ലും മാനുസ്തോതാവിൻ മൊഴിയിതും;
നിങ്ങൾതൻ തിരുവുടലിതിനാൽ വളരട്ടേ;
ഞങ്ങൾ നേടാവു, കെല്പുമനവും ദീർഘായുസ്സും! 10

സൂക്തം 169.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം വിരാട്ടം ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കേക)

പെരിയോരാമീ മരുത്തുക്കളെത്തള്ളീടാതേ
പരിപാലിച്ചീടുന്നു, പെരിയോൻ ഭവാനിന്ദ്ര,

ആസുരബലം (അസുരശക്തി) ചിലരിൽനിന്നു ധനം അപഹരിച്ചു മാറ്റ ചിലർക്കു കൊടുക്കുന്നു; അതുപോലെ നിങ്ങളുടെ ദാനവും മേലത്തിൽനിന്നു ജലം അപഹരിച്ചു ലോകത്തിന്നു നൽകുന്നു.

8. ആകമ്പം = ഇളക്കം. മാരുതകലിശങ്ങൾ = മരുത്തുക്കളുടെ വഴുങ്ങൽ. മനുലകം = ഭൂലോകം. അവനമുത—താഴ്മ; മുഖം കനിച്ചു.

9. പുഷ്പി—അന്തരീക്ഷദേവത എന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു മരുന്മാതാവ്. രണത്തിനായ്—പൊരുതി മേലങ്ങളെ ജയിപ്പാൻ, സ്ത്രീകൾ = ശോഭയോടേ. മാരുതസമൂഹം = മരുദ്ഗണം. ജനിപ്പിച്ചാർ—വഷോദ്ധ്യുക്തരാക്കി എന്നു സാരം.

അവർതൻ വിധാതാവായവിട്ടുന്നറിഞ്ഞു ത—
നന്ദരംകെടുകൾക്കു, ഭവാനരിമപ്പെട്ട സുഖം!

1

ഇത്ര, നിങ്കലേ ചേന്നോർ, മന്ത്യാക്കായ് മഴ പെയ്യി—
യ്ക്കുന്ന നിശ്ശേഷപ്രജാപാലകർ മരുത്തുകൾ:
ചിരികൂട്ടിനാരല്ലോ, സുഖത്തെത്തുകും പോരി—
ലരിയ ലാഭം നേടാനിവർതൻ പുതനകൾ!

2

ചെല്ലുന്ന ഭവാനെയച്ചരിക: പണ്ടേ കൊണ്ടു
വെള്ളമെങ്ങനെയായിരൂ, പാററന്നു മരുത്തുകൾ;
അഗ്നിയും ജലിയ്ക്കുന്ന, പതിവുകൾമുള്ളി;—
ലനങ്ങൾ പുലർത്തുന്ന, ദീപിനൈജലംപോലെ!

3

അദ്ധനം തരികിരൂ: ഞങ്ങളപ്പിള്ളാമങ്ങ—
യ്ക്കത്തമപ്രദേയങ്ങൾ ബന്ധുവിന്നെന്നവിധം:
നൽകുന്നതികളാൽപ്പോഷിപ്പിച്ചു, വായുവാം നിന്നെ,—
ദൃഢാത്മമാഹാരത്താൽ സ്നാനത്തെപ്പോലെയിവർ!

4

ഘാതകതമരിരൂ, നിന്നുടെ സുഹൃത്തുക്ക—
ളേയ്യയേഞ്ഞപ്പു വിനം നിർവാഹകന്മാരല്ലോ.

സൂക്തം 169.

1. പെരിയോൻ—മരുത്തുക്കളെ തള്ളായ്ക്കാൽ ഭവാനു പെരിയോനാകുന്നു. വിധാതാവ്—സ്രഷ്ടാവ്; മരുത്തുകൾക്കു ദേവകളിൽ സ്ഥാനം കല്പിച്ചവൻ. സുഖം—മരദയനമായ മഴയും മറ്റും; അതു ഭവാനു പ്രിയപ്പെട്ടതാണല്ലോ.

2. സുഖം—സ്വർഗ്ഗാദിഫലം. പോർ—വൃത്രാദിയുദ്ധം. ലാഭം—ജയം. പുതനകൾ=സേനകൾ. ചിരികൂട്ടിനാർ—ഹർഷിച്ചു. അതിനാൽ മരുത്തുകൾ അങ്ങയുടെ പങ്കുകാർതന്നെ.

3. ചെല്ലുന്ന—മേലത്തെ പിള്ളത്താൻ. ചരിക—വളുമെന്നർത്ഥം. കൊണ്ടു=സംഭരിച്ചു. അഗ്നിയും ജലിയ്ക്കുന്ന—മഴകൊണ്ടു സസൃഷ്ടികൾ വർദ്ധിച്ചതിനാൽ പതിവുകൾമുള്ളിൽ (അനുഭവിയ്ക്കത്തക്കവിധത്തിൽ) അഗ്നി ജലിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുകയായി. ഒരു ദീപിനൈ ചുറ്റുമുള്ള ജലം എപ്രകാരമോ, അപ്രകാരം ആളുകളെ അന്നങ്ങൾ പുലർത്തുന്നു (പോറ്റുന്നു).

4. അദ്ധനം—പ്രസിദ്ധമായ അങ്ങയുടെ സമ്പത്ത്. പകരം, അങ്ങയ്ക്കു അങ്ങനെയൊരു ബന്ധുവിന്നെന്നപോലെ ഉത്തമപ്രദേയങ്ങൾ (മികച്ച ദേവസ്തു

- ഏകദേശേ, സുഖമെങ്ങലക്കുളേവർ മരുത്തുകൾ:
 യാഗത്തിൽ മുമ്പേ ചെല്ലാനോക്കുവോരല്ലോ, ഇവർ! 5
- ചെല്ലുക, നീർ തുക്കുന്ന നേതാക്കൾതന്നെക്കിന്ദ്ര:
 മല്ലടിയ്ക്കയും ചെയ്ത, വാനിടത്തിങ്കൽബുദ്ധോൻ;
 ഇവർതൻ പൃഥുപാദരായ വാജികളുടെ
 നിവസിയ്ക്കുന്ന മാത്രേ, പ്രഭുശക്തികൾ പോലേ! 6
- പടയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടും മത്സ്യനെ സ്വരക്ഷയാ—
 ലടിച്ചുവീഴ്ത്തുമെവർ, കെട്ടുമാറ്റാനെപ്പോലെ;
 ഭീമർ, കർബുരവണ്ണർ, സതതസഞ്ചാരിക—
 ളാ മരുത്തുകൾ വരുന്നുണ്ടു;—താ, ശബ്ദം കേൾപ്പു! 7
- ഇന്ദ്ര, നീ വിശ്വഹിതശക്തിയാൽ, മരുത്തുകൾ—
 ളൊന്നിച്ചു പിളർത്താലും, മാൽ പോക്കും മുകിൽകളെ;
 അങ്ങയെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ദേവ, സുഷ്ടതർ ദേവർ;
 ഞങ്ങൾ നേടാവു, കെല്പു മനവും ദീർഘഘോഷം! 8

സൂക്തം 170.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ബൃഹതിയും അനുഷ്ടുപ്പും ത്രിഷ്ടുപ്പും
 ചന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത

‘ഇന്നില്ല, തീർച്ച; നാളെയുമില്ല. ഈ അഭ്യുക്തം ആരറിഞ്ഞു?
 മറ്റൊരാളെങ്കിലും ചുറ്റിനടക്കുന്ന മനസ്സ് ആരറിയും? നിനച്ചതും നശി
 ചുപോകുന്നു!’ 1

ക്കൾ) അപ്പിണ്ഡം. വാ—അതിവേഗത്തിൽ വരും നല്ലന്നവൻ. ദൃഢാത്മം=പാ
 ലുണ്ടാകാൻ. സ്തനം—പ്രസുതയുടെ സ്തനം. ഇവർ—ഞങ്ങളുടെ സ്നേഹാർക്കൾ.

5. ഘാതുകതമർ—വഞ്ചിത്ത മോലങ്ങളെ തുലോം ഹിംസിയ്ക്കുന്നവർ.
 ഓർക്കുവോർ—മുതിരുന്നവർ.

6. നീർ തുക്കുന്ന നേതാക്കൾ—മോലങ്ങൾ. മല്ലടിയ്ക്കയും ചെയ്ക—അവരെ
 കൊണ്ടു മഴ പെയ്യിക്കാൻ. ഇവർ—മരുത്തുകൾ. പൃഥുപാദർ=വലിയ കാല
 ഉളവ. വാജികൾ=അഗ്നികൾ. അവ അങ്ങയെ സഹായിയ്ക്കും.

7. കർബുരവണ്ണർ=നാനാവണ്ണർ.

8. സുഷ്ടതർ=നന്നായി സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവർ.

സൂക്തം 170.

1. ഇന്ദ്രൻ പറയുന്നു; നശിച്ചുപോകുന്നു—മറക്കുന്നു.

‘ഇത്ര, വോൻ എന്തിനാ ഞങ്ങളെ ഹനിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നു? അങ്ങയുടെ ഭ്രാതാക്കളാണ്, മരുത്തുക്കൾ. അവരോടൊന്നിച്ചു തക്കതു ചെയ്യുക; പൊരുതി ഞങ്ങളെ കൊല്ലരുത്.’ 2

‘ഭ്രാതാവേ, അഗസ്ത്യ, വോൻ സഖാവായിരിയ്ക്കെ ഞങ്ങളെ കടന്നുകയറുന്നതെന്തുകൊണ്ടാണ്? എന്നിയ്ക്കറിയാം, വോന്റെ ഉള്ളു: വോൻ ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നില്ല! 3

വേദി വെട്ടപ്പാക്കട്ടെ; മുൻവശത്ത് അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. അതിൽ നമുക്കിരുവർക്കുംകൂടി, അമർത്യത്വജ്ഞാപകമായ യജ്ഞം നടത്താം.’ 4

‘ഇത്ര, ധനപത്രേ, അങ്ങാണ് ധനങ്ങളുടെ സ്വാമി. മിത്രപത്രേ, അങ്ങ് മിത്രങ്ങളെ ഭരിയ്ക്കുന്നു, മരുത്തുക്കളെ അഭിനന്ദിയ്ക്കുന്നു; കാലങ്ങളിൽ ഹവിസ്സുശിച്ചുകൊള്ളുക.’ 5

സൂക്തം 171.

അഗസ്ത്യൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തുക്കളും ഇന്ദ്രനും ദേവതകൾ.

മരുത്തുക്കളേ, ഈ നിങ്ങളെ ഞാൻ നമസ്കാരംകൊണ്ട് അഭിഗമിയ്ക്കുന്നു: സൂക്തംകൊണ്ടു, സത്വരരായ നിങ്ങളുടെ സന്മനസ്സു യാചിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾ സ്തുതികൾകൊണ്ടു രസിച്ചു, അരിശം വെടിയുവിൻ: കുതിരകളെ അഴിച്ചുവിടുവിൻ! 1

മരുത്തുക്കളേ, ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു മനോനിർമ്മിതമായ സ്തോത്രവും ഹവിസ്സും: ദേവന്മാരേ, ഇതു നിങ്ങൾ മനസ്സിൽ വെയ്ക്കുവിൻ;

2. അഗസ്ത്യൻ പറയുന്നു: തക്കതു—ഹവിർവിജേനമോ, യുദ്ധമോ.

3. ഇന്ദ്രൻ: കടന്നുകയറുന്നതു—ഞങ്ങൾ ഉപദ്രവിച്ചേയ്ക്കുമെന്നു ശങ്കിയ്ക്കുന്നതു.

4. ഇതും ഇത്രവചനംതന്നെ.

5. അഗസ്ത്യൻ:

സൂക്തം 171.

1. അഭിഗമിയ്ക്കുക—സമീപിയ്ക്കുക. സൂക്തം—സ്തോത്രം. കുതിരകളെ അഴിച്ചുവിടുവിൻ—അരിശപ്പെട്ട തിരിച്ചുപോയുള്ളയരുത്.

മനസ്സുകൊണ്ടാദരിച്ചു² ഇവിടെ വന്നുചേരുവിൻ. അന്നം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നവരാണല്ലോ. നിങ്ങൾ! 2

സൂതിക്കുപ്പെട്ട മരുത്തുക്കൾ നമ്മെ സുഖിപ്പിക്കട്ടെ; സൂതിക്കുപ്പെട്ട മഘവാവു സൌഖ്യം തരട്ടെ. മരുത്തുക്കളേ, ഞങ്ങൾക്കു മേലിൽ എല്ലാഭിവസങ്ങളും ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളുംസ്പൃഹണീയങ്ങളും സേവനീയങ്ങളുമായിത്തീരട്ടെ! 3

മരുത്തുക്കളേ, ഈ ബലവാനായ ഇന്ദ്രനെ പേടിച്ചു ഞാൻ വിറച്ചുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. ഇതുനിമിത്തം, നിങ്ങൾക്കായി വെട്ടുപുവരുത്തിവെച്ചിരുന്ന ഹവിസ്സു ദൂരത്തായിപ്പോയി. നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ സുഖിപ്പിക്കണം! 4

വൃഷാഭവേ, യാതൊരു ബലവാനാൽ മാനിക്കപ്പെട്ട രശ്മികളാണോ, എന്നെന്നും ഉഷസ്സുകളുടെ ഉദയത്തിൽ ഉണർവു വരുത്തുന്നതും; ആ ഉഗ്രനും പുരാതനനും ശക്തിപ്രദനമായ നിന്തിരുവടി ഉഗ്രരായ മരുത്തുക്കളോടുകൂടി ഞങ്ങൾക്ക് അന്നം കല്പിച്ചതനാലും! 5

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് പ്രബലരായ നേതാക്കളെ രക്ഷിച്ചാലും; മരുത്തുക്കളോടൊന്നിച്ചു കോപം വെടിഞ്ഞാലും. ആ ശോഭനജ്ഞാനരോടുകൂടി, ധർഷകനായ അവിടുന്ന് തന്നരുളിയാലും: ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘഘോഷം കിട്ടട്ടെ! 6

സൂക്തം 172.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ഗായത്രി ചന്ദസ്സ്; മരുത്തുക്കൾ ദേവത.

ശോഭനദാനരായ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആഗമനം ആശ്ചര്യമായിബ്ഘീകരിക്കട്ടെ; മങ്ങാത്ത ശോഭയുള്ളവരേ, ആശ്ചര്യമായ അതു രക്ഷകവുമാകട്ടെ! 1

ശോഭനദാനരായ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആ ചൊല്ലൊണ്ടു ചുരിക ദൂരേ വെച്ചേയ്ക്കുക; എറിയുന്ന കല്പം ദൂരേ വെച്ചേയ്ക്കുക! 2

2. ഇതം—സ്തോത്രം.

4. സുഖിപ്പിക്കണം—അനപരാധികളായ ഞങ്ങളിൽ കോപിക്കരുത്.

5. ഉണർവു വരുത്തുന്നതം—പ്രാണികൾക്ക്.

6. തന്നരുളിയാലും—അഭീഷ്ടം.

ശോഭനഭാനരേ, നിങ്ങൾ ഈ പുല്ലുപോലെ വിറയുന്നവന്റെ ആളുകൾക്കു സങ്കടം വരുത്തരുതേ; ഞങ്ങളെ ഉന്നതരും ചിരജീവികളുമാക്കുവിൻ!

3

സൂക്തം 173.

അഗസ്ത്യൻ ഭൃഷി; ത്രിഷ്ടംഭ്വം ഹനുസ്സം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

അങ്ങറിയുന്നതുപോലെ, വാനിൽ വ്യാപിക്കുന്ന സാമം ഗാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു; സ്വർഗ്ഗപ്രാപകമായ അതിനെ ഞങ്ങൾ, ദർഭയിലിരിക്കുന്ന ദിവ്യനെ കുറവുപെടുകയും ഉപദ്രവിക്കപ്പെടാതെ പരിചരിക്കുമാറു, വളർത്തിച്ചൊല്ലുന്നു.

1

ഹവിർവഷി വഷ്കരോടൊന്നിച്ചു സമൃദ്ധമായ സ്വന്തം ഹവിസ്സുകൊണ്ട് (ഇന്ദ്രനെ) പൂജിക്കുന്നു: അദ്ദേഹം അത്, ഒരു വിശപ്പുള്ള മൃഗംപോലെ ഭക്ഷിപ്പാനൊരുങ്ങുമല്ലോ. ബലവാനേ, സ്തോത്രതലരരെ തോഷിപ്പിക്കുന്ന മനുഷ്യനായ ഹോതാവു യജ്ഞനിർവഹണത്തിന് ഇണകളെ ഒരുക്കുന്നു.

2

ഹോതാവു പരിമിതസ്ഥാനങ്ങളെ ചുറ്റി വന്നെത്തുന്നു; ഒരാളിലെ ഭ്രമ്യപുണ്ണത്തെ കൈക്കൊള്ളുന്നു; കതിരപോലെ ചിറയ്ക്കുന്നു; കൊണ്ടുപോകുന്നു; കാളപോലെ മുക്രയിടുന്നു; ദൂതൻപോലെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു വാന്യശികൾക്കിടയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നു!

3

സൂക്തം 172.

3. വിറയുന്നവന്റെ—എന്റെ. ആളുകൾ —പുത്രഭൃത്യാദികൾ.

സൂക്തം 174.

1. ഗാനംചെയ്യപ്പെടുന്നു—ഉദ്ഗാതാവിനാൽ. ദിവ്യൻ—ഇന്ദ്രനായവോൻ.

2. ഹവിർവഷി—യജമാനൻ. വർഷകർ—അധ്വര്യപുത്രതികൾ. അദ്ദേഹം—ഇന്ദ്രൻ. സ്തോത്രതലരർ—ദേവന്മാർ. ഇണകൾ—സ്തോത്രം—ഹവിരാദികൾ.

3. ഹോതാവ്—അഗ്നി. പരിമിതസ്ഥാനങ്ങൾ—ഗാർഹപത്യാദിസ്ഥാനങ്ങൾ. കൊണ്ടുപോകുന്നു—ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു്. സ്തുതിച്ചുകൊണ്ട്—ദേവന്മാരെ.

ദേവകാമന്മാർ കഴിവുകൾ നേടുന്നു. നാമും ധാരാളം ഹവി
സ്സൊരുക്കുക: ദർശനീയതേജസ്സായ ഇന്ദ്രൻ, അശ്വപിക്കളന്നപോലെ
സുഖപ്രാപ്യനായി, തേരിലിരുന്നു കൈക്കൊള്ളട്ടെ! 4

സത്താവാൻ, ശൂരൻ, മൗലവാവ്, രഥസ്ഥൻ, നേരിടുന്നവ
നെക്കാളും പോരിടുന്നവൻ, വർഷകസമേതൻ, മുടിനീന്ന തമസ്സി
നെയും മുടിച്ചവൻ—ഇങ്ങിനെയുള്ള ഇന്ദ്രനെ ഭവാനു സ്തുതിക്കുക! 5

ഇന്ദ്രൻ മഹത്താത്താൽ നേതാക്കൾക്കു പ്രഭുവാകുന്നു; വാനുഴി
കൾ കൂടിച്ചേർന്നാൽത്തന്നെ അവിടെയ്ക്കു മതിയാവില്ല! അവിടുന്ന്,
ആകാശം ഭൂമിയെ എന്നപോലെ ആവരണംചെയ്യുന്നു; ആ അന്ന
വാൻ ലോകദ്രവ്യത്തെയും സ്വർഗ്ഗത്തെയും ഭരിച്ചുരുളുന്നു. 6

ശൂര, യുദ്ധങ്ങളിൽ സജ്ജനങ്ങൾക്കു ബഹുപ്രദനം ഉത്തമമാഗ്നി
ഭൂതനും വിദ്വാനും ഇന്ദ്രനുമായ ഭവാനെ ചമയിക്കാനും മത്തുപിടി
പ്പിക്കാനും പരിജനങ്ങൾ—ബലംകൊണ്ട് ഇമ്പപ്പെടുത്താറുള്ളവർ
—സമാനപ്രീതിയോടെ യതിക്കുന്നു. 7

അങ്ങയെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ജലങ്ങളാകുന്ന ദേവിമാർ ഈ
പ്രജകൾക്കായി ഇമ്പപ്പെടുത്തിയാലേ, ഇപ്രകാരം സവനങ്ങൾ
അങ്ങയ്ക്കു സുഖകരങ്ങളാകൂ; സ്തോതാക്കളെ അങ്ങു കർമ്മംകൊണ്ടു
ഗ്രഹിച്ചാലേ, എല്ലാ വാക്കും അങ്ങയ്ക്കു പ്രീതികരവുമാകൂ. 8

സ്വാമിൻ, ഞങ്ങൾ നല്ല സഖാക്കളുള്ളവരും, നരരുടെ പ്രശം
സകൾകൊണ്ടെന്നപോലെ ശോഭനോഭീഷ്ടരുമായിത്തീരണം; ഇന്ദ്രൻ

4. കൈക്കൊള്ളട്ടെ—നമ്മുടെ സ്തോത്രാദികളെ സ്വീകരിക്കട്ടെ.

5. നേരിടുന്നവനെക്കാളും—എതിർത്തവനെ ജയിക്കുത്തക്കവണ്ണം. വർഷ
കസമേതൻ—വളാഭ്യന്തിതൻ. തമസ്സ്—വ്യത്യാസി. ഹോതാവിനോടു പറ
യുന്നതാണിത്.

6. നേതാക്കൾ—യജമാനന്മാർ. പ്രഭു—വരദാനങ്ങളാൽ രക്ഷിപ്പാൻ സമർ
ഥൻ. മതിയാവില്ല—സഞ്ചരിപ്പാൻ. ആവരണംചെയ്യുന്നു—ലോകത്രയത്തെ.
ഇതിന്റെ വിവരണമാണ്, അടുത്ത വാക്യം: ലോകദ്രവ്യം—പൃഥ്വിവ്യന്തരീക്ഷ
ങ്ങൾ.

7. പരിജനങ്ങൾ—മരുത്തക്കൾ.

8. ഇമ്പപ്പെടുത്തിയാലേ—വർഷണത്തിനുസാഹിപ്പിച്ചാലേ. സവന
ങ്ങൾ—സോമയാഗങ്ങൾ. കർമ്മം—വൃഷ്ടിപ്രദാനം. വാക്ക്—സ്തുതി. സന്ധ്യോ
ല്ലാഭകരമായ വർഷണകർമ്മംകൊണ്ടു യജ്ഞങ്ങൾ നടത്തിച്ചാലും എന്നർത്ഥം.

നമ്മുടെ സ്തുതിയിൽ വർത്തിച്ചു, വെമ്പൽക്കൊണ്ടുവന്നെന്നപോലെ, കർമ്മത്തെ ഉക്തമാക്കാൻ സഹലമാക്കണം!

9

നരരെ പ്രശംസകൾക്കൊണ്ട് ഇണക്കുന്നതുപോലെ, നാം വളരുന്ന പാണിയായ ഇന്ദ്രനെ ഇണക്കുക. ഹിതൈഷികൾ സുശാസിതാവായ പുരനാഥനെ എന്നപോലെ, ശ്രേയസ്സാമർ (ഇന്ദ്രനെ) യജ്ഞസാധനങ്ങൾക്കൊണ്ടു പൂജിക്കുന്നു.

10

ഒരു യജ്ഞവാൻ ഇന്ദ്രനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു; വക്ത്രഗതിക്കാരനോ, മനസ്സുകൊണ്ട് അലഞ്ഞുനടക്കുന്നു. നല്ല വഴിയിൽ തൃപ്തി തൻ തണ്ണീർപ്പുറ പുകും; വളഞ്ഞുതിരിഞ്ഞ വഴിയോ, വിശ്രമാത്മിയെ പിന്തിരിപ്പിക്കും!

11

ഇന്ദ്ര, ഈ യുദ്ധങ്ങളിൽ ദേവാന്വിതനായ ഭവാനെ ഞങ്ങളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തും: ബലവാനേ, വളരുന്നതല്ലോ, അങ്ങനെയ്ത. ഹവിസ്സു ഹോമിക്കുന്ന എന്റെ ഫലദായിനിയായ വാക്കു മഹാനാമമായ മരുത്തങ്ങളെയും വന്ദിക്കുന്നു!

12

ഇന്ദ്ര, അങ്ങനെയുള്ളതാണ്, ഞങ്ങളുടെ ഈ സ്തോത്രം. ഹരിയുക്ത, ഇതുകൊണ്ടു ഞങ്ങളുടെ മാഗ്ഗം അറിയുക; ദേവ, ഞങ്ങളെ സദഗതിക്കു തിരിച്ചുവിടുക. ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘഘോഷവും കിട്ടട്ടെ!

13

9. നരർ---രാജാക്കന്മാരും മറ്റും; അവരാൽ പ്രശംസിക്കപ്പെട്ടവരുടെ അഭിഷേകം ശോഭനമാകുമല്ലോ. സ്തുതിയിൽ വർത്തിച്ചു---സ്തോത്രം ശ്രദ്ധിച്ചു കേട്ട്. കഥ---നമ്മുടെ യജ്ഞം. 'അതിന്നുതക്കവിധം ചെയ്യുവിൻ' എന്ന് ദൃഢീകരിക്കുവാൻ പറയുന്നതാണ്, ഇന്ദ്രൻ എന്നാലിയായ വാക്യം.

10. സുശാസിതാവ് = വഴിപോലെ ശാസിപ്പിക്കുന്നവൻ. യജ്ഞസാധനങ്ങൾ---ഹവിസ്സ്തോത്രാദികൾ.

11. അലഞ്ഞുനടക്കുന്നു---ഇന്ദ്രനെ ആരാധിക്കാതെ, ലൗകികവിഷയങ്ങളെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. വഴി ശരിയുള്ളതാണെങ്കിൽ, യാത്രക്കാരന് ദാഹിയ്ക്കുമ്പോൾ വെള്ളം കിട്ടും; വക്ത്രമാഗ്ഗത്തിലോ, വിശ്രമം ലഭിക്കില്ല. ഇന്ദ്രനെ പൂജിക്കുക നേർവഴി; പൂജിക്കാത്തു വളഞ്ഞ വഴി.

12. ദേവാന്വിതൻ---മരുദാദിസഹിതൻ. വാക്ക്---സ്തുതി. മരുത്തങ്ങളെയും---അങ്ങയെ എന്നപോലെ.

13. മാർഗ്ഗം---യജമാനമാർഗ്ഗം.

സൂക്തം 174.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

ഇന്ദ്ര, അങ്ങ ഭേവന്മാർക്കും രാജാവാണ്. ശത്രുക്കളെ പോക്കുന്നവനേ, അങ്ങ നരരായ ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചാലും: സൽപതിയും മലവാരവും ഞങ്ങൾക്കു താരയിതാവുമാണവിടന്ന്: സത്യനും തേജസ്സുപ്പിണ്ണുന്നവനുമായ അവിടുന്നു ബലം തന്നരുളിയാലും! 1

ഇന്ദ്ര, അങ്ങ ഏഴ് ഓരാണ്ടുനഗരങ്ങളെ പിളർത്തു; ക്ഷമ യാചിച്ച തൽപ്രജകളെ അടക്കിനിർത്തി; അനവദ്യ, ജലങ്ങളെ പ്രവഹിപ്പിച്ചു; യുവാവായ പുരുകത്സനുവേണ്ടി, വൃത്രനെ വധിച്ചു! 2

ഇന്ദ്ര, പുരുഹൂത, അങ്ങ ശൂരനഗരങ്ങളിലെയും, ഇവരൊന്നിച്ചു സ്വഗ്നിത്തിലെയും ശരിയ്ക്കു പോയ്ക്കൊരുക; എന്നാൽ, അടക്കമില്ലാതെ തിടക്കംകൊള്ളുന്ന അഗ്നിയെ, ഗൃഹത്തിൽ കർമ്മത്തിനിരുത്തി, സിംഹംപോലെ രക്ഷിയ്ക്കുകതന്നെ വേണം! 3

ഇന്ദ്ര, ശത്രുക്കൾ അങ്ങയുടെ വജ്രത്തിന്റെ മഹത്വം വിളിച്ചുപറയാൻ, ചിക്കെന്നു സ്വസ്ഥാനത്തെങ്ങും വീണുകിടക്കട്ടെ! അങ്ങ ഹര്യായുധനായി പൊരുതി ജലത്തെ താഴത്തെയ്ക്കാഴ്ക്കിയല്ലോ; അങ്ങനെ, ത്രാണികൊണ്ട് അന്നങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചാലും! 4

ഇന്ദ്ര, നില്ലാതെ നേരേ നടക്കുന്ന വാതാശ്വങ്ങളെ തെളിച്ചു കൊരുക; അങ്ങ യാതൊന്നിനു കത്സങ്കൽ തൽപരനായോ, അതി

സൂക്തം 174.

1. താരയിതാവ്—പാപത്തിൽനിന്നു കരയേറുന്നവൻ. തേജസ്സുപ്പിണ്ണുന്നവൻ—തേജസ്സുകൊണ്ട് എല്ലാറ്റിനേയും ആച്ഛാദനംചെയ്യുന്നവൻ.

2. ഓരാണ്ടു നഗരങ്ങൾ—ഓരാണ്ടു മുഴുവൻ ഉറപ്പുവരുത്തിപ്പോന്ന നഗരങ്ങൾ; അല്ലെങ്കിൽ ഒരു വയസ്സു (പണിയിച്ചിട്ട് ഒരു കൊല്ലം) ചെന്ന നഗരങ്ങൾ. ഇവ വൃത്രന്റെ ചാർച്ചക്കാരായ അസുരന്മാരുടെയത്രേ.

3. ഇവർ—മരുഭാഗികൾ. തിടക്കംകൊള്ളുന്ന—തിരിച്ചുപോകാൻ വെമ്പുന്ന. ഗൃഹത്തിൽ—ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ. സിംഹംപോലെ—സിംഹം വനത്തെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

4. ഹര്യായുധൻ—ഹരികളെന്ന അശ്വങ്ങളിൽ കേറിയവൻ.

നായി സൂര്യൻ അരികത്തു ചക്രമുയർത്തട്ടെ. വജ്രപാണി വൈ
രികളെ നേരിടട്ടെ!

5

ഇന്ദ്ര, ഹരിയുക്ത, അങ്ങ സ്തുതിയാൽ വളർന്നു, അദാതാക്ക
ളായ മിത്രദ്രോഹികളെ കൊന്നുകളഞ്ഞു. അത്യുമാവായ അങ്ങയെ
എവർ ദർശിക്കുന്നുവോ, അവർ ഒന്നുചേർന്നു അങ്ങയ്ക്കു അന്നം
അർപ്പിച്ചു, വേഗേന സന്താനത്തെ നേടുന്നു.

6

ഇന്ദ്ര, കവി അന്നം കിട്ടാൻ അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചു. അങ്ങ ഭാസ
ന്നു മണ്ണു കിടയ്ക്കുകയാക്കി. മൗലവാവു മുപ്പാരിനെ സമ്പത്സമുദ്ധമാക്കു
ന്നു. അവിടുന്നു ദുര്യോണനുവേണ്ടി, കയവാചനെ യുദ്ധത്തിൽ
കൊന്നു.

7

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയുടെ ആ പശുക്കളെ പുതിയവർ പുകയ്ക്കുന്നു: യുദ്ധ
മില്ലാതാക്കാൻ വളരെ ഹിംസകളെ അങ്ങ അമർത്തിയിരിക്കുന്നു:
ഘാതകങ്ങളായ അസുരനഗരങ്ങളെയും അങ്ങ പിളർത്തിയിരിക്കുന്നു.
പീയ എന്ന അസുരന്റെ വജ്രത്തെ അങ്ങ നിലംപൊത്തിച്ചു!

8

ഇന്ദ്ര, വിറക്കൊള്ളിക്കുന്ന ഭവാൻ അലക്കൊള്ളുന്ന ജലങ്ങളെ,
ഔകുന്ന നദികളെ എന്നപോലെ താഴ്ത്തേണ്ടു വിട്ടു. ശൂര, അതി
നാൽ സമുദ്രം നിറയുമ്പോൾ, അവിടുന്നു തുർവശ-യുദ്ധങ്ങളെ നിര
പായം രക്ഷിച്ചു!

9

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്നു ഞങ്ങൾക്കു എന്നെന്നും അതിദാതാവായ
ണം; ആളുകളെ രക്ഷിക്കുന്നു; ഞങ്ങളുടെ പടകൾക്കെല്ലാം ബലം
നല്കണം. ഞങ്ങൾക്കു അന്നവും ബലവും ദീർഘഘായുസ്സും
കിട്ടട്ടെ!

10

5. വാതാശ്വങ്ങൾ—കാറ്റിന്നൊത്ത വേഗമുള്ള കുതിരകൾ. കന്ധൻ—ഒരു
ഷി. അത്—ഹവിസ്സു. വജ്രപാണി എന്നു തുടങ്ങുന്ന വാക്യം പരോക്ഷം.

6. അദാതാക്കൾ—ഹവിസ്സു നൽകാത്തവർ. അത്യുമാവ്=ദാതാവ്.

7. കവി—ഒരു ഷി. ഭാസൻ—ഒരു സുരൻ; അവനെ കൊന്നു നിലംപൊ
ത്തിച്ചു. അടുത്ത വാക്യങ്ങൾ പരോക്ഷങ്ങൾ. ദുര്യോണൻ—ഒരു രാജാവ്. കയ
വാചൻ—ഒരു സുരൻ.

8. പശുക്കൾ—സന്താനങ്ങളായ ശതൃക്കൾ. പുതിയവർ—ഇന്നേത്തെ
ഋഷിമാർ. ഹിംസകളെ അമർത്തിയിരിക്കുന്നു—ഹിംസകൾ കീഴടക്കിയിരി
ക്കുന്നു.

9. വിറക്കൊള്ളിക്കുന്ന—ശത്രുക്കളെ വിറപ്പിക്കുന്ന.

10. ആളുകളെ—ഞങ്ങളുടെ പുത്രന്മാരടികളെ.

സൂക്തം 175.

അഗസ്ത്യൻ പ്രഷി; സ്തസോഗ്രീവിയം അനുഷ്ടുപ്തം ത്രിഷുപ്തം
ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

പാത്രം നിറയുന്നപോലേ കടിച്ചു നീ
കൂത്താടുകൾക്കിൻ: വൃഷാവാം വോന്നിതാ,
മത്തും മതിയുമാറ്റാദവും തൂകുന്ന,
പത്തായിരം തരം വാജിതൃസ്സോമനീർ! 1

എത്തട്ടെയിന്ദ്ര, ഭവാങ്കൽ, വരേണ്യമായ്
മത്തും മതിയും തരുന്നതായ് ശൃകതമായ്
ധന്വന്തരിസൈന്യമായ് സ്സേവ്യമായ് വർഷിയായ്
മൃത്യുവിഹീനമാം ഞങ്ങൾക്കു സോമനീർ! 2

ശൂരനും ദാതാവുമല്ലോ, ഭവാനൊ;—ര
തേരീമനുഷ്യനായച്ചതരേണമേ!
പാത്രത്തെയഗ്നിപോലാകെപ്പഴുപ്പിജ്ഞ—
കാ, അബലൻ നീയകർമ്മിയാം ദസ്യുവെ! 3

ഭൂരിപ്രഭാവൻ ഭവാൻ കവേ, ഭാനവിൻ
തേരുരുളൊന്നു കവർന്നുവല്ലോ, ബലാൽ;
കുത്സനവേണ്ടിയശ്ശുഷ്ണനെക്കൊല്ലുവാ—
നത്സ്യദാശ്വൻ ഭവാനേതീ, വധായുധം! 4

സൂക്തം 175.

1. അഗ്നിൻ = അഗ്നിസഹിത. പത്തായിരം—ആയിരമായിരം സുഖഭോഗങ്ങളെ. വാജി—അന്നം ഭക്ഷിച്ചാലത്തെ തൃപ്തിയുളവാക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ്, വാജി (അന്നത്തോടുകൂടിയത്) എന്ന വിശേഷണം.

2. ധന്വന്തരിസൈന്യം = ശത്രുസൈന്യത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതും. വർഷി = സുഖഭോഗങ്ങളെ വർഷിക്കുന്നതും. മൃത്യുവിഹീനം = അക്ഷയം.

3. ഒരു തേരും—സ്വർഗ്ഗത്തിലുള്ള വരാൻ. ഈ മനുഷ്യനും—എന്നിജ്ഞം. പാത്രത്തെ—തിയ്യിന്നമീതെ വെച്ച പാത്രം ചുട്ടുപഴുക്കുമല്ലോ. ആത്തബലൻ—സോമം കടിച്ചു ബലം പുണ്ടവൻ. അകർമ്മി = കർമ്മമനുഷ്ഠിക്കാത്തവൻ.

4. ഉത്സ്യദാശ്വൻ = ഉൽകൃഷ്ടവേഗമുള്ള അശ്വങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. വധായുധം—വജ്രം.

എത്രയും പ്രാബല്യമുള്ളൊന്നു, നിൻമദഃ—
 മെത്രയും കീർത്തിയുള്ളൊന്നു, നിൻചേഷ്ടിതംഃ:
 വൃത്രഹത്യജ്ഞം ധനാഹൃതിജ്ഞമവ—
 ജ്ഞാതരവേകീ പ്രഭുതാശ്വദൻ വോൻ!

5

പാരം സുഖിപ്പിച്ചുവല്ലോ പൂരാ സ്തുതി—
 ചോരെ, ആശാർത്തരെത്തണ്ണീരുപോലെ നീ;
 ഇങ്ങാ നന്തിയാൽ വിളിപ്പു ഭവാനെ ഞാൻ;
 ഞങ്ങൾ നേടാവു, കെല്ലായസ്സമനവും!

6

സൂക്തം 176.

അഗസ്ത്യൻ ദൃഷി; അനുഷ്ടുപം ത്രിഷ്ടുപം ഹനുസ്സം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

ഇന്ദ്രനെ മത്തുപിടിപ്പിപ്പിള്ള, വർഷി നീ
 ചെന്നു, ഞങ്ങൾക്കു ധനാഹൃതി ജ്ഞാതമേ;
 കൊന്നുവീക്ഷിപ്പാനുണ്ടുക; മാറാറി—
 ലൊന്നിനെച്ചാരത്തു കാണിപ്പു, പിന്നെ നീ!

1

ആരൊരാൾമാത്രം, മലിജ്ഞരാമാളുകൾ;—
 ഞാൻ വിതപ്പിപ്പിള്ള, ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളെ;
 ആർ മഴ പെയ്തു മുളപ്പിപ്പു, നെല്ലുക;—
 ളായവകലണച്ചാലും, വചസ്സു നീ!

2

അഞ്ചുനന്തതൊരുവന്റെ തൃക്കയ്യിലാ—
 ണ, ബുജനങ്ങൾതൻ സമ്പത്തശേഷവും;

5. മദഃ = മത്തം. അവജ്ഞ ഉത്തരവേകീ—വൃത്രനെ കൊല്ലാനും ധനം കൊണ്ടുപോരാനും ഉത്തരവു കൊടുത്തു, തന്റെ മദത്തെയും ചേഷ്ടിതത്തെയും അനുഗ്രഹിച്ചു. പ്രഭുതാശ്വദൻ = വളരെ അശ്വങ്ങളെ കൊടുക്കുന്നവൻ.

6. ആ നന്തി—അങ്ങയ്ക്കു പ്രീതിയുണ്ടാക്കുന്ന സ്തുതി.

സൂക്തം 176.

1. കൈന്നു—മാറാറെ. അണയുക—ഇന്ദ്രനെ പ്രാപിപ്പിക്കുക.

2. രൊരാൾമാത്രം—സേവ്യൻ. ആയവകൾ—ആ ഇന്ദ്രകൾ. വചസ്സം—സ്തുതി. ഇതം, അന്തരാത്മാവിനോടോ ഹോതാവിനോടോ പറയുന്നതാണ്.

അന്നിന്തിരുവടി, വാനിടിവാൾ പോലെ
ചെന്നേറു വീക്ഷേണ, മസ്തൂഭിരോധിയെ! 3

ഒപ്പം വധിയ്ക്കു നീ, സോമം പിഴിയാത്ത,
സുപ്രീതി തേ വരുത്താത്ത, ദുരന്തനെ;
എന്നിട്ടയാളുടെ സമ്പത്തു ഞങ്ങൾക്കു
തന്നരുളേണമേ, സ്തോതാവിനേകവാൻ! 4

മുന്തിയ രണ്ടിടമുള്ളതൊരാളെയോ
മന്ത്രസംയുക്തമായ് തൃപ്തിപ്പെടുത്തി നീ;
ആ ഹവിഷ്യാനാകമിന്ദ്രനെത്തന്നെ നീ—
യാഹവേ കെല്ലേകി രക്ഷിച്ചു, സോമമേ! 5

പാരം സുഖിപ്പിച്ചുവല്ലോ, പുരാസ്തതി—
ച്ചോരെ, തൃഷാർത്തരെത്തണ്ണീരുപോലെ നീ;
ഇങ്ങാ നന്തിയാൽ വിളിച്ചു ഭവാനെ ഞാൻ;
ഞങ്ങൾ നേടാവു, കെല്ലായ്ക്കുമനവും! 6

സൂക്തം 177.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

നന്ദിതമാനുഷൻ, മർത്തൂർക്കു വർഷിതാ—
വിന്ദ്രൻ പുരുഹുത, നാളുകൾക്കു പുരാൻ;

3. അഞ്ചുനന്തം—ഇരിയ്ക്കുന്നതം. അഞ്ചുജനങ്ങൾതൻ—ദേവ—മനുഷ്യ—
പിതൃ—പശു—പക്ഷികൾക്കു വേണ്ടുന്ന. അസ്തൂഭിരോധി = ഞങ്ങളുടെ ശത്രു.

4. തേ = അങ്ങയ്ക്കു. സുപ്രീതി—സത്തൃപ്തി. ദുരന്തൻ = പണിപ്പെട്ടു
നശിപ്പിയ്ക്കേണ്ടുന്നവൻ; ബുദ്ധിമുട്ടിയും വധിയ്ക്കണം.

5. രണ്ടിടം—സ്തതിയും ഹവിസ്സുമാകുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ. കെല്ലേകി—
പാനസമയത്തു തൃപ്തി വരുത്തി, യുദ്ധസമയത്തു ബലം നൽകി.

6. ഇന്ദ്രനോടുതന്നെ പറയുന്നു.

വന്നെത്തുകെങ്കിലുമിതിന്നു, രക്ഷയൊ-
ത്ത, നവാശാപങ്ങളെപ്പറ്റി, സ്തുതൻ വോൻ! 1

മന്ത്രയുക്തങ്ങളായ ശ്രേഷ്ഠയുവാക്കളാം
സ്വന്തം മഴത്തേർഹയങ്ങളിലേറി നീ
വന്നെത്തുകിങ്ങിനേ: സോമം പിഴിഞ്ഞുവെ-
ച്ചിനേ, വിളിയിക്കുന്നു, ഞങ്ങൾ നേർക്കങ്ങയെ! 2

രൂമഴത്തേരേറുക:—ങ്ങളു വഷിയാം.
സോമം പിഴിഞ്ഞു, പകന്നു മധുക്കളും;
ആ വൃഷാശാപങ്ങളെപ്പറ്റി ജഘവേന പോ-
ന്നായാതനാകെ, കൽ മന്ത്യവൃഷഭ, നീ! 3

ദേവയജ്ഞമിതാ; മേധമിതാ; ഇതാ,
പാവനമന്ത്ര;—മിതാ, സോമമിനേ, തേ;
ദേവീരിപ്പിതാ—വന്നിരുന്നിനേ, നീ
ക്ഷിപ്രം കടിയ്ക്ക; വിടുക, ഹയങ്ങളെ! 4

ഇനേ, നേരേ വരികിങ്ങു നന്തൻ വോൻ
വന്ദ്യനാം സൂരിതൻ മന്ത്രങ്ങൾ കേൾക്കുവോൻ;
ഞങ്ങൾ നിൻപാലനാൽ സ്വസ്ഥരാക, സ്വഹം—
ഞങ്ങൾ നേടാവു, കെല്ലായ്ക്കുമന്നവം! 5

സൂക്തം 177.

1. നന്ദിതമാനഷർ = മനുഷ്യരെ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നവൻ. ഉത്തരാഖം.
പ്രത്യക്ഷവചനം: അമിത്തം = അമരേത്തം, ഭക്ഷണം. നവാശാപങ്ങൾ = യുദ്ധതു
രംഗങ്ങൾ.

2. മന്ത്രയുക്തങ്ങൾ = മന്ത്രംകൊണ്ടു പുട്ടപ്പെടുത്തവ. മഴത്തേർ—മഴ പെയ്യിക്കു
ന്ന രഥം.

3. മധുക്കൾ—മധുരദ്രവവസ്തുക്കൾ. വൃഷാശാപങ്ങൾ = വഷികാശാപങ്ങൾ.
ആയാതനാക—വരിക. മന്ത്യവൃഷഭ = മന്ത്യക്കായി വഷിയ്ക്കുന്നവനേ.

4. മേധം—പശു. തേ = അങ്ങളും. കടിയ്ക്ക—സോമം. വിടുക—തേരിൽ
നിന്നു അഴിച്ചുവിട്ടാലും.

5. സൂരി—സ്നേഹാവം. സ്വസ്ഥരാക—സുഖമായി വസിക്കുമാറാകട്ടെ.

സൂക്തം 178.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

കേളിപ്പെട്ടും നിൻസമൃദ്ധികൊണ്ടിറു; നീ
പാലിച്ചുപോരുന്നു, വാഴ്ത്തും ജനങ്ങളെ;
പോക്കരുതെ,ങ്ങളെപ്പൊക്കുമിഷ്ടം—നര—
യോഗ്യമായ് നേടാവു, നിന്നുടേതൊക്കെ ഞാൻ! 1

ക്രോധിയായ്ക്കു പുരാനിന്ദൻ, നമുക്കിരു—
സോദരിമാർ നിജസ്ഥാനത്തു ചെന്തതിൽ;
ശക്രനതിലാണു, ബലധൂഹവ്യാഭയം;
സഖ്യവുമനവും നല്ല, നമുക്കവൻ! 2

യുദ്ധത്തിൽ വെല്ലുമേ, ശൂരൻ മരുത്സവ;—
നത്ഥിയാം സൂരി വിളിപ്പതു കേൾക്കുമേ;
നിന്തുളമേ, ഹവ്യപ്രദന്റെ സമീപത്തി—
ലുക്തി പൊങ്ങിച്ചുകൊണ്ടിറുൻ സ്വയം രഥം! 3

ഇതും ഹവിസ്സുശിച്ച, നേച്ഛുവിനാ
മിത്രാനുപിതകൽ മരുവും, മരുത്സവൻ;
ശബ്ദമയൻ സദസ്സിൽസ്സയജ്ഞന്റെ
സദൃയെ വാഴ്ത്തിസ്തുതിക്കും, ഫലപ്രദൻ! 4

സൂക്തം 178.

1. എങ്ങളെപ്പൊക്കുമിഷ്ടം—ഞങ്ങളെ ഉയർത്തുന്ന (മഹാത്മാരാക്കുന്ന) അഭീഷ്ടം. പോക്കരുത്—നശിപ്പിക്കരുത്; നിറവേററിത്തരണം. നരയോഗ്യമായ്—മനുഷ്യക്കു കിട്ടാവുന്നേടത്തോളം. നിന്നുടേതൊക്കെ—വോന്റെ സുഖഭോഗമെല്ലാം.

2. ഇരുസോദരിമാർ (പകലും രാത്രിയും) ചെന്തതിൽ (ചെന്ത പൂഷ്പാദികുന്തങ്ങളിൽ) ഇറുൻ ക്രോധിക്കരുത്; പ്രത്യുത, സമ്മതിക്കുന്നു. അതിലാണ്—സോദരിമാരുടെ കമ്മങ്ങളിലാണ്, ബലധൂഹ (ബലകര) ഹവിസ്സുകളുടെ ഉൽപത്തി

3. അത്ഥി—അനുഗ്രഹം യാചിക്കുന്നവൻ. ഹവ്യപ്രദൻ—യജമാനൻ. ഉക്തി പൊങ്ങിച്ചുകൊണ്ട്—സ്തോത്രങ്ങളെ ഘോഷിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്. സ്വയം—പരപ്രേരണകൂടാതെ.

4. ആ മിത്രാനുപിതകൽ—ഋതപിക്കുകേളാട്ടുകൂടിയ യജമാനന്റെ അടുക്കൽ. ശബ്ദം—സ്തോത്രാദിഘോഷം. സയജ്ഞൻ—യജമാനൻ. സദൃ—ഹവിസ്സുദ്ധി.

അങ്ങയാലിത്ര, മഘവൻ, മടക്കാവു
 ഞങ്ങൾ, കേമത്തം നട്ടിയും രിപ്പക്കളെ;
 ഞങ്ങൾക്കു രക്ഷകനങ്ങ;—ങ്ങു വർദ്ധകൻ;
 ഞങ്ങൾ നേടാവു, കെല്ലായ്ക്കുമനവും!

5

സൂക്തം 179.

ലോപാമുദ്രയും അഗസ്ത്യനും ശിഷ്യനും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്തം ബ്രഹ്മതീയും
 ഛന്ദസ്സുകൾ; രതി ദേവത.

(‘കല്യാണി കളവാണി’ പോലെ)

‘ഏറ്റമാണെ, ഹസ്തില, മല്ലിലും, ജരസ്സിനെ—
 യേറുമുഷസ്സികലും ശുശ്രൂഷയാൽ
 ക്ലാന്ത ഞാൻ; മായുന്നിതെ, ന്കാന്തിയും
 വാർദ്ധക്യത്താൽ;—

കാന്തയെപ്പൽകിപ്പെന്നോ, യൌവനസ്ഥർ?

1

സത്രാനുഷായികളും, സത്യസല്ലാപം വാനോ—
 റൊത്തു ചെയ്ക്കാരുമായ പൂർവർപോലും
 തുകിയിരുന്നു വീര്യം; പുകിയുമില്ലരുതി;
 പൽകിപ്പെ, യുവാക്കളെപ്പതിമാരും?

2

‘പാഴിലാകില്ലാ വേദം: പാലിത്തുമല്ലോ, വാനോർ!
 പാരം ഭൂജിത്തു നമ്മൾ ഭോഗമെല്ലാം:

5. അങ്ങയാൽ—ഭവത്സാഹായ്യത്താൽ. മടക്കുക—തോല്പിജ്ജുക.

സൂക്തം 179.

1. ജരസ്സിനെയേറും—വാർദ്ധക്യം വരുത്തുന്ന. ശുശ്രൂഷയാൽ—അങ്ങയെ
 ശുശ്രൂഷിച്ചുപോന്നതുകൊണ്ട്. ക്ലാന്ത—തളർവളായിരിയ്ക്കുന്നു. ഇതും അടുത്ത
 ഗാഥയും അഗസ്ത്യപതിയായ ലോപാമുദ്ര അഗസ്ത്യനോടു പറയുന്നതാണ്.

2. സത്രാനുഷായികൾ—യാഗകർത്താക്കൾ. പൂർവർ—പണ്ടത്തെ ഋഷി
 മാർ. വീര്യം തുകിയിരുന്നു—പതിയെ പ്രാപിച്ചിരുന്നു. അറുതിപുകിയുമില്ല—
 പത്നിഗമനമൂലം അവരുടെ ബ്രഹ്മചര്യം നശിച്ചില്ലതാനും. പൽകിപ്പെ—പുണ
 രുകയും സാധാരണമല്ലേ?

വെല്ലുക, നൂറുകൂട്ടമുള്ള പോരിങ്ങു നമ്മൾ—
വെല്ലുകി, ണയായ് ചെമ്മേ ചേർന്നു നമ്മൾ. 3

രേതസ്സുകി മന്ത്രമോതിടുമെങ്കൽവന്നാ—
നേ, തൊന്നിനാലോ ജാതനായ കാമൻ:
ചേരട്ടേ സേക്കാവോടു; ഭീരു ഭുജിച്ചീടട്ടേ,
ധീരനാം ബലിഷ്ഠനെ ലോപാമുദ്ര! 4

‘ഉരപ്പക്ക സോമത്തോടിതർത്ഥിപ്പൻ: പോക്കുകെൻറെ
യിപ്പാപം; ഭൂരികാമനല്ലോ, മർത്തുൻ! 5

പുത്രഭൃത്യാദിബലലബ്ധിയിൽക്കീഴെ ഗന്ധർവ്വൻ
നൽകുന്നവകൊണ്ടു കിളച്ചസ്സുസ ഗൻ
വാങ്ങിച്ചാനിരവർണ്ണം; വാനവന്മാരിൽനിന്നു
വാസ്തവാശിസ്സുകളും വാങ്ങിക്കൊണ്ടാൻ! 6

സൂക്തം 180.

അഗസ്ത്യൻ പ്രസി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഹനുസ്സ; അശ്വികൾ ദേവത.

നിങ്ങളിരുവരുടെ രഥം ഉദ്ദിഷ്ടപ്രദേശങ്ങളിലെല്ലാ പുറപ്പെട്ടാൽ, നിങ്ങളുടെ കുതിരകൾ ലോകങ്ങളിൽ വഴിപോലെ സഞ്ചരിക്കും; നിങ്ങളുടെ പൊന്നുരുച്ചാറുകൾ (അഭീമതങ്ങളെ) ഉതിർക്കും. നിങ്ങൾ മധു കടിപ്പാൻ പുലർകാലത്തു വന്നുചേരും! 1

3. അഗസ്ത്യന്റെ മറുപടി: വേദം—നമ്മുടെ തപഃക്രമം. പോരും—സംഭോഗം. ഗരം. ഇണ—സ്രീപുരുഷന്മാർ. ഇങ്ങ—ഈ സംസാരത്തിൽ.

4. സേക്കാവോടു—രേതസ്സേകം ചെയ്യുന്ന ഏതോട്. ഭീരു—അധീര.

5. ശിഷ്യൻ പറയുന്നു: ഉരപ്പക്ക—കടിയുണ്ടുണ്ടു. ഇപ്പാപം—ഗുരുപതിയുടെയും ഗുരുവിന്റെയും കാമസല്ലാപം ശ്രവിച്ചതിന്റെ പാപം. ഭൂരികാമൻ—ആഗ്രഹങ്ങളേറിയവൻ.

6. അസ്സുസംഗൻ—നിസ്സംഗൻ. ഇരുവർണ്ണം—കാമവും തപസ്സും. വാസ്തവാശിസ്സുകൾ—തീർച്ചയായും ഫലം കിട്ടുന്ന അനുഗ്രഹങ്ങൾ.

സൂക്തം 180.

1. മധു—സോമനീർ.

സതതസഞ്ചാരിയും വിചിത്രഗതിയും മനുഷ്യാനുക്രമവും പൂജനീയവുമായ തേരിൽ നിങ്ങൾ ഉദിച്ചിനമുനു കേറും: സർവസ്തു തൃരേ, പെങ്ങൾ നിങ്ങളെ പരിചരിക്കും; മധുപായികളേ, (യജമാനൻ) അന്നത്തിനായി സ്മരിക്കും! 2

നിങ്ങൾ പയ്യിൽ പാൽ നിക്ഷേപിച്ചു; മുപ്പത്താത്ത പയ്യിൽ മുമ്പുണ്ടായ പാൽതന്നെ പകുമാക്കിവെച്ചു. ഹവിസ്സണ്ണവരേ, വനിഞ്ഞിടയിൽ ചോരൻപോലെ മേവുന്ന വിശുദ്ധനായ ഹവിഷ്യാൻ നിങ്ങളെ പൂജിക്കുന്നു! 3

അശ്വപികളേ, സ്വാസ്ഥ്യം തേടുന്ന അത്രിയുവേണ്ടി നിങ്ങൾ മധുമത്തായ ഉമിത്തിയിനെ, കളിർവെള്ളംപോലെ കെടുത്തുവല്ലോ; ആ നേതാക്കളായ നിങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു പശുയജ്ഞം തേർച്ചകൂറുംപോലെ വരുന്നു! 4

ദസ്യരേ, ഞാൻ നിങ്ങളെ ദാനത്തിന്നു, ജയശീലനായ തുഗ്രപുത്രനെന്നപോലെ സ്മൃതിയാൽ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുപോരുന്നു. നിങ്ങൾ വാൻയകൾക്കു വലുപ്പം വരുത്തി; യജനീയരേ, നിങ്ങൾ കിഴവനെ, പാപം പോക്കി ചിരജീവിയാക്കി! 5

ശോഭനദാനന്മാരേ, നിങ്ങൾ കുതിരകളെ പൂട്ടുന്നതോടേ, ഭൂമിയിൽ അന്നങ്ങൾ പൊഴിയുന്നു! സ്നോതാവു നിങ്ങളെ കാറ്റുപോലെ പ്രാപിച്ചു തൃപ്തിപ്പെടുത്തട്ടെ; ഒരു സുവ്രതനെന്നപോലെ മഹത്വത്തിനായി അന്നം നേടട്ടെ! 6

2. കേറും—യജനസ്ഥലത്തെയ്ക്കു പോകാൻ. പെങ്ങൾ—ഉഷസ്സ്. പരിചരിക്കും—വെളിച്ചംപരത്തും.

3. വനി—യജ്ഞം, വനം. ചോരൻ വനത്തിൽ ജാഗ്രതയായിമേവുമല്ലോ.

4. മധുമത്തം—മധുക്കളോടുകൂടിയത്; നന്നായി കത്താൻ പാലും നെയ്യും വീക്കിയത്. കളിർവെള്ളംപോലെ—പച്ചവെള്ളം. തിയിനെ കെടുത്തുന്നതു പോലെ.

5. ദാനത്തിന്നു—എനിയ്ക്കുഭീഷ്യം തരാൻ. തുഗ്രപുത്രൻ—ശത്രുക്കളാൽ സമുദ്രത്തിൽ വീക്കപ്പെട്ട ഭൂജ്യം. കിഴവനെ—വൃദ്ധനായ ച്യവൻഷിയെ. പാപം—ജര.

6. പൂട്ടുന്നതോടേ—ഇങ്ങോട്ടു പോരാൻതുടങ്ങുമ്പോഴെയ്ക്കും. കാറ്റുപോലെ—അതിവേഗത്തിൽ.

അശ്വികളേ, സ്തോതാക്കളായ ഞങ്ങളും നിങ്ങളെ ശരിയ്ക്ക ഫലം കിട്ടാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ഇതാ, കടത്തിൽ പകർന്നുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: സ്തുത്യം വൃഷാക്കളുമായ നിങ്ങൾ ദേവസമീപത്തുവെച്ചു കിട്ടിക്കൊണ്ടാലും! 7

അശ്വികളേ, നാൽത്തോറും താപം പോകുന്ന തണ്ണീരൊഴുക്കു കിട്ടാൻ, നേതാക്കളായ മനുഷ്യരിൽവെച്ചു പ്രശസ്തനായ അഗസ്ത്യൻ നിങ്ങളെ ആയിരമായിരം സ്തോത്രംകൊണ്ട്, ഒരു ഗംഖ്യപോലെ ഉണർത്തുന്നു! 8

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ മഹത്തപംകൊണ്ടു രഥം നടത്തുന്നു; തേരിലേറി, മനുഷ്യഹോതാവുപോലെ പോകുന്നു. നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ സ്തോതാക്കൾക്കു ഫലം—നല്ല കതിരുകളെയോ മറ്റോ—കൊണ്ടുവരുന്നു; ഞങ്ങൾ ധനത്തോടു ചേരുമാറാകട്ടെ! 9

അശ്വികളേ, നവ്യവും ഉരുച്ചുറ്റിനു കേടില്ലാത്തതും സ്വസ്തത്തിൽ ചുറ്റിനടക്കുന്നതുമായ നിങ്ങളുടെ രഥത്തെ ഞങ്ങൾ ഇപ്പോൾ നന്മയ്ക്കായി സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വിളിയ്ക്കുന്നു: ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘഘായുസ്സും കിട്ടട്ടെ! 10

സൂക്തം 181.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

ധനധാതാക്കളും ജനത്രാതാക്കളും യജ്ഞപൂർത്തിയിപ്പിയ്ക്കുന്നവരും തുലോം പ്രിയപ്പെട്ടവരുമായ നിങ്ങൾ എന്നാണ് അന്നവും ധനവും ജലവും വഷിയ്ക്കുക? നിങ്ങളെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നതാണല്ലോ, ഈ യജ്ഞം! 1

അശ്വികളേ വിശുദ്ധരും, വഷ്ജലം കടിയ്ക്കുന്നവരും, കാററിനൊത്ത വേഗമുള്ളവരും, ദിവ്യരും, കത്തിച്ചുപായുന്നവരും മനോജ

7. പകർന്നുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു—സോമനീർ.

8. തണ്ണീരൊഴുക്ക്—വൃഷിജലം.

9. ഹോതാവു യജ്ഞാരംഭത്തിൽ വരുന്നു; യജ്ഞാവസാനത്തിൽ രിതിച്ചു പോകും. അതുപോലെ നിങ്ങളും ചെയ്യുന്നു. മനുഷ്യഹോതാവ്—യജമാനന്റെ ഹോമകർത്താവ്.

10. നവ്യം=നൂതനം, അല്ലെങ്കിൽ സ്തുത്യം.

വങ്ങളും, യുവാക്കളും, മെയ്യുകൊത്തവയും സ്വയം വിളങ്ങുന്നവയുമായ കുതിരകൾ നിങ്ങളെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരട്ടെ! 2

ഉന്നതസ്ഥാനാർഹരേ, ഭൂമിഞ്ഞാത്ത വിസ്താരവും, പരന്ന മുൻ വശവും വർഷകാശത്തിന്റെ മനസ്സിനെക്കാൾ വേഗവുമുള്ള, അത്യദാരമായ, യജനീയമായ, നിങ്ങളിരിയ്ക്കുന്ന പള്ളിത്തേർ സൽഫലത്തിനായി വന്നുണ്ടല്ലോ! 3

ഇവിടെ ഇവിടെ ജനിച്ച നിങ്ങളിരുവരും തിന്മയേക്കാത്ത തിരുമൈകൊണ്ടും തിരുനാമങ്ങൾകൊണ്ടും ഒപ്പം സൂതീയപ്പെടുന്നു: നിങ്ങളിലൊരുവൻ ജയശീലനായി നല്ല യജ്ഞത്തെ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നു; ദ്രോഹിന്റെ മകനായ, സുഭഗനായ മറവനും (ലോകത്തെ) വഹിയ്ക്കുന്നു! 4

അശ്വികളേ, നിങ്ങളിലൊരുവന്റെ മികച്ച മഞ്ഞത്തേർ യഥാകാമം സഞ്ചരിച്ചു, യാഗശാലകളിൽ വന്നുണ്ടല്ലോ; മറവന്റെ കുതിരകളെ ആളുകൾ കടഞ്ഞുണ്ടാക്കിയ അന്നങ്ങൾകൊണ്ടും സൂതീയലോഷങ്ങൾകൊണ്ടും പൂജിയ്ക്കുന്നു! 5

നിങ്ങളിൽ വർഷിയാനായ ഒരുവൻ, വൃഷാവെന്നപോലെ (വൈരിക്കളെ) തട്ടിനീക്കി, തേൻ കൊതിച്ചു വളരെ അന്നങ്ങൾക്കായി ചരിയ്ക്കുന്നു; മറവന്റെ ഗമനങ്ങളാൽ, കരയുയർന്ന വിശാലനദികൾ ഞങ്ങളിൽ വന്നെത്തുമാറു്, (ആളുകൾ) അന്നങ്ങൾകൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നു! 6

സൂക്തം 181.

3. വഷ്കാശം—സൂര്യാശം (?) സൽഫലത്തിനായി—ഞങ്ങൾക്കു നല്ല ഫലം തരാം.

4. ഇവിടെ ഇവിടെ—അന്തരീക്ഷത്തിലും, ആകാശത്തും. തിന്മയേക്കാത്ത—ശുദ്ധ (ദ്രോഹ) ശിരശ്ചേമടംകൊണ്ടും പാപം പറ്റാത്ത ചന്ദ്രനും സൂര്യനുമത്രേ, അശ്വികളിരുവർ.

5. ആളുകൾ — യജമാനന്മാർ. കടഞ്ഞുണ്ടാക്കിയ അന്നങ്ങൾ—ആമികൾ (കാച്ചിയ ചുട്ടപാലിൽ തയിർ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയതു്) മുതലായവ.

6. വഷിയാൻ—പുരാതനൻ; നിത്യൻ എന്നർത്ഥം. വൃഷാവ്=ഇന്ദ്രൻ. തേൻ—മധുരമായ ഹവിസ്സു്. ഈ വാക്യം ചന്ദ്രരൂപനായ അശ്വിയെക്കുറിയ്ക്കുന്നു. അന്നങ്ങൾക്കായി—സസ്യാദികളെ ഉൽപാദിപ്പിപ്പാൻ. മറവൻ—സൂര്യരൂപനായ അശ്വി.

വിധാതാക്കളായ അശ്വികളേ, നിങ്ങളുടെ ഉറപ്പിനെപ്പറ്റി,
മൂന്നുപ്രകാരത്തിൽ പ്രസരിയ്ക്കുന്ന ശാശ്വതവാക്ക് ഉച്ചരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു;
അങ്ങനെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട നിങ്ങൾ യാചിയ്ക്കുന്നവനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തു
വിൻ; വന്നാലും വരാത്താലും എന്റെ വിളി കേൾക്കുവിൻ! 7

നിങ്ങളുടെ ഒളിമിന്നുന്ന തിരുമെയ്യിനെക്കുറിച്ചുള്ള വാക്ക്,
മൂന്നു ദർഭവീരിയുള്ള സദസ്സിലെ ആളുകളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തട്ടെ: വൃഷാ
ക്കളേ, നിങ്ങളുടെ മേഘം വർഷപ്രദാനംകൊണ്ടു മനുഷ്യരെ വെള്ളം
പാററലെന്നപോലെ പോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നു! 8

അശ്വികളേ, ബുദ്ധിയേറിയവൻ, പുഷാഭെന്നപോലെ ഹവി
സ്സെടുത്തു നിങ്ങളെ, അഗ്നൃഷസ്സുകളെ എന്നപോലെ, നിങ്ങളെ
വിളിച്ചു സ്തുതിയ്ക്കുന്ന പരിചാരകനോടൊപ്പം സ്തുതിയ്ക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ
ക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘഘായുസ്സും കിട്ടട്ടെ! 9

സൂക്തം 182.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

മനീഷികളേ, ഇതാ, മനസ്സിലായി: കാമവഷിയായ പള്ളി
ത്തേർ വന്നിരിയ്ക്കുന്നു. സൽകർമ്മിയുടെ ബുദ്ധിയെ പ്രീണിപ്പി
യ്ക്കുന്നവരും, സ്തുത്യരും, വിശ്വപലയ്ക്കു ധനം നൽകിയവരും, ദേവ
വിന്റെ പൈതൃകമായ ശുചിപ്രതരെ നിങ്ങൾ മുന്നിൽനിന്നുപാ
രിയ്ക്കുവിൻ! 1

അശ്വികളേ, വലിയ ഈശ്വരന്മാരും വായുവേഗികളും ദന്ത്രരും
ഉൽകൃഷ്ടകർമ്മാക്കളും രഥികളും രഥികോത്തമരുമാണല്ലോ, നിങ്ങൾ:

7. മൂന്നുപ്രകാരത്തിൽ—മന്ത്രാദിഭേദേന. ശാശ്വതവാക്ക്—അനശ്വര
സ്തുതി.

8. വാക്ക്—സ്തുതി.

9. ബുദ്ധിയേറിയവൻ—യജമാനൻ. പുഷാവ് = പോഷകൻ. അഗ്നൃഷ
സ്സുകളെയും പ്രഭാതത്തിൽ സ്തുതിയ്ക്കുമല്ലോ.

സൂക്തം 182.

1. ഋഗ്വേദകളോടു പറയുന്നു: വിശ്വപലയ്ക്കു കണംകാൽ വെച്ചുകൊടുത്ത
കഥ മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ശുചിപ്രതരെ—അശ്വികളെ.

തേൻ നിറച്ചൊരക്കപ്പെട്ട രഥം നടത്തുന്ന നിങ്ങൾ അതിലൂടെ,
ഹവിർദ്വാരാവിന്റെ അരികിൽ വന്നുചേർന്നാലും! 2

ദന്ത്രേ, നിങ്ങൾ ഇവിടെ എത്തുചെയ്യുന്നു, എന്തിനിരി
യ്ക്കുന്നു? ഹവിസ്സു നൽകാതെ ഞെളിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നതെവെന്നോ അവ
നെ പിടികൂട്ടവിൻ; ആ പിശുക്കന്റെ പ്രാണനെ തുരത്തുവിൻ!
സ്തുതിപ്പാനിച്ഛിയ്ക്കുന്ന മേധാവിയ്ക്കു വെളിച്ചം നൽകവിൻ! 3

അശ്വവികളേ, കരയ്ക്കുന്ന നായ്ക്കളെ ചുറ്റും ഏറിത്തോടിയ്ക്കു
വിൻ; പൊരുതുന്നവരെ പൊതുക്കുവിൻ; അതു നിങ്ങൾക്കറിയാം.
നാസത്യരേ, സ്തോതാവിന്റെ വാക്കിനു വാക്കിനു രത്നം നൽകു
വിൻ; നിങ്ങളിരുവരും ഏന്റെ സ്തോത്രത്തെ സംരക്ഷിയ്ക്കുവിൻ! 4

നിങ്ങൾ തുഗ്രപുത്രനുവേണ്ടി, സമുദ്രത്തിൽ, ഉറപ്പും ചിറകുമു
ള്ള സുഖകരമായ ചങ്ങാടം നിർമ്മിച്ചു: അതിലൂടെയാണല്ലോ,
നിങ്ങൾ ദേവകളിൽവെച്ചു തിരുവുള്ളത്തോടെ പുറപ്പെട്ടു, വമ്പിച്ചു
വെള്ളത്തിൽ പറന്നുണഞ്ഞത്! 5

ജലമധ്യത്തിൽ വീഴ്ത്തപ്പെട്ട്, 'എന്തും പിടിയു'മില്ലാത്ത
ഇരുട്ടിൽക്കിടന്നുഴന്ന തുഗ്രപുത്രനെ, അശ്വികൾ കേറിയ നാലു
തോണികൾ വെള്ളമുറപ്പുക കരയ്ക്കു കേററി! 6

ഒരു മരം വെള്ളത്തിൽ ഉറച്ചുനിന്നു: അതിനെ യാചമാനനാ
യ തുഗ്രപുത്രൻ, ചാടുന്ന മൃഗം ഇലകളിൽ പിടിയ്ക്കുന്നതുപോലെ,
പിടിച്ചുപുട്ടി; അശ്വികളേ, അവനെ നിങ്ങൾ കീർത്തിയ്ക്കായി
കരയേററി! 7

നേതാക്കളായ നാസത്യരേ, ആരാധകർ ചൊല്ലുന്ന സ്തോത്രം
നിങ്ങളിലെത്തട്ടെ; ഇന്ന് ഈ സോമയാഗസദസ്സിന്റേതും.
ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘഘോഷവും കിട്ടട്ടെ! 8

2. രഥികോത്തമർ—മഹാരഥന്മാർ. തേൻ—ജലം. അല്ലെങ്കിൽ അമൃതം.

4. കരയ്ക്കുന്ന—ഞങ്ങളുടെ നേരെ. നായ്ക്കൾ—ശൂനകതുലാർ. പൊരുതുന്ന
വരെ—ഞങ്ങളോടു. അതു—വയോപായം. രത്നം—രമ്യമായ ഫലം. സംരക്ഷി
യ്ക്കുവിൻ—സ്വീകരിയ്ക്കുവിൻ.

5. ചിറകു—ഗതിവേഗത്തിന്നു കെട്ടിയ പായ. ദേവകളിൽവെച്ചു—മ
റ്റുദേവന്മാരെക്കാളധികം.

7. മരം—ദാരുതരമായ രഥം.

8. ഇന്ന്—പ്രധാനയാഗദിവസത്തിൽ. സദസ്സിന്റേതും—സദസ്സിന്റെ
സ്തോത്രവും.

സൂക്തം 183.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠുപ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

സൂതന്നിരിപ്പാൻ മൂന്നിടവും മൂന്നു ചക്രവും യാതൊന്നിന്നു
ണ്ടോ; വൃഷാക്കളേ, നിങ്ങൾ സൽക്കർമ്മിയുടെ സദനത്തിൽ എഴു
ന്നുള്ളന്നതു യാതൊന്നിലൂടെയോ; മൂന്നു ലോഹങ്ങൾ ചേർന്ന യാ
തൊന്നിനാൽ നിങ്ങൾ, പക്ഷി ചിറകിനാലെന്നപോലെ പറക്ക
മോ; ആ മനോതിവേഗിയായ പള്ളിത്തേർ പൂട്ടിയാലും! 1

കർമ്മവാന്മാരായ നിങ്ങൾ അന്നത്തിനായി യാതൊന്നിൽ
കേറുവോ; ആ രഥം ചേലിൽ തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടു ഭൂമിയിലെണ്ണി
റങ്ങുന്നു. ഈ തടിപ്പിണ്ണുന്ന വാക്കു തിരുവുടലിലണയട്ടെ! നിങ്ങൾ
ദ്രോവിനുകളായ ഉഷസ്സോടു ചേരുന്നു. 2

നേതാക്കളായ നാസത്യരേ, യാതൊന്നു ഹവിഷ്മാന്റെ
കർമ്മങ്ങളെ അനുവർത്തിക്കുന്നുവോ; നിങ്ങൾ യാതൊന്നിലൂടെ യാ
ഗത്തിലേഴുന്നള്ളമോ; ആ ചേലിൽ തിരിയുന്ന പള്ളിത്തേ
രിൽ കേറി, പുത്രലബ്ധിയിൽ സ്വഹിതത്തിന്നുമായി ശാലയിൽ
വന്നുചേർന്നാലും! 3

ദസ്യരേ, ചെന്നായയോ പെൺചെന്നായയോ എന്റെ നേർക്കു
വരരുത്; നിങ്ങൾ എന്നെ തള്ളരുത്; കവിചുകൊടുക്കുകയും ചെ
യുരുത്. ഇതാ, നിങ്ങൾക്കുള്ള ഭാഗം വെച്ചിരിക്കുന്നു; ഇതാ, സ്തുതി
യും. ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു തേൻനിധികൾ വെണ്ണപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു! 4

സൂക്തം 183.

1. മനോതിവേഗി—മനസ്സിനെക്കാൾവേഗമുള്ളത്. പൂട്ടിയാലും—നി
ങ്ങൾക്കിങ്ങോട്ടുപോരാൻ.

2. അന്നത്തിനായി—ഹവിസ്സു സ്വീകരിപ്പാൻ. തടിപ്പിണ്ണുന്ന വാക്ക്
—മഹത്ത്വപ്പെടുത്തുന്ന സ്തുതി. ചേരുന്നു—ഉഷസ്സിന്നും അശ്വികൾക്കും യജ്ഞം
ഒരേസമയത്തത്രേ.

3. അനുവർത്തിക്കുക—അനുകൂലിക്കുക. പുത്രലബ്ധിയിൽ സ്വഹിതത്തി
ന്നുമായി—യജമാനനു പുത്രനും നന്മയുണ്ടാകാൻ.

4. കവിചുകൊടുക്കുക—എനിക്കു തരുന്നതിനെക്കാളധികം അന്യനുകൊ
ടുക്കുക. ഭാഗം—സോമാംശം. തേൻനിധികൾ—മധുരസോമരസങ്ങളാകുന്ന നി
ധികൾ.

ദ്രേരേ, നിങ്ങളെ ഗോതമനും പുരുമീളാഹനം അത്രിയും രക്ഷയ്ക്കായി ഹവിസ്സോടെക്കി വിളിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; യാത്രക്കാരൻ ഉദ്ദിഷ്ടസ്ഥലത്തെത്താൻ ഒരു ഋജുമാർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ച് എന്താണു പറയേണ്ടതെന്നും വിളിയ്ക്കുന്നതു കേട്ടു, നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ വന്നുചേർന്നാലും !

5

അശ്വതികളേ, ഞങ്ങൾ ഈ തമസ്സിന്റെ മറുകരയണമെന്നു. നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു സ്നേഹം ചമച്ചിരിക്കുന്നു; നിങ്ങൾ ദേവകളുടെ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ഇവിടെ വന്നുചേർന്നാലും. ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘഘോഷവും കിട്ടട്ടെ!

6

നാലാമധ്യായം സമാപ്തം.

അഞ്ചാമധ്യായം

സൂക്തം 184.

അശ്വതികൾ പ്രാണി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഹൃദയം; അശ്വതികൾ ദേവത.

നാസത്യരേ, ആ നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ ഇന്നും മറ്റു നാളിലും ഉഷസ്സുദിപ്തിൽ വിളിയ്ക്കുമാറാകണമേ! എങ്ങോ വസിയ്ക്കുന്ന ദ്യോവിൻ പൗരോഹിത്യ നിങ്ങളെ മാനുഷനായ സ്നേഹത്താൽ മികച്ച ശോഭനദാതാവിനുവേണ്ടി സ്തുതിക്കുന്നു.

1

പുഷ്പാക്കളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളിൽത്തന്നെ സംതുപ്തരാകണം; പിശുക്കന്മാരെ വേരുകളാക്കണം. സോമംകൊണ്ടു മത്താടുന്ന നിങ്ങൾ എന്റെ നിർമ്മലസ്തുതികൾ ചെവിക്കൊണ്ടാലും; തേടുന്നവരും ഈടിലുവെക്കുന്നവരും ആണല്ലോ, നേതാക്കളായ നിങ്ങൾ!

2

5. ഋജുമാർഗ്ഗത്തെ—നേരവഴിയറിയുന്നവൻ.

6. അണഞ്ഞു—നിങ്ങളുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ.

സൂക്തം 184.

1. ശോഭനദാതാവ്—യജമാനൻ.

2. തേടുന്നവരും ഈടിലുവെക്കുന്നവരും—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികളെ അന്വേഷിയ്ക്കുന്നവരും, കിട്ടിയാൽ അവയെ സൂക്ഷിച്ചുവെക്കുന്നവരും.

പോഷകരായ നാസത്യദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ ശ്രേയസ്സിന്നു സൂര്യ പുത്രിയെ വേരപ്പാൻ അമ്പിന്റെ പാച്ചിൽ പാഞ്ഞു! നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു കർമ്മസ്വാഭിതങ്ങളായ 'ശത്രു'സ്തുതികൾ അവിച്ഛിന്നപ്രവാഹവും പാപനിവാരകവുമായ യാഗത്തിന്റെ പൂർത്തിയ്ക്കു മുൻ യുഗങ്ങളിലെന്നപോലെ ചൊല്ലപ്പെടുന്നു. 3

തേൻ നിറച്ച പാത്രമെടുത്തവരേ, നിങ്ങളുടെ ആ ദാനം ഞങ്ങളിലാകട്ടെ! മാന്യനായ സ്തോതാവിന്റെ സ്തുതിയിൽ പ്രീതിപ്പെട്ടവിൻ: ശോഭനദാനന്മാരേ, നിങ്ങളെ പിന്തുടന്നാണല്ലോ, യശസ്സാമരായ മനുഷ്യർ നല്ല വീര്യത്തിനായി മടംകൊള്ളുന്നത്. 4

അശ്വികളേ, മലവാക്കളേ, ഇതാ, നിങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആരാധനാപിതമായ സ്തോത്രം വഴിപോലെ മുഴുമിപ്പിച്ചു നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നു; നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ അഗസ്ത്യകൾ പ്രസാദിച്ചു, പുത്രലബ്ധിയ്ക്കും സ്വഹിതത്തിന്നുമായി ഗൃഹത്തിൽ വന്നാലും! 5

അശ്വികളേ, ഞങ്ങൾ ഈ തമസ്സിന്റെ മറുകരയണഞ്ഞു. നിങ്ങളെക്കുറിച്ച് സ്തോത്രം ചമച്ചിരിക്കുന്നു; നിങ്ങൾ ദേവകളുടെ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ഇവിടെ വന്നുചേർന്നാലും. ഞങ്ങൾക്ക് അന്നവും ബലവും ദീർഘഘോഷം കിട്ടട്ടെ! 6

സൂക്തം 185.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്ത ഛന്ദസ്സ്; ദയാവാപൃഥ്വികൾ ദേവത.

(കാകളി)

ആരീയിരുപേരിൽ മുത്തോളി?—ഉമയോ
രാ?—രരിഞ്ഞു: പിറപ്പെമ്മട്ടഭിജ്ഞരേ?

3. കർമ്മസ്വാഭിതങ്ങൾ—കർമ്മങ്ങളിൽ ചൊല്ലിപ്പോന്ന. ചൊല്ലപ്പെടുന്നു—ഇന്നും.

4. മനുഷ്യർ (ഭൂതാദികൾ) നിങ്ങളെ പാനം ചെയ്തിച്ചതിനുശേഷമാണല്ലോ, മടംകൊള്ളുന്നത് (സോമംകുടിക്കുന്നത്).

5. ആരാധനം—ഹവിരപ്പണം. അഗസ്ത്യകൾ—എങ്കൽ. പുത്രലബ്ധിയ്ക്കും—183-ാം സൂക്തത്തിലെ മൂന്നാം ശ്ലോകത്തിന്റെ ടിപ്പണി നോക്കുക.

പാരൊക്കയും സ്വയം താങ്ങുന്നു; ചുറ്റുന്നു,
തേരുതൂർന്നവർപോലെ വാന്തുഴികൾ! 1

കാലും നടപ്പുമില്ലാത്തിവരേത്തുന്നു,
കാലാൽ നടക്കും വളരെക്കിടാങ്ങളെ,
തായ്താതരങ്കത്തിലുണ്ണിയെപ്പോലവേ;
പാലിപ്പിനെ,ങ്ങളെ ദ്രോഭൂക്കളേ, തുലോം! 2

തേടുന്നു ഞാൻ ഭൂവിൽനിന്നിങ്ങഭഗമാ—
യീടറ്റു വിൺ ചേർന്ന സാന്നമാം നൽഭുനം;
രോദസ്സുകളേ, സ്തുതിപ്പോന്നതേകവിൻ!
പാലിപ്പിനെ,ങ്ങളെ ദ്രോഭൂക്കളേ, തുലോം! 3

ചോർ തരും ദേവമാതാക്കൾ മാലേശാത്ത
രോദസ്സുകളിരുപേരെബ്ജേയ്ക്കു നാം,
ശ്രീദിനരാത്ര്യയേങ്ങൾ കിടയ്ക്കുവാൻ;
പാലിപ്പിനെ,ങ്ങളെ ദ്രോഭൂക്കളേ, തുലോം! 4

ചേർന്നുനില്പോർ, ചെറുപ്പക്കാർ, സമാന്തമാർ,
ചാർന്ന ഭഗിനിമാർ, മാതൃതാതാങ്കൾ.

സൂക്തം. 185.

1. ഇരുപേർ—ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ. ആരറിഞ്ഞു—ആർക്കും അറിഞ്ഞു കൂടാ. അഭിജ്ഞരേ—ഋഷിമാരോടു പറകയാണു്. ചുറ്റുന്നു—തിരിയുന്നു; വാന്തുഴികൾക്കു് അഹോരാത്രീത്വം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

2. കിടാങ്ങൾ—പ്രാണികൾ. തായ്താതർ (മാതാപിതാക്കൾ) ഉണ്ണിയെ (സ്വപുത്രനെ) അങ്കത്തിൽവെക്കുന്നതുപോലെ ഏതുന്നു (വഹിയ്ക്കുന്നു).

3. ഭൂവിൽനിന്നു്—ഭൂമിയിൽനിന്നും അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നും. അഭഗം—ഭംഗം (പ്രിയ) ഏൽക്കാത്ത. വിൺ—സുഖകരമായ ഫലം. സാന്നം=അന്നത്തോടുകൂടിയതു്. നൽഭുനം—പാപരഹിതമായ ധനം. തേടുന്നു—കിട്ടാനാഗ്രഹിയ്ക്കുന്നു. അത്—ധനം.

4. ദേവമാതാക്കൾ—ദേവന്മാരുടെയും മനുഷ്യരുടെയും അമ്മമാർ. മാലേശാത്ത—ആരാലും പീഡിപ്പിയിക്കപ്പെടാത്ത. ശ്രീദിനരാത്ര്യയേങ്ങൾ—ശ്രീമത്തായ (ശോഭയേറിയ) പകലിന്റെയും രാത്രിയുടെയും ഉഭയങ്ങൾ (ശ്രീരോഷ്ണദിവന്ദ്രങ്ങൾ).

പാരിന്റെ നാഭി മുക്കുന്നവർ നിങ്ങൾ
പാലിപ്പിനെങ്ങളെ ദ്രോഭുക്കളേ, തുലോം! 5

ഇല്ലങ്ങൾ നിർത്തും പരപ്പും പെരുമയ്ക്കും—
മുള്ള, നീരേത്തുന്ന, ചേലുറ തായ്കളെ
ദേവസന്തർപ്പണേഷ്ടിയായ് വിളിപ്പു ഞാൻ;
പാലിപ്പിനെ,ങ്ങളെ ദ്രോഭുക്കളേ, തുലോം! 6

വീതി, പെരുപ്പം, വലുപ്പം, മഹാരത്നം
മൗദാര്യവുമുള്ള ധാരിണിമാരെവർ,
അധന്യമാരെ സ്തുതിപ്പൻ, ക്രതുവിതിൽ;—
പാലിപ്പിനെ,ങ്ങളെ ദ്രോഭുക്കളേ, തുലോം! 7

വല്ല തെറ്റും സദാ ചെയ്തിരിയ്ക്കാം, ഞങ്ങൾ
വാനവർക്കോ, സുതാകാന്തനോ, തോഴനോ;
ഇസ്തുതികൊണ്ടതൊട്ടു നീങ്ങേണമേ!
പാലിപ്പിനെ,ങ്ങളെ ദ്രോഭുക്കളേ, തുലോം! 8

രക്ഷിയ്ക്കുക, നെ പ്രജാഹിതം ദിസ്സവം;
രക്ഷ മേ നൽകി, അരക്ഷിണിമാരെവർ!

5. ചേർന്നുനില്പോർ—മഴകൊണ്ടും ഹവിസ്സുകൊണ്ടും പരസ്പരം ഉപകരിയ്ക്കുന്നവർ. ചെറുപ്പക്കാർ—നിത്യതരുണികൾ. സമാന്തമാർ=സമാനമായ അന്തത്തോടു (അന്തത്തോടു)കൂടിയവർ; രണ്ടിന്റെയും വലുപ്പം തുല്യമാണല്ലോ. ചാർന്ന—ബന്ധുത്വമുള്ള. ഭഗിനിമാർ=സഹോദരിമാർ. പാരിന്റെ (ലോകത്തിന്റെ) മാതൃതാതാകൾമായ (അമ്മയച്ഛന്മാരുടെ മടിയിലിരിക്കുന്ന) നാഭി (ജലം) മുക്കുന്നവർ. (പ്രാണിയ്ക്കുന്നവർ); പാരിന്റെ അച്ഛനമ്മമാർ, തങ്ങൾതന്നെ.

6. ഇല്ലങ്ങൾ നിർത്തും പരപ്പും—ഗൃഹങ്ങൾക്കു ധാരമായ വിസ്താരവും. തായ്കളെ—വൃഷ്ടി—സസ്യജനയിത്രികളായ ദ്യാവാപൃഥിവികളെ. ദേവസന്തർപ്പണേഷ്ടി—ദേവന്മാരെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന യജ്ഞം.

7. ധാരിണിമാർ—ലോകത്തെ നിലനിർത്തുന്നവർ. ധന്യമാർ=ഭാഗ്യവതികൾ. ക്രതുവിതിൽ=ഈ യജ്ഞത്തിൽ.

8. സുതാകാന്തനോ=ജാമാതാവെന്നോ. അതൊട്ടുക്കും—ആ പാപങ്ങളെല്ലാം.

9. ദിസ്സവം—ഇരുവരെ (ദ്യാവാപൃഥിവികളെ)ക്കുറിച്ചുള്ള സ്തോത്രം. രക്ഷിയ്ക്കുക—രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ. രക്ഷിണിമാർ—രക്ഷാകർത്രികൾ. സുദാനാർത്ഥം—ഞങ്ങൾ

സ്നേഹാക്കളെങ്ങൾ സുഭാനാർത്ഥമുട്ടിനാൽ
പ്രീതി ചേർത്തിച്ഛിപ്പു, വൻധനമുപരേ.

9

ചൊന്നേൻ, ശ്രവിയ്ക്കുവാൻ ഭ്യോഭ്യക്കളെക്കുറി—
ചുന്യനമാമിസ്സവത്തെ മേധാവി ഞാൻ:
രക്ഷിയ്ക്കു, കെട്ട പാപത്തിൽനിന്നമ്മയു—
മപ്പനും; ചാരേ തരിക, ഭീഷ്ടങ്ങളെ!

10

നേരാക, നിങ്ങളെക്കൊണ്ടിങ്ങു ഞാൻ ചൊന്ന—
തുഴിയും വാനമാകുന്ന തായ് താതരേ:
സ്നേഹാവിനത്തികേ നല്ലവിനി, ഷ്ടങ്ങൾ;
നേടാവു, ഞങ്ങൾ കെല്ലായ്ക്കുമനവും!

11

—

സൂക്തം 186.

അഗസ്ത്യൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ് ഹനുസ്സു; വിശ്വദേവകൾ ദേവത.

(കാകളി)

അസ്തമവേ വരികാ, തത്സദ്രുതനായ്
വിശ്വാനരനും സവിതാവുദേവനും;

കു സുഖിപ്പാനല്ല, ആളുകൾക്കു ധാരാളം കൊടുപ്പാൻ. ഉള്ളിനാൽ പ്രീതിചേർത്ത്
—നിങ്ങളെ ഹവിസ്സുട്ടി പ്രീതിപ്പെടുത്തി. വൻധനം ഇച്ഛിപ്പു—മഹത്തായ
ധനം നിങ്ങളിൽനിന്നു കിട്ടാൻ ആഗ്രഹിയ്ക്കുന്നു. ഉപരേ=ഹേ ദേവന്മാരേ.

10. ശ്രവിയ്ക്കുവാൻ—പരക്കെ കേൾപ്പാൻ. അന്യനും—ഉൽകൃഷ്ടം. അ
മ്മ—പ്രാമിവി. അച്ഛൻ—ഭ്യോവ്. ചാരേ—സന്നിഹിതരായി.

11. ഞാൻ ഇങ്ങു (ഈ യജ്ഞത്തിൽ) നിങ്ങളെക്കൊണ്ടു (നിങ്ങളെക്കുറിച്ച്)
ചൊന്നതു (സ്നേഹം) നേരാക (സഫലമായി ബുദ്ധിയല്ലെട്ടെ). സ്നേഹാവിനം—
സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ഏനിയ്ക്കു. അന്തികേ സന്നിഹിതരായി.

സൂക്തം 186.

1. ആത്മസദ്രുതനായ്—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ നല്ല രത്നങ്ങൾ (ശ്രേഷ്ഠവസ്തു
ക്കൾ) കയ്യിലെടുത്ത്. വിശ്വാനരൻ—ഏതെന്നാകകനായ അഗ്നി. ഉത്തരാധം പ്ര

ഇച്ഛയാ വന്നേകകിലയോ ഞങ്ങൾക്കു,
വിശ്വത്തിന്നെന്നപോലിവം യുവാക്കളേ! 1

ഏതാളെ നമ്മളിൽ, ശൂരർ സമാറ്റാദർ
മിത്രാര്യമവരണാമരരേവരും:
നമ്മെ വളർത്തെയേവരും; പീഡയാൽ
നമ്മുടെയെന്നം നികൃഷ്ടമായ്പ്പോകൊലാ! 2

നിങ്ങൾക്കതിപ്രിയ, നഗ്നി സമം രസി—
ച്ചിങ്ങീയതിമിയെത്തുണ്ണും നൃതിപ്പ, ഞാൻ;
ചോറും യശസ്സും തരേണമേ, ഞങ്ങൾക്കു
സൂരി വരണനരാതിവധോദ്യതൻ! 3

പ്രാപിപ്പനാ, രാൽപ്പണിഞ്ഞു ഞാൻ നിങ്ങളെ
രാപകൽ നല്ലൊരുള്ള പൈപോലവേ,
ഒപ്പമകിട്ടിലെ നാനാപയസ്സിക—
ലെപ്പൊഴമന്നം ചമച്ച, ജയത്തിനായ്! 4

നൽസ്സുഖം നല്ല, നമുക്കഹിർബുദ്ധ്ന്യനും;
വത്സനിൽപ്പോലെത്തുക, സ്സിന്ധു നമ്മളിൽ;
നമ്മൾ ജേയിക്കാവു, ചിത്തവേഗാശ്വങ്ങൾ
ചെമ്മേ വഹിയിക്കുന്നൊരജലപെന്ത്രനെ! 5

തൃഷ്ണവചനം: യുവാക്കളേ (നിത്യതരണരേ) നിങ്ങൾ വിശ്വത്തിന് (ലോകത്തിനൊക്കെ) ഇവം (ആനന്ദം) ഏകുന്നുണ്ടല്ലോ; അതുപോലെ ഞങ്ങളെയും ആ നദിപ്പിള്ളിലയോ? ആനദിപ്പിള്ളിനേ എന്നു സാരം.

2. സമാറ്റാദർ—ഒന്നുപോലെ ആറ്റാദമുള്ളവർ. മിത്രാര്യമവരണാമരർ = മിത്രം = അര്യമാവു. വരണനരാകുന്ന ദേവന്മാർ. പീഡ—ശത്രുബാധ. അന്നം—ഹവിസ്സ്.

3. സമം രസിച്ച്—നിങ്ങളോടൊപ്പം സന്തോഷിച്ച്. ഇയതിമി—അഗ്നി.

4. പയ്യു കറവിന്നു ഗൃഹത്തിൽ വരുമല്ലോ; അതുപോലെ ഞാൻ ഇരവു പകൽ നിങ്ങളെ ജേയിക്കുന്നു. ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ പയ്യിനോടു സാധമ്യം പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു: നാനാപയസ്സ്—ക്ഷീരപുതാദി. അന്നം—ചരപുരോഡാശാദി. ജയം—പാപങ്ങളെ ജയിക്കൽ, നശിപ്പിക്കൽ.

5. അഹിർബുദ്ധ്ന്യൻ—ഒരു ദേവൻ. വത്സനിൽപ്പോലെ—ഒരു പയ്യു കട്ടിയുടെ അടുക്കലെന്നപോലെ. സിന്ധു—സിന്ധു എന്ന നദി. ജലപെന്ത്രൻ—അഗ്നി: ജലത്തിൽനിന്ന് ഓഷധികളും അവയിൽനിന്ന് അഗ്നിയും ജനിക്കുന്നു.

തപശ്ചാപമിപ്പോൾ, സ്തുതിപ്പോരൊടൊപ്പമേ
തുഷ്ണനായ് വന്നെത്തുക, സുഭീയാധാരേ;
മർത്യേഷ്ടദൻ മഹാൻ വൃത്രഘ്നനിന്ദ്രൻ—
മത്രാഗമിത്യ, മനുഷ്യരാം നമ്മളിൽ!

6

നക്ഷത്ര പാഞ്ഞണഞ്ഞൊ യൗവനസ്ഥനെ,—
കുട്ടിയെപ്പൊക്കുപോലസ്മനനീഷകൾ;
ആ മാനുഷകാമധേനുവിൽച്ചെല്ലുന്നു,
രാമമാർപോലേ ഫലം പെറ്റു വാക്കുകൾ!

7

കെല്പർ മരുത്തുകൾ വാനുഴികളിൽനി—
ന്നൊപ്പമിണങ്ങിയിങ്ങെത്തട്ടെ, നമ്മളിൽ,
രക്ഷകത്തേർകൾപോലുള്ള പൃഷ്ടദേവർ,
മിത്രരാം ദേവകൾപോല, മിത്രാശികൾ!

8

ജ്ഞാത, മിവർത്തൻ മഹിമാവു; നൽസ്തോത്ര—
ഗീതി രചിച്ചു പാടുന്നിത, റിഞ്ഞവർ:
സർവത്ര ചെല്ലുന്നുവല്ലോ, തരിശിലും
സട്ടിനത്തിൻ പ്രഭുപോലിവർത്തൻബലം!

9

ഘോഷിച്ചു വാഴ്ത്തുവിൻ, ദന്ദ്രരെ രക്ഷയ്ക്കു
പൂഷാവിനേയു, മായത്തബലരെയും;

6. സ്തുതിപ്പോരൊടൊപ്പമേ തുഷ്ണനായ്—സ്തുതിക്കുന്നവർക്കത്രെയോ അത്ര തന്നെ സന്തോഷം പൂണ്ടു്. അസുഭീയാധാരേ—നമ്മുടെ യാഗത്തിൽ. അത്രാഗമിത്യ—ഈ കർമ്മത്തിൽ വന്നെത്തട്ടെ.

7. ആ യൗവനസ്ഥൻ—നിത്യയുവാവായ ഇന്ദ്രൻ. അസ്മനനീഷകൾ—നമ്മുടെ ബുദ്ധികൾ, മനസ്സുകൾ. ഇതിന്റെ വിവരണമാണ്, ഉത്തരാർദ്ധം: ആ മാനുഷകാമധേനു—മനുഷ്യർക്കു കാമധേനുപോലെ സർവാഭീഷ്ടങ്ങളും കൊടുക്കുന്ന ഇന്ദ്രൻ. രാമമാർ—സൂര്യൻ; പത്നിമാർ ഭർത്താവിങ്കലെന്നപോലെ ചെല്ലുന്നു. വാക്കുകൾ—നമ്മുടെ സ്തുതികൾ.

8. രക്ഷകത്തേർകൾ—കാവൽത്തേരുകൾ. ദേവകൾപോലെ—മറ്റുദേവന്മാർ വന്നെത്തുന്നതുപോലെ. അമിത്രാശികൾ—ശത്രുക്കളെ വിഴുങ്ങുന്നവർ.

9. ജ്ഞാതം—അറിയപ്പെട്ടതാണ്. ഇവരുടെ ബലം (വൃഷ്ട്യഭീപാദകേമായ സൈന്യം) തരിശിലും സർവത്ര ചെല്ലുന്നു—മഴ പൊഴിയുന്നു. സട്ടിനത്തിൻ (മുടലില്ലാത്ത പകലിന്റെ) പ്രഭു (പ്രകാശം)പോലെ; അതു സർവത്ര വ്യാപിയ്ക്കുമല്ലോ.

അഭേഷണം വിഷ്ണു, വായു, പുരന്ദര—
നിദ്രേവരേയം ജേജ്ഞാം സുഖൈഷി ഞാൻ. 10

യഷ്ടവ്യരേ, വേത്തേജസ്സിതെങ്ങരക്ക
കിട്ടിത്തുവേണമേ, ചേഷ്ടയും വാസവും:
പ്രൗഢശ്രീയാ സൗജമല്ലോ, ഇതുവരിൽ;
നേടാവു, ഞങ്ങൾ കെല്ലായ്ക്കുമെന്നവും! 11

സൂക്തം 187.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ഉഷ്ണിക്കും അനുഷ്ടുപ്പം ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സ്; അന്നം ദേവത.
(‘ഭാരകാമന്ദിരം’ പോലെ.)

പാരിനെബ്ഭരിയ്ക്കും കെല്ലാം
ചോറിനെ ഞാൻ പുകഴ്ത്തുന്നേൻ:
തത്തേജസ്സാലല്ലോ, ശക്രൻ
വൃത്രന്റെ മെയ്യെപ്പറത്തു! 1

സ്വാദുവാമനമേ, നല്ല
മാധുര്യം ചേരുമെന്നമേ,
അങ്ങയെസ്സേവിപ്പു ഞങ്ങൾ;
ഞങ്ങളെസ്സംരക്ഷിച്ചാലും! 2

10. ദന്ത്രരെ=അഗ്നികളെയും. ആയത്തബലർ=ബലം കയ്യിലുള്ള മറ്റു ദേവന്മാർ. അഭേഷൻ—മുമ്പേ വിളിത്തുപ്പെടാത്തതിൽ അരിശം തോന്നാത്തവൻ. ഋഗ്വേദം പഠിക്കുകയോടുകൂടി പറയുന്നതാണിത്.

11. യഷ്ടവ്യരേ—യജ്ഞിതപ്പെടേണ്ടുന്ന ദേവന്മാരേ. വേത്തേജസ്സിത്—നിങ്ങളുടെ ഈ തേജസ്സ്. വാസം=പാർപ്പിടം; ഞങ്ങളെ പൊരുപ്പിയ്ക്കേണമേ. ഇതു (തേജസ്സ്) പ്രൗഢശ്രീയാ (മികച്ച സമ്പത്തോടേ). ഉവരിൽ—ദേവന്മാരിൽ. സൗജമല്ലോ (ഒരുങ്ങിനിൽക്കുന്നതാണല്ലോ); ദേവന്മാരുടെ തേജസ്സു സദാ സമ്പദാനനിരതമാണല്ലോ. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷവചനം.

സൂക്തം 187.

1. കെല്ലാം—ചോറും (അന്നം) ലോകത്തെ നിലനിർത്തുന്ന ഒരു ശക്തിയാണല്ലോ. തത്തേജസ്സ്—അന്നത്തിന്റെ ബലം. മെയ്യെപ്പറ—ശരീരസന്ധി.

നല്ല നീ വന്നുണ്ടെങ്കിലും,
നല്ല രക്ഷയോടെങ്ങളിൽ;
കൊണ്ടാടി നല്ലക സൗഖ്യം,
രണ്ടെന്നില്ലാത്തൊഴുപ്പോലെ! 3

നിന്നുടെയഷ്ടാഷ്ട്രസംഗം—
ഉന്നമേ, ജഗത്തിലെല്ലാം
നാനാമട്ടിൽച്ചേർന്നുനില്പും,
വാനിലെ വായുക്കൾ പോലെ! 4

അന്നമേ, നൽസ്വാദനമേ,
നിന്നെ നല്ലം, നിൻസേവകർ;
തപ്രസാശനലാത്തുനന്ദം,
മെത്തിയ കഴുത്തുമായി! 5

അന്നമേ, നിങ്കലേ നില്പും,
ധന്യദേവന്മാർതൻ മനം:
പേലൊക്കും തപ്രക്ഷാപിനം—
ത്താലല്ലോ, വൃത്രനെക്കൊന്നു! 6

അന്നമേ, വന്നെത്തുമല്ലോ,
നിന്നിലാക്കാർകൾതൻ ധനം;
ഇങ്ങനെയും, തേന്നമേ,
ഞങ്ങൾക്കേറെമണ്ണുവാൻ നീ! 7

സന്ധ്യവും വെള്ളവും സ്വപ്നം
ക്ഷേപിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ, ഞങ്ങൾ;

3. രണ്ടെന്നില്ലാത്തൊഴുപ്പ്—ഏകമനസ്സായ മിത്രം.

5. നിന്നെ സേവിച്ചവർ നിന്നെ നല്ലം—അന്നദാനത്തിന്നു കഴിവുള്ളവരായിത്തീരും. തപ്രസാശനം = നിന്റെ രസങ്ങളെ ഭുജിച്ചവർ. മെത്തിയ = തടിച്ച്.

6. നിങ്കലേ നില്പും—അമൃതിനേപ്പോലും സ്മരിക്കുന്നില്ല! തപ്രക്ഷാപിനം—നിന്റെ രക്ഷയുടെ അടയാളം. തപ്രദത്തമായ ബലം എന്നു ഭാവം. കൊന്നു—ഇത്ര.

7. ആ (പ്രസിദ്ധമായ) കാർകശതൻധനം—വെള്ളം. തേന്നമേ—മധുരമായ അന്നമേ. ഏറം—മതിയാപോളം.

നിയുതിനാൽത്തടിയ്യേ
ചെയ്യുക, കളേബരമേ! 8

സോമമേ, നിൻപാൽയവാംശം
സേവിപ്പതുണ്ടല്ലോ, ഞങ്ങൾ;
നിയുതിനാൽത്തടിയ്യേ
ചെയ്യുക, കളേബരമേ! 9

നീ കരഃശ്ലേഷധേ, ചീർക്ക,
രോഗം പോക്കുക, ദ്ഗമിയ്യേ;
നിയുതിനാൽത്തടിയ്യേ
ചെയ്യുക, കളേബരമേ! 10

ഈ മൊഴിയാൽച്ചരത്തിപ്പു,
ഹോമപ്പെക്കൾ പോലാ നിന്നെ—
അന്നമേ, വിണ്ണോർക്കായൊ,പ്പം
തന്നെ മത്തേകുന്ന നിന്നെ—
അത്ര ഞങ്ങൾക്കുമായൊ,പ്പം
മത്തേകുന്ന നിന്നെ—ഞങ്ങൾ! 11

—

8. കളേബരമേ—ഞങ്ങളുടെ ശരീരമേ.

9. നിൻപാൽയവാംശം—തിളപ്പിച്ച പാലോ യവമോ നിന്നിൽ ചേർത്തത്; പാലോ യവമോ ചേർത്ത സോമം എന്നർത്ഥം.

10. കരഃശ്ലേഷധി—മലർപ്പൊടിയുതളയാകുന്ന മരുന്ന്. ചീർക്ക—തടിച്ചാലും. ഉദ്ഗമിയ്യേ—ഞങ്ങൾക്ക് ഉദ്ഗതിയ്ക്കുതകിയാലും.

11. മൊഴി—സ്തുതി. ആ—അപ്രകാരമിരിക്കുന്ന. നിന്നെ ഞങ്ങൾ ചുരത്തിപ്പു—നിങ്കൽനിന്നു സോമം കറന്നെടുക്കുന്നു; ഹോമധേനുക്കൾ അകിട്ടിൽ നിന്നും ഹവിസ്സുലാഭിപ്പിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. എന്തിനാ? വിണ്ണോർക്കായ്—ദേവന്മാർക്കുവേണ്ടി; പോരാ, അത്ര (ഇവിടെ) ഞങ്ങൾക്കുമായ്—ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി. ദേവന്മാർക്കു ഹോമിപ്പാനും, ബാക്കി ഞങ്ങൾക്കു സേവിപ്പാനും.

സൂക്തം 188.

അഗസ്ത്യൻ ദൃഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; സമിദ്ധാഭ്യഗ്നികം ദേവതകം.

കോയ്തുകൊരവു, സമിദ്ധൻ നീ ദേവൻ ദേവകളൊത്തിഹ;
ദൂതൻ സഹസ്രജേതാവു ഹവിസ്സേതുക, നീ കവേ! 1

തന്ത്രനപാത്തു യാഗത്തിലേഴുന്നള്ളുന്നു പുജിതൻ;
ഒത്തുചേരുന്നു മധുവോട, നുമായിരമേതുവോൻ. 2

വിളിയില്ലപ്പെടുമീഡ്യൻ നീയഗേ, യജ്ഞാശരമ്പരെ
ഞങ്ങൾക്കായ്ക്കൊണ്ടുവന്നാലു;—നായിരം നല്ലവോൻ, ഭവോൻ! 3

സഹസ്രവീരമാം ദർഭ കിഴക്കോട്ടായ തുമ്പൊടേ
വിരിച്ചിരിപ്പു കെല്പുറോർ, നിങ്ങൾക്കു, നവ്ക്കിരിയ്ക്കുവാൻ. 4

എവയാകുന്നു, സമ്രാട്ടും വിരാട്ടും പ്രഭി വിഭിയും;
അബ്ഭൂരിഭൂരിഭാരങ്ങളൊഴുകുന്നു, പയസ്സിനെ. 5

ഒളിവിഴുന്നണികളുമഴകം റെളിമെയ്യമായ്
വിളങ്ങും രാപുലരികളിങ്ങു വന്നരുളേണമേ! 6

സൂക്തം 188.

1. കോയ്തുകൊരവു—ഭരണകർത്താവായി വാഴുന്നു. സമിദ്ധൻ—അഗ്നിയുടെ പേർ; ജലിപ്പിയില്ലപ്പട്ടവൻ. ഇഹ—ഈ യാഗത്തിൽ. ദൂതൻ—ദേവന്മാരട. സഹസ്രജേതാവ്—ആയിരം (വളരെ) ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചവൻ; അല്ലെങ്കിൽ, ആയിരം ധനങ്ങളെ അടക്കിയവൻ. ഹവിസ്സേതുക—ദേവന്മാർക്കൊണ്ടു കൊടുപ്പാൻ.

2. തന്ത്രനപാത്ത്—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ. മധുവോട് ഒത്തുചേരുന്നു—ഘൃതസോമാദികൾ ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നു.

3. ഇഡ്യൻ—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ; സൂത്യൻ. യജ്ഞാശർ=യജ്ഞഭോജികൾ. ആയിരം—വളരെമണം.

4. സഹസ്രവീരം—വളരെ വീരന്മാരെ (പുത്രാദികളെ) യജമാനൻ നൽകുന്നു. കെല്പുറോർ—മരൂബലമുള്ള ദൂതാദികൾ. നിങ്ങൾക്കു, നവ്ക്കി—ദേവന്മാരായ നിങ്ങൾക്കു.

5. സമ്രാട്ടും മറ്റും ഭാരങ്ങളുടെ പേരുകളാകുന്നു. പയസ്സ്=ജലം.

6. അണികൾ=ആരേണങ്ങൾ. രാപുലരികൾ=രാത്രിയും ഉഷസ്സും. പകൽ എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ്, ഇവിടെ ഉഷസ്സു.

ഇരുപേർ ദേവഹോതാക്കൾ മേധാവികൾ മികച്ചവർ
 ഈ നമ്മളുടെ യാഗത്തിൽ വന്നെത്തട്ടേ, സുഭാഷണർ! 7
 നിങ്ങളെല്ലാവരെയുമിളേ, ഹേ ഭാരതി, സരസ്വതി,
 സ്മൃതിപ്പു ഞാൻ; വിഭൃതിയ്ക്കായ് പ്രയത്നിച്ചിപ്പിനെങ്ങളെ! 8
 രൂപസ്രഷ്ടാവു, സമസ്തപശുഭർശക്തൻ;
 ഞങ്ങൾക്കായിട്ടവയെ നീ വർദ്ധിപ്പിച്ചുരുളേണമേ! 9
 പശുപനം ദേവകൾക്കായിട്ടുൽപ്പാദിപ്പിക്കൂ, നീ സ്വയം;
 സ്വാദുവാക്കട്ടെ, ഹവ്യത്തെയാട്ടുക്കുണി വന്നപ്പതേ! 10
 അഗ്രിമൻ, ദേവകൾക്കുണി ഗായത്രംകൊണ്ടു ലക്ഷിതൻ,
 സ്വാഹാകാരാഹുതികളിലുജ്ജ്വലിക്കുന്നു, നിർഭരം. 11

സൂക്തം 189.

അഗസ്ത്യൻ ഋഷി; ശ്രീഷ്ടപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

(കേക)

സന്മാഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ കൊണ്ടുപോകഗേ, ദേവ,
 സർവവിജ്ഞാനജ്ഞൻ നീ ഞങ്ങളെസ്സമ്പത്തിനായ്;
 വളഞ്ഞ പാപങ്ങളെപ്പോക്കുകെങ്ങളിൽനിന്നു;
 വളരെച്ചൊല്ലാം, സ്തോത്രമങ്ങയെക്കുറിച്ചെങ്ങൾ! 1

7. സുഭാഷണർ—പ്രിയഭാഷികൾ.

8. വിഭൃതി=സമ്പത്ത്.

9. രൂപസ്രഷ്ടാവ്—യോനികളിൽ നിഷിക്തങ്ങളായ രേതസ്സുകളെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നവൻ. സമസ്തപശുഭർശക്തൻ=എല്ലാപ്പശുക്കളെയും (മാടുകളെയും) കാട്ടുന്നവൻ (വ്യക്തീകരിക്കുന്നവൻ). ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷവചനം: അവയെ—മാടുകളെ.

10. വന്നപ്പതി യുപദേവതയത്രേ; യുപത്തിൽ കെട്ടിയിട്ടാണല്ലോ, പശുവിനെ കൊല്ലുക.

11. ദേവകൾക്കഗ്രിമൻ—യജ്ഞങ്ങളിൽ ദേവന്മാരുടെയെല്ലാം മുമ്പൻ. ഗായത്രംകൊണ്ടു ലക്ഷിതൻ—അഗ്നിയെ ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ളതത്രേ, ഗായത്രിയും മറ്റും. സ്വാഹാകാരാഹുതികൾ—സ്വാഹാ എന്നുചുരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഹോമങ്ങൾ.

സൂക്തം 189.

1. വളഞ്ഞ—നേർവഴിയിലൂടെ നടക്കാൻ സമ്മതിയ്ക്കാത്ത.

ഞങ്ങളെദ്വർഗ്ഗം സർവം കടത്തിവിടുകഗേ,
മംഗളാർച്ചിതനും സ്തുത്യർഹനുമായ ഭവാനഃ
പെരുതാകട്ടേ പൂരി; വാസ്തവ്യെ ഞങ്ങൾക്കുഴി;
തരിക, തനയനും സന്താനത്തിനും സൌഖ്യം! 2

പോക്കുക, രോഗങ്ങളെ ഞങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടുഗേ;
നേർക്കുനി രക്ഷിക്കാത്ത മർത്ത്യരാണവസ്തുർഹർ;
പുതവിയിൽ വരികയുംചെയ്ക, വിണ്ണോരോടെല്ലാ—
മൊത്തു യഷ്ടവ്യ, ദേവ, ഞങ്ങൾക്കു നന്മയായി! 3

അച്ഛിന്നാവനങ്ങളാൽക്കാക്കുക, ഞളെയഗേ;
വിജലിയിലും ചെയ്യുകി, ഷമാം സദനത്തിൽ;
പററുതി, ന യേമങ്ങയെ സ്തുതിപ്പോൻ;
മറ്റു നാളിലുമരുതർജ്ജസവിൻ, യുവതമ! 4

നീ വിട്ടുകൊടുക്കരുതെങ്ങളെ, ദ്രോഹിപ്പോനായ്
മാൽ വിതപ്പോനായ്ത്തീൻ തേടുന്ന ശത്രുവിനഗേ;
അരുതു കടിപ്പോൻ, കൊല്പോൻ, കൊത്തുന്നോൻ;
തരസവിൻ, കൊടുക്കരുതെങ്ങളെക്കുത്തുന്നോൻ! 5

ജീവിപ്പാൻ, വരേണ്യനാം നിന്നെ വാഴ്ത്തിയ ഭരതൻ
കൊല്പോനോ പഴിപ്പാനോ തുനിഞ്ഞാർക്കളെയെല്ലാം
തട്ടിനീക്കുമേ ദേവ, യജ്ഞാർത്ഥം പിറന്നോനേ;
ദൃഷ്ടചര്യരെച്ചതപ്പോനല്ലോ, ഭവാനഗേ! 6

ആയിരതരക്കാരെ വേർതിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ട്
നീയുടൻതന്നെ ചെന്നെത്തുന്നു, യാജ്ഞാമഗേ;

2. മംഗളാർച്ചിതൻ—ശുഭദ്രവ്യങ്ങൾകൊണ്ടു പുജിതൻ.

3. അവസ്തു—രോഗങ്ങൾക്കു്.

4. അച്ഛിന്നാവനങ്ങൾ—അവിരതരക്ഷകൾ. ഇഷ്ടമാം സദനത്തിൽ—
അങ്ങയ്ക്കു പ്രിയപ്പെട്ടതായ യജ്ഞഗൃഹത്തിൽ. മറ്റു നാളിലും അരുത്—ഭയംപറരുത്.

5. മാൽ വിതപ്പോൻ—ദുഃഖോല്ലാസകൻ. കടിപ്പോൻ—ചെന്നായയും
മറ്റും. കൊല്പോൻ—തസ്സരനും മറ്റും. കൊത്തുന്നോൻ—പാമ്പും മറ്റും. കുത്തുന്നോൻ—കാളയും മറ്റും. തരസവിൻ—ബലവാനായുള്ളോവേ. കൊടുക്കരുത്—വിട്ടുകൊടുക്കരുത്; അവയിൽനിന്നെല്ലാം രക്ഷിക്കണം.

6. ദൃഷ്ടചര്യർ—ദർശനപ്പെകാർ.

വർത്തിക്കും, മനുഷ്യനു ശിഷ്യനായ് വേണ്ടുനേര—
തുലിതവൃന്ദം ഭവേ, നൃപതികിന്ന ശോധകൻപോലേ! 7

മാറാറൊര മമിത്തമീ മന്ത്രസുന്ദരവാനി—
സ്തോത്രവുമുചിതമാം സ്തോത്രമോതുന്നതെങ്ങനെയും;
തെങ്ങനെയിതാർഷങ്ങളാലായിരമാർജ്ജിതാവു—
തെങ്ങനെയേന്ദ്രാവു, കൈപ്പമന്നവു. ദീർഘഘോഷം! 8

സൂക്തം 190.

അഗസ്ത്യൻ പ്രസി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; ബൃഹസ്പതി ദേവത.

(കേക)

വാസ്തിക്കും, വശഗന്ധം വർഷിയും വിമോഹന—
വാക്യമാം സൂത്യൻ ബൃഹസ്പതിയെ മന്ത്രങ്ങളാൽ:
കേരപ്പിത്തമല്ലോ പിന്നെ, സ്തുതയമാനനാകുന്നി—
ദീപ്രശോഭനഗ്രാമാനേതാക്കൾ കർമ്മിഷ്ഠന്മാർ. 1

എവനെയുപാസിപ്പൂ, കാലികവചസ്സുകൾ;
എവനോ വർഷാംഭുസ്സേ ദേവകാമർക്കായ് തീർത്തു;

7. ഇതരക്കാർ—യജിക്കുന്നവരും യജിക്കാത്തവരും. ചെന്നെത്തുന്ന—
യജിക്കുന്നവരുടെ അടുക്കൽ. മനുഷ്യന്—യജിക്കുന്ന മനുഷ്യന്. ഉലിതവൃന്ദം =
വീര്യമയർന്നവൻ. ശോധകൻ (ശുദ്ധിവരുത്തുന്നവൻ, യജമാനൻ) പ്രതിപക്ഷേ
ളുടെ ഉപദേശം കൈക്കൊള്ളുമല്ലോ; അതുപോലെ വേറൊരു യജിക്കുന്നവനു വേണ്ടു-
നേരത്തു ശിഷ്യനായി വർത്തിക്കും—യജ്ഞാവാജ്ഞാപിക്കുന്നതു സാദരം ചെ-
ല്ലാലും.

8. മന്ത്രസുന്ദര—മന്ത്രശാലാണല്ലോ, അഗ്നി ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്.
ആർഷങ്ങൾ—മന്ത്രങ്ങൾ. ആയിരം—വളരെമേൽ.

സൂക്തം 190.

1. ഹോതാവിനോടു പറയുന്നു: വശഗന്ധം—ആരാധകനായിത്തീർന്ന. വർഷി-
—നന്ദ വർഷിക്കുന്നവൻ. വിമോഹനവാക്യം—മനംമയങ്ങുമാറു സംസാരിക്കു-
ന്നവൻ. ദീപ്രശോഭനം—തിളങ്ങുന്ന ശോഭയുള്ളവൻ. ഗ്രാമാനേതാക്കൾ—സ്തുതി
കർമ്മം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ. കേരപ്പിത്തമല്ലോ—സ്തുതികൾ. അതിനുമുമ്പേ
വേറൊരു മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിക്കും.

അബ്രഹാമിനെ വരേണ്യങ്ങളെ വ്യഞ്ജിപ്പിപ്പോ,—
നൽപ്പന്നൻ ജലത്തിനായ്, വായുപോലഭിദ്യാപ്തൻ! 2

ഇവനെ സ്തുതിക്കുന്നു, മന്ത്രമോതുന്നു, കൈകൊ—
ണ്ടവിസ്സമെടുത്തേകീടുന്നു, ഭാസ്കരൻപോലേ;
ഇതയസപത്തനുടെ കഴിവാലത്രേ, ഭീതി—
ദായിയാം മൃഗംപോലേ ശക്തനായ്, ദിനനാഥൻ! 3

വിണ്ണിൽ മന്നിലും വ്യാപ്തം, മിബ്രഹാമിനെതിൽപേർ;
പുണ്യഭൂത, രിക്കൻപോലേ നൽക, മിശ്ശുപ്രേജ്ഞൻ;
ചെന്നെത്തു, മിവനുടെ ശത്രുവും, വേടരുടേ—
തെന്നപോലനദിനം ഹിംസ്രമായാവികളിൽ! 4

ഭദ്രനാം നിന്നെയൊരു കിഴുപ്പയ്യെനെണ്ണി,—
പ്പറന്നിന്നായിരിക്കൊരവു, പാപജീർണ്ണന്മാരെവർ;
അദ്വൈതം, മിശ്ശുപ്രേജ്ഞൻ, നന്മ നീ ബ്രഹ്മസ്തേ;
പ്രത്യുത ചെന്നെത്തുന്നു, സോമപായിതൻപക്കൽ! 5

സുഷുപ്തനായും ശുഭാനന്ദ പന്മാവാക നീ,
കൃഷ്ണനായ് ബ്രഹ്മാവനൻപുറത്തോഴൻപോലേ;

2. കാലികവചസ്സകം—തക്കകാലത്തു ചൊല്ലപ്പെടുന്ന സ്തോത്രങ്ങൾ.
വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുക—വെളിപ്പെടുത്തുക; മഴ പൊഴിക്കുന്നതിനാലാണല്ലോ, വരേണ്യ
ങ്ങൾ (സന്യാസികൾ) മുളയ്ക്കുന്നത്. വായുപോലെ സർവ്വവ്യാപിയായ അദ്വൈതം
ജലത്തിനായി (വർഷണത്തിനായി) ജനിച്ചവനാകുന്നു.

3. പൂർവാർത്ഥത്തിൽ കർത്താവ് യജമാനൻ. അവിസ്സം = ഹവിസ്സം; സംജ്ഞ
യിൽ ഹകാരത്തെ അകാരമാക്കാം. ആര (ഹാര)വും മറ്റും കൊക്ക. ഭാസ്കരൻപോ
ലേ—സൂര്യൻ വെളിച്ചം ഏകുന്നതുപോലെ. അസപത്തൻ = ശത്രുവില്ലാത്തവൻ;
രാക്ഷസാദികളാൽ എതിർപ്പെടാത്തവൻ. മൃഗം—സിംഹമോ, മറ്റോ.

4. പേർ = യശസ്സ്. പുണ്യഭൂതം—പരിശുദ്ധമായ ഹവിസ്സം മറ്റും ഭരി
(വഹി)ക്കുന്നവൻ. നല്ല—ഫലം കൊടുക്കും. ഹിംസ്രമായാവികൾ = കൊല്ലുന്ന
മായുള്ളവർ; അവരിൽ പിഴയ്ക്കാതെ നിപതിക്കും, വേടരുടെ ആയുധംപോലെ
ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ആയുധവും!

5. ഉയിർക്കൊരവു = ജീവിക്കുന്നു, നാൾ കഴിക്കുന്നു. പ്രത്യുത = നേരേമറി
ച്ചു. പക്കൽ = അടുക്കൽ.

6. സുഷുപ്തനായും = നേരേനടക്കുന്നവൻ. ശുഭാനന്ദൻ = നല്ല അനന്തോട് (ഹ
വിസ്സോട്)കൂടിയവൻ. പന്മാവാക—ശുഭാനന്ദനെ (യജമാനനെ)കൊണ്ടുനടക്കുക.

ദൃഷ്ടി ഞങ്ങളിൽ വെണ്ണം പാപവഞ്ജിതർ മുടൽ
വിട്ടവരായ് നില്ക്കട്ടെ, യാവൃതരാണെന്നാലും! 6

നരർപോലാരിൽച്ചെന്നുചേരുന്ന സ്തവനങ്ങൾ,
കരയിൽത്തല്പിപ്പായുമാർകളാഴിയിൽപ്പോലേ;
അബ്രഹ്മസ്പതി വിദ്വാൻ വർഷേഛമൃ നടുവിൽ നി-
ന്നഭ്യവേക്ഷിപ്പു, രണ്ടും—വെള്ളവും കടത്തലും! 7

ഇപ്പടി വാഴ്ത്തപ്പെട്ടു, ബഹുതം പിറന്നോനാം
കെല്പുറ ബ്രഹ്മസ്പതി, വഷ്കത്താവാം ദേവൻ;
ഞങ്ങൾക്കു സ്തുതൻ മഹാൻ വീരഗോക്കളെ നല്ല;
ഞങ്ങൾ നേടാവു, കെല്പുമനവും ദീർഘഘോരയുസ്സും! 8

സൂക്തം 191.

അഗസ്ത്യൻ ദൃഷ്ടി; അനുഷ്ടുപം മഹാപംക്തിയും മഹാബ്രഹ്മതീയും ഛന്ദസ്സ്;
ജലവും തൃണവും സൂര്യനും ദേവത.

വിഷം കുറഞ്ഞതു, വിഷമേറിയതു, വെള്ളത്തിലെ വിഷജന്തു;
നീറുന്ന ഈ രണ്ടു വകയും 'അദൃഷ്ട'രും (എങ്കിൽ വിഷം) പുരട്ടി
യിരിയ്ക്കുന്നു! 1

ഭരിപ്പവൻ—ഭരണകർത്താവ്. ദൃഷ്ടി ഞങ്ങളിൽ വെണ്ണം—ഞങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധയിരുത്തി, ഹിതം പറഞ്ഞുതന്ന. മുടൽ—അജ്ഞാനം. ആവൃതർ—തമസ്സാൽ ആചാദിതർ.

7. നരർപോലെ—ആളുകൾ സ്വാമിയുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നപോലെ. ആർകൾ = നദികൾ. അഭ്യവേക്ഷിപ്പു = നേരിട്ടുനോക്കുന്നു. വെള്ളം പൊങ്ങിയിറക്കുകയും കടത്തിവിടുകയും—രണ്ടും—താൻതന്നെ ചെയ്യുന്നു.

8. ബഹുതം—വളരെക്കാര്യങ്ങൾക്കായി. വീരഗോക്കളെ = വീരരെയും (പുത്രാദികളെയും) ഗോക്കളെയും.

സൂക്തം 191.

1. താൻ സ്പ്പവിഷബാധിതനായിരിയ്ക്കുന്നു എന്നു ശങ്കിച്ച് അഗസ്ത്യൻ പറയുന്നു: രണ്ടുവക—വിഷം കുറഞ്ഞ ജന്തുവും, ഏറിയ ജന്തുവും. അദൃഷ്ടർ—കാണപ്പെടാത്ത വിഷജന്തുക്കളുടെ പേർ.

(ഓഷധി)വന്നാൽ അദ്വൈതം കൊല്ലും; ചാഞ്ഞാൽ കൊല്ലും; ചതയ്ക്കപ്പെട്ടാൽ കൊല്ലും; അരയ്ക്കപ്പെട്ടാൽ അരയ്ക്കും! 2

അമ്മ, ഞാങ്ങണ, ദർഭ, കുതിരവാൽപ്പല്ല, മുഞ്ഞ, രാമച്ചം എന്നിവയിലെ അദ്വൈതം ഒരുമിച്ചു (എങ്കൽ വിഷം) പുരട്ടിയിരിക്കുന്നു! 3

ഗോക്കരം തൊഴുത്തിൽ കിടക്കുന്നു; മൃഗങ്ങൾ അടങ്ങി; ആളുകളുടെ ബോധം അമർന്നു. (ഈ സമയത്താണ്) അദ്വൈതം പുരട്ടിയത്! 4

അവ രാത്രിയിൽ കള്ളന്മാർ പോലെ കാണപ്പെടും; ഈ അദ്വൈതം എല്ലാവരെയും കാണും. നിങ്ങൾ ഉണർന്നിരിക്കൂ! 5

ഭയോവാണം, നിങ്ങളുടെ അച്ഛൻ; ഭ്രൂവാണം, അമ്മ; സോമനാണ്, ഭ്രാതാവ്; അഭിതീയാണം, പെങ്ങൾ. എല്ലാവരെയും കാണുന്ന അദ്വൈതമായ നിങ്ങൾ ഇരിക്കുവിൻ—സുഖമാം വണ്ണം പോയ്ക്കൊരവിൻ! 6

തോരക്കാരുണ്ട്, മൈക്കാരുണ്ട്, തൂശിക്കാരുണ്ട്; വിഷമേറിയവരുണ്ട്. അദ്വൈതം, നിങ്ങൾക്കെന്തിവിടെ? എല്ലാവരും ഒപ്പം തീരെ ഒഴിഞ്ഞുപോകുവിൻ! 7

എല്ലാ അദ്വൈതരെയും എല്ലാ രാക്ഷസികളെയും ഹിംസിപ്പാൻ, അദ്വൈതം വിശ്വദർശിയായ സൂര്യൻ കീഴടക്കിയുകയായി! 8

ഇതാ, വിശ്വദർശിയും അദ്വൈതമായ ആദിത്യൻ—സൂര്യൻ—എല്ലാറ്റിനെയും തുലോം നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു, പ്രാണികൾക്കായി ഉദിച്ചുയരുന്നു! 9

2. ഓഷധി—വിഷഹാരിയായ പച്ചമരണം. ചാഞ്ഞാൽ—ഔഷധംഗത്തിൽ ഉഴിയുമ്പോൾ. അരയ്ക്കും—നശിപ്പിയ്ക്കും.

4. ഈ സമയം—രാത്രി.

5. ഉണർന്നിരിക്കൂ—കരുതൽവേണം.

6. അദ്വൈതസർപ്പങ്ങളോടു പറയുന്നു: ഇരിക്കുവിൻ—സ്വസ്ഥസ്ഥാനങ്ങളിൽ. പോയ്ക്കൊരവിൻ—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിയ്ക്കരുത്.

7. തോരക്കാർ—തോരകൊണ്ടു കത്തുന്നവർ: മൈക്കാർ—ഉടൽകൊണ്ടു വിഷമേല്പിയ്ക്കുന്നവർ, ചിലന്തിയും മറ്റും. തൂശിക്കാർ—തേളും മറ്റും.

8. രാക്ഷസികൾ—മഹോരഗികൾ.

9. എല്ലാറ്റിനെയും—സർവവിഷങ്ങളെയും. പ്രാണികൾക്കായി—ജീവലോകത്തിന്റെ നന്മയ്ക്കായി,

വിഷം ഞാൻ, മദ്യകാരന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ഒരു തോൽത്തൂരത്തി എന്നപോലെ, സൂര്യമണ്ഡലത്തിൽ കൊണ്ടുവെക്കുന്നു; തന്തിരുവടി മരിക്കില്ല, ഞങ്ങളും മരിക്കില്ല: ഇതിനെ ഹരിസ്ഥിതൻ ദൂരത്തെത്തിച്ചു—നന്തേ, നിന്നെ 'മധുവിദ്യ' അമൃതാക്കിത്തീർത്തു! 10

നിന്റെ വിഷം ആ ഇത്തിരിപോന്ന പക്ഷിപ്പിട വിഴുങ്ങി. അവ മരിക്കില്ല, ഞങ്ങളും മരിക്കില്ല. ഇതിനെ ഹരിസ്ഥിതൻ ദൂരത്തെത്തിച്ചു—നന്തേ; നിന്നെ മധുവിദ്യ അമൃതാക്കിത്തീർത്തു! 11

വിഷത്തിന്റെ പുഷ്പിയെ മുവ്വേഴു തീപ്പൊരികൾ വിഴുങ്ങട്ടെ: അവ മരിക്കില്ല, ഞങ്ങളും മരിക്കില്ല. ഇതിനെ ഹരിസ്ഥിതൻ ദൂരത്തെത്തിച്ചു—നന്തേ, നിന്നെ മധുവിദ്യ അമൃതാക്കിത്തീർത്തു! 12

വിഷനാശിനികളായ തൊണ്ണൂറൊമ്പതു നദികളുടെയെല്ലാം പേർ ഞാൻ ചൊല്ലുന്നു. ഇതിനെ ഹരിസ്ഥിതൻ ദൂരത്തെത്തിച്ചു—നന്തേ, നിന്നെ മധുവിദ്യ അമൃതാക്കിത്തീർത്തു! 13

ഇരുപത്തൊന്നു പെണ്മയിലുകളും, ഒഴുകുന്ന സപ്തനദികളും നിന്റെ വിഷം, സ്രീകൾ കടത്തിൽ വെള്ളമെന്നപോലെ കൊണ്ടു പോകട്ടെ! 14

ഇത്തിരിപോന്ന കീരി: ആ വഷളനെ ഞാൻ കല്ലെറിഞ്ഞു പിളർത്തും. അതുകൊണ്ടു വിഷം ദൂരദിക്കുകളിലെക്കു പോകട്ടെ! 15

10. ഇതും—വിഷം. ഹരിസ്ഥിതൻ—ഹരികളെന്ന അശ്വങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവൻ, സൂര്യൻ. 'മധുവിദ്യ'—വിഷത്തെ മന്ത്രത്താൽ സൂര്യൻ ചേർത്ത അമൃതാക്കുക എന്നതത്രേ, മധുവിദ്യ.

11. ഇത്തിരിപോന്ന—തുലോം ചെറിയ. പക്ഷിപ്പിട—കപിഞ്ചലി. നിന്റെ—അഗസ്ത്യന്റെ; അദ്ദേഹം തന്നോടുതന്നെ പറയുകയാണ്.

15. നിന്റെ വിഷം ഇറക്കിയില്ലെങ്കിൽ, ആ വഷളനെ—വിഷമിറങ്ങുന്നതുവരെ കല്ലെറിയലുണ്ടത്രേ.

അപ്പോൾ ഒരു കീരി മലയിൽനിന്നോടിവന്നു പറഞ്ഞു:—
'തേളിന്റെ വിഷം നിസ്സാരമാണ്', തേളേ, നിസ്സാരമാണ്',
നിന്റെ വിഷം!'

16

ഒന്നാം മണ്ഡലം സമാപ്തം.

രണ്ടാം മണ്ഡലം

അനുവാകം 1.

സൂക്തം 1.

ശൗനകൻ ഗുരുമന്ദൻ പ്രേഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

(കാകളി)

അഗ്നേ, നൃപാല, നീയധരനാൾകളി—
ലുൽപന്നനാകുന്നു; നീയാശുശുക്ഷണി;
നീ നീരിൽനിന്നു; നീ കല്ലുകളിൽനിന്നു; നീ
സസ്യത്തിൽനിന്നു; നീ കാട്ടിൽനിന്നു ശുചേ!

1

---

16. സർപ്പവിഷമല്ല, തേരവിഷമാണ്. അങ്ങനെ ബാധിച്ചത്.

സൂക്തം 1.

1. അഗ്നി ജലാദികളിൽനിന്നും ജനിക്കുന്നു. ആശുശുക്ഷണിയും ശുചിയും
അഗ്നിപര്യായങ്ങൾ. നൃപാല—നേതാക്കളെ (യഷ്ടാക്കളെ) വിശേഷാൽ രക്ഷിക്കു
ന്നവനേ.

ഹോത്രമഗ്നേ, തവ; പോത്രവും നേഷ്വവു—
മാത്ത്വിജ്യവും തേ; മഖേഷ്വവഗ്നിതു നീ;
അധര്യ നീ; തേ പ്രശാസ്രവും; ബ്രഹ്മണാ—
ക്ഷംസി, ഞങ്ങൾക്കു ഗൃഹേശനം നീ ഗൃഹേ! 2

ഇന്ദ്രനഗ്നേ, സുശീലർക്കു വൃഷാവു നീ;
വന്ദ്യൻ ബഹുജനകീർത്തിതൻ വിഷ്ണു നീ;
അത്ഥഗൻ ബ്രഹ്മാവു നീ ബ്രഹ്മണസ്സതേ;
ധന്താവു ബുദ്ധിയാൽ വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നു, നീ! 3

അഗ്നേ, ക്രിയാവാൻ വരുണരാജാവു, നീ;
ഭഗാഹിതൻ മിത്ര, നീഡിതൻ ദേവ, നീ;
അര്യമാവാ, തതത്യാഗി നീ സൽപതി;
യംശനാ, നീതഫലൻ നീ മഖങ്ങളിൽ! 4

തപ്ഷാവു നീ സേവകനൊരു നന്മതൻ;
സുഷ്ടതി നിന്റേതു; ബന്ധു, നിൻ ദീധിതി;
പെട്ടെന്നയച്ചുകൊടുപ്പു, ഹയേന്ദ്രരെ—
പുഷ്യാത്ഥനഗ്നേ, നരക്കൊരു കെല്പു, നീ! 5

2. ഹോത്രം—ഹോതാവിന്റെ കർമ്മം. തവ—അങ്ങയുള്ളതാണ്. പോത്രം—പോതാവിന്റെ കർമ്മം. നേഷ്വം—നേഷ്വാവിന്റെ കർമ്മം. ആത്ത്വിജ്യം—ഋത്വികിന്റെ കർമ്മം. തേ—അങ്ങയുള്ളതാണ്. അഗ്നിത്വം—ആഗ്നിയൻ. പ്രശാസ്രം—പ്രശാസ്താവിന്റെ കർമ്മം. ഗൃഹേശൻ—ഗാർഹപത്യാഗ്നി. ഹോതാവു മറ്റും ഋത്വികുകളുടെ പേരുകളാണ്.

3. സുശീലർക്ക് അഭീഷ്ടങ്ങൾ വഴിയുന്ന നീ ഇന്ദ്രനാകുന്നു. അത്ഥഗൻ = ധനാഭിജ്ഞൻ. ബ്രഹ്മണസ്സതി = ഉൽകൃഷ്ടകർമ്മപാലകൻ. ധന്താവ്—എല്ലാറ്റിനെയും നിലനിർത്തുന്നവൻ. ബുദ്ധിയാൽ—ബുദ്ധിമാന്മാരാൽ.

4. ക്രിയാവാൻ = കർമ്മവാൻ. ഭഗാഹിതൻ = അഹിതരെ (ശത്രുക്കളെ) നശിപ്പിക്കുന്നവൻ. മിത്രൻ—മിത്രനെന്ന ദേവൻ. ഇന്ദ്രനാകുന്നു = സ്മൃതൻ. ആത്തത്യാഗി = വ്യാപ്തമായ ത്യാഗം (ദാനം) തോടുകൂടിയവൻ. മഖങ്ങളിൽ ആനീതഫല (ഫലങ്ങൾ കൊണ്ടുവരുന്നവ)നായ നീ അംശൻ എന്ന ദേവനാകുന്നു.

5. നന്മതൻ—നല്ല സമ്പത്തിനെ കൊടുക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം; കെല്പ് എന്നതിന്റെ സാരവും ഇതുതന്നെ. തപ്ഷാവ്—ഒരു ദേവൻ. സുഷ്ടതി = നല്ല സ്തുതി. ദീധിതി = തേജസ്സ്. ബന്ധു—ഞങ്ങൾക്കു ബന്ധുവാണ്. ഹയേന്ദ്രരെ (ഉത്തമാശ്വങ്ങളെ) പെട്ടെന്നയച്ചുകൊടുക്കുന്നു—യജമാനന്മാർക്ക്. പുഷ്യാത്ഥൻ = സമ്പത്തുമാൻ.

രക്തഗേ, വിരിവിണ്ണിനയിര നീ;
ഭൂതിനേതാവു നീ; മാതൃശക്തി നീ;
രക്തശീലാശാൻ സുവേന ചെല്ലുന്നു, നീ;
ഭേതരേപ്പോറുന്നു, പുഷാവു നീ സ്വയം! 6

സേവകന്നാ ഭൂവിനോദസ്സു, നീ നൃപ;
ദേവൻ സവിതാവു, രത്നവാനായ നീ;
നീ ഭഗനഗേ, ധനങ്ങളിൽശക്തിമാൻ;
നിന്നെ യജ്ഞേ ഭജിപ്പോൻ നീ രക്ഷകൻ! 7

ആളുകളഗേ, ചമയിപ്പു, ധീരനാ
പാലകനാം പുരാനായ നിന്നെഗൃഹേ;
ഉത്തമസേന, നീയേതിനും സ്വാമി; നീ
പത്തുനൂറ്റായിരങ്ങൾക്കും പ്രതിനിധി! 8

അർച്ചിപ്പു കർമ്മികൾ, മൈകളിലാളെന്നൊ—
രക്ഷനാം നിന്നെസ്സഹോദരത്വത്തിനും;
നിന്നെയഗേ, പരിസേവിപ്പവൻ നീ—
യുണ്ണി, സുഖദൻ സഖാവു, രക്ഷകൻ! 9

അഗേ, സമീപപ്രണമ്യൻ, സുമതി, നീ;
ചൊല്ലൊണ്ടു ചോറനും സ്വത്തിനും സ്വാമി, നീ;

6. വിരിവിണ്ണു = വിശാലമായ സ്വർഗ്ഗം. ഉയിരും—പ്രാണഭൂതൻ, ബലപ്രദൻ. ഭൂതിനേതാവ്—ഹവിസ്സിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ. മാതൃശക്തി = മരുത്തുകളുടെ ബലം. രക്തശീലാശാൻ—വായുവേഗികളായ ചെങ്കുതിരകളെ പൂട്ടി. ചെല്ലുന്നു—യാഗശാലയിൽ.

7. ഭൂവിനോദസ്സു—കുശനിയുടെ പേർ; സ്വർണ്ണം കൊടുക്കുന്നവൻ. ധനങ്ങളിൽശക്തിമാൻ—ധനദാനത്തിന്നു ത്രാണിയുള്ളവൻ.

8. ചമയിപ്പു = അലങ്കരിക്കുന്നു. ധീ—അറിവ്. ഉത്തമസേന = മികച്ച സേനകളോടും—ജാലകളോടും—കൂടിയവനേ. ഏതിനും—എല്ലാ ഹവിസ്സുകൾക്കും. പ്രതിനിധി—പത്തുനൂറ്റായിരങ്ങൾക്കു പകരം, അങ്ങുമാത്രം മതി.

9. മൈകളിലാളെന്നൊരക്ഷൻ—അച്ഛെന്നപോലെ ലാളിച്ചു, ദേഹങ്ങളിൽ ജലിയുന്ന ജാരാഗ്നി. സഹോദരത്വത്തിനും—സൗഭാഗ്യത്തിനുവേണ്ടിയും; അങ്ങയെ അച്ഛനാക്കിയും ഭ്രാതാവാക്കിയും പൂജിക്കുന്നു.

കത്തിയെരിച്ചു, വെളിച്ചം തരുന്നു നീ;—
യധാരം സാധിച്ചി, യറുന്നു നീ ഫലം! 10

ദേവ, ഭാതാവിന്നഭിതിയഗേ, ഭവോൻ;
നീ വാഴ്ത്തൽകൊണ്ടു വളരുന്നു; ഭാരതി;
നൂർവർഷമെത്തിയ ശക്തയിള ഭവോൻ;
നീ വൃത്രമാമി ധനേശ, സരസ്വതി! 11

വർദ്ധിതനഗേ, വരായുസ്സു, നീ; തവ
മുശാകാമ്യായേൽ നില്ക്കുന്നു, ലക്ഷ്മികൾ;
നീയന്നഭൂതൻ, കടത്തിവിടും മഹാൻ;
നീളെപ്പരന്നോരു വൻപണക്കുന്നു, നീ! 12

നിന്നെയഗേ, കവേ, വായയാക്കീടിനാർ,
നിർമ്മലരാഭിത്യർ നാവുമാക്കീടിനാർ;
നിന്നെയേ കാത്തിരിയ്ക്കുന്നു ധനാനപിതർ;
നീകൽപ്പൊഴിച്ചതേ ഭക്ഷിപ്പ ദേവകൾ! 13

10. സമീപപ്രണമ്യൻ=അരികിൽത്തന്നെ നമസ്കരിയ്ക്കപ്പെടാവുന്നവൻ;
മറ്റു ദേവന്മാരെപ്പോലെ പരോക്ഷനല്ല. എരിച്ചു—വിറകും മറ്റും.

11. ഭാതാവ്—ഹവിസ്സു നല്കുന്ന യജമാനൻ. അഭിതി—രക്ഷിതാവ്
എന്നർത്ഥം. ഭാരതിയായ നീ വാഴ്ത്തലാൽ (സ്തുതിയാൽ) വളരുന്നു. നൂർവർ
ഷമെത്തിയ—വളരെക്കാലംചെന്ന, സനാതനിയായ. ശക്ത—ഭാനസമർത്ഥ.
വൃത്രമാമി—പാപനാശനൻ. ആഭിത്യാഗ്നിവായുക്കളുടെ ഭാരതി, ഇള, സര
സ്വതി എന്നീ ദേവിമാർ ഭവോൻതന്നെ.

12. വർദ്ധിതനായ നീ വരായുസ്സാകുന്നു—ഉത്തമമായ ആയുസ്സു നല്കുന്നവ
നാകുന്നു. മുശാകാമ്യം=സുന്ദരവും കമനീയവുമായ നിറം. ലക്ഷ്മികൾ=വിഭൂ
തികൾ; കാന്തികൾ എന്നമാകാം. അന്നഭൂതൻ—അന്നസാധകൻ എന്നർത്ഥം.
കടത്തിവിടും.—പാപം കടത്തിയയയ്ക്കുന്നു. വൻപണക്കുന്നു നീ—അങ്ങു ഒരു
വലിയ ധനക്കൂമ്പാരമാകുന്നു.

13. ആഭിത്യർ—അഭിതിപുത്രന്മാർ, ദേവന്മാർ; ഇവരുടെ ഭക്ഷണാസാദനാ
വ്യവങ്ങൾ, നീയാണ്. ധനാനപിതർ—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനത്തോടുകൂടിയവർ,
ദേവന്മാർ. കാത്തിരിയ്ക്കുന്നു—അതിന്റെ കാരണം, അടുത്ത പാദത്തിൽ. പൊഴി
ച്ചതേ—ഹോമിച്ചതത്രമാത്രമാണ്, ദേവകൾക്കുഹാരം.

ആഹുതമഗ്നേ, ഭുജിപ്പു നിൻവായയാൽ,
സ്നേഹികളുടേയർ ദേവകളേവരും;
ഉണ്ണുന്നു, നിന്നാൽ മനുഷ്യരുമുൽപന്നം;—
മുണ്ണിയായ് ജ്ഞാതൻ, ലതകൾക്കുദർച്ചി നീ! 14

അക്കൂട്ടരിൽച്ചെന്നുചേരും, പിരിഞ്ഞിട്ടു;—
മഗ്നേ, ബലാൽ മുതിനില്ലും, സുജാത, നീ;
നിന്നുടെയല്ലോ, മഹത്താലിഹാനങ്ങൾ;
മന്നിലും വാണിലും ചെയ്യുന്നു രണ്ടിലും! 15

അഗ്നേ, സ്തുതിയ്ക്കുന്നവർക്കു ഗവാശ്വമാ—
മത്സ്യം കൊടുക്കുന്ന ബുദ്ധിമാന്മാരെയും
ഞങ്ങളെയും കൊണ്ടുപോക, നീ നല്ലാരിൽ;
ഞങ്ങൾ യജ്ഞത്തിൽ വാഴ്ത്താവൂ, സുവീരരായ്! 16

സൂക്തം 2.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.
(കാകളി)

വാസ്തിപ്പിനി, ഷ്ടിയാൽ ജ്ഞാതവേദസ്സിനെ—
വാഴ്ത്തി യജിപ്പിൻ ഹവിസ്സാൽസ്സമീധനെ,

14. ആഹുതം—ഹോമിസ്തുപ്പെട്ട ഹവിസ്സ്. അക്ഷയർ=ക്ഷയം. (മരണം) ഇല്ലാത്തവർ. നികൽനിന്നുതന്നെ, മനുഷ്യർക്കും ഭക്ഷണം. ലതകൾക്ക് ഉണ്ണിയായ്—ലതാഭ്യന്തവർത്തിയാണല്ലോ, അഗ്നി. ഉദർച്ചി—ഉയർന്ന അർച്ചി (ജാല)യോടുകൂടിയവൻ.

15. അക്കൂട്ടർ—ദേവകൾ. ബലാൽ മുതിനില്ലം—ബലംകൊണ്ട് അവരെ കവിച്ചുനില്ക്കും. ഇഹ—ഈ യജ്ഞത്തിലെ അന്നങ്ങൾ മഹത്താലും അങ്ങയുടെയാണു്; അവ ദ്യാവാപൃഥ്വികളിൽ രണ്ടിലും ചെയ്യുന്നു—വ്യാപിപ്പിക്കുന്നു.

16 സ്തുതിയ്ക്കുന്നവർക്ക്—അങ്ങയെ പുകഴ്ത്തുന്ന സ്തോതാക്കൾക്ക്. ഗവാശ്വമാമത്സ്യം = ഗോവും കതിരയുമാകുന്ന ധനം. ബുദ്ധിമാന്മാർ—യജമാന്മാർ. നല്ലാരിൽ—സ്വർഗ്ഗാദിലോകത്തിൽ. സുവീരരായ്—നല്ല പുത്രാദികളോടുകൂടി.

സൂക്തം 2.

1. ഋത്വിക്കുകളോടു പറയുന്നു: ഇഷ്ടി = യജ്ഞം. സമീധനെ—ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ച അഗ്നിയെ. സ്വന്നൻ = നല്ല അന്നമുള്ളവൻ. കല്പേകവോൻ—ജാരാഗ്നി

സ്വന്നനെ, ക്ഷേപ്തേകവോനെ, ഹോതാവിനെ,
വിണ്ണിനു കൊണ്ടുപോം ദിവ്യനാമഗ്നിയെ! 1

കാക്കുന്നു രാത്രിപകലുകളങ്ങയെ,—
പ്പെപ്പക്കൾ തൊഴുത്തിൽക്കിടാവിനെപ്പോലവേ;
നിത്യം ദൃഢാരി നീയശേ, പുരുകാമ്യ,
മന്ത്യകാലത്തും ജ്വലിക്കുന്നു രാവിലും! 2

രോദോവിഹാരിയായ്, ശ്ലോഭനോലോകനായ്,
രോചിഷ്ണവാം വേദ്യനഗ്നിയെദേവകൾ
തേരിനെപ്പോലെ നടത്തുന്നു വേദിമേൽ,—
സ്തൂരൻ കണക്കേ നരർക്കു നത്യർഹനെ! 3

ക്ഷോണീനശ്ചോരി, വാനം നനപ്പവൻ,
പ്രാണായിതജ്വാലനപ്പൊന്നൊളിപ്രഭൻ
സ്ഥാപിതനാകുന്നു തൻവിവിക്താലയേ,
നീർപോലെ പാലകൻ, വിണ്ണിനു പോകുവോൻ! 4

യായി വർത്തിച്ച ശരീരത്തിനു ബലം നല്കുന്നവൻ. വിണ്ണിനു കൊണ്ടുപോം—
യജമാനന്മാരെ.

2. രാത്രിപകലുകൾ—സായംപ്രാതഃകാലങ്ങൾ. അങ്ങയെ കാക്കുന്നു—
കാത്തുനിൽക്കുന്നു. സായംകാലത്തും പ്രഭാതത്തിലുമാണല്ലോ, അഗ്നിഹോത്രം.
നിത്യം—നിയമേന. ദൃഢാരി = ദ്യോവിൽ ചരിക്കുന്നു. മന്ത്യകാലം—മനുഷ്യ
രുടെ കർമ്മസമയങ്ങൾ.

3. രോദോവിഹാരി = വാതുകുകളിൽ വ്യാപരിക്കുന്നവൻ. ശ്ലോഭനോലോ
കൻ = ശുഭദർശനൻ. രോചിഷ്ണു = പ്രകാശമാനൻ. വേദ്യൻ = ജ്ഞേയൻ. തേരി
നെപ്പോലെ—തേർ ആളുകളെ ഉദ്ദിഷ്ടസ്ഥാനത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുമല്ലോ; അതു
പോലെ അഗ്നി ആളുകൾക്ക് അഭീഷ്ടസിദ്ധി വരുത്തുന്നു. നത്യർഹൻ =
സ്തുത്യൻ.

4. ക്ഷോണീനശ്ചോരി = രോദോവിഹാരി. വാനം നനപ്പവൻ—അന്തരീ
ക്ഷത്തിൽ മഴവെള്ളം പാറുന്നവൻ. പ്രാണായിതജ്വാലൻ—ജ്വാലകളാണല്ലോ,
അഗ്നിയുടെ പ്രാണങ്ങൾ. തൻവിവിക്താലയേ സ്ഥാപിതനാകുന്നു—തനി
യുള്ളതായ വിജനമായ യജ്ഞഗൃഹത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്നു. നീർപോലെ—
വെള്ളം സർവജീവനമാണല്ലോ. വിണ്ണിനു പോകുവോൻ—ഉയരെ ജ്വലിക്കുന്ന
തിനെ സ്വർഗ്ഗമെന്നാക്കി ഉൽപ്രേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു.

ലാത്തട്ടെ യാഗത്തിലെങ്ങമാ ഹോതാവു:
വാഴ്ത്തി ഹവൃത്താൽച്ചമയിപ്പിതാളുകൾ.
പൊന്തൊപ്പിയിട്ടവൻ സസ്യമെരിയ്ക്കുന്നു;
ചിത്തുന്നു, രോദസ്സിൽ വാൻപോലുധുക്കളെ! 5

അബ്ഭവാനഗേ, വളർന്നാളുകെ,ങ്ങരതൻ
നല്പിനായെങ്ങരക്കു വാർത്തും ധനം തരാൻ;
വാന്തഴികളെ വശത്താക്കുകെങ്ങരക്കു,
മാനുഷനുവരെ ഹവൃത്തളുട്ടുവാൻ. 6

ഭൂരി നല്ലഗേ—ശതം നൽകുകെങ്ങരക്കു;
ചോരെന്ന കേരവികതെകു തുറക്കു നീ;
വാന്തഴിയെ വഴങ്ങിയ്ക്കു വൻകർമ്മണാ,
ഭാനപോലേ പ്രഭാതോദ്യോതിതൻ ഭവാൻ! 7

ആനന്ദമേകുമുഷസ്സിൽ വളർന്നഗ്നി,
ഭാനമാൻപോലേ വിളങ്ങും സുശോഭനായ്;
മന്ത്യസ്തുതനാ,ളുകൾക്കു പുരാൻ, ശുഭ—
സത്രൻ, ചരിയ്ക്കുമതിമി നരണവൻ! 8

ഇവപ്പെടുത്തട്ടെയിമ്മട്ടൊ,ളി വീശു—
മുമ്പരിൽ മുമ്പനാം നിൻ ബുദ്ധി മന്ത്യരെ:

5. ആ ഹോതാവ്—അഗ്നി. ചമയിപ്പിതു—സ്തുതിച്ചും ഹോമിച്ചും അദ്ദേഹത്തെ പ്രശോഭിപ്പിയ്ക്കുന്നു. പൊന്തൊപ്പി—പൊങ്ങിയ ജാല. വാൻ—ആകാശം. ഉഡുകൾ = നക്ഷത്രങ്ങൾ; തീപ്പൊരികൾക്കു നക്ഷത്രത്വം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കയാണ്. ചിത്തുന്നു—വിതരുന്നു.

6. നല്പ്—ക്ഷേമം. വീണ്ടും വീണ്ടും യാഗങ്ങൾ ചെയ്ത് വാൻ മനുഷ്യനു കഴിവുണ്ടാകമാറു, ദ്യാവാപൃഥ്വികളെ ഞങ്ങൾക്ക് അനുകൂലകളാക്കിനിർത്തുക!

7. ഭൂരി—വളരെ ഗവാശ്വാദിയനും. ശതം—വളരെ വളരെ പുത്രാദികളെ. ചോരെന്ന കീർത്തിക്കുക—അന്നമുണ്ടായാലേ കേരവി (കീർത്തി) കിട്ടുകയുള്ളുവല്ലോ. വഴങ്ങിയ്ക്കു—വശത്തു നിർത്തിയാലും. വൻകർമ്മണാ=വലിയ കർമ്മം കൊണ്ട്. ഭാനം=സൂര്യൻ. പ്രഭാതോദ്യോതിതൻ=പ്രഭാതത്താൽ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നവൻ; പുലർകാലത്താണല്ലോ, അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുക.

8. ഭാനമാൻ=സൂര്യൻ. ശുഭസേത്രൻ=സുയജ്ഞൻ. ചരിയ്ക്കും—സഞ്ചാരിയായ. അതിമി—അതിമിപോലെ പുജനിയൻ.

അധാരസ്തോതാവിനപ്പെ ചരത്തുമേ,
പത്തന്തരീപ്സിതവിത്തമഗേ, സ്വയം! 9

അഗേ, ജനങ്ങളിൽ മുന്തിയോരാകെ, ഞ്—
ഉഗ്രവീര്യത്താൽ, ക്ഷതിരയാൽ, ചോറിനാൽ;
ഞങ്ങൾതൻ പഞ്ചജനങ്ങളിൽശ്ലോഭിഷ്ഠ,
തുംഗദഷ്പ്രാപമാം വിത്തം, രവിസമം! 10

കേരക്കെ, ഞൾതൻ സ്തവം ധൃഷ്ണോ, ബുധർ സുജ—
ന്മാക്കൾ പുകഴ്ത്തും പ്രശംസ്യനഗേ, ഭവാനഃ
അന്നവാൻ സേവിപ്പു, പുത്രകലാംവിധം
തന്നിടത്താളുന്ന യാജ്യനാമങ്ങളെ! 11

സ്തോതാക്കൾ, മേധാവ്യ, രീയിരുപേരെങ്ങൾ
ജാതവേദസ്സേ, സുഖിതരാകങ്ങൾയാൽ:
പോതമല്ലോ നീ പൊറുപ്പിനഗേ, തരാൻ
ഭൂരിഹേമപ്രജാസൽപുത്രമാം ധനം! 12

9. ബുധി = നിനവ്. അപ്പെ — അങ്ങയുടെ നിനവാകുന്ന കറുപ്പായ്. ഇരപ്പിതവിത്തം — ഇച്ഛിക്കപ്പെട്ട പലതരം (ഗവാംശാഭി) ധനം അങ്ങയുടെ നിനവിൽനിന്നു സ്തോതാവു കരണെടക്കുന്നു!

10. ഞങ്ങൾ സാധാരണരിൽ മീതെയാകുമാറു, ഞങ്ങൾക്കു ശ്രേഷ്ഠമായ വീര്യവും ക്തിരയെയും അന്നവും അവിടുന്നു തന്നരുളുക. തുംഗദഷ്പ്രാപം = തുംഗവും (ബഹുവും) ദഷ്പ്രാപ (ദർശ്യ)വുമായിട്ടുള്ളത്. രവിസമം ശോഭിഷ്ഠ — സൂര്യനെപ്പോലെ ശോഭിക്കുമാറാകട്ടെ.

11. ബുധർ = വിദ്വാന്മാർ. സുജന്മാക്കൾ = നല്ല ആളുകൾ. പ്രശംസ്യൻ = സ്തുത്യൻ. അന്നവാൻ — ഹവിഷ്മാൻ, യജമാനൻ. പുത്രകലാംവിധം — അച്ഛൻ മക്കൾ അടുക്കലെന്നപോലെ, തന്നിടത്ത് (യാഗശാലയിൽ സ്വന്മാനത്ത്) ആളുന്ന — ജലിക്കുന്ന.

12. മേധാവ്യർ — യജമാനന്മാർ. ഇരുപേർ — രണ്ടുകൂട്ടർ. അങ്ങയാൽ — അങ്ങയുടെ കനിവിനാൽ. പൊറുപ്പ് — കാലക്ഷേപം. ഹേമം — സ്വർണ്ണം. പ്രജകൾ — ആൾക്കാരും.

അഗ്നേ, സ്മൃതിയെന്നവർക്കു ഗവാശ്വമാ—

മരും കൊടുക്കുന്ന ബുദ്ധിമാന്മാരെയും

ഞങ്ങളെയും കൊണ്ടുപോക, നീ നല്ലാരിൽ;

ഞങ്ങൾ യജ്ഞത്തിൽ വാഴ്ത്താവൂ, സുവീരരായ്!

13

സൂക്തം 3.

ഗൃത്സമദൻ ജ്യേഷ്ഠി; ത്രിഷ്ടപ്തം ജഗതിയും ഹരസ്സഃ സമിദ്ധാഭ്യഗ്നികൾ ദേവത.
(കാകളി)

വേദിമേൽ സ്ഥാപിതനായ സമിദ്ധാഗ്നി—

യാദൃശ്യനായത്ത്വീനും, സർവലോകത്തിനും;

പാവകൻ ഹോതാവു മേധാവിധർമ്മനായ്—

ദേവരെപ്പുജിക്കൂ, ദേവൻ, പുരാതനൻ!

1

മുവ്വുലകും മഹത്തപത്താലിടങ്ങളും

വെച്ചേറെ കാട്ടും നരാശംസനജ്ജലൻ

ഏത്തിനാൽ നൈ വീഴ്ത്തി ഹവ്യം കൂതിർത്തുകൊ—

ണ്ടധരാഗ്രേ തെളിയിക്കൂടെ, യുവരെ!

2

അഗ്നേ, കനിഞ്ഞീഡിതൻ ഭവാനർഹനാ—

യർച്ചിപ്പു, മന്ത്യനു മന്വിനമന്ത്യരെ;

സൂക്തം 3.

1. യാദൃശ്യൻ=കാണാകുന്നവൻ. സർവലോകത്തിനും=എല്ലാജനങ്ങൾക്കും. അർഹൻ—ദേവയജനയോഗ്യൻ. സമിദ്ധൻ, നരാശംസൻ മുതലായവർ അഗ്നികളാണെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പുജിക്കൂ—യജിക്കൂടെ.

2. ഇടങ്ങൾ—ആഹുതിസ്ഥാനങ്ങൾ. കാട്ടും—വെളിപ്പെടുത്തുന്ന. ഏത്തിനാൽ നൈ വീഴ്ത്തി—ഉപസ്ഥിരിച്ചു; തന്റെ ഏദയം നെയ്താണ്, അലിവേറിയതാണ്! അധരാഗ്രേ—ഹോമസമയത്ത്. തെളിയിക്കൂടെ—വ്യക്തീകരിക്കൂടെ; തൃപ്തിപ്പെടുത്തട്ടെ എന്നർത്ഥം.

3. ഇഡിതൻ=സ്തുതൻ; ഇഡിതൻ എന്ന അഗ്നി. മന്ത്യനു മന്വ്—മൗഷ്യൻ ഹോമിക്കുന്നതു പിന്നീടാണ്. മരുത്തപാനെ—മരുത്തുകളോടുകൂടിയ ഇന്ദ്ര

ആ നീ വിളിഞ്ഞു, കെല്ലാൻ മരുത്തപാനെ;—
യർച്ചിപ്പിനഗ്രുരേ, ദർഭേന്മനിന്രുനെ!

3

ദേവ, ബർഹിസ്സേ, വളർന്ന സുവീരമാം
നീ വിരിയ്ക്കപ്പെടുകെ, ഞുമീ വേദിമേൽ:
ഹേ വസുവിശ്വദേവാദിത്യയാജ്യരേ,
വാഴ്വിൻ ധനാർത്ഥം ഘൃതാസിക്തമാമിതിൽ!

4

വാഴ്ത്തിവണങ്ങി വിളിഞ്ഞുപെടും മഹാ—
ഭാർദ്ദേവിമാരേ, തുറപ്പിനരപ്പുകവാൻ;
വ്യാപ്തമാരധസ്തമാർ നിങ്ങൾ സദീര—
കീർത്തിമത്താം നിറം കൂട്ടി, പുകഴുവിൻ!

5

ഞങ്ങൾ സൽക്കർമ്മാത്ഥമർച്ചിച്ച നിത്യമാർ,
ഭംഗിയിൽ നെയ്യുവോർപോലേ സമേതരായ്
നൃല്ലട്ടെ വാർന്തൽ മഖത്തിനടുപ്പിനായ്—
നേർക്കു നീർ പാറുന്ന വാസരരാത്രികൾ!

6

ബോധവും മൈമാൺപുമേറിയ രണ്ടു വിൺ—
ഹോതാക്കളാദിമര്യക്കാൽ യജിപ്പവർ

നെ. നാലാംപാദം ഋഗ്വേദം പ്രതിപാദിക്കുകയുള്ളതാണ്: ദർഭേന്മൻ = ദർഭേല്ലിലിരിയ്ക്കുന്നവനായ.

4. ബർഹിസ്സ് = ദർഭ; ഇതിന്റെ ദേവതയായ ബർഹിസ്സെന്ന അഗ്നി യോടു പറയുന്നത്: സുവീരം = നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടിയത്; ഞങ്ങൾക്കു നല്ല വീരന്മാരെ (പത്രാദികളെ) നൽകുന്നത്. ഹേ വസുക്കളും വിശ്വദേവകളും ആദിത്യരമാകുന്ന യാജ്യരേ (യജനീയരേ), നിങ്ങൾ ധനാർത്ഥം (ഞങ്ങൾക്കു ധനം തരാൻ) ഘൃതാസിക്തമാം (ഉപസ്തരിയ്ക്കപ്പെട്ട) ഇതിൽ (ദർഭേവിരിപ്പിൽ) വാഴ്വിൻ (ഇരിയ്ക്കവിൻ).

5. മഹാഭാർദ്ദേവിമാർ = മഹതികളായ (അഗ്നിയുടെ) ഭാരദേവതമാർ; വാതിലുകൾ. അധസ്തമാർ—ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാത്തവർ, ശക്തിമതികൾ. സദീരകീർത്തിമത്താം നിറംകൂട്ടി—യജമാനൻ നല്ല വീരന്മാരായും യശസ്സാലുമുള്ള ശോഭയുളവാക്കി.

6. ഭംഗിയിൽ നെയ്യുവോർ—രണ്ടു നെയ്യുത്തുവിദ്രവ്യമാർ. സമേതരായ് = തമ്മിൽച്ചേർന്ന്. വാർന്തൽ—യജ്ഞംഗങ്ങൾ. നേർക്കു—ശരിയ്ക്കു, വഴിപോലെ. ഓരോ യജ്ഞംഗത്തെയും ക്രമേണ അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടു, പൂർത്തിയാക്കത്തക്ക!

7. ബോധം = അറിവ്. മൈമാൺപ് = ആകാരസൗഷ്ഠവം. വിൺഹോതാക്കൾ—ദിവ്യാഗ്നിജാതരായ ഹോതാക്കൾ; ഭൗമാഗ്നിയും അന്തരീക്ഷാഗ്നിയും.

വേദിയിൽത്തുറംഗമാം മുന്നിടത്തു വസി—
 ചാദിത്യരെ യജിതൃട്ടെ, കാലങ്ങളിൽ! 7
 നമ്മൾക്കു ബുദ്ധി തരുന്ന സരസ്വതി,—
 യമ്മട്ടിളാഭേവി, സർവഗ ഭാരതി,
 ഇമ്മൂന്നുഭേവിമാർ കാക്കട്ടെ, ഗേഹമാ—
 ണഭിമ്മഖം, ഹാനി പറ്റാതെ ഹവിസ്സിനാൽ! 8
 വേഗവാനന്നവാൻ ദേവകാമൻ ശുഭ—
 യാഗൻ ജനിതൃട്ടെ, കാഞ്ചനനേർനിറൻ:
 തപശ്ചാവു വേരാം പ്രജയെ നമുക്കു ന—
 ല്ലട്ടെ; ദേവാനവുമെത്തട്ടെ, നമ്മളിൽ! 9
 സമ്മതിച്ചന്തികേ വാഴ്ക വനസ്സതി;
 ചെമ്മേ പചിതൃട്ടെ, യഗ്നി ഹവിസ്സിനെ;
 ദിവ്യൻ ശമിതാവഭിജ്ഞൻ ത്രിസിക്തമാം
 ഹവ്യത്തെയെത്തിച്ചിടട്ടേ, നിലിമ്പരിൽ! 10
 നെയ്യു തുകുന്നു ഞാൻ: നെയ്യാൽപ്പിറന്നവൻ,
 നെയ്യിൽ വാഷോനിവൻ, നെയ്യാൽജ്ജലിപ്പവൻ;
 ആഹുതിതോറും വിളിതൃട്ടെ, രസിപ്പിതൃട്ടെ;
 സ്വാഹാകൃതം ഹവിസ്സേല്ല, വൃഷാദു നീ! 11

ആദിമർ—പ്രഥമപൂജ്യന്മാർ. ഗുഹാൽ—മന്ത്രം ചൊല്ലി. മുന്നിടം—ഗാർഹപത്യം ഹവനീയദക്ഷിണസ്ഥാനങ്ങൾ. ആദിത്യർ—ദേവന്മാർ.

8. സർവഗ—സർവവിഷയവ്യാപ്ത. ഗേഹമാണ്—യാഗശാലയിൽ വന്നു. ഹവിസ്സിനാൽ—നമ്മൾ കൊടുത്ത ഹവ്യംകൊണ്ട്.

9. ജനിതൃട്ടെ—വേഗവാനും മറ്റുമായ പുത്രൻ നമുക്കു പിറക്കട്ടെ. വേരാം പ്രജയെ—കുലത്തെ നിലനിർത്തുന്ന സന്താനത്തെ. ദേവാനം—ദേവന്മാർക്കുള്ള അന്നം.

10. സമ്മതിച്ചു—കർമ്മത്തിന്നു് അനുമതി തന്നു്. അന്തികേ—നമ്മുടെ അരികിൽ. വനസ്സതി—ഔപദേവതയായ അഗ്നി. അഗ്നി—അടുപ്പിലെ അഗ്നി. ശമിതാവ്—ശമിതാവ് എന്ന അഗ്നി. ത്രിസിക്തം—ഉപസ്തരണം, അവദാനം, അഭിഘാരണം എന്നിവകൊണ്ടു ശുദ്ധീകൃതം. നിലിമ്പരിൽ—ദേവന്മാരുടെ അടുക്കൽ.

11. തുകുന്നു—അഗ്നിയിൽ വീഴ്ത്തുന്നു. ഇവൻ—അഗ്നി. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷവചനം: വിളിതൃട്ടെ—ദേവന്മാരെ. സ്വാഹാകൃതം—സ്വാഹാ എന്നു ചരിച്ചു ഹോമിതൃട്ടെ. ഏല്ല—വഹിച്ചാലും.

സൂക്തം 4.

ഭൃഗുഗോത്രൻ സോമാഹുതി ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

യാതൊരു ജാതവേദസ്സായ ദേവൻ ദേവന്മാർവരെയുള്ളവരെ ഒരു സുഹൃത്തെന്നപോലെ താങ്ങിപ്പോരുന്നുവോ; ആ അഗ്നിയെ, തുലോം തിളങ്ങുന്നവനെ, തുലോം നിഷ്പാപനെ, മനുഷ്യർക്ക് അതിഥിയെ, ശോഭനാനെന്നെ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഞാൻ വിളിക്കാം. 1

ഭൃഗുക്കളത്രേ, ഈ അഗ്നിയെ പരിചരിച്ച രണ്ടിടങ്ങളിൽ—അന്തരിക്ഷത്തിലും മനുഷ്യപ്രജകളിലും—പ്രതിഷ്ഠിച്ചത്. ദേവകളിൽ വെച്ചു ശീഘ്രഗമനം ജവനാശ്വനമായ അവിടന്നു വിരോധികളെയെല്ലാം തീരെ കീഴ്മത്തട്ടെ! 2

ദേവകൾ പോകുമ്പോൾ യാതൊരുവനെയെന്നോ, മനുഷ്യപ്രജകളിൽ ഒരു പ്രിയസുഹൃത്തിനെയെന്നപോലെ നിർത്തിയത്; ഹവിർദ്വാതാവിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ യാവനൊരുത്തൻ ആധാനംചെയ്യപ്പെടുന്നുവോ; ആ സമ്പൽക്കരനായ അഗ്നി കാമിനികളായ യാമിനികളിൽ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്നു! 3

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പുഷ്പി, സ്വന്തം പുഷ്പിപോലെ സന്തോഷകരമാണ്; വളൻ ചുട്ടെരിപ്പാൻതുടങ്ങുന്ന ഇദ്ദേഹത്തെ കാണുന്നതും സന്തോഷകരംതന്നെ. ഇദ്ദേഹം മരങ്ങൾക്കിടയിൽ, ഒരു തേർക്കുതിര വാലാട്ടുന്നതുപോലെ, നാവിളക്കും! 4

സൂക്തം 4.

1. ദേവന്മാർവരെയുള്ളവരെ—മനുഷ്യർമുതൽ ദേവകൾവരെയുള്ള ജനങ്ങളെ.

2. ജവനാശ്വൻ=വേഗമേറിയ കുതിരകളുള്ളവൻ.

3. പോകുമ്പോൾ—സ്വർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കു തിരിയുമ്പോൾ. പ്രിയസുഹൃത്തിനെയെന്നപോലെ—വിദേശത്തേയ്ക്കു പോകുന്നവർ സ്വഗൃഹരക്ഷയ്ക്ക് ഒരു സ്നേഹിതനെ വെയ്ക്കുന്നതുപോലെ. കാമിനികൾ—അഗ്നിയെ കാമിയെന്നവർ. യാമിനികൾ=രാത്രികൾ.

4. ഞാൻക്കു സ്വന്തം പുഷ്പി എപ്രകാരമോ, അപ്രകാരം സന്തോഷകരമാണ്, അഗ്നിയുടെ പുഷ്പി (തടിയ്ക്കൽ, കത്തിപ്പടരുക). നാവ്—ജാല

ആരുടെ മഹത്വം എന്റെ ആളുകൾ സൂതിയ്ക്കുന്നുവോ, അദ്ദേഹം സ്വന്തം രൂപം ഋഗ്വേദത്തിൽ കാണിയ്ക്കും. അവിടുന്നു ഹവ്യങ്ങളിൽ വിചിത്രശോഭനനായി തിരിച്ചറിയപ്പെടുന്നു. അവിടുന്നു കിഴവനായിട്ട്, വീണ്ടും വീണ്ടും യുവാവായിച്ചമയുന്നു! 5

അവിടുന്നു വനങ്ങളിൽ, ദാഹംപൂണ്ടവൻപോലെ ഉജ്ജ്വലിയ്ക്കുന്നു; വെള്ളംപോലെ ഒഴുകുന്നു; തേർക്കുതിരപോലെ മുരളുന്നു; ആ പൊള്ളിയ്ക്കുന്ന കൃഷ്ണവർത്താവു നക്ഷത്രങ്ങളാൽ പുഞ്ചിരിയിടുന്ന നല്ലപ്പോലെ പ്രകാശിയ്ക്കുന്നു. 6

ആ തേജസ്വിയായ അഗ്നി നാനാരൂപനായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു; ഭൂമിയിലെങ്ങും വളരുന്നു; വരണ്ടവയെ എരിച്ചും, നോവിയ്ക്കുന്നവയെ കരിച്ചും, ധാരാളം കുടിയ്ക്കുന്നപോലെയായും, ഇടയനില്ലാത്ത ഒരു നാൽക്കാലിപോലെ സ്വയം മേഞ്ഞുനടക്കുന്നു! 7

അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ മുമ്പേത്തെ അഭീഷ്ടദാനം സ്മരിച്ചു(ത്തങ്ങൾ) ഇപ്പോൾ മൂന്നാം യാഗത്തിലും (അങ്ങയെ) സ്മരിച്ചുകൊള്ളുന്നു. അങ്ങു ഞങ്ങൾക്കു, വീരരെ അടക്കുന്നതും മഹത്തും കേൾവിപ്പെട്ടതുമായ അന്നത്തെയും സത്സന്താനത്തെയും ധനത്തെയും തന്നരുളുക! 8

അഗ്നേ, ഗൃത്ഥമദന്മാർ അങ്ങയുടെ തുണയാൽ, ഗുഹയിൽക്കിടക്കുന്ന രമണീയങ്ങളെ കീഴടക്കണം, നല്ല വീരന്മാരെ നേടണം, ആക്രമണം താങ്ങണം; അതിന്നു തക്ക അന്നം അവിടുന്നു മേധാവികൾക്കും സ്ത്രീകൾക്കും നൽകിയാലും! 9

5. അദ്ദേഹം—അഗ്നി. ഋഗ്വേദത്തിൽ കാണിയ്ക്കും—അവരുടെ മുമ്പിൽ ഉജ്ജ്വലിയ്ക്കും. വിചിത്രശോഭനനായി—ഓരോന്നു ഹോമിയ്ക്കുമ്പോൾ ഓരോ നിറം കാണുമല്ലോ. കിഴവനായിട്ട്—കൈകൾ തുടങ്ങിയിട്ട്. യുവാവായിത്തീരുന്നു—നെയ്യും മറ്റും വീഴ്ത്തുകയാൽ കത്തിയാളുന്നു.

6. ദാഹം പൂണ്ടവൻ—വെള്ളം കുടിപ്പാൻ വെമ്പുന്നവൻ. കൃഷ്ണവർത്താവ്—അഗ്നി; അഗ്നിയുടെ വഴി പുകകൊണ്ടു കറുക്കുമല്ലോ.

7. വരണ്ടവൻ—മരവും കുറിക്കാട്ടും മറ്റും. നോവിയ്ക്കുന്നവൻ—മുളയും മറ്റും. കുടിയ്ക്കുന്നതു—വൃക്ഷാദികളുടെ നീരിനെ.

8. മഹത്ത്വം—വളരെപ്പേരെ പുലർത്താൻ മതിയാവുന്നതു്.

9. ഗുഹയിൽക്കിടക്കുന്ന രമണീയങ്ങൾ—ഭൂഗർഭത്തിലുള്ള നിധികൾ. ആക്രമണം—ശത്രുക്കളുടെ. മേധാവികൾ—യജമാനന്മാർ.

സൂക്തം 5.

സോമാഹുതി ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(‘താമരക്കണ്ണൻ’ പോലെ)

ജാതനായു, ജീവസ്സേകം പിതാവാം
ഹോതാവു പിതൃരക്ഷാർത്ഥം;
വെന്നടക്കേണ്ടു മാനുമാം ധന—
വൃന്ദം നേടാവു, സാന്നർ നാം.

1

സത്രനേതാവമാരിലോ രശ്മി—
സപ്തകം പാദേ വ്യാപിപ്പു;
മർത്ത്യൻപോലപ്പോതാവെട്ടാം യജ്ഞ—
കൃത്യവും ചെയ്തു, നിശ്ശേഷം!

2

അല്ലെങ്കിലിങ്ങെപ്പാനും സ്തോത്രം
ചൊല്ലാനമറിവോനവൻ
ഋതപിക്കർമ്മത്തിലെല്ലാം വ്യാപിപ്പു,
ചക്രത്തിൽ നേമിപോലവേ!

3

ശുദ്ധയജ്ഞത്തോടൊത്തല്ലോ, ശുദ്ധി—
കൃത്താം പ്രശാസ്താവുണ്ടായി;

സൂക്തം 5.

1. പിതാവു = പാലകൻ. ഹോതാവ് = അഗ്നി. പിതൃരക്ഷാർത്ഥം = യജമാനന്മാരെ രക്ഷിപ്പാൻ. സാന്നർ = ഹവിസ്സാകുന്ന അന്നത്തോടു കൂടിയവർ.

2. സത്രനേതാവ് = യജ്ഞനിർവാഹകൻ. രശ്മിസപ്തകം = ഏഴു ഹോത്രങ്ങൾ. പോതാവ് = ദേവകളുടെ പോതാവെന്ന ഋതപിക്കായ അഗ്നി. മർത്ത്യൻ = മനുഷ്യനായ പോതാവ്. എട്ടാം = സപ്തഹോത്രങ്ങളോടു കൂടി എട്ടാമത്തെ കർമ്മവും നിർവഹിക്കുന്നു.

3. എടുപ്പാനും = അധ്യവ്യായിനിന്നു ഹവിസ്സു കൈക്കൊള്ളുവാനും. സ്തോത്രം ചൊല്ലാനും = ഹോതാവായിനിന്നു സ്തുതിപ്പാനും. വ്യാപിപ്പു = പെരുമാറുന്നു. ചക്രം = തേരുരു. നേമി = ഉരുച്ചുറ്റം.

4. ശുദ്ധികൃത് = വിശുദ്ധിയുണ്ടാക്കുന്നവൻ. പ്രശാസ്താവ് = ദേവന്മാരുടെ പ്രശംസിക്കുന്ന ഋതപിക്കായ അഗ്നി. ഉണ്ടായി = ജനിച്ചു. സത്യം = തീർച്ചയായും ഫലപ്രദം. ഏതൽക്കണം = ഇവന്റെ (അഗ്നിയുടെ) കർമ്മം; കർമ്മങ്ങൾ. വിഭാൻ =

സത്യമാമേതൽക്കർമ്മത്തിൽക്കേറും,
വിദ്വാൻ കൊമ്പത്തുപോലവേ! 4

മുത്തണച്ചി, തിൽച്ചെന്നു ചേപ്പിയിട്ടും
ഹസ്താംഗുലികൾ നൂറുരു,
മൂന്നിലും മുഖ്യമാമിന്നേഷ്വാവിൻ
മൂർത്തിയെഗംഗശ്രേഷ്ഠിപ്പിക്കുന്നു. 5

അമ്മതന്നനുജത്തി നെയ്യെട്ട—
ത്തത്തികേ ചെല്ലുംവേളയിൽ
ഏഷ്വനായത്തീരു, മധ്യവ്യവീവൻ,
വൃഷ്ടിയാൽ നെല്ലുപോലവേ! 6

താൻതാൻ സ്വകർമ്മത്തിന്നു തൃപ്തിയായോ—
നേതുമൊറാകി, ഞാൻതപിജ്യം:
സ്തോത്രം ചൊല്ലാവു നാമുടന, തി—
മാത്രം നൽകാവു, ഹവ്യവും! 7

ആചരിയുട്ടേ വിദ്വാനിങ്ങേ,
പൂജാർഹർക്കെല്ലാം ധാരാളം;
അങ്ങയ്ക്കുതന്നെയുള്ളതാണല്ലോ,
ഞങ്ങൾ നടത്തുമീ യാഗം! 8

അറിവുള്ള യജമാനൻ. കൊമ്പത്തുപോലവേ—മരംകേറുന്നവൻ ഒരു കൊമ്പിന്മേൽ നിന്നു മറ്റൊരു കൊമ്പിന്മേൽ കേറുന്നതുപോലെ, കർമ്മങ്ങൾ ക്രമേണ അനുഷ്ഠിക്കും.

5. മുത്തണച്ചു = സന്തോഷമുളവാക്കിക്കൊണ്ടു്. ഇതിൽ—കർമ്മത്തിൽ. ഹസ്താംഗുലികൾ = കൈവീരലുകൾ. നൂറുരു—വളരെ പ്രാവശ്യം. മൂന്നിലും മുഖ്യം—മൂന്നുഗതികളുടേതിനെയൊക്കെയും മൂന്നിയ. ഇന്നേഷ്വാവ്—ദേവകളുടെ നേഷ്വാവെന്ന പ്രതിപാദനം ഈ അഗ്നി.

6. അമ്മതന്നനുജത്തി—വേദിയുടെ അനുജത്തി, ജുഹു. ഏഷ്വനായത്തീരു = ഹർഷിപ്പിക്കും. അധ്യവ്യവീവൻ—ദേവകളുടെ അധ്യവ്യ, ഈ അഗ്നി.

7. പ്രതിപാദനം—ദേവന്മാരുടെ പ്രതിപാദനം അഗ്നി. ഇങ്ങു്—മനുഷ്യരുടെ. ആർത്ഥപിജ്യം. ഏതുമൊറാക—പ്രതിപാദനത്തിന്റെ ചുമതല വഹിക്കുക. അതിമാത്രം = ധാരാളം.

8. വിദ്വാൻ—അങ്ങയുടെ മാഹാത്മ്യമറിയുന്ന യജമാനൻ. പൂജാർഹർ—ദേവന്മാർ. ധാരാളം ആചരിയുട്ടേ—വളരെ പൂജനമനുഷ്ഠിക്കുക; അതിന്നനുഗ്രഹിച്ചാലും.

സൂക്തം 6.

സോമാഹുതി ഋഷി; ഗായത്രി ചന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

- ഇതാ, മദീയം ചമത, യിതാ, കൈക്കൊള്ളുകാഹുതി;
അഗ്നേ, കേരക്കുകയും ചെയ്തു വഴിപോലീ സ്തവങ്ങളെ! 1
- അഗ്നേ, സുജാത, സേവിയ്ക്കാമിതുകൊണ്ടെങ്ങങ്ങളെയെ
ഇസ്സുക്കും കൊണ്ടുമുജ്ജസ്സിൻപുത്ര, സാർവത്രികക്രതോ! 2
- ആ സ്തോത്രവശനായ് ഋവ്യമിച്ഛിപ്പോനാകമങ്ങളെയെ
പൂജിയ്ക്കാം ഋവിനോദസ്സേ, നതിയാലെങ്ങര പൂജകർ! 3
- അതു കേര, സൂരി മഘവാൻ ധനേശൻ ധനദൻ ഭവാൻ;
ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കയും ചെയ്തു, ഞളിൽനിന്നു രിപുക്കളെ! 4
- അവൻ നമുക്കു വാനിങ്കൽനിന്നു വർഷം, നമുക്കവൻ
നല്ലതെ വൻകെല്പും, മവൻ നമുക്കായിരമന്നവും! 5
- തുലോം യവാവേ, യജ്ഞാർഹ, ഞങ്ങൾതൻ സ്തവനങ്ങളാൽ
വന്നാലും, ദൂത, ഹോതാവേ, രക്ഷയ്ക്കർച്ചിപ്പവങ്കൽ നീ! 6
- ഉള്ളിൽക്കടക്കുവോനല്ലോ, ദ്വിജന്മജ്ഞൻ ഭവാൻ കവേ,
ജനങ്ങൾക്കും സവാക്കൾക്കും ഹിതൻ ദൂതൻകണക്കിനേ! 7

സൂക്തം 6.

1. ഈ സ്തവങ്ങൾ—എന്റെ സ്തുതികൾ.
2. ഇതുകൊണ്ടു്—ഈ ആഹുതികൊണ്ടു്. ഇസ്സുക്കും കൊണ്ടും സേവിയ്ക്കാം. ഉജ്ജസ്സ് = ബലം. സാർവത്രികക്രതോ—എല്ലാടത്തും യജിയ്ക്കപ്പെടുന്നവനേ.
3. ഋവ്യം—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനം.
4. അതു—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി. മഘവാൻ = അന്നവാൻ.
6. തുലോം യവാവു് = യവതമൻ. രക്ഷയ്ക്കർച്ചിപ്പവങ്കൽ—രക്ഷാർത്ഥിയായി പൂജിയ്ക്കുന്നവന്റെ (എന്റെ) അടുക്കൽ.
7. ഉള്ളിൽ—ആളുകളുടെ ഹൃദയത്തിൽ; ജനഹൃദയജ്ഞൻ. ദ്വിജന്മജ്ഞൻ—രണ്ടു കൂട്ടരെയും, യഷ്ടാക്കളെയും യഷ്ടവ്യരെ യും അറിയുന്നവൻ. ദൂതൻകണക്കിനേ—ജനാഭിപ്രായമറിയാൻ രാജാവിനാൽ നിയുക്തനായ ദൂതൻ അതു മനസ്സിലാക്കുന്നതുപോലെ, ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ ഉള്ളറിയുന്നു.

അതിനാൽപ്പുറത്തി തരികിങ്ങ, ഭിജ്ഞനയിരുള്ള നീ;
യഥാക്രമം ചെയ്ക മഖ;—മിദുർഭയിലിരിയ്ക്കുക! 8

സൂക്തം 7.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്മേത്തവ.

അങ്ങനേ, കൊണ്ടുവന്നാലു, മതിതാരുണ്യം, ഭാരത,
മികച്ചതായൊളിപെറ്റും പുരുകാമ്യധനം വസോ! 1

സുരന്റേയും നരന്റേയും വൈരമിങ്ങു ഫലിഞ്ഞാലാ:
സംരക്ഷിഞ്ഞുണമാ വിദ്വേഷത്തിൽനിന്നെങ്ങളെ ബുദ്ധവാൻ! 2

മാറൊരെയൊക്കെയും, കൊച്ചുനീർത്തോടുകളെയും വിധം
കടന്നുപോകമാറാക, ഞങ്ങൾ നിൻതുണയാൽ സ്വയം! 3

അനേ, പാവക. വന്ദിഞ്ഞുപ്പെടേണ്ടു ശുചിയാം ഭവാൻ
അതിമാത്രം വിളങ്ങുന്ന, ഘൃതഹോമാന്തരങ്ങളിൽ! 4

അനേ, പൂജിതനാകുന്നു നേക്കുങ്ങളുടെയാം ഭവാൻ,
കാള, മച്ചി—ചിനപ്പെക്കളിവയെക്കൊണ്ടു ഭാരത! 5

നെയ്യിൽക്കളിച്ച ചമതച്ചാത്തുണ്ണുന്നോൻ, പുരാതനൻ,
വരേണ്യനായ ഹോതാവു, ബലത്തിൻ മകനടുഭുതൻ! 6

8. പുത്തി—ഇഷ്ടപുത്തി. ഇങ്ങ്—ഞങ്ങൾക്കു്. ഉയിർ—ചൈതന്യം.

സൂക്തം 7.

1. അതിതാരുണ്യം=യുവതമ. ഭാരത—ഗൃതപിക്വത്ര, ഗൃതപിക്കുകളാൽ ഉൽപാദിപ്പിഞ്ഞുപ്പെട്ടവനേ. ഒളിപെറ്റം—കനകാദികളാൽ തിളങ്ങുന്ന.

2. ഇങ്ങ്—ഞങ്ങളാൽ. ആ വിദ്വേഷം—ദേവ-നരവൈരം.

3. സ്വയം—പരാപേക്ഷകൂടാതെ.

4. ഘൃതഹോമാന്തരങ്ങളിൽ = നെയ്യു ഹോമിജ്ജുന്ന സമയങ്ങളിൽ.

5. മച്ചി—ചിനപ്പെക്കൾ = മച്ചിപ്പയും ചിനയുള്ള പയും. ഇവയെക്കൊണ്ടു്—ഇവയെ ഹോമിച്ചു്.

സൂക്തം 8.

ഗൃതമദൻ പ്രഷി; ഗായത്രീയും അനുഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

- തുലോം പുകൾപ്പെട്ട ഫലപ്രദനാമഗ്നിതന്നുടെ
രമാശ്വങ്ങളെ, യന്നൈഷിയെന്നപോലെ സ്തുതിക്കൂ നീ! 1
- അവിടുന്ന് സുനേതാവു, ശുഭാരംഭൻ, ദരാസഭൻ,
ആരാധിതൻ, പ്രഭാതാവിൻ വിരോധിയെ മുടിപ്പവൻ! 2
- ആ ശ്രീമാൻ യജ്ഞഗേഹത്തിൽ വന്നല്ലിലുഷസ്സിലും
വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നു: വല്ലന്തി തൽക്കമ്മത്തിന്നു വന്നിടാ! 3
- കെടാജാലകളാൽപ്പാടേ വെളിച്ചം വീശുവോനവൻ
വിചിത്രനായ് വിളങ്ങുന്നു, കതിരാൽബഹോനപോലവേ! 4
- ഉക്ഥങ്ങളാ വിഴുങ്ങുന്ന താൻതാൻ വിലസുമഗ്നിയെ
വളർത്തുന്നിത;—വൻപക്കലല്ലോ, സർവവിഭൃതിയും! 5
- അഗ്നീരൂസോമപ്രഭൃതിദേവരക്ഷിതരായി നാം,
ഉപദ്രവം പെടാതേ കീഴടക്കാവൂ, രിപുക്കളെ! 6

അഞ്ചാമധ്യായം സമാപ്തം.

ആറാമധ്യായം.

സൂക്തം 9.

ഗൃതമദൻ പ്രഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

വസിയ്ക്കൂ, ഹോതാവിഹ ഹോതുഗേഹേ,
വളർക്കത്തൂ ശുചിജിഹ്വനഗ്നി,

സൂക്തം 8.

1. സ്വന്തം ഹൃദയത്തോടു പറയുന്നു: അന്നൈഷിയെന്നപോലെ—ക്ഷണസാധനങ്ങൾ കൊണ്ടുപോരാൻ കതിരയെ ഇണക്കുന്നതുപോലെ.
2. പ്രഭാതാവ്—ഹവിസ്സുപിച്ചവൻ, യജമാനൻ. വിരോധി=ശത്രു.
3. വല്ലന്തി=ആപത്ത്, ഇടിവ്. തൽക്കമ്മം—അഗ്നിയുടെ കമ്മം.
5. വിഴുങ്ങുന്ന—ശത്രുക്കളെ, അല്ലെങ്കിൽ ഹവിസ്സുകളെ. സർവവിഭൃതിയും=സമസ്തസമ്പത്തും.

വിദ്വാൻ, സഹസ്രംഭരണവ്യപായ—
കർമ്മോൽക്കന്തർജ്ജസ്വി, വസുപ്രവേകൻ! 1

നീ ഭൂതനായ് നില്ക്ക; കടത്തി രക്ഷി—
ചെത്തിക്കുക, ഞ്ഞെക്ക ധനം വൃഷാഭവേ;
തെറാതെയസ്തന്തന്തപുത്രപെന്ത്ര—
ത്രാതാവുമാണെന്നരിക, ജ്ജലാഗേ! 2

അഗേ, ജ്ജിജ്ഞാം, തിരുവിണ്ണിൽ നിന്നെ;—
ക്കീഴ്ന്നിലും ഞ്ഞെക്ക തുലോം പുകഴ്ത്താം.
പൂജിജ്ഞവാൻ, നിൻജനിദേശ;—മിങ്ങാ—
ണല്ലോ, ജ്ജലിപ്പിച്ച വോന്ത ഹോമം! 3

യജിജ്ഞ നീ യജ്ഞതമൻ ഹവിസ്സാൽ:—
പ്പിക്കെന്ത വർണ്ണിജ്ഞക, ദേയമന്നം;
അഗേ, വോന്തരി ധനേശനല്ലോ;
തെളിഞ്ഞ വാക്കൊക്കെയറിഞ്ഞവൻ, നീ! 4

ക്ഷയിച്ചിടാ ദൃക്പ്രിയ, നാളിൽ നാളിൽ—
പ്പിറന്നിടും നിന്റെ വിഭൂതി രണ്ടും;

സൂക്തം 9.

1. ഹോതുഗേഹേ—ഹോതാവിന്റെ ഇരിപ്പിടത്തിൽ, ഉത്തരവേദിയിൽ. വസിജ്ഞ—സ്ഥിതിചെയ്യട്ടെ. സഹസ്രംഭരൻ = ആയിരം (വളരെ) പേരെ ഭരിയ്ക്കുന്നവൻ. അവ്യപായകർമ്മോൽക്കൻ—അപായമില്ലാത്ത കർമ്മങ്ങളിൽ മനസ്സു വെക്കുന്നവൻ: അദ്ദേഹത്തിന്റെ കർമ്മങ്ങൾക്കുപായം വരില്ല. വസുപ്രവേകൻ = വാസയിതാക്കളിൽവെച്ചു ശ്രേഷ്ഠൻ.

2. ഭൂതൻ—ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തിൽ ദേവന്മാരെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തുന്നവൻ കടത്തി—ആപത്തിന്റെ മറുപടിയല്ല. അസ്തന്തന്തപുത്രപെന്ത്രത്രാതാവ്—ഞങ്ങളുടെ ശരീരത്തെയും പുത്രപെന്ത്രന്മാരെയും രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ. തെറാതെ—വീഴ്ചവരാതെ.

3. ജ്ജിജ്ഞാം—പഠിപ്പിക്കാം. കീഴ്വാണിലും—സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ താഴെ അന്തരീക്ഷത്തിലും. ജനിദേശം = ഉൽപത്തിസ്ഥാനം. ഇങ്ങും—ഉൽപത്തിസ്ഥാനത്തും.

4. ദേയമന്നം വർണ്ണിജ്ഞക—ദേവന്മാർക്കു കൊടുക്കേണ്ടതായ അന്നത്തെ, 'ഇതു സ്വാദുതരം, ഇതു സ്വാദുതരം' എന്നിങ്ങനെ അവരോടു വർണ്ണിച്ചുപറയുക. തെളിഞ്ഞ വാക്ക്—ഞങ്ങളുടെ പരിശുദ്ധസ്തുതി.

നീ കീർത്തിമാനാക്കുക വാഴ്ത്തുവോനെ—
സ്തൽപുത്രവിത്തേശനമാക്കുക, ഗേ!

5

ഇസ്സേനയൊത്തങ്ങളിൽ വെണ്ണ, നൽഭനം;
നീ കാത്തുരക്ഷിക്കൂ, കടത്തി ഞങ്ങളെ;
അഗേ, ധനശ്രീകളൊടാളുക, വ്യഥം.
പൂജ്യൻ സുയഷ്ടാവു സുരാർച്ചകൻ ഭവാനി!

6

സൂക്തം 10.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

വേദിസ്ഥലേ മർത്ത്യർ വളർത്തുമാദ്യൻ,
ഹാതവ്യനാമഗ്നിയൊരച്ഛനത്രേ:
നിഷേവ്യന, നം തരുമബ്രഹ്മിഷൻ
തേജസ്സുപ്പോനമൃതൻ വിബുദ്ധൻ!

1

വിശ്വസ്തവം മേ വിളി കേൾക്കുക, ഗ്നി
വിചിത്രതേജസ്സമൃതൻ വിബുദ്ധൻ:
കൃഷ്ണാരുണശ്വേതഹയങ്ങളത്രേ,
തുത്തേർ വഹിഷ്ഠ; പെരുമാറുമെങ്ങും!

2

5. ദൃക്പ്രിയ—കണ്ണിനിഷ്പെട്ടവനേ, ദർശനീയ. നാളിൽ നാളിൽ
പ്പിറന്നിടം—പ്രതിദിനം അഗ്നിഹോത്രസമയത്തു ജനിക്കുന്ന. വിഭൂതി രണ്ടും—
ദിവ്യസ്വന്തം, ഭൗമസ്വന്തം. വാഴ്ത്തുവോൻ=സ്തോതാവ്. സ്തൽപുത്രവി
ത്തേശൻ=നല്ല മക്കളുടെയും ധനത്തിന്റെയും അധിപതി.

6. ഇസ്സേന—ജാലാസമൂഹം. ധനശ്രീകൾ=ധനവും കാന്തിയും. അവ്യ
ഥം—സുഖേന. സുരാർച്ചകൻ—ദേവന്മാരെ ഹവിസ്സർപ്പിച്ചു പൂജിക്കുന്നവൻ.

സൂക്തം 10.

1. വളർത്തും—ജലിപ്പിക്കുന്ന. ഹാതവ്യൻ=വിളിക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ.
അച്ഛൻ—അച്ഛനെന്നപോലെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ. നിഷേവ്യൻ—പരിചരണീയ
നാകുന്നു.

2. വിശ്വസ്തവം മേ വിളി—എന്റെ സർവസ്തോത്രസഹിതമായ ആഹ്വാ
നം. കൃഷ്ണാരുണശ്വേതഹയങ്ങൾ=കറുത്തവയോ ചെമ്മന്നവയോ വെളുത്തവയോ
ആയ അശ്വങ്ങൾ. തുത്തേർ—അവിടുത്തെ രഥം. പെരുമാറുമെങ്ങും—അവി
ടുന്ന് എല്ലാടത്തും വിഹരിക്കുന്നു.

മലൻ പെണ്ണിൽജനിതൻ ക്രിയാത്മം;—
 മീയഗി നാനൈഷധിഗർഭമാകും:
 രാവിങ്കലും ചെററുരുളേറിക്കാതെ
 തേജസ്വിയായ് വാണരുവു പ്രബുദ്ധൻ! 3

ആളിപ്പു ഞാനഗിയെ നൈഹവിസ്സാൽ,—
 പ്ലാരികലെല്ലാം മരുവും മഹാനെ,
 വളന്നു നീളെ ദൃതി വീശുവോനെ,—
 ബുദ്ധനനെ, ദ്വേഷ്യനെ, വേഗവാനെ! 4

കൈക്കൊള്ളുകെ, ഞും നടകൊള്ളുമഗി
 നിർബാധമായ് വാഴ്ത്തിട്ടമെൻറെ ഹവ്യം:
 യഥേഷ്ടവണ്ണൻ, മനുജർക്കു സേവ്യൻ,
 സ്വർച്ചകൂടാത്തവനാ, മഹസ്വി! 5

നിൻപ്രേരണത്താൽ, മനുപോലെ ഞങ്ങൾ
 ചൊല്ലും സ്തവം കേൾക്ക, പരന്തപൻ നീ:
 അനൂനനാമഗിയെ ഞാൻ ധനാത്മം,
 തേൻ തുകവോനെജ്ജഹ്വവാൽ വിളിപ്പൻ! 6

സൂക്തം 11.

ഗുരുമുഖേ ജുഷി; വിരാട്സ്ഥാനയം ത്രിഷ്ടപ്പം ഹനുസ്സം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

കേൾക്കിന്ദ്ര, മൽസ്തുതി, തള്ളൊല്ലേ; ഞങ്ങളി—
 ലാക്കിയാൽക്കൊള്ളാം, നിന്നത്ഥാനം:

3. മലൻ പെണ്ണിൽ—അരണിയിൽ. ക്രിയാത്മം ജനിതൻ—അഗ്നി
 ഹോത്രത്തിനായി ഉൽപാദിപ്പിക്കപ്പെട്ടവൻ. നാനൈഷധിഗർഭമാകും—വി
 വിധസസ്യങ്ങളുടെ അന്തർഭാഗത്തു വത്തിക്കും.

4. ദൃതി=ശോഭ. ദൃശ്യൻ=ദർശനീയൻ.

5. എങ്ങും—യജ്ഞസ്ഥലങ്ങളിലൊക്കെ. യഥേഷ്ടവണ്ണൻ—യജമാന
 ന്റെ ഇച്ഛയ്ക്കനുസരിച്ചു നിറം വഹിക്കുന്നവൻ. സ്വർച്ചകൂടാത്തവൻ—തൊട്ടാൽ
 പൊള്ളമല്ലോ. മഹസ്വി=തേജസ്സു തഴച്ചവൻ.

6. പരന്തപൻ=ശത്രുക്കളെ തപിപ്പിക്കുന്നവൻ. അനൂനൻ=പുണ്ണൻ.
 തേൻ—മധുരമായ കർമ്മഫലം. തുകവോനെ—യജമാനകൾ പൊഴിക്കുന്നവനെ.

വാസ്തിജ്ഞമല്ലോ, ഭവാനെദ്ധനൈഷിയം.
നൈപ്പഴഞ്ജാത്തതുമാമീയനം! 1

ശൂര, നീ വാസ്തിജ്ഞ പൂത്രൻ തടുത്ത വൻ—
നീരിന്ദ്ര, ധാരാളം വഷിച്ച നീ:
സ്തുത്യം വളൻ പിളർത്തിനാനല്ലോ നീ,
മൃത്യുവില്ലെന്നോർത്ത വിധംസിധെ! 2

ഉക്ഥവും അഗ്രിയസ്തോമവുമിന്ദ്ര, നീ
വിദൂതമിച്ഛിപ്പോനല്ലോ, ശൂര:
ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളും നിൻനേക്കേ പായുന്നി—
ത,ങ്ങയ്ക്കൻപേകമീ സ്വച്ഛോക്തികൾ! 3

വെക്കം, വിളങ്ങും നിൻകെല്പു വളർത്തങ്ങൾ
തുകയ്യിൽ വെയ്ക്കാം, വിളങ്ങും വജ്രം:
ഇന്ദ്ര, വളൻ വിളങ്ങി നീയസ്രുത്താൽ
വെന്നരുകെ,ങ്ങൾതൻ ധംസകരെ! 4

കാണപ്പെടാതൊളിച്ചേതോ മടയ്ക്കള്ളിൽ
വാണോ, കാശത്തെയും വെള്ളത്തെയും
മായയാൽ സ്കംഭിപ്പിച്ചീടിന പൂത്രനെ
നീയല്ലോ, വീര്യത്താൽക്കൊന്ന ശൂര! 5

വാഴ്ത്താം, ജവേന നിൻപൂർവവൻകർമ്മങ്ങൾ;
വാഴ്ത്താം, നവങ്ങളുമിന്ദ്ര, ഞങ്ങൾ;

സൂക്തം 11.

1. നിന്റെ അത്ഥഭാനം ഞങ്ങളിലാക്കിയാൽക്കൊള്ളാം—നിന്റെ ധന
ഭാനത്തിന്ദ്ര ഞങ്ങളെ പാത്രമാക്കിയാലും. ധനൈഷി—യജമാനൻ ധനലാഭ
ത്തെ ഇച്ഛിയുന്നതും. അന്നം—ഹവിസ്സുകൾ.

2. വൻനീർ=മഹത്തായ ജലം. സ്തുത്യം=സ്തുതിയാൽ. മൃത്യുവില്ലെന്നോ
ർത്ത—തനിക്ക് മരണമില്ലെന്നഭിമാനിച്ചു. വിധംസി—വിശ്വം. മുടിഞ്ഞു
പൂത്രൻ.

3. അഗ്രിയസ്തോമം=സുഖകരമായ സ്തോമം. അൻപ്—ഹവ്യം. ഈ സ്വ
ച്ഛോക്തികൾ—ഉക്ഥവും സ്തോമവും; രണ്ടുതരം സ്തോത്രങ്ങൾ.

4. അസ്രം=ആയുധം. വെന്നരുക—കല്പിച്ചു ജയിച്ചാലും. ധംസ
കർ=നാശകർ, അസുരാദികൾ.

വാഴ്ത്താമേ, സൂര്യനാം നിന്റെ ഹരികളെ;
വാഴ്ത്താം, തൃക്കയ്യിൽ വിളങ്ങും വജ്രം! 6

നിന്റെ ഹരിഭയം പാഞ്ഞെത്തിച്ചിരിക്കുന്നു
നീർ പെയ്യുമാറിടിയൊച്ച കൂട്ടീ;
പാരൊട്ടക്കിന്ദ്ര, കിടന്നുപുളച്ചിതു;
കാമുലാത്തി രമിക്കുകയായി! 7

ശ്രദ്ധ വിടാതേ വർത്തിച്ച കാറ,മ്മമാ—
രൊത്തൊച്ചയിട്ടു നടന്നിതെങ്ങും;
ദൂരേ വളർത്തിപ്പുരത്തിനാരി,ന്ദ്രനാൽ
പ്രേരിതയാകിയ ഭാരതിയെ! 8

ആയതമായ വെള്ളത്തിൽക്കിടന്നോരു
മായിയാം വൃത്രനെക്കൊന്നാനിന്ദ്രൻ;
ഭൂവംബരങ്ങൾ പേടിച്ച് വിറച്ചുപോ—
യി, വർഷകന്റെ വജ്രാവത്താൽ! 9

ആ മർത്യാതീതനെക്കൊല്ലേ വൃഷാവാമി—
ഭൂമിമാന്റെ വജ്രമിരമ്പി പാരം:
മായ്ച്ചുകളഞ്ഞാനേ, സോമം നുകർന്നിട്ടു
മായാവിദാനവമായകളെ! 10

6. പൂർവ്വവൻകർമ്മങ്ങൾ = പണ്ടത്തെ മഹാകർമ്മങ്ങൾ. നവങ്ങൾ—
ഇപ്പോഴത്തെ കർമ്മങ്ങൾ. സൂര്യൻ—സൂര്യരൂപൻ. ഹരികൾ—ഹരികൾ
എന്ന രണ്ടുപദങ്ങൾ.

7. കിടന്നുപുളച്ചിതു—മഴ പെയ്യുമെന്ന ആഘാദത്താൽ. ഉലാത്തി—വർ
ഷത്തിന് എങ്ങും സഞ്ചരിച്ചു.

8. അമ്മമാർ—ജലങ്ങൾ. ഭാരതിയെ—അന്തരീക്ഷവാണിയെ, ശബ്ദ
ത്തെ. പരത്തിനാർ എന്നതിന്റെ കർത്തൃപദമായി മരുത്തുക്കളെ അധ്യാഹരി
യ്ക്കണം: ശബ്ദത്തെ മരുത്തുക്കൾ വ്യാപിപ്പിച്ചു.

9. ആയതം—വിശാലം. വർഷകൻ=വൃഷാവ്, ഇന്ദ്രൻ.

10. മർത്യാതീതൻ—താനൊരു മർത്ത്യനല്ല എന്നഭിമാനിച്ചവൻ. ഉത്ത
രാർദ്ധത്തിൽ ധീമാൻ കർത്തൃപദം. മായാവിദാനവമായകൾ=മായാവിധായ
ദാനവന്റെ (വൃത്രന്റെ) മായകൾ.

'ഇന്ദ്ര, കടിയ്ക്ക, കിസ്സോമം നീ:
നന്ദി വളർക്ക, തേ മത്തേകം നീർ;
ശൂര, വീർക്കട്ടേ, നിൻകക്ഷി,യെന്നായ് പിഴി-
ഞ്ഞൊരു നീരിന്ദ്രനെത്തർപ്പിയ്ക്കട്ടേ! 11

നിന്നിൽ വാഴട്ടെയോ മേധാധ്യരാമെങ്ങര?
നിന്നെത്തൊട്ടിച്ചയൗ ചെയാം, കർമ്മം;
ഇങ്ങിന്ദ്ര, രക്ഷയ്ക്കായ് വാഴ്ത്തിടാ;-മിപ്പൊഴേ
ങ്ങെളിലാക, നിന്നർത്ഥദാനം! 12

ദേവ, നിൻകൂട്ടരാകാവു, നിൻനേതൃത്വം
സ്വാവനമോർത്തന്നം കൂട്ടമെങ്ങര:
തന്നരംകെ,ങ്ങരതന്നിച്ചയ്ക്കാത്തിന്ദ്ര, നൽ-
ത്രാണിയും വീരരും ചേർന്ന ധനം! 13

നല്ലി,ല്ലമെങ്ങരക്കു; നല്ല, നീ മിത്രത്തെ;
നല്ല,ങ്ങരക്കിന്ദ്ര, മരുൽബലവും;
ഒപ്പമൻപാർന്നു വന്നിമ്പംപിടിച്ചിവർ
മുല്ലാട്ട സേവിപ്പോരല്ലോ, സോമം! 14

നിന്നെ മത്തൊടിപ്പോർ മോന്തട്ടേ സോമം; നീ
തന്നറപ്പിനായ് കടിയ്ക്കുകിന്ദ്ര;

11. നന്ദി വളർക്ക തേ—അങ്ങയ്ക്ക് ആഹ്ലാദം വളർത്തട്ടെ. എന്നായ്—
എന്നിങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട്. തർപ്പിയ്ക്കുക=സന്തുഷ്ടനാക്കുക.

12. നിന്നെത്തൊട്ട്—അങ്ങയെ പരിചരിച്ചു. ഇച്ഛയാ—ഫലാഭിലാ
ഷത്തോടെ. ഇപ്പൊഴേ—ഉടനെ.

13. നിൻനേതൃത്വം സ്വാവനമോർത്തം=അങ്ങയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ
നിന്നു സ്വരക്ഷ കിട്ടണമെന്നിച്ഛിച്ചു. അന്നംകൂട്ടം—ഹവിസ്സു ധാരാളം സംഭരി
യ്ക്കുന്ന.

14. ഇല്ലം=ഗൃഹം. മരുൽബലം=മരുത്തുകളുടെ ബലം. മരുത്തക്കര
ക്കത്രേ, ആദ്യം സോമം.

15. നിന്നെ മത്തൊടിപ്പോർ—അങ്ങയെ ഇമ്പപ്പെടുത്തുന്ന മരുത്തക്കര.
ഉറപ്പ്—മനോഭാരധ്യം, അഥവാ ദേഹബലം. പുജ്യരൊത്ത്—മരുത്തക്കളോടു
കൂടി. കോപ്പ്—പശുപത്രാദിസമ്പത്ത്. താരക—പാപങ്ങളെ കടത്തിവിടുന്ന

വാണിയ്ക്കു, വമ്പരാം പൂജ്യരൊത്തൊളെ—
ക്കോപ്പിനാൽത്താരക, വിണ്ണിനെയും! 15

ഉക്തത്താൽസ്നേഹ്യഭ, നിന്നെബ്ജേപ്പവ—
രുൽക്കർഷം താരക, നേടും വെക്കും;
ദർഭ വിരിപ്പോർക്കമിന്ദ്ര, ലഭിയ്ക്കുമേ,
ത്വൽപരിരക്ഷയാൽ വീടും ചോറും! 16

സാറ്റാദം ശൂര, കടിയ്ക്കുകി, സ്നേഹം നീ
സാലോഷാഭിപ്പവികാഹങ്ങളിൽ;
മീശ കടഞ്ഞമ പോയ്ക്കാലക, സാഗ്ധനായ്—
ത്തോഷമാർന്നിന്ദ്ര, നീ നീർ കടിച്ചാൻ! 17

എട്ടുകാലിയ്ക്കാത്ത ദാനവവൃത്രനെ—
യിട്ടു പിളർത്ത കെല്ലേത്തുകിന്ദ്ര!
ധന്യർക്കായ്ശൂര, തുറന്നു വെളിച്ചം നീ;
നിന്നിടത്തായ് വീണാന, ഭാഗംസകൻ! 18

വൃദ്ധിയാർജ്ജിയ്ക്കാവു, ഞങ്ങൾ നിൻപാലനാൽ—
ശ്ശതുദസ്യക്കളെയെല്ലാം പോക്കി:
ചേർത്തരുൾകെ,ങ്ങളിൽ ത്വായ്ക്കനെക്കൊന്ന കെ—
ല്ലാ, ത്രിതന്നർപ്പിച്ച മൈത്രിയെയും! 19

മത്തേകം നീർ പിഴിഞ്ഞാ ത്രിതന്നായ് മുതി—
ന്നസ്തമിപ്പിച്ചാന, ഞർബുദനെ;

വനേ. വിണ്ണിനെയും—ഞങ്ങളെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തി, അതുകൊണ്ടുതന്നെ സ്വർഗ്ഗത്തെയും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തിയാലും; ഞങ്ങളുടെ യാഗമാണല്ലോ, സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ സമ്പത്ത്.

17. സാലോഷാഭിപ്പവികാഹങ്ങൾ—സ്നേഹപോഷത്തോടുകൂടിയ 'ത്രി' ക്രൂകർമ്മജീവസങ്ങൾ. അഥം=അനന്തരം. മീശ കടഞ്ഞം—മീശമേൽ പററിയ സോമരസം കടഞ്ഞുകളഞ്ഞം. സാഗ്ധനായ്—ഹരികളോടുകൂടി. നീർ കടിച്ചാൻ—മറ്റു യാഗങ്ങളിൽ.

18. ധന്യർ—കർമ്മാനുഷ്ഠാതാക്കൾ. വെളിച്ചം തുറന്നു—സൂര്യന്റെ മുടൽ നീക്കി. ഇടത്തായ്=ഇടത്തുവശത്ത്.

19. ത്വായ്ക്കൻ—ത്വായ്ക്കാവിന്റെ മകനായ വിശ്വരൂപൻ. ത്രിതൻ—ത്രിതന്നെന്ന ഹെർഷി.

കൊന്നാൻ, ചുഴറിയ ഭാസ്സരചക്രംകൊ-
ണ്ടിന്റേ വലനെയും സാംഗിരസ്സായ്! 20

വാക്യം വോർക്കത്തമാർത്ഥത്തെച്ചുരുത്തുമേ,
രാധ്യനാമിന്ദ്ര, നിൻദാനലക്ഷി;
നല്ല, തീ സ്തോതാക്കൾക്കെ;—ങ്ങളെത്തളളാല്ലേ;
യാഗേ പുകഴ്ത്താം, സുവീരരെങ്ങൾ! 21

സൂക്തം 12.

ഗൃത്ഥമദൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ആർ ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ പ്രധാനനും അതിമനസ്വിയും
ദേവനുമായിട്ടു, കർമ്മംകൊണ്ടു ദേവന്മാർക്കു മേലാളായിച്ചമഞ്ഞു
വോ; ആരുടെ ബലത്താൽ വാനുഴികൾ പേടിച്ചുപോയോ; ആളു
കളേ, ഒരു വമ്പിച്ച സൈന്യവുമുള്ള അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ! 1

20. അങ്ങയ്ക്കു തരാൻ, മത്തുണ്ടാക്കുന്ന സോമനീർ പിഴിഞ്ഞ ആ ത്രിതന്നു
വേണ്ടി മുതിർന്ന് (സോമചാനത്താൽ വളർന്ന്) അങ്ങു അർബുദനെന്ന അസു
രനെ അസ്തമിപ്പിച്ചു (നശിപ്പിച്ചു). ഭാസ്സരചക്രംകൊണ്ടു—സൂര്യന്റെ രഥചക്ര
ങ്ങളിലൊന്നെടുത്തു, അതുകൊണ്ടു. സാംഗിരസ്സായ് = അംഗിരസ്സുകളോടുകൂടി.
പണികൾ എന്ന അസുരന്മാരുടെ തലവനത്രേ, വലൻ. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷം.

21. ഉത്തമാർത്ഥത്തെച്ചുരുത്തുമേ—തീർച്ചയായും ശ്രേഷ്ഠനത്തെ നല്ലും.
രാധ്യൻ = ആരാധ്യൻ. അതും—ഉത്തമാർത്ഥം. ഈ സ്തോതാക്കൾക്കു—ഞങ്ങൾ
ക്കു. സുവീരർ = നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടി.

സൂക്തം 12.

1. ഗൃത്ഥമദന്റെ യജ്ഞത്തിൽ ചെന്ന ഇന്ദ്രൻ ഏകാകിയാണെന്നറിഞ്ഞി
ട്ടു, അദ്ദേഹത്തെ അസുരന്മാർ വളഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ ഗൃത്ഥമദന്റെ വേഷ
ത്തിൽ യാഗശാലയിൽനിന്നു പുറത്തെയ്ക്കിറങ്ങി, സ്വർഗ്ഗത്തിലെല്ലു പോയി.
അസുരന്മാരാകട്ടെ, 'ഇന്ദ്രൻ വരാൻ വൈകിയില്ലായെന്ന്' കരുതി അകത്തു കടന്നു.
അവിടെ ഗൃത്ഥമദൻമാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതിനാൽ, 'ഗൃത്ഥമദൻ പോയ
ല്ലോ; ഇയാൾ നമ്മെപ്പേടിച്ച് ഗൃത്ഥമദരൂപം ധരിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രനാണെന്ന്
നിശ്ചയിച്ചു', അസുരന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ കടന്നുപിടിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം,
'ഞാനല്ല, ഇന്ദ്രൻ' എന്ന് അവരോടു പറയുന്നു: (ഈ ഇതിഹാസം വേറെ രണ്ടു
നവിയത്തിലുമുണ്ട്; മഹാഭാരതത്തിലേതാണ് ഇവിടെ കാണിച്ചത്.) അദ്ദേഹ
മാണ്, ഇന്ദ്രൻ—തുച്ഛനായ ഞാനല്ല.

ആർ ഭൂമിയുടെ ഇളക്കം മാറിയോ; ആർ ചീറിപ്പറന്നിരുന്ന പർവതങ്ങളെ അടക്കിനിർത്തിയോ; ആർ അന്തരീക്ഷത്തിന്നു വീതി കൂട്ടിയോ; ആർ വാനിനെ ഉറപ്പിച്ചുവോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ!

2

ആർ മോലത്തെ പിളർത്തു, സപ്തനദികളെ പ്രവഹിപ്പിച്ചുവോ; വലൻ തടഞ്ഞുനിർത്തിയ ഗോക്കളെ ആർ വിടുവിച്ചുവോ; ആർ ഇരുമോലങ്ങളുടെ ഇടയിൽ അഗ്നിയെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചുവോ; ആളുകളേ, യുദ്ധങ്ങളിൽ വധിയ്ക്കുന്ന അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ!

3

ആർ ഈ ഭൂവനങ്ങളെ വീഴാതാക്കിയോ; ആർ താനെ മുടിയന്മാരെ കഴിയിൽ മുടിയോ; ലക്ഷ്യത്തെ വെല്ലുന്നവനായ ആർ ശത്രുവിന്റെ സമൃദ്ധിയെ, ഒരു വേടുന്നെന്നപോലെ കൈക്കലാക്കുമോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ!

4

ആ ഘോരനെ ആളുകൾ ചോദിക്കും, 'അയാളെവിടെ?' എന്നു; അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി പറയും, 'അയാളില്ല' എന്നു. എന്നാൽ, അദ്ദേഹം പേടിപ്പിച്ചുതന്നെ മുടിയും, ശത്രുവിന്റെ മുതൽ. ആളുകളേ, അദ്ദേഹത്തെ വിശ്വസിക്കുക: അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ!

5

ആർ സമ്പന്നനും, ആർ ദരിദ്രനും, ആർ യാചിച്ച സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ബ്രഹ്മജ്ഞനും ധനം അയച്ചുകൊടുക്കുന്നുവോ; അഴകൊത്ത ശിരസ്സുള്ള ആർ സോമം അമ്മിക്കഴുകൊണ്ടു ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞവനെ രക്ഷിച്ചുരുളുമോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ!

6

അശ്വങ്ങൾ ആരുടെ, ഗോക്കൾ ആരുടെ, ഗ്രാമങ്ങൾ ആരുടെ, എല്ലാ രഥങ്ങളും ആരുടെ ചൊല്ലിഴിയിൽ നില്ക്കുന്നുവോ; സൂര്യനെ

3. അഗ്നി—വൈദ്യതാഗ്നി.

4. വീഴാതാക്കുക—ഉറപ്പിൽ നിർത്തുക. താനെ മുടിയന്മാർ—നികൃഷ്ടരായ വിധവസകന്മാർ, അസുരന്മാർ. കഴിയിൽ മുടുക—കൊല്ലുക, അഥവാ നരകത്തിൽ വീഴ്ത്തുക. ലക്ഷ്യത്തെ വെല്ലുന്നവൻ—എതിരാളികളെ ജയിക്കുന്നവൻ. ഒരു വേടുന്നെന്നപോലെ—വേടൻ ഉദ്ദേശിച്ച മൃഗത്തെ പിടിക്കുന്നതുപോലെ.

5. ഘോരൻ—ശത്രുഘാതകനായ ഇന്ദ്രൻ.

6. പിഴിഞ്ഞവനെ—യജമാനനെ.

ആർ, ഉഷസ്സിനെ ആർ ജനിപ്പിച്ചുവോ; വെള്ളം ആർ വഷിച്ചുവോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ! 7

ചേന്നുനില്ക്കുന്ന വാനുഴികളും, ഉത്തമർ അധമർ എന്ന രണ്ടുതരം ശത്രുക്കളും ആരെ ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നുവോ; ഒരേ തേരിലിരിയ്ക്കുന്ന ഇരുവർ ആരെ നാനാപ്രകാരേണ വിളിയ്ക്കുന്നുവോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ! 8

ആളുകൾ ആരെക്കൂടാതെ ജയം നേടിപ്പയ്യോ; പൊരുതുന്നവർ രക്ഷയ്ക്കു് ആരെ വിളിയ്ക്കുന്നുവോ; സർവ്വലോകത്തിനും പ്രതിനിധി ആരോ; ആർ വീഴാത്തവയേയും വീഴിയ്ക്കുമോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ! 9

തന്നെത്താനറിയാത്ത വളരെ മഹാപാപികളെ ആർ വജ്രം കൊണ്ടു വധിച്ചുവോ; ആർ ഉങ്കുകാരന് ഉത്തമകർമ്മം കൊടുക്കിപ്പയ്യോ; ആർ മുടിയനെ മുടിയ്ക്കുമോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ! 10

ആർ മലകളിലൊളിച്ചു ശംഭരനെ നാല്പതാംസംവത്സരത്തിൽ കണ്ടുപിടിച്ചുവോ; കെല്ലെടുത്തു പൊരുതിയ ആ ഭാനവനെ ആർ കൊന്നുവീഴ്ത്തിയോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ! 11

സപ്തശ്ലിയും വഷിതാവും ബലവാന്മായ ആർ സപ്തനദികളെ ഒഴുകിച്ചുവോ; സ്വർഗ്ഗത്തിലെല്ലു കേറുന്ന രൗഹിണനെ ആർ വജ്രമെടുത്തു വധിച്ചുവോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ! 12

വാനുഴികൾ ആരെ വണങ്ങുന്നുവോ; പർവതങ്ങൾ ആരുടെ ബലത്തെ പേടിയ്ക്കുന്നുവോ; സോമപനം, ദ്രവഗോത്രനും, വജ്രതുല്യബാഹുവും, വജ്രപാണിയും ആരോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ! 13

7. ജനിപ്പിയ്ക്കുക—മുടൽ നീക്കി വെളിപ്പെടുത്തുക.

8. രണ്ടുതരം ശത്രുക്കളും—സ്വസ്വവിജയത്തിനായി.

9. വീഴാത്തവ—പർവതാദികൾ.

10. ഉങ്കുകാരൻ—അഹങ്കാരി.

12. സപ്തശ്ലി—വരാഹ, സ്വതപസ്സ്, വിദ്യന്മാസ്സ്, ധൃവി, ശാപി, ഗുഹമേധം, അശിമിവിഭിട്ട് എന്നീ ഏഴു പശുജന്യ(വഷ്ക)രശ്മികളോടു കൂടിയവൻ. രൗഹിണൻ—രസുരൻ.

ആർ സോമം പിഴിയുന്നവനെ, ആർ പചിയുന്നവനെ, ആർ രക്ഷിയ്ക്കു 'ശത്രു'ങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നവനെ, ആർ സ്തുതിക്കുന്നവനെ രക്ഷിയ്ക്കുമോ; ആരെ ഉൽകൃഷ്ടസ്തോത്രം, ആരെ സോമം, ആരെ ഈ അന്നം വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുമോ; ആളുകളേ, അദ്ദേഹമാണ്, ഇന്ദ്രൻ! 14

പിഴിയുന്നവന്ന്, പചിയുന്നവന്ന് അന്നമെത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്ന ഭവൻ ദുർജ്ജ്ഞയനെങ്കിലും സത്യൻതന്നെ. ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്കു പ്രിയപ്പെട്ടവരും ശോഭനവീരാനപിതരുമായിട്ടു, നാരത്തോറും സ്തോത്രം ചൊല്ലുമാറാകണം! 15

സൂക്തം 13.

ഗുത്ഥമൻ ദൃഷ്ടി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ദൃഗ്ത പെററ സോമലത ചിക്ഷെന്ന് അമ്മയുടെ അടുക്കൽനിന്നു, വളർച്ച വരുത്തുന്ന വെള്ളത്തിൽ മുഴുകി; അതിനാൽ ചതയ്ക്കാവുന്നതായിത്തീർന്ന അതിൽനിന്ന് ഒരു കഴമ്പു ധാരാളം പുറപ്പെട്ടു. ആ അമൃത മികച്ചതും സ്തുത്യപുതന്നെ! 1

ഒത്തൊരുമിച്ച ജലം വഹിക്കുന്ന ഈ നദികൾ അംഭോനിധിയ്ക്ക് ആഹാരം കൊണ്ടുപോകയാണ്; വഴി ഒന്നേ ഉള്ളവല്ലോ, കീഴ് പോട്ടൊഴുകാൻ. ഇവ മുമ്പേ ചെയ്തവെച്ച ഭവൻ സ്തുത്യൻതന്നെ! 2

ഒരാരം നൽകപ്പെടുന്നത് എടുത്തുപറയുന്നു; ഒരാരം പ്രാണികളെ വിശ്വസിച്ചു, അതേ കർമ്മവുമായി നടക്കുന്നു; ഒരാളുടെ പിഴയെ

14. ഈ അന്നം—ഞങ്ങളുടെ പുരോധാശവും മറ്റും.

15. ഇന്ദ്രനോടു നേരിട്ട പറയുന്നു: സത്യൻ—എല്ലപ്പത്തിൽ അറിയപ്പെടാവുന്നവനെല്ലെങ്കിലും യഥാർത്ഥന്ദ്രൻ.

സൂക്തം 13

1. ദൃഗ്ത—വർഷാകാലം.

2. അംഭോനിധിയ്ക്ക് ആഹാരം—സമുദ്രത്തിന്നു ക്ഷേണം, ജലം. ഇവ—സോമോൽപാദനനദീപ്രവർത്തനാദികൾ.

3. ഒരാരം—ഹോതാവ്. നൽകപ്പെടുന്നത്—യജമാനനാൽ ദേവന്മാർക്കു കൊടുക്കപ്പെടുന്നത്. എടുത്തുപറയുന്നു—ദേവന്മാരെ ശ്രദ്ധിപ്പിപ്പാൻ. വിശ്വസി

പ്ലാഃ പൊറുക്കപ്പെടുന്നു. ഇവ മുമ്പേ ചെയ്തുവെച്ച ഭവോൻ സ്തുത്യൻ തന്നെ!

3

വേണ്ടുവോളം പൊറുപ്പമുതൽ, അതിമിണ്ണെന്നപോലെ, ഗൃഹ സ്ഥർ ധനം മക്കൾക്കു പങ്കിട്ടുകൊടുക്കുന്നു; അച്ഛൻ നൽകിയ ഭോജനം വെറുതെയിരിയ്ക്കുന്നവൻ കടിച്ചുപവച്ചു ഭക്ഷിയ്ക്കുന്നു. ഇവ മുമ്പേ ചെയ്തുവെച്ച ഭവോൻ സ്തുത്യൻതന്നെ!

4

വൃത്രഹന്താവേ, ഭവോൻ ഭൂമിയെ സൂര്യനു കാണാവുന്നതാക്കി നിർത്തി; നദികളുടെ വഴികൾ നന്നാക്കി. അതിനാൽ, ഭേവനായ ഭവാനെ സ്തോതാക്കൾ, കുതിരയെ വെള്ളംകൊണ്ടെന്നപോലെ, സ്തോത്രംകൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ആ ഭവോൻ സ്തുത്യൻതന്നെ!

5

ഭവോൻ ഭക്ഷണവും ജലവും നൽകുന്നു; നനഞ്ഞതിൽനിന്നു ഉണങ്ങിയ മധുവസ്തു കുറന്നെടുക്കുന്നു; പരിചരിയ്ക്കുന്നവകൾ ധനം ഈടുവെക്കുന്നു; ലോകത്തിനൊക്കെ ഭവാനൊരാളാണു്, ഈശൻ. ആ ഭവോൻ സ്തുത്യൻതന്നെ!

6

ഭവാനാണല്ലോ, പൂക്കുന്നവയും കാക്കുന്നവയുമായ ഓഷധികളെ ധർമ്മംകൊണ്ടു വയലിൽ നിർത്തിയതു്; മഹാനായ ഭവാനാണല്ലോ, എങ്ങും മഹത്തുക്കളെയും, ഒളിമിന്നുന്ന വിവിധനക്ഷത്രങ്ങളെയും സൃഷ്ടിച്ചതു്; ആ ഭവോൻ സ്തുത്യൻതന്നെ!

7

സ്തുക—ഞെക്കിക്കൊല്ലുക. അതേകർമ്മം—വിശസനം. ഇതു്, ഓധവ്യവിന്റെ ജോലിയാണ്. ഒരാളുടെ—മറ്റൊരാധവ്യവിന്റെ. പൊറുക്കപ്പെടുന്നു—ബ്രഹ്മാവെന്ന ഗുരുകിന്നാൽ; ഇദ്ദേഹം പിഴയ്ക്കു പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യും. ഇവ—ഹവിശ്വദാനാദികൾ.

4. അച്ഛൻ—രക്ഷിതാവായ യജമാനൻ. വെറുതെയിരിയ്ക്കുന്നവൻ—ജോലിയൊന്നും ചെയ്യാത്ത അഗതി. കത്തുന്ന വിറകിന്റെ ചെയാണ്, കടിച്ചുപവയ്ക്കൽ. ഇവ ധനവിജേനാദികൾ.

5. നന്നാക്കി—സുഗമങ്ങളാക്കി. കുതിരയെ വെള്ളംകൊണ്ടെന്നപോലെ—നനച്ചാൽ കുതിരയ്ക്കു ചൊടി കൂടുമല്ലോ.

6. നനഞ്ഞതിൽനിന്നു്—വെള്ളം വീണ തണ്ടിന്മേൽനിന്നു്. ഉണങ്ങിയ—നനവില്ലാത്ത. മധുവസ്തു—ആസ്വാദ്യമായ നെല്ലും മറ്റും. പരിചരിക്കുന്ന ധനസമൃദ്ധനാക്കുന്നു.

7. മഹത്തുക്കൾ—പർവതാദികൾ.

ബഹുകർമ്മാവേ, ഭവാനാണല്ലോ, അന്നത്തിന്നും ദസ്യവിനാശത്തിന്നും വേണ്ടി, ഏതൊരുനാളെയും സഹവസ്യവിനെ ഹനിപ്പാൻ ഉടനടി വജ്രത്തിന്റെ സ്വച്ഛമായ വായിൽ കടത്തിയത്; ആ ഭവൻ സ്തുത്യർത്ഥനേ!

8

ആയിരമുണ്ടല്ലോ, ഭവാനൊരാൾക്കു സുഖത്തിന്; എല്ലാവർക്കും ഭവാനാണ്, അന്നഭാതാവ്; സ്തുതിപ്പിജ്ഞനവനെ ഭവൻ രക്ഷിച്ചു; ദഭീതിജ്ഞവേണ്ടി, ദസ്യക്കളെ ഭവൻ തടവിലിട്ടു കൊന്നു. സുപ്രാപനായിത്തീർന്ന ആ ഭവൻ സ്തുത്യർത്ഥനേ!

9

നദികളെല്ലാം ഭവന്റെ പെരുന്തെത്ത അനുവർത്തിക്കുന്നു; ഭവന്നു സമർപ്പിക്കുന്നു; ധനം ഭവന്റെ കർമ്മത്തിന്നു വെക്കുന്നു; ആറു വിശാലവസ്തുക്കളെ വ്യവസ്ഥാപിച്ചതു, ഭവാനാണ്; ഭവൻ പഞ്ചജനനങ്ങളെ എങ്ങും പാലിക്കുന്നു. ആ ഭവൻ സ്തുത്യർത്ഥനേ!

10

വീര, തുലോം വർണ്ണനീയമാണ്, ഭവന്റെ വീര്യം: ഒരുകർമ്മംകൊണ്ടാണല്ലോ, ഭവൻ ധനം കൈക്കലാക്കുന്നത്! ബലവാനായ ജാതൃഷ്ഠിരനു ഭവൻ അന്നം കല്പിച്ചു കൊടുത്തു. ഇത്ര, ഇതൊക്കെ ചെയ്ത ആ ഭവൻ സ്തുത്യർത്ഥനേ!

11

തുർവീതിജ്ഞം വയ്യനും വേണ്ടി, ഭവൻ നദീപ്രവാഹത്തെ സുഖേന കടക്കാവുന്നതാക്കിത്തീർത്തു; കരുടനും കാൽമുടന്തനുമായ

8. അന്നത്തിന്നും--അന്നങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാനും. സഹവസ്യ-ഒരസുരൻ. കടത്തിയത്--വജ്രംകൊണ്ടു വധിച്ചത്.

9. ആയിരം--വാഹനങ്ങൾ. സുഖത്തിന്--സുഖസഞ്ചാരത്തിന്നും. സ്തുതിപ്പിജ്ഞനവൻ--സ്തോതാവിനെ ഏല്പിട്ടുള്ള യജമാനൻ. ദഭീതി--ഭ്രൂഷി.

10. ഭവന്നു സമർപ്പിക്കുന്നു--യജമാനന്മാർ ഹവിസ്സ്. വെക്കുന്നു--ആളുകൾ ധനം ഭവന്റെ കർമ്മത്തിന്നു (ഭവദാരാധനത്തിന്നു) സൂക്ഷിക്കുന്നു. ആറു വിശാലവസ്തുക്കൾ--ഭൂതാവ്, ഭൂവ്, പകൽ, രാത്രി, ജലം, ഔഷധി.

11. ഒരൊറ്റകർമ്മം--ഒരിജ്ഞാതാത്രം. പൊരുതൽ. ധനം--ശത്രുക്കളെ ഒരു മുതൽ. ജാതൃഷ്ഠിരൻ--ഒരാളുടെ പേർ.

12. തുർവീതി, വയ്യൻ എന്നീ രണ്ടുപേർ വെള്ളം നിറഞ്ഞ ഒരു പൂഴ കടക്കാൻ വയ്യാഞ്ഞു വിഷമിജ്ഞ, അവരെ അങ്ങു സുഖേന കടത്തിവിട്ടു. പരാവൃ

പരാവൃക്കിനെ ഭവോൻ അധോഗതിയിൽനിന്നു കരയേററി.
അങ്ങനെ പേർ കേൾപ്പിച്ച ഭവോൻ സ്തുത്യൻതന്നെ! 12

വസോ, ഇന്ദ്ര, ഭവോൻ ഞങ്ങൾക്കു ദാനത്തിന്നു ധനം തന്നാ
ലും: വളരെയുണ്ടല്ലോ, ഭവാനുസമ്പത്തും; പൂജനീയമായ അതാണു
ല്ലോ ഭവോൻ നാൾതോറും ഭുജിക്കുന്നതും. ഞങ്ങൾ ശോഭനവീരോ
ന്വിതരായിട്ടു, യജ്ഞത്തിൽ സ്തുതിക്കുമാറാകണം! 13

സൂക്തം 14.

ഗൃസമദൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം മന്ദസ്തം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

അധര്യക്കളേ, നിങ്ങൾ ഇന്ദ്രന്നു സോമം കൊണ്ടുവരുവിൻ;
ആ മദകരമായ അന്നം പാത്രങ്ങൾകൊണ്ടു തുകവിൻ: ഇതു കടി
ക്കാൻ സദാ കൊതിക്കുന്നവനാണല്ലോ, ആ വീരൻ; അതിനാൽ
വൃഷാവിനായി ഹോമിപ്പിൻ. അതുതന്നെയാണു്, അവിടന്നു
ഗ്രഹിക്കുന്നതും. 1

അധര്യക്കളേ, ജലങ്ങളെ മറച്ചുനിന്ന മേഘത്തെ, ആർ ഇടി
വാരുകൊണ്ടു വൃക്ഷത്തെ എന്നപോലെ പിളർത്തിയോ; കൊതിക്കു
ന്ന അദ്ദേഹത്തിനായി അതു കൊണ്ടുവരുവിൻ: അതു കടിപ്പാൻ
അർഹനാണല്ലോ, ഈ ഇന്ദ്രൻ. 2

അധര്യക്കളേ, ആർ ദുഷ്ടികനെ നിഹനിച്ചുവോ; ആർ ഗോക്ക
ളെ പുറത്തിറക്കി, വലനെ വധിച്ചുവോ; അദ്ദേഹത്തിനായി ഇ
തിനെ, വാനത്തു വായുവിനെയെന്നപോലെ വ്യാപിപ്പിക്കുവിൻ
—ഇന്ദ്രനെ സോമംകൊണ്ടു, കിഴവനെ പുതപ്പുകൊണ്ടെന്നപോ
ലെ മൂടുവിൻ! 3

കം—ഋഷി. കരയേററി—കാഴ്ച തെളിയിച്ചു. കാൽമുട്ടത്തു പോക്കിയും ദുഃഖ
ത്തിൽനിന്നുദ്ധരിച്ചു. പേർകേൾപ്പിച്ചു = യശസ്സാർജ്ജിച്ചു.

13. ദാനത്തിന്നു—ആളുകൾക്കു കൊടുക്കാനും തങ്ങൾക്കനുഭവിക്കാനും.

സൂക്തം 14.

1. ഗൃസമദൻ പറയുന്നു: മദകരമായ അന്നം—സോമം. പാത്രങ്ങൾ—ച
മസങ്ങൾ. തുകവിൻ—അഗ്നിയിൽ പകരുവിൻ.

2. അതു—സോമം.

3. ദുഷ്ടികൻ—ഒരസുരൻ. ഇതിനെ—സോമരസത്തെ

അധ്വര്യക്കളേ, തൊണ്ണൂറൊമ്പതു കൈകളുണ്ടായിരുന്ന ഉരണനെ ആർ കൊന്നുവോ; ആർ അർബുദനെ കമിഴ്ത്തിവീഴിച്ചുവോ; ആ ഇന്ദ്രനെ, സോമമൊരുക്കി പ്രീതിപ്പെടുത്തുവിൻ. 4

അധ്വര്യക്കളേ, ആർ അശ്വനെ, ആർ ശോഷം പററാത്ത ശുഷ്കനെ, തോരം വെട്ടിക്കൊന്നുവോ; ആർ പിപ്രൂവിനെ, ആർ നമുചിയെ, ആർ തധിക്രാവിനെ കൊന്നുവോ; ആ ഇന്ദ്രന് അന്നങ്ങൾ ഹോമിജ്ജുവിൻ. 5

അധ്വര്യക്കളേ, ആർ ശംബരന്റെ നൂറു പുരാതനനഗരങ്ങളെ വളംകൊണ്ടു പിളർത്തിയോ; ആർ വർച്ചിയുടെ നൂറായിരത്തെ വീഴിച്ചുവോ; ആ ഇന്ദ്രനു സോമം കൊണ്ടുവരുവിൻ. 6

അധ്വര്യക്കളേ, ആർ നൂറായിരംപേരെ കൊന്നു നിലംപൊത്തിച്ചുവോ; കത്സൻ, ആയു, ദിവോദാസൻ എന്നിവരുടെ എതിരാളികളെ കൊന്നൊടുക്കിയോ; അദ്ദേഹത്തിനു സോമം കൊണ്ടുവരുവിൻ. 7

യജ്ഞനേതാക്കളായ അധ്വര്യക്കളേ, നിങ്ങൾ ഇന്ദ്രന് അതു വേഗത്തിൽ കൊണ്ടുവന്ന് അഭീഷ്ടം നേടുവിൻ: പുകൾപ്പെട്ട ഇന്ദ്രനു കൈകൾകൊണ്ടുവെച്ച സോമം കൊണ്ടുവരുവിൻ; ഹോമിജ്ജുവിൻ. 8

അധ്വര്യക്കളേ, നിങ്ങൾ ഈ ഇന്ദ്രനു സുഖകരമായ സോമം ഉണ്ടാക്കുവിൻ: വെള്ളത്തിൽ വെട്ടപ്പു വരുത്തി, ചമസത്തിൽ പകരുവിൻ. നിങ്ങളുടെ അരിച്ച സോമത്തെ അദ്ദേഹം പ്രീതിയോടെ ഇച്ഛിക്കുന്നു; ആ മാദകം ഹോമിജ്ജുവിൻ. 9

അധ്വര്യക്കളേ, പയ്യിന്റെ അകിടിനെ പാൽകൊണ്ടെന്ന പോലെ, ഈ രക്ഷിതാവായ ഇന്ദ്രനെ സോമം കൊണ്ടു നിറയ്ക്കുവിൻ.

4. ഉരണൻ—ഒരുസുരൻ. അർബുദൻ—മറ്റൊരുസുരൻ.

5. അശ്വനും മറ്റും അസുരന്മാർതന്നെ. ശോഷം—ബലക്ഷയം.

6. വർച്ചിയുടെ നൂറായിരത്തെ—വർച്ചി എന്ന അസുരന്റെ നൂറായിരം ആളുകളെ.

7. നൂറായിരംപേരെ—നൂറായിരം അസുരന്മാരെ. കത്സനും ആയുവും ദിവോദാസനും രാജർഷിമാരത്രേ.

9. ആ മാദകം—ലഹരിപിടിപ്പിക്കുന്ന സോമം.

എന്റേതായ ഇതിന്റെ ഈ രഹസ്യം എനിക്കറിയാം: ഇതു കൊടുക്കാനിച്ഛിക്കുന്നുവെന്നു ആ യജുസ്സുവൻ ധാരാളം അറിയും! 10

അധാര്യക്കളേ, സ്വർഗ്ഗത്തിലും അന്തരീക്ഷത്തിലും ഭൂമിയിലുമുള്ള സമ്പത്തിന് അരചൻ ആരോ; ആ ഇന്ദ്രനെ നിങ്ങൾ, യവംകൊണ്ടു വല്ലത്തെയെന്നപോലെ, സോമംകൊണ്ടു നിറയ്ക്കുവിൻ. അതാവട്ടേ, നിങ്ങളുടെ ജോലി! 11

വസോ, ഇന്ദ്ര, ഭവോൻ ഞങ്ങൾക്കു ദാനത്തിന്നു ധനം തന്നാലും: വളരെയുണ്ടല്ലോ, ഭവാനു സമ്പത്ത്. പൂജനീയമായ അതാണല്ലോ, ഭവോൻ നാരതോറും ഭൂജിയുന്നത്. ഞങ്ങൾ ശോഭനവീരനായിട്ടു, യജ്ഞത്തിൽ സ്തുതിക്കുമാറാകണം! 12

സൂക്തം 15.

ഗൃത്സമന്തേ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഈ സത്യനായ മഹാന്റെ സത്യങ്ങളായ മഹാകർമ്മങ്ങൾ ഞാനിപ്പോൾ വർണ്ണിക്കാം: ഇന്ദ്രൻ ആഭിഷ്ഠവികദിനങ്ങളിൽ സോമനീർ കുടിച്ചു; അതിന്റെ മത്തിൽ വൃത്രനെ വധിച്ചു! 1

അവിടുന്ന് ആകാശത്തു ദ്യോവിനെ ഉറപ്പിച്ചു; വലിയ അന്തരീക്ഷത്തെയും വാനുഴികളെയും നിറച്ചു; ഭൂമിയെ താങ്ങി, വിസ്താരപ്പെടുത്തി. സോമത്തിന്റെ മത്തിലത്രേ, ഇന്ദ്രൻ ഇതൊക്കെ ചെയ്തത്! 2

ഒരു ഗൃഹത്തെയെന്നപോലെ കിഴക്കേട്ടിക്കിനെ ശരിയ്ക്കുക; നദികളുടെ അടിവശങ്ങളെ വളംകൊണ്ടു കഴിച്ചു; മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിശ്ചയാസം സൂചിരഗന്തവൃത്തമാക്കി. സോമത്തിന്റെ മത്തിലത്രേ, ഇന്ദ്രൻ ഇതൊക്കെ ചെയ്തത്! 3

10. അറിയും.—അറിഞ്ഞനഗ്രഹിയ്ക്കും.

സൂക്തം 15.

2. നിറച്ചു—തന്റെ തേജസ്സുകൊണ്ട്.

3. മാർഗ്ഗങ്ങൾ—പ്രവാഹമാർഗ്ഗങ്ങൾ.

അവിടുന്ന് ദഭീതിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നവരോടെതിർത്ത്, (അവരുടെ) ആയുധമെല്ലാം കത്തുന്ന തീയിലെരിച്ചു; അദ്ദേഹത്തിന്നു ഗവാശ്വരഥങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്തു. സോമത്തിന്റെ മത്തിലത്രേ, ഇന്ദ്രൻ ഇതൊക്കെ ചെയ്തത്!

4

അവിടുന്ന് ഈ മഹാനദിയിലെ വെള്ളം, കടക്കാവുന്നവിധം ചുരുക്കി; ഇറങ്ങാൻ വയ്യാത്തവരെ സുഖേന മറുകരയിലെത്തിച്ചു. അവർ കടന്നു, ധനാപ്തിയ്ക്കായി നടക്കൊണ്ടു; സോമത്തിന്റെ മത്തിലത്രേ, ഇന്ദ്രൻ ഇതൊക്കെ ചെയ്തത്!

5

അവിടുന്ന് മഹത്തപത്താൽ സിന്ധുവിനെ വടക്കോട്ടൊഴുക്കി; ഉൾഗിരില്ലാത്തവരെ ഉൾരന്ധാരെക്കൊണ്ടു പിളർത്ത്, ഉഷസ്സിന്റെ വണ്ടി വളംകൊണ്ടു തവിടുപൊടിയാക്കി. സോമത്തിന്റെ മത്തിലത്രേ, ഇന്ദ്രൻ ഇതൊക്കെ ചെയ്തത്!

6

കന്യകമാർ പോയ്ക്കളഞ്ഞതറിഞ്ഞ വിദ്വാനായ പരാവൃക്കസ് അതാ, പ്രത്യക്ഷമാംവണ്ണം എഴുന്നേറ്റു; അതാ, കാൽമുടന്തൻ പാഞ്ഞെത്തി. നന്നായി കണ്ടു. സോമത്തിന്റെ മത്തിലത്രേ, ഇന്ദ്രൻ ഇതൊക്കെ ചെയ്തത്!

7

അവിടുന്ന് അംഗീരസ്സുകളാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടു വലനെ വധിച്ചു. പർവതത്തിന്റെ ശിലാഭാരങ്ങൾ തുറന്നു—അതിന്റെ കൃത്രിമങ്ങളായ അടപ്പുകൾ പൊളിച്ചു. സോമത്തിന്റെ മത്തിലത്രേ, ഇന്ദ്രൻ ഇതൊക്കെ ചെയ്തത്!

8

4. പണ്ടു ചുമരി. ധൂനി മുതലായ അസുരന്മാർ ദഭീതി എന്ന ഒരു രാജർഷിയുടെ പുരി വളഞ്ഞു, അദ്ദേഹത്തെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയിപോൽ.

5. ഈ മഹാനദി—പരപ്പി എന്ന നദി. ഇറങ്ങാൻ വയ്യാത്തവർ—ചില ലുഷിമാർ. ധനാപ്തിയ്ക്കായി—തങ്ങൾ ഉദ്ദേശിച്ച ദ്രവ്യം നേടാൻ.

6. വണ്ടി തകർത്ത കഥ മറ്റൊരേടത്തു വിവരിയ്ക്കും.

7. പണ്ടു, കാലം കണ്ണമില്ലാത്ത പരാവൃക്കസ് ചില കന്യകമാരെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി: അവർ പാഞ്ഞുപോയ്ക്കളഞ്ഞു. അപ്പോൾ ആ ലുഷി ഇന്ദ്രനെ സ്തുതിച്ചു കാലം കാഴ്ചയും നേടി. ഇക്കഥയാണു്, ഈ ലുഷിയിൽ. കാൽമുടന്തൻ പാഞ്ഞെത്തി—ഇന്ദ്രപ്രസാദത്താൽ മുടന്തനീങ്ങി, പാഞ്ഞു, കന്യകമാരുടെ അടുക്കലെത്തി. നന്നായി കണ്ടു—അന്ധന നീങ്ങുകയാൽ കന്യകമാരെ സ്പഷ്ടമായി കാണുകയുംചെയ്തു.

അവിടുന്ന് ദസ്യവായ ചമുരിയെയും ധുനിയെയും ദീർഗ്ഘ
നിദ്രയോടിണക്കി നിഹ്നിച്ഛ, ദഭീതിയെ രക്ഷിച്ചു; അതിൽ
രംഭിപ്പു ധനവും കിട്ടി. സോമത്തിന്റെ മത്തിലത്രേ, ഇന്ദ്രൻ
ഇതൊക്കെ ചെയ്തത്!

9

(മാകന്മഞ്ജരി)

വാഴ്ത്തുവോർക്കത്തമാർത്ഥത്തെച്ചുരത്തുമേ,
രാധ്യനാമിദ്ര, നിൻദാനലക്ഷ്മി;
നല്ല, തീസ്സോതാക്കൾക്കെ;—ങ്ങളെത്തള്ളൊല്ലേ;
യാഗേ പുകഴ്ത്താം, സുവീരരെങ്ങര;

10

സൂക്തം 16.

ഗൃത്ഥമദൻ പ്രഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ഠപ്തം ഹമസ്സ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഞാൻ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സജ്ജനോത്തമന്, അഗ്നിയെ ജപിപ്പിച്ചു ഹവിസ്സോരുക്കി, നന്നായി സ്മൃതിയ്ക്കാം. ജര പരദത്തെ ജര പിടിപ്പിപ്പിക്കുന്ന നിത്യയുവാവായ ഇന്ദ്രനെ നീർ തളിച്ചു നാം രക്ഷയ്ക്കായി വിളിയ്ക്കുക.

1

മഹാനായ ഇന്ദ്രനുള്ളതാതെ ഈ ലോകം എന്തുളള? അദ്ദേഹത്തിലിരിക്കുന്നു, വീര്യം മുഴുവൻ: അവിടുന്ന് വയററിൽ സോമവും, വപുസ്സിൽ തേജോബലങ്ങളും, കയ്യിൽ വജ്രവും, തലയിൽ അറിയും വഹിച്ചുരുളുന്നു!

2

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് വളരെയോജന ഒരുകിൽ പറക്കുമ്പോൾ, അങ്ങയുടെ ബലം വാനുഴികൾക്കോ, രഥം സമുദ്ര-പർവതങ്ങൾക്കോ തടുക്കാനാവില്ല; അങ്ങയുടെ വജ്രത്തെ ആരും നേരിടില്ല!

3

9. രംഭി—ദഭീതിയുടെ ഹരിക്കാരൻ.

സൂക്തം 16.

1. യജമാനന്മാരോടു പറയുന്നു: സജ്ജനോത്തമന്—സജ്ജനങ്ങളിൽ (ദേവന്മാരിൽ) വെച്ചു ശ്രേഷ്ഠനായ ഇന്ദ്രന്. ജരപിടിപ്പിക്കുന്ന—ലോകത്തിന്നു വാർദ്ധക്യം വരുത്തുന്ന. നീർ—സോമരസം.

ആ യഷ്ടവ്യസ്തൻ, ധർഷകൻ, വർഷകൻ, ഒരുങ്ങിനില്ക്കുന്നവൻ എല്ലാവരും യജ്ഞം അനുഷ്ഠിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; അതിനാൽ, അറിവേറിയ വോൻ സോമനീർ രൂകി യജ്ജിക്കുക. ഇത്ര, അവിടുന്ന് വർഷകനായ വഹ്നിയോടൊന്നിച്ചു സോമം കുടിച്ചാലും!

4

വഷിയായ മധുരസം വർഷകാനനായ വർഷകൻ കുടിപ്പാൻ, പ്രേരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ചെല്ലുന്നു; വൃഷാക്കളായ രണ്ടുപര്യക്കളും വർഷകങ്ങളായ അമ്മികളും വർഷിയായ സോമത്തെ വൃഷഭനായി പിഴിയുന്നു!

5

വൃഷഭ, ഇത്ര, അങ്ങയുടെ വജ്രം വൃഷാവാൻ; അങ്ങയുടെ രഥം വൃഷാവാൻ; ഹരികൾ വൃഷാക്കളാണ്; ആയുധങ്ങളും വൃഷാക്കളാണ്. അങ്ങാകുന്നു, വൃഷാവായ മാദകത്തിന്റെ ഉടയവൻ; വഷ്കമായ സോമംകൊണ്ടു മതി വരുത്തിയാലും!

6

യുദ്ധത്തിൽ സ്തുതിതൽപരനും തോണിയൊത്തവനുമായ വോനെ ധർഷകനായ ഞാൻ സവനങ്ങളിൽ സ്തോത്രംകൊണ്ടു സമീപിക്കുന്നു; നമ്മുടെ ഈ വാക്കിനെ ഇത്രൻ തുലോം മനസ്സിലാക്കട്ടെ. കിണറിനൊത്ത ആ ധനനിധിയെ നാം സോമംകൊണ്ടു നീരാടിക്കുക!

7

ശതക്രതോ, അവിടുന്ന് ഞങ്ങളെ ശത്രുബാധയിൽനിന്നു, പല്ലു മതിയാവോളം തിന്ന പയ്യ കട്ടിയെ എന്നപോലെ മുൻകൂട്ടി പിന്മാറ്റിയാലും, ഞങ്ങൾ ഒരു തവണയെങ്കിലും, അങ്ങയെപ്പറ്റി

4. യജമാനനോടും, ഒടുവിൽ ഇത്രനോടും പറയുന്നു: ഒരുങ്ങിനിൽക്കുന്നവൻ—കർമ്മികളെ അനുഗ്രഹിപ്പാൻ.

5. വർഷി—ഫലങ്ങളെ വർഷിക്കുന്നത്. മധുരസം—മത്തുണ്ടാക്കുന്ന സോമനീർ. വർഷകാനൻ = ഫലവർഷികളായ അന്നങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. വഷ്കൻ—ഫലം വർഷിക്കുന്ന ഇത്രൻ ചെല്ലുന്നു—ഇത്രന്റെ അടുക്കലെയ്ത്ത്. വൃഷാക്കൾ—സോമരസം തളിക്കുന്നവർ. വൃഷഭൻ—ദേവശ്രേഷ്ഠൻ.

6. വൃഷാവ്—കാമവർഷി. മാദകം—മത്തുണ്ടാക്കുന്ന സോമനീർ.

7. യുദ്ധത്തിൽ സ്തുതിതൽപരൻ—സ്തുതിക്കുന്നവരെ ജയിപ്പിക്കുന്നവൻ. തോണിയൊത്തവൻ—ആപത്തുകളെ കടത്തിവിടുന്നവൻ. ധർഷകൻ—വേൽപ്രസാദത്താൽ ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുവാൻ കഴിവുള്ളവൻ. നമ്മുടെ എന്നു തുടങ്ങുന്ന വാക്യങ്ങൾ യജമാനന്മാരോടുള്ളവയാണ്: വാക്ക്—സ്തുതി. കിണറിനൊത്ത—കിണർ ജലത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടമാണല്ലോ; അതുപോലെ, ധനത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടമാണ്, ഇത്രൻ.

യുള്ള സൂതികളോട്, യുവാക്കൾ പത്നിമാരോടെന്നപോലെ ചേർന്നു
മാറാകേണമേ!

8

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

വാഴ്ത്തുവോർക്കത്തമാതൃമന്തൈച്ചരത്തമേ,
രാധ്യനാമിദ്ര, നിൻദാനലക്ഷ്മി;
നൽക, തീസ്സോതാക്കൾക്കെ;—ങ്ങളെത്തള്ളാല്ലേ;
യാഗേ പുകഴ്ത്താം, സുവീരരെങ്ങൾ!

9

സൂക്തം 17.

ഗൃത്സമൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടംഗം ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി പുതിയതൊന്നു നിങ്ങൾ അംഗീരസ്സുകളെ
പ്പോലെ ചൊല്ലുവിൻ: എന്നാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ തേജസ്സു
പണ്ടേത്തെപ്പോലെ പൊതു. പിടിച്ചു തടവിലാക്കപ്പെട്ട ഗോക്ക
ളെയെല്ലാം അദ്ദേഹം സോമത്തിന്റെ മത്തിൽ ചിന്നുന്ന പുറത്തു
വിട്ടുവല്ലോ.

1

ആർ ഓജസ്സുപുണ്ടു ഒന്നാമത്തെപ്പാനത്തിനായി മഹിമ വള
ർത്തിയോ; യാതൊരു ശൂരൻ യുദ്ധങ്ങളിൽ മൈച്ചട്ടയണിഞ്ഞുവോ;
ആർ മഹത്തപംകൊണ്ടു ദ്യോവിനെ തലയിൽ ചുമന്നുവോ; അവൻ
വർദ്ധിച്ചതാക!

2

മുന്തിയ മഹാവീര്യമാണു്, അങ്ങു കാണിച്ചതു്: അതിനെ
സ്തുതിച്ചവരുടെ മുമ്പിൽ അങ്ങു ബലം പൊങ്ങിച്ചുവല്ലോ; ഒത്തൊ
രുമിച്ച ദ്രോഹികൾ തേരിലിരുന്ന ഹര്യശ്വനായ ഭവാനാൽ വീഴി
യ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു, ചിന്നിച്ചിതറിപ്പായുകയായി!

3

8. കട്ടിയെ—ക്ഷുൽപീഡയിൽനിന്നെന്നപോലെ.

സൂക്തം 17.

1. പുതിയതൊന്നു—പുതിയ ഒരു സ്തോത്രം.
2. അവൻ—ആ ഇന്ദ്രൻ.
3. പൊങ്ങിച്ചു—തൂലോം പ്രകടിപ്പിച്ചു.

ആ പുരാതനൻ ബലംകൊണ്ടു് ഉലകെല്ലാം കീഴടക്കി; കോയ്മ പൂണ്ടു, വളർന്നു; ആ വോഡാവു വാനുഴികളിൽ തേജസ്സു വ്യാപിപ്പിച്ചു; ഇരുട്ടുകളെ പീഡിപ്പിച്ചു് ഒന്നിച്ചു കഴിച്ചുരുടി! 4

അവിടുന്ന് പഠനിരുന്ന പർവതങ്ങളെ അനങ്ങാതാക്കി; മേഘജലങ്ങളുടെ ഒഴുകൽ താഴത്തെത്താക്കി; വിശ്വംഭരയായ ഭൂവിനെ താങ്ങി; ദ്യോവിനെ ഉപായംകൊണ്ടു വീഴാത്തുറപ്പിച്ചു! 5

അദ്ദേഹം ലോകത്തിന്നു പര്യോപന്നായിത്തീർന്നു: എല്ലാ ആളുകളെക്കൊണ്ടും അറിവേറിയവനാക്കിയാണ്, അദ്ദേഹത്തെ അച്ഛൻ തുക്കൈകൾകൊണ്ടു സൃഷ്ടിച്ചത്. അതിനാലാണല്ലോ, ഈ യശസ്വി ക്രിവിയെ വഭ്രമെയ്യ മന്നിൽ കിടത്തിയുറക്കിയത്! 6

അച്ഛനമ്മമാരോടൊന്നിച്ചു നാൾകഴിയുന്ന ഒരു സ്ത്രീ താവാട്ടിൽനിന്നെന്നപോലെ, ഞാൻ അങ്ങയോടു ഭാഗം യാചിയ്ക്കുന്നു: ശരിയ്ക്കു കണക്കിട്ടുനോക്കി വോൻ സ്തോതാക്കൾക്കു സമ്മാനിയ്ക്കാറുള്ള പകു് ഇവന്നു തന്നരുളുക! 7

ഇന്ദ്ര, രക്ഷിതാവായ വോനെ ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു: ഇന്ദ്ര, കർമ്മവും അന്നവും തരുന്നവനാണല്ലോ, വോൻ. ഇന്ദ്ര, വിവിധരക്ഷകൾകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ പാലിച്ചാലും; വൃഷാവായ ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങളെ വലിയ ധനികന്മാരാക്കിയാലും! 8

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

വാഴ്ത്തുവോർക്കത്തുമാർത്ഥത്തെച്ചുരുത്തുമേ,
രാധ്യനാമിന്ദ്ര, നിൻദാനലക്ഷ്മി;
നൽക, തീസ്തോതാക്കൾക്കെ;—ങ്ങളെത്തള്ളാല്ലേ;
യാഗേ പുകഴ്ത്താം, സുവീരരെങ്ങൾ! 9

4. ആ പുരാതനൻ—ഇന്ദ്രൻ. വോഡാവു്—ലോകത്തെ വഹിയ്ക്കുന്നവൻ. ഇരുട്ടുകൾ—തമോരൂപർ.

5. താഴത്തെത്തു്—ഭൂമിയ്ക്കുവെത്തു്.

6. അച്ഛൻ—പ്രജാപതി. ക്രിവി—ഒരസുരൻ. ഉറക്കിയത്—കൊന്നത്.

7. ഒരു സ്ത്രീ—അവിവാഹിത.

സൂക്തം 18.

ഗൃതമദൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ടപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഒരു പുതിയ വിശുദ്ധരഥം പുലർക്കാലത്തു പൂട്ടപ്പെട്ടു: നാലു നകം, മൂന്നു ചമ്മട്ടി, ഏഴു കടിഞ്ഞാൺ, പത്തു ചക്രം എന്നിവയോടു കൂടിയതും അഭീഷ്ടപ്രദവും മനുഷ്യഹിതവും സ്വർഗ്ഗപ്രാപകവുമായ അതു യജ്ഞങ്ങൾക്കൊണ്ടും സ്തോത്രങ്ങൾക്കൊണ്ടുമേ കീട്ടുകയുള്ളൂ! 1

അതു് അവിടുത്തെയ്ക്കു് ഒന്നാമത്തതിന്നും, അതു രണ്ടാമത്തതിന്നും, മൂന്നാമത്തതിന്നും പര്യാപ്തമായി. അതു മനുഷ്യക്കു നന്നു കൊണ്ടുവരുന്നു. അന്യർ അന്യയുടെ ഗർഭത്തിൽ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു; വിജയിയും വൃഷാപുമായ അത് അന്യരോടു ചേരുന്നു! 2

സുഖേന വന്നുചേരുന്നതിനു് ഇന്ദ്രന്റെ രഥത്തിൽ ഞാൻ ഒരു പുതിയ സൂക്തംകൊണ്ടു കതിരുകളെ പൂട്ടാം. ഇവിടെ വളരെയുണ്ടല്ലോ, മേധാവികൾ; എന്നാലും, മറ്റു യജമാനന്മാർ അങ്ങയെ അധികം രസിപ്പിക്കരുത്! 3

സുയജ്ഞ, ഇന്ദ്ര, വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഭവാൻ രണ്ടോ നാലോ ആറോ എട്ടോ പത്തോ കതിരുകളെ പൂട്ടി, സോമം കുടിപ്പാൻ വന്നു ചേന്നാലും: ഇതാ, പിഴിഞ്ഞത്; പാഴാക്കരുത്! 4

ഇന്ദ്ര, ഭവാൻ ഇരുപതോ മുപ്പതോ നാല്പതോ അമ്പതോ അറുപതോ എഴുപതോ സുഖഗാമികളായ കതിരുകളെ പൂട്ടി, സോമം കുടിപ്പാൻ ഇങ്ങോട്ടു വന്നാലും! 5

ഇന്ദ്ര, എൺപതോ തൊണ്ണൂറോ നൂറോ കതിരുകളെ പൂട്ടി, ഇങ്ങോട്ടു വന്നാലും: ഇതാ, അങ്ങയുടെ ഇമ്പത്തിനായി, അങ്ങയ്ക്കുവേണ്ടി, പിഴിഞ്ഞ സോമം പാത്രങ്ങളിൽ! 6

സൂക്തം 18.

1. ഇന്ദ്രരഥത്തെ വർണ്ണിക്കുന്നു: സ്വർഗ്ഗപ്രാപകം—സകൃതികളെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതു്. അത്—ആ രഥം.

2. യജ്ഞത്തെ വർണ്ണിക്കുന്നു; അത്—യജ്ഞം. ഒന്നാമത്തതു്—പ്രാതസ്സവനം. അന്യർ—ഋതവിഷകേര. അന്യ—വേദി. അന്യരോടു—ദേവന്മാരോടു.

3. അധികം—എന്നെക്കാളേറെ. ഭവാൻ മറ്റൊരുങ്ങയെങ്കിലും യജ്ഞത്തിന്നു പോയ്ക്കുയരുത്; ഇവിടെ വന്നു, സോമം കുടിച്ചാലും!

6. പാത്രങ്ങൾ—ചമസാദികൾ.

ഇത്ര, അവിടുന്ന് എന്റെ സ്നേഹം കേൾപ്പാൻ വരിക: വമ്പിച്ച കുതിരകളെ തേരിന്മുമ്പിൽ കെട്ടുക; വളരെപ്പേർ വിളിക്കുമല്ലോ, അങ്ങയെ; ശുഭ. വോൻ ഈ യാഗത്തിൽ ഇമ്പം കൊണ്ടാലും! 7

ഇത്രനോട് എനിക്കുള്ള സഖ്യം വിട്ടുപോകരുത്. അവിടുത്തെ ദാനശീലത ഞങ്ങൾക്കു ചുരുത്തട്ടെ. വരിപ്പൂവും വരേണ്യവുമായ തുകയ്യിന്റെ അടുക്കലാകണം, ഞങ്ങൾ: യുദ്ധത്തിൽ യുദ്ധത്തിൽ ഞങ്ങൾ ജയം നേടണം! 8

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

വാഴ്ച വോർക്കത്തമാർത്ഥത്തെച്ചുരത്തുമേ,
രാധ്യനാമിത്ര, നിൻ ദാനലക്ഷ്മി:
നല്ല, തീ സ്നേഹാക്കൾക്കെ;—ങ്ങളെത്തള്ളാല്ലേ;
യാഗേ പുകഴ്ത്താം, സുവീരരെങ്ങൾ! 9

സൂക്തം 19.

ഗുരുമന്ദൻ പ്രഭു; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇത്രൻ വേദത.

പിഴിയുന്ന മനീഷിയുടെ ഈ പ്രീതികരമായ അന്നം ഇമ്പത്തിനായി പാനം ചെയ്തുകളട്ടെ: പുരാതനമായ ഇതികലാണല്ലോ, വർദ്ധമാനനായ ഇത്രന്റെയും സ്നേഹം ചൊല്ലുന്ന നേതാക്കളുടെയും ഇരിപ്പ്! 1

ഈ മധുക്കൊണ്ട് ഇമ്പം പിടിച്ചു, വജ്രപാണിയായ ഇത്രൻ വെള്ളം മറച്ചു വൃത്രനെ വെട്ടിമുറിച്ചു; അപ്പോൾ, നദികളുടെ പ്രീതികരങ്ങളായ ജലങ്ങൾ, പക്ഷികൾ കൂട്ടിലെണ്ണുന്നപോലെ നേരേ ഒഴുകിത്തുടങ്ങി! 2

8. ചുരുത്തട്ടെ—അഭീഷ്ടം നല്ലട്ടെ.

സൂക്തം 19.

1. പിഴിയുന്ന—സോമം. അന്നം—സോമം.

2. നേരേ—സമുദ്രാഭിമുഖമായി.

മേഘത്തെ ഹനിച്ച ആ ഹനീയനായ ഇന്ദ്രൻ ജലങ്ങളെ സമുദ്രത്തിലേയ്ക്ക് ഒഴുകിച്ചു; സൂര്യനെ ജനിപ്പിച്ചു; ഗോക്കളെ കണ്ടുപിടിപ്പിച്ചു; തേജസ്സുകൊണ്ടു പകലുകൾക്കു വെളിച്ചം വരുത്തി! 3

ആർ സൂര്യപ്രാപ്തിയിൽ മത്സരിച്ച ആളുകൾക്ക് ഉടനടി സമാശ്രയണീയനായോ, ആ ഇന്ദ്രൻ ഹവിസ്സർപ്പിക്കുന്ന മനുഷ്യനു വളരെധനം കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു; വൃത്രനെ കൊല്ലുന്നു! 4

ആ സ്തുതിക്കപ്പെട്ട ഇന്ദ്രദേവൻ സോമം പിഴിഞ്ഞ ഒരു മനുഷ്യനുവേണ്ടി സൂര്യനെ മങ്ങിച്ചു; അവിടുത്തെയ്ക്കു, യജ്ഞമനുഷ്ഠിച്ച ഏതശൻ സ്വച്ഛമായ ധനം, ഭാഗംപോലെ നല്പിച്ചുല്ലാ! 5

ആ തിളങ്ങുന്ന ഇന്ദ്രൻ തേർ തെളിക്കുന്ന കുത്സനുവേണ്ടി, ശുഷ്ണൻ, അശുഷൻ, കയവൻ എന്നിവരെ കീഴടക്കി; ശംബരന്റെ തൊണ്ണൂറൊമ്പതു നഗരങ്ങൾ ദിവോദാസനുവേണ്ടി പിളർത്തി! 6

ഇന്ദ്ര, യശസ്സിനായി അന്നം തേടുന്ന ഞങ്ങൾ സ്നോത്രം ഇപ്പോൾ ഭവോക്തൃത്വത്തെ സ്വയം എത്തിയ്ക്കുന്നു; സേവകരായ ഞങ്ങൾക്ക് ആ സഖ്യം കിട്ടുമാറാകണം; ദേവന്മാരെ കൂസാത്ത പീയൂവിന്റെ ആയുധത്തെ ഭവൻ കനിയിച്ചുവല്ലോ! 7

ശുര, ഗുത്സമദൻ അങ്ങയെക്കുറിച്ചുതന്ന സ്നോത്രങ്ങൾ, യാത്രോദ്യതൻ വഴികളെന്നപോലെ നിർമ്മിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; ഇന്ദ്ര, അതിയുവാവായ അങ്ങയെ സ്തുതിപ്പാനിച്ഛിക്കുന്ന ഇവന്മാർ അന്നവും ബലവും നല്ല പാർപ്പിടവും സുഖവും കൈവരുമാറാകണം! 8

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

വാഴ്ത്തുവോർക്കത്തമാർത്ഥത്തെച്ചുരുത്തുമേ,
രാധ്യനാമിന്ദ്ര, നിൻ ഭാനലക്ഷ്മി;

4. സൂര്യപ്രാപ്തിയിൽ മത്സരിച്ച—'സൂര്യകൽ ഞാൻ ചെല്ലും, മുമ്പേ—ഞാൻ ചെല്ലും, മുമ്പേ' എന്നു സ്പർദ്ധിച്ചു.

5. ഒരു മനുഷ്യൻ—താഴെ പറയുന്ന ഏതശൻ. മങ്ങിച്ചു—നിശ്ചിതനാക്കി, തോല്പിച്ചു. ഇക്കഥ മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ധനം—സോമം. ഭാഗംപോലെ—അച്ഛൻ മകനു സ്വത്തിന്റെ ഒരു പങ്ക് കൊടുക്കുന്നതുപോലെ.

6. തേർ തെളിക്കുന്ന—ഇന്ദ്രനു സാരഥ്യം വഹിച്ച ശുഷ്ണൻ, അശുഷൻ, കയവൻ എന്നിവരും ശംബരനും അസുരന്മാരത്രേ.

7. പീയൂ—ഒരുസുന്ദർ.

നല്ല, തീ സ്നേഹാതാക്കൾക്കെ;—ങ്ങളെത്തള്ളാല്ലേ;
യാഗേ പുകഴ്ത്താം, സുവീരരെങ്ങൾ!

9

സൂക്തം 20.

ദൃഷ്ടിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

ഇന്ദ്ര, ശരീർണ്ണിണിത്താലും: സ്തുതിയ്ക്കുന്നവരും, മനീഷയാൽ ശോഭിയ്ക്കുന്നവരും, അങ്ങയെപ്പോലുള്ള നേതാക്കളോടു സുഖം യാചിയ്ക്കുന്നവരുമായ ഞങ്ങൾ, കൊറ്റു തേടുന്നവൻ വണ്ടിയെന്നപോലെ, അങ്ങയ്ക്ക് അന്നം ഒരുക്കിയിരിക്കുന്നു.

1

ഇന്ദ്ര, അങ്ങ, അങ്ങയുടെ രക്ഷകൾകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ പാലിച്ചാലും: അങ്ങയെ സേവിയ്ക്കുന്ന ജനങ്ങളെ എതിരാളികളിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കുന്നവനാണല്ലോ, അങ്ങ; ഹവിസ്സേകുന്നവന് ഇശ്വരൻ, പീഡാനിവാദകൻ—അങ്ങയെ പരിചരിയ്ക്കുന്നവന് ഇങ്ങനെയൊക്കെയുള്ളവനാണല്ലോ, അങ്ങ!

2

യുവാവും ആഹ്വതവ്യസം സഖാവും സുഖദനമായ ആ ഇന്ദ്രൻ കർമ്മനേതാക്കളായ നമ്മെ രക്ഷിച്ചതളളെ: ശാസ്ത്രം ചൊല്ലുന്നവനെയും, ക്രിയകൾ ചെയ്യുന്നവനെയും, പചിയ്ക്കുന്നവനെയും, സാമം പാടുന്നവനെയും രക്ഷിച്ചു മറുകരയിലെത്തിയ്ക്കുമല്ലോ അവിടുന്ന്!

3

ആരാൾ പണ്ടുള്ളവർ വളരുകയും വൈരികളെ വധിയ്ക്കുകയും ചെയ്തവോ, ആ ഇന്ദ്രനെ ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു; അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ വണ്ണിയ്ക്കുന്നു. യാചിക്കപ്പെടുന്ന അവിടുന്ന് സ്തുതിപ്പാൻനോക്കുന്ന പുതിയ മനുഷ്യന്റെ ധനാഭിലാഷത്തെ നിറവേറ്റട്ടെ!

4

അംഗിരസ്സുകളുടെ ഉക്തങ്ങൾ ശ്രവിച്ച ആ ഇന്ദ്രൻ വഴിയരുളി, സ്നേഹം വർദ്ധിപ്പിച്ചു; സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്ന അവിടുന്ന് സൂര്യനെക്കൊണ്ട് ഉഷസ്സിനെ പിന്മാറ്റിച്ചു: അശ്വിന്റെ പുരാതനനഗരങ്ങൾ തകർത്തു!

5

സൂക്തം 20.

1 വണ്ടിയെന്ന പോലെ—വണ്ടിയ്ക്കു കിട്ടുന്ന കൂലികൊണ്ടു കൊറ്റു (ആഹാരം) സാധിയ്ക്കാമല്ലോ. അന്നം—സോമം.

3. പചിയ്ക്കുക—പുരോധാശാദികൾ വേവിയ്ക്കുക. മറുകര—കർമ്മാവാസാനം.

5. വഴി—പണികളെന്ന അസുരരുടെ ഉപദ്രവം നീക്കാൻ സ്നേഹം വർദ്ധിപ്പിച്ചു—അവരുടെ സ്തുതിയെ അഭീഷ്ടാനത്താൽ സഫലമാക്കി. പിന്മാറ്റിച്ചു—ഉഷസ്സ് സൂര്യോദയത്തിൽ അപ്രത്യക്ഷമാകുമല്ലോ. അശ്വിൻ ഓസുരൻ.

ആ പുകൾപ്പെട്ട അതിദർശനീയനായ ഇന്ദ്രദേവൻ മനുവിങ്കൽ ഉന്മുഖനായി; ആ അമർത്തുന്ന ബലവാൻ ദ്രോഹിയായ ദാസന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട തല താഴെ വീഴ്ത്തി! 6

വൃത്രനെക്കൊന്ന ആ പുരന്ദരനായ ഇന്ദ്രൻ നികൃഷ്ടജാതികളായ ദാസസേനകളെ മുച്ഛും മുടിച്ച്; മനുവിന്നുവേണ്ടി ഭൂമിയെയും ജലത്തെയും ഉൽപാദിപ്പിച്ച്; യജമാനന്റെ മഹത്തായ അഭിലാഷം നിറവേറ്റി! 7

സ്നോതാക്കളാൽ വെള്ളം കിട്ടാൻവേണ്ടി, ആ ഇന്ദ്രനു നാൽത്തോറും ബലവൽകം യഥാക്രമം നല്കപ്പെട്ടു; വളം തുക്കയിൽ ധരിപ്പിക്കപ്പെട്ട അവിടുന്ന് ദസ്യുക്കളെക്കൊന്ന്, ഇരിമ്പുനഗരങ്ങൾ തരിപ്പണമാക്കി! 8

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

വാഴ്ത്തുവോക്ക്കത്തമാത്മത്തെച്ചുരുത്തുമേ,
രാധ്യനാമിന്ദ്ര, നിൻ ദാനലക്ഷ്യി;
നല്ലതീ സ്നോതാക്കൾക്കെ;—ങ്ങളെത്തളളാല്ലേ!
യാഗേ പുകഴ്ത്താം, സുവീരരെങ്ങൾ! 9

സൂക്തം 21.

ഗൃത്സമൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടപ്തം മന്ദസ്സം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

വിശ്വജിത്തും, ധനജിത്തും, സ്വർഗ്ഗജിത്തും, സത്രാജിത്തും, നായകജിത്തും, ഉർവരാജിത്തും, അശ്വജിത്തും, ഗോജിത്തും, ജലജിത്തും, യഷ്ടവ്യനമായ ഇന്ദ്രനു ഭവാൻ കമനീയമായ സോമം ഒരുക്കുക. 1

6. ഉന്മുഖനായി—അഭീഷ്ടം നല്കാനൊരുങ്ങി. അമർത്തുന്ന—ശത്രുക്കളെ. ദാസൻ—ഒരുസുരൻ.

7. ദാസസേനകൾ—ദാസാസുരന്റെ പടകൾ.

8. ബലവൽകം—ഹവിസ്സു്.

സൂക്തം 21.

1. വിശ്വജിത്ത്—എല്ലാറ്റിനേയും ജയിച്ചവൻ; ഇതിന്റെ വിവരണമാണ്, ജലജിത്ത് എന്നതുവരെ. സത്രാജിത്ത് = സതതവിജയി. ഉർവരം = എല്ലാസ്സസ്യങ്ങളുമുള്ള ഭൂമി. ഭവാൻ—അധര്യവിനോടു പറയുന്നതാണിത്.

അമർത്തുന്നവനും, അമർത്തപ്പെടുന്നവനും, ഹിംസിക്കുന്നവനും, ഹിംസിക്കപ്പെടാത്തവനും, അടക്കുന്നവനും, സഭാ ചെറുക്കുന്നവനും, സർവംസഹനം, സവിതാവും, കഴുത്തു തടിച്ചവനും, വോഡാവുമായ ഇന്ദ്രനു നിങ്ങൾ നമസ്സു ചൊല്ലവിൻ!

2

സഭാ ചെറുക്കുന്നവൻ, കരുത്തരെ ചെറുക്കുന്നവൻ, ജനങ്ങളിൽ ചെല്ലുന്നവൻ, ഭൂശിപ്പിക്കുന്നവൻ, യോദ്ധാവ്, പ്രീതിപ്പെടുവോളം സോമസിക്കൻ, അഭീഷ്ടസമ്പാദകൻ, അമർത്തുന്നവൻ, പ്രജാരക്ഷകൻ—ഇപ്രകാരമുള്ള ഇന്ദ്രൻ കാണിച്ച വീര്യങ്ങൾ ഞാൻ വർണ്ണിക്കാം:

3

അദ്ധിതീയനായ ഭാതാവ്, ശ്രേഷ്ഠൻ, ഹിംസകരെ ഹിംസിക്കുന്നവൻ, ഗംഭീരൻ, മഹാൻ, ദണ്ഡാധികർമ്മാവ്, സമ്പന്നപ്രേരകൻ, മെലിയിക്കുന്നവൻ, ദ്രവഗാത്രൻ, തടിച്ചവൻ, സുയജ്ഞൻ—ഇപ്രകാരമുള്ള ഇന്ദ്രൻ, ഉഷസ്സിനെയും സൂര്യനെയും ഉല്ലാഭിപ്പിച്ചു.

4

മഴ പെയ്യിക്കുന്ന ഇന്ദ്രനെ സ്തുതിച്ചു, തല്പരരായ മനീഷികൾ തപസ്സുകൊണ്ടു വഴിയറിഞ്ഞു; ഉടനേ രക്ഷയ്ക്കായി ഉറക്കെ സ്തുതിച്ചു സമീപിച്ചു ധനത്തെ വീണ്ടെടുത്തു.

5

ഇന്ദ്ര, അങ്ങു ഞങ്ങൾക്ക് ഉത്തമധനങ്ങളും, കർമ്മകൗശലവ്യതിയും സൗഭാഗ്യവും ഞങ്ങളുടെ സമ്പത്തിന്നഭിവൃദ്ധിയും ദേഹത്തിന്നാരോഗ്യവും, വാക്കിന്നു മാധുര്യവും, പക്ഷികൾക്കു സുഭിനത്വവും തന്നരുതക!

6

2. സ്തോതാക്കളോടു പറയുന്നു: സവിതാവ് = സ്രഷ്ടാവ്. നമസ്സ്—നമസ്കാരത്തോടുകൂടിയ സ്തോത്രം.

3. ജനങ്ങളിൽ ചെല്ലുന്നവൻ - അഭീഷ്ടം നല്കാൻ. ഭൂശിപ്പിക്കുന്നവൻ—ഗതൃക്കളെ സോമസിക്കൻ—സോമനീർ തളിക്കപ്പെട്ടവൻ.

4. സമ്പന്നപ്രേരകൻ—ധനാധ്യരെ യജ്ഞത്തിന്നു പ്രേരിപ്പിക്കുന്നവൻ. മെലിയിക്കുന്നവൻ—ഗതൃക്കളെ ശോഷിപ്പിക്കുന്നവൻ.

5. തൽപരൻ - ഇന്ദ്രകാമന്മാർ. മനീഷികൾ—അംഗിരസ്സുകൾ. വഴി—ഗോക്കൾ പോയ വഴി. സമീപിച്ചു—ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു. ധനത്തെ—ഗോവുന്തെ.

6. പക്ഷികൾക്കു സുഭിനത്വം—എല്ലാദ്വിവസങ്ങളും ഞങ്ങൾക്കു സുഭിനങ്ങളായി ബാധിക്കട്ടെ!

സൂക്തം 22.

ഗൃതമദൻ ഋഷി; അഷ്ടിയം അതിശക്വരിയും ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

ഈ പുജനീയനായ ബലിഷ്ഠൻ ആഭിഷ്ഠവികടിവസങ്ങളിൽ പിഴിഞ്ഞ യവമലർപ്പെടിയിട്ടു വിഷ്ണുവൊന്നിച്ചു യഥേഷ്ടം മതിയാവോളം പാനംചെയ്തു; അത് ഈ വലിയ മഹാനെ മഹാകർമ്മം ചെയ്യാൻ മത്തുപിടിപ്പിച്ചു—ആ തിളങ്ങുന്ന സത്യസോമം ഈ സത്യനായ ഇന്ദ്രദേവകൾ വ്യാപിച്ചു! 1

പീന്നിട്ട്, ഈ തേജസ്വി ഓജസ്സുകൊണ്ട് ക്രിവിയെ പൊരുതിത്തോല്പിച്ചു. അവന്റെ രക്തക്ഷേന്ധുകൊണ്ട് വാന്യശികര നിറച്ചു, വളർന്നുളി. ഒരു ഭാഗം തിരുവയററിലാക്കി; മറേറബ്ഭാഗം വിട്ടുകൊടുത്തു. ആ തിളങ്ങുന്ന സത്യസോമം ഈ സത്യനായ ഇന്ദ്രദേവകൾ വ്യാപിച്ചു! 2

അങ്ങു കർമ്മത്തോടുകൂടി ജനിച്ചു്, ഓജസ്സോടുകൂടി ജീപ്പാൻ തുടങ്ങി: വീര്യത്തോടുകൂടി വളർന്നു, ഹിംസകരെ അമർത്തുന്നു; വേർതിരിച്ചു കാണുന്നു; സ്തുതിക്കുന്നവന്നു പൊറുക്കാൻ സ്പൃഹണീയമായ ധനം നല്കുന്നു. ആ തിളങ്ങുന്ന സത്യസോമം ഈ സത്യനായ ഇന്ദ്രദേവകൾ വ്യാപിച്ചു! 3

ഇന്ദ്ര, നൃത്തം വെപ്പിക്കുന്നവനേ, സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ശ്രാഘിക്കുത്ത കതാകുന്നു, മനുഷ്യഹിതവും മഹത്തരവുമായി ഭവൻ പണ്ടു ചെയ്ത കർമ്മം. അങ്ങു ബലംകൊണ്ട് അസുരന്റെ അസുപോക്കി, ജലമൊഴുക്കിയല്ലോ. ശതക്രതു വ്യാപ്തനായ അസുരനെ കരുത്തുകൊണ്ട് മർത്തട്ടെ; കെല്പുനേടട്ടെ; അന്നും നേടട്ടെ! 4

സൂക്തം 22.

1. ഇട്ടത്—ഇട്ട സോമനിർ.

2. ഒരു ഭാഗം—സോമത്തിന്റെ ഒരുഭാഗം. വിട്ടുകൊടുത്തു—ദേവന്മാർക്ക്.

3. വേർതിരിച്ചു—സദസജ്ജനങ്ങളെ.

4. നൃത്തം വെപ്പിക്കുന്നവൻ—എല്ലാവരെയും ചേർപ്പിപ്പിക്കുന്നവൻ. അസുരൻ—വൃത്രൻ. അസു=പ്രാണൻ ജലമൊഴുക്കി—മഴപെയ്യിച്ചു. അടുത്ത വാക്യം പരോക്ഷം.

സൂക്തം 23.

ഗൃതമദൻ പ്രാപ്തി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടപ്തം ഹരസ്സു; ബ്രഹ്മണസ്സതിയും
ബൃഹസ്സതിയും ദേവത.

(കേക)

വിളിപ്പു, കവികൾക്കു കവിയായ് ഗുണങ്ങൾക്കു
വിളവായുൽക്കൃഷ്ടാനം വാജ്ഞമങ്ങയെ ഞങ്ങൾ:
ബ്രഹ്മണസ്സതേ, ബ്രഹ്മസ്വാമി മുന്വരിൽ മുന്വ-
നങ്ങസ്തൽസ്തുതി കേട്ടു വാഴ്ക, രക്ഷിക്കായ് ഗ്രേഹേ! 1

ജ്ഞാനമേറിയ ദൈത്യഹന്താവം ഭവാനുടെ
വാനവന്മാരും നേടീ, യജ്ഞാംശം ബൃഹസ്സതേ;
വന്മഹസ്സാളം സൂര്യൻ കിരണങ്ങളെപ്പോലേ,
നിർമ്മിച്ചതങ്ങന്നല്ലോ, സർവമന്ത്രങ്ങളെയും! 2

ദുരിതത്തെയും തമസ്സിനെയും പോക്കിയിരു-
ന്നരുവു, ബൃഹസ്സതേ, യജ്ഞസിദ്ധിക്കായ് ബ്ഭവോൻ,
ഘോരമായ് ധ്വംസിക്കാരിയായ് ദ്രീപ്രമായ് രക്ഷോഘമായ്-
ക്കാറിനെപ്പിളർപ്പതായ് വിൻപുകിപ്പതാം തേരിൽ! 3

നരരസ്സന്മാർഗൃത്തിൽ നടത്തും, രക്ഷിക്കും നീ;
ദുരിതം തൊടുകില്ലാ, ഭവാനു തരുനോനെ
ബ്രഹ്മദിട്ടിനെ നിററും നിഹതക്രോധൻ ഭവോൻ;
ഇമ്മട്ടിൽപ്പെരുതു, നിൻമാഹാത്മ്യം ബൃഹസ്സതേ! 4

സൂക്തം 23.

1. ഗണങ്ങൾ—ദേവാദിവർഗ്ഗങ്ങൾ. വിള=സ്വാമി. ബ്രഹ്മസ്വാമി =
മന്ത്രങ്ങളുടെ അധിപതി. മുന്വരിൽ മുന്വൻ—ഉത്തമോത്തമൻ. അങ്ങ=ഭവോൻ.
ഗ്രേഹേ—യജ്ഞഗൃഹത്തിൽ.

2. ഭവാനുടെ—അങ്ങയുടെ ആളുകളായ.

3. ഘോരം—ശത്രുക്കൾക്കു ഭയങ്കരം. ധ്വംസിക്കാരി=ശത്രുക്കളെ നശിപ്പിക്കു
ന്നത, ഇതിന്റെ വിവരണമാണ്, രക്ഷോഘമായ് എന്നത്.

4. തരുനോനെ—ഹവിർഭുജിക്ക. ബ്രഹ്മദിട്ട്=മന്ത്രദേവി. നിററും
—ചുട്ടെരിയ്ക്കും. നിഹതക്രോധൻ=ക്രോധത്തെ നശിപ്പിച്ചവൻ.

ബ്രഹ്മണസ്സതേ, സാധുരക്ഷകൻ ഭവാൻ കാക്ക—
മമ്മനുഷ്യനെത്തീണ്ടോ, പാപവും സന്താപവും;
മാററാരോ ചതിയരോ ദ്രോഹിസ്തുല്ലൊരേടത്തും;
മാററിനിർത്തുമേ, കൊലക്കൂട്ടരെല്ലാം ഭവാൻ! 5

ഞങ്ങൾക്കു വഴി വെട്ടും രക്ഷകൻ, സുദൃക്കാം നീ;
ഞങ്ങൾ നിന്മവത്തിനായ് സ്തോത്രങ്ങൾ പാടിപ്പൂർത്തു;
ഞങ്ങളിൽച്ചതി കൂട്ടുന്നവന്റെ ദുർബ്ബദ്ധിസ്തു
ഭംഗമഞ്ജസാ ഭവിസ്തുണമേ, ബൃഹസ്സതേ! 6

വന്നേററു മുതൽ കവർന്നേതൊരു കേമൻ പിഴ—
യൊന്നുമേ ചെയ്തിട്ടില്ലാഞ്ഞെങ്ങളെ ദ്രോഹിസ്തുമോ;
നീക്കുക, വഴിയിൽ നിന്നവനെബ്ബൃഹസ്സതേ;
തീർക്കുക, ക്രൂരവിനു നേർവഴി ഞങ്ങൾക്കു നീ! 7

അംഗരക്ഷകൻ, കൂട്ടിച്ചൊല്ലുവാന, സുൽപര—
നങ്ങയെ വിളിസ്തുന്നൂ ദുഃഖതാരക, ഞങ്ങൾ.
ദേവനിന്ദകരെ നീ മുടിസ്തു, ബൃഹസ്സതേ;
കേവലസുഖം നേടിപ്പൊല്ല, ദുർന്നടത്തക്കാർ! 8

ബ്രഹ്മണസ്സതേ, പുഷ്പിദായിയാം നിന്നാൽ നേട—
കി, മമ്മനുഷ്യരിൽനിന്നു കാമ്യമാം ധനം ഞങ്ങൾ;
ദൂരത്തോ സമീപത്തോ ഞങ്ങളെക്കയ്യേറുന്ന
വൈരികളാകും കർമ്മഹീനരെത്തുല്യസ്തു നീ! 9

5. സാധുരക്ഷകൻ = വഴിപോലെ രക്ഷിസ്തുന്നവൻ. കൊലക്കൂട്ടർ = ഹിംസകർ.

6. വഴി—സന്മാർഗ്ഗം. സുദൃക്കം = വഴിപോലെ കാണുന്നവൻ, സർവജ്ഞൻ. നിന്മവത്തിനായ്—അങ്ങയെ യജിപ്പാൻ. ഭംഗം = നാശം.

7. തീർക്കുക = ഉണ്ടാക്കുക

8. അംഗരക്ഷകൻ—ഞങ്ങളുടെ ദേഹം രക്ഷിസ്തുന്നവൻ. അസുൽപരൻ—ഞങ്ങളിൽ താല്പര്യമുള്ളവൻ. ഇതുവേലം കൂട്ടിച്ചൊല്ലുവോൻ—ഞങ്ങളുടെ ഗുണത്തെ അധികമാക്കി പറയുന്നവൻ. ദുഃഖതാരക = ദുഃഖങ്ങളെ കടത്തിവിടുന്നവനേ. കേവലസുഖം = ദുഃഖസ്വർഗ്ഗമില്ലാത്ത, മികച്ച സുഖം.

9. നിന്നാൽ—അങ്ങയുടെ തുണയാൽ.

ഒരക്കീടാവു, ഞങ്ങളുഗ്രാനം ബൃഹസ്സതേ,
നിറവു വരുത്തും നിർമ്മലനാം നിൻ യോജിപ്പാൽ!
ഞങ്ങളിലാളാകൊല്ലാ, കയ്യോനൊരു ദൃഷ്ടൻ:
മംഗളസ്തോത്രം ചൊല്ലിക്കൈവളരാവു, ഞങ്ങൾ! 10

പടയിൽക്കയ്യേറുന്നോന, ദ്വിതീയനാം ദാതാ—
വ, ദരിൽച്ചെലുവോൻ, കാമം പെയ്യുവോൻ, പരന്തപൻ,
ദ്രവദർപ്പരാമുഗ്രന്താരെയുമടക്കുവോൻ,
കടമവീട്ടുന്നവൻ, ബ്രഹ്മണസ്സതേ, ഭവാൻ. 11

ഏവനാസുരഭാവാൽ ദ്രോഹിജ്ഞം, ഞെളിച്ചിൽ പു—
ണ്ടേതുഗ്രൻ മുതിർന്നീടും, സ്തോതാവെ നിഹനിപ്പാൻ;
അവന്റെ ശത്രും തീണ്ടാഞ്ഞു. ഞങ്ങളെബ്ബൃഹസ്സതേ;
ജവിയാമദ്ദൃഷ്ടന്റെ ചുണ പോക്കാവു, ഞങ്ങൾ! 12

അടരിലാഹ്വതവ്യനാ, നമിച്ചുപഗമ്യൻ,
പടയിൽച്ചെലുവോൻ, ധനം, ധനമേകുന്നോൻ, നാഥൻ,
പിടികൂടുവാൻനോക്കുമിപ്പടകളെയെല്ലാ—
മുടയ്ക്ക, രഥങ്ങളെപ്പോലവേ ബൃഹസ്സതി! 13

ദൃഷ്ടവീര്യനാം നിന്നെപ്പഴിയ്ക്കുമരക്കരെ—
ച്ചട്ടെരിച്ചാലും, തീക്ഷ്ണതാപനായുധത്താൽ നീ—
നഷ്ടമായ്ക്കിടന്ന നിൻ നവ്യമാം വീര്യം കാണി—
ച്ചി, ട്രാച്ചാലും, നിന്ദിപ്പോരെ നീ ബൃഹസ്സതേ! 14

ഏതിനെ മികച്ചോനും മാനിജ്ഞം, ബൃഹസ്സതേ;
യാതൊന്നു ജനങ്ങളിൽക്കർമ്മാർത്ഥം വളങ്ങീടും;

10. അഗ്രാനം—ഉത്തമഹവിസ്സു. നിറവ്—അഭീഷ്ടപൂർത്തി. യോജിപ്പ്—ചേർച്ച, യുഗം. കൈവളരാവു—വർദ്ധിക്കുമാറാകട്ടെ.

11. കയ്യേറുന്നോൻ—ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുന്നവൻ.

12. ജവി=വേഗവാൻ.

13. ആനമിച്ചുപഗമ്യൻ=നമസ്കരിച്ചു സമീപിക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവൻ. ധനം—ആദരത്താൽ ദ്വിതീയൻ. ഇപ്പടകൾ—ഹിംസകസേനകൾ. രഥങ്ങളെപ്പോലവേ—യുദ്ധത്തിൽ എതിർത്തേരുക്കളെ ഉടയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

14. തീക്ഷ്ണതാപനായുധം = മുർച്ചയേറിയ, തപിപ്പിടുന്ന ആയുധം.

ഋദ്ധിയാൽശ്ലോഭിപ്പിജ്ഞം, യാതൊന്നു; വിചിത്രമാ—
മദ്ധ്യം സത്യോൽപന്ന, ഞങ്ങളിൽ വെച്ചാലും നീ! 15

ഏവർതീകൊതിയന്മാർ, ദ്രോഹത്തിലിമ്പംകൊൾവോർ,
ദേവപൂജനം ചെയ്തില്ലെന്നുള്ളിലുറച്ചവർ;
പറവരാമക്കുള്ളന്മാർക്കു നല്ലൊല്ലേ, സാമം
മറിച്ചല്ലെന്നറിഞ്ഞൊരാം ഞങ്ങളെ ബ്രഹ്മസ്വതേ! 16

തപശ്ചാവാലുലകങ്ങൾക്കൊക്കെയുപരിയായ്—
സ്സൃഷ്ടനാം ഭവാനല്ലോ, നിർമ്മിച്ച സാമം, സാമം;
ദൃഷ്ടരെ വധിജ്ഞാ ബ്രഹ്മണസ്വതി കട-
പ്പെട്ടവൻ, മഹായജ്ഞകാരിയ്ക്കു കടം തീർപ്പോൻ! 17

ഗോരോധിഗിരിഭാരം തുറന്നു, തവ പുകാൻ:
ഗോക്കളെപ്പറഞ്ഞെജ്ജ വിട്ടിതാംഗിരസൻ നീ;
ഇത്രനോടൊന്നിച്ചി, തര മുടിയ മുക്കിലിനെ—
ചെന്നയോമുഖമാക്കി നിർത്തി, നീ ബ്രഹ്മസ്വതേ! 18

വിശ്വയന്താവാം ഭവാൻ ബ്രഹ്മണസ്വതേ, കേൾക്കു—
കിസ്സുകും; തരികയും ചെയ്തു, മക്കൾക്കു സുഖം;
സർവവും ശുഭമോമേ, ദേവരക്ഷിതമായാൽ;—
സ്സത്രത്തിൽ സ്തുതിജ്ഞാവും, സദീരാന്വിതരെങ്ങൾ! 19

ആറാമധ്യായം സമാപ്തം.

15. അദ്ധ്യം—ബ്രഹ്മതേജസ്സാകുന്ന ധനം. സത്യോല്പന്നം=സത്യത്തിൽ നിന്നു ജനിച്ചവനെ.

16. സാമം മറിച്ചല്ലെന്നു—അങ്ങല്ലാതെ മറെറാരു സാമമില്ലെന്നു, അങ്ങു തന്നെ സാമമെന്നു.

17. തപശ്ചാവം=പ്രജാപതി. സാമം സാമം—ഓരോ സാമവും. ഉത്തരാദ്ധം പരോക്ഷവചനം. മഹായജ്ഞകാരി=വലിയ യാഗം ചെയ്യുന്നവൻ.

18. ഗോരോധിഗിരിഭാരം=ഗോക്കളെത്തടഞ്ഞ പർവതത്തിന്റെ ഗുഹ. തവ പുകാൻ=അങ്ങയ്ക്കു കടപ്പാൻ, തുറന്നു—താനേ തുറന്നു. ആംഗിരസൻ—അംഗിരോഗാത്രോല്പന്നൻ. അയോമുഖമാക്കി നിർത്തി—ഭൂമിയിൽ മഴ പെയ്യാൻ.

19. വിശ്വയന്താവം=ജഗന്നിയാമകൻ. ദേവരക്ഷിതമായാൽ—അങ്ങയെപ്പോലുള്ള ദേവന്മാർ രക്ഷിച്ചാൽ. സത്രം=യാഗം.

ഏഴാമധ്യായം.

സൂക്തം 24.

ഗുരുമുഖേ പ്രാപ്തഃ; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപും ഹനുസ്സഃ;
ബ്രഹ്മണസ്സതിയും ഇന്ദ്രനും ദേവത.

(കേക)

ബ്രഹ്മണസ്സതേ, കേരക്കകിസ്സതി സർവേശൻ നീ;—
യിമ്മഹാനവവാക്കാൽസ്സേവിച്ചിടാവു ഞങ്ങൾ!
ഞങ്ങൾതൻ സ്തോതാവു നിൻമിത്രമായ് സ്തുതിക്കുന്നു—
ണ്ട;—ങ്ങതിന്നൊത്ത ഫലം ഞങ്ങളെയെല്ലിച്ചാലും! 1

കരുത്താൽക്കുനിയിച്ചാൻ കുനിയിക്കേണ്ടുന്നോരെ;—
ക്കുനത്ത മുകിലിനെപ്പിളർത്താനരിശത്താൽ;
വീഴ്ന്നിനാൻ വീഴാതെന്നിന്നതിനെ;—ഭുനങ്ങളെ—
പ്പഴുക്കിയ മലയിലും ബ്രഹ്മണസ്സതി പുകാൻ! 2

അദ്വേദേവൻ ചെയ്തതാണു:—ററുറുപ്പുള്ള
വസ്തുവുമുടഞ്ഞുപോയ്; പരുഷം പതുപ്പാർന്നു;
ഗോക്കളെക്കേറീ; ചീന്തി വലനെ; മന്ത്രംകൊണ്ടു
പോക്കി, കൂരിരും; പേർത്തും സൂര്യനെത്തളിയിച്ചു! 3

തേൻ തുകും വിശാലമാമേതൊരു മുകിലിനെ—
ത്താൻതന്നെ പിളർത്തിയോ ബ്രഹ്മണസ്സതി കെല്ലാൽ;
അതിനെത്തന്നെ മോത്തുമർക്കാംശുവെല്ലാം പില്ലാ—
ടധികം നിറയ്ക്കുന്നു, ചേർന്നൊത്തു വർഷാഭൃത്തേ! 4

സൂക്തം 24.

1. മഹാനവവാക്കു്—മഹത്തായ പുതിയ സ്തുതി.
2. കുനിയിക്കേണ്ടുന്നോർ—രാക്ഷസാദികൾ. വീഴാതെന്നിന്നത്— വെള്ളം. ധനങ്ങളെപ്പുഴുത്തീയ—ഗോക്കളെ ഗുഹയിലടച്ചു.
3. അദ്വേദേവൻ ചെയ്തതാണു്—ഇതൊക്കെ. വസ്തു—പർവതാദി. പരുഷം പതുപ്പാർന്നു—പറുപറുപ്പുള്ള വൃക്ഷവും മറ്റും ഉദ്ഭവം പുണ്ടു. കേറീ = ഗുഹയിൽനിന്നു്. ചീന്തി = പിളർത്തി. കൂരിരും—വലനിർമ്മിതമായ തമസ്സു്.
4. തേൻ—മധുരജലം. അതു്—മേഘജലം. മോത്തും—വേനല്ലാലത്തു കടിയ്ക്കുന്ന. നിറയ്ക്കുന്നു—നിറാവുകൊണ്ടു്.

ബ്രഹ്മണസ്സതിയുടെ ചില ശാശ്വതജ്ഞാനം—
നിർമ്മിതി നിങ്ങൾക്കായിത്തീങ്ങളാണ്ടുകളാലേ
വന്നെത്തുമുദകത്തിൻ കതകു തുറക്കുമ്പോ—
ഓന്നിനെബുജ്ജിജ്ഞം ഭൂവാ, നീനെ ദ്യോവും സ്വൈരം! 5

പണികൾ കഴിച്ചിട്ട പെരിയ നിധിയെപ്പാ—
ത്തണഞ്ഞാർ, പുഴലവുമലഞ്ഞുനടന്നെവർ;
അറിവേറിയോരവർ മായകൾ കണ്ടു, ഉപ്പുകാൻ
പുറപ്പെട്ടേടത്തെയ്ക്കേ മടങ്ങിപ്പോന്നീടിനാർ. 6

മായകൾ കണ്ടു തിരിച്ചിട്ട, പിന്നെയും മഹ—
ത്തായൊരു മാർഗ്ഗേ നിന്നുകവികൾ നേരുറവർ
ഇരുകെത്തിരുമ്മലാ, ലങ്ങില്ലാതിരുന്ന ചു—
ട്ടെരിയും ചെന്തീ ചമച്ചെറിഞ്ഞാർ, പാറക്കെട്ടിൽ. 7

സത്യമാകിയ ഞാണുള്ളയ്ക്കുതുവില്ലിനാലെത്തു,—
മുട്ടിപ്പുസ്ഥലത്തെയ്ക്കും ബ്രഹ്മണസ്സതിദേവൻ:
അർത്ഥസാധകമല്ലോ, വിശ്വദൃക്തവനെയും
ബുദ്ധിജാതവും കർണ്ണസ്പർശമമാമ്പോരോന്നം! 8

ചേർത്തിണക്കീടും, വേറുപെടുത്തും, പോരിൽച്ചെല്ലും,
കീർത്തിതൻ പുരോഹിതൻ ബ്രഹ്മണസ്സതിദേവൻ;

5. പ്രതിഷ്ഠക്കുളോടും യജമാനന്മാരോടും പറയുന്നു: ശാശ്വതജ്ഞാനനിർമ്മിതി—മന്ത്രനിർമ്മാണം. ഉദകത്തിൻ കതകു്=മേലഭാഗം. ഒന്നിനെ—വർഷജലത്തെ. ഒന്നിനെ ദ്യോവും.—ഭൂമിയിൽ മഴയാലുണ്ടാകുന്ന അന്നത്തെ ദ്യോവും ഭൂജിജ്ഞം. സ്വൈരം—നിഷ്പ്രയാസം.

6. പണികൾ—അസുരർ. നിധിയെ—ഗോധനത്തെ. അവർ—അംഗിരസ്സുകൾ. മായകൾ—അസുരരുടെ. ഉപ്പുകാൻ പുറപ്പെട്ടേടത്തെയ്ക്കേ—ഗുഹയിൽ കടക്കാൻ എവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടുവോ, അവിടെയ്ക്കുതന്നെ.

7. അക്കവികൾ—അംഗിരസ്സുകൾ. കൈപ്പടങ്ങൾ കൂട്ടിത്തീരുമ്മി തിയ്യണ്ടാക്കി.

8. എയ്തുതുവല്ല—അമ്പെയ്യുന്ന വില്ലു്. വിശ്വദൃക്—ജഗദ്ദൃഷ്ടാവു്. അമ്പ്—മന്ത്രം. കർണ്ണസ്വരം=ചെവികളെ സ്പർശിക്കുന്നതു്; ശ്രോത്രഗ്രാഹ്യം. തൊടുതുവലിയ്ക്കുമ്പോൾ അമ്പും കർണ്ണസ്വരംകൊണ്ടു്. മന്ത്രംകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം എന്തു് സാധിയ്ക്കും!

ദ്രാവാമവൻ കൊറ്റും നൽസ്വത്തും വളയ്ക്കാൻ
ക്രിഷ്ണതയെന്നേ ജപിക്കുന്നു, ചുടേകം സൂര്യൻ ! 9

വൃഷ്ടികന്താവാം ബ്രഹ്മസ്വതിതൻ വിഭൂതികൾ
പുഷ്പങ്ങളും, ദാരങ്ങൾ, മുഖ്യങ്ങൾ, സംപ്രാപ്യങ്ങൾ;
ഭരിതാനനം കമനീയൻറായിസ്സവത്താ—
ലിരുന്നു ഭജിക്കുന്നു, രണ്ടുകൂടും സൌഖ്യം ! 10

പെരിയോനെയും ശേഷി കുറഞ്ഞൊനെയും കെല്ലാൻ—
ബ്ഭരിപ്പിതെ, ലോകൊണ്ടും വിഭവാം സ്തുത്യനേവൻ;
ദേവർതൻ പ്രതിനിധിയായേറും പുകൾപ്പെട്ടോ—
നേ, വർക്കും മുകുളിലാ, ബ്രഹ്മണസ്വതിദേവൻ ! 11

സത്യമേ, നിങ്ങൾക്കുള്ളതൊക്കെയും സമ്പന്നരേ;
നിന്തിയ്ക്കില്ലൊ, രത്തരും നിങ്ങൾതൻ പ്രവൃത്തിയെ;
ഇങ്ങാഗമിപ്പിൻ, തീർത്തുനിൽത്തേരശ്വങ്ങൾപോ—
ലെ, ഞരം തന്നവിസ്സിനായ് ബ്രഹ്മണസ്വതീരൂരേ ! 12

ശ്രവിയ്ക്കും, ശുരൂപ്പൻറ വേഗികൾ കതിരകൾ;
കവിയും സഭ്യൻ സ്തുതിച്ചൊരക്കുന്നുണ്ടു ധനം.
ആകാംക്ഷപോലേ തിരിച്ചെടുത്തീടട്ടേ കടം:
യാഗാനഭാക്കാണല്ലോ, ബ്രഹ്മണസ്വതിയവൻ ! 13

9. മന്ത്രബലംകൊണ്ടു ചേർത്തിണക്കിടും—വേർപെട്ടവയെ. കീർത്തിതൻ = സ്തുതൻ.

10. ഭരിതാനൻ = അന്നങ്ങളെ സംഭരിക്കുന്നവൻ. രണ്ടുകൂടും—ദേവകളും മനുഷ്യരും.

12. നിങ്ങൾക്കുള്ളതൊക്കെയും സത്യമേ—നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ളതു മുഴുവനും യഥാർത്ഥംതന്നെയാണ്; അതിൽ ഗുണാരോപണമൊന്നുമില്ല. നിന്തിയ്ക്കില്ല—ആരും ആളാവില്ല, മുടക്കാൻ. അവിസ്സിനായ്—ഹവിസ്സു ഭജിപ്പാൻ. ബ്രഹ്മണസ്വതീരൂർ = ബ്രഹ്മണസ്വതിയും ഇരുന്നും.

13. ശുരൂപ്പൻറ—ശുരായ രാക്ഷസാദികളെ ഹനിക്കുന്ന ബ്രഹ്മണസ്വതിയുടെ. കതിരകൾ ശ്രവിയ്ക്കും—നമ്മുടെ സ്തുതി കേൾക്കും; അവ അദ്ദേഹത്തെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരും. സഭ്യൻ—ഹോതാവ്, ധനം—ഹവിസ്സ്. കടം—നാം കൊടുത്തുതീർക്കേണ്ടതു്.

പെരിയ കർമ്മം ചെയ്യും ബ്രഹ്മണസ്സതിയുടെ—
യരിശമമോഘമായ്ത്തീന്നിതു യഥാകാമം:
ഗോക്കളെക്കേറ്റിപ്പകിട്ടേകിനാൻ വിണ്ണിന്നവൻ;
വെെക്കൂട്ടം പിരിഞ്ഞോടി, വൻനീർച്ചാൽകണക്കുകിൽ! 14

വടിവിൽസ്സും ക്ഷിണ്ണേണും സ്വത്തിനമന്നത്തിനും—
മുടയോരാകെ, നന്നും ബ്രഹ്മണസ്സതേ, ഞങ്ങൾ;
ഞങ്ങൾതൻ വീരന്മാരെച്ചേർക്കു വീരരോ; ടീശ—
നങ്ങിച്ചിപ്പതുണ്ടല്ലോ. വിളിയും ഹവിസ്സും മേ! 15

വിശ്വയന്താവാം ഭവാൻ ബ്രഹ്മണസ്സതേ, കേൾക്കു—
കിസ്സുകതം; തരികയും ചെയ്തു മക്കൾക്കു സുഖം.
സർവവും ശുഭോമേ, ദേവരക്ഷിതമായാൽ;—
സ്സത്രത്തിൽ സ്തുതിക്കാവു, സദീരാന്വിതരെങ്ങൾ! 16

സൂക്തം 25.

ഗൃതമന്ദൻ ദൃഷി; ജഗതി ഹന്ദസ്സ; ബ്രഹ്മണസ്സതി ദേവത.

(കേക)

ആരിലുണ്ടാമോ സഖ്യം ബ്രഹ്മണസ്സതിയ്ക്കു, വൻ
വൈരിഹന്താവായ്ത്തീരും; സ്നോത്രോച്ചാരണത്തോടേ
അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു ഹവിസ്സു സമർപ്പിച്ചി—
ട്ടുദ്ഗതി നേടും; കാണം, മകന്റെ മകനെയും! 1

14. വിണ്ണിന്നം—ദേവന്മാർക്കു. പിരിഞ്ഞു ഓടി—വെട്ടേറെ ഉടമ
സ്ഥന്മാരുടെ അടുക്കലെയ്തു പാഞ്ഞുപോയി.

15. വടിവിൽ—വഴിപോലെ. വീരന്മാരെ വീരരോടു ചേർക്കു—പുത്ര
ന്മാരെ പുത്രന്മാരോടു ചേർത്താലും; ഞങ്ങൾക്കു പെരുന്തും ഉണ്ടാകട്ടെ. ഇച്ചിപ്പതു
ണ്ടല്ലോ—അതിനാൽ, ഞാനപേക്ഷിച്ചതു ചെയ്യുക.

സൂക്തം 25.

1. മകന്റെ മകനെയും കാണം—അത്രയ്ക്കു ദീർഘായുസ്സു നേടും.

ആരിലുണ്ടാമോ സഖ്യം ബ്രഹ്മണസ്സതിയ്ക്കു, വൻ
വീരരാൽ വീരന്മാരാം മാറാറെക്കൊലചെയ്യും;
ഭൂരിഗോധനനാകും; സ്വയമേ ജ്ഞാനം നേടും;
ചേരുമേ, വളർച്ചയും മകനും തൽപത്രനും! 2

ആരിലുണ്ടാമോ സഖ്യം ബ്രഹ്മണസ്സതിയ്ക്കു, വൻ,
തീരത്തെപ്പഴപോലേ, മുരിയെ വൃഷംപോലെ
വൈരിവർഗ്ഗത്തെക്കൊല്ലാൽത്തട്ടിവീഴിയ്ക്കും: ഒർന്നി—
വാരനമാകും, ചെന്തീജ്ജാലപോലക്കർമ്മസ്ഥൻ! 3

ആരിലുണ്ടാമോ സഖ്യം ബ്രഹ്മണസ്സതിയ്ക്കു, വൻ
ഭൂരിഭൂതനായ് മുന്വേ നേടീടും, ഗോവൃന്ദത്തെ;
വന്നെത്തും, തടവില്ലാതവങ്കൽട്ടിവ്യജലം;
ഒർന്നിവാറെജസ്സായിശ്ശത്രുഹത്യയും ചെയ്യും! 4

ആരിലുണ്ടാമോ സഖ്യം ബ്രഹ്മണസ്സതിയ്ക്കു, വ—
ന്നാറുകൾ മുഴുവനുമൊഴുകിച്ചെല്ലും നേരേ;
ധാരാളമവനുണ്ടാം, ചോർച്ചയില്ലാത്ത ഗൃഹം;
സൈന്യമുന്വരെയ്ക്കുവിട്ടിവനയർന്നീടും! 5

സൂക്തം 26.

ഋഷിച്ചന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കേക)

മാറാറെക്കൊലചെയ്യും, നിർവ്യാജം സ്തുതിപ്പവ;—
നേറുകീഴടക്കീടും, സേവകനസേവിയെ;

2. വീരർ—സ്വപത്രന്മാർ. ചേരുമേ—ഉണ്ടായിവരും.

3. പഴ—നിറഞ്ഞൊഴുകുന്ന നദി: മുരി—നിലമുഴുതാൻ ഉടയുടയ്ക്കുപ്പെട്ട
കുന്നാലി. വൃഷം = കാള. കർമ്മസ്ഥൻ—ബ്രഹ്മണസ്സതിയെ പരിചരിക്കുവാൻ
കർമ്മത്തിൽ വർത്തിക്കുന്നവൻ.

4. മുന്വേ—മറ്റു യജമാനന്മാരെക്കാൾ. ദിവ്യജലം—മഴവെള്ളം; യഥാ
കാലം മഴ കിട്ടും.

5. വേണമെങ്കിൽ, പുഴകൾതന്നെ അവന്റെ അടുക്കലത്തും. ഉയർന്നീ
ടും—അഭിവൃദ്ധി നേടും.

ദുർജയനെയും പോരിൽക്കൊല്ലമേ, തർപ്പിപ്പവൻ;
യജ്ഞാവിനധീനമാ, മയജ്ഞാവിന്റെ ധനം! 1

വീര, പൂജിക്കും; മദംകൊൾവോരെച്ചെറുക്കുക;
ധീരമാക്കുക, മനം പറലർപ്പിക്കൊട്ടിൽ;
നിമ്നിക്കു ഹവ്യം; ഭവാനു സൗഭാഗ്യവാനായ്ത്തീരും;
ബ്രഹ്മണസ്സതിയോടു രക്ഷണം പ്രാർത്ഥിക്കും, നാം! 2

ദേവപാലകനാകും ബ്രഹ്മണസ്സതിയെപ്പോലെ
കേവലാസ്ഥയാ ചെയ്യും, ഹവ്യത്താൽസ്സപര്യയെ;
അന്നമിങ്ങവൻ നേടും, ലോകരാൽ പ്രജകളാ—
ലുണ്ണിയാൽ സ്വജനത്താൽ; ധനവും നേതാക്കളാൽ! 3

നമുനായ് നെയ്യോലുന്ന ഹവ്യത്താൽബാജിപ്പോനെ
ബ്രഹ്മണസ്സതി കൊണ്ടുനടക്കും, നേർമാർഗ്ഗത്തിൽ;
കൽമഷം നീക്കും; പോക്കും, വിനയും വരുതിയും;—
മമ്മഹാൻ ചെയ്യും, മവന്നുരുവാമുപകാരം! 4

സൂക്തം 27.

ഗൃത്സദനോ, മകൻ കൂർമ്മനോ ഋഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഹനുസ്സം;
ആദിത്യർ ദേവത.

(കേക)

നൈ ത്രുകം വചസ്സിതു നിചലമരചരാ—
മാദിത്യേന്മാക്കായ് ഞാൻ നാക്കിനാൽ
ഹോമിക്കുന്നേൻ

സൂക്തം 26.

1. അസേവി—ബ്രഹ്മണസ്സതിയെ സേവിക്കാത്തവൻ. തർപ്പിപ്പവൻ—
ബ്രഹ്മണസ്സതിയെ സന്തുഷ്ടനാക്കുന്നവൻ.

2. ഋഷി ഒരു സ്വകീയനെ അനുശാസിക്കുന്നു: പൂജിക്കും—ബ്രഹ്മണസ്സതിയെ
യജ്ഞിക്കുക. മദം=ഗർവ്വം. പറലർപ്പിക്കൊട്ടിൽ—ശത്രുക്കൾ യുദ്ധത്തിനൊ
രങ്ങി പടഹമടിക്കുമ്പോൾ മനം ധീരമാക്കുക.

3. കേവലാസ്ഥയാ—നിഷ്കളങ്കശ്രദ്ധയോടെ. സപര്യം=പരിചരണം.
നേതാക്കളാൽ—മറ്റു പരിചാരകരാൽ ധനവും നേടും.

4. വിന=ആപത്തും. വരുതി—ദാരിദ്ര്യം. ഉരു—മഹത്ത്വം.

കേൾക്കുക, ഞാൻ ന്യോത്രമധ്യമഭഗമിതർ,
യോഗ്യനശൂദ്ധം ബഹുത്രോദിതൻ വരണനം! 1

മതിവെച്ചതുകി, പ്പോൾ മാമകന്യോത്രമിതിൽ,—
സ്സദശകർമ്മാക്കളാം വരണാധ്യമിതർ,
ആദിത്യർ, സുഭീഷ്ഠർ നീരാടിയപോലേ സ്വച്ഛർ,
ബാധയേശാത്തോർ, വെടിയാത്തവ, രനവദ്യർ! 2

ആദിത്യർ, പെരിയവർ, ഗംഭീരർ, ബഹുനേത്രർ,
ബാധ പറ്റാതേ ശത്രുനിഗ്രഹിച്ചിപ്പവർ;
ഘൃത്തിൽ വാണവർ കാഞ്ചു, നന്മതിന്മകൾ; ദൂര—
വർത്തിയുമെല്ലാം തിരുമേനികൾക്കരികത്താം! 3

സ്ഥാവരചരങ്ങളെയുറപ്പിൽ നിർത്തുന്നോര—
ദേവകളാ, ദിത്യന്മാര, ലകൊക്കയും കാപ്പോർ,
വിസ്തീർണ്ണവിജ്ഞാനന്മാർ, മോലാംബു രക്ഷിപ്പവർ,
സത്യശാലികൾ, കടപ്പാടുകൾ തീരക്കുന്നവർ! 4

കൈവരികെനിൽക്കു മിത്രാധ്യമവരണരേ,
ഭാവൽക്കപരിത്രാണം, സുഖഭം ഭയപ്പാടിൽ:

സൂക്തം 27.

1. നൈ തുകം വചസ്സ്—മന്ത്രങ്ങളിൽനിന്നു പാലും നെയ്യുമൊഴുകുമെന്നു തെത്തിരിയം പറയുന്നു. നാക്കിനാൽ—നാവാകുന്ന ജുഹുകൊണ്ടു്. ആദിത്യേന്മാർ (അദിതിപുത്രന്മാർ) എട്ടുപേരത്രേ: മിത്രൻ, വരണൻ, ധാതാവു്, അധ്യമാവു്, അശു, ഭഗൻ, ഇന്ദ്രൻ, വിവസ്വാൻ. യോഗ്യൻ—ത്രാണിയുള്ളവൻ. ബഹുത്രോദിതൻ=വളരെയിടങ്ങളിൽ (അനുഗ്രഹാത്മം) ആവിർഭവിച്ചവൻ.

2. മതിവെച്ചതുക—കല്പിച്ച ശ്രദ്ധയിൽക്കൂട്ടെ. സദശകർമ്മാക്കൾ=ദൈവരും കർമ്മത്തോടുകൂടിയവർ. ബാധ—ശത്രുപീഡയും മറ്റും. വെടിയാത്തവർ—കേതരെ ത്യജിയ്ക്കാതെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നവർ.

3. ബഹുനേത്രർ=വളരെക്കണ്ണുകളുള്ളവർ. ഘൃത്തിൽ—പ്രാണികളുടെ ഘൃതത്തിൽ. ദൂരവർത്തി=ദൂരസ്ഥിതി.

4. മോലാംബു (മോലജലം) രക്ഷിപ്പവർ—യഥാകാലം മഴ പെയ്യിക്കാൻ. കടപ്പാടുകൾ—ന്യോതാക്കൾ വീട്ടേണ്ടുന്ന കടങ്ങൾ.

നിങ്ങളാൽ നടത്തപ്പെട്ട, ഘങ്ങര കഴികൾപോ-
ലിങ്ങു വർജ്ജിക്കാവൂ, ഞാനഭിതിസുതന്മാരേ! 5

അരുമൻ, വരണ, ഹേ മിത്ര, നിങ്ങൾതൻ മാർഗ്ഗ-
മച്ഛവും സുഗമവും മുളളിപ്പാത്തതുമല്ലോ;
അതിലേ നടത്തുവി, നെങ്ങളെക്കൂട്ടിച്ചൊൽവി, -
നഴിയാസ്സുഖം ഞങ്ങൾക്കുതരവിനാഭിത്യരേ! 6

മാറാർക്കപ്പറത്താക്കുക, ഞളെപ്പരാന്മാർതൻ
മാതാവാമഭിതിയു, മീയര്യമാവും നേരേ;
വരണമിത്രന്മാർതൻ വലിയ സുഖം നേട-
ക, രിഷ്ട പിണയാതേ ഭൂരിവീരരൊത്തങ്ങൾ! 7

മൂലോകം ഭരിപ്പോരാണാ, ഭിത്യർ മുത്തേജസ്സം;
മൂന്നു കർമ്മങ്ങളിവർക്കുണ്ടു, യാഗത്തിൽമധ്യേ;
എത്ര ശോഭനം, ഭവാനാരുടെ സത്യംകൊണ്ടു
മെത്തിയ മഹത്വം മിത്രാര്യമവരണരേ! 8

നിർത്തിനാർ മുത്തേജസ്സിന്റേതുമർത്തൃർക്കായ് വാനിൽ,
നിദ്രയും മിഴിയിമവെട്ടലുമില്ലാത്തവർ,
അർത്ഥിക്കപ്പെടാത്തോർ, നീരാടിയപോലേ സ്വച്ഛ, -
രട്ടിപ്പർ ഭൂരിസ്തുത്യർ പൊമ്പണ്ടമണിഞ്ഞവർ! 9

5. വേലൽക്കപരിത്രാണം = വോന്മാരുടെ രക്ഷണം. അഘങ്ങര = പാപങ്ങൾ. കഴികൾപോലെ - കഴികളിൽ വീഴാതിരിപ്പാൻ മനസ്സിരുത്തുന്നതു പോലെ.

6. അച്ഛം = നിർമ്മലം. കൂട്ടിച്ചൊല്ലുക - ഉള്ളതിലധികം ഗുണം പറയുക. അഴിയാസ്സുഖം = സുദൃഢമായ (അംഗമായ) സൌഖ്യം.

7. മാറാർക്കപ്പറത്താക്കുക - ശത്രുക്കളാകുന്ന പുഴയുടെ മറകരയിലണയ്ക്കട്ടെ. പുരാന്മാർ - ആഭിത്യർ.

8. മൂലോകം - ഭൂമിത്തരിക്ഷസ്വർഗ്ഗങ്ങൾ. മുത്തേജസ്സം (അഗ്നി-വായു-സൂര്യരെയും) ഭരിപ്പോരാണം (വഹിച്ചുപോരുന്നു). മൂന്നുകർമ്മങ്ങൾ - സവനര്യം. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷോക്തി.

9. ന്നോതുമർത്തൃക്കായ് - സ്തുതിക്കുന്ന മനുഷ്യർക്കുവേണ്ടി. അർത്ഥിക്കപ്പെടാത്തോർ - അസൗഭാഗികളാൽ അപീഡിതർ. ഭൂരിസ്തുത്യർ = വളരെയധികളാൽ സ്തുതിക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവർ.

അരചനല്ലോ, പോൻ മാറാറെത്തട്ടുന്നോനേ,
വരണ, ദേവന്മാർക്കും സകലമനുഷ്യർക്കും:
ഞങ്ങൾക്കു തരികൊ,രു നൂറ്റാണ്ടു നോക്കിക്കാണാൻ;
ഞങ്ങൾക്കു ലഭിക്കാറു, പൂർവനിശ്ചിതായുസ്സു ! 10

അറിയില്ലാദിത്യരേ, വലവുമിടവു ഞാ;-
നറിയില്ലഥ മുമ്പും പിമ്പും ഞാൻ വസിക്കളേ;
കാതരനപകൻ ഞാനെങ്കിലു,മയേമാം
ജ്യോതിസ്സിലണങ്ങേണം, നിങ്ങൾ കൊണ്ടുപോയെന്നെ ! 11

സത്യനായകരാമീയരചർക്കർപ്പിച്ചോനും,
നിത്യപോഷകരവർ കൈവളർത്തവനുമേ
വിത്തവും വിഖ്യാതിയും ലഭിച്ചു ധനം നല്ലി
സ്തുത്യനായത്തേരിൽക്കേറി നടക്കും, ഗൃഹങ്ങളിൽ ! 12

ആദിത്യർ കൊണ്ടുനടത്തുന്നവൻ വിശുദ്ധനായ്—
ബ്രാഹ്മണപരാതേ മേവും, സത്സന്ധ്യതോയോപാന്തേ;
ഭൂരിഭക്ഷ്യവും നല്ല വീരരുമവനുണ്ടാം;
ദൂരത്തോ സമീപത്തോ ദ്രോഹിയില്ലെപ്പിള്ളവൻ ! 13

അദിതേ, വരണനേ, മിത്രനേ, കനിഞ്ഞാലു,—
മഥവാ തെറ്റേതാനും ഞങ്ങൾ ചെയ്തിരിയ്ക്കിലും !
തന്നരുകെ,നിത്യ നിൻമേറ്റുരാജ്യേജ്യോതി—
സ്സിരൂ: ഞങ്ങളിൽ വരൊല്ലി,രുണ്ട നെടുരാത്രി ! 14
ഇരുവർ മിളിതമാരവനെ വർദ്ധിപ്പിപ്പിടും;
പരിപോഷിപ്പിപ്പിടും,മസ്സുഭാൻ വാനിൻവെള്ളം;

10. ഒരു നൂറ്റാണ്ടു തരിക—ഞങ്ങളെ ശതായുസ്സുകളാക്കുക. പൂർവനിശ്ചിതായുസ്സും (നൂറ്റായുസ്സും) ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടുമാറാകണം.

11. കാതരൻ=അധീരൻ. അപകൻ—മനസ്സിനു പകാത വന്നിട്ടില്ലാത്തവൻ. ജ്യോതിസ്സ് = വെളിച്ചം, ജ്ഞാനം.

12. അർപ്പിച്ചോനും—ഹവിസ്സു നല്കിയവനും. ധനം നല്ലി—യാചകൻ.

13. സത്സന്ധ്യതോയോപാന്തേ = നല്ല സന്ധ്യങ്ങളുള്ള ജലത്തിന്നരികിൽ.

14. മേറ്റം—മഹത്ത്വം.

15. അവനെ(ആദിത്യർ കൊണ്ടുനടത്തുന്നവനെ) മിളിതമാർ (ചേർന്നിരിക്കുന്ന) ഇരുപേർ (ഭ്യാവാപൃഥ്വികൾ) വർദ്ധിപ്പിപ്പിടും. വാനിൻവെള്ളം—വഷജലം.

ഇരുവീടുകൾ പുകും, പടയിലമർത്തവ;—
നിരുപാതികളവന്നധീനങ്ങളുമാകും!

15

ദ്രോഹിസ്തു തീർത്ത ഭവനായയും യജുവ്യരേ,
വൈരിസ്തു പരത്തിയ കെന്നിയുമാദിത്യരേ,
ഒരശ്വരമാരൂഢൻപോലെ ഞാൻ കടക്കേണം;
പെരുതാം ഗൃഹത്തിൽപ്പാർക്കാവു, നിർബാധം ഞങ്ങൾ! 16

പുരുദാതാവായ പ്രിയപ്പെട്ടൊരു ധനികകൾ
വരണ, ധരിപ്പിക്കാത്ത, തനിയദാരിദ്ര്യം ഞാൻ;
പൊറുപ്പുമതൽ പോയോനാകൊലാ, പുരാണേ, ഞാൻ;
പെരികെ വാഴ്ത്താം, യജേണ സുവീരാനപിതരങ്ങൾ! 17

സൂക്തം 28.

ഗൃതദേനോ കൂർമ്മനോ ഋഷി; ത്രിഷ്ടപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വരണൻ ദേവത.

(കേക)

കവിയാമദിതിജന്മപുരാണിതാ, സ്തോത്രം:
ഭവനമൊട്ടുകിവാൻ മേന്മയാലടക്കട്ടേ;
പുരുസന്തോഷം യജ്ഞാവിനേകമധിപനാം
വരണദേവകൾ ഞാൻ സദ്യശസ്സർത്ഥിസ്തന്നേൻ! 1

അവൻ പടയിൽ (ശത്രുക്കളെ) അമർത്തും ഇരുവീടുകൾ (സ്വഗൃഹവും, കൈവശപ്പെടുത്തിയ പരഗൃഹവും) പുകും. ഇരുപാതികൾ—മർത്തത്യം, അമർത്തത്യം.

16. ദ്രോഹിസ്തു തീർത്ത—രാക്ഷസാദികളെ തോല്പിയിക്കാൻ നിർമ്മിച്ചു. വൈരിസ്തു—ശത്രുക്കളെ കടക്കാൻ. ഒരശ്വരമാരൂഢൻപോലെ—കുതിരത്തേരിൽ കേറിയവൻ ഒറ്റമാർഗ്ഗങ്ങളെ വേഗത്തിൽ പിന്നിടുന്നതുപോലെ.

17. എന്റെ ദാരിദ്ര്യം ഒരു സ്നേഹിതധനികന്റെ അടുക്കൽ അറിയിക്കാൻ (അറിയിച്ചു, വല്ലതും തരണമെന്നിരിക്കാൻ) എന്നിസ്തു സംഗതിവരരുത്.

സൂക്തം 28.

1. ഇവൻ—വരണനെ സ്തുതിക്കുന്നവൻ. മേന്മയാൽ—വരണപ്രസാദ ലബ്ധമായ മഹത്തപംകൊണ്ട്. അധിപൻ—ഭരിയുന്നവൻ.

വരണ, സുഭേന്ദുരാകാശം, ശുഭധ്വാനം—
പരരായ് സ്മൃതിച്ചെങ്ങും നിൻപരിചരണത്താൽ :
പൊല്ലാതിർ പൊഴിയുന്ന പുലരി വരുമ്പോള—
ഉഗ്രനികൾ പോലായ്ത്തീരുക, നവഹം വാഴ്ത്തും ഞങ്ങൾ ! 2

പുരുവീരനായുരുസ്തുതനാം നിൻ സൌഖ്യത്തിൽ
മരുവീടാവൂ, ഞങ്ങൾ വരണ, സുനേതാവേ;
ആദിത്യദേവന്മാരേ, ഞങ്ങൾക്കു മാപ്പേകേണം,
ബാധിതപ്പെട്ടാത്തോരാം ഭവാനാർ സഖ്യത്തിനായ് ! 3

ധാരകനാദിത്യനാം വരണനെല്ലാടത്തും
നീരുതിക്കുകമൂലം നദികളൊഴുകുന്ന—
പററില്ല വാട്ട, മവയ്ക്കില്ല നീല്ല്യ, മവ
പക്ഷികൾപോലെ പറന്നുഴിയിൽപ്പിടിക്കുന്നു ! 4

വരണ, മമ പാപം കയർപോലഴിയുന്നീ ;
വരട്ടേ, നിൻതണ്ണീരിൻപുഴ ഞങ്ങൾതൻപക്കൽ;
പൊട്ടൊലാ, വ്രതം നെയ്യുമെന്റെ നൂൽ—കാലത്തിൻമു—
ബൊട്ടുമേ ജീർണ്ണിഞ്ഞൊല്ലാ, കർമ്മത്തിൻകളുലവരം ! 5

വരണ, ഭയം നീക്കുകെങ്കൽനി;—നന്നഗ്രഹി—
ച്ചരുൾക, സമ്രാട്ടായ സത്യവാൻ ഭവാനെന്നെ;
പൈക്കട്ടിയുടെ കയർപോലഴിയുകെൻപാപം;
നേർക്കൊരു നിമിഷവുമൊളാകാ, വേദന്യൻ ! 6

2. അഗ്നികൾ—പുലർകാലത്തു തുലാം ജലിപ്പിയിക്കപ്പെട്ടമല്ലോ. വാഴ്ത്തും—ഭവാനെ സ്മരിക്കുന്നു.

3. പുരുവീരൻ=വളരെ വീരന്മാരോടുകൂടിയവൻ. ഉരുസ്തുതൻ=വളരെ പേരാൽ സ്മരിക്കപ്പെട്ടവൻ. ഞങ്ങൾ ചെയ്തപോയ പാപങ്ങൾക്കു മാപ്പു തന്ന ഞങ്ങളെ നിങ്ങളുടെ സഖാക്കളാക്കണം.

4. ധാരകൻ—ഒരു ചിറപോലെ വെള്ളം നിർത്തുന്നവൻ. പൂവാൽത്തിന്റെ വിവരണമാണു്, ഉത്തരാൽ.

5. കാലം—സമാപ്തിസമയം.

6. ഭയം എങ്കൽനിന്നു നീക്കുക—എന്നെ നിർഭയനാക്കുക. പൈക്കട്ടിയുടെ കയർ പയ്യിനെ കറക്കാൻതുടങ്ങുന്നവൻ അഴിയുന്നതുപോലെ എന്റെ പാപം നീക്കുക; അതിന്നു വേദന്യൻ (ഭവാനല്ലാതെ മറ്റൊരാൾ) ആളാകില്ല.

വരണ, നിൻയജ്ഞത്തിൽപ്പിഴ ചെയ്ക്കാതെക്കൊല്ലം
വധഹേതികൾ വിടൊല്ലെ,ങ്ങളിൽപ്പാപിധംസിൻ;
ജ്യോതിസ്സിൽനിന്നെങ്ങാനുമകലെപ്പോകാഞ്ഞുങ്ങൾ;
ബാധകന്മാരെപ്പോക്കുക,ങ്ങൾക്കു പൊറുപ്പാൻ നീ! 7

വരണ, ബഹുദ്രുത, മേലിലും മുമ്പത്തെപ്പോ-
ലുരചെയ്യാവൂ, ഞങ്ങളങ്ങയ്ക്കു നമസ്കാരം:
ഗിരിമേലെമ്പവിധമങ്ങയിലല്ലോ, വീഴാ-
തുറച്ചുനിന്നീടുന്നു, കർമ്മങ്ങൾ ദുരധഷ്! 8

എന്നുടെ കടം—മുമ്പുനിന്നുള്ളതു—പോക്കു-
ക;—നൃഗ്ജിതത്താലാകൊല്ലെ,ന്റെ ഭക്ഷണം സ്വാമിൻ;
പെരുതു പുലരികളെനിന്നു വെളുത്തിട്ടി-
ല്ല;—തരക,ങ്ങന്നേരത്തെങ്ങൾക്കു ജീവനമാഗ്നം! 9

ബന്ധുവോ ചങ്ങാതിയോ സ്വപ്നദൃഷ്ടമാം ഭയ-
മെൻതമ്പുരാണേ, പേടിത്തൊണ്ടനാമെങ്കൽച്ചൊന്നാൽ,
ചെന്നായോ തിരുടനോ ഞങ്ങളെക്കൊല്ലാൻ വന്നാ-
ല,ന്നേരം വരണ, നീ ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കേണം! 10

പുരുഷാതാവാം പ്രിയപ്പെട്ടൊരു ധനികങ്കൽ
വരണ, ധരിപ്പിക്കാത്താ,തമീയദാരിദ്ര്യം ഞാൻ:
പൊറുപ്പമുതൽ പോയോനാകൊലാ, പുരാണേ, ഞാൻ;
പെരികെ വാക്താം, യജ്ഞേ സുവീരാനപിതരെങ്ങൾ! 11

7. വധഹേതികൾ=കൊലയായുധങ്ങൾ. ബാധകന്മാരെ—ഞങ്ങളെ ഉപദ്രവിയ്ക്കുന്നവരെ

8. ബഹുദ്രുത—വളരെ പ്രദേശങ്ങളിൽ ആവിർഭവിച്ചവനേ.

9. വെളുത്തിട്ടില്ല—രാത്രിയുടെ അന്ത്യയാമത്തിൽ ഉറക്കം വിട്ട് പ്രണമിതത്തിൽ മുഴുകുന്നതിനാൽ പ്രായേണ നേരം വെളുക്കുന്നതിനായില്ല. അന്നേരത്ത്—പുലർകാലത്തു്. എങ്ങൾക്കു ജീവനമാഗ്നം അതരക (ഉപദേശിച്ചാലും); കടങ്ങൾ വീട്ടി, കഴിച്ചിലിനുള്ള വക തന്നാലും എന്നു പര്യവസിതാത്ഥം.

10. ബന്ധു—അച്ഛനും മറ്റും. തിരുടൻ—ചോരൻ.

സൂക്തം 29.

ഗൃത്സമദനോ കൂർമ്മനോ ലൃഷി; ത്രിഷ്ഠ്വ ഛന്ദസ്സു; വിശ്വദേവതകം ദേവത.
(കേക)

സംപ്രാപ്യർ സകർമ്മാക്കളാദിത്യർ വാനോർ നിങ്ങൾ—
ഈൻപിഴയകറ്റവി, നൊളിവിൽപ്പെറ്റൊരാൾപോലെ;
നിങ്ങൾതൻ നന്മയറിഞ്ഞി, ഈ രക്ഷയ്ക്കായ്, കേൾക്കും.
നിങ്ങളെ വിളിച്ചു, ഞാൻ വരണമിത്രന്മാരേ! 1

നിങ്ങൾ വാത്സല്യം, നിങ്ങളോജസ്സു ദേവന്മാരേ:
നിങ്ങളെങ്ങാനും ചിന്നിച്ചുതരവിൻ, ദോഷാക്കളെ:
അരിസുദനർ നിങ്ങളുമർത്തുകയും ചെയ്തിൻ;
തരുവിൻ, സുഖമെങ്ങരക്കിന്നും നാളെയുമെല്ലാം! 2

ഇന്നെന്നു ചെയ്യും ഞങ്ങൾ, നാളെയെന്നുവാൻ നിങ്ങൾ—
ക്കേ, എന്നും ലഭിക്കേണ്ടമൊന്നിനാൽ വസിക്കളേ?
അദിതേ, വരണനേ, മിത്രനേ, ഞങ്ങൾക്കു ത—
ന്നതരവിനിന്ദ, മരുത്തുക്കളേ, ശുഭം നിങ്ങൾ! 3

നിങ്ങൾതാൻ ദേവന്മാരേ, കൊണ്ടുവന്നീടുന്നവ;—
രിങ്ങു യാചിയ്ക്കുമെന്തിനേകുവിൻ സുഖം നിങ്ങൾ.
മന്ദമാകൊലാ, യാഗത്തിന്നു നിങ്ങൾതൻ തൃത്തേർ—
നിന്നെങ്ങര തളരൊല്ലാ, യുഷ്മാദൃക്സ്വജനത്തിൽ! 4

സൂക്തം 29.

1. ഒളിവിൽപ്പെറ്റൊരാൾപോലെ—ജാരനിൽനിന്നു ഗർഭം ധരിച്ച അഭർ
ത്തുകന്യീ ആരുമറിയാതെ പ്രസവിച്ചു, കട്ടിയെ ഭൂതത്തെങ്ങാനും കളയുന്നതുപോ
ലെ. നിങ്ങൾതൻ നന്മ—നിങ്ങളിൽനിന്നു കിട്ടേണ്ടുന്ന ശ്രേയസ്സു്. കേൾക്കും.—
വിളി കേൾക്കുന്ന.

2. ദോഷാക്കൾ—ദ്രോഹിയ്ക്കുന്ന പിശാചാദികൾ. അമന്തുക്—ഗതൃക്കളെ.

3. നിങ്ങൾക്കു് എന്നെന്നും ലഭിക്കേണ്ടുന്ന ഒന്നു് (ഒരു വസ്തു) ഇല്ലായ്ക്ക
യാൽ, നിങ്ങൾക്കായി ഞങ്ങൾ എന്തു ചെയ്യാനാണു്? അതിന്നു ഞങ്ങൾ ശക്ത
രല്ല.

4. കൊണ്ടുവന്നീടുന്നവർ—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ ധനം. യാഗത്തിന്നു്—
യാഗത്തിലെത്താൻ. യുഷ്മാദൃക്സ്വജനം=നിങ്ങളെപ്പോലുള്ള ബന്ധുക്കൾ.

നിങ്ങളിൽച്ചേന്നേകൻ ഞാൻ പോക്കിനേൻ പിഴ; ഞാനീ
 നിങ്ങൾ ശാസിച്ചോനല്ലോ, ധൃത്തനെയച്ഛൻപോലേ.
 സുരരേ, പാശം പോക, പോക പാപവും: കഞ്ഞി—
 നന്നിയിൽപ്പാവയെപ്പോലെനെക്കേടുകായ്വിൻ! 5

വരുവിനി, നിങ്ങളോട്ടു യാജ്യദേവരേ, പേടി—
 ചുരളം ഞാൻ നേടാവു, നിങ്ങൾതൻ തിരുവുള്ളം:
 ചെയ്തായ് ബ്രാധയിൽനിന്നു യാജ്യരേ, രക്ഷിതാവീൻ—
 വന്നാപൽക്കരനിൽനിന്നെങ്ങളെ രക്ഷിതാവീൻ! 6

പുരുഷാതാവാം പ്രിയപ്പെട്ടൊരു ധനികങ്കൽ
 വരുണ, ധരിപ്പിതായ്കാ, ത്വീയദാരിദ്ര്യം ഞാൻ:
 പൊറുപ്പമുതൽ പോയോനാകൊലാ, പുരാണേ, ഞാൻ;
 പെരികെ വാഴ്ത്താം, യജേണ സുവീരാന്ധിതരെങ്ങൾ! 7

സൂക്തം 30.

ഗൃതമദൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം ജഗതിയും ഹനുസ്സു; ഇന്ദ്രാദികൾ ദേവത.

മഴ പെയ്യിക്കുന്ന ദേവനായ സവിതാവിനും വൃത്രനെക്കൊന്ന
 ഇന്ദ്രനും ജലങ്ങൾ വിരമിപ്പിക്കാറില്ല; അവ നാൾതോറും പ്രവഹിക്കു
 കതന്നെ ചെയ്യുന്നു. എന്നായിരിക്കാം, ഇവ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടതു? 1

ഒരുവൻ വൃത്രന് ഇവിടെ അന്നം പചിപ്പാൻതുടങ്ങി; അത്
 അമ്മ അഭിജ്ഞനെ അറിയിച്ചു. അവിടുത്തെ ഇഷ്ടമനുസരിച്ചത്രേ,
 നാൾതോറും നദികൾ വഴി തോണ്ടിക്കൊണ്ടു പ്രാപ്യസ്ഥാനത്തെക്കു
 പോകുന്നത്. 2

5. നിങ്ങളിൽച്ചേർന്ന്—നിങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വർത്തിച്ചു. ധൃത്തനെയ
 ച്ഛൻപോലെ—അസന്മാർഗ്ഗപ്രവൃത്തനായ മകനെ അച്ഛൻ അനുശാസിക്കുന്നതു
 പോലെ, നിങ്ങൾ അനുശാസിച്ചവനാണല്ലോ, ഞാൻ. പാശം—നിങ്ങളുടെ വല.
 പാപം—എന്റെ പാപം; രണ്ടും ദൂരപ്പെടുകട്ടെ. കഞ്ഞിനന്നിയിൽ—പക്ഷിക്കു
 ടിയുടെ മുമ്പിൽവെച്ചു വേടൻ പക്ഷിയെ കടുക്കുന്നപോലെ.

6. തിരുവുള്ളം—പ്രസാദം. ആപൽക്കരൻ = ആപത്തുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

സൂക്തം 30

2. അമ്മ—അഭിതി. അഭിജ്ഞനെ—വിദ്വാനായ ഇന്ദ്രനെ.

വൃത്രൻ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഉയർന്നുനില്ക്കുകയായിരുന്നുവല്ലോ; അതിനാലാണ്, ഇന്ദ്രൻ വജ്രമെടുത്തത്. അവൻ മഴക്കാറിനെ മറച്ചു, ഇദ്ദേഹത്തെ ചെറുത്തു; അപ്പോൾ ഈ തീക്ഷ്ണായുധൻ ശത്രുവിനെ ജയിച്ചു!

3

ബ്രഹ്മസ്വതേ, പഴുതച്ചുനിന്ന അസുരന്റെ വീരന്മാരിൽ വോൻ വജ്രം, ഇടിവാൾപോലെ ചാട്ടുക. ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് പണ്ടും വജ്രംകൊണ്ടു വധിച്ചുവല്ലോ; അതുപോലെ, ഞങ്ങളുടെ ശത്രുവിനെ കൊല്ലുക!

4

ഇന്ദ്ര, ന്യായമാനനായ വോൻ ശത്രുവിനെ ഹനിച്ചതു യാതൊന്നുകൊണ്ടോ, ആ കല്ലു മുകളിൽ ആകാശത്തുനിന്നു കീഴ്പോട്ടെറിയുക. പുത്രനും ഭർത്തവ്യനായ പൗത്രനും ഗോക്കളും ഉണ്ടായിവരുമാറു, ഞങ്ങൾക്കു സമൃദ്ധിയരുളുക!

5

ഇന്ദ്രാസോമന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഹന്തവ്യനായ വിദ്വേഷിയെ വേരറുക്കുന്നു; പുജിക്കുന്ന യജമാനനെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കണം; ഈ യുദ്ധത്തിൽ ലോകത്തിന്റെ ഭയം നീക്കണം!

6

ആർ എന്നെ പൂർണ്ണകാമനാക്കുമോ, ആർ തരുമോ, ആർ അറിയുമോ, ആർ സോമം പിഴിയുന്ന എന്റെ അടുക്കൽ ഗോക്കളെയും കൊണ്ടു വരുമോ; അദ്ദേഹം എന്നെ തളർത്തരുത്, വലയ്ക്കരുത്, മടിപിടിപ്പിക്കരുത്; സോമം പിഴിയരുതെന്നു ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞു പോകരുത്!

7

സരസ്വതി, ഭവതി ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചാലും: മരുത്സഹിതയായി ആക്രമിച്ച ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചാലും. എന്തും താങ്ങുന്ന ബലിഷ്ഠനും, ശണ്ഡവംശ്യരിൽ മുഖ്യനുമായ അവനെയും ഇന്ദ്രൻ കൊന്നിരിക്കുന്നു!

8

ബ്രഹ്മസ്വതേ, ഞങ്ങളെ തട്ടിപ്പറിക്കാനോ കൊല്ലാനോ തുടങ്ങുന്നവനെ അങ്ങു കണ്ടുപിടിച്ചു, തീക്ഷ്ണായുധംകൊണ്ടു വധിച്ചാലും!

7. തരം—അഭീഷ്ടഫലം. അറിയും—ഞങ്ങളുടെ സ്നേഹം. അദ്ദേഹം—ആ ഇന്ദ്രൻ. പറഞ്ഞുപോകരുത്—മറുളളവരോട്.

8. ശണ്ഡവംശ്യർ—ശണ്ഡനെന്ന അസുരപുരോഹിതന്റെ വംശക്കാർ. അവൻ—അസുരൻ.

തമ്പുരാനേ, വൈരികളെ ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടു ജയിച്ചാലും! ദ്രോഹിയ്ക്കുന്നവങ്കൽ വളം ചുഴറിയെറിഞ്ഞാലും! 9

ശൂര, ഞങ്ങളുടെ കരുത്തുള്ള ശൂരരെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിച്ചാൽ മതി, അവിടുന്ന് ചെയ്യേണ്ടുന്ന വീരകർമ്മങ്ങൾ: വളരെക്കാലമായി കരം പുകയുന്നവരെ കൊന്നു അവരുടെ മുതൽ ഞങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുവന്നാലും! 10

മരുത്തുക്കളേ, ഇന്ദ്രനോടു ചേർന്നു വെളിപ്പെട്ടതായ നിങ്ങളുടെ ബലത്തെ ഞാൻ സുഖാർത്ഥം വണങ്ങി സ്തുതിക്കുന്നു: എല്ലാ വീരരോടും മക്കളോടും കൂടിയ ശ്രാദ്ധ്യമായ ധനം ഞങ്ങൾക്കു നാളിൽ നാളിൽ കൈവരുമാറാകണം! 11

സൂക്തം 31.

ഗൃത്സമൻ ദൃഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടപ്തം ഹന്ദസ്സു; വിശ്വേദേവതകൾ ദേവത.

മിത്രാവരുണന്മാരേ, ഞങ്ങളുടെ തേരുകൾ മറുനാട്ടിൽ, ഇമ്പത്തോടെ ഇരതേടുന്ന കാട്ടുപക്ഷികൾപോലെ പറക്കുമ്പോൾ, അവയെ ആദിത്യരുദ്രവസുസമേതരായ നിങ്ങൾ രക്ഷിച്ചുരുളണം! 1

ഒപ്പം പ്രീതിപ്പെടുന്ന ദേവന്മാരേ, കതിരകൾ നടകളാൽ വഴികടന്ന്, ഉയന്ന് സ്ഥലത്തെയ്തു മുൻകാലുകളാൽ പറക്കുമ്പോൾ, ഞങ്ങളുടെ ചോറുതേരിനെ നിങ്ങൾ നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ നേരേ ഉദ്ഗമിപ്പിക്കുവിൻ! 2

വിശ്വദൃഷ്ടാവും മരുദ്ബലസമേതനും ശോനേകർമ്മാവുമായ ആ ഇന്ദ്രൻ നിർബാധങ്ങളായ രക്ഷകളോടെ സ്വഗൃത്തിൽനിന്നു വന്ന്, ഇപ്പോൾ വമ്പിച്ച ധനവും അന്നവും ലഭിക്കുമാറു ഞങ്ങളുടെ തേരിൽ ഇരുന്നരുളട്ടെ! 3

10. കരം പുകയുന്ന—വൈരമുൾക്കൊള്ളുന്ന

സൂക്തം 31.

2. ചോറുതേരിൽ—ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളെ കേറുന്ന വണ്ടി.

ഭവനസേവ്യനായ, ദേവപത്നികളോടൊപ്പം പ്രീതിപ്പെടുന്ന, ആ തപശ്ച ദേവൻ, ഇള, തേജസ്സേറിയ ഭഗൻ, ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ, ബുദ്ധിമാനായ പുഷ്യാവ്, ഭർത്താക്കന്മാരായ അശ്വികൾ എന്നിവരും (ഞങ്ങളുടെ) തേർ നടത്തട്ടെ!

4

തങ്ങളിൽ നോക്കുന്ന സുഭഗമാരായ ആ അഹോരാത്രികളാകുന്ന ദേവിമാരും ജംഗമങ്ങളെ നടത്തുന്നവരാണല്ലോ. പൃഥ്വി, നിങ്ങളിരുവരെയും ഞാൻ അതിന്ദ്രതനമായ വാക്കുകൊണ്ടു സ്തുതിക്കുന്നു; മൂന്നുങ്ങളോടുകൂടിയ ഞാൻ സ്ഥാവരത്തിന്റേതായ അന്നം ഉപസ്സരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

5

ഇപ്പോൾ, താല്പര്യമുള്ള നിങ്ങളെ സ്തുതിപ്പാൻ ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നു: അഹിർബുധ്ന്യൻ, അജനായ ഏകപാത്ത്, അങ്ങേ അററത്തരുളുന്ന ഇന്ദ്രൻ, സവിതാവ് എന്നിവർ ഞങ്ങൾക്ക് അന്നം നല്കട്ടെ; ജവേന ഗമിക്കുന്ന ജലപൗത്രനും സ്തുതിയാൽ പ്രസാദിക്കട്ടെ! 6

യജനീയരേ, എനിക്കു നിങ്ങളെ ഇങ്ങനെ സ്തുതിക്കേണമെന്നുണ്ട്. മനുഷ്യർ യശസ്സിന്നും അന്നത്തിന്നും വേണ്ടി സ്തോത്രങ്ങൾ വെടുപ്പിൽ ചമച്ചിരിക്കുന്നു; (നിങ്ങളുടെ സംഘം) ഒരു തേർക്കുതിരപോലെ കർമ്മത്തിൽ വന്നെത്തട്ടെ!

7

സൂക്തം 32.

ഗൃത്സമദൻ ഋഷി; ജഗതിയും അനുഷ്ഠപ്പം ഛന്ദസ്സ്;
ദ്യാവാപൃഥ്വിവ്യാദികൾ ദേവത.

ദ്യാവാപൃഥ്വികളേ, നിങ്ങൾ യജ്ഞേച്ഛുവും സേവനേച്ഛുവുമായി സ്തുതിക്കുന്ന ഈ എന്നെ രക്ഷിക്കണം: നിങ്ങളിൽനിന്നാണ്

5. നിങ്ങളിരുവരെയും—വേതിയെയും ദ്യോവിനെയും. മൂന്നുങ്ങൾ—സസ്യവും പശുവും സോമവും. സ്ഥാവരത്തിന്റേതായ അന്നം—നെല്ലുതലായവയുടെ അന്നം (ചരപരോധാശാദി).

6. താല്പര്യമുള്ള—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതിയിൽ ആഗ്രഹമുള്ള. അഹിർബുധ്ന്യൻ—അന്തരിക്ഷത്തിലെ അഹി എന്ന ദേവൻ. ഏകപാത്ത്—തന്നാമകനായ സൂര്യൻ. അങ്ങേഅററം—പരമോന്നതസ്ഥാനം. ജലപൗത്രൻ—അഗ്നി.

ല്ലോ, അത്യൽകൃഷ്ടമായ അന്നം; ആ സ്തുതിക്കപ്പെട്ട നിങ്ങളെ ഞാൻ ഇപ്പോൾ മഹത്തായ (സ്തോത്രംകൊണ്ടു) പുരസ്സരിച്ചുകൊള്ളുന്നു. 1

മനുഷ്യന്റെ മറിമായങ്ങൾ അഹസ്സിലും അല്ലിലും ഞങ്ങളെ ഹനിക്കരുത്; ഞങ്ങളെ ഈ പറവലർപ്പത്തു കീഴ്പ്പെടുത്തരുത്; ഞങ്ങളുടെ സഖ്യം ഭവാനു വേർപെടുത്തരുത്; അതു ഞങ്ങൾക്കു സുഖം തരാനിച്ഛിക്കുന്ന തിരുവുള്ളംകൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. ആ അങ്ങയോടു ഞങ്ങൾ യാചിക്കുന്നു. 2

പുരുഷൻ, തടിച്ചു അസക്താംഗിയായി സുഖകരിയായ ഒരു കറുപ്പുപയ്യനെ അങ്ങ് അരിശമുറക്കൊള്ളാതെ കൊണ്ടുവന്നാലും; കാൽനടകളിലും വാക്കിലും വേഗവാനായ ഭവാനെ ഞാൻ നിത്യം സ്തുതിക്കും. 3

വിളിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന രാകയെ ഞാൻ വിളിക്കുന്നു; ഞങ്ങളുടെ വിളി കേട്ട് ആ സൗഭാഗ്യവതി സ്വയം അറിയട്ടെ; കർമ്മത്തെ മുറിച്ചാത്ത ഭൂമിക്കൊണ്ടു തന്നെ; സമ്പത്തേറിയ ഒരു സ്തുത്യനായ പുത്രനെ തരട്ടെ! 4

രാകേ, ഭവതിയുടെ അഴകൊത്ത സദാചാരങ്ങൾ ഏവയോ; ഭവതി ഹവിർദ്വാരാവിന്നു ധനങ്ങൾ നല്കുന്നതെവകൊണ്ടോ; സുഭഗേ, അവയോടുകൂടി, ഇപ്പോൾ മനംതെളിഞ്ഞു, ആയിരക്കണക്കിൽ തരാൻ വന്നുചേർന്നാലും! 5

സിനീവാലി, പൃഥ്വീജാലനേ, ദേവന്മാരുടെ പെങ്ങളാണല്ലോ, ഭവതി: ഹോമിക്കപ്പെട്ട ഹവിസ്സു കൈക്കൊണ്ടാലും; ദേവി, ഞങ്ങൾക്കു സന്താനത്തെ തന്നാലും! 6

സൂക്തം 32.

2. മനുഷ്യന്റെ—ശത്രുഭൂതന്റെ. ഭവാനു—ഇതിന്ദ്രനോടു പറയുന്നതാണു്.
3. അസക്താംഗി—വിഭക്താവയവ.
4. രാക=പൗർണ്ണമാസി. അറിയട്ടെ—ഞങ്ങളുടെ ഉള്ളു്. ഭൂമി—അനുഗ്രഹബുദ്ധി.
5. ആയിരക്കണക്കിൽ—ധനം.
6. സിനീവാലി—ചന്ദ്രൻ കാണുമാറാകുന്ന അമാവാസ്യ.

നല്ല കൈകളും നല്ല വിരലുകളുമുള്ള, സുപ്രസവയും ബഹുപ്രസവയുമായ, പ്രജാപാലികയായ സിനീവാലിയ്ക്കു നിങ്ങൾ ഹവിസ്സു ഹോമിയ്ക്കവിൻ.

7

കഹ, സിനീവാലി, രാക, സരസ്വതി എന്നിവരെയും, രക്ഷസ്സ് ഇന്ദ്രാണിയെയും, സ്വസ്തിയ്ക്കു വരണാനിയെയും ഞാൻ വിളിക്കുന്നു.

8

സൂക്തം 33 .

ഗൃതമന്ത്രേ ഭൃഷി ; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ് : രുദ്രൻ ദേവത.

മരുതപിതാവേ, അങ്ങയുടെ സുഖം വന്നുചേരട്ടെ. അങ്ങങ്ങളെ സൂര്യപ്രകാശത്തിൽനിന്നുക്കുറയ്ക്കുക. ശത്രുവിനെ ഞങ്ങളുടെ വീരൻ അമർത്തട്ടെ. രുദ്ര, ഞങ്ങൾ സന്താനങ്ങളാൽ വർദ്ധിയ്ക്കുമാറാകേണമേ !

1

രുദ്ര, അങ്ങ തരുന്ന അതിസുഖങ്ങളായ മരുന്നുകൾകൊണ്ടു ഞാൻ നൂറുകൊല്ലം ജീവിച്ചിരിയ്ക്കണം ; ശത്രുക്കളെയും പാപത്തെയും രോഗങ്ങളെയും വിഷ ചികളെയും ഭവാൻ ഞങ്ങളിൽനിന്നു തുലോം അകറ്റുക !

2

രുദ്ര, ഐശ്വര്യംകൊണ്ടു ലോകത്തിൽവെച്ചു ശ്രേഷ്ഠനാണു വീട്ന ; വജ്രബാഹോ, വളർന്നവരിൽവെച്ചു വളർന്നവനാമാ

7. ഗൃതപിതാഭ്യോ ഹവ്യന്തഃ : പ്രജാപാലിക=പ്രജകളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ.

8. സ്വസ്തി—നാശമില്ലായ്മ. വരണാനി—വരണപത്നി. മുഴുത്ത (ചന്ദ്രനെ തീരെ കാണാത്ത) കറുത്ത വാവാഞ്, കഹ.

സൂക്തം 33.

1. മരുതപിതാവ്=മരുതന്മാരുടെ അച്ഛൻ. അങ്ങയുടെ സുഖം—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ അങ്ങ കയ്യിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന സുഖം. വന്നുചേരട്ടെ—ഞങ്ങളിലെത്തട്ടെ. വീരൻ=പുരുഷൻ.

2. വിഷ്ടചികൾ—പകരുന്ന രോഗങ്ങൾ.

ണം. അവിടുന്ന് ഞങ്ങളെ സുഖേന പാപങ്ങളുടെ മറുപടിയെടുത്തു
 ചാലും; എല്ലാ പാപത്തിന്റെയും വരവു തടുത്താലും! 3

അദ്ദേഹം, ഞങ്ങളുടെ നമസ്സോ ചീത്തസ്തുതിയോ സഹാഹ്വാന
 മോ അങ്ങയെ അരിശംകൊള്ളിക്കരുത്. വർഷിതാവേ, ഞങ്ങളുടെ
 വീരന്മാർക്കു മരുന്ന്കൾ വേണ്ടുവോളം കൊടുക്കുക: അങ്ങ
 വൈദ്യന്മാരിൽവെച്ചു വലിയ വൈദ്യനാണെന്നു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്! 4

ആർ ഹവിസ്സഹിതങ്ങളായ സ്തുതികൾകൊണ്ടു വിളിക്കപ്പെട
 ന്നുവോ, ആ അദ്ദേഹം ഞാൻ സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു കനിയിക്കുന്നവനാ
 കണം. ആ മൃഗങ്ങൾ, ശുഭാഹ്വാനൻ, ഭരിയുന്നവൻ, ശോഭനഹൻ
 ഞങ്ങളെ ഈ ഹിംസാബുദ്ധിയ്ക്കു വിട്ടുകൊടുക്കരുതേ! 5

വർഷിതാവായ മരുത്തപാൻ യാചിക്കുന്ന എനിക്കു തിളങ്ങുന്ന
 അന്നം ധാരാളം തന്നരുളട്ടെ. വെയിലേറാവൻ തണലിനെ എന്ന
 പോലെ, ഞാൻ പാപരഹിതനായിട്ടു അദ്ദേഹം സുഖത്തെ പ്രാപി
 ക്കുമാറാകണം—അതിന്നു പരിചരിക്കുമാറാകണം! 6

അദ്ദേഹം, അങ്ങയുടെ ആ സുഖകരമായ—സ്വാസ്ഥ്യം നൽകാൻ
 മരുന്ന്കൾക്കു—തുകയെടുപ്പിടേ? വർഷിതാവേ, ദേവകൃതമായ
 പാപം നശിപ്പിച്ചു, എനിക്കു വേഗത്തിൽ മാപ്പു തരിക! 7

ഭരിയുന്ന വർഷിതാവായ ശുഭ്രവർണ്ണനായി ഞാൻ വലുതി
 ലും വലിയ ശോഭനസ്തുതി ചൊല്ലുന്നു. വോൻ തേജോമയനെ നമ
 സ്സുകൊണ്ടു പൂജിക്കൂ; ഞങ്ങൾ അദ്ദേഹം തിളങ്ങുന്ന തിരുനാമം കീ
 ര്ത്തിക്കാം. 8

ദൃഢഗാത്രനും ബഹുസ്വരൂപനും ഭരണകർത്താവുമായ ഉഗ്രൻ
 സ്വച്ഛങ്ങളായ സ്വർണ്ണഭരണങ്ങളാൽ വിളങ്ങുന്നു; ഈ ഭവനം ഭരി
 ക്കുന്ന ഈശാനനായ അദ്ദേഹത്തിന്നു വിട്ടുപോകാറില്ല, ബലം! 9

4. നമസ്സം—വേണ്ടുവണ്ണമല്ലാത്ത നമസ്കാരം. സഹാഹ്വാനം—ഇ
 തര ദേവന്മാരോടുകൂടി വിളിക്കൽ.

5. ശുഭാഹ്വാനൻ—അദ്ദേഹം വിളിക്കുന്നതു ശ്രേയസ്കരമാണെന്നർത്ഥം.
 ഹിംസാബുദ്ധിയ്ക്കു—ഞങ്ങൾക്കു ഹിംസാതാൽപര്യമുണ്ടാകരുത്.

6. മരുത്തപാൻ—പുത്രരായ മരുത്തക്കളോടുകൂടി അദ്ദേഹം പരിചരിക്കുമാ
 രാകണം—അദ്ദേഹം സേവിക്കുമാറാകണം.

8. വോൻ—സ്തോതാവീനോടു പറയുന്നതാണ്. നമസ്സം—നമസ്കാരം,
 ഹവിസ്സം.

9. ബഹുസ്വരൂപൻ—അഷ്ടമൂർത്തി. വിട്ടുപോകാറില്ല—അവിടുന്ന് എ
 നെന്നും ബലവാൻതന്നെ.

അദ്ദേഹം, അങ്ങനെയൊരു അർഹനായിത്തന്നെ അമ്പലം, അർഹനായിത്തന്നെ വില്ലം, അർഹനായിത്തന്നെ പൂജിക്കേണ്ടുന്ന വിശ്വരൂപമായ പരമേശ്വരൻ ധരിയ്ക്കുന്നു; അർഹനായിത്തന്നെ ഈ വിശ്വരൂപമായ വിശ്വരൂപത്തെ ഭവിക്കുന്നു. അങ്ങനെയൊരു ഒരു വലിയ ബലം ഇല്ലാത്തതല്ല!

10

പ്രസിദ്ധനും രാജാവും യുവാവും സിംഹത്തെപ്പോലെ ഭയം കരണം നിഹന്താവുമായ ഉഗ്രനെ വോൻ സ്തുതിയ്ക്കുക. അദ്ദേഹം, നൂതനമായ അവിഷ്ണു സ്തോത്രാവിനെ സുഖിപ്പിച്ചാലും. അങ്ങനെയൊരു സേനകൾ ഞങ്ങളിൽനിന്നു ന്യായം കൊണ്ടുകൊള്ളട്ടെ!

11

അദ്ദേഹം, അനുഗ്രഹിക്കുന്ന അച്ഛനെ മകനെന്നപോലെ, സമീപത്തു വന്ന വോനെ ഞാൻ നമസ്കരിയ്ക്കുന്നു; വളരെ കൊടുക്കുന്ന സൽപതിയായ വോനെ സ്തുതിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സ്തുതനായ വോൻ ഞങ്ങൾക്കു മരുന്നുകൾ തന്നാലും!

12

മരുത്തുകളേ, നിങ്ങളുടെ വിശുദ്ധങ്ങളായ മരുന്നുകൾ എവയോ, തുലോം സ്വാസ്ഥ്യപ്രദങ്ങൾ എവയോ, വൃഷാക്കളേ, സുഖകരങ്ങൾ എവയോ, ഞങ്ങളുടെ അച്ഛൻ വാങ്ങിയതെവയോ; അവയും, അദ്ദേഹൻ സുഖവും, ശമവും എന്നിങ്ങനെ തന്നാൽക്കൊള്ളാം!

13

തിളങ്ങുന്ന അദ്ദേഹൻ ആയുധങ്ങൾ ഞങ്ങളിൽ പതിയ്ക്കരുത്; മഹത്തായ മുഷിച്ചിലും മറ്റൊരേത്തു പോകട്ടെ! വൃഷാഭവേ, പള്ളി വീല്പുകൾ യജമാനന്മാർക്കുവേണ്ടി കലയ്ക്കുക. ഞങ്ങളുടെ പുത്രപൗത്രന്മാർക്കു സുഖം നല്കിയാലും!

14

ഭവിക്കുന്നവനേ, വൃഷാഭവേ, സർവ്വജ്ഞ, അദ്ദേഹവേ, അവിഷ്ണു അരിശംകൊള്ളാതെ, ഹനിയ്ക്കാതെ, ഇവിടെ ഞങ്ങളുടെ വിളികേട്ടറിഞ്ഞാലും! ഞങ്ങൾ നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടി യാഗത്തിൽ സ്തുതിയ്ക്കാം.

15

11. സ്തോത്രാവിനോട്: നിഹന്താവ്—ശത്രുലാതി. ഞങ്ങളിൽനിന്നു ന്യായം—ഞങ്ങളെ കൊല്ലരുത്.

13. ഞങ്ങളുടെ അച്ഛൻ—മന. ശമം—രോഗശാന്തി.

14. മറ്റൊരേത്തു പോകട്ടെ—ഞങ്ങളിൽ മുഷിയരുത്. വൃഷാഭവേ ഇത്യാദി പ്രത്യക്ഷവചനം.

സൂക്തം 34.

ഗൃതമേൻ ദൃഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം മന്ദസ്സു; മരുത്തുകൾ ദേവത.
(കേക)

ധാരകർ, ധൃതോദകർ, ധർഷ്വലർ, സിംഹ-
ഘോരന്മാർ, കരുത്തുകൊണ്ടൊരാധിച്ചരുളുവോർ,
മേൽമേൽ ഭൂമി മീട്ടിക്കൊണ്ടുഗിതൃല്യാനോർ
ഗോക്കളെത്തുറന്നുവിട്ടാരല്ലോ മരുത്തുകൾ! 1

മീനണിവാസംപോലെ ശോഭിപ്പൂ, വളകളാൽ;
മിന്നുന്നു, മിന്നല്ലൊപ്പം വർഷകർ മരുത്തുകൾ;
പുതാം പയ്യിനെയെകിട്ടിൽ വൃഷഭദ്രോൽ-
പാദിതരല്ലോ, മാറിൽപ്പൊന്നു ചാർത്തിയ നിങ്ങൾ! 2

പാരിനെ നനയ്ക്കുന്നു, പോരിലശ്വത്തെപ്പോലെ;
പായുന്നു, മുക്തിമധ്യേ ചാലകർ വാജിസ്ഥരായ്;
പുള്ളിമാൻതേരിൽ മരുത്തുക്കളേ, ഹവിഷ്യാങ്കൽ-
ചെല്ലുന്നു, പൊന്നിൻതൊപ്പിയിട്ടേകാശയർ നിങ്ങൾ. 3

യഷ്ടാവിന്നൊ, ര തോഴെന്നപോലെയത്തണ്ണീ-
രൊട്ടുക്കു നിത്യം കൊണ്ടുവരുന്ന പൃഷഭശ്വർ,
അക്ഷയദ്രവിണന്മാർ വിദ്രുതപ്രദാനന്മാ-
ര, ശ്വങ്ങൾപോലെ പോക്കിൽ മോലത്തെ വലിപ്പവർ! 4

സൂക്തം 34.

1. ധാരകർ—വിശ്വംഭരർ. ആരാധിച്ചരുളുവോർ—ലോകത്തെ പ്രീതി
പ്പെടുത്തുന്നവർ. ഭൂമി—മരുത്തുക്കളുടെ വീട്.

2. മീനണിവാസം=നക്ഷത്രങ്ങൾ നിരന്ന ആകാശം. ഉത്തരാഖം പ്രത്യ
ക്ഷവചനം: വൃഷഭദ്രോൽപാദിതർ=കാളയുടെ രൂപം പുണ്ട രുദ്രനാൽ ഉൽപാദി
പ്പിയില്ലാത്തവർ. പയ്യു്—ഗോരൂപം ധരിച്ച ഭൂമി.

3. അശ്വത്തെപ്പോലെ—കുതിരയെ വിധർപ്പുപോക്കാൻ നനയ്ക്കുന്നതു
പോലെ. മുക്തിമധ്യേ=മോലമധ്യത്തിൽ. പായുന്നു—മഴ പെയ്യിയിറങ്ങു.
ചാലകർ—വൃക്ഷാദികളെ ഇളക്കുന്നവർ. വാജിസ്ഥരായ്—കുതിരപ്പറ്റത്തു
കേറി. ബാക്കി പ്രത്യക്ഷവചനം. ഏകാശയർ=സമാനമനസ്സർ.

4. വിദ്രുതപ്രദാനന്മാർ=വേഗത്തിൽ കൊടുക്കുന്നവർ. അശ്വങ്ങൾപോ
ലെ—കുതിരകൾ തേരിനെ ഏുന്നപോലെ.

മിന്നുവാളേതും മരുത്തുക്കളേ, മധുരത്തി-
ന്ന, നങ്ങളാവാസത്തിൽപ്പോലേ, കാശയർ നിങ്ങൾ
വന്നുചേരുവിൻ, മുക്കുത്തട്ടിരമ്പത്താലിമ്പം.
തന്നീടുമിടിവറ വാർവഴികളിലൂടെ! 5

മർത്തൂർ ഞങ്ങൾതന്നെ, സവനം, സ്നോത്രമിവ-
ണ്ണത്തുവിൻ, മരുത്തുക്കളേകമാനസർ നിങ്ങൾ;
മോലത്തെ മീതേ തടിപ്പിള്ളിവിന, ശ്വന്തെപ്പോ;-
ലേകുവിൻ, സ്നോതാവിനു കർമ്മയോഗ്യമാമനം! 6

പ്രതിവാസരമഴുന്നള്ളവേ വെളിവാക്കി-
സ്തുതിയ്ക്കുന്നോനെ ഞങ്ങൾക്കേകുവിൻ മരുത്തുക്കൾ,
സ്നോതാവിനശനവും, പോരിൽ വാഴ്ത്തുവോന്നാജി-
ബോധവു, മബാധമാം ദുസ്തരജസ്സും നിങ്ങൾ! 7

തേരിനുമുന്നിൽത്തുരഗങ്ങളെപ്പട്ടുമ്പോഴേ,
മാറിൽപ്പൊന്നണി മിന്നും സുഭാനർ മരുത്തുക്കൾ,
കുട്ടിയ്ക്കു കറവപ്പെപ്പോലവേ പൊഴിയുന്നു,
പുഷ്പമാമനം ദത്തഹവ്യൻ ഗൃഹത്തിങ്കൽ! 8

പകയാൽത്തട്ടിപ്പറിയുന്ന ഹിംസ്രനിൽനിന്ന
പരിപാലിപ്പിൻ, നിങ്ങളെങ്ങളെ വസുക്കളേ:

5. മിന്നുവാൾ = മിന്നുന്ന വാൾ (ചുരിക). മധുരത്തിന്ന^o—മധു (സോമം) കുടിച്ച ലഹരിപിടിയ്ക്കാൻ. അരയന്നങ്ങൾ വാസസ്ഥാനത്തെന്നപോലെ ഇവിടെ വന്നുചേരുവിൻ. മുക്കുത്തട്ടിരമ്പത്താലിമ്പം. തന്നീടു—മുക്കുത്തട്ടിലെ ഇരമ്പം കൊണ്ട് ആറ്റാടപ്രദങ്ങളായ. വാർവഴികൾ = വിശാലമാറ്റങ്ങൾ.

6. മർത്തൂർ—മനുഷ്യരായ. അശ്വന്തെപ്പോലെ—കുതിരയെ തടിപ്പിയ്ക്കുന്നതുപോലെ, മുക്കുവശത്തു മോലത്തെ തടിപ്പിയ്ക്കുവിൻ, വഷ്ണസമർത്ഥമാക്കുവിൻ.

7. പ്രതിവാസരം—നിത്യം ഏഴുന്നള്ളവേ—നിങ്ങൾ വരുമ്പോൾ. വെളിവാക്കി—നിങ്ങളുടെ ഗുണങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തി. സ്തുതിയ്ക്കുന്നോനെ—സ്തുതിയ്ക്കുന്ന പുത്രനെ. അശനം = ഭക്ഷണം. ആജിബോധം = യുദ്ധപരിജ്ഞാനം. ദുസ്തരജസ്സും—ശത്രുക്കൾക്കു പിന്നിടാവതല്ലാത്ത ബലവും ഏകുവിൻ.

8. പട്ടുമ്പോഴേ—യാഗത്തിനു പോരാൻ. കുട്ടിയ്ക്കു കറവപ്പെപ്പോലവേ—കുട്ടിയ്ക്കു പയ്യ പാൽ ചുരത്തിക്കൊടുക്കുന്നതുപോലെ. ദത്തഹവ്യൻ = ഹവിസ്സു നല്കിയവൻ, യജമാനൻ.

പിന്നാറ്റുകെ, റിവേൽകൊണ്ടവനെ ഭദ്രന്മാരേ;
തിന്നനെക്കൊൽവിൻ, മരുത്തുക്കളേ, ദൂരത്താക്കി! 9

അറിയാം, മാന്യം മരുത്തുക്കളേ, യുഷ്ഠമൽപ്രാപ്തി:
കുന്നാരല്ലോ, ചെന്നപ്പയ്യിന്റെയകിടവർ;
സ്തുതിയ്ക്കും ത്രിതനെ നിന്ദിപ്പോരെ ഹനിപ്പോരെ—
പ്പൊതുക്കിവിട്ടാരല്ലോ, ഭദ്രജരമ്യന്മാർ! 10

ആ മഹാന്നാരാം മരുത്തുക്കളേ, വിളിയ്ക്കുന്നു,
സോമമെമ്പാടും തയ്യാറാക്കി നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ:
എത്തേണ്ടമിടത്തെത്തും ശ്രേഷ്ഠരാം സ്വർണ്ണാഭരോ—
ടർത്ഥിപ്പു, സ്രവമേന്തി സ്തുതിച്ചു വിശിഷ്ടാനം! 11

അദൃശഗന്ധന്മാർ മുമ്പേ സാധിച്ചവല്ലോ, യജ്ഞം;
പ്രത്യുഷസ്സികൾ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കും, ഞങ്ങളെയവർ:
പുലരി തുടുപ്പാൽപ്പോലല്ലിനെപ്പോക്കിടുന്നു,
വിലസും സതോയമാമൃതജേജസ്സാലവർ! 12

നൽത്തുടുമൈക്കോപ്പകൾ ചാർത്തി വീണയുമൊത്താ
ഭദ്രജർ വളരുന്നു, സലിലസ്ഥാനങ്ങളിൽ;
വിദൂതം പായും കെല്ലാൽ കാറിൽനിന്നും ഭൃഷ്ണതി—
ത്ത, ത്യാഗ്യാദകമായ കാന്തിയും വഹിയ്ക്കുന്നു! 13

9. ഹിംസ്രൻ = ഹിംസകൻ. ഏരിവേൽ = ചുട്ടെരിയുന്ന വേൽ എന്ന
ആയുധം. ഭദ്രന്മാർ—ഭദ്രപുത്രന്മാർ. തിന്നൻ—രാക്ഷസനും മറ്റും.

10. മാന്യമായ നിങ്ങളുടെ പ്രാപ്തി (വരവ്) എല്ലാവർക്കും അറിയാം.
അവശിഷ്ടം പരോക്ഷവചനം: അപ്പയ്യിന്റെ അകിട്—മോലം.

11. എമ്പാടും—ചമസാദികളിൽ. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷവചനം: എ
ത്തേണ്ടമിടം—യജ്ഞസ്ഥലം. അർത്ഥിപ്പു—ഞങ്ങൾ യാചിയ്ക്കുന്നു.

12. അദൃശഗന്ധന്മാർ—പത്തുമാസംകൊണ്ടു യജ്ഞസിദ്ധിയ്ക്കും ഒരുങ്ങിയ
ആ അംഗിരസ്സുകൾ. മുമ്പേ—ആദിത്യന്മാരെക്കാൾ മുമ്പേ. പ്രത്യുഷസ്സ് = പുലർ
കാലം. പുലരി തുടുപ്പുകൊണ്ട് അല്ലിനെ (രാത്രിയെ) പോക്കുന്നതുപോലെ,
അവർ സതോയമായ (ജലസഹിതമായ) ഉരു(മഹാ)തേജസ്സുകൊണ്ട് (സൂര്യനെ
ക്കൊണ്ടു്) ഇരുട്ടിനെ പോക്കുന്നു.

13. സലിലസ്ഥാനങ്ങൾ—മോലങ്ങൾ. അംഭൃഷ്ഠ് = ജലം.

ത്രിതനായുധമേന്മമഞ്ചഗ്രഹോതാക്കളെ—
സ്ഥിതരാക്കിനാനല്ലോ തർപ്പിച്ചു കാമം നേടാൻ;
അവരെ, പ്പെരുതർമ്മിരന്നീ നമസ്സിനാ—
ലവനത്തിനായ് ചാരേ സ്തൂതിച്ചീടുന്നു ഞങ്ങൾ. 14

ശ്രീതന്നെപ്പാപത്തിന്നപ്പറമാക്കവേതേതോ,
നതനെപ്പഴിപ്പോനിൽനിന്നകറ്റവതേതോ,
അബ്ബേദക്ഷ മരുത്തുക്കളേ, വരികിങ്ങോ—
ട്ടു;—ഭോഗമിതൽ, തിരുവുള്ളവും പശുപോലേ! 15

സൂക്തം 35.

ഗുരുമന്ദൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹനുസ്തം; അപാംനപാത്ത് ദേവത.

അന്നത്തിനുവേണ്ടി ഞാൻ ഈ സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു: ജല
സംബന്ധിയും ജവഗാമിയുമായ അപാംനപാത്ത് സ്തോതാവായ
എനിക്ക് അന്നം വളരെത്തരളെ; ഞങ്ങളെ സുരൂപമാക്കളെ! അ
വിടുന്നു സ്തോത്രതൽപരനാണല്ലോ. 1

ഏദയംകൊണ്ടു വഴിപോലെ നിർമ്മിച്ച ഈ സ്തോത്രം നാം
ചൊല്ലുക; അദ്ദേഹം ഇതു ധാരാളം അറിയളെ. സ്വാമിയായ
അപാംനപാത്താണല്ലോ, ബലത്തിന്റെ മഹിമാവാൽ ഭവന
മെല്ലാം ഉൽപാദിപ്പിച്ചത്! 2

വന്നുചേരുന്നവയും നില്ക്കുന്നവയുമായ ജലങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുനടിക
ളായിട്ടു, ബലബാഗിയെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നു—പരിശുദ്ധങ്ങളായ

14. അഞ്ചഗ്രഹോതാക്കൾ—പഞ്ചപ്രാണവായുക്കളാകുന്ന മുഖ്യഹോതാ
ക്കൾ. സ്ഥിതരാക്കിനാൻ—വിടുപോകാതെ നിൽക്കുന്നു. അവർ—പഞ്ചപ്രാണർ.
അവനത്തിനായ്—ഞങ്ങളെ ആയുധം (ചുരിക)കൊണ്ടു രക്ഷിപ്പാൻ.

15. ശ്രീതൻ=ആശ്രയിച്ചവൻ, ആരാധകൻ. നതൻ=നമിച്ചവൻ,
വന്ദിച്ചവൻ. ഇങ്ങോട്ട്—ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലേയ്ക്ക്. പശുപോലേ—പയ്യ
കുട്ടിയുടെ അടുക്കലേയ്ക്കെന്നപോലെ. അഭോഗമിതൽ—വരുമാറാകളെ.

സൂക്തം 35.

1. ജലസംബന്ധി—മേഘസ്ഥജലസംബന്ധി.
2. ബലത്തിന്റെ മഹിമാവാൽ—മഴ പെയ്യിച്ചു.

അവ ആ വിളങ്ങിത്തിളങ്ങുന്ന അപാംനപാത്തിനെത്തന്നെ
യാണു്, പര്യപാസിക്കുന്നതു്! 3

യുവതികൾ വണക്കത്തോടെ ഒരു യുവാവിനെ എന്നപോലെ,
തണ്ണീരുകൾ അദ്ദേഹത്തെ തുലോം അലംകരിച്ചുകൊണ്ടു പരിചരി
ക്കുന്നു; ആ ദീപ്തരൂപൻ വെള്ളത്തിൽ, വിറകുകൂടാതെ, നമുക്കു
ധനമുണ്ടായിവരുമാറു, സ്വച്ഛമായ സ്വതേജസ്സുകൊണ്ടു് ഉജ്ജ്വലി
ക്കുന്നു! 4

ഈ സുഖിതനായ ദേവനു നായികമാരായ മൂന്നു ദേവിമാർ
അന്നം ഒരുക്കിവെക്കുന്നു; ജലത്തിൽ ജനിപ്പിക്കപ്പെട്ടവർപോലെ
പ്രസരിക്കുന്നു. അതിനാൽ, പ്രഥമസൃഷ്ടത്തിന്റെ സത്തു് അദ്ദേഹം
നകരുന്ന! 5

അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നാണു്, അശ്വത്തിന്റെ—പോരാ സർവ
ജഗത്തിന്റെയും—ഉൽപത്തി. വോൻ സ്തോതാക്കളെ കവച്ചു്കൊ
രന്റെ ഉപദ്രവത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചാലും. അപകജലങ്ങൾക്കു
പ്പുറം വർത്തിക്കുന്ന ആ അഗ്ര്യഷ്ടകൾ മാറിലരും ചെല്ലിലു, മായകളും
ചെല്ലിലു! 6

ആർ സ്വഗൃഹത്തിൽ വർത്തിക്കുന്നുവോ, ആരുടെ പയ്യ സുഖേന
കറക്കാവുന്നതോ, ആർ സ്വധയെ വലുപ്പിക്കുകയും നല്ല അന്നം
ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ; ആ അപാംനപാത്തു് ജലമധ്യത്തിൽ
ബലംപുണ്ടു്, പരിചാരകനു ധനം നല്കാനായി പ്രശോഭിക്കുന്നു! 7

ആ സത്യവാനും നിത്യനുമായ മഹാൻ ജലങ്ങളിൽ ദിവ്യതേ
ജസ്സോടേ വിളങ്ങുന്നു: അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറ്റു ശാഖകളത്രേ, ഭൂവന
ങ്ങൾ; (അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നുതന്നെയാണു്) ഓഷധികളും മക്കളും
ജനിക്കുന്നതു്! 8

3. വനുചേരുന്നവ—വഷംകൊണ്ടു്. നില്ക്കുന്നവ—മുമ്പുതന്നെ ഉള്ളവ.
ബഡബാഗ്നി—സമുദ്രത്തിന്റെ അടിയിലിരിക്കുന്ന ഔർവാഗ്നി.

5. മൂന്നു ദേവിമാർ—ഇളയും. സരസ്വതിയും. ഓരതിയും. പ്രഥമസൃഷ്ടം
—ജലം.

6. അശ്വം—ഉച്ചൈശ്ശ്രവസ്സു്. വോൻ എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഒരു വാക്യം
പ്രത്യക്ഷകഥനം.

7. സ്വധ—വഷജലം. അന്നം—മഴകൊണ്ടുണ്ടായ ഹവിസ്സു്. പരിചാ
രകൻ—പരിചരിക്കുന്ന യജമാനൻ.

8. മക്കൾ—പുഷ്പഫലാദികൾ.

അപാംനപാത്തം വെള്ളത്തിൽ ഊർദ്ധ്വം ജലിച്ചു, മേലത്താൽ ഉടപ്പിട്ട്, അന്തരിക്ഷത്തിലിരിക്കുകയാണല്ലോ; അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുതിർന്ന മാഹാത്മ്യത്തെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു, വമ്പിച്ച നദികൾ ചുറ്റും ഒഴുകുന്നു. 9

ആ ഹിരണ്യരൂപനും ഹിരണ്യേന്ദ്രിയനും ഹിരണ്യവർണ്ണനുമായ അപാംനപാത്തം ഹിരണ്യസ്ഥാനത്തിന്നു മുകളിൽ ഇരുന്നരുളുന്നു; അവിടെയ്ക്കു ഹിരണ്യദാതാക്കൾ അന്നം സമർപ്പിക്കുന്നു! 10

ഈ അപാംനപാത്തിന്റെ അഴകൊത്ത രൂപവും നാമവും മറവിൽ വർദ്ധിക്കുന്നു; ഈ ഹിരണ്യവർണ്ണനെ അവിടെ യുവതികൾ വഴിപോലെ വളർത്തുന്നു; വെള്ളമാണ്, അവിടെയ്ക്കാഹാരം! 11

വളരെപ്പേരിൽ ഒന്നാമനായ ഈ സഖാവിനെ നാം നമസ്സുകൊണ്ടും യജ്ഞഹവിസ്സുകൊണ്ടും പരിചരിക്കുക; ഞാൻ മകൾ ബാഹു. തുടയ്ക്കാം; ഞാൻ വിറകു പൂട്ടാം; ഞാൻ അന്നം നിവേദിക്കാം; ഞാൻ ഋക്ക് ചൊല്ലി സ്തുതിക്കാം. 12

ഈ അപാംനപാത്തം വൃഷാവാധി അവയിൽ ഗർഭമുണ്ടാക്കുന്നു; കിടാവായി കുടിയുന്നു; അവ മകരനും. ഇവിടെ അദ്ദേഹം നിറം മങ്ങാതെ, മററുഗിയുടെ ദേഹംകൊണ്ടുതന്നെ വ്യാപിക്കുന്നു! 13

ആ ഉൽക്ലൃപ്തസ്ഥാനത്തിന്നു നിത്യം ജലിക്കുന്ന തേജസ്വിയുടെ ചുറ്റും, വമ്പിച്ച തണ്ണീരുകൾ നപ്പാവിന്നു ജലമാകുന്ന അന്നം വഹിച്ചുകൊണ്ടു സ്വയം നില്പാതെ പായുന്നു! 14

9. നദീപ്രവാഹങ്ങൾ അപാംനപാത്തിന്റെ മഹിമയെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു.

10. ഹിരണ്യം=സ്വർണ്ണം. ഹിരണ്യദാതാക്കൾ—ഭക്ഷിണയായി സ്വർണ്ണം കൊടുക്കുന്ന യജമാനന്മാർ.

11. മറവിൽ—മേലങ്ങളുടെ. യുവതികൾ—തണ്ണീരുകൾ.

12. വളരെപ്പേരിൽ—വളരെ ദേവന്മാരുടെ ഇടയിൽ.

13. അവയിൽ—മേലജലങ്ങളിൽ. ഗർഭമുണ്ടാക്കുന്നു—താൻതന്നെ ഗർഭമായിത്തീരുന്നു. കുടിയുന്നു—മുലപ്പാലിന്നൊത്ത മേലജലം നുകരുന്നു. മകരനും—കിടാവിനെ ചുംബിക്കുന്നതുപോലെ. മററുഗി—തേമാഗി.

14. നപ്പാവ്=അപാംനപാത്തം.

അഗ്നേ, ഞാൻ ആളുകൾക്കുവേണ്ടി ശോഭനനിവാസനായ
 വോക്താ ആണെന്നും; ഹവിർദ്ധനന്മാർക്കുവേണ്ടി വെട്ടപ്പിൽ സ്തുതി
 യ്ക്കുന്നു. ദേവന്മാരുടെ പക്കലുള്ള എല്ലാ നന്മയും (ഞങ്ങൾക്കു കിട്ട
 ഒട്ട!). ഞങ്ങൾ നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടി യാഗത്തിൽ സ്തുതിയ്ക്കാം. 15

സൂക്തം 36.

ഗൃത്സമദൻ പ്രസി; ജഗതി ഛന്ദസ്സു; ഇന്ദ്രാഭികൾ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, അങ്ങയ്ക്കായി ഒരുക്കുന്ന സോമം ഗോരസങ്ങളോടും ജല
 ശ്ലോകം ചേർന്നു; ഇതിനെ നേതാക്കൾ ആട്ടിൻരോമങ്ങൾകൊണ്ടും
 അമ്മിക്കഴുകുകൊണ്ടും അരിച്ചു. സ്വാഹാഹുതവും വഷട്കൃതവു
 മായ ഇതു ഹോതൃയാഗത്തിൽനിന്നു് അവിടന്നു മുന്പേ കടിച്ചാലും:
 അവിടന്നാണല്ലോ, ഇശ്വരൻ! 1

യജ്ഞസംയുക്തരും, പുളളിമാൻപേടത്തേരിൽ കേറിയവരും,
 ചുരികയാൽ ശോഭിക്കുന്നവരും, ആഭരണപ്രിയന്മാരും, അന്തരിക്ഷ
 നേതാക്കളുമായ തദ്വപുത്രന്മാരേ, നിങ്ങൾ ദർഭയിലിരുന്നു പോതു
 യാഗത്തിൽനിന്നു സോമംകുടിക്കുവിൻ! 2

ശോഭനാഹ്വാനന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുതന്നെ ഞങ്ങളുടെ
 അടുക്കൽ വരുവിൻ, ദർഭയിലിരിയ്ക്കുവിൻ, വിളയാടുവിൻ!
 തപശ്ചാവേ, ദേവന്മാരും ദേവപത്നിമാരുമാകുന്ന നല്ല ഗണത്തോടു
 കൂടിയ വോൻ അന്നും ഭുജിച്ചു സംതൃപ്തി പൂണ്ടാലും! 3

മേധാവിൻ, വോൻ ദേവന്മാരെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നു യജി
 യ്ക്കുക; ഹോതാവേ, ഇച്ഛയോടേ മുന്നിടങ്ങളിൽ ഇരിക്കുക; ആനീത

---

15. ശോഭനനിവാസൻ = നല്ല പാർപ്പിടത്തോടുകൂടിയവൻ. ഹവിർദ്ധ
 നന്മാർ—യജമാനന്മാർ.

സൂക്തം 36.

1. അമ്മിക്കഴുകുകൊണ്ടും—ചതച്ചു്. ആട്ടിൻരോമങ്ങൾകൊണ്ടു് അരിച്ചു.
2. തദ്വപുത്രന്മാർ—മരുത്തക്കൾ.
3. തപശ്ചാവു് മുതലായവരോട്:

മായ സോമമധു സകൌതുകം അഗ്നീധ്രയാഗത്തിൽനിന്നു കടിയ്ക്കുക;
അങ്ങയുടെ പങ്കുകൊണ്ടു സംതുപ്തനാകുക!

4

മൗലവാവേ, ഇതാ, തിരുമേനിയ്ക്കു ബലം വർദ്ധിപ്പിച്ച
സോമം: ഇതു പണ്ടേ തൃക്കൈകൾക്കു കെല്പും മിടുക്കും ഉളവാക്കിയ
താണല്ലോ: അങ്ങയ്ക്കായി പിഴിഞ്ഞുകൊണ്ടുവന്ന ഇതു ഭവാൻ ബ്രാ
ഹ്മണാച്ഛംസിയാഗത്തിൽനിന്നു മതിയാവോളം കടിച്ചാലും!

5

തമ്പുരാക്കന്മാരേ, നിങ്ങളിരുവരും എന്റെ യാഗത്തിൽ എഴു
ന്നുള്ളവിൻ: വിളി കേൾക്കുവിൻ. ഹോതാവ് ഇരുന്നു പഴയ
'ശസ്ത്ര'ങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നു. ഇതാ, അന്നും തിരുമുമ്പിൽ എത്തിയ്ക്കു
പ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു; നിങ്ങൾ ഈ സോമമധു പ്രശാസ്തുയാഗത്തിൽ
നിന്നു പാനംചെയ്യാലും!

6

ഏഴാമധ്യായം സമാപ്തം.

=

എട്ടാമധ്യായം

സൂക്തം 37.

ഗൃത്സമദൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; ദ്രവീണോദസ്സും അശ്വികളും
അഗ്നിനിയും ദേവത.

ദ്രവീണോദസ്സേ, ഭവാൻ ഹോത്രയാഗത്തിൽനിന്ന് അന്ന
ത്താൽ സത്തുഷ്ടനായി തൃപ്തിപൂണ്ടാലും: അധ്വര്യക്കളേ, അദ്ദേഹം
പൂർണ്ണാഹുതിയെ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നു; അദ്ദേഹത്തിന് അതു കൊണ്ടുവരു
വിൻ. അതു കൈക്കൊണ്ടു അദ്ദേഹം (ഇഷ്ടഫലം)തരും. ഭവാൻ
ഋതുക്കളോടുകൂടി ഹോത്രയാഗത്തിൽനിന്നു സോമം കടിച്ചാലും!

1

ദ്രവീണോദസ്സേ, ഞാൻ ആരെ മുമ്പു വിളിച്ചുവോ, ആ അങ്ങ
യെത്തന്നെ ഇപ്പോൾ വിളിയ്ക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ആഹ്വാനവ്യന്തം ദാതാ

4. അഗ്നിയോടു: ഹോതാവ്—ദേവന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്നവൻ.

6. മിത്രാവരണന്മാരോട്:

സൂക്തം 37.

1. അതു—സോമം. ഒടുവിലെ വാക്യം പ്രത്യക്ഷവചനം:

വം കഴിവുള്ളവനാകുന്നു; അദ്ദേഹത്തിന് അധര്യക്കൾ സോമ മധു കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. അങ്ങു ഋതുകളോടുകൂടി പോതുയാഗത്തിൽ നിന്നു സോമം കുടിച്ചാലും! 2

ദ്രവിണോദസ്സേ, അങ്ങയെ കൊണ്ടുനടക്കുന്ന വാഹനങ്ങൾ തൃപ്തിയടയട്ടെ. വനസ്സതേ, അങ്ങു ഉപദ്രവിയാതെ ഉറച്ചുനില്ക്കുക. ധർഷക, അങ്ങു വന്നു, മുതിർന്ന് ഋതുകളോടുകൂടി നേഷ്യയാഗത്തിൽ നിന്നു സോമം കുടിച്ചാലും! 3

ആർ ഹോത്രത്തിൽനിന്നു കുടിച്ചുവോ, ആർ പോത്രത്തിൽ നിന്നു മത്തുകൊണ്ടുവോ, ആർ നേഷ്യത്തിൽനിന്നു ഹിതമായ അന്നം ഭുജിച്ചുവോ; ഹവിർഭാതാക്കൾക്കു കൂലനായ ആ ദ്രവിണോദസ്സു അരിച്ച മരണനിവാരകമായ നാലാമത്തെപ്പാത്രം കുടിച്ചരുളട്ടെ! 4

ഇന്നു നിങ്ങളിരുവരെയും കൊണ്ടുപോന്ന് ഇവിടെ വിടാൻ നിങ്ങളുടെ പള്ളിത്തേർ പൂട്ടവിൻ; വരുവിൻ; ഹവിസ്സിൽ തേൻ പകരുവിൻ; വാജിനീവസുക്കളേ, എന്നിട്ടു സോമം കുടിയ്ക്കുവിൻ! 5

അഗേ, അവിടുന്ന് ചമത കൈക്കൊള്ളുക, ആഹുതി കൈക്കൊള്ളുക, ജനഹിതമായ 'ശസ്രം' കൈക്കൊള്ളുക, നല്ല സ്തുതി കൈക്കൊള്ളുക; വസോ, ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന വോൻ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്ന ദേവന്മാരെയെല്ലാം, ഋതുവോടും എല്ലാവരോടും കൂടി, ഹവിസ്സു കുടിപ്പിച്ചാലും! 6

സൂക്തം 38.

ഗൃത്സമദൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഛന്ദസ്സു; സവിതാവ് ദേവത.

ആ ഭാരവാഹിയായ സവിതദേവൻ പ്രസവത്തിന്നനുജ്ഞ നല്കാൻ പ്രതിദിനം ഏഴുനേല്ക്കുന്നു: ഇതത്രേ, തന്റെ ജോലി. അവി

2. പ്രത്യക്ഷ-പരോക്ഷവചനങ്ങൾ:

3. വനസ്സതി = വനനാഥൻ. മുതിർന്ന് — ഒരുങ്ങി.

4. നാലാമത്തെപ്പാത്രം — നാലാംപാത്രത്തിലെ സോമം.

5. അശ്വികളോട്: വാജിനീവസുക്കൾ — ആളുകളെ ആഹാരം നല്കി പൊറുപ്പിയ്ക്കുന്നവർ.

ടന്ന് ഇപ്പോൾ സ്കോതാക്കൾക്കു രത്നം നല്കും; ശോഭനയുജ്ഞന്നു ക്ഷേമവും വരുത്തും! 1

ആ കൈപ്പട്ടം പരന്ന ദേവൻ ലോകസുഖത്തിനായി ഉദ്ഗത മിച്ച കൈകൾ നീട്ടുന്നു: അദ്ദേഹത്തിന്റെ കർമ്മത്തിൽ, പരിപാ വനങ്ങളായ ജലങ്ങളും ഒഴുകുന്നു; ഈ വായുവും അന്തരീക്ഷത്തിൽ വിഹരിക്കുന്നു. 2

പോകുന്ന സവിതാവു രശ്മികളോടു വേർപിരിയുന്നു; സതതസു ഞ്ചാരികളുടെപോലും യാത്ര നിർത്തിയുന്നു; വൈരികളെ ചെറുക്കാൻപോകുന്നവരുടെയും ഗമനേച്ഛ അടക്കിയുന്നു. സവിതാവിന്റെ ജോലി കഴിഞ്ഞാൽ, രാത്രി വരികയായി. 3

വീണ്ടും, ഒരു നെയ്ത്തുകാരിപോലെ (രാത്രി) വെളിച്ചം നെയുന്നു. ധീരൻപോലും സാധ്യമായ ജോലി ഇടയ്ക്കുവെച്ചു നിർത്തുന്നു; വീണ്ടും ശയ്യ വിട്ടെഴുന്നേല്ക്കുന്നു. നിർത്തിലില്ലാത്ത ദേവൻ സവിതാവു വരുന്നു; ഗുരുക്കളെ ചീന്തിവെയ്ക്കുന്നു. 4

അഗ്നിയുടെ വളർന്ന ഗൃഹ്യതേജസ്സു വിവിധസ്ഥാനങ്ങളിലും എല്ലാഅന്നത്തിലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു; അവന്റെ അടയാളമായി സവിതാവിനാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ട പ്രഥമഭാഗം അമ്മ മകനായിവെയ്ക്കുന്നു! 5

ജയത്തിനായി പുറപ്പെട്ടവൻ തിരിച്ചുപോരുന്നു; സകലജംഗമങ്ങളുടെയും ഗൃഹത്തിൽ കാമൻ ആവിർഭവിയ്ക്കുന്നു. തൊഴിലാളി പകുതി ചെയ്ത വേല നിർത്തി, മടങ്ങുന്നു. ദിവ്യനായ സവിതാവിന്റെ പണിത്തരമാണിത്! 6

സൂക്തം 38.

1. ഭാരവാഹി—ഭവനഭാരം വഹിയ്ക്കുന്നവൻ. പ്രസവം=സന്തതൃൽപാദനം. ഇത്—ലോകത്തിൽ സന്തതൃൽപാദനം നടത്തിയ്ക്കൽ. എഴുന്നേല്ക്കുന്നു—ഒരുങ്ങുന്നു.

4. വീണ്ടും—തലേന്നാളത്തെപ്പോലെ, നിർത്തുന്നു—വൈകുന്നേരം പണി നിർത്തുമല്ലോ. വീണ്ടും—പുലർകാലത്ത്. ശയ്യ വിട്ടെഴുന്നേല്ക്കുന്നു—ഉറക്കമുണർന്നു വേല തുടരുന്നു. സവിതാവു വരുന്നു—സൂര്യൻ ഉദിയ്ക്കുന്നു. ചീന്തിവെയ്ക്കുന്നു—വേർതിരിയുന്നു.

6. പ്രഥമഭാഗം—അഗ്നിഹോത്രം. അമ്മ—ഉഷസ്സ്. മകൻ—അഗ്നി.

അങ്ങയാൽ അന്തരീക്ഷത്തിൽ വെണ്ണപ്പെട്ട ജലാംശത്തെ തിരഞ്ഞുകൊണ്ടു മൃഗങ്ങൾ മരുഭൂമികളിൽ മരുവുന്നു; പക്ഷികൾ വൃക്ഷങ്ങളിൽ പാർക്കുന്നു. ഈ സവിതൃദേവന്റെ ആ ചേഷ്ടിതങ്ങൾ ആരും മുടക്കുന്നില്ല!

7

സവിതാവു മറയുമ്പോൾ, വരണൻ വഴിപോക്കുകൾ സേവ്യവും പ്രാപ്യവും സുഖകരവുമായ താവളം നൽകുന്നു; പറക്കുന്ന എല്ലാ പക്ഷിയു തിരിയുന്നു; പശു തൊഴുത്തിൽ കേറുന്നു. സവിതാവു പ്രാണികളെ സ്വസ്ഥാനങ്ങളിലെല്ലാ വേർതിരിയുന്നു!

8

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജോലി ഇത്രനോ വരണനോ മിത്രനോ അര്യമാവോ രുദ്രനോ മുടക്കില്ല; വൈരികളും മുടക്കില്ല. ആ സവിതൃദേവനെ ഞാൻ ക്ഷേമത്തിനായി, ഹവിസ്സൊരുക്കി വിളിയ്ക്കുന്നു.

9

സേവ്യനും ധ്യേയനുമായ ബഹുപ്രജനെ കീർത്തിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങളെ ആ നരസ്സത്യനായ ഹനുസ്സതി രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; ധനവും പശുക്കളും വരാനും ചേർന്നില്ലാതും ഞങ്ങളിൽ സവിതൃദേവൻ പ്രസാദിയ്ക്കട്ടെ!

10

അങ്ങു നൽകിയ ആ കമനീയമായ ധനം ഞങ്ങൾക്കു സ്വഗൃത്തിൽനിന്നും അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നും ഭൂമിയിൽനിന്നും കൈവരട്ടെ; സവിതാവേ, സ്തോതാക്കളുടെ ബന്ധുവിന്നു സുഖകരം യാതൊന്നോ, അതു, വളരെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന സ്തോതാവിന്നു തന്നാലും!

11

സൂക്തം 39.

ഗുത്സമൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; അശ്വതികൾ ദേവത.

വളരെയാളുകളാൽ ആഹ്വാനവ്യരായ നിങ്ങളിവരും കവിനക്കല്ലുകൾപോലെ പരിപന്ഥിയെ പരിക്കേല്പിയ്ക്കുന്നു; കഴുകർ വൃക്ഷത്തെയെന്നപോലെ ഹവിഷ്നനെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു; ഉക്ഥം.

10. ഛന്ദസ്സതി = ഛന്ദസ്സുകളുടെ അധിപതി, സവിതാവ്.

11. അതു—ധനം.

ചൊല്ലുന്ന ബ്രാഹ്മണർപോലെ യജ്ഞത്തിലും, ദൂതർപോലെ നാട്ടു
പുറങ്ങളിലും പെരുമാറുന്നു. 1

രാവിലെത്തന്നെ പോകുന്നവരും, രഥികൾപോലെ വീരരും,
ആടുകൾപോലെ ഇണയും, സ്രീകൾപോലെ സുന്ദരാംഗരും ദമ്പതി
മാർപോലെ സംയുക്തരും, നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ കർമ്മജ്ഞരുമായ
നിങ്ങൾ ഭക്തരുൾ ചെയ്യുന്നു. 2

കൊമ്പുകൾപോലെ മുഖരും, കുളമ്പുകൾപോലെ തുലോം
ശീശ്രഗാമികളുമായ നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു വന്നാലും;
രഥികൾപോലെ രിപുക്കളെ ആട്ടിക്കളയുന്ന ശക്തന്മാരായ നി
ങ്ങൾ, ചക്രവാകങ്ങൾ പകലിലെയ്ക്കുന്നപോലെ, ഇങ്ങോട്ടെഴു
ന്നുള്ളിയാലും! 3

നിങ്ങൾ തോണിപോലെ ഞങ്ങളെ അപ്പുറത്താക്കണം—നരകം
പോലെയും ചക്രകൂടംപോലെയും അതിന്റെ പലകപോലെയും,
ബാഹ്യവലയംപോലെയും ഞങ്ങളെ അപ്പുറത്താക്കണം; നായ്
ക്കൾപോലെ ഞങ്ങളുടെ ദേഹരക്ഷകരാകണം; ചട്ടപോലെ, ഞങ്ങ
ളെ ജരയിൽ നിന്നു രക്ഷിക്കുന്നു! 4

കാറ്റുപോലെ നിർത്താവതല്ലാത്തവരും, നദിപോലെ ശീശ്ര
ഗാമികളുമായ നിങ്ങൾ കണ്ണുകൾപോലെ നോക്കി, ഇങ്ങോട്ടുവന്നാ
ലും; കൈകൾപോലെയും കാലുകൾപോലെയും ദേഹത്തിന്നു സുഖ
മുളവാക്കുന്ന നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു മികച്ച ധനം കൊണ്ടുവന്നാലും! 5

നിങ്ങൾ ചുണ്ടുകൾപോലെ വായ് മധുരിയ്ക്കുന്ന വാക്കുച്ചരിച്ചു,
സ്തനങ്ങൾപോലെ, ജീവിപ്പാൻ ഞങ്ങളെ പുഷ്പിപ്പെടുത്തുവിൻ;

സൂക്തം 39.

1. ദൂതർ—രാജാവയച്ച ദൂതർ.
2. പോകുന്നവർ—യജ്ഞത്തിന്നു്. സംയുക്തർ=ചേർന്നിരിക്കുന്നവർ.
3. കൊമ്പുകൾ—വൃഷാദികളുടെ. മുഖർ—പ്രധാനർ. കുളമ്പുകൾ—അ
ശ്വാദികളുടെ. ചക്രവാകങ്ങൾക്കു രാത്രിയിൽ വിരഹമുദഃഖം പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ.
4. അപ്പുറത്തു്—ദുർഗ്ഗമങ്ങളുടെ മറുകരയിൽ. നരകവും മറ്റും തേരിന്റെ
അവയവങ്ങളാകയാൽ തേർപോലെ എന്നർത്ഥം. ചട്ടപോലെ—കവചം ആയ
ധങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

മുക്കുകൾപോലെ ഞങ്ങളുടെ ദേഹത്തെ രക്ഷിക്കുവിൻ; ചെവികൾ പോലെ ഞങ്ങൾക്കു സുശ്രവണരാകവിൻ! 6

അശ്വികളേ, നിങ്ങൾ, കൈകൾപോലെ ഞങ്ങൾക്കു ത്രാണി യുണ്ടാക്കുവിൻ; വാനുഴികൾപോലെ ഞങ്ങൾക്കു വെള്ളം കിട്ടിക്കു വിൻ; നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ സ്തുതികൾക്കു, കത്തിക്കു ചാണ എന്നുപോലെ മുറിച്ചു വരുത്തുവിൻ! 7

അശ്വികളേ, ഇങ്ങനെ നിങ്ങളെ വളർത്തുന്ന മന്ത്രവും സ്തോത്രവും ഗൃത്ഥമദന്മാർ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നു; നേതാക്കളായ നിങ്ങൾ ഇവയിൽ പ്രീതിപൂണ്ടു വന്നുചേർന്നാലും! ഞങ്ങൾ നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടി യാഗത്തിൽ സ്തുതിക്കും. 8

സൂക്തം 40.

ഗൃത്ഥമദൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; സോമനം പൃഷ്ഠവും അദിതിയും ദേവത.

സോമാപൃഷ്ഠാക്കളേ, നിങ്ങൾ ധനത്തെ ഉല്പാദിപ്പിച്ചു, ദ്രോവിനെ ഉല്പാദിപ്പിച്ചു, ഭൂവിനെ ഉല്പാദിപ്പിച്ചു; ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ നിങ്ങളെ ദേവന്മാർ സമസ്തജഗദ്രക്ഷകരും അമൃതപ്രദരുമാക്കി വെച്ചു. 1

ഈ ദേവന്മാർ ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ സേവിതരായി. കൊള്ളരുതാത്ത തമസ്സിനെ ഇവർ കഴിച്ചുമുട്ടുന്നു. ഈ സോമാപൃഷ്ഠാക്കളോടൊന്നിച്ചത്രേ, ഇന്ദ്രൻ തരുണികളായ പൈക്കളുടെ അകിട്ടിൽ പക്ഷമായ പാൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നത്. 2

6. സ്തവങ്ങൾ—അമ്മയുടെ മുലകൾ. മുക്കുകൾപോലെ—നാസാരസ്യങ്ങൾ ശ്വാസോച്ഛ്വാസങ്ങൾക്കൊണ്ടെന്നുപോലെ.

7. കൈകൾപോലെ—കൈകളാണല്ലോ, ജോലിചെയ്യുക.

സൂക്തം 40.

1. അമൃതം—മരണമില്ലായ്മ.

2. സേവിതരായി—സർവദേവന്മാരാലും.

വൃഷാക്കളായ സോമാപുഷാക്കളേ, ലോകത്തെ അളക്കുന്നതും, ആർക്കും അളന്നുകൂടാത്തതും, ഏഴു ചക്രവും അഞ്ചു കടിഞ്ഞാണമുള്ളതും, നീളെ ചുറ്റിനടക്കുന്നതും, മനസ്സുകൊണ്ടു പൂട്ടുന്നതുമായ ആ പള്ളിത്തേർ നിങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടു തെളിച്ചാലും! 3

ഒരാരം ഉയന്നു വാനത്തും, മററാരം ഭൂമ്യന്തരീക്ഷങ്ങളിലും പാർപ്പുറപ്പിച്ചു: അവർ ഞങ്ങൾക്കനുഭവിപ്പാൻ, ബഹുവരേണ്യവും ബഹുയശസ്സുമായ 'ധനപോഷം' ഞങ്ങൾക്കു തന്നരുളട്ടെ! 4

ഒരാരം ഉലകെല്ലാം ഉൽപാദിപ്പിച്ചു; മററാരം എല്ലാറ്റിനെയും നോക്കിക്കൊണ്ടു വന്നുണയുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള സോമാപുഷാക്കളേ, നിങ്ങൾ എന്റെ കർമ്മത്തെ രക്ഷിക്കുവിൻ; നിങ്ങളുടെ തുണയാൽ ഞങ്ങൾ പറാലർപ്പടകളെയെല്ലാം വെല്ലുമാറാകണം! 5

വിശ്വപ്രീതിദനായ പുഷാവു കർമ്മം പൂർത്തിപ്പെടുത്തട്ടെ; ധനേശനായ സോമൻ ധനം തരട്ടെ; ആനുകൂല്യം വിടാത്ത അഭിതിദേവി രക്ഷിച്ചരുളട്ടെ; ഞങ്ങൾ നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടി യാഗത്തിൽ സ്മൃതിക്കും. 6

സൂക്തം 41.

ഗൃത്സമദൻ ദൃഷ്ടി; ഗായത്രിയും അനഷ്ടപ്പും ബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സും; വായവിരൂദദികൾ ദേവതകൾ.

വായോ, ഭവാനായിരമുണ്ടല്ലോ തേര;—തിലൊക്കയും ആ നിയന്തുക്കളെപ്പറ്റി വരൂ, സോമം കടിയ്ക്കുവാൻ! 1
വായോ, വരൂ, നിയന്തുപാനായ്: മിന്നും സോമം ഭവാനിതാവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു; പോകാറുണ്ടല്ലോ, സോമിഗൃഹേ ഭവൻ. 2

4 ഒരാരം—പുഷാവ്, സൂര്യൻ. മററാരം—സോമൻ; ഭൂമിയിൽ ഓഷധിരൂപനായും അന്തരീക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രരൂപനായും. ധനപോഷം—പശുക്കളോകുന്ന ധനം.

5. ഒരാരം—സോമൻ. മററാരം—പുഷാവ്, സൂര്യൻ.

സൂക്തം 41.

1. നിയന്തുക്കൾ—വായുവിന്റെ അശ്വങ്ങൾ.
2. നിയന്തുപാനായ്—നിയന്തുക്കളോടുകൂടി. സോമിഗൃഹേ—സോമം പിഴിയുന്നവന്റെ, യജമാനന്റെ ഗൃഹത്തിൽ.

- വായധിരൂരേ, നിയുത്തപാന്മാർ നിങ്ങൾ നേതാക്കൾ സാമ്പ്രതം
വന്നെത്തുവിൻ; പാൽ പകർന്ന മിന്നും സോമം കടിയ്ക്കുവിൻ! 3
- സത്യവർദ്ധനരേ, നിങ്ങൾക്കിതാ, വരണമിത്രരേ,
സോമം പിഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു; കേരപ്പിനിങ്ങെന്റെയീ വിളി! 4
- ആയിരം തൂണുകളെഴും സ്ഥിരോത്തമസഭാന്തരേ
ഇരുന്നരുളുവോരല്ലോ, സ്തിഗ്ദ്ധരത്തിരുമേനിമാർ! 5
- നെയ്യണ്ണുവോരാംദിതിപുത്രരച്ചക്രവർത്തികൾ
ചേരുന്ന, നേരുള്ളവനിൽഭുനങ്ങളുടെ നായകർ. 6
- നാസത്യരാമശപികളേ, പാഞ്ഞു മാർഗ്ഗത്തിലൂടെവേ
വരുവിൻ, സോമപാനത്തിന്നു, ശ്വഗോലാഭകാരായാ! 7
- അകലത്തോ സമീപത്തോ രിപുവാമൊരു ദൂർന്നരൻ
തട്ടിപ്പിറിയ്ക്കാത്ത ധനം തരുവിൻ, വൃഷ്ടവിത്തരേ! 8
- ആ നിങ്ങൾ കൊണ്ടുവരുവിനശ്വിമാരേ, സ്തവാർഹരേ;
ഞങ്ങൾക്കു മുതലുണ്ടാകാൻ നാനാരുപപശുക്കളേ! 9
- ഇന്ദ്രൻ വീഴ്ത്തട്ടെ, വന്നേല്ക്കും വമ്പിച്ച ഭയകാരിയെ:
അക്ഷോഭ്യനല്ലോ, വിശ്വത്തെത്തുക്കൺപാർത്തീടുവോനവൻ! 10
- ഇന്ദ്രനെങ്കിൽസുഖം നൽകും, ഞങ്ങൾക്കു: പുനരെങ്ങളിൽ
പിമ്പേ വന്നുണയാ, പാപം; നന്മ ഞങ്ങൾക്കു മുന്നിലാം! 11
- ശരിയായ്ക്കാണുവോനിന്ദ്രനെല്ലാട്ടിക്കിങ്കൽനിന്നുമേ
കല്പിച്ചേകട്ടെയേം, വിരോധികളെ വെല്ലുവോൻ! 12
- വന്നെത്തുവിൻ ദേവകളെ; കേരപ്പിനെ, നടെയീ വിളി;
ഇതാ, വിരിച്ച ദർപ്പേല്ലി, ഞിരിയ്ക്കുവിനേവരും! 13

5. സ്ഥിരോത്തമസഭാന്തരേ = ശാശ്വതവും ഉൽകൃഷ്ടവുമായ സഭാസ്ഥാനത്തു. സ്തിഗ്ദ്ധർ = സന്യേഹർ.

7. അശ്വഗോലാഭകാരർ = അശ്വങ്ങളുടെയും ഗോക്കളുടെയും ലാഭം (ലബ്ധി) ഉണ്ടാക്കുന്നവർ; ഞങ്ങൾക്കു് അശ്വങ്ങളെയും ഗോക്കളെയും കിട്ടിയ്ക്കാൻ.

8. വൃഷ്ടവിത്തർ = ധനവർഷികൾ.

9. സ്തവാർഹർ = സ്തുതർ.

11. ഇന്ദ്രനെങ്കിൽ—അദ്ദേഹം ഇന്ദ്രനാണെങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്കു സുഖം നൽകും; നൽകാത്താൽ ഇന്ദ്രനല്ല!

ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു കൊടുത്തും മധുരം ശുനഹോത്രരിൽ:
കാമ്യം മത്തുപിടിപ്പിത്തുമിതു നിങ്ങൾ കടിയുവിൻ! 14

ഇന്ദ്രൻ മുന്പാകിയ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളേവരും
പൂഷാഭ്യുദാം ദേവകളേ, ചെവിക്കൊള്ളവിനെൻവിളി! 15

മാതൃശ്രേഷ്ഠ, നദീശ്രേഷ്ഠ, ദേവീശ്രേഷ്ഠ, സരസ്വതി,
കുഷ്ഠികാർ ഞങ്ങൾ; ഞങ്ങൾക്കുണ്ടമ്മേ, പുഷ്പി തരേണമേ! 16

അന്നമൊട്ടുക്കു നിൻപക്കലല്ലോ, ദേവി, സരസ്വതി:
ശുനഹോത്രരിൽ മത്തേല്ല; നല്ലകെങ്ങരക്കു കഞ്ഞിനെ! 17

ദേവപ്രിയം ഗുരുമരീ ഹോമിച്ച ഹവിസ്സു നീ
കൈക്കൊൾക, മാനസം സജലേ, സംഭൃതാനേ, സരസ്വതി! 18

വരട്ടേ, യജ്ഞസുഖമരാംഭരീ: നിങ്ങളിൽ
 ഞങ്ങളുമിപ്പ, ഹവ്യങ്ങൾ കൊണ്ടുപോമനിതകളും! 19

വിണ്ണിൽച്ചെല്ലും ഫലഭാമി ഞങ്ങളുടെയധാരം
ദേവനാരിലണക്കൂട്ടേ, ദയാവാപുതപികൾ സാമ്പ്രതം! 20

കുനിവുറവരേ, യജ്ഞയോഗ്യർ ദേവകൾ സാമ്പ്രതം.
നില്പട്ടെ നിങ്ങൾതൻ ചാരത്തി,ങ്ങു സോമം കുടിഞ്ഞുവാൻ! 21

സൂക്തം. 42.

ഗുരുമഠൻ പ്രസി; ത്രിഷ്ഠപ്പ" മന്ദിരം; കപിഞ്ചലരൂപനായ ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

വീണ്ടും വീണ്ടും ശബ്ദിച്ച ഭാവിയിലെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഇവർ,
തുടക്കാരൻ തോണിയെ എന്നപോലെ വാക്കിനെ പ്രവർത്തിപ്പി

14. മധുരം—സോമരസം. ശുനഹോത്രനിൽ—ഗൃത്സമദന്മാരുടെ പക്കൽ.

17. ഗുണപോരൂരിൽ—ഗൃത്ഥമടന്നാരുടെ ഇടയിൽ സോമം കുടിച്ചു മരം കൊണ്ടാലും.

18. സജലേ = ജലസഹിതേ. സംഭൃതാനേ = അന്നം സംഭരിച്ചുവളേ.

19. ഇരുവർ—ഭയാവാപ്മിവികൾ. നിങ്ങളിൽ എന്ന് തുടങ്ങുന്ന വാക്യം പ്രത്യക്ഷകഥനം: ഞങ്ങൾ നിങ്ങളിലും ഹവിസ്സുകൾ കൊണ്ടുപോകുന്ന അഗ്നിയികളും. അത്മീയ—നമ്മു തരണമേ എന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

21. കനിപ്പറമ്പൻ—ദയയുള്ള ദ്യാവാപൃഥ്വികളേ.

യ്ക്കുന്നു. ശകനേ, നീ സുമംഗലനാവുക: നിനക്കു് ഒരിടത്തും ഒരു പദ്രവവും നേരിടരുതു്. 1

നിന്നെ പരുത്തോ ഗരുഡനോ കൊത്തരുതു്; അവയെന്നു വീരൻ നിങ്കൽ വരരുതു്. നീ തെക്കഭാഗത്തു വീണ്ടും വീണ്ടും ശബ്ദിച്ചു സുമംഗലനായി, ഞങ്ങൾക്കിവിടെ നന്മ സൂചിപ്പിക്കുക! 2

ശകന്തമേ, നീ സുമംഗലനായി നന്മ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഹൃത്തിന്റെ തെക്കുവശത്തു ശബ്ദിക്കുക: കക്കന്നവനോ പഴിയുന്നവനോ ഞങ്ങളെ കീഴടക്കരുതു്! ഞങ്ങൾ നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടി യാഗത്തിൽ സ്തുതിക്കാം. 3

സൂക്തം 43.

ഗുത്സമദൻ ഋഷി; ജഗതിയും അതിശക്തനായും ഛന്ദസ്സ്;
കപിഞ്ജലരൂപിയായ ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

പക്ഷികൾ കാലംതോറും അന്നും സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു, സ്തോതാക്കൾപോലെ വലംവെച്ചു ശബ്ദിക്കട്ടെ: അവ, സാമഗർ ഗായത്രവും ത്രൈഷ്ടുവേമെന്നപോലെ, ഇരുമൊഴികൾ പാടും—രസിപ്പിക്കും. 1

ശകനേ, നീ, ഉദ്ഗാതാവു സാമമെന്നപോലെ പാടുന്നു; നീ, സവനങ്ങളിൽ ബ്രാഹ്മണാച്ഛംസിപ്പോലെ ശംസിപ്പിക്കുന്നു; നീ, ഒരു യുവാശ്വം പെൺകുതിരകളിൽ ചെന്നിട്ടെന്നപോലെ ശബ്ദിച്ചു, ഞങ്ങൾക്കു സർവത്ര നന്മ സൂചിപ്പിക്കുക! 2

സൂക്തം 42.

1. ഇവൻ—കപിഞ്ജലപക്ഷി. ശകനേ = ഹേ പക്ഷിൻ. വേഴാമ്പലോ, പിതാരിപ്പള്ളോ അത്രേ, കപിഞ്ജലം.

3. ശകന്തം = പക്ഷി.

സൂക്തം 43.

1. അന്നം—അന്നലബ്ധി. പക്ഷികൾ വലംവെച്ചു പാടുന്നതു ശ്രമേത്രേ. സാമഗർ—സാമവേദികൾ. ഗായത്രവും ത്രൈഷ്ടുവേ—ഗായത്രീ—ത്രിഷ്ടുപ്—ഛന്ദസ്സുതങ്ങൾ. ഇരുമൊഴികൾ—ഗാനവും രാഗവും. രസിപ്പിക്കും—ശ്രോതാക്കളെ.

2. ശംസിപ്പിക്കുന്നു—‘ശസ്രം’ ചൊല്ലുന്നു.

ശകനേ, നീ ശബ്ദിച്ചു നന്മ സൂചിപ്പിക്കുക; മിണ്ടാതിരുന്നാലും, ഞങ്ങളുടെ നല്ല മനസ്സറിയുക. നീ മേലോട്ടു പറക്കുമ്പോൾ കർക്കരിപോലെ ശബ്ദിക്കുമല്ലോ! ഞങ്ങൾ നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടി യാഗത്തിൽ സൂതിക്കും.

3

രണ്ടാം മണ്ഡലം സമാപ്തം.

==

മൂന്നാം മണ്ഡലം

അനുവാകം 1.

സൂക്തം 1.

വിശ്വമിത്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, അങ്ങ് എന്നെ യജ്ഞത്തിൽ യജിപ്പാൻ സോമമെടുപ്പിച്ചുവല്ലോ; എന്നിങ്ങു ബലം തരാനിച്ഛിച്ചാലും! ദേവന്മാരെക്കുറിച്ച്, ഉജ്ജ്വലിക്കുന്ന ഞാൻ അമ്മിക്കഴയെടുത്തു സൂതിക്കുന്നു. അഗ്നേ, അവിടുന്ന് ദേഹത്തിൽ വാണരുളുക!

1

ഞങ്ങൾ യാഗം കേമമായി നടത്താം: വാക്കു വർദ്ധിക്കട്ടെ! അഗ്നിയെ (ഇവർ) ചമതകൊണ്ടും ഹവിസ്സുകൊണ്ടും പരിചരിക്കും; ദേവകളാൽ അറിവുപദേശിക്കപ്പെട്ട കവികൾ വളർന്ന സൂത്യനെക്കുറിച്ചു പാടാനും തുടങ്ങുന്നു.

2

മേധാവിയും വിശുദ്ധബലനും ജാത്യോ സുബന്ധവുമായ യാതൊരാരും ദ്രോവിനും ഭൂവിനും സുഖം വരുത്തിയോ; ആ ദൾനിയനായ അഗ്നിയെ നദീജലത്തിനുള്ളിലത്രേ, ദേവകൾ കയ്ത്തിന്നു കണ്ടെത്തിയത്.

3

3. കർക്കരി—ഒരുതരം വാദ്യം; വീണ (?)

സൂക്തം 1.

1. ഉജ്ജ്വലിക്കുന്ന—ഉന്മേഷഭീഷണനായ. ദേഹത്തിൽ വാണരുളുക—എന്റെ ശരീരം രക്ഷിച്ചാലും.

2. വാക്ക്—സൂതി. കവികൾ—സ്തോതാക്കൾ.

സുഭാനായി, ശുഭനായി, ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ മഹിമയാൽ വിളങ്ങിയ അഗ്നിയെ ഏഴു മഹതികൾ, പിറന്ന കുട്ടിയെ പെൺ കുതിരകൾപോലെ സമീപിച്ചു, വളർത്തിപ്പോന്നു; ദേവകൾ അഗ്നിയെ പിറപ്പിൽത്തന്നെ ദീപ്തരൂപനാക്കി. 4

അവിടുന്ന് സ്വച്ഛന്ദം സ്മൃത്യുണ്ടും പാവനങ്ങളുമായ അംഗങ്ങൾകൊണ്ട് അന്തരിക്ഷത്തിൽ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നു; കർമ്മിയെ വിശുദ്ധനാക്കുന്നു; തേജസ്സുടത്തു, കർമ്മികൾക്ക് അന്നവും കുറവില്ലാത്ത വമ്പിച്ച സമ്പത്തുമുണ്ടാക്കുന്നു! 5

അവിടുന്ന് ആഹാരവും അല്പലുമില്ലാത്ത, വസ്ത്രം വേണ്ടാത്ത, നഗ്നതയില്ലാത്ത അന്തരിക്ഷപുത്രിമാരെ സർവത്ര പ്രാപിച്ചു; നിത്യയുവതികളും ഒരേ ഇടത്തു വസിക്കുന്നവരുമായ ആ സപ്തനദികൾ ഈ ഏകനെ ഗർഭത്തിൽ ധരിച്ചു. 6

അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിവിധരശ്മികൾ അന്തരിക്ഷത്തിൽ കുന്നുകൂടി, പരന്ന നീരൊഴുക്കിൽ നിലക്കൊണ്ടു; നിറയുന്ന ജലങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു; ആ ദർശനീയന്റെ അമ്മമാരാണ്, വിളങ്ങുന്ന രണ്ടു മഹതികൾ! 7

ബലത്തിന്റെ മകനേ, വേറൻ സ്വച്ഛന്ദം വേഗികളുമായ അംഗങ്ങളാൽ തിളങ്ങുന്നു. വൃഷാവ് എവിടെ സ്ഥിതിയാൽ വളരുന്നുവോ, അവിടെ തേനും നെയ്യും പൊഴിയുകയായി! 8

അവിടെയ്ക്കു സ്വയമേ അറിയാം അച്ഛന്റെ അകിട്; അതിൽ നിന്നു പാലും വാക്കും താൻ കുന്നു. നന്മ വരുത്തുന്ന ചങ്ങാതികളോടും അന്തരിക്ഷപുത്രിമാരോടുംകൂടി ഗുഹയിൽ സ്ഥിതിചെയ്തു അദ്ദേഹത്തെ ഗുഹയിലുള്ള ആരും സമീപിച്ചില്ല! 9

4. ഏഴു മഹതികൾ—സപ്തനദികൾ.

5. അംഗങ്ങൾ—ജാലകൾ. കുറവില്ലാത്ത—പരിപൂർണ്ണമായ.

6. അന്തരിക്ഷപുത്രിമാർ—നദികൾ. നഗ്നതയില്ലാത്ത—ജലംതന്നെ, അവരുടെ വസ്ത്രം.

7. രണ്ടു മഹതികൾ—ഭയാവാപുഥിവികൾ.

8. വൃഷാവ് എന്നാലിയായ വാക്യം പരോക്ഷം: തേനും നെയ്യും—മധുരവും ബലകരവുമായ ജലം.

9. അച്ഛന്റെ അകിട്—അന്തരിക്ഷത്തിന്റെ ജലപ്രദേശം. പാൽ—ജലം. വാക്ക്—ശബ്ദം. ചങ്ങാതിമാർ—വായുക്കൾ. ഗുഹയിൽ—അടിത്തട്ടിൽ. സമീപിച്ചില്ല—സമീപിപ്പാൻ ആളായില്ല.

അവിടുന്ന് അച്ഛന്റെയും സ്രഷ്ടാവിന്റെയും ഗർഭത്തെ ഭരിച്ചു പോരുന്നു; പുഷ്പിപ്പെട്ടവയെ ഒറ്റയ്ക്കു ഭക്ഷിക്കുന്നു. സപത്തിമാരിൽ വെങ്കടം ഒരു ബന്ധുവാൻ, ഈ വൃഷാവാധ ശുചി; ഈ മനുഷ്യഹിതകളെ ഭവാനു സംരക്ഷിച്ചാലും! 10

അഗ്നി ഇടുക്കമില്ലാത്ത പരപ്പിൽ വളരുന്നു: അന്നപ്രഭങ്ങളായ ഭൂരിസലിലങ്ങളാൽ വലിപ്പിക്കപ്പെടുന്നവനാണല്ലോ, ഈ മഹാൻ. ആ അഗ്നി ജലോൽപത്തിസ്ഥാനത്തു, സോദരിമാരായ നദികൾക്കു വേണ്ടുന്ന വെള്ളത്തിൽ, മനസ്സുക്കി പള്ളികൊള്ളുന്നു! 11

ജനയിതാവ്, ജലതതിയുടെ ഗർഭശിശു, മികച്ച നേതാവ്, മഹാൻ, ധർമ്മൻ, അടരിൽ പെരുപടയെ ഭരിക്കുന്നവൻ, ദർശനീയൻ, ദീപ്തതേജസ്സൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള അഗ്നി സോമം പിഴിയുന്നവൻ വെള്ളമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നു! 12

സുഗേയായ അരണി ജലതതിയുടെയും ഓഷധികളുടെയും ഗർഭശിശുവും വിവിധരൂപമായ യാതൊരു ദർശനീയനെ പ്രസവിച്ചുവോ; ആ സ്തുത്യനായി വളർന്ന അഗ്നിയെ, ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ, ദേവകൾ വാഴ്ത്തിക്കൊണ്ട് ഉപഗമിക്കുകയും പരിചരിക്കുകയും ചെയ്തു! 13

അറുമില്ലാത്ത കടലിൻമുമ്പിൽ തണ്ണീരിനെ കറക്കുന്നവയും, മിന്നലുകൾപോലെ തിളങ്ങുന്നവയുമായ വമ്പിച്ച രശ്മികൾ, ഗുഹയിലെന്നപോലെ സ്വസ്ഥാനത്തു വളർന്ന ദീപ്തതേജസ്സനായ അഗ്നിയോടു ചേർന്നില്ലെന്നു! 14

യജിക്കുന്ന ഞാൻ ഹവിസ്സുപ്തിച്ചു അങ്ങയോടു യാചിക്കുന്നു—സഖ്യവും സന്മനസ്സും തുലോം ഇച്ഛയോടേ യാചിക്കുന്നു. അങ്ങു ദേവന്മാരോടുകൂടി സ്നോതാവിന്നു രക്ഷയരുളിയാലും; പിടിച്ചുനിർത്തപ്പെടേണ്ടുന്ന തേജസ്സുകൾകൊണ്ടു ഞങ്ങളെയും പരിപാലിച്ചാലും! 15

അഗ്നേ, നേരേ കൊണ്ടുനടക്കുന്നവനേ, അങ്ങയെ സമീപിച്ചു, നല്ലതെല്ലാം ചെയ്തു, ഹവിസ്സുപ്തിക്കുന്ന ഞങ്ങൾ തുലോം വീര്യ

10. ഗർഭം—ഓഷധിദാ. പുഷ്പിപ്പെട്ടവ—സസ്യങ്ങൾ. സപത്തിമാർ—ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ. ഈ മനുഷ്യഹിതകളെ—ദ്യാവാപൃഥ്വികളെ.

13. ഉപഗമിക്കുക—സമീപിക്കുക.

14. സ്വസ്ഥാനം—അന്തരീക്ഷം.

15. പിടിച്ചുനിർത്തപ്പെടേണ്ടുന്ന—ഊക്കിൽപ്പടരുന്ന

മുള്ള അന്നംകൊണ്ടു, ദേവപുജാരഹിതരായ ദ്രോഹികളെ അമർത്തു
മാറാകണം! 16

അഗ്നേ, സ്തുത്യനായ ഭവാൻ സർവത്ര ദേവന്മാരുടെ അടയാളമായി വർത്തിക്കുന്നു; സ്തോത്രമെല്ലാം അറിയുന്ന ഭവാൻ മനുഷ്യരെ ഗൃഹങ്ങളിൽ സുഖിപ്പിക്കുന്നു; കർമ്മാനന്തരം തേരിൽക്കേറി ദേവന്മാരെ അനുഗമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 17

മരണരഹിതനായ യാതൊരു രാജാവും യജ്ഞങ്ങൾ നിർവഹിച്ചുകൊണ്ടു മനുഷ്യരുടെ ഗൃഹത്തിൽ വാണുരുളുന്നവോ; സ്തോത്രമെല്ലാം അറിയുന്ന ആ അഗ്നി നെയ്യുണ്ടു തടിച്ചുരുണ്ടു മിന്നിത്തിളങ്ങുന്നു! 18

സഞ്ചാരതൽപരനും മഹാനുമായ ഭവാൻ നല്ല സഖ്യങ്ങളോടും വലിയ രക്ഷകളോടുംകൂടി ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ എഴുന്നള്ളിയാലും; ഞങ്ങൾക്കു പീഡകൾ കടക്കാൻ, നല്ല വാക്കും യശസ്സും ചേർന്നു സേവനീയമായ വളരെഭവനം ഞങ്ങൾക്കു കല്പിച്ചുതന്നാലും! 19

അഗ്നേ പുരാതനനായ നിന്തിരുവടിയെക്കുറിച്ചു ഞാൻ ഇങ്ങനെ സനാതനങ്ങളായ നവീനസ്തോത്രങ്ങൾ ഉച്ചരിച്ചു. യാതൊരു ജാതവേദസ്സു മനുഷ്യനിൽ മനുഷ്യനിൽ വെക്കപ്പെടുന്നവോ, ആ വൃഷാവിനായി ഈ സവനങ്ങൾ അനുഷ്ഠിച്ചു. 20

മനുഷ്യനിൽ മനുഷ്യനിൽ വെക്കപ്പെട്ട യാതൊരു ജാതവേദസ്സു വിശ്വാമിത്രന്മാരാൽ അനവരതം ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെടുന്നവോ; ആ യജ്ഞാർഹന്റെ ഭദ്രമായ നന്മനസ്സു സ്വച്ഛഹൃദയരായ ഞങ്ങളിൽ പതിയില്ലയോ! 21

16. ദ്രോഹികളെ അമർത്താൻപോന്ന വീര്യമേറിയ അന്നം അങ്ങു ഞങ്ങൾക്കു തരണം..

18. പരോക്ഷവചനം:

19. നല്ല വാക്കും യശസ്സും ചേർന്നു—ധനമുണ്ടായാൽ വാഗ്മിത്വവും കീർത്തിയും സാധിക്കാമല്ലോ.

20. രണ്ടാംവാക്യം മുതൽ പരോക്ഷം: വെക്കപ്പെടുന്നു—യാഗത്തിന്നു സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നു.

29. വിശ്വാമിത്രന്മാർ—ആത്മനി ബഹുവചനം. പതിയില്ലയോ—പതിയേണമേ എന്നാശയം.

ബലവാൻ. ശോഭനകർമ്മാവുമായ അഗ്നേ, ഒലിക്കൊള്ളുന്ന
ഭവാൻ ഞങ്ങളുടെ ഈ യാഗം ദേവന്മാരിൽ എത്തിച്ചാലും; ഹോതാ
വേ, മഹത്തായ അന്നം ഞങ്ങൾക്കു കല്പിച്ചുതന്നാലും; മഹത്തായ
ധനവും നല്കിയാലും! 22

അഗ്നേ, അങ്ങ് കർമ്മേറിയ ഗോപ്രദാത്രിയായ ഭൂമിയെ
സ്നോതാവിന് എന്തെല്ലാമായി കിട്ടിച്ചാലും; ഞങ്ങൾക്കു മകനും
അവന്റെ മകനും ജനിയ്ക്കുമാറാകണം; അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ ആ നന്മ
നസ്സു ഞങ്ങളിലെത്തട്ടെ! 23

സൂക്തം 2.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ജഗതി ഹനുസ്; വൈശ്വാനരൻ ദേവത.
(കാകളി)

അംബു വളർന്നു വൈശ്വാനരാഗ്നിയ്ക്കു
നിമ്മിയ്ക്കു, തുനെയുപോലൊരു ഗീതി നാം:
ആയിരഹോതാവേ, വെണ്മഴ തേരിനെ—
പ്പോലേ പുതുകുന്നു, മന്ത്യരൂപിക്കുകൾ. 1

വാനുഴികളാകുമമ്മമാക്കീ, ഡ്യുന—
സ്സുന പിറപ്പാൽ പ്രകാശം വരുത്തിനാൻ;
മന്ത്യർക്കിതിഥി, ഹവിർവാഹന, നദൻ,
ദുർദ്ധ്വന, ഗ്നി വിഭാവസു, നിജ്ജരൻ! 2

താരകൗജസ്സാൽ കൂതുവിൽജ്ജനിപ്പിച്ചു,
ഭൂരിവിജ്ഞാനരാം ദേവകളഗ്നിയെ;

സൂക്തം 2.

1. അംബു = ജലം. തുനെയു് അഗ്നിയെ വളർത്തുമല്ലോ; അതുപോലെ പ്രീ
തിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു ഗീതി (പാട്ടു്, സ്തുതി) നാം നിർമ്മിയ്ക്കുക. ആയിരഹോ
താവേ—ഗാർഹപത്യോഹവനീയരൂപനായ ഹോതാവിനെ; ഹോതാവു്—ദേവ
ന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്നവൻ. വെണ്മഴ—തച്ചന്റെ പണിയായുധം പഴകിയ റഥത്തെ
പുതുക്കുമല്ലോ.

2. ഈഡ്യൻ = സ്തുത്യൻ. അസ്സുന—മകൻ അഗ്നി.

ചോറിനായ് വാഷ്ടവൻ, വാജിയെയെന്നപോ—
ലാ രാജമാനതേജസ്സാം മഹാനെ ഞാൻ. 3

ഞങ്ങൾ ഭജിക്കുന്നു, നാണം കെടുത്താത്ത
മംഗളകാമ്യമാമനം ലഭിക്കുവാൻ,
സ്തുത്യൻ, ദൃഗ്ദർശനഭീഷ്ടൻ, തൽപര—
ന, ദ്രിഡ്യതേജസ്സ, അപ്രജ്ഞനഗ്നിയെ. 4

സ്രുക്കെടുത്താളുകൾ ദർഭ വിരിച്ചിട്ടു
സൽക്കരിക്കുന്നു, സുഖേഷ്വരാലഗ്നിയെ,
ദത്താനനെ, സ്തർവദേവേഷ്ടനെ, കൃത—
കൃത്യനിർവാഹിയെ, ദ്രീപ്തനെ, അദ്രനെ. 5

പാവകോദ്യോത, ഹോതാവേ, കശപ്പല്ല
നാൽവശത്തും വിരിച്ചധാരകമ്മികൾ
സേവനസക്തരായ് പ്രാപ്യമാം നിൻഗൃഹേ
മേവുന്നിതഗ്നേ; ധനം നല്കി, വക്ട് നീ! 6

വാന്യശീയന്തരീക്ഷങ്ങളെങ്ങും നിറ—
ച്ചോനെപ്പിറപ്പിലേ കൈക്കൊണ്ടു കമ്മികൾ;
ദത്താനനക്കവി കൊണ്ടുപോകപ്പെട്ട,—
മധ്യരേ വാജിപോലാഹാരകാമരാൽ. 7

വന്ദവം കണ്ട നേതാവു, ഗൃഹോചിതൻ
ചെമ്മേ പുരോഹിതനായി, വാനോക്തവൻ;

3. താരകൈജസ്സ്—ദുഃഖങ്ങളെ തരണംചെയ്യുന്ന ബലം. വാജിയെ
യെന്നപോലെ—കൂടുതൽ ഭാരം വഹിപ്പാൻ കതിരയെ വാഷ്ടനതുപോലെ.

4. നാണം കെടുത്താത്ത—നികൃഷ്ടപ്രവൃത്തിയാൽ കിട്ടുന്നതല്ലാത്ത. മംഗ
ളകാമ്യം = നല്ലതും സ്വഹണിയവുമായിട്ടുള്ളത്. തല്പരൻ—ദാനത്തിൽ. ഉദ്രി
വ്യതേജസ്സ് = ദ്രിഡ്യതേജസ്സേറിയവൻ.

5. സൽക്കരിക്കുന്നു = പുജിക്കുന്നു, സ്തുതിക്കുന്നു. അദ്രൻ—ദുഃഖങ്ങളെ ഓടി
യ്ക്കുന്നവൻ, ദുഃഖനാശനൻ.

6. പാവകോദ്യോത = പാവനമായ പ്രകാശത്തോടുകൂടിയവനെ. കശം =
ദർഭ. നിൻഗൃഹേ—യാഗശാലയിൽ.

7. നിറച്ചോനെ—തേജസ്സുകൊണ്ടു നിറച്ച അഗ്നിയെ. വാജിപോലെ—
സാമാനം കൊണ്ടുവരാൻ. ആഹാരകാമരാൽ = അന്നേച്ഛക്കുള്ളാൽ.

പൂജിപ്പി,നാ ഹവിസ്സേകം സുയജ്ഞനെ;—
സ്സേവിപ്പിനഗ്നിയെ, ജ്ഞാതവേദസ്സിനെ! 8

അസ്സഞ്ചരിഷ്ഠവിന,ഗ്രഗ്നാമഗ്നിസ്തു
വെച്ചു, കൊതിച്ചുവർ മൂന്നു ചമതകൾ:
മന്ത്യഭോഗത്തിന്നെടുത്താരതിലൊന്നു;
മാറവ രണ്ടുമടുത്ത ലോകത്തിനും. 9

അതൈത്ഥ്വികൾ കവിയാമിപ്രജേശനെ—
കത്തിജ്ജലിപ്പിപ്പു, കത്തിയെപ്പോലവേ;
ആയവൻ മീതെയും താഴെയും വ്യാപിച്ചു
പായുന്നു; പാരിതിൽഗർഭഭൂതനവൻ! 10

വാസ്തുന്നു ജാതനായ് നാനോദരങ്ങളി—
ലാ,ക്കുന്ന കേസരിപോലെയൊ വഷ്കൻ;
മൃത്യുഹീനൻ, പൃഥ്വിപ്പി, വൈശ്വാനരൻ
ദത്തഹവ്യനു നൽസ്സുവത്തു നല്ലമേ! 11

സ്തോത്രനുതനായ വൈശ്വാനരൻ ദിവി
മീതെ വിണ്ണേറീ, ചിരന്തനൻപോലവേ;
വാത്സുവോനു ധനം പൂർവ്വർക്കുപോലേകി
വാനിൽച്ചരിയ്ക്കുന്നു, ജാഗരൂകനവൻ! 12

8. കണ്ട—അറിഞ്ഞ. ഹവിസ്സേകം—ഹവിസ്സു ദേവകൾക്കു കൊണ്ടു കൊടുക്കുന്ന. ഗ്രഗ്നാമഗ്നിയെ പഠയുന്നതാണിത്.

9. സഞ്ചരിഷ്ഠ=സഞ്ചരണശീലൻ. കൊതിച്ചു—യജ്ഞകാമത്താൽ. മൂന്നു ചമതകൾ—രണ്ടാധാരസമിത്തും ഒരു അന്തയാജസമിത്തും. അതിലൊന്നും—അന്തയാജസമിത്ത് മനുഷ്യർക്കായി എടുത്തു. അടുത്ത ലോകം—അന്തരിക്ഷം; ആധാരസമിത്തു രണ്ടും ദേവകൾക്കു്.

10. അതൈത്ഥ്വികൾ=ധനേച്ഛക്കൾ. കത്തിയെപ്പോലവേ—ആയുധത്തെ പാണമേൽ മുർച്ചുക്കുന്നതുപോലെ. ആയവൻ—ജ്ജലിപ്പിയില്ലപ്പെട്ട അഗ്നി. പാരിതിൽ—ഭൂമിയിൽ. ഗർഭഭൂതൻ—അരണിയുടെ ഗർഭമായിച്ചമഞ്ഞവൻ.

11. നാനോദരങ്ങളിൽ—പ്രാണികളുടെ വിവിധജാതങ്ങളിൽ. ആർക്കെന്നു—വിവിധവനങ്ങളിൽ ഗർജ്ജിയ്ക്കുന്ന.

12. ദിവി മീതെ—അന്തരിക്ഷോപരി. ചിരന്തനൻപോലവേ—ജനിപ്പുപ്പോരത്തന്നെ ഒരു പഴമക്കാരനെന്നപോലെ. പൂർവ്വർക്കുപോലെ—പണ്ടുള്ളവർക്കു് ഏകീയപോലെ. വാനിൽച്ചരിയ്ക്കുന്നു—സൂര്യരൂപേണ.

സ്തുത്യൻ മഖാർഹൻ കരുത്തൻ കവി നാക—
 സംസ്ഥനാരിങ്ങുപാനീതനായ്, വായുവാൽ;
 ചിത്രചാരി ഹരികേശനാദീപ്തിമാ—
 നഗ്നിയോടത്മിതേ, നമ്മൾ നവ്യം ധനം; 13

ദീപ്തൻ മഖാനേഷ്യനൊക്കയും കണ്ടവൻ
 ഭ്യോവിൻ ധ്വജം സൂര്യസംസ്ഥനഷബ്ദം
 അന്നവാൻ വിണ്ണിൻ ശിരസ്സുഗോരവ—
 നമ്മഹാനഗ്നിയോടത്മിതേ, വാക്സി നാം! 14

സ്തുത്യൻ വിശുദ്ധിമാൻ ഹോതാവവഞ്ചക—
 നത്തമൻ ദാനോൽക്കനൊക്കയും കണ്ടവൻ
 നിത്യം ധൃബസ്യ തേർപോലെ ദൃശ്യാംഗന—
 ചിത്രരോചിസ്സിനോടത്മിതേ, നാം ധനം! 15

സൂക്തം 3.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി)

കെല്പുറ വൈശ്വാനരാഗ്നിയെസ്സരികൾ
 സൽപമാപ്തിയായ് സ്തുതിപ്പു, ക്രതുക്കളിൽ;
 മൃത്യുഹീനൻ സുരകേകമല്ലോ സുഖം;
 നിത്യധർമ്മത്തെപ്പഴിക്കില്ലൊരുത്തനും! 1

13. നാകസംസ്ഥൻ = സ്വർഗ്ഗവാസി. ഉപാനീതൻ = കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടവൻ. ചിത്രചാരി = വിവിധസഞ്ചാരൻ. ഹരികേശൻ = പിംഗള (മഞ്ഞ) ജാലൻ.

14. ഒക്കയും കണ്ടവൻ—സർവവസ്തുവിജ്ഞാനയുക്തൻ. സൂര്യസംസ്ഥൻ = സൂര്യകലിരിയ്ക്കുനവൻ. ശിരസ്സ്—പ്രധാനഭൂതൻ. അഭംഗാവൻ = ഇടിവില്ലാത്ത ചെറുതോടുകൂടിയവൻ. അർത്ഥിതേ—ധനം യാചിയ്ക്കുക.

15. ധൃബസ്യ = മനുഷ്യബസ്യ. ദൃശ്യാംഗൻ = ദർശനീയരൂപൻ. ചിത്രരോചിസ്സ് = വിചിത്ര (നാനാവർണ്ണ) ശോഭൻ.

സൂക്തം 3.

1. സുരർക്ക സുഖം ഏകം—ദേവന്മാരെ ഹവിസ്സുകൊടുത്തു പരിചരിക്കുന്നു.

ദൂതനായ് വാന്തഴിമധ്യേ ചരിക്കുന്ന
ഹോതാവു മത്തുപുരോഹിതനായ് സ്വയം
ദീപ്താ വിളങ്ങിപ്പു, വൻഗുഹം സന്ദൃശ്യ-
മുന്തി, ദേവേരിതന,ഗ്നി മഹാമതി! 2

യജ്ഞധാജം ഗുഹസാധനമീയഗ്നി
വിജ്ഞരാൽ ശുശ്രൂഷകൊണ്ടു സംപൂജിതൻ;
കർമ്മമിവങ്കലർപ്പിപ്പു, സ്തുതിപ്പവർ;
ശർമ്മമിവങ്കൽനിന്നിച്ഛിപ്പു, യാഗവാൻ! 3

അധരപാലൻ ബുധർക്കു ബലപ്രദ-
സ്തുതികു പരിജ്ഞാനസൽക്കർമ്മസാധനം
വാന്തഴി പുകാന,നേകരൂപൻ കവി
വാഴ്ത്തപ്പെട്ടും ദീപ്തനഗ്നി പുരുപ്രിയൻ. 4

ആഹ്ളാദകൻ വ്യാപ്തനാഹ്ളാദകരഥ-
നാശുസഞ്ചാരി ജലസ്ഥൻ സുപിംഗളൻ
സ്വാമി സർവജ്ഞനാ വൈശ്വാനരഗ്നിയെ,
ശ്രീമാനെയിങ്ങു പാർപ്പിച്ചിതു ദേവകം! 5

വാനോർകളും യജ്ഞസിദ്ധരുമൊന്നിച്ചു
നാനാമഖങ്ങര നരനായ് നടത്തുവോൻ,
വിദൂതകാരി, നേതാവു, ദാനോത്സുകൻ
മധ്യേ വസിക്കുന്നിതഗ്നി,യരിന്ദമൻ. 6

2. ദീപ്താ=പ്രകോണ്ട്. ഗുഹം—യാഗശാല. സന്ദൃശ്യമുന്തി=ദർശനീയരൂപൻ. ദേവേരിതൻ=ദേവന്മാരാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ.

3. ഗുഹസാധനം—ഗുഹപ്രാപ്തിയ്ക്കു കാരണഭൂതൻ. ശർമ്മം=സുഖം. യാഗവാൻ—യജമാനൻ.

4. ബുധർ=വിദ്വാന്മാർ. ഗുതപികുപരിജ്ഞാനസൽക്കർമ്മസാധനം=ഗുതപിക്കളുടെ അറിവിന്നും സൽക്കർമ്മത്തിന്നും കാരണഭൂതൻ. അനേകരൂപൻ—ജൈമ-വൈദ്യതാദിബഹുസ്വരൂപൻ പുരുപ്രിയൻ=ശ്രേഷ്ഠന്മാർക്കു പ്രിയപ്പെട്ടവൻ.

5. ശ്രീമാൻ=ശോഭയേറിയവൻ.

6. മധ്യേ=ഭ്യാവാപൃഥ്വിവികൾക്കിടയിൽ. അരിന്ദമൻ—യജ്ഞം മുടക്കുന്ന ശത്രുക്കളെ അടക്കുന്ന(നശിപ്പിക്കുന്ന)വൻ.

വാക്തൃക, സത്യതാനാർത്ഥമഗേ; രസ—
 ചാത്താൽസ്സവിപ്പിഴ്ന്നു; മാരി പെണ്ണെ,ങ്ങളിൽ;
 യജ്ഞവാനന്നവും നൽക,ണർവോടു നീ;
 വിജ്ഞരാം വിണ്ണവർക്കിഷൻ, സുയജ്ഞ, നീ! 7

ഋഗ്വിക്പ്രിയൻ, പ്രജാസംരക്ഷകൻ, മഹാൻ,
 ബുദ്ധിനിയന്താവ,തിമി, പുരുജവൻ,
 അധരോഽബോധകൻ ജാതവേദസ്സിനെ
 നിത്യം വണങ്ങി സ്തുതിപ്പു, ധനൈഷികം! 8

ശ്രീലൻ, രമയിതാവഗ്വിദേവൻ ബല—
 ത്താലേ വശത്താക്കി, ലോകരെസ്സുദ്രമൻ;
 ശാലയിലബ്രഹ്മപോഷകൻ ചെയ്തു
 ലാലസിപ്പിഴ്ന്നാവു, ഞങ്ങൾ നന്തികളാൽ! 9

വാഴ്ത്തുവനഗേ, ഭവാനു സർവജ്ഞത
 ചേർത്ത നിൻതേജസ്സ ദക്ഷ, വൈശ്വാനരം:
 വാന്യശിവിശ്വം നിറച്ചു പിറപ്പിൽ നീ;
 താനേ വന്തിയിൽ വെച്ചിതതൊക്കയും! 10

ഋഗ്വേദം, വൈശ്വാനരപ്രീതി: സൽക്കർമ്മ—
 ബുദ്ധ്യോ തനിച്ച് നൽകുന്നവല്ലോ, കവി;

7. വാക്തൃക—ഭേവന്മാരെ സ്തുതിച്ചാലും. സത്യതാനാർത്ഥം—ഞങ്ങൾക്കു നല്ല മക്കളും അന്നവുമുണ്ടാകാൻ. രസച്ചാത്താൽ—മധുരാദിരസങ്ങൾകൊണ്ട്. സവിപ്പിഴ്ന്നു—ഭേവന്മാരെ പ്രീതിപ്പെടുത്തിയാലും. എങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളുടെ നിലങ്ങളിലും മറ്റും. യജ്ഞവാനൻ—യജമാനൻ. ഇഷൻ—പ്രിയപ്പെട്ടവനാണല്ലോ.

8. അധരോഽബോധകൻ—യജ്ഞകർമ്മോപദേശ്യൻ.

9. ശ്രീലൻ=ശോഭയേറിയവൻ. ബ്രഹ്മപോഷകൻ=വളരെജനങ്ങളെ പോറ്റുന്നവൻ. ലാലസിപ്പിഴ്ന്നു=പ്രകാശിപ്പിഴ്ന്നു.

10. സർവജ്ഞത ചേർത്ത—അങ്ങയുടെ തേജസ്സുതന്നെയാണു്, അങ്ങയെ സർവജ്ഞനാക്കിയതു്. ദക്ഷൻ=വിചക്ഷണൻ. വാന്യശിവിശ്വം=വാന്യശികളും വിശ്വവും. അതു്—വാന്യശിവിശ്വം.

11. വൈശ്വാനരൻ്റെ പ്രീതി (പ്രസാദം) ഋഗ്വേദം (സമൃദ്ധം)തന്നെ; വൈശ്വാനരനെ പ്രസാദിപ്പിച്ചാൽ വമ്പിച്ച ധനം കിട്ടുമെന്നതു ശരിതന്നെ. സൽക്കർമ്മ ബുദ്ധ്യോ=സൽക്കർമ്മേച്ഛകൊണ്ടു്. നല്ലതും—യജമാനാദികൾക്കു ധനം കൊടുക്കുന്നു.

ഈയഗ്നി, വീര്യം വളർന്ന വാൻയക—
ളായ തായ്താതരെപ്പുജിച്ചുവൻ!

11

സൂക്തം 4.

വിശ്വമിത്രൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ് ഹന്യസ്; അഗ്നാദികൾ ദേവത.

അഗ്നേ, ഭവാനു വളർന്നു വളർന്നു മനംതെളിഞ്ഞുണർന്നാലും:
തിളങ്ങിത്തിളങ്ങി, ധനം നൽകുന്ന തിരുവുള്ളം ഞങ്ങളിൽ
വെള്ളിക. ദേവ, ദേവന്മാരെ യാഗത്തിന്നു കൊണ്ടുവരുന്നവനാണു
ല്ലോ, ഭവാനു; സഖാക്കളെ സഖാവായ ഭവാനു മനംതെളിഞ്ഞു
പുജിച്ചാലും!

1

തന്മനപാത്തേ, വരണനും മിത്രനും അഗ്നിയുമാകുന്ന ദേവ
ന്മാരാൽ നാൾതോറും മൂന്നു പുജിക്കുപ്പെടുന്ന ഭവാനു, ജലത്തിന്നാ
യി അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ഈ ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തെ മധുരീകരിച്ചാലും! 2

വിശ്വവരേണ്യമായ സ്തോത്രം ഹോതാവിങ്കൽ ചെന്നു
യട്ടെ; അന്നങ്ങൾ മുഖ്യനും വന്ദ്യനുമായ വർഷിതാവിങ്കൽ, നമ
സ്കരിച്ചു പ്രസാദിപ്പിക്കാൻ ചെന്നുയട്ടെ; പ്രേരിതനായ ആ
പെരിയ യജുവു ദേവകളെ യജിക്കട്ടെ!

3

നിങ്ങൾക്കിരുവർക്കും യാഗത്തിൽ ഉന്നതമാർഗ്ഗം കല്പിക്കുപ്പെ
ട്ടിരിക്കുന്നു: ഹവിസ്സുകൾ ജ്വാലകളോടൊന്നിച്ചു മേല്പോട്ടു പോ
കുന്നു; ഹോതാവിന്റെ ഇരിപ്പു, വിളങ്ങുന്ന ശാലയുടെ നടുവിലാ
ണ്; ദേവകൾക്കു നിരന്നിരിപ്പാൻ ദർഭ്യം ഞങ്ങൾ വിരിയ്ക്കാം. 4

വീര്യം—രേന്യസ്, വൃഷ്ടിജലം. തായ്താതർ—മാതാപിതാക്കൾ. ഉദിച്ച
വൻ—ജനിച്ചവനാകുന്നു.

സൂക്തം 4.

1. സഖാക്കൾ—ദേവകൾ.
2. മൂന്നു—പ്രാതർമ്മധ്യാഹ്നസായംസവനങ്ങളിൽ. മധുരീകരിച്ചാലും—
വൃഷ്ടിദാഹലയുക്തമാക്കിയാലും.
3. ഹോതാവ്—അഗ്നി. അന്നങ്ങൾ—ഹവിസ്സുകൾ. പ്രേരിതൻ—ഞ
ങ്ങളാൽ.
4. നിങ്ങളിരുവർ—അഗ്നിയും ബർഹിസ്സും.

മനസ്സുകൊണ്ടു പ്രാർത്ഥിക്കപ്പെടുന്നവർ, വെള്ളംകൊണ്ടു വിശ്വത്തെ ഉല്ലസിപ്പിക്കുന്നവർ, സപ്തഹോത്രങ്ങളിൽ സംബന്ധിക്കുന്നു. യാഗങ്ങളിൽ മനുഷ്യരൂപരായി പിറക്കുന്ന വളരെദേവതകൾ ഈ യജ്ഞത്തിൽ പെരമാറട്ടെ!

5

സ്തുതിക്കപ്പെടുന്ന, സമ്മിളിതമായ ദിനരാത്രികൾ വന്നു ചേരട്ടെ! തേജസ്സിയന്ന ഭിന്നരൂപമായ രണ്ടു ഭാസുരാംഗിമാരും മിത്രവരുണേന്ദ്രമരുതുകൾക്കുളന്നപോലെ നമ്മെ പ്രാപിക്കട്ടെ!

6

ദിവ്യരായ രണ്ടു പ്രധാനഹോതാക്കളെ ഞാൻ ചമയിക്കാം; തണ്ണീർ നേരുന്ന ഏഴന്നവാന്മാർ സോമനീർകൊണ്ടു മത്തുപിടിപ്പിക്കും. ഉജ്ജ്വലരായ കർമ്മരക്ഷകന്മാർ കർമ്മങ്ങളിൽ, അവിടുന്ന് തന്നെ സത്യം എന്നു പറയുന്നു!

7

ഭാരതികളോടുകൂടിയ ഭാരതിയും, ദേവമനുഷ്യസംയുക്തയായ ഇളയും, അഗ്നിയും, സാരസ്വതരോടുകൂടിയ സരസ്വതിയും ഇവിടെ വന്നെത്തട്ടെ; ആ ദേവിമാർ മൂവരും ഈ ദർഭയിൽ ഇരുന്നരുളട്ടെ!

8

ദേവ, ത്വഷ്ടാവേ, രമിക്കുന്ന ഭവാൻ ഞങ്ങളെ കടത്തിവിടുന്ന ആ പോഷകം പൊഴിച്ചരുളിയാലും: എന്നാൽ, കർമ്മകുശലനും ബലവാനും അമ്മിക്കഴയെടുക്കുന്ന ദേവകാമനുമായ വീരൻ പിറക്കുമല്ലോ!

9

വനസ്സതേ, നീ ദേവന്മാരെ കൊണ്ടുവരിക. ശമിതാവായ അഗ്നി ഹവിസ്സു കൊണ്ടുപോകട്ടെ. ആ സത്യസന്ധനനായ ഹോതാവുതന്നെ യജിക്കട്ടെ: ദേവന്മാരുടെ ഉൽപത്തിയറിയുന്നവനാണല്ലോ, അദ്ദേഹം!

10

5. ഉല്ലസിപ്പിക്കുന്നവർ—ദേവന്മാർ. ദേവതകൾ—ഓരാഭിമാനിദേവതകൾ.

7. തണ്ണീർ നേരുന്ന—മഴ പെയ്യട്ടേ എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. അന്നവാന്മാർ—ഋഗ്വേദം. അവിടുന്ന്—അഗ്നി. ഈ അഗ്നിയും അന്തരിക്ഷാഗ്നിയുമത്രേ, രണ്ടു പ്രധാന ഹോതാക്കൾ.

9. ത്വഷ്ടാവ്—സൃഷ്ടികർത്താവ്. കടത്തിവിടുന്ന—ദുഃഖതാരകമായ. പോഷകം—രേതസ്സ്. അമ്മിക്കഴ—സോമം ചതയ്ക്കാൻ. വീരൻ—പുത്രൻ.

അഗ്നേ, ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വോൻ ഇന്ദ്രനോടും വെമ്പൽ കൊള്ളുന്ന ദേവകളോടുംകൂടി ഒരേതേരിൽ ഇങ്ങോട്ടു വന്നാലും; പുത്രാനിതയായ അഭിതിയും ഞങ്ങളുടെ ദർഭയിൽ ഉപവേശിക്കട്ടെ; സ്വാഹയോടുകൂടിയ മരണരഹിതരായ ദേവന്മാർ സംഗ്രഹിക്കട്ടെ!

11

സൂക്തം 5.

വിശ്വാമിത്രൻ പ്രജി; ത്രിഷ്ഠപ് ഹനുസ്; അഗ്നി ദേവത.

മേധാവിയും കവിമാർഗ്ഗഗാമിയുമായ യാതൊരഗ്നി ഉഷസ്സിനെ അറിഞ്ഞു പള്ളിയുണരുന്നുവോ; ആ തേജസ്സേറിയ വഹ്നി ദേവകാമരാൽ സമുജ്ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ട്, ഇരുട്ടിന്റെ വാതിൽ അടയ്ക്കുന്നു!

1

യാതൊരു പൂജനീയൻ സ്തോതാക്കളുടെ സ്തോത്രവാക്യങ്ങൾ കൊണ്ടും ഉക്തങ്ങൾകൊണ്ടും വർദ്ധിക്കുന്നുവോ, ആ ഭൂതനായ അഗ്നി സൂര്യന്റെ ബഹുപ്രകാശമിച്ഛിച്ചു പുലരിപ്പോക്കിൽ തുലോം വിളങ്ങുന്നു.

2

സഖാവായി സത്യംകൊണ്ടു സാധകനായി തണ്ണീരിന്റെ ഉണ്ണിയായ അഗ്നി മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു; ആ സ്പൃഹണീയനും യജനീയനുമായ മേധാവി ഉന്നതസ്ഥാനത്തു വാണുളി; മതിമാന്മാർക്കു സ്തുത്യനുമായി!

3

ഉജ്ജ്വലിച്ച അഗ്നി മിത്രനായിത്തീരുന്നു; മിത്രനായിരിയ്ക്കെ, ഹോതാവും വരുന്നു. ജാതവേദസ്സുമാകുന്നു. ആ ദാനോത്സുകനായ മിത്രൻ അധര്യവും വായുവുമാകുന്നു; സമുദ്ര-പർവതങ്ങൾക്കും മിത്രനാകുന്നു!

4

11. ഉപവേശിക്കു=ഇരിക്കുക. സ്വാഹ—സ്വാഹാകാരം.

സൂക്തം 5.

1. വാതിൽ—ആഗമനദ്വാരം; ഇരുട്ടിന്റെ വരവിനെ തടയുന്നു.

3. സഖാവ്—യക്ഷാക്കളുടെ. സാധകൻ—സിദ്ധി വരുത്തുന്നവൻ. ഉന്നതസ്ഥാനം—ഉത്തരവേദി.

4. അഗ്നിയുടെ സർവാത്മകത്വം; മിത്രൻ=സൂര്യൻ. മിത്രൻ (മിത്രം)=സഖാവ്.

ദർശനീയനായ മഹാൻ അഗ്നി ഭൂമിയുടെ അരുമപ്പെട്ട പ്രഥമ പദത്തെ രക്ഷിക്കുന്നു; സൂര്യന്റെ സഞ്ചാരമാർഗ്ഗത്തെ രക്ഷിക്കുന്നു; നടുവിൽ സപ്തഗണത്തെ രക്ഷിക്കുന്നു; ദേവയജ്ഞത്തെ രക്ഷിക്കുന്നു! 5

അനിയേണ്ടതെല്ലാമറിഞ്ഞ മഹാനായ അഗ്നിദേവൻ സ്തുത്യവും സുന്ദരവുമായ ജലം സൃഷ്ടിച്ചു, അതിനെ പ്രമാദമെന്നിയെ രക്ഷിച്ചുപോരുന്നു; ഉറക്കത്തിലും ആ വ്യാപ്തന്റെ രൂപം തിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കും! 6

കാമയമാനനായ അഗ്നി തിളക്കവും പാടും തഴച്ച കാമയമാനമായ സ്ഥാനത്തു വാണരുളുന്നു; ഉജ്ജ്വലനം വിശുദ്ധനും ദർശനീയനുമായ ആ പാവകൻ അമ്മമാരിരുവരെയും കൂടെക്കൂടെ പുതുക്കുന്നു! 7

ജനിച്ച ഉടൻ അഗ്നി ഓഷധികളാൽ വഹിക്കപ്പെടുന്നു; അപ്പോൾ, കീഴ്പോട്ടൊഴുകുന്ന വെള്ളംപോലെ ശോഭിക്കുന്ന അവ പ്രസവിച്ചു, ജലംകൊണ്ടു വളർത്തുന്നു. അച്ഛനമ്മമാരുടെ മടിയിലിരിക്കുന്ന അവൻ രക്ഷിക്കട്ടെ! 8

സ്തുതനായി ചമതുകൊണ്ടു വളർന്ന അഗ്നി വേദിയുടെ നടുവിലിരുന്ന്, അന്തരീക്ഷപദത്തിൽ വിളങ്ങുന്നു; മിത്രനും മാതരിശാപവുമായ ആ സ്തുത്യൻ ദൂതനായിട്ടു യജ്ഞത്തിന്നു ദേവകളെ കൊണ്ടു വരട്ടെ! 9

ശോഭാനരീൽ ശ്രേഷ്ഠനായ വായു സൂര്യരശ്മികളിൽനിന്നു ഗുഹയിലൊളിച്ചു ഹവ്യവാഹനെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചതെപ്പോഴോ, അപ്പോൾ ആ അഗ്നി തേജസ്സുകൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗത്തെ സ്കന്ദിപ്പിച്ചു! 10

അഗ്നേ, അങ്ങു കർമ്മമേറിയ ഗോപ്രദാത്രിയായ ഭൂമിയെ സ്നേഹിതാവിന്ന് എന്നെണ്ണുമായി കിട്ടിച്ചാലും; ഞങ്ങൾക്കു മകനും അവന്റെ മകനും ജനിക്കുമാറാകണം. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ ആ നന്മ നന്ദു ഞങ്ങളിലെത്തട്ടെ! 11

5. നടു = അന്തരീക്ഷമധ്യം. സപ്തഗണം—മരുഭംഗണം.

6. ഉറക്കത്തിലും—ജാലകളടങ്ങിയ സമയത്തും.

7. കാമയമാനൻ = കാമി (അഭിലഷി)യെന്നവൻ. അമ്മമാർ—ഭ്യാവാപൃഥിവികൾ.

8. പ്രസവിച്ചു—പുഷ്പഫലങ്ങളെ ഉല്പാദിപ്പിച്ചു. അച്ഛനമ്മമാർ—വാന്യശികൾ.

സൂക്തം 6.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുഖേത്തവ.

ജോലിക്കാരേ, ദേവകാമരായ നിങ്ങൾ മന്ത്രത്താൽ പ്രേര്യമാണരായിട്ടു, ദേവകളിൽ ചെല്ലുന്ന സൂക്ത് കൊണ്ടുവരുവിൻ: അഗ്നിയിൽ ഹവിസ്സു നിറച്ചു നെയ്യു പുരട്ടിയ ആ അന്നവതി വലത്തുഭാഗത്തുനിന്നെടുത്തു, തല കിഴക്കോട്ടാക്കി എത്തിയപ്പോഴുതന്നെ.

1

അഗ്നേ, യജനീയ, ജനിച്ച്പ്പോലത്തന്നേ അങ്ങു ദ്യാവാപൃഥിവികളെ നിറച്ചു; പിന്നീടു മഹത്തപത്താൽ ദ്യോവിനെയും ഭൂവിനെയും കവിച്ചു. അങ്ങയുടെ ഏഴുനാവുള്ള വഹ്നികൾ സ്മൃതിക്കുപ്പെട്ടെട്ടെ!

2

ദേവകാമരായ മനുഷ്യർ ഹവിസ്സൊരുക്കി, തെളിഞ്ഞ തേജസ്സിനെ സ്മൃതിയുണ്ടാക്കുന്നതൊപ്പോഴോ, അപ്പോൾ ദ്യോവും ഭൂവും യജനീയരും ഹോതാവായ അങ്ങയെ യജ്ഞത്തിന്നിരുത്തും.

3

കാമ്യമാനനായ മഹാൻ വാൻമുഴികൾക്കിടയിൽ മഹിമയുള്ള സ്വസ്ഥാനത്തു് അനങ്ങാതിരിയ്ക്കുന്നു; ആക്രമിക്കുന്നവരും ഉപദ്രവിയ്ക്കപ്പെടാത്തവരും നിത്യതരണിമാരും ജലം ചുരത്തുന്നവരുമായ ആ സപത്തിമാർ ബഹുസൂതനെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നു.

4

അഗ്നേ, മഹത്തുക്കളൊക്കുന്നു, മഹാനായ ഭവാനെൻ കർമ്മങ്ങൾ: ഭവാനു സ്വപ്രകാശംകൊണ്ടു വാൻമുഴികൾക്കു വലുപ്പം കൂട്ടി. വൃഷാഭവേ, അങ്ങു ദൂതനായിബുദ്ധിപ്പെട്ടാലും: ജനിച്ച്പ്പോലത്തന്നേ ഭവാനു മനുഷ്യർക്കു നേതാവായി!

5

ദേവ, അങ്ങു് നല്ല സ്ഥിരരോമങ്ങളുള്ളവയും നെയ്യാലിയ്ക്കുന്നവയുമായ രണ്ടു ചെറുകുതിരകളെ കയർകൊണ്ടു തേരിനു മുമ്പിൽ കെ

സൂക്തം 6.

1. അന്നവതി—സൂക്ത്. വലത്തുഭാഗം—ആഹവനീയാഗ്നിയുടെ.
2. വഹ്നികൾ—അംഗങ്ങളായ അഗ്നികൾ.
3. യജനീയർ—ദേവന്മാർ.
4. കാമ്യമാനൻ—യജമാനാദികളാൽ കാമിയ്ക്കപ്പെടുന്നവൻ. ആക്രമിയ്ക്കുന്നവർ—ഏല്പാദിക്കുകളിലും വ്യാപിയ്ക്കുന്നവർ. ആ സപത്തിമാർ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ.

ടുക; അതിൽ ദേവന്മാരെയെല്ലാം കൊണ്ടുവരിക. ജാതവേദസ്സേ, അവർക്കുള്ള യാഗം നന്നാക്കുക! 6

അഗ്നേ, അങ്ങു വനങ്ങളിൽ ജലങ്ങളെ കൊതിയോടെ വററിയ്ക്കുമ്പോൾ, അങ്ങയുടെ കാന്തി സൂര്യന്റേതിനെക്കാൾ തിളങ്ങും. അങ്ങു് ഒളി വീശുന്ന സനാതനോഷ്ണുകളെ അനുസരിച്ചു ശോഭിയ്ക്കുന്നു; സ്തുത്യനായ ഹോതാവിന്റെ ശോഭയെ വാനവർ വാഴ്ത്തുന്നു! 7

അഗ്നേ, വിശാലമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ വിളയാടുന്ന ദേവകൾ എവരോ, സൂര്യന്റെ വെളിച്ചത്തിലുള്ളവരെവരോ, ഊമർ എവരോ, ശോഭനാഹ്വാനമായി നിലക്കൊള്ളുന്ന യജനീയർ എവരോ, തേർക്കുതിരകളെവയോ; 8

അവരോടൊന്നിച്ചു്, ഒരേ തേരിലോപല തേരിലോ അഗ്നേ, ഭവാനു് ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളുക: മിടക്കുള്ളവയാണല്ലോ, പള്ളിക്കുതിരകൾ. പത്നീസഹിതരായ മുപ്പത്തിമൂന്നു ദേവന്മാരെയും സോമത്തിന്നു കൊണ്ടുവരിക; മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുക! 9

ആരുടെ യജ്ഞത്തെ യജ്ഞത്തെ വിശാലകളായ ദ്യാവാപൃഥിവികളും അഭിവൃദ്ധിയ്ക്കായി പുകഴ്ത്തിപ്പോരുന്നുവോ, അദ്ദേഹംതന്നെ ഹോതാവു്: ആ സുരൂപകളും ജലാനവിതകളുമായ സത്യവതികൾ യാഗത്തിനായി പിറന്നവന്നു, രണ്ടധരങ്ങൾപോലെ അനുകൂലകളായി വർത്തിക്കുന്നു! 10

അഗ്നേ, അങ്ങു കർമ്മമേറിയ ഗോപ്രഭാത്രിയായ ഭൂമിയെ സ്നോതാവിനു് എന്നെണ്ണുമായി കിട്ടിച്ചാലും. ഞങ്ങൾക്കു മകനും അവന്റെ മകനും ജനിയ്ക്കുമാറാകണം; അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ ആ നന്മ നന്നു ഞങ്ങളിലെത്തട്ടെ! 11

രണ്ടാമപ്പുകൾ സമാപ്തം.

==

6. നെയ്യാലിയ്ക്കുന്ന--ദേഹത്തിന്നു് അത്ര സ്തിഷ്ഠതയുള്ള.

7. അനുസരിച്ചു--ഉഷ്ണിലാണല്ലോ, അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുക.

8. ഊമർ--ഊമരെന്ന പിതൃക്കൾ.

10. സത്യവതികൾ--ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. യാഗത്തിനായി പിറന്നവൻ--അഗ്നി.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

ഒന്നാമധ്യായം.

സൂക്തം 7.

വിശ്വാമിത്രൻ ഭൃഷി; ത്രിഷ്ടപ്പ് ഹന്യസ്; അഗ്നി ദേവത.

മുതുക കുറുത്ത ധാരകന്റെ ഉദ്ഗമിച്ച രശ്മികൾ അമ്മമാരിൽവരെയും ഏഴുനദികളെയും പ്രാപിച്ചു. ചൂഴ്ച്ചപ്പന്ന മാതാപിതാക്കൾ വഴിപോലെ പെരുമാറുന്നു: മികവോടെ യജിപ്പാൻ ദീർഘഘായസ്സു സമ്പാദിക്കുന്നു. 1

വൃഷാവിന്റെ അശ്വങ്ങൾ വാനിലെങ്ങും വ്യാപിച്ചു പ്രീതിയുളവാക്കുന്നു. അദ്ദേഹം തേൻ വഹിച്ച ദേവിമാരിൽ വാണരുളുന്നു. ജലത്തിന്റെ ആസ്വദത്തിൽ വാസം തേടുന്ന, ആളിക്കത്തുന്ന വോനെ ഒരു ഗോവു പരിചരിച്ചുപോരുന്നു. 2

ധനങ്ങളിൽവെച്ചു മികച്ച ധനം കിട്ടിയെന്നു ജ്ഞാനവാനായ സ്വാമി സുഖനിയന്ത്രവ്യകളായ ഏവയുടെ പുറത്തു കേറുമോ; അവയെ, നില്ലാത്ത നട വളർത്താൻ, ബഹുധാ അംഗവിക്ഷേപം ചെയ്യുന്ന നീലപുഷ്പൻ വിശ്രമിപ്പിക്കും. 3

ലോകങ്ങളെ ഉറപ്പിക്കാൻ നോക്കുന്ന, തളർത്താവുന്നവനല്ലാത്ത, മഹാനായ തപസ്വ്യപുത്രനെ ബലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു നദികൾ വഹിക്കുന്നു; അരികിൽ കത്തിജ്ജ്വലിച്ച അദ്ദേഹം ദ്യാവാപൃഥിവികളെ, ഒരുത്തിയെയെന്നപോലെ പ്രാപിച്ചു! 4

സൂക്തം 7.

1. മുതുക കുറുത്ത—പുകകൊണ്ട്. ദീർഘഘായസ്സ്—അഗ്നിയ്ക്ക്.
2. തേൻ വഹിച്ച ദേവിമാർ—മധുരജലകളായ നദികൾ. ജലത്തിന്റെ ആസ്വദം—അന്തരീക്ഷം. പ്രത്യക്ഷവചനമാണിത്: ഗോവ് = വാക്ക്, ശബ്ദം.
3. അവ—പെൺകുതിരകൾ. നീലപുഷ്പൻ = മുതുക കുറുത്തവൻ.
4. ഒരുത്തിയെ—ഒരു പുരുഷൻ ഒരു സ്ത്രീയെ പ്രാപിക്കുന്നതുപോലെ.

നിസ്സപതനായ വൃഷാവിനെ സേവിച്ചാലത്തേസ്സഖം ആളുകൾക്കറിയാം; അവർ മഹാന്റെ വരുതിയിൽ ഇവംകൊള്ളുന്നു. എവരുടെ മഹത്തായ സ്തുതിവാക്യം മതിയ്ക്കത്തക്കതോ, അവർ നല്ല തേജസ്സാൽ സ്വർഗ്ഗത്തെശ്ശോഭിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു വിളങ്ങും! 5

യാവചിലരിൽ വർഷിയ്ക്കുന്നവൻ രാത്രിയ്ക്കുപ്പായ സ്വതേജസ്സിനെ സ്തോതാവിന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു നീട്ടിയോ; അവർ അവന്നു മഹത്തുക്കളെക്കാൾ മഹത്തുക്കളായ അമ്മയച്ഛന്മാരുടെ പ്രവേദനത്താൽ ഘോഷിയ്ക്കപ്പെട്ട സുഖം വരുത്തി. 6

അഞ്ചധര്യക്കളോടുകൂടി ഏഴു മേധാവികൾ വ്യാപനശീലന്റെ അരുമപ്പെട്ട നിശ്ചിതസ്ഥാനം സംരക്ഷിയ്ക്കുന്നു. കിഴക്കോട്ടു നോക്കി നടക്കുന്ന, തളർത്താവുന്നവരല്ലാത്ത, സേകതാക്കളായ സ്തോതാക്കൾ ഇവംകൊള്ളുന്നു; ദേവകർമ്മങ്ങളെ അനുഗമിയ്ക്കുകയുംചെയ്യുന്നു! 7

ദിവ്യരായ രണ്ടു പ്രധാനഹോതാക്കളെ ഞാൻ ചമയിയ്ക്കാം; തണ്ണീർ നേരുന്ന ഏഴുന്നവാന്മാർ സോമനീർകൊണ്ടു മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കും. ഉജ്ജ്വലരായ കർമ്മരക്ഷകന്മാർ കർമ്മങ്ങളിൽ, അവിടുന്ന് തന്നെ സത്യം എന്നു പറയുന്നു! 8

ദേവ, ഹോതാവേ, സർവ്വാതീതനായ മഹാനും വൃഷാവും പൂജനീയനുമായ ഭവാന്റെ പരന്ന ഭൂരിജാലകൾ പജ്ജന്യനായിത്തീരുന്നു; ഏറ്റവും ആഘാദിപ്പിയ്ക്കുന്ന ജ്ഞാനിയായ ഭവാൻ യഷ്ടവ്യരായ ദേവന്മാരെയും ദ്യാവാപൃഥ്വികളെയും ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നാലും! 9

ദ്രവിണ, അഗ്നേ, ഹവിരാഹുതിയും നല്ല സ്തുതിയും ചേർന്ന സുജ്ഞയെകളായ ഉഷസ്സുകൾ ധനം കൈവരുമാറുപുലരുന്നു; അവിടുന്ന്,

5. അവർ—ആ ആളുകൾ.

6. നീട്ടിയോ—സ്തുതി കേൾപ്പാൻ. അവർ—ആ യജമാനന്മാർ. അവന്ന്—അഗ്നിയ്ക്കു്.

7. ഉദ്ഗാതാക്കൾക്കു പുറമേ, പന്തിരണ്ടു് ഗുതപിക്കേളണ്ടു്; അവരിൽ ഏഴുപേർ വഷട്കാരവും, അഞ്ചുപേർ യജ്ഞവും അനുഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു. സേകതാക്കൾ—സോമനീർ തുടുന്നവർ.

9. പർജ്ജന്യനായിത്തീരുന്നു—മഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്നു; വൃഷ്ടിദേവനാണു്, പജ്ജന്യൻ.

മഹാനുഭവേണി, വല്ല പാപവും ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ വലിയ ജാലകൊണ്ടു നശിപ്പിച്ചാലും! 10

അഗ്നേ, അങ്ങു കർമ്മമേറിയ ഗോപ്രഭാത്രിയായ ഭൂമിയെ സ്നോതാവിനാ എന്തെല്ലാമായി കിട്ടിച്ചാലും. ഞങ്ങൾക്കു മകനും അവന്റെ മകനും ജനിക്കുമാറാകണം. അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ ആ നന്മനസ്സു ഞങ്ങളിലെത്തട്ടെ! 11

സൂക്തം 8.

വിശ്വാമിത്രൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ഠം അനുഷ്ഠം വൈശ്വദേവിയും ഹനുസ്സം; യുപം ദേവത.

വനസ്സതേ, യാഗത്തിൽ ദേവകാമന്മാർ നിങ്കൽ ദിവ്യമധു പുരട്ടുന്നു: നീ എണ്ണിററുനില്ക്കുകയായാലും, അമ്മയുടെ മടിയിൽ കിടക്കുകയായാലും, ഇവിടെ ധനങ്ങൾ നിക്ഷേപിക്കുമാറാകണം! 1

നീ അഗ്നിയുടെ കിഴക്കുവശത്ത്, അക്ഷയവും സത്സന്താനജനകവുമായ അന്നം തന്നു, ഞങ്ങളെ വലയ്ക്കുന്ന വിശപ്പു പോക്കി, മഹത്തായ സൗഭാഗ്യത്തിനായി ഉയർന്നിന്നാലും! 2

വനസ്സതേ, നീ ഉൽകൃഷ്ടസ്ഥലത്ത് ഉയർന്നിന്നാലും: തക്ക വലുപ്പത്തിൽ അളക്കപ്പെട്ട നീ യജ്ഞാനുഷ്ഠാതാവിനാ അന്നം നല്കിയാലും! 3

അരഞ്ഞാണിട്ടു നല്ല വസ്ത്രം ചുറ്റിയ യുവാവു വന്നുചേർന്നു: അവൻ ജാതരിൽവെച്ചു മീതെയായി. അവനെ ധീരരായ കവികൾ—ശോഭനധ്യാനമായ ദേവകാമന്മാർ—പൊക്കിനാട്ടുന്നു! 4

10. ദ്രവിണ=സതതഗമനശീല. സുജ്ഞയകൾ—പക്ഷികളിതാദികൾ കൊണ്ടു എളുപ്പത്തിൽ അറിയാവുന്നവ. കൈവരമാദ്—ഞങ്ങൾക്കു. മഹാൻ—യജമാനൻ.

സൂക്തം 8.

1. വനസ്സതി=വൃക്ഷം. ദിവ്യമധു—നെയ്യ്. അമ്മ—ഭൂമി. ഇവിടെ—ഞങ്ങളിൽ.

2. അഗ്നി—ആഹവനിയൻ.

4. യുവാവ്—ദൃഢാംഗമായ യുപം. യുപത്തെ വസ്ത്രംകൊണ്ടു പൊതിയും. ജാതർ—ജനിച്ച വൃക്ഷങ്ങൾ.

മനുഷ്യരുടെ യാഗത്തിൽ വളന്നു, ദിവസങ്ങളെ സുദീനങ്ങളാക്കാനത്രേ, ഇവൻ ജനിച്ചത്! ഇവനെ ധീരരായ കർമ്മികൾ ശ്രദ്ധവെച്ചു ശ്രദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നു; ദേവയഷ്ടാവായ മേധാവി സ്തുതിയും ചെയ്യുന്നു. 5

വനസ്സതേ, മഴു നിങ്ങളെ മുറിച്ചു; ദേവകാമരായ നേതാക്കൾ കഴിച്ചിടുകയും ചെയ്തു. തിളങ്ങിനില്ക്കുന്ന അവയും പൂങ്കുളും ഇദ്ദേഹത്തിന്നു സന്തതിയും സമ്പത്തും ഉളവാക്കട്ടെ! 6

മുറിച്ചു വീക്കിപ്പെട്ട്, ഋത്വിക്കകളാൽ കഴിയിൽ നാട്ടപ്പെട്ട ആ യാഗസാധകങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ വരണീയത്തെ ദേവകളിലെത്തിക്കട്ടെ! 7

നല്ല നേതാക്കളായ ആദിത്യന്മാർ, രുദ്രന്മാർ, വസുക്കൾ, ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ, വിശാലമായ അന്തരീക്ഷം എന്നീ ദേവകൾ ഒരേ മനസ്സോടെ യജ്ഞത്തെ രക്ഷിക്കട്ടെ; യാഗത്തിന്റെ കൊടിമരത്തെ ഉയർത്തിനിർത്തട്ടെ! 8

സ്വച്ഛവസ്രമുടുത്തു, ഹംസങ്ങൾപോലെ വരിവെച്ചുനില്ക്കുന്ന അവയും പൂങ്കുളും ഞങ്ങളിൽ വന്നെത്തി; കവികളാൽ ഉയർത്തപ്പെടുന്ന ആ തേജസ്വികൾ ദേവപഥത്തിലും ചെയ്യുന്നു! 9

പൂങ്കുളോടും വളയങ്ങളോടും കൂടിയ അവ, ഭൂമിയിൽ ശൃംഗികളുടെ കൊമ്പുകൾപോലെ കാണപ്പെടുന്നു; യാഗത്തിൽ ഋത്വിക്കകളുടെ സ്തോത്രം കേൾക്കുന്ന അവ ഞങ്ങളെ കൊലനിലങ്ങളിൽ രക്ഷപ്പെടുത്തട്ടെ! 10

ഹേ മരക്കുറുപ്പി, നീ നൂറു ശാഖകളോടുകൂടി മുളച്ചുപൊന്തുക; ഞങ്ങളും ആയിരം ശാഖകളോടുകൂടി മുളച്ചുപൊന്തട്ടെ! ഈ മുച്ഛയേറിയ മഴു നിന്നെ മഹത്തായ സൗഭാഗ്യത്തിലെത്തിച്ചു! 11

6. നിങ്ങൾ—വൃക്ഷങ്ങൾ. പൂങ്കുളം—ചെറിയ മരക്കണ്ണങ്ങൾ. ഇദ്ദേഹം—യജമാനൻ.

7. വരണീയത്തെ—സ്വപ്നഹണീയമായ ഹവിസ്സിനെ.

8. കൊടിമരം—യുപം.

9. അവ—യുപങ്ങൾ.

10. ശൃംഗികൾ—കാളയും മറ്റും.

സൂക്തം 9.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ബൃഹത്തിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സം; അഗ്നി ദേവത.

(പാത)

സ്വാവനത്തിനുവേണ്ടി വരിയ്ക്കുന്നു,
ദേവ, മർത്ത്യരും ചങ്ങാതിമാരെങ്ങരും,
വാരിപെന്ത്രൻ സുഭഗനനാമയൻ
ഭൂരിശോഭൻ സുഖപ്രാപ്യനങ്ങയെ! 1

തായയായ തണ്ണീരിങ്കലെയ്ക്കല്ലോ
പോയി, കാടുകൾ തേടും ഭവാനഗ്നേ;
അന്നിലപാടു വയ്യാ സഹിയ്ക്കുവാൻ;
വന്നുവല്ലോ, വിദൂരാലിഹ ഭവാൻ! 2

ഇഷ്ടദാനമാം ഭാരം വഹിയ്ക്കിലും
തുഷ്ടചിത്തനായത്തന്നെ മേവുന്ന് നീ;
അങ്ങു മിത്രങ്ങളാക്കിയോരിൽച്ചില—
രണ്ടു പോകും, ചുഴന്നിരിയ്ക്കും ചിലർ. 3

മാറാലരെയും കൂറൻപടയെയും—
മോറു പിന്നിട്ടു വെള്ളത്തിലാണ്ടോനെ
ചെന്നു കണ്ടെത്തിയല്ലോ, പുരാണരാ—
കുന്ന മിത്രങ്ങൾ സിംഹത്തെപ്പോലവേ. 4

അക്കണക്കില്ലപോലേ നിലീനനാ—
മഗ്നിയെക്കടഞ്ഞുണ്ടാക്കി, വാനോർക്കായം

സൂക്തം 9.

1. സ്വാവനം=സ്വരക്ഷ.

2. അന്നിലപാട്—വെള്ളത്തിൽത്തന്നെ വസിയ്ക്കൽ. വന്നുവല്ലോ—
അരണിമഥനത്താൽ ആവിർഭവിച്ചുവല്ലോ. വിദൂരാൽ=അകലത്തുനിന്ന്.

3. ചിലർ—അധര്യപ്രഭൃതികൾ. അങ്ങു പോകും—ഹോമിപ്പാൻ.
ചിലർ—ഉദ്ഗാതാവും മറ്റും.

4. പട=സേന. ആണ്ടോനെ—മുഴുകിയ അഗ്നിയെ. പുരാണരാകുന്ന
മിത്രങ്ങൾ—ചിരന്തനസുഹൃത്തുക്കളായ ദേവന്മാർ. സിംഹത്തെപ്പോലവേ—
ഗുഹയിലിരിയ്ക്കുന്ന സിംഹത്തെ എന്നുപോലെ.

- കൊണ്ടുപോന്നാന, കലത്തുനിന്നൊരു
തെണ്ടിയെയെന്നപോലെ സമീരണൻ! 5
- അബ്ഭോനെ ഹുതവഹ, വാനോർക്കാ-
യത്ര കൈക്കൊണ്ടു, മർത്യർ യുവതമഃ
അധരമൊക്കെ രക്ഷിയ്ക്കുവാനല്ലോ,
മർത്യബാധവ, തൻക്രിയയാൽബ്ഭോൻ! 6
- അബ്ഭവച്ഛുഭേർമ്മമഗേ, വെറു-
മർഭേനെയുമുദ്ധിയാൽ മുടുന്നു:
അന്തിനേരത്തു കത്തിജ്ജലിച്ച നി-
ന്നതികേ കൂടമല്ലോ, പശുവ്രജം! 7
- ചെയ്വിനാ, ഹുതി പള്ളികൊള്ളം പരി-
പാവനാനോം സൂത്യസുയജ്ഞനായ്--
ക്ഷിപ്രമർച്ചിപ്പിന, ജസാ വ്യാപിയ്ക്കു-
മപ്പരാതനഭേവനാം ഭൂതനെ! 8
- ആയിരം മൂന്നു, മൂന്നു നൂർ, മുപ്പത്തി-
യൊമ്പതു മുമ്പർ പൂജിച്ചിതഗ്നിയെ:
നെയ്യു തുകിനാർ; ദർഭ തൂർത്തു വിരി-
ച്ചുങ്ങിരുത്തിനാരി, ഹോമകാരനെ! 9

സൂക്തം 10.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ഉഷ്ണികു ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(‘മാബലി നാടുവാണീടുംകാലം’ എന്ന മട്ടിൽ)

ഭൂവാസിക്വകൊരു തമ്പുരാനും
ദേവനുമായ ഭവാനെയഗേ,

5. നിലീനൻ=ഒളിച്ചവൻ. തെണ്ടിയെ—അലഞ്ഞുനടക്കുന്ന മകനെ
അച്ഛൻ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതുപോലെ. സമീരണൻ=വായു.

6. വാനോർക്കായ്—ദേവന്മാരെ യജിപ്പാൻ.

7. അർഭേനെയും—അജ്ഞനെയൊപ്പാലും.

8. ഗുതപിക്കുകോട്: പള്ളികൊള്ളം—വിനകുകളിലും ഓഷധികളിലും
ശയിക്കുന്നു.

9. ആയിരം—മുപ്പായിരത്തിമുന്നൂററുമുപ്പത്തൊമ്പതു ദേവന്മാർ.
ഹോമകാരൻ=ഹോതാവ്, അഗ്നി.

- ഉദ്ദീപിപ്പിച്ചുപോരുന്നു, നന്നായ്—
ബുദ്ധിയുള്ളൊരാളുടെ പാതയിൽ! 1
- മന്ത്രി പുകഴ്ത്തുന്നു, ഹോതാവായ—
മൃതപിതയുടെ വേദനയേ;
സത്യത്തിന്റേപ്പാലകനായി ബുദ്ധിമാൻ
കത്തിച്ചുപോയിട്ടുണ്ട്, തൻഗൃഹത്തിൽ! 2
- ജാതവേദസ്സാകുമെങ്ങനെയോ,
യാതൊരാളേകമോ, ഹവ്യങ്ങളേ;
ഉണ്ടാമവന്നു സുവീര്യശാലി,—
യുണ്ടാമവന്നു സമൃദ്ധികളും! 3
- യാഗങ്ങൾതൻ ധർമ്മമായി വ—
നാഗമിന്നിട്ടേ ഹവിഷ്മാനായി
ഹോതാക്കളോട് പരാൽത്തേപ്പിന്നിട്ടുപെ—
ട്ടാ, ദിത്യേന്ദ്രന്മാരോടൊന്നിച്ചുതൻ! 4
- മേധാവികൾക്കുള്ള തേജസ്സേതും
ധാരാവും ഹോതാവുമാമഗ്നിസ്സായ്
സംഭരിച്ചീടുവിൻ, നിങ്ങൾ ചെമ്മേ
മുമ്പുള്ളോർ നിർമ്മിച്ച വന്ദനാഴികൾ! 5
- ചേണറ ചോററും സ്വത്തിനുമായ്,—
കാണപ്പെടേണ്ടെന്നൊരീയഗിയെ
വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. നമ്മൾതൻ വാ—
ക്കത്രയും സ്തുത്യനായ്ത്തീരുമാനേ! 6
- ദേവകാമനായ്, സുയഷ്ടാവു നീ
ദേവരെപ്പൂജിക്കുക, ധർമ്മത്തിൽ:

സൂക്തം 10.

2. തൻഗൃഹം — യാഗശാല.
3. സുവീര്യശാലി — നല്ല വീര്യമുള്ള പുത്രൻ.
4. തേപ്പിന്നിട്ടുപെട്ട് — സോമ—ഘൃതാഹുതികൾകൊണ്ട്.
5. ഹോതാക്കളോടും മറ്റും പറയുന്നു: വന്ദനാഴികൾ—സ്തോത്രങ്ങൾ.
6. കാണപ്പെടേണ്ടുന്ന = ദർശനീയനായ. വാക്ക്—സ്തുതി.

മാദകൻ ഹോതാവു നീയിങ്ങനേ,
 മാറൊരത്തെള്ളി ലസിപ്പോന്നല്ലോ! 7
 ഞങ്ങൾക്കു പാവക, വീറും ശ്രീയും
 തിങ്ങുമാറുജ്ജലിച്ചാലു, മാ നീ;
 സ്തോത്രങ്ങൾ ചൊൽവോർത്തൻ ക്ഷേമത്തിനായ്—
 പ്ലാത്താലു, മോറമടുക്കൽത്തന്നേ! 8
 സ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലുന്ന മേധാവിമാ—
 രാസ്ഥയോടുജ്ജലിപ്പിച്ചിടുന്നു,
 അവ്യയനം, ബലാൽ വർദ്ധിപ്പോന്നും,
 ഹവ്യം വഹിപ്പോന്നുമായ നിന്നെ! 9

— — —
 സൂക്തം 11.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ഗായത്രി ചന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

യജ്ഞത്തെശ്ശുരിയായ്ക്കണ്ട ഹോതാവഗ്നി പുരോഹിതൻ:
 അറിഞ്ഞിരിപ്പോന്ന, വിടുന്നധാരത്തെ യഥാക്രമം. 1
 അന്നാതം നിഹിതൻ ദൂതനാഗ്രഹിപ്പോന്നനശ്വരൻ;
 ആ ഹവ്യവാഹനാമഗ്നി മനീഷയൊടു ചേർന്നവൻ! 2
 അഗ്നി യജ്ഞധജം ധീയാലറിയുന്നു, ചിരന്തനൻ;
 അവന്റെ തേജസ്സുകലെപ്പോക്കമല്ലോ, തമസ്സിനെ! 3
 ജാതവേദസ്സു, കെല്പിന്റെ പുത്രൻ, ചൊൽക്കൊണ്ട
 ശാശ്വതൻ;
 ഹൃയഗ്നിയെ ഹവിർവാഹനാക്കിവെച്ചിതു, ദേവകൾ. 4

7. മാദകൻ—യജമാനാസ്താദകൻ.

8. വീറു = വീര്യം. ശ്രീ—തേജസ്സ്. ആ—താദൃശനായ.

സൂക്തം 11.

2. അന്നാതം നിഹിതൻ—ഹവിസ്സുപീകരണത്തിന്നു സ്ഥാപിതൻ. ആ
 ഗ്രഹിപ്പോൻ—ഹവ്യേച്ഛ. മനീഷ=പ്രജ്ഞ, കർമ്മജ്ഞാനം.

3 അറിയുന്നു—എല്ലാം.

അഗ്നി, മനുഷ്യാതിയു മുൻനടപ്പോൻ, തപരാനപിതൻ,
 തള്ളാവുന്നവനല്ലാത്തോൻ, പള്ളിത്തേരെ, പൊഴും നവൻ! 5
 എതിരാളരെയാട്ടക്കു തട്ടിനീക്കമേഹിംസിതൻ,
 അതിമാത്രപ്രഭുതാനന, ഗി ദൈവതപോഷകൻ! 6
 ഹവിസ്സേകം നരൻ വോഡാവികൽനിന്നനമെങ്ങുമേ
 നേടുന്നു, പാവനാർച്ചിസ്സിൻപക്കൽനിന്നു നികേതവും! 7
 പ്രാജ്ഞരേ, ജാതവേദസ്സാമഗ്നിയു നതി ചൊല്ലി നാം
 കൈവരുത്തുക, കാംക്ഷിച്ച ധനമൊക്കെയുമെങ്ങുമേ! 8
 അഗ്നേ, ഞങ്ങൾക്കെടുകിൽ, പ്രാത്ഥിയ്ക്കേണ്ടുന്നതൊക്കെയും
 കിട്ടേണമേ: നിങ്കലല്ലോ പുകിമേവുന്നു, ദേവകൾ! 9

സൂക്തം 12.

വിശ്വാമിത്രൻ ഭൃഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ഇദ്രാഗ്നികൾ ദേവത.

ഇദ്രാഗ്നിമാരേ, വരുവിൻ, വിണ്ണിൽനിന്നിസ്സുവങ്ങാൽ:
 പിഴിഞ്ഞ സംസേവ്യമിതു കടിപ്പിൻ, കർമ്മസക്തരായ്! 1
 ഇദ്രാഗ്നിമാരേ, മുൻഭാഗത്തെത്തുന്ത, യജ്ഞസാധനം;
 കടിപ്പിനീ, നീരിവയാൽ സ്തോത്രമിത്രം സുതർപ്പണം! 2

5. മുൻനടപ്പോൻ—നേർവഴി കാട്ടിക്കൊണ്ടു്. തപരാനപിതൻ—മനുഷ്യരെ കർമ്മങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിപ്പിച്ചുനഗ്രഹിപ്പാൻ വെമ്പുന്നവൻ. പള്ളിത്തേർ—ദേവകൾക്കു ഹവിസ്സു കൊണ്ടുപോകുന്ന രഥം. എപ്പൊഴും നവൻ = നിത്യന്യതനൻ.

6. അതിമാത്രപ്രഭുതാനൻ = ഏറ്റവും പ്രഭുതാനൻ, അന്നസമൃദ്ധൻ. ദൈവതപോഷകൻ = ദേവന്മാരെ പോറ്റുന്നവൻ.

7. വോഡാവ് = ഹവ്യവാഹൻ. നികേതം = ഗൃഹം.

8. ഹോതാവിനോടും മറ്റും:

9. പ്രാത്ഥിയ്ക്കേണ്ടുന്നതു് = ധനം.

സൂക്തം 12.

1. ഇതു്—സോമം. കർമ്മസക്തരായ്—ഞങ്ങളുടെ കർമ്മത്തിൽ ശ്രദ്ധ വെച്ചു്.

2. മുൻഭാഗത്തു്—നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ. ഇവയാൽ—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികളാൽ. സ്തോത്രമിത്രം—സ്തോതാക്കളെ സ്വർഗ്ഗാഭിഹലപ്രാപ്തിയിൽ സഹായിക്കുന്നതു്. സുതർപ്പണം—ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു തൃപ്തിവരുത്തുന്നതു്. രണ്ടും നീരിന്റെ വിശേഷണം.

വരിപ്പനി,ദ്രാഗ്നികളെ ക്രതുചോദിതനായ ഞാൻ:
 സോമത്താൽത്തുപ്തരാകട്ടെ,യിങ്ങാ സ്തോത്രപരായണൻ! 3
 വിളിപ്പനിദ്രാഗ്നികളെ, ധന്യോഽലരെ,യരിഘ്നരെ,
 അന്നമേറം തരുനോരെ,ത്തോല്ല്യാത്ത സമജൈത്രരെ! 4
 ചൊല്ലിയും പാടിയും പൂജിക്കുന്നൂ, സ്തോതാക്കൾ നിങ്ങളെ;
 വരിപ്പനിദ്രാഗ്നികളേ, ഞാനുമന്നാഗമത്തിനായ്! 5
 ഒന്നിച്ചൊററയൊരുമ്പാടാൽ നിങ്ങളിദ്രുഹതാശരേ,
 കലക്കിയല്ലോ, തൊണ്ണൂറ്റു പറലർപ്പട്ടണങ്ങളെ! 6
 സ്തോത്രങ്ങളിദ്രാഗ്നികളേ, പെരുമാറുന്ന മേന്മയിൽ,
 യജ്ഞമാഗ്നാനസാരണ കർമ്മത്തിൻ നാലിടത്തുമേ! 7
 അന്നങ്ങളും കെല്പ കളും സഹവർത്തികൾ നിങ്ങളിൽ;
 നിക്ഷിപ്ത,മിദ്രാഗ്നികളേ, നിങ്ങളിൽ പ്രേരകത്വവും! 8
 വിൺ വിളങ്ങിക്കൂവോർ നിങ്ങളണി ചാത്തുന്ന പോർകളിൽ;
 അതുകൊണ്ടറിയാ,മിദ്രാഗ്നികളേ, നിങ്ങൾതൻ തിരം! 9

സൂക്തം 13.

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻഋഷഭൻഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
 ('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ.)

നിങ്ങൾതൻ ദേവനാമീയഗ്നിയെ—
 തുതംഗവാക്യത്താൽ വാഴ്ത്തുവിൻ:

3. ക്രതുചോദിതൻ—ക്രതു(യജ്ഞ) സാധനത്താൽ (സോമത്താൽ) പ്രേരിതൻ; സോമം കിട്ടിയതിനാൽ യജ്ഞം ചെയ്യാനൊരുങ്ങിയവൻ.

4. സമജൈത്രർ=ഒരേമട്ടിൽ ജയിക്കുന്നവർ.

5. ചൊല്ലിയും പാടിയും—സ്തോത്രം ചൊല്ലിയും, സാമം പാടിയും. അന്നാഗമം=അന്നലബ്ധി.

7. കർമ്മത്തിലെങ്ങും നിങ്ങൾ പ്രകർഷണ സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നു.

8. സഹവർത്തികൾ=കൂടെപ്പാർന്നവ. പ്രേരകത്വം—മഴപെയ്യിച്ചു, അന്നമുൽപാദിപ്പിച്ചു യജ്ഞത്തിന്നു പ്രേരിപ്പിക്കൽ; ഇതും നിങ്ങളിൽ വെക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

9. അണി ചാർത്തുന്നു—ജയശ്രീഭൂഷിതരാകുന്നു, വിജയം നേടുന്നു. തിരം=ത്രാണി.

വാനവരൊത്തു വന്നാ യജിപ്പൻ
വാണരുളട്ടേ, ദർഭയിൽ! 1

രോദസ്സുകളും രക്ഷിതാക്കളും—
മാർത്തൻ കെല്പിനെസ്സേവിപ്പു;
അസ്സത്യാത്മാവെ വാഴ്ത്തുന്നു, രക്ഷ—
സ്തഥകാമർ ഹവിഷമാന്മാർ! 2

യന്താവി, വക്ത്രീമാനാമഗ്നി;
യജ്ഞങ്ങൾക്കുമേദോഹംതാൻ;
സേവിപ്പിൻ, നിങ്ങളാ നിജാഗ്നിയെ,
ശ്രീവിധായിയാം ദാതാവെ! 3

വിണ്ണന്നന്തരിക്ഷങ്ങളിലുള്ള
വന്യതൽ, നമുക്കാരാലോ;
ആയഗ്നി നമുക്കേകട്ടേ, സുഖ—
പ്രായഗൃഹങ്ങൾ കർമ്മാത്ഥം! 4

ഋദ്ധാഭൻ പ്രജാപാലൻ ഹോതാവു
നിത്യനവീനനഗ്നിയെ
വർദ്ധിപ്പിജ്ഞു, തൻതിരുമേനി—
ജ്ഞാത്ത കർമ്മത്താൽ സ്തോതാക്കൾ! 5

സൂക്തം 13.

1. തുംഗവാക്യം—ഉയർന്ന (മഹത്തായ) സ്തോത്രം. യജിപ്പൻ—വലിയ യജ്ഞാവ. ഹോതാവിനോടും മറ്റും യജമാനൻ പറയുന്നതാണിതു.

2. രക്ഷിതാക്കൾ—ദേവന്മാർ; ദ്യാവാപൃഥിവികളും ദേവന്മാരും അഗ്നിജ്ഞി യീനരാണ്. അത്ഥകാമർ=ധനേച്ഛകൾ.

3. ഇവർ—ഹവിഷ്യാന്മാർ, യജമാനന്മാർ. യജ്ഞങ്ങൾക്കും അദ്ദേഹം തന്നെ യന്താവ് (നിയാമകൻ). ആ നിജാഗ്നിയെ (സ്വന്തം അഗ്നിയെ) നിങ്ങൾ (പ്രതിഷ്ഠിക്കുക) സേവിപ്പിൻ (പരിചരിക്കുവിൻ). ശ്രീവിധായി=സമ്പൽക്കരൻ.

4. ആരാലോ—ആരുടെ പ്രസാദത്താലോ നമുക്കു കിട്ടുന്നു. സുഖപ്രായ ഗൃഹങ്ങൾ=സുഖമേറിയ ഗൃഹങ്ങൾ. കർമ്മാത്ഥം=കർമ്മാർപ്പനങ്ങൾക്കു്.

5. ഋദ്ധാഭൻ=ശോഭ വളർന്നവൻ. തൻതിരുമേനിജ്ഞാത്ത—തദിഷയകമായ.

കാത്താലു, മസ്തൽക്കർമ്മസ്തോത്രങ്ങൾ
 പേർത്തും ദേവാഹപാതാവാം നീ;
 വായുവർദ്ധിത, നല്ലി, ഞ്ഞു സുഖ-
 മായിരം തരം നീയഗേ!

6

നീയഗേ, തരികെ, ഞ്ഞു ചിക്ത-
 നായിരപ്പടി വന്മുതൽ,
 സദീര്യപുഷ്പിസന്താനകര, -
 മത്യഹീനമുജ്ജലം!

7

സൂക്തം 14.

ഋഷൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠാപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

(കേക)

ഹോതാവു ഹർഷിപ്പിപ്പോൻ സത്യവാൻ യഷ്ടാവഗ്നി
 ധാതാവു മേധാശാലി മേധത്തിന്നെഴുന്നള്ളും:
 തിളങ്ങും പള്ളിത്തേരിൽക്കേരമശ്ശോചിഷ്ഠകേശ-
 നൊളി വീശുന്ത, കെല്പിൻപുത്രനന്തരിക്ഷത്തിൽ.

1

ചൊല്ലുന്നെന്നുൾവേകമങ്ങയ്ക്കു നമസ്താരം;
 കല്യ, സത്യാത്മൻ, കൈക്കൊൾക, ഞ്ഞിയുജനീയ:
 അറിവുറോരെക്കൊണ്ടുവരിക, വിജ്ഞൻ ഭവാൻ;
 വിരിദർഭയിലിരുന്നതരംക, സംരക്ഷയ്ക്കായ്!

2

6. അസ്തൽ (ഞങ്ങളുടെ) കർമ്മവും സ്തോത്രവും കാത്താലും—ഏറ്റക്കുറവു വരാതെ രക്ഷിച്ചാലും. പേർത്തും ദേവാഹപാതാവ്—വീണ്ടും വീണ്ടും ദേവന്മാരെ വിളിയ്ക്കുന്നവൻ. ഇങ്ങ—ഞങ്ങൾക്കു്. ആയിരം തരം—ആയിരം ധനം നല്കുന്ന.

7. സദീര്യപുഷ്പിസന്താനകരം = നല്ല വീര്യം, ദേഹപുഷ്പി, സന്താനങ്ങൾ എന്നിവയെ ഉളവാക്കുന്നത്. അത്യഹീനം—എത്ര ചെലവുചെയ്ക്കാലും ക്ഷയിയ്ക്കാത്തത്. ഉജ്ജലം—രത്നകനകാദികൾകൊണ്ടു തിളങ്ങുന്നത്. മൂന്നു വന്മുതലിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ.

സൂക്തം 14.

1. മേധം = യാഗം.

2. പ്രത്യക്ഷോക്തി: കല്യ—ബലവാനേ. ഇതു്—നമസ്താരോക്തി. അറിവുറോർ—ദേവന്മാർ.

അന്നമുണ്ടാക്കും പകലല്ലകൾ നിങ്കൽച്ചേര—
കു;—ങ്ങന്നമഗേ, ചെല്ല, വായുവീഥിയിലൂടെ:
തുകിട്ടമല്ലോ, ഹവ്യം പൂർവനാം നിങ്കൽപ്പാടേ,
വാഴ്ക, വാഴ്കവ ഗേഹേ, തേർനകത്തണ്ടിൽപ്പോലേ! 3

മിത്രനും, വരണനും ദേവകളെല്ലാവരും
ശക്തിസുന്ദരവാനഗേ, സ്തോത്രമോതുന്ന നിങ്കൽ:
മർത്ത്യർക്കായ്ക്കതിർകളെപ്പരത്തിത്തേജസ്സോടേ
വർത്തിയെന്നവനല്ലോ, ബലവാൻ സൂര്യൻ പോൻ! 4

കൈമലൻവരെങ്ങളിപ്പൊഴുതർപ്പിയ്ക്കുന്ന,
കാമ്യമങ്ങയ്ക്ക: നമസ്സാരത്താൽ പ്രസന്നനായ്
മേധാഭിലാഷത്തോടേ പൂജിയ്ക്ക, ദേവന്മാരെ
മേധാവി പോനഗേ, വളരെ സ്തോത്രങ്ങളാൽ! 5

വളരെസ്സംരക്ഷയുമെന്നവും കർമ്മോദ്യുക്ത—
നളവാകുന്നുണ്ടല്ലോ; നിങ്കൽനിന്നുർജ്ജസ്സനോ:
വിത്തമായിരം കല്പിച്ചേകക, ഞങ്ങൾക്കു നീ—
യദ്രോഹവചസ്സായ സത്യവാന്മെയുമഗേ! 6

യാഗത്തിലഗേ, ദേവ, മർത്ത്യരാം ഞങ്ങളെവ—
യേകിയോ, പോന്ന കെല്പു റോനേ, കവിപ്രജ്ഞ;

3. ചെല്ല—ദിനരാത്രികളുടെ അരികത്തെയ്ക്ക ചെല്ലുക. വായുവീഥി—
ആകാശം. പ്രഭാതത്തിലും സായംകാലത്തുമാണല്ലോ, പൂർവ (പുരാതന)നായ വോ
ങ്കൽ ഹവ്യം തുകുക; അതിനാൽ അവ (പകലല്ലകൾ) ഞങ്ങളുടെ ഗേഹത്തിൽ
വാക്കു വാക്കു—വീണ്ടും വീണ്ടും വസിയ്ക്കട്ടെ. തേർനകത്തണ്ടിൽ—ഇരുപ്പുകൾ
(നകത്തണ്ടിന്റെ ഇരുവശത്തും വെണ്ണുന്ന മരപ്പട്ടികൾ—‘ഇരുപ്പടി’—)നില്ക്കു
ന്നതുപോലെ.

4. ശക്തിസുന്ദര—അരണിമഥനബലത്തിന്റെ പുത്രൻ. സൂര്യൻ = ശോഭന
വീര്യൻ.

5. കൈമലർന്നവർ—ഹവിസ്സെടുത്തതിനാൽ കൈ മലർന്നവരായ.
കാമ്യം—കമനീയമായ പുരോധാശവും മറ്റും. മേധാഭിലാഷം = യാഗേച്ഛ.

6. ഉർജ്ജസ്സനോ = ബലത്തിന്റെ മകനേ. അദ്രോഹവചസ്സ്—ആർക്കും
ഉപദ്രവമുണ്ടാക്കാതെ സംസാരിയ്ക്കുന്നവൻ. സത്യവാന്മെയും—സത്യവാനായ പു
ത്രനെയും കല്പിച്ചേകുക.

ആസ്വദിച്ചാലുമവയൊക്കെയിങ്ങമൃത, നീ;
ഭാസ്വരരഥമെല്ലൊമാരും നീയെന്നറിഞ്ഞാലും!

7

സൂക്തം 15.

കതഗോത്രക്കാരൻ ഉൽകീലൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

(കേക)

പുരുതേജസ്സാലേററം വിളങ്ങും ഭവാൻ മുടി—
ചുരുരുക, മാററാരെയും ശക്തരാക്ഷസരെയും:
അഗ്രഗ്രമാം സുഖം നൽകും പെരിയ സുഹവനാ—
മഗ്നിയെ നയിക്കുമാറാക, ഞാൻ സുഖത്തിനായ്! 1

ഇപ്പലർകാലത്തു നീ, ഭാസ്തരോദയത്തിൽ നീ—
യിപ്പരിഷയ്ക്കു പരിത്രാതാവെന്നറിഞ്ഞാലും:
അച്ഛനുണ്ണിയെയെന്നപോലവേ ലാളിയ്ക്കു, നീ
നീച്ചലും മൽസ്തോത്രത്തെസ്സുപ്രഭാംഗനാമഗേ! 2

വളരെജാലകളെ വർഷക, മുറയ്ക്കല്ലിൽ—
ത്തിളങ്ങിത്തളിയിയ്ക്കു, മന്ത്യാദർശി നീയഗേ;
നീക്കുക പാപം വസോ; കിട്ടിയ്ക്കു ഫലം; സിദ്ധ-
മാക്കുക, ഞരന്തൻ വിത്തകാമം നീ യുവതമ! 3

മാററാർത്തൻ പുരികളും സമ്പത്തുമെല്ലാം കീഴ്വെ—
ച്ചേററമാളുക, വർഷിൻ, തോല്ലാത്ത ഭവാനഗേ;

7. ഭാസ്വരരഥർ—ശോഭനമായ തേരുള്ളവർ, യജമാനന്മാർ. ആരും—
രക്ഷിതാവ്.

സൂക്തം 15.

1. ശക്തരാക്ഷസർ=ത്രാണിയുള്ള രക്ഷസ്സുകൾ. സുഹവൻ=ശോഭനാഹ്വാ-
നൻ. നയിക്കുക—ഉത്തരവേദിയിലും മറ്റും കൊണ്ടുപോവുക.

2. ഇപ്പരിഷ—ഞങ്ങൾ.

3. മുറയ്ക്കു—ക്രമേണ. മന്ത്യാദർശി—മനുഷ്യരുടെ ശുഭാശുഭകേർമ്മങ്ങൾ
കാണുന്നവൻ. വിത്തകാമം (ധനാഭിലാഷം) സിദ്ധമാക്കുക—നിറവേറുക.

നടത്തുകൊ,ന്നാമതാം ഫലഭവഹായജ്ഞം,
 വടിവിൽ നയിയ്ക്കുവാനറിവുള്ളൊന്നാം വോൻ! 4
 വിടവു പെടായ്ക,മ്പട്കളു സൽക്കർമ്മങ്ങൾക്കി,—
 ഞടലിൽജ്ജര കേറുമുജ്ജപല, സുമേധസ്സേ;
 വണ്ടിപോല,നങ്ങാതങ്ങോട്ടു വാങ്ങുക, ഹവ്യം;
 ഉണ്ടാക്കുകൊ,ളി വോൻ വാൻയുഴികളിലഗേ! 5
 കൈവളത്തുക; തരിക,നവുമഗേ, വഷിൻ;
 ദേവ, ദേവകളൊന്നിച്ചുജ്ജപലശ്രീയാം വോൻ
 സുഷ്ടുവായ് ചൂരത്തിയ്ക്കു, വാൻയുഴികളെ ഞങ്ങൾ;—
 കൊട്ടുമെങ്ങളിലേശാഞ്ഞു,തിരാളിതൻ ദ്രോഹം! 6

അഗേ, അങ്ങ കർമ്മേറിയ ഗോപ്രദാശ്രിയായ ഭൂമിയെ
 സ്തോതാവിനാ എന്തെന്തുമായി കിട്ടിച്ചാലും; ഞങ്ങൾക്കു മകനും
 അവന്റെ മകനും ജനിയ്ക്കുമാറാകണം; അങ്ങയുടെ ആ നന്മനസ്സു
 ഞങ്ങളിലെത്തട്ടെ!

സൂക്തം 16.

ഉൽകീലൻ ഋഷി: ബൃഹതിയും സതോബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സ്: അഗ്നി ദേവത.
 (മഞ്ജരി)

ശോഭനവീര്യമിണങ്ങും മഹത്തായ
 സൗഭാഗ്യത്തിന്നു പോന്നോ,നീയഗ്നി;
 സുപ്രജാഗോയുക്തസ്വത്തിന്നു പോന്നവൻ!
 കീലംബിഷോച്ഛിത്തിയ്ക്കും പോന്നോൻ തന്നെ! 1

4. ഒന്നാമത്തെ മഹായജ്ഞം, ജ്യോതിഷോമമത്രേ.

5. ഉടലിൽജ്ജര കേറും—സർവപ്രാണികളുടെയും ശരീരത്തിൽ അവസാ
 നകാലത്തു ജര പിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന. വണ്ടി—ധാന്യങ്ങളും മറ്റും കേറപ്പെട്ട്, ഉടമ
 സ്ഥങ്കലെത്തിയ്ക്കുന്ന ശകടം.

6. കൈവളത്തുക—ഞങ്ങൾക്ക് അഭിലഷിതഫലങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുക.
 വാൻയുഴികളെ സുഷ്ടുവായ് (നന്നായി) ചൂരത്തിയ്ക്കും—മഴയും സസ്യങ്ങളും വേണ്ട
 വോളം ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടട്ടെ എന്നു സാരം.

സൂക്തം 16.

1. സൗഭാഗ്യത്തിന്നു പോന്നോൻ—സൗഭാഗ്യം നല്ലൊൻ ശക്തനാണ്.
 കീലംബിഷോച്ഛിത്തി=പാപത്തെ നശിപ്പിയ്ക്കൽ.

ദുർവിചാരക്കാരെപ്പോർകളിൽത്തോല്പിതം—

സർവദാ വൈരിയെക്കൊല്ലുമെവർ—

ആ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളിസ്സൗഖ്യദ—

ശ്രീമാങ്കൽച്ചെല്ലവിൻ, നേതാക്കളേ! 2

തദധിധൻ നീ മുച്ഛുക, ഞങ്ങളെ

വിത്താഡ്യനായ വൃഷാവാമഗേ,

സുപ്രജാവീര്യൗജിത്യാരോഗ്യഹേതുവാ—

മല്ലേതരമായ സമ്പത്തിനാൽ! 3

പാരൊക്കെ സൃഷ്ടിച്ചോൻ, ഭാരം വഹിപ്പവ,—

നാരാധിപ്പോനി, വൻ ദേവന്മാരെ;

സ്തോതാക്കന്മാരിലും പോരിലും ചെല്ലുന്ത,

നേതാക്കന്മാരുടെ 'ശസ്ത്ര'ത്തിലും! 4

വിട്ടുകൊടുക്കൊല്ലാ ഞങ്ങളെശ്ശുക്കിജ,

കഷ്ടപ്പാടിനുമപത്രതയ്ക്കും

ഗോരാഹിത്യത്തിനും നിന്ദയ്ക്കുമഗേ, നീ;

ദൂരീകരിയ്ക്കേണം, ദോഷങ്ങളും! 5

പാരിച്ച സപ്രജമാകുന്നത്തിൻ

പോരുവോൻ, യജ്ഞേ സുഭഗേ, ഭവോൻ:

ഭൂരിദ്രവിണ, തരേണമേ, സൗഖ്യവും

ചേരും വളത്തും വൻസമ്പത്തഗേ! 6

സൂക്തം 17.

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻ കന്തൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

ധർമ്മങ്ങളിൽ മുന്പേ ഉജ്ജ്വലിപ്പിയില്ലപ്പെടുന്നവനും, ഏവകും
വരണീയനും, ശോചിഷ്ണുശനും, നെയ്യുരുക്കുന്നവനും, ശുദ്ധി വരുത്തു

2. സൗഖ്യദശ്രീമാൻ = സൗഖ്യം നല്കുന്ന സമ്പത്തുകളോടുകൂടിയവൻ.

3. തദധിധൻ = അപ്രകാരമിരിക്കുന്നവൻ. മുച്ഛുക—കർമ്മസമർത്ഥരാക്കുക. ഔജിത്യം = ബലം.

5. ശക്തിജ—ബലജാത. കഷ്ടപ്പാട്—ദാരിദ്ര്യം. അപത്രത—മക്കളില്ലായ്മ. ഗോരാഹിത്യം = മാടുകളില്ലായ്മ.

6. ഭൂരിദ്രവിണ = വളരെധനമുള്ളവനേ. ചേരും = യശസ്സും.

നവനം, സുയജ്ഞനായ അഗ്നിയിൽ, ദേവകളെ യജിപ്പാൻ വേണ്ടി നെയ്യും മറ്റും തൂകുന്നു. 1

അഗ്നേ, ജാതവേദസ്സേ, കർമ്മജ്ഞനായ ഭവാൻ ഭൂവിന്റെയും ദ്യോവിന്റെയും ഹോതാവായല്ലോ; അപ്രകാരം ഈ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു ദേവന്മാരെ യജിച്ചാലും; എന്ന് ഈ യജ്ഞത്തെ, മനവിന്ദിതനെപ്പോലെ മറുകരയിലെത്തിയ്ക്കുകയും ചെയ്യാലും! 2

ജാതവേദസ്സേ, അങ്ങയ്ക്ക് അന്നങ്ങൾ മൂന്നുണ്ട്; അഗ്നേ, മൂന്നു ഷസ്സുകൾ അങ്ങയുടെ അനുജത്തിമാരാകുന്നു. അവരോടുകൂടി യവിദ്വാനായ ഭവാൻ അന്നം ദേവന്മാരിലെത്തിച്ചാലും; യജമാനനു സുഖവും വരുത്തുക! 3

ജാതവേദസ്സേ, നല്ല തേജസ്സും നല്ല കാഴ്ചയുമുള്ള സ്തുത്യനായ അഗ്നിയെ—നിന്തിരുവടിയെ—ഞങ്ങൾ സ്തുതിച്ചു പൂജിയ്ക്കുന്നു: നിസ്സംഗനും അമൃതിന്റെ ഇരിപ്പിടവുമായ നിന്തിരുവടിയെ ദേവന്മാർ ഹവിസ്സു വഹിയ്ക്കുന്ന ഭൂതനാക്കിവെച്ചു! 4

അഗ്നേ, അങ്ങയെക്കാൾ മുമ്പേ ഒരു അതീയഘോരമായ ഹോതാവു സ്വതയോടുകൂടി രണ്ടിടത്തുമിരുന്നു സുഖമുളവാക്കിയല്ലോ; വിദ്വൻ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധർമ്മം നോക്കി ഭവാൻ യജിച്ചാലും. അങ്ങനെ ഞങ്ങളുടെ യാഗം ദേവകൾക്കു പ്രീതികരമാക്കിയാലും! 5

സൂക്തം 18.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

അഗ്നേ, ഭവാൻ ഇവിടെ വരാൻ കനിഞ്ഞു, തോഴൻ തോഴനും, അച്ഛനമ്മമാർ മകനുമെന്നപോലെ ഞങ്ങൾക്കു കാര്യസാധക

സൂക്തം 17.

1. ധർമ്മങ്ങൾ—യജ്ഞങ്ങൾ.

3. നെയ്യ്, സസ്യം, സോമം എന്നിവയത്രേ, മൂന്നു അന്നങ്ങൾ. മൂന്നു ഷസ്സുകൾ—പ്രജാരക്ഷിണിയും അന്നരക്ഷിണിയും രാഷ്ട്രരക്ഷിണിയുമായ ഉഷോദേവതകൾ.

5. സ്വധ—അന്നം, സോമം. രണ്ടിടം—മധ്യമോത്തമസ്ഥാനങ്ങൾ. സുഖം—യജ്ഞങ്ങൾക്കു്.

നായിബ്ഭവീച്ചാലും: മനുഷ്യർ മനുഷ്യരെ തുലോം ഉപദ്രവിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുമല്ലോ; നേരിടുന്ന വൈരികളെ അങ്ങു ചൂട്ടെറിയ്ക്കണം! 1

അഗ്നേ, ആക്രമിക്കുന്ന ശത്രുക്കളെ തപിപ്പിക്കുക; ഹവിസ്സർ പ്പിന്യാത്ത എതിരാളിയുടെ ആൾ തപിപ്പിക്കുക; വസോ, അറിവുള്ള ഭവോൻ സൽക്കർമ്മവിമുഖരെ തപിപ്പിക്കുക. അങ്ങനെ അങ്ങയുടെ രശ്മികൾ തടവില്ലാത്തവയാകട്ടെ! 2

അഗ്നേ, ധനകാമനായ ഞാൻ ഭവാനു ദ്രുതഗതിയ്ക്കും ബലത്തിന്നുമായി, ചമതയോടും നെയ്യോടും കൂടി ഹവിസ്സു ഹോമിയ്ക്കുന്നു; ആവുന്നേടത്തോളം സ്തോത്രം ചൊല്ലി വന്ദിയ്ക്കുന്നു. അങ്ങ് ഈ സ്തുതിയെ, നൂറുനൂറായിക്കിട്ടുമാറു വിളങ്ങിച്ചാലും! 3

ബലത്തിന്റെ മകനേ, അവിടുന്നു കത്തിജ്ജ്വലിയ്ക്കുക: അഗ്നേ, സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ഭവോൻ പുകയ്ക്കുന്ന വിശ്വാമിത്രഗോത്രക്കാർക്കു വളരെ അന്നവും ധനവും രോഗശമവും ഭയശാന്തിയും കല്പിച്ചരുളുക; കർത്താവേ, ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ തിരുമൈ വളരെത്തവണ കഴുകാം! 4

നല്ല ദാതാവായ അഗ്നേ, അവിടുന്നു കത്തിജ്ജ്വലിയ്ക്കുമ്പോൾത്തന്നെ, ധനങ്ങളിൽവെച്ചു മികച്ചതു തന്നരുളിയാലും: സുഗേനായ സ്തോതാവിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ, ധനമുണ്ടാകുമാറു പെരുമാറുന്നവയാണല്ലോ, ഇരുതുകൈകളും തിരുവുടലും! 5

സൂക്തം 19.

ഗാമി ഭൃഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

സ്തുതിയ്ക്കുന്ന, കവിയായ, സർവജ്ഞനായ, അമൃദ്ധനായ അഗ്നിയെ ഞാൻ യജ്ഞത്തിൽ ഹേതുവാക്കി വരിയ്ക്കുന്നു: ആ അതിയപ്പോ

സൂക്തം 18.

3. നൂറുനൂറായി കിട്ടുമാറു—ഞങ്ങൾക്കു ധനം വളരെ വളരെ കിട്ടത്തക്കവണ്ണം.

4. കഴുകാം—സോമരസാദികൾകൊണ്ടു.

5. തുക്കൈകൾ—ജാലകൾ.

വു ഞങ്ങളുടെ ദേവകളെ യജ്ഞിക്കട്ടെ; ധനവും അന്നവും തരാനായി
ഹവിസ്സുകൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ! 1

അഗ്നേ, ഹവിസ്സും നെയ്യും നിറച്ച, നല്ല ശോഭയുള്ള ജ്വഹ
ഞാൻ അങ്ങയുടെ നേർക്കു നീട്ടുന്നു. ദേവകളെ ബഹുമാനിക്കുന്ന
ഭവാനെ ദേവങ്ങളായ ധനങ്ങളോടുകൂടി, വലംവെച്ചു യജ്ഞത്തിൽ
സംബന്ധിച്ചാലും! 2

അഗ്നേ, ഭവാനെ ആരെ രക്ഷിക്കുന്നുവോ അവന്റെ മനസ്സു
ശുദ്ധ്യാകാന്തിയുള്ളതായിത്തീരും; അവന്നു സത്സന്താനത്തെയും ധന
ത്തെയും കല്പിച്ചുനൽകുക. ഞങ്ങൾ ധനം പെരികെക്കൊണ്ടുവരുന്ന
ഭവാനെ മഹിമയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താറാകണം—അങ്ങയെ വഴിപോ
ലെ സ്തുതിച്ചു സമ്പന്നരാകണം! 3

അഗ്നേ, തിരുമേനിയെ യജ്ഞിക്കുന്ന ആളുകൾ വളരെസ്സെന്റു
ങ്ങളെ ഭവാനിൽ ഉണ്ടാക്കു നുണ്ടല്ലോ; ആ ഭവാനെ ദേവന്മാരെ വിളി
ച്ചാലും: ഹേ യുവതമ, ഇവിടെ ദിവ്യമായ തേജസ്സിനെ യജ്ഞിക്കുന്ന
വനാണല്ലോ, ഭവാനെ! 4

അഗ്നേ, യജ്ഞത്തിന്നു് പ്രതാപിക്കുക ഹോതാവായ ഭവാനെ
യജ്ഞത്തിലിരുത്തി, കളിപ്പിച്ചുവല്ലോ; ആ ഭവാനാണു്, ഇതിൽ
ഞങ്ങൾക്കു രക്ഷിതാവെന്നു് അറിഞ്ഞാലും. ഞങ്ങളുടെ കിടാ
ങ്ങൾക്കു് ആഹാരവും കൊടുക്കുക! 5

സൂക്തം 20.

ഗാഥി പ്രഷി; ത്രിഷ്ഠസ്ത്വ ഹന്ദസ്സ്; വിശ്വദേവകളും അഗ്നിയും ദേവത.

അഗ്നി, ഉഷസ്സ്, അശ്വികൾ, ദധിക്രാവ് എന്നിവരെ ഹോ
താവ് പുലർക്കാലത്തു് ഉക്ഥങ്ങൾക്കൊണ്ടു വിളിക്കുന്നു; ഇതു, ഞ

സൂക്തം 19.

1. സ്തുതിക്കുന്ന—ദേവകളെ.
2. ദേവങ്ങൾ—ഞങ്ങൾക്കു തരേണ്ടുന്നവ.
3. ശുദ്ധ്യാന്തി—സൽക്കർമ്മങ്ങളിൽ നിശിതമായ ശുദ്ധ. മഹിമയിൽ
ഉൾപ്പെടുക—അങ്ങയുടെ ധനദാനത്തിന്നു പാത്രങ്ങളാവുക എന്നു സാരം.
4. സൈന്യങ്ങൾ—ജാലകൾ. ദിവ്യമായ തേജസ്സിനെ—ദേവഗണത്തെ.
5. കളിപ്പിച്ചുവല്ലോ—നെയ്യാടിച്ചുവല്ലോ. ഇതിൽ—ഈ കർമ്മത്തിൽ.

ങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തെ ഇച്ഛിക്കുന്ന സുപ്രഭാതയ ദേവന്മാർ ഒത്തൊരു
മിച്ചു കേൾക്കട്ടെ! 1

അഗ്നേ, യജ്ഞങ്ങളിൽ ജനിച്ചവനേ, അങ്ങയ്ക്കു മൂന്നുനാലും,
മൂന്നു സ്ഥാനവുമുണ്ടു്; അങ്ങയ്ക്കു പൂരകമായ മൂന്നു നാലുമുണ്ടു്; അങ്ങയ്ക്കു
ദേവന്മാർ അഭിലഷിച്ച മൂന്നു തിരുവുടലുമുണ്ടു്. അവകൊണ്ടു ഭവാൻ
ങ്ങളുടെ സ്തുതികളെ നിഷ്പ്രമാദം സംരക്ഷിച്ചാലും! 2

അഗ്നേ, ദേവ, ജാതവേദസ്സേ, അന്നസമേത്, അമരണനായ
അങ്ങയ്ക്കു വളരെയുണ്ടു്, തിരുനാമങ്ങൾ. ലോകത്തിന്നു മതിവരു
ത്തുന്നവനേ, ഫലൈഷികൾക്കു ബന്ധുവായുള്ളോവേ, മായാവിക
ളുടെ വളരെ മായകളും വോക്താർ വെണ്ണപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു! 3

ഋഗ്വേദവർത്തകനായ സൂര്യൻപോലെ മനുഷ്യരുടേയും ദേവക
ളുടെയും നേതാവായി, സത്യകർമ്മാവായി, വൃത്രസുഭന്നായി, സ
നാതനനായി, വിശ്വവേദസ്സായിരിക്കുന്ന ആ അഗ്നിദേവൻ
സ്നോതാവിനെ സർവദൂരിതങ്ങളും കടത്തിവിടട്ടെ! 4

ഭധിക്രാവു്, അഗ്നി, ഉഷോദേവി, ബൃഹസ്തി, സവിത്ര
ദേവൻ, അശ്വികൾ, മിത്രൻ, വരുണൻ, ഭഗൻ, വസുക്കൾ, രുദ്ര
ന്മാർ, ആദിത്യന്മാർ എന്നിവരെ ഞാൻ ഇവിടെയ്ക്കു വിളിക്കുന്നു! 5

സൂക്തം 21.

ഗാഥി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം അനുഷ്ടുപ്തം, വിരാട് സതോബൃഹതിയും ഛന്ദസ്സു
കൾ; അഗ്നി ദേവത.

ജാതവേദസ്സേ, അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ ഈ യജ്ഞത്തെ അമർ
ത്തുരിൽ എത്തിയ്ക്കുക; ഈ ഹവ്യങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യുക.

സൂക്തം 20.

1. ഭധിക്രാവു്—ഒരു ദേവൻ. ഇതു്—വിളി.
2. മൂന്നു സ്ഥാനം—മുഖലകം. പൂരകം—ദേവന്മാരുടെ വയർ നിറയുന്നതു്.
മൂന്നു നാലു്—ഗാർഹപത്യം, ആഹവനീയം, ദക്ഷിണം. മൂന്നു
തിരുവുടൽ—പവമാനം, പാവകം, ശുചി.
3. യജ്ഞം മുടക്കുന്നവരുടെ മായകൾ പോക്കി, ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞം രക്ഷി
ച്ചാലുമെന്നു രണ്ടാം വാക്യത്തിന്റെ ധ്വനി.
4. വൃത്രസുഭന്നൻ = പാപനാശനൻ.

അഗ്നേ, ഹോതാവേ, അവിടുന്ന്¹ ഇരുന്നതളി, ഒന്നാമനായിട്ടു വപ
യുടെയും നെയ്യിന്റെയും തുളളികൾ കേഴിച്ചാലും! 1

ദേവ, പാപക, ധർമ്മകർമ്മത്തിൽ അങ്ങയ്ക്കു മറേത്തിന്ന നെയ്യി
ന്റെയും വപയുടെയും തുളളികൾ ഇററിറു വീഴുന്നു; അങ്ങു ഞങ്ങൾ
ക്കു മികച്ച ധനം തന്നരുളുക! 2

ഫലദാതാവായ അഗ്നേ, മേധാവിധായ അവിടെയ്ക്കു നൈ
ഇററിറുവീഴുന്നു; ഋഷിയും ശ്രേഷ്ഠനുമായ ഭവാനു ജപിപ്പിക്കു
പ്പു. അവിടുന്ന് യജ്ഞത്തെ സംരക്ഷിച്ചാലും! 3

സതതസഞ്ചാരിയും ശക്തിമാനുമായ അഗ്നേ, അങ്ങയ്ക്കു വപയു
ടെയും നെയ്യിന്റെയും തുളളികൾ ഇററിറു വീഴുന്നു; മേധാവിൻ,
കവികളാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ട ഭവാനു വളന്നു തേജസ്സോടേ വന്നു,
ഹവിസ്സുകൾ സ്വീകരിച്ചാലും! 4

അങ്ങയ്ക്കായി നടുവിൽനിന്നെടുക്കപ്പെട്ട കാമ്പുറ വപ ഞ
ങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്കുർപ്പിക്കുന്നു: വസോ, അതിന്റെ തുളളികൾ തിരുമെ
യിൽ വീഴുന്നു; അവ ഭവാനു ദേവകൾക്കു വീതിച്ചാലും! 5

സൂക്തം 22.

ഗാമി ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപും അനുഷ്ഠപും ഛന്ദസ്സ്;
പഞ്ചപിതിരൂപാഗ്നികൾ ദേവത.

ആരിൽ പിഴിഞ്ഞൊഴിച്ചു സോമമോ, ഇന്ദ്രൻ കൊതിയോടെ
തിരുവയറിലാക്കിയതു്; ആ അഗ്നി ഇതാ! ജാതവേദസ്സേ,
അങ്ങു ഓരായിരം വടിവെടുത്തു നില്ക്കാതെ പായുന്ന ഒരുശ്വത്തെയെ
ന്നപോലെ അന്നത്തെ സ്വീകരിച്ചു, സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നു.

സൂക്തം 21.

1. ഒന്നാമനായിട്ടു്—ഋതപികളെക്കാൾ മുഖെ.
2. ധർമ്മകർമ്മം—യജ്ഞം.
4. കവികൾ—കർമ്മജ്ഞർ.
5. നടുവിൽനിന്നു്—പശുവിന്റെ മധ്യഭാഗത്തുനിന്നു്.

സൂക്തം 22.

1. ഒടുവിലെ വാക്യം പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഓരായിരം വടിവെടുത്തു—യുദ്ധ
ത്തിൽ നാനാഭൂപിയായി (അങ്ങനെ തോന്നിച്ചുകൊണ്ടു്).

അഗ്നേ യജനീയ, അങ്ങയുടേതുതന്നെ, ദ്യോവിലും ഭൂവിലും സസ്യങ്ങളിലും ജലത്തിലുമുള്ള തേജസ്സ്. ഇതുകൊണ്ടാണല്ലോ, വിളങ്ങിത്തിളങ്ങുന്ന മഹാനും മനുഷ്യസാക്ഷിയുമായ ഭവാൻ അന്തരീക്ഷത്തെ വീതിവെപ്പിച്ചത്! 2

അഗ്നേ, അങ്ങ ദ്യോവിലെ ജലത്തിൽ നേരിട്ടണയുന്നു; പ്രാണഭേവന്മാരെ ക്രമേണ ഒരമിപ്പിക്കുന്നു; സൂര്യൻ മീതേ രോചനത്തിലും, താഴത്തുമുള്ള ജലങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയുംചെയ്യുന്നു! 3

പുരീഷ്യരായ അഗ്നികൾ ഒത്തൊരുമിച്ചു, പാരക്കോലുകളെ മെടുത്തു യജ്ഞത്തിൽ സംബന്ധിക്കുക; രോഗരഹിതങ്ങളായ മികച്ച അന്നങ്ങൾ സന്തോഷം തരട്ടെ! 4

അഗ്നേ, അങ്ങ കർമ്മമേറിയ ഗോപ്രഭാത്രിയായ ഭൂമിയെ സ്തോതാവിന്ന് എന്നെണ്ണുമായി കിട്ടിച്ചാലും; ഞങ്ങൾക്കു മകനും അവന്റെ മകനും ജനിക്കുമാറാകട്ടെ: അങ്ങയുടെ ആ നന്മനസ്സു ഞങ്ങളിലെത്തട്ടെ! 5

സൂക്തം 23.

രേതപുത്രന്മാരായ ദേവരൂപസ്സും ദേവവാതനും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ഠപ്തം സതോബ്രഹ്മതീയും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

മമിക്കുപ്പെട്ട ഗൃഹത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠാപിതൻ, യുവാവ്, കവി, യജ്ഞനിർവ്വാഹകൻ, വനങ്ങൾ വാർദ്ധക്യമടഞ്ഞാലും വാർദ്ധക്യം പെടാത്തവൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള ജാതവേദസ്സായ അഗ്നി ഇവരിൽ അമൃതം നിക്ഷേപിക്കുന്നു! 1

3. രോചനം—ഒരു ലോകം. താഴത്തും—അന്തരീക്ഷത്തിലും.

4. പുരീഷ്യരായ അഗ്നികൾ—ചയനാഗ്നികൾ. പാരക്കോലുകൾ—മണ്ണുകുഴിപ്പാനുള്ള ഒരുതരം ആയുധങ്ങൾ. യജ്ഞത്തിൽ—ഞങ്ങൾ അഗ്നിചയന പൂർവ്വകം അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ഈ സോമയാഗത്തിൽ.

സൂക്തം 23.

1. വനങ്ങൾ—താൻ ചുട്ടെരിയുന്ന കാടുകൾ. ഇവർ—സ്തുതിക്കുന്ന യജമാനന്മാർ. അമൃതം—അക്ഷയമായ അന്നം.

നല്ല മിടുക്കുള്ള ധനവാനായ അഗ്നിയെ ഭരതന്റെ പുത്രനായ ദേവശ്രവസ്സും ദേവവാതനും കടഞ്ഞുണ്ടാക്കി. അഗ്നേ, അങ്ങു വളരെലനത്തോടുകൂടി തൃക്കൺപാർത്താലും; ഞങ്ങൾക്കു നാൾതോറും അന്നങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നാലും! 2

ദേവവാതന്റെ പത്തു കൈവിരലുകൾ ഈ പുരാതനനെ ജനിപ്പിച്ചു; ദേവശ്രവസ്സും, രണ്ടമ്മമാരിൽ വഴിപോലെ പിറന്ന കമനിയനായ അഗ്നിയെ, വോൻ സ്തുതിക്കുക; ജനങ്ങൾക്കു വശഗനാണല്ലോ ഇദ്ദേഹം! 3

അഗ്നേ, ദിവസങ്ങളെ സുദിനങ്ങളാക്കാൻവേണ്ടി അങ്ങയെ ഞാൻ പരന്ന ഭൂമിയുടെ പ്രധാനസ്ഥാനത്തു പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നു; അങ്ങു ദുഷ്ടഭതിയിലും തീരത്തും ആപയയിലും സരസ്വതിയിലും ധനയുക്തനായി സമുജ്ജ്വലിച്ചാലും! 4

അഗ്നേ, അങ്ങു കർമ്മമേറിയ ഗോപ്രഭാത്രിയായ ഭൂമിയെ എന്നെണ്ണമായി സ്നേഹിപ്പിക്കുക; ഞങ്ങൾക്കു മകനും അവന്റെ മകനും ജനിക്കുമാറാകട്ടെ! അങ്ങയുടെ ആ നന്മനസ്സു ഞങ്ങളിലെത്തട്ടെ! 5

സൂക്തം 24.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പം ഗായത്രിയും മന്ദസ്തകം; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, പടയെ വെൽകൂ;—ററക്കാറെപ്പോക്കുക; മാറററെ പിന്നിട്ടു, ദുസ്തരൻ നീയിങ്ങനും യഷ്ടാവിനേകുക! 1

അഗ്നേ, വേദിയിൽ നന്നായിജ്ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു, നീ; വീതിഹോത്രനാർത്തന്യൻ നീ ചേർന്നാലും, ഞങ്ങൾതൻ മഖേ! 2

2. തൃക്കൺപാർത്താലും.—ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹദൃഷ്ടിയാൽ നോക്കിയാലും.

3. രണ്ടമ്മമാർ—അണികൾ. ജനങ്ങൾ—സ്തുതിക്കുന്ന ആളുകൾ.

4. പ്രധാനസ്ഥാനം—ഉത്തരവേദി, ദുഷ്ടഭതി മുതലായ നദികളുടെ തീരം. യജ്ഞോപിതമായ പുണ്യസ്ഥലമാകുന്നു.

സൂക്തം 24.

1. പട--എതിർസൈന്യം. ഊററക്കാർ--അഹംകാരികൾ.

2. മഖേ = യാഗത്തിൽ.

അഗ്നേ, മഹസ്തോടുണർവാർന്നതരവോനേ, ബലാത്തജ,
വിളിഞ്ഞുപെട്ട നീയെന്റെയിദൃഭയേലിരിയ്ക്കുക! 3

അഗ്നേ, വിശിഷ്ടപ്രഭരാം സർവ്വാഗ്നികളുമൊത്തു നീ
ആദരിയ്ക്കുക, യജ്ഞത്തിൽപ്പൂജിപ്പോരുടെ ഗീതിയെ! 4

അഗ്നേ, നൽക, ഹവിർദ്വായിയ്ക്കേറാം വീരാനപിതം ധനം;
മൂർച്ചകൂട്ടുക, സന്താനയുക്തരാമെങ്ങെബ്ബോവോൻ! 5

സൂക്തം 25.

വിശ്വാനിതൻ ഋഷി; വിരാട് മന്ദസ്ത്വം; അഗ്നിയും ഇന്ദ്രനും ദേവത.
(‘താമരക്കണ്ണൻ’ പോലെ)

ദ്വോവിന്റെ സുന്ദ, ചൈതന്യവാൻ നീ;
ഭൂവിന്റെയും കണ്ഠ, ഗ്നേ, നീ;
വിണ്ണോരെ ക്രമാൽപ്പൂജിയ്ക്കുകി, ആ
വിശ്വവേദസ്സാം വിജ്ഞൻ നീ! 1

നല്ലന്നു, വീര്യം വിഭാനാമഗ്നി;
നൽകുന്നു, ദിവ്യർക്കെന്നവും;
ആ നീ വിളിയ്ക്കി, ആമ്പരെ ഞങ്ങൾ—
ക്കാ, മണ്ഡിതാശ, ബഹന്ന! 2

കെല്പനനവാനീശ്വരൻ വിഭാൻ
സുപ്രഭേഗ്നി മിന്നിപ്പു,

3. മഹസ്തോട് = തേജസ്തോടുകൂടി.

4. ഗീതി—സ്തുതി.

5. ഹവിർദ്വായി—യജമാനൻ.

സൂക്തം 25.

1. കണ്ഠം—മകൻ. ഇങ്ങ—യജ്ഞത്തിൽ.

2. നൽകുന്നു—യജമാനനു കൊടുക്കുന്നു. ദിവ്യന്മാർ—ദേവന്മാർ.
ആമണ്ഡിതാശ—തന്റെ തേജസ്സുകൊണ്ടു ആശകളെ (ദിക്കുകളെ) മുഴുവൻ അലി
ക്കിച്ചവനേ. ബഹന്ന = വളരെ അന്നങ്ങളുള്ളവനേ.

ഹാനി വരാത്ത വിശ്വാംബമാരാം
വാന്യശീഭേവിമാർകളെ!

3

ഇന്ദ്രനമങ്ങും ദേവന്മാരഗേ,
വന്നാലും, വാട്ടം ചേർക്കാതേ,
നീർ തരുവോന്റെ മന്ദിരത്തിലീ
മേയത്തിൽ സ്നേഹപാനാർത്ഥം!

4

ജാതവേദസ്സേ, കെല്പികൾനിന്നു
ജാതനാമഗേ, നിത്യൻ നീ
വിശ്വത്തെപ്പാലിലുദരിച്ചുകൊ-
ണ്ടുജ്ജ്വലിക്കുന്നു, വാനികൾ!

5

സൂക്തം 26.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടംഭം ഹനുസ്സു;
വൈശ്വാനരാദികൾ ദേവത.

സത്യപ്രതിജ്ഞയും സ്വർഗ്ഗജ്ഞയും സുഭാതാവും തേരിലേഴുന്ന
ജ്ഞാപനമായ വൈശ്വാനരനെ അഗ്നിദേവനെ, ഹവിസ്സോരു
ക്കിയ കശികഗോത്രക്കാരായ ഞങ്ങൾ മനസ്സുകൊണ്ടറിഞ്ഞു, ധന
ത്തിനുവേണ്ടി, സ്തുതികളാൽ ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നു.

1

തിളങ്ങുന്ന, അന്തരീക്ഷസ്ഥനായ, സ്തുത്യനായ, ബൃഹസ്പതി
യായ, മേധാവിയാ, ശ്രോതാവായ, അതിഥിയായ, ക്ഷിപ്രഗാ
മിയായ ആ വൈശ്വാനരാഗ്നിയെ ഞങ്ങൾ രക്ഷയ്ക്കും മനുഷ്യന്റെ
ദേവയജ്ഞത്തിനുമായി വിളിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

2

3. മിന്നിപ്പു--പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. ഹാനി വരാത്ത--അനുഗ്രഹകളായ.

4. ദേവന്മാരായ ഇന്ദ്രനും അങ്ങും. വാട്ടം ചേർക്കാതെ--നിങ്ങൾ വരാ
ത്താൽ യജ്ഞത്തിന്നു ഇടിവു പറ്റിപ്പോകും. നീർ (സോമരസം) തരുവോൻ
--യജമാനൻ.

സൂക്തം 26.

2. ബൃഹസ്പതി--യജ്ഞപാലകൻ. ശ്രോതാവ്--സ്നേഹാദികൾ കേൾ
ക്കുന്നവൻ.

ആരെ കശികഗോത്രക്കാർ, നിലവിളിയുന്ന കതിരക്കട്ടിയെ തള്ളമാർപോലെ പ്രതിഭിനം വളർത്തിപ്പോരുന്നുവോ; അമർത്യരിൽ ഉണർന്നിരിക്കുന്ന ആ വൈശ്യാനരാഗ്നി ഞങ്ങൾക്കു നല്ല മക്കളോടും നല്ല കതിരകളോടും കൂടിയ ശ്രേഷ്ഠധനം തന്നരുളട്ടെ! 3

വേഗമേറിയ അഗ്നികൾ ചെന്നു, ജലത്തിൽ കരുത്തരായ മരുത്തുക്കളോടു ചേരട്ടെ: ആ അമൃതരായ വിശ്വവേദസ്സുകൾ പുള്ളിമാനുകളെപ്പറ്റി, മേഘങ്ങളെ, ധാരാളം മഴ പെയ്യാമാറു് ഇളക്കിവിടും! 4

അഗ്നിയോടു ചേർന്നു, ഉലകത്തെ ചാഞ്ചാടിക്കുന്ന മരുത്തുക്കളുടെ തിളങ്ങുന്ന ബലവത്തായ രക്ഷയെ ഞങ്ങൾ യാചിക്കുന്നു: അലറുന്ന സിംഹങ്ങൾപോലെ ഇരമ്പുന്ന ആ വർഷണശീലരായ തദ്രപത്രന്മാർ നല്ലതു തരുന്നവരാണല്ലോ! 5

അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിക്കുന്ന മരുത്തുക്കളുടെ തേജസ്സിനെ ഞങ്ങൾ കൂട്ടത്തിൽ കൂട്ടത്തിൽ—ഗണത്തിൽ ഗണത്തിൽ—മന്ത്രം ജപിച്ചു യാചിക്കുന്നു: യജ്ഞങ്ങളിൽ ഹവിസ്സിനു ചെല്ലുന്നവരാണല്ലോ, ആ അക്ഷയധനരും ധീരരുമായ പൃഷ്ഠഭഗന്മാർ! 6

“ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ ജാതവേദസ്സാണ്”, അഗ്നിയായ ഞാൻ. നെയ്യു് എന്റെ കണ്ണാകുന്നു; അമൃതം എന്റെ വായിലുണ്ട്. മൂന്നായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പ്രാണനും, അന്തരീക്ഷമളന്നവനും ഇടവിടാതെ ചൂടുളവാക്കുന്നവനും ഞാനാകുന്നു; ഹവിസ്സിനതും ഞാൻതന്നെ.” 7

താൻ മനംകൊണ്ടു മനനീയമായ തേജസ്സിനെ അറികയാൽ, മൂന്നു പരിശുദ്ധന്മാർക്കും പൂജനീയനായിത്തീർന്നുവല്ലോ; അങ്ങനെ, ആ വിശ്വഭരന്മാർക്കും സ്പൃഹണീയമായ ശ്രേഷ്ഠ നേടിയ അഗ്നി വാനുഴികളെയെല്ലാം സ്വാത്മതയാ ദർശിച്ചു! 8

3. തള്ളമാർ—പെൺകതിരുകൾ.

4. വിശ്വവേദസ്സുകൾ—പ്രാണികളുടെ കർമ്മമെല്ലാം അറിയുന്നവർ, മരുത്തുക്കൾ.

7. താൻ സർവാത്മകനാണെന്ന ജ്ഞാനമുടിച്ച അഗ്നി പറയുന്നു: അമൃതം—കർമ്മഫലം. എന്റെ വായിലുണ്ട്—ഞാൻ അനുഭവിച്ചുപോരുന്നു. മൂന്നായി—പ്രാണാപാനവ്യാനരൂപേണ. അന്തരീക്ഷമളന്നവൻ—വായു. ചൂടുളവാക്കുന്നവൻ—സൂര്യൻ.

8. താൻ—അഗ്നി. തേജസ്സ്—പരബ്രഹ്മം. മൂന്നു പരിശുദ്ധന്മാർ—അഗ്നി, വായു, സൂര്യൻ. സ്വാത്മതയാ=സ്വസ്വരൂപേണ.

നൂറോളക്കുള്ള നീരാവുപോലെ അക്ഷയനും, വിദ്വാനും, അച്ഛനും, വക്തവ്യങ്ങളെ ഒരുമിപ്പിക്കുന്നവനും, അച്ഛനമ്മമാരുടെ അരികിൽ ആശ്വാദിക്കുന്നവനുമായ ആ സത്യഭാഷിയെ, ദ്യാവാ പൃഥ്വികളേ, നിങ്ങൾ സംഗ്രഹിക്കുകവിൻ! 9

സൂക്തം 27.

വിശ്വാനിതൻ ഋഷി; ഗായത്രി ചന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

തിങ്ങലക്കു തിങ്ങളും പക്ഷം ഹവിർഭോജികൾ ധേനുവും യോജിച്ചവനാൽ, വാനോരിൽച്ചെല്ലുന്നു, സുഖതൽപരൻ. 1
പാടി സ്തുതിച്ചിടുന്നേൻ ഞാൻ വിപശ്ചിത്താകമഗ്നിയെ, യജ്ഞം നടത്തുന്നവനെ, സ്സവിയെ, യുതവിത്തനെ. 2
അഗ്നേ, പിടിച്ചിരുത്താവൂ, ഹവിസ്സാലെങ്ങളങ്ങയെ; പുരാണേ, പിന്നിടുകയുംചെയ്യാവൂ, ദൂരിതങ്ങളെ! 3
യജ്ഞത്തിലുജ്ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെടുവോനഗ്നി പാവകൻ; യാചിപ്പൂ ഞങ്ങളശ്ലോചിഷ്ഠേശങ്കൽ, സ്തുതിയോഗ്യനിൽ! 4
നെയ്യരുക്കി ചെടുപ്പാക്കും ഭൂരിതേജസ്സു, നത്യയൻ, നന്നായ് പൂജിതനാമഗ്നി വഹിപ്പൂ ഹവ്യമധാരേ! 5
ആയഗ്നിയെ, ബാധിതരായ് സ്രുകെടുത്ത ഹവിർദ്ധരർ ശ്രദ്ധിപ്പിക്കുന്നു, രക്ഷാർത്ഥമീദൃശസ്സവനങ്ങളാൽ. 6

9. വിശ്വാനിതൻ, തന്റെ അധ്യാത്മഗുരുവിനെ സ്തുതിക്കുന്നു: അക്ഷയൻ—അവിച്ഛിന്നവാക് പ്രവാഹൻ. അച്ഛൻ—ശിഷ്യരെ പുത്രരെന്നപോലെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ.

സൂക്തം 27.

1. പക്ഷം=അർദ്ധമാസം. ഹവിർഭോജികൾ=ദേവന്മാർ. ധേനു=കറ വുപയ്ക്കും. വാനോരിൽച്ചെല്ലുന്നു—യജ്ഞോദ്യതനാകുന്നു.
2. വിപശ്ചിത്തം=മേധാവി. യുതവിത്തൻ=ധനം കരുതിവെച്ചിട്ടുള്ളവൻ.
4. യാചിപ്പൂ—അഭീഷ്ടഫലം അർത്ഥിക്കുന്നു.
5. അനത്യയൻ=നാശ(മരണ)രഹിതൻ.
6. ബാധിതർ—രക്ഷസ്സുകളാൽ ബാധിക്കപ്പെട്ട, തദ്യോക്തനത്തിന്നു മന്ത്രം ജപിക്കുന്നവർ. ഹവിർദ്ധരർ—യജമാനന്മാർ. രക്ഷാർത്ഥം—രക്ഷാബാധയിൽ നിന്നു രക്ഷിപ്പാൻ.

- ഹോതാവമർത്ത്യനാം ദേവൻ വിഷയജ്ഞാനയുക്തനായ"
കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തേ ചെയ്യിപ്പാൻ മല്ലാടിങ്ങഴുന്നള്ളിടും! 7
- നിർത്തപ്പെടുന്നു, യുദ്ധത്തിൽ; ക്ഷൈന്യൻ കവി മഖത്തിലും
കൊണ്ടുവെക്കപ്പെടുന്നു, നേർക്കുധാരത്തെ നടത്തുവോൻ! 8
- വരേണ്യനാക്കീ, കർമ്മിഷൻ ഭൂതജാതോദരസ്ഥനെ;
ആയച്ചനെ വഹിക്കുന്നു, സിദ്ധ്യർത്ഥം ദക്ഷന്ദിനി: 9
- അഗ്നേ, നിന്നെ വഹിക്കുന്നു, ദക്ഷന്റെ മകൾ മേദിനി,
വരേണ്യനെ, ബലജനെ, കാമിപ്പോനെ, സ്പദീപ്തനെ. 10
- യജ്ഞക്രിയയ്ക്കു, യന്താവാം മഴപെയ്യിക്കുമഗ്നിയെ
ഹവിസ്സാലുജ്ജലിപ്പിപ്പു, ജ്വിക്കുന്ന മനീഷികൾ. 11
- സ്തുതിച്ചിടുന്നേനി, വനീയധാരത്തിങ്കലഗ്നിയെ,
വാനിൽത്തിളങ്ങുന്ന കവിത്രുവാമനപുത്രനെ. 12
- ദർശനീയൻ നമസ്താര്യൻ നത്യർഹനിരൾ നീക്കുവോൻ
ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു, നേർക്കുനി, കാമാഭിവർഷകൻ! 13
- ദശശാപോലെയുമർക്കു വാഹനം, വർഷിതാവെവൻ;
ആയഗ്നിയെജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു പുകയ്ക്കുന്നു, ഹവിർദ്ധരർ! 14

7. വിഷയം—കർമ്മമാകുന്ന വിഷയം.

8. നിർത്തപ്പെടുന്നു—ദേവന്മാരാൽ. കൊണ്ടുവെക്കപ്പെടുന്നു—അധാര്യ പ്രദതികളാൽ.

9. കർമ്മിഷൻ—ആധാനവും മറ്റും അനുഷ്ഠിച്ചവർ. ഭൂതജാതോദരസ്ഥനെ—സർവപ്രാണികളുടെയും വയറ്റിൽ (ജാരാഗ്നിയായി) സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അഗ്നിയെ. അച്ഛൻ—സർവജഗദക്ഷകൻ. ദക്ഷന്ദിനി=ഭൂമി, ഉത്തരവേദി.

10. മുൻ ദൃക്കിന്റെ വിവരണം: കാമിപ്പോൻ—പുരോധാശാഭിയെ ഇച്ഛിക്കുന്നവൻ.

11. യന്താവം—സർവനിയന്താവം.

12. കവിത്രു—മേധാവിക (അധാര്യാദിക)ളാകുന്ന കർത്താക്കളോടു (ഉൽപാദകരോടു) കൂടിയവൻ; അവരാൽ അരണിമഥനംകൊണ്ട് ഉല്ലാഭിതൻ. അനപുത്രൻ—അന്നം (ഹവിസ്സ്) ആണല്ലോ, അഗ്നിയെ വളർത്തുന്നത്; ഇതിനാലത്ര, അനപുത്രാം.

13. കാമാഭിവർഷകൻ—യജമാനന് അഭീഷ്ടങ്ങൾ പെയ്തുകൊടുക്കുന്നവൻ.

14. ഉവർക്കു വാഹനം—ദേവകൾക്കു ഹവിസ്സെത്തിക്കുന്നവൻ.

വർഷിക്കുന്ന മഹാനായ തേജസ്സിയലുമങ്ങയെ
 നെ പൊഴിച്ചുജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു, ഞങ്ങളേ, സുവർഷക! 15

സൂക്തം 28.

വിശ്വമിത്രൻ ദൃഷ്ടി; ഗായത്രിയും ഉഷ്ണിക്ഷം ത്രിഷ്ടുപും ജഗതിയും
 ഛന്ദസ്സു; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, ഭുജിത്യൈ, ഞളുടെ പുരോധാശഹവിസ്സു നീ
 പ്രഭാതസവനേ ജാതവേദസ്സേ, സ്തോത്രവിത്തഃ! 1

പചിത്യുപ്ലവതിതന്യായാപുരോധാശം വെടുപ്പാടേ;
 അതു കൈക്കൊള്ളുകിങ്ങേ, തുലോം തരണനാം. ഭവാൻ! 2

സായംകാലത്തു ഹോമിച്ച പുരോധാശം ഭുജിത്യ നീ;
 അഗ്നേ, യജ്ഞത്തിൽ വെണ്ണപ്പെട്ടോനല്ലോ, ബലസുന്ദര നീ! 3

(കാകളി)

മധ്യാഹ്നികസവനത്തിൻ പുരോധാശം—
 മത്ര കൈക്കൊള്ളുക, ജാതവേദസ്സു നീ;
 യാഗത്തിലേ, മഹാനാം ഭവാനുള്ള
 ഭാഗം മുടക്കിപ്പ, കർമ്മാന്താർകവേ! 4

സാന്ധ്യസവനാഹുതമാം പുരോധാശം—
 മേന്തുമല്ലോ, രസിച്ചേ, ബലോത്ഥ, നീ;

15 സുവർഷക—അഭിഷുവർഷിൻ.

സൂക്തം. 28.

1. പ്രഭാതസവനേ = പ്രാതസ്സവനത്തിൽ. സ്തോത്രവിത്തഃ = സ്തുതിക്കുന്ന
 വക്ട ധനം നൽകുന്നവനേ.

4. കർമ്മാന്താർ = കർമ്മകുശലർ. മുടക്കിപ്പ—അങ്ങയ്ക്കുതന്നെ തരാം.

5. സാന്ധ്യസവനാഹുതം = സന്ധ്യയിലെ (മൂന്നാം) സവനത്തിൽ ഹോ
 മിയിച്ചെടുത്തു. ഏതും = കൈക്കൊള്ളും. ബലോത്ഥ—മഥനബലത്തിൽനിന്നു

എത്തിയ്ക്കുകീ, യുണർവേകം സരത്ഥമാ—

മധധരം നിത്യരാം വാനോരിൽ നീ നന്തൻ! 5

നൈശം പുരോധാശഹവ്യമഗേ, ഭവൻ

പ്രാശിജ്ഞ, ജാതവേദസ്സേ, സമീലനായ്! 6

സൂക്തം 29.

വിശ്വമിത്രൻ പ്രചി; അനുഷ്ടുപ്തം ജഗതിയും ത്രിഷുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നിദേവത.

ഇതാ, അരണിമേൽ വെണ്ണാനുള്ളതു്; ദർഭക്കെട്ടും ഉണ്ടാക്കിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഈ പ്രജാപാലികയെ കൊണ്ടുവത്രു: നമുക്കു മുമ്പേത്തെ പ്പോലെ കടയാം. 1

ഗർഭിണികളിൽ ഗർഭമെന്നപോലെ, ജാതവേദസ്സ് അരണികളിൽ വെണ്ണപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു; ആ അഗ്നി ഹവിസ്സൊരുക്കിയ ജാഗരൂകരായ മനുഷ്യരാൽ നാളിൽ നാളിൽ സ്തുത്യനാകുന്നു! 2

അറിവുള്ള ഭവൻ മലർന്നതിന്മേൽ കമിഴ്ത്തുക: ഉടനടി രേതസ്സൊഴുക്കി വൃഷാവിനെ ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. ഇരുട്ടകറുന്ന ഒരു തേജസ്സ്—അങ്ങനെ ഉജ്ജ്വലിച്ചുയർന്ന തന്തിരുവടി—ഇളയുടെ മകനായി യോനിസ്ഥാനത്തു പിറന്നു! 3

അഗേ, ജാതവേദസ്സേ, ഹവിസ്സുകൾ വഹിപ്പാനായി അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ പൃഥിവീമധ്യത്തിൽ—ഇളാപദത്തിൽ—പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കട്ടെ! 4

ജനിച്ചവനെ. സരത്ഥം—സ്വർഗ്ഗാദിശ്രേഷ്ഠഫലങ്ങളോടുകൂടിയതു്; ശ്രേഷ്ഠഫലപ്രദം. അധധരം—യജ്ഞസോമം. നിത്യർ—മരണരഹിതർ.

6. നൈശം—രാത്രിയിലേതായ.

സൂക്തം 29.

1. യജമാനൻ അധര്യാദികളോടു പറയുന്നു: പ്രജാപാലിക—പ്രജകളെ സ്വർഗ്ഗാദിഫലസമ്പാദനംകൊണ്ടു് രക്ഷിയ്ക്കുന്ന അരണി.

3. ധൈര്യവോട്: മലർന്നതിന്മേൽ—അടിയിലെ അരണിമേൽ മുകളിലെ അറണി കമിഴ്ത്തുക. രേതസ്സ്—വൃക്ഷത്തിന്റെ നീര്.

4. ഇളാപദം—ഉത്തരവേദി.

നേതാക്കളേ, രണ്ടിലൊത്തവനും കവിയും പ്രചേതസ്സും അമരണനുമായ ആ സുന്ദരാംഗനെ നിങ്ങൾ കടഞ്ഞുണ്ടാക്കുവിൻ—നേതാക്കളേ, യജ്ഞത്തിന്റെ കൊടിമരമായ, മുഖനായ, നല്ല സുഖിയായ അഗ്നിയെ നിങ്ങൾ മുമ്പേ ഉൽപാദിപ്പിക്കുവിൻ! 5

കൈകൾകൊണ്ടു കടഞ്ഞാൽ വെളിപ്പെടുന്ന ആ വേഗവാൻ വനങ്ങളിൽ ഒരു കുതിരപോലെയും അശ്വികളുടെ പായുന്ന വിചിത്രരഥംപോലെയും മിന്നിത്തിളങ്ങും; തടവെന്നേ കല്ലും പുല്ലും ചുട്ടെരിച്ചിട്ട് അവിടം വിടുകയും ചെയ്യും! 6

ഉൽപന്നനായ അഗ്നി അഭിജ്ഞനും വേഗവാനും കർമ്മകുശലനും കവിസ്തുതനും നല്ല ദാതാവുമായി പരിശോഭിക്കുന്നു; ഈ സ്തുത്യനായ വിശ്വവേദസ്സിനെ ദേവകൾ യാഗങ്ങളിൽ ഹവ്യവാഹനാക്കിവെച്ചു! 7

ഹോതാവേ, അങ്ങു സ്വസ്ഥാനത്ത് ഇരുന്നരുളുക; അഭിജ്ഞനായ ഭവാൻ യജ്ഞാവിനെ പുണ്യലോകത്തിരുത്തിയാലും. ദേവരക്ഷകനായ അവിടുന്ന് ദേവന്മാരെ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു യജിക്കുക; അഗ്നേ, യജമാനനു ധാരാളം അന്നവും നൽകുക! 8

സഖാക്കളേ, നിങ്ങൾ വൃഷാവായ അഗ്നിയെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുവിൻ—നിർത്താതെ നേരിട്ടു മല്ലടിക്കുവിൻ. പോരിന്നു പോന്നവനാണ്, ഈ അഗ്നി: ഈ സുവീരനെക്കൊണ്ടാണത്രേ, ദേവകൾ ദസ്യുക്കളെ അമർത്തിയത്! 9

അഗ്നേ, ഭവാൻ പിറന്നു വിളങ്ങിയതു യാതൊന്നിൽനിന്നോ; ഇതാ, അങ്ങയുടെ ആ ഉൽപത്തിസ്ഥാനം. ഇതറിഞ്ഞ്, അതിലിരുന്നുകൊള്ളുക; ഏന്നിട്ടു, ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികളെ വളർത്തിയാലും! 10

അസുരഘ്നൻ ഗർഭത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ തന്മൂലപാഞ്ഞെന്നു പറയപ്പെടുന്നു; ജനിച്ചാൽ, നരാശംസനായി; മാതാവിങ്കൽ വിള

5. രണ്ട്—മനസ്സിലൊന്നും, വാക്കിൽ മറ്റൊന്നും, എന്നു മട്ട്.

6. ദാവാഗ്നിയെപ്പറ്റി:

8. ഹോതാവേ—അഗ്നേ.

9. മല്ലടിക്കുവിൻ—മഥനംചെയ്യുവിൻ. പോന്നവൻ—ത്രാണിയുള്ളവൻ.

10. ഉൽപത്തിസ്ഥാനം—അരണി. വളർത്തിയാലും—അങ്ങു കേട്ടരുളിയായേ സ്തുതികൾ വളരൂ.

ങ്ങുപോൾ മാതരിശാവാകും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശീശ്രഗമനത്താലാണ്, വായു പുറപ്പെടുന്നത്. 11

അഗ്നേ, കവിയായ ഭവാൻ നല്ല മമനംകൊണ്ടു തുലോം മമിതനായി; നല്ല നിധാനംകൊണ്ടു നിഹിതനായി. അങ്ങു യജ്ഞങ്ങളെ നന്നാക്കുക; ദേവകാമനുവേണ്ടി ദേവകളെ യജിയിക്കുക! 12

മൃതിയും ക്ഷതിയുമില്ലാത്ത, പല്ലുറപ്പുള്ള താരയിതാവിനെ മനുഷ്യർ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു; ആൺകുട്ടി പിറന്നതു കണ്ടിട്ടു, പണിയെടുത്ത പത്തുവിരലുകൾ ഒന്നിച്ചുകൂടി ലോഷം കൂട്ടി! 13

സനാതനൻ സപ്തഹോതാക്കളോടൊന്നിച്ചു സമുജ്ജ്വലിച്ചു; അമ്മയുടെ മടിയിൽ—അകിട്ടിൽ—ശോഭിച്ച ആ ശോഭനസ്വനൻ ഒരു നാളിലും കണ്ണടയ്ക്കുകയില്ല; മരത്തിന്റെ വയറിൽനിന്നു ണല്ലോ, തന്റെ ജനനം! 14

മരുൽസൈന്യങ്ങൾപോലെ എതിരാളികളോടു പൊരുതുന്ന വരും, ബ്രഹ്മാവിങ്കൽനിന്ന് ഒന്നാമതു ജനിച്ചവരും, വിശ്വവേത്താക്കളുമായ കശികഗോത്രക്കാർ ഹവിസ്സും സ്തോത്രവും അയയ്ക്കുന്നു; ഓരോരുത്തനും അഗ്നിയിലെ ഗൃഹത്തിൽ ജ്വലിപ്പിക്കുന്നു. 15

അറിവുററ ഹോതാവേ, ഇന്നു തുടങ്ങിയ ഈ യജ്ഞത്തിൽ ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ വരിച്ചിരിക്കുന്നുവല്ലോ; അങ്ങു ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പോയി ശാന്തനാക്കപ്പെട്ടാലും. പിന്നീട്, അറിവുററ വിദ്വാനായ ഭവാൻ സോമത്തിന്നു വന്നാലും! 16

ഒന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

11. അസുരാലുനൻ—അഗ്നി. ഗർഭം—അരണ്യന്തർഭാഗം. മാതാവ്—അന്തരീക്ഷം.

12. നിഹിതൻ—സ്ഥാപിതൻ. നന്നാക്കുക—നിർബാധങ്ങളാക്കുക. ദേവകാമൻ—യജമാനൻ.

13. ക്ഷതി—ക്ഷയം. പല്ലു—ജാല. താരയിതാവ്—പാപങ്ങളെ കടത്തിവിടുന്ന അഗ്നി. പണി—മമനക്രിയ. ലോഷംകൂട്ടി—കർമ്മികൾ ആറ്റാദിച്ചു കൈകൊട്ടി.

14. അകിട്—ഉത്തരവേദി.

15. മരുൽസൈന്യങ്ങൾ—മരുത്തുകളുടെ സേനകൾ. വിശ്വവേത്താക്കൾ—ലോകജ്ഞർ.

16. അഗ്നിയോട്: ശാന്തനാക്കപ്പെട്ടാലും—ഹവിസ്സു ഭക്ഷിച്ച തൃപ്തരായ ദേവന്മാരാൽ വിശ്രമിപ്പിക്കപ്പെട്ടാലും.

രണ്ടാമധ്യായം

സൂക്തം 30.

വിശ്വാനിതൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്. ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

നിന്നെയിച്ഛിച്ചു സഖാക്കളാം സോമാർഹ-
രണം വഹിപ്പു, പിഴിയുന്നു സോമവും;
പോരാ, സഹിപ്പു, ജനദ്രോഹമിന്ദ്ര; മ-
റാരുള്ള, നീയൊഴിഞ്ഞിത്ര പേർകേട്ടവൻ? 1

ദൂരസ്ഥലവുമകലെയല്ല,ങ്ങയ്ക്കു—
പാരാതണകി,ങ്ങ ഹര്യശ്വ, സാശ്വനായഃ;
തെയ്യാർ, സവനം വൃഷാവാം സ്ഥിരന്നിതാ;
തിയ്യ കത്തുന്നൂ; മുതിർന്നിതമ്മിക്കഴ! 2

ഇന്ദ്രൻ മൗലവാവ,നേകകൃത്യൻ, മരു-
ദ്വ്യന്ദവാൻ, താരകൻ, നൽത്തൊപ്പിയിട്ടവൻ;
സൊല്ലയേറു,ഗ്രഹന്താവു നീ മാററിൽ—
ക്കൊള്ളിച്ച വീര്യങ്ങളെങ്ങിന്നു വർഷക? 3

ഒററയ്ക്കു, വീഴാത്തവയെയും വീഴ്ക്കിയും,
കററമകററിയുമല്ലോ, വസിച്ചു നീ;

സൂക്തം 30.

1. സോമാർഹൻ—യജ്ഞാധികാരികൾ. അന്നം—മറ്റു ഫവിസ്സുകൾ.
വഹിപ്പു—എടുത്തൊരക്കിവെയ്ക്കുന്നു. പോരാ—അത്രതന്നെയല്ല. ജനദ്രോഹം—
ശത്രുപീഡ.

2. സാശ്വൻ=അശ്വസഹിതൻ. സ്ഥിരൻ—ഫലം കൊടുക്കുന്നതിൽ
ദൃഢചിത്തൻ. മുതിർന്നിത്ര—സോമലത ചതയ്ക്കാൻ.

3. താരകൻ—ദേവന്മാരെ ശത്രുക്കൾക്കുക്കരയിലെത്തിയുന്നവൻ. സൊല്ല
—അസുരബാധ. തൊല്ല എന്നും പറയും; ഉപദ്രവമെന്നർത്ഥം. ഉപഹന്താവു=
ഉഗ്രനായ ഹന്താവു; ശത്രുഹിംസകൻ. എങ്ങിന്നു—ഇപ്പോൾ എവിടെപ്പോയി.

നിന്നുരപ്പാടിന്നുങ്ങാതെ നില്ക്കുന്നു,
മന്നമാകാശവും മാമലക്കൂട്ടവും! 4

പ്രൗഢിയാലേകനായ് വൃത്രനെക്കൊന്നിട്ടു,
'പേടിയായ്ക്കെ'ന്നു നീ ചൊന്നതു നേരുതാൻ!
ഇമ്മഹാവാന്യഴിയേയുമൊതുക്കി, ഹാ,
നിന്ദുഷ്ടിയിത്ര, പുരുഹൂത, ഭൂതിമൻ! 5

ഇത്ര, നിൻഹര്യശ്വമോടിയിറങ്ങട്ടെ:—
യൊന്നായ് വധിസ്തു, നിൻ വഭ്രം രിപുക്കളെ;
മുൻപിൻപരെക്കൊല്ല നീ പായുവോരെയും;
സമ്പത്തി ചേർക്ക ജഗത്തി;—ലസ്തു ശുഭം! 6

ഇത്ര, നീ ഭൂതിമാനാരിൽ വെണ്ണം കരു
ത്ത, നന്ദൻ നേട്ടമപൂർവധനങ്ങളും;
ഭദ്രം, ഹവിസ്സെടുക്കും നിന്മനോഗുണം:
പത്തന്യരേകും, പുരുഹൂത, നിൻതിരം! 7

പാണികൾ വെട്ടിപ്പൊതുക്കൂ, പുരുഹൂത,
ഭാനവിയൊത്ത വിദ്രോഹി കണാരുവെ:
കൊന്നുവല്ലോ, കാൽമുറിച്ചിത്ര, ഹിംസ്രനാം
കന്നിച്ച വൃത്രനെയിത്ര, ബലേന നീ! 8

4. വിഴാത്തവ—മുരട്ടറപ്പുള്ളവ; രക്ഷസ്സുകളും മറ്റും. കുറം—പാപങ്ങൾ. അരുരപ്പാടിന്ന്—ആജ്ഞയെ കാത്ത്.

5. ചൊന്നതു—ഭേവന്മാരോടു പറഞ്ഞത്. വമ്പിച്ച വാന്യഴികളും അങ്ങയുടെ മുഷ്ടി (കൈപ്പിടി) യിൽ ഒതുങ്ങിയിരിക്കുന്നു, ഹാ! ഭൂതിമൻ=മഹാവാവേ, ധനവാന്മേ.

6. ഹര്യശ്വം—ഹരികളെന്ന അശ്വങ്ങളോടുകൂടിയ രഥം. നീ മുൻപിൻപരെ (മുന്നിൽ വന്ന ശത്രുക്കളെയും പിന്നിൽ വന്നവരെയും) കൊല്ലുക; പായുവോരെയും (പേടിച്ചോടുന്ന ശത്രുക്കളെയും) കൊല്ലുക. സമ്പത്തി—കർമ്മസമൃദ്ധി. അസ്തു ശുഭം—അങ്ങയുടെ ഇത്തരം മിടുക്കു ശുഭമായി നില്ക്കട്ടെ.

7. ആരിൽ വെണ്ണം കരുത്ത്—ആരെ ബലവാനാക്കും. ഹവിസ്സു സ്വീകരിക്കുന്നതായ നിന്റെ മനോഗുണം (സൗമനസ്യം) ഭദ്രം (മംഗളകരം) ആകുന്നു. പത്തന്യരും—ആയിരം, അപരിമിതമായ ധനത്തെ. തിരം—ത്രാണി, ഭാനശക്തി.

8. കണാരു—ഒരസുരൻ. ഭാനവി—വൃത്രന്റെ അമ്മ. ഇന്ദ്രശബ്ദാപ്പത്തി ആദരാതിശയത്തെ ദ്രോതിപ്പിക്കുന്നു.

ഇന്ദ്ര, ചലിഞ്ഞുപൊരുന്നഹോർവിയെ
നന്നായ് നിരത്തി, നിജാസ്സഭേ നിത്തി നീ;
ദ്യോവന്തരിക്ഷമുറപ്പിച്ചു; വർഷി നീ—
യേവമയച്ച നീരിങ്ങു വീഴേണമേ!

9

തപഃഭൂഭീത്യാ പൊളിഞ്ഞുപോയ്, നിർക്കണം
മെത്തിയ ഗോവിൻ തൊഴുത്താം മുകിൽ പരോ;
തീർത്തു, തണ്ണീരുകൾക്കിന്ദ്ര, നൽപ്പാത നീ;
പ്രാത്ഥിതാംഭസ്സിലിരമ്പി വീണിതവ!

10

ഇന്ദ്രൻ തനിച്ചേ നിറച്ചാനി, ഞങ്ങി നി—
ല്ലുന്ന സമ്പന്നമാം വാന്യശി രണ്ടു മേ.
ശൂര, തെളിഞ്ഞു, നഭസ്സിൽനിന്നെങ്ങൊതൻ
ചാരേ വരാൻ സാശ്വതമായ തേരബ്ഭവോൻ!

11

ഇന്ദ്രൻ കുറിച്ച ഹരിത്തുകളെത്തിരു—
ത്തുന്നതില്ലാ, ദിത്യനേതൊരുനാളിലും;
അധ്യാവു പിന്നിട്ടുണഞ്ഞാലഴിയ്ക്കു, മ—
ങ്ങശ്വബന്ധത്തെ— യതെല്ലാമിവന്റെതാൻ!

12

വിട്ടുപോം രാവിൻ പുലരി തിരിയ്ക്കുവേ
പുഷ്പചിത്രായെപ്പാർക്കുന്നു സർവരും:

9. അപാരമഹോർവി = അതിവിശാലമായ വലിയ ഭൂമി. നിജാസ്സഭേ—അതിന്റെ സ്ഥാനത്തു്. ദ്യോവന്തരിക്ഷം = സ്വർഗ്ഗവും അന്തരിക്ഷവും. ഏവം—വാന്യശികളെ ഉറപ്പിച്ചു്. നീരും—വർഷജലം. ഇങ്ങ—ഭൂമിയിൽ.

10. ഗോവിൻ തൊഴുത്താം—വെള്ളത്തിന്റെ പ്രയുക്തിയുടെ എണ്ണം പാർപ്പിടമായ. പരോ—വളരെല്ലുന്നതിനുമപ്പുറം. നൽപ്പാത—നല്ല പ്രവാഹമാർഗ്ഗം. പ്രാത്ഥിതാംഭസ്സ് = പ്രകർഷണ (വളരെയൊളകളാൽ) അത്ഥിയില്ലപ്പെട്ട (അപേക്ഷിതമായ) അംഭസ്സ്; ഭൂമിയിലെ വെള്ളം.

11. സമ്പന്നം = ധനയുക്തം. വാന്യശികളെ സമ്പത്തുകൊണ്ടു നിറച്ചു. ഉത്തരാലം പ്രത്യക്ഷവചനം; നഭസ്സ്—അന്തരിക്ഷം.

12. കുറിച്ച—സൂര്യഗമനത്തിന്നു നിർദ്ദേശിച്ചു. ഹരിത്തുകൾ = കിഴക്കു മുതലായ ദിക്കുകൾ. തിരുത്തുന്നില്ല—ശരിപ്പെച്ചു്, അവയിലൂടെ പോകുന്നതേ ഉള്ളു. അധ്യാവ് = വഴി. അണഞ്ഞാൽ—പ്രാപ്യസ്ഥാനത്തെത്തിയാൽ. അങ്ങു് (അവിടെ) അശ്വബന്ധത്തെ അഴിയ്ക്കും; തേർക്കുതിരകളെ അഴിച്ചുവിടും. അതെല്ലാമിവന്റെതാൻ—അതൊക്കെ ഇന്ദ്രന്റെതന്നെ, നിശ്ചയമാണു്.

- ശിഷ്യബോധം വരും, തൽപ്രാപ്തിയിലവ-
 ഷ്ഠം—ദൃഢി, വണ്ണമിത്രന്റെ നൽച്ചെത്തികൾ! 13
- നിൽതി, വൻതണ്ണിർ നദികളിൽ; പുകമാം
 ദുഗ്ദ്ധമേന്തുന്നു, കടിഞ്ഞുൽപ്പശുക്കളും;
 വെള്ളത്തിൽനിന്നെടുത്തല്ലോ, രസാധ്യമി-
 തെല്ലാമവൻ വെച്ചു, ഗോവികല്യണിനായ്! 14
- കെല്പു കൊൾ, കണ്ടിത്ര, മാർഗ്ഗം മുടക്കുവോ;-
 രർപ്പിന്ത്യ, വാഴ്ത്തും മേഖിന്ത്യ, മിഷ്ടംമേ;
 ദുഗ്ദ്ധപ്പൊത്ത ദുഗ്ദ്ധസുർ നിഷംഗികൾ
 കൊന്നിടും വൈരികൾ കൊല്ലപ്പെടേണമേ! 15
- കേൾക്കുന്നതുണ്ടാർപ്പ, ടുതുളള മാററർതൻ
 നേർക്കു പൊള്ളിന്ത്യമിടിവാളയ്ക്കു നീ;
 ഏല്പുക, നോവിയ്ക്കു, കൊയ്യുക, വററിനെ;-
 ത്തീർക്കുക, രക്കനെപ്പുത്തി ചേർക്കു ഹരേ! 16
- ഇത്ര, വേരോടേ പരിയ്ക്കുകരക്കനെ;-
 തന്നടു വെട്ടുക; കൊല്ല, നേന്തെത്തുകിൽ;

13. വിട്ടുപോം—അവസാനിയ്ക്കുന്ന രാത്രിയുടേതാണല്ലോ, ഉഷസ്സ്. ആഭം—സൂര്യന്റെ ശോഭ. തൽപ്രാപ്തിയിൽ (സൂര്യശോഭ വന്നാൽ) അവർക്കു (പാടുന്നവർക്കു) ശിഷ്യബോധം (കർത്തവ്യജ്ഞാനം) വരും.

14. കടിഞ്ഞുൽപ്പശുക്കൾ = നവപ്രസുതങ്ങളായ പൈക്കൾ. രസാധ്യമിതെല്ലാം (സ്വാദേവിയ പാലും മറ്റും) വെള്ളത്തിൽനിന്നു സംഭരിച്ചാണു്, ഉണിനായ് (മനുഷ്യരുടെ ഭക്ഷണത്തിനായി) ഗോവികൽ നിക്ഷേപിച്ചതു്. ജലത്തിന്റെ സത്തത്രേ, ഗോരസം.

15. കെല്പു കൊൾക—മാർഗ്ഗം മുടക്കുന്നവരെ വധിപ്പാൻ അവിടന്നു് ഉറച്ചുനിൽക്കുക. അർപ്പിന്ത്യ—വാഴ്ത്തുന്ന മേഖിന്ത്യ (യഷ്ടാവീനം) ഇഷ്ടം (സഖാക്കൾക്കും) അഭീഷ്ടമലം കൊടുത്താലും, ദുഗ്ദ്ധസുർ—ദുഷ്ടങ്ങളായ ആയുധങ്ങൾ പ്രയോഗിയ്ക്കുന്നവർ. നിഷംഗികൾ = ആവനാഴിയുള്ളവർ. കൊല്ലപ്പെടേണമേ—ഭവാനാൽ.

16. ഏല്പുക—ആക്രമിച്ചാലും. നോവിയ്ക്കു—പരിക്കേൽപ്പിച്ചാലും. കൊയ്യുക—വെട്ടിയാലും. അരക്കനെ (കർമ്മം മുടക്കുന്ന രക്ഷസ്സുകളെ) നീർക്കുക, നശിപ്പിച്ചാലും, പുത്തി ചേർക്കു—യാഗത്തിന്നു പൂർത്തിയാക്കത്തക്ക. ഹരേ = ഹേ ഇത്ര.

17. തന്നടു = അവന്റെ മധ്യം, അര. നേന്തെത്തിയാൽ (വന്നെത്തിത്താൽ) കൊന്നേയ്ക്കുക; പാഞ്ഞാൽ, അതിദൂരത്തകറ്റുക. ബ്രഹ്മവിദ്വേഷി

എത്രയെന്നില്ലാതകറുക, പാഞ്ഞോനെ;—
 വിദ്യഭ്രസ്യം വിട്ടു, ബ്രഹ്മവിദ്യേഷിയിൽ! 17
 ശ്രേയസ്സു നൽക, ഹയങ്ങളെയും പ്രഭോ;
 നീയിങ്ങിരിയ്ക്കുകിലെങ്ങര ധനങ്ങളും
 ഭൂരിമഹാനവും നേടിത്തഴയ്ക്കുമേ—
 ചേരട്ടെ, ഞങ്ങളിൽ ദ്രവ്യവും മക്കളും! 18
 ഞങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുവരിക, മിന്നും ധനം:
 ഞങ്ങളിലാകാവു, നിൻപ്രദാനം ഹരേ!
 കത്തുന്നി,തെളർവാഗ്നിപോലെങ്ങരതൻ കൊതി;—
 യുത്തമാർത്ഥേശ, നിറയ്ക്കുകി,തിനെ നീ! 19
 ഇക്കൊതി ഗോവാജിദീപ്തധനങ്ങൾകൊ—
 ണ്ടൊക്കെ നിറവേററി വാസ്തിയ്ക്കു, ഞങ്ങളെ;
 ഇന്ദ്രനാമങ്ങളു തീർത്താർ, മനുസ്സോത്ര—
 മൊന്നറിവേറും കശികർ നാകൈഷികരും. 20
 കാർ പിളർത്തെങ്ങരക്കു നീർ നല്ല ഗോപതേ:
 കാമ്യങ്ങളന്നങ്ങളെത്തട്ടെ, ഞങ്ങളിൽ!
 വിണ്ണാളുപോൻ, വൃഷാവ,വ്യാജശക്തി നീ;
 നണ്ണുകെ,ങ്ങൾക്കു ഗോഭായി നീ ഭൂതിമൻ. 21
 ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു, കേൾക്കുമാറിനൃനെ—
 യിങ്ങു കൊറേകും രണ്ടേ വാസ്തുമുഗ്രനെ.

യിൽ വേദഭേഷിയുടെ നേരെ) വിദ്യഭ്രസ്യം (മിന്നൽപോലെയുള്ള, പൊള്ളി
 യ്ക്കുന്ന ആയുധം) വിട്ടു, പ്രയോഗിച്ചാലും.

18 പ്രഭോ=ജഗന്നിർവഹണശക്ത. ഭൂരിമഹാനം.— ബഹുവും മഹത്തുമായ
 അന്നം. ദ്രവ്യം=സമ്പത്ത്.

19. മിന്നും.—കനകരത്നാദികൾകൊണ്ടു വിളങ്ങുന്ന. പ്രദാനം=ധനദാനം.
 ഞർവാഗ്നി=ബദ്ധവാഗ്നി. ഉത്തമാർത്ഥേശ—മികച്ച ധനങ്ങളുടെ അധിപതേ.
 ഇതിനെ (കൊതിയെ, ധനകാമത്തെ) നിറയ്ക്കുക—പൂരിപ്പിച്ചാലും, സഫലീക
 രിച്ചാലും.

20 വാസ്തിയ്ക്കു=വളർത്തിയാലും. മനുസ്സോത്രമൊന്നു=ഒരു മനുസ്സവം.
 നാകൈഷികരും=സ്വർഗ്ഗുകാർ.

21. ഗോപതി=സ്വർഗ്ഗാധിപതി, ഏങ്ങൾക്കു ഗോഭായി (ഗോക്കളെ തരു
 നവൻ) ഭവാനാണെന്നു, പോൻ നണ്ണുക—വിചാരിയ്ക്കുക, അറിയുക.

സ്വത്തടക്കം മഘവാവിനെ, ത്രാണാർത്ഥം,—
മൊത്ത നേതാവിനെ, പ്പോരിൽ വൃത്രഘ്നനെ! 22

സൂക്തം 31.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

ശാസിച്ച് വോഡാവു ദൈഹിത്രലബ്ധിയിൽ
വിശ്വസിച്ച് അരിയ്ക്കുന്നു, സുവീര്യനെ;
എന്നാൽ, മകളിൽ മണാളൻ സുഖാർത്ഥിയായ്—
ചെന്നാണനുഷ്ഠിപ്പതശ്ശുക്തസേചനം ! 1
ആത്മജൻ പെങ്ങൾക്കു നല്ലവേണ്ടോ, ധനം:
ആയവര വേട്ടവന്നാസേകഭാജനം.
ആൺപെൺകിടാങ്ങളെത്തായമാർ പെററിട;—
മാണതിൽസ്സൽക്കർമ്മി; പെണ്ണോ ചമയുവാൻ! 2

12. കൊറോകം രണ്ടെ—പടയാളികൾക്കു ഭക്ഷണം നൽകപ്പെടുമല്ലോ.
വായ്ക്കം—ഉത്സാഹംകൊണ്ടു വളരുന്നു. സ്വത്തു്—ശത്രുക്കളുടെ. ത്രാണാർത്ഥം = രക്ഷ
യ്ക്കു്. പോരിൽ വൃത്രഘ്നനെ—പൊരുതി വൃത്രനെ ഹനിച്ചവനെ.

സൂക്തം 31.

1. വോഡാവ്—മകളെ വേളികഴിച്ചയച്ച അപത്രനായ പിതാവത്രേ,
വോഡാവ്. 'ഇവളിൽ ആൺപ്രജയുണ്ടായാൽ, അതു് എന്റെ ആയിരിയ്ക്കും.'
എന്നു ശാസിച്ചാണു്, (ജാമാതാവുമായി കരാറുചെയ്തിട്ടാണു്) മകളെ അയാളോടു
കൂടി അയച്ചതു്. വിശ്വസിച്ച്—ജാമാതാവു കരാറു ലംഘിയ്ക്കില്ലെന്നുറച്ച്.
സുവീര്യനെ—പുത്രോല്പാദനശക്തിയുള്ള ജാമാതാവിനെ. ആദരിയ്ക്കുന്നു.—വസ്രാ
രേണാദികൾകൊണ്ടു പുജിയ്ക്കുന്നു. എന്നാൽ അയാൾ ഭാര്യയെ പ്രാപിച്ച രമിയ്ക്കു
ന്നതു, സുഖമാത്രം കരുതിയാണു്. അങ്ങനെ വോഡാവു തന്റെ ശേഷക്രിയയ്ക്കു
ദൈഹിത്രനെ കിട്ടാതെ വഞ്ചിതനാകുന്നു.

2. ആൺമക്കൾക്കു അച്ഛന്റെ സ്വത്തിന്നു് അവകാശമുള്ളു; പെണ്ണു
ക്കൾക്കു് ധനം തേറ്റാവു കൊടുക്കണം. ആസേകഭാജനം—രേതസ്സുപനപാത്രം.
ആൺപ്രജ നല്ല കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യും (പണിയെടുക്കും); പെൺപ്രജയോ ചമഞ്ഞു്
(ആരേണങ്ങളണിഞ്ഞു്) അങ്ങനെയിരിയ്ക്കും. അതിനാൽ മുതലവകാശം പുത്രനു
തന്നെ; പെങ്ങളെ വേളികഴിച്ചുകൊടുക്കേണ്ട ചുമതലയേ അവനുളളു.

ലാലസിപ്പോനെ യജിപ്പാൻ ജനിപ്പിച്ചു,
നാളങ്ങളാൽത്തത്തുമഗ്നി വൻപുത്രരെ;
ഗർഭം മഹത്തായ്, മഹത്തായി പേരി, ഞ-
തർപ്പണത്താൽ മഹത്തായി, തച്ചെയ്തിയും! 3

സ്ഫാരതേജസ്സിന്നൊഴിഞ്ഞു തമസ്സന്ന
തേരിനാർ, പോരിലണഞ്ഞ വിജയികൾ;
എന്നതറിഞ്ഞങ്ങണഞ്ഞാ, രാഷ്ട്രസ്സുക;—
ളിന്ദുനൊരാളായി, രശ്മികൾക്കീശ്വരൻ! 4

അഗ്നിസ്ഥഗോക്കളിൽ മന്ദിച്ച ധീരരാം
സപ്തമേധാവികൾ വാഴ്ത്തി വളർത്തിനാർ;
കണ്ടെത്തിനാരാ മഖാധാത്തുണകളെ;
മണ്ടിയണഞ്ഞാനറിഞ്ഞു പണിഞ്ഞിവൻ. 5

ഗഹവരം കണ്ടുപിടിച്ചു സരമയ്ക്കു
ബഹവനവും കോപ്പമേറപോലേകിനാൻ;

3. ലാലസിപ്പോനെ—പ്രകാശമാനനായ ഇന്ദ്രനെ. നാളങ്ങളാൽത്തത്തും—ഇളകുന്ന ജാലകളുള്ള. വൻപുത്രർ—വലിയ രശ്മികൾ. ഗർഭം—ജലത്തെ ഉള്ളിലൊതുക്കൽ. പേര്—സന്ധ്യരൂപേണ ജനനം. ഗർഭവും പേറും മഹത്തായതുപോലെ തച്ചെയ്തിയും (ആ രശ്മികളുടെ പ്രവൃത്തിയും) ഇന്ദ്രതർപ്പണത്താൽ (ഇന്ദ്രനെ സോമഘൃതാഭ്യാഹുതികൾക്കൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടുത്തിയതിനാൽ) മഹത്തായി. ആൺമക്കൾ പണിയെടുക്കുമെന്നു മുൻ പ്രകീർത്തിപ്പറഞ്ഞുവല്ലോ; ഈ പ്രകീർത്തി അഗ്നിപുത്രന്മാരുടെ കർമ്മശീലത പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു.

4. പോരിലണഞ്ഞ വിജയികൾ—വൃത്രയുദ്ധത്തിൽ ഇന്ദ്രനെ പ്രാപിച്ച മരുത്തക്കൾ. സ്ഫാരതേജസ്സിന്നു തമസ്സൊഴിഞ്ഞു എന്നു തേരിനാർ—മഹത്തായ തേജസ്സ് (സൂര്യതേജസ്സ്) തമോമുക്തമായി എന്നു കണ്ടറിഞ്ഞു.

5. അഗ്നിസ്ഥഗോക്കളിൽ മന്ദിച്ച—അസുരന്മാർ മലയിലൊളിപ്പിച്ച പൈക്കളെ വീണ്ടെടുക്കുന്നതിൽ (അസാധ്യത്വബുദ്ധ്യ) ഉദാസിനരായിത്തീർന്ന. സപ്തമേധാവികൾ—അംഗിരസ്സുകൾ. വാഷ്കീ—ഇന്ദ്രനെ. ഒടുവിൽ സരമയിൽ നിന്നും അറിവു കിട്ടിയതിനാൽ അവർ ആ മഖാധാത്തുണകളെ (യജ്ഞമാഗ്നിത്തിൽ തുണയ്ക്കുന്നവയായ പൈക്കളെ) കണ്ടെത്തി. അതറിഞ്ഞു ഇവൻ (ഇന്ദ്രൻ) പണിഞ്ഞു (അംഗിരസ്സുകളെ വണങ്ങി) മണ്ടിയണഞ്ഞാൻ—വേഗേന ഗുഹയിൽ പ്രവേശിച്ചു.

6. ബഹവനവും കോപ്പം—വളരെ അന്നവും മറ്റു ഭോജ്യങ്ങളും. ഏററ പോലെ—തന്റെ പ്രതിജ്ഞയനുസരിച്ചു. ഏകിനാൻ—ഇന്ദ്രൻ കൊടുത്തു;

മുല്ലാടൊലി കേട്ടു ചെന്നവളാകയാൽ—
സ്തൽപ്പാദ ശാശ്വതീപാശ്ചത്തിലെത്തിനാൾ. 6

സഖ്യമിച്ഛിച്ചെഴുന്നള്ളി, സുമേധസ്സു;
സൽക്കർമ്മവാനായ് പ്രസവിച്ചു പർവതം;
വീണ്ടേകി, ഗോധനം കൊൽവോൻ യുവാമ്പിതൻ;
വേണ്ടപോലച്ഛിച്ചിതംഗിരസ്സപ്പൊഴേ. 7

സത്തിന്റെ സത്തിന്റെയെല്ലാം പ്രതിനിധി,
സർവജ്ഞനാം കവി ശുഷ്കാഹ്വന, ഗ്രഹൻ,
വിണ്ണിൽനിന്നെത്തിസ്സഖാവു സഖാക്കളാം
നമ്മെ നിർദ്ദോഷരാക്കട്ടെ, ഗോദൻ മുദാ! 8

ഗോചാഞ്ചരയാൽ സ്തുതിചെയ്തിരുന്നീടിനാർ,
ദേവതാലബ്ധിയിൽ മാർഗ്ഗം ചമച്ചവർ;
സത്യേന മാസങ്ങൾ നോക്കുമവരുടെ—
യിസ്മിതിയുത്തമംതന്നെയല്ലോ, തുലോം! 9

സ്വന്തമേതേതെന്നു പാർത്തറിഞ്ഞിട്ടു പാൽ
സന്തതികൾക്കായ്ക്കുന്നാർ, സഹഷ്വരായ്;

സ്തൽപ്പാദ (നല്ല കാലുകളുള്ള സരമ) മുന്പേ ചെന്നത്, ഒലി (പൈക്കളുടെ ഉപാശബ്ദം) കേട്ടിട്ടാണ്; അതിനാൽ അവർ ശാശ്വതീപാശ്ചത്തിൽ (സനാതനികളായ പൈക്കളുടെ അരികിൽ) എത്തി, ഇത്രന്നു വഴി കാട്ടിക്കൊണ്ടു്.

7. സുമേധസ്സു (നല്ല മേയയുള്ള ഇരുന്ന) സഖ്യമിച്ഛിച്ചു (അംഗിരസ്സുകളുമായി സഖ്യംകൊള്ളാൻ) എഴുന്നള്ളി, ഗിരിഗുഹ പ്രാപിച്ചു. പർവതം സൽക്കർമ്മവാനായ് (നല്ല യുദ്ധം ചെയ്യുന്നവനായ ഇരുന്നവേണ്ടി) പ്രസവിച്ചു—പൈക്കളെ ഗുഹാഗർഭത്തിൽനിന്നു നിഗ്നിമിപ്പിച്ചു. യുവാമ്പിതനായ (മരുത്തുക്കളോടുകൂടിയ) കൊൽവോൻ (അസുരഹന്താവായ ഇരുന്ന) ഗോധനം വീണ്ടേകി—ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുത്തു് അംഗിരസ്സുകൾക്കു കൊടുത്തു. അംഗിരസ്സു—അവരിൽ മുപ്പച്ചെന്ന ഋഷി. ഈ ഇതിഹാസം മുന്മുഖ്യലക്ഷ്യമുണ്ടു്.

8. സത്ത് = നല്ലത്. ശുഷ്കാഹ്വൻ—ശുഷ്കാസുരനെ കൊന്നവൻ. അഗ്രഹൻ—യുദ്ധങ്ങളിൽ മുൻനില്ക്കുന്നവൻ. ഗോദൻ—അംഗിരസ്സുകൾക്കു പൈക്കളെ കൊടുത്തവൻ. മുദാ—നമ്മളിൽ പ്രീതിയോടെ.

9. സ്തുതിചെയ്തിരുന്നീടിനാർ—ഇത്രന്നെ സ്തുതിച്ചു സത്രമിരുന്നു. അവർ—അംഗിരസ്സുകൾ. മാസങ്ങൾ നോക്കും—യജ്ഞമാസങ്ങളെ കാത്തിരിയ്ക്കുന്ന. യിസ്മിതി—സത്രമിരിപ്പു്.

വാന്തഴിയിൽത്തിങ്ങി, തൽസ്വപനം; മുന്തിരി
വാണാർ പശുക്കളിൽശൂരരെ വെച്ചവർ. 10

കൊന്നു തുണക്കാതൊട്ടൊത്തവൻ വൃത്രനെ;
വന്ദ്യരാം യാജ്ഞാത്തർപ്പിച്ചു, ഗോവിനെ:
നെയ്യുപാലേന്ദ്രമാക്കാമ്യയാമാഹതി—
പ്പയ്യിൽനിന്നിയ്യാൾ കറന്നാൻ, നറുമധു! 11

താതന്നു തീർത്താർ, വിളങ്ങുമൊരുത്തമ—
കേതനം, നേർക്കു കാണിച്ചുസ്സുകൃതികൾ:
മാതൃദയത്തെയാത്രന്നാലുറപ്പിച്ചു
മീതെ വാഴിച്ചാർ, സവേഗനെസ്സുത്രികൾ. 12

വാന്തഴികൾ വേർപെടുവാൻതന്നെ
വാഞ്ചുമൊരുന്നിനെ നാട്ടീ, മഹാസ്തുതി;
ആകയാലിത്രകലത്തുമേ, കേടററ
ചൊല്ലു;—വന്റെ കെല്ലെല്ലാം നിസർഗ്ഗജം! 13

തപത്തംഗസഖ്യവും കെല്ലും കൊതിച്ചു ഞാൻ;
എത്തും മലവാനു ഭൂരിബഡബകൾ;

10. സ്വപനം—തങ്ങളുടെ പയ്യം. സന്തതികൾക്കായ്—മക്കൾക്കു കൊടുക്കാൻ. തൽസ്വപനം—അവരുടെ, അംഗീരസ്സുകളുടെ സ്വപനം, ആറ്റാദജനിതമായ ആർപ്പം. വെച്ചു—കാവലിന്നു നിയമിച്ചു.

11. തുണക്കാരും, വന്ദ്യരായ യാജ്ഞരും, മരുത്തക്കൾതന്നെ. അവൻ—ഇരുന്ന. അർപ്പിച്ചു—യജ്ഞത്തിനായി കൊടുത്തുലിച്ചു. ഗോവിനെ—ജാത്യേകവചനം: ഗോക്കളെ. കാമ്യം=സ്തുതിഹാസിയ. ആഹുതിപ്പയ്യം=ഹോമധേനു. ഇയ്യാൾ—യജമാനൻ; ഹസ്സനിർദ്ദേശം. നറുമധു—മധുരമായ പാൽ.

12. താതന്നു—അച്ഛൻപോലെ രക്ഷിക്കുന്ന ഇരുന്ന. കേതനം—ഇരിപ്പിടം. നേർക്കു കാണിച്ചു—ഇരുന്നചിതമായ സ്ഥാനം നിർദ്ദേശിച്ചു. അസ്സുകൃതികൾ—അംഗീരസ്സുകൾ. മാതൃദയം—ദ്രോവം ഭൂവം. മീതെ—സ്വർഗ്ഗത്തിൽ. സവേഗൻ—വേഗവാനായ ഇരുന്ന. സത്രികൾ—സത്രമിരുന്നവർ, അംഗീരസ്സുകൾ.

13. വേർപെടുവാൻ—കൂട്ടിമുട്ടാതെ വിട്ടുനില്പാൻ. ഉടൻതന്നെ വാഞ്ചം—വേണ്ടപ്പോൾ വലുതാവുന്ന. മഹാസ്തുതി—നമ്മുടെ വലിയ സ്തുതി. ആകയാൽ=അതുകൊണ്ട്. ഇരുകൾ—അവിടെ മേവുന്ന ഇരുകൾ. ചൊല്ലു—നമ്മുടെ സ്തുതികൾ. നിസർഗ്ഗജം=സ്വാഭാവികമാകുന്നു.

വിഭാന്നയപ്പോം, മഹാസ്തോത്രമന്നവും;
വൃത്രം, ഞ്ഞെരക്കരിക, നീ രക്ഷകൻ! 14

മെത്തിയ പൊന്നുമാരേകി, വൻപാടവു—
മത്ഥിച്ച മിത്രർക്കു, ടൻതാൻ ചരത്തെയും;
അട്ടിപ്പുനീറ്റൻ മരുത്താൻ ജനിപ്പിച്ചു,
മിത്രനെ, ബുഭുവേ, യുഷസ്സിനെ, യഗ്നിയെ! 15

ഉച്ഛമനീ വിളുതന്നെയല്ലോ ജനി—
പ്പിച്ചു, വിശ്വത്തിനൻപേകം ജലങ്ങളെ;
സ്വച്ഛകവികളാൽസ്സോമം വിശുദ്ധമാ—
ക്കിച്ചു, വ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യിപ്പു, രാപ്പകൽ! 16

സൂര, നിൻപ്രാഭവാൽപ്പോകം, വരും, മുത—
ല്ലാരും മഖർഹമാരാ വെൺകറുവുകൾ;
നേരേ നടക്കുന്ന കാമ്യർ സഖാക്കൾ നിൻ—
ഗൗരവാലിന്ദ്ര, നീക്കുന്നു, വില്ലങ്ങളെ! 17

വൃത്രം, കീഴ്വെള്ള, സുതൃതോക്തികളെ
വിസ്മൃതായുസ്സു നീയ, നന്ദൻ, വർഷകൻ;

14. ത്വത്തുംഗസഖ്യം = അങ്ങയുടെ മഹത്തായ സഖ്യം. കെല്പ്—അങ്ങയുടെ കഴിവ്, ദാനം. മലവാനു ഭൂരിബന്ധുവകൾ (വളരെ പെൺകുതിരകൾ) എത്തും—വേണ്ട സമയത്തു വാഹനമായി വന്നുപേരും. വിഭാന്നം—ഇരുന്ന. അയപ്പോം—ഞങ്ങൾ അയയ്ക്കുന്നു. അന്നം—ഹവിസ്സ്.

15. മിത്രർക്കു—സഖാക്കളായ നമുക്കു്. ചരം—ഗോക്കൾ മുതലായ ജംഗമസ്വത്ത്. മിത്രൻ = സൂര്യൻ. ജനിപ്പിച്ചു—വെളിപ്പെടുത്തി.

16. ഉച്ഛമൻ = ഉൽകൃഷ്ടമായ ശമം (ശാന്തി) ഉള്ളവൻ. ഈ വിളു—സർവ്വവ്യാപിയായ ഇന്ദ്രൻ. അൻപ് = ആറുദാദം. സ്വച്ഛകവികളാൽ—പരിശുദ്ധരായ അഗ്നിവായുസൂര്യന്മാരെക്കൊണ്ടു്. അവ—ജലങ്ങൾ. കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യിപ്പു—ആളുകളെ സ്വസ്ഥകർമ്മവ്യാപൃതരാക്കുന്നു.

17. സൂര—ഹേ ജഗൽപ്രേരക. മുതല്ലാരും (ആളുകൾക്കു പൊറുക്കാൻ വേണ്ടുന്നവ കൊടുക്കുന്നവരും) മഖർഹ (യജനീയ)മാരുമായ ആ വെൺകറുവുകൾ (വെളുത്ത പകലും കറുത്ത രാത്രിയും) പോവുകയും വരികയും ചെയ്യുന്നത്, അങ്ങയുടെ പ്രാവേത്താലാകുന്നു. നേരേ നടക്കുന്ന = ഋജുഗതികളായ. കാമ്യർ = കമനീയർ. സഖാക്കൾ—മരുത്തുകൾ. ഗൗരവാൽ—മഹിമാവിനാൽ. വില്ലങ്ങൾ—കർമ്മം മുടക്കുന്നവർ.

നത്സഖ്യവും മഹാരക്ഷയും പൂണ്ടെന്നു—
ക, സ്മൽസമീപേ യിയാസു മഹാൻ വോൻ! 18

അംഗിരസ്തുല്യമർച്ചിച്ചു, പ്പരാണനെ—
യിങ്ങു പുകഴ്ത്തിപ്പിതൃക്കളെ, സേവി ഞാൻ;
താമസരാം ബഹുദ്രോഹികളെക്കൊല്ല;
നീ മഘവൻ, തരികെ, ഞൾക്കു വിത്തവും! 19

ഇന്ദ്ര, പരന്തു പരിപാവനം ജല—
മെന്നെത്തുമായ് നിറഞ്ഞുഞൾക്കതിൻതടം;
മാററിൽനിന്നു രക്ഷിക്ക, തേരാളി നീ;—
യേററം ജവാലെങ്ങൾ നേടാവു, ഗോക്കളെ! 20

ഗോക്കളെ നൽകട്ടെ, വൃത്രാരി ഗോപതി;
പോക്കട്ടെ, തേജോബലത്താൽക്കുറുവരെ;
നേർകൊണ്ടു നൽകിയോൻ, തൻപ്രിയഗോക്കളെ—
പുകിച്ചടച്ചാൻ, കതകുകളൊക്കയും! 21

ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു, കേൾക്കുമാറിന്റേ,—
യിങ്ങു കൊറേകം രണ്ടു വാങ്ങുമുഗ്രനെ,
സ്വത്തടക്കം മഘവാവിനെ, ത്രാണാർത്ഥ,—
മൊത്ത നേതാവിനെപ്പോരിൽ വൃത്രഘ്നനെ! 22

18. സുഗുതോക്തികളെ കീഴ്വെണ്ണ—ഞങ്ങളുടെ സത്യപ്രിയവാക്കുകൾക്കു (സ്തുതികൾക്കു) സ്വാമിയാവുക. വിസ്മൃതായുസ്സും—മരണരഹിതൻ. യിയാസു—യജ്ഞഗമനേച്ഛയും.

19. അംഗിരസ്തുല്യം = അംഗിരസ്സുകൾ അർച്ചിച്ചപോലെ. അപ്പരാണനെ—സനാതനനായ ഇന്ദ്രനെ. സേവി = സേവിച്ചുപോരുന്നവൻ. താമസർ = തമോഗുണക്കാർ.

20. നിറഞ്ഞു—അക്ഷയജലമാക്കിനിർത്തിയാലും.

21. കുറുവർ—കർമ്മം മുടക്കുന്ന അസുരർ. നേർ = സത്യം. നൽകിയോൻ—അംഗിരസ്സുകൾക്കു വൈക്കളെ വീണ്ടുകൊടുത്ത ഇന്ദ്രൻ. പുകിച്ചു—തൊഴുത്തിലാക്കി.

22. മുമ്പു വിവരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

സൂക്തം 32.

വിശ്വാനിതൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഹനുസ്സം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

ഇന്ദ്ര, സോമേശ, ക്ഷിപ്രകീർണ്ണമനീർ:
നന്ദ്യമധ്യാഹ്നസവനമിതാ, തവ.

യുക്തഹരികളെ വിട്ടു തീരറിയിഹ

മത്തടിപ്പിയ്ക്കൂ, മലവന്ദ്യ, ജീഷി നീ! 1

പാൽ, കടകോലിവ ചേർന്ന സോമം നവം

നീ ക്ഷിപ്രം;—ഓരം തരുന്ന, നിൻമത്തിനായ്;

അത്രം, വാഴ്ത്തും മരുത്തുകളുമൊത്തു

തൃപ്തി പൂണ്ടിന്ദ്ര, വഷിയ്ക്കൂ, വയറിൽ നീ! 2

പേർത്തിന്ദ്ര, തേ ബലം, ശേഷി തേജസ്സിവ

വാഴ്ത്തി വളർത്തിയോരല്ലോ, മരുത്തുകൾ;

മധ്യാഹ്നികസവനത്തിലാ അത്ര—

രൊത്തു ക്ഷിപ്രം, വജ്രീൻ, സുശിപ്ര, നീ! 3

ശക്തിയായ് നിന്ന മരുത്തുകൾതന്നെയാ—

ണ, അന്തർവചസ്സാലിറക്കിയതിന്ദ്രനെ:

സൂക്തം 32.

1. സോമേശ = സോമത്തിന്റെ അധിപതേ. യുക്തഹരികളെ വിട്ടു—തേരിന്നു പുതിയ രണ്ടു ഹരികളെ അഴിച്ചുവിട്ട്. മത്തടിപ്പിയ്ക്കൂ—ഇവപ്പെടുത്തിയാലും. ഋജീഷി = ഋജീഷത്തോടുകൂടിയവൻ; ഋജീഷം = നീർ പിഴിഞ്ഞെടുത്ത സോമലതയുടെ ചണ്ടി; ഇത് ഇന്ദ്രനുള്ളതത്രേ.

2. അത്രോടും അങ്ങയെ സ്തുതിക്കുന്ന മരുത്തുകളോടുംകൂടി തൃപ്തി പൂണ്ടു (സോമം മതിയാവോളം ക്ഷിച്ചു) വയറിൽ വഷിയ്ക്കൂ—ഉദരത്തിൽ ഒരു സോമനീർമഴ പെയ്താലും!

3. അത്രജർ = അത്രപുത്രർ, മരുത്തുകൾ. സുശിപ്ര = നല്ല അണക്കടകളുള്ളവനെ.

4. ശക്തി—ഇന്ദ്രന് ഒരു ബലമായിട്ടുള്ളവരത്രേ, മരുത്തുകൾ. അന്തർവചസ്സാൽ—‘ഞങ്ങളുടെ, സഹായിപ്പാൻ; അങ്ങ് യുദ്ധത്തിലിറങ്ങിക്കൊള്ളുക’

തൽപ്രേരിതനിവൻ നേക്കറിഞ്ഞാൻ, ധൃത—
ദർപ്പനാം വൃത്രന്റെ ദർഗ്രഹമർദ്ധം! 4

ഇന്ദ്ര, മനുവിന്റെപോലെ,ന്റെ യജ്ഞത്തിൽ—
നിന്നു കടിയ്ക്ക, നീരീടാറ വീറിനായ്;
വന്നെത്തുകോ,ടിനടക്കുന്ന യാജ്യരോ—
ടൊന്നിച്ചു; ഹര്യശ്വ, പെയ്ക്ക, ദിവ്യോദകം! 5

തത്തും ജലങ്ങളെ മുടി നിഗുഡമായ്
വത്തിച്ച വൃത്രനെപ്പോരിട്ടു കൊന്നു നീ
തണ്ണീർകളെയിന്ദ്ര, വിട്ടുവല്ലോ, രണം—
തന്നിലോടാൻ തുരഗങ്ങളെപ്പോലവേ; 6

ആ വളൻ മഹാനിന്ദ്രനെ സ്തോത്രേണ
സേവിപ്പു, ഞങ്ങളജരയുവാവിനെ;
ഓമൽവാന്തഴികളില്ലൊ,നളന്നതി—
ല്ലീ, മഖയോഗ്യനാം സ്തുത്യന്റെ മേന്മയെ! 7

ഇന്ദ്രന്റെ നല്ല കർമ്മങ്ങൾ, നാനാപ്രത—
മെന്നിവ തള്ളുന്നതില്ലാ,രുമുവരിൽ:
ദ്യോവുഴിവാനങ്ങൾ നിന്തിനാ,നിസ്സുക—
മാവുദിപ്പിച്ചാൻ, മുറയ്ക്കുഷസ്സുര്യരെ! 8

എന്നു മധുരമായി പറഞ്ഞു. തൽപ്രേരിതനിവൻ—അവർ പ്രേരിപ്പിച്ച ഇന്ദ്രൻ. ധൃതദർപ്പൻ—എന്നെ കൊല്ലാനാരുമില്ലെന്ന ഗവ്യം പൂണ്ടു. ദർഗ്രഹമർദ്ധം—കണ്ടു പിടിയ്ക്കാവതല്ലാത്ത മർമ്മംപോലും.

5. മനുവിന്റെപോലെ—അങ്ങു മനുവിന്റെ യജ്ഞത്തിൽ സോമം കടിച്ചുവല്ലോ; അതുപോലെ. വീറു്=വീര്യം. ഓടിനടക്കുന്ന യാജ്യർ—മരുത്തുക്കൾ. ദിവ്യോദകം—അന്തരിക്ഷസ്വരമായ ജലം.

6. തത്തും—ഇളകിക്കളിയ്ക്കുന്ന. വിട്ടു—ഭൂമിയിലെണ്ണൊഴുക്കി.

7. സ്തോത്രേണ—സ്തോത്രംകൊണ്ട്, സ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി. അജരയുവാവു്=ജരവരാത്ത നിത്യതരുണൻ. ഓമൽവാന്തഴികൾ—പ്രിയപ്പെട്ട ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ. ഇല്ല, നെളന്നില്ല എന്ന ആവർത്തനം ആദരത്തിന്നാണു്. മേന്മ—മികവു്, മഹിമ.

8. കർമ്മങ്ങൾ—പൃഥ്വിയാദിനിർമ്മാണം. നാനാപ്രതം—യജ്ഞാദികൾ. ഉമ്പരിലാരു. തള്ളുന്നതില്ല—ദേവന്മാരെല്ലാം ആദരിക്കുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു. വാനം—അന്തരിക്ഷം. ഉഷസ്സുര്യർ=ഉഷസ്സും സൂര്യനും.

സത്യമാ നിന്മഹിമാവിന്ദുഃ സോമനീ—
 രദ്രോഹ, നീ നകന്ദ്യോ, പിറപ്പിലേ;
 കല്യ, നിൻത്രാണിയെത്തട്ടിമാറില്ല വി—
 ണ്നി, ള്ഹസ്സി, ള്ഹ മാസങ്ങ,ളില്ലാണ്ടുകൾ! 9

ഇന്ദ്ര, പിറപ്പിലേ ശ്രേഷ്ഠമാം സ്ഥാനത്തു
 നിന്നു മത്തിനായ് നകർന്നു, നീ സോമനീർ:
 മന്നംബരങ്ങളുൾപ്പുകിയല്ലോ, വോൻ;
 പിന്നെപ്പഴുകിയ കർമ്മകർത്താവുമായ്! 10

നീരിൽപ്പരന്നുകിടന്ന കെല്ലേറിയ
 കാനിനെബ്ഭൂരിധാതാവേ, പിളർത്തി നീ;
 ദ്യോവറിഞ്ഞീല, തന്നാസനമൊന്നിനാൽ—
 ബ്ഭൂവേ മറച്ചുനിന്നോരു നിൻ വൈഭവം! 11

ഇന്ദ്ര, വോനെ വളർത്തുമല്ലോ, മഖം:
 നന്ദിപ്പ, സോമം പിഴിഞ്ഞ മേധത്തിൽ നീ;
 യശ്വാവെ രക്ഷിയ്ക്ക, യാജ്യ,നീ; കാക്കട്ടെ,
 വൃത്രവധത്തിൽ നിൻവഭ്രുഞ്ഞെയധരം! 12

പണ്ടുമിടയിലുമിന്നുമുള്ള നന്ദി—
 കൊണ്ടു വളരുവോനാമിന്ദ്രനെജനം.
 ത്രാണകൃത്താം മഖംകൊണ്ടുടപ്പിയ്ക്കുന്നു;
 ഞാനും വരുത്തുവൻ, പുത്തൻധനത്തിനായ്! 13

9. നിന്മഹിമാവ് സത്യമാണ്, യഥാർത്ഥമാണ്. അദ്രോഹം—ദ്രോഹം മില്ലാത്തവനെ. പിറപ്പിലേ=ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ. വിണ്ണം മറു നിന്റെ ത്രാണിയെ അനുസരിയ്ക്കുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു. കല്യം—ബലവാനേ.

10. പഴുകിയ—കുട്ടിയാണെങ്കിലും, പഴക്കംവന്ന. മന്നംബരങ്ങൾ=ഭൂവു. ദ്യോവം.

11. ഭൂരിധാതാവേ = വളരെ വസ്തുക്കളെ സൃഷ്ടിച്ചവനെ. ആസനമൊന്നിനാൽ—ഔസനം (കടിപ്രദേശം) കൊണ്ട്.

12. മഖം—ഞങ്ങളുടെ ഈ യാഗം. നന്ദിപ്പ—സന്തോഷിയ്ക്കുന്നു; മേധം (യജ്ഞം) അങ്ങയ്ക്കു പ്രിയമാണ്.

13. ഇടയിലും—ഇടക്കാലത്തും. ത്രാണകൃത്താം—തങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നതായ.

ഇത്രനെ വാഴ്ത്തണം ഭൂരഭൂരപ്പക—
ലിന്നു മുഖെന്ന് തോന്നുവോൾച്ചമച്ചു ഞാൻ:
പാപം കടത്താൻ വിളിപ്പതുമപ്പൊഴേ,
പാർശ്വഭയസ്ഥർ ഞൗഗാമിയെപ്പോലവേ! 14

'സ്വാഹാ' നിറച്ചേൻ കടത്തിൽ, നിൻപീതിയ്ക്കു,
വീഴ്ത്തുകാരൻ ജലം കോശത്തിലാംവിധം;
നിന്നെ വലംവെച്ചു ചുറ്റും നിരക്കട്ടെ,
നിന്മത്തിനിന്ദ, നൽസ്വാദാ സോമനീർ! 15

നിന്നെത്തടക്കാ, പുരുട്ടുത, ചുറ്റുമേ
നില്ലും മലകളുമാഴുമുള്ളൊഴിയും:
മിത്രാത്മനാൽക്കെടുത്തല്ലോ, വോനിന്ദ,
ഗർത്തസ്ഥനാം കരുത്തേറുമൂർവനെയും! 16

ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു, കേൾക്കുമോനിന്ദനെ,—
യിങ്ങു കൊറേകും രണ്ടേ വാങ്ങുമുഗ്രനെ,
സ്വത്തടക്കും മഘവാവിനെ, ത്രാണാത്മ,—
മൊത്ത നേതാവിനെ, പ്പോരിൽ വൃത്രഘ്നനെ! 17

സൂക്തം 33.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പം അനുഷ്ടുപ്പം ചന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

'മലകളുടെ മടിയിൽനിന്നു, കൊതിയ്ക്കുന്ന വിപാടും ശുതുദ്രിയും,
വിമുക്തകളായ രണ്ടു പെൺകുതിരകൾപോലെ ഇമ്പംപൂണ്ടും,

14. ഭൂരഭൂരപ്പകലിന്നുമുസ്പ—അതിഭൂരസ്ഥമായ പകൽ വന്നു വില്ലുമുണ്ടാക്കുന്നതിന്നുമുസ്പ. ചമച്ച—സ്തോത്രം രചിയ്ക്കുന്നു. അപ്പോൾത്തന്നെയാണ്, പാർശ്വഭയസ്ഥർ (ഇരുവശത്തും നില്ക്കുന്നവർ) പാപം കടത്തിവിടാൻ ഇത്രനെ വിളിയ്ക്കുന്നതും; പാർശ്വഭയസ്ഥർ (നദിയുടെ ഇരകരയിലും നില്ക്കുന്നവർ) ഞൗഗാമിയെ (തോണിയിൽ പോകുന്നവനെ) തങ്ങളെയും പഴ കടത്താൻ വിളിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

15. സ്വാഹാ—സ്വാഹാ എന്നുചരിച്ചു. നിറച്ചേൻ—ഞാൻ സോമനീർ കടത്തിൽ നിറച്ചു. പീതി=പാനം. വീഴ്ത്തുകാരൻ (വഴിയമ്പലത്തിൽ ആളുകൾക്കു വെള്ളം പകർന്നുകൊടുക്കുന്നവൻ) കറെ വെള്ളമെടുത്തു, പകർന്നുകൊടുക്കാൻ പററിയ കോശത്തിൽ (ഒരുതരം പാത്രം) നിറച്ചുവെക്കുന്നതുപോലെ.

16. മിത്രാത്മനാൽ—സഖാക്കളായ ദേവകൾ അപേക്ഷിച്ചതിനാൽ. ഗർത്തസ്ഥൻ=കുണ്ടിലിരിക്കുന്നവൻ. ഉമൂർവൻ—ഓർവാസി.

നക്കാനിച്ചിരുന്ന രണ്ടു തള്ളപ്പെക്കൾപോലെ ശോഭിച്ചും, കതി
ചോടുന്നു. 1

ഇന്ദ്രനാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടു വിടചോദിച്ചിരുന്ന നിങ്ങളിരുവരും
സമ്മിളിതകളായി, തിരകളാൽ തഴപ്പിച്ചുകൊണ്ടും, രണ്ടു തേരാളി
കൾപോലെ, നേരേ സമുദ്രത്തിലേയ്ക്കു പോകയാണ്; പ്രഭാവതി
കളേ, നിങ്ങളിൽ ഒരുവൾ മറാവളോടു ചേരുന്നു! 2

ഞാൻ ഉററമാതാവായ സിന്ധുവിനെ പ്രാപിച്ചു—ഞങ്ങൾ
മഹതിയും സുഗേയ്യമായ വിപാട്ടിന്റെ അടുക്കലേത്തി. കട്ടിയെ
നക്കാൻ രണ്ടു തള്ളപ്പെക്കൾപോലെ, ഒരേ സ്ഥലത്തേയ്ക്കു പോവു
കയാണിവർ! 3

‘ഞങ്ങൾ ഈ വെള്ളത്താൽ തഴപ്പിച്ചുകൊണ്ടു, തമ്പുരാനു
ളിയ സ്ഥലത്തേയ്ക്കു പോവുകയാണ്; യാത്രയിൽ പിന്തിരിയലി
ല്ല. എന്തിനാണീ വിപ്രൻ നദികളെ വിളിക്കുന്നത്?’ 4

‘തരംഗിണികളേ, ഞാൻ സോമത്തിന്നു പോവുകയാണ്; നി
ങ്ങളുടെ ഓട്ടം ഇത്തിരിനേരത്തേയ്ക്കു നിർത്തുവിൻ. കശികന്റെ മക
നായ ഞാൻ വലിയ സ്തുതികൊണ്ടു രക്ഷ നേടാൻവേണ്ടി സിന്ധു
വിനെ നേരിട്ടു വിളിക്കുന്നു.’ 5

‘ഇന്ദ്രനാണു’, ഞങ്ങളെ കഴിച്ചത്; ആവഭൃപാണി ജലത്തിൽ
ചൂഴുന്നുനിന്ന മേലത്തെ പിളർത്തി; സവിതാവും ശോഭനഹസ്തനും

സൂക്തം 33.

1. കൊതിയ്ക്കുന്ന—സമുദ്രത്തിലേത്തന്നിച്ചിരുന്ന. വിപാട്ടും ശുശ്രൂഷയും
—രണ്ടു നദികൾ. വിമുക്തകൾ = അഴിച്ചുവിടപ്പെട്ട. നക്കാൻ—കട്ടിയെ. ഈ
നദികൾതന്നെയായിരിയ്ക്കാം, പുരാണങ്ങളിലെ വിപാശയും ശതദ്രുവും.

2. തഴപ്പിച്ചുകൊണ്ടു—പരിസരങ്ങളിൽ സസ്യസമൃദ്ധിവരുത്തിക്കൊണ്ടു
ഒരുവൾ മറാവളോടു ചേരുന്നു—പരസ്പരൈക്യംകൊള്ളുന്നു.

3. സിന്ധു—നദി, ശുശ്രൂഷ.

4. ഇങ്ങനെ സ്തുതിച്ച വിശ്വാമിത്രനോടു നദികളിരുവരും പറയുന്നു: ത
മ്പുരാൻ—ഇന്ദ്രൻ. നദികളെ—ഞങ്ങളെ.

5. വിശ്വാമിത്രന്റെ മറുപടി:

മായ തമ്പുരാൻ ഞങ്ങളെ കൊണ്ടുപോയി. തന്റെ അരുളപ്പാടിനാ
ലാണ് വെള്ളം നിറഞ്ഞ ഞങ്ങൾ പോകുന്നത്

ഇന്ദ്രന്റെ ആ വീരകർമ്മം മേലത്തെ ചേദിച്ചത്—എന്നെ
നും വർണ്ണനീയമാകുന്നു. ചുഴന്നുകൂടിയവരെയും വളംകൊണ്ടു വധി
ച്ചു. അതിനാൽ തണ്ണീരുകൾ സ്ഥാനംതേടി പോയതുടങ്ങി. 7

സ്നോതാവേ, വോൻ കൊട്ടിഗ്ലോഷിച്ചവല്ലോ, ആ വാക്കു
മറക്കരുത്: മേലിലെ യുഗങ്ങളിൽ, ഉക്ഥം ചമയ്ക്കുന്ന വോൻ
ങ്ങളിൽ വന്നുകൊരുക; ഇപ്പോൾ ഞങ്ങളെ ആണങ്ങളാക്ക
രുത്; വോൻ നമസ്കാരം! 8

‘സഹോദരിമാരേ, സ്നോത്രക്കാരന്റെ വാക്കു നിങ്ങൾ കേൾ
ക്കുകതന്നെ വേണം: അകലത്തുനിന്നു, വണ്ടിയും തേരുമായി നി
ങ്ങളെ പ്രാപിച്ചിരിയ്ക്കുമാണ്, ഞാൻ; നദികളേ, നിങ്ങൾ നന്നാ
യി താഴുവിൻ, കരകൾ സുഗമങ്ങളാക്കുവിൻ, വെള്ളം അച്ചുത
ണ്ടിന്റെ താഴേ നിർത്തുവിൻ!’ 9

സ്നോതാവേ, താങ്കൾ പറഞ്ഞതു ഞങ്ങൾ കേൾക്കാം: വണ്ടി
യും തേരുമായി ദൂരത്തുനിന്നു വന്നിരിയ്ക്കുമാണല്ലോ, താങ്കൾ. മൂല
കൊടുക്കുന്ന ഒരു സ്രീയെന്നപോലെയും, പുരുഷനെപ്പണരാൻ ഒരു
യുവതിയെന്നപോലെയും ഞങ്ങൾ താങ്കൾക്കുവേണ്ടി താങ്കൾക്കു
വേണ്ടി കനിയാം! 10

6. നദികൾ: സവിതാവ് = ജഗൽപ്രേരകൻ. കൊണ്ടുപോയി—സമുദ്രം,
നിറയ്ക്കാൻ. തന്റെ—അദ്ദേഹത്തിന്റെ.

7. ചുഴന്നുകൂടിയവർ—പ്രതിബന്ധകാരികളായ അസുരന്മാർ.

8. കൊട്ടിഗ്ലോഷിച്ചവല്ലോ—ഞങ്ങളെ കേമമായി സ്തുതിയ്ക്കുകയും
മറ്റും ചെയ്തുവല്ലോ. ആണങ്ങളാക്കരുത്—എന്റെ സംസാരിപ്പിന്റേതാണ്. വോ
ൻ നമസ്കാരം—പൊയ്ക്കൊരുക എന്നു സാരം. സ്രീകൾ പ്രകൃത്യാ മിത
ഭാഷിണികളാണ്.

9. സ്നോത്രക്കാരൻ—ഞാൻ. വെള്ളം അച്ചുതണ്ടിന്റെ കീഴ്ഭാഗംവരെയേ
ഉള്ള എങ്കിൽ, വണ്ടിയും തേരും കൊണ്ടുപോകാമല്ലോ. ഇതു വിശ്വാമിത്രവാക്യ
മാണ്.

10. നദികൾ: താങ്കൾക്കുവേണ്ടി എന്നതിന്റെ ആവർത്തനം ആദരദ്യോത
മാകുന്നു. കനിയാം = കമ്പിടാം, താഴാം.

‘എന്നാൽ ഭരതൻ നിങ്ങളെ കടക്കും—നിങ്ങൾ സമ്മതിച്ചതു കൊണ്ടും, ഇന്ദ്രനാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടതാകകൊണ്ടും, സംഘം മാടകളെ കടത്തും: പോയ്ക്കൊള്ളാൻ മുമ്പ് അനുജന്ത തന്നവല്ലോ. യജ്ഞാർഹകളായ നിങ്ങളെ ഞാൻ വഴിപോലെ സ്തുതിക്കുന്നു.’ 11

ഭരതർ മാടകളോടുകൂടി കടന്നു. വിപ്രൻ വഴിപോലെ നദികളെ സ്തുതിച്ചു: ‘നിങ്ങൾ അന്നവും ധനവും ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു തോടുകളെ തഴപ്പിക്കുവിൻ—അവയെ നിറയ്ക്കുവിൻ! ഇനി വേഗത്തിൽ പോയ്ക്കൊള്ളുവിൻ.’ 12

ഓളം കയറുകളുടെ താഴേ പോകട്ടെ; വെള്ളം കടിഞ്ഞാണുകളെ തൊടരുത്; ദുഷ്കൃതവും ദുരിതവുമില്ലാത്ത ദുർദ്ധർഷമാരേ, നിങ്ങൾ പൊങ്ങിക്കളയരുത്!’ 13

സൂക്തം 34.

വിശ്വാനിതൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

ഇന്ദ്രൻ പുരന്ദരൻ വ്യാപകാർത്ഥൻ പരാ—
സ്തന്ദി മഹസ്സാൽ വളർത്തി, പകലിനെ;
വാഴ്ത്തലിൽത്തോഷാൽത്തിരുമൈ തടിയ്ക്കയാൽ
വാന്യഴി രണ്ടും നിറച്ചു, ബഹുധൗധൻ! 1

11. വിശ്വാനിതൻ; ഭരതന്മാർ—ഭരതഗോത്രക്കാർ, ഞങ്ങൾ. സംഘം—എന്റെ ആളുകൾ.

13. കയറുകൾ—മാടകളുടെ. പൊങ്ങിക്കളയരുത്—ഞങ്ങൾ അക്കരയിലെത്തുന്നതിനുമുമ്പ്.

സൂക്തം 34.

1. വ്യാപകാർത്ഥൻ—തന്റെ മഹിമയെ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ധനങ്ങളോടുകൂടിയവൻ; സമ്പത്സമൃദ്ധിക്കൊണ്ടറിയാം, തന്റെ മഹിമ. പരാസ്തന്ദി = ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുന്നവൻ, ഹനിക്കുന്നവൻ. പൂർവാർദ്ധം ഇന്ദ്രന്റെ സുര്യോത്ഥമകത്വത്തെ വ്യത്ജിപ്പിക്കുന്നു. ബഹുധൗധൻ = വളരെ ആയുധമുള്ളവൻ.

കെല്പുറ പൂജ്യനാമങ്ങയെ വർണ്ണിച്ചു,
ഘൽപ്രേരിതമൊന്നു ചൊൽവന, നാർത്ഥി ഞാൻ;
മുൻനടക്കുന്നവനല്ലോ, ഭവാനിരൂ,
വൃന്ദാഭകർക്കും മനുഷ്യവൃന്ദത്തിനും! 2

ഇന്ദ്രൻ തടുത്തു, വൻചെന്തിയോൾ വൃത്രനെ:—
ക്കൊന്നു മായാപരന്മാരെ നിവാരകൻ;
കാടനെക്കാംക്ഷയാ തോര വെട്ടി വീഴിച്ചു;
കാട്ടീ പുറത്തു, ല്ലിലുറപ്പെട്ട ഗോക്കളെ! 3

വിൻ നല്ലമിന്ദ്രനുണ്ടാക്കി പകലിനെ;
വെന്നു, സൈന്യത്തെയമർത്തംഗിരോയുതൻ;
മർത്തുന്നവേണ്ടി വിളയിച്ചു സൂര്യനെ;
മെത്തിയ പോരിന്നു നേടി വെളിച്ചവും! 4

ഇന്ദ്രൻ കടന്നാൻ, നരൻപോലെ യോധർക്കു
കുന്നിച്ചു കോപ്പുമായ്, മെത്തിയ ഹിംസ്രരിൽ;
ചൊല്ലിവിട്ടാൻ, സ്തുതിപ്പോന്നീയുഷസ്സിനെ;—
യല്ലസിപ്പിച്ചാനി, തിന്നു വെളുപ്പിതും! 5

വാക്സ്പെട്ടന്നു, വമ്പാളമീയിന്ദ്രന്റെ
വാസ്തുറവയാം വളരെ നൽച്ചെന്തികൾ;
മാപാപികളെച്ചതച്ചാൻ കരുത്തിനാൽ,
മായയാൽ ദസ്യക്കളേയുമരിന്ദമൻ! 6

2. പ്രത്യക്ഷവചനം: ഘൽപ്രേരിതമാമൊന്നു—ഘടയത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട ഒരു സ്തുതി.

3. മായാപരന്മാർ—അസുന്മാർ. നിവാരകൻ—പരപ്രഹാരങ്ങളെ തടുക്കുന്നവൻ. കാടൻ—ഗോക്കളെ അപഹരിച്ചു വനങ്ങളിൽ ഒളിച്ചു നടന്ന അസുരൻ. കാംക്ഷയാ—ശത്രുവധാഭിലാഷത്താൽ. അങ്ങനെ അല്ലിലുറപ്പെട്ട (രാത്രിയിൽ തിരോഹിതകളായ) ഗോക്കളെ പുറത്തുകാട്ടി, വീണ്ടുകൊണ്ടുപോന്നു.

4. സൈന്യം—ശത്രുസേന, അമർത്തം—കീഴടക്കി.

5. നരൻപോലെ—ഒരു മനുഷ്യൻ പൊരുതാൻ പോകുന്നതുപോലെ. യോധർക്കു—പടയാളികൾക്കു കൊടുക്കാൻ. മെത്തിയ—യുദ്ധോത്സാഹത്താൽ തഴച്ചു. ഹിംസ്രർ=ദ്രോഹികൾ. ഇത്—ഉഷസ്സ്. വെളുപ്പിതും (ഈ വെളുപ്പ്) ഉല്ലസിപ്പിച്ചാൻ—തന്റെ തേജസ്സുകൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

6. വാസ്തുറവ=മഹത്തുക്കൾ,

കുന്നിച്ച പോരാൽഭയം നല്ലി, വാക്തവോ—
 ക്കിന്ദ്രൻ, സതാംപതി, മർത്തേയ്യപുരകൻ;
 ഇച്ചേന്ദ്രികളെ യഷ്ടാവിൽ ഗൃഹത്തിൽവെ—
 ച്ചച്ചെ: സ്തുതിച്ചുപാടുന്നു, മേധാവികൾ! 7

കെല്ലേകമിന്ദ്രനെ, ജജിഷ്ണവേ, വിണ്ണിലും
 തുപ്പയസ്സികളും വാഴും വരേണ്യനെ,
 വാനുഴിയന്തരിക്ഷങ്ങൾ പകത്തേകി—
 യോനൈശ്ശരിയ്ക്കുന്നമോദിപ്പ, വാക്തവീകൾ! 8

നല്ലി, യശ്വങ്ങളെ; നല്ലി, ദിനേശനെ;
 നല്ലി, യിന്ദ്രൻ പുരുഷോഗ്യയാം ഗോവിനെ;
 നല്ലി, പൊന്നിന്ദ്രതൽ; ദസ്യുക്കളെക്കൊന്നു
 നന്നായി രക്ഷിച്ചിതാര്യവർണ്ണങ്ങളെ! 9

നല്ലി, സസ്യങ്ങളെയിന്ദ്രൻ ദിനത്തെയും;
 നല്ലി, വൃക്ഷങ്ങളെയന്തരിക്ഷത്തെയും;
 കീറി, മേഘത്തെ; വലച്ചു രിപുക്കളെ;—
 പ്സാരാതടക്കി, യെതിർത്ത കരുത്തരെ! 10

ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു, കേൾക്കുമാറിന്ദ്രനെ,—
 യിങ്ങു കൊറേകും രണ്ടേ വാസ്തവ്യഗ്രഹം,
 സ്വത്തടക്കും മഘവാവിനെ, ത്രാണാർത്ഥം,—
 മൊത്ത നേതാവിനെ, പ്സോരിൽ വൃത്രാപ്തനെ! 11

7. പോരാൽ—യുദ്ധംകൊണ്ടു ധനം നേടി സ്തോതാക്കൾക്കു കൊടുത്തു.

8. കെല്ലേകം—ദുർബ്ബലർക്കു (യാചിച്ചാൽ) ബലം കൊടുക്കുന്ന. തുപ്പയസ്സ്—ദിവ്യജലം. പകത്തേകിയോനെ—അവിടങ്ങളിലെ നിവാസികൾക്കു്. അനുമോദിപ്പ—ഇന്ദ്രനെ മോദിപ്പിച്ചു, തങ്ങളും മോദിയ്ക്കുന്നു.

9. മരുത്തുകൾക്കു് അശ്വങ്ങളെ നല്ലി; ലോകത്തിന്നു സൂര്യനെ; യജ്ഞപ്രവൃത്തർക്കു ഗോവിനെ; അർത്ഥികൾക്കു പൊന്നിന്ദ്രതൽ (സ്വർണ്ണമയമായ ധനം).

10. ഉപഭോക്താക്കൾക്കു സസ്യങ്ങളെയും ആയുർന്നിർണ്ണയത്തിന്നു ദിവസങ്ങളെയും നല്ലി. യജ്ഞത്തിന്നു വൃക്ഷങ്ങളെയും, സഞ്ചരിപ്പാൻ അന്തരിക്ഷത്തെയും നല്ലി.

സൂക്തം 35.

ഋഷിർവ്യാസോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ

(കാകളി)

വായുനിയന്തുക്കളെപ്പോലെ, തേരിനു
നീയാ ഹരികളെപ്പട്ടി നിന്നെങ്ങളിൽ
വന്നുജ്ഞാതനായ്സ്സോമം നുകന്നാലു;—
മിദ്ര, തേ സ്വാഹാ തരാ,മെങ്ങര മത്തിനായ്! 1

പുട്ടിനിർത്താം, പുരുഹൂതന്റെ തേർമുനീ—
ലോട്ടത്തിനാശു ഹര്യശ്വഭയത്തെ ഞാൻ:
കൊണ്ടുവരട്ടെ,യതെല്ലാ വിഭവവും—
കൊണ്ടു നിറഞ്ഞൊരീ, യജ്ഞത്തിലിദ്രനെ! 2

ശത്രുഭീ പോക്കും യുവാരുണാശ്വങ്ങളെ—
യെത്തിച്ചുഴിച്ചുവിടുകി,ങ്ങു തിന്നുവാൻ;
അന്നവാൻ വർഷി നീയൊത്ത പൊരിയവി—
ലമ്പഹം ക്ഷിപ്തം; രക്ഷിതം, കർമ്മിയെ! 3

മന്ത്രേണ പുട്ടവൻ, പോരിൽത്തുണയ്ക്കുന്ന
മന്ത്രയോക്തവ്യരാം നിൻ ഭൃതാശ്വങ്ങളെ
നന്നായറിഞ്ഞു,റപ്പേറും സുഖത്തേരിൽ
വന്നാലുമിദ്ര, സോമത്തിനു സുരി നീ! 4

സൂക്തം 35.

1. നിയന്തുക്കൾ എന്ന കതിരുകളത്രേ, വായുവിന്റെ തേർ വലിപ്പാൻ.
നിന്നു—ഇത്തിരി നേരം നിന്നിട്ടു, പിന്നെ തേരിൽ കേറി. അനുജ്ഞാത
നായ്—ഞങ്ങളുടെ അനുമതിയ്ക്കുശേഷം. തേ = അങ്ങയ്ക്ക്.

2. ആശുഹര്യശ്വഭയം = ശീഘ്രഗാമികളായ ഹരികളെന്ന രണ്ടു കതി
രുകൾ. ഓട്ടത്തിന്—തേർ വലിച്ചു ഓടാൻ. അത്—രഥം.

3. യുവാരുണാശ്വങ്ങൾ = യുവാക്കളായ ചെറുകതിരുകൾ. എത്തിച്ചു—
കൊണ്ടുവന്നു. തെ—സമാനരൂപമായ, ഒരേ മട്ടിലുള്ള.

4. മന്ത്രേണ = മന്ത്രംകൊണ്ടു. മന്ത്രയോക്തവ്യർ = മന്ത്രംകൊണ്ടു പുട്ടാവു
ന്നവ. സുഖത്തേർ = നല്ല ദ്വാരങ്ങളുള്ള രഥം. സോമത്തിനു—സോമം കുടി
പ്പാൻ.

അന്യയഷ്ടാക്കൾ സുവിപ്പിഞ്ഞോലാ, പുറം
മിന്നം വൃഷാക്കളാം നിന്റെ ഹരികളെ;
വിദൂതം മുന്വേ വരികിങ്ങു; ഞങ്ങൾ തേ
തൃപ്തി വരുത്താം, പിഴിഞ്ഞ സോമങ്ങളാൽ! 5

സോമമിതാ, തവ; വന്നാലുമിങ്ങി, തു
കാമം നകന്റാലു, മുളളം തെളിഞ്ഞു നീ—
വാരുറതാമീ മഖത്തിലിരുന്നിരൂ,
നീരിതെമ്പാടും നിറയ്ക്കു, തൃക്കുഷിയിൽ! 6

ദർഭ വിരിച്ചു, പിഴിഞ്ഞു സോമം തവ;
നൽപ്പൊരി തീർത്തു, ഹരികൾക്കു തിന്നവാൻ;
ഇങ്ങിരിയ്ക്കും പുരസ്തുത്യൻ മരുഭൂത—
നങ്ങയ്ക്കു തന്നു, ഹവിസ്സിരൂ, വർഷക. 7

നേതാക്കളമ്മി, തണ്ണീരുമൊന്നിച്ചു തേ
പാൽ തുകിയുണ്ടാക്കിനാരി, യിനിപ്പനീർ:
സ്വസ്തുതി കേടുവന്നിരൂ, നകന്റാലു—
മുരത്തെളിവോടിതു സുന്ദരൻ സൂരി നീ;— 8

ഏവരെക്കൊണ്ടാടി സോമത്തിലിരൂ, നീ;—
യേവർ നിന്നെ വളർത്താരേ; വർ നിന്റെയായ്;
ആ മരുത്തുകളൊത്തിരൂ, കൊതിയൊടി—
സ്സോമം കടിയ്ക്കു, നീയഗ്നിതൻ നാക്കിനാൽ! 9
ഞെക്കിപ്പിഴിഞ്ഞതു സേവിയ്ക്കുകിരൂ, നീ;—
യഗ്നിനാക്കാലോ കടിയ്ക്കു, യഷ്ടവ്യ, നീ;

5. അന്യയഷ്ടാക്കൾ (100 യാഗകന്മാർക്കൾ) സുവിപ്പിഞ്ഞോലാ—ഞങ്ങൾ
തന്നെ വേണം, സുവിപ്പിയ്ക്കുക. മുന്വേ—മറുളളവർ വരുന്നതിനുമുമ്പ്.

6. കാമം—ധാരാളം. വാരുറതം—സമൃദ്ധം.

7. നൽപ്പൊരി=നല്ല പൊരിയവിൽ. ഇങ്ങ്—ദർഭവിരിപ്പിൽ.

8. ഇനിപ്പനീർ—മാധുര്യമുള്ള സോമരസം. സ്വസ്തുതി=തന്നെക്കേറിച്ചുള്ള
സ്തുതി. സൂരി—കർമ്മാഭിജ്ഞൻ.

9 സോമത്തിൽ കൊണ്ടാടി—സോമഭാഗം ഏർപ്പെടുത്തി എന്നർത്ഥം.
വളർത്താർ—ഔദ്ധത്തിൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. നിന്റെയായ്—ഭവദീയർ
തന്നെയായ്. നാക്കു—ജ്വാല.

അധര്യവോ ഹോമകാരനോ കൈക്കൊണ്ട
ശുദ്ധമാം ഹവ്യാംശമുണ്ണുക, ശക്ര നീ! 10

ഞങ്ങൾ വിളിക്കുന്നു, കേൾക്കുമാറിനേ,—
യിങ്ങു കൊറേകം രണ്ടു വായ്ക്കുമത്രനെ,
സ്വത്തടക്കം മലവാവിനെ, ത്രാണാർത്ഥം,—
മൊത്ത നേതാവിനെ, പ്പോരിൽ വൃത്രാലനെ! 11

സൂക്തം 36.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

എന്നുമെന്നും മരുത്സംഗമപ്രാർത്ഥി നീ
നന്നായ് ഗ്രഹിക്കൂ, ധനാത്ഥമിസ്സോമനീർ:
വായ്ക്കും, പിഴിഞ്ഞാൽപ്പിഴിഞ്ഞാലഹസ്സിനാൽ,
ശ്രോലുകർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടേററം പുകഴ്ന്നവൻ! 1

ഇന്ദ്രൻ മഹാൻ വൃഷപർവാവു മത്താടി,
മുൻനാൾകളിൽദൃത്തമായ സോമത്തിനാൽ;
അമ്മികൾകൊണ്ടു പിഴിഞ്ഞ സുവർഷിയാ—
മിമ്മത്രനീരിന്ദ്ര, വാങ്ങിക്കടിക്കൂ, നീ! 2

ഇന്ദ്ര, ഭവാനു മുല്ലാഭേ പിഴിഞ്ഞതാ—
ണിസ്സോമമെല്ലാം: കടിക്കൂ, തടിക്കൂ നീ;

10. സേവിയു—കടിച്ചാലും. കൈക്കൊണ്ട—അങ്ങയ്ക്കു തരാൻ കയ്യിലെ
ടുത്ത.

സൂക്തം 36.

1. മരുത്സംഗമപ്രാർത്ഥി = മരുത്തുക്കളുടെ സംഗമം. (കുടിച്ചേൽ) ഇച്ഛിക്കു
ന്നവൻ. ഗ്രഹിക്കൂ = സ്വീകരിച്ചാലും. ധനാത്ഥം—ഞങ്ങൾക്കു ധനമുണ്ടാവാൻ.
ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷം. പിഴിഞ്ഞാൽപ്പിഴിഞ്ഞാൽ—സോമം പിഴിയുമ്പോ
ളൊക്കെ.

2. വൃഷപർവാവ്—ഫലവർഷികളായ കാലാവയവങ്ങളോടു (വർഷാദി
ഋതുക്കളോടു) കൂടിയവൻ; കാലസ്വരൂപനെന്നർത്ഥം. സുവർഷി—സ്വർഗ്ഗാദി
ഫലങ്ങളെ പെട്ടുകൊടുക്കുന്നതു്. മത്രനീർ—മത്രം ജപിക്കുവ്വെട്ട സോമരസം.

ഇന്ദ്ര, നത്യർഹ, മുൻസോമം നുകർന്നപോ-
ലിന്നും കടിയ്ക്കുക, നവ്യനവ്യൻ വോൻ! 3

പോരിലമർത്തുവോൻ കൈകൾ കൊടുത്തവൻ
പാരിപ്പ, ധൃഷ്ടവാമുഗ്രതേജസ്സിനെ;
പാരികുലമൊതുങ്ങാറിപ്പ, തൃസ്സോമ-
നീരാൽ മദംകൊൾകെ ഹര്യശ്വനീ മഹാൻ! 4

വാജ്ഞ, വീര്യത്തിനിന്ദ്രനുഗ്രൻ മഹാൻ;
വാജ്ഞപ്പെടുന്നു, കവികളാൽ വർഷകൻ;
ക്ഷേമിസ്സേവ്യനു നല്ലന്ന, ധേനുക്കൾ
ദക്ഷിണയായും വേിപ്പിത, നേകകൾ! 5

കൂരാൽഗ്രമിയ്ക്കും നദികൾ തൻ തോയങ്ങൾ
തേരാളർപോലെത്തുമല്ലോ, പയോധിയിൽ;
ഇതഥ, മീ വാനിനെക്കാൾപ്പോരുമിന്ദ്രനെ-
ത്തുപിപ്പെടുത്തു, മൊരിത്തിരി സോമനീർ 6

ആഴിയിൽച്ചേരാൻ കൊതിയ്ക്കും നദികൾ പോ-
ലാളുകളിന്ദ്രനു സോമനീർ തീർക്കുവാൻ
വള്ളി പിഴിഞ്ഞ, തിൻ ധാരയാൽശുദ്ധമാ-
യുള്ള കയ്യാൽ വെടുപ്പാക്കുന്നു, തേനിനെ! 7

3. നവ്യനവ്യൻ—അതിനവീനൻ. ആദരാതിശയത്താലാണ് ഇന്ദ്രവ ദാവ്യത്തി.

4. അമർത്തുവോൻ—ശത്രുക്കളെ. കൈകൾ കൊടുത്തവൻ—ശത്രുക്കളെ യുദ്ധത്തിന്നു കൈകൊട്ടി വിളിയ്ക്കുന്നവൻ. ധൃഷ്ട—ധർഷകം. പാരിപ്പ—എങ്ങും പ്രസരിപ്പിയ്ക്കുന്നു. പാരികുലം—പരപ്പേറിയ ഭൂമിയിൽപ്പോലും.

5. വീര്യത്തിന്—വീര്യം. പ്രകടിപ്പിക്കാൻ. ക്ഷേമം—ക്ഷീരാദി. അനേകകൾ—വളരെ ധേനുക്കൾ, ദക്ഷിണയായും വേിയ്ക്കുന്നു; ഇദ്ദേഹത്താൽ ദാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

6. കൂരാൽ—സമുദ്രപ്രേമത്താൽ. എത്തുമല്ലോ—എത്തി പയോധിയെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുമല്ലോ. ഇതഥ (ഇപ്രകാരം) ഒരിത്തിരി സോമനീർ വാനിനെക്കാൾ പോരും (അന്തരീക്ഷത്തേക്കാൾ വലുപ്പമുള്ള) ഇന്ദ്രനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നു. അല്പജലവും സമുദ്രത്തെ പ്രീണിപ്പിയ്ക്കും; അതുപോലെ അല്പസോമം ഇന്ദ്രനെയും തൃപ്താക്കും.

7. വള്ളി—സോമമലത. തേൻ—മധുരമായ സോമരസം.

- ഇന്ദുനീരിൽ കയമാണിവന്റെ വയ;-
 റിന്ദനണയന്നു, മുസ്സവനങ്ങളിൽ;
 വൃത്രാരി ഭക്ഷ്യങ്ങൾ മുൽപാടശിസ്തുയാ-
 ലത്രേ വിഭജിച്ചു, സോമരസങ്ങളെ! 8
- ഇങ്ങാശു കൊണ്ടുവരികാ,ർ വിലക്കുവാ?-
 നെങ്ങൾക്കറിയാം; വസുത്തമസ്വാമി, നീ;
 ഇന്ദ്ര, നിൻതൃക്കയ്യിലുള്ള മഹാധനം
 തന്നരുളേണ,മെങ്ങൾക്കു ഹര്യശ്വ, നീ! 9
- ഇന്ദ്ര, മഘവ,ന്യജീഷിൻ, ശുഭഹനോ,
 തന്നരുക്കെ,ങ്ങൾക്കു കാമ്യം ബഹുധനം;
 നൂറാണ്ടു വെണ്ണുകെ,ങ്ങൾക്കു ജീവിസ്തുവാൻ;
 ഭൂരിവീരന്മാരെയും തരികിന്ദ്ര, നീ! 10
- ഞങ്ങൾ വിളിസ്തുനും, കേൾക്കുമാറിന്ദ്രനെ,-
 യിങ്ങു കൊറേകും രണേ വാസ്തുമുഗ്രനെ,
 സ്വത്തടക്കും മഘവാവിനെ, ത്രാണാത്ഥ,-
 മൊത്ത നേതാവിനെ,പ്ലോരിൽ വൃത്രഘ്നനെ! 11

സൂക്തം 37.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും അനുഷ്ടുപ്പും ചന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്രനേ, ഞങ്ങൾ വൃത്രന്റെ വധത്തിനുള്ള കെല്പിനും
 പടയെപ്പേർത്തമന്താനുമേർപ്പെടുത്തട്ടെ,യങ്ങയെ! 1

8. ഇന്ദുനീരിന്റെ (സോമരസത്തിന്റെ) ഒരു കയമാണ്, ഇന്ദ്രന്റെ വയർ; അതിൽ വളരെ നീർ ഒതുങ്ങും. മുസ്സവനങ്ങൾ = മൂന്നു സവനങ്ങൾ. വിഭജിച്ചു--മധ്യാഹ്നസവനത്തിൽ ദേവന്മാർക്കു വിതിച്ചുകൊടുത്തു.

9. കൊണ്ടുവരിക--ധനം. ആർ വിലക്കുവാൻ--ആരും തടുക്കില്ല. വസുത്തമസ്വാമി--മികച്ച ധനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥൻ.

10. എങ്ങൾക്കു ജീവിസ്തുവാൻ നൂറാണ്ടു വെണ്ണുക--ഞങ്ങളെ ശതായുസ്സുകളാക്കിയാലും. വീരന്മാർ--പുത്രന്മാർ.

സൂക്തം 37.

1. ഇന്ദ്രനേ--ഹേ ഇന്ദ്ര. പട--ശത്രുസൈന്യം.

- ഇന്ദ്ര, നിൻതിരുവുള്ളത്തെ, ത്തിരുനോട്ടത്തെയും സമം
ഇങ്ങോട്ടാക്കട്ടെ, യജ്ഞത്തിൽ സ്തോത്രം ചൊൽവോർ
ശതക്രതോ! 2
- ഇന്ദ്ര, നിൻതിരുനാമങ്ങളെല്ലാച്ചൊല്ലുകൾകൊണ്ടുമേ
യാചിജ്ഞം, ഞങ്ങൾ മേനിക്കാരോടെതിർക്കെഴുതുകരതോ! 3
- പൂജിപ്പു, ഞങ്ങളുപരിമേയതേജസ്സമേതനെ,
മനുഷ്യരെബ്ഭരേപ്പോനെ, പുരുസ്സുതനെ, യിരൂനെ! 4
- ഞാനിരൂനെ വിളിജ്ഞേൻ, വൃത്രസംഹരണത്തിനും,
യുദ്ധങ്ങളിൽധനം കിട്ടുവാനുമായ് പുരുഹുതനെ! 5
- യുദ്ധങ്ങളിലമർത്താലും, വോനിരൂ, ശതക്രതോ!
ഞങ്ങളങ്ങയൊടത്ഥിപ്പു, വൃത്രനെക്കൊലചെയ്യുവാൻ! 6
- സ്വത്തിൽ, പ്രപുറപ്പാടിൽ, പോർ വെൽവോരിൽ,
ബ്രഹ്മത്തിലും
- ഞെളിച്ചിലേവർക്കു; വരെക്കീഴമർത്തേണ, മിരൂ, നീ! 7
- ഉണർവുറു കരുത്തോടേ തിളങ്ങും സോമനീരിനെ
കുടിയ്ക്ക, നീ ഞങ്ങളുടെ രക്ഷയ്ക്കിരൂ, ശതക്രതോ! 8
- ഇന്ദ്ര, നിൻപഞ്ചവർഗ്ഗത്തിനുള്ള കെൽപുകളേവയോ,
വേദീയങ്ങളുവ മേ കൈവരാവു, ശതക്രതോ! 9
- അങ്ങെത്തട്ടെ, യനല്ലാനും; നൽക, നീ ദുസ്തരം ധനം;
ഞങ്ങളിരൂ, തഴപ്പിജ്ഞം, വോനുടെ കരുത്തിനെ! 10
- വജ്രിൻ, വരിക, ചാരത്തോ ദൂരത്തോ നിന്നു ശക്ര, നീ—
ഉയർന്ന നിന്നലകിൽനിന്നിങ്ങേഴുന്നള്ളകി, രൂ, നീ! 11

-
2. സമം—ഒരുപോലെ.
3. നാമങ്ങൾ = പേരുകൾ, അഥവാ ബലങ്ങൾ. ചൊല്ലുകൾ—സ്തുതികൾ. മേനിക്കാർ—ഗർവ്വിഷ്ടരായ ശത്രുക്കൾ.
5. വൃത്രസംഹരണം = വൃത്രവധം. വിളിജ്ഞേൻ—സോമപാനത്തിന്നു. ധനം—ശത്രുവിജയംകൊണ്ടു്.
6. അമർത്താലും—ശത്രുക്കളെ.
7. പോർ വെൽവോർ—ശൂരയോദ്ധാക്കൾ. ഞെളിച്ചിൽ—ധംഭം.
9. പഞ്ചവർഗ്ഗം—ദേവഗന്ധർവപിതൃക്കളും അസുരരക്ഷസ്സുകളും. വേദീയങ്ങൾ—വോന്റെറതന്നെയാണല്ലോ, ആ കെൽപുകൾ.
10. അങ്ങു്—വോന്റെറ അരികിൽ. തഴപ്പിജ്ഞം—ഹവിസ്സുകൾകൊണ്ടു്.
11. ഉയർന്ന നിന്നലകു്—സ്വർഗ്ഗം.

സൂക്തം 38.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(കാകളി)

‘തച്ചൻകണക്കേ മിനുക്കു സ്തവത്തെ നീ;—
യശം ഭരം വഹിച്ചോടുന്നതിൻവിധം
ചേണററതാം പ്രിയമേർപ്പെട്ടനുഷ്ടിച്ചു
കാണാവു, സന്തതി ഞാനക്കവികളെ!’ 1

ചോദിജ്ഞ, നാമരോടക്കവിസംഭവം:
ചേതോയമാൽത്തീർത്തു, വിണ്ണസ്സകൃതികൾ;
ചിത്തവേഗത്തെത്തട്ടേ, വോങ്ക,ലീ—
യധാരെ ചൊല്ലുന്ന വർദ്ധകഗീതികൾ! 2

ഗോപ്യമിങ്ങങ്ങമേ ചെല്ല, ധനത്തിനായ്—
ക്കോപ്പണിയിച്ചി,ചേൻ ഭൂദ്യോക്കളെ
അട്രികൾ കൊണ്ടെന്ന,മ്മഹോർവികളെ
നിന്തി,യതിർക്കളളിൽ; നാട്ടി,യുനുമവർ! 3

തേരിൽ വാഴ് വോനെയുമയിച്ചു, സർവരം:
തേജസ്സുടുത്തു ചരിപ്പു, സ്വയംപ്രഭൻ;

സൂക്തം 38.

1. യജമാനൻ സ്തോതാവിനോടു പറയുന്നു: തച്ചൻകണക്കേ—ആശാരി മരത്തിനു മിനുസം വരുത്തുന്നതുപോലെ. പ്രിയം—ഇന്ദ്രൻ പ്രീതികരമായ കർമ്മം. സന്തതി—വിശുദ്ധമനസ്സൻ. കവികൾ--മുമ്പു യജ്ഞമനുഷ്ഠിച്ച ദേവതാം പ്രാപിച്ചവർ. ഞാൻ സ്വർഗ്ഗവാസം ഇച്ഛിജ്ഞ എന്നർത്ഥം.

2. ഇന്ദ്രനോടു നേരിട്ട്: അക്കവികളുടെ ഉൽപ്പത്തിയും മറ്റും വോൻ നാമരോടു (ഗുരനാഥനോടു) ചോദിച്ചാലും: ആ സകൃതികൾ സ്വർഗ്ഗം തീർത്തു (സ്വർഗ്ഗവാസം നേടിയതു) ചേതോയമ (മനസ്സായ)ത്താലാകുന്നു. വർദ്ധകഗീതികൾ=വളർത്തുന്ന പാടുകൾ, സ്തുതികൾ.

3. ഗോപ്യം—രഹസ്യകർമ്മങ്ങൾ. കോപ്പണിയിച്ചു—ഭൂമിയെ ഓഷധി കൾകൊണ്ടും ദ്യോവിനെ ദേവകളെക്കൊണ്ടും അലംകരിച്ചു. അമ്മഹോർവികളെ—മഹതികളും ഉർവി(വിശാല)കളുമായ ഭൂദ്യോക്കളെ. അവർ-കവികൾ.

പ്രേരകനാം വൃഷാവിന്റെയത്തുത്തന
വാരുറതേ! വാഴ്വു, വിശ്വരൂപൻ ജലേ! 4

മുത്തവനായ ചിരന്തനൻ വർഷകൻ
തീർത്തല്ലോ, പെരുതാമിടങ്ങളിർജലം;
തുംഗായേഷ്ടൃസ്തുതികളാൽക്കൈക്കൊരവു,
നിങ്ങൾ വിൺ താങ്ങുചിരുപുരാന്മാർ ധനം! 5

നിങ്ങൾ പുരാന്മാർ മഖത്തിൽച്ചുമയിപ്പു,
തിങ്ങിയ വാരുറ മുസ്സുവറങ്ങളെ;
അങ്ങു വരില്ലയോ! കണ്ടേൻ, ക്രതുവിതിൽ
തംഗൽപ്രകാശരാം ഗന്ധർവരെ ഹൃദി. 6

ഈ വൃഷാവിനെവർ ധേനുനാമാവ്യയാം
ഗോവികൽനിന്നസ്സുഭോജ്യം കറന്നുവോ;
നവ്യാസുരക്കെല്ലുടുത്തഥ മായയാ
സ്വവ്യക്തി ചേർത്താരിവകലളന്നവർ! 7

എണ്ണമാരി, സ്സുവിതാവാകമെന്നുട
പൊന്നൊളി?—യേവനിതിനെബ്ജേജ്ജമോ;

4. തേരിൽ വാഴ്വോനെ - രഥസ്ഥനായ ഇന്ദ്രനെ. സർവരും—കവികളെല്ലാവരും. വാരുറതേ—മഹത്തുതനെ. ജലേ വാഴ്വു—വരുണരൂപനായി വെള്ളത്തിൽ വസിക്കുന്നു.

5. മുത്തവൻ—വയസ്സേറിയവൻ. തുംഗായേഷ്ടൃസ്തുതികൾ = ശോഭയേറിയ യഷ്ടാവിന്റെ സ്തുതികൾ. ധനം കൈക്കൊരവു—ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ കയ്യിൽ വെക്കുന്നു. നിങ്ങൾ—ഇരൂവരുണന്മാരോടു പറയുന്നതാണിത്: ഇരുപുരാന്മാർ = രണ്ടു രാജാക്കന്മാർ.

6. തിങ്ങിയ—വിഭവങ്ങൾ നിറഞ്ഞ. വാരുറ = വിശാലങ്ങളായ. ചുമയിപ്പു—മൂന്നു സവനങ്ങൾക്കും ഒരലങ്കാരമാണ്, നിങ്ങളുടെ സന്നിധാനം. ഗന്ധർവരെ—സോമരക്ഷകരായ സ്വാനപ്രഭൃതിഗന്ധർവന്മാരെ. ഞാൻ ഹൃദാ (മനസ്സുകൊണ്ടു) കണ്ടു. തംഗൽപ്രകാശർ = പ്രസരിക്കുന്ന പ്രയോടുക്കുടിയവർ.

7. ധേനുനാമാവ്യ = ധേനുവിന്റെ പേരുകളുള്ള. സുഭോജ്യം—ക്ഷീരാദി. അവർ—കവികൾ. നവ്യാസുരക്കെല്ലുടുത്തു—പുതിയ അസുരബലം ധരിച്ചു. സ്വവ്യക്തി = സ്വന്തംരൂപം. ഇവകൾ അളന്നു തിട്ടപ്പെടുത്തി ചേർത്തു. അത്ഥം ചിന്തയും.

കൈപ്പലത്തുന്ന ഭൂദേവതകളെയെങ്കിലും
വെണ്ണം, കിടാങ്ങളെ സ്രീപോലെയൊ സ്തുതൻ! 8

വാനവശ്രേയസ്സിനൊത്ത ഭവ്യം സ്തുതി—
പ്പോന്നേകുവോർ നിങ്ങളെങ്ങളിൽ നില്ക്കണം:
ദേവകളേവരും കാണുന്നു, കാക്കുന്ന
നാവുള്ള നിത്യന്റെ നൈകകർമ്മങ്ങളെ! 9

ഞങ്ങൾ വിളിക്കുന്നു, കേൾക്കുമാറിട്രനെ,—
യിങ്ങു കൊറേകും രണ്ടു വാങ്ങുമുഗ്രനെ,
സ്വത്തടക്കം മലവാവിനെ, ശ്രാണാത്ഥം,—
മൊത്ത നേതാവിനെ, പ്പോരിൽ വൃത്രാപ്തനെ! 10

സൂക്തം 39.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

സ്തോതാക്കൾ നിർമ്മിച്ച മാനസപ്രോക്തമാം
സ്തോത്രമണയുന്നു, നാഥനാമിദ്രനിൽ:
ചൊല്ലും, മഖത്തിലുണർച്ചയ്ക്കിത;—ങ്ങയെ—
ചൊല്ലി ഞാൻ നിർമ്മിച്ചതുകൊള്ളുകി, ഞ നീ! 1

8. ഇന്ദ്രൻ താൻതന്നെ പറയുന്നു: പൊന്നൊളി = കനകതുല്യമായ കാന്തി. എന്റെ പൊന്നൊളിയെ ഭജിക്കുന്ന സ്തുതന്നു വാന്യചികൾ, ഒരമ്മയ്ക്കു കിടാങ്ങളെന്ന പോലെ വശത്താകും.

9. ഇന്ദ്രവരണന്മാരോട്: ഭവ്യം = നന്മ. നില്ക്കണം—രക്ഷകരാകണം. ഉത്തരാഖം പരോക്ഷവചനം: കാക്കുന്ന നാവുള്ള—‘പേടിഞ്ഞ് ഞാ’ എന്നും മറ്റും ആശ്വസിപ്പിച്ചു. ഭക്തരെ രക്ഷിക്കുന്ന. നിത്യന്റെ—ശാശ്വതനായ ഇന്ദ്രന്റെ. നൈകകർമ്മങ്ങൾ—വൃത്രവധാദികളായ വളരെ കർമ്മങ്ങൾ.

സൂക്തം 39.

1. മാനസപ്രോക്തം = മനസ്സിനാൽ ചൊല്ലപ്പെട്ടത്; ഹൃദയത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടത്. നാഥൻ—സർവ്വേശ്വരൻ. ഉത്തരാഖം പ്രത്യക്ഷാക്തി: ഞാൻ നിർമ്മിച്ചത്—എന്റെ സ്തോത്രം. ഉറക്കൊള്ളുക = മനസ്സിൽ വെണ്ണുക; കേട്ടു പ്രസാദിച്ചാലും.

പാദേ പിറക്കുന്നു സൂര്യന്റെയും മുമ്പ്,
പാടപ്പെടുന്ന മഖത്തിലുണർവിനായ്,
മംഗളശുഭ്രവസ്രങ്ങളുടക്കുന്നു,
ഞങ്ങൾതൻ പൈതൃകം, പണ്ടേത്തതി, സ്തുതി! 2

പെറാളിണയെ, യിരട്ടപെറുന്നവരും;
ചെറല്ലികുന്നു നാവിന്റെ തുമ്പിഹ;
കൃത്യങ്ങളിൽച്ചേന്നിടുന്ന, പകൽച്ചോട്ടി—
ലെത്തിയ നാശിതധാന്തരാ രണ്ടുപേർ! 3

ഗോതതിയ്ക്കായിപ്പൊരുതിയ ഞങ്ങൾതൻ—
താതരെ നിന്ദിക്കില്ലൊരു മന്ത്രനും:
വമ്പുറ കർമ്മവാനിരുന്നല്ലോ, സ്വയം
സംഭരിച്ചേകി, യിവർക്കു പശുക്കളെ! 4

നിന്ന സഖാക്കൾ നവഗ്വരൊത്തു സഖാ—
വിരൂൻ കുനിഞ്ഞെങ്ങു പുകിയോ ഗോക്കളിൽ;
അങ്ങു ദശഗവർ പത്താളൊത്തു കണ്ടെത്തി,—
യല്ലിൽക്കിടക്കുന്ന സത്യനാം സൂര്യനെ. 5

ഉണ്ടു തേൻ ഗോവികുലെന്നറിഞ്ഞുണ്ടർകോൻ
കൊണ്ടുപോന്നു, കാൽകളുമുള്ള പൈക്കളെ;

2. ഞങ്ങളുടെ പൈതൃകമായ (പരമ്പരാസിദ്ധമായ) ഈ പുരാതനസ്തുതി സൂര്യനുദിനത്തിന്നുമുമ്പു പിറക്കും; ഉഷസ്സിൽ ഉച്ചരിയ്ക്കപ്പെട്ടതുകൊണ്ട്. വസ്രങ്ങൾ—തേജസ്സ്.

3. ഉഷസ്സിനെപ്പറ്റി: ഇരട്ടപെറുന്നവരും—ഉഷോഭേവത. ഇണയെ—രണ്ടുകുട്ടികളെ, അശ്വിഭേവന്മാരും; അശ്വികളെ സ്തുതിയ്ക്കുക ഉഷഃകാലത്താകയാൽ. അതിനെ പ്രസവമാക്കിക്കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ഇവരിരുവരെ ഒപ്പം പ്രസവിയ്ക്കുന്നതിനാലാണ്, ഉഷാഭിമാനിഭേവത ഇരട്ടപെറുന്നവളായതും. ഇഹ (ഇപ്പോൾ) എന്റെ നാവിന്റെ തുമ്പു തുലോം ഇളകുന്നു, അശ്വികളെ സ്തുതിപ്പാൻ. പകൽച്ചോട്ടിൽ—പുലരിയിൽ. നാശിതധാന്തർ = ഇരുട്ടിനെ നശിപ്പിച്ചവർ. ആ രണ്ടുപേർ—അശ്വികൾ.

4. ഗോതതി = ഗോസമൂഹം. ഞങ്ങൾതൻ താതർ—അംഗിർസ്സുകൾ.

5. നവഗ്വ—ദശഗവരെപ്പറ്റി മുമ്പു വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിന്ന—ഇത്രന്റെ നാലുവശത്തും സ്ഥിതിചെയ്തു കനിഞ്ഞു—ഗുഹയിലെണ്ണിറങ്ങുമ്പോൾ തല മുട്ടാതിരിപ്പാൻ. അല്ല = ഇരുട്ട്. സത്യൻ—യഥാർത്ഥപ്രകാശൻ.

കണ്ടിൽ മറഞ്ഞൊന്നെ, വാനിലൊളിച്ചൊന്നെ
മണ്ടിപ്പിടിച്ചാൻ, വലംകൈക്കു ഭാനവാൻ! 6

ശോഭ പുണ്ടാനി, രുരവിട്ടു തെളിഞ്ഞവൻ!
പാപമകന്നെങ്ങര നിർഭയരാകണം:
സോമപ, സോമപ്രവൃദ്ധ, പരന്തപൻ
നീയിന്ദ്ര, കേട്ടാലു, മിസ്തോതുഗീതികൾ! 7

സുരൻ മഖാത്ഥം ലസിജ്ഞ, വാന്യഴിയിൽ;—
ബുഭ്രിയാം പാപമടുക്കരുതെങ്ങിളിൽ;
നേരിട്ടവിചിടാവുന്ന വസുക്കളേ,
വാരുറ സമ്പത്തു നേടണം, ത്യാഗവാൻ. 8

ഞങ്ങൾ വിളിഞ്ഞു, കേൾക്കുമാറിന്ദ്രനെ,—
യിങ്ങു കൊറേകും രണ്ടേ വാജ്ഞമുഗ്രനെ,
സ്വന്തടക്കം മഘവാവിനെ, ത്രാണാത്ഥം,—
മൊത്ത നേതാവിനെ, ഷ്പാരിൽ വൃത്രഘ്നനെ. 9

രണ്ടാമധ്യായം സമാപ്തം.

മൂന്നാമധ്യായം

സൂക്തം 40.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, സോമം പിഴിഞ്ഞെങ്ങര വർഷിതാവകമങ്ങയെ
വിളിഞ്ഞു: കടിച്ചാലും, മത്തുണ്ടാക്കുന്ന നീർ ഭവാൻ! 1

6. തേൻ—മധുരമായ പാൽ. കണ്ടിൽ (ഗൃഹയിൽ) മറയും വാനിൽ (അന്തരീക്ഷത്തിൽ) ഒളിഞ്ഞും ചെഴ്ത്തിരുന്ന അസുരനെ മണ്ടിച്ചെന്നു വലംകൈക്കു പിടിച്ചു. ഭാനവാൻ—ഔദാര്യശാലി.

7. അവൻ—സുര്യാത്മകനായ ഇന്ദ്രൻ. സ്തോതുഗീതികൾ = സ്തോതാവിന്റെ പാട്ടുകൾ. സ്തുതികൾ. നേരിട്ടവിചിടാവുന്ന—സ്തുതികൊണ്ടു് അഭിമുഖീകരിച്ചുപ്രദാവുന്ന. വസുക്കളേ—ഇന്ദ്രാദികളേ, ത്യാഗവാൻ = ഭാനുമീലൻ.

- ഇന്ദ്ര, ബുദ്ധികരം സോമം പിഴിഞ്ഞതു സകൌതുകം
 കുടിയ്ക്ക, തൃപ്തിയ്ക്കുദരം നിറയ്ക്കുക, പുരുസ്കൃത! 2
- ഇന്ദ്ര, വാക്യപ്പെടുന്നോനേ, സർവഭവാനപിതൻ ഭവാൻ
 വളയ്ക്കുക, ഞങ്ങൾക്കു ഹവ്യം ചേർന്ന യജ്ഞം മരുതപതേ! 3
- ഇതാ, പിഴിഞ്ഞ ശുചിയാമിമ്പമേകുന്ന സോമനീർ
 പുകുന്നു, നിൻതിരുവയർക്കുള്ളിലിന്ദ്ര, സതാംപതേ! 4
- നിറയ്ക്കുകിന്ദ്ര, പിഴിയപ്പെട്ട സോമം വയററിൽ നീ:
 നിൻദ്വോപിൽ മേവുവെന്നല്ലോ വരണീയമിതുജ്ജ്വലം! 5
- കുടിയ്ക്കുകങ്ങൾക്കു സോമം മധുധാരാർദ്രനായ് ബ്ദ്ധവാൻ:
 സ്തുതിസേവ്യ, ഭവാനാൽത്താനന്നമിന്ദ്ര, വിശോധിതം! 6
- ഇന്ദ്രകലല്ലോ, പൂർണ്ണങ്ങൾ സേവകന്റെ വിഭൂതികൾ
 ചെന്നുചേരുന്നു: സോമത്തിൻ പാനാൽ വളരുവാനവൻ! 7
- ചാരത്തുനിന്നോ ദൂരത്തുനിന്നോ വന്നെത്തുകങ്ങളിൽ;
 വ്യഗ്രഘ്ന, നീ ചെവിക്കൊള്ളുകീ, ഞങ്ങളുടെ വാക്കുകൾ; 8
- ദൂരാന്തികങ്ങൾക്കിടയിലെങ്ങർച്ചിയ്ക്കപ്പെടുന്നവോ;
 അങ്ങനിന്നിവിടത്തിങ്കലെഴുന്നള്ളേണമിന്ദ്ര, നീ! 9

സൂക്തം 41.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

- വര്യൻ, വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടീടമങ്ങിന്ദ്ര, ഹരിയുക്തനായ്
 വരികെ, ന്വപകലെയ്ക്കാശു ഞങ്ങൾക്കു സോമമുണ്ണുവാൻ! 1

സൂക്തം 40.

2. ബുദ്ധികരം = പ്രജ്ഞാജനകം.
3. മരുതപതി = മരുതയ്ക്കുള്ള അധിപതി.
5. ഇതു്—സോമം.
6. മധുധാരാർദ്രൻ—മാദകമായ സോമനീർകൊണ്ടു നന്നത്തവൻ. ഞങ്ങളുടെ അന്നം വിശുദ്ധീകരിക്കുന്നതു ഭവാൻതന്നെയാണല്ലോ.
7. സേവകന്റെ (സേവിക്കുന്നവന്റെ) പൂർണ്ണങ്ങൾ (അന്യനങ്ങൾ)ളായ വിഭവങ്ങൾ ഇന്ദ്രകലാണ്, ചെന്നുചേരുന്നതു്.
8. ഈ വാക്കുകൾ—സ്തുതികൾ
9. ദൂരാന്തികങ്ങൾ—ദൂരദേശവും സമീപദേശവും.

ഹോതാവിരുന്ന, നേരത്തേ; വിരിയപ്പെട്ട ദർഭകൾ;
തമ്മിൽച്ചേർന്നു, പ്രഭാതത്തിലെങ്ങരതൻ ചതകല്ലുകൾ! 2

ഇതാ, നത്യഹ്, നതികളുച്ചരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു തേ:
ഇരിയ്ക്ക, ദർഭയിൽത്തൂർ; പുരോധാശമശിയാ നീ! 3

രമിയ്ക്ക, ഞങ്ങളുടെയീ സ്തോത്രത്തിൽ, സ്തുപനങ്ങളിൽ,
ഉക്തങ്ങളിലുമങ്ങിര, വൃത്രാലം, നതിസേവ്യനേ! 4

ബലേശനം, മഹാനായ സോമം നുകരമിരുന്നെ
നക്കന്ന, കട്ടിയെത്തള്ളപ്പെക്കരപോലിസ്തവോക്തികൾ! 5

ആ നീ ഹഷിയ്ക്ക, മെയ്യാടേ സോമത്താൽ വന്ധനത്തിനായ്:
നിന്ദയ്ക്ക പാത്രമാക്കൊല്ലേ, സ്തോത്രകർത്താവിനെബ്ഭവോൻ! 6

ഇത്ര, നിന്നെക്കൊതിച്ചെങ്ങര വാഴ്ത്തുന്നു, ഭൃതഹവ്യരായ്;
വസോ, ഞങ്ങളെയിച്ഛിപ്പോനായിത്തീരേണമങ്ങയ്ക്ക! 7

അഴിച്ചുവീടൊലാ, ഞങ്ങളറിയാതെ ഹരിപ്രിയ:
വരികിങ്ങോട്ടു;—നവാനാമിര, മത്താടുകിങ്ങ നീ! 8

സൂക്തം 41.

2. നേരത്തേ = സമയത്തുതന്നെ. ചതകല്ലുകൾ—അമ്മിയും അമ്മിക്കുഴയും.

3. തേ—അങ്ങയ്ക്കായി.

4. അങ്ങ് = ഭവോൻ. നതിസേവ്യനേ = സ്തോത്രങ്ങൾക്കൊണ്ടു സേവിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവനേ.

5. ബലേശൻ = ബലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ. ഈ സ്തവോക്തികൾ—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികൾ. നക്കന്ന—സുഖിപ്പിയ്ക്കുന്നു; ഇത്രകലണയുന്നു എന്നു സാരം.

6. ആ—അപ്രകാരമിരിയ്ക്കുന്നു. നീ സോമത്താൽ (സോമംകുടിച്ചു) മെയ്യാടേ ഹഷിയ്ക്ക—ദേഹത്തിലാകെ ഇമ്പം പൂണ്ടാലും. വന്ധനത്തിനായ്—ഞങ്ങൾക്കു വമ്പിച്ച മുതൽ തരാൻ.

7. ഭൃതഹവ്യർ = ഹവിസ്സൊത്തുകിയവർ.

8. ഞങ്ങളറിയാതെ ഹരികളെ അഴിച്ചുവീട്ടേയ്ക്കരുതേ; അവയെ തേരിനു പുട്ടിത്തന്നെ ഇങ്ങോട്ടു വരിക. ഇങ്ങ—യജ്ഞത്തിൽ സോമം കുടിച്ച മദംകൊണ്ടാലും.

നൈതുകമകേസരികളിന്ദ്ര, നൽത്തേരിലങ്ങയെ
ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുപോരട്ടേ, ദർപ്പോയിലിരുത്തുവാൻ! 9

സൂക്തം 42.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

- പിഴിഞ്ഞു ഞങ്ങൾ പാൽ ചേർത്ത സോമത്തിന്നാഗമിയ്ക്കു നീ:
ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങളെയിച്ഛിപ്പൊന്നല്ലോ, നിൻഹരിവാഹനം! 1
- കല്ലാൽപ്പിഴിഞ്ഞ മധുനീർ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു ദർഭയിൽ:
വരികിന്ദ്ര; ജവാലോരം കടിയ്ക്കു, മതിയാംവരെ! 2
- ഏവം ഞാൻ ചൊന്ന മൊഴികളിങ്ങുനിന്നുടനിന്ദ്രനിൽ
നേരേ ചെല്ലേണമേ, സോമപാനത്തിനു വരുത്തുവാൻ! 3
- ഉക്ഥസ്തോമങ്ങൾകൊണ്ടെങ്ങൾ സോമപാനത്തിനിന്ദ്രനെ
വിളിയ്ക്കുന്നു, പലവുരു;—വവനിങ്ങു വരേണമേ! 4
- ഇതാ, പിഴിഞ്ഞ സോമങ്ങളി,ന്ദ്ര,കർമ്മപ്രവർത്തക!
വയറിൽ നിന്തുകി,വയെത്തിരുമേനി ശതക്രതോ! 5
- അറിവു ഞങ്ങൾ: നീ പോരിലാക്രമിപ്പോൻ, ധനഞ്ജയൻ;
അതിനാലെങ്ങൾ യാചിപ്പൂ, ഭവാനുടെ ധനം കവേ! 6
- അമ്മികൊണ്ടു പിഴിഞ്ഞെങ്ങൾ നറുപാലും യവങ്ങളും
ചേർത്തുവെച്ചതിതാ: വന്നു കടിച്ചരുളികിന്ദ്ര, നീ! 7

9. നൈ—ഓട്ടത്താലുണ്ടായ വിയപ്പ്. കേസരികൾ=അശ്വങ്ങൾ. നൽത്തേരിൽ—സുവകരമായ രഥത്തിൽ. ദർപ്പോയിൽ—ദർഭവിരിപ്പിൽ.

സൂക്തം 42.

1. ആഗമിയ്ക്കു = വന്നാലും. ഹരിവാഹനം—ഹരികളെ പൂട്ടിയ രഥം.
2. കല്ലാൽ—അമ്മികഴുകൊണ്ടു ചതച്ചു.
3. മൊഴികൾ—സ്തുതികൾ.
6. ധനഞ്ജയൻ—ശത്രുക്കളുടെ ധനമടക്കുന്നവൻ.
7. ചേർത്തുവെച്ചത്—സോമനീർ,

സ്വസ്ഥാനത്തെത്തുടങ്ങുന്നേൻ, സോമത്തെയിവിടെത്തുതാൻ
കുടിപ്പാനിത്ര: നിൻനെഞ്ചിൽ വിളയാടുകി,തങ്ങനെ!

8

ഇത്ര, പൂർവകനാം നിന്നെസ്സോമനീരു കുടിയ്ക്കുവാൻ
വിളിപ്പു, രക്ഷ തേടുന്ന ഞങ്ങൾ, കൌശികവംശജർ!

9

സൂക്തം 43.

വിശ്വാനിത്രം ദൃഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പം ഹനുസ്സം; ഇത്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

തേരേരിയിങ്ങു വന്നാലും: വിഭാഗാനം—
സാരേണ നിൻറെതാൻ സോമം കുടിയ്ക്കുവാൻ:
പൊന്നുസഖാക്കളെദൂർഭാന്തികേ വിട;
നിന്നെയിതാ, വിളിയ്ക്കുന്നു, ഹവിർഭർ!

1

വന്നെത്തുകെ,ല്ലാരെയും കടന്നാ ഹരി—
ഭവന്മൊത്തങ്ങരതന്നാശയിൽ സ്വാനി നീ:
ഇത്ര, വിളിപ്പതുണ്ടല്ലോ. സഖിത്വമാ—
ന്നിന്നതികാരർത്ഥൻ ചിന്തകളങ്ങയെ!

2

ഇത്ര, ഹരികളൊത്തൊപ്പം തെളിഞ്ഞൊശ്ശ
വന്നാലു,മെങ്ങരതൻ ഭൂര്യന്നമാം മഖേ:

9. പൂർവകൻ=പുരാതനൻ.

സൂക്തം 43.

1. വിഭാഗാനസാരേണ നിൻറെ താൻ—ക്രമമനുസരിച്ചു വോൻറേതതു
ന്നെയായ. പൊന്നുസഖാക്കളെ—ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട ചങ്ങാതികളായ ഹരി
കളെ.

2. എല്ലാവരെയുംകടന്നം—മറ്റുള്ളവരുടെ അടുക്കൽ പോകുന്നതിന്നുമുമ്പ്.
എങ്ങളുടെ ആശയിൽ വന്നെത്തുക; വോൻ വന്ന സോമം കുടിയ്ക്കണമെന്നും
മറ്റുള്ള അസുൽപ്രാർത്ഥനയെ കൈക്കൊള്ളുക. ഇന്നതികാരർ=സ്തുതികർത്താ
ക്കൾ. ചിന്തകൾ—ഭാവനകൾ,

നീനെ വിളിപ്പതുണ്ടല്ലോ, സ്തുതിച്ചു നെ-
യുന്നത്തൊടും ദേവ, തേനിടത്തെയ്ക്കു ഞാൻ! 3

നീനെ വഹിയ്ക്കട്ടെ, യീ വൃഷാക്കളുടേ
മിന്നും ഹരികൾ, സഖാക്കൾ, ധരന്ധരർ:
വന്നു കേൾക്ക, പൊരി ചേരും സവനത്തി-
ലിന്ദ്രൻ സഖാവു, സഖാവിൻ സ്തുതികളെ! 4

പോരാ, ജനത്തെ രക്ഷിപ്പവനാക്കുക;
പോരാ, പുരാനാക്കുക, നെയ്യുജീഷവൻ;
പോരാ, ഋഷിയാക; സോമപനാക, ഞാൻ;
പോരാ, മലവൻ, സ്ഥിരസ്വത്തു നല്ല മേ! 5

അങ്ങയെക്കൊണ്ടിങ്ങു പോരട്ടെ, പുതിയ
തുംഗതരംഗങ്ങളിന്ദ്ര, സഹർഷരായ്
വർഷകൻ തൊട്ടുതലോട്ടുമീ വൈരിലുന്റ
വാൻ വിട്ടിറങ്ങുന്നു, ദിക്കു രണ്ടാംവിധം! 6

ഏതു, കൊതിച്ചു ഭവാനു ഖഗാഹുത;-
മേതിന്റെ മത്തിൽ നീ വീഴ്ത്തുന്നു, മന്ത്യരെ;
ഏതിന്റെ മത്തിൽത്തുറന്നു, നീ കാർകളെ;-
യിന്ദ്ര, കുടിയ്ക്കുക, കഞ്ഞിപ്പിഴിഞ്ഞ നീർ! 7

3. ഒപ്പം തെളിഞ്ഞു—സമാനപ്രീതി പുണ്ടു. ഭൂര്യന്നമാം മഖേ=വളരെ അന്നങ്ങളുള്ള യാഗത്തിൽ. നെയ്യന്നം—നെ ചേർത്ത ഹവിസ്സു. തേനിടത്തെയ്ക്കു—മധുരസോമസ്ഥാനത്തെയ്ക്കു.

4. വൃഷാക്കൾ—യുവാക്കൾ. ധരന്ധരർ—ഭാരം നന്നായി വഹിയ്ക്കുന്നവർ. ഉത്തരാദ്ധം പരോക്ഷവചനം; പൊരി—പൊരിയവിൽ. സഖാവ്—സ്നേഹാത്മാവ്.

5. പോരാ—എനിയ്ക്കു വേറെയും പ്രാർത്ഥനകളുണ്ട്. എന്നെ എന്ന പദം ഒന്നാംപാദത്തിലും ചേർക്കണം. സോമപൻ—യജ്ഞമനുഷ്ഠിച്ചവൻ. സ്ഥിരസ്വത്തു=അക്ഷയസമ്പത്തു.

6. തുംഗതരംഗങ്ങൾ=വലിയ കുതിരകൾ. സഹർഷർ=സമാനഹർഷർ. ഉത്തരാദ്ധം പരോക്ഷം: വർഷകൻ—ഇന്ദ്രൻ. തൊട്ടുതലോട്ടം—മുതുകത്തു സംസ്സഹം തലോടുന്ന. ഈ വൈരിലുന്റ—ശത്രുക്കളെ കൊല്ലുന്ന തരംഗങ്ങൾ. വാൻ വിട്=വാനിൽനിന്നു. ദിക്കു രണ്ടാംവിധം—ദിക്കുകളെ വിഭജിച്ചുകൊണ്ടു.

7. ഖഗാഹുതം—സുപണ്ണപക്ഷിയാൽ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട. മന്ത്യർ—ഏതിരാളികളായ മനുഷ്യർ.

ഞങ്ങൾ വിളിക്കുന്നു, കേൾക്കുമാറിനേ,—
 യിങ്ങു കൊറേകം രണ്ടു വാങ്ങുമുഗ്രനെ,
 സ്വന്തംകും മഘവാവിനെ ത്രാണാർത്ഥം,—
 മൊത്ത നേതാവിനെ, പ്പോരിൽ വൃത്രഘ്നനെ! 8

സൂക്തം 44.

വിശ്വമിത്രൻ ഋഷി; ബൃഹതി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(അനന്തം)

ഇതാ, തിരുമേനിക്കിരിക്കട്ടേ, രഥം
 യുതികരം കല്ലിൽപ്പിഴിഞ്ഞ സോമനീർ:
 തുരംഗയുക്തമാകിയ പച്ചത്തേരി-
 ലിരുന്നരുൾകി,ത്ര; വരിക, ഞങ്ങളിൽ! 1

സകാമൻ നീയുഷസ്സിനെക്കൊണ്ടാടുന്നു;
 സകാമൻ നീ സൂര്യനൊളി വരുത്തുന്നു;
 ഹരിഹയ, ബുധൻ ഭവാനറിഞ്ഞിത്ര,
 പെരുകിപ്പു, ഞങ്ങൾക്കുവിലഭൂതികൾ! 2

ഹരിൽപ്രഭുഭ്യോവിനെയും, ഹരിദർണ്ണ-
 ധരയെയും, മിവയുടെ നടുവിലായും
 ചരിപ്പവനിന്ദ്രൻ ഹരി നിറുത്തിനാൻ,
 ഹരിദായത്തിനു തുലോം തീറ്റിയെയും! 3

സൂക്തം 44.

1. യുതികരം = പ്രീതികരം. പച്ചത്തേരി—പച്ചനിറത്തിലുള്ള തേരി.

2. സകാമൻ—സോമത്തിൽ അഭിലാഷമുള്ളവൻ. ബുധൻ = വിഭാൻ. ഹരിഹയം—ഞങ്ങളുടെ അഭിമതം മനസ്സിലാക്കി. പെരുകിപ്പു = വളർത്തുന്നു. അവിലഭൂതികൾ = എല്ലാസ്സമ്പത്തുകളും.

3. ഹരിദർണ്ണധരം—സസ്യങ്ങളാൽ പച്ചപിടിച്ച ഭൂമി. ദയാവാംപ്രഥിവീകളെ തന്മധ്യസഞ്ചാരിയായ ഇന്ദ്രൻ നിറുത്തിനാൻ—ഉറപ്പിൽ നിർത്തി; തീറ്റിയെയും, (പുല്ലുംമറ്റും) നിർത്തി—ഏർപ്പെടുത്തി.

ഹരിൽപ്രനോയിപ്പിന്ന വർഷകൻ
 പരിശോഭിപ്പിപ്പു, സമസ്തരോചനം;
 ഹരിയായ ഹരിൽപ്രഭം വജ്രായുധം
 ധരിയ്ക്കുന്നു, ഹരിഹയൻ തൃക്കൈകളിൽ! 4

സിതയോഗാൽ വെളുത്തതായ്, സ്സവേഗമായ്,—
 ചുതകല്ലാൽപ്പിഴിഞ്ഞതാം നറുംസോമം
 നിരാവരണമാക്കിനാൻ; ധേനുക്കളെ—
 കരേററിനാൻ, ഹരിഹയയുതനിന്ദ്രൻ! 5

സൂക്തം 45.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകം മുവേത്തവ.

(കേക)

വരിക, മയിലിന്റേതിന്നു തുല്യമാം രോമ—
 നിരയൊത്തിവം നൽകും ഹരികളൊന്നിച്ചിന്ദ്രഃ
 തടയൊല്ലാരും നിന്നെ, പക്ഷിയെ വേടൻപോലേ;
 തടസ്സം മരുപോലേ കടന്നു വന്നാലും നീ! 1

വൃത്രനെ വിഴുങ്ങിയോൻ, മേഘത്തെപ്പിളർത്തിയോൻ,
 നൽത്തണ്ണീർ ചൊരിഞ്ഞവൻ, പുരികളുടച്ചവൻ,

4. സമസ്തരോചനം—രോചനമെന്നലോകം. മുഴുവൻ. ഹരിയായ—ശത്രുക്കളുടെ പ്രാണനെ അപഹരിയ്ക്കുന്ന.

5. സിതയോഗാൽ—വെളുത്തവ (ക്ഷീരാദികൾ) ചേർത്തതിനാൽ. സവേഗം—ക്ഷിപ്രവ്യാപി. നിരാവരണമാക്കിനാൻ—വെളിപ്പെടുത്തി. കരേററിനാൻ—അസുരഗ്രഹയിൽനിന്നു. ഹരിഹയയുതൻ—ഹരികളെന്ന ഹയ (അശ്വ)ങ്ങളോടുകൂടിയവൻ.

സൂക്തം 45.

1. മയിലിന്റേതിന്നു—മയിലിന്റെ രോമത്തിന്നു. വഴിപോക്കർ മരുഭൂമി പിന്നിടുക അതിവേഗത്തിലായിരിയ്ക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ തടസ്സം കടന്നു, വന്നുചേർന്നാലും.

നേരിലിങ്ങോട്ടോടിപ്പാൻ ഹരിയുക്തമാം തേരി-
 ലേറുവോനി, ശ്രീകൈലാസൻ ചതയ്ക്കുവോൻ! 2
 ഗോഗണത്തിനെ നല്ലോരിടയൻപോലേ വോൻ
 യാഗത്തെത്തടിപ്പിപ്പു, വൻകടലിനെപ്പോലേ:
 ഗോവുകൾ പുൽച്ചാർത്തിലും തോടുകൾ കയത്തിലും
 ചെൽവതുപോലേ, നിങ്കൽ വന്നചേരുന്നൂ, സോമം! 3
 ഞങ്ങൾക്കു കരുതേണം, വൈരിയെ നോവിയ്ക്കും സ്വ-
 ത്തങ്ങിനൂ, തന്റേടംവെച്ചവന്നു വീതംപോലേ;
 പഴത്തിനായിത്തോട്ടിയേന്തിയോൻ വൃക്ഷത്തെപ്പോ-
 ല,ഴകിൽക്കുലുക്കുക, വേണ്ടോളം ധനത്തെ നീ! 4
 വിണ്ണിന്റെ പെരുമാളുമിനൂ, നീ ധനവാനും
 പുണ്യഭാഷിയും പുഷ്പകീർത്തിശാലിയുമല്ലോ;
 അങ്ങനെയുള്ള ഭവാനോജസ്സാൽ വളർന്ന,തി-
 മംഗളാനനായ്ത്തീരുകെങ്ങൾക്കു ബഹുസ്തുത! 5

സൂക്തം 46.

വിശ്വമിത്രൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹനുസ്സം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കേക)

പോരാളി, സമ്പത്തിന്റെ തമ്പുരാൻ, പ്രവർഷകൻ,
 കാരണവനാം യുവാവാ, ക്രമിയുവോനു, ശ്രീ,

2. വിഴങ്ങിയോൻ—നശിപ്പിച്ചവൻ എന്നർത്ഥം. പുരികം—ശത്രുനഗരങ്ങൾ.

3. യാഗത്തെത്തടിപ്പിപ്പു—യജമാനന് അഭീഷ്ടം നൽകി, യാഗത്തെ പോഷിപ്പിക്കുന്നു. വൻകടലിനെപ്പോലെ—സമുദ്രങ്ങളെ വളർത്തിയത്, ഇന്ദ്രൻ തന്നെയാണല്ലോ.

4. വൈരിയെ നോവിയ്ക്കും—ചെരിയ്ക്കും അസുയയാൽ മനോവേദനയുണ്ടാക്കുന്ന. സ്വത്തു ഞങ്ങൾക്കു കരുതണം; ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ വെയ്ക്കണം. തന്റേടം വെച്ചു മകന് അച്ഛൻ സ്വത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം നീക്കിവെയ്ക്കുന്നതുപോലെ. പഴത്തിനായി—പഴങ്ങൾ വീഴിപ്പാൻ. വേണ്ടോളം—ഞങ്ങൾക്കു മതിയാവോളം ധനത്തെ വീഴ്ത്തിത്തരിക.

5. പുണ്യഭാഷി—നല്ലതു പറയുന്നവൻ. എങ്ങൾക്ക് അതിമംഗളാനനായ്ത്തീരുക—ഞങ്ങൾക്കു മികച്ച അന്നം കൊണ്ടുവരിക എന്നു സാരം.

പാരികൽ വിളിപ്പെട്ടോനി, ഞ, നിർജരൻ, വജ്ര-
ധാരി, നീ—മഹത്തുക്കൾ, മഹാനാം നിൻവീര്യങ്ങൾ! 1

മഹിത, മഹാനഗ്രന്തങ്ങു ധനങ്ങളെ
മുതീരത്തെത്തിപ്പോൻ, വീര്യത്താലരിന്ദമൻ;
പാരിനൊക്കെയുമൊറ്റപ്പെരുമാളാമബ്ഭവോൻ
പോരിടുക;—രളുക, ജനങ്ങൾക്കാവാസവും! 2

ആരുമൊന്നളന്നിട്ടില്ലാത്തവന്തുജീഷവാൻ
ഭൂരിവർച്ചസനിന്ദൻ കെല്പിൽ വാനോരൊക്കളും,
ഭൂധരങ്ങളൊക്കളും, വാനുഴികളൊക്കളും
മേദരാന്തരിക്ഷത്തെക്കാളുമുന്നതി നേടി! 3

സ്തോത്രപാലകൻ, ഗഭീരാശയൻ, സർവവ്യാപി,
ജായൈവ ഭയങ്കരൻ, പെരുമപ്പെട്ടോനിന്ദൻ—
അണഞ്ഞതവനിൽത്താനല്ലോ, മുൻഭിനങ്ങളിൽ—
പ്പിഴിഞ്ഞ സോമങ്ങളു, മാർകളാഴിയിൽപ്പോലേ! 4

അങ്ങയെക്കൊതിച്ചു, ഷിവാന്തളേതൊന്നിനെ—
യമ്മ ഗർഭത്തെപ്പോലേ വർഷക, വഹിയ്ക്കുന്നു;
അസ്തോമമിന്ദ്ര, ഭവാനർപ്പിപ്പിതധാര്യക;—
ഉടഞ്ഞു കടിപ്പാനായ് വെടുപ്പും വരുത്തുന്നു! 5

സൂക്തം 46.

1. കാരണവനാം യുവാവ്—പിരന്തന്നൊന്നെങ്കിലും ചെറുപ്പക്കാരൻ.

2. മുതീരത്തെത്തിപ്പോൻ—ദാനഭോഗത്യാഗങ്ങൾകൊണ്ടു തികച്ചും പ്ര-
യോജനപ്പെടുത്തുന്നവൻ. പോരിടുക—ദ്രോഹികളെ പൊരുതി കൊല്ലുക: എന്നി-
ട്ടു ജനങ്ങൾക്കു പാർപ്പിടം അരുളുകയുംചെയ്യുക.

3. ആരുമൊന്നളന്നിട്ടില്ലാത്തവൻ—ആരും ആളാവില്ല, ഇന്ദ്രന്റെ വലു-
പ്പം ഇതു എന്നറിഞ്ഞുവെപ്പാൻ. ഭൂരിവർച്ചസൻ=വളരെ തേജസ്സുള്ളവൻ. ഭൂധര-
ങ്ങൾ=പർവതങ്ങൾ. മേദരം=തടിച്ചത്, വിശാലം. ഉന്നതി—ആധിക്യം.

4. സ്തോത്രപാലകൻ=സ്തോത്രങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ. ജായൈവ ഭയംക-
രൻ—പ്രകൃത്യാതന്നെ ശത്രുഭീഷണൻ ആർകൾ=നദികൾ.

സൂക്തം 47.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്പേത്തവ.

(കേക)

ഇന്ദ്ര, വർഷക, സാന്നം സോമനീർ മരുത്തുക്ക—
ജൊന്നിച്ചു കടിക്കൂ, നീ മല്ലിനും മത്തിന്നുമായ്—
തിരതല്ലട്ടേ, മധു നിൻതൂക്കുക്കുടിയിലെങ്ങും:
പെരുമാളല്ലോ, ഭവാനു മുൻദിനസോമങ്ങൾക്കും! 1

ഇന്ദ്ര, വൃത്രാലുനൻ മരുത്സായുതനഭിജ്ഞൻ നീ—
യൊന്നിച്ചു കടിച്ചാലും, സോമനീർ ബലവാനേ;
എന്നിട്ടു മുടിച്ചാലും മാററരെ, ദ്രോഹികളെ—
ക്കൊന്നാലു;—മെങ്ങുംക്കെങ്ങും തന്നാലു, മയേത്തെ! 2

ഏവരിലണഞ്ഞു നീ, യെവർ നിങ്കലു, മിന്ദ്ര,
തവ വൃത്രാരേ, വീര്യമുതുകളെവർ കൂട്ടി;
ആ മരുത്തുക്കളോടും മിത്രദേവകളോടും—
മാമേളിച്ചു, തുപൻ നീ കടിക്കൂ, സുൽസോമം! 3

ഏവർ വൃത്രാലാത്തതി, ലേവർ ശംബരപ്പോരി,—
ലേവരങ്ങയെയിന്ദ്ര, വളർത്തി, ഗോയുദ്ധത്തിൽ;
ഏവരിന്നിമ്പം ചേർപ്പു; മഘവൻ, ഹര്യശ്വ, നീ—
യാ വിപ്രമരുത്തുക്കളൊത്തശിച്ചാലും സോമം! 4

സൂക്തം 47.

1. സാന്നം—അന്നത്തോടു (പുരോധാശാഭിയോടു) കൂടിയ. മല്ലിനും—
ശത്രുക്കളോടു പൊരുത്തം. മധു—മദകരമായ സോമം. മുൻദിനസോമങ്ങൾക്കും—
ഇന്നത്തേതിന്നുമാത്രമല്ല, മുൻദിവസങ്ങളിൽ പിഴിഞ്ഞ സോമങ്ങൾക്കും. ഭവാനു
പെരുമാളല്ലോ, അധിപതിയാണല്ലോ.

2. ഒന്നിച്ചു—ദേവകളോടുകൂടി.

3. ഋതുകൾ—മരുത്തുകൾ. മിത്രദേവകൾ—സഖാക്കളായ ദേവന്മാർ.
ആമേളിച്ചു—ചേർന്നു. ഋതുപൻ—കാലനിർവാഹകനായാൽ ഋതുകൾ
രക്ഷിക്കുന്നവൻ.

4. വൃത്രാലാതം—വൃത്രവധം. ശംബരപ്പോർ—ശംബരനോടുണ്ടായ യു
ദ്ധം. ഗോയുദ്ധം—ഗോക്കളെ വീണ്ടെടുക്കാൻ ചെയ്ത യുദ്ധം. വളർത്തി—സ്തുതിച്ചു
പ്രവൃദ്ധോത്സാഹനാക്കി. വിപ്രർ—മേധാവികൾ.

മാരി പെയ്യിച്ചോൻ, മരുഭൂമിതൻ, വളരുവോൻ,
വൈരികൾ പെരുകിയോൻ, ശാസിതാവി, ഞൻ,
ദിവ്യൻ—

ആരെയുമമർത്തുമാബ്ബലദായകനായ
ഘോരനെ വിളിഞ്ഞാപ്പു, പുതുരക്ഷയ്ക്കിങ്ങങ്ങൊ! 5

സൂക്തം 48.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

ആ മഴ പെയ്യിയ്ക്കു മാജന്മസുന്ദരൻ
സോമം പിഴിഞ്ഞൊന്നെ രക്ഷിച്ചുപോന്നവൻ;
വേണന്ന വേണന്ന നേരമൊന്നാമതായ്—
ത്താനാസ്വദിയ്ക്കു, നീ പാൽചേർത്ത നല്ല നീർ! 1

പെറുവീണന്നേ കുടിച്ചു, നീ ദാഹമൊ—
ന്നറിടാനദ്രിസ്ഥസോമലതാമൃതം:
പെററമ്മ മുല്ലാടതല്ലോ, തവ വായി—
ലിററിപ്പു, വമ്പാളുമുളുന്റെ മന്ദിരേ! 2

ചോറിനു കൊഞ്ചിയിരുന്നിട്ടു തായതൻ
മാറത്തു കണ്ടു, കടംസോമമണ്ടർകോൻ;

5. വളരുവോൻ—ഉത്സാഹംകൊണ്ടു്. വൈരികൾ പെരുകിയോൻ—വളരെ അസുരന്മാരെ കൊന്നവൻ എന്നു സാരം. ബലദായകൻ—യോദ്ധാക്കൾക്കു ബലം കൊടുക്കുന്നവൻ. ഘോരൻ—ശത്രുയേങ്കരൻ.

സൂക്തം 48.

1. സോമം പിഴിഞ്ഞൊൻ—യജമാനൻ. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷാക്തി: ഒന്നാമതായ്ത്താൻ—മറ്റു ദേവന്മാർ കുടിയ്ക്കുന്നതിന്നുമുന്വതന്നെ.

2. അദ്രിസ്ഥസോമലതാമൃതം=മലയിൽ നിൽക്കുന്ന സോമലതയുടെ അമൃതം; അമൃതമധുരമായ നീർ. പെററമ്മ—അദിതി. മുല്ലാട്—മുല തരുന്നതിനു മുന്പ്. അത്—സോമനീർ. വമ്പാളുമുളുന്റെ—മഹാനായ കശ്യപന്റെ. മന്ദിരേ—ഗൃഹത്തിൽവെച്ചു്.

വൈരികളെ വിറപ്പിച്ചു നടന്ന,ട-
വേറിയ മെയ്യുമായ് ചെല്ലാൻ, പെരുംതൊഴിൽ! 3

ഭീമൻ, തുരാഷാട്ട, ധർഷകൗജസ്സിവൻ
കാമരൂപതാമുടല്ലു വരുത്തിനാൻ;
തപ്താവിനെ ബലാൽക്കീഴമർത്തണർകോൻ
കട്ടുകുടിച്ചാൻ, ചമസസ്ഥസോമനീർ! 4

ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു, കേൾക്കുമാറിനെന്നെ,—
യിങ്ങു കൊറേകം രണ്ടേ വായ്ക്കുമുനെന്നെ,
സ്വത്തടക്കം മലവാവിനെ, ത്രാണാർത്ഥ,—
മൊത്ത നേതാവിനെ, പ്പോരിൽ വൃത്രഘ്നനെ! 5

സൂക്തം 49.

ഋഷിച്ചന്ദോദേവതകൾ മുവേത്തവ.

(കാകളി)

സ്വർഗ്ഗസ്ഥരൊത്തിരുപ്രൗഢമാർ സൃഷ്ടിച്ച
സൽക്കർമ്മി, വൃത്രഘ്ന, നാരജസ്ഥാപിതൻ;
ആരാൽ നരജാതി സോമം കുടിച്ചിപ്പു—
മാർജ്ജിച്ചു; നീ വാഴ്ത്തുക, മഹാനിനെന്നെ! 1

3. കടംസോമം.—സൂന്യരൂപമായ തീവ്രസോമം; അതു നുകർന്നു എന്നു വ്യംഗ്യം. അടവേറിയ മെയ്യുമായ്—പടപ്പുയറ്റൊത്ത അവയവങ്ങളോടുകൂടി. പെരുംതൊഴിൽ—വൃത്രവധവും മറ്റും.

4 തുരാഷാട്ട്—സ്വതന്ത്രം ശത്രുക്കളെ തോല്പിയ്ക്കുന്നവൻ; ഇന്ദ്രപര്യായങ്ങളിലൊന്നാണിത്. ധർഷകൗജസ്സ്—ശത്രുക്കളെ ആക്രമിയ്ക്കുന്ന ബലത്തോടുകൂടിയവൻ. കാമരൂപതം—ഇഷ്ടംപോലെ രൂപം മാറാമെന്ന അവസ്ഥ. തപ്താവി—രസുരൻ. ഇക്കഥയും മുൻമണ്ഡലങ്ങളിലുണ്ട്.

സൂക്തം 49.

1. യജമാനൻ സ്തോതാവിനോടു പറയുന്നു: ഇരുപ്രൗഢമാർ (ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ) സ്വർഗ്ഗസ്ഥരൊത്ത് (ദേവന്മാരോടൊരുമിച്ചു) സൃഷ്ടിച്ച സുകർമ്മാവും വൃത്രഘ്നനുമായ ആർ അജനാൽ (ബ്രഹ്മാവിനാൽ) സ്ഥാപിതനായോ ലോകാധിപത്യത്തിൽ വാഴിയ്ക്കപ്പെട്ടവോ; നരജാതി (മനുഷ്യവർഗ്ഗം) സോമം കുടിച്ചു ഇഷ്ടം ആർജ്ജിച്ചത് ആരാലോ; ആ ഇന്ദ്രനെ നീ വാഴ്ത്തുക.

പോരിലിരുചേരി നിർത്തി ഹരിത്തേരി—

ലേറും പുറാനെക്കടക്കിപ്പൊരുത്തനും:

അഗ്ര്യനേതാവോ മഹേശൻ സമിത്രനായ്—

ച്ചിക്കെന്നു ചെന്നൊടുക്കുന്നു, ദസ്യുക്കളെ! 2

പോർ വാജിപോലേ കടക്കുവാ, നൂർജ്ജിതൻ,

ദ്വോവിലും ഭൂവിലും വ്യാപ്തൻ, ധനി, യവൻ

യജ്ഞേ ഭഗൻപോലെ ഹവ്യൻ, സ്തവങ്ങൾക്കൊ—

രച്ഛൻ, ശുഭാഹ്വാന, നന്നവാൻ, സുന്ദരൻ! 3

ദ്വോവന്തരിക്ഷങ്ങൾ താങ്ങുവോൻ, തേർപോലെ

മേൽവശം പുകുവോൻ, വ്യാപ്തൻ, മരുത്സവൻ,

രാവു മറച്ചുദിപ്പിക്കുന്നു, സൂര്യനെ;—

ബാഹുവുകച്ചൊൽപോലെ വീതിപ്പു, നൽഫലം! 4

ഞങ്ങൾ വിളിക്കുന്നു, കേൾക്കുമാറിട്രനെ,—

യീങ്ങു കൊറേകും രണ്ടേ വായ്ക്കുമുഗ്രനെ,

സ്വത്തടക്കും മഘവാവിനെ, ത്രാണാർത്ഥം,—

മൊത്ത നേതാവിനെ, പ്പോരിൽ വൃത്രാലനനെ! 5

സൂക്തം 50.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

സ്വാഹാ കടിക്കുട്ടെ, വന്നു തൻസോമനീ;—

രീ ഹവിസ്സാൽ വൃഷാവഗ്രൻ മരുദ്യുതൻ

2. കടക്കില്ല—ലംഘിക്കില്ല. മഹേശൻ—വലിയ സേനാപതി. സമിത്രനായ്—മരുത്തുക്കളോടുകൂടി.

3. ഒരു വാജി (കുതിര) പോലെ പോർ കടക്കുവോൻ—ശത്രുസൈന്യത്തെ അതിലംഘിക്കുന്നവൻ. ഭഗൻ—പുഷാവും. ഹവ്യൻ—ഹവനിയൻ, യജനിയൻ. സ്തവങ്ങൾക്കൊരച്ഛൻ—അച്ഛൻ മക്കളെയെന്നപോലെ, സ്തോത്രങ്ങളെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ. ശുഭാഹ്വാനൻ—ഇന്ദ്രനെ വിളിക്കുന്നതു ശുഭമാണല്ലോ.

4. തേർപോലെ മേൽവശം പുകുവോൻ—തന്റെ രഥംപോലെതന്നെ മേലോട്ടു പോകുന്നവൻ. ഭാവുകച്ചൊൽ (ആലോചനക്കാരുടെ വാക്ക്, തീർപ്പ്) ഗൃഹങ്ങളിൽ ധനവിഭാഗം കഴിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ, നല്ല ഫലം കർമ്മികൾക്കു വീതിക്കുന്നു.

തൃപ്തനാകി, ഞാൻ ഇലോം വ്യാപ്തം—നീയെന്ന—
മത്തിരുമൈക്കിയറാട്ടെ, യിഷ്ടാപ്തിയെ!

1

പുട്ടവൻ തേ വരാൻ, പൂർവനാം നിന്നെ ന—
ല്ലോട്ടമായ് കൊണ്ടുപോം നിന്നിരുട്ടുതൃരെ:
എത്തിയ്ക്കുകി, ഞാൻ ഹരികൾ നിന്നെ;—യഴ—
കൊത്തതാമീ നീർ സുഹനോ, കടിയ്ക്ക നീ!

2

സുപ്രാപനാം വർഷകാമൻ വാഴ്ത്തിക—
ഉർപ്പിപ്പ, പാൽനീർ മഹത്തായുരിച്ചയാ:
സോമം കടിച്ചിമ്പമാർന്നിറു, ഞങ്ങൾക്കു
ഗോമണ്ഡലത്തെയയയ്ക്കുക, ജീഷി നീ!

3

ഇക്കൊതി ഗോവാജിദീപ്തനങ്ങളാ—
ലൊക്കെ നിറവേറി വായ്യിയ്ക്ക, ഞങ്ങളെ;
ഇരുന്നാമങ്ങളു തീർത്താർ, മനുഷ്യാത്ര—
മൊന്നറിവേറും കശികർ, നാക്കെഷികൾ.

4

ഞങ്ങൾ വിളിയ്ക്കുന്നു, കേൾക്കുമാറിറുന്നെ,—
യിങ്ങു കൊറോകം രണ്ടു വായ്ക്കുമുറുന്നെ.
സ്വത്തടക്കം മലവായിനെ, ത്രാണാത്മം,—
മൊത്ത നേതാവിനെ, പ്പോരിൽ വൃത്രാലംനനെ!

5

സൂക്തം 50.

1. ഉഗ്രൻ—കർമ്മം മുടക്കുന്നവരെ ഹിംസിയ്ക്കുന്നവൻ. ഈ അന്നം അത്തിരുമൈക്ക് (ഇരുന്നെൻ ശരീരത്തിന്) ഇഷ്ടാപ്തിയെ ഇയറാട്ടെ—പൂർണ്ണകാമത വരുത്തട്ടെ.

2. തേ വരാൻ—അങ്ങയ്ക്കു ഇവിടെ വന്നെത്താൻ. നിന്നിരുട്ടുതൃരെ—അങ്ങയുടെ ഹരികളെ. പുട്ടവൻ—ഞാൻ തേരിനു കെട്ടാം. എത്തിയ്ക്കുക—കൊണ്ടുവരട്ടെ. ഈ നീർ—സോമരസം. സുഹനോ=നല്ല അണക്കടകളുള്ളവനേ.

3. വർഷകാമൻ—സ്നോതാക്കൾക്ക് അഭീഷ്ടഫലം ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതിൽ തൽപരൻ. വാഴ്ത്തികൾ=സ്നോതാക്കൾ. പാൽനീർ—പാൽപേർത്ത സോമരസം. മഹത്തായുരിച്ചയാ=മഹത്താപവും ആയുസ്സും ലഭിപ്പാൻ. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷം; ഗോമണ്ഡലം=ഗോവൃന്ദം. അയയ്ക്കുക—അയച്ചുതരിക.

സൂക്തം. 51.

വിശ്വമിത്രൻ പ്രാചി; ത്രിഷ്ടപ്തം ജഗതിയും അനുഷ്ടപ്തം ഛന്ദസ്സും; ഇന്ദ്രൻ
ദേവത.

(കേക)

മന്ത്യരേപോറുന്നവൻ, മഘവാവുകുടമസ്തുത്യൻ,
പ്രത്യഹം നൽസ്തോത്രത്താൽ സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നവൻ,
വർദ്ധിപ്പോൻ, പുരുഷൻ, മൃത്യുവർജ്ജിത, നിന്ദൻ—
അത്തിരുവടിയ്ക്കണിയാക, വാല്യോക്ഷം വാക്യം! 1

അർണ്ണോവാൻ, മഴപെയ്യിക്കുന്നവൻ, ശതക്രതു
വിണ്ണമെന്നവും സ്വത്തും നൽകുവാന, രിന്ദൻ,
സത്വരൻ, പുരുന്ദരൻ, മരുത്തവാൻ, നേതാവി,ന്ദൻ—
അത്തിരുവടിയുടെ ചുറ്റും ചെല്ലെ,ൻവാക്യങ്ങൾ! 2

വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നു, പോരിൽ വൈരിസുദനനിന്ദ;—
നാസ്ഥയാ കൊണ്ടാടുന്നു, നിർദ്ദോഷസ്തുതികളെ;
ആത്തഹവ്യന്റെ ഗൃഹത്തിങ്കലാറ്റാടിക്കുന്നു;
നേർത്തമർത്തമശ്ശുത്രധംസിയെ സ്തുതിക്ക, നീ! 3

മർത്തുർക്ക മഹാനേതാവായ വീരനാം നിന്നെ
സ്തുത്യകുടമങ്ങളാൽ നേരെ പുജിപ്പിതുതപിക്കുക;
കെല്പിനായൊരുങ്ങുമേ, പുരുകർമ്മാവമവ;—
നപ്പരാതനനേകനീ ഹവിസ്സിനു നാഥൻ! 4

മർത്തുർക്ക വിവിധമാമനുശാസനം നൽക—
മിത്തിരുവടിയ്ക്കുഴിയുൾക്കൊൾവു, ബഹുദ്രവ്യം;

സൂക്തം 51.

1. വാല്യോക്ഷം വാക്യം.—നമ്മുടെ വലിയ സ്തുതി അത്തിരുവടിയ്ക്കു് ഒരാ
രേണമായിത്തീരട്ടെ; അദ്ദേഹത്തിന്നനുരൂപമായിബുദ്ധിയിട്ടട്ടെ.

2. അർണ്ണോവാൻ = ജലസഹിതൻ. എൻവാക്യങ്ങൾ, എന്റെ സ്തുതി
കൾ ചുറ്റും ചെൽക, ചെന്നുചേരട്ടെ.

3. ആത്തഹവ്യൻ = ഹവിസ്സൊരുക്കിയവൻ, യജമാനൻ. നേർത്തമന്ത്രം.—
ചെറുത്തു തോല്പിക്കുന്ന. ഇതു വിശ്വമിത്രൻ, തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നതാണു്:
നീ—വിശ്വമിത്രൻ.

4. ഉത്തരാർത്ഥം പരോക്ഷം:

ഇത്രനായ് ഭാഗങ്ങളെ വെച്ചു പോരുന്നതു, നര-
വൃന്ദ, മോഷധി, തണ്ണീർ, കാടു വാൻലകവും! 5

അങ്ങയ്ക്കു നന്തി, യങ്ങയ്ക്കു ക്കാലവും ചൊലുവു നേരം;-
യങ്ങിനോ, ഹരിയുക്ത, കേട്ടരുൾകി, തുകളെ;
അറിക, പുതുതാണീ ഹവിസ്സു; സഖേ, വസോ;
തരിക, പുകഴ്ത്തുവോർക്കുശനം വ്യാപ്തൻ വോൻ! 6

ഹര്യശ്വ, കുടിയ്ക്കു, നീയില്ലോമം മരുത്താനേ,
ശത്യാതിസുതദത്തമാസ്വദിച്ചതുപോലെ;
തവ നൽസ്ഥാനേ മേവും കവികൾ സുയജ്ഞനാ-
രവിസ്സാൽ നിന്നെത്തുര, സംസേവിപ്പവരല്ലോ! 7

ഇത്ര, കാഷ്ഠപ്പോൻ വോൻ ചങ്ങാതിമരുത്തുക-
ളൊന്നിച്ചു കുടിയ്ക്കുകി, ഞങ്ങളെത്തൻ സോമത്തിൻനീർ;
കെൽപുകുടിയ തിരുമേനിയെയല്ലോ, വാനോ-
രെപ്പേരും പുരുഹൂത, വൻപോരിന്നണിയിച്ചു! 8

വൃഷ്ടികർമ്മത്തിൽത്തുണച്ചതിനാലീയിത്രകൾ-
തുണച്ചിയുകൊണ്ടൊരല്ലോ, ബലദർ മരുത്തുകൾ;
അവരൊത്തശിഷ്ടേ, സോമനീർ വൃത്രാരാതി,
ഹവിസ്സു നല്ലന്നോൻറെ തനതാം സദനത്തിൽ! 9

ചതച്ചു പിഴിയപ്പെട്ടതിതാ: ധനപതേ,
സ്തുതിസംസേവ്യ, മുറയ്ക്കിതു നീ കുടിച്ചാലും! 10

6. ചൊലുവു—ഋത്യാധികാരം ചൊല്ലുന്നു. ഇതുകൾ—സ്തുതിയും ഉക്തവും.
അശനം=ആഹാരം.

7. ശത്യാതിസുതദത്തമാസ്വദിച്ചതുപോലെ—ശത്യാതിയുടെ മകനായ രാ-
ജാവു തന്ന സോമം നുകർന്നതുപോലെ. ഇല്ലോമം—ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിലെ
സോമം. തവ നൽസ്ഥാനേ—അങ്ങയുടെ നിർബ്ബാധമായ പാർപ്പിടത്തിൽ.
കവികൾ—38-ാം സൂക്തത്തിലെ ഒന്നാം ലക്കിന്റെ ടിപ്പണി നോക്കുക.

8. കാഷ്ഠപ്പോൻ—സോമകാമൻ. വൻപോരിന്നണിയിച്ചു—വലിയ
യുദ്ധത്തിന്നയപ്പാൻ ആരേണാദികൾക്കൊണ്ടെങ്കരിച്ചു.

9. ഹവിസ്സു നല്ലന്നോൻ—യജമാനൻ.

നിന്നമീത്തിനായ് പിഴിഞ്ഞതിനു കൈക്കൊണ്ടാലും:

നിന്നുള്ളിലിതൊരിവം സോമാർഹ, കിളിത്തട്ടേ! 11

സ്തോത്രവത്തിതിരു, നിൻവയാറിൽപ്പരക്കട്ടേ,
പേർത്തുടലിലും, ശുര, ധനാർത്ഥം കൈകളിലും! 12

സൂക്തം 52.

വിശ്വാമിത്രൻ ദൃഷി; ഗായത്രീയും ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപും ഹനുസ്സും;
ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങളുടെ പൊരി, തയിർമലർപ്പൊടി, അപ്പം എന്നീ
വയോടും സ്തോത്രത്തോടും കൂടിയ സോമം അങ്ങു പ്രഭാതത്തിൽ കൈ
ക്കൊണ്ടാലും! 1

ഇന്ദ്ര, പചിയിക്കപ്പെട്ട പുരോഡാശം കൈക്കൊണ്ടു ഭക്ഷിപ്പാ
നൊരുങ്ങുക: അങ്ങയ്ക്കായി ഹവിസ്സുകൾ വരുന്നു. 2

അങ്ങു ഞങ്ങളുടെ പുരോഡാശം ഭക്ഷിക്കുക; ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി
യെ, ഒരു പെൺകൊതിയൻ സ്രീയെയെന്നപോലെ കൈക്കൊള്ളു
കയും ചെയ്യുക! 3

ഇന്ദ്ര, പശുമയിൽ പുകഴ്ന്നവനേ, ഞങ്ങളുടെ പുരോഡാശം
പ്രാതസ്സവനത്തിൽ ഭൂജിച്ചാലും: വലുതാണല്ലോ, അങ്ങയുടെ
കർമ്മം! 4

ഇന്ദ്ര, പരിചരിച്ചുകൊണ്ടു്, ഒരു കാളയുടെ മട്ടിൽ വെമ്പി
നടക്കുന്ന സ്തോതാവ് അരികിൽ സ്തുതികൾ ചൊല്ലുന്നതെപ്പോഴോ,
അപ്പോൾ അവിടുന്ന് ഇവിടെ മധ്യാഹ്നസവനത്തിലെ പൊരിയ
വിലും കമനീയമായ പുരോഡാശവും കല്പിച്ചുഭക്ഷിച്ചാലും! 5

11. അമീത്—അമരേത്. കിളിത്തട്ടേ—മുളപ്പിയിട്ടേ, ഉലാടിപ്പിയിട്ടേ.

12. സ്തോത്രവത്ത് = സ്തോത്രസഹിതം.

സൂക്തം 52.

1. തയിർമലർപ്പൊടി—തയിരിൽക്കുഴച്ച മലർപ്പൊടി.

4. പശുമയിൽ പുകഴ്ന്നവൻ—പുരാതനനെന്നു പ്രസിദ്ധൻ. വലുതാണ
ല്ലോ—അതിനാൽ പ്രാതൽ അത്യാവശ്യം!

5. പരിചരിച്ചുകൊണ്ടു്—അങ്ങയെ.

ബഹുസ്തുത, മൂന്നാം സവനത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ പൊരിയവിലി നെയും ഹോമിച്ച പുരോധാശത്തെയും അവിടന്നു മാനിച്ചാലും: കവേ, അന്നമൊരക്കിയ ഞങ്ങൾ ഗുളകളോടും വാജനോടും കൂടിയ നിന്തിരുവടിയെ സ്തുതിച്ചു പരിചരിക്കാം.

6

പുഷ്പാഭോടുകൂടിയ ഭവാനു ഞങ്ങൾ തയിർമലർപ്പൊടിയും കുതിരകളോടുകൂടിയ ഹര്യശ്വനായ ഭവാനു പൊരിയവിലും ഉണ്ടാക്കാം. മരുഭംഗണാനിതനായ ഭവൻ അപ്പം തിന്നാലും; ശുര, വൃത്രഹന്താവും വിഭാനുമായ ഭവൻ സോമം കുടിച്ചാലും!

7

പുരുഷന്മാരിൽവെച്ചു അതിവീരനായ തന്തിരുവടിസ്തുതി നിങ്ങൾ വേഗത്തിൽ പൊരിയവിലിൽ ഒരുക്കവിൻ. ധൃഷ്ടാ, ഇന്ദ്ര, അങ്ങയെക്കുറിച്ചു ഞങ്ങൾ നാളിൽ നാളിൽ ഒരേമട്ടിൽ സ്തുതിക്കുന്നതും അങ്ങയ്ക്കു സോമപാനത്തിൽ ഉത്സാഹമുണ്ടാക്കട്ടെ!

8

സൂക്തം 53.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടപ്പം ജഗതിയും ഗായത്രിയും അനുഷ്ടപ്പം ബൃഹതിയും ചന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രാപർവ്വതന്മാരും ഇന്ദ്രനും വാക്കും രഥാംഗവും ദേവതകൾ.

ഇന്ദ്രാപർവ്വതന്മാരേ, നിങ്ങൾ വലിയ തേരിൽ, നല്ല പുത്രന്മാരോടുകൂടിയ സ്പൃഹണീയങ്ങളായ അന്നങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നാലും; ദേവന്മാരേ, നിങ്ങളിരുവരും യാഗങ്ങളിൽ ഹവിസ്സു ഭക്ഷിപ്പിൻ; ഹവിസ്സുകൊണ്ടു ഇമ്പം പൂണ്ടു, സ്തുതികളാൽ വർദ്ധിപ്പിൻ!

1

മഘവാവേ, അങ്ങു സുഖമായി ഇരിക്കുക—തിരിച്ചുപോകരുത്: ഞാൻ അങ്ങയെ നന്നായിപ്പിഴിയപ്പെട്ട സോമംകൊണ്ടു

6. മാനിച്ചാലും.—അവിടന്നു ഭക്ഷിച്ചാൽ അവയ്ക്കു ബഹുമതിയായി. വാജൻ—ഗുളകളിലൊരാൾ; എടുത്തുപറഞ്ഞു എന്നു ഉള്ള.

8. പ്രഥമവാക്യം യജമാനൻ അധ്യക്ഷനോട് പറയുന്നതു്.

സൂക്തം 53.

1. ഇന്ദ്രാപർവ്വതന്മാർ—ഇന്ദ്രനും പർവ്വതനും. നല്ല വീരന്മാരോടുകൂടിയ—സൽപുത്രോൽപാദനസമർത്ഥങ്ങളായ.

യജിതീയഃ ശക്തിമാനായ ഇന്ദ്ര, ഞാൻ അതിമധുരമായ കൊഞ്ചൽ കൊണ്ടു് അങ്ങയുടെ വസ്യത്തുവു, മകൻ അച്ഛനേറതെന്നപോലെ പിടിയുന്നു! 2

അധവര്യോ, നമുക്കു ശാസ്ത്രം ചൊല്ലാം: താങ്കൾ ഏറ്റുപാടുക: നാം ഇന്ദ്രനു പ്രിയമായ സ്തോത്രം ചെയ്യുക. താങ്കൾ യജമാനന്റെ ഈ ദർഭയിൽ ഇരിയ്ക്കു; എന്നിട്ടു് ഇന്ദ്രനെ നന്നായി സ്തുതിക്കാം. 3

മഘവാവേ, പത്നിയത്രേ, ഗൃഹം; അവിടെത്തന്നെയാണല്ലോ, ചെല്ലേണ്ടതു്. അതിനാൽ പുട്ടിയ ഹരികൾ അങ്ങയെ അങ്ങോട്ടുതന്നെ കൊണ്ടുപോയു്ക്കൊള്ളട്ടെ. ഞങ്ങൾ വല്ലപ്പോഴും സോമം പിഴിയും; അപ്പോൾ, ദൂതൻ അഗ്നി അങ്ങയുടെ അടുക്കലേത്തു! 4

മഘവാവേ, ഇന്ദ്ര, ഒന്നുകിൽ തിരിച്ചുപോയു്ക്കൊൾക; അല്ലെങ്കിൽ, വന്നുകൊൾക. ഭ്രാതാവേ, രണ്ടിലുമുണ്ടു്, അവിടെയ്ക്കു കാര്യം. (പോകയാണെങ്കിൽ) വലിയ തേരിലിരിയ്ക്കാം; (വരികയാണെങ്കിൽ) ചെന്നയ്ക്കുന്ന കുതിരയെ അഴിച്ചുവിടാം! 5

ഇന്ദ്ര, സോമം കുടിച്ചിട്ടു, ഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു പോയു്ക്കൊൾക: ഭദ്രയായ ഭാര്യയും പാട്ടുമുണ്ടല്ലോ, ഭവാനെൻ ഗൃഹത്തിൽ. (പോകയാണെങ്കിൽ) വലിയ തേരിലിരിയ്ക്കാം; അല്ലെങ്കിൽ, കുതിരയെ അഴിച്ചുവിട്ടു തീരാം! 6

ഈ സൌഭാസന്മാർ, പല പല അംഗിരസ്സുകൾ, ദേവകളെക്കൊൾ ബലവാനായവന്റെ പുത്രരായ വീരന്മാർ എന്നിവരെല്ലാം വിശ്വാമിത്രനു് അശ്വമേധത്തിൽ ധനം തരും, ആയുസ്സും വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കും! 7

മഘവാവു മായ പ്രയോഗിച്ചു, തന്റെ ശരീരം വിവിധരൂപങ്ങളിലാക്കും. മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വിളിക്കപ്പെട്ടാൽ, സ്വർഗ്ഗത്തിൽ

2. കൊഞ്ചൽ—സ്തുതി

3. ഹോതാവു് അധവര്യവിനോടു്:

4. ഞങ്ങളുടെ ദൂതൻ അറിയിച്ചുപോയപ്പോൾ, അവിടുന്ന് ഇങ്ങോട്ടു വരണം.

5. അഴിച്ചുവിടാം—ഇവിടെ വിശ്രമിപ്പിയ്ക്കാം.

6. ഭദ്ര = മംഗളകാരിനി.

7. സൌഭാസന്മാർ—സുഭാസ്സിൻവംശ്യരായ ക്ഷത്രിയർ. ബലവാനായവന്റെ (അദ്ദേഹൻ) പുത്രരായ വീരന്മാർ—മന്ത്രത്തുക്കൾ. വിശ്വാമിത്രനു്

നിന്നു് ഒരേ സമയത്തു പലേടത്തും—അതും മൂന്നുതവണ—ചെല്ലും; കാലത്തും അകാലത്തും സോമം കുടിക്കും!

മഹാനായ ഋഷിയും, തേജസ്സുകളെ ജനിപ്പിച്ചവനും, തേജസ്സുകളാൽ ആകൃഷ്ടനും, നേതാക്കളെ നോക്കുന്നവനുമായ വിശ്വാമിത്രൻ വെള്ളംനിറഞ്ഞ പുഴയെ അനങ്ങാതാക്കി; അദ്ദേഹം സുഭാസ്സിനെ യജിപ്പിച്ചപ്പോൾ, ഇന്ദ്രൻ കശികരോടൊപ്പം ഒരു സുഹൃത്തായി പെരുമാറി!

9

മേധാവികളേ, ഋഷികളേ, നേതാക്കളെ നോക്കുന്നവരേ, കശികരേ, യാഗത്തിൽ ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞു, സ്തുതിയാൽ ഇമ്പം കൊള്ളിക്കുന്ന നിങ്ങൾ, അരയന്നങ്ങൾ പോലെ, സ്നോത്രം പാടുവിൻ; ദേവന്മാരൊന്നിച്ചു സോമരസം കുടിക്കുകയും ചെയ്തുവിൻ! 10

കശികരേ, ചെല്ലവിൻ, മനസ്സിരുത്തുവിൻ—സുഭാസ്സിന്റെ കതിരയെ ധനാർത്ഥം വിടുവിൻ: കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും വടക്കും അസുരനെ തമ്പരാൻ വധിച്ചിരിക്കുന്നു; ഇനി, നല്ലൊരു പ്രദേശത്തു യാഗം തുടങ്ങാം!

11

ഈ വാനുഴികൾ രണ്ടിന്റെയുമിടയിൽ മേവുന്ന ഇന്ദ്രനെ ഞാൻ സ്തുതിച്ചുവല്ലോ; വിശ്വാമിത്രന്റെ ഈ സ്നോത്രം ഭരതഗോത്രക്കാരെ രക്ഷിക്കും.

12

വജ്രപാണിയായ ഇന്ദ്രനു വിശ്വാമിത്രർ സ്നോത്രം രചിച്ചു; അദ്ദേഹം നമുക്കു നല്ല അന്നം തരും!

13

കീകടത്തിലെപ്പെക്കൾ അങ്ങയ്ക്കെന്തു ചെയ്യും? സോമത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന പാൽ കൊടുക്കില്ല; പാല്ല്യം ചൂടുപിടിപ്പിക്കില്ല. ഹൃദികക്കാരന്റെ കുടുംബസ്വത്തു ഞങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുവരിക—മൂലവാവേ, അധമവർഗ്ഗത്തിന്റെ ധനം അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ അധീനതയിലാക്കുക!

14

9. നോക്കുന്നവൻ—നേതാക്കളിൽ ശ്രദ്ധിക്കുന്നവൻ. കശികർ—സ്വഗോത്രക്കാർ.

10. ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞു—സോമമലത. ഇമ്പംകൊള്ളിക്കുന്ന—ദേവന്മാരെ.

11. ചെല്ലവിൻ—അശ്വത്തിന്റെ അടുക്കൽ. ധനാർത്ഥം—ഭിഗ്ജയം കൊണ്ടു ധനം സംഭരിപ്പാൻ.

14. കീകടം—അനാര്യർ നിവസിക്കുന്ന ഒരു രാജ്യം. എന്തു ചെയ്യും—ആ നാസ്തികനാട്ടിൽ യാഗവും മറ്റുമില്ലല്ലോ. ഹൃദികക്കാരൻ—ധർമ്മം ചെയ്യാതെ പണം പലിശയ്ക്കു കൊടുക്കുന്നവൻ. കൊണ്ടുവരിക—അതു കിട്ടിയാൽ ഞങ്ങൾ ധർമ്മം ചെയ്യും.

ജമദഗ്നികൾ തന്ന അജ്ഞാനനാശിനിയായ സസർപ്പരി
അത്യന്തം ശബ്ദിതുന്നു; ആ സൂര്യപുത്രിയത്രേ, ദേവന്മാരിൽ അക്ഷ
യമായ അമൃതാനന്ദം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നത്! 15

സസർപ്പരി ഇയ്യളളവർക്കു പഞ്ചജനപ്രജകളുടെ അന്നം കൂടുത
ലായി വേഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരട്ടെ; നരച്ച ജമദഗ്നികളാൽ നല്ല
പ്പെട്ട ആ സൂര്യപുത്രി എന്നിങ്ങു പുതിയ അന്നം തന്നരുളട്ടെ! 16

കുതിരകൾ രണ്ടും ഉറച്ചുനില്ക്കട്ടെ; അച്ചുതണ്ട് ഒടിയരുത്;
ഇരുപ്പടി വീഴരുത്; നങ്കും മുറിയരുത്; ആണിഇളകാതിരിപ്പാൻ
ഇന്ദ്രൻ പിടിക്കട്ടെ; അരിഷ്ടനേമേ, നീ ഞങ്ങൾക്കിണങ്ങുക! 17

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്നു ഞങ്ങളുടെ ദേഹത്തിന്നു ബലമുണ്ടാക്കുക;
ഞങ്ങളുടെ വണ്ടിക്കാളകൾക്കു ബലമുണ്ടാക്കുക; ഞങ്ങളുടെ പുത്ര
പൗത്രർക്കും ജീവിച്ചിരിപ്പാൻ ബലമുണ്ടാക്കുക. ബലപ്രദനാ
ണല്ലോ അവിടുന്നു! 18

അവിടുന്നു കരിങ്ങാലിക്കാതൽ എങ്ങും തറയ്ക്കുക; തേരിലെ
ഇരുമുരമരത്തിന്നു ബലം കൂട്ടുക. ഉറപ്പുള്ള, ഉറപ്പില്ലപ്പെട്ട അച്ചുത
ണ്ടേ, നീ ഉറച്ചുനില്ക്കുക; ഓടുന്ന തേരിൽനിന്നു ഞങ്ങളെ വീഴ്ത്തി
ക്കളയരുത്! 19

ഈ മരം ഞങ്ങളെ തൃജിയ്ക്കരുത്; അപായപ്പെടുത്തുകയും ചെ
യ്ക്കരുത്. ഗൃഹത്തിലെത്തുന്നതുവരെ, നീല്ക്കുന്നതുവരെ, അഴിച്ചു
വിടുന്നതുവരെ, ശുഭം ഭവിയ്ക്കട്ടെ! 20

15. ജമദഗ്നികൾ—ഭൃഗുവംശ്യരായ ഋഷിമാർ. തന്ന—എന്നിങ്ങുപദേ
ശിച്ചു. സസർപ്പരി—വാഗ്ദേവത. ആ സൂര്യപുത്രി—വാഗ്ദേവത സൂര്യന്റെ
മകളത്രേ.

16. പഞ്ചജനങ്ങൾ മുന്യ വിവരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നരച്ച—കീഴവരായ,
ദീർഘഘോഷരായ.

17. യജ്ഞാനന്ദം സുഭാസ്സിന്റെ യാഗശാലയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട വിശ്വാ
മിത്രൻ തേർ പൂട്ടിയിട്ട, തേരിന്റെ അവയവങ്ങളെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: ഇരുപ്പടി—
നങ്കത്തിന്റെ ഇരുവശത്തും വെയ്ക്കുന്ന പലക. അരിഷ്ടനേമേ—കേടൊന്നുമി
ല്ലാത്ത ഉരുച്ചുറോടുകൂടിയ രഥമേ. ഇണങ്ങുക—അനുകൂലമായി ഗമിച്ചാലും.

19. കരിങ്ങാലിക്കാതൽകൊണ്ടത്രേ, തേരിന്റെ അണി. ഇരുമുരമരം.
കൊണ്ടാണ്, അടിപ്പലക.

20. ഈ മരം—തേരുണ്ടാക്കിയ മരം. അഴിച്ചുവിടുന്നതുവരെ—അശ്വ
ങ്ങളെ.

ശ്രോ, മഘവാവേ, ഇന്ദ്ര, അവിടന്ന് ഈ അവസരത്തിൽ ഹിംസിക്കുന്ന ഞങ്ങളെ മികച്ച അനേകരക്ഷകൾകൊണ്ട് ആശ്വസിപ്പിച്ചാലും; ആർ ഞങ്ങളെ ദേവിക്കിഷ്ടനാവോ, അവൻ നികൃഷ്ടനായി അധഃപതിക്കട്ടെ; ആരെ ഞങ്ങൾ ദേവിക്കിഷ്ടനാവോ, അവനെ പ്രാണൻ വെടിയട്ടെ! 21

അവൻ ദൃഢവേദ വൃക്ഷംപോലെ സങ്കടപ്പെടട്ടെ; ഇലവിൻ പൂവുപോലെ അറുവീഴട്ടെ; ഒഴുകിപ്പോകുമ്പോൾ മറിഞ്ഞ തളികപോലെ നര തുപ്പട്ടെ! 22

‘ആളുകളേ, അറുതിപ്പെടുത്തുന്നവനെ നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല; മിണ്ടാതിരിക്കുന്നവനെ മാടെന്നു കരുതി കൊണ്ടുപോകുന്നു. വിദ്വാൻ മുഖനെ പരിഹസിക്കാറില്ല; കതിരയ്ക്കുമുമ്പേ കഴുതയെ നടത്താറില്ല!’ 23

ഇന്ദ്ര, ഈ ഭരതഗോത്രക്കാർ അകലുകയേചെയ്യൂ, അടുക്കില്ല. യുദ്ധത്തിൽ സ്വാഭാവികനായ ശത്രുവിന്റെ നേർക്കെന്നപോലെ കതിരയെ വിടും; വില്ലും കലയ്ക്കും. 24

സൂക്തം 54

വിശ്വാമിത്രപുത്രൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടപ്പ് മന്ദസ്ത്വം; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

യജ്ഞത്തിൽ ജനിച്ച സൂത്ര്യനായ മഹാനായി ഈ സുഖകരമായ സ്തോത്രം പലവൃത ഉച്ചരിച്ചുപോരുന്നു; ആ അഗ്നി അടക്കാൻ

21. ഹിംസിക്കുന്ന—ശത്രുക്കളെ ശപിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്ന. ആർ ഞങ്ങളെ എന്നു തുടങ്ങിയ വാക്യം ശാപമാകുന്നു.

22. തളിക മറിഞ്ഞാൽ, അകത്തു വെള്ളം കേറുകയും അതിൽനിന്നു നര പുറപ്പെടുകയും ചെയ്യുമല്ലോ; അവൻ വായിൽനിന്നു നര തുപ്പുന്ന ഒരു രോഗിയാ യിത്തീരട്ടെ.

23. മുഖമാരിയ്ക്കൽ, തപസ്സു ക്ഷയിക്കുമെന്നു കരുതി ശപിക്കൽ നിർത്തി മൗനം. പൂൺ വിശ്വാമിത്രനെ വസിഷ്ഠപുത്രന്മാർ ബന്ധിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. അപ്പോൾ അവരോടു വിശ്വാമിത്രൻ പറഞ്ഞതാണിത്: ‘അറുതിപ്പെടുത്തുന്നവനെ—നശിപ്പിക്കാൻ ശക്തനായ വിശ്വാമിത്രനെ. ശേഷം വസിഷ്ഠനെ ധിക്കര്യം ലാഭം: ഞാൻ വിദ്വാൻ, വസിഷ്ഠൻ മുഖൻ; ഞാൻ കതിര, വസിഷ്ഠൻ കഴുത. എന്നോടു മത്സരിപ്പാൻ അർഹനല്ല, അവൻ.

24. അകലുകയേചെയ്യൂ, — സജ്ജനസംസർഗ്ഗത്തിന്നർഹതയില്ലാത്തവരാണ്, വസിഷ്ഠനും കൂട്ടരും.

പോന്ന തേജസ്സു പുണ്ടു നമ്മുടെ സ്തോത്രം കേൾക്കട്ടെ—സദാ ദിവ്യ തേജസ്സോടെ കേൾക്കട്ടെ!

മഹതിയായ ദ്യാവാപൃഥിവിക്കുറിച്ചും, മഹതിയായ ഭൂവിനെ കുറിച്ചും അറിവുള്ള താങ്കൾ സ്തോത്രം ചമയ്ക്കുക: എന്റെ മനസ്സു കൊതിച്ചു നടക്കുകയാണ്. മനുഷ്യന്റെ യാഗങ്ങളിൽ ഇവരെ സ്തുതിച്ചാൽ, പുജനേച്ഛിക്കുകയായ ദേവന്മാർ ഒപ്പം ഇമ്പപ്പെടുമല്ലോ! 2

ദ്യാവാപൃഥിവികളേ, നിങ്ങളുടെ കനിവു യഥാർത്ഥമാകട്ടെ: നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു വലിയ അഭ്യുദയം വരുത്തണം: അഗ്നേ, ഇതാ, വാന്തഴികൾക്കു നമസ്കാരം—ഞാൻ അന്നംകൊണ്ടു പുജിക്കുന്നു; രത്നം യാചിക്കുന്നു! 3

സത്യവതികളായ ദ്യാവാപൃഥിവികളേ, പണ്ടത്തെ സുഗുത ഭാഷികൾ നിങ്ങളിൽനിന്ന് ഇപ്പും നേടിയല്ലോ; പൃഥിവീ, ഇന്നേത്തെ ആളുകളും ശൂരർക്കു നേട്ടമുണ്ടാക്കുന്ന യുദ്ധത്തിൽ നിങ്ങളെ അറിഞ്ഞു വന്ദിക്കുന്നു! 4

ആർ നേരേ അറിയും, ഇതിൽ ആർ പറഞ്ഞുതരും? ഏതാണു്, ദേവന്മാരിൽ ചെല്ലാൻ നേർവഴി? ഇവരുടെ കീഴ്പ്പോട്ടു നോക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ടു്; എന്നാൽ ദുർജ്ജ്ഞയങ്ങളായ ഉത്തമകർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ചെല്ലാവുന്നവ എവയായിരിക്കും? 5

അന്തരിക്ഷത്തിൽ ആഹ്ലാദിക്കുന്ന ഇവരിരുവരെ മനുഷ്യദൃഷ്ടാവായ കവി നോക്കിപ്പോരുന്നു: ഒരേ കർമ്മംകൊണ്ടു് ഉള്ളിണിയെ ഇവർ പക്ഷിക്കുടനപോലെ പല തരത്തിലുള്ള സ്ഥാനം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നു. 6

സൂക്തം 54.

1. അഗ്നിയെപ്പറ്റി: അടക്കാൻ പോന്ന—ശത്രുമനസമർത്ഥമായ.
2. സ്തോതാവീനോട്: കൊതിച്ചു—സർവഭോഗങ്ങളെയും ഇച്ഛിച്ചു. ഇവരെ—ദ്യാവാപൃഥിവികളെ. പുജനേച്ഛിക്കൽ—നമ്മുടെ പുജ ഇച്ഛിക്കുന്നവർ.
3. രത്നം—ശ്രേഷ്ഠധനം.
4. സുഗുതഭാഷികൾ—ഋഷിമാര.
5. കീഴ്പ്പോട്ടുനോക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ—നക്ഷത്രങ്ങൾ.
6. ഇവരിരുവരെ—ദ്യാവാപൃഥിവികളെ. കവി—സൂര്യൻ. ഒരേ കർമ്മം—അന്യോന്യപ്രീണനം.

ഉള്ളിണങ്ങിയവരും വേർപെട്ടവരും അറുതിയില്ലാത്തവരും മായ ഇവർ അനശ്വരപദത്തിൽ ഉണർവോടെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു: സഹോദരിമാരാണ്, ഈ തരുണികൾ; അതിനാൽ ഇരട്ടപ്പേരുകൾ കൊണ്ടു വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്നു. 7

ഇവർ ഭൂതജാതന്തെയെല്ലാം വേർതിരിച്ചിരിക്കുന്നു. ദേവന്മാരെയും മഹത്തുക്കളെയും തളർച്ചകൂടാതെ വഹിക്കുന്നു. ജംഗമവും സ്ഥാവരവുമായ ജഗത്ത് ഒന്നിൽ വർത്തിക്കുന്നു; നടക്കുന്നതും ചിരകുളുതും നാനാരൂപമായി നടുവിൽ വർത്തിക്കുന്നു. 8

പാലിക്കുന്ന ചെറുതായ മാതാവും ഞങ്ങളും തമ്മിൽ പണ്ടേയുള്ള സനാതനമായ ആ ചാച്യെ ഞാനിപ്പോൾ സ്മരിക്കുന്നു. ഈ ദ്യോവിന്റെ മധ്യത്തിൽ വിവികൃതമായ വിശാലമർദ്ദത്തിലത്രേ, സ്തുതിക്കുന്ന ദേവന്മാർ സ്വവാഹനങ്ങളോടെ പാർപ്പുറപ്പിച്ചത്! 9

ദ്യാവാപൃഥ്വികളേ, ഈ സ്തോത്രം ഞാൻ ചൊല്ലുന്നു. മുദ്രവായ വയറും അഗ്നിയാകുന്ന നാവുമായി തുലാം വിളങ്ങുന്ന യുവാക്കളും കവികളും കർമ്മിഷ്ഠരായ മിത്രവൗണാധിദേവന്മാർ കേട്ടുരുളട്ടെ! 10

സ്വർണ്ണപാണിയും ശോഭനജിഹ്വനുമായ സവിതാവ യാഗത്തിങ്കൽ മൂന്നു വാനത്തുനിന്നു വന്നെന്നു: സവിതാവേ, അവിടുന്നു സ്തോതാക്കളുടെ സ്തോത്രം ശ്രവിക്കുക; എന്നിട്ടു ഞങ്ങൾക്കു സർവഫലവും കിട്ടിക്കുക! 11

നന്നായി സൃഷ്ടിച്ചവരും ശോഭനഹസ്തരും ധനവാനും സത്യസങ്കല്പനുമായ ദേവൻ തപശ്ചാവ് അതൊക്കെ രക്ഷയ്ക്കായി ഞങ്ങൾക്കു തരട്ടെ! ലുഭകളേ, നിങ്ങൾ പുഷ്പാവോടുകൂടി ഇമ്പപ്പെടുത്തുവിൻ: അമ്മിക്കുഴപ്പൊക്കി യാഗം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു! 12

7. വേർപെട്ടവർ—തമ്മിലകന്നുനില്ക്കുന്നവർ. അനശ്വരപദത്തിൽ—അനശ്വരത്തിൽ. ഇരട്ടപ്പേരുകൾ—ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ മുതലായ പേരുകൾ.

8. ഒന്നിൽ—പൃഥ്വിയിൽ. നടുവിൽ—അന്തരീക്ഷത്തിൽ.

9. മാതാവ്—ദേവേ. സ്തുതിക്കുന്ന—ദ്യോവിനെ

11. സ്വർണ്ണപാണി—സവിതാവിന്റെ കൈപ്പടങ്ങൾ ഒരിക്കൽ മുറിഞ്ഞു പോകുന്നു, അവ അധര്യക്കൾ സ്വർണ്ണംകൊണ്ടുണ്ടാക്കി പിടിപ്പിച്ചു എന്നും ഒരു കഥയുണ്ട്; ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ സ്വർണ്ണം കയ്യിൽ പെച്ചവൻ എന്നുമാകാം.

12. അതൊക്കെ—ഞങ്ങൾ അർപ്പിച്ചതെല്ലാം ഇമ്പപ്പെടുത്തുവിൻ—ധനം തന്നെ ഞങ്ങളെ ആഹ്ലാദിപ്പിക്കുവിൻ.

മിന്നല്ലൊത്ത തേരോടും ചുരികയോടുംകൂടി വിളങ്ങുന്നവരും, കൊല്ലുന്നവരും, ജലോൽപാദകരും, സഞ്ചാരശീലരും, യജ്ഞാർഹരമായ മരുത്തുകളും, സരസ്വതിയും കേരംകുവേൻ; സത്വരം വീരസമേതമായ ധനം തന്നരുളുവിൻ ! 13

ധനകാരികൾപോലിരിക്കുന്ന സ്കോമങ്ങളും ശത്രുങ്ങളും യജ്ഞത്തിൽ ബഹുക്കർമ്മാവായ വിഷ്ണുവിങ്കൽ ചെന്നെന്നയട്ടെ: അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൃക്കാൽവെപ്പു വമ്പിച്ചതാണല്ലോ; തന്റെ ചൊല്ലിഴിലാണ്, ജനിപ്പിക്കുന്ന യുവതികളായ ഭിക്ഷകളെല്ലാം. ! 14

എല്ലാ വീര്യങ്ങളും വന്നിണങ്ങുന്ന ഇന്ദ്രൻ മഹിമാവുകൊണ്ടു വാൻമുഴികൾ രണ്ടിനെയും നിറച്ചു; പുരന്ദരനും വൃത്രഹന്താവും ധർഷകസേനാനിതനുമായ നിന്തിരുവടി ഞങ്ങൾക്കു വളരെപ്പുശുക്കളെ സംഭരിച്ചുതന്നാലും. ! 15

നാസത്യരേ, ബന്ധുക്കളോടു ചോദിക്കുന്ന നിങ്ങളിരുവരും എന്നെ രക്ഷിയ്ക്കുമാറാകണം. അശ്വികളുടെ ചേർച്ച എത്ര കമനീയം ! ധനങ്ങളിൽവെച്ചു മികച്ച ധനം ഞങ്ങൾക്കു തന്നവരാണല്ലോ, നിങ്ങൾ; തിരസ്സരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത നിങ്ങൾ ഹവിർദ്വാരാ വിനെ സൽക്കർമ്മംകൊണ്ടു രക്ഷിയ്ക്കണം. ! 16

കവികളേ, നിങ്ങളുടെ ആ കനത്ത കർമ്മം കമനീയം തന്നെ: നിങ്ങളെല്ലാവരും ഇന്ദ്രലോകത്തു ദേവന്മാരായല്ലോ ! പൃഥുരത, പ്രിയപ്പെട്ട ഋഭുക്കൾക്കു് ഒരു സഖാവാണ്ല്ലോ, അങ്ങു്. നിങ്ങൾ ഈ സ്തുതിയെ ഞങ്ങൾക്കു് ധനം കിട്ടാൻ സ്വീകരിച്ചാലും. ! 17

13. കൊല്ലുന്നവർ—വൈരികളെ. വീരസമേതം—പുത്രസഹിതം.

14. ധനകാരികൾപോലിരിക്കുന്ന—ധനമുണ്ടാക്കിത്തരുന്ന. ജനിപ്പിക്കുന്ന—സർവജനയിത്രികളായ.

15. പുരന്ദരനും എന്നതുടങ്ങുന്ന വാക്യം പ്രത്യക്ഷം.

16. ബന്ധുക്കളോടു ചോദിക്കുന്ന—ഹവിശ്വദാനത്താൽ ബന്ധുക്കളായിത്തീർന്ന ഞങ്ങളോടു്, 'എന്തുവേണം?' എന്നു ചോദിക്കുന്ന. തിരസ്സരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത—ആരും തള്ളിയിട്ടില്ലാത്ത, എല്ലാവരും മാനിച്ചു.

17. കവികൾ—ദേവന്മാർ.

സൂര്യൻ, അഭിതി, യജ്ഞാർഹൻ, അനപായകർമ്മാവായ വരണൻ എന്നിവർ ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കട്ടെ: നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ വഴിയിൽനിന്ന് അധഃപതനങ്ങളെ നീക്കിയാലും; ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ സന്തതിയും പശുക്കളുമുണ്ടാകട്ടെ! 18

വളരെയാളുകളാൽ അയയ്ക്കപ്പെടുന്ന ദേവഭൂതൻ, ഞങ്ങൾ അനപരാധരാണെന്ന് എല്ലാടത്തും അരുളിച്ചെയ്യട്ടെ! ഭൂവും ദ്യോവും ജലവും സൂര്യനും നക്ഷത്രങ്ങൾ നിറഞ്ഞ അന്തരീക്ഷവും ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രം കേൾക്കട്ടെ! 19

നിലയിളകാത്ത വൃഷാക്കളായ പർവതങ്ങൾ ഹവിസ്സിനാൽ മത്തുപിടിച്ച ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രം കേൾക്കട്ടെ; പുത്രാമ്പിതയായ അഭിതിയും ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രം കേൾക്കട്ടെ; മരുത്തുക്കൾ ഞങ്ങൾക്കു മംഗളകരമായ സുഖം തരട്ടെ! 20

ഞങ്ങളുടെ മാർഗ്ഗം സദാ സുഗമവും അന്നയുക്തവുമായിബ്ദവിയ്ക്കട്ടെ; ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ സസ്യങ്ങളെ മധുരജലംകൊണ്ടു നനയ്ക്കുവിൻ; അഗ്നേ, എന്റെ ധനം നശിക്കാതിരിക്കാൻ സഹായിക്കുക; ഞാൻ സമ്പത്തിന്റെയും വളരെ അന്നത്തിന്റെയും സ്ഥാനത്ത് എത്തിച്ചേരമാറാകണം! 21

അഗ്നേ, അങ്ങ് ഹവിസ്സാസ്വദിക്കുക; അന്നം കാട്ടിത്തരിക—ഭക്ഷ്യങ്ങളെ ഞങ്ങളുടെ മുമ്പിലെത്തിക്കുക; യുദ്ധങ്ങളിൽ ആ ശത്രുക്കളെയെല്ലാം ജയിക്കുക; മനംതെളിഞ്ഞു, ഞങ്ങളുടെ എല്ലാദിവസങ്ങളെയും ശോഭിപ്പിക്കുക! 22

18. യജ്ഞാർഹൻ—ദേവന്മാർ. രണ്ടും മൂന്നും വാക്യം പ്രത്യക്ഷം: അധഃപതനങ്ങൾ—തൽകാരണങ്ങളായ കർമ്മങ്ങൾ.

19. വളരെയാളുകളാൽ—വളരെ യജമാനന്മാരാൽ.

20. പർവതങ്ങൾ—ശ്രാവാഭിമാനിദേവകൾ.

22. ആ—ഉപദ്രവിക്കുന്ന. ശോഭിപ്പിക്കുക—കർമ്മയോഗ്യങ്ങളാക്കുക എന്നർത്ഥം.

സൂക്തം 55.

പ്രജാപതി ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്ത മഠസ്സ; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

മുൻവന്ന ഉഷസ്സ് പുലർന്നാൽ, ഉദകപദത്തിൽ അക്ഷയമായ ജ്യോതിസ്സുദിക്കുന്നു. അതോടേ യജമാനൻ കർമ്മങ്ങളെ ദേവന്മാരിലെത്തിയ്ക്കും. ദേവന്മാരുടെ ഉററ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 1

അഗ്നേ, ഈ സമയത്തു ദേവന്മാരോ, അവരിൽപ്പെന്നുചേർന്ന പൂർവപിതാക്കന്മാരോ ഞങ്ങളെ തെല്ലും ഉപദ്രവിയ്ക്കരുത്: രണ്ടു പുരാതനസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ സൂര്യൻ ഉദിക്കുകയായി. ദേവന്മാരുടെ ഉററ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 2

എന്റെ വളരെ അഭിലാഷങ്ങൾ നാനാപ്രകാരമേ നടക്കുകയാണ്; കർമ്മത്തിനായി ഞാൻ പുരാതനസ്തോത്രങ്ങളെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നു. അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, ഞങ്ങൾ സത്യമേ പറയൂ. ദേവന്മാരുടെ ഉററ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 3

വളരെയിടങ്ങളിൽ വാഴിയ്ക്കപ്പെട്ട സർവസാധാരണനായ രാജാവു വേദികളിൽ പള്ളികൊള്ളുന്നു; വനങ്ങളിൽ വേർതിരിഞ്ഞു വർത്തിക്കുന്നു. അമ്മമാരിരുവരിൽ ഒരുവൾ കഞ്ഞിനെ പോറ്റുന്നു; മററവൾ എടുക്കുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ഉററ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 4

പഴയവയെ വിട്ടു പുതിയവയോടിണങ്ങുന്നവൻ അപ്പാഘോഷി എന്ന തരണികളിൽ കടന്നുകൂടുന്നു; അവർ 'ആരുമില്ലാതെ' ഗർഭം ധരിച്ചു പ്രസവിയ്ക്കുന്നു ദേവന്മാരുടെ ഉററ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 5

സൂക്തം 55.

1. മുൻ—സൂര്യോദയത്തിനുമുമ്പ്. ഉദകപദം—ജലങ്ങളുടെ ഇരിപ്പിടം, സമുദ്രം; അല്ലെങ്കിൽ ആകാശം. ജ്യോതിസ്സ്—സൂര്യൻ.

2. രണ്ടു പുരാതനസ്ഥാനങ്ങൾ—ഭ്യാവാപൃഥിവികൾ.

3. ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നു—പാടുന്നു എന്നു സാരം. സത്യമേ പറയൂ—അസത്യം പറഞ്ഞാൽ യജ്ഞത്തിന്നു ദോഷം പററും.

4. സർവസാധാരണൻ—എല്ലാവരുടെയുമൊന്നല്ലോ, അഗ്നി രാജാവ്—അഗ്നി. വനങ്ങൾ—മരങ്ങൾ, അരണികൾ. അമ്മമാർ—ഭ്യാവാപൃഥിവികൾ. ഒരുവൾ—ഭ്യാവ്. മററവൾ—പൃഥിവ്.

5. സസ്യങ്ങളിൽ വ്യാപരിയ്ക്കുന്ന അഗ്നിയെപ്പറ്റി: പഴയവയും നേറു ഓഷധികൾതന്നെ. 'ആരുമില്ലാതെ' ഭർത്താവില്ലാതെ പ്രസവിയ്ക്കുന്നു—പുഷ്പഫലാദികളെ ഉണിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

രണ്ടമ്മമാരുടെ ഒരനുകൂല പരിചരണം പള്ളികൊള്ളുന്നു; പിന്നെ, തടവില്ലാതെ നടക്കുന്നു; മിത്രമുണ്ടെന്നും വരുണമുണ്ടെന്നും പണിയാണിത്. ദേവന്മാരുടെ ഉറ പ്രാബല്യം വലുതാണെ! 6

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ, യുദ്ധങ്ങളിൽ ഹോതാവായ സമ്രാട്ട് മുക്തിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നു; മൃഗഭൂതനായി ഭൂമിയിൽ മേവുന്നു. രാജാവിനോടു രാജ്യം പാടുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ഉറ പ്രാബല്യം വലുതാണെ! 7

പൊതുവെ ശുഭം എന്നപോലെ, സമീപത്തിലുള്ള അഗ്നിയെ നേരിടുന്നവരെല്ലാം പിന്നാക്കം കാണാം. ആ വിധിയിൽ വെള്ളത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ കെടാതെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ഉറ പ്രാബല്യം വലുതാണെ! 8

ആ നരക ഭൂതനായ മഹാൻ ഓഷധികളിൽ വ്യാപിച്ചുവരുന്നു; സൂര്യനോടൊപ്പം നടുവിൽ നടക്കുന്നു; നാനാഭാവങ്ങൾ പൂണ്ടു നമ്മെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ഉറ പ്രാബല്യം വലുതാണെ! 9

വ്യാപിയായി, പാലകനായി പ്രിയപ്പെട്ട അക്ഷയഭംഗം പൂണ്ടവനായ അഗ്നി പരമപദത്തെ പാലിച്ചുപോരുന്നു; അവിടേയ്ക്കിറങ്ങി, ഉലകൊക്കെ. ദേവന്മാരുടെ ഉറ പ്രാബല്യം വലുതാണെ! 10

ഇങ്ങനെയുള്ള ഇരുപത് നാനാഭാവങ്ങൾ ധരിക്കുന്നു: കറുത്തവളും വെളുത്തവളുമായ സഹോദരിമാരാണ്; ഒന്നു വിളങ്ങുന്നു; മററു കറുത്തതാണ്. ദേവന്മാരുടെ ഉറ പ്രാബല്യം വലുതാണെ! 11

6. രണ്ടമ്മമാരുടെ (ഭയാപഹ്വാനികളുടെ) ഒരനുകൂല പരിചരണം പള്ളികൊള്ളുന്നു—അസ്സമയത്തിൽ. പിന്നെ—ഉദയത്തിൽ.

7. സമ്രാട്ട്—അഗ്നി. മുക്തിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നു—സൂര്യഭൂപേണ. മൃഗഭൂതൻ—എല്ലാക്കർമ്മങ്ങളുടെയും. രാജാവിനോടു—സ്നേഹാർക്കം. രാജ്യം—രാജാവിന്റെ സ്വയം.

8. കെടാതെ—വൈദ്യുതാഗ്നിയായി.

9. നരക—പ്രായശ്ചിത്തം. നടുവിൽ—വാന്യശിമധ്യത്തിൽ.

10. പരമപദം = ഉത്തമസ്ഥാനം, അന്തരീക്ഷം.

11. ഇങ്ങനെയുള്ള ഇരുപത്—പക്ഷം രാത്രിയും. നാനാഭാവങ്ങൾ—വെളുപ്പും കറുപ്പും മറ്റും. ഒന്നു—പക്ഷം. മററു—രാത്രി.

അമ്മയും മകളുമായി രണ്ടു കുറവപ്പെക്കൾ തമ്മിൽച്ചേർന്നു പാൽ കുടിപ്പിടുന്നുണ്ടല്ലോ; അവരെ ഞാൻ യാഗശാലയ്ക്കുള്ളിലിരുന്നു സ്മരിയ്ക്കുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ഉററ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 12

ഒരു പയ്യം മറ്റൊരിന്റെ കട്ടിയെ നക്കി നിലവിളിയ്ക്കുന്നു; അവളുടെ അകിട്ടിൽ വരണ്ട ഭൂമി വെള്ളം തളിയ്ക്കുന്നു; ആ പൃഥ്വിയിലെ സൂര്യൻ ജലംകൊണ്ടു കഴുകുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ഉററ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 13

വിവിധ രൂപങ്ങളുടത്ത ഭൂമി ഉയർന്നിന്ന്, ഒന്നരവയസ്സുപെട്ട കട്ടിയെ നക്കുന്നു; ആ സത്യഭൂതന്റെ ഇരിപ്പിടത്തെ അറിയുന്ന ഞാൻ പരിചരിയ്ക്കുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ഉററ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 14

ദർശനീയങ്ങളായ രാപകലുകൾ ആകാശധൃത്തിൽ വെക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു: അവയിൽ ഒന്നു നിഗൂഢമാണ്; മറ്റൊരു പ്രകടവും. അവ രണ്ടിന്റെയും ചേർച്ച സർവ്വരിലും വ്യാപിയ്ക്കുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ഉററ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 15

കുറുപ്പൊഴെ കട്ടിയില്ലാതെ കിടക്കുന്ന, പാൽ ചുരത്തുന്ന, അതിനൃതനകളായ, യുവതികളായ ധേനുക്കൾ പാൽ തരുമാറുക ഒട്ടു. ദേവന്മാരുടെ ഉററ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 16

12 അമ്മ—ഭൂവ്. മകൾ—ഭ്യോവ്. പാൽ കുടിപ്പിടുന്നു—ഭൂവ് ആ ഹൃതിയാകുന്ന രസം ഭ്യോവിനെയും, ഭ്യോവു വൃഷ്ടിയാകുന്ന രസം ഭൂവിനെയും കുടിപ്പിടുന്നു.

13. ഒരു പയ്യം—ഭ്യോവ്. മറ്റൊരിന്റെ കട്ടിയെ—ഭൂവിന്റെ കട്ടിയായ അഗ്നിയെ. നക്കി—ജലധാരയാകുന്ന നാവുകൊണ്ടു്. നിലവിളിയ്ക്കുന്നു—ഉബയിടുന്നു, ഇടിവെട്ടുന്നു. അവളുടെ അകിട്ടിൽ—ഭ്യോവാകുന്ന പയ്യിന്റെ അകിട്ടിൽ, മേഘത്തിൽ. വെള്ളം തളിയ്ക്കുന്നു—നിരാവി ചേർക്കുന്നു.

14. വിവിധരൂപങ്ങളുടത്ത—സ്ഥാവരജംഗമരൂപങ്ങളെ ധരിച്ചു. ഉയർന്നിന്ന്—യജ്ഞവേദിയായിച്ചാഞ്ഞു്. ഒന്നരവയസ്സുപെട്ട കട്ടിയെ—അത്ര പോന്ന സൂര്യനെ. ആ സത്യഭൂതൻ—സൂര്യൻ. പരിചരിയ്ക്കുന്നു—സൂര്യനു ഹവിസ്സുകൾ അർപ്പിയ്ക്കുന്നു.

15. ഒന്നു—രാത്രി. മറ്റൊരു. പകൽ.

16. ധേനുക്കൾ—ദിക്കുകൾക്കു ധേനുത്വം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുയാണു്. പാൽ—വർഷജലം; മഴ ശരിയ്ക്കുണ്ടാകട്ടെ എന്നു താൽപര്യം.

യാതൊരു വൃഷഭൻ ഒരേത്തു മുക്രിയിടുകയും മറ്റൊരേത്തു രേതസ്സുഴക്കുകയും ചെയ്യുന്നവോ; അദ്ദേഹം തട്ടിനീക്കുന്നവനാകുന്നു, അദ്ദേഹം ഭഗനാകുന്നു, അദ്ദേഹം രാജാവാകുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ഉറ്റ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 17

ആളുകളേ, വീരന്റെ ശോഭനാശ്വങ്ങളെ നാം ശീശ്രം വണ്ണിക്കുക. ഇതു ദേവകൾക്കറിയാം: അവ ആരെണ്ണം അഞ്ചഞ്ചായി പൂട്ടിപ്പട്ട് അദ്ദേഹത്തെ വഹിക്കുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ഉറ്റ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 18

സവിതാവായ, വിശ്വരൂപനായ, ദേവൻ തപശ്ചാവു പലതരത്തിൽ പ്രജകളെ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്നു, പോറുന്നു; ഈ ഭൂവനങ്ങളൊക്കെ അദ്ദേഹത്തിന്റെറയാണ്. ദേവന്മാരുടെ ഉറ്റ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 19

ആഹാരം നൽകുന്ന സമ്മിളിതകളായ രണ്ടു മഹതികളെ ഇന്ദ്രൻ കടംബിനികളാക്കി; അവർക്കെങ്ങുമുണ്ട്, ഇദ്ദേഹത്തിന്റെറധനം. ആ വീരൻ സമ്പത്തു കീഴടക്കുമെന്നാണല്ലോ, കേരവി. ദേവന്മാരുടെ ഉറ്റ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 20

വിശ്വകർത്താവായ നമ്മുടെ തമ്പുരാൻ ഈ ഭൂമിയുടെയും അന്തരീക്ഷത്തിന്റെയും അടുക്കൽ ഒരു ഹിതകാരിയായ സ്നേഹിതൻ പോലെ വാണരുളുന്നു; തന്റെ അരമനയിൽ, മൂന്നാളികളായ വീരന്മാരുണ്ട്. ദേവന്മാരുടെ ഉറ്റ പ്രാബല്യം വലുതുതന്നെ! 21

17. വൃഷഭൻ—വൃഷാവ്; കാളയെന്നും. ഒരേത്തു—ചില ദിക്കുകളിൽ. മുക്രിയിടൽ—ഇടിവെട്ടുക. മറ്റൊരേത്തു—മറ്റു ദിക്കുകളിൽ. രേതസ്സ്—വഷളം. കാള ഒരു പൈക്കുട്ടത്തിൽ മുക്രിയിടും; മറ്റു പൈകളിൽ രേതസ്സുഴക്കും. അദ്ദേഹം—പർജ്ജസ്യരൂപനായ ഇന്ദ്രൻ. തട്ടിനീക്കുന്നവൻ—ശത്രുക്കളെ. ഭഗൻ—ജനീയൻ. രാജാവ്—കർമ്മാനുരൂപമായ ഫലം നല്കുന്ന അരാധൻ.

18. സ്നേതാക്കളോട്: വീരൻ—ഇന്ദ്രൻ. ഇതു—ഇന്ദ്രാശ്വങ്ങളുടെ ശോഭനത്വം. ആറ് ഋതുക്കളത്രേ ഇന്ദ്രാശ്വങ്ങൾ; അവ അഞ്ചായതു, ഹേമന്ത-ശിശിരങ്ങളെ ഒന്നാക്കിയതിനാലാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ—കാലസ്വരൂപനായ ഇന്ദ്രനെ.

20. രണ്ടു മഹതികൾ—ഭയാവാപൃഥ്വികൾ. കടംബിനികൾ—പ്രജാപശ്വാദിയായ കടംബത്തോടുകൂടിയവർ. സമ്പത്തു—ശത്രുക്കളുടെ.

21. തമ്പുരാൻ—ഇന്ദ്രൻ. വീരന്മാർ—മരുത്തക്കൾ.

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്നുണ്, സസ്യങ്ങളെ വളർത്തുന്നതും വെള്ളം വീഴ്ത്തുന്നതും; അങ്ങയ്ക്കായി ഭൂമി ധനം സൂക്ഷിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ സഖാക്കളായി സമ്പത്തു നേടേണമേ! ദേവന്മാരുടെ ഉറ്റ പ്രാപ്യം വലുതാണെ!

22

മൂന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

==

നാലാമധ്യായം

സൂക്തം 56.

വിശ്വാമിത്രനോ പ്രജാപതിയോ ഋഷി: ത്രിഷ്ടപ്പ് ഛന്ദസ്സ്;
വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

(കേക)

ദേവകളുടെയുറപ്പേറ്റമാ മുൻകർമ്മത്തെ
നോവിപ്പതില്ലാ, മായാവികളോ, ധീരന്മാരോ,
സപ്രജകളും കനിവുറ്റ വാന്യശികളോ;
സ്വല്പവും കനിയില്ലെന്നില്ല, യർമലകളെ!

1

സ്ഥാവരമൊന്നുണ്ടാറു ഭാരത്തെ വഹിക്കുന്നു;
ചെല്പു, രശ്മികളൊരു നേരുറ്റ കിഴവകൽ.
നില്പുണ്ടു, മീതേ മീതേ മൂന്നു നിത്യമാം ലോകം;
വിസ്സപ്പു, മതിലൊന്നു; രണ്ടെണ്ണം മറവിലാം!

2

മൂന്നു മാറിടവും മൂന്നകിടും മുഖർമ്മവും
ചേർന്നൊരു സുവഷ്ടിയാം പെരിയ നാനാദ്രുപി

സൂക്തം 56.

1. നോവിപ്പതില്ലാ—തള്ളുന്നില്ല; മാനിക്കുന്നതേ ഉള്ള. മായാവികൾ—അസുരന്മാർ. ധീരന്മാർ—വിഭാന്മാർ. ട്രോവാപ്പഥിവികളിൽ ദേവ—മനുഷ്യരെ നിവസിപ്പിച്ചതും, ലലകളെ ഉയർത്തിനിർത്തിയതും മറ്റും ദേവന്മാരാണ്; അവരുടെ ആ കർമ്മങ്ങളെ അതും മറിച്ചാക്കുകയില്ല.

2. സ്ഥാവരമൊന്ന്—ഒരു സംവത്സരം. ആറു ഭാരം—ഷഡ്വതുകാരം. കിഴവൻ—ആദിത്യൻ. അതിലൊന്നു ഭൂമി. വിസ്സപ്പുമാകുന്നു—കാണാം. രണ്ടെണ്ണം—ദ്വേയും അന്തരീക്ഷവും. മറവിലാം—കാണപ്പെടില്ല.

ഏറിയ കിടാങ്ങളോടൊത്തു വന്നെന്നു;
ഭൂരിമാതരിൽ വീര്യം തുകന്നു, വൃഷാവവൻ; 3

അവർ തൻ ചാരേ വാഴ്വു, സശ്രദ്ധം ജനിതാവായ്.
ഇവനാദിത്യരുടെ നല്ല പേർ ചൊല്ലീടുന്നേൻ!
അവനായ് രമിയ്ക്കുന്നു, വെവ്വേറെ നടക്കൊള്ള—
മമുതദേവികളെ, മഥ കൈവെടിയുന്നു! 4

മൂന്നുലകകൾ, നിങ്ങളാർകളേ; സുരർ വാഴ്വു,
മൂന്നിലും; മൂന്നിൻ കർത്താവധാരേ പെരുമാളാം;
മൂന്നു ദേവിമാർ പയസ്വിനിമാർ സംസേവ്യമാർ
മൂന്നുരു വന്നെന്നു, നാരായണൻ ക്രമങ്ങളിൽ! 5

വിണ്ണിൽനിന്നിങ്ങെത്തി നീ നല്ല, മൂന്നു നിത്യം
സ്വർണ്ണങ്ങൾ സവിതാവേ, സേവ്യനാമവിതാവേ—
നാളിൽ മൂന്നുരു ഞങ്ങൾക്കേകക, മുസ്സമ്പത്തും
പാലോലമിനത്തെയും; ധീഷണേ, നല്ല, ധനം! 6

നാളിൽ മൂന്നുരു നല്ലമാറാക, സവിതാവ;
ശ്രീലഹസ്തരാം മിത്രാവരുണരാജാക്കളും

3. മൂന്നു മാറിടം—ശ്രീഷ്ഠ—വഷാ—ഹേമന്തങ്ങൾ. മൂന്നുകിട—വസന്തം, ശരത്ത്, ശിശിരം. മുഖമം—ഉഷ്ണം, വർഷം, ശീതം. ഏറിയ കിടാങ്ങൾ—നെല്ലും മാറുമാകുന്ന വളരെ സന്താനങ്ങൾ. ഭൂരിമാതർ=വളരെ സ്ത്രീകൾ—ഓഷധികൾ. വീര്യം—ജലം. വൃഷാവ്—സേചനസമർത്ഥൻ. അവൻ—മുൻപു ക്ഷീൽ പ്രതിപാദിതനായ സംവത്സരാഭിമാനീദേവൻ.

4. അവർ—ഓഷധികളാകുന്ന സ്ത്രീകൾ. ജനിതാവായ്—പുഷ്പഫലാഭ്യുല്പാദകനായി. ആദിത്യർ—പന്തിരണ്ടുമാസങ്ങൾ. അവൻ—സംവത്സരാഭിമാനീദേവൻ. അമൃതദേവികൾ—തണ്ണീരുകൾ. രമിയ്ക്കുന്നു—വർഷിച്ചുകൊണ്ടു നാലുമാസം വിഹരിയ്ക്കുന്നു. അഥ (പിന്നെ) എട്ടുമാസം കൈവെടിയുന്നു.

5. ആർകൾ=നദികൾ, ജലങ്ങൾ. മൂന്നിലും—ഓരോ ലോകവും മൂന്നുനേത്രം; അപ്പാരം, സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ മൂന്നുലകും സുരവാസസ്ഥാനമാകുമല്ലോ. മൂന്നിൻ കർത്താവ്—ശ്രീലോകസ്രഷ്ടാവായ സംവത്സരം, അഥവാ സൂര്യൻ. മൂന്നു ദേവിമാർ—ഇള, സരസ്വതി, ഭാരതി. പയസ്വിനിമാർ=ജലവതികൾ. മൂന്നുരു—പ്രാതർമ്മധ്യാഹ്നസായംസവനങ്ങൾക്ക്.

6. അവിതാവ്=രക്ഷിതാവ്. മുസ്സമ്പത്തും—മാടുകളും, സ്വർണ്ണങ്ങളും, രത്നങ്ങളും. പാലോലമിനം—ഗോവുരും. ധീഷണ—മാധ്യമികവാക്ക്.

അന്തരിക്ഷവുമിടംപെട്ട വാന്തഴികളു-
മർത്ഥിച്ചു ഡവിതാചിൻപക്കൽനിന്ന ത്മങ്ങളെ! 7

മൂന്നിടമക്ഷയ്യമായ് ശ്രേഷ്ഠമായ് വിളങ്ങുന്നു:
മൂന്നുപേരങ്ങുഭോസിയ്ക്കുന്നു, കാലത്തിൻ പുത്രർ;
നത്യസംയുതർ, ശീഘ്രഗാമിക, ഉദയാഭ-
രദ്രേവഹസ്സിൽ മൂന്നുരു ചേരുക, യജ്ഞേ! 8

സൂക്തം 57.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

(കേക)

പിരിഞ്ഞു താനേ മേയുമിടയനില്ലാപ്പെപ്പോ-
ലറിയപ്പെടട്ടെ, യെൻ പ്രണതി വിവേകിയാൽ:
അപ്പൊഴേ പെരുതന്നു, ചുരുത്തുമിതിനടെ-
യപ്പരിചഭിനന്ദിച്ചരുവോരി, ത്രാഗ്നികൾ! 1

ഇന്ദ്രനും, പൂഷാവി, രസുഹസ്തവൃഷാക്കളും
നന്ദിച്ചു കറക്കുന്നൂ, വാനിൽനിന്നുംഭോദത്തെ;

7. നല്ലമാറാക--ഞങ്ങൾക്കു ധനം ശ്രീലഹസ്തർ--കയ്യിന്നു 'വർക്കത്തു'
ഇളവർ. ഞങ്ങൾ മന്ത്രേ പ്ല, മിത്രവരുണാദികൾപോലും സവിതാവിങ്കൽ
നിന്നു അർത്ഥങ്ങളെ (ധനങ്ങളെ) അർത്ഥിയ്ക്കുന്നു (യാചിയ്ക്കുന്നു).

8. അക്ഷയ്യം = നശിപ്പിയാവുന്നതല്ലാത്തത്. മൂന്നുപേർ--അഗ്നിയും
വായുവും സൂര്യനും. അഹസ്സിൽ--ഒരു ദിവസത്തിൽ. യജ്ഞേ ചേരുക--ഞങ്ങളുടെ
യാഗത്തിൽ വരുമാറാകട്ടെ.

സൂക്തം 57.

1. പിരിഞ്ഞു--കൂട്ടംവിട്ട്. പ്രണതി = സ്തുതി. വിവേകി--ഇന്ദ്രൻ,
അല്ലെങ്കിൽ അഗ്നി. ഇടയനില്ലായ്കയാൽ യഥേഷ്ടം മേഞ്ഞുനടക്കുന്ന പയ്യിനെ
ഉടമസ്ഥൻ കണ്ടുപിടിയ്ക്കുന്നതുപോലെ, എന്റെ സ്തുതിയെ ഇന്ദ്രനോ അഗ്നിയോ
അറിയുമാറാകട്ടെ. അപ്പൊഴേ = ഉടനടി. ഇതിനടെ--സ്തുതിയാകുന്ന പയ്യി
ന്റെ. അപ്പരിച--തൽക്ഷണം അന്നും (പാൽ, ആസ്വാദ്യമായ ഫലം) നല്ലന്നു
മട്ട്; ഇതിനെ ഇന്ദ്രാഗ്നികൾ--മറ്റുദേവന്മാരും--അഭിനന്ദിയ്ക്കുന്നു.

ഇങ്ങിനപ്പൊഴമല്ലോ, ദേവകളെല്ലാം; ഞാനീ
നിങ്ങൾതൻ പാരിൽപ്പെരുവ്യം നേടാവു, വസുക്കളേ! 2

നേരത്തു, വൃഷാവിനു കെല്പു, വനംഗൾ—
കാരിതപമറിഞ്ഞാനമിത്തുമോഷധിവർഗ്ഗം;
നേരിട്ടു ചെന്നെത്തുന്നതു, കൊതിയോടഭേദനക്കൾ
പാരിച്ചു വടിവുകൾ പുണ്ടു സന്താനങ്ങളിൽ! 3

ശ്രദ്ധയാ സ്തുതിക്കുന്നേൻ ചേലെയും ദ്രോഷങ്ങളെ,—
യഥാർത്ഥതകൾച്ചതകല്പപയോഗിത്തും ഞാൻ.
മിന്നിക്കൊണ്ടുയരുന്നതു, മാനുഷകർമ്മങ്ങൾക്കായ്
നിന്നുടെ പുരുവരേണുങ്ങളീ യജുവൃന്ദങ്ങൾ! 4

അംഗ്യോത്തരിവുണ്ടാക്കുന്ന നിന്റേതാം യാതൊ—
ന്നമ്പരിലെണ്ണമ്പാടുമയക്കുപ്പെട്ടുന്നിതോ;—
അന്നാക്കാലിരുത്തുകിങ്ങർച്ചുരെയെല്ലാം രക്ഷ;—
യ്ക്കൊന്നിച്ചു കടിപ്പിത്തു, മധുവും വോനഗേ! 5

അഗേ, നിൻ വിചിത്രമാം യാതൊന്നു വിടാതെന്നി-
ന്ന, ഭൃത്തിൻ മഴപോലേ ദേവ, കൈവളർത്തുമോ!

2. ഇരുസഹസ്സവൃഷാക്കൾ—ശോഭനപാണികളായ രണ്ടു വൃഷാക്കൾ.
മിത്രാവരണന്മാരോ അശ്വികളോ. അംഗോദത്തെ കറക്കുന്നു—ജലം വർഷി-
ക്കുന്നു. ഇങ്ങ—ഈ യജ്ഞവേദിയിൽ. അനന്തരവാക്യം പ്രത്യക്ഷം:

3. വൃഷാവ് (ഇന്ദ്രൻ) തങ്ങളെ ഗർഭിണികളാക്കുമെന്നറിഞ്ഞിട്ട് ഓഷധി-
കൾ ആനമിച്ച് (കുനിഞ്ഞു) അദ്ദേഹത്തിനു കെല്പു, (സേവനശക്തി) നേരത്തു.
അഭേദനക്കൾ—ഓഷധികളാകുന്ന വൈക്കൾ. പാരിച്ചു—വലിയ, വിവിധങ്ങളായ.
സന്താനങ്ങൾ—പ്രീതിയവാദികൾ. വൈക്കൾ കട്ടികളുടെ അടുക്കൽ
കൊതിയോടെ ചെന്നെത്തുന്നതുപോലെ, ഓഷധികൾ ഫലങ്ങളെ പ്രാപിക്കുന്നു.

4. ഉത്തരാർദ്ധം അഗ്നിയോടു പറയുന്നതാണ്. ഈ യജുവൃന്ദങ്ങൾ—പൂജ-
നീയങ്ങളായ ജാലകൾ.

5. ജാലയെ നാവാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. അയക്കുപ്പെടുന്നവോ—ഉമ്പരെ
(ദേവകളെ) യജ്ഞത്തിലെത്തു വിളിക്കാൻ. അന്നാക്കാൽ—ജാലയാകുന്ന നാവു
കൊണ്ടു ക്ഷണിച്ചു. അർച്ചുർ—പൂജുർ, ദേവന്മാർ. രക്ഷയ്ക്കു——ഞങ്ങളെ രക്ഷി-
പ്പാൻ. മധു—മദകരമായ സോമം.

അത്തിരുവുള്ളം വെള്ളകെണ്ടളിൽ; വിശ്വഹിതം
ബുദ്ധിനന്മയും നൽക, ജാതവേദസ്സേ, വസോ!

6

സൂക്തം 58.

വിശ്വഹിതൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

ധേനുവായ ഉഷസ്സ് പുരാതനന്നു നദുപാൽ ചുരത്തുന്നു; ആ
ഉദാരയുടെ മകൻ അകത്തു നടക്കുന്നു. പിന്നീട്, വെളപ്പോടേ വന്ന
വൻ പ്രകാശകനെ വഹിയ്ക്കുന്നു; അശ്വികളെ സ്തുതിപ്പാൻ ആളുകൾ
ഉഷസ്സിനുമുമ്പ് ഉണർന്നെഴുന്നേൽക്കുന്നു! 1

ശരിയ്ക്കു പുതിയ സത്യരഥം നിങ്ങളെ വഹിയ്ക്കുന്നു. അച്ഛനമ്മ
മാരുടെ നേർക്കെന്നപോലെ, യാഗങ്ങൾ പൊങ്ങുന്നു. നിങ്ങൾ ആ
സുരബുദ്ധിയെ ഞങ്ങളിൽനിന്നകറ്റുവിൻ: ഞങ്ങൾ നിങ്ങൾക്ക്
അന്നമൊരുക്കാം; ഇങ്ങോട്ടു വരുവിൻ! 2

ദസ്യരേ, നിങ്ങൾ കതിരുകളെ ശരിയ്ക്കു പുതിയ, നല്ല ചക്രങ്ങളുള്ള
തേരിലൂടെവന്നു, സ്തോതാവിന്റെ ഈസ്തോത്രം കേട്ടാലും; അ
ശ്വികളേ, പണ്ടത്തെ മേധാവികൾ (ഞങ്ങളുടെ) വദുതിയെപ്പറ്റി
നിങ്ങളോട്, വേഗത്തിൽപ്പോകണമെന്നു പറയുമാറില്ലയോ? 3

6. അങ്ങയുടെ യാതൊരു തിരുവുള്ളം (പ്രസാദം) വിടാതെന്നു കൈവ
ളർത്തുമോ—അഭീഷ്ടഫലപ്രദാനത്താൽ ഞങ്ങളെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുമോ; അദ്ദേ
ത്തിന്റെ മഴ സസ്യങ്ങളെ വളർത്തുന്നതുപോലെ. വിശ്വഹിതം—സർവ്വജ്ഞാന
കൂലമായ.

സൂക്തം 58.

1. ധേനുശബ്ദത്തിന്നു പ്രതീതികാരിണി എന്നും, കുറുവുപയ്യ എന്നും രണ്ടു
ത്വം. പുരാതനൻ—അഗ്നി. നദുപാൽ ചുരത്തുന്നു—ഉഷസ്സിൽത്തുടങ്ങുമല്ലോ,
ഹോമം. മകൻ—സൂര്യൻ; സൂര്യനെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നത്, ഉഷസ്സാണല്ലോ. വെ
ളപ്പോടേ വന്നവൻ—പകൽ. പ്രകാശകൻ—സൂര്യൻ.

2. അശ്വികളോട് പ്രത്യക്ഷവചനം: വഹിയ്ക്കുന്നു—യജനസ്ഥലത്തെയ്ക്കു
വരാൻ. അച്ഛനമ്മമാരുടെനേർക്കു കട്ടികൾ 'എത്തിവലിഞ്ഞു' നില്ക്കുന്നതുപോ
ലെ, യാഗങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കുയരുന്നു; അവയ്ക്കു നിങ്ങളെ പ്രവേശിപ്പാൻ
വലിയ വെമ്പൽ.

3. വേഗത്തിൽ പോകണമെന്നു—വേഗത്തിൽ പോന്നു, ഞങ്ങളുടെ വദുതി
തീർക്കണമെന്നു പറയാറുണ്ടാവും; അതിനാൽ വരുവിൻ.

അശ്വതികളേ, ഇതിൽ മനസ്സുവെണ്ണിപ്പോ? കതിരകളോടുകൂടി വന്നെത്തുവിൻ; ആളുകളെല്ലാം നിങ്ങളെ വിളിയ്ക്കുന്നു: ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു പാൽ പകർന്ന മധു ഞങ്ങൾ, ചങ്ങാതികൾപോലെ തരുന്ന; സൂര്യൻ ഉദിയ്ക്കുകയായി !

4

അശ്വതികളേ, വളരെയിടങ്ങളെ തിരസ്സുവെണ്ണുന്ന നിങ്ങൾ ദേവകളുടെ സഞ്ചരണമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ഇങ്ങോട്ടു വന്നാലും; ധനവാന്മാരേ, ആളുകളുടെ ഇടയിൽ നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സ്തുതി മുഴങ്ങുന്നു. ദസ്യരേ, ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു മധുപാത്രങ്ങൾ !

5

അശ്വതികളേ, നിങ്ങളുടെ പഴയ സഖ്യം സേവനീയമാണ്, ശുഭകരമാണ്. നേതാക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ധനം ജഹ്നുവംശത്തിലിരിയ്ക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ശുഭകരമായ സഖ്യം വീണ്ടുണ്ടാക്കി ഐക്യംപൂണ്ടു വേഗത്തിൽ നിങ്ങളെ ഒപ്പം മധുകൊണ്ടു മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കാം !

6

നല്ല ത്രാണിയുള്ള യുവാക്കളേ, നാസത്യരേ, നന്മ നല്ലവരേ, അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ വായുവിനോടും നിയന്ത്രകളോടും കൂടി പ്രീതരായി തളരാതെ പകലറുതിയിലെ സോമം കുടിച്ചുകൊണ്ടാലും !

7

അശ്വതികളേ, വളരെയുന്നങ്ങൾ നിങ്ങളെ ചുഴലുന്നു; മാനിതരായ കർമ്മികൾ സ്തുതികളാൽ പരിചരിയ്ക്കുന്നു. സ്നോതാക്കളാൽ ആകർഷിയ്ക്കപ്പെട്ട ജലോൽപാദകമായ നിങ്ങളുടെ രഥം വാൻയുഴികളിലെങ്ങും ഉടനടി നടക്കുമല്ലോ !

8

അശ്വതികളേ, ഏറ്റവും മാധുര്യമുള്ള സോമം നിങ്ങളെ കാത്തിരിയ്ക്കുന്നു. അതു കുടിപ്പാൻ ഗൃഹത്തിൽ വരുവിൻ: വളരെലനത്തെ വീണ്ടും വീണ്ടും ഉല്പാദിപ്പിയ്ക്കുന്ന നിങ്ങളുടെ രഥം സോമം പിഴിയുന്നവന്റെ വിശുദ്ധാലയത്തിൽ നിരന്തരം ചെല്ലാറുള്ളതാണല്ലോ !

9

4. ഇതിൽ—എന്റെ സ്തുതിയിൽ. ആളുകൾ—സ്നോതാക്കൾ. മധു—മാദകമായ സോമം.

5. തിരസ്സുവെണ്ണുന്ന—സ്വതേജസ്സുകൊണ്ടു അധഃകരിയ്ക്കുന്ന.

6. ജഹ്നുവംശത്തിലിരിയ്ക്കുന്നു—ജഹ്നുഗോത്രക്കാർ അശ്വതികളുടെ പ്രീതി നേടിയവരായിരുന്നു.

8. ഉടനടി—സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട ക്ഷണത്തിൽ. ഗൃഹത്തിൽ—ഞങ്ങളുടെ യാഗശാലയിൽ.

സൂക്തം 59.

വിശ്വാനിത്രൻ പ്രാണി; ത്രിഷ്ടംഗം ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സും; മിത്രൻ ദേവത.

സൂതിക്കുപ്പെടുന്ന മിത്രൻ ആളുകളെ പ്രയത്നിക്കുന്നു; മിത്രൻ ഭൂവിനെയും ദ്യോവിനെയും നിലനിർത്തുന്നു; മിത്രൻ തൊഴിലു രെ കണ്ണിമയ്ക്കാതെ നോക്കുന്നു. നിങ്ങൾ മിത്രന്നു നൈ ചേന്ന് ഹവിഷം ഹോമിക്കുവിൻ ! 1

ആദിത്യ, കർമ്മവാനായ യാതൊരു മനുഷ്യൻ അങ്ങയ്ക്കു നല്ല നുവോ; മിത്ര, അവന്നു ധാരാളം അന്നമുണ്ടായിവരട്ടെ ! വോന്റെ രക്ഷയാൽ അവന്നു പീഡയോ തോൽവിയോ പറ്റില്ല; അവനെ ചാരത്തുനിന്നോ ദൂരത്തുനിന്നോ പാപം ബാധിക്കില്ല ! 2

അരോഗരായി, അന്നംകൊണ്ടു സംതൃപ്തരായി, ഭൂമിയുടെ വിശാലപ്രദേശത്തു സഞ്ചരിച്ചു, ആദിത്യകർമ്മത്തിൽ സംബന്ധിച്ചു കൊണ്ടു ഞങ്ങൾ മിത്രന്റെ നന്മനസ്സിൽ വർത്തിക്കുമാറാകണം ! 3

നമസ്കരണീയനും സുസേവ്യനും രാജാവും ബലവാനും വിധാതാവുമായി പിറന്നവനാണ്, ഈ മിത്രൻ; ഞങ്ങൾ ഈ യജ്ഞിയന്റെ തിരുവുള്ളത്തിൽ—മംഗളകരമായ സൗമനസ്യത്തിൽ—വർത്തിക്കുമാറാകില്ലയോ ! 4

വണങ്ങിപ്പോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവനും, ആളുകളെ പ്രയത്നിക്കുന്നവനും, സ്തോതാവിന്നു സുഖപ്രദനമാണ്, മഹാനായ ആദിത്യൻ; ആ പരമസ്തുത്യനായ മിത്രന്നു നിങ്ങൾ ഈ പ്രീതികരമായ ഹവിസ്സ് അഗ്നിയിൽ ഹോമിക്കുവിൻ ! 5

മനുഷ്യരെ പോറ്റുന്ന മിത്രദേവന്റെ അന്നം സേവനീയവും, ധനം തുലോം മാനുഷശസ്ത്രോടുകൂടിയതാകുന്നു ! 6

സൂക്തം 59

1. ആളുകൾ—കൃഷിക്കാരും മറ്റും. യജമാനൻ ഉത്പാദിക്കുകയോടു പറയുന്ന താണിതു.

2. നല്ലനുവോ—ഹവിസ്സ്.

3. നന്മനസ്സിൽ വർത്തിക്കുമാറാകണം—മിത്രന്നു ഞങ്ങളിൽ അനുഗ്രഹ ബുദ്ധിയുണ്ടാകണം.

5. ഉത്പാദിക്കുകയോടു;

മഹിമാവുകൊണ്ട് അന്തരീക്ഷത്തെ കീഴ്പ്പെടുത്തിയ കീർത്തി
മാനായ മിത്രൻ അന്നങ്ങൾകൊണ്ടു ഭൂമിയെയും കീഴ്പ്പെടുത്തി! 7

ചെറുക്കുന്ന കെല്പുള്ള മിത്രനു പഞ്ചജനങ്ങൾ ഹവിസ്സർപ്പി
ച്ചുപോരുന്നു; ദേവകളെയെല്ലാം ഭരിയ്ക്കുന്നത്, അദ്ദേഹമത്രേ. 8

തേജസ്സുള്ള മനുഷ്യരിൽവെച്ചു, ദർഭ മുറിയ്ക്കുന്നവനാരോ; അവ
ന്നു മിത്രൻ നല്ല കർമ്മങ്ങൾക്കുതക്കുന്ന അന്നം കല്പിച്ചുകൊടുക്കും! 9

സൂക്തം 60.

വിശ്വാനിത്രൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; ഋഗ്വേദം ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

സുധന്വപുത്രന്മാരേ, എതിരാളികളെ അമർത്തുന്ന തേജസ്സുള്ള
നിങ്ങൾ യജ്ഞഭാഗം നേടിയതെവകൊണ്ടോ; നേതാക്കളേ, നി
ങ്ങളുടെ ആ കർമ്മങ്ങൾ എല്ലാടത്തും കാമയമാനരായ ഹവിർദ്ധന
ന്മാർ സഖ്യംകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 1

നിങ്ങൾ ത്രാണികൊണ്ടു ചമസങ്ങളെ വിഭജിച്ചു; ബുദ്ധികൊ
ണ്ടു പയ്യിന്റെ ദേഹത്തിൽ തോൽ പതിച്ചു; മനസ്സുകൊണ്ടു ഹരി
കളെ നിർമ്മിച്ചു. ഋഗ്വേദേ, ഇതുകൊണ്ടോക്കെയാണ്, നിങ്ങൾ
ദേവത്വം പ്രാപിച്ചത്! 2

മനുഷ്യപുത്രരായ ഋഗ്വേദം കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ട് ഇന്ദ്രന്റെ
സഖ്യം നേടി, മരണരഹിതരായിത്തീർന്നു—സുകൃതികളായ സുധ
ന്വസുന്ദരൻ വിശ്വലമായ ശേഷികൊണ്ടും സൽക്കർമ്മംകൊണ്ടും
അമൃതത്വമടഞ്ഞു! 3

ഋഗ്വേദേ, നിങ്ങൾ ഇന്ദ്രനോടൊന്നിച്ചു ഒരേ തേരിൽക്കേറി
സോമയാഗത്തിൽ ചെല്ലുന്നു, മനുഷ്യരുടെ സമ്പത്തോടു ചേരുന്നു.
മേധാവികളായ സുധന്വപുത്രന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ സുകൃതങ്ങളും കഴി
വുകളും കണക്കിടാവുന്നവയല്ല! 4

8. ചെറുക്കുന്ന—ശത്രുക്കളെ.

സൂക്തം 60.

2. ഇവയൊക്കെ മുമ്പു വിവരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഹരികൾ—ഇന്ദ്രാശ്വങ്ങൾ.

4. സമ്പത്തും—ഹവിസ്സു മുതലായവ.

ഇത്ര, അവിടുന്ന് വാജാനപിതരായ ഋഭുക്കളോടുകൂടി, വെള്ളം തളിച്ചു ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞ സോമം ഇരകൈകൊണ്ടും പിടിച്ചു കൂടിച്ചാലും; മഘവാവേ, സ്തോത്രപ്രേരിതനായ ഭവാൻ ഹവിർദ്വാ താവിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ, സുധന്വപുത്രരായ മനുഷ്യരോടൊന്നിച്ചു മത്തടിച്ചാലും! 5

ബഹുസ്തുതനായ ഇത്ര, അവിടുന്ന് ഋഭുക്കളോടും—വാജനോടും—ശപിയോടുംകൂടി ഇവിടെ ഞങ്ങളുടെ ഈ സവനത്തിൽ മത്തടിച്ചാലും: അവിടെയ്ക്കു വെണ്ണപ്പെട്ടവയാണ്, ഈ അഹസ്സുകളും ദേവകർമ്മങ്ങളും മനുഷ്യന്റെ ക്രിയകളും. 6

ഇത്ര, അങ്ങു വാജാനപിതരായ ഋഭുക്കളോടുകൂടി, ഇവിടെ സ്തോതാവിന്ന് അന്നം നൽകാൻ, യജ്ഞാർഹമായ സ്തോത്രത്തിൽ വന്നുചേർന്നാലും—നൃഗശ്വങ്ങളോടും മരുതുക്കളോടുംമൊന്നിച്ചു, മനുഷ്യന്ന് ആയിരം കൊണ്ടുവരുന്ന ഭവാൻ സോമഹോമത്തിൽ വന്നു ചേർന്നാലും! 7

സൂക്തം 61.

വിശ്വാനിത്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഉഷസ്സ് ദേവത.

ഉഷസ്സേ, അന്നവതി, മഘോനി, സ്തോതാവിന്റെ സ്തോത്രവും അന്നവും ഭവതി സ്വീകരിച്ചാലും: ദേവി, വിശ്വവരേണ്യേ, പണ്ടേ പിറന്നവളെങ്കിലും യുവതിയായി വിളങ്ങുന്ന ഭവതി യജ്ഞത്തിലെയ്ക്കാണല്ലോ, നദകന്നേത്! 1

ദേവി, ഉഷസ്സേ, മരണമില്ലാത്ത സുഗുതഭാഷിണിയായ ഭവതി തങ്കത്തേരിൽ വിളങ്ങിയാലും; എളുപ്പത്തിൽ പൂട്ടാവുന്ന ആകുരുത്തേറിയ ചെങ്കുതിരകൾ ഭവതിയെ കൊണ്ടുവരട്ടെ! 2

5. വാജാനപിതർ—വാജനോടുകൂടിയവർ; വാജൻ ഋഭുക്കളിൽ മൂന്നാമൻ.

6. ശപി—ഇന്ദ്രാണി.

7. മനുഷ്യന്ന്—യജമാനന്ന്. ആയിരം—ആയിരം ധനം.

സൂക്തം 61.

1. ഉഷസ്സിന്റെ ആഗമനത്തിലാണല്ലോ, യജ്ഞം തുടങ്ങുക.

ഉഷസ്സേ, ജഗത്തിലെങ്ങും ഗമിക്കുന്ന ഭവതി സൂര്യന്റെ കൊടിയായി പൊങ്ങിനില്ക്കുന്നു. അതിനത്രതന്നെ, ഒരേവഴിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഭവതി, ചക്രമെന്നപോലെ ആവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാലും! 3

മഹോന്നിയായ ഉഷസ്സ് ഇരുത്തുണി ചീന്തിക്കളഞ്ഞു, പകലിന്റെ പതിയായി നടക്കുന്നു; തേജസ്സ് താവുന്ന ഈ സൽക്കർമ്മോപേതയായ സൗഭാഗ്യവതി വാനിന്റെയും മന്നിന്റെയും അറത്തുണിന് ആവിർഭവിക്കുന്നു. 4

നിങ്ങളെ നോക്കി വിലസുന്ന ഉഷോഭേവിയെ നിങ്ങൾ നമസ്കരിച്ചു നന്നായി സ്തുതിക്കുവിൻ! മഞ്ജുഭർഗ്ഗനായ മധ്യ ആകാശത്തു പൊങ്ങുന്ന തേജസ്സ് വഹിക്കുന്നു; ഒളിവിഴി വിളങ്ങുന്നു. 5

ഈ സത്യവതി വാനത്തുനിന്നു തേജസ്സുകൊണ്ട് അറിയപ്പെടുന്നു; ഈ ധനവതി ദ്യാവാപൃഥ്വികളിൽ നാനാഭൂപണ നിവസിക്കുന്നു. അതേ, നേരേ വന്നെത്തുന്ന ഉഷസ്സിനോടു യാചിക്കുന്ന ഭവാനു വരേണ്യമായ ധനം കൈവരും! 6

വൃഷാപ്ത പകലിന്റെ ചുവട്ടിൽ ഉഷസ്സിനെ നടത്തിക്കൊണ്ടു, വലിയ വാനാഴികളിലെങ്ങും പ്രവേശിച്ചു; ആ മഹതി മിത്രാവരണന്മാരുടെ ഒരു മായയായിട്ടു, വളരെ സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രഭുസ്വർണ്ണപോലെ വിതറുന്നു! 7

സൂക്തം 62.

വിശ്വാമിത്രൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പം ഗായത്രിയും ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രവരണാദികൾ ഭേദത.

ഇന്ദ്രാവരണന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ ഇവർ—ആക്രമിക്കപ്പെട്ട ചുറ്റിയലയുന്നവർ—യുവാവിന് ഉപദ്രവിഷ്ണാവുന്നവരാകരുത്.

3. ചക്രമെന്നപോലെ—സൂര്യരഥത്തിന്റെ ചക്രം തിരിഞ്ഞുതിരിഞ്ഞുവരുന്നതുപോലെ.

5. ന്നോതാക്കളോടു പറയുന്നു: മധ്യ—ഉഷസ്സിന്റെ ഒരു പേർ.

6. ധനം—ഹവിസ്സും മറ്റും.

7. വൃഷാപ്തം—സൂര്യൻ. ആ മഹതി—ഉഷസ്സ്. മായ—പ്രഭ എന്ന മായ.

നിങ്ങൾ സഖാക്കൾക്കു് അന്നം കരുതിവെക്കുവാൻ ഉണ്ടല്ലോ; നിങ്ങളുടെ ആ യശസ്സു് എവിടെപ്പോയി? 1

ഇന്ദ്രാവരണന്മാരേ, ധനേച്ഛാർത്ഥമായ ഈ വലിയ മഹാൻ എന്നെന്നും രക്ഷയ്ക്കായി നിങ്ങളെ വിളിക്കുവാൻ; നിങ്ങൾ മരുത്തുക്കളോടും ദ്യാവാപൃഥ്വികളോടുംകൂടി, എന്റെ വിളി കേൾക്കുവിൻ! 2

ഇന്ദ്രാവരണന്മാരേ, ഞങ്ങൾക്കു് ആ ധനം കൈവരട്ടേ; മരുത്തുക്കളേ, ഞങ്ങൾക്കു് എന്തിനുംപോന്ന പശുവും കൈവരട്ടേ; ഞങ്ങളെ ദേവപത്നിമാർ ഗൃഹങ്ങൾകൊണ്ടു് രക്ഷിക്കട്ടെ; ഞങ്ങളെ വാഗ്മൃ പിണിയായ ഭാരതി ഉദാരവചസ്സുകൾകൊണ്ടു് രക്ഷിക്കട്ടെ! 3

ദേവകൾക്കെല്ലാം ഹിതനായ ബൃഹസ്പതേ, ഞങ്ങളുടെ ഹവ്യങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക; ഹവിർദ്യാതാവിനു രത്നങ്ങൾ നല്കുക! 4

നിങ്ങൾ യജ്ഞങ്ങളിൽ പരിശുദ്ധനായ ബൃഹസ്പതിയെ സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു് പരിചരിക്കുവിൻ: വണങ്ങാത്ത ബലം ഞാൻ യാചിക്കുന്നു! 5

മനുഷ്യർക്കഭിമതം വർഷിക്കുന്ന, വിശ്വരൂപനായ, അഭ്യന്തരനായ, വരേണ്യനായ ബൃഹസ്പതിയോടു ഞാൻ യാചിക്കുന്നു! 6

വിളങ്ങുന്ന പൂഷാഭവേ, ദേവ, ഇതാ, ഭവാന്റേതായ ഏറ്റവും പുതിയ ശോഭനസ്തുതി: ഞങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്കായി ചൊല്ലുന്നു! 7

അവിടുന്ന് എന്റെ വാക്കു കേൾക്കുക: ഈ അന്നൈഷിണിയായ സ്തുതിയെ ഒരു പെൺകൊതിയൻ സ്ത്രീയെന്നപോലെ പ്രാപിക്കുക! 8

വിശ്വങ്ങളെ വീക്ഷിക്കുന്ന—ഭുവനങ്ങളെ പാർത്തറിയുന്ന—പൂഷാവു ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ! 9

സൂക്തം 62.

1. ഇവർ—ഈ ആളുകൾ. യുവാവ്—ബലവാനായ ശത്രു. സഖാക്കൾ—ഞങ്ങൾ.

2. മഹാൻ—യജമാനൻ.

3. ആ—അഭിലഷിതമായ. എന്തിനുംപോന്ന—സർവകർമ്മസമർത്ഥമായ.

5. സ്തോതാക്കളോട്: വണങ്ങാത്ത—എതിരാളിയെ കമ്പിടാത്ത.

6. മുൻ പ്രാർത്ഥനയിൽ പറഞ്ഞതു് എടുത്തുപറയുന്നു.

നമ്മുടെ ബുദ്ധിയെ ആർ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നുവോ, ആ സവിത്ര
ദേവന്റെ വരണിയമായ തേജസ്സിനെ നാം ധ്യാനിക്കുക ! 10

അന്നമിച്ഛിക്കുന്ന ഞങ്ങൾ സവിത്രദേവനെ സ്തുതിച്ചു, ധനം
തരാൻ യാചിക്കുന്നു . 11

നേതാക്കളായ മേധാവികൾ ബുദ്ധിപ്രേരണയാൽ സവിതാ
വായ ദേവനെ ഹവിസ്സുകൾകൊണ്ടും നല്ല സ്തുതികൾകൊണ്ടും പൂജി
ക്കുന്നു . 12

മാഗ്ഗ്ജ്ഞനായ സോമൻ എഴുന്നള്ളുന്നു—ദേവന്മാരുടെ സംസ്കൃ
തവും സംസേവ്യവുമായ യജ്ഞസ്ഥലത്തു ചെല്ലുന്നു. 13

സോമൻ നമുക്കും ഇരുകാലികൾക്കും നാല്ക്കാലികൾക്കും
ആരോഗ്യകരമായ ആഹാരം കല്പിച്ചുനല്കട്ടെ ! 14

സോമൻ നമുക്ക് ആയുസ്സ് വർദ്ധിപ്പിച്ചു, എതിരാളികളെ
ചെറുത്തുകൊണ്ടു സ്ഥാനത്ത് ഇരുന്നരുളട്ടെ ! 15

ശോഭനകർമ്മാക്കളായ മിത്രാവരണന്മാരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങ
ളുടെ തൊഴുത്തിൽ പാലും, ഗൃഹത്തിൽ തേനും പൊഴിക്കുവിൻ ! 16

വിശുദ്ധകർമ്മാക്കളേ, തുലോം സൂര്യരും സൂരിയാൽ വളര
ന്നവരും സുദീർഘഘസ്മോത്രമായ നിങ്ങളിരുവരും ബല
ത്തിന്റെ മഹിമയാൽ രാജാക്കന്മാരായി വാണരുളുന്നു ! 17

സത്യവൽക്കരേ, ജമദഗ്നിയാൽ സ്തുതിക്കപ്പെടുന്ന നിങ്ങൾ
യജ്ഞസ്ഥലത്തിരിയ്ക്കുവിൻ, സോമം കുടിയ്ക്കുവിൻ ! 18

മൂന്നാം മണ്ഡലം സമാപ്തം .

==

14. ഇരുകാലികൾ—മനുഷ്യർ.

15. സ്ഥാനം—ഹവിർദ്ധാനമെന്ന സ്ഥാനം.

16. തൊഴുത്തിൽ പൈക്കളെയും ഗൃഹത്തിൽ മധുരാഹാരങ്ങളും നിറ
യ്ക്കുവിൻ.

നാലാം മണ്ഡലം

അനുവാകം 1.

സൂക്തം 1.

വാരമദേവൻ ഋഷി; അഷ്ടിയം അതിജഗതിയും ധൃതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹനുസ്സം;
അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, ഇണക്കുത്തിയന്ന ദേവന്മാർ ശീഘ്രം ഗമിക്കുന്ന ദേവനായ ഭവാനെ സദാ പ്രേരിപ്പിച്ചിരുന്നുവല്ലോ; അതിനാൽ കർമ്മം പ്രേരിപ്പിച്ചു. യജനീയ, മരണരഹിതനായി എങ്ങും വിളങ്ങുന്ന പ്രചേതസ്സായ ഭവാനെ ദേവന്മാർ മനുഷ്യരിൽ വരുന്നവനാക്കിവെച്ചു—പ്രചേതസ്സായ ഭവാനെ എങ്ങും ഒപ്പം ചെല്ലുന്നവനാക്കിവെച്ചു. 1

അഗ്നേ, ആ അങ്ങ ഭൂതാവായ വരണനെ—യജ്ഞങ്ങൾ കൊണ്ടു സേവ്യനും, യജ്ഞസേവിയും, ശ്രേഷ്ഠനും, സത്യവാനും, അഭിതിപുത്രനും മനുഷ്യരെ പുലർത്തുന്നവനും മനുഷ്യർ വളർത്തുന്നവനുമായ രാജാവിനെ—സ്തോതാക്കളുടെനേർക്കു തിരിച്ചാലും. 2

സഖേ, ദർശനീയ, ഭവൻ സഖാവിനെ, യാത്രയ്ക്കു കൊള്ളാവുന്ന—നടമിടക്കുള്ള—തേർക്കുതിരകൾ പായുന്ന ചക്രത്തെയെന്ന പോലെ, ഞങ്ങളുടെനേർക്കു തിരിച്ചാലും. അഗ്നേ, തുണയായ വരണകളും നീളെ വ്യാപിച്ചു തേജസ്സുള്ള മരുത്തുകളിലും അങ്ങ സുഖം നേടിയല്ലോ. ഉജ്ജ്വലിക്കുന്നവനേ, അവിടുന്ന് പുത്രപൗത്രന്മാർക്കു സുഖം നല്കുക—ദർശനീയ, ഞങ്ങൾക്കു സുഖം നല്കുക! 3

അഗ്നേ, വിദ്വാനായ ഭവൻ ഞങ്ങളെ വരണദേവന്റെ അരിശത്തിൽനിന്നു് അകറ്റണം; വലിയ യജ്ഞവും വഹിയുമായി സമുജ്ജ്വലിക്കുന്ന ഭവൻ ഞങ്ങളെ എല്ലാപ്പാപങ്ങളിൽനിന്നും വേർപെടുത്തണം. ! 4

സൂക്തം 1.

1. പ്രേരിപ്പിച്ചിരുന്നു—യുദ്ധത്തിനു്. പ്രേരിപ്പിച്ചു—ഹവിസ്സു ദേവകൾക്കു കൊണ്ടുകൊടുക്കാനും മറ്റും. പ്രചേതസ്സു്—പ്രകൃഷ്ടജ്ഞാനൻ.

3. സുഖം—ഹവിർഭോജനസുഖം.

4. വഹി—ഹവിർവാഹി.

അഗ്നേ, ആ വേദൻ വന്നുവന്നു എങ്ങനെ രക്ഷിക്കുക; ഈ ഉഷസ്സുദിപ്തിൽ തുലോം അടുക്കൽ സ്ഥിതിചെയ്യുക. എങ്ങനെ രോഗം ശമിപ്പിക്കുക; വിളയാടിക്കൊണ്ടു സുഖഭോജ്യം ഭജിക്കുക; എങ്ങനെ ശോഭനോഹനനായി ഭവിക്കുക!

5

ഈ സുഗന്ധായ വേദന്റെ മികച്ച തിരുനോട്ടം, കാമയമാനൻ ലാളിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന പത്മിന്റെ തെളിഞ്ഞൊഴുകുന്ന പാൽ പോലെയും, ഗോലാഭംപോലെയും, മനുഷ്യർക്കു സ്വഹണീയവും മഹനീയവുമാകുന്നു!

6

ഈ അഗ്നിവേദന്റെ ആ യഥാർത്ഥങ്ങളായ മൂന്നു ശ്രേഷ്ഠജനങ്ങൾ സ്വഹണീയങ്ങളാകുന്നു. ആകാശമധ്യത്തിൽ തേജഃപരിവൃതനായി തുലോം വിളങ്ങുന്ന സ്വാമിയായ പാവകൻ വരുമാറാകട്ടെ!

7

കനകത്തേരും കമനീയനാവുമുള്ള ആ ഭൂതനായ ഹോതാവ് എല്ലാശ്ശാലകളെയും കാമിക്കുന്നു; അഴകൊത്ത തിരുവടലും കാന്തിയുമുള്ള രോഹിതാശ്വൻ, ഭക്ഷ്യസമൃദ്ധമായ ഗൃഹംപോലെ സദാ രമണീയനാകുന്നു!

8

ആ യജ്ഞബന്ധുവിന്നു മനുഷ്യരെ അറിയാം. അദ്ദേഹത്തെ വലിയ സ്തുതിക്കുവാൻ കെട്ടി കൊണ്ടുനടക്കുന്നു. ആ വേദൻ ഈ മനുഷ്യന്റെ ഗൃഹത്തിൽ സിദ്ധിവരുത്തിക്കൊണ്ടു നിവസിക്കുന്നു—ധനവാനോട് ഐക്യമടയുന്നു!

9

6. പരോക്ഷവചനം: ഈ സുഗന്ധായ വേദൻ—അഗ്നി. കാമയമാനൻ—പാൽ ഇച്ഛിക്കുന്നവൻ; അയാൾക്കു നല്ല പാലും പയും കൈവരുന്നത് എപ്രകാരമോ, അപ്രകാരം മനുഷ്യർക്കു സ്വഹണീയവും മഹനീയവുമാകുന്നു, അഗ്നിയുടെ കടാക്ഷം.

7. മൂന്നു ശ്രേഷ്ഠജനങ്ങൾ—അഗ്നി, വായു, സൂര്യൻ. വരുമാറാകട്ടെ—എങ്ങനെ യജ്ഞത്തിൽ.

8. നാവ്—ജാലം. ഹോതാവ്—അഗ്നി. ശാലകം—യാഗശാലകം; എല്ലാ യജ്ഞസ്ഥലങ്ങളിലും അദ്ദേഹം ചെല്ലും. രോഹിതാശ്വൻ—ചുറ്റുന്ന കുതിരകളുള്ളവൻ, അഗ്നി.

9. കൊണ്ടുനടക്കുന്നു—അധ്വര്യക്കൾ ഉത്തരവേദിയിലേയ്ക്കും മറ്റും കൊണ്ടു പോകുന്നു. ഈ മനുഷ്യൻ—യജമാനൻ. ധനവാനോട്—അഗ്നി ആരുടെ ഗൃഹത്തിൽ വസിക്കുന്നുവോ, അവനെ ധനവാനാക്കി, അവനോട് ഐക്യം പ്രാപിക്കുന്നു.

ആ അഭിജ്ഞനായ അഗ്നി, സ്നോതാക്കളാൽ ഭജനീയമായ അദ്വേഹത്തിന്റെ രത്നം. വേഗത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കായി കൊണ്ടുവരട്ടെ. അദ്വേഹത്തെയാണല്ലോ, അമർത്യരെല്ലാം കർമ്മത്തിന്നു വെച്ചിരിക്കുന്നത്. ദ്യോവത്രേ, അമ്മയും അച്ഛനും; ആ സത്യരൂപനെ (ആളുകൾ) നീരാടിക്കുന്നു. 10

തന്ത്രിയവടി ഒന്നാമനായി ഗൃഹങ്ങളിൽ—ഈ മഹത്തായ അന്തരീക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ പ്രധാനസ്ഥാനത്തു—വെളിപ്പെടുന്നു. കാലും തലയുമില്ലാത്ത അവിടന്ന് അററങ്ങൾ മറച്ചു, മേഘത്തിന്റെ കൂട്ടിൽ പുകയായി പാറുന്നു! 11

ജലത്തിന്റെ ഉൽപത്തിസ്ഥാനത്ത്, മേഘത്തിന്റെ കൂട്ടിൽ, ആ സ്തുതനായ ഒന്നാമനു ബലം വർദ്ധിക്കുന്നു. അദ്വേഹം സ്പൃഹണീയനാണ്, യുവാവാണ്, സുന്ദരനാണ്, കാന്തിമാനാണ്; ആ വൃഷാവിന്ന് ഏഴുപേർ പ്രിയപ്പെട്ടവരായി. 12

ഇവിടെ നമ്മുടെ പിതാക്കളായ മനുഷ്യർ യജ്ഞം സാധിച്ചു സമീപിച്ചു; എന്നിട്ടു, മലകളുടെ നടുവിൽ ഇരളിനുള്ളിൽ നിന്നിരുന്ന സുഭാലകളായ പൈക്കളെ, ഉഷസ്സിനെ വിളിച്ചുവരുത്തി പുറത്തിറക്കി. 13

അവർ മല പിളർത്തു പരിചരിച്ചു; അതു മറുജ്ജവർ സർവത്രപുകക്കി. ഉപായംകൊണ്ടു മാടുകളെ മോചിപ്പിക്കാൻ അവർ അഭീഷ്ടഭനെ സ്തുതിച്ചു; അപ്പോൾ വെളിച്ചം കിട്ടി. പിന്നീടു യജ്ഞങ്ങളനുഷ്ഠിച്ചു. 14

10. രത്നം.—ഉത്തമധനം. നീരാടിക്കുന്നു—നെയ്യും മറ്റും ഹോമിക്കുന്നു.

11. ഗൃഹങ്ങൾ—യജമാനന്മാരുടെ. പ്രധാനസ്ഥാനം—ഉത്തരവേദി മുതലായത്. അററങ്ങൾ—ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടറ്റവും, കാലും തലയും. മേഘത്തിന്റെ കൂട്—ആകാശം.

12. വൈദ്യുതാഗ്നിയെപ്പറ്റി: ആ ഒന്നാമൻ—അഗ്നി. ഏഴുപേർ—സപ്തഹോതാക്കൾ; അല്ലെങ്കിൽ ഏഴു ജാലകൾ.

13. പിതാക്കളായ മനുഷ്യർ—അംഗിരസ്സുകൾ. ഈ വിഷയം മുമ്പു പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സമീപിച്ചു—അഗ്നിയുടെ അരികിൽ ചെന്നു.

14. പരിചരിച്ചു—അഗ്നിയെ. അഭീഷ്ടഭനെ—കാമിതം നല്കുന്ന അഗ്നിയെ. വെളിച്ചം കിട്ടി—സൂര്യനുദിച്ചു.

ആ കാമയമാനരായ നേതാക്കൾ ഗോക്കളെ കിട്ടാൻ, ഗോക്കളെ അടച്ചുതടഞ്ഞിട്ടിരുന്ന ഉറപ്പുറ വിശാലപർവതത്തെ—ഗോക്കൾ നിറഞ്ഞ തൊഴുത്തിനെ—ദേവസ്തുതികൊണ്ടു തുറന്നു ! 15

അവർ മുന്പേ ഗോമാതാവിന്റെ പേർമാത്രമേ അറിഞ്ഞിരുന്നുള്ളൂ; ഉൽകൃഷ്ടമായ ഇരുപത്തൊന്നെണ്ണം പിന്നെ കിട്ടി. ഉടനേ, അഭീജന്തയായ ഉഷസ്സിനെ സ്തുതിച്ചു; ആ പാടലാംഗി സൂര്യന്തേജസ്സോടേ ആവിർഭവിച്ചു ! 16

ഇരുട്ട് ആട്ടിപ്പായിക്കുപ്പെട്ട് അറുതിയടഞ്ഞു; ആകാശം തെളിഞ്ഞു. ഉഷോദേവിയുടെ പ്രഭയേന്ദൻ; സൂര്യൻ വമ്പിച്ച പർവതങ്ങളിൽ, മനുഷ്യരുടെ നന്മതിന്മകൾ നോക്കിക്കൊണ്ടു വാണുരുളി ! 17

അനന്തരം, അറിഞ്ഞവർ പിൻഭാഗങ്ങളിൽ കണ്ടു; അനന്തരം തിളങ്ങുന്ന രത്നങ്ങൾ വീണ്ടെടുത്തു. എല്ലാ ഗൃഹങ്ങളിലും ദേവകളെല്ലാം വന്നെത്തി. അഗ്നിയുടെ മിത്രത്വവും വരണത്വവും കർമ്മിയ്ക്കു യഥാർത്ഥമായിത്തീരട്ടെ ! 18

തുലോം വിളങ്ങുന്നവനായി ഹോതാവായി ഉലകത്തെ പോറുന്നവനായി വലിയ യജ്ഞാവായിരിയ്ക്കുന്ന അഗ്നിയെ ഞാൻ നേരിട്ടു സ്തുതിക്കാം: പത്മിന്റെ പരിശുദ്ധമായ പാൽ കുറന്നിട്ടില്ല; വെട്ടപ്പുവരുത്തിയ സോമനീർ തളിച്ചിട്ടുമില്ല ! 19

15. കാമയമാനർ—അഗ്നികാമർ. നേതാക്കൾ—അംഗിരസ്സുകൾ. ദേവസ്തുതി—അഗ്നിസ്തുതം.

16. ഇരുപത്തൊന്നെണ്ണം—ഇരുപത്തൊന്നു മനുസ്സുകൾ; ഈ മനുസ്സുകളിലുള്ള മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടാണ്, അവർ അഗ്നിയെ സ്തുതിച്ചതെന്നർത്ഥം.

18. അറിഞ്ഞവർ—ഗോക്കൾ മോചിപ്പിയിക്കപ്പെട്ടു എന്നറിഞ്ഞ അംഗിരസ്സുകൾ കണ്ടു—ഗോക്കളെ. രത്നങ്ങൾ—അസുരന്മാരാൽ അപഹരിയ്ക്കപ്പെട്ട ധനങ്ങൾ. ഗൃഹങ്ങൾ—പൈക്കളെ കിട്ടിയ അംഗിരസ്സുകളുടെ ഗൃഹങ്ങൾ. വരണത്വം—ഉപദ്രവനിവാരകത്വം. യഥാർത്ഥമായിത്തീരട്ടെ—അഗ്നി, ഒരു മിത്രമെന്നപോലെ കർമ്മികളെ ഉപദ്രവങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷിയിക്കട്ടെ.

19. കുറന്നിട്ടില്ല; തളിച്ചിട്ടുമില്ല—യജമാനൻ സ്തുതിക്കുമാത്രമേ ചെയ്യുന്നുള്ളൂ.

യജ്ഞാർഹർക്കല്ലാം അഭിതി, മനുഷ്യർക്കല്ലാം അതിഥി,
സ്തോതാക്കൾക്കു് അന്നം കൊണ്ടുവരുന്നവൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള ജാത
വേദസ്സായ അഗ്നി സുഖം കല്പിച്ചുനല്കട്ടെ ! 20

സൂക്തം 2.

വാരദേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്ത ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

മരണമില്ലാത്ത സത്യവാനായ യാതൊരു ദേവൻ മനുഷ്യരി-
ലും അഭിഗന്താവായി ദേവകളിലും വെള്ളപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നുവോ; ആ
ഹോതാവായ, വലിയ യജ്ഞാവായ, അഗ്നി തേജസ്സുകൊണ്ടു വിള-
ങ്ങുന്നു; ഹവിസ്സർപ്പിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യനെ കൊണ്ടുപോകുന്നു ! 1

അഗ്നേ, ബലത്തിന്റെ മകനേ, ദർശനീയ, ഇന്നു ഞങ്ങളുടെ
ഈ കർമ്മത്തിൽ ജനിച്ച നിന്തിരുവടി ജനിച്ച ഇരകൂട്ടരുടെയും
ഇടയിൽ, ഭൃതനായിട്ടു്, മിടുക്കും തടിയും പ്രയേമുള്ള വൃഷാക്കളെ
പുട്ടി സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു ! 2

ആ സത്യഭൂതന്റെ അന്നവും വെള്ളവുമൊഴുകുന്ന മനോതി-
വേഗികളായ ഇരുചെങ്കുതിരകളെ ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: അങ്ങു് ഈ
ഉജ്ജ്വലരെ പുട്ടിയിട്ടാണല്ലോ, നിങ്ങളുടെയും—ദേവന്മാരുടെയും—
പരിചാരകരായ മനുഷ്യരുടെയും ഇടയിൽ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നതു് ! 3

20. യജ്ഞാർഹർക്കല്ലാം അഭിതി—ദേവകളെയെല്ലാം, അവരുടെ അമ്മ
യായ അഭിതിപോലെ പോറ്റുന്നവൻ.

സൂക്തം 2.

1. അഭിഗന്താവു്—ശത്രുക്കളെ നേരിടുന്നവൻ; മനുഷ്യരിൽ യജ്ഞത്തി-
ന്നും, ദേവകളിൽ യുദ്ധത്തിന്നും. വിളങ്ങുന്നു—ഉത്തരവേദിയിൽ. കൊണ്ടുപോ-
കുന്നു—സ്വർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കു്.

2. ജനിച്ച—സംസ്കൃതനായ. ഇരകൂട്ടർ—ദേവന്മാരും മനുഷ്യരും. വൃഷാ-
ക്കൾ—യുവാശ്വങ്ങൾ.

3. രണ്ടാമത്തെ വാക്യം പ്രത്യക്ഷം: ഈ ഉജ്ജ്വലർ—തിളങ്ങുന്ന അശ്വ-
ങ്ങൾ. ഹവിസ്സു വാങ്ങാൻ മനുഷ്യരുടെ ഇടയിലും, അതു കൊണ്ടുകൊടുക്കാൻ
ദേവന്മാരുടെ ഇടയിലും സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു.

അഗ്നേ, നല്ല കുതിരയും നല്ല തേരും നല്ല ധനവുമുള്ള നി
ന്തിരുവടി ഇവരുടെയിടയിൽ നല്ല ഹവിസ്സൊരുക്കിയ ആരും
വേണ്ടി, അര്യമാവിനെയും വരണനെയും മിത്രനെയും ഇന്ദ്രനെയും
വിഷ്ണുവിനെയും മരുത്തുക്കളെയും അശ്വികളെയും വിളിക്കുമാറാ
കണം!

4

ബലവാനായ അഗ്നേ, ഈ യജ്ഞം പയ്യൊട്ടുകുതിരകളോടും,
നേതാക്കളോടും, സഖാക്കളോടും, അന്നത്തോടും, അടിപ്പരപ്പോടും,
സന്താനങ്ങളോടും സദസ്സോടുംകൂടി, സദാ അഗ്രധ്യമായി നീണ്ടു
നില്ക്കട്ടെ!

5

അഗ്നേ, ആർ വിയർത്തൊലിച്ചു വിറകു കൊണ്ടുവരുന്നവോ,
ആർ മധു ധാരാളം നൽകുന്നവോ, ആർ അങ്ങയെ ഇച്ഛിച്ചു നിറുകു
ചുട്ടുവീക്കുന്നവോ; അവന്നു വോൻ ധനം നല്കുന്നു, പരിപാലി
ക്കുന്നു. അവനെ എല്ലാ ദ്രോഹികളിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെടുത്തിയാലും!

6

ആർ അന്നേച്ഛുവായ അങ്ങയ്ക്ക് അന്നമൊരുക്കുന്നവോ,
ആർ അതിമിയാക്കിയിരുന്നവോ, ദേവകാമനായ ആർ ഗൃഹ
ത്തിൽ ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കുന്നവോ; അവന്റെ പുത്രൻ സ്വൈര്യവും
ഔദാര്യവും ഉളവാക്കട്ടെ!

7

ആർ അങ്ങയെ രാത്രിയിൽ, ആർ പുലരിയിൽ സ്തുതിക്കുമോ;
ആർ അങ്ങയെ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പ്രീതിപ്പെടുത്തുമോ; ആ ദാതാ
വിനെ, സ്വഗൃഹത്തിൽ പൊന്നിൻജീനിട്ട കുതിരപ്പോലെ നട
ക്കുന്ന വോൻ പാപത്തിന്റെ മറുകരയിലെത്തിച്ചാലും!

8

അഗ്നേ, അമൃതനായ ഭവാനെ ആർ (ഹവിസ്സു) നല്കുമോ,
ആർ സൂക്ഷെടുത്ത് അങ്ങയെ പരിചരിക്കുമോ, ആ സ്നേഹാത്മ
ധനത്തോടു വേർപെടരുത്! ദ്രോഹപരന്റെ അടി അവന്നു പറ്റാ
രുത്!

9

അഗ്നേ, യുവതമ, വിളയാടുന്ന ദേവനായ നിന്തിരുവടി യാ
തൊരാളുടെ സുനിഹിതമായ ഹവിസ്സു ഭുജിക്കുമോ, ആ ഹോതാവു

4. ഇവർ—മനുഷ്യർ.

5. അടിപ്പരപ്പ്—ധനാദികളിലുള്ള മൂലവിസ്താരം.

6. നിറുകു ചുട്ടുവീക്കുന്നവോ—വിറകിൻകെട്ടു ചുമക്കുകയാൽ.

7. മധു—മദകരമായ സോമം. സ്വൈര്യം—ധർമ്മസ്ഥിരത. ഔദാര്യം=
ദാനശീലത്വം.

9. അടി—ഉപദ്രവിസ്തുൽ.

പ്രീതനായിത്തന്നെ മേവം; യാതൊരു പരിചാരകന്നുണ്ടോ, അഭി
വൃദ്ധികാരികൾ, അവൻറയാകണം, ഞങ്ങൾ! 10

ആ അഭിജ്ഞൻ പുണ്യപാപങ്ങളെയും മനുഷ്യരെയും, കൊ
ള്ളാവുന്നവയും കൊള്ളരുത്താവയുമായ മുതുകുകളെയെന്നപോലെ
വേർതിരിയ്ക്കട്ടെ! ദേവ, അവിടുന്ന് ഞങ്ങൾക്കു ധനവും സത്സന്നാ
നവും കിട്ടിയ്ക്കുക; ദാതാവിനെ തരിക, അദാതാവിങ്കൽനിന്നു രക്ഷി
ച്ചുരുളുക! 11

അഗ്നേ, മനുഷ്യഗൃഹങ്ങളിൽ മേവുന്ന മാനിതരായ കവികൾ
കവിയോടടുച്ചെഴുതിരിയ്ക്കുന്നു; അതിനാൽ, സ്വാമിയായ അവി
ടുന്ന് ഈ ദർശനീയരായ അദ്ഭുതരൂപന്മാരെ തേജോവ്യാപ്തികൊ
ണ്ടു കണ്ടറിയണം! 12

അതിയുവാവായി വിളങ്ങുന്ന അഗ്നേ, മനുഷ്യരുടെ അഭിലാ
ഷം നിറവേറുന്നവനും വഴിപോലെ കൊണ്ടുവെണ്ണപ്പെടേണ്ടവനും
മായ ഭവാൻ സോമം പിഴിഞ്ഞു പരിചരിച്ചു സ്മരിയ്ക്കുന്ന യജമാന
ന്നു, രക്ഷയ്ക്കായി ആദ്യാദകരമായ വളരെ രത്നം കൊണ്ടുവന്നാലും! 13

അഗ്നേ, അങ്ങയെ കാംക്ഷിച്ചു ഞങ്ങൾ കാൽകൊണ്ടും കൈ
കൊണ്ടും ദേഹംകൊണ്ടും ജോലിചെയ്യുന്നുണ്ടല്ലോ; അപ്രകാരം കർ
മ്മങ്ങളിലേർപ്പെട്ട സുകർമ്മാക്കൾ സത്യരൂപനായ ഭവാനെ, ശീലി
കൾ ഒരു രഥത്തെത്തുന്നപോലെ, കൈകൾകൊണ്ടു പൊന്തിച്ചു! 14

10. സുനിഹിതം—അങ്ങയ്ക്കായി വെട്ടപ്പിൽ വെണ്ണപ്പെട്ടത്. പരിചാര
കൻ—അഗ്നിയെ പരിചരിയ്ക്കുന്നവൻ. അഭിവൃദ്ധികാരികൾ—അഭ്യുദയം വരുത്തു
ന്ന കൂട്ടുകാർ.

11. ആ അഭിജ്ഞൻ—അഗ്നി. മുതുകുകളെ എന്നപോലെ—ഒരു കതിര
ക്കാരൻ അശ്വപുഷ്പങ്ങളെ, നല്ലതോ ചീത്തയോ എന്നു നോക്കിയറിയുന്നതു
പോലെ. രണ്ടാംവാക്യം പ്രത്യക്ഷം: ദാതാവ്—വേണ്ടിവന്നാൽ, വല്ലതും തന്നു
സഹായിയ്ക്കുന്ന ആൾ.

12. കവികൾ—ദേവന്മാർ. കവിയോട്—മേധാവിയാലായ ഭവാനോട്.
അടുച്ചെഴുതിരിയ്ക്കുന്നു—ഭവാൻ ഹോതാവാകണമെന്ന്. അദ്ഭുതരൂപന്മാർ—ദേ
വന്മാർ.

13. കൊണ്ടുവെണ്ണപ്പെടേണ്ടവൻ—ഉത്തരവേദിയിൽ.

14. സുകർമ്മാക്കൾ—അംഗീരസ്സുകൾ. കൈകൾകൊണ്ടും—അരണികൾ
കടഞ്ഞു. ശീലികൾ തേർ പിടിച്ചുപൊന്തിയ്ക്കുന്നതുപോലെ പൊന്തിച്ചു.

പോരാ, അമ്മയായ ഉഷസ്സിൽനിന്നാണ്, ഞങ്ങൾ ഏഴു മേ
ധാവികൾ: ശ്രേഷ്ഠരായ ഞങ്ങൾ പരിചാരകരായ മനുഷ്യരെ ഉല്ലാ
ഭിപ്പിപ്പിക്കും; സൂര്യപുത്രന്മാരായ അംഗിരസ്സുകളാണ്, ഞങ്ങൾ; തേജ
സ്സികളായ ഞങ്ങൾ ധനമുൾച്ചേർന്ന പർവതത്തെ പിളർത്തും! 15

അഗ്നേ, പോരാ, ശ്രേഷ്ഠരും പുരാതനരും യജ്ഞം ശരിയ്ക്കു
ന്നുഷിച്ചവരുമായ അസുൽപിതാക്കൾ ഭാസ്യരമായ സ്ഥാനവും തേജ
സ്സു നേടി; ഉക്ഥം ചൊല്ലി തമസ്സുകുറി, ഉഷസ്സിനെ ഉദി
പ്പിച്ചു! 16

ആ തേജസ്സേറിയ ദേവകാമന്മാർ നല്ല കർമ്മം ചെയ്തു സ്മൃതിച്ചു,
ജന്മത്തെ, ഇരിമ്പിനെപ്പോലെ ശുദ്ധിപ്പെടുത്തി; അഗ്നിയെ ജ
ലിപ്പിച്ചു; ഇന്ദ്രനെ തഴപ്പിച്ചു; ചുറ്റുപാടുംനിന്നു വലിയ ഗോശ
നത്തെ വീണ്ടെടുത്തു! 17

തേജസ്വിൻ, ആ സ്തോതാക്കളുടെ ഗോവൃന്ദത്തെ, ഉന്വയിപ്പുന്ന
യുഗ്മത്തിൽ പശുക്കളെയെന്നപോലെ, ഇന്ദ്രൻ സമീപത്തു കണ്ടു;
മനുഷ്യപ്രജകൾക്കു മിടുക്കുണ്ടായി; ഉടമസ്ഥനു കൺതുങ്ങളെയും
ആരക്കാരെയും പുലർത്താമെന്നായി! 18

ദേവനായ നിന്തിരുവടിയുടെ മനോഹരമായ പ്രകാശത്തെ
പരിചരിച്ചു ഞങ്ങൾ സുകന്മാക്കളായിത്തീരട്ടെ! ഉദിച്ച ഉഷസ്സു
കൾ തേജസ്സുടത്തു പരിപൂർണ്ണനും ബഹുധാ പരമാറ്റാദകാരിയുമായ
അഗ്നിയെ വഹിയ്ക്കുന്നു: 19

അഗ്നേ, വിധാതാവേ, കവിയായ അങ്ങയ്ക്കായി ഇതാ, ഞ
ങ്ങൾ ഉക്ഥങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നു; അവ കേട്ടരുളുക. ഭവാനു ഊജ്വലി
ച്ചാലും: ഞങ്ങളെ ധനവാന്മാരാക്കിയാലും—ബഹുവരേണ്യ, മഹ
ത്തായ സമ്പത്തു കല്പിച്ചുതന്നാലും! 20

15. വാമദേവൻ മറ്റു ആംഗിരസ്സുകളെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു പറയുന്നു.
ഉഷസ്സിൽനിന്നാണ്—ഉഷസ്സിൽനിന്നു പിറന്നവരാണ്. പരിചാരകരായ—
അഗ്നിയെ പരിചരിയ്ക്കുന്ന. ധനം—ഗോവൃന്ദം.

16. അസുൽപിതാക്കൾ—അംഗിരസ്സുകൾ.

17. ജന്മത്തെ—സ്വന്തം മനുഷ്യജന്മത്തെ. ഇരിമ്പിനെപ്പോലെ—കൊല്ല
ന്മാർ ഇരിമ്പു ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതുപോലെ. തഴപ്പിച്ചു—സ്മൃതികൊണ്ടോ സോമം
കൊണ്ടോ വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

18. യുഗം = നാല്പാലിശ്ശട്ടം. മിടുക്കുണ്ടായി—ഗോക്കളെ വീണ്ടുകിട്ടിയ
തിനാൽ പൊറ്റുതി ലഭിച്ചു, ഉടമസ്ഥനും....പൈക്കളുടെ ഓരോ ഉടമസ്ഥനും.

19. രണ്ടാംവാക്യം പരാക്ഷം.

സൂക്തം 3.

വാരദേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്തം ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

യാഗത്തിന്റെ രാജാവ്, തുളൻ, ഹോതാവ്, വാനുഴികളിൽ വ്യാപിച്ചവൻ, കനകവർണ്ണൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള അഗ്നിയെ, നിങ്ങളുടെ രക്ഷയ്ക്കായി, ഇടിവാളായ മരണത്തിനുമുമ്പ് നിങ്ങൾ സേവിക്കുവിൻ!

1

ഇതാ, ഞങ്ങൾ അങ്ങയ്ക്ക് ഒരിരിപ്പിടം, നല്ല വസ്ത്രമുടുത്ത കാമിനിയായ ഭാര്യ ഭർത്താവിനെപ്പോലെ, ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു; സുകർമ്മാവേ, അവിടുന്ന് പരിവൃതനായി നേരിട്ട് ഇരുന്നതുകൊണ്ട്. ഇവ അങ്ങയ്ക്കഭിവൃദ്ധിയായി പെരുമാറും!

2

സ്തോതാവേ, കേൾക്കുന്നവനും, ഗർവ്വില്ലാത്തവനും, മനുഷ്യരെ നോക്കുന്നവനും, ശാഭനസുഖനും, അമൃതനുമായ ദേവനെക്കുറിച്ചു താങ്കൾ സ്തോത്രവും ശസ്ത്രവും ചൊല്ലുക: തന്തിരുവടിയെയാണല്ലോ അമ്മിക്കഴപോലെ മാദകസോമം പിഴിയുന്നവൻ സ്തുതിക്കുന്നത്!

3

അഗ്നേ, അവിടെയ്ക്കുതന്നെയാണോ, ഞങ്ങളുടെ ഈ കർമ്മം: സത്യത്തെ, സുകർമ്മാവായ ഭവാൻ സ്തോത്രം ചെവിക്കൊണ്ടാലും. എന്നായിരിക്കും, അങ്ങയ്ക്കു കൂട്ടമത്തുണ്ടാക്കുന്ന ഉക്തങ്ങൾ? എന്നായിരിക്കും, ഗൃഹത്തിൽ അങ്ങയുടെ ചങ്ങാതം?

4

അഗ്നേ, അങ്ങ ഞങ്ങളുടെ ആ പാപം എങ്ങനെ വരണമോട പഴിയ്ക്കും? എങ്ങനെ സൂര്യനോട്? അതെന്തായിരിക്കും? എങ്ങനെ

സൂക്തം 3.

1. ഋഗ്വേദകളോടു പറയുന്നു; തുളൻ—ഓടുന്നവൻ, ക്ഷിപ്രവ്യാപി. ഇടിവാളായ—ഓർക്കാതിരിയ്ക്കെ നിപതിയ്ക്കുന്ന.

2. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഇരിപ്പിടം—ഉത്തരവേദി. പരിവൃതനായി—ദേവന്മാരാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട്. ഇവ—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികൾ; ഇരുന്ന അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ സ്തുതിക്കും.

3. സ്തോതാവിനോട്: പിഴിയുന്നവൻ—യജമാനൻ. ചതയ്ക്കുന്ന അമ്മിക്കഴയുടെ ശബ്ദത്തിനു സ്തുതിത്വം വ്യഞ്ജിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

4. കൂട്ടമത്തുണ്ടാക്കുന്ന—കൂട്ടത്തിലുള്ള എല്ലാവരെയും (ദേവന്മാരെ) മത്തു പിടിപ്പിയ്ക്കുന്ന. ഗൃഹത്തിൽ....ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ.

വർഷകനായ മിത്രനോടും പൃഥ്വിവിയോടും പറയും? എങ്ങനെ അര്യമാവോട്? എങ്ങനെ ഗോനോട്? 5

അഗ്നേ, സ്ഥാനങ്ങളിൽ സമുജ്ജ്വലിക്കുന്ന ഭവോൻ എങ്ങനെ പറയും? പ്രബലനും ശുഭ്രേദനും സഞ്ചാരിയുമായ വായുവോടെങ്ങനെ? അഗ്നേ, അശ്വികളോടും ഭൂമിയോടും. പാപപുണ്യമായ രുദ്രനോടും എങ്ങനെ? 6

പുഷ്പി കൈവശമുള്ള മഹാനായ പുഷ്പാവോട് എങ്ങനെ ഭവോൻ പാപം പറയും? ഹവിസ്സു കൊടുക്കുന്ന സുയജ്ഞനായ രുദ്രനോടെങ്ങനെ? അഗ്നേ, വിപുലയശസ്സായ വിഷ്ണുവോടെങ്ങനെ? പെരിയ സംവത്സരത്തോടെങ്ങനെ? 7

സത്യഭൂതമായ മരുദ്ഗണത്തോടെങ്ങനെ? ചോദിക്കപ്പെട്ടു ബോധം, മഹാനായ സൂര്യനോടും അഭിതിയോടും വായുവോടും ഭവോൻ എങ്ങനെ മറുപടി പറയും? ജാതവേദസ്സേ, ഇതറിഞ്ഞവേണം, അങ്ങു ദേവന്മാരുടെ അടുക്കൽ പോവുക! 8

അഗ്നേ, ഞാൻ യജ്ഞംകൊണ്ടു പതിവായി പയ്യിന്റെ പാൽ യാചിക്കുന്നു: മുപ്പത്താത്ത പയ്യിനു മുഴപ്പുള്ള നറുപോലുണ്ട്; ഇവൾ കറുപ്പിയായിരിയ്ക്കെ, പോഷകവും ആയുഷ്കരവുമായ വെളുത്ത പാൽ വേണ്ടുവോളം കൊടുക്കണം! 9

അഭീഷ്ടങ്ങൾ വർഷിക്കുന്ന ശ്രേഷ്ഠനായ അഗ്നി യഥാർത്ഥമായ പോഷകമായ പാൽകൊണ്ടു നനയ്ക്കപ്പെടുന്നു; ആ അന്നദാതാവ് അനങ്ങാതിരുന്നു സർവത്ര നടക്കുന്നു. വൃഷാവാ യ സൂര്യൻ അകിട്ടിൽനിന്നു വെൺപാൽ കറക്കണം! 10

അംഗിരസ്സുകൾ അധരംകൊണ്ടു മല പിളർത്തുന്നീക്കി, ഗോക്കളോടു ചേർന്നു: ആ നേതാക്കൾ ഉഷസ്സിനെ സുഖേന നേടി; സൂര്യനും ഉദിച്ചു. ഇതൊക്കെ, അഗ്നിയുടെ അവതാരത്താൽത്തന്നെ. 11

5. ആ—ചെയ്തുപോയ.

6. പാപം എന്ന പദം അധ്യാഹരിക്കുന്നു, പാപപുണ്യം=ദുഷ്ടഹന്താവ്.

7. ഹവിസ്സു കൊടുക്കുന്ന—അഗ്നിരൂപനായി ഹവിസ്സു ദേവകൾക്കെത്തിയ്ക്കുന്ന.

9. ഇവൾ—പയ്യ്. കൊടുക്കുന്നു—അങ്ങയുടെ പ്രഭാവമാണിത്.

അഗ്നേ, അമരണകളായി അബാധിതകളായി മധുരജലകളായ ദേവിമാർ സത്യംമൂലം സംപ്രാപ്യകളായിട്ടും, നടകളിൽ ഉത്സാഹിപ്പിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന കതിരപോലെ, എപ്പോഴും പാഞ്ഞൊഴുകുന്നു! 12

അഗ്നേ, അവിടുന്ന് ഏതൊരു ഹിംസകന്റെയും യജ്ഞത്തിൽ ഒരിക്കലും എഴുന്നള്ളരുത്; ദ്രോഹിയായ അയല്ലാരന്റെതിലും അരുത്; മറ്റൊരു ബന്ധുവിന്റെതിലും അരുത്. നേരില്ലാത്ത ഭ്രാന്താവു തരുന്നതിൽ അങ്ങു ആശ വെക്കരുത്. മിത്രത്തിന്റെയോ ശത്രുവിന്റെയോ മുതൽ ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടോ! 13

അഗ്നേ, സുയജ്ഞ, ഉററ രക്ഷിതാവായ നിന്തിരുവടി പ്രസാദിച്ചു, സ്വന്തം രക്ഷകൾ കൊണ്ടു ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചാലും: നേരേ കത്തിജ്ജ്വലിക്കുക; ഉറച്ച പാപം പഠിച്ചുകളയുക; ഉപദ്രവിക്കുന്ന പെരുരക്ഷസ്സിനെ അകറ്റുക! 14

അഗ്നേ, അവിടുന്ന് ഈ ശാസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രസാദിച്ചാലും; ശൂര, ഈ അന്നങ്ങളും സ്തോത്രങ്ങളും സ്വീകരിക്കുക; അംഗിരസ്സേ, മന്ത്രങ്ങൾ കേൾക്കുക; ദേവന്മാരിൽ ചെല്ലുന്ന സ്തുതി അങ്ങയെ വളർത്തട്ടെ! 15

അഗ്നേ, വിധാതാവേ, അറിവുള്ള കവിയായ നിന്തിരുവടിയെപ്പറ്റി, ഫലപ്രദങ്ങളും ചൊല്ലേണ്ടവയുമായ നിഗൂഢകാവ്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്; ആ വാക്യങ്ങളെല്ലാം മനനീയസ്തോത്രങ്ങളോടുകൂടിയ പ്രാജ്ഞനായ ഞാൻ പാടി! 16

സൂക്തം 4.

വാമദേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; രക്ഷോഹാഗ്നി ദേവത.

(കാകളി)

വാർവലപോലെ വിരിയ്ക്കു തേജസ്സി, ഭേ-
സേവി സാമാത്യൻ നൃപൻപോലെ ചെല്ല, നീ:

13. ഹിംസകൻ---ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിക്കുന്നവൻ, മറ്റൊരു ബന്ധു-
ഞാനൊഴിഞ്ഞു് ഒരു ബന്ധു. ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടോ---അവിടുന്ന് തരുന്നതു മതി.

16. നിഗൂഢകാവ്യങ്ങൾ---ഗൂഢാർത്ഥങ്ങളായ കാവ്യങ്ങൾ.

നല്ല സൈന്യത്തെ മുന്നോടിച്ചു, മാറ്റമില്ലാത്തതും വേദാനുസൃതം, നിയന്ത്രണത്തിൽ! 1

ചിന്തയെ ചുറ്റിപ്പറ്റുന്നു, നിൻകതി;-
രണ്ടു, ക്രമത്തിൽത്താഴുകി, പറ്റിപ്പിടിച്ചാൽ;
ചുറ്റും പൊരികളുമുള്ളതും ജാലയാൽ-
പ്രാദേ വിരിയ്ക്ക, വിലക്കുവെക്കാത്ത നീ! 2

നേർക്കയച്ചാലു, മഹിംസ, നീ ചാരര;-
കാക്കുക, യുദ്ധോരയേ, പ്രവേശി നീ;
ദൂരസ്ഥനോ സമീപസ്ഥനോ ദ്രോഹിയാ-
യ്കാ, തമ്മൊന്നാകുമിങ്ങായ്ക, നിൻ ഞങ്ങളെ! 3

കല്പിച്ചെണ്ണി: വളരെ, നിനാളെ-
ഉള്ള പരത്തിച്ചുക, രിപ്പുകളെ;
ഞങ്ങളിൽ വൈരമുറക്കുണ്ടെന്നായിട്ട-
ത്ത, ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടുവെക്കുന്നതല്ല! 4

സൂക്തം 4.

1. വാർവലപോലെ— വേദൻ പക്ഷികളെ പിടിപ്പാൻ വലിയ വല വിരിയ്ക്കുന്നതുപോലെ, അങ്ങു രക്ഷാഹനനത്തിന്നു തേജസ്സു പരത്തുക. ഇന്ദ്രേവി = ആനപ്പുറത്തു കേറിയവൻ. സാമന്തൻ = അമാത്യന്പിതൻ. സുപൻപോലെ—രാജാവു ശത്രുസൈന്യത്തിന്റെ നേരെ ചെല്ലുന്നതുപോലെ, അങ്ങു രാക്ഷസരെ ഹനിക്കാൻ ചെല്ലുക. തളം—തട്ടിനീക്കം. എരിയമ്പ്—തേജസ്സാകുന്ന പൊള്ളി എന്ന ശബ്ദം. അരക്കനിൽ എഴുതാലും.

2. ഇപ്പറ്റിപ്പിടിച്ചാൽ—ശത്രുക്കളെ അമർത്താൻ കഴിവുള്ള ഈ തേജസ്സു കൊണ്ടു ക്രമേണ വൈരികളെ തൊടുക. ഇതിന്റെ വിവരണമാണ്, ഉത്തരാധം: പൊരികൾ—തീപ്പൊരികൾ. ഉല്ല—തീക്കൊള്ളി. വിലക്കുവെക്കാത്ത—ആരാലും തടയപ്പെടാത്ത.

3. നേക്ക്—ശത്രുക്കളുടെ നേരെ. ചാരൻ—നാട്ടിലെ ഉള്ളികളെക്കുറിച്ചാൽ അയയ്ക്കപ്പെടുന്നവർ; രശ്മികളാണ്, അഗ്നിയുടെ ചാരന്മാർ. പ്രവേശി = വേശ്യയായവൻ. നിൻഞങ്ങളെ—അങ്ങയുടെ ആളുകളായ ഞങ്ങളെ.

4. കല്പിച്ചെണ്ണി—രക്ഷാഹനനത്തിന്നൊരുങ്ങുക. ചുടുക—ഭരിപ്പിച്ചാലും. അങ്ങ = വേദൻ.

പൊങ്ങുകൊന്നെങ്ങളെക്കാരം മികവുള്ളൊരെ—
യങ്ങയ്ക, കാണിഞ്ഞു, ദിവ്യത്വമഗ്നി നീ:
ഹേദിഞ്ഞു, യാതുവിൻ വിൽത്താൻ; ചതഞ്ഞു, നീ
ജ്ഞാതിയുമജ്ഞാതിയുമായ വൈരിയെ! 5

ആസ്വദിഞ്ഞും, നിൻപ്രസാദം ശുഭോഗമ—
നായ നേതാവാം വോനെ സ്തുതിപ്പവൻ;
നാളൊക്കെയെക്കർമ്മവാനു സുദിനമാ;—
മാളം, ധനങ്ങൾ തദഗേഹേ യുവോത്തമ! 6

നിച്ചലുമഗേ, സ്തുതിച്ചവിസ്സാൽ നിന്നെ—
യർച്ചിപ്പവൻ സുഭാതാവായസ്സുഗേനായ്
ദുർല്ലഭായസ്സു നേടട്ടേ; സുദിനമാ—
കെ, ലാമവനു; ഫലിഞ്ഞുട്ടെ, യജ്ഞവും! 7

അർച്ചിപ്പു, നിൻപ്രസാദത്തെ ഞാൻ: പേർത്തുപേ—
ത്തുച്ചത്തിൽ നിന്നെ സ്തുതിക്കുട്ടെ, യീ മൊഴി;
സദ്രമാശ്വാധ്യരായ്സ്സേവിച്ചിടാമെങ്ങര;
വിത്തങ്ങളമ്പഹം വെക്കു, നീയെങ്ങളിൽ! 8

രാവിതരം പോക്കും സുദീപ്ത, നിന്നെത്തുലോം
സേവിയ്ക്കുവോർ, സ്വയമാരകളിങ്ങമ്പഹം;

5. മികവുള്ളൊരെ—രാക്ഷസരെ. എയ്ക—തേജശ്ശരംകൊണ്ടു്. യാതു= രക്ഷസ്സ്. ജ്ഞാതി—ഞങ്ങളുടെ ചാർച്ചക്കാരൻ.

6. ശുഭോഗമൻ—അഗ്നിയുടെ ആഗമനം മംഗളകരമാണല്ലോ. നേതാവ് = തലവൻ. തദഗേഹേ = അവന്റെ ഗൃഹത്തിൽ. ധനങ്ങൾ ആളം—രത്നകനകാദികൾ വന്നുചേരും.

7. ദുർല്ലഭായസ്സു—കിട്ടാൻ പ്രയാസമുള്ള ദീർഗ്ഘഘായസ്സു്. എല്ലാം സുദിനമാക—എല്ലാദിനവും സുദിനമായിവരട്ടെ.

8. ഈ മൊഴി—എന്റെ വാക്കു വേൽസ്തുതിയായിബ്ബേവിയ്ക്കട്ടെ. സദ്രമാശ്വാധ്യരായ്—നല്ല തേരുകളും കുതിരകളുമുള്ളവരായിട്ടു്. സേവിച്ചിടാം—അങ്ങയെ പരിചരിച്ചുകൊള്ളാം.

9. ഇങ്ങ—ഈ ലോകത്തിൽ. ആരകൾ = ആളുകൾ. സ്വയം നിന്നെ അമ്പഹം തുലോം സേവിയ്ക്കുവോർ—സേവിച്ചുപോരുന്നു; ഞങ്ങളും താൽപ്രസാദം

- ശത്രുധനം തനത്താക്കി, രമിച്ചു, സ—
 ചിത്തരായം നിന്നെബ്ജേജിയാവു, ഞങ്ങളും! 9
- വസ്തുക്കൾ വെച്ച ശുഭാശ്വരഥത്തിൽ വ—
 നെത്തു, മാരഗേ, ഭവോക്തസ്സവിത്തനായം;
 ത്രാതാവ, വന്നു നീ;—യങ്ങളുനക്രമാ—
 ലാതിമ്യമർപ്പിപ്പവന്നൊരു തോഴർ, നീ! 10
- ഇത്താതഗോതമാവാപ്തസ്സഭോത്ഥമാം
 മിത്രതകൊണ്ടു ഞാൻ ചീന്തട്ടെ വമ്പരെ:
 ശ്രദ്ധിയാ, ഞങ്ങൾതൻ വാക്കിതിൽ നീ ദാന്ത—
 ചിത്ത, സുപ്രജ്ഞ, ഹോതാവേ, യുവോത്തമ! 11
- ബാധയേശാതു, റങ്ങാത, ലസാതെ, വാ—
 ടാതേ നടക്കുന്ന താവകരശ്മികൾ,
 സുക്ഷേമയുക്തങ്ങൾ ചേർന്നിരുന്നെങ്ങളെ
 രക്ഷിച്ചുരുളട്ടെ, യഗേ, വിചക്ഷണ! 12
- അഗേ, കനിഞ്ഞു പാർത്തമ്മതാത്മജ—
 നന്ധത പോക്കിയ നിൻധന്യരശ്മിയെ
 വെച്ചുസൂക്ഷിക്കുന്നു, വിശ്വവേദസ്സു നീ;—
 യിച്ചിച്ച മാറാർ വരുത്തില, വന്നഴൽ! 13

ത്താൽ ശത്രുസമ്പത്തടക്കി, സന്താനങ്ങളുമായി രമിച്ചു, സച്ചിത്തരായം (വിശുദ്ധ ഹൃദയരായി) സേവിയ്ക്കുമാറാകണം!

10. വസ്തുക്കൾ വെച്ച—നെല്ലും മറ്റും കേറിയ. സവിത്തനായം—യാഗത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന ധനത്തോടെ. ഭവോക്തസ്സവിത്തനായം—പരിചരിപ്പാൻ സമീപിയ്ക്കും. അതിമ്യം=അതിമിയോഗ്യമായ സൽക്കാരം, പൂജ.

11. ഇത്താതഗോതമാവാപ്തസ്സഭോത്ഥം=അച്ഛനായ ഗോതമകൽനിന്നു കിട്ടിയ (അച്ഛൻ ഉപദേശിച്ച) ഈ സ്തോത്രത്താലുണ്ടായത്. മിത്രത—വേത്സല്യം. വമ്പന്മാരെ—രാക്ഷസക്കുറ്റന്മാരെ. ചീന്തട്ടെ—ചിന്തയ്ക്കട്ടെ, കൊല്ലട്ടെ. വാക്ക്—സ്തുതി.

12. ബാധ—ശത്രുപീഡ. അലസാതെ—മടിയില്ലാതെ. ഇരുന്ന—ങ്ങളുടെ യാഗത്തിൽ ഉപവേശിച്ചു.

13. മമത എന്ന ഉപമ്യപത്തിയുടെ മകൻ ദീർഗ്ഘതമസ്സു ബൃഹസ്സതി ശാപത്താൽ സംഭവിച്ച ജാത്യന്ധതയിൽനിന്നു അഗ്നിപ്രസാദത്തിൽ വിമുക്തനായി എന്ന ഇതിഹാസം മുഖ്യം. ഇച്ചിച്ച മാറാർ—ദ്രോഹിപ്പാനൊരുങ്ങിയ ശത്രുക്കൾ അവന്നു അഴൽ വരുത്താൻ ശക്തരായില്ല.

തപാലിതരൈഃ നിന്നത്തരവിനാ—
 ലോപം ധനികരായ് നേടാവു, ക്ഷേണം;
 കൊല്ലി, അഭ്യുദയസ്സത്യവിസ്താരക;
 ചെയ്കി, തലജിതപാരിൻ, ക്രമേണ നീ! 14
 ഇഗ്രീതിയാലൈഃ നിന്നെബ്ജേയ്ക്കട്ടെ—
 യഗേ, സുഹൃത്പൂജ്യ, കൈക്കൊള്ളുകി, സ്വപം;
 നിരാകുരേഗ്രരക്ഷസ്സിനെ; രക്ഷിത,
 നിന്നനദ്രോഹദൃഷ്ടേരിൽനിന്നെങ്ങളെ! 15
 നാലാമധ്യായം സമാപ്തം.

അഞ്ചാമധ്യായം

സൂക്തം 5.

വാമദേവൻ പ്രഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഹനുസ്സം; വൈശ്വാനരാഗ്നി ദേവത.
 (കാകളി)

സമ്പന്നഭാസ്സേവൻ, മച്ചിനെത്തുണർപോലെ,
 വൻപുണ്ണമൈകൊണ്ടു വാനിനെത്താങ്ങിയോ;
 ആ വർഷകനായ വൈശ്വാനരാഗ്നിയ്ക്കു
 നൈവേദ്യമെമ്മട്ടു നൽകും, സഹർഷർ നാം! 1
 നിന്ദിഞ്ജാലാ, നിങ്ങൾ വൈശ്വാനരാഗ്നിയെ;
 വൻനാഥനന്നവാൻ മേധാവി സന്മതി

14. ഉത്തരവ്—അനുജന്മാ. ഇരുദൃഷ്ടർ—അടുത്തും അകലത്തുമുള്ള ദ്രോഹി
 കൾ. ഇത്—ഈ സൂക്തത്തിൽ അപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടത്. അലജിതപാരിൻ=
 ലജകൂടാതെ സഞ്ചരിക്കുന്നവനേ, ലജിക്കത്തക്കതൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലാ
 ത്തവനേ.

15. ഗീതി—സ്തുതി. നിന്നനദ്രോഹദൃഷ്ടേർ—എതിരാളിയുടെ നിന്നനം,
 ദ്രോഹം, അപവാദം എന്നിവ.

സൂക്തം 5.

1. നൈവേദ്യം—ഹവിസ്സും. എമ്മട്ടു നൽകും—എങ്ങനെ നൽകിയാലാണ്,
 വേണ്ടപോലാകക? സഹർഷർ = സമാനഹർഷർ.

ഏകീയല്ലോ, മഹാനദേവനവ്യയൻ
പാകമാർന്ന നരനാമെനിക്കിച്ഛനം! 2

തിശാംശു, രണ്ടിടത്തിൻപ്രഭ, വർഷക-
നഗ്നി സഹസ്രരേതസ്സു, രവിത്തവാൻ
ഗോഷ്ടദംപോലേ നിഗൂഢം മഹാസ്സവം,
പ്രാപ്യമറിഞ്ഞെന്നിങ്ങോതിത്തരേണമേ! 3

വിദ്വദ്വരണമിത്രന്മാർക്കരുമയാം
സുസ്ഥിരകർമ്മത്തെയേവരുടയ്ക്കുമോ,
അക്കൂട്ടരെച്ചുടങ്ങാലൊരിക്കലിട്ടെ,-
യുൽക്കടദംഷ്ടനാമഗ്നി, ശുഭേനൻ! 4

അഭ്രാതുകസ്രീകൾപോലേ തിരിച്ചവർ,
ഭർത്തുവിദ്വേഷിണിമാർപോലെ ദുർവ്രതർ,
നേർ പരമുള്ളിലും ചൊല്ലിലുമില്ലാത്ത
പാപികൾ തോണ്ടുകയാണ, പ്പെരുംകഴി! 5

കട്ടിച്ചമടൊരു പാഴ്കൊച്ചെന്നെപോ-
ലിട്ടെറിഞ്ഞിട്ടില്ലി, തഗേ, പുനാന, ഞാൻ:

2. ഹോതാവിനോടും മറ്റും പറയുന്നു: നിന്ദിക്കാലോ—പ്രത്യുത സ്തുതി
യ്ക്കുവിൻ. വൻനാഥൻ = വലിയ നേതാവ്. സന്തതി = വിശിഷ്ടപ്രജ്ഞൻ.
അവ്യയൻ—മരണരഹിതൻ. പാകം—മനഃപകൃത.

3. രണ്ടിടം.—മധ്യമോത്തമസ്ഥാനങ്ങൾ. സഹസ്രരേതസ്സ് = വളരെ സാ-
രം (കാതൽ, ഉറക്കത്തത്) ഉള്ളവൻ. ഗോഷ്ടദംപോലേ—ഏങ്ങോ പോയ്ക്കോയ
പയ്യിന്റെ കാൽപ്പാട് എങ്ങനെ കണ്ടെത്തും? അതുപോലെ നിഗൂഢമായ. പ്രാ-
പ്യം = ലഭിക്കുക (അറിയ)പ്പെടേണ്ടതു്.

4. വിദ്വദ്വരണമിത്രന്മാർക്കരുമയാം = വിദ്വാന്മാരായ വരണനും മിത്ര-
നും പ്രിയപ്പെട്ടതായ. ഭാസ്സ് = തേജസ്സ്. യുൽക്കടദംഷ്ടൻ—ജാലകളാകുന്ന
തീക്ഷ്ണദംഷ്ടകളുള്ളവൻ.

5. അഭ്രാതുകസ്രീകൾ—സോദരനില്ലാത്ത വിധവമാർ ഭർത്തൃഗൃഹത്തിൽ
നിന്നു പിതാവിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ തിരിച്ചുവരുന്നതുപോലെ, അധർമ്മത്തിലേയ്ക്കു
തിരിച്ചവർ. ദുർവ്രതർ—ദുർന്നടപ്പുകാർ. നേർ = സത്യം. പെരുംകഴി—അവർക്കു
പാർക്കാനുള്ള നരകം.

6. ഒരു ദുർബ്ബലനായ കൊച്ചൻ കനത്ത ചുമടു് ഇട്ടെറിഞ്ഞെന്നല്ലോ;
എന്നാൽ ഞാൻ ഇതു് (ഭവാനെക്കുറിച്ചുള്ള കർമ്മം) ഇട്ടെറിഞ്ഞിട്ടില്ല, തൃപ്തിപ്പെട്ടിട്ടില്ല

- കിട്ടിയില്ല, മേ ലാള്യമാധർഷകോദനം
പുഷ്പം ഗഭീരമേഴ്‌മട്ടാം മഹാധനം! 6
- സുപ്തനാകാഗ്രേ ചരിയ്ക്കാൻ കിഴക്കേനി-
ന്നദ്ധ്യതൻ, ചേലുററ രോഹിതാശ്വനെവൻ;
അസ്സമാനങ്കലേ ചെൽക, വിശുദ്ധിദ-
മിസ്സദഗസ്സവം കർമ്മമൊത്തഞ്ജസാ! 7
- തർക്കമെന്തെ, ഞ്റെയിച്ഛൊല്ലിൽ!-ജജലംപോലെ-
യിഗ്രോക്കളിൽനിന്നുറത്തുന്ന പാലി, വൻ
മുടിവെച്ചുള്ളതാണെന്നാർ; പുലർത്തുന്നു,
നീടററ മന്നിൽ പ്രിയാഗ്രൂപദത്തെയും! 8
- ഇക്കാണമതേ, മഹത്താമമ്മഹദ്ഗണം:
നല്ലററററ പൈ പണ്ടേ ജേചിപ്പതും,
ഗുഡമൊലിപ്പതും, വാനിൽജലിപ്പതു-
മോടുന്നതുമിതാണെന്നറിഞ്ഞേനിവൻ! 9

പു. പുനന = ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നവനേ. അതിനാൽ എനിയ്ക്കു മഹാധനം കിട്ടി
ച്ചാലും. ലാള്യാദികൾ മഹാധനത്തിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ: ലാള്യം = ലാളനി
യം. ആധർഷകോദനം—ശത്രുക്കളെ ആക്രമിയ്ക്കുന്ന (അതിന്നു കെൽപ്പുണ്ടാക്കുന്ന)
അന്നത്തോടുകൂടിയത്. ഏഴ്‌മട്ടാം—ഏഴ് ഗ്രാമ്യപശുക്കളും ഏഴ് ആരണ്യപശു
ക്കളുമാകുന്ന.

7. ആദിത്യാത്മകനായ വൈശ്വാനരനെപ്പറ്റി: സുപ്തനാകാഗ്രേ—സുപ്ത
മായ (നിശ്ചലതയാൽ നിദ്രിതംപോലിരിക്കുന്ന) നാകത്തിന്റെ (ഭ്യോവിന്റെ)
മുകളിൽ. ഉദ്ധ്യതൻ = പൊക്കപ്പെട്ടവനായി. അസ്സമാനങ്കലേ—സർവസാധാ
രനായ വൈശ്വാനരങ്കൽത്തന്നെ. വിശുദ്ധിദം—ത്തങ്ങൾക്കു ശുദ്ധിയെ നല്കുന്ന.
ഇസ്സദഗസ്സവം = ഈ അനുരൂപമായ സ്തുതി. കർമ്മമൊത്തം—ത്തങ്ങളുടെ കർമ്മ
ത്തോടുകൂടി. അഞ്ജസാ ചെല്ല = വേഗത്തിൽ ചെന്നെത്തട്ടെ.

8. എന്റെ ഇച്ഛൊല്ലിൽ തർക്കമെന്ത്? സത്യമാണിത്. ഇവൻ—വൈ
ശ്വാനരൻ മുടി(മാച്ചു)വെച്ചിരിക്കുന്നതാണെന്നാർ—എന്ന് അഭിജ്ഞന്മാർ പറ
ഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പ്രിയാഗ്രൂപദത്തെയും പുലർത്തുന്നു—പ്രിയവും ശ്രേഷ്ഠവുമായ
സ്ഥാനത്തെ ഇവൻ പുലർത്തുക(രക്ഷിയ്ക്കുക)യും ചെയ്യുന്നു.

9. മഹത്തായ ആ മഹദ്ഗണം—ദേവസമൂഹരൂപമായ സൂര്യമണ്ഡലം.
ഇക്കാണമതേ—ഇക്കാണുന്നതുതന്നെ, വൈശ്വാനരൻതന്നെ. പയ്യിനാൽ പണ്ടേ
സേവിതവും, ഗുഡമായി ലേലിപ്പതും (ചരിപ്പതും) വാനിൽ ജലിപ്പതും, ഓട
ന്നതു (ശീഘ്രഗാമിയു)മായ സൂര്യമണ്ഡലം ഇതാണെന്ന് (വൈശ്വാനരനാ
ണെന്ന്) ഇവൻ അറിഞ്ഞേൻ—ഞാൻ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

തായ്താതമധ്യേ വിളങ്ങും വൃഷാവാധ
ഹേതിമാൻ പയ്യിന്റെ നൽഗുഡവസ്തുവെ—
ഗോവായ തായിൻ മഹാർഹപദസ്ഥത്തെ—
നാവാൽക്കുടിപ്പാൻ നിനച്ചിതു, നിശ്ചിതൻ! 10

ചോദിക്കിൽ, നേർ ഞാൻ പറയാം, പ്രണമനായ്:—
ജാതവേദസ്സേ, ഭവാനെ സ്തുതിക്കുവാൻ
കിട്ടുമീ വിത്തം വോന്റേതുതന്നെയാ—
മൊട്ടുക്കു വിണ്ണിലും മന്നിലുമുള്ളതും! 11

എന്തിനെന്നുണ്ടു നല്ലം? മനോജ്ഞമെ—
തെ?—തൊന്നു ഗുഡം, മുൽകൃഷ്ടം വഴിയിതിൽ?
ചൊല്ലി, ആ ജാതവേദസ്സേ, ബുധൻ ഭവൻ:
പുകൊലാ, നിന്ദിതരായെങ്ങും പാഴ്പദം! 12

എന്തിനെന്നു, വിജ്ഞാനം, വരേണ്യമെ—
തെ, നിന്ദനകെണ്ടും, വാജി പോർപോലവേ;
എന്നൊളിവീശു, മൃതന്റെ പത്നിമാ—
രങ്ങളിലമ്മമാരാമുഷോഭേവിമാർ? 13

ഹൃസ്വമായ് ചേർച്ചയില്ലാത്ത നിരന്നമാം
നിസ്സാരവാക്കിനാൽത്തൃപ്തിവരാത്തവർ

10. തായ്താതർ—ഭഗവാപൃഥ്വിവികൾ. ഹേതിമാൻ = തേജസ്വി. ഗുഡവസ്തു—പാൽ: ഇതിന്റെ സ്പഷ്ടീകരണമാണ്, മൂന്നാം പാദം: മഹാർഹപദസ്ഥം = ഉൽകൃഷ്ടസ്ഥാനത്ത് (അകിട്ടിൽ) ഇരിക്കുന്നത്. നാവ്—ജാലം. നിശ്ചിതൻ—ആഹവനീയാദിരൂപേണ നിയമിതനായ വൈശ്യാനരൻ.

11. ഉള്ളതും വോന്റേതുതന്നെയാണ്.

12. വഴിയിതിൽ—ഈ ധനപ്രാപ്തിമാർഗ്ഗത്തിൽ. ബുധൻ = വിദ്വാൻ. പുകൊലാ—ഞങ്ങൾ നിന്ദിക്കപ്പെട്ട പാഴ്പദം (ശൂന്യസ്ഥാനം, ദരിദ്രഗൃഹം) പുകവാനിടവരുത്താതെ, അങ്ങു ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തെ ധനസമൃദ്ധമാക്കിയാലും.

13. എന്തിനെന്നു—ഈ വിവേകം പ്രാപിക്കുമാറാകട്ടെ; വാജി (അശ്വം) പോർ (പടക്കളം) പ്രാപിക്കുന്നതുപോലെ. ഞങ്ങളിൽ എന്ന് ഒളി വീശും—ഞങ്ങൾക്കു നല്ല വെളിച്ചം എന്നു കിട്ടും? അതുതൻ—സൂര്യൻ.

14. അന്നമില്ലാതെ വല്ലതുമൊക്കെ പറഞ്ഞാൽ, ആളുകൾ തൃപ്തിപ്പെടാറില്ല; അപ്പോൾ, വോനോട് (ഹവിസ്സില്ലാതെ) അവർ എന്തു പറയും? സാധന

എന്തിന്റെ ചൊല്ലുമിന്നുഗേ, ഭവാനോടു?
സന്താപമേല്ക്കട്ടെ, സാധനവർജ്ജിതർ! 14

ജുംഭിസ്തുമീ വസുവായ വൃഷാവിന്റെ
വൻപട ഗേഹേ ജപലിപ്പു, ശുഭ്രത്തിനായ്:
തേജസ്സുടുത്തു, ധനിയാമൊരാൾപോലെ
രാജിപ്പു, ഭൂരിവരേണ്യൻ മനോഹരൻ! 15

സൂക്തം 6.

വരമഭവേൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പ് ഹനുസ്സ; അഗ്നി ദേവത
(കാകളി)

നില്ക്കുക, യന്താതനെങ്ങരക്കു യജ്ഞത്തി-
ലഗേ, പ്രയച്ഛാവ യാഗഹോതാവു നീ;
വിത്തമെല്ലാമടക്കുന്നവല്ലോ ഭവാനു;
വിസ്തരിപ്പിക്കുന്നു, കർമ്മിതൻ സ്തോത്രവും! 1

മർത്തുനിൽ യജ്ഞാത്ഥമാഹിതൻ പ്രൗഢിമാൻ
വിദ്യോന്നതനഗ്നി ഹോതാവു ഹർഷഭൻ
ഭാനമാൻപോലയത്തുന്നു, തേജസ്സിനെ;
വാനിൽ നിർത്തുന്നു, തുൺപോലെ പുകയെയും! 2

വെച്ച സനാതനസ്രുക്കിൽ നിറച്ചു, നൈ;
വെപ്പു, പ്രദക്ഷിണമധരവർദ്ധകൻ;

വർജ്ജിതർ (ആരാധനോപകരണങ്ങളില്ലാത്തവർ) സന്താപമേല്ക്കട്ടെ—ഓഖി
യ്ക്കുകതന്നെ!

15. വൻപട—തേജസ്സുമൂഹം. ഗേഹേ—യാഗശാലയിൽ. ശുഭ്രത്തിനായ്—
യജമാനന്മാരുടെ നന്മയ്ക്കു. രാജിപ്പു=ശോഭിക്കുന്നു.

സൂക്തം 6.

1. ഉയർന്നതാൻ നില്ക്കുക—ഉജ്ജലിക്കുക. പ്രയച്ഛാവ്=മികച്ച യജന
ശീലൻ. വിത്തം—ശതകളുടെ. വിസ്തരിപ്പിക്കുന്നു—വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.

2. ആഹിതൻ=സ്ഥാപിതൻ. വിദ്യോന്നതൻ—അറിവേറിയവൻ.

പൊങ്ങി, പുതുയുവ; —മാഞ്ഞുവെട്ടാനൊളി
തിങ്ങിയ കത്തി ചെല്ലുന്ത, പശുക്കളിൽ! 3

ദർഭ വിരിച്ചു; ജലിപ്പിച്ചു, വഹിയെ;—
സ്സുപ്രിയനായ് പൊങ്ങിനിന്നു, മഖോഭഹൻ;
ചുറ്റുന്നു, മൂന്നു മാട്ടിയൻപോലെ,
മുറിയ്ക്കുമഗ്നി, ഹോതാവു പുരാതനൻ! 4

ചുറ്റുന്നു, മന്ദം സ്വരൂപിയായ്ത്താനഗ്നി
മട്ടെതിർഭാഷണൻ ഹോതാവു ഹഷ്ഠൻ;
ഈ യജ്ഞവാന്റെ നാളങ്ങളുശോപമം
പായുന്നു; പേടിപ്പു, പാരൊക്കെയൊളവിൽ! 5

ചണ്ഡനെന്നാലും, സുസേന, പടർന്ന നിൻ
പുണ്യമാം പൊന്നുതൽ ദർശനീയം ശുചേ:
രോധിപ്പതില്ല, നിൻകാന്തിയെ രാവിതരം;
ബാധിപ്പതുമില്ല, രക്കർ നിൻമേനിയെ! 6

ഈ വിധാതാവിൻ പ്രകാശമാവാരിതം;
കൈവിട്ടയയ്ക്കില്ല, തായ്താതരഞ്ജസാ;
കത്തിജ്ജലിയ്ക്കുമേ, പാവകനീയഗ്നി
മർത്തുരിൽച്ചങ്ങാതിപോലത്ര തൃപ്തനായ്! 7

3. വെച്ചു—യഥാസ്ഥാനം വെക്കപ്പെട്ടു. അധാരവർദ്ധകൻ—അധാര്യ.

4. സുപ്രിയനായ്—ദേവകൾക്കു തുലോം പ്രിയപ്പെട്ടവനായി, പ്രീതിക
രനായി മഖോഭഹൻ—യജ്ഞനേതാവ്. മൂന്നു ചുറ്റുന്നു—പശുവിന്റെ ചുറ്റും
അഗ്നിയെ മൂന്നുപ്രാവശ്യം കൊണ്ടുനടക്കും; മാട്ടിയൻപോലെ അഗ്നി മൂന്നു
പശുവിന്റെ ചുറ്റും നടക്കുന്നു. മുറിയ്ക്കും—ഇത്ര ഹവിസ്സിനെ അത്ര തൃപ്തിപ്പെടുന്നു;
അല്ലത്തിന് അനല്ലഫലം നൽകുന്നു.

5. മുൻപറഞ്ഞതിനെ സ്പഷ്ടമാക്കുന്നു: സ്വരൂപിയായ്ത്താൻ—സ്വന്തം
രൂപത്തോടുകൂടിത്തന്നെ. മട്ടെതിർഭാഷണൻ—മധുരവാചനൻ. അശോപമം—
കുതിരകൾപോലെ.

6. ചണ്ഡൻ—ഭയങ്കരൻ. സുസേന—നല്ല സേന (ജാല)കളുള്ളവനേ.
പുണ്യം—മംഗളകരം. ശുചേ—അഗ്നേ. ബാധിയ്ക്കുക—ഉപദ്രവിയ്ക്കുക.

7. ഈ വിധാതാവ്—വൃഷ്ടിപാദകനായ വൈശ്വാനരൻ. അവാരിതം—
ആരാലും തടയപ്പെടാത്തതാകുന്നു. തായ്താതർ അഞ്ജസാ കൈവിട്ടയയ്ക്കില്ല—
ഭൃംവാപൃഥ്വികൾക്കു മകന്റെ (വൈശ്വാനരന്റെ) വിധോഗം സഹ്യമല്ല.

- മന്ത്യരുമായ്ചേർന്ന പത്തുപിരലുക—
 ഉത്രേ ജനിപ്പിച്ചു, മാതർപോലഗിയെ,
 കാലത്തുണർവോനെ, യുണോനെ, വെണ്മഴ—
 പോലെയുള്ളോനെ, സുവക്ത്രനെ, ദ്രീപ്തനെ! 8
- നേരേ വെട്ടപ്പിൽ നടക്കേ, മൊളി പെറ്റം,
 നീരൊഴുക്കേ, മഴകണ്ട, ധ്വപുഷ്ടിയും—
 ഇമ്മട്ടിലാം നിൻവൃഷാരുണാശ്വങ്ങളെ—
 കർമ്മി വിളിപ്പതുണ്ടഗേ, മഖത്തിനായ്! 9
- അഗേ, ചരിഷ്ണക്കളാക്രമപ്രേതന്മാരെ—
 ഉർച്ചനീയങ്ങളാ നിൻതെളിരശ്മികൾ,
 അശ്വങ്ങൾപോലണയുന്നു, വേണ്ടുമിട;—
 ഞ്ഞാലു കൂട്ടുന്നു, മരുദ്ഗണംപോലവേ! 10
- സാധിതം, സ്തോത്രം ഭവാനെക്കുറിച്ചു;—കൃമ—
 മോതുന്നു; നൽക, യഷ്ടാവിനുരുദ്യുതേ!
 സ്തുത്യഹോതാവകമഗിയെപ്പൂജിച്ചു
 വർത്തിക്കുയാണ, ഭിലാഷികളാളുകൾ. 11

സൂക്തം 7.

വാരദേവൻ ദൃഷ്ടി; ജഗതിയും അനുഷ്ടുപും ത്രിഷ്ടുപും ഛന്ദസ്സുകൾ;
 അഗ്നി ദേവത.

കർത്താക്കളഗ്രിമപദത്തിലിരുത്തിയോനീ,
 ഹോതാവു യഷ്ടതമനീധിതനിന്റെ യജ്ഞേ:

8. മാതർ = സ്ത്രീകൾ. ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ അഗ്നിവിശേഷണങ്ങൾ: ഉണ്ണോ
 നെ—ഹവിസ്സുശീക്കുന്നവനെ. വെണ്മഴപോലെയുള്ളോനെ—മുച്യേരീയ മഴപോ
 ലെ രക്ഷസ്സുകളെ ഹനിക്കുന്നവനെ. സുവക്ത്രനെ = സുമവനെ.

9. നീരൊഴുക്കും—ബലാധികൃത്താൽ മൂക്കിൽനിന്നും. മറ്റും വെള്ളമൊ
 ഴുക്കും. അണ്യം—വൃഷണം.

10. ചരിഷ്ണക്കൾ = സഞ്ചരണശീലങ്ങൾ. ആക്രമപ്രേതന്മാരും—ശത്രു
 കളെ ആക്രമിക്കുന്നതിൽ മിടക്കുള്ളവ. ആ—പ്രസിദ്ധങ്ങളായ.

11. സാധിതം—ഞങ്ങളാൽ വിരചിക്കപ്പെട്ട. ഉക്തമോതുന്നു—ഹോതാവു
 ശസ്ത്രം ചൊല്ലുന്നു. നല്ല—ധനം കൊടുക്കുക. അഭിലാഷികൾ—സമ്പൽ
 കാംക്ഷികൾ.

അസ്സാപ്തവാന്തഥവംശ്യർ വനേ വിചിത്രം—
നാമിപ്രജേശ്വരനെയുജ്ജ്വലനാക്കിയല്ലോ!

1

ദേവനാം നിൻ മഹസ്സഗേ, വനചേരുവതെപ്പൊഴോ?
കൈക്കൊണ്ടുവല്ലോ, പ്രജകൾക്കീഡ്യനാം നിന്നെ മാനുഷർ—
അവിടന്നുഡസംവൃതാംബര—
പ്രതിമൻ, നല്ലറിവുറ സത്യവാൻ,
ക്രതുവൊക്കെ നിറപ്പെടുത്തുമെ—
നന്തു ബോധിസ്തുകയാൽ ഗൃഹേ ഗൃഹേ!

3

പ്രജകളെ മുഴുവൻ കവിച്ചുനില്പോൻ,
പ്രജവനെവൻ, പ്രഭ വായ്പ മത്ത്യദൂതൻ;
നരൻ നരൻവേണ്ടിയാനയിച്ചാൻ,
കൊടിമരമാമവനെ സ്വയം ജനങ്ങൾ.

4

ഇരുത്തിനാൻ, മഞ്ജളരൂപനാമീ
ഹോതാവിനെ, പാവനദീപ്തിമാനെ,
മികച്ച യഷ്ടാവിനെ, യേശുതേജ—
സ്തജ്ഞാനെ, വിദ്യാനെ, മുറപ്രകാരം:

5

പെരുതമ്മമാരിലുരന്നുഭൂവിലും
പെരുമാറിടുന്ന സുഭഗൻ, ദൂരാസദൻ,

സൂക്തം 7.

1. കന്താക്കരം—യാഗം ചെയ്യുന്നവർ. അഗ്രിമപദം = മുഖ്യസ്ഥാനം. സാപ്തവാന്തഥവംശ്യർ—അപ്തവാനെന്ന ലുഷിയോടുകൂടിയ ഭൃഗുഗോത്രക്കാരും. വനേ വിചിത്രനാം—കാട്ടിൽ ദാവാനിരൂപേണ വിചിത്രനായിത്തീരുന്ന. ഇപ്രജേശ്വരൻ—പ്രജകളുടെയെല്ലാം ഇശ്വരനായ അഗ്നി.

3. ഉഡസംവൃതാംബരപ്രതിമൻ—പാറുന്ന സ്തലിംഗങ്ങളുള്ളതിനാൽ, നക്ഷത്രപരിതമായ ആകാശത്തോടു തുല്യൻ. നിറപ്പെടുത്തുമെന്നതു ബോധിസ്തുകയാൽ (കണ്ടറിഞ്ഞതിനാൽ) ഗൃഹേ ഗൃഹേ (ഭാരോ ഗൃഹത്തിലും) മാനുഷർ കൈക്കൊണ്ടു എന്നു മുൻപുക്കിന്നോടന്വയം.

4. കവിച്ചുനില്പോൻ—കീഴ്പെടുത്തിയവൻ. പ്രജവൻ = ക്ഷിപ്രഗാമി. മത്ത്യദൂതൻ—യാഗം ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യന്റെ ദൂതൻ. കൊടിമരമാമവനെ—യജ്ഞത്തിന് ഒരു ധ്വജമായ അഗ്നിയെ.

5. മുറപ്രകാരം = ക്രമാനുസാരേണ.

അറിവുറവൻ. ഗുഹയിൽ മേവുമർച്ചന—
ത്തിരുമേനി വാങ്ങ, മെവിടത്തിലും സമം!

6

സ്നോതാക്കൾ നിദ്രയൊഴിയും പൊഴുതാർക്കൊരിമ്പം
കൂട്ടം, ജലത്തിനറ്റവായ മഖത്തിലെങ്ങും;
ആ വലിതൻ നതജനാർപ്പിതഹവ്യനഗ്നി—
യെല്ലാഞ്ഞൊഴും സ്വയമറിഞ്ഞിട, മധരത്തെ!

7

വാന്യശിരണ്ടിനുടെ മധ്യമറിഞ്ഞ വിദ്വാ—
നാകം ഭവാനതികരൂഹലി. യജ്ഞഭൂതിൽ:
വിണ്ണിന്റെ കല്പകളിൽക്കയറിടമല്ലോ,
വാന്ത്രിയുവോൻ വിബുധനങ്ങു പുരാണഭൂതൻ!

8

തപിതാൻ നിൻ വഴി കറുത്തിട;—മാഭ മുന്നിൽ;—
പ്പാളന്ന, രൂപികളിൽ മുന്തിയ നിൻപ്രകാശം;
ഗർഭം വഹിപ്പിതു, ഭവാനെ ലഭിച്ചിടത്തോർ;
അന്നേരമേ പിറവി പുണ്ടോ, ര ഭൂതനാം, നീ!

9

അപ്പോൾപ്പിറന്നോന്റെ മഹസ്സ കാണാം;—
മട്ടിപ്പിതൻനേർക്കൊരു കാററടിച്ചാൽ,

6. പെരുതമ്മാർ—വളരെ സസ്യജനയിത്രികളായ തണ്ണീരുകൾ. വാ
ങ്ങം—ഹവിസ്സ് സ്വീകരിയ്ക്കും.

7. നിദ്രയൊഴിയും പൊഴുത്—പുലർകാലത്തു. ഇമ്പം കൂട്ടം—സ്നോത്ര
ങ്ങൾകൊണ്ടു രസംപിടിപ്പിയ്ക്കും. ജലത്തിനറ്റവായ—മഴ പെയ്യുന്നതു യാഗത്താ
ലാണല്ലോ. നതജനാർപ്പിതഹവ്യൻ—നമസ്കരിച്ച ആളുകളാൽ നൽകപ്പെട്ട ഹവി
സ്സാടകൂടിയവൻ. സ്വയമറിഞ്ഞിടം—ആരും അറിയില്ലേണ്ടതില്ല.

8. വാന്യശിരണ്ടിനുടെ മധ്യം—അന്തരീക്ഷം. യജ്ഞഭൂതിൽ—യാഗത്തിന്നു
റജ്ഞത്യം വഹിയ്ക്കുന്നതിൽ അതികരൂഹലി—തുലോം തൽപരനാകുന്ന. വിണ്ണി
ന്റെ കല്പകളിൽക്കയറിടമല്ലോ—ഹവിസ്സ് ദേവകൾക്കു കൊണ്ടുകൊടുക്കാൻ.
വാന്ത്രിയുവോൻ—അല്പമായ ഹവിസ്സിനെയും അനല്പമാക്കുന്നവൻ.

9. ആഭ മുന്നിൽ—ശോഭ മുൻവശത്തു പ്രസരിയ്ക്കും. രൂപികൾ—തേജസ്വി
കൾ. ഭവാനെ ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത യജമാനന്മാർ, ലഭിപ്പാൻവേണ്ടി, ഗർഭം (ഭവ
ജനനഹേതുവായ അരണി) വഹിയ്ക്കുന്നു, എടുക്കുന്നു. നീ പിറന്ന ക്ഷണത്തിൽ
ത്തന്നെ യജമാനന്റെ ഭൂതനായിത്തീരുന്ന എന്നു, നാലാം പാദത്തിന്റെ താല്പര്യം.

കടുത്ത നാക്കാൽത്തരുപംശതി നക്ഷം;
കുടിച്ചുടയ്ക്കും ദ്രവക്ഷേപ്യവും താൻ! 10
ജാലപ്പട്ടപ്പാലിരയെ ക്ഷണേന
നീറ്റും; മഹാനഗ്നി വഹിപ്പ, ദൈത്യം;
കാററിൻകരുത്തിൽ, ക്ഷതിരപ്പറത്തു—
പോലേറിയോടും; വളർകാന്തി വീശും! 11

സൂക്തം 8.

വാരദേവൻ ഋഷി; ഗായത്രി മന്ത്രസ്തം; അഗ്നി ദേവത.

ദൂതനും വിശ്വവേദസ്സും ഹവിസ്സേന്ദ്രമമന്ത്യനും
മഹായജ്ഞാപുമാം നിന്നെച്ചൊല്ലിനാൽച്ചമയിപ്പു ഞാൻ! 1
അവിടെയ്ക്കറിയാമല്ലോ, ഭാനവും, വിണ്ണിലേറലും;
ആ മഹാൻ ദേവനിവിടെയ്ക്കാനയിയ്ക്കട്ടെ, യുവരെ! 2
അറിയുന്നു, വണങ്ങിയ്ക്കുലവൻ ദേവഗണത്തെയും;
ഗൃഹേ യജിപ്പോന്നദേവനരുളും, പ്രിയമാം ധനം! 3
അവൻ ഹോതാവ; വൻതന്നേ ദൂതകർമ്മവിശാരദൻ;
നടുവിൽസ്സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു, വിണ്ണോലറിവോനവൻ! 4

10. അപ്പോൾ—അരണിമഥനാവസരത്തിൽ. പിറന്നോൻ—ജനിച്ച് അഗ്നിയുടെ. മഹസ്ത്വം = തേജസ്സ്. കാണാം—ഏവർക്കും കാണുമാറാകും. താൻ—അവിടുന്ന്, അഗ്നി. ദ്രവക്ഷേപ്യം—ഉറപ്പുള്ള മരത്തടി മുതലായതുപോലും.

11. ഇര—മരവും മറ്റും. നീറ്റം = സ്പ്രീകരിയ്ക്കും. വളർകാന്തി വീശും—കാരോല്ലാസം കരുത്തേറിയ രശ്മികളെ പുറം പായിയ്ക്കും.

സൂക്തം 8.

1. ചൊല്ലിനാൽച്ചമയിപ്പു = വാക്കുകൊണ്ടലങ്കരിക്കുന്നു, സ്തുതിക്കുന്നു.
2. ഭാനം—യജമാനനു ധനം കൊടുക്കൽ. വിണ്ണിലേറൽ—സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ചെല്ലൽ; ദേവന്മാരുടെ ഇരിപ്പിടം എന്നു സാരം.
3. അവൻ വണങ്ങിയ്ക്കൽ അറിയുന്നു—ആളുകളെ നമസ്കരിപ്പിപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നറിയാം. ദേവഗണത്തെയും അറിയുന്നു—ദേവന്മാരൊക്കെ തനിയ്ക്കു പരിചിതമാണ്.
4. നടുവിൽ—ഭ്യാവാപൃഥ്വിവികൾക്കിടയിൽ.

ഏവരഗ്നിസ്തേ ഹവ്യങ്ങളേകി പ്രീതി വരുത്തിടും,
 ഏവർ കത്തിച്ചു വാസ്തിസ്തേ, മവരായ് ചമയാവു, നാം! 5
 അഗ്നിസ്തേ വരനുഷ്ടിപ്പു, സപര്യ;—യവർ സേവനാൽ
 സ്വത്താലു, മവർ സഭീര്യത്താലും വിശ്രുതരായ് വരും! 6
 വളരെപ്പേർ കൊതിക്കുന്ന സമ്പത്തെങ്ങളിലമ്പഹം
 പെരുമാറട്ടെ; യന്നത്താലെങ്ങരക്കണ്ടാകൊ, രക്കവും! 7
 മനുഷ്യരാം പ്രജകളിൽനിന്നെടുത്തൊരിയേണ്ടവ
 തുലോമെയ്തുമുറിക്കട്ടേ, ബലത്താൽ ഭൂരിനാമവൻ! 8

സൂക്തം 9.

ഋഷിഃ ക്ഷന്ദോദേവതകൾ മുന്വത്തേവ.

അഗ്നേ, സുഖം തന്നരുൾക; പെരുമപ്പെട്ടവൻ ഭവാനു:
 ഇദേവകാമകൽ വരുമല്ലോ, ദർഭയിൽ മേവുവാൻ! 1
 മനുഷ്യരാം പ്രജകളെ പ്രാപിപ്പോന്നദൂരാസദൻ
 ദൂതനായി ബുദ്ധിയിക്കട്ടേ, യേവർക്കും മൃത്യുവർജ്ജിതൻ! 2
 ശാലസ്തേ ചുറ്റുമേ കൊണ്ടുപോകപ്പെട്ടവരുങ്ങളിൽ
 ഹോതാവായ്ത്തീരു, മാ സ്തൃത്യൻ; പോതാവായ്മിരുന്നിടം! 3
 അഗ്നിയധര്യവാം, യാഗേ; ശാലയിൽ ഗൃഹനാഥനാം;
 ബ്രാഹ്മണാക്ഷം സിയായിട്ടു മിരിക്കട്ടേ, മവിടുന്നതാൻ! 4

5. കത്തിച്ചു വാസ്തിസ്തേ—അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു വളർത്തും.
 6. സപര്യ=പരിചരണം. സേവനാൽ—അഗ്നിയെ സേവിച്ചതിനാൽ.
 7. അന്നലാഭംമൂലം ഞങ്ങൾക്കു് ഒരുക്കം (യജ്ഞോദ്യമം) ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യട്ടെ.
 8. എടുത്തൊരിയേണ്ടവ—പാപാദികൾ എഴുന്നേറ്റുവന്നു—നശിപ്പിക്കട്ടേ. ധീരൻ=മേധാവി.

സൂക്തം 9.

1. ദേവകാമകൽ—യജമാനന്റെ അടുക്കൽ.
 2. ഏവർക്കും—ദേവന്മാർക്കെല്ലാം.
 3. ഇരുന്നിടം—ഉപവേശിസ്തേ.
 4. അധര്യവാം—അധര്യവാകം.

യജിപ്പാൻ മുതിരും മർത്ത്യജനത്തിന്റെ ഹവിസ്സുകൾ
പ്രിയങ്ങളുണ്ടു്;—പദേശിയ്ക്കയും ചെയ്യുവോൻ, ഭവാനി! 5

ഭവാനേതൊരു മർത്യന്റെ യാഗേ ഹവ്യം വഹിയ്ക്കുവാൻ
ഏഴനുള്ളിട, മായാതൻ ഭൂതൃപും സ്വീകരിയ്ക്കുമേ! 6

ഞങ്ങൾന്നുധാരം കൈക്കൊൾകി, ഞങ്ങളുടെ ഹവ്യവും;
അംഗിരസ്സേ, ശ്രവിച്ചാലു, മവിടുണെങ്ങൾതൻ വിളി! 7

യാതൊന്നാലങ്ങു രക്ഷിപ്പൂ, ഹവിഷ് പ്രദരെ നീളവേ;
അഹിംസ്യമാ നിൻപള്ളിത്തേരോടുകെ, ഞൾക്കു ചുറ്റുമേ 8

സൂക്തം 10.

വാമദേവൻ പ്രാപി; പദപംക്തിയും മഹാപദപംക്തിയും ഉഷ്ണിക്കും
മന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ)

കർത്താവിന്നൊത്ത, വാജിപോലുള്ള,
ഭദ്രനാം പ്രിയനങ്ങയെ
ഇന്നെങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നു, കൊണ്ടു—
വന്നീടും സ്തോത്രത്താലഗേ! 1

ഭദ്രമായ്, പഹലസംസാധകമാ,—
യുദ്ധമായ്, സ്സത്യഭുതമായ്,
ഉത്തമമായ യാഗത്തിന്നിപ്പോ—
ഉളാത്ത നേതാവാണ്, ഞൾഗേ, 2

5. ഉപദേശിയ്ക്ക—കർമ്മങ്ങൾ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുക.

8. ഹവിഷ്വദർ—യജമാനൻ.

സൂക്തം 10.

1. കർത്താവിന്നൊത്ത—ഉപകാരിപോലിരിക്കുന്ന. വാജിപോലുള്ള—
കുതിര ഭാരത്തെയെന്നപോലെ, ഹവിസ്സിനെ വഹിയ്ക്കുന്ന. കൊണ്ടുവന്നീടും—
ദേവന്മാരെ യാഗശാലയിൽ ആനയിക്കുന്ന.

സർവസൈന്യമോടുംതെളിഞ്ഞ, ക്ക-
 സന്നിഭജ്യോതിസ്സായ നീ
 ഞങ്ങളിലാഭിമുഖ്യം കൊരുക, ഗേ,
 ഞങ്ങളുടെയിന്നോത്രത്താൽ !

3

ഇപ്പോളിന്നുവം പാടിക്കൊണ്ടെങ്ങ-
 ഉർപ്പിള്ളാ, മഗേ, ഹവ്യങ്ങൾ:
 അഭ്രങ്ങൾപോലിരമ്പുനവല്ലോ,
 തപൽപരിശുദ്ധജാലകൾ !

4

തെല്ലേറെ പ്രിയപ്പെട്ട നിൻതേജ-
 സ്സല്ലിലും പകൽനേരത്തും
 ഉല്ലസിയിക്കുന്നു, ചേരുവാൻ ചാരേ,
 നല്ലൊരു പണ്ടംപോലഗേ !

5

അന്നസംയുത, നിർമ്മലമല്ലോ
 നിന്നുടൽ, തെളിനൈപോലെ;
 മിന്നുന്നു, നിന്റെ പാവനമാമ-
 പ്പൊന്നൊളി, പണ്ടംപോലവേ

6

സത്യവൻ, പണ്ടേതൊട്ടാചരിച്ച
 വിദേഹത്തെയാമഗേ, നീ
 യഷ്ടാവായുള്ള മത്സ്യകൽനിന്നു
 തട്ടിനീക്കുന്നു, പട്ടാങ്ങായ്.

7

ഞങ്ങൾതൻ സഖ്യസൗഭാഗ്യം വാനോർ
 നിങ്ങളിൽശ്ലീവമാക, ഗേ;

3. സർവസൈന്യമോട്—എല്ലാ ജാലകളോടുംകൂടി. അർക്കസന്നിഭജ്യോതിസ്സ് = സൂര്യനൊത്ത തേജസ്സോടുകൂടിയവൻ.

4. അഭ്രങ്ങൾ = മേഘങ്ങൾ.

5. ചേരുവാൻ—അവയവത്തെ പ്രാപിപ്പാൻ. പണ്ടം (ആരേണം) സമീപത്തിരിയുന്നതുപോലെ. ഉല്ലസിയിക്കുന്നു = ശോഭിക്കുന്നു.

7. ഒരു യഷ്ടാവു പണ്ടേമുതൽ ചെയ്തപോയ വിദേഹ(പാപ)ത്തെപ്പോലും അങ്ങു അയാളിൽനിന്നു പട്ടാങ്ങായ് (പരമാത്മമായി) തട്ടിനീക്കുന്നു.

ഞങ്ങളെയിതു കൂട്ടിക്കെട്ടുന്നി,—
തിങ്ങെല്ലായജ്ഞസ്ഥാനത്തും!

8

സൂക്തം 11.

വാരമേവൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

(കാകളി)

അഗ്നേ, ബലിഷ്ഠ, നിൻ മംഗളമാം മഹ—
സ്സർക്കന്നടക്കൽ വിളങ്ങുന്നു, നീളവേ;
അദ്രുശനീയാഭ കാണാം, മിരവിലും;
സ്നിഗ്ദ്ധമുഗ്ദ്ധാന്നങ്ങൾ നിൻതിരുമെയിലേ! 1

വാതിൽ തുറക്കുക, ഭൂരിജന്മൻ, ശുഭേ,
വാഴ്ത്തുന്ന കർമ്മവാനാഗ്നേ, നന്മൻ ഭവാനു;
സർവ്വമാമൻ നീ കൊടുത്തുപോരും ധനം.
ഭവ്യതേജസ്സേ, തുലോം ചേർക്കുകെങ്ങളിൽ! 2

നികൽനീനേ ക്രിയ; നികൽനീനേ സ്തവം;
നികൽനീനേ, സമാരാധ്യമാമുക്ഥവു;

8. ഞങ്ങളുടെ സഖ്യവും സൗഭാഗ്യവും വാനോരായ നിങ്ങളിൽ ശിവമാക, മംഗളമായി ബാഹ്യമുണ്ടു. കൂട്ടിക്കെട്ടുന്ന—നിങ്ങളോടു ചേർത്തുബന്ധിയുന്നു.

സൂക്തം 11.

1. അർക്കന്നടക്കൽ—പകൽനേരത്തു. സ്നിഗ്ദ്ധമുഗ്ദ്ധാന്നങ്ങൾ—സ്നിഗ്ദ്ധങ്ങളും സുന്ദരങ്ങളുമായ പുരോഡാശാദികൾ. നിൻതിരുമെയിലേ—ഹോ മിശ്ശിപ്പെടുന്നു എന്നു ക്രിയാപദം അധ്യാഹരിയ്ക്കുന്നു.

2. ഭൂരിജന്മൻ—വളരെ ജനങ്ങളുള്ളവനേ; യാഗമുളളതെന്തൊക്കെ അഗ്നി അരണിമഥനംകൊണ്ടു ഉൽപാദിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുമല്ലോ. നന്മ(സ്തുത)നായ ഭവാനു കർമ്മവാനു (യജമാനനു) വാതിൽ തുറക്കുക—പ്രാപ്യമായ പുണ്യലോകത്തിന്റെ വാതിൽ തുറന്നുകൊടുത്താലും. സർവ്വമാമൻ = എല്ലാ ദേവന്മാരോടുംകൂടി യവൻ. കൊടുത്തുപോരും—യജമാനർക്കു കൊടുക്കാറുള്ള.

3. ക്രിയ—യജ്ഞകർമ്മങ്ങൾ. നികൽനീനേ—നികൽനീനതന്നെ ജനി

- അഗ്നേ, യഥാത്മകർമ്മാവാം ഹവിഷ് പ്രദ-
നന്യൈരീനീനേ, സുവീരധനാഗമം! 3
- നികൽനിന്നു പിറക്കുന്നു, നേരാം ബലം
തങ്കം മഹാൻ മകൻ യജ്ഞകൃത്തനവാൻ;
നികൽനിന്നു, സുഖം ദേവേരിതം ധനം;
നികൽനിന്നഗ്നേ, സ്വതന്ത്രവേഗാശ്വവം! 4
- ദേവകാമർ നരർ വാക്തീബ്ജീജ്ഞു,
ദേവനാമഗ്നേ, ദമോൽക്കനാമന്യൈ,
നാവാൽ മയക്കമമർത്തുനെ, മുന്വനെ,
നാശിതാംഹസ്സാം ഗൃഹേശനെ, പ്രേതശനെ. 5
- എത്തുമാറുണ്ടല്ലിലല്ലോ, ബലാത്മജ,
ഭദ്രനാം ദേവനങ്ങഗ്നേ, ശുഭം തരാൻ;
ക്ഷുന്തെങ്ങളിൽനിന്നകറുക, പാപവു;-
മുറത്തിന്മയ്യുമൊക്കെ നീക്കുക, രക്ഷി നീ! 6

സൂക്തം 12.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

സ്രുക്കേന്തിയാർ നിന്നെയുജ്ജ്വലിപ്പിപ്പി;—മാ-
രഗ്നേ, തരം, ഹവിസ്സന്വഹം മൂന്നു;

ജ്ഞു. സുവീരധനാഗമം—നല്ല വീര (പുത്ര)ന്മാരോടുകൂടിയ ധനത്തിന്റെ ആഗമം, ഉൽപ്പത്തി.

4. നേരം = സത്യമായ. മകൻ നികൽനിന്നു (ഭവാനിൻ പ്രസാദത്താൽ) പിറക്കുന്നു. സുഖം = സുഖകരം. ദേവേരിതം = ദേവന്മാരാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടത്. പിറക്കുന്നു എന്നത് ഇവിടെയും അടുത്ത വാക്യത്തിലും ചേർക്കണം. സ്വതന്ത്രവേഗാശ്വം—തടവില്ലാത്ത വേഗത്തോടുകൂടിയ കതിര.

5. ദമോൽക്കൻ—രക്ഷസ്സുകളെ അടക്കുന്നതിൽ തൽപരൻ. നാവാൽ മയക്കം—ദേവന്മാരെ നാവുകൊണ്ടു (ഹവിസ്സു വഹിച്ച ജാലകംകൊണ്ടു) മത്തുപിടിപ്പിക്കുന്നു. അമർത്തുൻ = മരണരഹിതൻ. മുന്വൻ—ദേവകളിൽ. നാശിതാംഹസ്സം = പാപനാശനൻ.

6. ബലാത്മജ—അരണിമഥനബലത്തിന്റെ മകനേ. അഞ്ച്—ഭവാനി മുറത്തിന്മയ്യുമൊക്കെ = മനോഭോഷം. രക്ഷി = രക്ഷകൻ.

ജാതവേദസ്സേ, ക്രതുവാൽപ്പടൻ നിൻ—
 ജ്യോതിസ്സറിഞ്ഞ, വൻ വെല്ലട്ടെ, ഭൂതിയാൽ! 1
 ആർ നിനക്കുഗേ ചമത കൊണ്ടുവര;—
 മായാസമാണവൻ നിന്നുരുദീപ്തിയെ
 രാപകലർച്ചിച്ചു വാസ്തിയ്ക്കു;—മപ്പമാൻ
 ശ്രീ പുലത്തും, തഴപ്പാൻ വൈരില്ലെന്നായ്! 2
 അഗ്നിയല്ലോ, പെരുംകെല്പിനടയവ;—
 നഗ്നിതാന, നത്തിന, ഗ്രസമ്പത്തിനും;
 സേവകമന്ത്യനിൽച്ചേർന്നു, രത്നങ്ങ—
 ളാ വരിപ്പയുവാവായ തേജോയുതൻ! 3
 ചെന്തിരിയ്ക്കാമെങ്ങൾ വല്ല തെറ്റുമറി—
 യാതെ നിൻഭക്തരിലഗേ, യുവോത്തമ;
 ഏകില, മുഴിയ്ക്കുപാപരാക്കീടണ, —
 മെങ്ങളെ—വെട്ടിക്കളക, തെറ്റൊക്കെ നീ! 4
 അഗേ, സുരക്കോ നരക്കോ തഴച്ചു വൻ—
 ദൃഷ്ടതം ചെയ്തുവെന്നാലുമൊരിയ്ക്കലും
 പീഡിതരാകൊലാ, നിൻമിത്രർ ഞങ്ങൾ; ന—
 ല്ലീടുക, പുത്രപെത്രകുൾ ശാന്തിസുഖം! 5
 ഹേ വന്ദ്യരായ വസുക്കളേ, പേഞ്ഞാരു
 ഗോവിന്റെ കാൽക്കെട്ടഴിപ്പതുപോലവേ,
 ഞങ്ങൾതൻ പാപബന്ധത്തെയഴിയ്ക്കുവിൻ;
 ഞങ്ങളിലഗേ, ചിരായുസ്സു ചേർക്ക, നീ! 6

സൂക്തം 12.

1. ക്രതു—കർമ്മം, ജലിപ്പിയ്ക്കലും മറ്റും. ഭൂതിയാൽ—സമ്പത്തുകൊണ്ടും. വെല്ലട്ടെ—ശത്രുക്കളെ ജയിയ്ക്കട്ടെ.
2. തഴപ്പാൻ—പ്രജാപശ്വാദികളാൽ പുഷ്പിപ്പട്ടം. ശ്രീ പുലർത്തും—ഏണം സമ്പന്നനായി വാഴും.
3. രത്നങ്ങൾ—ശ്രേഷ്ഠന്മാർ.
4. വെട്ടിക്കളക—തിരുത്തുക, നശിപ്പിയ്ക്കുക.
5. ദൃഷ്ടതം = പാപം. ശാന്തിസുഖം—ഉപദ്രവശാന്തിയും സുഖവും.
6. വസുക്കളേ—പൊറുപ്പിടം നല്കുന്ന അഗ്നികളേ.

സൂക്തം 13.

വാരമേവേൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്തം ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നിസൂര്യാദികൾ ദേവത.

(കാകളി)

- സചിത്തനഗ്നി, പുലരുമുഷസ്സുകൾ
 സമ്പത്തു കാട്ടുന്നതിന്മുമ്പുയർന്നിടം.
 ചെലംവീനശ്ചികളേ, സൽക്കർമ്മിതൻ ഗൃഹേ:
 ദേവനാം സൂര്യനൊളിക്കൊണ്ടുദിത്യായാത്! 1
- ദേവൻ സവിതാവുയർത്തുന്നു രശ്മിയെ;
 ദ്യോവിലസ്സുര്യൻ കരേറുന്ന വേളയിൽ
 മിത്രാവരണരനുബ്രജിപ്പു, പൊടി—
 മുത്തുതിക്ഷം വൃഷം പയ്യിനെപ്പോലവേ! 2
- കാര്യം വിടാതേ സ്ഥിരക്ഷേമരേവനേ—
 കൂരിരൾ പോക്കുവാൻ സൃഷ്ടിച്ചരുളിയോ;
 ആ വിശ്വവിഷ്വപദർശിയാം സൂര്യനെ—
 യാവഹിജ്ഞന്നതുണ്ടേ, ഴ വൻവാജികൾ. 3
- ഉന്നതാശ്വസ്ഥനായ് ദേവ, ഗമിജ്ഞന്ന,
 വെൺനൂൽ പരത്തിക്കരിമ്പടം മുടി നീ;

സൂക്തം 13.

1. സചിത്തൻ=സുമനസ്സൻ. ഉഷസ്സിനുമുമ്പ് ഉയർന്നിടം.—ഉജ്ജ്വലിപ്പി ജ്ഞപ്തം.
2. അനുബ്രജിപ്പു—അവന്റെ കർമ്മത്തെ അനുസരിച്ചു. പൊടിമുത്തു തിക്ഷം—‘ചുരമാന്തുക’യാൽ കൊമ്പുകളിലും മറ്റും പററിയ മൺപൊടി വിതറുന്ന. വൃഷം=കാള.
3. കാര്യം വിടാതേ—വേണ്ടതു ചെയ്തുകൊണ്ടുതന്നെ. സ്ഥിരക്ഷേമർ—സ്രഷ്ടാക്കളായ ദേവന്മാർ. വിശ്വവിഷ്വപദർശി=സർവ്വദശത്തിനെയും കാണുന്നവൻ, അറിയുന്നവൻ. ആവഹിജ്ഞക=വഹിജ്ഞക.
4. ഉന്നതാശ്വസ്ഥനായ്—വലിയ (ബലിഷ്ഠങ്ങളായ) അശ്വങ്ങളുള്ള തേരിൽ കേറി. വെൺനൂൽ—രശ്മി. കരിമ്പടം മുടി—ഇരുട്ടിനെ മറച്ചു. പുവ്വാർദ്ധം.

ഭാസ്കരൻ വീശുമംശുക്കൾ പറപ്പിച്ച,
വാനത്തു തോൽപോലെ ചേൻ തമസ്സിനെ! 4

ഇല്ല, ഭന്നാൽത്തടവി;ല്ല, താനാലഴ;—
ലില്ല, യന്നാലുമവിടെയ്ക്കി;—തെങ്ങനെ?
യാനത്തിനെതു കെല്ലാ,ർ കണ്ടു? പാലില്ല,
വാനിന്റെ തൂണായിനിന്നിവൻ വിണ്ണിനെ! 5

സൂക്തം 14.

വാരദേവർ പ്രഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പ് ഹരസ്സ്; അഗ്യാദികൾ ദേവത.

(കാകളി)

ജാതവേദസ്സഗ്നിദേവൻ വളർന്നിടം,
ജ്യോതിസ്സുകൾകൊണ്ടുഷസ്സ് വിളങ്ങവേ;
ഭൂരിപ്രയാണരാം നാസത്യരേ, തേരി—
ലേറി വന്നെത്തുവിന, സ്മൽക്രതുവിതിൽ! 1

ദേവൻ സവിതാവുയർത്തുന്നു രശ്മിയെ,—
തുളവെളിച്ചം ജഗത്തിന്നൊക്കെ നല്ലവാൻ;
വാന്യഴിയന്തരിക്ഷങ്ങൾ നിറയ്ക്കുന്നു,
ഭാസ്കളാൽപ്പാർത്തുനോക്കുന്ന ഭാസ്സരൻ! 2

സൂര്യനോടു പ്രത്യക്ഷോക്തി; ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷം; വാനത്തു തോൽപോലെ ചേൻ—അന്തരിക്ഷത്തിൽ, അതിന്റെ തൊലിപോലെ പറിനില്ക്കുന്നു.

5. ഇല്ലയന്നാലും—ഉയന്നാലും അവിടെയ്ക്കു് അഴലില്ല. സൂര്യൻ ഏത വസ്ഥയിലും ആരാലും തടുക്കപ്പെടുന്നില്ല; പീഡിപ്പിക്കപ്പെടുന്നമില്ല. യാനം = ഗമനം. ആർ കണ്ടു—ആക്കറിയാം.

സൂക്തം 14.

1. ഉഷസ്സിൽ അഗ്നി വളർന്നിടം—ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെടും. ഭൂരിപ്രയാണർ—വളരെ യാത്രചെയ്യുന്നവർ. അസ്മൽക്രതുവിതിൽ—ഞങ്ങളുടെ ഈ യാഗത്തിൽ.

2. ഭാസ്കളാൽ = രശ്മികൾകൊണ്ടു്. വാന്യഴിയന്തരിക്ഷങ്ങൾ നിറയ്ക്കുന്നു. പാർത്തുനോക്കുന്ന—ലോകത്തെ നോക്കിക്കാണുന്ന.

- ചെന്നിറം ചാർത്തും വിദുഷിയുഷസ്സിങ്ങു
 വന്നു, മഹതി വിചിത്രമയുഖയായ്:
 പേർത്തുണർവേകമുഷോദേവി ചേലൊടേ
 ചേർത്ത തേരിലേഴുന്നള്ളം, സുഖത്തിനായ്! 3
- നിങ്ങളെക്കൊണ്ടുവരട്ടേ, ബലിഷ്ഠങ്ങൾ—
 ഉിങ്ങാ രമാശ്വങ്ങൾ പൊൻപുലർവേളയിൽ:
 നിങ്ങളെയിമ്പപ്പെടുത്തുമല്ലോ, രസം
 പൊങ്ങുമിസ്സോം, കടിപ്പാൻ വൃഷാക്കളേ! 4
- ഇല്ലി, അന്നാൽത്തടവി;—ല്ല, താന്നാലഴ;—
 ലില്ല, യന്നാലുമവിടെയ്ക്കി;—തെങ്ങനെ?
 യാനത്തിനെന്തു കെല്ലാർ കണ്ടു? പാലിപ്പ
 വാനിന്റെ തൂണായിനിന്നിവൻ വിണ്ണിനെ! 5

സൂക്തം 15.

വാരദേവൻ ദൃഷ്ടി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നിയും
 സോമകന്മ അശ്വികളും ദേവത.

- അഗ്നി നീളേ നടത്തപ്പെട്ടീടുന്നു, വാജിപോലവേ
 ഹോതാവു ദേവരിൽദേവനസൂര്യജേത മഖോചിതൻ! 1
- അഗ്നി പുററിനടന്നീടു, മൊരു തേരാളിപോലവേ,
 ദേവകൾക്കെന്നമേന്തിക്കൊണ്ടു, ധാരത്തിങ്കൽ മൂന്നുരു! 2

3. വിചിത്രമയുഖ = വിചിത്രകിരണങ്ങളോടുകൂടിയവൾ. ചേലൊടേ
 ചേർത്ത—ഓഗിയിൽ അശ്വങ്ങളെ പൂട്ടിയ.

4. അശ്വികളോടു പറയുന്നു: രസം പൊങ്ങും—മാധുര്യമേറിയ ഈ സോമം
 നിങ്ങളെ കടിപ്പാൻ ഇമ്പപ്പെടുത്തുമല്ലോ.

5. സൂര്യനെപ്പറ്റി:

സൂക്തം 15.

1. അഗ്നി അസൂര്യജേത (നമ്മുടെ യാഗത്തിൽ) നീളേ നടത്തപ്പെടുന്നു.
 മഖോചിതൻ = യജ്ഞാർഹൻ.

2. അന്നം—യജമാനദത്തമായ ഹവിസ്സ്. മൂന്നുരു—മൂന്നു സവനങ്ങളിലും.

- കവിയാമഗ്നി ഹവൃത്തിലെല്ലാം ചുറ്റിനടന്നിടം,
ഹവിഷ് പ്രദനം രത്നങ്ങളേകിക്കൊണ്ടെന്നപാലകൻ! 3
- ദേവരാതന്റെ സുതനാം സൃഞ്ജയങ്കൽസ്സമീധനായ്
കിഴക്കോലേ ശോഭിച്ചാന, വിടുന്നരിമർദ്ദനൻ! 4
- ചരിഷ്ണവായ് വൃഷാവാമീത്തിശാർച്ചിസ്സാളമഗ്നിയെ
മേലാളായ് കീഴിൽ നിർത്തിടും, വീരനാകിയ മാനുഷൻ! 5
- ദ്യോവിൻമകൻപോലുദ്ദീപ്തൻ, സംസേവ്യൻ, വാജിപോലവേ
ശുശ്രൂഷിക്കുപ്പെടുന്നുണ്ടു, നാളിൽ നാളിലവൻ തുലോം! 6
- രണ്ടുശ്വത്തെത്തരാമെന്നൊന്നെ, നോട്ട സഹദേവജൻ;
കുമാരനാൽ വിളിക്കുപ്പെട്ടതിനാൽപ്പോന്നതില്ല ഞാൻ. 7
- ആപ്തജ്യം പ്രയത്നമായ രണ്ടു ഹയങ്ങളെ
സഹദേവകുമാരങ്കൽനിന്നു നേ കൈക്കലാക്കിനേൻ! 8
- ഈസ്സോമകാവ്യനായുള്ള കുമാരൻ സഹദേവജൻ
ദീർഗ്ഘായുസ്സായ് ബ്ഭവിക്കട്ടേ, നിങ്ങളാലശ്വിദേവരേ! 9
- ആ യൗവനസ്ഥനായുള്ള സഹദേവകുമാരനെ
ദീർഗ്ഘായുർയുക്തനാക്കേണം, ഭവാന്മാരശ്വിദേവരേ! 10

3. അന്നപാലകൻ = അന്നങ്ങളെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ.

4. സൃഞ്ജയങ്കൽ—സൃഞ്ജയന്റെ യാഗത്തിൽ. കിഴക്കോലേ—ഉത്തരവേദിയിൽ. ഒരു സോമയാജിയത്രേ, സൃഞ്ജയൻ.

5. വീരൻ—സൂതിയിൽ മിടക്കേറിയവൻ. കീഴിൽ നിർത്തിടും—തന്നിട്ട് അഭീഷ്ടഫലം നല്കിത്തരും; അഗ്നിയുടെ ഭക്താധിപനും ദ്യോതിക്കുന്നു.

6. ദ്യോവിൻമകൻ—സൂര്യൻ. വാജിപോലവേ—കുതിരയെ നിത്യം നന്നു തുടയ്ക്കുകയും മറ്റും ചെയ്യുമല്ലോ.

7. സഹദേവജൻ = സഹദേവനെന്ന രാജാവിന്റെ പുത്രൻ. പോന്നതില്ല—കുതിരകളെ കിട്ടാതെ തിരിച്ചുപോന്നില്ല; തരാമെന്നു പറഞ്ഞാണല്ലോ, കുമാരൻ വിളിച്ചത്.

8. പ്രയത്നം = അടക്കമുള്ളവ. സഹദേവകുമാരൻ—സോമകനെനാണ്, കുമാരന്റെ പേർ. അന്നം—വിളിക്കുപ്പെട്ട നാളിൽത്തന്നെ.

9. നിങ്ങളാൽ—നിങ്ങളുടെ പ്രസാദത്താൽ.

10. ഏതത്തുപറയുന്നു:

സൂക്തം 16.

വാരമേവേൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠ്വ ഹനുസ്സ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

സത്യൻ മഘവാവുജീഷി വരട്ടെ—പാ—
ഞ്ഞെത്തട്ടെ, തന്റെ കതിരകൾ നമ്മളിൽ:
സത്തൊക്കമീ നീർ പിഴിക, വിടയ്ക്കു നാം;
സിദ്ധിയിങ്ങേകട്ടെ, വാക്കുപ്പെടുന്നവൻ!

1

ഇന്നിസ്സവനേ വിടുക, മാർഗ്ഗാന്തത്തി—
ലെന്നപോലെങ്ങളെശ്ശൂര, മത്തേറുവാൻ:
ധന്യസുരനാമഭിജ്ഞനു ചിന്ത്യമാ—
മുക്തം കഥിയ്ക്കുന്നു, കർമ്മി ശുക്രോപമൻ!

2

ഗുഡാർത്ഥകം കവിപോലെ യജ്ഞക്രിയ
നേടി, നീർ സേവിച്ചു കൊണ്ടാടി വർഷകൻ
വാനിൽനിന്നേഴുംശു നേർക്കളവാക്കിനാൻ:
ജ്ഞാനത്തെ നല്ലീ, പകൽകൊണ്ടുതീർത്തുതം!

3

വന്മഹസ്സിൻ കതിർകൊണ്ടു സുദൃശ്യമായ—
വന്ന വിണ്ണികൽ വസിപ്പാൻ വിളങ്ങവേ,

സൂക്തം 16.

1. സത്യൻ=സത്യവാൻ. ഇങ്ങ്—ഈ യജ്ഞത്തിൽ.

2. മാർഗ്ഗാന്തത്തിലെന്നപോലെ—യാത്രയവസാനിച്ചാൽ കതിരകളെ
അഴിച്ചുവിടുന്നതുപോലെ. മത്തേറുവാൻ—അങ്ങയെ സോമനീർകൊണ്ടു മത്തു
പിടിപ്പിയ്ക്കാൻ. ധന്യസുരനാമഭിജ്ഞനു—അസുരനെ നശിപ്പിച്ച സർവജ്ഞ
നായ ഇന്ദ്രനായി. കർമ്മി—യജമാനൻ. ശുക്രോപമൻ=ശുക്രനോടു തുല്യൻ.

3. കവി ഗുഡാർത്ഥമായ കാവ്യമെന്നപോലെ, വർഷകൻ (വൃഷാവ്) യ
ജ്ഞക്രിയ നേടി—യജ്ഞകർമ്മം സാധിച്ചു. ഏഴുംശു—സൂര്യന്റെ സപ്തരശ്മി
കൾ. ഉൽസൃതമായ (തുലോം സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ട) അത്—ഏഴു രശ്മി—പകൽകൊണ്ടു
ആളുകൾക്കു ജ്ഞാനത്തെ (വസ്തുവിവേകത്തെ) നല്ലീ: വെളിച്ചം കൊടുത്തു.

4. സുദൃശ്യം=നന്നായിക്കാണാവുന്നതു്. വസിപ്പാൻ വിളങ്ങവേ—വേ

അഭ്യാഗമത്തിൽ മനുഷ്യർതൻ കാഴ്ചയ്ക്കു
കെല്പുറ കൂരിരുൾ പോക്കി നേത്രവരൻ! 4

ഇന്ദ്രജീവി നിറച്ചാ,നമേയമായ്—
വന്ന പെരുമയാൽ വാൻമഴി രണ്ടുമേ;
വിശ്വാത്തരമായി, തൻറെ മഹിമാവു:
വിശ്വമെല്ലാം കീഴടക്കിയല്ലോ, ഇവൻ! 5

ചീർത്ത ശബ്ദത്താൽപ്പിളർത്താർ മലയെയും,
പൈത്തൊഴുത്താഗ്രഹത്താലടച്ചാരെവർ;
നൽത്തോയമാ പ്രിയമിത്രരെയെല്ലിച്ചു,
മന്ത്യാർക്കു വേണ്ടതൊട്ടുകുറിഞ്ഞുവർക്കോൻ! 6

പാമോനിരോധിമോലത്തെപ്പിളർത്തി, നിൻ—
പാലകവളു;—മുയിർക്കൊണ്ടു മേദിനി:
പ്രേരണംചെയ്തു, നമസ്സോദകങ്ങളെ—
ശൂര, ധൃഷ്ടാ, ബലാൽ നാമനായ്ത്തീൻ നീ! 7

കീറി, നീ കാറിനെ നീക്കായ്പ്പരുത്ത;
തേര്യപ്പെടുത്തി, സരമ നിന്നെപ്പുറം;
അന്നങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നെങ്ങളെ മാനിച്ചി,—
തംഗിരസ്സുത്യാ ഘനത്തെപ്പിളർത്ത നീ! 8

ന്മാർ അഭിലാഷംകൊണ്ടുദീപിപ്പോ. അഭ്യാഗമം=ആഗമനം, ഉദയം. നേത്രവരൻ—സൂര്യൻ.

6. അംഗിരസ്സുകളുടെ പൈത്തൊഴുത്തു ആഗ്രഹത്താൽ—അവരെക്കുറിച്ചുള്ള താൽപര്യത്താൽ—അടച്ചാർ. ആ പ്രിയമിത്രർ—മരുത്തുകൾ. നൽത്തോയം—മോലസ്ഥമായ ജലം—അവരെ ഏല്പിച്ചു, യഥാകാലം മഴപെയ്തു സസ്യാദികളെ ഉല്പാദിപ്പിക്കാൻ.

7. ഇന്ദ്രനോടു നേരിട്ടു പറയുന്നു: പാലകവളം=രക്ഷകമായ വളം. പാമോനിരോധിമോലത്തെ=ജലത്തെ തടഞ്ഞ മോലത്തെ. പിളർത്തി. മേദിനി ഉയിർക്കൊണ്ടു—മഴ കിട്ടിയതിനാൽ. ധൃഷ്ട—ശത്രുധർഷകൻ. ബലാൽ=ബലംഹേതുവായിട്ട്.

8. കീറി=പിളർത്തി. സരമ പുറം (മുൻകൂട്ടി) നിന്നെ തേര്യപ്പെടുത്തി—അസുരാപഹൃതകളായ പൈക്കൾ ഇന്നയിടത്തുണ്ടെന്നു്. അംഗിരസ്സുത്യാ=അംഗിരസ്സുകളുടെ സ്തുതിയാൽ.

നീ മഘവൻ, ധനം നല്ലവാൻ ചെന്നപ്പൊ—
 ഴാമതിലത്ഥിച്ച മേധാവിധൈബ്ബോൻ
 കാത്തുരക്ഷിച്ചങ്ങിറക്കി, നരധ്യാതഃ
 നാസ്തികൻ മായാവി ദസ്യു ചത്തു രണേ!

9

ദസ്യുലാതോൽക്കനായ് ചെന്നു ഗൃഹത്തിൽ നീ;
 കത്സൻ കൊതിച്ചു, നിൻചങ്ങാതിയാകുവാൻ;
 സ്വസ്ഥലേ വാണു സരൂപരിരുവരും;
 സത്യജ്ഞയാം നാരി ശങ്കിച്ചു, നിങ്ങളെ!

10

വേഗിയായ് നേർക്കു പോംതന്നശ്വഗുരുതെ,
 വേണ്ടമനംപോലെ ചേർത്തൊ, രേതേരിലേ
 പോയി, ഹന്താവു നീ രക്ഷയ്ക്കു കത്സനൊ,—
 തതീയശൽ പിന്നിടാൻ പ്രാജ്ഞൻ മുതിന്ന നാരം.

11

കൊന്നു, കത്സാത്ഥമസൈവ്യനാം ശുഷ്ണനെ;—
 ക്കൊന്നു, പൂർവാഹേന കയവനെ;—യപ്പൊഴേ
 ദസ്യുലക്ഷത്തെയും വീഴ്ത്തി, വജ്രത്തിനാ;—
 ലസ്സുര്യപക്രം മുറിച്ചു, രണത്തിൽ നീ!

12

9. ആമതിലത്ഥിച്ച മേധാവിധൈ—‘ഏന്റെ ശത്രുവിനോടു നിന്തിരുവടി പൊരുതല്ല’ എന്നപേക്ഷിച്ചു കത്സനെ. അങ്ങിറക്കി—യുദ്ധരംഗത്തിൽ. നരധ്യാത=മനുഷ്യരാൽ ധ്യാനിക്കപ്പെടുന്നവനെ. നാസ്തികൻ—വൈദികകർമ്മങ്ങളിൽ വിശ്വാസമില്ലാത്തവൻ. ദസ്യു—കത്സന്റെ ശത്രു. ചത്തു—അങ്ങയാൽ വധിക്കപ്പെട്ടു.

10. കത്സനാൽ വിളിക്കപ്പെട്ട നീ ദസ്യുലാതോൽക്കനായ് (ദസ്യുഹനനത്തിനുവേണ്ടി) കത്സന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു. ഇരുവരും—അങ്ങും കത്സനും തമ്മിൽ സഖ്യം പുണ്ടു സ്വസ്ഥലേ (സ്വച്ഛത്തിൽ) സരൂപരായ് (ഒരേ രൂപത്തോടേ) വാണു. അപ്പോൾ നാരി (ഇദ്രാണി) നിങ്ങളെ ശങ്കിച്ചു—നിങ്ങളിരുവരിൽ ഇദ്രനാരാണെന്നറിഞ്ഞില്ല.

11. പ്രാജ്ഞൻ (കത്സൻ) ഇയ്യഴൽ (ദസ്യുപദ്രവം) പിന്നിടാൻ മുതിർന്ന നാളിൽ, ഹന്താവായ (ശത്രുലാതിയായ) നീ പോയി.

12. കത്സാത്ഥം—കത്സനെ രക്ഷിപ്പാൻവേണ്ടി. അസൈവ്യൻ=അസ്വസ്ഥൻ. അപ്പൊഴേ—ഉടനടി. ദസ്യുലക്ഷം—വളരെ ദസ്യുക്കൾ. ഇക്തമകരം ഒന്നാംമണ്ഡലത്തിൽത്തന്നെയുണ്ട്. ശുഷ്ണം—കവയന്മാർ—രണ്ടസുരന്മാർ.

ചീർത്ത മൃഗയനെക്കീഴ്പെടുത്തി, യുജി—
ശ്വാവാം വിദമിപുത്രൻ പിപ്രൂഘ, നീ;
കൊന്നു, കറുവരെയമ്പതിനായിരം;
ശ്രീയെജജരപോലുടച്ചു, പുരങ്ങളെ! 13

സൂരന്റെ ചാരത്തു നീ ചെന്നുനില്ക്കുകിൽ,
വേദേ വിളങ്ങു, മമൃതനാം നിന്നടൽ;
ആനപോലെ കെല്പുടയ്ക്കുവോൻ, ഭീകര,—
നായുധധാരി നീ സിംഹംകണക്കിനേ! 14

ശ്രീലാഭോജ്യങ്ങൾ തേടിയും, പോർകളിൽ—
പ്പോലേ സവനത്തിലർത്ഥിച്ചു, മിച്ചയാ
ചെന്നുകുടമോതുവോർക്കിട്രുനൊരില്ലവും,
സന്ദൃശ്യരമ്യയാം ലക്ഷ്മിയുംപോലെയോം! 15

മദ്വിധസ്തോതാവിനേതു കാമ്യധന-
നെയ്തിയ്ക്കു, മഞ്ജസാ കൂട്ടേണ്ടമനവും;
മർത്തുഹിതം പെരുതാർ ചെയ്തു; ചേലിലാ
വൃത്രഘ്നനെബ്ധോന്മാർക്കായ് വിളിപ്പു, നാം! 16

13. യുജിശ്വാവാം വിദമിപുത്രൻ—വിദമിയുടെ പുത്രനായ യുജിശ്വാവ് എന്ന രാജാവിന്നുവേണ്ടി. പിപ്രൂഘ എന്ന സംബദ്ധി, മൃഗയാസൂരനെയെന്ന പോലെ പിപ്രൂ എന്ന അസൂരനെയും നീ ഹനിച്ചു എന്നു കാണിയ്ക്കുന്നു. കറുവർ—രാക്ഷസർ. ശ്രീ—യെജവനലക്ഷ്മി. പുരങ്ങൾ—ശംഖരാസൂരന്റെ നഗരങ്ങൾ.

14. വേദേ വിളങ്ങു—സാധാരണരൂപങ്ങൾപോലെ, സൂര്യതേജസ്സാൽ മങ്ങിപ്പോകില്ല. കെല്പു—ശത്രുബലം. സിംഹംകണക്കിനെ ഭീകരൻ = യോധകൻ.

15. ശ്രീലാഭോജ്യങ്ങൾ = സമ്പന്നവും അന്നവും. പോർകളിൽപ്പോലെ സവനത്തിലർത്ഥിച്ചും—യുദ്ധത്തിൽ സഹായിപ്പാൻ അപേക്ഷിയ്ക്കുന്നതുപോലെ, സവനത്തിൽ സോമം കുടിപ്പാനും അപേക്ഷിച്ചും. ഇച്ഛയാ—ഇരുകൽനിന്നും ആപന്നിവാദമെടുത്തു. സന്ദൃശ്യരമ്യയാം = ഭർഗ്ഗനിയയും രമണീയയുമായ. ഗൃഹവും ലക്ഷ്മിയും (സമ്പത്തും)പോലെ ഇന്ദ്രൻ സ്തോതാക്കളെ സുഖിതരാക്കുന്നു.

16. കാമ്യധനൻ = സ്വപ്നഹണീയമായ ധനത്തോടുകൂടിയവൻ. മദ്വിധസ്തോതാവിൻ—എന്നെപ്പോലെയുള്ള സ്തോതാവിൻ. കൂട്ടേണ്ടമനവും (സംഭരിയ്ക്കേണ്ടുന്ന അന്നംപോലും) അഞ്ജസാ (വേഗേന) എത്തിയ്ക്കും. ചേലിൽ—വെട്ടുപ്പിൽ. ഭവോന്മാർക്കായ് = നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി. നാം—ആത്മനിബഹുവചനം, ഞാൻ വിളിയ്ക്കുന്നു.

മർത്ത്യർ മുർച്ഛിപ്പതാം വല്ലതിലും ശൂര,
 മധ്യേ കൊടുമിടിവാളു വീഴ്ബൊഴും,
 ഇണ്ടുഗ്രയുദ്ധം വരുമ്പൊഴും നാഥ, നീ-
 യെങ്ങരക്കു രക്ഷിതാവെന്നറിയാം, തവ! 17

വാരമദേവന്റെ കർമ്മങ്ങൾ പാലിയ്ക്കു, നീ;
 പോർമന്നിൽ മിത്രമാക, ഉളംകനിഞ്ഞു നീ;
 നീന്നെക്കുറിച്ചതിജ്ഞാനികളാകെ, ഞ;-
 ഉന്മഹം സ്തോത്രസ്സുവത്തെ വാസ്തിയ്ക്കു, നീ! 18

പോരിലെല്ലാം ഭവൽക്കാമരാമിപ്പണ-
 കാരൊത്തു, ദീപ്താർത്ഥർപോലേ രിപുക്കളെ
 ആക്രമിച്ചിന്ദു, മഘവൻ, പുകഴ്ക്കാവു,
 നേർക്കെങ്ങര നൂറാണ്ടു രാത്രിയിലങ്ങയെ! 19

നമ്മൾതൻ സഖ്യം ക്ഷണേന വിടാസ്സാന-
 മുന്മഹസ്സംഗപൻ നമ്മെ നോക്കാനുമായ്,
 പ്രാർത്ഥിതം പെയ്യും യുവാവാകമിന്ദ്രന
 തീർത്തു, നാമിസ്സവം, തച്ചർ തേർപോലവേ! 20

ക്ഷിപ്രം സൂതൻ, ക്ഷണാൽ സൂയമാനൻ ഭവൻ
 വാസ്തിയ്ക്കു, വാഷ്ടവോന്നന്നമാറിൻപടി;

17. പ്രത്യക്ഷോക്തി: മർത്ത്യർ മുർച്ഛിപ്പതാം വല്ലതിലും—മനുഷ്യരെ ബോധംകെടുത്തുന്ന വല്ല യുദ്ധത്തിലും. മധ്യേ=ഇടയിൽ. അറിയാം. തവ—അങ്ങയ്ക്കറിയാമല്ലോ.

18. വാരമദേവന്റെ—എന്റെ. മിത്രമാക—എന്റെ സഖാവാകുക, എന്ന സഹായിയ്ക്കുക. അതിജ്ഞാനികൾ—ഏറ്റവും അറിവുള്ളവർ.

19. ഭവൽക്കാമർ—ശത്രുജയത്തിനായി അങ്ങയെ കാംക്ഷിയ്ക്കുന്നവർ. ഇപ്പണക്കാർ—ചൂണ്ടിപ്പറയുകയാണ്: അങ്ങയ്ക്കു തരാനുള്ള ഹവിസ്സാകുന്ന ധനത്തോടു കൂടിയവർ. ദീപ്താർത്ഥർ—സ്വർണ്ണരത്നാദിസമ്പന്നന്മാർ; ഇവർക്കു ശത്രുവിജയം സുകരമാണല്ലോ. ആക്രമിച്ചു—കീഴടക്കി. നൂറാണ്ടു—വളരെസ്സംവത്സരം. ദീർഘായുഃപ്രാർത്ഥനയും ഇതിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

20. ഉന്മഹസ്സായ (തേജസ്സയർന്ന) അംഗപൻ ശരീരങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രൻ നമ്മുടെ സഖ്യം ക്ഷണേന വിടാതിരിപ്പാനും, നമ്മെ നോക്കാ (രക്ഷിയ്ക്കാ)നുമായ്. പ്രാർത്ഥിതം പെയ്യും—അഭീഷ്ടഫലം വർഷിയ്ക്കുന്ന.

പുത്തൻസ്തവം തേ രചിതുന്നു, ഹര്യശ്വ;
നത്യാ ഭജിതാവു, ഞങ്ങൾ തേരാളികൾ!

21

സൂക്തം 17.

വാരദേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്തം വിരാട്ടം ഹനുസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

ഇന്ദ്ര, മഹാൻ, നീ: ബലം നീക്കിവെച്ചിരി-
യ്ക്കുന്നുവല്ലോ, തവ വാരൂഢിവാന്തകൾ.

കൊന്നു നീ വൃത്രനെക്കൊല്ലാല;—ഹിയവ-
നൊന്നായ്ക്കുടിച്ചു തണ്ണീരുമൊഴുക്കി നീ!

1

അഞ്ചി, വാനജപലനം നിൻ പിറവിയിൽ;
നിൻചൊടി പേടിച്ചു മന്നം വിറച്ചുപോയ്;
നേർത്തടക്കപ്പെട്ടു, ചീർത്ത മുക്തിലുക-
ളാർത്തി പോക്കി മഴ പെയ്തു, മരുക്കളിൽ!

2

വർച്ചസ്സു കാണിച്ചു, കീഴമപ്പോൻ ബലാൽ
വജ്രമാഞ്ഞെയ്തു പിളർത്തി, മലകളെ;
മത്താൻ വജ്രവാൻ വൃത്രനെക്കൊല്ലയാ-
ല,ത്തടവറു കരിച്ചുപാഞ്ഞു, ജലം!

3

സ്ഥാനസ്ഥിരനും സ്തവാർഹനും സദഭ്യ-
വാനമാം നിന്നെജ്ജനിപ്പിച്ച ദീപ്തിമാൻ

21. ആറിൻപടി—നദി പരിസരങ്ങളെ സസ്യസമ്പന്നങ്ങളാക്കുന്നതു പോലെ. നത്യാ = സ്തുതികൊണ്ടു്.

സൂക്തം 17.

1. വാരൂഢിവാന്തകൾ—വിശാലകളായ ദയാവാപുഥിവികൾ. കുടിച്ചു—
മറച്ചുവെച്ചു എന്നർത്ഥം.

2. വാൻ (ആകാശം) അഞ്ചി—നടുങ്ങി. ചൊടി = കോപം. നേർത്തടക്ക
പ്പെട്ടു—അങ്ങയാൽ നിയന്ത്രിയ്ക്കപ്പെട്ടതിനാൽ. ആർത്തി—പ്രാണികളുടെ ദാഹം.

3. പരോക്ഷോക്തി: വർച്ചസ്സു = തേജസ്സു, ബലം. കീഴമപ്പോൻ—ശത്രുക്ക
ളെ അടക്കുന്നവൻ. മത്താൻ—സോമപാനത്താൽ.

നണ്ണീ, സുപുത്രനായ് താനെന്നു;—നല്ലനാ—
മിത്രന്റെയച്ഛൻ സുകർമാവുമായ്, തുലോം! 4

മീതെയായ്ത്താൻ യേം പോക്കമല്ലോ, പുരു—
ഹുതനാമിത്രൻ, പ്രജകൾക്കു തമ്പുരാൻ;
സത്യം, സ്തുതിപ്പു, പുകഴ്ത്തും മഹസ്വിയാം
വിത്തയുക്തന്റെയിബ്രസുവെസ്സർവരും! 5

നേരി, ലിവന്റെയായ്, സോമനീരൊക്കയും;
നേരിൽ, തുലോം മത്തിയററീ, മഹാമധു;
നേരിൽ, നീ സ്വാമി, മികച്ച ധനത്തിനെ;—
ല്ലാരെയും താങ്ങുന്നു. സമ്പത്തിനിത്ര, നീ! 6

പോരാ, വോനിത്ര, മുന്നേ പിക്കുന്ന
നേരമേ താങ്ങീ, യേത്തിലെല്ലാരെയും;
നീ മഘവാവേ, നറുക്കി, വജ്രത്തിനാൽ
നീർമണ്ഡലത്തിൽക്കിടക്കൊണ്ട വൃത്രനെ! 7

ഭൂരിഹന്താവ, തിധർഷകൻ, വർഷകൻ,
പ്രേരകനിത്രൻ നിരത്യയൻ, വജ്രവാൻ:
വൃത്രം ക്ലനമ്മഹാനന്നദൻ; ശോഭന—
വിത്തൻ മഘവാവു വിത്തവും നല്ലമേ! 8

4. പൂർവാർദ്ധം. പ്രത്യക്ഷോക്തി: സ്ഥാനസ്ഥിരൻ—സ്ഥാനത്തിൽ നിന്നു ഭ്രംശം വരാത്തവൻ. ദീപ്തിമാൻ—തേജസ്വിയായ കശ്യപപ്രജാപതി. സുപുത്രൻ = നല്ല പുത്രനോടുകൂടിയവൻ. അനല്ലൻ—മഹാൻ.

5. മീതെയായ്ത്താൻ—ദേവന്മാരിൽവെച്ചു മുഖ്യനായിത്തന്നെ. യേം—ശത്രുയേം. വിത്തയുക്തന്റെയിബ്രസുവെ—ഹവിസ്സാകുന്ന ധനമുള്ളവന്റെ (യജമാന്റെ) ബ്രസുവായ ഇത്രനെ. സർവരും സ്തുതിക്കുന്നു, സത്യം.

6. നേരിൽ = വാസ്തവത്തിൽ. ഇവൻ—ഇത്രൻ. മഹാമധു—മഹത്തായ മാദകസോമം ഇത്രനു തുലോം മത്തിയററീ. ഉത്തരാർദ്ധം. പ്രത്യക്ഷോക്തി:

7. യേത്തിൽ—വൃത്രനാലുള്ള യേപ്പാടിൽ. നീർമണ്ഡലത്തിൽ—ജലപ്പുരപ്പിൽ. കിടക്കൊണ്ട = ശയിച്ചു.

8. ഭൂരിഹന്താവ്—വളരെ വൈരികളെ കൊന്നവൻ. പ്രേരകൻ—ശത്രുക്കളെ യുദ്ധത്തിനിറക്കുന്നവൻ. നിരത്യയൻ = നാശരഹിതൻ. ശോഭനവിത്തൻ = നല്ല ധനത്തോടുകൂടിയവൻ. ആ ഇത്രനെ നാം സ്തുതിക്കുക.

പോരിലൊറ്റയ്ക്കേ പുകഴ്ന്ന മഘവാവു
തീരെ മുടിയ്ക്കുമേ, ചേർന്നൊത്ത സേനയെ;
സുപ്രഭേയാന്നങ്ങൾ കയ്യിൽ വെപ്പോനിവൻ;
തൽപരരാവുകി, വൻറെ സഖ്യത്തിൽ നാം! 9

പോര: കേൾപ്പണ്ടി, വൻ വെലുവതും കൊലുവതും;
പോരാൽപ്പശുക്കളെക്കൊണ്ടുപോരുമിവൻ;
നേരി, ലിന്ദൻ ചൊടിച്ചാലോ, ചരാചര—
പ്പാരൊക്കയും ഭയപ്പെട്ടു വിറച്ചുപോം! 10

ഇന്ദ്രൻ മഘവാവു ഗോവിനെ, യശ്വന്തെ
വെന്നാൻ, ധനത്തെ, കരുത്താൽപ്പടയെയും;
ഇന്നരർക്കു പകത്തേക, മസ്സുവത്തു;
വൻനായകൻ പണം കയ്യിലും വെണ്ണുമേ! 11

ഒട്ടു നേടുന്നു; തന്നമ്മയിൽനിന്നിന്ദ്ര—
നൊട്ടു ജനിപ്പിച്ച താതങ്കൽനിന്നുമേ;
പേത്തു പേത്തും താനുണർത്തു, മിതിൻ ബല,—
മാർത്തിടും കാർകളയച്ചു കാറ്റിൻപടി! 12

ഇമ്മഘവാവിടിഞ്ഞൊന്നെ നികത്തിടും;
കൽമഷരാശിയെത്തട്ടിക്കളഞ്ഞിടും;
കൊന്നൊടുക്കമിടിവാറു ചേർന്ന വാനുപോ;—
ലിന്ദൻ സൂതിപ്പോനിൽ വെച്ചുരുളും ധനം! 13

9. സേന—ശത്രുസൈന്യം. സുപ്രഭേയാന്നങ്ങൾ—യജമാനൻ കൊടുക്കേണ്ടുന്ന അന്നങ്ങൾ.

10. വെലുവതും കൊലുവതും—ശത്രുക്കളെ. കൊണ്ടുപോരും—ശത്രുക്കളിൽനിന്നും.

11. ഇന്ദ്രൻ ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചു ഗവാശ്വധനസേനകളെ കീഴടക്കിയിരിക്കുന്നു; അസ്സുവത്തു ഇന്നരർക്കു (സ്നേഹാർക്കു) പകത്തുകൊടുക്കും. പണം (ധനം) കയ്യിൽ വെണ്ണുകയും ചെയ്യും. വൻനായകൻ—വലിയ നേതാവ്.

12. ഒട്ടു—ഏതാനും ബലം. ഇതിൻബലം—ഈ ജഗത്തിന്റെ ബലം. ആത്തിടും കാർകളയച്ചു കാറ്റിൻപടി—ഇരമ്പുന്ന മോലങ്ങളാൽ പ്രേരിതമായ കാറ്റുപോലെ ഉണർത്തും—ഇളക്കിവിടും.

13. ഇടിഞ്ഞൊന്നെ നികത്തിടും—ധനം ക്ഷയിച്ചുവന്നെ സമ്പന്നമാക്കും. കൽമഷരാശിയെ—സ്നേഹാവിന്റെ പാപപുഞ്ചത്തെ കൊന്നൊടുക്കും—ശത്രുക്കളെ.

സുരന്റെ തേരുകൾ പോക്കിവിട്ടാനിവൻ;
 പോരിനയച്ചതില്ലേ, തശസംജ്ഞനെ;
 ഭാനവിൻ വേരാം ജലാസ്യത്തിലൊളി—
 ച്ചാനിൽ നീർ തുകീ, വളഞ്ഞുപോം കാർമുകിൽ, 14
 രാവീൽ യഷ്ടാവു ഹോതാവിങ്കലാംവിധം! 15
 ഗോവാജിക്ഷേപതീക്ഷ്ണക്കളാമെങ്ങ—
 ളാ വൃഷാവായ പത്നീദനാമിദ്രനെ,
 സ്വാവനാശ്രാന്തനെസ്സഖ്യത്തിനിങ്ങിൻ—
 ക്കാവു, കിണറിൽ നീർപ്പാളയെപ്പോലവേ! 16
 നോക്കുമാപ്പൻ ഭവാനെങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്ക;
 പാർക്കുവോൻ, സോമാർഹമിത്രം, സുഖപ്രദൻ,
 താതൻ, പിതാക്കളിൽവെച്ചു പിതാവായ
 ധാതാവു നീ കൊററണയ്ക്ക, ലോകോൽക്കനിൽ! 17

14. ഈ ഋക്കിലെ പ്രതിപാദ്യം ഒന്നാംമണ്ഡലത്തിലുണ്ട്; ഏതശ
 സംജ്ഞനെ (ഏതശനെന്ന് മഹർഷിയെ) പോരിനയച്ചിട്ടു—സ്വശപനെന്ന്
 രാജാവിന്റെ പുത്രനായിജ്ജനിച്ച സുരനോടു പൊരുതാൻ പറപ്പെട്ടപ്പോൾ തടു
 ത്തു; താൻതന്നെ സ്വശപുത്രനോടു യുദ്ധംചെയ്തു. അതിൽ പരിക്കേറ്റതിനാൽ
 ഇന്ദ്രൻ ഭാനവിൻ വേരാം (തേജസ്സിന്റെ മൂലഭൂതമായ) ജലാസ്യത്തിൽ (അന്ത
 രിക്ഷത്തിൽ) ഒളിച്ചു; അപ്പോൾ കാർമുകിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെമേൽ വെള്ളം
 പൊഴിച്ചു—ജലസേചനംകൊണ്ടു മുറിവുകളുടെ വേദന ശമിപ്പിച്ചു. വളഞ്ഞു
 പോം എന്ന വിശേഷണം കാർമുകിലിന്റെ ഉപായത്തെ വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു.

15. ഈ ഒറ്റവരി ഒരു പാദംമാത്രമുള്ള ഋക്കിന്റെ (വിരാട് ഛന്ദസ്സ്)
 തർജ്ജമയാണ്: രാത്രിയിൽ യജമാനൻ ഹോതാവിങ്കൽ (അഗ്നിയിങ്കൽ) വെള്ളം
 പകരുന്നതുപോലെ, മുകിൽ നീർതുകി എന്നു മുകളിലെ ഋക്കിനോടന്വയം.

16. പത്നീദൻ = പത്നിയെ തരുന്നവൻ. സ്വാവനാശ്രാന്തൻ—തന്റെ
 രക്ഷയിൽ തളരാത്തവൻ, താൻ രക്ഷിയ്ക്കേണ്ടുന്നവരെ സദാ രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ.
 നീർപ്പാള—വെള്ളംകോരുന്ന പാള.

17. നോക്കും—രക്ഷണീയരെയെല്ലാം വീക്ഷിയ്ക്കുന്ന. ആപ്പൻ=വിശ്വ
 സ്വൻ. പാർക്കുവോൻ—വിശ്വദൃഷ്ടാവ്. സോമാർഹമിത്രം—യജമാനാദികളുടെ
 സഖാവ്. താതൻ—അച്ഛൻപോലെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ; പോരാ, പിതാക്കളിൽ
 (രക്ഷിതാക്കളിൽ)വെച്ചു പിതാവായ (രക്ഷിതാവായ) ധാതാവ്—പിതൃസ്ര
 ഷ്ടാവ്. ലോകോൽക്കനിൽ—പുണ്യലോകം പുക്കാനാഗ്രഹിയ്ക്കുന്ന സ്തോതാവി
 കൽ കൊററണയ്ക്ക, സ്തോതാവിന്ന് ആഹാരം നൽകിയാലും.

സഖ്യോൽക്കരെങ്ങൾക്കു നീ സഖാവാകിതു,
 രക്ഷിക്കൂ; വാഴ്ത്തുവോന്നേകക, ഭക്ഷ്യവും;
 ബാധിതരെങ്ങളിക്കമ്മങ്ങളാൽപ്പൂജ
 ചെയ്തുകൊണ്ടിതു, വിളിക്കുന്നിത, ഞയെ! 18

ഇന്ദ്രൻ സ്തുതിക്കപ്പെടുകിലേകാകിയായ്—
 കൊന്നിടും, നേരിട്ട ഭൂരിശത്രുക്കളെ;
 സ്നോതാവവന്നിഷ്ട;—നമ്പരം മന്ത്യരം—
 മേതും തടക്കാ, മലവാശ്രയസ്ഥനെ! 19

ഇന്ദ്രൻ മലവാസശത്രു ബഹുസ്വന—
 നിന്നമുക്കേകട്ടെയിഷ്ടം പ്രജാപതി;
 ജാതർക്ക തപുരാൻ നീ വെണ്ണകെങ്ങളിൽ,
 സ്നോതാവിനുള്ള സൽക്കീർത്തിയിരട്ടിയായ്! 20

ക്ഷിപ്രം സ്തുതൻ, ക്ഷണാൽ സ്തുതമാനൻ വോൻ
 വാസ്തിയ്ക്കു, വാഴ്ത്തുവോന്നനമാറിൻപടി;
 പുത്തൻസ്തവം തേ രചിക്കുന്നു, ഹര്യശ്വ;
 നത്യാ ഭജിക്കാവു, ഞങ്ങൾ തേരാളികൾ! 21

സൂക്തം 18.

അഭിതീയും ഇന്ദ്രനും വാമദേവനും ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹന്ദസ്സ്;
 അഭിതീദൂർ ദേവത.

‘ഇതാണ്, പണ്ടേമുതൽ അറിയപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്ന വഴി: ഇതിലൂടെയത്രേ, എല്ലാദേവകൾതന്നെയും ജനിച്ചതു്. നീയും ഇതിലൂടെതന്നെവേണം, ജനിക്കുക; ഈ അമ്മയെ മരിക്കിയില്ലാതെ.’ 1

18. സഖ്യോൽക്കർ = സഖ്യതൽപരരായ. ബാധിതർ—രാക്ഷസാദികളാൽ പീഡിതർ.

19. ഇഷ്ടൻ = പ്രിയപ്പെട്ടവൻ. മലവാശ്രയസ്ഥൻ = മലവാവിന്റെ ആശ്രയത്തിലിരിക്കുന്നവൻ, ഇന്ദ്രനെ ആശ്രയിച്ചവൻ.

20. അശത്രു = ശത്രുരഹിതൻ, ആരാലും എതിർപ്പെടാത്തവൻ. ബഹുസ്വനൻ = വിവിധശബ്ദവാൻ. ജാതർക്ക—ജനിച്ചവർക്കെക്കെ. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷോക്തി: സ്നോതാവിനുള്ള—അങ്ങു ഓരോ സ്നോതാവിനും കൊടുത്തു പോരുന്ന സൽക്കീർത്തി ഇരട്ടിയായ് (കൂടുതലായി) എങ്ങളിൽ വെണ്ണുക, ഞങ്ങളെ അധികം കീർത്തിമാന്മാരാക്കുക.

സൂക്തം 18.

1. ഗർഭത്തിൽവെച്ചുതന്നെ ജ്ഞാനിയായിത്തീർന്ന വാമദേവൻ വാശിപി

‘ഞാൻ ഇതിലൂടെ പുറത്തെത്തിക്കൊണ്ടിട്ടു; ഇതു സങ്കടമാണ്; ഒരു വാരിഭാഗത്തുനിന്നു പുറത്തെത്തിക്കൊള്ളാം. ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത പലതും എന്നിങ്ങനെ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്; ഒരാളോടു പൊരുതണം; മറ്റൊരാളോടു ചോദിക്കണം!’ 2

അമ്മ മരിച്ചേയ്ക്കുമെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഞാൻ നടപ്പനുസരിച്ചുവരികയില്ല; വേഗത്തിൽ അനുസരിക്കുകതന്നെ ചെയ്യാം. ഇത്രയും ഉണക്കപ്പലകകളിൽ പിഴിഞ്ഞ ത്വഷ്ടാവിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു, വിലയേറിയ സോമം കുടിച്ചുകൊള്ളൂ! 3

ഒരായിരം മാസം—വളരെസ്സംവത്സരം—ഗർഭത്തിലിരുന്നവൻ അരുതാത്തതൊന്നും ചെയ്തില്ലായിരിക്കാം!’

‘ജനിച്ചവരിലും ജനിക്കാൻ പോകുന്നവരിലുമില്ല, ഇവനൊരു തുല്യൻ! 4

ഗൃഹയിൽ പിറക്കുക നന്നല്ലെന്നറിഞ്ഞാൽ, അമ്മ ഇത്രയും വീര്യവാനാക്കിയിരുന്നു; അതിനാൽ ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ അവൻ സ്വയം തേജസ്സുത്ത് എഴുന്നേറ്റു; വാനുഴികളെയും നിറച്ചു! 5

കുടിച്ചു:—‘ഞാൻ അമ്മയുടെ യോനിയിലൂടെ ജനിക്കില്ല; വാരിഭാഗത്തുടേ ജനിച്ചുകൊള്ളാം.’ ഇതുവേണ്ട. മരണഭീതയായ മാതാവ് അഭിതിയെ ധ്യാനിച്ചു. അപ്പോൾ അഭിതി പുത്രനായ ഇത്രനോടുകൂടി ഗർഭിണിയുടെ അടുക്കൽ വന്നെത്തി. പിന്നീട്, അഭിതിനും വാമദേവനുമായി ഒരു സംഭാഷണം നടന്നു. ഇത്രൻ പറഞ്ഞു: ഇതിലൂടെ—യോനിമാറ്റത്തിലൂടെ.

2. വാമദേവൻ പറഞ്ഞു: ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത—മറ്റൊരു ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത. ഒരാളോടു—ശാസ്ത്രവാദക്കാരനോടു. ചോദിക്കണം—ചോദിച്ചു അറിവു വർദ്ധിപ്പിക്കണം.

3. നടപ്പനുസരിച്ചാൽതന്നെ ഞാനല്ല, ഇത്രനാണെന്ന്, ഇത്രന്റെ അകൃത്യം പ്രതിപാദിക്കുന്നു: കുടിച്ചുകൊള്ളൂ—ബലാൽക്കാരണെ എടുത്തു കുടിച്ചു.

4. ഇത്രൻ ഒരായിരം മാസം ഗർഭത്തിലിരുന്നത് അമ്മയെ വലച്ചതു് അകൃത്യം മല്ലായിരിക്കാം. ഇത്രനെ ആക്ഷേപിച്ചതു പൊറുക്കാതെ അഭിതി പറയുന്നു: ഇവൻ—ഇത്രൻ.

5. ഗൃഹം—ഇരുട്ടത്തെ ഇറക്കിപ്പുറം. അമ്മ—അമ്മയായ ഞാൻ.

ഇതാ, കരവയിടുന്ന നദികൾ ആത്തിരമ്പിക്കൊണ്ടു പോകുന്നു. ഇവരോടു ചോദിക്കൂ, ഈ ഘോഷിക്കുന്നതെന്താണെന്നു്: ജലങ്ങളുണ്ടോ, തടഞ്ഞുവെച്ചു മോലത്തെ പിളർത്തുന്നു? 6

ഇത്രനെപ്പറ്റി നിവിത്തുകൾ ശബ്ദിക്കുന്നതെന്താണു്? ഇവന്റെ പാപം ജലങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നു. എന്റെ മകനാണല്ലോ, വമ്പിച്ച വളംകൊണ്ടു വൃത്രനെ കൊന്നു്, ഈ തണ്ണീരുകളെ ഒഴുകിച്ചതു്! 7

‘മതിമറന്നു യുവതി അങ്ങയെ പ്രസവിച്ചു; മതിമറന്നു കഷവ അങ്ങയെ വിഴുങ്ങി; മതിമറന്നു തണ്ണീരുകൾ കഞ്ഞിനെ സുഖിപ്പിച്ചു; മതിമറന്നു് ഇത്രൻ ബലത്തോടേ എഴുന്നേറ്റു! 8

മോലവാവേ, മതിമറന്നു വ്യംസൻ അങ്ങയുടെ ഹനുരണ്ടും എയ്തു മുറിച്ചു; ഉടനേ, എയ്യപ്പെട്ട വോൻ കൂടുതൽ കരുത്തു പുണ്ടു, പാവത്തിന്റെ തല വളംകൊണ്ടുരുച്ചു! 9

വയസ്സും ഓജസ്സു് മേറിയവനും, അധൃഷ്ടനും, അനഭിഭൂതനും, പ്രേരകനും, വൃഷാവും, തനിയേ ഗമിപ്പാനിച്ഛിക്കുന്നവനുമായ ഇത്രനെ അമ്മ, ഒരു കടിഞ്ഞുലയ്യു മുരിക്കട്ടിയെ എന്നപോലെ, സ്വേച്ഛാ സഞ്ചാരത്തിനായി പ്രസവിച്ചു. 10

6. കരവയിടുന്ന—സ്രീകളെന്നപോലെ കരവയിടുന്ന. നദികളുടെ ഈ സ്വഭാവം ഇത്രവിക്രമോദ്ഘോഷണമാണെന്നു ഏദയം. ജലങ്ങൾ ശക്തങ്ങളാകുമോ മോലത്തെ പിളർത്താൻ? ഇത്രൻ പിളർത്തി, ജലങ്ങളെ മോചിപ്പിച്ചു.

7. വൃത്രവധംമൂലം ഇത്രന്നു ബ്രഹ്മഹത്യ പറ്റിയിരിക്കുന്നു എന്നാണോ, നിന്റെ ആക്ഷേപം? എന്നാൽ നിവിത്തുകൾ (ഒരുതരം ഇത്രസ്തുതികൾ) ശബ്ദിക്കു (പറയുന്നതെന്താണു്? ഇത്രൻ ബ്രഹ്മഹത്യാമുക്തനായിരിക്കുന്നു എന്നല്ലയോ, അവ പറയുന്നതു്?

8. ഇതു കേട്ടപ്പോൾ വാമദേവൻ ഇത്രനെ സ്തുതിപ്പാൻതുടങ്ങി; യുവതി—ഇത്രമാതാവായ അഭിതി. കഷവ—ഒരു രാക്ഷസി. കഞ്ഞിനെ—ശിശുവായ വോനെ. മതിമറന്നു എന്നതിന്നു് ആനന്ദവൈവശ്യത്തോടേ എന്നത്രേ, എല്ലാ വാക്യത്തിലും അർത്ഥം. ഒടുവിലെ വാക്യം പരോക്ഷം; എഴുന്നേറ്റു—കഷവയെ പിളർത്തി.

9. വ്യംസൻ—കഷവപോലെ, ശിശുവായ ഇത്രനെ കൊല്ലാനൊരുമ്പെട്ട ഒരു രാക്ഷസൻ. കൂടുതൽ—വ്യംസനേക്കാളേറെ പാവത്തിന്റെ—വോന്റെ വിക്രമത്താൽ വലഞ്ഞ വ്യംസന്റെ.

അനന്തരം അമ്മ, 'മകനേ, ഈ ദേവതകൾ നിന്നെ തൃജി ചേയ്ക്കും' എന്നു മഹാനോടു യാചിച്ചു. ഇടനേ, വൃത്രവധോദ്യതനായ ഇന്ദ്രൻ പറഞ്ഞു:—'സഖേ, വിഷ്ണോ, വോൻ വലിയ പരാക്രമം പുണ്ടാലും!' 11

അങ്ങു അച്ഛനെ കാല്പളിയിൽ പിടികൂടി കൊന്നുവല്ലോ; മറ്റൊരു വരുത്തി, അമ്മയ്ക്കു വൈധവ്യം? കിടക്കുകയോ നടക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവനെ കൊല്ലാൻ ആരൊരുങ്ങി? മറ്റേതു ദേവൻ ഏറെ സുഖമുളവാക്കി? 12

ഞാൻ വരുതിമൂലം ശ്വാവിന്റെ കടർമാല വേവിയ്ക്കുകയുണ്ടായി. ദേവകളുടെ ഇടയിൽ മറ്റൊരു സുഖപ്രദനെ ഞാൻ കണ്ടെത്തിയില്ല. പതിയെ ഞാൻ നിന്ദ്യയായി കണ്ടു; അതിനുശേഷം, ഒരു പരുത്താണ് എന്നിങ്ങനെ വെള്ളം കൊണ്ടുവന്നതു! 13

അഞ്ചാമധ്യായം സമാപ്തം.

ആറാമധ്യായം

സൂക്തം 19.

വാരദേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

ദ്യാവാക്ഷിതികളും, സ്വാഹാഹനൻ പാലകർ
ദേവകളൊക്കെയും വൃത്രവധത്തിനായ്

11. മഹാനോടു യാചിച്ചു—ദേവകൾ നിന്നെ തൃജിപ്പാൻ ഇടവരുത്തുന്നു, മഹാനായ ഇന്ദ്രനോടപേക്ഷിച്ചു. ഇന്ദ്രൻ വിഷ്ണുവിനോടൊരുങ്ങാൻ പറഞ്ഞു, ദേവകൾ തന്നെ തൃജിയ്ക്കില്ലെന്നു അമ്മയ്ക്കുറപ്പുകൊടുക്കാൻകൂടിയായിരിയ്ക്കും.

12. ഈ ഋഷിയിലെ വിഷയം തെത്തിരിയ ബ്രാഹ്മണത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടത്രേ; മറ്റൊരു വരുത്തി—ആരെങ്കിലും അച്ഛനെക്കൊന്നു അമ്മയെ വിധവയാക്കിക്കളയുമോ? കിടക്കുകയോ എന്നു തുടങ്ങുന്ന വാക്യം വൃത്രവധത്തെ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നു. ആക്ഷേപിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സ്തുതിയാണിതു. സുഖമുളവാക്കി—പ്രജകൾക്കു സൗഖ്യം വരുത്തി.

13. വേവിയ്ക്കുകയുണ്ടായി—തിന്നാൻ. മറ്റൊരു—ഇന്ദ്രനൊഴിച്ചു. വേഷമാറിയ ഇന്ദ്രൻതന്നെയത്രേ, ഈ പരുത്തു്.

സേവിപ്പിതി,ങ്ങിന, വജ്രിൻ, മനോജ്ഞനാ—
യേവം വളർന്ന മഹാൻ നിന്നെയേകനെ! 1

ഉമ്പർ, കിഴവർപോലുദ്യമിപ്പിന്നുയാൽ,—
അമ്പുരാനായിന, സത്യാലയം ഭവൻ
അർണ്ണസ്സ മുടിക്കിടക്കുന്ന വൃത്രനെ—
ക്കൊന്ന, തോണ്ടീ, പ്രിയപ്പെട്ട നദികളെ! 2

ഇന്ദ്ര, സംതൃപ്തി തോന്നാതെ,യംഗം കഴ—
ഞ്ഞാനുമറിയാത,റിയപ്പെടാതെയും
സപ്താംബ മുടിക്കിടന്നുറങ്ങീടിന
വൃത്രനെക്കൊന്ന, വെൺവാവിങ്കൽ വജ്രി നീ! 3

ശുഷ്ണാന്തരീക്ഷമരച്ചാൻ, ബലാലിന്ദ്ര,—
നഗ്രമാം കാറ്റു വെള്ളത്തെക്കണക്കിനേ;
കെല്പിനുവേണ്ടിയുടച്ചാൻ, ദ്രവ്യത്തെയും—
മിപ്പർവതങ്ങൾതൻ പക്ഷങ്ങൾ വെട്ടിനാൻ! 4

തായ്ക്കു തന്മൂലനിൽപ്പോലണഞ്ഞാരിന്ദ്ര,
തേർകൾപോലൊന്നിച്ചു പോന്നാർ, മരുത്തുകൾ.

സൂക്തം 19.

1. ദ്യാവാക്ഷിതികൾ = വാതൂഴികൾ. സ്വാഹ്വാനർ = ശോഭനോഹ്വാനർ.
ഇങ്ങ്—ഈ യജ്ഞത്തിൽ. ഏവം—ഇങ്ങനെ സ്തുതിക്കപ്പെട്ട്. ഏകനെ—
മറ്റൊരാളില്ല, വൃത്രനെ വധിപ്പാൻ.

2. കിഴവർപോലെ—അച്ഛന്മാർ പുത്രന്മാരെ കാര്യത്തിനു പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന
തുപോലെ. സത്യാലയം = സത്യത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടമായ. അർണ്ണസ്സ = ജലം.
തോണ്ടീ = കഴിച്ചു. വൃത്രനെക്കൊന്നു ജലങ്ങളെ പ്രവഹിപ്പിച്ചു.

3. സംതൃപ്തി—ഭോഗങ്ങളിൽ അലംഭാവം. യംഗം = അവയവങ്ങൾ.
അറിയപ്പെടാതെ—നിഗൂഢനായി. സപ്താംബ—ഏഴു നദികൾ. വെൺ
വാവ് = പെൺണ്ണമാസി.

4. ശുഷ്ണം—വെള്ളംവറ്റിയ. കാറ്റു—കാറ്റാത്തു വെള്ളത്തിൽ ഓളം
പിന്നമല്ലോ; അതിനെ അരയ്ക്കലാക്കി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ദ്രവ്യത്തെയും—ഈ
പ്പുള്ള മേലവൃന്ദത്തെപ്പോലും. പക്ഷങ്ങൾ = ചിറകുകൾ.

5. മരുത്തുകൾ, തായ്ക്കു (അമ്മമാർ) തന്മൂലനിൽപ്പോലെ അണഞ്ഞാർ—
അങ്ങയെ പ്രാപിച്ചു; വൃത്രവധത്തിന്നു, തേർകൾ (രഥങ്ങൾ)പോലെ ഒന്നിച്ചു പോ

ആർകൾ നിറച്ചു: പിതൃർത്തി നീ കാർകളെ;—
യാകെയൊഴുകീ, മറച്ച ജലങ്ങളെ! 5

തൂർവീതി—വയുർക്കുവേണ്ടി, ചൂരത്തുന്ന
സർവസത്തുഷ്ടിദയായ വൻഭൂമിയെ
തോയെഘസസ്യങ്ങൾകൊണ്ടു സുഖിപ്പിച്ചു;
നീയിന്ദ്ര, നന്നായ്ക്കടത്തീ, ജലങ്ങളെ! 6

ആറുകളെ നിറച്ചാ, നീ യുവതിക—
ഊഷ്മം, പടപോലുടയ്ക്ക, മന്നം പെറും;
ധന്വാധഗർക്കൻപയറീ; കറന്നു, പേ—
ത്തിന്ദ്രൻ, തടങ്ങലാൽപ്പേററ പൈക്കളെ! 7

വൃത്രനെക്കൊന്നുളവാക്കിനാൻ, വെള്ളവും
ഗ്രസ്തമാം നൂർനൂറുഷസ്സും സമകളും;
ഇന്ദ്രൻ തുറന്നുവിട്ടാന, തടങ്ങലിൽ
നിന്ന നദികളെപ്പാരിലൊഴുകുവാൻ! 8

മൺപുററിൽനിന്നു വലിച്ചെടുത്തു ഭവാ,—
നവെച്ചിതൽ തിന്നമഗ്രം തന്ത്രജനം;

നാർ—അങ്ങയുടെകൂടെപ്പോന്നു. ആർകൾ നിറച്ചു—നദികളെ വെള്ളംകൊണ്ടു നിറച്ചു.

6. തൂർവീതി—വയുർ = തൂർവീതിയും വയുനമാകുന്ന രാജാക്കന്മാർ. ചൂരത്തുന്ന—കാമദഘയായ. തോയെഘസസ്യങ്ങൾകൊണ്ടു സുഖിപ്പിച്ചു—ജലപ്രവാഹങ്ങൾകൊണ്ടും സസ്യങ്ങൾകൊണ്ടും പുഷ്പിപ്പിച്ചു. നന്നായ്ക്കടത്തീ—തടവില്ലാതെ ഒഴുകിച്ചു.

7. ആയുഷ്മം—എതിരാളികളെ മുക്കിക്കൊല്ലും; പടപോലെ—സേന ശത്രു സേനയെ എന്നപോലെ, തീരത്തെ ഉടയ്ക്കും; അന്നം പെറും—സസ്യങ്ങളെ ഉല്പാദിപ്പിയ്ക്കും; ഇങ്ങനെയുള്ള യുവതികളായ ആറുകളെ (നദികളെ) ഇന്ദ്രൻ വെള്ളം കൊണ്ടു നിറച്ചു. ധന്വാധഗർക്കം = മരുഭൂമികൾക്കും വഴിപോക്കർക്കും. അൻപിയാറീ—ഭാഹം പോക്കി. തടങ്ങലാൽ (അസുരകൃതനിരോധംമൂലം) പേററ (പ്രസവം നിലച്ചു) പൈക്കളെ പേർത്തു കറന്നു—പ്രസവിയ്ക്കുന്നവയാക്കി.

8. ഗ്രസ്തമാം നൂർനൂറുഷസ്സും—ഇരുട്ടിനാൽ വിഴുങ്ങപ്പെട്ടിരുന്ന വളരെ ഉഷസ്സുകൾ. സമകൾ = സമത്വങ്ങൾ.

9. അഗ്രം എന്നൊരുത്തിയുടെ കരുടനായ മകൻ ഒരു മൺപുററിൽ ചിതൽപ്പഴുക്കളാൽ കേഴിയ്ക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടു ഇരിയ്ക്കുകയായിരുന്നു. തദാ—ഭവാൻ വലി

അന്ധൻ തദാ കണ്ടു, പാമ്പിനെ; ഹര്യശ്വ,
സന്ധിച്ചിത,റു വേർപെട്ട സന്ധികളും! 9

മർത്ത്യാനുകൂലമായ്ത്താനേ വെളിപ്പെട്ട
കൃത്യമോരോന്നും നടത്തിയല്ലോ, പുരാൻ;
സൂരിയാം നിന്റെയപ്പർവകർമ്മങ്ങളെ—
ത്തേറിയോനാണ,വ ചൊലുവതു ബുദ്ധിമൻ! 10

ക്ഷിപ്രം സ്തുതൻ, ക്ഷണാൽ സ്തുതമാനൻ ഭവാൻ
വാസ്തിജ്ഞ, വാക്തൃവോന്നമാറിൻപടി;
പുത്തൻസ്തവം തേ രചിയ്ക്കുന്നു, ഹര്യശ്വ;
നത്യാ ഭജിയ്ക്കാവു, ഞങ്ങൾ തേരാളികൾ! 11

സൂക്തം 20.

ഋഷിചന്ദ്രോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.
(കാകളി)

ദൂരത്തുനിന്ന,രികത്തുനിന്നോ, ഹിത—
കാരി വന്നെത്തട്ടെ, നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കുവാൻ,
പോരിലണഞ്ഞാലമിത്രരെക്കൊന്നിടും
ശ്രൂണിന്ദ്രൻ, പുരാൻ, വജ്രി, മരുഭൂതൻ! 1

ഇന്ദ്രനിങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളട്ടെ, ഹര്യശ്വ—
നന്നതൻ നമ്മെ രക്ഷിപ്പാൻ, ധനം തരാൻ:
യുദ്ധം വരികിലീ, നമ്മുടെ യജ്ഞത്തിൽ
വർത്തിച്ചരുൾക, മഹാവാവു വജ്രവാൻ! 2

ചെട്ടത്തപ്പോൾ അന്ധൻ പാമ്പിനെ കണ്ടു; അവന്നു കൺകാഴ്ച കിട്ടി, മുറിഞ്ഞു
വേർപെട്ടിരുന്ന അംഗസന്ധികൾ സന്ധിയ്ക്കുക (തമ്മിൽ ചേരുക)യും ചെയ്തു. അ
ങ്ങ അഗ്ര പുത്രന്റെ അന്ധത നീക്കി;അവന്റെ അംഗസന്ധികളുംചേർന്നിരിക്കി.

10. വെളിപ്പെട്ട—കാണായിവന്ന. പുരാൻ—രാജാവായ ഭവാൻ. തേറി
യോനാണ—വാമദേവനായ എനിയ്ക്കറിയാം, ഭവാൻ പണ്ടു ചെയ്തവയൊക്കെ.

സൂക്തം 20.

2 ഉന്നതൻ—മഹാൻ. യുദ്ധം—നാമു വിഘ്നകാരികളും തമ്മിൽ

ഇന്ദ്ര, നീ ഞങ്ങളെ മുൻനിർത്തി, ഞങ്ങൾ ചെ-
യുന്ന യജ്ഞത്തിലിരിക്കുന്നു, വരൂവൻ:
അങ്ങയാൽപ്പോരിൽ വെല്ലാവു, പുകഴ്ത്തുന്ന
ഞങ്ങൾ ധനാപ്തിക്കു, നായാടിപോലവേ! 3

നന്നായ്പ്പിഴിഞ്ഞിങ്ങൊരക്കിയ മത്തിയ-
ററുന്ന സോമത്തെ മനംതെളിഞ്ഞിന്ദ്ര, നീ
വന്നു കടിച്ചാലു, മെങ്ങളെക്കൊക്ഷിച്ചു;
നന്ദിക്കു, പുഷ്യനീരാസ്ഥിച്ചെന്നവൻ! 4

കായ പഴുത്ത മരംപോലെയും വെല്ലു-
മായുധിപോലെയും നൃതനർഷികളാൽ
വാഴ്ത്തപ്പെട്ടു പുരുഹുതനാമിന്ദ്രനെ-
ക്കീർത്തിക്കുവൻ, പ്രേമി പെണ്ണിനെപ്പോലെ ഞാൻ! 5

താനേ മലപോലുയർന്നവൻ കീഴമ-
ത്താനേ ചിരാൽ ജാതനുഗ്രനിന്ദ്രൻ മഹാൻ,
വെള്ളം തുരുത്തിയിൽപ്പോലൊരു ദീപ്തി ചേ-
ന്നുള്ള വൻവരൂവും കൈക്കൊണ്ടു, ഭീകരൻ? 6

ആരുമില്ലാ, സ്വതേ നിന്നെത്തട്ടുകവാൻ,
ചാരവാം വിത്തം നശിപ്പിക്കുവാനുമേ:

3. അങ്ങയാൽ--ഓവാന്റെ തുണയാൽ. നായാടിപോലവേ--വേട്ടക്കാ-
രൻ മൃഗങ്ങളെ എന്നപോലെ, ഞങ്ങൾ വൈരികളെ വെല്ലാവു.

4. പുഷ്യനീരം--പുഷ്പത്തിന്റേതായ സോമരസം: മധുരഹനസ്വരസത്തിൽ
ഉദോഗാതാക്കൾ പാടുന്ന സ്തോത്രമത്രേ, പുഷ്പം. അന്നവൻ=അന്നത്തോടുകൂടിയ
വനേ.

5. കായ പഴുത്ത വൃക്ഷവും, വെല്ലും ആയുധിയും (ആയുധധാരിയായ വീര-
നും) ജനങ്ങളാൽ പുകഴ്ത്തപ്പെട്ടമല്ലോ. നൃതനർഷികൾ=പുതിയ (ഇന്നത്തെ)
ഋഷിമാർ. കീർത്തിക്കുവൻ=സ്തുതിക്കും; പ്രേമി (പ്രണയമേറിയ പുരുഷൻ)
പെണ്ണിനെ പ്രശംസിക്കുന്നതുപോലെ.

6. താനേ--സ്വതവേ. കീഴമർത്താനേ--ശത്രുക്കളെ കീഴമർത്താൻതന്നെ.
ഉഗ്രൻ=തേജസ്വി. തുരുത്തിയിൽ (ഒരുതരം തോൽപ്പാത്രം) വെള്ളംപോലെ,
ദീപ്തി (തേജസ്സ്) ചേർന്നതായ വൻവരൂവും കൈക്കൊണ്ടു; പ്രകൃത്യാ ബലവാൻ
തേജോമയമായ മഹാവരൂവും എടുത്തു! ഭീകരൻ--ശത്രുയേങ്കരൻ.

ഇഷ്ടവർഷിൻ, ബലവാനേ, പുരുഷത,
പുഷ്ടഭൃതേ, തരികെ, ഞ്ഞെ നീ ധനം! 7

ഈശൻ പ്രജകൾതൻ സ്വത്തിനും വീടിനും,
ഗോസമൃദ്ധത്തെ മോചിപ്പിച്ചയച്ചവൻ,
പോരിൽപ്പരിക്കു പെടുത്തുവോൻ, ശാസകൻ,
ഭൂമിധനോച്ചയമാഹരിപ്പോൻ, ഭവോൻ! 8

എതു ധീയാൽ വിളിപ്പെട്ടു, സുധീ മഹാൻ?
സന്തതം ചെയ്തുവരുണ്ടല്ലോ, ചിലതവൻ:
പോക്കുന്നു, ഹവ്യപ്രദൻറെ പാപെന്തെ;
നേർക്കു പുകഴ്ത്തുവോനേകുന്നു, വിത്തവു! 9

മർദ്ദിക്കൊലാ, പോറുകെങ്ങളെ;—ചേർക്ക, നീ
ഭത്തവാനേകുന്ന വന്യതലങ്ങളിൽ;
ഇയ്യാരുക്മത്തിനും, നൽപ്പതുഹവ്യത്തി—
നിന്ദ, ക്ഷണിപ്പ, സ്തുതിച്ചെങ്ങളങ്ങയെ! 10

ക്ഷിപ്രം സ്തുതൻ, ക്ഷണാൽ സ്തുയമാനൻ ഭവോൻ
വാസ്തിജ്ഞ, വാഴ്ത്തുവോന്നുന്ന, മാറിൻപടി;
പുത്തൻസ്തുവം തേ രചിജ്ഞ, ഹര്യശ്വ;
നന്ത്യാ ഭജിജ്ഞാവു, ഞ്ഞെ തേരാളികൾ! 11

7. സ്വതേ—സ്വതവേ. ചാരം—കർമ്മസാധകത്വത്താൽ കമനീയം. വി
ത്തം—ഭവോൻ തരുന്ന ധനം.

8. പരിക്കു പെടുത്തുവോൻ—എതിരാളികൾക്കു. ശാസകൻ = ഉപദേഷ്ടാ
വ്. ആഹരിപ്പോൻ—കൊണ്ടുവരുന്നവൻ.

9. എതു ധീയാൽ = എന്തൊരു പ്രജയ്യാൽ. പരോക്ഷകഥനം:

10. മർദ്ദിക്കൊലാ—പീഡിപ്പിക്കരുത്. ഭത്തവാനേകുന്ന—ഭവോൻ ഹവി
സ്സർപ്പിച്ചവനെ കൊടുത്തുപോരുന്ന വന്യതൽ ഞ്ഞെളിൽ ചേർത്താലും. ഇയ്യാരു
ക്മത്തിനും (ഈ 'ശത്രു' കേൾപ്പാനും), നൽപ്പതുഹവ്യത്തിനും (നല്ല നൂതന
ഹവിസ്സു ഭജിപ്പാനും) ഞ്ഞെ അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചു ക്ഷണിജ്ഞ.

സൂക്തം 21.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

ഇന്ദ്രൻ വരേണമേ, നമ്മെ രക്ഷിക്കുവാൻ:
ഇങ്ങു നന്തൻ ശുരനിവമേല്ലൊപ്പമേ;
ഒട്ടല്ല, വാഞ്ചുമിവൻതൻ ബലം; രവി—
യ്ക്കാപ്പം പുലർത്തട്ടെ, വെല്ലും കരുത്തിവൻ! 1

വൈരിയെ വെലുവു, മഖാർഹൻ പുരാൻപോലെ—
യാരുടെ കർമ്മം, പ്രധർഷകം, താരകം:
അപ്പുരുവിത്തന്റെ, ഭൂരിയശസ്ത്രന്റെ
കെല്ലാം പുരോഗരെയിങ്ങു പുകഴ്ത്തുവിൻ! 2

ഇന്ദ്രൻ വരട്ടേ, മരുഭൂതൻ വിണ്ണിലോ
മന്നിലോ വാനിലോ നീരിലോ നിന്നുടൻ,
സൗരത്തിൽനിന്നുതാൻ, കാർന്നാട്ടിൽനിന്നുതാൻ,
ഭൂരതുനിന്നുതാൻ, നമ്മെ രക്ഷിക്കുവാൻ! 3

ആർ വെല്ലുമോ, ബലത്താലേ പടകളി;—
ലാർ മിടക്കാൽഭവനം കൊണ്ടുവന്നിടുമോ;
ആരോ, തടിച്ച വൻസ്വത്തിന്നുടമസ്ഥം;—
നായിന്ദ്രനെത്താൻ സ്തുതിക്കൂ, യജ്ഞത്തിൽ നാം! 4

സൂക്തം 21.

1. ഒപ്പമേ ഇവമേല്ല—നമ്മോടൊന്നിച്ചു ആറ്റാദിക്കുള്ള രവിയ്ക്കാപ്പം—സൂര്യൻപോലെ.

2. ആരുടെ പ്രധർഷകവും (ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുന്നതും) താരകവും (നമ്മെ ആപത്തുകൾ കടത്തിവിടുന്നതും) ആയ കർമ്മം, ഒരു യജ്ഞാർഹനായ പുരാൻ (രാജാവു)പോലെ വൈരിയെ (ശത്രുക്കളെ) വെല്ലുമോ, അപ്പുരുവിത്തന്റെ (സമ്പത്തേറിയ ഇന്ദ്രന്റെ) കെല്ലാം (ബലഭൂതരായ) പുരോഗരെ (നേതാക്കളെ, മരുത്തുക്കളെ) പുകഴ്ത്തുവിൻ. സ്തോതാക്കളോടു യജമാനൻ പറഞ്ഞതു്.

3. സൗരത്തിൽനിന്നുതാൻ—സൂര്യലോകത്തിൽനിന്നോ. കാർന്നാട്ടിൽനിന്നുതാൻ—മോലലോകത്തിൽനിന്നോ. ഭൂരതുനിന്നുതാൻ—ഭൂരതുനിന്നോ.

ഉന്നായ് ക്രതുവിന്നൊലിപ്പിട്ടി, നല്ല കോ-
പ്പാണെവനനത്തിനന്നമയയ്ക്കുമോ;
ഉക്തവദഭൂരിസംസേവ്യനായിരുന്നെ
ശ്രദ്ധാലുവാക്കട്ടെ, ഹോതാവ ശാലയിൽ! 5

ഇത്രനെ പ്രാപിപ്പിക്കുമല്ലോ, സ്തുതികളാ-
ലുത്പിക്തപ്രിയാലയേ മേവം സ്തുതവേഷികൾ;
നാം തലയായാൽ, ഗൃഹേശ്വരനാൽ-
ബഹുഭാവൻ വായ്ക്കുമേ, ഭുജ്യതേയനായ്! 6

സത്യം: വൃഷാവാം പ്രജാപതിസുന്ദരിൻ
ശക്തി പുകഴ്ത്തുന്നവങ്കലും, പോറ്റുവാൻ
യജ്ഞപിത്തത്തിലും, കർമ്മത്തിനി,മ്പത്തി-
നി,ഷ്ടസിദ്ധിയ്ക്കു ചെല്ലുന്ന, ഗൃഹത്തിലും! 7

കാറിൻ കരകു തുറന്നാൻ,വിടന്നു;
നീരിൻ പ്രവാഹം വളർത്തി, ജലങ്ങളാൽ;
കൊറ്റിനങ്ങാശ്രയിക്കുന്ന സുകൃതിയ്ക്കു
കിട്ടുമേ, ഗൗരവപൂർവ്വമാനം ഗൃഹം! 8

5. ഉന്നായ്--ലോകങ്ങൾക്കു്. ക്രതുവിന്നൊലിപ്പിട്ടി--യാഗംചെയ്യാൻ ഇടിയൊപ്പു പുറപ്പെട്ടവിട്ടു്. നല്ല കോപ്പാർന്നു്--ആരേണമെന്നിത്താൽ. അന്നത്തിന്നു--യജമാനൻ കൊടുത്ത ഹവിസ്സിന്നു പകരമായി സന്യാസികൾ. ഉക്തവദഭൂരിസംസേവ്യൻ--ഉക്തം ചെയ്യുന്ന വളരെയാളുകളാൽ സേവിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവൻ. ശ്രദ്ധാലു--നമ്മളിൽ ആഭിമുഖ്യം പുണ്ടവൻ.

6. ഉത്പിക്തപ്രിയാലയേ--ഉത്പിക്തപ്രിയന്റെ (യജമാനന്റെ) ഗൃഹത്തിൽ. സ്തുതവേഷികൾ--സ്തോതാക്കൾ. നാം തലയായാൽ--നമ്മെ ശത്രുക്കൾ രോധിച്ചാൽ. ഗൃഹേശ്വരനാൽ--ഗൃഹേശ്വരനാൽ (യജമാനനാൽ) വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടു്. ഈ ഭാവൻ--നമ്മെ രക്ഷിയ്ക്കേണ്ടുന്ന ചമതലയുള്ള ഇത്രൻ. ഭുജ്യതേയനായ് വായ്ക്കുമേ--അലംഘ്യമായ അരിശംപുണ്ടു, രോധിച്ച ശത്രുക്കളെ ഹനിയ്ക്കും.

7. പ്രജാപതിസുന്ദരിന്റെ (ഇത്രന്റെ) ശക്തി (ബലം) സ്തോതാവകളും, പോറ്റുവാൻ (ഭരിപ്പാൻ) യജ്ഞപിത്തത്തിലും (യജമാനന്റെ ഹൃദയത്തിലും), കർമ്മത്തിനും ഇമ്പത്തിനും ഇഷ്ടസിദ്ധിയ്ക്കുമായി ഗൃഹത്തിലും (യജമാനന്റെ ഗൃഹത്തിലും) ചെല്ലുന്നു. ഇത്രന്റെ ബലം യജമാനനെ സദാ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു എന്നു സാരം.

8. ഗൗരവം എന്ന മൃഗവും ആദ്യമാനമാകുന്ന ക്ഷേപം ഗൃഹത്തിൽത്തന്നെ കിട്ടും; അത്രയ്ക്കുണ്ടു്, ഇത്രന്റെ ആശ്രിതവാത്സല്യം!

ശസ്തകർമ്മാക്കൾ, നിൻതുക്കൈകളിന്ദ്ര: നിൻ-
ഹസ്തങ്ങൾ വാഴ്ത്തുവോന്നേകുന്നു, ഭൂതിയെ;
നിൻനിലയെന്തെ, തുകൊണ്ടൻപണപ്പീല?
തന്നിടാൻ നീ കനിയാത്തതെ, തൊന്നിനാൽ? 9

ഇത്ര സത്യസ്ഥൻ, ധനങ്ങൾക്കു സമ്രാട്ടു,
വൃത്രഘ്നനിന്ദൻ നരന്നു സമ്പൽപ്രദൻ;
സ്വത്തു നല്ലെ, ഞ്ഞുക്കു; ഭൂരികർമ്മിസ്തുത,
താഴ്ത്തമായ ദിവ്യാനമുണ്ണാവു, ഞാൻ! 10

ക്ഷിപ്രം സ്തുതൻ, ക്ഷണാൽ സ്തുയമാനൻ വോൻ
വാസ്തിസ്തു, വാഴ്ത്തുവോന്നെന്ന, മാററിൻപടി;
പുത്തൻസ്തുവം തേ രചിസ്തുന, ഹര്യശ്വ;
നത്യാ ഭജിസ്തുവു, ഞ്ഞെൻ തേരാളികൾ! 11

സൂക്തം 22.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

നമ്മിൽനിന്നെന്തു കൈക്കൊള്ള, മെന്തിച്ഛിസ്തു, -
മമ്മധുവന്നവും സ്തോത്രവുമുക്ഥവും
സ്വീകരിസ്തുട്ടേ, മഹാൻ ബലാൽ വഭ്രമോ-
ടാഗമിസ്തു. മഘവാവിന്ദ്രന്ദർജ്ജിതൻ! 1

9. നിൻതുക്കൈകൾ ശസ്ത(ശോഭന)കർമ്മാക്കളാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ടൻ പണപ്പീലാ—ഞങ്ങളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താത്തതെന്തുകൊണ്ടു? തന്നിടാൻ—ഞങ്ങൾക്കു ധനം തരാൻ നീ കനിയാത്തതെന്തുകൊണ്ടു?

10. പൂർവാർദ്ധം പരോക്ഷവചനം; ഭൂരികർമ്മിസ്തുത—വളരെ യജമാനരാൽ സ്തുതിസ്തുപ്പെട്ടവനേ.

സൂക്തം 22.

1. ഇന്ദ്രൻ നമ്മളിൽനിന്നിച്ഛിസ്തുന മധുവും (സോമവും) അന്നവും (പുരോധാശാദിയും) സ്തോത്രവും ഉക്ഥവും സ്വീകരിസ്തുട്ടേ. വഭ്രമോട്—വഭ്രമെടുത്തു. ആഗമിസ്തു=വരന്ന.

പെയ്യിച്ച വജ്രത്തെ രണ്ടു തൃക്കൈകൊണ്ടു—
മെയ്യും വൃഷാവഗ്രന്തോവു കർമ്മവാൻ
പാർക്കുവാൻ ചെന്നൊ,ളിപ്പിറുത്തും പരശ്ശിതൻ
പാഴിടം തൂന്നിനാൻ, സഖ്യാത്മമൂർജിതൻ. 2

ദീപ്തനായ് നല്ല ഭാതാവായ്പ്പിറന്നിട്ടു
ചീർത്ത കെല്പും പെരുത്തനവു നേടിയോൻ
കൈകളിൽക്കാംക്ഷയുൾക്കൊണ്ടു വജ്രമെടു—
ത്താകെ വിറപ്പിച്ചു, വാൻയുഴികൾ ബലാൽ! 3

സ്വർല്ലോക,മുഴി ബഹവണ്ണികൾ, ശൈലങ്ങൾ—
ളെല്ലാം വിറച്ചു, മഹാന്റെ പിറവിയിൽ;
ഭാഗ്യപിതാക്കളെല്ലെൻ ഭീര്യത്തു;
വാനിൽ, നരർപോലിരുന്ന, കാറ്റുകൾ! 4

ഇത്ര, മഹാനാം വോന്റെ വൻകർമ്മങ്ങൾ
വർണ്ണങ്ങളെ,ല്ലാസ്സവനത്തിലും ഭൂതം:
ധാരകൻ നീ ധൃഷ്ട, കൊന്നവല്ലോ,ശൂര,
കേറുന്ന വജ്രമെയ്തുജ്ജ്വലം വൃത്രനെ! 5

ക്ഷിപ്രം യഥാത്മമേ, നിൻകർമ്മമൊക്കയും:
തപഃയോലല്ലോ, പ്രവർഷോൽക, വർഷക,
പൈക്കളെകിടികൾനിന്നൊഴുകുന്നതും,
ശീഘ്രം പുഴകളൊലിപ്പതുമൂർജിത! 6

2. പെയ്യിച്ച—മേലത്തെ പിളർത്തി മഴ പെയ്യിച്ചു. എയ്യും—എറിയുന്ന. ഇത്രൻ പരശ്ശി എന്ന നദിയിൽ ഒളിച്ചുപാഞ്ഞുപോൽ. അന്ന്, അതിന്റെ പാഴിടം (പിളർന്ന കരകൾ) സഖ്യാത്മം (നദിയുടെ സ്നേഹത്തിനുവേണ്ടി) തൂന്നിനാൻ—പിളർപ്പു തീർത്തു യോജിപ്പിച്ചു.

3. കാംക്ഷയുൾക്കൊണ്ടു—ഇത്രകരസ്സർശമിച്ചിട്ടു.

4. ബഹവണ്ണികൾ=വളരെസ്സമുദ്രങ്ങൾ. ഭാഗ്യപിതാക്കളെ=സൂര്യന്റെ അച്ഛനമ്മമാരെ, ദ്യാവാപൃഥ്വികളെ. കാറ്റുകൾ, മനുഷ്യർപോലെ വാനിലിരുന്നതും, ഇത്രപ്രേരണയാലാണ്.

5. ധാരകൻ—ലോകങ്ങളെ താങ്ങുന്നവൻ, രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ. ധൃഷ്ട=പ്രഗല്ഭ. കേറുന്ന—ശത്രുക്കളെ ആക്രമിയ്ക്കുന്ന. ഉജ്ജ്വലം=ബലംകൊണ്ടും.

6. തപഃയോൽ അങ്ങയെപ്പേടിയ്ക്കയാൽ. പ്രവർഷോൽക—അഭീഷ്ടങ്ങളെ വർഷിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിൽ തൽപര. ഒഴുകുന്നതും—പാൽ.

അന്നിരോധത്തിൻ നെടുംകെട്ടുറത്തു നീ
നന്നായൊഴുകിച്ചുവല്ലോ, ഹരിഹയ;
ഇന്ദ്ര, നീ രക്ഷിച്ച ദേവിമാരാറുക—
ഉന്നേ പുകഴ്ത്തിയ്ക്കയായ്, തിരുമേനിയെ! 7

കാന്തിമാൻ വാഴ്ത്തിതൻ ഞങ്ങളെപ്പാർത്തുള്ള
ശാന്തിക്രിയയും പിഴിഞ്ഞ സോമമിതും
നീകലെത്തട്ടെ മത്തേകാൻ, കതിരതൻ
വൻകടിഞ്ഞാണികൾ യന്താവുപോലവേ! 8

ഞങ്ങളിൽച്ചേർക്കുക, കീഴമർത്തുന്നതും
തുംഗവും ശ്രേഷ്ഠവുമായ കെല്ലെപ്പൊഴും;
വധ്യരാം മാറ്റിരൈക്കീഴാക്കുകെങ്ങരക്ക;
വിദ്രോഹിശത്രു സംഹിഷ്ണോ, മുടിയ്ക്ക, നീ! 9

എങ്ങരതൻ ചൊല്ലിതു കേട്ടാലു, മിത്ര: നീ—
യെങ്ങളിലെത്തിയ്ക്ക, മാനുമാമോദനം;
എങ്ങരതൻ ബുദ്ധികൾക്കെല്ലാമുണർവേറു—
കെ;—ങ്ങരക്ക നല്ല, മഘവൻ, പശുക്കളെ! 10

ക്ഷിപ്രം സ്തുതൻ, ക്ഷണാൽ സ്തുതമാനൻ ഭവാൻ
വാസ്തിയ്ക്ക, വാഴ്ത്തുവോന്നന, മാറ്റിൻപടി;
പുത്തൻസ്തവം തേ രചിയ്ക്കുന്നു, ഹര്യശ്വ;
നതൃഗാ ഭജിയ്ക്കാവു, ഞങ്ങൾ തേരാളികൾ! 11

7. അന്നിരോധത്തിന്റെ നെടുംകെട്ട്—വൃതകൃത നിരോധമാകുന്ന ദീർഘബന്ധനം. ഒഴുകിച്ച—ആറുകളെ. പുകഴ്ത്തിയ്ക്കയായ്—ആളുകളെക്കൊണ്ടു സ്തുതിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. നദീപുരണാദികർമ്മങ്ങളുമൂലം ഇന്ദ്രനെ ജനങ്ങൾ സ്തുതിച്ചു പോരുന്ന എന്നർത്ഥം.

8. കാന്തിമാൻ വാഴ്ത്തിതൻ—തേജസ്വിയായ സ്തോതാവിന്റെ. ശാന്തിക്രിയ=ശാന്തികവിധി. യന്താവ് (കതിരക്കാരൻ) കതിരയുടെ വൻ (ഊറ്റുള്ള) കടിഞ്ഞാണികൾ (അതു പിടിപ്പാൻ) ചെല്ലുന്നതുപോലെ, സ്തോതാവിന്റെ ശാന്തികർമ്മവും സോമവും നീകലെത്തട്ടെ!

9. കീഴമർത്തുന്നതും—ശത്രുക്കളെ. തുംഗം—പ്രവൃദ്ധം. വിദ്രോഹിശത്രും = ദ്രോഹികളുടെ ആയുധം.

10. ഓദനം=അന്നം.

സൂക്തം 23.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

(കാകളി)

എമ്മട്ടു വാഴ്ത്തു, മുദാരനെ?—യേതൊരു
കർമ്മിതൻ യാഗത്തിലൊത്തി, സ്തുകൗതുകം
സോമനീരേററം കുടിച്ചു തത്സക്തനായ്,
ശ്രീ മികച്ച ധനം കയ്യിൽ വെണ്ണം, മഹാൻ?

1

ഏതൊരു വീരൻ നകര, മദ്ദേഹമൊ—
ത്തേ?—തൊരു വീരനു തൽപ്രീതി കൈവരും?
എന്നൊന്നറിയാ, മവന്റെ വരം നൽക—
ലെ?—നും, വാഴ്ത്തും മഖി രക്ഷയാൽ വായ്ച്ചിടും?

2

എമ്മട്ടു കേൾക്കും, വിളിപ്പതു? കേട്ടിത്ര—
നമ്മട്ടു വാഴ്ത്തിയെക്കാക്കൊന്നൊരുമ്പെടും?
എന്തൊക്കെയാണു, തൽഭൂരിപ്രദാനങ്ങൾ—
ളെ?—മ്മട്ടവൻ നേടി, പുരകവ്യാതിയെ?

3

എമ്മട്ടു, പദ്രവംമൂലം സ്തുതിയ്ക്കുന്ന
കർമ്മോജ്ജ്വലൻ നേടു, മിങ്ങവന്റെ ധനം?

സൂക്തം 23.

1. ഉദാരൻ—ഗുണപ്രവൃദ്ധനായ ഇന്ദ്രൻ. കർമ്മി—യജമാനൻ. തത്സക്തനായ്—ഏററം കുടിച്ചിടും, അതിൽത്തന്നെ സക്തനായി. ശ്രീ മികച്ച ധനം—ശോഭയേറിയ സ്വർണ്ണരത്നാദി. കയ്യിൽ വെണ്ണം—കർമ്മിയ്ക്കു കൊടുക്കാൻ. ഇന്ദ്രനെ എങ്ങനെ സ്തുതിയ്ക്കാമെന്നും, അദ്ദേഹം ആരുടെ യാഗത്തിൽ ചെല്ലുമെന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ: അചിന്ത്യപരിതന്നാണദ്ദേഹം!

2. മുൻ ഋക്കിന്റെ വിവരണം: വീരൻ—ശത്രുക്കളെ പോരിനു വിളിയ്ക്കുന്നവൻ, അല്ലെങ്കിൽ സ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നവൻ. നകരം—സോമം. അദ്ദേഹം—ഇന്ദ്രൻ. മഖി—യജമാനൻ. രക്ഷയാൽ—അവന്റെ, ഇന്ദ്രന്റെ രക്ഷയാൽ. വാഞ്ചകം—വളരുക.

3. വാഴ്ത്തി=സ്തോതാവ്. പുരകവ്യാതി—സ്തോതാവിന്റെ അഭിലാഷം. പുരിപ്പിയ്ക്കുന്നവൻ എന്ന പ്രസിദ്ധി.

എമ്മട്ട, ഹവ്യം പരിഗ്രഹിച്ചദ്വേ—
നെങ്കൽവന്നെ, ന്നതി കേട്ടുളം തുലോം? 4

എമ്മട്ടിലെ, നി, യുഷസ്സിൻപുലർച്ചയിൽ—
ചെമ്മേ ഗ്രഹിയ്ക്കും, നരന്റെ സഖ്യമവൻ?—
എമ്മട്ടിലെന്ന, തത്സഖ്യ, മദ്വേവനെ—
കുമായ വാഴ്ത്തും സഖാക്കൾക്കു കൈവരും? 5

എന്നു നിൻ ജൈത്രമാം സഖ്യം സഖാക്കളോ—
ടെ, ന്ന നിൻ ഭ്രാതൃവും ഞങ്ങൾ വർണ്ണിച്ചിടും?
ഭൂതിഭ, മിസ്സുട്ടക്കിന്റെയേർപ്പാടി:—ന—
നേർതുപോലിഷും, ചരിഷ്ണവിൻ പൊന്നടൽ! 6

ഇന്ദ്രനില്ലാത്ത വിദ്രോഹിരക്ഷസ്സിനെ—
ക്കൊന്നിടാനുഗ്രഹണയ്ക്കും, ശിതായുധം;
നമ്മെക്കടങ്ങൽ തീണ്ടുന്ന ദിനത്തെയു—
മെങ്ങോ വിദൂരത്തു തളള, മൂണാപഹൻ! 7

സത്യദേവകുലങ്ങളല്ലോ, ബഹുജലം;
സത്യസ്തുതികളാലറുപോം, ദുഷ്കൃതം;

4. ഉപദ്രവം—ശത്രുബാധ. കർമ്മോജ്ജ്വലൻ—കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ട് ഉജ്ജ്വലിക്കുന്ന യജമാനൻ. നതി—സ്തുതി.

5. യുഷസ്സിൻപുലർച്ചയിൽ—പ്രഭാതത്തിൽ. ഗ്രഹിയ്ക്കും—സ്വീകരിയ്ക്കും. എടുത്തുപറയലാണ്, ഉത്തരാർദ്ധം: കുമായ = കുമനിയമാംവണ്ണം.

6. ഇന്ദ്രനോടനേരെ പറയുന്നു: ജൈത്രം—ശത്രുക്കളെ അമർത്തുന്നത്. ഭ്രാതൃം—ഭ്രാതൃകർമ്മം, സൗഭ്രാതൃം. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷവാക്യം: ഇസ്സുട്ടക്കിന്റെ—ശോഭനദർശനനായ ഇന്ദ്രന്റെ. ഏർപ്പാട് ഭൂതിഭം (ശ്രേയസ്സരം) ആകുന്നു. ഇന്നേർത്തു—സൂര്യന്റെ ഉടൽ. ഇഷ്യം—ഏവരാലും ഇച്ഛിയ്ക്കപ്പെടുന്നതാകുന്നു. പൊന്നടൽ—ഏറ്റവും അഴകൊത്ത ശരീരം. ചരിഷ്ണ—സഞ്ചരണശീലൻ, ഇന്ദ്രൻ.

7. ഇന്ദ്രനില്ലാത്ത—ഇന്ദ്രനെ പുച്ഛിക്കാത്ത എന്നർത്ഥം. ഉഗ്രൻ—ബലിഷ്ഠൻ. ശിതായുധം—മുർച്ചയുള്ള ആയുധങ്ങൾ വീണ്ടും അണയ്ക്കും (മുർച്ചകൂടും). നമുക്കു കടംവരാൻ പ്രണാപഹൻ (കടങ്ങളെ പോക്കുന്ന ഇന്ദ്രൻ) സമ്മതിയ്ക്കില്ല!

8. ഈ പ്രക്കിലെ സത്യശബ്ദം ഇന്ദ്രനെയോ ആദിത്യനെയോ യജ്ഞത്തെയോ സത്യത്തെത്തന്നെയോ പരാമശീയ്ക്കുന്നു. കർണ്ണബാധിര്യം—ചെവിയ്ക്കു കേൾ

മർത്തുന്റെ കർണ്ണബാധിത്യത്തെ നീക്കമേ,
ബുധമാനമൊളിക്കൊണ്ടു സത്യസ്സവം! 8

സത്യരൂപനുണ്ടു, രൂപം പെരുംകെല്പു—
മൊത്തിമ്പമേകുന്ന ഭൂരിവടിവുകൾ;
സത്യകൽനീന്നേറമന്നം കൊതിയ്ക്കുന്നു;
സത്യനാലധാരം പുകുന്നു, ഗോവുകൾ! 9

സത്യനെസ്സേവിപ്പു, സത്യനെപ്പാട്ടിൽവെ;—
ച്ചുത്താരം, തോയൈഷി, സത്യദേവബലം;
സത്യന്നുതാൻ ഗഭീരോരുവാന്തുഴിക;—
ളിത്തുംഗഗോക്കര സത്യന്നു ചുരത്തുവോർ! 10

ക്ഷിപ്രം സ്തുതൻ ക്ഷണാൽ സ്തുതമാനൻ വോൻ
വാസ്തിയ്ക്കു, വാഴ്ത്തുവോന്നന്ന, മാററിൻപടി;
പുത്തൻസ്സവം തേ രചിയ്ക്കുന്നു, ഹര്യശ്വ;
നന്ത്യാ ഭജിയ്ക്കാവു, ഞങ്ങൾ തേരാളികൾ! 11

സൂക്തം 24.

വാമദേവൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ഠപ്തം അനുഷ്ഠപ്തം ഹനുസ്സം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

ഏതു നൽസ്തോത്രമിങ്ങെത്തിയ്ക്കു, മാറുകളേ,
ശ്രീ തന്നരുളാൻ ബലിപ്പു നാമിന്ദ്രനെ?

വിയില്ലായ് ബുധമാനം = അറിയപ്പെടുന്നത്; ഹൃദയംഗമമെന്നു സാരം. ഒളിക്കൊണ്ടു = ഉജ്ജ്വലമായ.

9. കൊതിയ്ക്കുന്നു—സ്തോതാക്കൾ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നു. സത്യനാൽ—സത്യരൂപനായ ഇന്ദ്രന്റെ ആജ്ഞയാൽ. പുകുന്നു—ദക്ഷിണ എന്ന നിലയിൽ.

10. സേവിപ്പു—സ്തോതാവു ഭജിയ്ക്കുന്നു. പാട്ടിൽവെച്ചു—സ്തുതികളാൽ വശത്താക്കി. സത്യദേവന്റെ ബലം ഉത്താരവും (രക്ഷിപ്പാൻ വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്നതും) തോയൈഷിയും (ജലേച്ഛം) ആകുന്നു. ഗഭീരങ്ങളും ഉരക്കളും (വിശാലങ്ങളും) ആയ വാന്തുഴികൾ സത്യന്നുതാൻ—സത്യദേവന്നായിത്തന്നെ നിലക്കൊള്ളുന്നു. തുംഗഗോക്കരം = ഉൽക്കൃഷ്ടമായ പൈക്കരം.

- നേർക്കുവോർതൻ ധനം, വാഴ്ത്തുന്ന നമ്മളിൽ—
 ചേർക്കുവോനല്ലോ, പ്രവീരനശ്ശോപതി! 1
- പോരിൽ വിളിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടോൻ, നത്തനവൻ
 വൈരിഹത്യയ്ക്കു;—വനീധ്യന്തയനൻ;
 സോമം പിഴിഞ്ഞു പുകഴ്ത്തുന്ന മാനുഷ—
 നാ മഘവാവിരുന്നേകമല്ലോ, ധനം! 2
- പോരിലാ ത്യാഗിയെത്തന്നെ വിളിയ്ക്കുന്നു;
 പാരമുടൽ ചടപ്പിച്ച മൂന്നാളികൾ
 ഒത്തൊരുമിച്ചെത്തി രക്ഷിതാവാക്കുന്നു,
 പുത്രപൗത്രാപ്തിയ്ക്കുമിയിരുകൂട്ടരും! 3
- കർമ്മത്തിലുൾവെപ്പതുണ്ടെ, ഞ്ഞാളുകൾ
 തമ്മിൽ യോജിച്ചു, തണ്ണീർ കിടയ്ക്കുവാൻ;
 ഒപ്പമടന്നിന്നുത്തൊൽച്ചില ഭേ—
 രപ്പൊഴേ കേവലമിച്ഛിയ്ക്കു, മിത്രനെ: 4
- അപ്പൊഴേ കെല്പനെപ്പൂജിയ്ക്കുയായ് ചില;—
 രപ്പൊഴേ ചട്ട പുരോധാശമേകിടും;
 അപ്പൊഴേ സോമവാൻ നീക്ക, മസോമനെ;—
 യപ്പൊഴേ യജ്ഞം തുടങ്ങും, വൃഷാവിനായ്! 5

സൂക്തം 24.

1. ആൾകളേ—യജമാനന്മാരേ. ശ്രീ = സമ്പത്തു്. ഇന്ദ്രൻ ഇവിടെ വരാൻ നാം ഏതു സ്തോത്രം ചൊല്ലണം? നേർക്കുവോർ = എതിർക്കുന്നവർ, ശത്രുക്കൾ. ശ്ശോപതി—മാടുകൾ മുതലായ ധനത്തിന്റെ പാലകൻ.
2. ഇന്ദ്രനെ സ്തുതിച്ചു വിളിച്ചാൽ വൈരികളെ കൊല്ലാം. ഋതയനൻ = സത്യയനൻ; ഇതിന്റെ വിവരണമാണ്, ഉത്തരാർദ്ധം.
3. ത്യാഗി = ഭാതാവ്. ഉടൽ ചടപ്പിച്ച—പ്രതോപവാസാദികളാൽ ഭേദം മെലിഞ്ഞു. മൂന്നാളികൾ = നേതാക്കന്മാർ; ഈ പദത്തെ വിളിയ്ക്കുന്നു എന്ന ക്രിയയോടും ചേർക്കണം. ഇയിരുകൂട്ടരും—യജമാനന്മാരും സ്തോതാക്കളും യുദ്ധത്തിൽ ജയിപ്പാനും. സന്താനലബ്ധിയ്ക്കും ഇന്ദ്രനെത്തന്നെ ആശ്രയിക്കുന്നു.
4. പൂർവാർദ്ധം. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഉഗ്ര—ബലമേറിയവനെ. തണ്ണീർ കിടയ്ക്കുവാൻ—മഴയ്ക്കുവേണ്ടി. ഇന്ദ്രനെ ഇച്ഛിയ്ക്കും എന്നതിന്റെ വിവരണം, അടുത്ത ഭാഗത്തിൽ.

ഇരുമട്ടിലാ, കൊതിയുൾക്കൊള്ളമിരുന്ന
സോമം പിഴിഞ്ഞവന്നേകം, ധനമവൻ;
യുദ്ധത്തിലെല്ലാം സഖാവുമാക്കീടമേ,
ചിത്തമൊട്ടിത്തുളയ്ക്കേ ശ്രേയോഭിലാഷിയെ! 6

ഇപ്പൊഴാരിരുന്ന സോമം പിഴിഞ്ഞിട,—
മപ്പം ചുടും, വറുത്തീടും, യവങ്ങളും;
അന്നവന്നേക്കൂവിൻ സ്തോത്രത്തിലിച്ഛ വെ—
ചിത്രനെടുക്കമേ, വർഷിപ്പതാം ബലം! 7

എപ്പോളറിനമൻ വൈരിയെക്കണ്ടെത്തു—
മെപ്പോളധീശൻ നെടുംപോരിലേർപ്പെടും;
അപ്പോൾ വിളിത്തുയായ് പത്തി, ഗൃഹത്തിൽവെ—
ചുർപ്പിതസോമൻ മദിപ്പിച്ച വർഷിയെ! 8

അല്പവിലയ്ക്കൊരു വൻകോപ്പു വിററവൻ
പില്ലാട ചെന്നു പിശകിത്തുടങ്ങിയാൽ
അല്പവും കൂടുതൽ കിട്ടിപ്പ: മുൻപൊല്ലി—
വെപ്പതേ നേടു, മിടുക്കനും വിസ്തീയും! 9

5. സോമവാൻ അസോമനെ നീക്കം—സോമം പിഴിഞ്ഞവൻ പിഴിയായ്
ത്തവനെ വേർതിരിയ്ക്കും; ഇരുന്നു തിരിച്ചറിയുമാറാക്കും. യജ്ഞം തുടങ്ങും—ചി
ലർ ഇത്രനെ യജിപ്പാനൊരുങ്ങും.

6. കൊതി—സോമപാനേച്ചു അവൻ—ഇത്രൻ. ചിത്തമൊട്ടിത്തുളയ്ക്കും=
മനസ്സു പതിയുന്ന.

7. അപ്പം—പുരോധാശം. യവം വറുക്കുന്നതു പൊരിയവിലിന്നാണ്.
അന്നവന്നേക്കൂ=അ സ്തുതിതൽപരൻ. വർഷിപ്പതാം—അഭീഷ്ടങ്ങളെ വർഷി
ക്കുന്ന ബലം എടുക്കം—സ്തോതാവിന്നു് അഭീഷ്ടമെല്ലാം നൽകും.

8. പത്തി—ഇത്രാണി. അർപ്പിതസോമൻ മദിപ്പിച്ച—യജമാനൻ അർപ്പി
ച്ച സോമം കുടിച്ച മത്തുപിടിച്ച വർഷി = വൃഷാവ്, ഇത്രൻ.

9. വാമദേവൻ ഇത്രനെ സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു് അധീനനാക്കി, വില്ലാൻ
തുടങ്ങുകയാണ്. അതിനുള്ള വ്യവസ്ഥ മുൻകൂട്ടി പറയുന്നു: വില തീരുമാനി
ച്ചിട്ടേ ഒരു വസ്തു വിററുകൂട്ടു. വൻകോപ്പ് = വലിയ, വിലപിടിച്ച പദാർത്ഥം.
ചെന്നു പിശകിത്തുടങ്ങിയാൽ—വാങ്ങിയവന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു, വില കൂടു
തൽ കിട്ടണമെന്നു ശഠിച്ചാൽ. മിടുക്കനും വിസ്തീയും = വിററവൻ മിടുക്കനായാലും
ശരി, വിസ്തീയായാലും ശരി, മുൻനിശ്ചയിച്ച വിലയെ കിട്ടുകയുള്ള.

പാരം പ്രസാദം വരുത്തും സ്തവം പത്തി-
നാരുള്ള, വാങ്മുവാനെന്റെയീയിരുന്നെ?
വൈരിപ്പരിഷയെക്കൊന്നതീർന്നാലതേ-
നേരത്തിവനെത്തിരിച്ചുതന്നേയ്ക്കണം!

10

ക്ഷിപ്രം സ്തുതൻ, ക്ഷണാൽ സ്തുതമാനൻ ഭവാൻ
വാസ്തിസ്തു, വാഷ്ടവോന്നന, മാറിൻപടി;
പുത്തൻസ്തവം തേ രചിസ്തന്ന, ഹര്യശ്വ;
നത്യോ ഭജിസ്താവു, ഞങ്ങൾ തേരാളികൾ!

11

സൂക്തം 25

വാരമേവേൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടപ്ത ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(കാകളി)

ഇന്നേതൊരു ദേവകാമൻ നരഹിതൻ
ചെന്നെത്തു, മിന്ദ്രന്റെ സഖ്യത്തിലിച്ഛയാ?
സോമം പിഴിഞ്ഞേധിതാഗ്നിയായ് വാഷ്ട, മാ-
രാ മഹാതർപ്പണാലക്കരയ്ക്കെത്തുവാൻ?

1

ആർ വാഴ്ത്തി വന്ദിപ്പു, സോമാർഹനെ? സ്തുതി-
യ്ക്കാരാശവെപ്പിതാ?—ർ കൈക്കൊൾവു, പൈക്കളെ?
ആരിന്ദ്രസാഹായ്യ, മാർ സഖ്യ, മാർ ഭ്രാതൃ -
മാശിപ്പു? ചെയ്യുവതാ, റ് കവിതർപ്പണം?

2

ആരുമ്പരോടിന്നു രക്ഷ യാചിച്ചിട്—
മാർ വാഴ്ത്തു, മാദിത്യതോയാദിതികളെ?

10. പത്തു സ്തോത്രമാകുന്ന വിലയ്ക്കും, ഏന്റെ കയ്യിലുള്ള ഇന്ദ്രനെ തരാം:
ആവശ്യം കഴിഞ്ഞാൽ തിരിച്ചുതരണമെന്നുമാത്രം.

സൂക്തം 25.

1. നരഹിതൻ = മനുഷ്യർക്കുണ്ടാകാത്ത. സഖ്യത്തിൽ ചെന്നെത്തും. സഖ്യം
സമ്പാദിയ്ക്കും. ഏധിതാഗ്നിയായ്— അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു. അക്കരയ്ക്കെത്തുക—
അഭിമതം സാധിയ്ക്കുക. മഹാതർപ്പണാൽ = മഹത്തായ തൃപ്തിപ്പെടുത്തൽകൊണ്ട്.

2. സോമാർഹൻ—ഇന്ദ്രൻ കവിതർപ്പണം—ഇന്ദ്രനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തൽ.

- ആരുടെ സോമനീരാസ്വദിഷ്ടം, രസി—
 ചാശപോലിത്രം ദസ്യമഗ്നിയം? 3
- ‘നേതാവു, നേതൃനേതാവു, നരഹിത—
 നിത്രസം സോമം പിഴിക നാ’ മെന്നിഹ
 ചൊൽവോൻ ഭാരതനഗ്നി നല്ലാ, സുഖം;
 നീണാളവൻ കാണ, മക്കോദയത്തെയും! 4
- ആയാളെയല്ലാത്ത നൈകരും ദ്രോഹിയാ—
 യാ;—യാൾക്കുദിതി നല്ലട്ടേ, മഹാസുഖം:
 ഇഷ്ടൻ, സ്തവോൽക്കനിത്രസം; സുകൃത്തിഷ്ട;—
 നിഷ്ടൻ, പ്രതർപ്പക;—നിഷ്ടൻ, സസോമനം! 5
- തർപ്പിച്ച സോമം പിഴിഞ്ഞവന്നീടൊരാ—
 രൂപാകമേക, മീ വീരൻ പ്രധർഷകൻ;
 മിത്രമല്ലാ, പുന്നല്ലി, ത്രസം ബന്ധുവ—
 ല്ല, സ്തവനാകമതർപ്പകൻ വധ്യനാം! 6
- നീരുണ്ണമിത്രൻ വരിയ്ക്കാ, പിശുക്കിനാൽ
 നീർ പിഴിയാത്ത ധനാധ്യയൻ മൈത്രീയെ;
 വേരോടൊക്ക, മയാളുടെ പാഴ് മുതൽ;
 ചേരും, പിഴിഞ്ഞു പചിയിക്കുന്നവങ്കലേ! 7

3. ആദിത്യതോയാദിതികൾ = ആദിത്യ (ദേവ) നാരു. ജലവും അദിതിയും.

4. നേതൃനേതാവ് = നേതാക്കളിൽവെച്ചു വലിയ നേതാവ്. ‘ഇത്രസം സോമം പിഴിയുക’ എന്നു പറയുന്നതുതന്നെ ശ്രേയസ്സുമാകുന്നു. ഭാരതൻ—ഹവിസ്സിനെ ഭരിയ്ക്കുന്ന. അവൻ (നാം സോമം പിഴിയുക എന്നു ചൊല്ലുന്നവൻ) നീണാൾ അക്കോദയത്തെയും കാണും—ചിരഞ്ജീവിയുമാകും.

5. അല്ലർ—കുറച്ചാളുകൾ, നൈകർ—അനേകമാളുകൾ. ഇത്രസം സ്തവോൽക്കൻ (സ്തുതികാമൻ) ഇഷ്ട (പ്രിയ)നാകുന്നു. സുകൃത് (നല്ലതു ചെയ്യുന്നവൻ) ഇഷ്ടനാകുന്നു. പ്രതർപ്പകൻ (തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നവൻ) ഇഷ്ടനാകുന്നു; സസോമനം (സോമം പിഴിയുന്നവനും) ഇഷ്ടനാകുന്നു.

6. ഉരൂപാകം = മന്ദഃപക്വത. അസ്തവനാകമതർപ്പകൻ—ഇത്രനെ സ്തുതിക്കുകയും തർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാത്തവൻ. വധ്യനാം—അത്തരക്കാരെ ഇത്രൻ വധിച്ചുകളയും.

7. നീരുണ്ണം—സോമം കുടിയ്ക്കുന്ന. മൈത്രീ = സഖ്യം. ചേരും—ഇത്രൻ സോമം പിഴിയുകയും ഹവിസ്സു പചിയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവങ്കൽമാത്രം ചേരുന്ന.

പോന്നവർ, താന്നവർ, മധ്യമരിത്രനെ;—
 പ്പോമവരിത്രനെ; നില്പവരിത്രനെ;
 യോദ്ധാക്കളിത്രനെ;—ശ്ലേഹസ്ഥരിത്രനെ;—
 പ്പാത്തു വിളിപ്പു, ക്ഷേയാർത്ഥിയുമിത്രനെ!

8

സൂക്തം 26.

ഋഷിച്യുദോദേവതകൾ മുഖേത്തവ.

ഞാനാണു്, മനു; സൂര്യനും ഞാൻതന്നെ; മേധയേറിയ കക്ഷി
 വാനെന്ന ഋഷിയും ഞാനാകുന്നു. ഞാനാണു്, അജ്ജനീപുത്രനായ
 കത്സനെ സിദ്ധനാക്കിയതു്. കവിയായ ഉശനസ്സും ഞാനാകുന്നു.
 നിങ്ങൾ എന്നെ നോക്കുവിൻ!

1

ഞാൻ മനുവിന്നു ഭൂമിയും ഹവിസ്സു തരുന്ന മനുഷ്യനു മഴയും
 കൊടുത്തു. ഇരമ്പുന്ന ജലങ്ങളെ എങ്ങമെത്തിച്ചതു ഞാനാണു്.
 ദേവന്മാർ എന്റെ അഭിപ്രായമനുസരിച്ചുപോരുന്നു.

2

ഞാൻ മത്തുപിടിച്ച ശംബരന്റെ തൊണ്ണൂറൊമ്പതു നഗര
 ങ്ങൾ ഒപ്പം തകർത്തുകളഞ്ഞു; നൂറാമത്തതു ദിവോദാസന്നു പ്രവേശി
 ്ക്കാവുന്നതാക്കി, യജ്ഞത്തിൽ ആ അതിഥിഗവനെ സംരക്ഷിച്ചു.

3

മരുത്തുകളേ, ആ പരുത്തുപക്ഷി പക്ഷികളിൽവെച്ചു മികച്ച
 വനം, പരുത്തുകളെക്കാൾ ശീഘ്രം പറക്കുന്നവനുമായിബു്ഭവീര്യ

8. പോന്നവർ—കഴിവുള്ള മേത്തരക്കാർ. മധ്യമർ=ഇടത്തരക്കാർ. പോ
 മവർ—കാര്യങ്ങൾക്കായി പോകുന്നവർ. നില്പവർ—വെറുതെ ഇരിക്കുന്നവർ.
 എല്ലാവരും ഇത്രനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

സൂക്തം 26.

1. ഗർഭത്തിലിരിയ്ക്കുത്തന്നെ തത്പാജ്ഞാനം സിദ്ധിച്ച വാമദേവൻ
 തന്റെ സർവ്വാത്മതപം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു: നോക്കുവിൻ—ആളുകളേ, നിങ്ങളും
 സ്വസ്വരൂപം സാക്ഷാൽക്കരിക്കിയുവിൻ എന്നർത്ഥം.

2. ഞാൻ ഇത്രനാണെന്നു്.

3 അതിഥിഗവൻ—ദിവോദാസന്റെ മറ്റൊരു പേർ. ഈ ഋക്കും വാമ
 ദേവന്റെ ഇത്രതപത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

ട്ടെ: ആ സുപണ്ണനാണല്ലോ, വട്ടില്ലാത്തേരിൽ, ദേവന്മാരുടെ ഹ
വിസ്സു മനുവന്നായി കൊണ്ടുവന്നത്! 4

പരുത്തുപക്ഷി പേടിപ്പിച്ചു് അവിടെനിന്നു കൊണ്ടുപോന്നു:
മനോവേഗിയായി വാരുറ വഴിയിൽച്ചേന്നു; മധുരമായ സോമ
ത്തോടുകൂടി പറപറന്നു. ഇങ്ങു കീർത്തിയും നേടി! 5

നേരേ പറക്കുന്ന ദേവസമേതനായ പരുത്തുപക്ഷി ഭൂരത്തുനി
ന്നു്—ആ അത്യുന്നതമായ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു്— മത്തുപിടിപ്പി
ക്കുന്ന സ്തുത്യമായ സോമം റാഞ്ചിയെടുത്തു്, ഉറപ്പോടെ കൊണ്ടു
പോന്നു. 6

പരുത്തു് ആയിരം പതിനായിരം യാഗങ്ങൾക്കുള്ള സോമം
ഒന്നിച്ചെടുത്തു കൊണ്ടുപോന്നു; ആ സോമത്തിന്റെ മത്തിൽ,
ബഹുകർമ്മാവായ പ്രാജ്ഞൻ മൃഡരായ കൂടലരെ ആട്ടിപ്പായിച്ചു! 7

സൂക്തം 27.

വാമദേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്തം ശക്വരിയും ഛന്ദസ്സ്; ശ്യേനൻ ദേവത.

ഞാൻ ഗർഭത്തിലിരിയ്ക്കുത്തന്നേ ഈ ദേവന്മാരുടെയെല്ലാം
ഉല്പത്തി അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മുമ്പു് ഒരുന്ററു് ഇരിമ്പുകോട്ടകളിൽ
ഞാൻ പാത്തിരിക്കുന്നു; ഇപ്പോൾ പരുത്തായി പറന്നു പുറത്തു
പോന്നു! 1

അതു് എന്നെ തികച്ചും കൈക്കലാക്കിയില്ല. ഇതിനെ ഞാൻ
നിശിതമായ വീര്യംകൊണ്ടു കീഴടക്കി. അരാതികളെ കോട്ട ഭരി
ക്കുന്ന പ്രേരകൻ ആട്ടിപ്പായിച്ചു; വായുക്കളെയും പരിപൂർണ്ണൻ
അകറ്റി! 2

4. മരുത്തുക്കളേ—മരുദേവഗികളായ പക്ഷികളേ. വട്ടില്ലാത്തേർ=ചക്ര
മില്ലാത്ത രഥം. ഹവിസ്സ്—സോമം.

5. കൊണ്ടുവന്നതെങ്ങനെ എന്നു്: പേടിപ്പിച്ചു്—കാവല്ലാരെ. വാരു
റ വഴി—അന്തരീക്ഷം. ഇങ്ങു്—ഭൂലോകത്തിൽ.

6. നേരേ—വളയാതെ.

7. പ്രാജ്ഞൻ—ഇന്ദ്രൻ.

സൂക്തം 27.

1. വാമദേവൻ ശ്യേനരൂപത്തിലത്രേ, മാതൃഗർഭത്തിൽനിന്നും നിർഗ്ഗമി
ച്ചതു്. കോട്ടകൾ—ശരീരങ്ങൾ.

2. അതു്—ഗർഭം. ഇതിനെ—ഗർഭവാസപീഡയെ. വീര്യം—ജ്ഞാന

ശ്വേനൻ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു കീഴ്പോട്ടു നോക്കി ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചു; സോമം ഇവങ്കൽനിന്നു തെറിപ്പിറുക്കപ്പെട്ടു; കൃശാനു മനോവേഗത്തോടെ പാഞ്ഞെത്തി, ഞാൻ വലിച്ചു, ശരം എയ്തു വിട്ടു. 3

അപ്പോളാണു്, നേരേ പറക്കുന്ന പരുന്തു് ഉപരിസ്ഥമായ വമ്പിച്ച ഇരളോകത്തുനിന്നു്, ഭുജ്യവിനെയെന്നപോലെ ഇതു കൊണ്ടുപോന്നതു്; ആ യുദ്ധത്തിൽ തടുക്കപ്പെട്ട ഈ പക്ഷിയുടെ മധ്യഭാഗത്തിലെ ആ പറവച്ചിറകു വീണുപോയി! 4

ഇപ്പോൾ പാൽ പകർന്നു കടത്തിലാക്കിയ. വെളുത്ത, തൃപ്തികരമായ, സത്തിയെന്ന സോമം ഗൃതപിക്കുകളാൽ വെണ്ണപ്പെട്ടതു്—ആ മധുവിന്റെ മുകൾബുഭാഗം—മത്തിനുവേണ്ടി കടിപ്പാൻ മൗലവാവായ ഇന്ദ്രൻ കൈക്കൊള്ളട്ടെ—മത്തിനുവേണ്ടി കടിപ്പാൻ ശൂരൻ കൈക്കൊള്ളട്ടെ! 5

സൂക്തം 28.

വാരദേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടപു് ഛന്ദസ്സ്; ഇരസോമന്മാർ ദേവത.

സോമ, അങ്ങയുടെ ആ സഖ്യംമൂലം അങ്ങ സഹായിച്ചതിനാൽ ഇന്ദ്രൻ മനുഷ്യർക്കു മഴ പെയ്യിച്ചു; വൃത്രനെക്കൊന്നു; സപ്തനദികളെ പ്രവഹിപ്പിച്ചു. അടയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്ന കതകുകൾ തുറന്നു! 1

ഇന്ദോ, അങ്ങ സഹായിച്ചതോടെ ഇന്ദ്രൻ എതിർത്ത സൂര്യന്റെ ഒരു തേർച്ചകൂം ബലേന വലിച്ചെടുത്തു—പരന്ന മുകൾവശത്തുളള ഉരുളുന്ന സർവ്വതോഗാമിയും മഹത്തുമായ അതു കൈക്കലാക്കി! 2

സാമർത്ഥ്യം. അരാതികൾ—ഗർഭസ്ഥജീവനെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ശത്രുക്കൾ. പ്രേരകൻ—പരമാത്മാവു്. വായുക്കൾ—ഗർഭത്തിൽ കഷ്ടപ്പെടുന്ന വായുക്കൾ.

3. തെറിപ്പിറുക്കപ്പെട്ടു—സോമപാലന്മാരാൽ, കൃശാനു—സോമപാലന്മാരിലൊരുവൻ. ഞാൻ—വില്ലിന്റെ.

4. അപ്പോളാണു്—കാവല്ലാരുടെ എതിർപ്പു കൂസാതെ. ഭുജ്യവിനെയെന്നപോലെ—ഭുജ്യവിനെ അശ്വപിക്കു കൊണ്ടുപോന്ന കഥ മുൻമണ്ഡലങ്ങളിലുണ്ടു്. ഇതു—സോമം. പറവച്ചിറകു്—പറക്കാനുതകുന്ന ചിറകു്.

സൂക്തം 28.

1. കതകുകൾ — വൃഷ്ടിജലത്തിന്റെ

2. ഇന്ദോ—ഹേ സോമ. മുകൾവശം—അന്തരീക്ഷം.

ഇങ്ങോ, യുദ്ധത്തിൽ ഉച്ചയ്ക്കുമുമ്പ് ഇന്ദ്രൻ ദ്രസ്യക്കളെ വധിച്ചു; അഗ്നി ചുട്ടെരിച്ചു. രക്ഷ കിട്ടാത്ത ദുർഗ്ഗപ്രദേശത്തു കാര്യാർത്ഥം പോകുന്നവരെ എന്നപോലെ, അനേകായിരംപേരെ നിശ്ശേഷം നിഹനിച്ചു!

3

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് ഈ ദ്രസ്യക്കൾക്ക് എല്ലാവറിലും ഇടിവു വരുത്തി; അകർമ്മികളായ മനുഷ്യരെ ഗർഹിതരാക്കി. നിങ്ങളിരുവരും വൈരികളെ വലച്ചു; വധിച്ചു. വധംമൂലം പൂജിതരുമായി!

4

സോമ, നിങ്ങൾ—ഭവാനും ഇന്ദ്രനും—മഹത്തായ അശ്വസമൃദ്ധത്തെയും ഗോക്കളെയും ബലംകൊണ്ടു വീണ്ടെടുത്തു; അടയ്ക്കപ്പെട്ട അവയെയും ഭൂമികളെയും നൽകുകയും ചെയ്തു. മൗലവാക്കളേ, മാററലരെ മർദ്ദിക്കുന്ന നിങ്ങൾ ഇച്ചെയ്ക്കതൊക്കെ സത്യമാണ്!

സൂക്തം 29.

വാരമേവേൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം മന്ത്രസ്തം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, ഉച്ചത്തിൽ പുകഴ്ത്തപ്പെടുന്നവനും സത്യധനനും സ്വാമിയുമായ ഭവാനെ സ്തുതിയാൽ തൃപ്തിപ്പെട്ടു, ഞങ്ങളുടെ അനേകപേരങ്ങളായ പൂർണ്ണസവനങ്ങൾക്കു ഹരികളോടുകൂടി രക്ഷണാർത്ഥം വന്നാലും!

1

നല്ല കതിരുകളുള്ള യാതൊരു നിർഭയൻ പിഴിയുന്നവരാൽ പുകഴ്ത്തപ്പെട്ടു, വീരരൊന്നിച്ചു മത്തടിയ്ക്കുമോ; ആ മനുഷ്യഹിതനായ സർവജ്ഞൻ പിഴിയുന്നവരാൽ വിളിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടു യജ്ഞത്തിലെഴുന്നള്ളട്ടെ!

2

3. പോകുന്നവരെ എന്നപോലെ—പോകുന്നവരെ ഒരു തട്ടിപ്പറിക്കാരനെ എന്നപോലെ. അനേകായിരംപേരെ—ദുർഗ്ഗപ്രദേശത്തെയ്ക്കു പാഞ്ഞ അസുരന്മാരെ നിഹനിച്ചു—ഇന്ദ്രൻ കൊന്നു.

5. അടയ്ക്കപ്പെട്ട അവയെയും—പണികൾ മറവിൽ നിർത്തിയ ഗോക്കളെയും. ഭൂമികളെയും—പണികളുടെ ചില ഭൂമികളെയും. നൽകുകയും ചെയ്തു—ഗോക്കളുടെ ഉടമകൾക്കു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

സൂക്തം 29.

1. സവനങ്ങൾ = യജ്ഞങ്ങൾ. ഹരികൾ—ഇന്ദ്രന്റെ രണ്ടു കതിരുകൾ.

2. പിഴിയുന്നവർ—സോമം പിഴിയുന്ന യജമാനന്മാർ. വീരർ മരുത്തക്കൾ.

താങ്കൾ ഇന്ദ്രന്റെ കർണ്ണങ്ങളെ, ബലപ്പെടുത്താനും നില്ക്കുന്നേടത്തൊക്കെ മത്തുപിടിപ്പിക്കാനുംവേണ്ടി, കേൾപ്പിക്കുക: സേചിക്കപ്പെടുന്ന ആ ബലവാൻ നമുക്കു ധനത്തിനായി നല്ല തീർത്ഥവും അഭയവും തന്നരുളട്ടെ: 3

ആശുഗാമികളായ തന്റെ നൂറുമായിരവും കുതിരകളെ മുമ്പിൽ കെട്ടി, ഇങ്ങനെ സ്തുതിച്ചു രക്ഷ യാചിച്ചു വിളിക്കുന്ന മേധാവിയുടെ അടുക്കൽ എഴുന്നള്ളുന്നവനാണല്ലോ, ഈ വജ്രപാണി! 4

ഇന്ദ്ര, മഘവാവേ, നിന്തിരുവടിയാൽ രക്ഷിക്കപ്പെട്ട സ്തുതിക്കുന്ന മേധാവികളും വിദ്വാന്മാരുമായ ഞങ്ങൾ, ശോഭയേറിയതും നീളെ സ്തുത്യവും അന്നസമൃദ്ധവുമായ ധനം അവിടുന്നു കല്പിച്ചു തരാൻവേണ്ടി, സേവിക്കുമാറാകട്ടെ. 5

സൂക്തം 30.

വാമദേവൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും അനുഷ്ടുപ്പും ചന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

നിന്നെക്കാൾ മീതെയില്ലാതും, മികച്ചവന്നമില്ലാരാൽ;
ഇല്ലതാനിന്ദ്ര, നിന്നെപ്പോലൊരാളും വ്യഗ്രസുദന! 1

നേരായ്, പ്രജകൾ നിന്നെത്താൻ, വളർവട്ടുകൾപോലവേ
അനുവർത്തിച്ചുപോരുന്നു; നേരായ്, നീ കീർത്തിമാൻ മഹാൻ! 2

നിന്നാലാണു, ബലാൽപ്പോരിട്ടതു ദേവകളേവരും:
ഇന്ദ്ര, നീ കൊന്നുപോന്നല്ലോ, പകൽനേരത്തുമല്ലിലും! 3

3. സ്തോതാവിനോടു പറയുന്നു: ബലപ്പെടുത്താനും മത്തുപിടിപ്പിക്കാനും—ഇന്ദ്രനെ. കേൾപ്പിക്കുക—സ്തോത്രം. സേചിക്കപ്പെടുന്ന—സോമനീർകൊണ്ടു്.

4. മുമ്പിൽ—തേരിന്റെ.

സൂക്തം 30.

2. വളർവട്ടുകൾപോലവേ—വലിയ ചക്രങ്ങൾ വണ്ടിയെ അനുവർത്തിക്കുന്നതുപോലെ, നേരായ്—വാസ്തവത്തിൽ.

3. നിന്നാലാണു്—അങ്ങയുടെ സാഹായ്യത്താലാണു്. പോരിട്ടതു—അസുരന്മാരോടു്. കൊന്നുപോന്നല്ലോ—അസുരന്മാരെ.

യാതൊന്നില,ടരാട്ടുന്ന കത്സന്നം പീഡിതർക്കുമായ്
 കവർന്നെടുത്തു, നീയിത്ര, കതിരോന്നടെ തേരുതരും; 4
 യാതൊന്നിൽ,ദേവകൾക്കെല്ലാം ദ്രോഹം ചെയ്തവരോടു നീ
 തനിച്ചേ പോരടിച്ചിത്ര, വധിച്ചു, കൊലയാളരെ; 5
 യാതൊന്നിലൊരു മർത്ത്യനുവേണ്ടി മർദ്ദിച്ചു, സൂര്യനെ;
 അതിലേതശനെന്നൊത്തുവല്ലോ, നീയിത്ര, ചെയ്തിയാൽ! 6
 എത്രമാത്രം ചൊടിച്ചീലാ, വൃത്രം, മലവൻ, വോൻ?
 അവിടെപ്പകൽനേരത്തേ കൊന്നല്ലോ, ദനുസുന്ദവ! 7
 അത്രയല്ലിത്രയും കാട്ടീ, ബലവീര്യങ്ങളിത്ര നീ:
 കൊന്നുവല്ലോ കെടുകൊലയ്ക്കേറ വിൺമകൾ പെണ്ണിനെ! 8
 വിണ്ണിന്റെ മകളാം പൂജ്യമാനയാകമുഷ്ണിനെ
 ചതച്ചുവല്ലോ, പെരിയോനവിടുന്നിത്ര, നിർഭരം! 9
 ചതയ്ക്കപ്പെട്ട ശകടം വിട്ടു പാഞ്ഞി,തുഷ്ണിവരം,
 അഭീഷ്ടവർഷകനതിട്ടച്ചപൊഴുതിൽബ്ധോൽ! 10
 ഇതിൻപടിയ്ക്കുവളുടെ തകർക്കപ്പെട്ട വണ്ടിയോ,
 കിടന്നിതു, വിപാട്തീരത്ത;കലത്തോടിനാളവരം! 11
 പോരാ, ചെറുപ്പം വിട്ടാറേ തടയപ്പെട്ട സിന്ധുവെ
 പാടേ പരത്തിനാൻ, പാരിലിത്രൻ ബുദ്ധിമിടുകിനാൽ! 12

4. യാതൊന്നിൽ—യാതൊരു യുദ്ധത്തിൽ. പീഡിതർ—കുത്തന്റെ പീഡിപ്പിയ്ക്കപ്പെട്ട കൂടുകാർ.

5. കൊലയാളർ—ദേവകളെ ദ്രോഹിച്ച ഹിംസകർ, രാക്ഷസാദികൾ.

6. ഒരു മർത്ത്യൻ, ഏതശൻതന്നെ.

7. ദനുസുന്ദ—വൃത്രൻ.

8. കെടുകൊലയ്ക്കേറ വിൺമകൾ പെണ്ണിനെ—യുദ്ധത്തിൽ സൂര്യനെ സഹായിപ്പാനായി, ഇത്രനെ കെടുതായാട്ടിൽ കൊല്ലാൻ വന്ന ഉഷ്ണിനെ.

9. മുൻ ലൂക്കിന്റെ വിവരണം.

10. അഭീഷ്ടവർഷകൻ—ഇത്രൻ. അത്—ശകടം.

11. വിപാട്തീരം=വിപാട് (വിപാശ) എന്ന നദിയുടെ തീരം.

12. പോരാ—അത്രമാത്രമല്ല; ചെറുപ്പം വിട്ടാറേ—പുളപ്പു വന്നപ്പോൾ, ജലം നിറഞ്ഞപ്പോൾ. തടയപ്പെട്ട—പ്രവഹിക്കാതായ. സിന്ധുവെ—സിന്ധു നദിയെ. പരത്തിനാൻ=വ്യാപിപ്പിച്ചാൻ.

പോരാ, ചിന്നിച്ചിതെമ്പാടും ശുഷ്ണന്റെ മുതൽ ധൃഷ്ണനീ,
അവന്റെയാ നഗരികളവമർദ്ദിച്ചവേളയിൽ! 13

പോരാ, കലിതരാവ്യന്റെ പുത്രൻ വിധാംസി ശംബരൻ
ഇന്ദ്ര, സുദിതനായല്ലോ, ഭവാനാൽ വന്മലയ്ക്കുമേൽ! 14

പോരാ, തേർവട്ടഴികളെപ്പോലെ തല്ലിത്തകർത്തു, നീ
വിധാംസിയാം വർച്ചിയുടെയഞ്ചലക്ഷം ജനങ്ങളെ! 15

പോരാ, സ്തോത്രങ്ങളിൽപ്പങ്കുകാരനാക്കി, ശതക്രതോ,
അഗ്രവിൻ പുത്രനായുള്ള പരാവൃക്കനെയിന്ദ്ര, നീ! 16

പോരാ, രാജ്യക്ഷതിയിൽനിന്നത്തുർവശയദുക്കളെ
കരയ്ക്കുകേറുന്നനല്ലോ, വിദ്വാനിന്ദ്രൻ ശപീപതി! 17

പോരാ, സരയുവിൻതീരേ വാണ ചിത്രമാർണ്ണരെ
വധിച്ചു തൽക്ഷണ, മവരാത്യരാകിലുമിന്ദ്ര, നീ! 18

ത്യക്തരാം രണ്ടു പംഗ്വന്ധന്മാരെ വ്യക്രനിഷ്ടനേ,
ആശ്വസിപ്പിച്ചവല്ലോ, നീ; -യാർ നേടും, നിന്റെയസ്സുവം? 19

ഇന്ദ്രൻ കരിങ്കല്പണിയാമീരസ്വതു പുരങ്ങളെ,
ഹവിസ്സു നല്പിയ ദിവോദാസനായിപ്പൊതുക്കിനാൻ! 20

13. അവമർദ്ദിക്കുക = ഉടയ്ക്കുക.

14. കലിതരാവ്യൻ = കലിതരെന്നവൻ. വിധാംസി—ലോകത്തെ മുടി
ച്ചവൻ. സുദിതൻ—ഹതൻ. വന്മലയ്ക്കുമേൽ—ശംബരൻ പേടിച്ചു ഒരു പർവ
തത്തിന്റെ മുകളിൽ പാഞ്ഞുകേറി; ഇന്ദ്രൻ അവനെ താഴത്തെത്തട്ടിൽ തള്ളി കൊന്നു.

15. വർച്ചി—ഒരുസുരൻ. ജനങ്ങൾ—അനുയായികൾ.

16. പരാവൃക്കന്റെ കഥ മുന്പുണ്ട്.

17. അതുർവശയദുക്കൾ—അച്ഛനായ യയാതി ശപിച്ചതിനാൽ രാജ്യ
ക്ഷതി (രാജത്വനാശം) വന്ന തുർവശം യദുവും. ഇന്ദ്രൻ ഇവരെ രാജ്യക്ഷതി
യാകുന്ന ദുർദ്ദശയിൽനിന്നു കരയേറി, രാജ്യാഭിഷേകാർഹരാക്കി.

18. ചിത്രമാർണ്ണൻ—ചിത്രമാൻ, അർണ്ണൻ എന്ന രണ്ടു രാജാക്കന്മാർ.
അവർ ആത്യരാകിലും—അവർ ആത്യന്മാരാണെന്നു നടിച്ചിരുന്നു; എന്നാൽ ഇന്ദ്ര
നെ സേവിച്ചിരുന്നില്ല.

19. ത്യക്തർ—ബന്ധുക്കളാൽ കൈവെടിയപ്പെട്ടവർ. പംഗ്വന്ധന്മാർ =
ഒരു കാൽമുടന്തും ഒരു കുടന്തും. ആശ്വസിപ്പിച്ചു—മുട്ടത്തും അന്ധതയും നീക്കി.
നിന്റെയസ്സുവം—അത്ത് നല്പുന്ന ആ സുഖം; അതു തുലാം ദക്ഷപ്രാപമാകുന്നു.

20. കരിങ്കല്പണിയാം = കരിങ്കല്പുകൾകൊണ്ടു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട. ഇരസ്വ
തം = നൂറു. പുരങ്ങൾ—ശംബരന്റെ.

ഉറക്കിനാൻ, മുപ്പതിനായിരം വിധംസശീലരെ
ശസ്ത്രം ചാട്ടി, ദുര്യോധനവേണ്ടിയിരുന്ന മിടുക്കിനാൽ! 21

പോരാ, പരക്കെയൊരുപോലുള്ളോൻ, ഗോപതിയിരൂ, നീ:
വീഴിച്ചുവല്ലോ, വൃത്രാപ്ത, നീയവററിനെയൊക്കയും! 22

പോരാ, നീയെന്തു കഴിവു കരുത്തുമിഹ കാട്ടിയോ
അതിന്നുടവുതട്ടിയില്ലാരുമിന്നിരൂ, തീർച്ചതാൻ! 23

നിന്നുടെ നല്ലതു നല്ലതു
നല്ലതേ, ദേവനര്യമാഭിഖ്യൻ;
നല്ലതു ഭഗവതമിദമ;
നല്ലതു പല്ലറ പൂഷദേവനമേ! 24

സൂക്തം 31.

വാരദേവൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

സംപൂജ്യനായ്സ്സദാ വാഞ്ജം സഖാവെന്തൊരു തപ്പണാൽ
നമ്മൾതൻ നേക്കു കൺവെഞ്ചം—സശ്രദ്ധം ചെയ്യുമെന്തിനാൽ? 1

സത്യമായ് പൂജ്യമായ് പ്പാരം മത്തിയറുന്ന സോമനീർ
ഭവാനിമ്പം വരുത്തേണം, ദൃഢസ്വത്തുമുടയ്ക്കുവാൻ! 2

സഖാക്കളാം സുതിപ്പോരെസ്സംരക്ഷിച്ചരുളും ഭവാനു
നൂറുരക്ഷകളോടൊപ്പം തുക്കൺവെച്ചാലു, മെങ്ങളിൽ! 3

21. വിധംസശീലർ —രാക്ഷസാദികൾ. ശസ്ത്രം—ആയുധങ്ങൾ. ദുര്യോധനം—ദുര്യോധനന്റെ പേർ. ഉറക്കിനാൻ—ദീർഘനീദ്രയിൽ പെടുത്തി, കൊന്നു.

22. പരക്കെ—യജമാനന്മാർക്കെല്ലാം. അവററിനെ—ശത്രുക്കളെ.

24. നല്ലതും—ധനമെന്നർത്ഥം. പല്ലറ—ഭക്ഷയാഗത്തിൽ ഒരു ശിവഭൂതം. പൂഷാവിന്റെ പല്ലകൾ പഠിച്ചെടുത്തുപോൽ.

സൂക്തം 31.

1. സഖാവ്—ഇന്ദ്രൻ. എന്തിനാൽ കൺവെഞ്ചം എന്ന് എടുത്തുപറയുന്നു. നേർക്കു കൺവെഞ്ചം—അഭിമുഖനാകും.

2. ദൃഢസ്വത്തും—ശത്രുക്കളുടെ ഉറപ്പുള്ള മുതൽപോലും.

- മനുഷ്യർതൻ സ്തുതികളാലു, തളും വട്ടുപോലവേ
തിരിഞ്ഞാലു, മടുക്കുന്ന ഞങ്ങൾതൻ മുനിലെല്ലു നീ! 4
- സ്വന്തം സ്ഥാനങ്ങളിൽപ്പോലെയല്ലോ, യൗത്ഥസ്ഥലങ്ങളിൽ
ചെല്ലുമാറുള്ളതു വോൻ; ജേപ്പു, സൂര്യനൊത്തു ഞാൻ! 5
- ഇന്ദ്ര, നിന്നെക്കുറിച്ചിങ്ങു ചെയ്യും സ്തുതികൾ കർമ്മവും
ഭവോങ്കലെത്തിച്ചേരുന്നതു, പിന്നെക്കുതിരവങ്കലും! 6
- അത്രയല്ലാ, തിരുവടി മഘവാവും മഹസപിയും
ദാതാവുമാണെന്നാണല്ലോ, ചൊല്ലുന്നതു ശചീപതേ! 7
- അത്രയല്ലാ, സ്തവം ചൊല്ലിപ്പിഴിയുന്നോൻ തൽക്ഷണം
കൊടുത്തുപോരുന്നുണ്ടല്ലോ, വളരെദ്ധനവും വോൻ! 8
- ചെററും തടയുകില്ലല്ലോ, നിന്റെ നൂറു ധനങ്ങളും
ഇല്ല, ചെയ്വാൻനൊരുവെട്ട നിൻ കെല്പു ഓദ്രോഹകാരികൾ! 9
- കാക്കകെ, ഞങ്ങളെ നിൻ നൂറുരക്ഷ, യെങ്ങളെയായിരം;
എങ്ങളെക്കാത്തരുൾ, നിന്നാഭിമുഖ്യങ്ങളൊക്കെയും! 10
- കൈക്കൊള്ളുക, ഞങ്ങളെയിഹ, സഖ്യവും സ്ഥിരനന്മയും
തിളങ്ങിടും വന്മുതലുമെങ്ങൾക്കുണ്ടാകുവാൻ വോൻ 11
- പെരുതായ ധനംകൊണ്ടു പാലിച്ചരുൾ, ഞങ്ങളെ;
ഇന്ദ്ര, ഞങ്ങളെ നിത്യം നീയെല്ലാറക്ഷകൾകൊണ്ടുമേ! 12
- തുറന്നുതന്നിടണമേ, ഞങ്ങൾക്കുപെറ്റൊഴുത്തുകൾ,
ഒരെയ്ത്തുകാരൻപോലിന്ദ്ര, പുതുരക്ഷകളാൽബുവോൻ! 13
- ഇന്ദ്ര, ഗോവാജിയുതമായ് ഋഷിമത്തായ്, പ്രധഷിയായ്
സഞ്ചരിയ്ക്കട്ടെ, കേടൊന്നും പറ്റാതെ ഞങ്ങൾതൻ രഥം! 14

4. വട്ടു—തേർച്ചകൂടും. അടുക്കുന്ന = സമീപിക്കുന്ന. മനുഷ്യർ—ഞങ്ങളുടെ ആളുകൾ. മുനിലെല്ലു തിരിഞ്ഞാലും—അഭിമുഖനായാലും..

5. ജേപ്പു—അങ്ങനെയുള്ള വോനെ സേവിക്കുന്നു.

7. ചൊല്ലുന്നതു—വിചാറാർ.

9. ഇല്ല—തടയുകയില്ല.

13. എന്തെത്തുകാരൻ—ശരപ്രയോഗവിദഗ്ദ്ധനായ ശൂരൻ.

14. പ്രധർഷി—ശത്രുക്കളെ അമർത്തുന്നതു്. സഞ്ചരിയ്ക്കട്ടെ—അങ്ങനെയുള്ള രഥം തന്നെ ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കുക എന്നു ഭാവം.

ഞങ്ങൾതൻപുകൾ വാനോരിൽവെച്ചു പൊങ്ങിയി, സൂര്യ,
നീ, വിവൃദ്ധമാം വിണ്ണലകമയർത്തിയതുപോലവേ! 15

സൂക്തം 32.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുമ്പേത്തവ.

- മഹാനാമവിട്ടനിന്ദ്ര, മഹാരക്ഷകളോടമേ
ഞങ്ങൾതന്നരികത്താശു വന്നാലും, വൃത്രസുദന! 1
- ചരിഷ്ണവെങ്കിലും, ദാനശീലൻ നീ രക്ഷണത്തിനായ്
ചിത്ര, ചിത്രക്രിയന്മാരിൽച്ചേർക്കേന്ത, ചിത്രമാം ധനം! 2
- ഭവോങ്കൽച്ചേർന്ന മിതരാം മിത്രരൊന്നിച്ചതാൻ ബലാൽ
കൊല്ലമല്ലോ ഭവോൻ, ചാടിക്കേറുന്ന പെരിയോനെയും! 3
- ഞങ്ങളങ്ങയുമായ്, ചേർന്നോർ; വാഴ്ത്തുന്നതെങ്ങങ്ങളെയെ;
ഉയരെക്കാത്തുകൊണ്ടാല, മിന്ദ്ര, ഞങ്ങളെ, ഞങ്ങളെ! 4
- അബ്ഭവാനിങ്ങെഴുന്നള്ളിവരികെ,ങ്ങളിൽ വജ്രവൻ,
തോൽവി പററാത്ത സംപൂജ്യഭദ്രരക്ഷകളോടമേ! 5
- ഇന്ദ്ര, നിന്ദിതലുള്ളോരു ഗോയുതന്റെ സഖാക്കളായ്
ചേരുമാറാകണം, ഞങ്ങളന്നം പെരുതു കിട്ടുവാൻ! 6

15. പുകൾ പൊങ്ങിയി—പ്രശംസിച്ച്. സൂര്യ—സർവ്വപ്രകാരമായുള്ളോവേ.

സൂക്തം 32.

2. ചിത്ര=ഹേ പുജനീയ. ചിത്രക്രിയന്മാരിൽ—നാനാകർമ്മങ്ങളോടുകൂടിയ ഞങ്ങളിൽ. ചിത്രം=മഹനീയം.
3. മിതർ=അല്പസംഖ്യർ. പെരിയോനെയും—വമ്പിച്ച ശത്രുവിനെപ്പോലും കൊല്ലാൻ, ഭവാനു കുറച്ചാളുകളുടെ തുണയേ വേണ്ട.
4. ഞങ്ങളെ ഞങ്ങളെ—ഞങ്ങളെ എല്ലാരെയും.
5. തോൽവി പററാത്ത—ശത്രുക്കളാൽ ആക്രമിക്കപ്പെടാത്ത.
6. ഗോയുതന്റെ=ഗോക്കളോടുകൂടിയവന്റെ. സഖാക്കളായ്—സ്നേഹാക്കളായി എന്നു താൽപര്യം. ചേരുമാറാകണം—ഗോയുതനായ അങ്ങയോട് എന്നാശയം.

അങ്ങേകനല്ലോ, ഗോക്കൾക്കുമെന്നത്തിന്നുമധീശ്വരൻ;
 അബ്ബോനീന്ദ്ര, പെരുതാം ഓജ്യമെങ്ങൾക്കു നൽകണം! 7
 സ്തോതാക്കൾക്കു ധനം നൽകാൻ, ചൊൽ കൈക്കൊള്ളും
 നന്തൻ വോൻ

കല്പിച്ചൊരുങ്ങിയാലീന്ദ്ര, മറിച്ചാരും തട്ടത്തിടാ! 8
 പെരുതാമനവും സ്വത്തും ലഭിക്കുന്നതിനങ്ങയെ
 സ്തുതിച്ചുപോരുന്നണ്ടല്ലോ, സ്തോത്രത്താലീന്ദ്ര, ഗോതമർ. 9
 ആ നിൻവീര്യങ്ങൾ വർണ്ണിക്കാമെങ്ങൾ: മത്തുപിടിച്ച നീ
 തകർത്തുവല്ലോ, ചെന്നേറിയസുരന്റെ പുരങ്ങളെ! 10
 ഇന്ദ്ര, ചൊല്ലുകൾ കൈക്കൊള്ളും വോൻ കാണിച്ച
 കെൽപുകൾ

പാടിപ്പുകഴ്ത്തിപ്പോരുന്ന, നീർ പിഴിഞ്ഞ മനീഷികൾ! 11
 വോനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന, സ്തുവവാഹികൾ ഗോതമർ!
 അവർക്കു വീര്യതമാമനം നൽകീടകീന്ദ്ര, നീ! 12
 ഇന്ദ്ര, സർവജനങ്ങൾക്കുമൊരുപോലുള്ളവൻ, വോൻ;
 എന്നാലുമങ്ങയെത്തന്നെ വിളിപ്പൂ, ഞങ്ങൾ കേവലം! 13
 ഞങ്ങൾതന്നരികത്തെല്ലു വരികി,ന്ദ്ര, വോൻ വസോ:
 സോമനീരാൽത്തുലാം മത്തു പൂണ്ടാലും, സോമപായി നീ! 14
 പുകഴ്ത്തുമെങ്ങൾതൻ സ്തോത്രം വശത്താക്കട്ടെ,യങ്ങയെ:
 ഹരിയുഗ്മത്തെയിങ്ങോട്ടു തിരിച്ചരുളകീന്ദ്ര, നീ 15
 ഭൂജിതുകെ, ഞൾതൻ ഹവ്യം; ചെവിക്കൊൾകെ, ഞൾതൻ
 സ്തുവം;
 ഒരു പെൺകൊതിയൻ പെണ്ണിൻകൊഞ്ചലെന്നവിധം.
 വോൻ! 16

-
7. അങ്ങേകൻ—അങ്ങ് മാത്രം. അധീശ്വരൻ—ഉടമസ്ഥൻ.
 8. ചൊൽ—സ്തോത്രം.
 9. ഗോതമർ—ഗോതമഗോത്രക്കാരായ ഋഷിമാർ.
 10. മത്തുപിടിച്ച—സോമപാനത്താൽ മത്തനായ.
 11. ചൊല്ലുകൾ—സ്തോത്രങ്ങൾ. നീർ—സോമലതയുടെ.
 12. വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന—മഹത്വപ്പെടുത്തുന്ന. സ്തുവവാഹികൾ—സ്തുവത്തെ
 വഹിക്കുന്നവർ; സ്തോത്രം ചൊല്ലി എന്നർത്ഥം. വീര്യതം—വീരന്മാരോടു
 (പുത്രപൗത്രാദികളോടു) കൂടിയത്.
 14. വസോ—ആളുകളെ യജ്ഞത്തിൽ വസിപ്പിക്കുന്നവനെ.
 15. ഹരിയുഗ്മം—ഇന്ദ്രന്റെ രണ്ടുശ്വങ്ങൾ.
 16. കൊഞ്ചലെന്നവിധം—കൊഞ്ചൽ കേട്ടു രസിക്കുന്നതുപോലെ.

- ഞങ്ങളിത്രനൊടത്ഥിപ്പൂ, നൂറുസോമക്കുടഞ്ഞെയും,
ഒരായിരം പഠിപ്പിയിക്കപ്പെട്ട വാജികൾതമ്മെയും! 17
- ഞങ്ങളിങ്ങോട്ടിറക്കാവൂ, നിൻഗോശതശതങ്ങളെ;
ഭവാനേറതായ ധനവും വന്നുചേരട്ടെ, ഞങ്ങളിൽ! 18
- കിട്ടാവൂ, പത്തുകുംഭം പൊന്നെങ്ങൾക്കുങ്ങയിൽ നിന്നിഹ:
ഭവൻ വളരെ നൽകുന്നോനാണല്ലോ, വൃത്രസുദന! 19
- തെല്ലേ പോരാ: തുലോം കൊണ്ടുവന്നെങ്ങൾക്കു തത്ര തുലോം:
തുലോം തരാനേ മുതിരൂ, ഭവാനിത്ര, ബഹുപ്രദൻ! 20
- ബഹുപ്രദൻ ഭവാനെന്നു കേൾപ്പൂ, പെരുതിടങ്ങളിൽ:
ശൂര, വൃത്രഘ്ന, സമ്പത്തിൽപ്പങ്കുകാരാക്കുക,ങ്ങളെ! 21
- ഞാൻ വാക്സാം, നിൻകരാലശ്വഭയത്തെ പ്രാജ്ഞ, പാലക:
അവയെക്കൊണ്ടു, ഗോദൻ നീ ചിതറിയിക്കാത്തു ഗോക്കളെ! 22
- പടിയ്ക്കൽ വെച്ചു പുത്രാം രണ്ടണ്ണിപ്പാവപോലവേ
അഴകാർന്നു വിളങ്ങുന്ന, കരാലശ്വങ്ങളധരേ! 23
- കാളവണ്ടിയിലോ കാലാൽത്താനോ പോകുമെനിക്കിഹ
മതിയാകട്ടെ,യൻപുററ കരാലശ്വഭയം തുലോം! 24

ആറാമധ്യായം സമാപ്തം

-
- 17 പഠിപ്പിയിക്കപ്പെട്ട - നടകൾ ശീലിപ്പിച്ചു.
18. ഗോശതശതങ്ങൾ - വളരെ വളരെ ഗോക്കൾ.
19. കുംഭം - ഇരുപതുപറ.
20. തുലോം - ധാരാളം. ബഹുപ്രദൻ = വളരെ കൊടുക്കുന്നവൻ.
21. പെരുതിടങ്ങൾ - അനേകജ്ഞസ്ഥലങ്ങൾ.
22. കരാലശ്വഭയം = രണ്ടു തവിട്ടുനിറക്കുതിരകൾ; ഹരികൾ. അവയെ കൊണ്ടു ഗോക്കളെ ചിതറിയിക്കരുത്; കുതിരയെ കണ്ടാൽ ഗോക്കൾ വിളറിപിടിച്ചു ഓടിക്കളയും. ഗോദൻ = ഗോക്കളെ കൊടുക്കുന്നവൻ.
- 23 പടിയ്ക്കൽ - കാളപ്പുറത്തു എന്നർത്ഥം. രണ്ടണ്ണിപ്പാവ - രണ്ടു ചെറിയ പാവകൾ.
24. തുലോം മതിയാകട്ടെ - ഏറ്റവും പര്യാപ്തമായി ബുദ്ധിയിക്കട്ടെ.

ഏഴാമധ്യായം.

സൂക്തം 33.

വാരമേവേൻ പ്രപി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഹനുസ്സം; പ്രഭുക്കൾ ദേവത.

ഞാൻ പ്രഭുക്കൾക്കു സ്തോത്രത്തെ, ഒരു ദൂതനെ എന്നപോലെ അയയ്ക്കുന്നു; ഉപസ്തരണത്തിന്ന്, ഒരു കുറവപ്പയ്യിനെ യാചിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നടമിടക്കുള്ള കതിരുകളെക്കൊണ്ടു് കാറ്ററിനൊപ്പം പാഞ്ഞു, വാനിലെങ്ങും ഉടനടി വ്യാപിക്കുന്നവരാണല്ലോ, ആ കർമ്മികൾ!

1

ധീരരായ പ്രഭുക്കൾ അച്ഛനമ്മമാരെ ശുശ്രൂഷിച്ചു, യുവാക്കളാക്കി, കർമ്മങ്ങൾ തുലോം അനുഷ്ഠിച്ചുപോന്നു. ഉടൻതന്നെ ദേവകളുടെ സഖ്യം നേടി; മനസ്സിനു മഹത്വം വരുത്തി!

2

ചുക്കിച്ചളിഞ്ഞു രണ്ടു തൂണുകൾപോലെ കിടന്നിരുന്ന അച്ഛനമ്മമാരെ യാവചിലർ നിത്യയുവാക്കളാക്കി മാറ്റിയോ; ആ വാജനം വിചോവും പ്രഭുവും ഇന്ദ്രനോടൊരുമിച്ചു് സോമം കുടിച്ചു നമ്മുടെ യജ്ഞം രക്ഷിക്കട്ടെ!

3

പ്രഭുക്കൾ ഒരാണ്ടു പയ്യിനെ രക്ഷിച്ചു; പ്രഭുക്കൾ ഒരാണ്ടു് അതിന്നു് അവയ വണ്ടളുണ്ടാക്കി; ഒരാണ്ടു് അതിന്നു നിറം വരുത്തി. ആ കർമ്മങ്ങളാൽ അമരത്വം നേടി!

4

ജ്യേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞു:—‘ഒരു ചമസം രണ്ടാക്കുക.’ അനുജൻ പറഞ്ഞു, മൂന്നാക്കാമെന്നു്. ഇളയവൻ പറഞ്ഞു, നാലാക്കാമെന്നു്. പ്രഭുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആ സംഭാഷണം തപശ്ചാവു കൊണ്ടാടി.

5

മനുഷ്യരായ പ്രഭുക്കൾ പറഞ്ഞതു നേരായിരുന്നു: അവർ അങ്ങനെതന്നെ ചെയ്തു; ഈ അമൃതം നേടി. പകൽപോലെ വിളങ്ങുന്ന നാലു ചമസം കണ്ടിട്ടു തപശ്ചാവു ശരിവച്ചു!

6

സൂക്തം 33.

1. കർമ്മികൾ--ലോകോപകാരികൾ

4. പയ്യിനെ--ചത്ത പയ്യിന്റെ ശവത്തെ. ഇക്കഥയും ചമസനിർമ്മാണാദികളും ഒന്നാം മണ്ഡലത്തിൽത്തന്നെയുണ്ടു്.

6. അങ്ങനെതന്നെ ചെയ്തു--നാലാക്കി. ഈ അമൃതം--മൂന്നാം സവനത്തിലെ സോമനീരം.

ഋക്കൾ പന്തിരണ്ടുനാളുകളിൽ പകലോന്റെ അതിമികളായി സുഖേന പാത്തു, പാടങ്ങളെ ശോഭനങ്ങളാക്കി; നദികളെ ഒഴുകിച്ചു. ഓഷധികൾ നിജ്ജലസ്ഥലങ്ങളിൽ നിൽക്കുകയായിരുന്നു; വെള്ളം കഴികളിലും!

7

വട്ടിന്മേൽനിന്നു ശരിയ്ക്കരുളുന്ന രഥം എവർ നിർമ്മിച്ചുവോ! വിശ്വത്തെ ഉന്മേഷപ്പെടുത്തുന്ന വിശ്വരൂപധേനുവിനെയും എവർ നിർമ്മിച്ചുവോ; ആ സുകർമ്മാക്കളും സുരക്ഷയും സുഹസ്തരുമായ ഋക്കൾ നമുക്കു ധനമുണ്ടാക്കിത്തരട്ടെ!

8

ഇവരുടെ പണിത്തരം കർമ്മത്താൽ മനംതെളിഞ്ഞു വിളങ്ങിയ ദേവന്മാർ കൈക്കൊണ്ടു: സുകർമ്മാവായ വാജൻ ദേവകളുടെയായി; ഋജ്യേഷൻ ഇന്ദ്രന്റെ; വിഭാവു വരുണന്റെ.

9

പ്രജ്ഞയാൽ സ്തുതിച്ചിമ്പപ്പെടുത്തി രണ്ടു ഹരികളെ സൃഷ്ടിച്ചതെവരോ—ഇന്ദ്രനായി സുഖേന പൂട്ടാവുന്ന രണ്ടുശ്വങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചതെവരോ; ഋക്കളേ, ആ നിങ്ങൾ ഞങ്ങളിൽ ധനപുഷ്ടിയും സുഖവും ക്ഷേമകാംക്ഷികൾ മിത്രത്തെ എന്നപോലെ ചേർത്തു വെച്ചാലും!

10

ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു് അഹസ്തിൽ സോമപാനവും മത്തും ദേവകൾ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: തളർന്നവങ്കലല്ലാതെ അവർ സഖ്യം ചെയ്തില്ല. ഋക്കളേ, ആ നിങ്ങൾ തീർച്ചയായും ഈ മൂന്നാം സവനത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു ധനം കൊണ്ടുവരണം!

11

സൂക്തം 34.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുന്മേൽവ.

ഋദോ, വിഭാവേ, വാജ, ഇന്ദ്ര, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ഈ യോഗത്തിൽ രത്നം തരാൻ വന്നുചേർന്നാലും: ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു്

7. ഋക്കൾ സൂര്യരശ്മികൾതന്നെയാണെന്ന പക്ഷത്തെ അവലംബിച്ചുള്ളതാണു്. ഈ ഋക്. പന്തിരണ്ടു നാളുകൾ—തിരുവാതിരമുതൽ പന്തിരണ്ടു വൃശ്ചിനക്ഷത്രങ്ങൾ.

9 വാജൻ—ഇളയ ഋദ. ഋജ്യേഷൻ—ഋദ എന്ന മുത്ത ആരും. വിഭാവു്—വാജന്റെ ജ്യേഷ്ഠനും, ഋദവിന്റെ അനുജനുമായ മധ്യമൻ.

11. വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു—നിശ്ചയിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. തളർന്നവൻ—തപഃശ്രാന്തൻ

അഹസ്സിൽ പാനം വാശേവി നിശ്ചയിച്ചിരിയ്ക്കുന്നുവല്ലോ; അതിനാൽ നിങ്ങൾക്കു മത്തും പിടിയ്ക്കാം! 1

അന്നംകൊണ്ടു ശോഭിയ്ക്കുന്ന ഋഗ്വേദക്കളേ, ജന്മമറിഞ്ഞ നിങ്ങൾ ദേവകളൊന്നിച്ചു മത്തുകിയ്ക്കുവിൻ: മത്തും സൂതിയും നിങ്ങളിലുണ്ടായെ; നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു നല്ല വീരന്മാരെയും ധനവും അയയ്ക്കുവിൻ! 2

ഋഗ്വേദക്കളേ, മനുഷ്യർപോലെ വിളങ്ങുന്ന നിങ്ങൾ യാതൊന്നിനെ ഉൾക്കൊള്ളുമോ, ആ യജ്ഞം ഇതാ, നിങ്ങൾക്കായി ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു. ഇതു നിങ്ങളിൽ ചേരാനിരിയ്ക്കുവാൻ: വാജന്മാരേ, അഗ്രാസനം നേടിയവരാണല്ലോ, നിങ്ങളെല്ലാവരും. 3

നേതാക്കളേ, ഇപ്പോൾ ഹവിസ്സു നല്ലി പരിചരിയ്ക്കുന്ന മനുഷ്യനു കിട്ടട്ടെ, നിങ്ങളുടെ രത്നദാനം: ഋഗ്വേദം, വിഭാവേ, വാജം, നിങ്ങൾ കടിയ്ക്കുവിൻ; നിങ്ങൾക്കു മത്തിനായി ഞാൻ തരുന്നു, മഹത്തായ മൂന്നാം സവനം! 4

ഋഗ്വേദവിഭാവജന്മാരേ, നേതാക്കളായ നിങ്ങൾ മഹത്തായ ദ്രവ്യത്തെ പുകഴ്ത്തിക്കൊണ്ടു, ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നാലും: പകലിന്റെ അവസാനത്തിൽ ഈ പാനങ്ങൾ, പുതുതായി പെററ പൈക്കൾ ഗൃഹത്തിലെമ്പോലും, നിങ്ങളിൽ വന്നുണ്ടെന്നു! 5

കെല്പിടിയായവരേ, പുകഴ്ത്തി വിളിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നിങ്ങൾ ഈ യജ്ഞത്തിൽ വന്നുചേർന്നാലും; നിങ്ങൾ ആരുടെയോ, ആ ഇന്ദ്രനൊന്നിച്ചു, സമാനപ്രീതിയോടെ, രത്നം നല്കുന്ന സുരികളായ നിങ്ങൾ മധു നുകർന്നാലും! 6

സൂക്തം 34.

1. പാനം.—സോമപാനം. വാശേവി—പ്രജാപതിയുടെ അരുളപ്പാട്.

2. അന്നം.—സോമനിർമ്മിതം. ജന്മം.—മനുഷ്യരായ തങ്ങൾ ദേവത്വം പ്രാപിച്ചതു്. സൂതി.—ഞങ്ങളുടെ.

3. ഉൾക്കൊള്ളുക.—ഉദരത്തിൽ ധരിക്കുക. യജ്ഞം.—സോമം. വാജന്മാർ.—ഋഗ്വേദം. വിഭാവം. വാജനം.

5. പൈക്കൾ വൈകുന്നേരം മേച്ചിൽപ്പുറംവിട്ട് ഉടമസ്ഥന്റെ ഗൃഹത്തിൽ തിരിച്ചുവരുവല്ലോ.

6. മധു—മധുരമായ സോമം.

ഇന്ദ്ര, സൂതിസേവ്യ, ഭവാനു വരുന്നനോടു സമാനപ്രീതിയാ
യി, മരുതന്മാരോടു സമാനപ്രീതിയായി, മുന്വേ കടിയുന്ന ഗുരു
യാജ്ഞോടു സമാനപ്രീതിയായി, രത്നഭാഗികളായ സ്രീപാലിക
മാരോടു സമാനപ്രീതിയായി, സോമം കടിച്ചാലും! 7

ഗുരുക്കളേ, നിങ്ങൾ ആദിത്യരോടൊന്നിച്ചു, പർവതരോടൊ
ന്നിച്ചു, ദേവഹിതനായ സവിതാധോടൊന്നിച്ചു, രത്നം നൽകുന്ന
നദികളോടൊന്നിച്ചു മത്തുകൊള്ളവിൻ! 8

ഈ ഗുരുക്കൾ അശ്വികളെ പ്രീതിപ്പെടുത്തി; ഇവർ അച്ഛനമ്മ
മാരെ രക്ഷിച്ചു; ഇവർ പയ്യിനെ, ഇവർ കുതിരകളെ നിർമ്മിച്ചു;
ഇവർ കവചങ്ങൾ രചിച്ചു; ഇവർ വാന്യശികളെ വേർപെടുത്തി;
വ്യാപാരായ ഈ നേതാക്കൾ നല്ല കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു. 9

ഗുരുക്കളേ, ഗോക്കളും ബലവും നല്ല വീരന്മാരും പാർപ്പിടവും
ധാരാളമെന്നവും ചേർന്ന ധനം നിങ്ങളുടെ പക്കലുണ്ടല്ലോ; ആ
മുന്വേ കടിക്കുന്നേ, ദത്തത്തെ പുകഴ്ത്തുന്ന നിങ്ങൾ മത്തുപുണ്ടു ഞ
ങ്ങൾക്കു തന്നാലും! 10

ഗുരുക്കളേ, നിങ്ങൾ പോയ്ക്കളയരുത്: ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ
തെല്ലും ഭാഹിപ്പിയില്ല. ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ മാനിക്കപ്പെട്ട്,
ഈ യജ്ഞത്തിൽ ഇന്ദ്രനോടൊന്നിച്ചു, മരുതന്മാരോടൊന്നിച്ചു,
ശോഭമാനരോടൊന്നിച്ചു, രത്നം തരാനായി മത്തുകൊള്ളവിൻ! 11

സൂക്തം 35.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

കെല്പിടിയാത്ത സുധന്വപുത്രരായ ഗുരുക്കളേ, നിങ്ങൾ ഇ
ങ്ങോട്ടു വരുവിൻ, പോയ്ക്കളയരുത്: ഈ സവനത്തിൽ മധുക്കൾ നി

7. സൂതിസേവ്യ=സൂതികൾകൊണ്ടു സേവിക്കപ്പെടേണ്ടുന്നവനെ. ഗുരുയാ
ജർ—ഒരുക്കൂട്ടം ദേവന്മാർ. സ്രീപാലികമാർ—സ്രീകളെ രക്ഷിക്കുന്ന ദേവിമാർ.

8. പർവതർ—ഒരുക്കൂട്ടം ദേവന്മാർ.

9. കവചങ്ങൾ—ദേവന്മാർക്കു്.

10. ദത്തം—സോമവും മറ്റും. തന്നാലും—ധനം.

11. ഭാഹിപ്പിയില്ല—സോമനിർ വേണ്ടുവോളം തരാം. ശോഭമാനർ—
മറ്റു ദേവന്മാർ.

ങ്ങളെ—രത്നദാതാവായ ഇന്ദ്രനെയും, പിന്നെ നിങ്ങളെയും—പ്രാപി
 യ്ക്കുമാറാകട്ടെ!

1

വെട്ടപ്പിൽ പിഴിഞ്ഞ സോമം കുടിയ്ക്കുന്ന ഋഭുക്കൾക്കാണ്,
 ഇവിടെ രത്നദാനം: അവർ സൽക്കർമ്മേച്ഛകൊണ്ടും കരകൗശലം
 കൊണ്ടും ഒരൊറ്റച്ചമസം നാലാക്കിയല്ലോ !

2

വാജനാരേ, നിങ്ങൾ ഒരു ചമസം നാലാക്കി; എന്നിട്ട്, 'സഖേ,
 അനുഗ്രഹിച്ചാലും' എന്നുരീയാടി. 'ഋഭുക്കളേ, കരകൗശലക്കാ
 രായ നിങ്ങൾ അമൃതത്തിന്റെ മാർഗ്ഗത്തെ — ദേവഗണത്തെ — പ്രാ
 പിച്ഛാലും !'

3

എങ്ങനെയുള്ളതായിരുന്നു, ബുദ്ധിസാമന്ത്യംകൊണ്ടു നാലാ
 ക്കപ്പെട്ട ആ ചമസം? ആകട്ടെ, നിങ്ങൾ സോമം പിഴിയുവിൻ;
 ഋഭുക്കളേ, നിങ്ങൾ മത്തിന്നു മധുരസോമം കുടിയ്ക്കുവിൻ!

4

രത്നമായ അന്നമുള്ള ഋഭുക്കളേ, നിങ്ങൾ വേലകൊണ്ടു അമ്മ
 യച്ഛന്മാരെ യുവാക്കളാക്കി; വേലകൊണ്ടു ചമസം ദേവപാനയോ
 ഗ്യമാക്കി; വേലകൊണ്ടു, ഗതിവേഗമേറിയ ഇന്ദ്രവാഹനങ്ങളായ
 രണ്ടു ഹരികളെ നിർമ്മിച്ചു!

5

അന്നവാന്മാരായ ഋഭുക്കളെ, പകലുറ്റിയിൽ നിങ്ങളെ മന്തു
 പിടിപ്പിസ്സാൻ ആർ കടംസോമം പിഴിയുമോ? വൃഷാക്കളെ,
 അവന്നു നിങ്ങൾ ഇമ്പം പുണ്ടു വളരെ വീരന്മാരോടുകൂടിയ ധനം
 നിർമ്മിക്കുവിൻ !

6

ഹര്യശ്വ, രാവിലെ പിഴിഞ്ഞതു ചോൻ നുകർന്നു; ഉച്ചയ്ക്കുലെ
 സോമം അങ്ങയ്ക്കുമാത്രമാണല്ലോ. ഇന്ദ്ര, ഇനി, ശോഭനകർമ്മം
 മൂലം അങ്ങയാൽ സഖാക്കളാക്കപ്പെട്ട രഥദാനന്മാരായ ഋഭുക്കളോ
 ടൊന്നിച്ചു പാനംചെയ്യാലും.

7

സൂക്തം 35.

1. മധുക്കൾ — മദകരങ്ങളായ സോമങ്ങൾ.
2. രത്നദാനം — സോമാർപ്പണം.
3. ഉരീയാടി — അഗ്നിയോടു പറഞ്ഞു. ഋഭുക്കളേ എന്നാദിയായ വാക്യം അഗ്നിയുടെ മറുപടിയായാകുന്നു. അമൃതം — സ്വർഗ്ഗം.
4. നിങ്ങൾ എന്നു തുടങ്ങിയ വാക്യം ദ്രുതപിക്ഷകളോടുള്ളതാണ്.
5. രത്നമായ അന്നം — രമണീയമായ സോമം.

ശോഭനകർമ്മത്താൽ ദേവന്മാരായിത്തീർന്നു, പരത്തുകൾപോലെ വാനിൽ പാർക്കുകയാണല്ലോ, നിങ്ങൾ; കെല്പിടിച്ചാത്ത സുധന്വ പുത്രന്മാരേ, അമൃതത്വമടഞ്ഞ ആ നിങ്ങൾ ധനം തന്നെരളിയാലും. 8

കരകൗശലക്കാരായ ഋഷിക്കളേ, രത്നത്തെ നല്ലന്ന മൂന്നാം സ വനത്തിൽ നിങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുവല്ലോ; സല്ലഭമേച്ഛയാൽ അതിന്റെ ഈ അരിച്ച സോമം നിങ്ങൾ, നിങ്ങളുടെ മത്തു പുണ്ട ഇന്ദ്രിയങ്ങൾകൊണ്ടു കടിയ്ക്കുവിൻ! 9

സൂക്തം 36.

വാരമേവേൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടംഭം ഹനുസ്സും; ഋഷിക്കൾ ദേവത.

ഋഷിക്കളേ, കതിരയും കടിഞ്ഞാണം വേണ്ടാത്ത മുവുരുത്തേർ സ്തുത്യർഹമായി അന്തരീക്ഷത്തിൽ ചുറ്റിനടക്കുന്നു; നിങ്ങൾ വാനുഴികളെ പൂപ്പിപ്പൊട്ടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതു നിങ്ങളുടെ ദേവത്വത്തെ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു! 1

നേരേ പോകുന്ന സുചക്രമായ രഥത്തെ ശോഭനഹൃദയരായ യാവ ചിലർ മനസ്സുകല്പംകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചുവോ; ഋഷോ, വാജ, ആ നിങ്ങളെ ഈ സവനത്തിൽ പാനംചെയ്യാൻ ഞങ്ങൾ ക്ഷണിക്കുന്നു. 2

വാജ, ഋഷോ, വാർദ്ധക്യംകൊണ്ടു ചുക്കിച്ചളിഞ്ഞ അമ്മയച്ഛന്മാരെ നിങ്ങൾ വീണ്ടും സഞ്ചരിക്കുന്ന യുവാക്കളാക്കിയല്ലോ; വീളക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആ മഹത്വം ദേവകളിൽവെച്ചു പ്രശംസനീയംതന്നെ! 3

വാജ, ഋഷോ, നിങ്ങൾ ഒറ്റച്ചമസത്തിന്നു നാലു ശാവകളുണ്ടാക്കി; വേലചെയ്തു പയ്യിനെ തോലണിയിച്ചു; അങ്ങനെ നിങ്ങൾ

8. അമൃതത്വം = ദേവത്വം.

9. രത്നം—സോമം. നേത്രാദീന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു പിതൃത്വം ആരോപിച്ചിരിക്കുന്നതു, സോമത്തിന്റെ ഗുണാധികൃത വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

സൂക്തം 36.

2. ഋഷോ, വാജ എന്നിവയിൽ വിദ്വാവും ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ദേവകളുടെ ഇടയിൽ അമൃതത്വം നേടി. അതു പൊടുന്നനെ പുക
ഴ്ത്തേണ്ടതുതന്നെ!

4

അന്നംകൊണ്ടു വിളിപ്പെട്ട നേതാക്കളായ ഋഭുക്കൾ ഉൽപാദി
പ്പിച്ച ധന്തതിന്റെയശസ്സു കുറച്ചല്ല. ഋഭുക്കളുടെ തച്ചൻപണി യാ
ഗങ്ങളിൽ സ്തുത്യമാകുന്നു; ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ രക്ഷിക്കുന്ന അതു
ദർശനീയംതന്നെ!

5

വാജനം വിഭാവം ഋഭുവും ആരെ രക്ഷിക്കുമോ, അവൻ ബ
ലവാനായി സഞ്ചാരകുശലനാകും; അവൻ ഋഷിയായി സ്തുതിക്കും;
അവൻ ശൂരനായി (ശത്രുക്കളെ) തള്ളിനീക്കും, യുദ്ധങ്ങളിൽ ദുസ്സര
നമാകും; അവന്നു ധനം വലിയും; അവന്നു നല്ല വീര്യമുണ്ടാകും!

6

വാജ, ഋഭോ, മേന്മയേറിയതാണ്, ശ്രേഷ്ഠവും ദർശനീയവു
മായ നിങ്ങളുടെ രൂപം. അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള സ്തോത്രം കേട്ടാലും:
ധീമാന്മാരും കവികളും വിഭാവാന്മാരമാണല്ലോ, നിങ്ങൾ; ആ നി
ങ്ങളെ ഞങ്ങൾ ഈ മന്ത്രംകൊണ്ടു ക്ഷണിക്കുന്നു.

7

ഋഭുക്കളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ സ്തുതികളാൽ, മനുഷ്യർക്കുവേ
ണ്ടുന്ന ഭോഗ്യങ്ങളെല്ലാമറിഞ്ഞു, ഞങ്ങൾക്കു കാന്തിയും കരുത്തു
മുള്ള, കെല്പന്മാരെ ഉണ്ടാക്കുന്ന, മികച്ച ധനവും, അന്നവും ഉണ്ടാക്കി
ത്തരുവിൻ!

8

ഋഭുക്കളേ, നിങ്ങൾ ഇവിടെ വിളയാടി ഞങ്ങൾക്കു സന്തതി
യും, ഇവിടെ ധനവും, ഇവിടെ വീരസമേതമായ യശസ്സും ഉണ്ടാ
ക്കുവിൻ; യാതൊന്നുകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ മറുളളവരെക്കാൾ അറിയ
പ്പെടുമോ, ആ പൂജനീയമായ അന്നം ഞങ്ങൾക്കു തന്നരുളുവിൻ!

9

4. ശാഖകൾ—വിഭാഗങ്ങൾ.

5. കുറച്ചല്ല—ആ ധനം ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടുമാറാകട്ടേ എന്നു ഹൃദയം. അതു—
തച്ചൻപണി; ചമസമോ, രഥമോ.

8. കെല്പന്മാരെ ഉണ്ടാക്കുന്ന—കേമന്മാരെ ശോഷിപ്പിക്കുന്ന; അസുയാതപ്ത
രാക്കുന്ന.

9. ഇവിടെ—ഈ യജ്ഞത്തിൽ.

സൂക്തം 37.

വാരമേവേൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ഠം അനഷ്ഠം ഹനുസ്സം; ദൃഷ്ണേ വേവത.

വാജ, ദൃഭോ, ദേവന്മാരേ, ഈ മനുഷ്യരിൽവെച്ചു രമണീയരും, ദിവസങ്ങളെ സുദിനങ്ങളാക്കാൻ യജ്ഞത്തെ നിലനിർത്തുന്നവരുമായ നിങ്ങൾ ദേവകളുടെ വഴിയിലൂടെ ഞങ്ങളുടെ യാഗത്തിൽ വന്നുചേർന്നാലും!

1

ഇന്നു, നൈപേൻ മിന്നുന്ന ഈ പര്യാപ്തങ്ങളായ സോമങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു, പ്രീതിയുളവാക്കട്ടെ: പിഴിഞ്ഞുനിറച്ച ഇവ നിങ്ങളെ തുലോം കാഴ്ചിക്കുന്നു; ജോലിയിൽ ഉത്സാഹത്തിനായി കടിക്കുപ്പെട്ടിട്ട് ഇമ്പംകൊള്ളിക്കട്ടെ!

2

വാജ, ദൃഭോ, നിങ്ങളെ മൂന്നുപ്രാവശ്യമുദിക്കുന്ന ദേവഹിതമായ സോമവും, നിങ്ങളെ സ്തോത്രവും വഹിക്കുമല്ലോ; അതിനാൽ അരികേ രസിക്കുന്ന മനുഷ്യരുടെയും ദേവന്മാരുടെയും ഇടയിൽ ഞാൻ, മനുവെന്നപോലെ അതു നിങ്ങൾക്കായി ഒപ്പം ഹോമിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

3

ദൃഭക്കളേ, തടിച്ച കതിരയും, തിളങ്ങുന്ന തേരും ഇരിമ്പിന്നൊത്ത അണക്കടയും നല്ല ധനുവുമുള്ളവരാണു്, നിങ്ങൾ; ഇന്ദ്രനരുമകളായ ബലിഷ്ഠന്മാരേ, നിങ്ങൾക്കു മത്തിന്നു വെക്കുപ്പെട്ടതാണല്ലോ, അഗ്രഭാഗം.

4

ദൃഭക്കളേ, പരന്ന ശോഭയും പടയിൽ വൻകരുത്തും കതിരുകളും ഇന്ദ്രിയബലവുമുള്ള, തമ്മിൽച്ചേർന്ന, സദാ ദാനനിരതമായ, ധനരൂപമായ നിങ്ങളുടെ ഗണത്തെ ഞങ്ങൾ വിളിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

5

സൂക്തം 37.

2. പര്യാപ്തങ്ങൾ - മതിയാവോളമുള്ളവ. നിങ്ങളെ കാമിക്കുന്നു - നിങ്ങൾ കടിയേണമെന്നിച്ഛിക്കുന്നു. ഒട്ടകത്തെ വാക്യത്തിലും കർത്തൃപദം, ഇവ എന്നതുതന്നെ.

3. മൂന്നുപ്രാവശ്യമുദിക്കുന്ന - പ്രാതർമ്മധ്യാഹ്നസായംസവനങ്ങളിൽ ആവിർഭവിക്കുന്ന. വഹിക്കും - വാഹനംപോലെ ഇങ്ങോട്ട് കൊണ്ടുവരമെന്നു സാരം. അരികേ - യജ്ഞസമീപത്തു്. അതു - സോമം.

4. മത്തിന്നു - കടിച്ചു മടിപ്പാൻ. അഗ്രഭാഗം - തൃതീയസവനത്തിന്റെ.

ഋഗ്വേദേ, നിങ്ങളും ഇന്ദ്രനും യാതൊരു മനുഷ്യനെ രക്ഷിക്കുന്നവോ; അവൻതന്നെ, അവൻതന്നെ കർമ്മഭാക്കൊട്ടെ ! അവൻ തന്നെ യാഗത്തിൽ അശ്വയുക്തനാകട്ടെ ! 6

വാജ, ഋഗ്വേദം, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു യജ്ഞമാർഗ്ഗം പറഞ്ഞു തരുവിൻ ! സ്തുതിക്കപ്പെട്ട സൂരികളായ നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ ആശയെല്ലാം കടത്തിവിടുവിൻ ! 7

വാജ, ഋഗ്വേദം, ഇന്ദ്ര, അശ്വവികളേ, നിങ്ങൾ മനുഷ്യരായ ഞങ്ങൾക്കു വളരെലുനത്തെയും അശ്വത്തെയും വളരെ ദ്രവ്യം ഭാനം ചെയ്യാനായി കല്പിച്ചുതന്നാലും ! 8

സൂക്തം 38.

വാരമേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ദ്യാവാപൃഥ്വികളും
ഭൂമിശ്വാവും ദേവത.

നിങ്ങളിവരുടെ പുരാതനസ്വത്താണല്ലോ, ഭാതാവായ ത്രസദസ്യ അത്മികൾക്കു നൽകിയിരുന്നത്; അശ്വം, പുത്രൻ, ദസ്യങ്ങളെ അമർത്തുന്ന ഉഗ്രായുധം എന്നിവയെയും നിങ്ങൾ കൊടുത്തു ! 1

അത്രമാത്രമല്ല, അശ്വരൂപനും, വളരെപ്പേരെ തള്ളിനീക്കുന്നവനും, വിശ്വസേവിതനും, പരത്തുപോലെ ഋജുശീഘ്രഗാമിയും, ദീപ്തഗാത്രനും, കൂടലരെ കൊയ്യുന്ന ശൂരനുമായ, ഒരു രാജാവുപോലുള്ള ഭൂമിശ്വാവിനെയും കൊടുത്തു : 2

താനേടത്തുടേ പായും; ഒരു യുദ്ധോച്ഛ്വാസയ ശൂരൻപോലെ ദിക്കുകളെ കാൽനടയാൽ ലംഘിപ്പാനൊരുങ്ങും; തേരിൽ സഞ്ചരി

6. അവൻതന്നെ, അവൻതന്നെ — അന്യനാകരുത്.

7. കടത്തിവിടുവിൻ — നിറവേറിയവരാക്കുവിൻ.

സൂക്തം 38.

1. ദ്യാവാപൃഥ്വികളോടു പറയുന്നത്: ഇരുവരുടെ — ഇരുവരിൽനിന്നു ലഭിച്ചു. കൊടുത്തു — ത്രസദസ്യവിന.

2. അശ്വരൂപൻ — അശ്വമായിച്ചമഞ്ഞ അഗ്നിയത്രേ, ഭൂമിശ്വാവ്. വളരെപ്പേരെ — ശത്രുക്കളെ. ഭൂമിശ്വാവ് ഒരു ദേവൻ; മുന്മുഖലങ്ങളിലുണ്ടു്.

യ്ക്കും—ഇങ്ങനെയുള്ള ആ വായുവേഗനെ മനുഷ്യരെല്ലാം ഇമ്പപ്പെടുത്തി സ്തുതിക്കുന്നു. 3

അവൻ യുദ്ധങ്ങളിൽ പടകളെ തടുത്തു, തുലോം ഇടപെട്ടു, ദിക്കുകളിൽ ചെന്നു സാധനങ്ങൾ നേടി, അറിയേണ്ടവ കണ്ടുവെച്ചു, ആപ്തനായ മനുഷ്യന്റെ എതിരാളിയെ ആട്ടിപ്പായിക്കും. 4

പോരാ, അന്നത്തെയോ മാടിൻകൂട്ടത്തെയോ നോക്കിച്ചെല്ലുന്ന അവനെക്കുറിച്ചു യുദ്ധങ്ങളിൽ ആളുകൾ വസ്ത്രം കക്കുന്ന തസ്തൂരനെക്കുറിച്ചെന്നപോലെയും, പശിമൂലം താന്നുപറക്കുന്ന പരുന്തിനെക്കുറിച്ചെന്നപോലെയും നിലവിളിക്കും! 5

പോരാ, അസുരപ്പടകളിലിറങ്ങാനൊരുങ്ങുന്ന ആ അത്യുക്തക്കുപ്പൻ, കോപ്പണിഞ്ഞ കുതിരപോലെ ശോഭിച്ചും, പൊടി നക്കിയും, കടിഞ്ഞാൺ കടിച്ചും തേർനിരയോടൊപ്പം പാഞ്ഞു നടക്കും! 6

പോരാ, സമരത്തിൽ സഹിഷ്ണുവും, ഋജുഗാമിയും, അന്നവാനുമായ ആ വാജി സ്വഭാവത്തെ ശുശ്രൂഷിച്ചുകൊണ്ടും, വെമ്പുന്ന പടകളിൽ വെമ്പിയും, പൊടിയണിഞ്ഞും, അതു പുരികത്തിൻ മീതെ വിതറും! 7

പോരാ, തിളങ്ങുന്ന ഇടിവാൾപോലെ കൊന്നുകളയുന്ന അവനെ എതിരാളികൾ പേടിക്കുന്നു: എങ്ങും ആയിരംപേരോടു പൊരുതിത്തുടങ്ങിയാൽ, കോപ്പണിഞ്ഞ അവൻ ഭയംകരനും ഭൂസ്ഥിവാറുമായിത്തീരും! 8

പോരാ, ആ മനുഷ്യാഭിലാഷപൂരകനായ വേഗവാന്റെ ചെറുക്കലും കീഴ്മത്തലും ആളുകൾ പുകഴ്ത്തിപ്പോരുന്നു; പോരാ, അവനെപ്പറ്റി യുദ്ധത്തിൽ നടക്കുന്നവർ പറയും:—‘ദധിക്രാവ’ ആയിരമാളുകളോടുകൂടി മറൊരാൾക്കെത്തേക്കു തിരിച്ചു!’ 9

യാതൊരു ദധിക്രാവ് ബലംകൊണ്ടു, പഞ്ചജനങ്ങളെ തേജസ്സുകൊണ്ടു സൂര്യനെന്നപോലെ, ജലങ്ങളെ പരത്തിയോ; ആയി

3. പായം—വെള്ളംപോലെ. വായുവേഗൻ ദധിക്രാവ്.

4. ആപ്തനായ മനുഷ്യന്റെ—സ്നേഹാതാവിന്റെ.

5. നോക്കി—സമ്പാദിപ്പാൻ എന്നർത്ഥം. നിലവിളിക്കും—ശത്രുക്കൾ.

9. മറൊരാൾക്കെത്തേക്കു—നമ്മെ വിട്ടു, മറൊരിരാളികളെ ഹനിപ്പാൻ.

രവം നൂറും നൽകുന്ന ആ ഗമനകശലനായ വാജി ഈ സ്തുതികളെ
മധുരഫലത്തോടു ചേർക്കട്ടെ! 10

സൂക്തം 39.

വാരദേവൻ ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ്തം അനുഷ്ടുപ്തം ഹന്ദസ്സു; ദധിക്രാവ് ദേവത.

ആ വേഗവാനായ ദധിക്രാവിനെത്തന്നെ നാം ക്ഷിപ്രം സ്തു
തിക്കുക; വാനുഴികളിൽനിന്നു തീരെയും വിതറിക്കൊടുക്കുക. തമ
സ്സുകറുന്ന ഉഷസ്സുകൾ എന്നിങ്ങനെയി ഫലങ്ങളെ രക്ഷിക്കട്ടെ; എല്ലാ
പാപത്തെയും കടത്തട്ടെ! 1

മഹാനായി ഗമനകശലനായി ബഹുവരേണ്യനായി വൃഷാവാ
യിരിക്കുന്ന ദധിക്രാവിനെ യജ്ഞപുരകനായ ഞാൻ വളരെ സ്തുതി
ക്കുന്നു: മിത്രാവരണരേ, മനുഷ്യർക്കായി നിങ്ങളാൽ നിൽപ്പെട്ടവ
നാണല്ലോ, തിളങ്ങുന്ന അഗ്നിപോലിരിക്കുന്ന ഈ താരയിതാവ്. 2

ആർ പുലർകാലത്ത് അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു, അശ്വരൂപ
നായ ദധിക്രാവിനെ സ്തുതിച്ചുവോ; അവനെ മിത്രാവരണരോടൊ
പ്പം പ്രീതി പുണ്ടു് ഈ പരിപൂർണ്ണൻ പാപരഹിതനാക്കട്ടെ! 3

അനവം ബലവും കിട്ടിക്കുന്ന മഹാനായ ദധിക്രാവിന്റെ
സ്തോത്രശുഭമായ നാമത്തെ ഞങ്ങൾ സ്തുതിക്കുന്നു; വരണൻ, മി
ത്രൻ, അഗ്നി, വജ്രപാണിയായ ഇന്ദ്രൻ എന്നിവരെയും നന്മയ്ക്കായി
വിളിക്കുന്നു. 4

മിത്രാവരണരേ, മനുഷ്യപ്രേരകനായ യാതൊരശ്വരൂപനെ
നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നിർത്തിയോ; ആ ദധിക്രാവിനെ,

10. ചേർക്കട്ടെ—ഈ സ്തുതിക്കൾക്ക് ആസ്വാദ്യമായ ഫലമുളവാക്കട്ടെ;
സ്തോതാവിനെ സൽഫലം നൽകി, അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.

സൂക്തം 39.

2. താരയിതാവ്—പാപങ്ങളെ കടത്തുന്നവൻ.

3. ഈ പരിപൂർണ്ണൻ—ദധിക്രാവ്

4. സ്തോത്രശുഭം—സ്തുതിക്കുന്നവർക്ക് മംഗളം നൽകുന്നതു്.

ഇത്രനെ എന്നപോലെ ഇരുകൂട്ടരും — യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങിയവരും, യജ്ഞം തുടങ്ങിയവരും — വിളിക്കുന്നു. 5

വിജയിയും അശ്വരൂപനുമായ ദധിക്രാവിനെ ഞാൻ സ്തുതിക്കും: ആ വേഗവാൻ നമ്മുടെ മുഖങ്ങൾക്കു സൗരഭ്യം വരുത്തട്ടെ; നമുക്ക് ആയുസ്സും വളർത്തട്ടെ ! 6

സൂക്തം 40.

വാരമേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ജഗതിയും ഛന്ദസ്സ്; ദധിക്രാവ് ദേവത.

ദധിക്രാവിനെത്തന്നെ നാം ക്ഷിപ്രം സ്തുതിക്കുക: ഉഷസ്സുകൾ ഉള്ളപ്പോൾ എന്നെ പ്രേരിപ്പിക്കട്ടെ; ജലം, അഗ്നി, ഉഷസ്സ്, സൂര്യൻ, ആംഗിരസനായ ബൃഹസ്പതി, ഇത്രൻ എന്നിവരെയും സ്തുതിക്കുക. 1

നടക്കും, ഓടും, ചാടും—ഇങ്ങനെയുള്ള ഗന്താവും, ഭരണനിലുണ്ടെന്നും, ഗോക്കളെയും അന്നത്തെയും ഉഷസ്സിനെയും തേടുന്നവനും, പരിചാരകരിൽ വർത്തിക്കുന്നവനും, തിടക്കംകൊള്ളുന്നവനും, സത്യനുമായ ദധിക്രാവ് അന്നവും ബലവും സ്വർഗ്ഗവും നൽകുമാറാകണം ! 2

പോരാ, കൊതിയേറിയ ദധിക്രാവിന്റെ വെമ്പിക്കൊണ്ടുള്ള പാച്ചിലിൽ, പക്ഷിയുടെ പറക്കലിലെന്നപോലെ, ആരും പിന്നിലായിപ്പോകും; പരുത്തുപോലെ പാറുന്ന ഈ താരയിതാവിന്റെ മാറിടത്തിനു ചുറ്റുമായി, കൂടെയുണ്ടാവും, ബലം; 3

പോരാ, ആ വാജി കഴുത്തിലും കക്ഷത്തിലും വായിലും കെട്ടപ്പെട്ടിട്ടു, തെളിക്കപ്പെടാൻ തിടക്കംകൊള്ളും; ദധിക്രാവ് കർമ്മങ്ങൾ സരിച്ചു പ്രവൃദ്ധബലനായിട്ടു, വഴിത്തിരിവുകളിലൂടെ വെച്ചുടിക്കും ! 4

ദ്വോവിൽ മേവുന്ന ഹംസനും, അന്തരീക്ഷത്തിൽ മേവുന്ന വസുവും, വേദിമേൽ മേവുന്ന ഹോതാവും, അതിഥിയും, ഗൃഹത്തിൽ

സൂക്തം 40.

2. സത്യൻ = സത്തുകളിൽ തഴയുന്നവൻ.

4. വാജി—അശ്വരൂപനായ ദധിക്രാവ്. വെച്ചുടിക്കും—അതിവേഗത്തിൽ നടക്കും.

മേവന്നവനും, മനുഷ്യരിൽ മേവന്നവനും, മണ്ഡലത്തിൽ മേവന്നവനും, യജ്ഞത്തിൽ മേവന്നവനും, വേദാമത്തിൽ മേവന്നവനും, ജലത്തിൽ ജനിച്ചവനും, രശ്മികളിൽ ജനിച്ചവനും, സത്യത്തിൽ ജനിച്ചവനും, പർവതത്തിൽ ജനിച്ചവനുമായ ഇവൻതന്നെ ബ്രഹ്മതത്ത്വം!

5

സൂക്തം 41.

വാരദേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രാവരണന്മാർ ദേവത.

(കാകളി)

ബുദ്ധിവെച്ചെങ്ങും പണിഞ്ഞൊരുമേതൊന്നും,
നിത്യൻ ഹവിർവാഹി ഹോതാവുപോലവേ
ഇന്ദ്ര, വരണ, വേന്മനം പുകമോ;
നന്ദുമാ സ്തോത്രമേതി, ഇന്ദ്രാവരണരോ?

1

ഇന്ദ്രാവരണദേവന്മാരെയെന്നവാ—
നെന്നരൻ കൂട്ടിന്നു ബന്ധുക്കളൊക്കുമോ;
കൊന്നിടം, പോരിൽ മാറാറെ, യാലത്തെയും;
കന്നിച്ച രക്ഷയാൽ വ്യാതനമാ, മവൻ!

2

ഇന്ദ്രാവരണൻ സഖാക്കൾ സഖ്യത്തിനായ്
സൃഷ്ടിച്ച സോമങ്ങൾകൊണ്ടിമ്പമേല്ക്കുകിൽ,

5. ഈ ഋക്കിന്റെ ദേവത, സൂര്യനാണ്: വായുഗ്നിരൂപനായി അന്തരിക്ഷാഭിസ്ഥാനങ്ങളിൽ വർത്തിക്കുന്ന സൂര്യൻതന്നെ പരബ്രഹ്മമെന്നു പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ജലത്തിൽ ജനിച്ചവൻ—ജലമധ്യത്തിലാണല്ലോ, സൂര്യൻ ഉദിക്കുന്നത്. സത്യത്തിൽ ജനിച്ചവൻ—പ്രത്യക്ഷദൃശ്യൻ എന്നർത്ഥം. പർവതം—ഉടയാളി. ഇവൻ—ആദിത്യൻ.

സൂക്തം 41.

1. പണിഞ്ഞം—വണ്ടി. ഹോതാവു(അഗ്നി)പോലെ വേന്മനം പുകുന്ന (നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തെ സ്पर्ശിക്കുന്നു) സ്തോത്രം ഏതായിരിക്കും? നന്ദു=അഭിനന്ദനീയം. ഇന്ദ്രാവരണപദത്തിന്റെ ആവർത്തനം ആരാധികൃത്താലാകുന്നു.

2. എന്നരൻ=ഏതൊരു മനുഷ്യൻ. കൂട്ടിന്നു=സഖ്യത്തിന്നു. യാലത്തെ (പാപത്തെ)യും കൊന്നിടം--നശിപ്പിക്കും. കന്നിച്ച--മഹത്തായ.

തന്നിടമല്ലോ, സ്തുതിയ്ക്കും മനുഷ്യർക്കു
സുന്ദരാനുഭവത്തമമാം ധനം!

3

ഉഗ്രരാമീന്ദ്രാവരണരേ, ദീപ്തമാ—
മുൽക്കടവഭൂമീ ഹിംസ്രനിൽച്ചാടുവിൻ—
ഞങ്ങൾക്കു ദുഷ്പ്രാപനായ പിടുങ്ങിയിൽ
നിങ്ങൾതൻ ധൃഷ്ട്വംബവാം കൈലാസനയസ്തുവിൻ!

4

ഇന്ദ്രാവരണരേ, നിങ്ങൾ രസിപ്പിപ്പി-
നിന്നതിയെ, വൃഷർ ഗോവിനെപ്പോലവേ;
ഞങ്ങൾക്കിതു ചുരത്തട്ടെ, പുൽമേയുന്ന
തുംഗയാം പാലേററുള്ള പൈപോലവേ!

5

സൽപുത്രതൽപുത്രർ, സന്ധ്യോർവി, യൗവന-
ക്കെല്ലേ, റെനാളർക്കദർശനമെന്നിവ
കിട്ടിച്ച, ഴൽപ്പാടിയിലൊക്കെക്കാക്കുവിൻ,
ദുഷ്ടപ്രസാദം നിങ്ങളിന്ദ്രാവരണരേ!

6

ഗോരതരങ്ങൾ വരിപ്പു, സുബന്ധർച്ച-
ശ്ശരാം നിങ്ങളെത്തന്നെ പ്രഭുക്കളേ,
സംപ്രീതി നല്ല പതാക്കളെയെന്നപോ-
ല,ൻപിനും കൂട്ടിനും പൂർവരക്ഷയ്ക്കുമായ്!

7

3. സഖാക്കൾ—പരസ്പരം സ്നേഹിതന്മാർ. സൃഷ്ടിച്ചു = ഒഴുകിയ, പിഴിയപ്പെട്ട. സുന്ദരാനുഭവ = ശോഭനമായ (സോമമാകുന്ന) അന്നത്തൊടുക്കിയവർ.

4. ഉൽക്കടം—ബലിഷ്ഠം. ഹിംസ്രൻ—ഹിംസാശീലനായ ഞങ്ങളുടെ ശത്രു. ദുഷ്പ്രാപൻ—എതിർത്തുകൊടുത്തവൻ. പിടുങ്ങി—എത്രയും തട്ടിയെടുക്കുന്നവൻ.

5. ഇന്നതിയെ = ഈ സ്തുതിയെ. വൃഷർ—ചിനപിടിപ്പിക്കുന്ന കുറന്മാർ. രസിപ്പിപ്പിൻ—സന്തോഷം സ്വീകരിയ്ക്കുവിൻ എന്നർത്ഥം. ഇതു—സ്തുതി. ചുരത്തട്ടെ—അഭിമതഫലങ്ങളെ. പുൽമേയുന്ന—പുല്ലുതിന്നു നടക്കുന്ന. തുംഗ = മഹതി.

6. സൽപുത്രതൽപുത്രർ = നല്ല പുത്രനും അവന്റെ പുത്രനും. സന്ധ്യോർവി = സന്ധ്യസമൃദ്ധമായനിലം. ഏറെനാളർക്കദർശനം—ദീർഘായുസ്സ്.

7. ഗോരതർ—ഗോലാഭതൽപരർ. സുബന്ധർച്ചശ്ശരാം = നല്ല ബന്ധുക്കളും പുഷ്യതും ശ്ശരമായ. പതാക്കളെയെന്നപോലെ—മക്കൾ അച്ഛന്മാരെ ആശ്രയിക്കുന്നതുപോലെ. അൻപ് = സ്നേഹം. പൂർവരക്ഷ—മുൻപെഴുപോലുള്ള രക്ഷണം.

ക്ഷേപ്തനിനിസ്തുതി നിങ്ങളെ പ്രാപിപ്പ,
രക്ഷണാത്മം വേൽക്കാമർ പോർപോലവേ—
ചെല്ലുന്നു, ധേനു സോമത്തിൽക്കണക്കെ, ഞ്റെ
ചൊല്ലു ദാതാക്കളാമിന്ദ്രാവരണരിൽ!

8

ഇന്ദ്രാവരണരിൽച്ചെൽവു. ധനം കൊതി—
ചെന്തതി, സേവകനാഡ്യരിൽപ്പോലവേ;
തന്നികടത്തിങ്കൽ നില്ക്കുന്നു, ചിക്കെന്ന
ചെന്നണഞ്ഞന്നമിരക്കുവോൻപോലവേ!

9

നാഥരാകെ, ഞളയതം സമൃദ്ധിയ്ക്ക,
തേർതൂരംഗങ്ങൾക്ക, ഭംഗസമ്പത്തിനും;
അച്ചരിപ്പക്കൾതൻ നവ്യരക്ഷകളാ—
ലശ്വധനങ്ങളുമെത്തട്ടെ, ഞങ്ങളിൽ!

10

അന്യനരക്ഷ പൂണ്ടെങ്ങളിൽ വന്നാലു—
മന്നാർത്ഥമാര്യരാമിന്ദ്രാവരണരേ;
ശസ്ത്രങ്ങൾ സേനയിൽക്കേളിയാടുമട—
ക്കെത്തുമാറാകെ, ഞരം, നിങ്ങൾതന്നാളുകൾ!

11

സൂക്തം 42.

പുരകത്വപുത്രൻ ത്രസഭസ്യ ഋഷി; ത്രിഷ്ടപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; താനം
ഇന്ദ്രാവരണരും ദേവത.

ക്ഷത്രിയനും വിശ്വപതിയുമായ എന്നിയ്ക്ക, ദേവകളെല്ലാം
നമുക്ക് എങ്ങനെയോ അങ്ങനെ രണ്ടു രാജ്യമുണ്ട്. വരണനായ മനു

8. വേൽക്കാമർ—നിങ്ങളുടെ സാഹായ്യമിച്ഛിയ്ക്കുന്ന ഭടന്മാർ. ധേനു—
പാൽ എന്നു സാരം. ചൊല്ലു—സ്തുതി.

9. ആഡ്യർ=ധനികന്മാർ. തന്നികടം--അവരുടെ, ഇന്ദ്രാവരണന്മാരു
ടെ, സമീപത്ത്. നിൽക്കുന്നു എന്നതിനും കർത്തൃപദം, നതിതന്നെ.

10. തൂരംഗങ്ങൾ--തേരിനു പൂട്ടുന്ന കുതിരകൾ.

11. ആര്യർ--ശ്രേഷ്ഠർ. ഞങ്ങൾ നിങ്ങൾതന്നാളുകൾ--നിങ്ങളുടെ ആളു
കളായ ഞങ്ങൾ.

ഷ്യനും അയല്ലാരനും രൂപവാനുമായ എന്റെ കർമ്മത്തിൽ ദേവകൾ സംബന്ധിക്കും. രാജാവാണ്, ഞാൻ!

1

ഞാൻതന്നെ, വരണരാജാവ്; ആ മികച്ച ബലങ്ങൾ എനിക്കായി നിലകൊള്ളുന്നു. വരണനായ മനുഷ്യനും അയല്ലാരനും രൂപവാനുമായ എന്റെ കർമ്മത്തിൽ ദേവകൾ സംബന്ധിക്കും. രാജാവാണ്, ഞാൻ!

2

ഇന്ദ്രനും, വരണനും, ആ മഹത്തമമായി ഗഭീരസുരൂപകളായ ദ്യാവാപൃഥ്വികളും ഞാൻതന്നെ. വിദ്വാനായ ഞാൻ, തപഃശ്ചാവേനപോലെ, ഭൂവനത്തെയെല്ലാം പ്രേരിപ്പിച്ചു; വാനുഴികളെ താങ്ങി.

3

ഞാൻതന്നെയാണ്, നനവുണ്ടാക്കുന്ന വെള്ളം പൊഴിച്ചതും സൂര്യനെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ നിർത്തിയതും. ഞാൻ ജലത്തിനുവേണ്ടി യജ്ഞവാനായ അഭിതിപുത്രനായി ജനിച്ച ആകാശം മൂന്നു ലക്ഷമാക്കപ്പെട്ടത്, എന്നിങ്ങനെ ബോധിതനെന്നെ.

4

നല്ല കതിരുകളോടുകൂടിയ പടയാളികൾ എന്നെ പിന്തുടരുന്നു; സേന ചൂഴ്ന്നവർ എന്നെ യുദ്ധത്തിലേക്കു വിളിക്കുന്നു. ഞാൻ മഹാ വാവായ ഇന്ദ്രനായിച്ചമഞ്ഞു പൊരുന്നതും; ധർഷകനായ ബലം പൂണ്ടു പൊടി പറപ്പിക്കുന്നു.

5

ഞാനാണ്, വിശ്വം സൃഷ്ടിച്ചത്. തടവുപെടാത്ത എന്നെ യാതൊരു ദിവ്യബലവും തടയുകയില്ല. സോമവും ഉക മവും എന്നെ ഇമ്പംകൊള്ളിക്കുമ്പോൾ, അററമില്ലാത്ത വാനുഴികൾ രണ്ടും നടുങ്ങിപ്പോകും!

6

സൂക്തം 42.

1. ദേവകളൊക്കെ നമുക്കുതന്നെല്ലാം; അതുപോലെ, എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു രാജ്യമുണ്ട്: ഭൂമിയും സ്വർഗ്ഗവും; രണ്ടും ഏകോപിതം. വരണനും താനാണെന്നും; അയൽക്കാരൻ—എല്ലാവർക്കും അയൽപക്കക്കാരൻപോലെയുള്ളവൻ.

3. ഗഭീരസുരൂപകൾ = ഗഭീരകളും സുരൂപകളും. തപഃശ്ചാവ് = പ്രജാപതി. പ്രേരിപ്പിച്ചു—സൃഷ്ടിച്ചു.

7. ഇതുമുതൽ ഇന്ദ്രവരണസ്തുതിയാണ്: വൃത്രർ—ശത്രുക്കൾ.

സ്കോതാവേ, ആ വിശ്വവിദിതനായ വരണനെ സ്തുതിക്കൂ. ഇത്ര അവിടന്നു വൃത്രരെ കൊന്നതായും, അവിടന്നു മറയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ജലങ്ങളെ പ്രവഹിപ്പിച്ചതായും കേട്ടിട്ടുണ്ട്! 7

ഞങ്ങൾക്കിവിടെ, ദുർഗ്ഗഹപുത്രൻ തടവിലാക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ, ആ സപ്തർഷികളാണ്, ഉൽപാദകരായത്: അവർ ഇവളിൽ, ഇന്ദ്രൻപോലെ വൃത്രഘ്നനും അർദ്ധദേവനുമായ ത്രസദസ്യവിനെ ജനിപ്പിച്ചു. 8

ഇന്ദ്രാവരണന്മാരേ, പുരുഷത്വപത്നി നിങ്ങളെ ഹവിസ്സുകൊണ്ടും നമസ്സുകൊണ്ടും പ്രസാദിപ്പിച്ചുവല്ലോ; അതിനാൽ, നിങ്ങൾ ഇവൾക്കു വൃത്രഘ്നനും അർദ്ധദേവനുമായ ത്രസദസ്യരാജാവിനെ കല്പിച്ചു നൽകി! 9

ഇന്ദ്രാവരണന്മാരേ, സേവിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങൾ ധനംകൊണ്ടും, ദേവന്മാർ ഹവിസ്സുകൊണ്ടും, ഗോക്കൾ പല്ലുകൊണ്ടും ഇവംകൊള്ളട്ടെ: പോയ്ക്കളയാത്ത ആ ധേനുവിനെ നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു നിത്യം തന്നരുളവിൻ! 10

സൂക്തം 43.

പുരുമീള്ഹനും അജമീള്ഹനും ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ഠ്വ ഹരസ്സ്;
അശ്വപികൾ ദേവത.

യജ്ഞാർഹരിൽ ആരുള്ള കേൾപ്പാൻ? ഏതൊരു ദേവൻ സ്കോത്രം കൈക്കൊള്ളും? തിളക്കവും നല്ല ഹവിസ്സും ചേർന്ന ഈ അരുമ സ്തുതിയെ നാം അമരരിൽ ആരുടെ ഹൃദയത്തിൽ പതിയ്ക്കും? 1

8. ദുർഗ്ഗഹപുത്രനായ പുരുഷത്വനെന്തെന്ന രാജാവു ശത്രുക്കളാൽ തടവിലാക്കപ്പെട്ടതിനാൽ രാജ്യം അരാജകമായിപ്പോയി. അതു കണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്നി, ഒരു പുത്രനുണ്ടാകാൻവേണ്ടി, യദൃച്ഛയാ വന്നുചേർന്ന സപ്തർഷികളെ പുജിച്ചു. അവർ പ്രസാദിച്ചു, ഇന്ദ്രാവരണന്മാരെ യജിപ്പാൻ ഉപദേശിച്ചു. രാജനി അതനുഷ്ഠിച്ചതിനാൽ, തനിയ്ക്കു ത്രസദസ്യ എന്ന പുത്രനുണ്ടായി. ഈ സ്വന്തം ഉൽപത്തിയെ ത്രസദസ്യ സൂചിപ്പിയ്ക്കുന്നു: ഞങ്ങൾക്ക്—എനിയ്ക്കു്. ഇവൾ—പുരുഷത്വപത്നി, ത്രസദസ്യവിന്റെ അമ്മ. വൃത്രശബ്ദത്തിന്നു ശത്രുവെന്നും വൃത്രനെനും രണ്ടർത്ഥം. ത്രസദസ്യവിനെ—എന്നെ.

10. ആ ധേനു—പ്രീതികരമായ ധനു.

സൂക്തം 43.

1. യജ്ഞാർഹർ—ദേവകൾ, പതിയ്ക്കും—ഒട്ടിയ്ക്കും. അശ്വപികൾതന്നെ സ്തുതിയ്ക്കുമകൾ എന്നു ധ്വനി.

ദേവകളിൽ ആരുള്ള, സുഖിപ്പിക്കാൻ? ആർ, തീർച്ചയായും വരും? ആരാണ്, ഏറ്റവും സുഖപ്രദൻ? ഏതൊരു തേരാണ്, ഓടുന്ന കുതിരകളാൽ വേഗവത്തെന്നു പറയുന്നത്? അതിലാണ് പ്ലോ, സൂര്യന്റെ മകൾ ചെന്നു കേറിയത്. 2

നിങ്ങളിരുവരും അടുത്ത ദിവസങ്ങളിൽ, ശക്തിമാനായ ഇന്ദ്രൻ പ്രഭാതത്തിലെന്നപോലെ ശീഘ്രം വന്നുചേരണം: സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു വരുന്ന, ദിവ്യരായ ശോഭനഗമനരായ നിങ്ങൾ എന്തൊരു കർമ്മത്താലാണ്, ഇത്ര ശക്തരായത്? 3

അശ്വികളേ, എന്തായിരിക്കും നിങ്ങൾക്കുള്ള സ്തുതി? എന്തൊരു സ്തുതികൊണ്ടു വിളിക്കുന്നു, നിങ്ങൾ വരാൻ? അടുത്തെങ്ങാനും ആരുണ്ട്, നിങ്ങളുടെ വമ്പിച്ച ക്രോധം താങ്ങാൻ? മധുരപാഴിക്കുന്ന ദന്ത്രരേ, നിങ്ങൾ രക്ഷകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ പാലിപ്പാലം! 4

വിണ്ണിനു ചുറ്റും വളരെസ്സഞ്ചരിക്കുന്ന നിങ്ങളുടെ രഥം അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു നിങ്ങളുടെ മുമ്പിലെല്ലു വരണം: മധുരപാഴിക്കുന്നവരേ, നിങ്ങൾക്കുള്ള മധുവിൽ മധു പകർന്നുകഴിഞ്ഞു; സോമവും പൊരിയവിലും നിങ്ങളിൽ വന്നെത്തുന്നു! 5

നിങ്ങളുടെ കുതിരകളെ മോലം നനച്ചു; ആ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന പറവകൾ ചുറ്റും സഞ്ചരിക്കുന്നു. യാതൊന്നിൽ നിങ്ങൾ സൂര്യപുത്രിയെ കേറിക്കയറ്റാ, നിങ്ങളുടെ ആ വാഹനം ക്ഷണേന പെട്ടിപ്പൊട്ടുന്നു! 6

രമ്യമായ അന്നമുള്ളവരേ, ഞാൻ ഇവിടെ സമാനമനസ്സരായ നിങ്ങളോടു ചേർക്കുന്ന ഈ സ്തുതി ഞങ്ങളുടേതാണ്. നിങ്ങൾ സ്നോതാവിനെ രക്ഷിക്കുന്നു: നാസത്യരേ, അഭിലാഷം നിങ്ങളിൽത്തന്നെ വന്നുനില്ക്കുന്നു! 7

2. സുഖിപ്പിക്കാൻ—നമ്മെ. വരും—യജ്ഞത്തിൽ. ഏറ്റവും സുഖപ്രദൻ ആരാണ്? അശ്വികൾതന്നെ.

4. മധു—മധുരജലം.

5. മധുവിൽ—സോമരസത്തിൽ. മധു—മധുരമായ പാൽ.

6. പറവകൾ—പക്ഷിസദൃശങ്ങളായ അശ്വങ്ങൾ.

7. ഞങ്ങളുടേതാണ്—ഞങ്ങൾക്കു ഫലം തരട്ടേ എന്നു ഭാവം. അഭിലാഷം—സ്നോതാവായ എന്റെ.

സൂക്തം 44.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

അശ്വപികളേ, വേഗമേറിയതും ഗോക്കളെ ചേർക്കുന്നതും, സൂര്യ
പുത്രി കേറിയതും, നുകത്തണ്ടുള്ളതും, സ്തുതികളെ വഹിക്കുന്നതും,
ധനയുക്തവുമായ നിങ്ങളുടെ പെരുംതേരിനെ ഞങ്ങൾ ഇന്നു വിളി
ക്കുന്നു. 1

സ്വർഗ്ഗത്തിന്ന് ഉന്നായ അശ്വപികളേ, ദേവതകളായ നിങ്ങൾ
കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ട് ആ ലക്ഷ്യിയെ അനുഭവിച്ചുപോരുന്നു. നിങ്ങ
ളെ വൻകതിരകൾ തേരിൽ വഹിക്കുമ്പോഴെങ്കിലും, അന്നും നിങ്ങ
ളുടെ ദേഹത്തിലണയുന്നു! 2

അശ്വപികളേ, ആർ ഇന്നു നിങ്ങളെ സ്തുതിക്കും? ആർ രക്ഷണ
ത്തിനോ, സോമപാനത്തിനോ, പുരാതനമായ യജ്ഞപ്രാപ്തി
യ്ക്കോ, മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ഹവിസ്സു നല്കി നമസ്കരിച്ചു കൊണ്ടുവരും? 3

പെരുമപ്പെട്ട നാസത്യരേ, നിങ്ങൾ പൊന്നിൻതേരിലൂടെ
ഈ യജ്ഞത്തിൽ വന്നുചേർന്നാലും: മധുരമായ സോമം കുടിക്കു
വിൻ; പരിചാരകനു രത്നം കല്പിച്ചുനല്കവിൻ! 4

നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു, വിണ്ണിൽനിന്നോ,
മണിൾനിന്നോ, നന്നായരുളുന്ന പൊന്നിൻതേരിലൂടെ വരുവിൻ.
മറ്റു ദേവകാമന്മാർ നിങ്ങളെ പിടിച്ചു വെക്കരുത്: നിങ്ങളെ
മുന്വേ സ്തുതിച്ചതു, ഞങ്ങളാണല്ലോ! 5

അശ്വപികളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു വളരെ വീരന്മാരോടു
കൂടിയ മഹത്തായ ധനം വേഗത്തിൽ തരുമാറാകണം: ഞങ്ങളിരു
കൂട്ടരിൽ നേതാക്കൾ നിങ്ങളെ സ്തുതിച്ചുവല്ലോ; കൂടെ അജമീളു്
ഹന്തർ ആളുകളും സ്തോത്രം പാടി. 6

സൂക്തം 44.

1. ഗോക്കൾ—അശ്വങ്ങൾ.

2. അന്നം—സോമം.

3. കൊണ്ടുവരും—നിങ്ങളെ യജ്ഞത്തിൽ.

6. ഞങ്ങളിരുകൂട്ടർ—പുരുമീളു് ഹനും, അജമീളു് ഹനും. നേതാക്കൾ—
ഋഗ്വേദകൾ.

രമ്യമായ അന്നമുള്ളവരേ, ഞാൻ ഇവിടെ സമാനമനസ്സരായ നിങ്ങളോടു ചേർക്കുന്ന ഈ സ്തുതി ഞങ്ങളുടേതാണ്. നിങ്ങൾ സ്നേഹാതാവിനെ രക്ഷിക്കണം: നാസത്യരേ, അഭിലാഷം നിങ്ങളിൽത്തന്നെ വന്നുനിൽക്കുന്നു!

7

സൂക്തം 45.

വാമദേവൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.

ഇതാ, സൂര്യൻ ഉദിച്ചുപൊങ്ങുന്നു; ഈ ആദിത്യന്റെ മുകളിൽ, പുററിനടക്കുന്ന രഥവും. അതിന്റെ മീതേ മൂന്നുതരം അന്നവും നാലാമതു മധുവിന്റെ ഒരു തോൽത്തുരുത്തിയും വിലസുന്നു!

1

മധുവും അന്നങ്ങളും അശ്വങ്ങളും ചേർന്ന നിങ്ങളുടെ തേർ പുലർകാലത്തുയരുന്ന: ചൂഴ്ന്ന ഇരുട്ടിനെ പായിക്കുന്നു; സൂര്യൻ പോലെ അന്തരീക്ഷത്തെ വിളങ്ങിക്കൊണ്ടു വരുന്നു!

2

മധു നുകർന്നുപോരുന്ന മുഖംകൊണ്ടു നിങ്ങൾ മധു നുകർന്നാലും: മധുവിനുവേണ്ടി അരുമത്തേർ പൂട്ടുവിൻ; ഗഗനമാർഗ്ഗത്തെ മധു കൊണ്ടു കളിർപ്പിക്കുവിൻ! അശ്വികളേ, മധുവിന്റെ തോൽത്തുരുത്തിയുണ്ടല്ലോ, നിങ്ങളുടെ പക്കൽ.

3

വെക്കം നടക്കും, ഹിതരമണീയമായി പറക്കും, ഉപദ്രവിയില്ലല്ല, മധുരതയുണ്ടു്, ഉഷസ്സിലുണരും, ജലം പൊഴിക്കും, ഇമ്പപ്പെടുത്തും, സോമം കുടിക്കും—ഇങ്ങനെയുള്ള ധൂരിണാശ്വങ്ങളാൽ നിങ്ങൾ, ഈച്ചകൾ തേനിലെന്നപോലെ, യാഗങ്ങളിൽ ചെല്ലുന്നു.

4

മധുവോടുകൂടിയ സുയജ്ഞരായ അശ്വികൾ ഉഷസ്സുകൾതോറും—കർമ്മം പൂർത്തിപ്പെടുത്തുന്ന വിചക്ഷണൻ കൈകഴുകി മധുരമായ

സൂക്തം 45.

1. രഥവും.—നിങ്ങളിരുവരുടെ തേരും ഉദിച്ചുപൊങ്ങുന്നു, കാണപ്പെടുന്നു. മൂന്നുതരം അന്നം.—രക്ഷ്യം, പേയം, ഖാദ്യം. മധുവിന്റെ—സോമരസം നിറച്ചു.

4. പറക്കും—പായും. ധൂരിണങ്ങൾ—വഹനസമർത്ഥങ്ങൾ.

സോമം അമ്മിക്കഴുകൊണ്ടു പിഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ—ഒന്നിച്ചുവാഴുന്ന അശ്വികളെ സ്തുതിക്കുകയായി!

5

പകലുകളാൽ ഇരുട്ടിനെ പായിക്കുന്ന ശ്ലീകൾ, സൂര്യനെപ്പോലെ അന്തരീക്ഷത്തെ വിളങ്ങിക്കൊണ്ടു; സൂര്യനും കതിരുകളെ പുട്ടി പുറപ്പെടുന്നു. അപ്പോൾ നിങ്ങളിരുവരും മാഗ്നങ്ങളെല്ലാം അന്നം കൊണ്ടു് അടയാളപ്പെടുത്തും!

6

അശ്വികളേ, കർമ്മമനുഷ്ഠിക്കുന്ന ഞാൻ നിങ്ങളെ സ്തുതിക്കുന്നു: യാതൊന്നിനാൽ നിങ്ങൾ ഉടനടി ഉലകും ചുറ്റുമോ, ആ പഴക്കം തട്ടാത്ത നല്ലതിരുത്തേരിലൂടെ നിങ്ങൾ ഹവിസ്സും ഉടുമുള്ള ശീശ്രകർമ്മത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടാലും!

7

സൂക്തം 46.

വാര്യവേൻ ഋഷി; ഗായത്രി മന്ത്രസ്ത; ഇന്ദ്രനും വായുവും ദേവത.

ആദ്യം കടിക്കു, യജ്ഞത്തിൽപ്പിഴിയപ്പെട്ട സോമനീർ: വായുവാം നിന്തിരുവടിയല്ലോ, മുമ്പേ കടിക്കുവോൻ.

1

നൂറുവീശുമൊഴും വായോ, നിയുത്സഹിതനാം വോൻ വരികി, ഞ്ഞു തുണയായ്:—കടപ്പിൻ, ഞങ്ങൾതൻ മധു!

2

അന്നത്തിനായി വെമ്പിക്കു സഹസ്രാശ്വങ്ങൾ നിങ്ങളെ ഇങ്ങങ്ങക്കിട്ടെ, വായപിന്ദ്രന്മാരേ, സോമം കടിക്കുവോൻ:

3

വിൺചുറ്റും പൊൻനുകത്തണ്ടു ചേർന്നു തേരിൽ മഖത്തിനായ് കല്പിച്ചുകേറുവോരല്ലോ, വോന്മാരനിലേന്ദ്രരേ!

4

5. അശ്വികൾ - ഗാർഹപത്യാദികൾ. വിചക്ഷണൻ—അധ്യക്ഷ.

7. ശീശ്രകർമ്മം—ഞങ്ങളുടെ യാഗം.

സൂക്തം 46.

2. നിയുത്സഹിതൻ = നിയുത്തുകൾക്കോടുകൂടിയവൻ; നിയുത്തുകൾ—വായുവിന്റെ കതിരുകൾ. ഇന്ദ്രനു തുണയായ്—ഇന്ദ്രനൊന്നിച്ചു്. കടപ്പിൻ—വോനും ഇന്ദ്രനും.

4. വിൺചുറ്റും = സ്വർഗ്ഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നു. മഖത്തിനായ്—യജ്ഞത്തിലേത്താൻ.

- കരുത്തേറും തേരിലൂടെ, ദാതാവിങ്കലണഞ്ഞിടാൻ
ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളണമേ, വോന്മാരനിലേരൂരേ! 5
- ഇതാ, പിഴിഞ്ഞു; സുരരോടൊന്നിച്ചു സമഹഷ്ഠായ്
കുടിപ്പിനി,തു ദാതാവിൻ ഗൃഹത്തിലനിലേരൂരേ! 6
- ഇത്രവായുക്കളേ, നിങ്ങളിവിടെയെഴുന്നള്ളവിൻ;
അഴിച്ചുവിടുവിൻ, സോമം കുടിഞ്ഞുവതിനിങ്ങതാൻ! 7

സൂക്തം 47.

വാരമേവൻ പ്രാപ്തി; അനുഷ്ഠാപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇത്രവായുക്കൾ ദേവത.
('മാബലിനാട്ടുപോലെ)

- മുമ്പേ വോന്മാരന്മാരേ, വായോ,
സംപൂതൻ ഞാൻ യജ്ഞേ സ്വാദുവാം നീർ:
വന്നാലും, സോമം കുടിപ്പാൻ ദേവ,
തൻനിയത്തോടൊത്തു കാമ്യനാം നീ! 1
- ഇന്ദ്രവിൻ നീരിതു പാനംചെയ്വാ—
നിന്ദ്രനമങ്ങമാണ,ഹർ വായോ:
നിങ്ങളിലല്ലോ, ചേരുന്ന സോമം,
നിന്ദ്രത്തിലംസ്സേപോലെയൊപ്പം! 2
- അന്നിയത്തുക്കളൊത്തുജ്ജിതന്മാ—
നിന്ദ്രനമങ്ങും ബലേശർ വായോ,
ഇങ്ങൊഴുന്നള്ളവിനൊറ്റത്തേരി—
ലെ,ങ്ങളെ രക്ഷിപ്പാൻ, സോമമുണ്ണാൻ! 3

5. ദാതാവ്—യജമാനൻ.

6. അഴിച്ചുവിടുവിൻ—തേർക്കുതിരകളെ.

സൂക്തം 47.

1. സംപൂതൻ—വ്രതചര്യകൾകൊണ്ടു പരിശുദ്ധനായവൻ.
2. ഇന്ദ്രം=സോമം. നിന്ദ്രം=താന സ്ഥലം. അംസ്സേ=ജലം.
3. ബലേശർ—ബലത്തിന്റെ അധിപതികളായ ഇന്ദ്രനും അങ്ങും.

മേധധുരീണരാം വായുചിന്ദ്രരേ,
ദാതാക്കളായ ഞങ്ങൾക്കായ് നിങ്ങൾ
അപ്പരുകാമ്യനിത്യത്തുക്കളെ—
കല്പിച്ചുപുട്ടുവിൻ, നേതാക്കളേ!

4

സൂക്തം 48.

വാരദേവൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; വായു ദേവത.
(വൃത്തം മുഖേത്തത്തന്നെ.)

മുല്പാദ ക്ഷേപിതേ, ഹവ്യം ഭൂപ
നൊപ്പം നീ; സ്തോതാവിനേകകത്വം;
ചന്ദ്രസങ്കാശമാം തേരിലൂടെ
വന്നാലും, സോമം കടിപ്പാൻ വായോ!

1

നിന്ദിതാരോപണം നീക്കം വോ—
നന്നിയത്തുക്കളൊത്തിന്ദ്രനുമായ്
ചന്ദ്രസങ്കാശമാം തേരിലൂടെ
വന്നാലും, സോമം കടിപ്പാൻ വായോ!

2

ധാരിതദ്രവ്യമാർ വിശ്വരൂപ—
മാരി, രക്തശ്ലമാർ നിൻവശത്താം;
ചന്ദ്രസങ്കാശമാം തേരിലൂടെ
വന്നാലും, സോമം കടിപ്പാൻ വായോ!

3

നിന്നെ വഹിക്കട്ടെ, ചേന്ദ്രനിക്ഷം
തൊണ്ണൂററിയാമ്പതു ഹൃദേഗികൾ;

4. മേധധുരീണർ = യാഗഭാരവാഹികൾ. പുട്ടുവിൻ — തേരിൻമുമ്പിൽ കെട്ടുവിൻ.

സൂക്തം 48.

1. ഭൂപനൊപ്പം = ഒരു രാജാവിനെപ്പോലെ. അത്വം = ധനം. ചന്ദ്രസങ്കാശം—ചന്ദ്രൻപോലെ ആറ്റാദിപ്പിള്ളുന്നതം.

2. നിന്ദിതാരോപണം—ദോഷം ചുമത്തൽ.

3. ധാരിതദ്രവ്യമാർ = ധനങ്ങളെ വഹിച്ചവർ. ഇരക്തശ്ലമാർ—ദ്യാവാപൃഥിവികൾ. നിൻവശത്താം = വോന്നധീനകളാകുന്നു.

ചന്ദ്രസങ്കാശമാം തേരിലൂടെ
 വന്നാലും, സോമം കടിപ്പാൻ വായോ! 4

പോറുകവേണ്ടും നൃഗശങ്ങളെ -
 പ്ലുട്ടിനിർത്തിടുക, വായോ ചോൻ;
 അല്ലെങ്കിലായിരം ചേർന്ന നിൻതേ-
 രഭയാഗമിജ്ഞാതെ, കെല്പിനോടേ! 5

സൂക്തം 49.

വാരദേവൻ ഋഷി; ഗായത്രി ചന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ബൃഹസ്പതിയും ദേവത.

ഇതാ, നിങ്ങൾക്കു തിരുവായ്തന്നിലിന്ദ്ര, ബൃഹസ്പതേ,
 വീഴ്ത്തുന്നേൻ പ്രിയമാം ഹവ്യം; ചൊൽവു, മത്തേക്കുകുടുംബം! 1

ഇതാ, പകർന്നുകൊള്ളുന്നു, നിങ്ങൾക്കിന്ദ്ര, ബൃഹസ്പതേ,
 വെട്ട്പിയന്നതാം സോമം, കടിപ്പാൻ, മത്തുകൊള്ളുവാൻ! 2

ഇന്ദ്രാബൃഹസ്പതികളേ, വന്നാലും, ഞങ്ങൾതൻ ഗൃഹേ,
 സോമപായികളാമങ്ങമിന്ദ്രൻ സോമമുണ്ണുവാൻ! 3

ഞങ്ങൾക്കു തന്നരുളവിൻ, നിങ്ങളിന്ദ്ര, ബൃഹസ്പതേ,
 അശങ്ങളും ഗോശതവും കലർന്ന ധനമായിരം! 4

ഇന്ദ്രാബൃഹസ്പതികളേ, യിങ്ങിങ്ങോമം കടിക്കുവാൻ,
 പിഴിഞ്ഞരിച്ചുവെച്ചെങ്ങര വിളിക്കുന്നു, സ്തുതങ്ങളാൽ! 5

നിങ്ങൾ ദാതുഗൃഹത്തിങ്കൽസ്സോമമിന്ദ്ര, ബൃഹസ്പതേ,
 അവിടെത്തന്നെ വാഴ്വോരാജ്ഞാസിപിൻ, മത്തുകൊള്ളുവിൻ! 6

4. ഹവേഗികൾ—മനോവേഗികളായ അശങ്ങളും.

5. ആയിരം—ആയിരമശങ്ങളും. അഭയാഗമിജ്ഞാത = വരിക.

സൂക്തം 49.

1. ഹവ്യം—സോമനീർ. ഉക്തം = ശസ്ത്രമെന്ന സ്തോത്രം.

സൂക്തം 50.

വാരമേവൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ടംഭം ജഗതിയും ഹരസ്സു; ഇന്ദ്രം.
ബൃഹസ്പതിയും ദേവത.

മുന്നിടങ്ങളിൽ മേവുന്ന യാതൊരുത്തനോ, ബലംകൊണ്ടു ഭൂമിയുടെ അറ്റങ്ങളെ ചൊല്ലിയുറപ്പിച്ചത്; ആ മഞ്ജഭാഷിയായ ബൃഹസ്പതിയെ മേധയും തേജസ്സുമേറിയ പണ്ടത്തെ ദൃഷിമാർ മുന്നിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. 1

ബൃഹസ്പതേ, ഗമനത്തിൽ വിറപ്പിക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ ആളുകൾ ശോഭനപ്രജ്ഞനായ ഭവാനെ ഇമ്പംകൊള്ളിച്ചു സ്തുതിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; ഇവരുടെ കാരണഭൂതനെ—ഫലങ്ങൾ തരുന്നവനും സഞ്ചരിപ്പുവും പീഡയേഗാത്തവനുമായ മഹാനെ—ബൃഹസ്പതേ, അങ്ങു രക്ഷിക്കണം! 2

ബൃഹസ്പതേ, മികച്ച വിദൂരവസതിയിൽ, താഴത്തു, അങ്ങയുടെ യാഗേഷ്ടക്കൾ നിൽക്കുന്നുണ്ടല്ലോ; അങ്ങയ്ക്കായി അമ്മിക്കഴ കൊണ്ടു പിഴിയപ്പെട്ട സോമങ്ങൾ, കഴിക്കിണറുകൾപോലെ നാലുപാടും ഒലിക്കൊണ്ടൊഴുകുന്നു! 3

മഹത്തായ ജ്യോതിസ്സിന്റെ പരമവ്യോമത്തിൽ മുമ്പേ ഉദിക്കുന്ന ബഹുരൂപനും സപ്തമുഖനുമായ ബൃഹസ്പതി ശബ്ദംകൊണ്ടു രശ്മികൾ വീശി, തമസ്സുകളെ തട്ടിനീക്കുന്നു! 4

ആ ബൃഹസ്പതി വഴിപോലെ സ്തുതിക്കുന്ന തേജസ്വിഗണത്തോടും ശബ്ദത്തോടുംകൂടി, തുരങ്കനായ വലനെ തുലച്ചുവിട്ടു; അ

സൂക്തം 50.

1. അറ്റങ്ങൾ—പത്തു ദിക്കുകൾ. ചൊല്ലി—‘ഇങ്ങനെ നില്പവിൻ’ എന്നു നിർദ്ദേശിച്ചു.

2. വിറപ്പിക്കുന്ന—ശത്രുക്കളെ. മഹാനെ—യജമാനനെ.

3. വിദൂരവസതി—സ്വർഗ്ഗം. യാഗേഷ്ടക്കൾ—യജ്ഞകാമങ്ങളായ അഗ്നികൾ; അവയെ പുട്ടി ഇങ്ങോട്ടു വരിക എന്നു ഹൃദയം. ഒലിക്കൊണ്ടു=ശബ്ദത്തോടെ; ഭവാനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടെന്നപോലെ എന്നു ധ്വനി.

4. മഹത്തായ ജ്യോതിസ്സ്—സൂര്യൻ.

ദ്രോഹം ഹവിസ്സുകളെ ചുരത്തുന്ന, ഉന്മയിടുന്ന പൈക്കളെ വിളിച്ചു പുറത്തിറക്കി!

5

ആ പാലകനും വർഷകനുമായ വിശ്വദേവനെ നാം ഇപ്രകാരം യജ്ഞസാധനങ്ങളായ ഹവിസ്സുകൾകൊണ്ടും നമസ്സുകൾകൊണ്ടും പരിചരിക്കുക: ബൃഹസ്പതേ, ഞങ്ങൾ സത്സന്താനങ്ങളോടും വീര്യത്തോടുംകൂടി, ധനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥരായിത്തീരണം!

6

ആർ ബൃഹസ്പതിയെ ആദ്യം വഴിപോലെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു, സ്മൃതിയ്ക്കുകയും വന്ദിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ; അവൻ രാജാവായി പ്രത്യർത്ഥികളെയെല്ലാം ബലവീര്യങ്ങൾകൊണ്ടു കീഴടക്കി വാഴും!

7

ബൃഹസ്പതി യാതൊരുവനാൽ ആദ്യം പൂജിക്കപ്പെടുന്നുവോ, ആ രാജാവു തന്റെ അരമനയിൽ സുഗൃഹ്ണനായി വസിയ്ക്കും: അദ്ദേഹത്തിന്നു ഭൂമി സദാ തഴച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും; അദ്ദേഹത്തിന്നു പ്രജകൾ സ്വതവേ കീഴ്വണങ്ങും!

8

പ്രീണനമിച്ഛിയ്ക്കുന്ന ബൃഹസ്പതിയ്ക്കു ധനം നൽകുന്ന രാജാവു തടവില്ലാതെ എതിരാളികളുടെയും തനതാളുകളുടെയും സമ്പത്തു പിടിച്ചടക്കും; അദ്ദേഹത്തെ ദേവകൾ രക്ഷിയ്ക്കും!

9

ബൃഹസ്പതേ, ഈ യജ്ഞത്തിൽ ഇന്ദ്രപുഷ്പ ധനം വർഷിയ്ക്കുന്നവരായ അങ്ങും ഇന്ദ്രനും സോമം നകരവിൻ: എങ്ങും വ്യാപിയ്ക്കുന്ന സോമങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ഉള്ളിൽ കടക്കട്ടെ. ഞങ്ങൾക്ക് എല്ലാ വീരന്മാരെയും ധനവും തന്നരുളവിൻ!

10

ബൃഹസ്പതേ, ഇന്ദ്ര, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ തഴപ്പിയ്ക്കുവിൻ: നിങ്ങളുടെ ആ നന്മനസ്സു ഞങ്ങളിൽ ഒപ്പം പതിയട്ടെ; കർമ്മങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുവിൻ; സ്മൃതികൾ കേട്ടരുളുവിൻ; സേവിയ്ക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ എതിരാളികളോടു പൊരുതുവിൻ!

11

ഏഴാമധ്യായം സമാപ്തം

5. തേജസ്വിഗണം. — അംഗിരസ്സുകൾ. തുരങ്കനായ വലനെ — പാറ തുരന്ന് അപഹൃതഗോക്കളെ അതിലാക്കിയ വലനെന്ന അസുരനെ. ഹവിസ്സുകൾ — പാലിൽനിന്നാണല്ലോ, നെയ്യും മറ്റും.

10 എങ്ങും — ദേഹത്തിലാകെ.

എട്ടാമധ്യായം

സൂക്തം 51.

വാരവേൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഉഷസ്സ് ദേവത.

(കാകളി)

നല്ലൊളി വീശുമത്തേജസ്സിതാ, കിഴ-
ക്കല്ലിൽനിന്നേറും തഴപ്പോടുദീതമായ്;
കില്ലില്ല, കാട്ടിനാര, വിണ്ണിൻമകളുഷ-
സ്സെല്ലാരെയും വഴി തൻവെളിച്ചത്തിനാൽ! 1

സംസ്ഥിതയായ്, കിഴക്കു, രൂപ്യയാകുമുഷ-
സ്സു, ധാരേ നാട്ടിയ യുപംകണക്കിനേ;
വാരൊളികൊണ്ടു, മറച്ച തമസ്സിന്റെ
വാതിൽ തുറന്നാര, വിളങ്ങുമപ്പാവനി! 2

ഊട്ടുവോരെദ്ധരിപ്പിപ്പു, ധനാർപ്പണ-
മാന്ധ്യപ്പലരി വെളിച്ചം വിരിച്ചിഹ;
കൊള്ളരുതാത്ത തമസ്സിൻ നടുവിലേ
പള്ളിയുണരാതുറങ്ങട്ടെ, പിച്ചകൾ! 3

ഏതിനാൽ നേടീ, വെളിച്ചം മഹോനി, സ-
പ്താസ്യർ നവഗവഗവഗാംഗിരസ്സുകൾ;

സൂക്തം 51.

1. ഉദീതമായ് = ഉദിച്ചു. അത്തേജസ്സ് - സ്തുത്യമായ ജ്യോതിസ്സ്.
കില്ലില്ല - തീർച്ചതന്നെ.

2. അർച്ചു = പുജനിയ. പാവനി = ശുദ്ധികാരിണി

3. ഊട്ടുവോരെ ധനാർപ്പണം ധരിപ്പിപ്പു - യജമാനന്മാരെ, ഹവിർഭൂ-
ജത്തിന്നു സമയമായെന്നറിയിക്കുന്നു. ആന്ധ്യപ്പലരി = ധനവതിയായ ഉഷസ്സ്.
ഇഹ = ഇപ്പോൾ. പിച്ചകൾ - ധനമിരിയ്ക്കെ, ആർക്കൊന്നും കൊടുക്കാത്ത അറു
പിശുക്കന്മാർ. ഉണരാതുറങ്ങട്ടെ - ചത്തുപോകട്ടെ.

4. മഹോനി = ഹേ ധനവതി. സപ്താസ്യർ - ഏഴു ഛന്ദസ്സു മുഖസ്ഥ
മാക്കിയിട്ടുള്ള. നവഗവഗവഗാംഗിരസ്സുകൾ - നവഗവഗവ. ദശഗവഗവയായ അംഗിര
സ്സുകൾ. നവഗവ-ദശഗവപദങ്ങൾ മുൻപു വിവരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അത്താദ്ര

- അത്തപദ്രുഥം നവീനംതാൻ പഴതുതാ—
നെത്തേണമിന്നുഷോഭേവി, പലവുരു! 4
- നിദ്രിതരാമിരുകാലിനാല്ലാലികൾ—
ക്ഷുഭമിപ്പാനുണർവേകിപ്പൊടുന്നനേ
പാരിലെമ്പാടും ചരിയ്ക്കു, മുഷോഭേവി—
മാരേ, ഭവതിമാർ യജ്ഞഗാഥങ്ങളാൽ! 5
- എങ്ങു പിറപ്പീയുഷസ്സുകൾക്കാ—? ക്ഷ മൂ—
പ്പി?—ങ്ങു ഭൂനിർമ്മാണമാർത്തൻ വരവിലാം?
വേദതിരിച്ചറിയപ്പെടുന്നീലൊ, ഉി
പാരിയ്ക്കുമീയേകരൂപതരുണിമാർ! 6
- യഷ്ടാവൈവരെ സ്തുതിച്ചുക'മമോതിയും.
സ്വഷ്ടമായ'ശ്ശംസിചുമാശു നേടീ, ധനം;
അശ'ശുഭോഷസ്സുകൾ പണ്ടേ മഖോൽപന്ന—
ര, ഭയാഗമാൽത്താൻ ധനം തരും സത്യമാർ! 7
- നേരേ കിഴക്കത്തരിക്ഷത്തിൽനിന്നെങ്ങു—
മേറെത്തഴച്ച ചരിയ്ക്കും സമാനമാർ,
ആത്പിജ്യബോധദരീയുഷോഭേവിമാർ
വാക്കുപ്പെടുന്ന, പയസ്സുഷ്ടിപോലവേ! 8

മം=നിന്റെ ആ തേർ. നവീനംതാൻ പഴതുതാൻ—പുതുതോ പഴതോ. മഘോ നി എന്ന സംഖ്യയിയാൽ, വെളിച്ചം എന്നതിന്നു, ധനം നേടാനുതകുന്ന വെളിച്ചം എന്ന അർത്ഥം ദേവതിയ്ക്കു.

5 ഉദ്യമിപ്പാൻ—സ്വസ്ഥകൃത്യങ്ങളിലേർപ്പെടാൻ. യജ്ഞഗാഥങ്ങളാൽ ചരിയ്ക്കും—യജ്ഞത്തിൽ ചെല്ലുന്ന അഗ്നങ്ങളെ തേരിനു പുട്ടി സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു.

6. ഈ ഏകരൂപതരുണിമാർ—ഒരേ ആകൃതിയിലുള്ള തരുണിമാരായ ഉഷസ്സുകൾ. എല്ലാ ദിനാരംഭങ്ങളിലും ഒരേതരത്തിലിരിയ്ക്കുന്ന ഉഷസ്സുകളെ എങ്ങനെ വേർതിരിച്ചറിയും? ജ്യേഷ്ഠത്തിയാൻ, അനുജത്തിയാൻ എന്നും അറിഞ്ഞു കൂടാ. ആർത്തൻ (ഏതുഷസ്സിന്റെ) വരവിലാണ്, ഗുളകൾ ചമസാദികൾ നിർമ്മിച്ചതെന്നും അറികവയ്യ.

7. ഉക്'മം=സ്തോത്രം. ശംസിചു—ശസ്ത്രം ചൊല്ലിയും. മഖോൽപന്നർ = യജ്ഞാർത്ഥം ജനിച്ചവർ. അഭയാഗമാൽത്താൻ = ആഗമനംകൊണ്ടുതന്നെ.

8. സമാനമാർ—ഏകരൂപമാർ. ആത്പിജ്യബോധദർ = ദ്രുതികളുടെ കർമ്മങ്ങളെപ്പറ്റി അറിവുകൊടുക്കുന്നവർ. പയസ്സുഷ്ടി (ജലസ്യുഷ്ടി) ജഗദുപകാരകത്വംമൂലം വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നതാണല്ലോ.

ഒന്നുപോലൊറ്റവടിവൊടേ സഞ്ചരി-
 ജ്ഞ, നിറക്കുവേശാത്തുഷസ്സുകൾ,
 ചീർത്ത കറുപ്പിനെ മുടി, തെളിഞ്ഞൊളി
 ചാർത്തിമിന്നുന്ന മെഴുപ്പോടേ വിശുദ്ധമാർ! 9

ഞങ്ങൾക്കു, വിൺ പെറ്റ ഭാസ്സുറ്റ ദേവിമാർ
 നിങ്ങൾ തന്നീടുവിൻ, പുത്രയുക്തം ധനം:
 നിങ്ങളെപ്പോലുപജ്ഞിയ്ക്കായ് സ്മരിയ്ക്കുന്ന
 ഞങ്ങൾ സദീര്യത്തിനിശരാകേണമേ! 10

ഇങ്ങുഷസ്സുകളേ, വിൺ പെറ്റ ഭാസ്സുറ്റ
 നിങ്ങളോടത്ഥിപ്പുന്ന, ധാരകേതു ഞാൻ:
 കീർത്തിയുണ്ടാക, ഞങ്ങൾക്കു ജനങ്ങളിൽ;-
 ചാർത്തുക, തിന്നെയിദ്യോഭൂമിദേവിമാർ! 11

സൂക്തം 52.

വാരദേവൻ ഋഷി; ഗായത്രി ഹനുസ്; ഉഷസ്സ് ദേവത.

ചെമ്മേ കൊണ്ടുനടക്കുന്നൊരമ്മയാകുമുഷസ്സുവര
 കാണായ്, സോദരിതൻ മീതേ വെളിച്ചം വീശി വിൺമകൾ! 1

ഒരു പെൺകുതിരയ്ക്കൊപ്പം മിന്നും തിരുവുഷസ്സിവര
 മഖാനപിത, കതിർച്ചാർത്തിൻ മാതാവ, ശപികൾതൻസഖി! 2

9. കറുപ്പ് — ഇരുട്ട്.

10. വിൺ പെറ്റ—വിണ്ണിന്റെ പുത്രിമാർ.

11. അധാരകേതു = യജ്ഞമാകുന്ന അടയാളത്തോടുകൂടിയവൻ, യജ്ഞപ്ര
 വൃത്തൻ. ജനങ്ങളിൽ—ഞങ്ങളെപ്പോലെയുള്ളവരിൽവെച്ചു. അതിനെ—ഞങ്ങ
 ളുടെ കീർത്തിയെ വാതുഴികളാകുന്ന ദേവിമാർ ചാർത്തുക, അണിയട്ടെ; ഞങ്ങ
 ളുടെ കീർത്തി ദ്യോവിലും ഭൂവിലും വിളങ്ങട്ടെ.

സൂക്തം 52.

1. കൊണ്ടുനടക്കുന്ന—പ്രാണികളെ നയിക്കുന്ന. സോദരി—രാത്രി

2. തിരുവുഷസ്സ്—പൂജനീയയായ ഉഷസ്സ്. അശപികൾതൻസഖി—ഉ
 ഷസ്സൊപ്പം സ്മരിയ്ക്കപ്പെടുന്നവരാണ്ല്ലോ, അശപികൾ.

- അശ്വിഭേവക്സ സഖി, നീ രശ്മിവൃന്ദത്തിനമ്മ, നീ;
ഉഷസ്സേ, ദ്രവിണച്ചാത്തിനുമസ്ഥയുമാണ, നീ! 3
- ഓഷ്ഠരെപ്പോക്കി വെളിവുണ്ടാക്കും നിന്നെ സ്തവങ്ങളാൽ
പേരൂർ പള്ളിയുണർത്താവൂ, ഞങ്ങൾ സൂനൃതഭാഷിതേ ! 4
- കാണായി, നൽക്കതിരുകൾ, വർഷധാരകൾപോലവേ:
ഉഷസ്സുനല്ലതേജസ്സു നിറച്ചു, നാലിടത്തിലും ! 5
- മറച്ചവല്ലോ, തേജസ്സാൽ നിറച്ചിരൾ വിഭാവതി;
ഇനി രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടാലുമുഷസ്സേ, നീ ഹവിസ്സിനെ ! 6
- വാനികലും, വല്ലഭമാമന്തരിക്ഷപ്പരപ്പിലും
വിരിയ്ക്കുന്നു, കതിർക്കൂട്ടമുഷസ്സേ, ശ്രീതെളിഞ്ഞ നീ ! 7

സൂക്തം 53.

വാരമേവൻ ഭൂഷി; ജഗതി ഹനുസ്സു; സവിതാവ് ദേവത.

(കേക)

- ധീവായ് പൃഥ്വീക്കൽപമിയുന്ന സവിതാവാ.
ദേവന്റെ മഹത്തായ വിത്തമത്ഥിപ്പു, ഞങ്ങൾ:
യാതൊന്നാൽ സ്വയം നൽകും, ദാതാവിന;—തേജസ്സു
നാൾതോറുമുയർത്തുക, ഞങ്ങളിൽ മഹാൻ ദേവൻ ! 1
- വിണ്ണിനും വിശ്വങ്ങൾക്കും താങ്ങായ സവിതാവു
പണ്ഡിതൻ മഞ്ഞച്ചട്ടയിട്ടവൻ പ്രജാപാലൻ

5. ഓഷ്ഠരെപ്പോക്കി - രാത്രിയിൽ ഓഷ്ഠക്കർമ്മങ്ങൾക്കൊരുങ്ങിയവർ പ്രഭാതത്തിൽ ഒളിയുമല്ലോ. വെളിവുണ്ടാക്കും - പ്രാണികൾക്കു്.

6. നിറച്ചു - ലോകത്തെ. ഇരൾ മറച്ചു. വിഭാവതി - ഉഷസ്സിന്റെ ഒരു പര്യായം; പ്രഭാവതി എന്നർത്ഥം.

7. വല്ലഭം = പ്രിയം. ശ്രീ = ശോഭ.

സൂക്തം 53.

1. ധീവായ് പ് = ബുദ്ധിപ്രകർഷം. നൽകും - ധനം. ദാതാവ് - യജമാനൻ.

കണ്ണയച്ചുട്ഘോഷിച്ചുകൊണ്ടെങ്ങുമൊളി വീശി,
വണ്ണനീയമാം ഭൂരിസൗഖ്യത്തെജനിപ്പിച്ചു ! 2

മനുവാനലകങ്ങൾ നിറച്ചുസ്സവിതാവു,
തന്നുടെ ധർമ്മത്തിന്നു വിഖ്യാതി വരുത്തുന്നു;
വിടനൽകാനായ്ക്കൈകൾ നീട്ടി വിശ്വത്തെയാരു—
ബെടുവിയ്ക്കുന്നു, നിയന്ത്രിയ്ക്കുന്നു, ദേവൻ നിത്യം! 3

ഇമ്മിയ്ക്കും തുയിരേശാതുലകം വിളങ്ങിച്ചു,
കർമ്മങ്ങൾ സംരക്ഷിച്ചു, സവിതാവാകും ദേവൻ:
പാരിലെ പ്രജകൾക്കായ്ക്കൈ നീട്ടിധൂതവ്രതൻ
വാങ്ങാ ജഗത്തിന്നു രാജാവായരുളുന്നു ! 4

മൂന്നന്തരിക്ഷത്തിലും, മൂന്നലകങ്ങളിലും,
മൂന്നരോചനത്തിലും, മൂന്നുവാനകളിലും
മൂന്നമനിലും വായ്പാൽ വ്യാപിച്ച സവിതാവു
മൂന്നകർമ്മത്താൽപ്പാലിയ്ക്കട്ടെ, നമ്മളെത്താൻതാൻ ! 5

പീവരധനൻ, വിടനൽകുവോൻ, പഗമ്യൻ,
സ്ഥാവരചരലോകം രണ്ടിന്നുമുടയവൻ
മൂവലകിലെസ്സൗഖ്യം നമുക്കു നൽകീടട്ടേ
ദേവനസ്സവിതാവു നമ്മുടെ പാപം പോക്കി ! 6

2. കണ്ണയച്ചു് — ലോകം നോക്കിക്കണ്ടു്. ഉട്ഘോഷിയ്ക്കുക — ആളുകൾ സ്വസ്വകൃത്യങ്ങൾക്കൊരുങ്ങുവിൻ എന്നു്.

3. മനുവാനലകങ്ങൾ — മുമ്പു നൂ ശൗചദിവ്യലോകങ്ങൾ. നിറച്ചു് — സ്വകാന്തിയാൽ. വിടനൽകാനായ് — അനുജനെകൊടുക്കാൻ. ഒരുബെടുവിയ്ക്കുക — കർമ്മോദ്യുക്തമാക്കുക.

4. ഇമ്മിയ്ക്കും = ഇത്തിരിപോലും. തുയിർ — ശത്രുപീഡ. ധൂതവ്രതൻ = കർമ്മങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടവൻ.

5. മൂന്നന്തരിക്ഷം — വായു, വിദ്യുത്, വരുണം. മൂന്നലകങ്ങൾ — ഭൂമ്യാകാശസ്വഗ്ഗങ്ങൾ. മൂന്നരോചനം — അഗ്നി, വായു, ആദിത്യൻ എന്നിവരുടെ ലോകങ്ങൾ. മൂന്നുവാനകൾ — ഇന്ദ്രം, പ്രജാപതി, സത്യം. മൂന്നമനസ്സു — ഭൂമിയുടെ മൂന്നു അവാന്തരഭേദങ്ങൾ. മൂന്നു കർമ്മം — ചൂടു്, മഴ, മഞ്ഞു്.

6. പീവരധനൻ = തടിച്ച (മഹത്തായ) ധനത്തൊടുക്കുടയവൻ. ഉപഗമ്യൻ = സമീപിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവൻ.

വരട്ടെ, യുക്തങ്ങളോടൊത്തു;—യന്തട്ടേ, ഗൃഹം;
തരട്ടേ, സവിതാവു നമ്മൾക്കു സുപുത്രാനും;
അദ്വേവനഹർന്നിശം തുഷ്ടരാക്കട്ടേ, നമ്മെ;
വിത്തസന്തതികളെ നമ്മളിലെത്തിയ്ക്കട്ടേ!

7

സൂക്തം 54.

വാമദേവൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിപുഷ്പം മരന്ദസ്സു; സവിതാവു ദേവത.
(കേക)

ആവിർഭവിച്ചു, ദേവ;—നാശു വന്ദിയ്ക്കേണം നാ;—
മാളുകൾ പുകഴ്ത്തേണ, മിപ്പൊഴുതഹസ്സികൾ:
മന്തൃക്കായ് മണിസ്വത്തു കൈക്കൊള്ളും സവിതാവി—
ങ്ങെത്തിയ്ക്കുമാറാകട്ടേ, നമുക്കുത്തമവിത്തം!

1

മൃത്യുനാശനമാകും ശ്രേഷ്ഠാംശം സവിതാവേ,
ക്രതാർഹദേവക്കാദ്യം നല്ലാമെന്നതളം, നീ;
ദത്തഹവ്യനെ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കു, മുടൻതന്നേ,
മന്തൃക്കു തലമുറയായ ജീവിതത്തെയും!

2

കെല്പുതൊക്കോണ്ടോ വെറുമല്ലുതൊക്കോണ്ടോ, ഞങ്ങൾ
ദർപ്പാൽത്താനശിരാൽത്താന, ഞയ്ക്കുമമരർക്കും.
മന്തൃക്കുമറിയാതെ ചെയ്ക്കു തെറ്ററ്റത്ത, ഞി—
ക്കൃത്യത്തിലനുജ്ഞ നല്ലെ, ഞൾക്കു സവിതാവേ!

3

7. ഉയർത്തട്ടേ—അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തട്ടേ. സുപുത്രാനും = നല്ല പുത്രന്മാരോ
ഏകീയ അന്നം; നല്ല പുത്രന്മാരെയും അന്നവും.

സൂക്തം 54.

1. ആളുകൾ—നമ്മുടെ ഋതാദികൾ. മണിസ്വത്തു—രത്നാദി.

2. മൃത്യുനാശനം—അമൃതത്വസാധനം. ശ്രേഷ്ഠാംശം—സോമവും മറ്റും.
ക്രതാർഹദേവന്മാർ = യജ്ഞാഹാരായ ദേവകൾ. ദത്തഹവ്യനെ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കും—
ഹവിസ്സു നല്ലിയവനെ ധനാദികൾക്കൊണ്ടു ശോഭിപ്പിയ്ക്കും. തലമുറയായ—വംശ
വിച്ഛേദം വരാത്ത. ജീവിതത്തെയും പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കും.

3. ദർപ്പാൽത്താനശിരാൽത്താനം—ഐശ്വര്യമുദകൊണ്ടോ പൗരന്മാർ
കൊണ്ടോ. അങ്ങു = ഭവാനർ.

ദേവനാം സവിതാവു ചെയ്വതിന്നിടിവേല്ലി-
ല്ലി;—വിശ്വഭവനത്തിന്നാധാരമതൊന്നല്ലോ:
പൃഥ്വിയിൽ വളരാനും, ദ്യോവിനു വർദ്ധിപ്പാനും—
സത്യമാണ്—നമ്മെ നല്ലന്നു, നൽകിരല്ലോ!

4

പൊക്കം, മറ്റികളെക്കാളിരുപുഷ്പകരെ നീ;
സഗ്രാമം ഗൃഹമിവർക്കേകും, നീ സവിതാവേ;
എപ്പോഴും എപ്പോഴും നീ നിന്തിയോ, ചരവർഗ്ഗ-
മെപ്പോഴും എപ്പോഴും നീല്ലെന്നു, നിന്നു നമ്മെ നൽകിയ!

5

ഞങ്ങൾ നാളൊന്നിൽ—പോരാ, നാൾതോറും—പിഴിയുന്നു—
ണ്ട, ഞങ്ങളായ് ശ്ശുഭസോമം മൂന്നു സവിതാവേ;
ഇന്ദ്രൻ, ദാദിത്യൻ, മദിതി, വാനുഴിയും.
തന്നു രക്തം, ഞങ്ങൾക്കായ് സ്സിന്ധു, തണ്ണീരും സൌഖ്യം!

6

സൂക്തം 55.

വാരമേവൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഗായത്രിയും മന്ത്രസ്സും; വിശ്വദേവകൾ ദേവത.

വസുക്കളേ, ആരാണു്, നിങ്ങളിൽ രക്ഷകൻ? ആരാണു്, നീ
വാരികൻ? ദ്യോവേ, ഭൂവേ, അഭിതേ, വരണ, മിത്ര, നിങ്ങൾ
തീറ്റിക്കേറുന്ന മനുഷ്യനിൽനിന്നു ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചാലും! ദേവ
ന്മാരേ, യാഗത്തിൽ നിങ്ങളിലാണു്, ധനം നല്കുന്നത്?

1

യാവചിലർ പുരാതനസ്ഥാനങ്ങൾ നല്കുന്നുവോ; പ്രേതൃവ
രായ യാവചിലർ ദുഃഖം പോക്കി വെളിച്ചമരുളുന്നുവോ; ആ
ശാശ്വതരായ കർത്താക്കൾ അഭീഷ്ടം തരും. ആ ദർശനീയർ സത്യ
കർമ്മങ്ങളായി വിളങ്ങുന്നു!

2

4. വിശ്വഭവനം = സർവ്വലോകം. അത്—സവിതാവിന്റെ കർമ്മം.

5. പൊക്കം—ഉന്നതരാക്കും. സഗ്രാമം = ഗ്രാമങ്ങളോടുകൂടിയ. ചരവർഗ്ഗം—
മനുഷ്യാദികൾ.

സൂക്തം 55.

1. നിവാരകൻ—ദുഃഖങ്ങളെ തടയുന്നവൻ. തീറ്റിക്കേറുന്ന—ഏതീടുന്ന.

2. നൽകുന്നുവോ—സ്തോതാക്കൾക്കു്.

പ്രാപ്യായ അഭിതി, സിന്ധു, സ്വസ്തി എന്നീ ദേവിമാരെ ഞാൻ, സഖ്യത്തിനായി മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു സ്മരിയ്ക്കുന്നു; ഇരുമഹതിമാർ ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കണം. അഹിംസനീയകളായ അഹോരാത്രികളും കനിയട്ടെ!

3

അര്യമാവ്, വരണൻ എന്നിവർ വഴിയരുളട്ടെ; അന്നപാലകനായ അഗ്നിയും സുഖകരമായ മാർഗ്ഗം അരുളട്ടെ; ഇന്ദ്ര, വിഷ്ണു, നന്നായി സ്മരിയ്ക്കപ്പെടുന്ന നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്ക് ആളുകളും ഉറപ്പുമുള്ള സ്ഫുഹണീയമായ ധനം തരുമാറാകണം!

4

പർവതനും, മരുത്തുകളും, പാലകനായ ഭഗദേവനും രക്ഷിയ്ക്കണമെന്നു ഞാനപേക്ഷിയ്ക്കുന്നു. വരണൻ ജനങ്ങളുടെ പാപത്തിൽ നിന്നു ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ. മിത്രനും, മിത്രഭാവത്താൽ ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കണം!

5

ദ്യാവാപൃഥ്വിവികളാകുന്ന ദേവിമാരെയും, അഹിർബുധ്ന്യനെയും, കടുത്തിരുന്ന നദികളെ തുറന്നവരെയും ഞാൻ അഭീഷ്ടലബ്ധിയ്ക്കായി, ധനത്തിനുവേണ്ടി സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നവർ സമുദ്രത്തെ യെന്നപോലെ സ്മരിയ്ക്കുന്നു.

6

അഭിതിദേവി ദേവന്മാരോടെന്നിചു ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; പാലകനായ ദേവൻ വീഴുകയാതെ പാലിയ്ക്കട്ടെ; മിത്രന്റെയും വരണന്റെയും അഗ്നിയുടെയും ഉത്തമമായ അന്നം ഞങ്ങൾ കറയ്ക്കുകയീല്ല!

7

അഗ്നി ധനസമൃദ്ധത്തിന്റെയും, അഗ്നി വലിയ സൗഭാഗ്യത്തിന്റെയും ഉടമയാണല്ലോ; അവ ഞങ്ങൾക്കു തരട്ടെ!

8

ഉഷസ്സേ, മഹോനി, സൂതൃതപചനേ, വാജിനീവതി, ഭവതി ഞങ്ങൾക്കു വരണീയമായ ധനം വളരെ കൊണ്ടുവന്നാലും!

9

3. ഇരുമഹതിമാർ—ദ്യാവാപൃഥ്വിവികൾ.

4. വഴി—യജ്ഞാദിമാർഗ്ഗം.

5. പർവതൻ—ഇന്ദ്രസഖനായ ഒരു ദേവൻ.

6. അഹിർബുധ്ന്യൻ—ഒരു ദേവൻ. തുറന്നവർ—വൃഷ്ടികർത്താക്കൾ. ധനത്തിനുവേണ്ടി—ദ്രീപാന്തരങ്ങളിൽ ചെന്നു കച്ചവടംകൊണ്ടു പണം സമ്പാദിപ്പാൻ.

7. പാലകനായ ദേവൻ—ഇന്ദ്രൻ. കറയ്ക്കുകയീല്ല—അനുഷ്ഠാനംകൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുകയേ ചെയ്യൂ.

9. ഉഷഃപര്യായങ്ങളാണ്, സംബന്ധിപദങ്ങൾ.

സവിതാവും ഭഗനും വരണനും മിത്രനും അര്യമാവും ഉന്ദ്രനും
ഞങ്ങളിൽ വരുമാറുള്ളതു, യാതൊന്നോടുകൂടിയോ; ആ ധനം ഞ
ങ്ങൾക്കു്!

10

സൂക്തം 56.

വാമദേവൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ഠം ഗായത്രിയും ഹനുസ്സു്;
ദ്യാവാപൃഥിവീകൾ ദേവത.

വലിയ, ശ്രേഷ്ഠകളായ ദ്യാവാപൃഥിവീകൾ ഇവിടെ ഉദ്ദീപി
പ്പിയിക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു മിന്നിത്തിളങ്ങട്ടെ; എങ്ങും പരപ്പേ
റിയ ഈ മഹതികളെ ഉറപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണല്ലോ, പർവ്വജന്യൻ
തഴച്ചു പറയുന്നവരോടൊന്നിച്ചു് ഒലിയിടുന്നതു്!

1

യജുവ്യകളായ, ഹിംസിതുകളോ ദ്രോഹിതുകളോ ചെയാ
ത്ത നനയ്ക്കുന്ന, സത്യവതികളായ, ദേവമാതാക്കളായ, യജ്ഞം
നിർവ്വഹിക്കുന്ന ദേവിമാർ യജനീയരായ ദേവന്മാരൊന്നിച്ചു്,
ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളോടു ചേർന്നുനില്ക്കട്ടെ!

2

ആർ ദ്യാവാപൃഥിവീകളെ സൃഷ്ടിച്ചുവോ; പരപ്പും ഉറപ്പും വെ
ടുപ്പുമുള്ള ഈ ഇരുലോകങ്ങളെ ധീരനായ ആർ ത്രാണികൊണ്ടു നി
രാലംബത്തിൽ ചഴിപ്പോലെ നിർത്തിയോ; അദ്ദേഹംതന്നെ, ലോ
കത്തിൽ ശുഭകർമ്മാവു്!

3

ദ്യാവാപൃഥിവീകളേ, പരപ്പേറിയ, വ്യാപ്തകളായ, യജുവ്യ
കളായ, അന്നം തരാനിച്ഛിക്കുന്ന നിങ്ങൾ ഒത്തൊരുമിച്ചു, ഞങ്ങ
ളെ വേഗത്തിൽ പത്നീസഹിതങ്ങളായ വലിയ ഗൃഹങ്ങൾകൊണ്ടു
സംരക്ഷിക്കുവിൻ! തേരാളികളായ ഞങ്ങൾ സ്മൃതിച്ചു സേവിക്കുമാ
റാകണം!

4

10. ഞങ്ങൾക്കു്—തരട്ടേ എന്ന ക്രിയാപദം അധ്യാഹരിയ്ക്കണം.

സൂക്തം 56.

1. തഴച്ചുപറയുന്നവർ—മരുത്തുക്കൾ. ഒലിയിടുന്നതു്—ഇടിമുഴക്കുന്നതു്.
2. നനയ്ക്കുന്ന—വർഷജലംകൊണ്ടു .
3. വെടുപ്പു്—ഭംഗി, അഴകു്. അദ്ദേഹം—പ്രജാപതി.
4. ഗൃഹങ്ങൾകൊണ്ടു—ഗൃഹങ്ങൾ തന്നു്.

ദേവിമാരേ, നിങ്ങൾക്കു് ഒരു വലിയ സ്തോത്രം ഞങ്ങൾ
ഒരുക്കാം: പരിശുദ്ധമാരേ, സ്തുതിപ്പാൻ ഞങ്ങൾ സമീപിക്കുന്നു. 5

നിങ്ങൾ സ്വന്തം ദേഹംകൊണ്ടും ബലംകൊണ്ടും പരസ്പരം
ശുദ്ധിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു സംശോഭിക്കുന്നു; എന്നെന്നും യജ്ഞം
നിർവഹിക്കുന്നു. 6

മഹതികളേ, നിങ്ങൾ സഖാവിന്നു് ഇഷ്ടം സാധിപ്പിക്കുന്നു.
അന്നും വിതച്ചും നിറച്ചും യജ്ഞത്തിനു ചുറ്റും വാണരുളുന്നു! 7

സൂക്തം 57.

വാരദേവൻ ഭൃഷി; അനുഷ്ടുപ്പും പുരുഷ്ണിക്കും ത്രിഷ്ടുപ്പും മന്ദസ്സു്;
ക്ഷേത്രപത്യാദികൾ ദേവത.

ക്ഷേത്രപതിയെക്കൊണ്ടു്, ഒരു സുഹൃത്തിനെക്കൊണ്ടെന്ന
പോലെ, നമ്മൾ ജയം നേടുമാറാകണം: അദ്ദേഹം ഗവാശധനം
കൊണ്ടുപരം; അങ്ങനെ, നമ്മെ സുഖപ്പെടുത്തും! 1

ക്ഷേത്രപതേ, അങ്ങ, തേൻപകൻ തെളിനെയ്യുപോലിരിക്കു
ന്ന മധുരജലത്തെ, പയ്യു പാലിനെയെന്നപോലെ, ഞങ്ങളിൽ ഒഴു
ക്കിയാലും; യജ്ഞപതികൾ ഞങ്ങളെ സുഖിതരാക്കട്ടെ! 2

സസ്യങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു തേനൊഴുക്കട്ടെ: അംഗ്യം അന്തരി
ക്ഷവും തേനൊഴുക്കട്ടെ; ക്ഷേത്രപതി ഞങ്ങൾക്കു തേനൊഴുക്കട്ടെ.
ഞങ്ങൾ ദ്രോഹിയില്ലപ്പൊതെ അദ്ദേഹത്തെ അനുസരിക്കുമാറാകണം! 3

ഏറ്റുമുതികൾ സുഖമാംവണ്ണം, തെളിയുന്നവർ സുഖമാംവണ്ണം,
കലപ്പ സുഖമാംവണ്ണം ഉഴുതട്ടെ; കയറുകൾ സുഖമാംവണ്ണം കെട്ടുക;
മുടികോൽ സുഖമാംവണ്ണം ഉലയ്ക്കുക! 4

7. സഖാവു്—സ്തോതാവു്. വിതച്ചും—പരക്കെ നല്കിയും. നിറച്ചും—
ഓജസ്സു വളർത്തിയും.

സൂക്തം 57.

1. ക്ഷേത്രപതി—ഒരു ദേവൻ; കൃഷിസ്ഥലം പാലിക്കുന്നവൻ.

4. ഏറ്റുമുതികൾ—നിലമുഴുന്ന കാളകൾ. തെളിയുന്നവർ—കർഷകർ.
മുടികോൽ—തെളിയുന്ന വടി. ശൂന്നാണു്, ഈ മന്ത്രത്തിന്റെ ദേവത.

ഹേ ശൂന, സീര, നിങ്ങൾ ഈ വാക്കു കേൾക്കവിൻ: നിങ്ങൾ ആകാശത്തു സംഭരിച്ചു വെള്ളംകൊണ്ട് ഇതു നനയ്ക്കവിൻ! 5

സുഭഗേ, സീതേ, ആഭിമുഖ്യം കൊള്ളുക: ഞങ്ങൾക്കു സൗഭാഗ്യവും ഞങ്ങൾക്കു സാഹസ്യവും തരുന്നതിനു ഭവതിയെ ഞങ്ങൾ വന്ദിയ്ക്കുന്നു! 6

സീതയെ ഇന്ദ്രൻ നിയന്ത്രിയ്ക്കട്ടെ; അവളെ പൂഷാപു കീഴിൽ വെണ്ണട്ടെ; ആ പയസ്വിനി നമുക്കു, വരുന്ന വരുന്ന സംവത്സരത്തിലെല്ലാം ചുരത്തട്ടെ! 7

കൊഴുക്കൽ സുഖമാംവണ്ണം നിലമുഴുതട്ടെ; മേയ്ക്കുന്നവർ മുരികളോടുകൂടി സുഖമാംവണ്ണം വന്നെത്തട്ടെ; പശുജന്യൻ സുഖമാംവണ്ണം മധുരജലം തുകട്ടെ; ശൂന-സീരന്മാരേ, ഞങ്ങളെ സുഖിതരാക്കവിൻ! 8

സൂക്തം 58.

വാമദേവൻ പ്രാപി; ത്രിഷ്ടംഗം ജഗതിയും ഛന്ദസ്സും; അഗ്നിയോ സൂര്യനോ ജലമോ പശുക്കളോ ദേവത.

സമുദ്രകൽനിന്നു മധുരമായ അല പൊന്തി: ദീപ്തികൊണ്ടു മനുഷ്യൻ അമൃതത്വമടയുന്നു. ഘൃതത്തിന്നു രഹസ്യമായ നാമമുണ്ട്: ദേവന്മാരുടെ നാവു; അതിന്റെ ആസ്വദം; 1

5. ശൂനൻ, സീരൻ എന്നിവർ കൃഷിദേവന്മാരത്രേ; ശൂനൻ ഇന്ദ്രനും, സീരൻ വായുവുമാകുന്നു. ഇതു—കൃഷിനിലം. ഈ പ്രാപിന്റെയും എട്ടാമത്തെതിന്റെയും ദേവത ശൂനാസീരരാകുന്നു.

6. സീത—കലപ്പച്ചാലു. ആഭിമുഖ്യംകൊള്ളുക—ഞങ്ങൾക്കനുക്രമമായവക.

7. പയസ്വിനി—ഉദകവതി; ക്ഷീരവതി (പയ്യ) എന്നും 6-ാം 7-ാം പ്രകാരമുള്ള ദേവത, സീതയാണു്.

സൂക്തം 58.

1. സമുദ്രൻ—സൂര്യൻ; ഈ പദത്തിന്നു പല അർത്ഥങ്ങൾ പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അല—ജലമെന്നർത്ഥം.

നാം ഘൃതത്തിന്റെ പേർ പുകക്കുക; ഈ യജ്ഞത്തിൽ നമ്മുടെ സ്വാർത്ഥം വെറുക്കുകയും ചെയ്യുക. സ്കോത്രം ചൊല്ലുന്നതു ബ്രഹ്മാവുകേടും; നാലു ശ്രംഗങ്ങളുള്ള ഗൌരവണ്ണൻ ഇതു നിർവഹിക്കും! 2

നാലു ശ്രംഗം, മൂന്നു പാദം, രണ്ടു ശിരസ്സ്, ഏഴു കൈ—ഇങ്ങനെയുള്ള, മൂന്നു മട്ടിൽ ബന്ധിക്കപ്പെട്ട ഒരു വൃഷഭൻ ഒലിയിടുന്നു; ആ മഹാനായ ദേവൻ മനുഷ്യരിൽ ഉറപ്പുകി. 3

പണികളാൽ പൈക്കളിൽ ത്രിധാ മറച്ചുവെക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഘൃതം ദേവന്മാർക്കു കിട്ടി: ഒന്ന് ഇന്ദ്രനും, ഒന്നു സൂര്യനും ഉൽപാദിപ്പിച്ചു; ഒന്നു വേനകൽനിന്നും അന്നത്തിനായി സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടു. 4

ഈ ഘൃതധാരകൾ അരുമപ്പെട്ട അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു, ശത്രുവിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെടാതെ, നൂറുനൂറായി കീഴ്പോട്ടുവീഴുന്നു. ഇവയെ ഞാൻ നോക്കിക്കണ്ടിരിക്കുന്നു: സ്വർണ്ണവണ്ണനായ വൈദ്യതാഗ്നിയുടെ, ഇവയുടെ ഇടയിൽ. 5

ഈ ഘൃതധാരകൾ ഹൃദയാന്തർവർത്തിയായ മനസ്സിനാൽ വിശുദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു, തൃഷ്ണികരങ്ങളായ പുഴകൾപോലെ വീഴുന്നു—എയ്യുന്നവകൽനിന്നു പായുന്ന മാനുകൾപോലെ ചെന്നുനെയുന്നു! 6

കാഠിന്യമുള്ള വേഗമുള്ള പെരിയ ഘൃതധാരകൾ സിന്ധുവിങ്കൽനിന്നെന്നപോലെ ചാഞ്ഞെടുത്തെയ്തു തെരുതെരെ വീഴുന്നു; അവ, പായുന്ന കരിരപോലെ പരിധികളെ പിളർത്തുകൊണ്ട് അലകൾ പരത്തുന്നു. 7

2. നാലു ശ്രംഗങ്ങൾ—നാലു വേദങ്ങൾ; ശ്രംഗശബ്ദവും അനേകാർത്ഥമാണ്. ഗൌരവർണ്ണൻ—ബ്രഹ്മാവ്. ഇതു—യജ്ഞം.

3. യജ്ഞാത്മകനായ അഗ്നിയോ സൂര്യനോ ആണ്, ഈ മന്ത്രത്തിന്റെ ദേവത: നാലു ശ്രംഗം—നാലു വേദം. മൂന്നു പാദം—മൂന്നു ദാവനങ്ങൾ. രണ്ടു ശിരസ്സ്—ബ്രഹ്മമുഖവും പ്രവർഗ്ഗവും. ഏഴുകൈ—സപ്തചരണങ്ങൾ. മൂന്നു മട്ടിൽ—മന്ത്രം, ബ്രാഹ്മണം, കല്പം എന്നിവകൊണ്ട്. വൃഷഭൻ—വർഷകൻ. മനുഷ്യരിൽ—യജമാനരിൽ.

4. ത്രിധാ—പാലും തെയിരും വെണ്ണയുമാകുന്ന മൂന്നു രൂപത്തിൽ. ഒന്ന്—ക്ഷീരം. വേനൻ—അഗ്നി, അല്ലെങ്കിൽ വായു. സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടു—ദേവകളാൽ.

5. ഘൃതം = നെയ്യ്, ജലം. ശത്രു—വൃത്രൻ.

6. വീഴുന്നു—അഗ്നിയുടെ മുകളിൽ. എയ്യുന്നവകൽനിന്നു പായുന്ന—വേടനെപ്പോലെയോ മാനുകൾ വല്ല ഹോന്തയിലും കടന്നുകൂടുന്നതുപോലെ, ചെന്നുനെയുന്നു, അഗ്നിയെ പ്രാപിക്കുന്നു.

മംഗളകാരിണികളായ ഘൃതധാരകൾ പുഞ്ചിരിയിട്ടുകൊണ്ട് അഗ്നിയെ, മനസ്സിണങ്ങിയ മങ്കമാർപോലെ മുഴുകിക്കുന്നു; ഉദ്ദീപിച്ച് എങ്ങും പെരുമാറുന്നു. അവയെ കൈക്കൊണ്ട് ജാതവേദസ്സു കാമിക്കുന്നു! 8

വിവാഹത്തിൽ മണാളുകൾ ചെല്ലാൻ ആരേണമണിഞ്ഞ കന്യകമാരെയാണുപോലെയാണു്, ഞാൻ ഘൃതധാരകളെ കാണുന്നത്: സോമം പിഴിയുന്നേടത്തു—യജ്ഞമുളളടത്തു—ചെന്നെത്തുന്നവയാണല്ലോ, ഇവ! 9

നിങ്ങൾ ഗോസംഘത്തിൽ നല്ല സ്തുതിയെത്തിയ്ക്കുവിൻ: ഞങ്ങൾക്കു സ്തുത്യമായ ധനം കൈവരുത്തുവിൻ; നമ്മുടെ ഈ യജ്ഞത്തിൽ ദേവകളെ കൊണ്ടുവരുവിൻ. ഘൃതധാരകൾ മധുരമായി ഗമിക്കുന്നു! 10

സമുദ്രത്തിനുള്ളിലും, ഹൃദയത്തിനുള്ളിലും, അന്നത്തിലും, ഉദകസംഘത്തിലും, യുദ്ധത്തിലും വർത്തിയ്ക്കുന്നതായ അങ്ങയുടെ തേജസ്സാണ്, ജഗത്തിനെല്ലാം ആധാരം; അതിൽ വെണ്ണപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മധുരരസം ഞങ്ങൾ ഭുജിക്കുമാറാകണം! 11

നാലാം മണ്ഡലം സമാപ്തം.

അഞ്ചാം മണ്ഡലം

അനുവാകം 1.

സൂക്തം 1

അത്രിവംശ്യരായ ബുധനും ഗർവിഷ്ഠിരനും ഋഷികൾ; ത്രിഷ്ഠപ്തം ഹന്ദസ്സു; അഗ്നി ദേവത.

(കാകളി.)

പയ്യിനെയാണുപോലെത്തുമ്പ്പിനെ—
പ്പാർത്തുണർന്നാഗ്നി യജ്ഞചക്രയാൽ:

8 മുഴുകിക്കുന്നു—അത്യാസക്തനാകുന്നു.

9 ഘൃതധാരകൾ കന്യകമാർ; അഗ്നി മണാളൻ.

10. ഋഗ്വേദമുൾക്കൊള്ളുന്നത്: ഗോശബ്ദത്തിന്നു പയ്യെന്നോ, ജലമെന്നോ അർത്ഥം.

11. അഗ്നിയോട്:

നാകത്തിലെത്തു പടരുന്ന നാളങ്ങൾ,
ശാഖകൾ പൊങ്ങിയ വൃക്ഷങ്ങൾപോലവേ.

1

ദേവയജ്ഞത്തിന്നുണർന്നു, ഹോതാവഗ്നി
ഭാവം തെളിഞ്ഞെഴുന്നേറ്റാൻ, പുലരിയിൽ:
കാണായ്, വളർന്ന ദേവന്റെ കത്തും ബലം;
താനേ തമസ്സിൽനിന്നുന്മുക്കനായ്, മഹാൻ!

2

വിശ്വപാശത്തെ വിഴുങ്ങി, ജ്വലിച്ചഗ്നി
രശ്മിപ്രയോൽ വെളിച്ചമിറുനിന്നാൻ;
ചീർത്തണഞ്ഞഗ്രേ പരക്കുമനേച്ഛുവാം
നൈലാർ പൊങ്ങിക്കുടിച്ചാൻ, ജ്വലിക്കുളാൽ!

3

അഗ്നിയെ നോക്കി നടക്കുന്നു, സൂര്യനെ-
ദൃഷ്ടപോലി, ദേവകാമർത്തൻ മാനസം;
വാന്യുകിളപ്പുറത്തോടേ പെരുമഗ്നി
വാസരാരംഭത്തിൽ വാങ്ങുന്നു, ദീപ്തനായ്!

4

വാസരാരംഭത്തിലുല്ലാസം ഹിതൻ
ഭാസുരനോമൽവിറകിൽ നിക്ഷിപ്തനായ്;
സപ്തരത്നങ്ങളെടുത്തു ഗൃഹേ ഗൃഹേ
സംയാജ്യഗ്നി ഹോതാവായ് മരുവിനാൻ!

5

സൂക്തം. 1.

1. പയ്യ്--ഹോമധേനു. എത്തുമുഷസ്സിനെ പാർത്തു--ഉഷസ്സിന്റെ ആ
ഗമനത്തിൽ. ഉണർന്നാൻ--ജ്വലിച്ചാൻ. നാകം=ആകാശം. നാളങ്ങൾ--
അഗ്നിയുടെ ജാലകൾ.

2. ഏഴുന്നേറ്റാൻ--ജ്വലിച്ചുയരുന്നതിനെ ഏഴുനേല്പുലാക്കിയിരിക്കുന്നു.

3. വിശ്വപാശം--ലോകവ്യാപാരത്തെ പ്രതിബന്ധിക്കുന്ന ഇരുട്ട്. അ
ഗ്രേ=മുക്കുവശത്തു്. അനേച്ഛുവാം--ഹോതാവിന്നു് അന്നമുണ്ടാകേണ
മെന്നിച്ഛിക്കുന്നു. പൊങ്ങി--ഉയർന്നുനിന്നു്.

4. മനസ്സ് അഗ്നിയെ നോക്കി നടക്കുന്നു--അഗ്നി എപ്പോൾ വർദ്ധിക്ക
മെന്നു് ഉൽക്കണ്ഠപ്പെടുന്നു; ദൃഷ്ട് (കണ്ണു്) സൂര്യനെ നോക്കി നടക്കുന്നതുപോലെ.
വാസരാരംഭം--പ്രഭാതം.

5. ഓമൽവിറകിൽ--പ്രിയപ്പെട്ട ചമതുകളിൽ. നിക്ഷിപ്തനായ്=
വെണ്ണപ്പെട്ടു. സപ്തരത്നങ്ങൾ--ഏഴുതരം ജാലകൾ സംയാജ്യൻ=വഴിപോലെ
യജിജ്ഞപ്പെടേണ്ടവൻ; യജനിയൻ ഹോതാവായി എന്നതു് അർത്ഥം.

ആ യാജ്യനഗ്നി ഹോതാവായ മരുവിനാൻ,
തായിൻ സുഗന്ധിയാം വിസ്മാദാങ്കസ്ഥലേ;
സത്യൻ, യുവാവു, ബഹുരൂപ്മിതൻ, ജന—
മധ്യേ ജലിച്ചാൻ, നിലനിർത്തുവോൻ, കവി! 6

മേധാധ്യനധാരേ സാധകനീയഗ്നി
ഹോതാവു വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നു, പ്രണതരാൽ;
വാന്യകളിൽപ്പയസ്സു പരത്തുന്ന
വാജിയെ നെയ്യു തേപ്പിച്ചിടുന്നു സദാ! 7

സ്ഥാനേ ജേജ്ഞപ്പെടുന്നു, സേവ്യൻ ശിവൻ
ദാനേപാദം നമ്മരക്കതിമി കവിസ്തുതൻ;
ശക്തിരൂപൻ ശതശൃംഗൻ വൃഷണേ—
ങ്ങനേ, ബലാൽ വെല്ലു, മന്യരെയാക്കയും! 8

അനേ, ഭവാനാക്കു ഭംഗ്യാ വെളിപ്പെട്ടു, —
മക്ഷണത്താനവനന്യരിൽ മീതെയും;
സ്തുത്യൻ വെളിച്ചം പരത്തും ശുഭപ്രഭൻ
മർത്യപ്രജകൾക്കൊരിഷ്ടാതിമി, വോൻ! 9

ഭൂരിതാരുണ്യനാമനേ, തവാർച്ചനം
ദൂരാൽ സമീപാലൊരുകുന്നു, മാനുഷർ:

6. തായിൻ—ഭൂമിയുടെ. സുഗന്ധി—നെയ്യിന്റെയും. മാദം. സൗരഭ്യമുള്ളത്. വിസ്മാദാങ്കസ്ഥലേ—വിസ്മാദമായ, പ്രത്യക്ഷദൃശ്യമായ മടിസ്ഥലത്തു്, വേദിയിൽ. ബഹുരൂപ്മിതൻ=അനേകസ്ഥാനസ്ഥൻ. നിലനിർത്തുവോൻ—വിശ്വധാരകൻ.

7. പ്രണതരാൽ—ആളുകളാൽ വണങ്ങി സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നു. പയസ്സു = ജലം. വാജി = അന്നവാൻ. തേപ്പിച്ചിടുന്നു—യജമാനൻ.

8. ഉത്തരാർദ്ധം. പ്രത്യക്ഷവചനം: ശതശൃംഗൻ—അസംഖ്യജാലകളുള്ളവൻ. അങ്ങ് = വോൻ. വെല്ലും—കീഴ്പ്പെടുത്തും.

9. വെളിപ്പെടും = പ്രത്യക്ഷനാകും. മർത്യപ്രജകൾ = മനുഷ്യരാകുന്ന പ്രജകൾ.

10. അർച്ചനം—ഹവിസ്സു് എന്നർത്ഥം. ദൂരാൽ സമീപാൽ = അകലത്തുനിന്നും അരികത്തുനിന്നും. പുരസ്സവൻ—വളരെ സ്തുതിക്കുന്നവൻ. സ്തുവം നീ തേദേ

തേറേണമേ, നീ പുരുസ്സവർത്തൻ സ്തവം;
സഹാര,മഗ്നേ, ശുഭേ,മുത്തമം, നിൻസുഖം! 10

കേറുകി,നഗ്നേ മഖാർഹരോടൊത്തൊ,ളി
പാറുന്ന സുപ്രാന്തമാം തേരിൽ നീ ശുഭേ:
വാർവാനിൽ മാർഗ്ഗജ്ഞനാം നീ വരുത്തണം,
ദേവരെയിങ്ങു ഹവിസ്സമരേത്തിനായ്! 11

ചൊല്ലീ, കവിയ്ക്ക, മേധ്യനു, വൃഷഭനു,
നല്ല യുവാവിനു ഞങ്ങൾ നതിസ്തുതി:
മിന്നം പരിഷ്കവേ വാനത്തുപോല,ഗ്നി—
തന്നിൽ വെച്ചാൻ, ഹവിസ്സോത്രം ഗവിഷ്ഠിരൻ! 12

സൂക്തം 2.

അത്രിപുത്രൻ കമാരനും ജനപുത്രൻ വൃശനും ദൃഷ്ടികൾ; ത്രിഷ്ടുപ്തം ശക്വരിയും
ഹരസ്സു; അഗ്നി ദേവത.

നിഹതനായ കമാരനെ അമ്മയായ യുവതി ഒരു ഗൃഹയിൽ
വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു; അച്ഛനു കൊടുത്തില്ല. അവന്റെ പരിഷ്കേര
ദേഹം, ശുന്യത്തിൽ വെക്കപ്പെട്ടതിനാൽ, ആളുകൾ മുഖിൽ
കണ്ടില്ല 1

നമേ—സ്തുതിയിൽ മനസ്സവെച്ചാലും. സഹാരം=പ്രവൃദ്ധം. നിൻസുഖം—നീ
ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ തുടങ്ങുന്ന സുഖം.

11. മഖാർഹർ—ദേവകൾ. സുപ്രാന്തം=നല്ല പ്രാന്തങ്ങളോടു (ചുറ്റുപാട്
ങ്ങളോടു) കൂടിയത്. തേരിൽ കേറുക—ഇങ്ങോട്ടു പോരാൻ. വാർവാനിൽ മാർഗ്ഗ
ജ്ഞൻ=വിശാലാന്തരീക്ഷത്തിൽ വഴികൾ (ദേവന്മാരുടെ ഇരിപ്പിടങ്ങൾ) അറി
യുന്നവൻ. ഇങ്ങു—ഈ യജ്ഞത്തിൽ.

12. നതിസ്തുതി=നമസ്സാരാധനമായ സ്തുതി. മിന്നം പരിഷ്ക—സു
ര്യൻ. ഹവിസ്സോത്രം—ഹവിസ്സോടുകൂടിയ സ്തോത്രം.

സൂക്തം 2.

1. ത്രസദസ്യരാജാവിന്റെ പുരോഹിതനായ വൃശനെന്ന് ദൃഷ്ടി, നപ്തനു
സരിച്ചു (അന്നു രാജാക്കന്മാരുടെ സാരഥികളും പുരോഹിതന്മാർതന്നെയായിരു
ന്നു.) പള്ളിത്തേർ തെളിച്ചുകൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ, പാതയിൽ കളിച്ചിരുന്ന ഒരു
ബ്രാഹ്മണകുമാരൻ തേർച്ചകൂടാതെ ദേഹത്തിൽത്തട്ടുകയാൽ മരിച്ചുപോയി. ഈ അത്യാ

‘യുവതേ, നീ ഒരു കൊലപ്പിണിയായിത്തീർന്നു വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ കമാരൻ എന്താണ്?’ ‘മഹിഷിയുടെ മകൻ: വളരെ സ്സംവത്സരം വളർന്നു, ഗർഭം; അമ്മ പെറ്റപ്പോൾ കട്ടിയെ ഞാൻ കണ്ടു.’

2

സ്വർണ്ണപ്പല്ലം കയ്യാക്കുന്ന നിറവുമുള്ളവനെ, ആയുധങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നവനെ, ക്ഷേത്രത്തിനടുക്കൽ ഞാൻ കണ്ടെത്തേണമേ! അവന്നു ഞാൻ അതിവിപുലമായ അമൃതം കൊടുക്കും: ഇന്ദ്രനില്ലാത്തവർ, സ്തോത്രമില്ലാത്തവർ, എന്നോടെത്തു കാട്ടും?

3

നിഗൂഢം ചരിയുന്ന നിർഭരപ്രഭനെ, ഒരു ഗോവൃന്ദത്തെക്കൊണ്ടുപോലെ, ഞാൻ സ്വയം ക്ഷേത്രത്തിൽ കണ്ടെത്തി: ആ അറിയപ്പെടാതിരുന്ന കിഴവികൾതന്നെ, ഇവന്റെ ജനനത്താൽ ചെറുപ്പക്കാരികളായിച്ചമഞ്ഞു!

4

ആർ വേർപെടുത്തി, എന്റെ ആളുകളെയും ഗോക്കളെയും? ഇടയൻ എത്തിത്തീർത്തല്ലോ. ഇവിടം പിടിച്ചെടുത്തവർ മുടിഞ്ഞുപോകട്ടെ: എല്ലാമറിയുന്നവൻ മാടുകളുടെ അടുക്കലെത്തിക്കൊള്ളും! 5

ഉള്ള പ്രാണികൾക്കെല്ലാം ശരണമായ രാജാവിനെ അരാതികൾ മനുഷ്യർക്കിടയിൽ മറച്ചിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ അത്രിയുടെ മന്ത്രങ്ങൾ വിടുവിയ്ക്കട്ടെ; നിന്ദിക്കുന്നവർ നിന്ദ്യരായിപ്പോകട്ടെ! 6

ഹിതം രാജാവിനെ തീവ്രദുഃഖത്തിലാഴ്ത്തി. അദ്ദേഹം സുതനോടാവലാതിപ്പെട്ടു:—‘അങ്ങ’ പൂരോഹിതനായിരിക്കട്ടെ, എന്നിങ്ങനെയൊരു വധപാപം സംഭവിച്ചുവല്ലോ!’ സമാനദുഃഖനായ ഋഷി ഉടനേ സാമമന്ത്രം ചൊല്ലി കമാരനെ ഉജ്ജീവിപ്പിച്ചു. ഈ ഇതിഹാസമാണ്, ഈ സൂക്തത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. (ഇതിന്നു ചില പ്രകാരാന്തരങ്ങളും കാണുന്നുണ്ട്) ശ്രുത്യം—നിർജ്ജനസ്ഥലം.

2. വൃശൻ അവളോടു ചോദിച്ചതും, അവളുടെ മറുപടിയുമാണ്, ഈ ഋക്കിൽ. ഈ രണ്ടു ഋക്കുകൾക്കു അഗ്നിപരമായ വ്യാഖ്യാനമുണ്ട്. മഹിഷി—രാജപത്നി; മഹതിയായ അരണി എന്നും.

3. വൃശന്റെ പ്രാർത്ഥന: സ്വർണ്ണപ്പല്ലം—ജാലകം. ആയുധങ്ങൾ—തീപ്പൊരികൾ. ഉണ്ടാക്കുന്നവനെ—അഗ്നിയെ. ക്ഷേത്രം—വയൽ. അമൃതം—ഹവിസ്സ്. ഇന്ദ്രനില്ലാത്തവർ—ഇന്ദ്രനെ യജ്ഞിക്കാത്തവർ.

4. കിഴവികൾ—അടങ്ങിയ ജാലകം. അഗ്നി ജ്വലിച്ചാൽ ജാലകം ക്ഷയം സംഭവിക്കുമല്ലോ.

5. ഇവിടം—ഈ രാജ്യം. എല്ലാമറിയുന്നവൻ—അഗ്നി.

6. രാജാവ്—അഗ്നി.

അഗ്നേ, അങ്ങു ബലനായ ശൂനശ്ശേപനെ, അവൻ സ്തുതിച്ചു തിനാൽ, അനേകരൂപമായ യുപത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ചുവല്ലോ; വിഭൻ, അപ്രകാരം, ഇവിടെ ഇരുന്നു, ഞങ്ങളിൽനിന്നു പാശങ്ങൾ അഴിച്ചുകളഞ്ഞാലും!

7

അഗ്നേ, അങ്ങു കോപിച്ചു എങ്കൽനിന്നു അകന്നുവല്ലോ: ദേവന്മാരുടെ കർമ്മപാലകൻ ഇന്ദ്രൻ എന്നോടടുത്തു. ആ അഭിജ്ഞൻതന്നെ എന്നിങ്ങുവേണ്ടി അങ്ങയെ സന്ദർശിച്ചുവല്ലോ; അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുശാസനത്താലാണ്, ഞാൻ വന്നത്.

8

അഗ്നി വലിയ തേജസ്സുകൊണ്ടു തുലോം വിളങ്ങി, മഹത്ത്വത്താൽ എല്ലാറ്റിനെയും വെളിപ്പെടുത്തുന്നു; ദുരവഗാഹങ്ങളായ അസുരന്മാരുകളെ അമർത്തുന്നു; രക്ഷസ്സുകളെ നശിപ്പിക്കാൻ കൊമ്പുകൾ അണയ്ക്കുന്നു!

9

അഗ്നിയുടെ ഇരമ്പുന്ന തീക്ഷ്ണായുധങ്ങൾ രക്ഷസ്സുകളെ കൊല്ലാൻ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ആവിർഭവിക്കട്ടെ: ഇമ്പംകൊണ്ടാൽ തന്തിരുവടിയുടെ അരിശം അവറിനെ ഉടച്ചുകൊള്ളും; ഉപദ്രവിക്കുന്ന അസുരപ്പടകൾ തടക്കില്ല!

10

അഗ്നേ, ബഹുസ്വരൂപ, നിന്തിരുവടിയ്ക്കായി ഈ സ്തോത്രം മേധാവിയും ധീരനുമായ ഞാൻ, ഒരു നല്ല പണിക്കാരൻ തേരെന്ന പോലെ നിർമ്മിച്ചു. ദേവ, ഇത് അവിടെയ്ക്കു രചിക്കുമെങ്കിൽ, ഈ പരക്കുന്ന വെള്ളം ഞങ്ങൾ കീഴടക്കും!

11

കഴുത്തു തടിച്ച വൃഷഭൻ വളന്നു, ശത്രുധനം നിർബാധമായി കൈക്കലാക്കും: ഇത് അഗ്നിയോടു ദേവകൾ പറകയുണ്ടായി. യാഗം ചെയ്യുന്ന, ഹവിസ്സുപിടിക്കുന്ന മനുഷ്യനു തന്തിരുവടി സുഖം നൽകട്ടെ!

12

7. ഇവിടെ—വേദിയിൽ. പാശങ്ങൾ—സംസാരബന്ധങ്ങൾ.

9. കൊമ്പുകൾ—ജാലകൾ. അണയ്ക്കുക—മുച്ചുകൂട്ടുക.

10. തീക്ഷ്ണായുധങ്ങൾ—ജാലകൾ. തടക്കില്ല—തടക്കാൻ ശക്തരാകില്ല.

11. ഞങ്ങൾ കീഴടക്കും—ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടപ്പോഴൊക്കെ കീട്ടം.

സൂക്തം 3.

അത്രിവംശ്യൻ വസ്യശ്വതൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ടപ്പ് ഹനുസ്സ; അഗ്നി ദേവത.
(കാകളി)

അഗ്നേ, പിറന്നാൽ വരണനാകുന്നു, നീ;—
യുദ്ഗമിച്ചാൽ മിത്രനാം, നീ ബലാത്മജ!
ദിവ്യജനങ്ങളെപ്പേരുമേ നിങ്കലാം;
ഹവ്യമേകം നരന്നിരുന്നാകുന്നു, നീ! 1
കന്യകാബന്ധത്തിലര്യമാവാണു, നീ;
യന്നവൻ, ഗോപ്യമാം പേർ വഹിയ്ക്കുന്നു നീ;
ദമ്പതിമാർതൻ മനസ്സിണക്കും നിന—
ക്കുൻപുറ തോഴനുപോലേ തരുന്നു, പാൽ! 2
നിന്നെ നീരാടിച്ചിടന്നു മരുത്തുകൾ:
നിന്നുദ്ഭവം ഭദ്ര, മാന്യം, മനോരമം;
വിഷ്ണുവിൻ ഗുഹ്യമാം കാൽ വെച്ചിടത്തു നീ
രക്ഷിപ്പു, നീരിൻ നിഗുഡനാമങ്ങളെ! 3
ദേവ, സുദിക്കാം ഭവാന്റെ വിഭൂതിയാൽ—
ദേവർ പിയൂഷമുണ്ണുന്നു, കൃതജ്ഞരായ്;
മന്തൃർ സേവിപ്പു, ഹോതാവകമഗ്നിയെ
നിത്യം ഫലൈഷിജ്ഞവേണ്ടി ഹവിസ്സിനാൽ! 4

സൂക്തം 3.

1. വരണൻ—തമോവാറകൻ. ഉദ്ഗമിച്ചാൽ—ജലിച്ചാൽ. മിത്രൻ—
ഹിതകാരി. ദിവ്യജനങ്ങൾക്കു (ദേവകൾക്കു) നീതന്നെ ശരണം. അവരെ
ഹവിസ്സു കൊടുത്തു പോരുന്നതു, നീയാണല്ലോ. ഇന്ദ്രൻ = സ്വാമി. വരണനും
മിത്രനും ഇന്ദ്രനും ഭവാൻതന്നെ!

2. കന്യകാബന്ധം = കന്യകമാരോടുള്ള ചാല്പ. അര്യമാവ്—നിയന്ത്രി
യ്ക്കുന്നവൻ. പേർ—വൈശ്വാനരനെന്ന നാമം. പാൽ—ക്ഷീരാദികൾ. അര്യ
മാവ്, വൈശ്വാനരൻ എന്നിവരും നീതന്നെ. വിവാഹമന്ത്രങ്ങളിലൊന്നത്രേ,
ഇത്.

3. ഒന്നാംപാദത്തിൽ അന്തരീക്ഷാഗ്നിയും, മറ്റു പാദങ്ങളിൽ വൈദ്യുതാ
ഗ്നിയും പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കാൽവെച്ചിടത്ത്—അന്തരീക്ഷത്തിൽ.

4. പിയൂഷം = അമൃതം, ഹവിസ്സു. മന്തൃർ—ദൃതപിക്കുക. ഫലൈ
ഷി—യജമാനൻ.

ഇല്ല, ഞങ്ങളിങ്ങൊരാൾ പൂർവ്വം, ഹോതാവു;—
മില്ലൊ, യജ്ഞാലയം, സ്തവപാഠം;
ആർക്കെന്നവൻ, നീയതിഥി, യവൻ വശ—
ത്താക്കുമേ, ദേവ, മഖത്താൽ മനുഷ്യരെ! 5

അങ്ങയെഴുന്നേൽ, ഹവിസ്സാലയത്തുനിന്ന
ഞങ്ങൾ നേടാവു, ധനങ്ങൾ നിൻപാലനാൽ;
നിത്യം മഖത്തിലും പോരിലും ശേഷിയു,—
മർത്ഥമോടൊക്കെയും ബലാത്തജ! 6

ചെയ്യ, മാങ്ങങ്ങളിൽക്കുറവു പാപവു;—
മെയ്യട്ടെ, പാതകമാപ്പീഡകകലേ—
രണ്ടാലയം, വലയ്ക്കുമാങ്ങങ്ങളെ—
ക്കണ്ടു വധിയ്ക്കു, നീയമ്മുഷാവാദിയെ! 7

ഹേ ദേവ, പുജിച്ചുപോന്നു, പുരാതനർ
ഭൂതനാക്കി ഹവിസ്സാലേ പുലരിയിൽ:
ആവസിപ്പിച്ചു മനുഷ്യർ വളർത്തുന്ന
ദേവനാം നീ ചെല്ലമല്ലോ, ധനാസ്സഭേ! 8

സ്വാസ്ഥ്യമണയ്ക്കു, വിടുവിയ്ക്കു: താതനെ—
നോത്തു സേവിപ്പു, ബലോത്ഥ, നിന്നെസ്സുതൻ;
എന്നെങ്ങളെ നോക്ക, മഹേ, മനസി നീ?—
യെന്നയയ്ക്കും, ക്രമമാർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്കു നീ? 9

തുച്ഛേതരാനം വഹിപ്പു, വണങ്ങുവോ—
നച്ഛനാമങ്ങളെ ക്ഷയിക്കുവാൻ വസോ;

6. നേടാവു എന്ന ക്രിയാപദം ഉത്തരാർദ്ധത്തിലുൾക്കൊള്ളണം. അർത്ഥം = ധനം.

7. പൂർവാർദ്ധം പരോക്ഷം: പാതകമാകുന്ന ശരം അപ്പീഡകകൽത്തന്നെ എഴുതെ—അഗ്നി ആ ദ്രോഹം യെത്തന്നെ പാപവധിതനാക്കട്ടെ. രണ്ടാലം—കുറവ്കൊണ്ടും പാപംകൊണ്ടും. മൂഷാവാദി = നുണയൻ, വെറുത്തേ ദോഷം പറയുന്നവൻ.

8. പുജിച്ചുപോന്നു—വോനെ. ആവസിപ്പിച്ചു = പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. ധനാസ്സഭേ—ധനങ്ങളുടെ (ഹവിസ്സുകളുടെ) ഇരിപ്പിടത്തിൽ, യജ്ഞത്തിൽ.

9. വിടുവിയ്ക്കു—പാപത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ചാലും. സുതൻ—പുത്രസ്ഥാനീയനായ യജമാനൻ.

യഷ്ടകാമൻ ബലസംയുതനാമഗ്നി
പുഷ്പനായൊട്ടേ നല്ലമല്ലോ, ധനം! 10

അഗ്നേ, യുവോത്തമ, സർവ്വപാപങ്ങൾക്കു—
മപ്പറത്താക്കുന്നു, വാഴ്ത്തുവോനെബ്ഭവാൻ;
ചോരരെക്കണ്ടുപിടിച്ചു; വിവർജ്ജിത—
ന്മാരായി, നിഹന്തതചിഹ്നരാം വൈരികൾ. 11

നികലെയ്ക്കു നടക്കുന്നിതിന്മേലത്ര—മ—
ല്ലെങ്കിൽഭയനാർത്ഥം കമിച്ചതു കുറുമായ്;
ഋദ്ധനാമഗ്നി കൊടുക്കിപ്പ, നമ്മളെ
മിഥ്യാപവാദിയ്ക്കുമന്മിതാവിനും! 12

സൂക്തം 4.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

അഗ്നേ, പുരാണേ, പുരുവ്യുനാമനാ—
മങ്ങയെ നോക്കി സ്തുതിപ്പു, മഖത്തിൽ ഞാൻ;
അന്നൈഷികൾ ഞങ്ങളെന്നങ്ങൾ നേടാവു;
നിന്നാലമർത്താവു, മർത്യപ്പടയെയും! 1

10. തുച്ഛേതരാനം—അനല്ലമായ ഹവിസ്സ്. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷം:
യഷ്ടകാമൻ = യജമാനതൽപരൻ. പുഷ്പനായ്—കത്തിപ്പടന്ന്.

11. ചോരന്മാരെ ഞങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചു. നിഹന്തതചിഹ്നരായ (അട
യാളും മറച്ചു, ഗുഹ്യോദ്ദേശരായ) വൈരികൾ വിവർജ്ജിതന്മാരായി—വൈരി
കളിൽനിന്നു ഞങ്ങൾ ഒഴിഞ്ഞുവെച്ചു.

12. ധനാർത്ഥം കമിച്ചതു—ധനത്തിന്നുവേണ്ടി ഞാൻ പറഞ്ഞതു (യാചി
ച്ചതു). കുറുമായ്—ഒരപരായമായിപ്പോയി: ഋദ്ധൻ—സ്തുതികൊണ്ടു വളർന്ന
വൻ. മിഥ്യാപവാദി=വെറുതേ ദോഷം പറയുന്നവൻ. ഉന്മിതാവ്—ഉപദ്രവി
യ്ക്കുന്നവൻ. കൊടുക്കിപ്പ—വിടുക്കൊടുക്കിപ്പ.

സൂക്തം 4.

1. നിന്നാൽ—അങ്ങയുടെ കനിവിനാൽ, മർത്യപ്പട—ശത്രുക്കളായ മനു
ഷ്യരുടെ സൈന്യം.

ഹവ്യവാഹൻ യുവാവച്ഛന്നാകെ,ങ്ങരക്കു;
 വ്യോവലോകനാകെ,ങ്ങരക്കുരുപ്രഭു;
 നൽഗ്ഗാർഹപത്യമോടെങ്ങരക്കു നല്ല, കൊ-
 റാ—ഗേ, തരികുന്നമെങ്ങരക്കു നീ വിഭോ! 2

ധീമാനെ, മന്ത്യപ്രജേശനെദ്വീപ്തനെ,
 നൈ മുതുകത്തൊലിപ്പോനെ, ഹോതാവിനെ,
 പാവകൻ വിശ്വജ്ഞനഗ്നിയെ വെണ്ണുവിൻ:
 ദേവരിൽവെച്ചവനല്ലോ, ധൃതധനൻ! 3

അഗ്നേ, ചെവിക്കൊരുക, ഭൂവാടൊപ്പം രസി-
 ച, ക്ഷാംശു കണ്ടാൽ ശ്രമം തുടങ്ങും ഭവാൻ;
 വർത്തിക്കുക, സ്മത്സമിത്തി; ലവിസ്സുനി-
 നെത്തിക്ക, ജാതവേദസ്സേ, നിലിമ്പരെ! 4

അഗ്നേ, ഗൃഹത്തിലതിഥിയായെത്തുകീ,—
 യസ്മന്നവത്തിൽത്തികഞ്ഞ ദാനൈഷി നീ:
 ഏല്ലോരെയെല്ലാം വധിച്ചാ, രിപുക്കൾതൻ
 കോപ്പുകൾ കൊണ്ടുവന്നാലു, മഭിജ്ഞ, നീ! 5

കൊന്നൊടുക്കീടുക ദസ്യുവെ,ത്തന്നട-
 ല്ലന്നം ചമച്ചുകൊണ്ടഗ്നേ, ബലോത്ഥ, നീ;
 ആദിത്യരെത്തുപ്സരാക്കുമവിടുന്നു
 നേത്രവര്യ, യുധി രക്ഷിക്കുക,ങ്ങളെ! 6

2. പൂർവാർദ്ധം പരോക്ഷവചനം: വ്യോവലോകൻ = ശുഭദർശനൻ. കൊ
 റാം (ക്ഷേണവും) നല്ല ഗാർഹപത്യവും ഞങ്ങളെ നല്ല. നാലാംപാദം ആവർത്ത
 നമാം. വിഭോ = വ്യാപ്തനായുള്ളോവേ.

3. നൈ—ഹോമിക്കപ്പെട്ട ഏതും. വെണ്ണുവിൻ—ഹേ ഗൃത്വികക്കളേ,
 വേദിയിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുവിൻ. ധൃതധനൻ—നമുക്കു തരാൻ ധനമെടുത്തവൻ

4. ചെവിക്കൊരുക—ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി ശ്രവിച്ചാലും ഭൂവ്—വേദി.
 അർക്ഷാംശു കണ്ടാൽ—സൂര്യനഭിച്ഛാലപ്പോൾ. ശ്രമം—യജ്ഞാനുഷ്ഠാനയത്നം.
 അസ്മത്സമിത്തിൽ—ഞങ്ങളുടെ ചമതകളിൽ വർത്തിക്കുക, ഇരുന്നാലും.

5. ഏല്ലോരെ = എതിർന്നവരെ. കോപ്പുകൾ—മുതലുകൾ. കൊണ്ടുവന്നാ
 ലും—ഞങ്ങളെ തരാൻ.

6. ആദിത്യരെത്തുപ്സരാക്കും—ഹവിസ്സു കൊണ്ടുകൊടുത്തു ദേവകളെ ഉഴുന്ന.
 യുധി = യുദ്ധത്തിൽ.

ഞങ്ങളെ ക്ഷമങ്ങളാൽ, ഞങ്ങളുവിസ്സിനാ—
 ലങ്ങയെ സ്സേവിപ്പു, പാവക, സുപ്രഭഃ
 വിശ്വകാമ്യം ധനമെത്തിക്ക, ഞങ്ങൾക്ക—
 വിത്തമെല്ലാം ശുചേ, വെണ്ണ, നീ ഞങ്ങളിൽ! 7

ത്രിസ്ഥാനവാസിൻ, ബലാത്മജ, ഞങ്ങൾത—
 ന്നധാരഹവ്യം ഭജിക്കുക, ഗേ ഭവാൻ;
 ഞങ്ങൾ വാനോരിൽ സ്സുകർമ്മാക്കളാകണം;
 ഞങ്ങളെപ്പാലിക്ക, മുന്നിലമേടയിൽ! 8

ഞങ്ങളെട്ടുഷ്ഠാപമെല്ലാം കടത്തേണ,—
 മങ്ങുന്നൊരു പുഴ തോണിയാൽപ്പോലവേ;
 അത്രിയാൽപ്പോലേ പുകഴ്ത്തപ്പെടും ഭവാ—
 നഗേ, മനം വെണ്ണ, ഞങ്ങളെക്കാക്കുവാൻ! 9

ഘൃത്താൽ സ്മരിച്ചു പുകഴ്ത്തി വിളിക്കുന്നു,
 മന്ത്യനാമീ ഞാനമന്ത്യനാമങ്ങയെ;
 ജാതവേദസ്സേ, യശസ്സേക്കുക, ഞങ്ങൾക്ക;
 സാധിയ്ക്കൂ, ഞാൻ സ്വൈര്യമഗേ, പ്രജകളാൽ! 10

യാതൊരു സൽക്കർമ്മശീലനലകിനെ—
 ജാതവേദസ്സേ, സുഖദമാക്കും, ഭവാൻ;
 പുത്രവീരാശ്വഗോവൃന്ദസമേതമാം
 സ്വത്തവനഗേ, കിടയ്ക്കൂ, മെന്നെയ്ക്കുമായ്! 11

7. ശുചേ = അഗേ.

8. ത്രിസ്ഥാനവാസിൻ—സ്വർഗ്ഗാന്തരീക്ഷഭൂമികളാകുന്ന മൂന്നിടങ്ങളിൽ വസിക്കുന്നവനെ. വാനോരിൽ സ്സുകർമ്മാക്കളാകണം—ദേവകർമ്മം വഴിപോലെ ചെയ്യുമാറാകണം. മുന്നിലമേടയിൽ പാലിയ്ക്കൂ—മൂന്നിലമാളികയിൽ സുഖേന വസിച്ചിട്ടാലും!

9. തോണികൊണ്ടു പുഴ കടത്തുന്നതുപോലെ, അങ്ങുന്നു ഞങ്ങളെ കെട്ടുപാപത്തിന്റെയെല്ലാം മറുകരയിലണയ്ക്കണം. അത്രിയാൽപ്പോലെ—ഞങ്ങളാൽ.

10. ഞാൻ പ്രജകളാൽ (സന്തതികളെക്കൊണ്ടു) സ്വൈര്യം (കലസ്ഥിരത, വംശവിച്ഛേദം വരായ്ക) സാധിയ്ക്കൂ—നേടുമാറാകട്ടെ.

സൂക്തം 5.

വസുശ്രുതൻ ദൃഷ്ടി; ഗായത്രി ഹനുസ്സു; സമിദ്ധാദികൾ ദേവത.

- വരിഷ്ഠതേജോമയനും വഴിപോലെ സമിദ്ധനും
ജാതവേദസ്സുമാമഗ്നിസ്തേറ്റം ഹോമിസ്തവിൻ, ഘൃതം! 1
- നടത്തുന്നു, ക്രതുവിതു നരാശംസനഹിംസിതൻ:
മധു തുക്കയ്യിലുടയോനല്ലോ, മേധാവിയാമവൻ. 2
- രക്ഷസ്തീ, ഡിതനാമഗേ, സുഖത്തേർകളിലൂടെ നീ
കൊണ്ടുവന്നാലു, മിവിടെപ്പൂജനാം പ്രിയനിന്ദനെ 3
- രോമത്തുകിൽപ്പതുപ്പൊത്ത ദർഭമേ, വാസ്ത, ശുഭ്ര, നീ:
നോക്കി സ്തുതിപ്പു, സ്തോതാക്ക;—ഛെത്തിയ്ക്ക, ധനമെങ്ങിൽ! 4
- ഭാരദേവികളേ വിട്ടുനില്പിൻ, നേരേ കടക്കുവാൻ;
നിറയ്ക്കുവിൻ, ഞങ്ങളുടെ രക്ഷസ്തേ യജമാനനെ! 5
- പുണ്യഗായത്രികൾ, തണ്ണീരിൻ തായ്ക്കള, നം വളർപ്പവർ—
സ്തുതിയ്ക്ക, രാവു പകലുമാമീ മഹതിമാരെ നാം! 6
- ഇരുഹോതാക്കളേ, വാനിൽച്ചരിയ്ക്കും ദേവപുത്രരേ,
വരുവിൻ നന്തരാം നിങ്ങൾ നന്തരാം ഞങ്ങൾതൻ മഖേ! 7
- ഭൂവ, സ്പരസ്വതി, മഹിയെന്ന ദേവികൾ മൂവരും
ദയാപൂർവമിരിയ്ക്കട്ടെ, ദർഭയിൽസ്സുഖദാത്രിമാർ! 8

സൂക്തം 5.

1. ദൃഷ്ടിക്കുകൾ: സമിദ്ധൻ—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ: വർദ്ധിപ്പിയ്ക്ക (ജലിപ്പിയ്ക്ക)പ്പെട്ടവൻ.
2. നരാശംസൻ—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ. മധു—മധുരസോമം.
3. ഇരവിതൻ—ഒരഗ്നിയുടെ പേർ. സുഖത്തേർകൾ=സുഖകരങ്ങളായ രഥങ്ങൾ.
4. രോമത്തുകിൽപ്പതുപ്പൊത്ത—രോമക്കമ്പിളിയുടെ മാർദ്ദവമുള്ള.
5. വിട്ടുനില്പിൻ—സ്വയം തുറക്കുവിൻ. നിറയ്ക്കുവിൻ—അഭിമതഫലങ്ങൾകൊണ്ടു.
6. രാവു പകലുമായ ഈ (ഇപ്രകാരമുള്ള) മഹതിമാരെ അഹോരാത്രികളെ നാം സ്തുതിയ്ക്കുക.
7. ദേവപുത്രർ—അഗ്നിസുര്യോൽപന്നർ. മഖേ=യാഗത്തിൽ.
8. മഹി—ഭാരതി.

വന്നാലു, മിങ്ങു പുഷ്പിജായാത്ത്വപശ്വാവേ, സുഖദൻ ഭവാൻ:
 സ്വയം യജ്ഞത്തിൽ യജ്ഞത്തിൽ വിള നീ കാക്കുകെ, ഞളെ 9
 എങ്ങു ദേവകൾതൻ ഗൃഹ്യനാമങ്ങളറിയുന്നു നീ;
 അങ്ങെത്തിയുകവേണം, നീ ഹവിസ്സുകൾ വനസ്സതേ! 10
 സ്വാഹാ, ഹവിസ്സിതഗ്നിജ്ഞം സ്വാഹാ, വരണനിരൂനം;
 സ്വാഹാ, മരുദ്ഗണത്തിനും; സ്വാഹാ, ദേവഗണത്തിനും! 11

സൂക്തം 6.

വസുശ്രുതൻ ഋഷി; പംക്തി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

വസു യാവനൊരുത്തനോ; പൈക്കൾ യാവനൊരുത്തനാകുന്ന
 ഗൃഹത്തിൽ, ശീഘ്രഗാമികളായ അശ്വങ്ങൾ യാവനൊരുത്തനാകുന്ന
 ഗൃഹത്തിൽ, നിത്യം ഹവിസ്സൊരുക്കുന്നവർ യാവനൊരുത്തനാകുന്ന
 ഗൃഹത്തിൽ അണയുന്നുവോ; ആ അഗ്നിയെ ഞാൻ സ്തുതിക്കുന്നു.
 നിന്തിരുവടി സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടുവന്നാലും! 1

ആർ വസുവെന്നു സ്തുതിക്കുപ്പെടുന്നുവോ; ആരെ പൈക്കളും
 കുതിച്ചോടുന്ന കുതിരകളും, സുജാതരായ സുരികളും വഴിപോലെ
 പ്രാപിക്കുന്നുവോ; അവനത്രേ, അഗ്നി. നിന്തിരുവടി സ്തോതാ
 കൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടുവന്നാലും! 2

വിശ്വദർശിയായ അഗ്നി മനുഷ്യന് അന്നം കല്പിച്ചുകൊടു
 കും; ആ അഗ്നി പ്രസാദിച്ചാൽ, ധനാർത്ഥിജ്ഞ പാദേ പരന്ന വര
 ണീയം കിട്ടിയ്ക്കും. നിന്തിരുവടി സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടു
 വന്നാലും! 3

അഗ്നേ, ദേവ, നിറമിയന്ന നിർജ്ജരനായ നിന്തിരുവടിയെ
 ഞങ്ങൾ ജപലിപ്പിക്കുന്നു: നിന്തിരുവടിയുടെ ആ സ്തുത്യമായ തിളക്കം

9. പുഷ്പിജായാ—പുഷ്പിവരത്താൻ.

10. വനസ്സതേ—യുപദമ.

11. സ്വാഹാ—സ്വാഹാ എന്നു ചരിച്ചു അർപ്പിക്കുന്നു.

സൂക്തം 6.

1. അഗ്നി, ഗൃഹംപോലെ ആശ്രയഭൂതനാണ്. ഒടുവിലെ വാക്യം പ്രത്യ
 ക്ഷോക്തി:

3. വരണീയം.—ധനമെന്നർത്ഥം.

വിണ്ണികൾ വിളങ്ങുമല്ലോ. നിന്തിരുവടി സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടുവന്നാലും! 4

തേജസ്സിന്റെ ഉടമയായ അഗ്നേ, പരിശുദ്ധനായ അങ്ങയ്ക്കു മന്ത്രപൂർവ്വം ഹവിസ്സു ഹോമിയ്ക്കുന്നു. നല്ല പൊന്നുള്ളവനേ, ദർശനീയ, പ്രജാപാലക, ഹവ്യവാഹ, നിന്തിരുവടി സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടുവന്നാലും! 5

ആ അഗ്നികൾ അഗ്നികളിൽ എല്ലാലനവും തുലോം പോഷിപ്പിയ്ക്കുന്നു: അവർ പ്രീണിപ്പിയ്ക്കുന്നു; അവർ വ്യാപിയ്ക്കുന്നു; അവർ ഇടവിടാതെ അന്നമിച്ഛിയ്ക്കുന്നു. നിന്തിരുവടി സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടുവന്നാലും! 6

എവ പഠന്നുകൊണ്ടു, കളമ്പുള്ള പൈക്കുട്ടത്തെ ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നു വോ; അങ്ങയുടെ ആ ജാലകൾ, കതിരകൾപോലെ തഴയ്ക്കുന്നു. അഗ്നേ, നിന്തിരുവടി സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടുവന്നാലും! 7

അഗ്നേ, സ്തോതാക്കളായ ഞങ്ങൾക്കു നല്ല പാർപ്പിടത്തോടു കൂടിയ പുത്തനന്നം കല്പിച്ചു തന്നാലും: ഞങ്ങൾ ഗൃഹത്തിൽ ഗൃഹത്തിൽ പുജിച്ചു, നിന്തിരുവടിയാകുന്ന ദൂതനെ കിട്ടിയവരാകണം. നിന്തിരുവടി സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടുവന്നാലും! 8

നല്ല പൊന്നുള്ളവനേ, അവിടുന്നു രണ്ടു നൈച്ചട്ടകം തിരുവായിലണയ്ക്കുന്നു. ഞങ്ങളെ യാഗങ്ങളിൽ പൂർണ്ണരാക്കുക. ബലത്തിന്റെ അധിപതേ, നിന്തിരുവടി സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടുവന്നാലും! 9

ഇങ്ങനെ അഗ്നിയെ സ്തുതിക്കൊണ്ടും ഹവിസ്സുകൊണ്ടും ഇടവിടാതെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു; അവിടുന്നു ഞങ്ങളിൽ നല്ല വീര്യത്തെയും ശീലാശ്വസങ്ങളെയും നിക്ഷേപിയ്ക്കുന്നു. നിന്തിരുവടി സ്തോതാക്കൾക്ക് അന്നം കൊണ്ടുവന്നാലും! 10

---

6. ആ അഗ്നികൾ—ചൈകികാഗ്നികൾ. അഗ്നികളിൽ—വൈദികാഗ്നികളിൽ.

7. ഇച്ഛിയ്ക്കുന്നു—ഹോമത്തിന്നു്.

8. കിട്ടിയവരാകണം—നിന്തിരുവടി ഞങ്ങൾക്കു ദൂതനായി വർത്തിക്കുമാറാകണം.

10. പ്രാപിയ്ക്കുന്നു—അഗ്നിഗോത്രക്കാർ

സൂക്തം 7.

അത്രീവംശ്യൻ ഇഷൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പം പംക്തിയും ചരന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

(‘താമരക്കണ്ണൻ’ പോലെ)

മിത്രരേ, നിങ്ങൾ നന്നാക്കിവെപ്പി,—
നന്തമാനവും സ്തോത്രവും,
മർത്ത്യക്കായത്തുലോം വർദ്ധിജ്ഞം ബല—
പുത്രനാം കെല്പനഗ്നിജ്ഞായ്.

1

ആരെ പ്രാപിപ്പാ, നർഹരാം നര—
രാളിപ്പു, ഉഷ്യാ ശാലയിൽ;
ആരെ പ്രാണികളുൽപ്പാദിപ്പിച്ചു—
പോരുന്നമുണ്ടെ;—ങ്ങാ യഗ്നി?

2

ഭുവ്യം നമ്മൾക്കു കിട്ടുമ്പോൾ, നര—
ഹവ്യം ഭുജിജ്ഞമദ്ദേഹം
ശ്യാഘൃമാമനത്തിന്റെ കെല്പിനാൽ
ക്കൈക്കൊളളം യജ്ഞരശ്മിയെ!

3

ഒട്ടും ക്ഷീണിയാതിന്ധനങ്ങളെ—
ച്ചുട്ടെരിജ്ഞമോളെമ്പാടും,
പാവകനവൻ കാണിജ്ഞം, കൊടി
രാവിലും ദൂരസ്ഥനമേ!

4

അർച്ചകജനമദ്ദേഹത്തിന്റെ—
യർച്ചിസ്സിൽത്തുകി ഹോമിജ്ഞേ

സൂക്തം. 7.

1. ഗുതപിക്കുകയോടു പറയുന്നു: വർദ്ധിജ്ഞം—കത്തിപ്പുടരുന്ന.
2. ശാല = യജ്ഞഗൃഹം. ഉല്പാദിപ്പിജ്ഞക—അരണികളിൽനിന്ന. ആ അഗ്നി എവിടെയാണു്?
3. ഭുവ്യം—യാഗം കഴിപ്പാൻ വക. അദ്ദേഹം—അഗ്നി. യജ്ഞരശ്മി = യജ്ഞത്തിന്റെ കടിഞ്ഞാൺ, സ്തോത്രം.
4. ഇന്ധനങ്ങൾ = വിറകുകൾ. കൊടി—ജാല. രാവിലും = രാത്രിയിൽപ്പോലും.

കേറുന്ന, മുതുകത്തൊലിനെച്ചൊ, —
രാശോമൽപ്പെതൽപോലവേ! 5

തേറുന്ന നരനി, പ്പുകാമ്യൻ
പാരിനെ പ്രവത്തിപ്പിപ്പാൻ
അന്നത്തെ സ്വാദുവാക്കി, ഗ്രേഹത്തി—
ലന്നാതം വാഴ്വോനാണെന്നായ്. 6

പല്ല തിളങ്ങി മീശ മഞ്ഞച്ച
നില്ലാത്ത കെല്പുള്ളാ മഹാൻ
മേദരമത തിന്നൊടുകുന്നു,
മേയുന്ന മാടുപോലവേ! 7

അത്രിപോലാരിൽച്ചെല്ലുന്ന ശുദ്ധ, —
നജഗദപകാരകൻ,
സുപ്രജയമ്മ പെററവൻ, പർശു—
കല്പനിങ്ങന്നമണ്ണുന്നു. 8

നെയ്യണ്ണാഗേ, പാരിന്നൊരുന്നാം
നിയ്യിതിൽസ്സുഖിപ്പോനെങ്കിൽ,
ഇമ്മനുഷ്യരിൽ വെണ്ണ, കീർത്തിയും
നിന്മനക്കാമ്പുമന്നവു! 9

5. അച്ഛകുജനം.—അധ്വര്യക്കൾ. അച്ഛിസ്സു = ജാല. ഒരാശോമൽപ്പെതൽ അച്ഛന്റെ മുതുകത്തെന്നപോലെ, അധ്വര്യക്കളാൽ ഹോമിയില്ലപ്പെട്ട ഒലിനെ യ് (ഘൃതധാര) അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുതുകത്തു കേറുന്നു, ഉപരിഭാഗത്തു വീഴുന്നു.

6. ഇപ്പുകാമ്യൻ—അഗ്നി. വാഴ്വോനാണെന്നായ് നരൻ (യജമാനൻ) തേറുന്നു—അറിയുന്നു.

7. പല്ല—ജാല. മീശ—സ്സുഖിംഗം. നില്ലാത്ത—നിർത്തപ്പെട്ടാൽ നില്ലാത്ത. മേദരമത = തടിച്ച (കറിക്കൊട്ടം മറ്റും തഴച്ച) മത, നിജ്ജലപ്രദേശം. തിന്നൊടുകുന്നു—ചുട്ടെരിയുന്നു എന്നർത്ഥം.

8. ശുദ്ധൻ (യജമാനൻ) അത്രിപോലെ ആരിൽ ചെല്ലുന്നു—ഹവിസ്സുപിപ്പാൻ അരെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നു. അജഗദപകാരകൻ—ലോകോപകാരിയായ അഗ്നി. അമ്മ—അരണി. പർശുകല്പൻ = പർശു (പരശു, മഴ) പോലെ മരത്തെയും മറ്റും മേമടിയ്ക്കുന്നവൻ.

9. ഇതിൽ—സ്തുതിയിൽ. ഇമ്മനുഷ്യരിൽ—സ്തുതിയ്ക്കുന്ന ആത്രേയരിൽ.

ഇതഥമക്ഷോഭ്യന്യോത്രനാത്രേയൻ
 തപദുത്തപശ്രുയുക്തനായ്
 മർദ്ദിജ്ഞം, ലുബ്ധസ്യവർഗ്ഗത്തെ—
 മർദ്ദിജ്ഞമഗേ, മാററരെ!

10

സൂക്തം 8.

ഇഷൻ ലുഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

(കേക)

ശക്തികർത്താവാമഗേ, രക്ഷസ്തായ് യജലിപ്പിച്ചാ—
 ര, ധരൈഷികൾ പൂർവർ പൂർവനാം നിന്നെച്ചേമ്മേ,
 വളരെപ്പൊന്നും ചോറുമുള്ളൊനെ, മവാർഹനെ,
 വരണീയനെ, ഗൃഹനാഥനെ, ദ്രാനോൽക്കനെ.

1

പ്രജകൾ ഗൃഹപതിയാക്കിവെച്ചിതു, ബൃഹ—
 ഛാജനായതിമിയായ് പൂർവനാകിയ നിന്നെ,
 പുരുപനെ, ശ്ലോചിഷേകശക്ത, സ്പരക്ഷനെ—
 ത്തരുവ്യാപിയെ, ഭാനപ്രദനെ, സ്പസൗഖ്യനെ.

2

സ്തുതിപ്പു, നരരഗേ, സുഭഗ, വിവേകിയാ—
 യതിരത്നദനായി ഹോത്രവേത്താവാം നിന്നെ,
 വിശ്വദൃഗ്ഗനെ, ഗൃഹാസ്ഥിതനെ, സ്പയജ്ഞനെ,
 വിസ്മൃതപ്രണാദനെ, തുന്തെയ്യിലിരിപ്പോനെ.

3

10. ആത്രേയൻ—ഇഷൻ, ഞാൻ. തപദുത്തപശ്രുയുക്തനായ് = അങ്ങയാൽ നൽകപ്പെട്ട മാടകളോടുകൂടിയവനായിട്ട്.

സൂക്തം 8.

1. ശക്തികർത്താവ് = ബലമുള്ളവരെന്നവൻ. അധരൈഷികൾ = യജ്ഞ കാമർ.

2. പ്രജകൾ—യജാൻ. ഗൃഹപതി—ഗാർഹപത്യൻ. ബൃഹച്ഛാജൻ = വലിയ കൊടിമരം (പുക) ഉള്ളവൻ. തരുവ്യാപി—ദാവാഗ്നിയായി വൃക്ഷങ്ങളിൽ വ്യാപിജ്ഞനവൻ.

3. അതിരത്നദൻ—ഏററും രത്നപ്രദൻ. ഹോത്രവേത്താവ്—ഹോതു കർമ്മജ്ഞൻ. ഗൃഹാസ്ഥിതൻ—ഗൃഹയിൽ (അരണിജ്ഞത്തിൽ) സ്ഥിതൻ. വിസ്മൃതപ്രണാദൻ—ഒച്ച തഴച്ചവൻ.

- ഉലകിന്നുനാം നീങ്കലഗേ, വന്നണയാവു,
പലമാതിരി പാടിപ്പുകഴ്ത്തിപ്പണിഞ്ഞെങ്ങും;
ഞങ്ങളെക്കൈക്കാണ്ടാലും, മത്ത്യകീർത്തിയാൽക്കത്തി-
പ്പൊങ്ങി നൽജ്ജാലച്ചാത്താൻ-ഗിരോദേവൻ ഭവാൻ! 4
- നരന്നു നരന്നന്നും കല്പിച്ചുസൂക്ഷിച്ചിട്ടു-
ണ്ടോ, ആ കാരണവൻപോല, നേകാത്മാവാം ഭവാൻ:
ശക്തിയാൽ ബഹന്നങ്ങൾക്കീശൻ, നീ ബഹുസ്തുത;
ദുർദ്ധമല്ലോ, കത്തും നിന്റെയത്തേജസ്സുഗേ! 5
- ഹവ്യവാഹനനായ ഭൂതനാക്കിനാരഗേ,
ദിവ്യന്മാരെരിഞ്ഞാളുമങ്ങയെ യുവതമ;
ബുദ്ധിചോദനാൽ മിന്നും കണ്ണുമാക്കിനാരല്ലോ,
വിദൂതപ്രസരനെ, ഹുതനെ, ഗൃഹ്യതോത്ഥനെ! 6
- പണ്ടുള്ളോർ ജലിപ്പിച്ചുപോന്നു, നൽച്ചമതകൾ-
കൊണ്ടഗേ, ഘൃതം ഹോമിച്ചങ്ങയെസ്സുഖാപ്തിയായ്;
വളർന്നുവോൻ പേന്തോഷധിയാൽ നനയ്ക്കപ്പെ-
ട്ടി, ഭൂതന്നങ്ങളിൽത്തെളിഞ്ഞു മരുവുന്നു. 7

എട്ടാമധ്യായം സമാപ്തം.

മൂന്നാമഷ്ടകം സമാപ്തം.

4. മത്ത്യകീർത്തി—യജമാനന്റെ യശസ്സ്. അംഗിരോദേവൻ—അംഗിരോഗോത്രനായ ദേവൻ.

5. കാരണവർ താവോട്ടിലെ ഓരോ ആരാക്കും ആഹാരം കരുതിവെയ്ക്കുമല്ലോ.

6. ദിവ്യന്മാർ—ദേവകൾ. ബുദ്ധിചോദനാൽ മിന്നും—ബുദ്ധിയാൽ പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെട്ടവനാണല്ലോ, കണ്ണു പ്രകാശിക്കുക, കണ്ടറിയുക. വിദൂതപ്രസരൻ=വേഗേന പടരുന്നവൻ. ഹുതൻ=ഹോമിക്കപ്പെട്ടവൻ. ഘൃതോത്ഥൻ—നൈകൊണ്ടു ജലിക്കുന്നവൻ. ദ്വിതീയാന്തപദങ്ങളെല്ലാം അങ്ങയെ എന്നതിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ. അങ്ങ് ദേവകളുടെ ഭൂതന്മാണ്, കണ്ണുമാണ്.

7. അന്നങ്ങൾ—ചരപുരോഡാശാദികൾ.

നാലാം അഷ്ടകം.

ഒന്നാമധ്യായം.

സൂക്തം 9.

അത്രിവംശ്യൻ ഗയൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പം പംക്തിയും ഛന്ദസ്സും;

അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, മനുഷ്യർ ഹവിസ്സൊരുക്കി ദേവനായ ഭവാനെ സ്തുതി
ച്ചുപോരുന്നു; ഞാനും ജാതവേദസ്സായ ഭവാനെ പുകഴ്ത്തുന്നു. ഹ
വ്യങ്ങൾ ഇടവിടാതെ വഹിക്കുന്നവനാണല്ലോ, ആ ഭവാനേ. 1

ആരിൽ യജ്ഞങ്ങളും, ആരിൽ യശസ്സുരങ്ങളായ അന്നങ്ങളും
ഒപ്പം ചെല്ലുന്നുവോ; ആ അഗ്നി, ദർഭ മുറിച്ചു, ഹവിസ്സർപ്പിക്കുന്ന
ഫലാനിതന്നു ഹോതാവായി ബാധിക്കുന്നു! 2

മനുഷ്യപ്രജകളെ പുലർത്താൻ ഈ സുയജ്ഞനായ അഗ്നിയെ
രണ്ടരണികൾ ഒരു പുതുക്കത്തിനെയെന്നപോലെ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചു! 3

അഗ്നേ, ഭവാനേ, ഒരശിക്ഷിതക്കുതിരക്കൂട്ടിപ്പോലെ, പണി
പ്പെട്ടു പിടിക്കപ്പെടേണ്ടവനാകുന്നു; ഭവാനേ വളരെ വനങ്ങളെ, പ
ല്ലിൽ വിടപ്പെട്ട മാടുപോലെ തിന്നൊടുക്കും! 4

ഈ ധൂമവാന്റെ ജാലകൾ നന്നായി പടരുന്നു: ഇവൻ മുന്നി
നുംമീതേ വാനത്തു്, ഒരുലക്കാരൻപോലെ വീർപ്പിക്കുന്നു; ഉലക്കാര
നെന്നപോലെ മുർച്ചപ്പെടുത്തുന്നു! 5

സൂക്തം 9.

2. ഫലാനിതൻ=സ്വർഗ്ഗസാധനഫലങ്ങളോടുകൂടിയവൻ, യജമാനൻ.

4. അശിക്ഷിതമായ (മെരുക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത) കുതിരക്കൂട്ടിയെ പിടിക്കു
ക എളുപ്പമല്ലല്ലോ. പല്ലിൽ—പുല്ലറിവിൽ.5. മുന്നും—പുറമുറുത്തുകൊടുക്കുക. ഒരുലക്കാരൻ ഉലയെ വീർപ്പി
ക്കുന്നതുപോലെ, അഗ്നി സ്വദേഹത്തെ വീർപ്പിക്കുന്നു. മുർച്ചപ്പെടുത്തുന്നു—ഉല
ക്കാരൻ ഉലകൊണ്ടുതിയാൽ അഗ്നിയ്ക്കു തീക്ഷ്ണതയേറുമല്ലോ; അതുപോലെ.

അഗ്നേ, ഞാൻ സഖാവായ ഭവോന്റെ രക്ഷകൊണ്ടും (ഭവോനെക്കുറിച്ചുള്ള) സ്തുതികൊണ്ടും മനുഷ്യരുടെ ദ്രോഹങ്ങളെ വിദ്വേഷികളെയെന്നപോലെ കടക്കുമാറാകണം!

6

അഗ്നേ, ബലവാനേ, നേതാവായ ഭവോൻ ഞങ്ങൾക്ക് ആധനം കൊണ്ടുവന്നാലും! അവിടുന്ന് തള്ളിനീക്കട്ടെ; പോറ്റട്ടെ; അന്നം തന്നരുളട്ടെ; യുദ്ധങ്ങളിൽ നമ്മെ സമൃദ്ധരാക്കട്ടെ!

7

സൂക്തം 10.

ഋഷിച്ചന്ദ്രോദേവതകൾ മുഖേത്തവ.

അഗ്നേ, രശ്മികൾക്കു തടവില്ലാത്തവനേ, നിന്തിരുവടി ഞങ്ങൾക്കു കരുത്തേറിയ കനകം കൊണ്ടുവന്നാലും; ഞങ്ങളെ ചുറ്റും ചൂഴ്ന്ന ധനത്തോടു ചേർത്താലും; അന്നത്തിന്നു വഴി വെട്ടിയാലും!

1

അഗ്നേ, അതുത, അവിടുന്ന് ഞങ്ങൾക്കു കർമ്മത്താൽ കരുത്തു തന്നാലും: ബലത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടമാണല്ലോ, അങ്ങ; സൂര്യൻ പോലെ യജ്ഞാർഹനായ ഭവോൻ വിക്രമം പുണ്ടാലും!

2

അഗ്നേ, അവിടുന്ന് ഈ ഞങ്ങൾക്കു ഗൃഹവും പുഷ്പിയും വളർത്തിയാലും: സൂരികളായ മനുഷ്യർ സ്നോത്രങ്ങളാൽ സമ്പത്തു നേടിയല്ലോ!

3

അഗ്നേ, ആറ്റാദിക, അങ്ങയ്ക്കു സ്തുതി രചിക്കുന്നവരെവരോ, ആ മനുഷ്യർ അശ്വങ്ങളാകുന്ന സമ്പത്തു നേടും; ബലവാന്മാരായിത്തീർന്നു, ബലംകൊണ്ടു ജയിക്കും; ആകാശത്തെക്കാൾ വലുതായിരിക്കും, അവരുടെ സൽക്കീർത്തി! (ഗയൻ) സ്വയം ഉണർത്തിക്കുന്നു:

4

7. അവിടുന്ന് എന്നതുമുതൽ പരോക്ഷവചനം: തള്ളിനീക്കട്ടെ—നമ്മുടെ ശത്രുക്കളെ. പോറ്റട്ടെ—നമ്മെ. സമൃദ്ധർ—ശത്രുവിജയസമർത്ഥരെന്നു സാരം.

സൂക്തം 10.

1. ചേർത്താലും.—ധനം ഞങ്ങളുടെ ചുറ്റും വന്നുകൂട്ടട്ടേ എന്നർത്ഥം.
2. വിക്രമം പുണ്ടാലും.—യാഗം മുടക്കുന്ന ഭൂഷ്മരെ അകറ്റാൻ.
3. സ്നോത്രങ്ങളാൽ—അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചതിനാൽ.
4. ജയിക്കും.—ഏതിരാളികളെ.

അഗ്നേ, അങ്ങയുടെ ആ തിളങ്ങുന്ന പ്രഗല്ഭജാലകൾ, ചുഴലുന്ന മിന്നലുകൾപോലെയും, ഇരമ്പുന്ന തേരുപോലെയും, അന്നകാമൻപോലെയും പ്രസരിയ്ക്കുന്നു! 5

അഗ്നേ, ഞങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുക; വലയുന്നവന്നു ധനം നൽകുക. ഞങ്ങളുടെ ആളുകളും സ്തോതാക്കളും ആശയെല്ലാം കടക്കുമാറാകണം! 6

അഗ്നേ, അംഗിരസ്സേ, സ്തുതനും സ്തുതമാനനുമായ ഭവാൻ ഞങ്ങൾക്കു വമ്പനാരെയും അമ്പിയ്ക്കുന്ന ധനം കൊണ്ടുവന്നാലും; ഹോതാവേ, സ്തോതാക്കൾക്കു മിടുക്കുണ്ടാക്കിയാലും; യുദ്ധത്തിൽ ഞങ്ങളെ സമൃദ്ധരാക്കിയാലും! 7

സൂക്തം 11.

അത്രിവംശ്യൻ സുതംഭരൻ ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(കേക)

ലോകരക്ഷകനുണർപ്പുറവൻ പുതുഭവ്യ—
മേകാനായ്പ്പിറന്നിതു, ശോഭനബലനഗ്നി:
തിരുമേനിയിൽത്തുണൈ തേയ്ക്കുമശ്ശുചി വാന—
ത്തുരുമു വൻഭാസ്സോടേ ശോഭിപ്പു, ഭരതർക്കായ്. 1
ഇന്ദ്രദേവരൊത്തൊരേതേരേറും പുരോഹിതൻ
നന്ദുകർമ്മാവാം യജ്ഞധാജമഗ്നിയെ മുവർ
മുല്ലാടുജലിപ്പിച്ചാർ, മൂന്നിട;—ത്താ ഹോതാവു
ദർപ്പേൽവിരിപ്പികലിരുന്നാൻ, യജിപ്പാനായ്! 2

5. അന്നകാമൻ—അന്നലബ്ധിയ്ക്കായി പോരിൽപ്പൊരുതുന്നവൻ. ഈ ഉപമ അഗ്നിജാലകളുടെ ആഹ്ലാദവാങ്ങയെ ധ്വനിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

6. ആശയെല്ലാം കടക്കുമാറാകണം—പൂർണ്ണകാമരായിത്തീരണം.

7. അമ്പിയ്ക്കുന്ന—അമർത്തുന്ന. മിടുക്ക്—സ്തുതിനൈപുണ്യം.

സൂക്തം 11.

1. ലോകരക്ഷകൻ = ജനങ്ങളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നവൻ. ഭരതർ—ഋഗ്വേദകൾ.
2. ഇന്ദ്രദേവർ—ഇന്ദ്രൻ. ദേവന്മാരും. യജ്ഞധാജം = യാഗത്തിന്റെ കൊടിമരം. മുവർ—നേതാക്കൾ, ഋഗ്വേദകൾ.

നിർബാധം പിറന്നു, നീയിരുതായ്കളിൽനിന്നി—
 ഞ്ഞുട്രുതൻ, ഗൃഹിയിൽനിന്നീഡ്യൻ നീ, കവി ശുചി;
 നൈകൊണ്ടു വളർത്തിനാൻ, ഞ്ഞെ ഹോമിച്ചുഗേ;
 നാകത്തിലണഞ്ഞിതു, നിൻധൂമം കൊടിപോലേ! 3

അഗ്നി, സാധകനസൂദ്യജ്ഞത്തിൽ വന്നെത്തട്ടെ:—
 യഗ്നിയെസ്സുകുഴിഞ്ഞു, മാനുഷർ ഗൃഹേ ഗൃഹേ;
 അഗ്നി ഭൂതനായ്നിന്നാൻ, ഹവിസ്സു വഹിപ്പവ;—
 നഗ്നിയെബ്ജേജ്ഞു, ക്രാന്തകർമ്മാവെബ്ഭേതർ! 4

അങ്ങയ്ക്കൊന്നി, നിപ്പേരുമിസ്സവ:—മിസ്സോത്രത്താ—
 ലങ്ങയ്ക്കു തിരുവുള്ളിൽത്തോന്നട്ടേ, സുഖമഗേ;
 അങ്ങയെ നിറയ്ക്കു, കെല്പനമാക്കു, പേ—
 ര്ത്തബ്ബിയെപ്പെരിയാർകൾപോലവേ, സ്സവനങ്ങൾ! 5

നേടിനാർ, നിഗൃഹം വൃക്ഷത്തിൽ വൃക്ഷത്തിൽപ്പോയ്
 കൂട്ടുവോനമാം നിന്നെയംഗിരസ്സുകളുഗേ;
 തുംഗമാം ബലത്തോടേ മമനാൽജ്ജനിപ്പു, നീ;—
 യംഗിരസ്സായു വോൻ കെല്പിന്റെ മകനെന്നാർ! 6

സൂക്തം 12.

സുതംഭേൻ ദൃഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഹനുസ്സ; അഗ്നി ദേവത.
 (കാകളി)

അംസ്സേ പെയ്യും വൃഷാവായ് മഖാർഹനായ്
 വമ്പുറ കെല്പനാമഗ്നിയെപ്പററി ഞാൻ

3. പ്രത്യക്ഷാകതി: ഇതതായ്ക്കൾ—രണ്ടരണികൾ. ഗൃഹി=ഗൃഹസ്ഥൻ, അഗ്നിഹോത്രാദികൾക്കായി ഗൃഹത്തിൽ വസിക്കുന്നവൻ. വളർത്തിനാൻ—പുരാതനർഷിമാർ. നാകം = ആകാശം.

4. സാധകൻ—പുരുഷാർത്ഥനിർവാഹകൻ. സൂക്ഷിഞ്ഞു—കെടാതെ വെക്കുന്നു. ക്രാന്തകർമ്മാവായ (അങ്ങ അററത്തെ കർമ്മത്തോടു, യജ്ഞത്തോടു കൂടിയ) അഗ്നിയെ ഭേതർ ഭേജിക്കുന്നു.

5. ഇനിപ്പ് = മാധുര്യം. പെരിയാർകൾ = മഹാനദികൾ.

6. നേടിനാർ—കണ്ടെത്തി. മമനാൽ—അരണിമമനത്താൽ. എന്നാർ—എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു, അഭിജ്ഞാൻ.

തീർത്തുവെപ്പൻ, മഖത്തികൽത്തിരുവായിൽ
വീഴ്ത്തും തെളിഞ്ഞൊന്നൊത്ത മന്ത്രസ്തവം.

1

വിദൻ, കഥിസ്തം സ്തവം കേട്ടരുൾ, നീ.
മെത്തിയ വൃഷ്ടിസ്തവേണ്ടിപ്പിളക്ക് നീ.
തീണ്ടിപ്പ ഹിംസ ഞാൻ കെല്ലാൽ, ദയത്തെയും
തീണ്ടാ; സ്തുതിപ്പൻ, വിളങ്ങും വൃഷ്ടാവിനെ!

2

എന്തു സത്യത്താൽ ഗ്രഹിസ്തം, മസ്തൽസ്തവം.
സന്തതജീവനൻ സ്തുത്യനഗേ, വോൻ?
താനറികെ, നെയദ്ദേവനൃതുപതി;
ഞാനറിയില്ലി, ശ്രീതന്റെ ധനേശനെ!

3

ഏവരഗേ, നിബദ്ധാരികൾ നിന്നാളു?—
രേവർ, പാലിച്ചു നൽകുന്ന മഹസ്വീകൾ?
ഏവരഗേ, വഴിസ്താക്കു, മസത്യനെ?—
യേവർ കെടുവാക്കിൽനിന്നു രക്ഷിപ്പവർ?

4

നിന്മിത്രഭൂതരുണ്ട, ഗേ, ദിശി ദിശി:
തിന്മയുപേക്ഷിച്ചു നന്മപുണ്ടോരി, വർ;

സൂക്തം 12.

1. തിരുവായിൽ (ജാലയിൽ) വീഴ്ത്തുന്ന നെയ്യ് അഗ്നിസ്തം എത്ര പ്രീ
തികരമാകുമോ, അത്ര പ്രീതികരമായ മന്ത്രസ്തവം ഞാൻ തീർത്തുവെപ്പൻ, നിർ
മ്മിസ്തം.

2. കഥിസ്തം—ഞാൻ പൊല്ലുന്ന. പിളക്ക്—മേലങ്ങളെ. ദയം—സത്യം
സത്യയുക്തമായ കർമ്മം. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷം.

3. സന്തതജീവനൻ=ജീവനം (ജലം) വ്യാപിപ്പിക്കുന്നവൻ. ഉത്തരാർദ്ധം.
പരോക്ഷം: ഇശ്രീതന്റെ (ആശ്രിതനായ എന്റെ) ധനേശനെ (എനിസ്തം ധനം.
തന്ന സ്വാമിയായ അഗ്നിയെ) ഞാനറിയില്ല; അദ്ദേവൻ എന്നെ അറിയട്ടെ.
അറിഞ്ഞു ധനം തരട്ടെ!

4. നിബദ്ധാരികളായ (ശത്രുക്കളെ ബന്ധിച്ച) നിന്നാളർ, അങ്ങയുടെ
ആൾക്കാർ ഏവർ? പാലിച്ചു നൽകുന്ന (രക്ഷിച്ചു ധനം നൽകുന്ന) മഹസ്വീകൾ
ഏവർ? ഏവർ അസത്യനെ (കപടശീലനെ) വഴിസ്താക്കും—സന്മാർഗ്ഗം പ്രാപി
പ്പിസ്തം? കെടുവാക്കും—ദോഷാരോപണാദി. അങ്ങയെ ഉപാസിക്കുന്നവരേക്കു ഈ
ഗുണങ്ങൾ ഉണ്ടായിവരൂ.

ഇന്നേരുകാരനെക്കൊണ്ടു കള്ളങ്ങളു-
 നന്നു പുലമ്പിയോർ താനേ തുലഞ്ഞുപോയ്! 5
 അഗ്നേ, ഭവാനെ ഹവിസ്സാൽ യജിച്ചെവൻ
 രക്ഷിയ്ക്കു, മുജലനാം വൃഷാവിൻ സ്തവം;
 വായ്ക്കു, മവന്നു ഭവനം; ഭജിയ്ക്കുവാൻ
 നോക്കും നരന്നു പിറക്കട്ടെ, നന്മകൻ! 6

സൂക്തം 13.

സുതംഭരൻ ഋഷി; ഗായത്രി ചന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, പുജിച്ചു കൊണ്ടെങ്ങര വിളിച്ചീടുന്നിതങ്ങയെ;
 ജലിപ്പിയ്ക്കുന്നു, പുജിച്ചു പുജിച്ചിങ്ങവനത്തിനായ്. 1
 ദ്യോവിങ്കൽ സ്ഥിതനാമഗ്നിദേവനെക്കൊണ്ടു സാമ്പ്രതം
 ചൊല്ലുന്നു, സാധകസ്തോത്രം ഞങ്ങൾ വിത്താഭിവാഞ്ഛയാൽ. 2
 അഗ്നി, മർത്ത്യരിൽ മേവുന്ന ഹോതാവീയെങ്ങരതൻ സ്തവം
 ശ്രവിയ്ക്കട്ടെ: യജിയ്ക്കട്ടെ, യവൻ ദിവ്യജനങ്ങളെ! 3
 അഗ്നേ, വരേണ്യഹോതാവാം ഭവാനെങ്ങും തഴപ്പവൻ;
 പ്രീതനായ ഭവാനെക്കൊണ്ടല്ലോ, യജ്ഞപ്രവർത്തനം! 4
 അഗ്നേ, സുഷ്ടുതനാമനം നൽകും നിന്നെ മനീഷികൾ
 കൈവളർത്തു ന്ന; സദീര്യം ഞങ്ങൾക്കു തരിക, ബുദ്ധവാൻ! 5

-
5. ഇന്നേരുകാരനെക്കൊണ്ടു - സത്യവാനായ ഏന്നെപ്പാറി.
 6. വൃഷാവിൻ - വൃഷാവായ ഭവാനെൻ. വായ്ക്കു - വളരും, ധനസമൃദ്ധി
 മാകും. ഭജിയ്ക്കുവാൻ നോക്കുന്നവൻ - തപൽപരിചര്യസൗകര്യം.

സൂക്തം 13.

1. അവനം = രക്ഷണം.
 2. അഗ്നിദേവനെക്കൊണ്ടു - അഗ്നിദേവനെക്കുറിച്ചു. സാധകസ്തോ
 ത്രം - ഫലസിദ്ധി വരുത്തുന്ന സ്തുതി.
 3. ദിവ്യജനങ്ങൾ = ദേവകൾ.
 5. സുഷ്ടുതൻ = വഴിപോലെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെട്ടവൻ. അബുദ്ധവാൻ -
 കൈവളർത്തപ്പെടുന്ന ഭവാൻ.

ഏകാലകളെച്ചൊല്ലുവാനുപോലെ, യമർത്തയരെ
അടക്കിവെച്ചൊന്ന, ഗേ, നീ കിട്ടിയില്ല, വിവിധം ധനം! 6

സൂക്തം 14.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

വേദൻ സ്തവംകൊണ്ടറിയിച്ചാലു, മവ്യയനഗ്നിയെ:
നമ്മൾതൻ ഹവ്യമമരർക്കെത്തിയ്ക്കട്ടേ, ജലിച്ചവൻ! 1
മനുഷ്യരിൽ മഹായഷ്ടാവാമിശ്ശാശ്വതദേവനെ
സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു, ശരീര്യധാരങ്ങളിലാളുകൾ. 2
അനേകർ നെയ്യാഴ്ചും സൂക്ഷ്മത്തീയഗ്നിദേവനെ
സ്തുതിച്ചുപോരുന്നുണ്ടല്ലോ, ഹവിസ്സുകൾ വഹിയിക്കുവാൻ. 3
ജാതനാമഗ്നി തേജസ്സാൽദൃസ്യങ്ങളെ, യിരുട്ടിനെ
മുടിച്ച പരിശോഭിച്ചു; സൂര്യൻ നേടീ, ജലങ്ങളെ! 4
പൂജിപ്പിൻ, നെയ്യു മുതുകത്തോലും സ്തോതവ്യനഗ്നിയെ:
ശ്രവിയ്ക്ക, കാംക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക, ന്വിളിയക്കവി! 5
ശോഭനധ്യാനരാം സ്തോത്രകാമരോടൊപ്പമഗ്നിയെ
നൈകൊണ്ടും സ്തവനംകൊണ്ടും വളർത്താൻ, വിശ്വദർശിയെ! 6

സൂക്തം 15.

അംഗിരോവംശ്യൻ ധരുണൻ ഋഷി: ത്രിഷ്ഠപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(കാകളി.)

തീർത്തിടന്നേൻ, വിധാതാവിന്നു വേദഗ്ന,
കീർത്തിമാന, ഗ്രിമന, ഗ്നിയിൽ ഞാൻ സ്തവം:

6. ചക്രനേമി ഏകാലകളെ (അഴികളെ) തങ്കൽ അടക്കിനിർത്തുമല്ലോ.

സൂക്തം 14.

1. സ്തോതാവിനോട്: അറിയിച്ചാലും—സ്വാഭാവിഷം. അവ്യയൻ—മരണരഹിതൻ.
2. മനുഷ്യരിൽ—മനുഷ്യലോകത്തിൽവെച്ചു.
4. ജാതൻ—അരണിമമനോൽപന്നൻ.
5. ആളുകളോട്:
6. വളർത്താൻ—ഋതപിക്കുകൾ.

- വിത്തം വളർപ്പോൻ, സുസൌഖ്യൻ, വസു ബലി,
 ധർത്താവു, നെയ്യാൽത്തെളിയുവോന, കവേ! 1
- സ്വർഗ്ഗഭാരമന്തരിൽ മേവുമജാതരാം,
 മുഖ്യരിൽജ്ഞാതരോടൊത്തു ചെല്ലുന്നവർ
 ഉത്തമസ്ഥാനത്തുവെക്കുന്നു, കർമ്മത്തി—
 നധാരഭൃത്താമൃതനെ സ്മൃതിയൊടേ. 2
- മുഖ്യനതീവ ഭർദ്ധർഷമനം സമ—
 പ്ലിജ്ജവോർത്തനാടൽ പാപനിർമ്മുക്തമാം.
 അന്നവജാതനകററട്ടെ, മാററരെ:
 വന്നേല്ലൊലാ, ക്രമസിംഹത്തൊടാംവിധം! 3
- പോററന്നു, തായപോലാളെയൊളെ, ജന—
 പ്രാർത്ഥിതധാരണഭർഗ്ഗനൻ വ്യാപി നീ;
 അന്നമനം ഭവിക്കുന്നു, നിൻധാരണാൽ;—
 ബ്ലിന്നരൂപൻ സ്വയം ചെല്ലുന്നു, നീളെ നീ! 4
- ദേവ, കള്ളൻ മുതൽ പുഴ്ത്തിവെക്കുംവിധം,
 ശ്രീവാഹി വാഞ്ചരിതദായി ഹവ്യോൽക്കരം.

സൂക്തം 15.

1. ബലി = ബലവാൻ. ധർത്താവ്—വിശ്വധാരകൻ. തെളിയുവോൻ—
 പ്രസാദിക്കുന്നവൻ, ജലിക്കുന്നവൻ.

2. സ്വർഗ്ഗഭാരം—സ്വർഗ്ഗാത്ത ഭരിക്കുന്ന ധർമ്മം, യജ്ഞം. അജാതരാം.
 മുഖ്യർ = ജനമില്ലാത്ത നേതാക്കൾ, ദേവന്മാർ. ജാതർ—മനുഷ്യർ. ചെല്ലുന്നവർ
 —യജമാനർ. ഉത്തമസ്ഥാനം—ഉത്തരവേദി. അധാരഭൃത്താമൃതനെ—യാഗം.
 ഭരിക്കുന്ന സത്യസ്വരൂപനെ, അഗ്നിയെ.

3. മുഖ്യന്—അഗ്നിക്കു. അന്നവജാതൻ—ആ നവോൽപ്പന്നനായ
 അഗ്നി. വന്നേല്ലൊലാ—മാറർ എന്നോടെതിർക്കരുത്, മൃഗങ്ങൾ ക്രമസിം.
 ഹത്തോടെതിർക്കാറില്ലാത്തതുപോലെ.

4. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ജനപ്രാർത്ഥിതധാരണഭർഗ്ഗനൻ—ജനങ്ങളാൽ പ്രാ
 ത്തിക്കപ്പെടുന്ന ധാരണഭർഗ്ഗനങ്ങളോടുകൂടിയവൻ. എന്നാംപാദം. ജംഭാംനിത്വ
 ത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ഭിന്നരൂപൻ—നാനാരൂപനായി.

5. ശ്രീവാഹി—സമ്പത്തിനെ വഹിക്കുന്നത്. വാഞ്ചരിതദായി—അഭി
 ജ്യപ്രദം. ഇങ്ങനെയുള്ള ഹവ്യോൽക്കരം നിൻബലപുത്തിയെ കാക്കട്ടെ, രക്ഷിക്കു

കാക്കട്ടെ, നിൻബലപുത്തിയെ; വന്ധന—
മാർഗ്ഗം തുറന്നൻപിയററി, യത്രീയ്ക്കു നീ!

5

സൂക്തം 16.

അത്രിവംശ്യൻ പുരുളുഷി; അനുഷ്ടുപ്തം പംക്തിയും ഛന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

('ചാരകാമന്ദിരം' പോലെ)

മിത്രത്തെപ്പോലാറെ വാഴ്ത്തി
മർത്തുർ പുരസ്കരിച്ചിതോ;
അർപ്പിയ്ക്കു, നീയാത്തിളങ്ങ—
മഗ്നിദേവനേററമന്നം!

1

ആളുകൾക്കൊരാഹ്വതാവോ—
ണാ, ഉം കയ്യു ക്കെഴുമഗ്നി;
ഹവ്യമണയ്ക്കുന്നോനവൻ
ദ്രവ്യം നൽകും, സൂര്യൻപോലേ!

2

ആത്തിരസ്വമേതീശങ്കൽ—
ചേർത്തിടുന്ന, കെല്ലെല്ലാഭം;
മെത്തും ഭാസ്സുള്ളധനിയ്ക്കു
മിത്രരാക, വാഴ്ത്തുക, നാം!

3

അഗ്നേ, തരികിയുള്ളോർക്കൊ—
രഗ്ര്യവീര്യം: വാനുഴികൾ

ട്ടെ; എന്തുപോലെ? കള്ളൻ മുതൽ (തൊണ്ടി) പുഴ്ത്തിവെച്ചു സൂക്ഷിയ്ക്കുന്നതുപോലെ. ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സുകൾ അങ്ങയെ പരമബലവാനാക്കട്ടെ എന്നു സാരം. അൻപിയററി—പ്രീതിവരുത്തിയല്ലോ!

സൂക്തം 16.

1. ഉഷി, തന്നോടുതന്നേ പറയുന്നു:
2. ആളുകൾ—യജമാനർ. ആഹ്വതാവ്—ദേവകളെ വിളിയ്ക്കുന്നവൻ. ഹവ്യമണയ്ക്കുന്നോൻ—ഹവിസ്സു ദേവന്മാരിലെത്തിയ്ക്കുന്നവൻ. ദ്രവ്യം—ധനം.
3. കെൽപു ചേർത്തിടുന്നു—ഹവിസ്സർപ്പിച്ചും, സ്തുതിച്ചും. ഭാസ്സു = തേജസ്സ്. അധനി—ആ ധനവാനായ അഗ്നി,

ഭാനവെപ്പോലസ്സേവ്യനെ—
ത്താനല്ലോ, പരിഗ്രഹിച്ചു! 4

അഗ്നേ, വാക്സ്പെട്ടം ഭവാനു
വെക്കം വരൂ, തരൂ, വിത്തം.
ഞങ്ങളുമിസ്സുരികളു—
മിങ്ങൊന്നിച്ചു പുകയ്ക്കുന്നു;
യുദ്ധങ്ങളിലെങ്ങളെ നീ
വർദ്ധിപ്പിച്ചതല്ലേ! 5

സൂക്തം 17.

ഋഷിഃ ഋഗവേദേതരം മന്വേത്തവ.

(‘ചാരകാമനിരം’ പോലെ.)

സ്തുത്യാ വിളിയ്ക്കുന്നു, രക്ഷ—
ജ്ഞിതം വർദ്ധിപ്പോനെ മർത്തുൻ:
ഭേവനാമഗ്നിയായ് സ്തോത്രം
ചൊല്പു, രക്ഷയ്ക്കുധരവാൻ. 1

അപ്പരനെ, സ്തുവാർഹനെ,—
സ്തുപ്രഭനെ, സ്തുവവാനെ
പാടിപ്പുകഴ്ത്തുന്നു, ധീയാൽ
പ്രേതലകീർത്തേ, ധർമ്മിഷ്ഠൻ നീ! 2

സ്തോത്രബലയുക്തനഗ്നി,
ചീർത്ത തേജസ്സുജ്ജ്വലിപ്പോൻ,

4. ഉത്തരാർദ്ധം പരോക്ഷം: ഭാനു=സൂര്യൻ. അസ്സേവ്യൻ—അഗ്നി.

സൂക്തം 17.

1. സ്തുത്യാ=സ്തുതികൊണ്ടു. വർദ്ധിപ്പോനെ—ജ്വലിയ്ക്കുന്ന അഗ്നിയെ.
അധരവാൻ—യജമാനൻ.

2. സ്തോതാവിനോടു: അപ്പരനെ=ആ സർവ്വോപരിസ്ഥാനെ, അഗ്നിയെ,

അർക്കന്നൊപ്പം വ്യാപ്തപ്രഭു;
തൽക്കാന്തിയാൽദ്വീപ്തന,ർക്കൻ! 3

ഇദൃശ്യനെ യജിച്ചാര്യർ
വിത്തം തേരിൽക്കയറുന്നു:
പെട്ടെന്നാഹ്വതവ്യനഗ്നി
സുഷ്ടതനായ്, സർവരാലും! 4

നീ തരികെ,ങ്ങരക്ക വെക്കം,
സ്തോത്രബുധർ നേടും ധനം.
കാമം നല്കി രക്ഷിച്ചാലും:
ക്ഷേമാത്മി, ഞാൻ ബലസൂനോ.
യുദ്ധങ്ങളിലെങ്ങെ നീ
വർദ്ധിപ്പിച്ചരുളേണമേ! 5

സൂക്തം 18.

അത്രിവംശ്യൻ ദ്വീതൻ, ദൃഷ്ടി; അനുഷ്ടുപം പംക്തിയും ഹന്ദസ്സകരം;
അഗ്നി ദേവത.

(‘ചാരകാമനിരം’ പോലെ.)

പ്രാതഃസ്തുത്യൻ, വിത്തപ്രദൻ,
ഭൂതപ്രിയതിഥി,യഗ്നി:

3. സ്തോത്രബലയുക്തൻ = സ്തോത്രത്തോടും ബലത്തോടുംകൂടിയവൻ. തൽക്കാന്തിയാൽദ്വീപ്തനർക്കൻ—അവന്റെ (അഗ്നിയുടെ) കാന്തികൊണ്ടാണ്, അർക്കൻ വിളങ്ങുന്നത്.

4. ഇദൃശ്യനെ—ദർശനീയനായ അഗ്നിയെ. ആര്യർ = ശ്രേഷ്ഠർ, സുമതികൾ. കയറുന്നു—വളരെധനം നേടുന്നു. പെട്ടെന്ന്—ഉൽപന്നനായ സമയത്തുതന്നെ സുഷ്ടതനായ്.

5. അങ്ങയെ സ്തുതിക്കുന്ന ബുധന്മാർ (വിചാർമാർ) ധനം നേടുന്നുണ്ടല്ലോ; അതു ഞങ്ങൾക്കും തരിക. ക്ഷേമാത്മി = ക്ഷേമം യാചിക്കുന്നവനാണ്.

- മർത്ത്യഹവ്യങ്ങളിലെല്ലാം
ബദ്ധകാമനി, യമർത്ത്യൻ! 1
- മൃതവാഹോദധിതന്നു നീ
വിത്തം നല്ല, തൻമിടക്കാൽ:
സ്നേഹം. ചൊൽവോന, ഞയ്ക്കെന്നും
സോഹം. കൊൾവോന, വൻ ദേവ! 2
- ആളിപ്പാളം നിന്നെസ്തുതി,—
ചാഡ്യക്കായ് ഞാൻ വിളിയ്ക്കുന്നേൻ:
അശ്വപ്രഭ, ചിരിയ്ക്കട്ടെ,—
യക്രിഷ്ടമായിവർത്തൻ തേർ! 3
- ഉക്തം. ചൊല്ലും നാനാകർമ്മ—
യുക്തരിവരധാരത്തിൽ
ദർഭ വിരിച്ചതിൻമീതെ—
യർപ്പിയ്ക്കുന്നുണ്ട, നങ്ങളെ. 4
- അഗ്നേ, സ്തുതിച്ചതിന്നെനി—
യ്ക്കമ്പതു കതിരകളെ
തന്നവരാം. ധനികർക്കു
നിർന്നാശ, നീ നല്ലേണമേ,
ആ ദീപ്തമായ് മികച്ചതാ—
മാർക്കാരൊത്ത മഹാന്നത്തെ! 5

സൂക്തം. 18.

1. ഭൂതപ്രിയായിമി = പ്രാണികൾക്കു പ്രിയനും. അതിമിയുമായിട്ടുള്ള വൻ. ബദ്ധകാമൻ—കാംക്ഷപൂണ്ടവനാകുന്നു.
2. മൃതവാഹോദധിതൻ—മൃതവാഹസ്സു എന്ന ദധിതപുത്രൻ. മൃതം, വിശുദ്ധഹവിസ്സു, ദേവകൾക്കെത്തിയ്ക്കുന്നവൻ എന്നത്രേ, മൃതവാഹസ്സു എന്നതിന്റെ അർത്ഥം.
3. ആഡ്യർ = ധനവാഹാർ. അക്രിഷ്ടമായ്—ശത്രുപീഡ പറ്റാതെ എന്നു സാരം.
4. ഇവർ—ഋതവികേകൾ.
5. സ്തുതിച്ചതിന്നു—അങ്ങയെക്കുറിച്ചുള്ള സ്തോത്രം ചൊല്ലിയതിന്നു പ്രതിഫലമായി. നിർന്നാശ = അമരണ. ആദീപ്തം = തിളങ്ങുന്നതും.

സൂക്തം. 19.

അത്രിവശ്യൻ വപ്രി ഋഷി; ശാഖത്രിയും അനുഷ്ടുപം വിരാഡുപയും
ചന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

വപ്രിയ്ക്കു മേൽക്കേൾ വന്ന ദുർദ്ദശകൾ, അമ്മയുടെ അടുക്കൽ
നോക്കിക്കാണുന്ന വപ്രി അറിയുമാറാകണം! 1

യാവചിലർ അറിഞ്ഞു നിരന്തരം വിളിയ്ക്കുകയും ബലം രക്ഷി
യ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ, അവർ അധ്യക്ഷമായ പുരി പുകുന്നു! 2

കഴുത്തിൽ പതക്കം കെട്ടി, പെരികെ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന അന്നകാം
ക്ഷികളായ പ്രാണികൾ--മനുഷ്യർ--ഇതുകൊണ്ടും മധുകൊണ്ടും
അന്തരിക്ഷാഗ്നിയിന്റെ തേജസ്സു വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നു. 3

ദ്യാവാപൃഥിവികൾക്കു സഹായഭൂതൻ, കലംപോലെ അന്നം
വയറിലുള്ളവൻ, ഹിംസിയ്ക്കപ്പെടാത്തവൻ, ഹിംസിയ്ക്കുന്നവൻ--
ഇങ്ങനെയുള്ള ശാശ്വതൻ പാൽപോലെ കുമനിയവും അന്നവദ്യവു
മായ പ്രിയം കേട്ടരുളട്ടെ! 4

തേജോമയ, വിളയാട്ടത്തിൽ വെണ്ണീറുകൊണ്ടും കാരുകൊണ്ടും
ശരിയ്ക്കുറിയപ്പെടുന്ന വോൻ ഞങ്ങൾക്കഭിമുഖനായാലും; ആക്രമി
യ്ക്കുന്ന, തീക്ഷ്ണതയേറിയ, വഹിയ്ക്കുന്ന, ആ വഹിജാലകൾ
ഇവനെ പൊളുത്തീരുതേ! 5

സൂക്തം. 19.

1. വപ്രിയ്ക്കു--എനിയ്ക്കു. അമ്മ--ഭൂമി, വേദി. നോക്കിക്കാണുന്ന--
നാനാപദാർത്ഥങ്ങളെ. വപ്രി--ഹവിസ്സിനെ വരിയ്ക്കുന്ന അഗ്നി. അറിയുമാറാക
ണം--അറിഞ്ഞു, അക്കറ്റണമെന്നു ഹൃദയം.

2. അറിഞ്ഞു--അഗ്നിയുടെ പ്രഭാവം. ബലം രക്ഷിയ്ക്കുക--അഗ്നിയുടെ
ബലം ഹവിരാദികളാൽ നിലനിർത്തുക.

3. ഇതു--സ്തോത്രം. അന്തരിക്ഷാഗ്നി--വൈദ്യതാഗ്നി.

4. കലംപോലെ--കലത്തിനുള്ളിൽ ചോറുണ്ടാകുമല്ലോ. ശത്രുക്കളാൽ
ഹിംസിയ്ക്കപ്പെടാത്തവൻ, ശത്രുക്കളെ ഹിംസിയ്ക്കുന്നവൻ. ശാശ്വതൻ--അനശ്വര
നായ അഗ്നി. പ്രിയം--പ്രിയമായ നമ്മുടെ സ്തോത്രം.

5. വഹിയ്ക്കുന്ന--ഹവിസ്സിനെ. ഇവനെ--എന്നെ. ആക്രമിയ്ക്കുന്ന എ
ന്നാദിയായ വാക്യം പരോക്ഷം; ആക്രമിയ്ക്കുന്ന--ശത്രുക്കളെ.

സൂക്തം 20.

അത്രിവംശ്യർ പ്രയസ്വാന്മാർ ഋഷികൾ; അനുഷ്ഠപ്പം പംക്തിയും മന്ദസ്സകൾ; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, അത്യന്തം അന്നഭാതാവേ, അവിടെയ്ക്കു ഞങ്ങളുടെ യാതൊരു ധനം വേണമോ, ശ്രൗല്യവും സ്തോത്രയുക്തവുമായ അതു ദേവന്മാർക്കെത്തിച്ചാലും! 1

അഗ്നേ, സമ്പത്തിരിയ്ക്കു, അങ്ങയ്ക്കു തരാത്തവർ വലിയ ബലത്തിൽനിന്നകന്നു പോകും: മറ്റൊന്നു ചെയ്യുന്നവന്റെ ദോഷവും ഹിംസയും തിരിച്ചടിയ്ക്കും! 2

അഗ്നേ, പ്രയസ്വാന്മാരായ ഞങ്ങൾ ബലസാധകനായ ഭവാനെ ഹോതാവായി വരിയ്ക്കുന്നു; യജ്ഞങ്ങളിൽ മുഖ്യനായ ഭവാനെ സ്തുതിക്കേണ്ട വിളിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 3

ബലവാനേ, ഞങ്ങൾ നാളിൽ നാളിൽ നിന്തിരുവടിയാൽ രക്ഷിയ്ക്കപ്പെട്ടുമാറാകണം; ഞങ്ങൾ ധനവും യജ്ഞവും നേടുമാറാകണം; സുകർമ്മാവേ, ഞങ്ങൾ ഗോക്കളോടൊന്നിച്ചു മത്തടിയില്ലാമാറാകണം; ഞങ്ങൾ പുത്രരോടൊന്നിച്ചു മത്തടിയില്ലാമാറാകണം! 4

സൂക്തം 21.

അത്രിവംശ്യൻ സസൻ ഋഷി; അനുഷ്ഠപ്പം പംക്തിയും മന്ദസ്സകൾ; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, അങ്ങയെ ഞങ്ങൾ, മനുവെന്നപോലെ പ്രതിഷ്ഠിയ്ക്കുന്നു; മനുവെന്നപോലെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുന്നു. അംഗിരസ്സേ, അങ്ങ ദേവകാമനായ മനുഷ്യനുവേണ്ടി ദേവന്മാരെ യജിച്ചാലും! 1

സൂക്തം 20.

2. മറ്റൊന്നു — വൈദികമല്ലാത്തതു്. തിരിച്ചടിയ്ക്കും — അവന്നുതന്നെ പറ്റും.

അഗ്നേ, അഞ്ചു മനുഷ്യലോകത്തിൽ അതിപ്രീതനായി ജപലി
 പിറക്കപ്പെടുന്നു; സുജാത, ഘൃതാനോപേത, സ്രുഷകൾ ഇടവി
 ടാതെ അങ്ങയെ പ്രാപിക്കുന്നു. 2

ഒരേമട്ടിൽ പ്രീതിപ്പെട്ട ദേവകളെല്ലാവരുംകൂടി അങ്ങയെ ഭൂത
 നാക്കി; കവേ, അതിനാൽ പൂജകർ ദേവനായ വോനെ യജ്ഞ
 ങ്ങളിൽ സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു. 3

മനുഷ്യൻ ദേവയജ്ഞത്തിന് അഗ്നിദേവനായ വോനെ സ്തുതി
 യ്ക്കണം: തേജസ്വിൻ, അങ്ങ് വളന്നജപലിച്ചാലും; സത്യശീല
 നായ സസന്റെ യജ്ഞസ്ഥാനത്തെഴുന്നള്ളിയാലും—യജ്ഞസ്ഥാ
 നത്തെഴുന്നള്ളിയാലും! 4

സൂക്തം 22.

അത്രിവംശ്യൻ വിശ്വസാമാവ് ഋഷി; അനുഷ്ഠപ്പം പംക്തിയും

ഹരദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

വിശ്വസാമാവേ, നീ അത്രിയെന്നപോലെ പാവകപ്രഭനെ
 ഹ്വറി പാടുക: യാഗങ്ങളിൽ സ്നോതവ്യനായ ഈ ഹോതാവു ജന
 ങ്ങൾക്ക് അതിസ്തുത്യനാണല്ലോ! 1

നിങ്ങൾ ജാതവേദസ്സും ഋഗ്വികമായ അഗ്നിയിലെ പ്രതിഷ്ഠി
 യ്ക്കവിൻ: ദേവകൾക്കു തുലോം പ്രിയമായ യജ്ഞം ഇന്ന് ഇടവി
 ടാതെ ആ ദേവകൾ ചെല്ലട്ടെ! 2

സൂക്തം 21.

2. ഘൃതാനോപേതം എന്ന ചേന്ന് അന്നത്തോടുകൂടിയവനെ.

3. പൂജകർ—പരിചരിക്കുന്ന യജമാനർ.

5. സസന്റെ—എന്റെ.

സൂക്തം 22.

1. ഋഷി, തന്നോടതന്നെ പറയുന്നു: പാവകപ്രഭൻ=പരിശുദ്ധിവരുത്തു
 ന പ്രയോടുകൂടിയവൻ, അഗ്നി.

2. യജമാനരോട്;

അറിവുകൊണ്ടു ദേവനായ അങ്ങയെ സമീപിക്കുന്ന മനുഷ്യരായ ഞങ്ങൾ രക്ഷയ്ക്കും വരേണ്യനായ അങ്ങയെ തർപ്പിപ്പാനുമായി സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നു. 3

അഗ്നേ, ബലപുത്ര, ഞങ്ങളുടെ ഈ സ്തുതിയും ഇതും അവിടുന്ന് റിയണം: ശോഭനഹനോ, ഗൃഹപതേ, ആ നിന്തിരുവടിയെ അത്രിപുത്രന്മാർ സ്തുതംകൊണ്ടു വളർത്തുന്നു—അത്രിപുത്രന്മാർ സ്തോത്രമണിയിക്കുന്നു! 4

സൂക്തം 23.

ദ്യുൽ ലൃഷി; അനുഷ്ടുപം പംക്തിയും ചന്ദസ്സുകൾ; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, ദ്യുൽ, മികച്ച കെല്ലാൽ കീഴമത്തുന്ന ഒരു പുത്രനെ കൊണ്ടുവന്നാലും: സ്തുതംഗീലനായ അവൻ യുദ്ധങ്ങളിൽ എതിർന്ന മനുഷ്യരെല്ലാം കീഴമർത്തണം! 1

അഗ്നേ, ബലവാനേ, അങ്ങനെ പടകളെ അമത്തുന്ന ഒരു പുത്രനെ കൊണ്ടുവന്നാലും: സത്യഭൂതനും അതുതനും ഗോയുക്തനായ അന്നം നൽകുന്നവനാണല്ലോ, നിന്തിരുവടി! 2

അഗ്നേ, തുല്യപ്രീതിയോടെ ദർഭ മുറിക്കുന്ന ആളുകളെല്ലാം യാഗശാലകളിൽ ഹോതാവായ പ്രിയപ്പെട്ട വോണോടുവളരെ വരണിയം യാചിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ! 3

അഗ്നേ, ആ വിശ്വഭൃഷ്ടാവിന്നു കീഴമത്തുന്ന കെല്ലുണ്ടായി വരട്ടെ; തേജസ്വിൻ, അങ്ങു ഞങ്ങളുടെ ഈ ഗൃഹങ്ങളിൽ ധനമുണ്ടാകമാറു ജ്വലിച്ചാലും—പാവക, യശസ്സുണ്ടാകമാറു ജ്വലിച്ചാലും! 4

3. പ്രത്യക്ഷോക്തി:

4. ഇതും—പരിചരണവും.

സൂക്തം 23.

1. ദ്യുൽ—എനിക്കു്. കീഴമർത്തുന്ന—ശത്രുക്കളെ. അവൻ—പുത്രൻ.

3. ദർഭ മുറിക്കുന്ന ആളുകൾ—ഗൃതപിക്കുക. വരണിയം—ധനം.

4. ആ വിശ്വഭൃഷ്ടാവ്—ലൃഷി, അത്രി?

സൂക്തം 24.

ഗൌപായനരോ ലൌപായനരോ ആയ ബന്ധുവും സുബന്ധുവും ശ്രുതബന്ധുവും.
വിപ്രബന്ധുവും യഥാക്രമം ഋഷികൾ: വിരാട് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.

അഗ്നേ, വരേണ്യനായ വോൻ ഞങ്ങൾക്ക് ഏറ്റവും അടുക്കൽ നിൽക്കണം, രക്ഷിക്കണം, സുഖമുള്ളവരാകണം. വസുവും അഗ്രിമനും ബഹുപന്നമായ അവിട്ടനു വന്നെന്നയ്യ: മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന ധനം തരിക! 1-2

ആ നിന്തിരുവടി ഞങ്ങളെ അറിഞ്ഞു, വിളി കേട്ടാലും; ഞങ്ങളെ എല്ലാ ദ്രോഹികളിൽനിന്നും രക്ഷിച്ചാലും. അതിതേജസ്സോടെ വിളങ്ങുന്നവനേ, ഞങ്ങൾ ആ അങ്ങയോടു സുഖത്തിനും സഖാക്കൾക്കുംവേണ്ടി രീർച്ചയായും യാചിക്കുന്നു! 3-4

സൂക്തം 25.

അത്രിവംശ്യർ വസുയുക്കൾ ഋഷികൾ; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അഗ്നി ദേവത.
(‘താമരക്കണ്ണൻ’പോലെ)

പാലിപ്പാനഗ്നിദേവനായ് നിങ്ങൾ
പാടുവിൻ; നമ്മൾക്കൊ വസു
സത്യവാന്യുഷിപത്രൻ നൽകട്ടേ;
പ്രത്യർത്ഥികളെപ്പോക്കട്ടേ! 1

പുതതേജസ്സായ് നാവാലൻപേകം
ഹോതാവാരാഘ്വർവരം,

സൂക്തം 24.

1. ഉശാടിയാകുന്നു, ഈ ഋക്കുകൾ.

സൂക്തം 25.

1. തങ്ങളോടടുത്തു പറയുന്നു; പാടുവിൻ—സ്തോത്രം. ഋഷിപത്രൻ—ഋഷിമാരൻ അരണികളിൽനിന്ന് ഉൽപാദിതൻ. നൽകട്ടേ—അഭീഷ്ടങ്ങൾ. പ്രത്യർത്ഥികളെ—നമ്മുടെ ശത്രുക്കളെ.

ആരെയുമന്വർത്തജ്വലിപ്പിച്ചാ,—
രാ വിഭാവസുതാൻ സത്യൻ!

2

അബ്ബോൻ വരണീയനാമഗേ,
നിർഭരം വാഴ്ത്തപ്പെട്ടോനേ,
തുംഗസൽക്കർമ്മശസ്ത്രയുക്തരാ—
മെങ്ങൊക്കെ നല്ല, വിത്തങ്ങൊ!

3

അഗ്നി ശോഭിപ്പൂ, വാനവന്മാരി;—
ലഗ്നി പുകന്നു, മന്ത്യരിൽ;
അഗ്നിയേതന്നു, നമ്മുടെ ഹവ്യ;—
മഗ്നിയെ വാഴ്ത്തിപ്പൂജിപ്പിൻ!

4

സ്ഫീതാനൻ, ബഹുസ്തോത്രൻ, ദുർദ്ധാഷൻ,
താതന്റെ പേരു കേൾപ്പിപ്പോൻ,
അഗ്രിമൻ പുത്രനുണ്ടായിവരു,—
മഗ്നിയ്ക്കു ഹവ്യം നൽകിയാൽ!

5

ചോരിലാക്കാരാൽക്കീഴമന്താ,ര്യ—
ന്മാരെക്കാപ്പോനെ നൽക,ഗ്നി;
തോല്പാതേ ജയം സാധിയ്ക്കുമതി—
ശീശ്രാശ്വത്തെയും നൽക,ഗ്നി!

6

പ്രേതശ്ച,മഗ്നിയ്ക്കു—ഹേ വിഭാവാംസോ,
കൂടുതൽ നൽകവേണം നീ:

2. നാവാലൻപേകം—ഹവിസ്സിനെ വഹിയ്ക്കുന്ന ജാലകൊണ്ടു ദേവകൾക്കു തുപ്പി വരുത്തുന്ന. പൂർവർ—പുരാതനർഷിമാർ. സത്യൻ = സത്യഭുതൻ.

3. തുംഗസൽക്കർമ്മശസ്ത്രയുക്തർ = തുംഗ (ഉൽകൃഷ്ട)മായ സൽക്കർമ്മ (വേൽപരിചരണ)ത്തോടും ശസ്ത്രസ്തോത്രത്തോടുംകൂടിയവർ; അങ്ങയെ വഴിപോലെ സേവിയ്ക്കുകയും സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർ.

4. യജമാനന്മാർ: ഏതന്നു = വഹിയ്ക്കുന്നു.

5. സ്ഫീതാനൻ = വളരെ അന്നുള്ളവൻ. അഗ്രിമൻ—ശ്രേഷ്ഠൻ.

6. ആരാക്കാരെക്കൊണ്ടു ശത്രുക്കളെ കീഴമന്താ, ആര്യന്മാരെ (സജ്ജനങ്ങളെ) കാപ്പോനെ—രക്ഷിയ്ക്കുന്നവനായ പുത്രനെ ഞങ്ങളുടെ നൽകട്ടെ, അതിശീശ്രാശ്വം = ഗതിവേഗമേറിയ കുതിര.

നിന്നിൽനിന്നല്ലോ പൊങ്ങുൻ വൻസ്വ;-
ത്തന്നവും നിന്നിൽനിന്നല്ലോ!

7

ചെമ്മേ ശോഭിപ്പൂ, നിന്റെ രശ്മിക;-
ളമ്മിപോലുരുഗീതൻ, നീ;
എന്നല്ലാ, സ്വയം കത്തുന്ന നിന്റെ
സന്നാദമിടിഞ്ഞൊക്കുമേ!

8

ഇങ്ങനെ വസുയുക്കൾ വാഴ്ത്തുന്നു,
ഞങ്ങൾക്കു കെല്ലാമഗ്നിയെ:
തോണിയാൽപ്പോലസ്സൽക്കർമ്മി മാറാ-
കപ്പൊത്താക്കുകെ,ങ്ങളെ!

9

സൂക്തം 26.

വസുയുക്കൾ ഋഷികൾ; ഗായത്രി മന്ത്രസ്സു; അഗ്നി ദേവത.

തേജസ്സമിന്ദമേറുന്ന നാക്കുളളോരു ദേവ, നീ
അഗ്നേ, പാവക, വാനോരെ വിളിയ്ക്കുക; യജിയ്ക്കുക!

1

ചിത്രഭാനോ, ഘൃതോൽപന്ന, സർവവും കണ്ടു നിന്നൊടായ്
യാചിപ്പൂ, ഞങ്ങൾ: നീ കൊണ്ടുവരികുണിന്നമർത്യരെ!

2

വീതിഹോത്ര, മഹസ്സാളം മഹാനാമങ്ങളയെക്കവേ,
ജലിപ്പിയ്ക്കുന്നു, യജ്ഞത്തിലെങ്ങളഗ്നേ, യഥാവിധി.

3

ഹവ്യപ്രദകൽ വന്നാലും, സർവദേവരുമൊത്തു നീ:
പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുന്നു, ഞങ്ങളഗ്നേ, ഹോതാവായ ഭവാനൊടായ്!

4

7. പ്രൌഢമഗ്നിയു—പ്രൌഢസ്തോത്രം അഗ്നിയായി ചെയ്യപ്പെടുന്നു.
അവശിഷ്ടം പ്രത്യക്ഷാകൃതി: കൂടുതൽ—മഹത്തായ ധനവും അന്നവും.

8. അമ്മി—സോമം ചതയ്ക്കുന്ന അമ്മി എപ്രകാരമോ, അപ്രകാരം ഉരു
ഗീത(പെരികെ സ്തുതിയ്ക്കപ്പെടുന്നവ)നാണ്, നീ. സന്നാദം = ശബ്ദം.

9. ഞങ്ങൾക്കു കെല്ലാം—അഗ്നിയെയാണ്, ഞങ്ങൾക്കു ബലം.

സൂക്തം 26.

2. ഉണിന്നു—ഹവിസ്സുണ്ണാൻ.

- പിഴിയും യജമാനന്നു കിട്ടിയില്ല! ശ്രമം ബലം:
 ഇരിയ്ക്കുക, ഭവാനഗേ, ദേവന്മാരൊത്തു ദർഭയിൽ! 5
- സഹസ്രജിത്തേ, സന്ദീപ്തനായി സ്നോതവ്യനാം ഭവാൻ
 അഗ്നേ, തഴപ്പിച്ചതരവു, ധർമ്മത്തെദേവദൂതനായ്! 6
- പ്രതിഷ്ഠിച്ചിടുവിൻ, നിങ്ങളുത്പിക്കാമഗ്നിദേവനെ,
 ജാതവേദസ്സിനെ, യുവോത്തമനെ, ക്രതുവാഹിയെ! 7
- സ്നോതാക്കൾ ചുഴലെച്ചേന്ന് ഹവിസ്സിനീളവെന്നിയേ
 ചെന്നുചേരട്ടെ: ദർഭപ്പൽ വിരിയ്ക്കവി, നിരിയ്ക്കവാൻ! 8
- ഇതികലാരക്കാരെപ്പേരുമൊത്തിരിയ്ക്കട്ടെ, ദേവകൾ:
 നാസത്യന്മാർ, മരുത്തുക്കൾ, മിത്രൻ, വരണനെന്നിവർ! 9

സൂക്തം 27.

അഗ്നി ദൃഷ്ടി; ത്രിഷ്ടുപ്തം അനുഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സകൾ; അഗ്നിയും ഇന്ദ്രനും ദേവത.

അഗ്നേ, വൈശ്വാനര, സൽപതിയും മികച്ച പണ്ഡിതനും
 ബലവാനും ധനവാനുമായ ത്രിവൃഷ്ണപുത്രൻ ത്ര്യരണൻ എന്നീക്കു രണ്ടു
 വണ്ടിക്കാളുകളെയും പതിനായിരവും തരികയുണ്ടായി; അതിനാൽ
 വിശ്രുതനായിരിയ്ക്കുന്നു. 1

അഗ്നേ, വൈശ്വാനര, ഒരുനൂറു പൊന്ന്, ഇരുപതു പൈ
 കൾ, വലിയ്ക്കാൻ മിടുക്കുള്ള രണ്ടു തേർക്കുതിരകൾ എന്നിവയെയും

5. പിഴിയും—സോമം പിഴിയുന്ന.

6. സഹസ്രജിത്തം—വളരെശ്ശത്രക്കളെ ജയിച്ചവൻ. ധർമ്മം—ഞങ്ങളുടെ
 യജ്ഞാദി.

7. ക്രതുവാഹി = യജ്ഞത്തെ വഹിയ്ക്കുന്നവൻ. യജമാനരോടു പറയുന്ന
 താണിത്.

8. ദൃതപിക്കുകോട്: ഇളവെന്നിയേ—ഇടവിടാതെ. ചെന്നുചേരട്ടെ—
 ദേവന്മാരിൽ. ഇരിയ്ക്കവാൻ—അഗ്നിയ്ക്കു്.

9. ഇത്—ദർഭവിരി.

സൂക്തം 27.

1. പതിനായിരം—പൊന്ന്. ത്രിവൃഷ്ണൻ—ഒരു രാജാവ്.

എനിക്കു തന്ന ത്ര്യരണൻ, വഴിപോലെ സ്തുതിച്ചു വളർത്തപ്പെട്ട
വോൻ സുഖം കല്പിച്ചുനല്കണം! 2

അഗ്നേ, വളരെ മക്കളുള്ള എന്റെ അനേകസ്തുതികളാൽ
ആഭിമുഖ്യം പുണ്ട ത്ര്യരണൻ എപ്രകാരമോ, അപ്രകാരം ത്രസഭ
സ്യവും പരമസ്തുത്യനായ നിന്തിരുവടിയ്ക്കായി ഏറ്റവും പുതിയ
സ്തോത്രം കാംക്ഷിച്ഛ്, അപേക്ഷിച്ചുതുടങ്ങി! 3

സ്തോത്രം കൊണ്ടുചെന്നു, 'എനിക്കു' എന്നപേക്ഷിക്കുന്ന
വന്നു സുരിയായ അശ്വമേധൻ ധനം കൊടുക്കും, ആ യജ്ഞകാമനാ
നിന്തിരുവടി മേധ നൽകണം! 4

അശ്വമേധൻ എനിക്കു തന്ന നൂറു മിടക്കൻകാളകൾ, മൂന്നു ചേ
ന്നു സോമങ്ങൾപോലെ നിന്തിരുവടിയെ തുലാം ഹർഷിപ്പിക്കട്ടെ! 5

ഇന്ദ്രാഗ്നികളേ, നൂറുകണക്കിൽ കൊടുക്കുന്ന അശ്വമേധകൾ
നിങ്ങൾ നല്ല വീര്യത്തോടുകൂടിയ, മഹത്തായ, ക്ഷയരഹിതമായ
ധനത്തെ, ആകാശത്തു സൂര്യനെയെന്നപോലെ കല്പിച്ചുനിർത്തുവിൻ! 6

സൂക്തം 28.

അത്രിഗോത്രക്കാര്യായ വിശ്വവാര ജ്യേഷ്ഠി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ജഗതിയും അനുഷ്ടുപ്തം
ഗായത്രിയും മന്ദസ്തകം; അഗ്നി ദേവത.

വഴിപോലെ ജ്വലിച്ച അഗ്നി വാനത്തു ഒളിവിശ്രമം—
ഉഷസ്സിന്നഭിമുഖനായി പടന്നു പരിശോഭിക്കുന്നു; സ്തോത്രങ്ങൾ
കൊണ്ടു ദേവന്മാരെ സ്തുതിക്കുന്ന വിശ്വവാര ഹവിഃസ്രൂകുമായി
കിഴക്കോട്ടു നോക്കി വന്നുവന്നു. 1

2. വലിയോൻ—തേർ.

3. അപേക്ഷിച്ചുതുടങ്ങി—'ഇതു വാങ്ങുക, ഇതു വാങ്ങുക' എന്നിങ്ങനെ,
ധനം തരാൻ.

4. സ്തോത്രം—അഗ്നി നിസ്സവം. എനിക്കു—എനിക്കു വലിയ, തരിക.
അശ്വമേധൻ—ഒരു രാജാവ്. മേധ—യജ്ഞവിഷയപ്രജ്ഞ.

5. മൂന്നു—തയീരം മലർപ്പൊടിയും പാലും.

സൂക്തം 28.

1. വിശ്വവാരം—ഞാൻ.

അഗ്നേ, സമുജ്ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വോൻ ജലത്തിന്റെ അധിപതിയാകുന്നു; അവിടുന്ന് ഹവിസ്സൊരക്കണവകൽ ചെന്നു സ്നാനം നൽകുന്നു. അങ്ങേ ആരെ പ്രാപിക്കുമോ, അവൻ എല്ലാസ്സമ്പത്തും നേടുന്നു; ആതിഥ്യം തിരുമുമ്പിൽ വെക്കുകയും ചെയ്യുന്നു! 2

അഗ്നേ, അവിടുന്ന് വലിയ സൗഭാഗ്യത്തിനായി ചെറുത്തരുളണം: അങ്ങയുടെ തേജസ്സു മുന്തിനില്ക്കട്ടെ; ദാമ്പത്യത്തെ അങ്ങു നന്നായി യോജിപ്പിക്കണം; എതിരാളികളുടെ കെല്പു മർത്തണം! 3

അഗ്നേ, വളർന്നുജ്ജ്വലിക്കുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ തേജസ്സിനെ ഞാൻ വന്ദിക്കുന്നു. വൃഷാവും ധനവാനുമായ അവിടുന്ന് യാഗങ്ങളിൽ വഴിപോലെ ജ്വലിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. 4

ഹോമിക്കപ്പെട്ട സുയജ്ഞനായ അഗ്നേ, സമുജ്ജ്വലിച്ച വോൻ ദേവകളെ യജിച്ചാലും: അവിടുന്നാണല്ലോ, ഹവിസ്സു വഹിക്കുന്നവൻ! 5

യാഗം തുടങ്ങിയാൽ നിങ്ങൾ ഹവ്യവാഹനനെന്ന അഗ്നിയിൽ ഹോമിക്കുവിൻ, പരിചരിക്കുവിൻ, ജേതാവായിരിക്കുവിൻ! 6

സൂക്തം 29.

ശക്തിവംശ്യൻ ഗൗരീവിതി പ്രാപ്തി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹരസ്സു; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

മനുവിന്റെ യജ്ഞത്തിൽ മൂന്നു തേജസ്സുകളുണ്ട്: അന്തരിക്ഷത്തിൽ വിളങ്ങുന്ന ആ മൂന്നിനെയും വഹിക്കുന്ന വിശുദ്ധബലരായ മരുത്തരും അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചുപോരുന്നു; ഇന്ദ്ര, ഇവർക്ക് ഓരോന്നിനൊന്നായി, ധീമാനായ നിന്തിരുവടി!

2. ആതിഥ്യം.—ആതിഥിയായ അങ്ങയ്ക്കു ചേർന്ന ഹവിസ്സു്.

3. സൗഭാഗ്യത്തിനായി.—ഞങ്ങൾക്കു സൗഭാഗ്യമുണ്ടാകാൻ. ചെറുത്തരുളണം.—ഞങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളെ.

6. പ്രതിപാദകരോട്:

സൂക്തം 29.

1. ആ മൂന്നു്—വായു, അഗ്നി, സൂര്യൻ.

സോമനീർ മതിയാവോളം കൂടിച്ച ഈ ഇന്ദ്രനെ മരുത്തുക്കൾ തുടർന്നു സ്തുതിച്ചു; അപ്പോൾ അവിടുന്നു വജ്രമെടുത്തു, വൃത്രനെ വധിച്ചു, വളരെ ജലങ്ങളെ ഒഴുകാൻ വിട്ടു! 2

മഹാത്മാരായ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളും ഇന്ദ്രനും എന്റെ ഈ വെട്ടപ്പിൽ പിഴിഞ്ഞ സോമം കടിയ്ക്കുവിൻ: ആ ഹവിസ്സു മനുഷ്യനു ഗോക്കളെ കിട്ടിയ്ക്കുമല്ലോ; ഇതു കൂടിച്ചാണ്, ഇന്ദ്രൻ വൃത്രനെ കൊന്നത്! 3

പിന്നീട് ഇന്ദ്രൻ വാനുഴികളെ തുലോം ഉറപ്പിച്ചു. ചെല്ലൽ കൊണ്ടുതന്നെ മൃഗപ്രായനെ പേടിപ്പിച്ചു; വിഴുങ്ങിക്കിടന്ന കൂർ കംവലിച്ചിരുന്ന ദാനവനെ, പുറത്തു വരുത്തി, ചെറുത്തു കൊന്നു! 4

മഘവാവേ, കർമ്മംമൂലം അങ്ങയ്ക്കു ദേവന്മാരെല്ലാം സോമ പാനം മുറയ്ക്കു തന്നു. നേരേ പാഞ്ഞേറ്റി സൂര്യന്റെ പെൺകുതിരകളെ അങ്ങ് ഏതശനവേണ്ടി തടുത്തുനിർത്തിയല്ലോ! 5

മഘവാവു ശംബരന്റെ തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പതു പുരികം ഒന്നിച്ചു വജ്രംകൊണ്ടു പിളർത്തി; അപ്പോൾ അരികേ മരുത്തുക്കൾ ത്രൈഷ്ടയോക്താകൊണ്ട് ഇന്ദ്രനെ സ്തുതിച്ചു. അദ്ദേഹം തീപിടിച്ച അവനെ ഇടു വലിച്ചു! 6

ഈ സഖാവിന്റെ കർമ്മത്താൽ, സഖാവായ അഗ്നി മുന്തറുമാടുകളെ ശീശ്രം പചിച്ചു. ഇന്ദ്രൻ വൃത്രവധത്തിനായി, മനുവിന്റെ മൂന്നു പാത്രങ്ങളിലെ സോമനീർ ഒന്നായി കൂടിച്ചു! 7

മഘവാവായ ഭവാൻ മുന്തറുമാടുകളുടെ മാംസം ഭക്ഷിച്ചു; മൂന്നു പാത്രം സോമനീരും കൂടിച്ചു. അങ്ങനെ തിരുവയർ നിറഞ്ഞ ഇന്ദ്ര

2. പരോക്ഷാക്ഷി:

3. ആ ഹവിസ്സ്--നിങ്ങൾ കൂടിച്ച സോമം.

4. മൃഗപ്രായനെ--മൃഗപോലെ പായുന്ന വൃത്രനെ. വിഴുങ്ങി--വെള്ളത്തെ മാച്ചു. ദാനവൻ--വൃത്രൻ.

6. ത്രൈഷ്ടയോക്താ--ത്രിഷ്ടപ്പ് മന്ദസ്സിലുള്ള സ്തോത്രം. തീപിടിച്ച--മരുത്തുക്കളുടെ മന്ത്രപ്രയോഗത്താലത്രേ, ശംബരൻ അഗ്നിബാധിതനായത്.

7. സഖാവിന്റെ--ഇന്ദ്രന്റെ. മൂന്നു പാത്രങ്ങൾ--പുതട്ടത്ത്, ആധവനീയം, ദ്രോണകലശം.

നെയത്രേ, ദേവന്മാരെല്ലാം, ഒരു വേലക്കാരനെയെന്നപോലെ, വൃത്രവധത്തിന്നു വിളിച്ചത്.

8

ഇത്ര, അങ്ങും ഉശനസ്സും കീഴ്മർത്താൻ കതിച്ചുപായുന്ന കതിരകളോടുകൂടി, കൗസന്ദൻ ഗൃഹത്തിൽ പോയല്ലോ; അദ്ദേഹത്തോടും ദേവകളോടുംകൂടി ഒരേ തേരിലാണ്, ഹന്താവായ ഭവാൻ പോയതും, ശുശ്രൂണെ വധിച്ചതും!

9

അങ്ങു സൂര്യന്റെ ഒരു തേർച്ചകൂടും വേർപെടുത്തി; മറ്റൊരു കൗസന്ദൻ യനം നേടാൻ വെച്ചു. കൂറില്ലാത്ത കൂടലരെ അങ്ങു ആ യുധംകൊണ്ടു ഹനിച്ചു— യുദ്ധത്തിൽ നാക്കുറുത്തു കൊന്നു!

10

ഗൌരീവീതിയുടെ സ്തോത്രങ്ങൾ അങ്ങയെ വളർത്തട്ടെ! അങ്ങു പിപ്രൂവിനെ വിദമിപുത്രനു കീഴ്പ്പെടുത്തി. ലുജിശ്വാവു സഖ്യത്തിനായി പുരോധാശവും മറ്റും പഛിച്ചു അങ്ങയെ വരുത്തി; അങ്ങു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സോമം കുടിക്കുകയുംചെയ്തു!

11

നവഗൃഹം ഭഗവാനും സോമം പിഴിഞ്ഞു, ഇത്രനെ സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു സ്തുതിച്ചു: ആ സ്തുതിയ്ക്കുന്ന നേതാക്കൾ അടയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ആ ഗോവൃന്ദത്തെ തുറക്കുകയുംചെയ്തു!

12

മഘവാവേ, അങ്ങു ചെയ്തുകഴിഞ്ഞ പരാക്രമങ്ങൾ അറിഞ്ഞു, ഞാൻ അങ്ങയെ എങ്ങനെ പരിചരിക്കേണ്ടു? ബലിഷ്ഠനായുള്ളോവേ, അങ്ങു പുതുതായി ചെയ്യുന്നവയെ ഞങ്ങൾ യജ്ഞങ്ങളിൽ പുകഴ്ക്കാം!

13

ഇത്ര, അവിടുന്നു സഹജമായ ബലംകൊണ്ടു, എതിരില്ലാതെ, ഈ വലിയ ഭുവനമെല്ലാം നിർമ്മിച്ചു; വജ്രിൻ, ധർഷകനായ ഭവാൻ വീണ്ടും നിർമ്മിക്കുകയുംചെയ്തു. ഭവാന്റെ ആ ത്രാണിയെ തടുക്കാൻ ആരുമില്ല!

14

ഇത്ര, അതിശൂരനായുള്ളോവേ, അങ്ങയ്ക്കായി ഞങ്ങളുണ്ടാക്കുന്ന പുതിയ സ്തോത്രങ്ങൾ ഭവാൻ ചെവിക്കൊണ്ടാലും; ധനമിച്ഛിക്കുന്ന

8. ആദ്യവാക്യം പ്രത്യക്ഷം:

9. അദ്ദേഹം—കൗസന്ദൻ.

10. കൂറു്=ചെ; നാക്കുറുത്തതിനാൽ അസുരന്മാർക്കു മിണ്ടാൻവയ്യാതായി.

11. ഗൌരീവീതിയുടെ—എന്റെ. പിപ്രൂ—ഒരുസുരൻ. വിദമിപുത്രൻ—ലുജിശ്വാവു എന്ന ലുജി.

12. തുറക്കുകയും ചെയ്തു—ഗൃഹം തുറന്നു ഗോവൃന്ദത്തെ പുറത്തിറക്കി,

ധീമാനായ ഞാൻ നല്ല വേലകൊണ്ടു വസ്രംപോലെയും തേരുപോലെയും മികച്ച സ്തോത്രങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. 15

സൂക്തം 30.

ബഭ്രു ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

യാതൊരു വജ്രപാണിയായ പുരുഷന്റെ ധനവുംകൊണ്ടു, സോമം പിഴിയുന്നവനെ തേടി, രക്ഷിപ്പാൻ, അയാളുടെ ഗൃഹത്തിൽ എഴുന്നള്ളമോ; ആ വീരൻ എവിടെ? ഹരികളെ പൂട്ടിയ സുഖരഥത്തിലൂടെ പോകുന്ന ഇന്ദ്രനെ ആർ കണ്ടിട്ടുണ്ട്? 1

സ്വയം വാണ തന്തിരുവടിയുടെ നിഗൂഢമായ ഉൽക്കൃഷ്ടസ്ഥാനം ഞാൻ കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു: ഞാൻ അന്വേഷിച്ചു പുറപ്പെട്ടു; മറ്റുള്ളവരോടു ചോദിച്ചു. അവർ പറഞ്ഞു:—‘അറിയാനാഗ്രഹിച്ചു നേതാക്കളായ ഞങ്ങൾ ഇന്ദ്രനെ കണ്ടെത്തി.’ 2

ഇന്ദ്ര, നിന്തിരുവടി കല്പിച്ചചെത്തൊല്ലാം, ഞങ്ങൾ ഇന്നു സോമം പിഴിഞ്ഞു വർണ്ണിയ്ക്കാം: അവിടുന്നു ഞങ്ങൾക്കായി ചെയ്തത് അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തവർ അറിയട്ടെ; അറിഞ്ഞവർ കേട്ടുകൊള്ളട്ടെ: എല്ലാസ്തോനകളോടുംകൂടിയ ആ മഹാവാവു വന്നെന്നും! 3

ഇന്ദ്ര, ജനിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ അവിടുന്നു മനസ്സിലാച്ചു: തനിയേ വളരെപ്പേരോടു പൊരുതാൻ പുറപ്പെട്ടു; ബലംകൊണ്ടു പർവതത്തെപ്പോലും പിളർത്തി; കുറവുപൈക്കൂട്ടത്തെ കണ്ടുപിടിച്ചു! 4

ഉപരിസ്ഥാനം അത്യൽക്കൃഷ്ടനായ വോൻ അകലത്തും കേൾക്കാവുന്ന തിരുനാമത്തോടുകൂടിയാണ്, ജനിച്ചത്; അതി

15. വസ്രംപോലെ--തിരുമുൽക്കാഴ്ചപോലെ അങ്ങയ്ക്കു സ്വീകരിയ്ക്കാവുന്നതും. തേരുപോലെ--അങ്ങയ്ക്കു ഇങ്ങോട്ടു പോരാത്തതെന്നതും.

സൂക്തം 30.

2. വിശ്വാസികൾക്ക് ഇന്ദ്രൻ അപ്രാപ്യനല്ലെന്നു സാരം.
3. ഒടുവിലെ വാക്യം പരോക്ഷം:
4. മനസ്സിലാച്ചു--‘ഞാൻ ബലവാന്മാരെയൊക്കെ ജയിയ്ക്കുമെന്ന്’,

നാൽ ദേവന്മാരെല്ലാം പേടിച്ചുപോയി! മുടിയൻ അടക്കിയ ജലങ്ങളെ ഇന്ദ്രൻ തന്റെ വരതീയിലാക്കി.

5

അങ്ങയ്ക്കുതന്നെയാണു്, ഈ സ്തോതാക്കൾ നന്നായി സുഖിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നതും, സോമം പിഴിയുന്നതും. വെള്ളത്തെ മറച്ചുകിടന്ന ദ്രോഹിയും മായാവിയാലായ വൃത്രനെ ഇന്ദ്രൻ മായകൾകൊണ്ടു കീഴ്മൺതി!

6

മലവാവേ, സൂതിയ്ക്കുപ്പെടുന്ന ഭവാൻ വിദ്രോഹിയുടെ നേക്കു വളം വിട്ടു, ജന്മശത്രുക്കളെ കൊന്നൊടുക്കി: അതിൽ, മനുഷ്യനു സുഖം വരുത്താൻ അവിടുന്ന് മുടിയനായ നമുചിയുടെ തല തവിടാക്കിയല്ലോ!

7

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് മുടിയനായ നമുചിയുടെ ഇടിമുഴക്കി നടക്കുന്ന മഴക്കാറ്റുപോലെയുള്ള തല തകർത്തിട്ടു്, ഉടൻതന്നെ എന്നെ സഖാവാക്കിയല്ലോ; അപ്പോൾ മരുത്തുള്ളാൽ വാന്യശികൾ ചക്രംചുറ്റിപ്പോയി!

8

മുടിയൻ സ്രീകളെ ആയുധമാക്കിയല്ലോ. അപ്പോൾ, 'ഇവന്റെ പെൺപട എന്നോടെന്തെടുക്കും?' എന്നിങ്ങനെ, ഇന്ദ്രൻ അപനന്മപ്പെട്ട രണ്ടു പെണ്ണുങ്ങളെ അകത്തടച്ചിട്ടു; എന്നിട്ടു ദസ്യവിനോടു പൊരുതാനടുത്തു.

9

വൈക്കൾ കട്ടികളോടു വേർപെട്ടു്, എല്ലാടത്തും അവിടെയവിടെ ചുറ്റിയലയുകയായിരുന്നു; അവയെ ഇന്ദ്രൻ കരുത്തരോടു കൂടി, നല്ല സോമനീരിന്റെ മത്തു പുണ്ടു, (കട്ടികളോടു) ചേർത്തു!

10

5. അതിനാൽ എന്നു തുടങ്ങിയ വാക്യവും, അടുത്തതും പരോക്ഷപ്രഥനങ്ങൾ. മുടിയൻ—വിധാംസകനായ വൃത്രൻ.

6. മായകൾ—തന്റെ കഴിവുകൾ.

7. വിദ്രോഹി—വൃത്രൻ. ജന്മശത്രുക്കൾ—രാക്ഷസാദികൾ. അതിൽ—ആയുധമായി. മനുഷ്യനു്—എനിക്കു്. സുഖം—നമുചി അപഹരിച്ച ഗോവൃന്ദത്തെ തിരിയേ കിട്ടൽ.

9. പരോക്ഷവചനം: മുടിയൻ—നമുചി. സ്രീകളെ ആയുധമാക്കി—ഇത്രനോടു പൊരുതാനയച്ചു.

10. കരുത്തർ—മരുത്തക്കൾ.

ബഭ്രു പിഴിഞ്ഞ സോമം മത്തുപിടിപ്പിച്ച വൃഷാവായ
ഇന്ദ്രൻ യുദ്ധത്തിൽ ആർത്തലറി; അതു കടിച്ച പുരന്ദരൻ കറവു
പൈക്കളെ വീണ്ടുകൊടുത്തു! 11

അഗ്നേ, രശ്മക്കാരർ ഇങ്ങനെ ഒരുപകാരം ചെയ്തു: നാലായി
രം പൈക്കളെ എനിക്കു തന്നു; നേതാക്കന്മാരിൽവെച്ചു നേതാ
വായ ഋണംചയൻ കൊടുത്തയച്ചു ധനം ഞങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു! 12

അഗ്നേ, രശ്മക്കാരർ എന്നെ നല്ലവണ്ണം ചമയിച്ചു, ഗോസഹ
സ്രങ്ങളോടുകൂടി ഗൃഹത്തിലെത്തിച്ചു. ഇരട്ട പരത്തിയ രാത്രി
യുടെ അവസാനത്തിൽ ഞാൻ പിഴിഞ്ഞ സ്വാദേറിയ സോമം
ഇന്ദ്രനെ മത്തുപിടിപ്പിച്ചു! 13

രശ്മരാജാവായ ഋണംചയന്റെ അടുക്കൽ ചുറ്റിനടന്ന
രാത്രി പുലർന്നതോടെ, നടമിടക്കുള്ള ജവനാശ്വംപോലെ കോപ്പു
ണിയിക്കപ്പെട്ട ബഭ്രുവിന്നു നാലായിരം കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു! 14

അഗ്നേ, രശ്മത്തിൽവെച്ചു നാലായിരം പൈക്കളെ ഞങ്ങൾ
സ്വീകരിച്ചുവല്ലോ; പാലു കാച്ചാൻ തിളങ്ങുന്ന മഹാവീരംപോ
ലെയുള്ള ഒരു പൊൻപാത്രവും മേധാവികളായ ഞങ്ങൾ വാങ്ങി! 15

സൂക്തം 31.

അത്രിഗോത്രക്കാരൻ അവസ്യഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പ് ഛന്ദസ്സ്: ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

മഘവാവായ മുഖ്യൻ ഇന്ദ്രൻ, അദ്ദേഹം കേറുന്ന അന്നകാം
ക്ഷിയായ പള്ളിത്തേരിന്നുവേണ്ടി പടവെട്ടുന്നു: ഇടയൻ മാടുകളെ

11. ബഭ്രു--ഞാൻ.

12. രശ്മം--ഒരു രാജ്യം; ഋണംചയനെ നാജാവിന്റെതായിരുന്നു
അത്. കൊടുത്തയച്ചു ധനം--നാട്ടുകാർപക്കലായതു ഗോവൃന്ദമാകുന്ന ധനം.
ഞങ്ങൾ--ഞാൻ.

13. ഞാൻ പിഴിഞ്ഞ--ഗൃഹത്തിലെത്തിയിട്ട്, ഉടൻതന്നെ ഞാൻ ഇന്ദ്ര
നു സോമയാഗമനുഷ്ഠിച്ചു.

14. എടുത്തുപറയുന്നു: നാലായിരം--രാജാവു പുലർകാലത്തുതന്നെ അയച്ചു
പൈക്കളെ.

15. മഹാവീരം--യാഗത്തിലുപയോഗിക്കുന്ന ഒരുതരം മൺപാത്രം.

യെന്നപോലെ തെളിയുന്നു; ഉപദ്രവിക്കപ്പെടാതെ, നേടാനായി നടക്കുള്ളതല്ല!

1

ഹര്യശ്വ, ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളുക: ഞങ്ങളെ, വേണ്ടാ എന്നു വെക്കരുത്; വിചിത്രമായ, ഞങ്ങളിൽ വന്നുചേരുക. ഇത്ര, അവിടുന്ന് പൊതു ശ്രേയസ്കരം മറ്റൊന്നില്ല: സ്രീവിയ്യക്തനാരെയും അവിടുന്ന് ഭാര്യാനിതരാക്കും!

2

തേജസ്സ് തേജസ്സിൽനിന്ന് ഉദിയുന്നതോടേ, ഇത്രൻ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളും കല്പിച്ചുകൊടുക്കും: അദ്ദേഹം മലനടുവിൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ട കറുപ്പുപെരുളെ പുറത്തെടുത്തു തെളിച്ചു; പ്രകാശംകൊണ്ടു കൂരിരുട്ടു പോക്കി!

3

പുരുഷൻ, മനുഷ്യർ അങ്ങയ്ക്കു കതിരത്തേരുണ്ടാക്കി; തപശ്ചാവ വളം മിനുക്കി; തലവന്മാർ വൃത്രവധത്തിന്ന്, ഇത്രനെ പൂജിച്ചു സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വളർത്തി!

4

ഇത്രനാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടു നടക്കൊണ്ടു യാവചിലർ തേരും കതിരെയുമില്ലാതെ ദസ്യുക്കളെ കീഴ്മന്തിയോ; ആ വൃഷാക്കൾ ഇത്ര, അങ്ങയെ സ്തുതിച്ചപ്പോൾ, കെല്പുള്ള അമ്മികളും സംബന്ധിച്ചു!

5

മലവാവേ, അവിടുന്ന് പണ്ടു ചെല്ലവയും, അവിടുത്തെ പുതിയ കർമ്മങ്ങളും ഞാൻ വഴ്ത്തിയോ: ശക്തിമാനേ, അവിടുന്ന് വാനാഴികൾ രണ്ടിനെയും വശത്താക്കി, വിചിത്രദാനങ്ങളായ ജലങ്ങളെ മനുഷ്യനുവേണ്ടി വേർതിരിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നു!

6

സൂക്തം 31.

1. തെളിയുന്നു--ശത്രുസൈന്യത്തെ ചൊല്ലടിയ്ക്കു നടത്തുന്നു. നേടാനായി--ശത്രുനം.

3. തേജസ്സ് തേജസ്സിൽനിന്ന്--സൂര്യന്റെ തേജസ്സ് ഉഷസ്സിന്റെ തേജസ്സിൽനിന്ന്.

4. ഒന്നാം വാക്യം: പ്രത്യക്ഷം: മനുഷ്യർ--ഋക്കൾ. തലവന്മാർ--അംഗിരസ്സുകളോ, മരുതന്മാരോ.

5. ആ വൃഷാക്കൾ--മരുതന്മാർ. അമ്മികളും സംബന്ധിച്ചു--സോമം പരയുമ്പോഴത്തെശ്ശിബ്ദംകൊണ്ടു സ്തുതിയിൽ കൂട്ടുചേർന്നു.

6. വിചിത്രദാനങ്ങൾ=വിചിത്രമായ ദാനത്തോടുകൂടിയവ.

ദർശനീയ, മേധാവിൻ, അത് അവിടുന്ന് ചെയ്തതുതന്നെ: ഇവിടെ വൃത്രനെ കൊന്നു, ബലം വെളിപ്പെടുത്തിയല്ലോ; പോരാ, ശുഷ്ണന്റെ മായകൾ കൈക്കലാക്കി, ദ്രസ്യങ്ങളെ അടുക്കൽചെന്ന് മർദ്ദിക്കുകയും ചെയ്തു!

7

ഇത്ര, നിന്തിരുവടി നദീതീരത്തിലെ വിഭവോല്പാദകങ്ങളായ ജലങ്ങളെ യദുവിനും തുർവശനും അധീനങ്ങളാക്കി. നിങ്ങളുടെ വരംകൂടി ഉഗ്രന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു: പിന്നെ അങ്ങു കന്ധനെ ഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോയി. അപ്പോൾ ഉശനസ്സും ദേവന്മാരും നിങ്ങളുടെ അടുക്കലേത്തി.

8

ഇത്ര, കന്ധ, നിങ്ങളെ തേർ വലിയുന്ന കതിരകൾ ഈ സ്തോതാവിങ്കലും കൊണ്ടുവരുട്ടു: നിങ്ങൾ അവനെ വെള്ളത്തിൽ വെച്ച് -- ഇരിപ്പിടത്തിൽവെച്ച് -- പീഡിപ്പിച്ചുവല്ലോ: നിങ്ങൾ ഹവിർബന്ധന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്ന് ഇരുട്ടുകൾ നീക്കുന്നു!

9

ഈ കവിയായ അവസ്യവിനും സുഖേന പൂട്ടാവുന്ന വാതാശ്വങ്ങളെ കിട്ടി. ഇത്ര, ഇവിടെ സഖാക്കളായ സ്തോതാക്കളെല്ലാം അങ്ങയുടെ ബലത്തെ സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

10

യുദ്ധത്തിൽ പാഞ്ഞുനടന്ന സൂര്യരഥത്തെപ്പോലും അനങ്ങാതാക്കി, ഏതശന്നുവേണ്ടി, അതിന്റെ ഒരു ചക്രം പഠിച്ചെടുത്തു നിഹനിപ്പാൻ തുടങ്ങിയവൻ, നമ്മെ മുൻനിർത്തി യാഗത്തിലേഴു നുള്ളട്ടെ!

11

ആളുകളേ, ഇതാ, ഇന്ദ്രൻ സോമം പിഴിഞ്ഞ സഖാവിന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു, കാണാൻവേണ്ടി എഴുന്നള്ളുന്നു: അധാര്യക്കൾ യാതൊന്നെടുത്തു ചതയ്ക്കുന്നുവോ, ആ അമ്മിക്കഴെ ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചു കൊണ്ടു വേദിയോടു ചേരുന്നു.

12

8. നിങ്ങളുടെവർ--അങ്ങും കന്ധനും. ഉഗ്രന്റെ--ശുഷ്ണന്റെ. പിന്നെ--ശുഷ്ണവധാനന്തരം. ഗൃഹം--സ്വർഗ്ഗം.

9. അവനെ--ശുഷ്ണാസുരനെ.

10. കവി--സ്തോതാവ്. സഖാക്കൾ--അവസ്യവിന്റെ.

11. നിഹനിപ്പാൻ തുടങ്ങിയവൻ--അസുരന്മാരെ കൊല്ലാനൊരുങ്ങിയ ഇന്ദ്രൻ.

12. കാണാൻവേണ്ടി--നിങ്ങളെ.

അമൃതം, അങ്ങയെ ഇച്ഛിച്ചു—ശീഘ്രം ഇച്ഛിച്ചു—മനുഷ്യർക്ക് ആപത്തു വരരുത്. അവിടുന്ന് യജമാനന്മാരെ പ്രാപിച്ചാലും: ഞങ്ങൾ യാവചിലരിൽ അങ്ങയുടെ ആളുകളായി നില്ക്കേണമോ, അവർക്ക് അവിടുന്ന് ബലം നല്കിയാലും!

13

സൂക്തം 32.

അത്രീഗോത്രക്കാരൻ ഗാതു ഋഷി; ത്രിഷ്ഠുപ്പ് മന്ത്രസ്സു; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

ഇന്ദ്ര, അവിടുന്ന് നിർമുകിലിനെ പിളർത്തി, പഴുതുകളുണ്ടാക്കി, നിരോധിച്ച മേഘങ്ങളിൽനിന്നു ചോർത്തി—വളർകൊണ്ടു ലിനെ തുറന്നു, മഴ പെയ്യിച്ചു; ദാനവനെ ഹനിച്ചു!

1

വജ്രിൻ, ഇന്ദ്ര, അങ്ങു ഋതുക്കളിൽ നിരോധിച്ച മേഘങ്ങളിൽനിന്നു വെള്ളം പുറപ്പെടുവിച്ചു; ഉഗ്ര, ഒരുമ്പെട്ടുകിടന്ന വൃത്രനെ വധിച്ചു. അങ്ങനെ ബലം ഉറപ്പിച്ചു!

2

റെറയ്ക്കു് എതിരില്ലാത്തവൻ എന്നു വിചാരിച്ചുപോന്ന ആ കൂറ്റൻമൃഗത്തിന്റെ ആയുധം ഇന്ദ്രൻ ബലംകൊണ്ടു തകർത്തുകളഞ്ഞു. അപ്പോൾ അവങ്കൽനിന്നു മറ്റൊരു പെരുംകൂറ്റൻ ഉണ്ടായിവന്നു.

3

ആ പെരുംകൂറ്റനെയും—ഇയ്യള്ളവരുടെ അന്നം തിന്നു മത്തു ടിച്ചു, മേഘത്തെ കീഴിൽനിന്നിറയ തമോമയനായ ദാനവനെയും—അവന്റെ അരിശമായ ശുഷ്കനെയും മഴക്കാറ്റു തുരന്ന വജ്രി വജ്രംകൊണ്ടു വധിച്ചു!

4

‘മർമ്മമില്ലാ’ത്ത അവന്റെ ആ മർമ്മസ്ഥാനവും അവിടുന്ന്

13. അവർക്ക്—യജമാനന്മാർക്ക്.

സൂക്തം 32.

1. ചോർത്തി—വെള്ളം.

2. ഋതുക്കൾ—വർഷാകാലം.

3. കൂറ്റൻമൃഗം—വൃത്രൻ. ഉണ്ടായിവന്നു—അവനത്രേ, ശുഷ്കൻ.

4. അരിശമായ—ക്രോധത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചു.

അടയാളങ്ങളാൽ കണ്ടുപിടിച്ചു; ബലവാനേ, മധു സംഭരിയ്ക്കു
പൊരുതാൻ മുതിൻ അവനെ അങ്ങ° അന്ധകാരത്തിലടച്ചു! 5

അങ്ങനെ അന്തരിക്ഷത്തിൽ കിടന്ന, വെളിച്ചമില്ലാത്ത കൂരി
തട്ടിൽ വലുപ്പംവെച്ച അവനെപ്പോലും, സോമത്തിന്റെ മത്തുപി
ടിച്ച വൃഷാവായ ഇന്ദ്രൻ വഭ്രമയത്തി വധിച്ചു! 6

ഇന്ദ്രൻ കൂറ്റനായ ദാനവന്റെ നേർക്കു°, എതിരില്ലാതെ കീഴ
മത്തുന്ന ആയുധമയത്തി; അവനെ വഭ്രപ്രാദാരംകൊണ്ടു വധിച്ചു°,
എല്ലാ പ്രാണികളിലുംവെച്ചു° അധമനാക്കി! 7

ഉഗ്രനായ തന്തിരുവടി വെള്ളത്തെ മറച്ചുനിന്ന, ജലത്തെ കീ
ഴക്കിയ, തള്ളിനീക്കുന്ന, ആവരണകാരിയായ ആ പെരുംകൂറ്റനെ
കണ്ടുപിടിച്ചു, യുദ്ധത്തിൽ വമ്പിച്ച ആയുധംകൊണ്ടു കാൽ വെട്ടി,
വല്ലാതെ കോടുവായിടുമാറു കൊലപ്പെടുത്തി! 8

ആരുള്ള, ഇന്ദ്രാൻ വരട്ടുന്ന ബലം തടുക്കാൻ? ഇദ്ദേഹം
ഒറായ്ക്കു°, എതിർപ്പെടാതെ ധനങ്ങൾ കൈക്കലാക്കുന്നു. ഈ രണ്ടു
ദേവിമാർപോലും ഈ വേഗവാന്റെ ഓജസ്സിനെ പേടിച്ചു കിടക്കി
ടുക്കാറുണ്ടു°! 9

താൻ ഭരിയ്ക്കുന്ന ദ്രോവ° ഇന്ദ്രനു വഴങ്ങുന്നു; ഭൂവു, കാമിയ്ക്കുന്ന
ഒരുത്തിപോലെ ഒരുങ്ങിനില്ക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹം തന്റെ ബലമെല്ലാം
ഇയ്യുള്ളവരിൽ പെലുത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു; അനുകൂലരായ മനുഷ്യർ ഈ
ബലിഷ്ഠനെ വണങ്ങിപ്പോരുന്നു! 10

5. മർമ്മില്ലാത്ത—എവിടെ പരീക്ഷപറ്റിയാൽ മരിച്ചുപോകുമോ, അത
ത്രേ, മർമ്മം; അതു തന്റെ ദേഹത്തിലില്ലെന്നായിരുന്നു, വൃത്രന്റെ ഗവ°. മധു
സംഭരിയ്ക്കു—അങ്ങയ്ക്കു സോമമൊരുക്കുന്ന തക്കത്തിൽ. അന്ധകാരത്തിലടച്ചു—
വൃത്രൻ ഇന്ദ്രനെപ്പേടിച്ചു° ഇരുട്ടിൽ മറഞ്ഞു.

8. തള്ളിനീക്കുന്ന—എതിരാളികളെ. ആവരണകാരിയായ—എല്ലാം
മറച്ചു.

9. വരട്ടുന്ന—ശത്രുക്കളെ. ധനങ്ങൾ—ശത്രുക്കളുടെ. ദേവിമാർ—ദ്രോവാ
പുഥിവികൾ. ഈ വേഗവാൻ—ഇന്ദ്രൻ.

10. ഇയ്യുള്ളവർ—പ്രജകൾ.

ആളുകളുടെ ഇടയിൽ ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്: ഏകനായ നിന്തിരുവടിയാണ്, സഞ്ജനപാലകനും, പഞ്ചജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ജനിച്ചവനും, യശസ്വിയും. രാവു പകലും സൂരിച്ച പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന ഏന്റെ ആളുകൾ ആ പരമസ്തുതനായ ഇന്ദ്രനെത്തന്നെ അവലംബിക്കട്ടെ!

11

ഇങ്ങനെ കാലത്തോറും പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന നിന്തിരുവടി മേധാവികൾക്കു ധനം കൊടുക്കാറുണ്ടെന്നു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്; ഇന്ദ്ര, എന്നാൽ നിന്തിരുവടിയുടെ മികച്ച സഖാക്കൾക്ക്—അഭിലാഷം നിന്തിരുവടിയിങ്കൽ സമർപ്പിച്ച സ്നേഹാക്കൾക്ക്—എന്തുകിട്ടി? 12

ഒന്നാമധ്യായം സമാപ്തം.

***

രണ്ടാമധ്യായം

സൂക്തം 33.

പ്രജാപതിപുത്രൻ സംവരണൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം മന്ത്രസ്സു; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
(കാകളി)

മർത്ത്യർതൻ കെല്പിനു, കെല്പനാമിന്ദ്രക—
ലിതം വലുതൊന്നു ചൊല്ലാ, മെളിയ ഞാൻ;
നന്മനസ്സുനീട്ടമല്ലോ, ഭാനപിത—
നമ്മഹാൻ പോരിൽ സൂതി കേട്ടിവന്റെമേൽ!
അബ്ബോനെങ്ങളെ നണ്ണിയിന്ദ്ര, വോ—
നിപ്പടിയിൽപുളവാക്കും സ്വപങ്ങളാൽ

1

11. ഏകനായ എന്നു ഇങ്ങനെ വാക്യം പ്രത്യക്ഷമാക്കി;

12. പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന—പ്രണികളെ വ്യാപരിപ്പിക്കുന്ന. എന്തു കിട്ടി—എനിക്ക് ഇതുവരെ ഒന്നും വോൻ തന്നില്ലല്ലോ എന്ന്, ഋഷി വിദ്യംബാസഹതാം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു.

സൂക്തം 33.

1 മർത്ത്യർതൻ കെല്പിനു—എന്റെ ആളുകൾക്കു ബലമുണ്ടാകാൻ. ഇന്ദ്രകൽ—ഇന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ. ഒന്നു—ഒരു സ്നേഹം. ഇവന്റെമേൽ—എകൽ.

2. പിടിയ്ക്കണം—യുദ്ധത്തിന്നിറങ്ങണമെന്നർത്ഥം.

അശ്വക്കുടിഞ്ഞാൻ വൃഷാഭേ, പിടിയ്ക്കണം;
വെച്ചമർത്തേണം, മേലവൻ സപതരെ! 2

ഞങ്ങളൊഴിഞ്ഞവർ ചേർന്നീല നിങ്കല,—
തുംഗകർമ്മാപേതർ നിന്നടെയല്ലതാൻ:
ഭേവ, കേറിയിരിയ്ക്കിതു, വജ്രധര,
നീ വരാശ്വക്കുടിഞ്ഞാൻ പിടിയ്ക്കും രഥേ! 3

നിന്നെക്കുറിച്ചുണ്ട, നേകസ്സവമിതു:
മന്നിനായ് അണ്ണിർക്കുടരിട്ട, ഏതു നീ
നിർത്തി, വർഷിപ്പാനിനർത്തൻ നിജാസ്സഭേ;
യുദ്ധത്തിൽ മായ്ച്ച, നീ ദാസന്റെ പേരുമേ! 4

ഇതു, സമീപിച്ച കെല്പിയറിച്ചരി—
യ്ക്കുന്ന നേതാക്കളാം ഞങ്ങൾ ഭവാന്റെയൊ:
യുദ്ധത്തിലാൾക്കാർ വരേണമേ ഞങ്ങളിൽ,
സ്തുത്യൻ ചരിഷ്ണ ഭഗൻപോലുരുബല! 5

നിങ്കലുണ്ടല്ലോ, മഹിതമാം കെല്പിതു:
നിത്യനായ് വ്യപ്തനായ് തുത്തമാടുന്ന നീ
കൂട്ടുക, വെൺമുതൽ വീത്തവും ഞങ്ങളി;—
ലാഘ്യനാം സ്വാമിതൻ ദാനത്തെ വാഴ്ത്തവൻ! 6

ത്വദക്ഷയാൽക്കാക്കേകിതു, ശൂര, ഭവാ—
നിതം സ്തുതിയ്ക്കും സയജ്ഞരാം ഞങ്ങളെ:

3. നിങ്കൽ ചേർന്നീല—അങ്ങയെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു. തുംഗകർമ്മാപേതർ—യജ്ഞരഹിതർ. രഥേ—സ്വന്തം തേരിൽ.

4. അറുത്തു—ജലനിരോധികളെ പിളർത്തു. നിർത്തി—മേലങ്ങളെ. ഇന്നർത്തൻ നിജാസ്സഭേ—സൂര്യന്റെ സ്വസ്ഥാനത്തു. ദാസൻ—മഴ തടഞ്ഞ ഒരു സുന്ദർ. പേരുമേ മായ്ച്ച—അവനെ തീരെ നശിപ്പിച്ചു.

5. സമീപിച്ച—ഭവാനെ. കെല്പിയറിച്ചരി—സ്നോത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ഭവാനു ബലമുളവാക്കി. ചരിയ്ക്കുന്ന—യാഗശാലയിൽ പെരുമാറുന്ന. ആൾക്കാർ, ഭഗൻ പോലെ ഞങ്ങളിൽ വരേണമേ—ഭഗൻ ഞങ്ങളെ തുണയ്ക്കാൻ വരാറുള്ളതുപോലെ, അങ്ങയുടെ അനുഗ്രഹത്താൽ ആളുകൾ വന്നു സഹായിയ്ക്കട്ടെ.

6. തുത്തമാടുന്ന—സ്വച്ഛന്ദം വിഹരിയ്ക്കുന്ന. വെൺമുതൽ—ഗവാശ്വാദി. ഞങ്ങളിൽ കൂട്ടുക—ഞങ്ങൾക്കു തരിക.

യുദ്ധങ്ങളിലുടൻചുട്ടയെ നല്കുന്ന
ഏകദേശം സോമനീർകൊണ്ടു രസിക്കൂ, നീ! 7

ഗൌരീക്ഷിതൻ പെരുങ്കുത്സ്യൻ ത്രസഭസ്യ
സൂരി ധനാധ്യനെവയെയോ നല്കി, മേ
അപ്പുത്തുവെൺതരംഗങ്ങൾ വഹിക്കൂ, മാം;
ക്ഷിപ്രം പണികളിലേർപ്പെട്ടിടാവു, ഞാൻ! 8

നല്കിനാൻ, മേ മാരുതാശ്വൻ വിഭമനം
നല്ല നടയുള്ള ലോഹിതാശ്വങ്ങളെ;
ആയിരം തന്നാ, നൊരാത്യനാകമെന്നി—
സ്തായഴിച്ചേകിനാനാരണങ്ങളും. 9

ലക്ഷ്യപുത്രനാം ധന്യനും നല്കി, മേ
ലക്ഷ്മി തെളിഞ്ഞ ധൂരന്ധരാശ്വങ്ങളെ;
സംവരണർഷിയെ പ്രാപിച്ചു, തന്ന വൻ—
സമ്പത്തു, ഗോക്കരം തൊഴുത്തിനെപ്പോലവേ! 10

സൂക്തം 34.

സംവരണൻ ജ്യേഷ്ഠ; ജഗതിയും ത്രിഷ്ഠപ്തം ഹനുസ്സു; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

നിശ്ശത്രുവാം നിഹന്താവികലൈത്തുനം,
നിസ്സംഖ്യമനമഭംഗരം സ്വർഗ്ഗഭം:

7. തപദക്ഷ—ചോരനേറിയ രക്ഷ. സോമനീർ ഉടൻചുട്ടയെ നല്കും—
പരിഷ്ക പറ്റാതെ രക്ഷിക്കും.

8. ഗൌരീക്ഷിതൻ—ഗിരിക്ഷിതിഗോത്രജൻ, പെരുങ്കുത്സ്യൻ—പുരുഷ
തപുത്രൻ. ത്രസഭസ്യ—ഒരു രാജർഷി. മാം വഹിക്കൂ—എന്നെ കൊണ്ടുനട
ക്കട്ടെ.

9. മാരുതാശ്വൻ—മാരുതാശ്വന്റെ പുത്രൻ. വിഭമൻ—ഒരു രാജാവ്.
ലോഹിതാശ്വങ്ങൾ—പെങ്കുതിരകൾ. ആയിരം—വളരെ ദ്രവ്യം. ആര്യൻ—
പുരുഷൻ.

10. ധന്യൻ—ഒരു രാജാവ്. ലക്ഷ്മി—ശോഭ. ധൂരന്ധരാശ്വങ്ങൾ—ഭാരം
വഹിക്കുന്ന (കെല്പുള്ള) കുതിരകൾ. സംവരണർഷിയെ—എന്നെ.

നന്നായ് പിഴിവിൻ, പചിപ്പിൻ, സുവഞ്ചേ-
 ത്തന്ന പുരുസ്തന്നഗ്രമായ് ചെയ്യവിൻ! 1

ഈ മഘവാവുശനസ്സുമായ്, നിസ്സിമ-
 ധാമാവു വഭ്രം മൃഗാഹതിയ്ക്കോങ്ങവേ,
 സോമനീർകൊണ്ടു നിറച്ചാൻ തിരുവയ;-
 റാ മധുവുണ്ടു മദിച്ചാൻ, മഹായുധൻ! 2

ഈ മട്ടവിടെയ്ക്കുഹസ്സിലോ രാവിലോ
 സോമം പിഴിയുവോൻ തേജസവിയായ് വരും:
 തള്ളുന്നു, മൈമോടി കൂട്ടുമധർമ്മിയാം
 പുള്ളിയെശ്ശൂകൻ, കമിത്രധനിയെയും! 3

ഇന്ദ്രൻ സഗർഭ്യനെ, ത്താതനെ, ത്തായയെ-
 ക്കൊന്നിട്ടു, വിട്ടേച്ചുപോരില്ലൊരാളെയും:
 ടുഃഖാൽച്ചലിയാതടക്കിദ്ധനും കാഴ്ച-
 വെണ്ണുന്നവന്റെ ദാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളമേ! 4

വേണ്ടോ, തുണയ്ക്കിവന്നഞ്ചുപത്താളുകൾ;
 തീണ്ടോ, പിഴിയാത്ത, പോറ്റാത്തവനെയും—

സൂക്തം 34.

1. നിഹന്താവ്—ചൈരികളെ വധിയ്ക്കുന്ന ഇന്ദ്രൻ. നിസ്സംഖ്യം=അപരിമിതം. അനം—ഹവിസ്സ്. പിഴിവിൻ—സോമം. പചിപ്പിൻ—പുരോധാശാദി. സുവഞ്ചേത്തന്ന—സ്നോത്രങ്ങളെ കൈക്കൊള്ളുന്ന. അഗ്രമായ് ചെയ്യവിൻ—ഓരോ കർമ്മവും ഉൽക്ലേഷ്ടമാവണ്ണം അനുഷ്ഠിക്കുവിൻ. ഋഗ്വേദം ലോകപരായണനാണിത്.

2. നിസ്സിമധാമാവ്=അമിതതേജസ്സൻ. മൃഗാഹതിയ്ക്ക്—മൃഗത്തെ അസുരനെ കൊല്ലാൻ. മധു—മധുരസോമം.

3. മൈമോടി കൂട്ടം—ചമഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്ന, തന്നെപ്പോറ്റിയായ. കമിത്രധനീ—ചിത്തച്ചങ്ങാതികളോടുകൂടിയ ധനവാൻ.

4. ഇന്ദ്രൻ ഒരാളുടെ യജ്ഞരഹിതരായ ബന്ധുക്കളെ കൊന്നേയ്ക്കും; എന്നാൽ അയാളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തും. അയാൾ ബന്ധുവധഃഖത്താൽ ചലിയാതെ, മനസ്സടക്കി, ധനം (ഹവിസ്സ്) കാഴ്ചവെച്ചാൽ, ആ ദാനം ഇന്ദ്രൻ സ്വീകരിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും.

കൊല്ലം, വലയ്ക്കും, വിറപ്പിപ്പവൻ; ദേവ-
വല്ലഭനോ, പെരുപൈത്തൊഴുത്തേകിടം! 5

നോക്കാ, പിഴിയാത്തവനെ;—പ്പിഴിഞ്ഞൊന്നു
ചേർക്കും, സമൃദ്ധി; ചടപ്പിയ്ക്കുമാജിയിൽ;
ചക്രമെറിഞ്ഞിടം ദാസനെത്തൻകയ്യിൽ
വെയ്ക്കു, മുഗ്രൻ ജഗച്ഛാസിയിരൂൻ പ്രഭു! 6

പോകും, പിശുക്കന്റെ തീറ്റ കക്കാണിവ;—
നേക്കും, യജിപ്പോന്ന സന്തർത്ഥ്യമാം ധനം;
ഭൂര്യപായത്തിലും താങ്ങാകുവോണിവൻ,
വീര്യമിവന്നു വളർത്തവർക്കൊക്കയും! 7

നോക്കും, പ്രബലരാം രണ്ടു പണക്കാരെ,
നേർക്കിളക്കും മൗലവാവു നൽഗ്ലോപ്രദൻ;
ഏകനെച്ചങ്ങാതിയാക്കി, പശുക്കളെ—
യേകും, വിറപ്പിയ്ക്കുമിരൂൻ മരുഭൂതൻ! 8

വാഴ്ത്തുന്നു, ലക്ഷണായുപമാനമായ്—
കീർത്തിമാനാമാഗ്നിവേശിയെ സ്വാമി ഞാൻ:

5. വേണ്ടാ—താൻതന്നെ മതി. പിഴിയാത്ത പോറ്റാത്തവനെയും—സോ
മം പിഴിയാത്തവനെയും കടംബത്തെ പോറ്റാത്തവനെയും ഇവൻ (ഇരൂൻ) തീ
ണ്ടാ (സമീപിയില്ല); നേരേമറിച്ചു, കൊല്ലം, വലയ്ക്കും (കഷ്ടപ്പെടുത്തും). വിറ
പ്പിപ്പവൻ—ശത്രുക്കളെ. ദേവവല്ലഭൻ—ദേവകാമൻ, യജമാനൻ. പെരുപൈ
ത്തൊഴുത്തേകിടം—വളരെപ്പെക്കളെ കൊടുക്കും.

6. ആജിയിൽ (യുദ്ധത്തിൽ) ചടപ്പിയ്ക്കും—ശത്രുക്കളെ ബലഹീനരാക്കും.
ചക്രമെറിഞ്ഞിടം—ഏതിരാളിയുടെ നേർക്കു്. ദാസൻ—സേവകൻ.

7. സന്തർത്ഥ്യമാം ധനം=നല്ല ആളുകളോടുകൂടിയ ധനം. പിശുക്കന്റെ
തീറ്റ (മുതൽ) കെട്ടടുത്തു യജ്ഞാനുഷ്ഠാനാവിന്നു കൊടുക്കും. ഇന്ദ്രനു സ്തോത്രാദി
യാൽ വീര്യം വളർത്തിയ ആളുകൾക്കൊക്കെ വമ്പിച്ച അപായത്തിലും അവി
ടുന്ന് താങ്ങായി നിൽക്കും.

8. നേർക്കിളക്കും—മൗലങ്ങളെ ശരിയ്ക്കു പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്ന. നൽഗ്ലോപ്രദ
നായ മൗലവാവു രണ്ടു പണക്കാരെ നോക്കും, ഇവരിൽ ആർക്കു കൊടുക്കേണ്ട പൈ
ക്കളെ എന്ന്; ഏകനെ—അവരിൽ യഷ്ടാവാരോ, അവനെ, വിറപ്പിയ്ക്കും—ശത്രു
ക്കളെ വിറപ്പിയ്ക്കുന്ന.

ശക്ര, നൽത്തണ്ണീർ തഴപ്പിയി, ശത്രിയെ;-
ശ്ശക്തിയവകൽത്തിളങ്ങട്ടെ, വിത്തവും!

9

സൂക്തം 35.

അംഗിരോഗോത്രൻ പ്രഭുവസു ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പം വക്രതീയും മന്ദസ്സകരം;
ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(‘താമരക്കണ്ണൻ’പോലെ)

ഇന്ദ്ര, നിന്റേതാം നൽക്കർമ്മം കൊണ്ടു-

വന്നാലും, രക്ഷയ്ക്കെങ്ങിളിൽ,

മർത്തയരെക്കീഴ്മർത്തുവൊന്ന,തി-

ശുദ്ധം, പോരിങ്കൽദൃശ്ശരം!

1

ഇന്ദ്ര, മുന്നിലും, ശൂര, നാലിലും,-

മെന്നപോലഞ്ചിനത്തിലും

ഉണ്ടല്ലോ, നിന്റേ രക്ഷക;-ഉവ

കൊണ്ടുവന്നാലും,മെങ്ങിളിൽ!

2

ഇന്ദ്ര, നിൻകാമ്യരക്ഷയെ വിളി-

യ്ക്കെന്നിതു ഞങ്ങൾ വൻവർഷിൻ:

തൽക്കർത്താവല്ലോ, വർഷണയാനൻ

വിക്രമി മരുഭൂതൻ നീ!

3

9. ലക്ഷദ്വൻ—വളരെധനം നൽകുന്നവൻ. ഉപമാനം—ഉദാരജനങ്ങൾക്ക് ഉപമാനമായിട്ടുള്ളവൻ. ആഗ്നിവേശി—അഗ്നിവേശിയുടെ പുത്രനായ ശത്രി എന്ന രാജാവ്. സ്വാമി—യജമാനാധിപതി. നൽത്തണ്ണീർ—താഴത്തായ നല്ല ജലം. ശത്രിയെ തഴപ്പിയി—ശത്രിയെ സമൃദ്ധനാക്കട്ടെ.

സൂക്തം 35.

1. ഉത്തരാർദ്ധം നൽക്കർമ്മത്തിന്റേ വിശേഷണം.

2. മൂന്ന്—ത്രിലോകം. നാലു—നാലു വർണ്ണങ്ങൾ. അഞ്ചിനം—പഞ്ച ജനങ്ങൾ.

3. വൻവർഷിൻ—വലിയ ഫലവർഷകനായുള്ളോവേ. വർഷണയാ നൻ—മഴ പെയ്യിക്കുന്ന യാത്രയോടുകൂടിയവൻ. മരുഭൂതനായ നീ തൽക്കർത്താവല്ലോ—രക്ഷയെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നവനാണല്ലോ.

സ്വത്തു വർഷിപ്പാനല്ലോ, നിൻപിറ;-
 പ്പദർഷമിത്ര, നിൻബലം;
 നിൻകരം കെല്പുള്ളൊന്നു, ധർഷകം;
 സംഘസംഹാരി, നിൻവീര്യം!

4

വൈരമുൾക്കൊള്ളമാ മനുഷ്യന്റെ
 നേരേ ചെന്നാലും വജ്രവൻ,
 നീളേ നടക്കും തേരിനാലിത്ര,
 നീ ശതക്രതോ, ശക്തീശ!

5

ഉഗ്രനാം വൃത്രഹന്താവേ, ലോക-
 ക്ഷംഗ്രന്താം നിന്നെത്താനല്ലോ,
 തൃപ്പടവെട്ടിനായ് വിളിയ്ക്കുന്നു,
 ദർഭ വിരിച്ചിട്ടാളുകൾ!

6

ഇത്ര, പാലിയ്ക്കു, പോരിലാൾക്കാരോ-
 ടൊന്നിച്ചു മുനിൽച്ചെൽവതായ്,
 ദർഭംഘമായി, സ്വത്തോരോന്നിന്നും
 മല്ലിടമസ്തത്തേരിനെ!

7

വന്നണഞ്ഞിത്ര, ഞങ്ങൾതൻ തേർ നീ
 നന്ദിച്ചു കാക്കുകൂ, രജിത;
 ശ്രീമൻ, കാമ്യാനം വെണ്ണാവു, നിങ്കൽ;
 ശ്രീമാനെ ഞങ്ങൾ വാഴ്ക്കാവു!

8

4. ഉദർഷം—വൃഷ്ടിപാദകമാകുന്നു. ധർഷകം—ശത്രുക്കളെ ആക്രമി-
 യ്ക്കുന്നതു്. സംഘസംഹാരി—ശത്രുവർഗ്ഗത്തെ കൊന്നൊടുക്കുന്നതു്.

5. ശക്തീശ—ബലാധിപതേ.

6. ലോകക്ഷം—പ്രജകളിൽ വെച്ചു്. അഗ്രന്തം—ഒന്നാമൻ, പുരാതനനെ
 നന്മം. തൃപ്പടവെട്ടു്—ശത്രുക്കളോടു നിന്തിരുവടിയുടെ പൊരുത്തൽ. ദർഭ വിരി-
 ചിട്ടു്—യജ്ഞോദ്യുക്തരായിട്ടു്.

7. സ്വത്തോരോന്നിന്നും—ഓരോ മുതലിന്നുംവേണ്ടി

8. നന്ദിച്ചു—പ്രസാദിച്ചു. ശ്രീമൻ=ശോഭാന. ശ്രീമാനെ—ശോഭാന
 നായ ഭവാനെ.

സൂക്തം 36.

പ്രവേശു ഋഷിഃ; ത്രിഷ്ഠം ജഗതിയും ഹനുസ്സകം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

(കാകളി)

ഇന്ദ്രനിങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളട്ടെ, സമ്പത്തു
നന്നായ്ക്കൊടുക്കാനറിവുള്ള വിത്തദൻ;
ചേലുറ്റ പോക്കിൽത്തുഷാർത്തനാം വില്ലാളി-
പോലേ കൊതിച്ചു കടിക്കട്ടെ, സോമനീർ! 1

കേറട്ടെ, നിന്നണക്കെട്ടിൽപ്പുരുഹൂത,
ശൂര, സോമം മലമേൽപ്പോലെയശ്വവൻ;
രാജൻ, രസിപ്പിച്ചു മത്തുയർത്താവു തേ,
വാജിജ്ഞപോലെങ്ങളൊക്കെ സ്വപങ്ങളാൽ! 2

തേരുരുപോലുരുളുന്നു, പുരുഹൂത,
ദാരിദ്ര്യഭീതമെൻചിത്തം സദോദയ;
തേരാണ്ടു വജ്രിയാം നിന്നെപ്പുകഴ്ത്തട്ടെ,
പാരം മലവൻ, നതിമാൻ പുരൂവസു! 3

ഇന്ദ്ര, മലവൻ, ചമപ്പു, തവ സ്തവ-
മിന്നതിമാന, മിപോലുരുപ്രേപ്സുവായ്ഃ
സ്വത്തേകമേ, നീയിടംവലംകൈകളാഃ-
ലസ്താശനാക്കരുതെ, നെ ഹര്യശ്വ, നീ! 4

സൂക്തം 36.

1. ചേലുറ്റ പോക്കിൽ - സലീലയാത്രയിൽ.

2. അണക്കെട്ട് - ഉറപ്പുള്ള അണക്കടകം. ലേമേൽപ്പോലെ - മലമുകളിലാണല്ലോ സോമമുണ്ടാകുക. വാജിജ്ഞപോലെ, കതിരയ്ക്കുന്നപോലെ, തേ (അഞ്ചു) മത്തുയർത്താവു.

3. സദോദയ - ഏപ്പോഴും വർദ്ധിക്കുന്നവനെ. നതിമാൻ - സ്തോതാവായ. പുരൂവസു - പ്രഭുവസുവിന്റെ മറ്റൊരു പേരായിരിക്കാം.

4. ഇന്നതിമാൻ - ഈ സ്തോതാവ്, ഞാൻ. അമിപോലെ - സോമമെന്തെന്ന അമ്മി നീർ പുറപ്പെടുവിക്കുമല്ലോ; അതുപോലെ സ്തവം ചമയ്ക്കുന്ന ഉരു പ്രേപ്സുവായ് - വലിയ ഫലം കിട്ടാൻ. അസ്താശൻ = അശ്വവൻ,

വർഷിസ്സവത്താൽത്തഴസ്സുവുഷാവു നീ;
 വർഷിൻ, വൃഷാശ്വാധിരൂഢൻ, വൃഷാവു നീ;
 വജ്രിൻ, സുഹനോ, വൃഷാവു വൃഷരഥൻ
 വർഷകൻ നീ രണേ താങ്ങേണമെങ്ങളെ! 5

തന്നാനെ, നിത്യന്നയുക്തനാമേതൊരാൾ
 മുന്തൊടൊത്തിരുലോഹിതാശ്വങ്ങളെ;
 ആദരിച്ചാ യുവാവാകും ശ്രുതരഥ—
 നാനമിത്യുദേ, മരുത്തുക്കളേ, നരർ! 6

സൂക്തം 37.

അത്രീ ലൃഷി; ത്രിഷുപ്തം ഹനുസ്തം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
 (കാകളി)

‘ഹോമമർക്കായോടൊപ്പമേ ചെല്ലയാൽ
 നെ മുതുകത്തോലുമഗ്നി മുതിർന്നുപോയ’;
 ഇന്ദ്രനു നാം പിഴികെ’ന്നുരചെയ്’വോൻ
 നന്നായ്’വരട്ടെ, നിർബാധമുഷസ്സുകൾ! 1

ഇലാഗ്നിയെബ്ജേജിജ്ഞ, ദർഭ വിരി;—
 ചിന്ദ പിഴിഞ്ഞു പുകയ്ക്കുന്നിതമ്മിയാൽ;
 അമ്മികൊണ്ടൊച്ച പരത്തുന്നൊരധര്യ
 ചെമ്മേ ഹവിസ്സുമായ്ചെല്ലുന്നു, സിന്ധുവിൽ. 2

5. വർഷിസ്സവം = ഫലങ്ങളെ വർഷിക്കുന്ന സ്തോത്രം; ഏന്റെ സ്തുതി.
 നീ വൃഷാശ്വാധിരൂഢനാകുന്നു, യാഗത്തിൽ വന്നെത്താൻ. വൃഷരഥൻ—വൃഷാ
 (യുവാ)ശ്വങ്ങളെ പൂട്ടിയ തേരുള്ളവൻ.

6. മുന്തൊടൊത്തി—മുന്തുമുഗോക്കളോടുകൂടി. ശ്രുതരഥൻ—ഒരു രാജാ
 വ്. ആനമിത്യുദേ—നമസ്സരിയ്ക്കട്ടെ.

സൂക്തം 37.

1. അർക്കായോടൊപ്പമേ—സൂര്യോദയത്തിൽത്തന്നെ. ഉരചെയ്’വോൻ
 —അധര്യവിനോട് പറയുന്ന യജമാനന്. നന്നായ്’വരട്ടെ—ശോഭനങ്ങളായി
 ബ്ജേജിജ്ഞ.

2. അമ്മിയാൽ ഇന്ദ്ര (സോമം) പിഴിഞ്ഞു. പുകയ്ക്കുന്നിത—സ്തുതിയ്ക്കു
 ന്നു. സിന്ധുവിൽ (നദിയിൽ) ചെല്ലുന്നു—സ്നാനത്തിന്.

ഇച്ഛിച്ചിതാ, മങ്ക ചെൽവു മണാളനി;
 ലിന്ദ്രൻ പിടിയ്ക്കുന്നു, ചെല്ലമിപ്പതിയെ;
 അന്നംകൊതിച്ചൊലിക്കൊരവിത, വന്ദൻ തേ;—
 രാനയിയ്ക്കുന്നുമുണ്ടായിരമായിരം! 3

ആരുടെ തീവ്രമാം പാൽസ്തോമനീരിന്ദ്ര—
 നാരാൽക്കടിയ്ക്കു, മാ രാജാവിടർപ്പെടാ:
 വൈരിയെക്കാലു, മാർക്കാരുമായ് ചെന്നു; വൻ—
 പേരേന്തി നാട്ടാരിലെത്തും, സുഭഗനായ്! 4

പോററും, പുലർത്തിടും ക്ഷേമയോഗങ്ങളെ,—
 പാട്ടിൽനിന്നിതും പകലല്ലകളെസ്സദാ,
 ഇഷ്ടനാം ഭാനുവിന, ഗുണിയ്ക്കുമിഷ്ടനാം,—
 മിന്ദ്രന്നു സോമം പിഴിഞ്ഞുകൊടുത്തവൻ! 5

സൂക്തം 38.

അഗ്നി ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.
 ('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ.)

വമ്പിച്ചതല്ലോ, ഇന്ദ്ര, നിൻപുരു—
 സമ്പൽപ്രദാനം സദിത്ത;

3. മങ്ക—ഇന്ദ്രാണി. ഇച്ഛിച്ചു—യജ്ഞഗമനം കാംക്ഷിച്ചു. അന്നം—
 നമ്മൾ നൽകുന്ന ഹവിസ്സ്. ഒലിക്കൊരവിത—ശബ്ദിയ്ക്കുന്നു, തേർ ഇങ്ങോട്ടു പാ
 ഞ്ഞുതുടങ്ങി. ആയിരമായിരം—നമുക്കു തരാൻ വളരെലധനം. ആനയിയ്ക്കുന്നു
 മുണ്ടു് = കൊണ്ടുവരുന്നുമുണ്ടു്.

4. തീവ്രം = മത്തുപിടിപ്പിയ്ക്കുന്നതു്. പാൽസ്തോമനീർ—പാലും മറ്റും
 ചേർത്ത സ്തോമനീർ. ആരാൽ = അരികേ. വൻപേരേന്തി—ഇന്ദ്രന്റെ തിരുനാ
 മം വഹിച്ചു; ഇന്ദ്രനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു് ഏന്നു ഭാവം.

5. പോററും—കടുംബത്തെ. ക്ഷേമം = കിട്ടിയതിനെ രക്ഷിയ്ക്കൽ. യോഗം = കിട്ടിയിട്ടില്ലാത്തതിനെ നേടൽ. പാട്ടിൽനിന്നിതും—പകലല്ലകൾ സുഖ
 കരങ്ങളായിത്തീരുന്നതും. ഇഷ്ടൻ = പ്രിയപ്പെട്ടവൻ.

ദ്രവ്യമെങ്ങരക്കൊ നീ ശതകൃതോ,
 സർവദ്രവ്യാവേ, തന്നാലും! 1
 പൊൻനിറനേ, നീ ശ്രവ്യമാമന—
 മിത്ര, വെണ്ണന്നുണ്ടെമ്പാടും;
 ദുസ്സരമതു ദൂരത്തും പുക—
 ഉള്ളതിച്ചാളുന്നി, തൂർജ്ജസവിൻ! 2
 നീയും, നിൻകെല്ലായ് വജ്രിൻ, വാനത്തു—
 ഉളർച്ചുത—മിരുകൂട്ടരും
 പാരിങ്കൽനിന്നും വാനിങ്കൽനിന്നും
 പോരുവാൻ ശക്തന്മാരല്ലോ! 3
 ഇങ്ങനെയൊരു വായ്പുറ നിന്റെ—
 യെങ്ങരക്കെ——ങ്ങരക്കു വൃത്രാരേ,
 കൊണ്ടുവന്നാലും, വിത്തം: സ്വത്തെങ്ങര—
 കണ്ടാകാനോർപ്പോനല്ലോ, നീ! 4
 നീ ശതകൃതോ, വന്നാലും, മിങ്ങോ—
 ട്വാ:—ശു നിൻപ്രീതിയാലിത്ര,
 ഞങ്ങൾ സുരക്ഷരാകാവു—ശൂര,
 ഞങ്ങൾ സുരക്ഷരാകാവു! 5

സൂക്തം 39.

അത്രി ജ്വലി; അനുഷ്ടുപ്പം പകുതിയും ഹനുസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

പരിപൂജ്യ, ഭവോങ്കുലുണ്ട, യാ—
 തൊരു മാന്യം ധനമിത്ര, വജ്രവൻ;

സൂക്തം 38.

1. സലിത്ത=ശോഭനധന.
2. പൊൻനിറനേ=ഹേ കനകവർണ്ണ. ശ്രവ്യം=കേൾക്കപ്പെടാവുന്നതും കീർത്തനീയം. അതു—അന്നം. ആളുന്നിതു—തഴയ്ക്കുന്നു.
3. നിൻകെല്ലായ് വാനത്തുള്ള അർച്ചുർ—മരുത്തുകൾ.
4. ഒരു വായ്പുറം—പാഞ്ഞറിയില്ലവയ്യാത്ത ഒരു വളർച്ചയുള്ള. എങ്ങരക്കും, എങ്ങരക്കും എന്ന ആവൃത്തി ആദരഭ്യോതകമാകുന്നു. ഓർപ്പോൻ=ഇച്ഛിജ്ഞാപനം.
5. സുരക്ഷർ=നല്ല രക്ഷയോടുകൂടിയവർ.

- അതുപാർജ്ജിതവിത്ത, കൊണ്ടുവ—
ന്നരുകെ, ഞ്ഞുകൈകളാലുമേ! 1
- തവ ദൃഷ്ടിയിൽ മുഖ്യമന്നമേ—
ത, തുതാനിദ്ര, സമാനയിജ്ഞ നീ:
അതിനാൽ സുവിപാകദാനമാ—
ചരിയാവു, വേദീയരെങ്ങും! 2
- സ്തതിയോഗ്യ, മുദാര, മെന്ന വി—
ശ്രുതമല്ലോ, വിരിവുറ നിന്മനം;
അതിനാലുള്ളൂ, വജ്രീ നീ
സുദധാന്നത്തിലുമാസ്ഥ നേടുവാൻ! 3
- പ്രജകൾക്കു പുരാൻ ധനാധ്യര—
കിയ നിങ്ങൾക്കുപുജ്യനിദ്രനെ
സവിധാഗതരായ് സ്തതിജ്ഞവാ—
നിവർ തേടുന്ന പുരാതനോക്തികൾ. 4
- ഈയിദ്രന്നാണു, ക്കഥമാം സ്തോത്രകാവ്യം:
ശ്രേഷ്ഠസ്തോത്രം കൊള്ളുവോനാമവന്നേ
വർദ്ധിപ്പിച്ചു, വാക്യമാത്രേയരേവ—
മിന്നിജ്ഞു, വാക്യമാത്രേയരേവം. 5

സൂക്തം 39.

1. ഉപാർജ്ജിതവിത്ത = ധനം സമ്പാദിച്ചവനെ.
2. തവ ദൃഷ്ടിയിൽ — വോന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ. മുഖ്യമായ (കാമ്യമായ) അന്നം—വരേണ്യമായ് ബുദ്ധോൻ കരുതുന്ന അന്നം—ഏതോ, അതുതാൻ (ആ അന്നം തന്നെ). സമാനയിജ്ഞ = കൊണ്ടുവന്നാലും. അതിനാൽ—ആ അന്നം കൊണ്ടു്. സുവിപാകദാനം = നല്ല ഫലം കിട്ടുന്ന ദാനം.
3. മുദാരം = ദാനതൽപരം. വിരിവുറ = വിശാലമായ. അതിനാൽ = ആ മനംകൊണ്ടു്. സുദധാന്നത്തിലും നേടുവാൻ ആസ്ഥ (ആദരം). അതല്ല = ഉള്ള വാക്കുന്നു.
4. യജമാനരോട്: ധനാധ്യർ—ഹവിസ്സുവന്നർ. സവിധാഗതരായ് = അടുക്കൽച്ചെന്നു്. ഇവർ—സ്തോതാക്കൾ. പുരാതനോക്തികൾ തേടുന്നു—പണ്ടേ തെെ സ്തോത്രങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു.
5. ഉക്തമാം സ്തോത്രകാവ്യം ഈ ഇദ്രന്നുള്ളതാണ്. കൊള്ളുവോൻ = സ്വീകരിയ്ക്കുന്നവൻ. അവന്നേ—അവനെക്കുറിച്ചുതന്നെ. വാക്യം—സ്തതി.

സൂക്തം 40.

അത്രി പ്രാപ്തി; ഉഷ്ണിക്കും അനുഷ്ഠാനം ത്രിഷ്ഠാനം മന്ത്രസ്തകം; ഇന്ദ്രൻ ദേവത.

വന്നാലും: സോമാധിപ, അമ്മിമേൽ ചതച്ച പിഴിഞ്ഞ സോമം നകർന്നാലും, ശത്രുക്കളെ കൊന്നൊടുക്കുന്ന വൃഷാപേ, ഇന്ദ്ര, വൃഷാക്കളോടുകൂടി! 1

അമ്മിക്കഴ വൃഷാവാകുന്നു; മത്തു വൃഷാവാകുന്നു; ഈ പിഴിഞ്ഞ സോമം വൃഷാവാകുന്നു; ശത്രുക്കളെ കൊന്നൊടുക്കുന്ന വൃഷാപേ, ഇന്ദ്ര, വൃഷാക്കളോടുകൂടി! 2

വജ്രിൻ, വൃഷാവായ ഭവാനെ വൃഷാവായ ഞാൻ പുജനീയങ്ങളായ രക്ഷകൾക്കായി വിളിക്കുന്നു. ശത്രുക്കളെ കൊന്നൊടുക്കുന്ന വൃഷാപേ, ഇന്ദ്ര, വൃഷാക്കളോടുകൂടി! 3

ഋജീഷി, വജ്രി, വൃഷഭൻ, തുരാഷാട്, ബലവാൻ, രാജാവ്, വൃഷഹന്താവ്, സോമപായി—ഇങ്ങനെയുള്ള ഇന്ദ്രൻ ഹരികളെ പൂട്ടി, ഇവിടെയെഴുന്നള്ളട്ടെ; മധ്യഹ്നസവനത്തിൽ മത്തു കൊള്ളട്ടെ; 4

സൂര്യ, അങ്ങയെ അസുരപുത്രൻ രാഹു തമസ്സുകൊണ്ടു മറച്ചു കളഞ്ഞുവല്ലോ; അപ്പോൾ ആളുകൾ ഇരിപ്പിടമറിയാതെ അന്ധാളിത്തമാറു, ലോകം ഇരുണ്ടുപോയി! 5

ഇന്ദ്ര, ഉടനേ ഭവാൻ സൂര്യന്റെ താഴേനിന്ന രാഹുമായകളെ നിഹനിച്ചു. കർമ്മങ്ങളെ മുടക്കിയ തമസ്സിൽ മറഞ്ഞ സൂര്യനെ അത്രി നാലാമത്തെ മന്ത്രംകൊണ്ടു കണ്ടെത്തി. 6

സൂക്തം 40.

1. വൃഷാക്കളോടുകൂടി—മത്തുക്കളോടുകൂടി വന്നാലും.
2. വൃഷാവ്—ഫലം വർഷിക്കുന്നത്.
3. വൃഷാവായ ഞാൻ—സോമനിർവ്വഹകനായ ഞാൻ.
4. മത്തുകൊള്ളട്ടെ—സോമം കുടിച്ചു.
5. ഈ പ്രാപ്തിയുടെ ദേവത, സൂര്യനാണ്.
6. താഴേനിന്ന—മുകൾബാഹ്യം മറയ്ക്കാൻ രാഹുമായകൾ ശക്തങ്ങളായില്ല. അത്രി—ഞാൻ. നാലാമത്തെ മന്ത്രം—സൂര്യ എന്ന തുടങ്ങിയ പ്രകാരത്തിൽ മൂന്നെണ്ണം കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള പ്രകാരം; എട്ടാമത്തേത്.

‘അത്രേ, ഭവഭീയനായ ഈ എന്നെ തീറ്റ കൊതിയ്ക്കുന്ന ഭ്രോഹി കൂരിരുട്ടുകൊണ്ടു വിഴുങ്ങിക്കളയരുതേ!’ അങ്ങ” മിത്രനാണ”, സത്യധനനാണ”: ആ നിങ്ങൾ—അങ്ങും വരുണരാജാവും—എന്നെ ഇവിടെ രക്ഷിയ്ക്കണം! 7

ബ്രഹ്മജ്ഞനായ അത്രി അമ്മിക്കഴയുപയോഗിച്ചു, പൂജിച്ചു സ്തുതിച്ചു വണങ്ങി ദേവന്മാരെ ചമയിച്ചു. സൂര്യന്റെ മൃഗം നീക്കി, കണ്ണിനു കാഴ്ചയുണ്ടാക്കി; രാഹുവിന്റെ മായകളെ തട്ടിനീക്കി. 8

സൂര്യനെ അസുരപുത്രൻ രാഹു തമസ്സുകൊണ്ടു മറച്ചുകളഞ്ഞു വല്ലോ; അവനെ അത്രികളാണ”, കണ്ടുപിടിച്ചത്. മററാരും ആളായില്ല! 9

സൂക്തം 41.

ജ്ഞാനമായ അത്രി ഋഷി; ത്രിഷ്ടപ്പം അതിജഗതിയും ഏകപദാചാരാട്ടും ഹനുസ്സുകൾ; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

മിത്രാവരുണന്മാരേ, നിങ്ങളെ ആർ യജിയ്ക്കും? ഭ്യോവിന്റെയും ഭൂവിന്റെയും അന്തരീക്ഷത്തിന്റെയും സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഞങ്ങളെ നിങ്ങൾ രക്ഷിയ്ക്കണം; യജേണച്ഛുവിനും ദാതാവിനും നിങ്ങൾ മാടുകളെയും അന്നവും നല്കണം! 1

മിത്രൻ, വരുണൻ, അര്യമാവ”, വായു, ഋഭുക്ഷാവായ ഇന്ദ്രൻ, സുഖപ്രദനായ രുദ്രനോടൊപ്പം പ്രീതിപ്പെടുന്ന മരുത്തുക്കൾ എന്നിവർ ഞങ്ങളുടെ ഹവിസ്സുകളും ശോഭനമായ സ്തുതിയും—സ്നോത്ര ഭാക്കുകളാണല്ലോ, ഇവർ—സ്വീകരിയ്ക്കട്ടെ! 2

7. സൂര്യൻ അത്രിയോടു പറയുന്നു:

8. അമ്മിക്കഴയുപയോഗിച്ചു—ഇന്നായി സോമം ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞ”.

9. അത്രികൾ—ഈ സൂക്തത്തിന്റെ ഋഷിയും, തന്റെ ആളുകളും; അവർ സോമയാഗാദികളാൽ ഇരുട്ടു ക്രമേണ നീക്കി, സൂര്യനെ പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

സൂക്തം 41.

1. ദാതാവ”—ഹവിസ്സു നൽകുന്നവൻ.

അശ്വപികളേ, നിയന്താക്കളായ നിങ്ങളെ ഞാൻ വാതാശ്വപല ബ്രിജ്ഞം രഥപുഷ്പിജ്ഞമായി വിളിക്കുകയോ? 'യാഗം നടത്തിത്തന്ന ദിവ്യനായ പ്രാണഭാതാവിനു നിങ്ങൾ സ്തോത്രവും അന്നവും ഒരുക്കവിൻ.'

3

ചെറുക്കുന്നവനും ദിവ്യനും കണപരാകുന്ന ഹോതാക്കളോടുകൂടിയവനും മൂന്നിടങ്ങളിൽ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നവനും സൂര്യസഹചാരിയുമായ വായു, അഗ്നി, പുഷ്പാവ്, ഗേൻ എന്നിവർ—ജവനാശ്വപരിൽ മികച്ച സർവരക്ഷകർ—യജ്ഞത്തിൽ, യുദ്ധത്തിലെന്നപോലെ ചെല്ലുന്നു.

4

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ അശ്വയുക്തനായ പുത്രനെ തന്നരുളുവിൻ: ധനാപിജ്ഞം രക്ഷയ്ക്കുമായി സ്തോതാവു സ്തുതിക്കുന്നു. സത്വരമായ നിങ്ങളുടെ വാഹനങ്ങൾ എവയോ, ആ വാഹനങ്ങളാൽ, കക്ഷീവാന്റെ ഹോതാവു നല്ല സുഖമടയട്ടെ!

5

നിങ്ങൾ വായുവിനെ പള്ളിത്തേരിൽ കേറുവിൻ: ആ മേധാവിയും സ്തുത്യനുമായ ദേവനെ പുകഴ്ത്തുവിൻ. യജ്ഞത്തിൽ സംബന്ധിപ്പാൻ എഴുന്നള്ളുന്ന ഉത്തമസ്രീകളായ പതിമാർ ഇവിടെ നമ്മുടെ കർമ്മത്തിനു വന്നുകഴിഞ്ഞു!

6

ദിനരാത്രികളേ, ഞാൻ മഹതികളായ നിങ്ങൾക്കും മറ്റു വന്ദനീയർക്കും സുഖകരങ്ങളും ജ്ഞാപകങ്ങളുമായ മന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ഹവിസ്സെത്തിക്കുന്നു: എല്ലാമറിയുന്നവരെന്നപോലെ, മനുഷ്യനായജ്ഞം കൊണ്ടുവരുന്നവരാണല്ലോ, നിങ്ങളിരുവരും.

7

ഞാൻ വാസ്തോഷ്ഠിയാ യത്നപ്താവിനു സ്തുതിയർപ്പിച്ചുകൊണ്ടു, പോഷിപ്പിക്കുന്ന നേതാക്കളായ നിങ്ങളെയും, കൂടെ നടക്കുന്ന സമ്പ

3. പ്രാണഭാതാവ്—വായു. രണ്ടാമത്തെ വാക്യം ദൃഢീകരണമുള്ളതാണ്. അന്നം—ഹവിസ്സ്.

4. ചെറുക്കുന്നവൻ—ശത്രുക്കളെ. കണപർ—കണശ്ലോകക്കാരായ ദൃഷ്ടിമാർ. ജവനാശ്വപരിൽ മികച്ച = വേഗമേറിയ അശ്വമുള്ളവരിൽപ്പെട്ട ശ്രേഷ്ഠരായ.

5. രക്ഷ—ലബ്ധധനരക്ഷണം. കക്ഷീവാന്റെ ഹോതാവ്—അഗ്നി; നിങ്ങളുടെ വാഹനങ്ങളെ (അശ്വങ്ങളെ) അദ്ദേഹത്തിനു കൊടുക്കുവിൻ എന്നർത്ഥം.

6. ദൃഢീകരണമോട്: പതിമാർ—ദേവപതിമാർ.

7. മറ്റു വന്ദനീയർ—ദേവന്മാർ. ജ്ഞാപകങ്ങൾ—ഓരോ ദേവതയുടെയും പ്രഭാവത്തെ അറിയിക്കുന്നവ, ചെളിപ്പെടുത്തുന്നവ.

ദ്രാത്രിയായ ധിഷണയെയും, വനസ്സനികളെയും, ഓഷധികളെയും
ധനലബ്ധിസ്തായി വണങ്ങി വണങ്ങി പുജിക്കുന്നു. 8

വീരന്മാരെന്നപോലെ വാസയിതാക്കളായ മേഘങ്ങൾ നമ്മു
ടെ പുത്രകളും പൌത്രകളും നന്നായി പെരുമാറട്ടെ; സ്തുത്യനും പ്രാ
പ്യനും മനുഷ്യഹിതനുമായ യഷുവ്യൻ എല്ലാജ്യോഴും അഭിഗമന
ത്തിൽ നമ്മുടെ സ്തോത്രം വർദ്ധിപ്പിക്കട്ടെ! 9

അന്തരീക്ഷത്തിലെ വൃഷാവിന്റെ ശിശുവായ ജലരക്ഷകനെ
ഞാൻ ശോഭനമാംവണ്ണം സ്തുതിച്ചു; ആ ത്രിസ്ഥാനവ്യാപിയായ
അഗ്നി സമീപിച്ച എന്നെ സുഖിപ്പിക്കുകയല്ലാതെ, വിഴുങ്ങിക്കള
യില്ല; വനങ്ങളെയാകട്ടെ, ശോചിഷ്ടേശൻ ചുട്ടെരിയ്ക്കും! 10

നാം ധനലബ്ധിസ്തം, എങ്ങനെ മഹാന്മാരായ രുദ്രപുത്രന്മാരെ
യും, എങ്ങനെ സർവജ്ഞനായ ഭഗനെയും, സ്തുതിക്കേണ്ട? ജലം,
ഓഷധികൾ, ദ്രോവം, വനങ്ങൾ, വൃക്ഷകേശരായ ഗിരികൾ എ
ന്നിവ നമ്മെ രക്ഷിക്കട്ടെ! 11

ആകാശചാരിയായ, ചുറ്റും നടക്കുന്ന, ഗമനശീലനായ, ആ
അന്നപതി നമ്മുടെ സ്തുതികൾ കേൾക്കട്ടെ; മാമലയുടെ ചുറ്റും പ്രവ
ഹിക്കുന്ന, പുരികൾപോലെ വെണ്മ പുണ്ട വെള്ളങ്ങളും കേൾക്കട്ടെ! 12

മഹാന്മാരേ, ദർശനീയരേ, ഞങ്ങൾ ഹവിസ്സുടത്തു സമീപി
ച്ചു സ്തുതിക്കുന്നതു നീങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടാലും: ആ വളരുന്ന ഗമന
ശീലർ ക്ഷോഭിപ്പിച്ചെതിരിട്ട മനുഷ്യനെ ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടു
നീക്കി, ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളുന്നു! 13

8. ദേവന്മാരോട്: ധിഷണ—വാശേവി.

9. വാസയിതാക്കൾ—ജഗത്തിനെ വസിക്കുന്നവർ, നിലനിർത്തുന്ന
വർ. യഷുവ്യൻ—ആദിത്യൻ. അഭിഗമനം—യജ്ഞത്തിൽ വരിക.

10. വൃഷാപം—പർജ്ജന്യൻ. ജലരക്ഷകൻ—വൈദ്യതാഗ്നി.

11. വൃക്ഷകേശർ—മരക്കൂട്ടമാകുന്ന തലമുടിയോടുകൂടിയവ.

12. അന്നപതി—വായു. വെള്ളങ്ങൾ—ചോലകൾ.

13. മരുത്തക്കളോടുള്ള പ്രത്യക്ഷകഥനമാണ്, ആദ്യവാക്യം: ഗമനശീലർ—
മരുത്തക്കൾ. എതിരിട്ട മനുഷ്യനെ—വൈരിയെ.

ദിവ്യ-ശൈലജനങ്ങളും ജലങ്ങളും വന്നുചേരാൻവേണ്ടി ഞാൻ സുയജ്ഞരോടത്ഥിക്കുന്നു: സ്തുതികൾ ആറ്റാദിപ്പിച്ചും പ്രകാശിപ്പിച്ചും വർദ്ധിക്കട്ടെ; നദികളും അലകൊണ്ടു വർദ്ധിക്കട്ടെ! 14

എന്റെ സ്തുതിയെ അപ്പൊഴപ്പോൾ നട്ടിരിയ്ക്കുന്നു: ഇതു ശേഷി പൂണ്ടു രക്ഷകളാൽ ഉപദ്രവങ്ങളെ തടുക്കുമല്ലോ. അമ്മ, മഹതിയായ ഭ്രമി, നമ്മെ കൈക്കൊള്ളട്ടെ—നല്ല സ്മരികളുടെ സ്തുതിയാൽ, തൃക്കൈ നീട്ടി നന്മ നൽകട്ടെ! 15

ശോഭനദാനരായ മരുത്തുക്കളെ—ഉൽക്കൃഷ്ടാനരായ മരുത്തുക്കളെ—ഇങ്ങനെയെന്നു പറഞ്ഞുതരാൻ—പറഞ്ഞുതരാൻ—ഹവിസ്സുകൊണ്ടു നാം എങ്ങനെ പരിചരിക്കും? അഹിർബ്രഹ്മസ്യൻ നമ്മെ ദ്രോഹിയ്ക്കുകൊടുക്കരുത്; നമ്മുടെ വൈരികളെ നശിപ്പിക്കട്ടെ! 16

ദേവന്മാരേ, വേഗത്തിൽ മക്കളും മാടുകളുമുണ്ടായിവരാൻ, ഇങ്ങനെ മനുഷ്യൻ നിങ്ങളെ സേവിയ്ക്കുന്നു—ദേവന്മാരേ, മനുഷ്യൻ നിങ്ങളെ സേവിയ്ക്കുന്നു. ഇവിടെ നിരൂപി എന്റെ ഈ ദേഹത്തിന്നു നല്ല ഭക്ഷണം നൽകട്ടെ; ജരയെ വിഴുങ്ങുകയും ചെയ്യട്ടെ! 17

ദേവന്മാരേ, വസുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആ സദംബുദ്ധിജനകവും ബലപ്രദവുമായ അന്നം ഞങ്ങൾ സ്തുതിയാൽ ഗോവിന്ദൻനിന്നു നേടുമാറാകണം! ആ ശോഭനദാനയും സുഖകരിയുമായ ദേവി ഇങ്ങോട്ടു പാപെട്ടു, സുഖിപ്പിക്കാനായി ഞങ്ങളിൽ വന്നെത്തട്ടെ! 18

14. സുയജ്ഞൻ—മരുത്തുക്കൾ. പ്രകാശിപ്പിക്കുക—അത്ഥത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുക.

15. നട്ടിരിയ്ക്കുന്നു—ഒരു വൃക്ഷത്തെയിനെപ്പോലെ. ശേഷി—വളച്ചയാലുണ്ടാകുന്ന കഴിവ്.

16. പറഞ്ഞുതരാൻ—കർത്തവ്യം ഉപദേശിപ്പാൻ.

17. ഇവിടെ—ഈ യാഗത്തിൽ. എന്റെ ഈ ദേഹം—പുത്രൻ. എന്റെ ജരയെ നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ.

18. സദംബുദ്ധിജനകം—നല്ല ബുദ്ധിയെ (ബുദ്ധിശക്തിയെ) ജനിപ്പിക്കുന്നത്; അന്നംകൊണ്ടാണല്ലോ, ബുദ്ധി വളരുന്നത്. അന്നം—ക്ഷിരാദി. ദേവി—ഇള.

ഗോക്കളുടെ അമ്മയായ ഇള--അല്ലെങ്കിൽ ഉർവശി--നദികളോടുകൂടി നമ്മെ പുകഴ്ത്തിപ്പാടട്ടെ; അല്ലെങ്കിൽ, ഉർവശി മനുഷ്യന്റെ യജ്ഞത്തെ മഹത്തായ തേജസ്സുകൊണ്ടു മൂടി, പുകഴ്ത്തട്ടെ!

19

പോഷകനായ ഊർജ്ജവ്യന്റെ നമ്മളെ കൈക്കൊള്ളട്ടെ!

20

സൂക്തം 42.

ഭൗമൻ അഗ്നി ഋഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഏകപദാവിരാട്ടം ഹനുസ്സകം;
വിശ്വദേവകൾ ദേവത.

ഏറ്റവും സുഖകരമായ സ്തോത്രവും കർമ്മവും വരണങ്കലും മിത്രകലും ഭഗവതും അഭിതിയികലും ശരിയ്ക്കു ചെയ്തെത്തട്ടെ; അന്തരിക്ഷത്തിൽ മേവുന്ന പഞ്ചഹോതാവും--ഗതിയ്ക്കു തടവില്ലാത്ത സുഖനിധിയായ പ്രാണദാതാവും--ശ്രവിയ്ക്കട്ടെ!

1

ഏറ്റവും സുഖകരമായ എന്റെ സ്തോത്രത്തെ അഭിതി, ഒരമ്മ മകനെ എന്നപോലെ കൈക്കൊള്ളട്ടെ! പ്രിയവും ദേവഹിതവും യാതൊന്നോ, സൗഖ്യസാധകം യാതൊന്നോ, ആ മന്ത്രം ഞാൻ മിത്രകലും വരണങ്കലും എത്തിയ്ക്കുന്നു.

2

താങ്കൾ കവികളിൽ വെച്ചു കവിയായ ഇന്തിരുവടിയെ ഉയർത്തുക; സോമനീരും നെയ്യുമാടിയ്ക്കുക. ആ സവിതാവായ ദേവൻ നമുക്കു ഹിതങ്ങളായ ധനങ്ങളും അടുക്കിവെക്കുവെച്ച കനകങ്ങളും തന്നരുളട്ടെ!

3

19. പുകഴ്ത്തിപ്പാടട്ടെ--നമ്മുടെ സ്തുതിയെ പ്രശംസിയ്ക്കട്ടെ.

20. ഊർജ്ജവ്യന്റെ നമ്മളെ--ഊർജ്ജവ്യനെന്ന് രാജാവിന്റെ ആളുകളായ നമ്മെ. കൈക്കൊള്ളട്ടെ--ദേവന്മാർ.

സൂക്തം 42.

1. പഞ്ചഹോതാവ്--വായു. പ്രാണദാതാവും വായുതന്നെ. ശ്രവിയ്ക്കട്ടെ--സ്തോത്രം കേൾക്കട്ടെ.

3. ഋഗ്വേദം പറയുന്നു: ഇന്തിരുവടി--അഗ്നി, ഉയർത്തുക--ഇടി പെട്ടത്തിയാലും. ധനങ്ങൾ--ഗോക്കൾ മുതലായവ.

ഇത്ര, നിന്തിരുവടി പ്രസാദിച്ചു ഞങ്ങളെ ഗോക്കളോടു ചേർക്കുക; ഹരിയുക്ത, സൂരികളോടു ചേർക്കുക; ക്ഷേമത്തോടു ചേർക്കുക; ദേവഹിതമായ അന്നത്തോടു ചേർക്കുക; യജ്ഞാർഹരായ ദേവന്മാരുടെ നന്മനസ്സോടു ചേർക്കുക!

4

ഭഗവേൻ, സവിതാവ്, ധനപതിയായ തപശ്ചാവ്, വൃത്രനെക്കൊന്ന ഇന്ദ്രൻ എന്നീ സമ്പത്തടക്കിയ ദേവന്മാരും ഋഭു, വിഭാവ്, വാജൻ എന്നിവരും വെമ്പലോടെ നമ്മെ രക്ഷിക്കട്ടെ!

5

പിന്മാറാതെ വിജയം നേടുന്ന നിർജ്ജരനായ മരുത്തപാന്റെ കർമ്മങ്ങൾ നാം വർണ്ണിക്കുക: മഘവാവേ, അങ്ങയുടെ വീര്യം മുമ്പുള്ളവർക്കു കീട്ടിയിട്ടില്ല; പിമ്പുള്ളവർക്കുമില്ല: പുതിയ ഒരുവനെ മില്ല!

6

മുഖ്യനും രത്നപ്രദനും ധനദാതാവുമായ ബൃഹസ്പതിയെ നീ സ്തുതിക്കുക: ഇദ്ദേഹം ശംസിക്കുകയും സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൻ ഏറ്റവും സുഖം വരുത്തും; വിളിക്കുന്നവർക്കു വളരെസ്സമ്പത്തുമായി വന്നെത്തും!

7

ബൃഹസ്പതേ, ഭവാന്റെ രക്ഷകളോടു ചേർന്നവർ ഉപദ്രവിക്കു പ്പെടാതെ, ധനികരും സൽപുത്രാനപിതരുമായിത്തീരും: ആ സുഭഗന്മാർ അശ്വദാനമോ ഗോദാനമോ വസ്രദാനമോ അനുഷ്ഠിക്കും; അവരിൽ സമ്പത്തു വളരട്ടെ!

8

ഉക്തവാന്മാർക്കു കൊടുക്കാതെ തിന്നുന്നവരുടെ മുതൽ നിന്തിരുവടി ചിന്നിച്ചിതറിക്കുന്നു: കർമ്മഹീനരായി ലോകത്തിൽ തടിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന ഈ ബ്രഹ്മദേവ്ഷികളെ നിന്തിരുവടി സൂര്യൻ നിന്നു അകറ്റിയാലും!

9

മരുത്തുക്കളേ, ആർ ദേവയജ്ഞത്തിൽ രക്ഷസ്സുകളെ വരുത്തുമോ, ആർ നിങ്ങളെ സ്തുതിക്കുന്നവനെ നിന്ദിക്കുകയും, വിധർമ്മ

6. മരുത്തപാൻ=ഇന്ദ്രൻ, മഘവാവേ ഇത്യാദി പ്രത്യക്ഷോക്തി:

7. ഋഷി, തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു: ശംസിക്കുക—ശത്രുക്കൾ ചൊല്ലുക. സ്തുതിക്കുക—സാമന്തര പാടുക.

9. ഉക്തവാന്മാർ—ശത്രുസ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നവർ. ബ്രഹ്മദേവ്ഷികൾ=മന്ത്രദേവ്ഷികൾ. സൂര്യൻനിന്നകറ്റുക—ഇരട്ടിലടയ്ക്കുക.

കൊണ്ടു നിസ്സാരഭോഗങ്ങൾ ഉൽപാദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവോ,
അവനെ നിങ്ങൾ വട്ടില്ലാത്തേരിലേറ്റി ഓടിക്കുന്നു! 10

നല്ലവനും നല്ല വില്ലും ധരിച്ച സർവ്വവേഷധാധിപതിയായ
തദ്രുനെ നീ സ്തുതിക്കുക; ആ പ്രാണദാതാവായ ദേവനെ മഹത്തായ
മനോഹരണത്തിനായി യജിക്കുക--ഹവിസ്സുകൾകൊണ്ടു പരിച
രിക്കുക. 11

ദാനതൽപരരും ശോഭനഹസ്തരമായ സുകർമ്മാക്കളും, വിഭാ
വിനാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ഇന്ദ്രപതികളായ നദികളും തേജസ്സേ
റിയ സരസ്വതി, രാക എന്നീ തിളങ്ങുന്ന അഭീഷ്ടദായിനികളും
കനിഞ്ഞരുളട്ടെ! 12

മഹാനായ സുരക്ഷകന്മാരേ ഞാൻ ദൂരതിന്ദ്രതനസ്സോരും ആലോ
ചിച്ചുണ്ടാക്കിവെക്കുന്നു: മകൾക്കുവേണ്ടി നദികളിൽ രൂപങ്ങൾ
നിർമ്മിക്കുന്ന ആ സേക്താവു നമുക്കു ജലം നൽകട്ടെ! 13

സ്ത്രോതാഃവ, പോന്റെ നല്ല സ്തുതി ഇടിവെട്ടിയിരമ്പുന്ന ഇള
സ്സതിയിങ്കൽ തീർച്ചയായും ചെന്നെത്തണം: ആ മോഘവാൻ,
ഉദകവാൻ, മിന്നലിനാൽ ദ്യാവാപൃഥിവിക്കളെ നന്നാക്കുകൊണ്ടു
നടക്കുന്നു. 14

ഈ സ്തോത്രം നേരേ മരുദ്ബലത്തിൽ ചെല്ലട്ടെ: നീ ആ
യുവാക്കളായ തദ്രുപുത്രരെ തികച്ചും പ്രാപിച്ചാലും. അഭിലാഷം
എന്നെ ധനത്തിന്നു് ഇടവിടാതെ വിളിക്കുന്നു. നീ ഗന്താക്കളായ
പുഷ്പശ്വരരെ സമീപിച്ചു സ്തുതിക്കുക! 15

ഈ സ്തോത്രം ധനത്തിനായി ഭൂമിയുടെയും അന്തരീക്ഷത്തി
ന്റെയും ധനസ്സതിയുടെയും, ഓഷധികളുടെയും അടുക്കൽ ചെല്ലട്ടെ.

10. രക്ഷസ്സുകളെ വരുത്തുക--ക്രിയകൾ പിഴച്ചു ചെയ്യുക; ക്രിയ പിഴ
ച്ചാൽ രാക്ഷസർ വന്നുകേറും. ഭോഗങ്ങൾ--കഴിച്ചിലിന്നുള്ള വകകൾ.

11. അന്തരാത്മാവിനോടു പറയുന്നു: മനോഹരണത്തിനായി--ഈശ്വരാ
രാധനത്താലുണ്ടല്ലോ, മനോഹരണം ലഭിക്കുക.

12. സുകർമ്മാക്കൾ--ഋക്കൾ. സരസ്വതി--സരസ്വതി എന്ന നദി,
അല്ലെങ്കിൽ വാദ്യവി. രാക--രാകാദേവി.

13. സുരക്ഷകൻ--ഇന്ദ്രൻ. മകൾ--ഭൂമി. സേക്താവ്--വർഷകൻ.

14. ഇളസ്സതി--പർവ്വതജന്യൻ.

15. മനസ്സിനോടു പറയുന്നു: മരുദ്ബലം=മരുത്സംഘം. വിളിക്കുന്നു--
പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം. പുഷ്പശ്വരർ=മരുത്തുക്കൾ.

ഓരോ ദേവനും എനിക്കു ശോഭനാഹ്വാനനായിബ്ബേവിക്കൂടെ.
അമ്മഭൂമി നമ്മെ ദുർവിചാരത്തിൽ നിർത്താതിരിക്കൂടെ! 16

ദേവന്മാരേ, ഞങ്ങൾക്കു വലിയ സ്വാസ്ഥ്യം കിട്ടുമാറാകണം! 17

ഞങ്ങൾ അശ്വികളുടെ നൃതനവും സുഖകരവും നന്മയുണ്ടാക്കു
ന്നതുമായ രക്ഷയോടു ചേരുന്നതാകണം: അതുതരേ, നിങ്ങളിരു
വരും ഞങ്ങൾക്കു ധനത്തേയും വീരന്മാരെയും സർവസൗഭാഗ്യ
ങ്ങളെയും കൊണ്ടുവന്നാലും! 18

സൂക്തം 43.

അഗ്നി ഋഷി, ത്രിഷ്ടുപ്തം ഏകപദാവിരോധം മന്ത്രസ്തകം;
വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

മധുരജലത്തോടുകൂടി പറയുന്ന സപ്തനദികൾ ഉപദ്രവമുണ്ടാ
ക്കാതെ നമ്മുടെ അടുക്കൽ വന്നുവെട്ടൂ. ആ സുഖകാരിണികളാ
യ മഹതികളെ സ്തോതാവു വലിയ ധനത്തിനായി വിശേഷാൽ
പ്രീതിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു വിളിക്കുന്നു. 1

ദയാശീലകളായ ദ്യാവാപൃഥ്വികളെ ഞാൻ അന്നത്തിനാ
യി നല്ല സ്തുതികൊണ്ടും ഹവിസ്സുകൊണ്ടും ഇങ്ങോട്ടു വരുത്താം:
മധുരവാണികളും മഞ്ജുപാണികളുമായ ആ പുകഴ്ന്ന അച്ഛനമ്മ
മാർ യുദ്ധത്തിൽ യുദ്ധത്തിൽ നമ്മെ രക്ഷിക്കൂടെ! 2

അധർമ്മങ്ങളേ, മധുരദ്രവ്യങ്ങളുണ്ടാക്കുന്ന നിങ്ങൾ വായു
വിന്നു മനോജ്ഞമായ തെളിനിർ ഒരുക്കുവിൻ: ദേവ, അവിടുന്ന്
ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി, ഇതു ഹോതാവെന്നപോലെ മുന്പേ പാനംചെ
യ്ക്കാലും: ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ മത്തിനായി മധു സമർപ്പിക്കാം. 3

17. സ്വാസ്ഥ്യം—ഉപദ്രവമില്ലായ്മ.

18. അതുതരേ എന്നു തുടങ്ങിയ വാക്യം പ്രത്യക്ഷകഥനം.

സൂക്തം 43.

2. ദയാശീലകളായ—ഉപദ്രവമൊന്നും ചെയ്യാത്ത. അച്ഛനമ്മമാർ—
ദ്യാവാപൃഥ്വികൾ.

3. തെളിനിർ—സ്വച്ഛമായ സോമരസം. അന്നത്തരവാക്യം പ്രത്യക്ഷം:
മധു—മധുരസോമം.

പത്തുവിരലുകളും, നല്ലവണ്ണം ചതച്ച സോമം പിഴിയുന്ന ഇരകൈകളും അമ്മിക്കഴയെ ഉപയോഗിക്കുന്നു: ശോഭനഹസ്തൻ മലയിൽ നിന്നിരുന്ന മധുവിന്റെ നീർ ആദ്യാദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു കറക്കുന്നു; ലത തെളിനീർ ചുരത്തുന്നു! 4

ഇന്ദ്ര, വേലയ്ക്കും കെല്പിനും വലിയ മത്തിനുമായി അങ്ങയ്ക്കു സേവിപ്പാൻ സോമം പിഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു: വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഭവൻ അരുമക്കുതിരകൾ രണ്ടിനെയും പള്ളിത്തേരിനുമുമ്പിൽ കെട്ടി, ഇങ്ങോട്ടു തെളിച്ചാലും! 5

അഗ്നേ, ഹന്തിയും നീളെ വിളയാടുന്നവളും, സ്തോത്രത്തോടെ ഹവിസ്സു നല്കപ്പെടുന്നവളും, തടിച്ചവളും, യാഗജ്ഞയുമായ ഗ്നാദേവിയെ, തുല്യപ്രീതി പുണ്ട ഭവൻ മധുദത്തനായി, ദേവന്മാരുടെ വഴികളിലൂടെ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവന്നാലും! 6

ഇപ്പോൾ മേധാവികൾ യാതൊന്നിനെ മുഴപ്പിച്ചു, ഒരു തടിച്ച പശുവിനെയെന്നപോലെ തിര്യയിൽ പഴുപ്പിച്ചു 'മയക്കു'ന്നുവോ; ആ മൺകലം, അച്ഛന്റെ മടിയിൽ ഒരോമനമകൻപോലെ, യജ്ഞാത്ഥം അഗ്നിയിൽ ഇരിക്കുന്നു. 7

ഹനനീയവും ഹന്തും സുഖകരവുമായ സ്തോത്രം, അശ്വികളെ ഇങ്ങോട്ടു വിളിപ്പാൻ, ഒരു ഭൂതൻപോലെ പോകട്ടെ: സുഖപ്രദരേ, നിങ്ങളിരുവരും ഒരേതേരിൽ ഇങ്ങോട്ടു പോന്നു, കെല്പുറ പക്രുകുടത്തോട് ആണിയെന്നപോലെ, നിധിയോടു ചേർന്നാലും! 8

വെമ്പൽക്കൊള്ളുന്ന ബലിഷ്ഠനായ പുഷാവിനും വായുവിനും ഞാൻ നമോവാകും അപ്പിറക്കുന്നു. ധനത്തെയും ബുദ്ധിയെയും അന്നത്തെയും പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന ഇവർ സ്വയം സമ്പത്തു തന്നരുളട്ടെ! 9

4. ശോഭനഹസ്തൻ—അധാര്യ. മധു—സോമലത; ഇതിനെ പയ്യാക്കിക്കുല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

5. വിളിക്കപ്പെടുന്ന—ഞങ്ങളാൽ.

6. ഗ്നാ—ദേവിയുടെ പേർ.

7. 'മയക്കു'ക—ഉപയോഗയോഗ്യമാക്കുക; പഴുക്കുക.

8. രണ്ടാമത്തെ വാക്യം അശ്വികളോടു നേരിട്ടു പറയുന്നതാണ്: നിധി—നിങ്ങൾക്കായി വെണ്ണപ്പെട്ട സോമം. ആണിയില്ലാത്ത പക്രുകുടം തേരിനെ നടത്തിപ്പല്ലോ; അതുപോലെ, നിങ്ങൾ സംബന്ധിക്കാത്ത സോമം യാഗത്തെ നിർവഹിക്കില്ല!

ജാതവേദസ്സേ, വിളിക്കപ്പെടുന്ന വോൻ ദേവന്മാരെയെല്ലാം നാമരൂപങ്ങളോടേ കൊണ്ടുവരുന്നു. മരുത്തുകളേ, നിങ്ങളെല്ലാവരും സ്തോതാവിന്റെ സുഹൃദ്യമായ സ്തുതിയെയും യജ്ഞത്തെയും ലക്ഷിക്കുകയും, എല്ലാവരും രക്ഷകളോടേ വന്നുചേരുവിൻ! 10

യജനീയയായ സരസ്വതി ദ്യോവിൽനിന്നോ വിശാലമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നോ നമ്മുടെ യാഗത്തിൽ വന്നെത്തട്ടെ; ആ ഉദകവതിയായ ദേവി നമ്മുടെ വിളി സ്വീകരിച്ചു, സുഖകരമായ സ്തുതി സകൗതുകം ശ്രവിക്കട്ടെ! 11

വിധാതാവായി നീലപുഷ്പനായി മഹാനായിരിക്കുന്ന ബൃഹസ്പതിയെ നിങ്ങൾ യാഗശാലയിലിരുത്തുവിൻ: സ്വസ്ഥാനസ്ഥനും യജ്ഞഗൃഹത്തിലെങ്ങും വിളങ്ങുന്നവനും സ്വർണ്ണവർണ്ണനായ ആ തേജസ്വിയെ നമുക്കു പരിചരിക്കാം. 12

ഊനായി വിപുലതേജസ്സോടേ വിളയാടുന്ന വൃഷഭൻ—ജാലകളും ഓഷധികളും ഉടുത്തവൻ, ബാധയേശാത്തവൻ, ത്രിവർണ്ണശൃംഗൻ, അന്നദാതാവ്—വിളിക്കപ്പെട്ടിട്ട് എല്ലാ രക്ഷകളോടും കൂടി വന്നെത്തട്ടെ! 13

മനുഷ്യന്റെ സ്തോതാക്കൾ ജുഹുവെടുത്ത്, അമ്മയുടെ വിശുദ്ധമായ ഉത്തമസ്ഥാനത്തിരിക്കുന്ന സുഖകരൻ ചെല്ലുന്നു; വണങ്ങി ഹവിസ്സു നല്കി, പൊറുപ്പിക്കാൻ, ആളുകൾ ഒരു കഞ്ഞിനെയെന്ന പോലെ തൊടുതലോടുന്നു! 14

10. നാമരൂപങ്ങൾ—ഇന്ദ്രൻ വരുണൻ ഇത്യാദിനാമങ്ങളും, വളുപാണി പാശഹസ്തൻ ഇത്യാദിരൂപങ്ങളും. എല്ലാവരും എന്ന ആവൃത്തി ആദരാധികൃതം ദ്യോതിപ്പിക്കുന്നു.

11. ഉദകവതി=ജലാനവിത.

12. ദൃതപിക്കുകയോട്: നീലപുഷ്പൻ—പുഷ്പം കുറുത്തവൻ. നീലപുഷ്പത്വം (പുകകൊണ്ടു പുറത്തു കുറുപ്പ്) സ്വർണ്ണവർണ്ണത്വം മുതലായത് അഗ്നിതന്നെയാണു്, ബൃഹസ്പതി എന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

13. ഇതും അടുത്ത രണ്ടുകൾക്കും അഗ്നിപാത്രങ്ങളാകുന്നു. ഊനം—എല്ലാവരിനെയും താങ്ങുന്നവൻ. വൃഷഭൻ=വർഷകൻ. ത്രിവർണ്ണശൃംഗൻ—ഉയർന്ന കൃഷ്ണകുരുന്നെങ്കിലാലുള്ളവൻ.

14. അമ്മ—ഭൂമി. ഉത്തമസ്ഥാനത്ത്—ഉത്തരവേദിമേൽ. സുഖകരൻ—അഗ്നി. ആളുകൾ—സാധാരണർ.

അഗ്നേ, കർമ്മത്താൽ ക്ഷീണിച്ച ദമ്പതിമാർ മഹാനായ അങ്ങ
യ്ക്കു മഹത്തായ അന്നം ഒരുക്കുന്നു. ഓരോ ദേവനും എനിക്കു ശോ
നോഹ്വാനനായി ബുദ്ധിപ്പെടുത്തട്ടെ; അമ്മ ഭൂമി നമ്മെ ദർശിപ്പാൻ
ത്തിൽ നിർത്താതിരിക്കട്ടെ! 15

ദേവന്മാരേ, ഞങ്ങൾക്കു വലിയ സ്വാസ്ഥ്യം കിട്ടുമാറാകണം! 16

ഞങ്ങൾ അശ്വികളുടെ നൂതനവും സുഖകരവും നന്മയുണ്ടാക്കു
ന്നതുമായ രക്ഷയോടു ചേരുമാറാകണം: അമൃതരേ, നിങ്ങളിരുവരും
ഞങ്ങൾക്കു ധനത്തെയും വീരന്മാരെയും സർവസൗഭാഗ്യങ്ങളേയും
കൊണ്ടുവന്നാലും!

സൂക്തം 44.

കശ്യപഗോത്രൻ അവസാരൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപും
മന്ദസ്യകര; വിശ്വദേവകര ദേവത.

ശ്രേഷ്ഠൻ, ദർഭയെലിരിയ്ക്കുന്നവൻ, ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നവൻ,
ബലവാൻ, ശീഘ്രഗാമി ജയശീലൻ—ഇങ്ങനെയുള്ള തന്ത്രിരുവടി
യെ പണ്ടുള്ളവർപോലെ, മുമ്പുള്ളവർപോലെ, ഇന്നുള്ളവർപോ
ലെ, എല്ലാവരുംപോലെ നീയും വളർത്തുന്ന സ്തോത്രം കൊണ്ടു കറന്നു
കൊള്ളുക! 1

വിണ്ണിൽ വിളയുന്ന വോൻ, വിട്ടുകൊടുക്കാത്ത മേഘത്തി
ന്റെ തെളിതണ്ണീരുകളെ പൊറ്റിയ്ക്കായി ദിക്കുകളിലെത്തിച്ചാലും;
സുകർമ്മാവേ, സംരക്ഷിയ്ക്കുന്നവനാണു്, വോൻ; സംഹരിയ്ക്കുന്ന
വനല്ല. മായകൾക്കപ്പൊത്താകയാൽ, അങ്ങയുടെ തീരുമാനം സത്യ
ലോകത്തിൽ വർത്തിയ്ക്കുന്നു! 2

ഗതിയ്ക്കു തടവില്ലാത്ത, ദർഭയെലിയ്ക്കുന്നീങ്ങുന്ന, ബലവാനായ,
വൃഷാവാ, ശിശുവും യുവാവുമായ, നിജ്ജരനായ, ഓഷധികളിൽ

15. ദമ്പതിമാർ—പതിയോടുകൂടിയാണ്, യാഗകർമ്മം.

സൂക്തം 44.

1. അന്തരാത്മാവിനോടു പറയുന്നു: തന്ത്രിരുവടി—ഇന്ദ്രൻ. കറന്നുകൊ
ള്ളുക—അഭീഷ്ടങ്ങൾ നേടിക്കൊരുക.

2. പൊറ്റിയ്ക്കായി—പ്രാണികൾക്കു ജീവിപ്പാൻ,

മേവന്ന ആ ഹോതാവു ഗമനശീലവും നല്ലതും നിലനിൽക്കുന്നതുമായ ഹവിസ്സിനെ കൈക്കൊള്ളുന്നു. 3

എവ ഒത്തൊരുമിച്ച യാത്രയ്ക്കൊരുങ്ങി, കീഴ്പോട്ടിറങ്ങി, യജമാനക്കലെത്തി യജ്ഞത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നുവോ; ആ ശുഭഗമനങ്ങളും സർവശാസകങ്ങളുമായ രശ്മികൾകൊണ്ടു് ഈ കർത്താവു നിമുസ്സലങ്ങളിലെ വെള്ളം കവർന്നെടുക്കുന്നു! 4

ശോഭനസ്തവ, ശോഭനഗമനനായ നിന്തിരുവടി മരിക്കുകളിൽ പിഴിഞ്ഞരിച്ച സോമവും മനോഹരസ്തുതികളും സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടു യജ്ഞപ്രവർത്തകരുടെ ഇടയിൽ പരിശോഭിക്കുന്നു; യാഗത്തിന്റെ ജീവനായ വോൻ പത്നികളെ തഴപ്പിച്ചാലും! 5

കണ്ടതിൻവണ്ണം പറകയാണു്: യാവചിലർ ശേഷിയറ്റാ ശോഭയോടേ വെള്ളത്തിൽ മേവുന്നുവോ, അവർ നമുക്കു മാന്യമായ ധനവും മഹത്തായ വേഗവും വളരെ സൽപുത്രരെയും ഇടിയൊത്ത ബലവും തരട്ടെ! 6

അഗ്രഗാമിയും ജായാസഹിതനും കവിയുമായ സൂര്യൻ പൊരുതാൻവേണ്ടി യുദ്ധങ്ങളിൽ ചെല്ലുന്നു. അന്തരീക്ഷത്തെയെങ്ങും രക്ഷിക്കുന്ന ആ തേജസ്വിയെ നാം പരിചരിക്കുക: അവിടുന്ന് സ്വന്തം ധനത്താൽ നമുക്കു സുഖം നല്കും! 7

ഏറ്റവും വളർന്ന, ഗമനശീലനായ, കർമ്മവാനായ, ദൃഷ്ടിസ്തുത്യനായ ഈ നിന്തിരുവടിയെ (യജമാനൻ) തിരുനാമം കീർത്തിച്ചുകൊണ്ടു ഭജിക്കുന്നു: അഭീഷ്ടം യാതൊന്നോ, അതു കർമ്മംകൊണ്ടു നേടുകയും ചെയ്യുന്നു: സ്വയം അനുഷ്ഠിച്ചാൽ കൂടുതൽ ചെയ്യുലായി! 8

3. ശിശു—രക്ഷണീയൻ, കൊതെ സൂക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടവൻ.

4. സൂര്യനെക്കുറിച്ചു്: സർവശാസകങ്ങൾ—എല്ലാറ്റിനേയും നിയന്ത്രിക്കുന്നവ. ഈ കർത്താവു്—സൂര്യൻ.

5. പത്നികൾ—ഔഷധികൾ.

6. വിശ്വഭവകളെപ്പറ്റി: കണ്ടതിൻവണ്ണം പറകയാണു്—പരമ്പരപ്രത്യയത്താൽ സ്മരിക്കേണ്ട. അവർ—വിശ്വഭവകൾ.

7. ജായാസഹിതൻ—ഉഷസ്സു സൂര്യന്റെ ഭാര്യയത്രേ.

8. സ്വയം അനുഷ്ഠിച്ചാൽ കൂടുതൽ ചെയ്യുലായി—അന്യനെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിച്ചാൽ ഫലം കിട്ടില്ല. ഈ ദൃഷ്ടിന്റെ ദേവത, അഗ്നിയോ സൂര്യനോ ആകുന്നു.

ഉത്തമസ്തുതികൾ, അവയുടെ സമുദ്രത്തിൽ ചെന്നെത്തും. നീണ്ട സ്തുതിയോടുകൂടിയ യജ്ഞഗൃഹത്തിന് ഉടവു വരില്ല. പരിശുദ്ധനെക്കുറിച്ചുള്ള മനനം എവിടെയുണ്ടോ, അവിടെ സ്തോതാവിന്റെ മനോഗതം വൃഥാവിളാകില്ല! 9

തന്ത്രിപടിയുണ്ടല്ലോ: ക്ഷത്രൻ, മനസൻ, ഏവാവദൻ, യജതൻ, സധി, അവത്സാരൻ എന്നിവരുടെ രമ്യഭാവനകൾകൊണ്ടു നാം പണ്ഡിതൻ പക്ഷത്തെടുക്കാവുന്ന ബലവത്തരമായ അന്നം നിറയ്ക്കുക! 10

വിശ്വവാരൻ, യജതൻ, മായി എന്നിവരുടെ വെള്ളത്തിന്റെ മത്തു പരത്തുപോലെ പറന്നെത്തും; കറഞ്ഞുപോകില്ല: ഇടം നിറയ്ക്കും. അവർ എടുക്കാൻ പരസ്പരം യാചിയ്ക്കും: അവർക്കടുത്തറിയാം, തലയ്ക്കു പിടിയ്ക്കുന്നതു കടിയ്ക്കാൻ! 11

സദാപുണൻ, യജതൻ, ബാഹുവൃക്കൻ, ശ്രുതവിത്, തര്യൻ എന്നിവർ നിങ്ങളോടൊന്നിച്ചു വിഭേഷികളെ വധിയ്ക്കും: അവർ നല്ല സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ട് ഈ ദേവഗണത്തെ സേവിച്ചതിനാൽ, ശ്രേഷ്ഠമായ രണ്ടും നേടി പരിശോഭിയ്ക്കുന്നു! 12

യജമാനൻ നല്ല ഫലം നിലനിർത്തുന്നവനാണ്, സുതരേൻ: അദ്ദേഹം എല്ലാക്കർമ്മങ്ങളുടെയും ഉൽക്കൃഷ്ടഫലം ഉയർത്തും. പയ്യരസവത്തായ പാൽ കൊണ്ടുവന്നു: കൊണ്ടുവരികയുംചെയ്യും. അതൊക്കെ വർണ്ണിച്ചു, ഉറങ്ങാതെ ഉരുവിടുകയാണ്, അവത്സാരൻ! 13

9. സൂര്യനെപ്പറ്റി: നദികൾ സമുദ്രത്തിലെന്നപോലെ, ഉത്തമസ്തുതികൾ സൂര്യൻ ചെന്നെത്തും. ഉടവു വരില്ല—അഭിവൃദ്ധിയേ വരൂ. പരിശുദ്ധൻ—സൂര്യൻ മനനം=നിനവ്, സ്തുതി.

10. സൂര്യപരതന്നെ: ക്ഷത്രാദികൾ ദൃഷ്ടിമാർത്തന്നെ. ഇവരുടെ ഭാവനകൾ (സ്തുതികൾ) സൂര്യനെ പ്രസാദിപ്പിയ്ക്കും; സൂര്യൻ നമുക്കു ദാനത്തിന്നും പര്യായമായ അന്നം ധാരാളം നല്കുമെന്നു സാരം.

11. വിശ്വവാരൻ, യജതൻ, മായി എന്നിവരും ദൃഷ്ടിമാർത്തന്നെ. വെള്ളം—സോമനീർ. പറന്നെത്തും—കടിച്ചുവരും. ഇടം—ചെന്നെത്തിയവൾ. യാചിയ്ക്കും—ഞാനെടുക്കട്ടെയോ എന്നു പരസ്പരം അന്വേഷിച്ചോടിക്കൊള്ളും. മദമാണ്, ഈ ദൃഷ്ടിന്റെ ദേവത.

12. സദാപുണാദികളും ദൃഷ്ടിമാരാകുന്നു. രണ്ടും—ഐഹികവും ആമുഷ്ടികവുമായ അഭിലാഷങ്ങൾ ദൃഢീകരിക്കേണ്ടതു പറയുന്നതാണിത്.

13. സുതരേൻറെ പ്രഭാവത്താൽ കറവപ്പയ്യ സ്വയം വന്നുനില്ക്കും. അവത്സാരൻ—ഞാൻ.

ഋക്കേര ആ ഉണർവ്വറവനെ കാമിയ്ക്കുന്നു; സാമങ്ങൾ ആ ഉണർവ്വറവങ്കൽ ചെല്ലുന്നു. സോമം ആ ഉണർവ്വറവനോടപേക്ഷിയ്ക്കുന്നു. അങ്ങയുടെ സഖ്യത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനം എനിയ്ക്കു കിട്ടട്ടെ! 14

ഋക്കേര ഉണർവ്വറ അഗ്നിയെ കാമിയ്ക്കുന്നു; സാമങ്ങൾ ഉണർവ്വറ അഗ്നിയിങ്കൽ ചെല്ലുന്നു. സോമം ഉണർവ്വറ അഗ്നിയോടപേക്ഷിയ്ക്കുന്നു. അങ്ങയുടെ സഖ്യത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനം എനിയ്ക്കു കിട്ടട്ടെ! 15

സൂക്തം 45.

അത്രിശാത്രൻ സദാപുണൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം മന്ദസ്സം; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

സൂതിയ്ക്കുപ്പെട്ട സമുജ്ജ്വലൻ അറിഞ്ഞു, വജ്രം ആഞ്ഞുമാട്ടി; വരാൻതുടങ്ങിയ ഉഷസ്സിന്റെ കതിരുകൾ പ്രസരിച്ചു. സൂര്യദേവൻ രാത്രിയെ അകറ്റി ഉദിച്ചു; മനുഷ്യരുടെ വാതിലുകൾ തുറന്നു. 1

സൂര്യൻ ശോഭയെ, രൂപത്തെയെന്നപോലെ വെളിപ്പെടുത്തി; അറിഞ്ഞു, രശ്മികളുടെ അമ്മയും അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു വന്നെത്തി. വെള്ളമൊഴുകുന്ന നദികൾ തീരങ്ങളെ കടിച്ചുതിന്നുകയാ ചി. ആകാശം, ശരിയ്ക്കു നാട്ടിയ തുണപോലെ ഉറപ്പിൽ നിന്നു. 2

വലിയവയെ നിർമ്മിച്ച ഈ പഴയ സ്തോതാവിനായി മേഘങ്ങളുടെ കണ്ഠം ഇളകി—മേഘം ഇളകി: ആകാശം നിറവേറി. പരിചരിയ്ക്കുന്നവർ ദേഹം തുലോം മെലിയിച്ചു. 3

14. അഗ്നിയെപ്പറ്റി: അപേക്ഷിയ്ക്കുന്നു—‘എന്നെ സ്വീകരിയ്ക്കണമേ’ എന്നു.

സൂക്തം 45.

1. സൂതിയ്ക്കുപ്പെട്ട—അഗ്നിരസ്സുകളാൽ. സമുജ്ജ്വലൻ—ഇന്ദ്രൻ. അറിഞ്ഞു—അസുരന്മാർ ഗോക്കളെ ഒളിപ്പിച്ച സ്ഥലം.

2. അറിഞ്ഞു—സൂര്യൻ ഉദിയ്ക്കുകയായി എന്നു രശ്മികളുടെ അമ്മ—ഉഷസ്സ്. കടിച്ചുതിന്നുകയായി—പ്രവാഹവേഗംകൊണ്ടു ഉടച്ചു.

3. വലിയവ—മഹാസ്തോത്രങ്ങൾ ഈ പഴയ സ്തോതാവ്—ഞാൻ മേഘങ്ങളുടെ കണ്ഠം—ജലം. നിറവേറി—വൃഷ്ടികർമ്മത്തെ. പരിചരിയ്ക്കുന്നവർ—അഗ്നീരസ്സുകൾ. മെലിയിച്ചു—പ്രതാദികൾകൊണ്ടു.

ഇന്ദ്ര, അഗ്നി, നിങ്ങളെ ഞാൻ രക്ഷയ്ക്കായി, ഗുണപ്രകാശക
ങ്ങളായ, സൂക്തങ്ങൾകൊണ്ട് വിളിക്കുന്നു: പരിചരിക്കുന്ന വായു
തുല്യരും സുയജ്ഞരുമായ കവികൾ സ്തോത്രം ചൊല്ലി പൂജിക്കുന്നു. 4

ഇന്നു വെക്കും വരുവിൻ: ഞങ്ങൾ ശോഭനകർമ്മാക്കളായിത്തീ
രട്ടെ! വിദ്വേഷികളെ തീരെ നശിപ്പിക്കട്ടെ—അടുക്കുന്ന ദ്രോഹിക
ളെ അകലത്തു നിർത്തട്ടെ! പണ്ടത്തെ യജമാനന്മാരിൽ ചെല്ലട്ടെ! 5

സഖാക്കളേ, വരുവിൻ: യാതൊരു ഗോഗണത്തെയും പുറത്തിറ
ക്കിയോ, യാതൊന്നുകൊണ്ടു മനുഷ്യനെ മുറിക്കപ്പെട്ടവനെ ജയി
ച്ചുവോ, യാതൊന്നുകൊണ്ടു വണിക്കായ വകു വെള്ളം സമ്പാദി
ച്ചുവോ, ആ സ്തുതി നാം ചൊല്ലുക. 6

യാതൊന്നുകൊണ്ടു ദശഗന്ധം നവഗന്ധം പൂജിച്ചുവോ, ആ
അമ്മിക്കു ഇവിടെ കൈകൊണ്ടുപയോഗിക്കപ്പെട്ടിട്ടു്, ചെറു പുറ
പ്പെടുവിച്ച സത്യമറിഞ്ഞ സരമ ഗോക്കളെ കണ്ടെത്തി. അംഗിര
സ്സു് സർവവും സത്യമാക്കി! 7

ആ ഉഷസ്സ് പുലർന്നതോടെ, അംഗിരസ്സുകളെല്ലാം ഗോക്കളിൽ
ചെന്നെത്തി: അവ കൂടിനിന്നിരുന്ന സ്ഥലത്തു് ഒരറവിടം ഉണ്ടാ
യിരുന്നു; ആ ജലമാർഗ്ഗത്തിലൂടെയത്രേ, സരമ ഗോക്കളെ കണ്ടു
പിടിച്ചതു്. 8

സപ്താശ്വനായ സൂര്യൻ വന്നുയരട്ടെ: അതിവിശാലമാണു
ല്ലോ തന്റെ ദീർഘയാത്രാപ്രദേശം. ഒരു പരുത്തുപോലെ ഹവി
സ്സിനായി പറന്നുയരുന്ന ആ യുവാവായ കവി രശ്മികളിൽച്ചേർന്നു
വിളങ്ങുന്നു! 9

4. വായുതുല്യർ—കർമ്മങ്ങളിൽ വേഗമിയന്നവർ. കവികൾ—ഷഡ്-
ഗസഹിതവേദജ്ഞർ.

5. അംഗിരസ്സുകൾ വിളിക്കുന്നു:

6. ഇതും അംഗിരോവാക്യമാണ്: അമ്മ—സ്തുതി. മനു—മനനശീലനായ
ഇന്ദ്രൻ. അണക്കട മുറിക്കപ്പെട്ടവൻ—വൃത്രൻ. വണിക്കു്—അല്ലകർമ്മത്താൽ
അനല്ലഫലമിച്ഛിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. വക—കക്ഷിവാൻ.

7. പൂജിച്ചുവോ—സോമം ചതച്ചുപിഴിഞ്ഞു്, ഇന്ദ്രനെ ആരാധിച്ചുവോ.
ഇവിടെ—യജ്ഞത്തിൽ.

സൂര്യൻ തിളങ്ങുന്ന വെള്ളത്തിലേയ്ക്കു കേറി: അഴകൊത്ത മുതുകളെ കതിരുകളെ പൂട്ടിയ അദ്ദേഹത്തെ ധീമാന്മാർ ഒരു തോണിയെ എന്നപോലെ വെള്ളത്തിലൂടെ കൊണ്ടുപോന്നു. അതന്നുവെച്ചു ജലങ്ങൾ കനിഞ്ഞുനിന്നു. 10

ഞാൻ ജലത്തിന്നുവേണ്ടി, നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു സർവപ്രദമായ സ്തോത്രം ചൊല്ലുന്നു: നവഗർഭ പത്തുമാസം കഴിച്ചതു യാതൊന്നിനാലോ, ആ സ്തോത്രംകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ ദേവരക്ഷിതരായിത്തീർത്തി! ആ സ്തോത്രംകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ പാപം കടക്കട്ടെ! 11

സൂക്തം 46.

പ്രതിക്ഷത്രൻ ദൃഷ്ടി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹനുസ്സുകൾ; വിശ്വദേവകളും ദേവപതിമാരും ദേവത.

ഒരു കതിരപോലെ, ഭാരത്തിനു സ്വയം പൂട്ടപ്പെട്ട വിദ്യാനായ ഞാൻ കടത്തിവിടുന്നതും കാത്തുരക്ഷിക്കുന്നതുമായ അതിനെ വഹിച്ചുകൊള്ളുന്നു! അതു വിടാനും, വീണ്ടും ധരിപ്പാനും ഞാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നില്ല; മാർഗ്ഗജ്ഞൻ മുമ്പേ നടന്നു നേർവഴിയിലെത്തിച്ചുകൊള്ളും! 1

അഗ്നേ, ഇന്ദ്ര, വരണ, മിത്ര, മരുതുകൾക്കളേ, വിഷ്ണോ, ദേവന്മാരേ, നിങ്ങൾ ബലം കിട്ടിച്ചാലും! അശ്വികളിവരും, തുദനും, അവരുടെ സ്രീകളും, പുഷാവും, ഗേനും, സരസ്വതിയും സ്വീകരിച്ചുരുളട്ടെ! 2

ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, മിത്രൻ, വരണൻ, അഭിതി, ആഭിത്യൻ, പുമിവി, ദ്യോവ്, മരുതുകൾ, മേഘങ്ങൾ, ജലങ്ങൾ, വിഷ്ണു,

10. കനിഞ്ഞുനിന്നു—താഴത്തെല്ലു വലിഞ്ഞു എന്നു സാരം.

11. ദേവന്മാരോട്: കഴിച്ചുവോ—സത്രമനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടു്.

സൂക്തം 46.

1. ഭാരത്തിനു—യജ്ഞത്തിന്റെ ഭാരം വഹിപ്പാൻ. അത്—ഭാരം. മാർഗ്ഗജ്ഞൻ—അന്തര്യാമിയായ ദേവൻ.

2. സ്വീകരിച്ചുരുളട്ടെ—നമ്മുടെ സ്തോത്രത്തെ.

പുഷാവഃ, ബ്രഹ്മണസ്വതി, ഭഗൻ, ശീഘ്രം സ്തൂത്യനായ സവിതാവഃ എന്നിവരെ ഞാൻ രക്ഷയ്ക്കായി വിളിക്കുന്നു. 3

വിഷ്ണുവും അദ്രോഹിയായ വായുവും ദ്രുവിണോദസ്സും സോമനും നമുക്കു സുഖം തരട്ടെ! ഋട്ടക്കളം വിചോവും അശ്വികളും തപശ്ചാവും നമുക്കു ധനമനുവദിക്കട്ടെ! 4

അത്രതന്നെയല്ല, സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വസിക്കുന്ന ആ യജനീയമായ മരുതസംഘം നമ്മുടെ ദർഭയിലിരിക്കാൻ വന്നുചേരട്ടെ! ബൃഹസ്വതിയും പുഷാവും വരണന്നും മിത്രനും അര്യമാവും നമുക്കു ഗൃഹസുഖം തന്നരുളട്ടെ! 5

പോരാ, ആ പർവതങ്ങളും, ശോഭനസ്സവകളായി ശോഭനഭാനകളായിരിക്കുന്ന നദികളും നമ്മെ രക്ഷിക്കട്ടെ! ധനം പകുത്തുകൊടുക്കുന്ന ഭഗൻ അന്നവും രക്ഷയുമായി വന്നെത്തട്ടെ! വ്യാപ്തിയേറിയ അദിതി എന്റെ വിളി കേൾക്കട്ടെ! 6

ദേവന്മാരുടെ പത്നിമാർ താൽപര്യത്തോടെ നമ്മെ രക്ഷിക്കട്ടെ—പുത്രനെയും അന്നവും തന്നെ തുലോം രക്ഷിക്കട്ടെ! ഭൂമിയിലും അന്തരീക്ഷത്തിലുമുള്ള ശോഭനാഹ്വാനകളായ ദേവിമാരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു സുഖം തരുവിൻ! 7

ശോഭാനയായ ഇന്ദ്രാണി, അഗ്നായി, അശ്വിനി എന്നീ ദേവപത്നിമാരായ സ്രീകൾ ഭക്ഷിക്കട്ടെ! രോദസിയും വരണാനിയും ശ്രവിക്കട്ടെ! ദേവിമാർ ദേവപത്നിമാരുടെ ഋതു എന്നിവരും ഭക്ഷിക്കട്ടെ! 8

രണ്ടാമധ്യായം സമാപ്തം.

4. വിചോവിനെ ഏടുത്തുപറഞ്ഞതാണ്.

8. അഗ്നായി—അഗ്നിയുടെ പത്നി. ഭക്ഷിക്കട്ടെ—ഹവിസ്സു്. രോദസി—രൂപപത്നി. വരണാനി—വരണപത്നി. ശ്രവിക്കട്ടെ—നമ്മുടെ സ്തൂതി. ഋതു—കാലാഭിമാനീഭാവൻ.

മൂന്നാമധ്യായം

സൂക്തം 47.

പ്രതിരഥൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ് ഛന്ദസ്സ്; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

പരിചരിക്കുന്നവരും, യുവതി, സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നവരും, സ്തുതി
മതി, പാലകരോടൊപ്പം യാഗശാലയിൽ വിളിക്കപ്പെടുന്നവരും—
ഇങ്ങനെയുള്ള മഹതിയായ മാതാവു മകളെ ഉണർത്തിക്കൊണ്ടും
പ്രേരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും വാനത്തുനിന്നു വന്നെത്തുന്നു! 1

ഗമനശീലങ്ങളും, പകലിനെ പ്രാപിക്കുന്നവയും, അമൃതമ
ണ്ഡലസ്ഥിതങ്ങളും, അനന്തങ്ങളും, വിശാലങ്ങളുമായ രശ്മികൾ
ദ്യാവാപൃഥ്വികളിലെങ്ങും ചൂഴ്ന്നു വ്യാപിക്കുന്നു! 2

നനച്ചും നന്ദിപ്പിച്ചും വിളങ്ങുന്ന ശോഭനഗമനൻ കിഴക്കാകുന്ന
അച്ഛന്റെ യോനിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. പിന്നീട് ദ്യോവിൻമധ്യ
ത്തിൽ വെക്കപ്പെട്ട ആ കല്പപോലുള്ള കതിരവൻ അന്തരീക്ഷ
ത്തിന്റെ രണ്ടറ്റത്തും ചെന്നു (ലോകത്തെ) രക്ഷിക്കുന്നു! 3

തന്തിരുവടിയെ നാലു ക്ഷേമകാംക്ഷികൾ നിലനിർത്തുന്നു;
പത്തുപേർ കഞ്ഞിനെ നടപടിക്കുകയുണ്ട്. തന്തിരുവടിയുടെ ത്രി
വിധങ്ങളായ മികച്ച കിരണങ്ങൾ ഉടനടി അന്തരീക്ഷത്തിന്റെ
അറ്റങ്ങളിലെല്ലാം ചെന്നെത്തുന്നു. 4

സൂക്തം 47.

1. ഉഷസ്സിനെപ്പറ്റി: പാലകർ—ദേവന്മാർ. മാതാവ്—പ്രകാശത്തി
ന്റെ അമ്മ, ഉഷസ്സ്. മകൾ—ഭൂമി.

2. അമൃതമണ്ഡലം—സൂര്യമണ്ഡലമോ, അന്തരീക്ഷമോ.

3. സൂര്യനെപ്പറ്റി: നന്ദിപ്പിച്ചും—ദേവന്മാരെ മോദിപ്പിച്ചും. ശോഭന
ഗമനൻ സൂര്യൻ. യോനി—ഉൽപാദകാവയവം. കല്പപോലുള്ള—കെല്പേറിയ.

4. നാലു ക്ഷേമകാംക്ഷികൾ—തങ്ങൾക്കു ക്ഷേമമിച്ചിരിക്കുന്ന നാലുതപി
കൾ. നിലനിർത്തുന്നു—ഹവിസ്സുകൊണ്ടും സ്തുതികൊണ്ടും പൂജിക്കുന്നു. പത്തു
പേർ—ദിക്കുകൾ. കഞ്ഞിനെ—സൂര്യനെ. നടപടി—ഉദയാസ്തമയവ്യവഹാരം.
ത്രിവിധങ്ങൾ—ശീതോഷ്ണവർഷണകങ്ങൾ.

ആളുകളേ, ഈ തിരുവുരു സ്തോതവ്യമാകുന്നു: ഇതിനാലത്രേ നദികൾ ഒഴുകുന്നതും, ജലങ്ങൾ കടികൊള്ളുന്നതും. ഇതിനെ, ഇവിടെയിവിടെ ജനിച്ചാൽ, അമ്മയല്ലാത്ത ഇരുപേർ—ഒരേ ബന്ധുവോടുകൂടിയ ഇണ—വഹിച്ചുപോരുന്നു! 5

തന്തിരുവടിയ്ക്കു സ്തൂതികളും കർമ്മങ്ങളും വിസ്തരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു; മകൻ അമ്മമാർ വസ്രം നെയ്യുന്നു. വൃഷാവിന്റെ സമ്പർക്കത്തിൽ ഇമ്പംകൊള്ളുന്ന മകന്മാർ നഭോമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നു. 6

മിത്രവരുണന്മാരേ, ഇതു പ്രശസ്തമായി ബുദ്ധിയിക്കട്ടെ; അഗ്നേ, ഇതു ഞങ്ങൾക്കു സുഖത്തിനായി ബുദ്ധിയിക്കട്ടെ! ഞങ്ങൾക്ക് ഉറച്ച നിലനിൽപ്പുണ്ടാകണം! ആശ്രയഭൂതനായ പെരിയ സൂര്യനെ നമസ്കാരം! 7

സൂക്തം 48.

ആത്രേയൻ പ്രതിഭാരു ദൃഷ്ടി; ജഗതി ഹനുസ്സു; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

തന്റേതായ ബലവും അന്നവുമുള്ള പ്രിയപ്പെട്ട മഹാതേജസ്സിനെ നാം എപ്പോൾ സ്തുതിയ്ക്കും? സേവ്യമാനവും പ്രജ്ഞായുക്തവുമായ ഇതാണല്ലോ, അളക്കാവുന്ന അന്തരീക്ഷത്തിലെ മേഘത്തിന്മേൽ പാമസ്സുകളെ പരത്തുന്നത്! 1

അവ ചുമതലക്കാരെ പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്ന പ്രജ്ഞാനം പരത്തുന്നു; ഒരേമട്ടിലുള്ള വെളിച്ചം ഉലകിലെങ്ങും പരത്തുന്നു. അപ്പോൾ ദേ

5. ഗുതപിക്കേളോട്: ഈ തിരുവുരു—ശരീരം, സ രൂപമണ്ഡലം. ഇവിടെയിവിടെ ജനിച്ചാൽ—ഉദിയിക്കേണ്ടങ്ങളിൽ. ഇരുപേർ—അഹോരാത്രീകൾ.

6. വിസ്തരിയ്ക്കപ്പെടുന്നു—യജമാനന്മാർ. മകൻ—സൂര്യൻ. അമ്മമാർ—ദിക്കുകൾ. വസ്രം—തേജസ്സ്. വൃഷാവ്—സൂര്യൻ. മകന്മാർ—രശ്മികൾ.

7. ഇത്—ഈ സൂക്തം. ആശ്രയഭൂതനായ—ഉലകിനെല്ലാം.

സൂക്തം 48.

1. മഹാതേജസ്സ്—വൈദ്യുതാഗ്നി. ഇത്—മഹാതേജസ്സ്. അളക്കാവുന്ന—ആകാശം അളവറ്റതെങ്കിലും അളക്കപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ. പാമസ്സുകൾ=ജലങ്ങൾ.

വകാമന്മാർ, മുഖംതിരിച്ചു മറുത്തുവയെ നോക്കാതെ, മുന്പേത്തവയെക്കൊണ്ടു തഴപ്പിക്കുന്നു. 2

പകലിനാൽ സമ്പാദിക്കുവെട്ട രാത്രികളിലെ അമ്മിഷ്ടകൾ കൊണ്ടു തന്തിരുവടി മായാവിയാടെ നേർക്കു വരിപ്പമായ വരും തിളങ്ങിക്കുന്നു: തന്റെ നൂറു രശ്മികൾ അഹസ്സുകളെ പ്രവർത്തിപ്പിച്ചും, വീണ്ടും കൊണ്ടുവന്നും, സ്വസ്ഥാനത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്നു. 3

അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവം മഴവിന്റെതുപോലെയാണു്: ആ രൂപവാനെൻ രശ്മിസമൂഹത്തെ ഞാൻ ഭോഗാപ്പിക്കുകയായി വാഴ്ത്തുന്നു. അവിടുന്ന് സഹായമായി വർത്തിച്ചു, യുദ്ധത്തിൽ വിളിക്കുന്ന മനുഷ്യനു് അന്നസമേതമായ പാർപ്പിടവും രത്നവും കല്പിച്ചു കൊടുക്കുമല്ലോ! 4

നാലിടത്തും ജാലാസേനകളുള്ള ആ വരണൻ ശത്രുവിനെ നശിപ്പിച്ചു്, അഴകൊത്ത ഉടുപ്പിട്ടു മോടിക്കൂട്ടുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൈരന്മാർ നാമറിയുന്നില്ല: ആ ഭഗനായ സവിതാവു ധനം കൊടുത്തുപോരുന്നുണ്ടല്ലോ! 5

സൂക്തം 49.

ആത്രേയൻ പ്രതിപ്രഭുഗൃഹി; ത്രിഷ്ടുപ്തം മനുഷ്യ; വിശ്വേദേവകൾ ദേവത.

നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഞാനിപ്പോൾ ദേവനായ സവിതാവിനെയും, മനുഷ്യനായ രത്നം പകർത്തുകൊടുക്കുന്ന ഭഗനെയും സമീപിക്കാം:

2. ഉഷസ്സിനെപ്പറ്റി: അവ—ഉഷസ്സുകൾ. മറുത്തുവ—വരാനിരിക്കുന്ന ഉഷസ്സുകൾ. തഴപ്പിക്കുന്നു—സ്വബുദ്ധിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. അതും ചന്ദ്രനും.

3. ഇന്ദ്രനെപ്പറ്റി. അമ്മിഷ്ടകൾകൊണ്ടു—പിഴിഞ്ഞ സോമനിർമ്മിത ക്ഷീരം എന്നർത്ഥം. തന്തിരുവടി—ഇന്ദ്രൻ. മായാവി—വൃത്രൻ. രണ്ടാംവാക്യം ഇന്ദ്രാത്മാവായ സൂര്യനെപ്പറ്റിയാണു്: വീണ്ടും കൊണ്ടുവന്നു—തിരിച്ചുപോയ പകലുകളെ. സ്വസ്ഥാനത്തു—ആകാശത്തു്.

4. അഗ്നിയെപ്പറ്റി: മഴ ഉടമസ്ഥന്റെ ഉദ്ദേശം നിറവേറുമല്ലോ; അതുപോലെ അഗ്നി യജമാനന്റെ അഭിമതം സാധിപ്പിക്കുന്നു.

5. വരണൻ—തമോനിവാസകൻ. ഉടുപ്പ്—രേജസ്സ്. ഭഗൻ—ദേവനിയൻ. സവിതാവു്—പ്രേരകൻ.

വളരെ ഭൂജിയുന്ന നേതാക്കളായ അശ്വികളേ, നിങ്ങളെ സഖ്യ കാംക്ഷിയായ ഞാൻ നാളിൽ നാളിൽ ഇങ്ങോട്ടു വരുത്തുമാറാകണം! 1

(ശത്രുക്കളെ) തള്ളിനീക്കുന്ന സവിത്രദേവന്റെ പ്രത്യാഗമനമറിഞ്ഞു, നീ സൂക്തങ്ങൾകൊണ്ടു പരിചരിക്കുക; മനുഷ്യനു മുനിയധനം എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നവനെ ധ്യാനിച്ചു വണങ്ങി സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്യുക! 2

പുഷ്യാവ്, ഭഗൻ, അഭിതി എന്നിവർ വരണീയങ്ങളായ അനങ്ങളെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു; സൂര്യൻ ഉടക്കുന്നു; ഇന്ദ്രൻ, വിഷ്ണു, വരുണൻ, മിത്രൻ, അഗ്നി എന്നീ ദർശനീയർ ദിവസങ്ങളെ ശോഭനങ്ങളാക്കുന്നു! 3

എതിരില്ലാത്ത സവിതാവും നമ്മുടെ യാഗത്തിൽ വന്നെത്തട്ടെ; അതിനെ പ്രവഹിപ്പിക്കുന്ന നദികൾ അനുഗമിക്കട്ടെ; ഇതാണു്, യാഗത്തിന്റെ ഹോതാവായ ഞാൻ സമീപിച്ചുപേക്ഷിക്കുന്നതു്: ഞങ്ങൾ ധനത്തിന്റെ ഉടമകളും രമണീയബലരമായിത്തീരണം! 4

യാവചിലർ ദേവന്മാർക്കു ജംഗമമായ അന്നത്തെ നല്ലിയോ, യാവചിലർ മിത്രവരണന്മാരെക്കുറിച്ചു സൂക്തങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നുവോ, അവർക്കു തേജസ്സുണ്ടാകട്ടെ; ദ്യാവാപൃഥ്വികളുടെ രക്ഷയാൽ ഞങ്ങൾ ഇമ്പംകൊള്ളുമാറാകണം! 5

സൂക്തം 50.

സ്വസ്ത്യാത്രേയൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പം പാക്തിയും മന്ദസ്തകം.

വിശ്വദേവകൾ ദേവത.

(‘ഭാരകാമന്ദിരം’പോലെ)

മർത്യരെല്ലാം നേത്രദേവ—

മിത്രതയെ വരിയ്ക്കേണം:

സൂക്തം 49.

1. നിങ്ങൾ—യജമാൻ. ഭൂജിയുന്ന—ഹവിസ്സുണ്ണ. ഈ വാക്യം പ്രത്യക്ഷകഥനം.

2. അന്തരാത്മാവിനോടു്: കൊടുക്കുന്നവൻ—സവിതാവ്.

3. ഉടക്കുന്നു—തേജസ്സാകുന്ന വസ്ത്രം. ദാനയജ്ഞാദിവീശിഷ്ഠത്വംതന്നെ, ദിവസങ്ങളുടെ ശോഭനത്വം.

5. ജംഗമമായ അന്നം—പശു. അവർക്കു്—അങ്ങനെയുള്ള ഞങ്ങൾക്കു്.

- സ്വത്തേവർക്കും വശത്താകു;-
 മർത്ഥിയിൽ പൊറുക്കാൻ മുതൽ! 1
- നിന്നേവർതാൻ, നേതൃദേവ,
 നിന്നു വാഴ്ത്തുന്നോരിവരും:
 സമ്പത്തോടും—സർവത്തോടും—
 സംഗതരാകെ,ങ്ങളെല്ലാം! 2
- ആതിഥ്യമിങ്ങർപ്പിയിവിൻ,
 നേതാക്കൾക്കും പത്നിമാർക്കും:
 ദൂരധാമിത്രരെയെല്ലാം
 പാറിക്കൂട്ടേ, വേർതിരിപ്പോൻ! 3
- മേധവാഹി പശു യുവാ—
 നീതനാകമിടത്തിങ്കൽ
 മർത്ത്യപരൻ ഗേഹപ്രഭ-
 നെത്തും, തെങ്ങിപ്പെണ്ണുപോലെ! 4
- വിത്തോപേതം പാലകമി-
 ത്വപ്രദം നല്ലതേ, സുഖം!
 വിത്തത്തിന്നു ദേവ, സുഖം!
 സ്വസ്തിയ്ക്കു നേതാവേ, സുഖം!
 വാഴ്ത്തുന്നു, സേവ്യനെ ഞങ്ങൾ;
 വാഴ്ത്തുന്നു, വാനോരെ ഞങ്ങൾ. 5

സൂക്തം 50.

1. നേതൃദേവമിത്രം—നേതാവായ ദേവന്റെ, സവിതാവിന്റെ സഖ്യം.
2. ഞങ്ങൾമാത്രമല്ല, വാഴ്ത്തുന്ന ഇവരും, ഹോതുപ്രഭൃതികളും, നിന്നേവർതാൻ, വേദീയർതന്നെയാണ്. സംഗതരാക—ചേരമാരാകട്ടെ.
3. നേതാക്കന്മാർ—ദേവന്മാർ. പത്നിമാർ—ദേവപത്നിമാർ. ദൂരധാമിത്രർ—ദൂരത്തും അധാവില്പ (വഴിയയില്പ) ഉള്ള ഗതൃക്കൾ. പാറിക്കൂട്ട—ചിന്തിച്ചിരിക്കട്ടെ. വേർതിരിപ്പോൻ—സവിതാവ്.
4. മർത്ത്യപരൻ—മർത്ത്യരിൽ (യജമാനരിൽ) തൽപരൻ. ഗേഹപ്രഭൻ = ഗൃഹം കൊടുക്കുന്നവൻ. ഇങ്ങനെയുള്ള സവിതാവ്, മേധവാഹിയായ (യജ്ഞം നിർവ്വഹിക്കുന്ന) പശുവിനെ യുവാക്കളിലെത്തിയെന്നുടത്തു എത്തിച്ചേരും:
5. സവിതാവിനോടു പ്രത്യക്ഷകഥനം:

സൂക്തം 51.

സ്വസ്ത്യാത്രേയൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും ഉഷ്ണിക്കും ത്രിഷ്ടുപ്തും അനൗഷ്ടുപ്തം
ചന്ദസ്സുകൾ; വിശ്വേശ്വരൻ ദേവൻ.

അഗ്നേ, ഹവ്യദാതാവിന്നുവേണ്ടി സോമനീർ കുടിപ്പാൻ,
അങ്ങൻ രക്ഷിതാക്കളായ എല്ലാദേവന്മാരോടുംകൂടി വന്നാലും! 1

അവ്യാജകർമ്മാക്കളേ, സത്യധർമ്മാക്കളേ, നിങ്ങൾ യാഗ
ത്തിൽ വന്നുചേരുവിൻ: അഗ്നിയുടെ നാവുകൊണ്ടു നുകരുവിൻ! 2

മേധാവിൻ, അങ്ങൻ പ്രഭാതത്തിൽ വരുന്ന മേധാവികളായ
ദേവന്മാരോടുകൂടി സോമം കുടിപ്പാൻ വന്നാലും! 3

ഇതാ, ഇന്ദ്രനും വായുവിനും പ്രിയമായ സോമം ഇണപ്പലക
കൊണ്ടു പിഴിഞ്ഞു, പാത്രത്തിൽ നിറച്ചിരിക്കുന്നു. 4

വായോ, അങ്ങൻ ഹവ്യദാതാവിന്നുവേണ്ടി, പ്രീതിയോടെ
അമരേത്തിന്നെഴുന്നള്ളിവന്നാലും; പിഴിഞ്ഞ സോമം കുടിച്ചാലും! 5

വായോ, അങ്ങും ഇന്ദ്രനും അർഹരാണല്ലോ, ഈ നീർ കുടി
പ്പാൻ: കനിവുററ നിങ്ങൾ ഈ ഭോജ്യം കൈക്കൊണ്ടാലും! 6

ഇന്ദ്രനും വായുവിനുമായി, സോമം പിഴിഞ്ഞു തയിർ
ചേർത്തു വെച്ചിരിക്കുന്നു; ഈ ഭോജ്യം, താനേടത്തെയ്ക്കു പുഴ
പോലെ, (നിങ്ങളുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു)വരണം! 7

അഗ്നേ, ഭവാൻ എല്ലാദേവകളോടുംകൂടെമൊരുമിച്ചു, ഉഷസ്സിനോ
ടും അശ്വികളോടുംകൂടെമൊരുമിച്ചു, വന്നുചേർന്നാലും; അത്രിയുടേതി
ലെന്നപോലെ, ഈ സോമനീരിൽ രമിച്ചാലും! 8

അഗ്നേ, ഭവാൻ മിത്രാവരണന്മാരോടൊരുമിച്ചു, സോമ
നോടും വിഷ്ണുവിനോടുംകൂടെമൊരുമിച്ചു, വന്നുചേർന്നാലും; അത്രിയുടേ
തിലെന്നപോലെ, ഈ സോമനീരിൽ രമിച്ചാലും! 9

സൂക്തം 51.

2. ദേവന്മാരോടു പ്രത്യക്ഷാക്തി: നുകരുവിൻ—സോമനീരും മറ്റും.

3. അഗ്നിയോട്;

അഗ്നേ, വോൻ ആദിത്യരോടും വസുക്കളോടുംമൊരുമിച്ചു, ഇ
ന്ദ്രനോടും വായുവോടുംമൊരുമിച്ചു വന്നുചേന്നാലും: അത്രിയുടേതി
ലെന്നപോലെ ഈ സോമനീരിൽ രമിച്ചാലും! 10

അശ്വികൾ നമുക്കു സ്വസ്തി നൽകട്ടെ; ഭഗൻ സ്വസ്തി, അദി
തിദേവി സ്വസ്തി; എതിരില്ലാത്ത ബലപ്രദനായ പൂഷാവു നമുക്കു
സ്വസ്തി വരുത്തട്ടെ; ശോഭനജ്ഞാനകളായ ദ്യാവാപൃഥിവികളും
സ്വസ്തി! 11

സ്വസ്തിയ്ക്കു വായുവിനെയും, സ്വസ്തിയ്ക്കു ജഗദ്രക്ഷനായ സോ
മനെയും, സ്വസ്തിയ്ക്കു സർവഗണാനപിതനായ ബൃഹസ്പതിയെയും
നാം സ്തുതിയ്ക്കുക; ആദിത്യന്മാർ നമുക്കു സ്വസ്തി വരുത്തട്ടെ! 12

ദേവന്മാരെല്ലാം ഇന്നു നമുക്കു സ്വസ്തിയരുളട്ടെ; വസുവായ
വൈശ്വാനരാനി സ്വസ്തിയരുളട്ടെ; ദേവന്മാരായ ഋഭുക്കൾ സ്വ
സ്തിയ്ക്കു രക്ഷിയ്ക്കട്ടെ; തന്ത്രൻ നമ്മെ സ്വസ്തിയ്ക്കു പാപത്തിൽനിന്നു
പാലിയ്ക്കട്ടെ! 13

മിത്രാവരുണർ നമുക്കു സ്വസ്തി തരട്ടെ. മാർഗ്ഗദേവതേ, രേവ
തി, സ്വസ്തി തരിക! ഇന്ദ്രനും അഗ്നിയും നമുക്കു സ്വസ്തി തരട്ടെ;
അദിതേ, ഞങ്ങൾക്കു സ്വസ്തി തരിക! 14

ഞങ്ങൾ, സൂര്യചന്ദ്രന്മാർപോലേ സ്വസ്തിയാംവണ്ണം വഴിനട
ക്കുമാറാകണം: തരുന്ന, തട്ടിക്കൊത്ത, മറക്കാത്ത ബന്ധുജന
ത്തോടു വീണ്ടും ചേരുകയുംവേണം! 15

സൂക്തം 52.

ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്തം പംക്തിയും മന്ദസ്തോത്രം
ദേവത.

(‘താമരക്കണ്ണൻ’പോലെ)

ധൃഷ്ടൻ നീയർച്ചിച്ചാലും, ശ്യാവാശ്വ,
യഷ്ടവ്യമരുത്തുക്കളെ:

---

15. ഞങ്ങൾ വിദേശത്തുപോയി തിരിച്ചെത്തിയാൽ, ബന്ധുക്കൾ മുന്
ടിയിൽ വേണ്ടതു തരണം; തട്ടിക്കയറരുത്—വൈകിപ്പോയാൽ ശൂന്യിയെടുക്ക
രുത്; മറക്കരുത്—ഇതാരെന്നും സംശയിക്കരുത്.

സ്തൃത്യരാമിവർ നിർദ്ദോഷാന്നന്താൽ
മത്താടുമല്ലോ, നിചുലം!

1

അദ്ധ്യുഷ്ഠരപ്പറ കെല്പിന്നു
നൽത്തുണനില്ലവോരല്ലോ;
പോക്കിയും കീഴമത്തുവോരവർ
കാക്കുമേ, സ്വയം പ്രാജ്യരെ!

2

ലോലർ സേക്താക്കളമ്മരുത്തുകൾ
കാലത്തിൻമീതേ പോകുന്നു;
പൃഥ്വിയിങ്കലും വിണ്ണിലും ചേന്ന്
തന്തേജസ്സെടവം വാഴ്ത്തുന്നു.

3

വെണ്ണവിൻ, നിങ്ങൾ ധൃഷ്ടരാം മരു-
ത്തുള്ളിൽ സ്തോത്രയജ്ഞങ്ങൾ:
വിദ്രോഹികളിൽനിന്നു രക്ഷിപ്പൂ
മന്ത്യനെയിവരെന്നെന്നും!

4

സംപുജ്യർ, ശുഭോനർ, നേതാക്കൾ,
സമ്പന്നബലന്മാരവർ;
അധാരാർഹരാമമ്മരുത്തുകൾ-
ക്കപ്പിണ്ണ, തെളിഹവ്യം നീ!

5

സാസ്രൂർ നേതാക്കൾ വാര ചാട്ടം, ചെന്നെൻ
ചാത്തി മിന്നുന്ന മാരുതർ:

സൂക്തം 52.

1. ഋഷി തന്നാടുതന്നെ പായുന്നു: അന്നം- ഹവിസ്സ്.

2. അദ്ധ്യുഷ്ഠർ-മരുത്തുകൾ. കീഴമത്തുവോർ-ഏതിരാളികളെ. പ്രാജ്യരെ-വളരെപ്പേരെ, നമ്മളെയും നമ്മുടെ പുത്രത്യാദികളെയും.

3. ലോലർ=ചലനസ്ഥാവർ, വീശുന്നവർ. കാലത്തിൻമീതേ പോകുന്നു = കലത്തെ അതിലംഘിക്കുന്നു; ശാശ്വതരാണെന്നർത്ഥം. തന്തേജസ്സ് = അവരുടെ തേജസ്സ്.

4. അധര്യപ്രഭൃതികളോട്: വെണ്ണവിൻ = അർപ്പിപ്പിൻ. സ്തോത്രയജ്ഞങ്ങൾ = സ്തോത്രവും യജ്ഞവും.

5. ഹോതാവിനോട്;

- പിന്തുടരുന്നു മിന്നലു, മൊലി
പൊത്തും നീർപോലീ വമ്പരെ;
താനേ പുറപ്പെട്ടുള്ളൊന്നി, ശ്ലോഭം—
മാനന്മാരുടെ വാരൊളി! 6
- മന്നിടത്തിലും, സുഹൃത്തുക്കൾക്കും—
തന്നിലും, മാറിൻ കെട്ടിലും,
വാങ്ങുന്ന വിണ്ണിൻ ഭാഗങ്ങളിലും
വായ്ക്കുവോരല്ലോ നേർക്കിവർ! 7
- വാഴ്ത്തുക, മരുത്തുകൾക്കുതൻ ബലം,
വാസുതവപേഗമുത്തംഗം:
പുട്ടിനാരല്ലോ, തണ്ണീർക്കായ് സ്വയം—
മോട്ടക്കാരാമന്നേതാക്കൾ! 8
- പാവനദീപ്തിച്ചാർത്തുടത്തവർ
മേവുന്നു, പരശ്ശിയിങ്കൽ;
അത്രയല്ല, പിളർത്തുമക്കല്ലെ—
രദിയെപ്പോലും തേർവട്ടാൽ! 9
- ഇങ്ങനെയെന്നവര, ഉള്ളിൽപ്പുകവോ—
രേ, ഞം ചെല്ലുവോർ നിർബാധർ—
ഈ രൂപങ്ങളാലേതന്നെ, യജ്ഞം
വാങ്ങുന്നിന്നെന്നിയ്ക്കായി; 10

6. സാസ്രർ = ആയുധങ്ങളുള്ളവർ. വാര ചാട്ടം—മോലത്തെപ്പിളർത്താൻ ചുരിയെറിയും. ചെമ്പൊൻ—കനകാരണങ്ങൾ. മാരുതർ = മരുത്തക്കൾ. ലിപൊത്തും (ഇരമ്പുന്ന) വെള്ളംപോലെ മിന്നലും പിന്തുടരുന്നു.

7. സുഹൃത്തും = പ്രവൃദ്ധം, വിശാലം.

8. സ്നേഹാവിനോദ്ഃ = വാസ്തവപേഗം = സത്യമായ വേഗത്തോടുകൂടിയത്. ഉത്തംഗം—മഹത്തം. ഓട്ടക്കാരും (ചലനസ്വഭാവരായ) ആ നേതാക്കൾ തണ്ണീർക്കായ് (മഴപെയ്യിക്കാൻ) സ്വയം പുളിമാനുകളെ തേരിനു പുട്ടിയല്ലോ. മോലങ്ങളോടു പൊരുതാൻ പുറപ്പെട്ടവല്ലോ.

9. പരശ്ശി—ഒരു നദി. തേർവട്ടാൽ—തേരോടിച്ച് മലയെപ്പോലും പിളർത്തും.

10. നിർബാധർ—വഴിയിൽ ഉപദ്രവമില്ലാത്തവർ. ഇങ്ങനെയുള്ള മരുത്തക്കൾ വാങ്ങുന്നിന്നും (വിശാലരായി) എനിക്കായി യജ്ഞം ഏതെന്നു (വഹിക്കുന്നു).

പേന്തുമേന്തുന, നേതാക്കളവർ,
 ചേർത്തിണക്കിയുമേന്തുന,
 ദൂരദേശത്തുമേന്തുന-- കാണ
 മാറാകീ, നാനാഭൂപങ്ങൾ! 11

സ്തോതാവിന്നെത്തിച്ചാരല്ലോ കിണർ
 ഗാമാസ്തൂത്യരസ്സേക്കാക്കൾ
 സ്തേനർപോലതിൽ ത്രാതാക്കൾ ചിലർ
 കാണായ് മേ ചിലർ കെല്ലേകി! 12

'ധാതാക്കളിവർ, ദർശനീയന്മാർ,
 മേധാവ്യർ, മിന്നം വാര പൂണ്ടോർ;
 വന്ദിയ്ക്ക, നന്ദിപ്പിണ്ണുകീ, മരു-
 ദ്വേദത്തെ സ്തോത്രത്താലുഷേ, 13

അർക്കങ്കൽപ്പോലേ ചെൽകൃഷേ, മരു-
 ദ്വർഗ്ഗത്തിൽ വാഴ്ത്തി നൽകി നീ.'
 സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നോ വന്നാലും യുഷ്ണ-
 വിക്രമർ നന്തരാം നിങ്ങൾ! 14

തെരെന്നിവരെ വാഴ്ത്തി, താങ്ങിന്നായ്
 മറ്റു വാനോരിൽച്ചെല്ലാത്തോൻ

11. ഏന്തുന--യജ്ഞത്തെ. മരുത്തുള്ളുടെ ഈ നാനാഭൂപങ്ങൾ കാണ
 മാറാക-- നമുക്ക് കാണായ് വരട്ടെ.

12. സ്തോതാവിന്--ഗോതമന്. ഇക്കഥ മുൻമണ്ഡലങ്ങളിലുണ്ട്.
 ഗാമാസ്തൂത്യർ--മനുഷ്യകൾകൊണ്ടു സ്തുതിക്കപ്പെടേണ്ടവർ. സ്തേനർപോലെ
 --സഭാ കളിച്ചിരിക്കുന്ന തസ്തരന്മാർ കണ്ടെത്തപ്പെടുന്നതുപോലെ. കെല്ലേകി--
 പ്രാണങ്ങളായി വർത്തിച്ചു, ബലമുള്ളവക്കി.

13. ശ്യാവാശ്വനോടു യജമാനൻ പറയുന്നു:

14. അർക്കൻ=സൂര്യൻ. നൽകി--ഹവിസ്സ്. ഉത്തരാർദ്ധം ഋഷിയുടെ
 പ്രത്യക്ഷോക്തി: സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നോ--മറ്റിരുപോലങ്ങളിൽ നിന്നോ. യുഷ്ണ
 വിക്രമർ--ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുന്ന ബലമുള്ളവർ.

15. തെരെന്നു് = ക്ഷിപ്രം. താങ്ങിന്നായ് = അവലംബത്തിനുവേണ്ടി.
 വ്യജേകർ-ഫലസൂചകർ. വിജ്ഞാൻ-വിജ്ഞാന്റെ കനിവിനാൽ, മറ്റു വേദക

നേർക്കിഷ്ടം നേടും, വ്യഞ്ജകരാമീ-
പ്പോക്കിൽപ്പോരാണ്ട വിജ്ഞാതാൽ! 15

തായ്താതരാണെന്നാരായുമെന്നോ-
ടോതിനാ, രമ്മ ഗോവെന്നായ്;
താതന, നവാൻ ഭദ്രനാണെന്ന-
മോതിനാർ, ശക്തരാ വിജ്ഞാർ! 16

ഏഴേഴിനമാണശ്ശക്തരെ, നി-
യ്ക്കേകട്ടേ നൂറോരോന്നുമേ:
വിത്തയാമനഗോസ്വത്തുമശ-
വിത്തവും തലോടാവു ഞാൻ! 17

സൂക്തം 53.

ശ്യാവാശ്വൻ ദൃഷ്ടി; കക്ഷം സതോബൃഹതിയു. ഗായത്രിയു.
ബൃഹതിയു. അനുഷ്ടുപം. പുരുഷിക്ഷം. മന്ദസ്തകം; മന്ദസ്തകം ദേവത.

ആരനിയ്യൻ, ഈ മന്ദസ്തകങ്ങളെ ഉല്പത്തി? പണ്ടും ആർ കണ്ടു,
ഇവരുടെ സുഖങ്ങൾ? ഇവർ പുളളിമാനുകളെ പൂട്ടിയല്ലോ! 1

തേരിലിരിയ്ക്കുന്ന ഇവരെ ആർ കേൾക്കും? യാത്ര എങ്ങനെ?
ആർക്കു വഴിപോലെ കൊടുപ്പാനായിരിയ്ക്കും, ഈ വൃഷാക്കൾ ബ
സ്വദൃതരായി അന്നങ്ങളോടെ മുറയ്ക്കുവതരിച്ചത്? 2

ഒരു ആശ്രയിക്കാതെ, മന്ദസ്തകങ്ങളെത്തന്നെ സ്തുതിച്ചാൽ അഭീഷ്ടം നിറവേറും.
പോക്കിൽപ്പോരാണ്ട-ദൃതഗമനത്തിൽ പുകൾപ്പെട്ട.

16. ഞാൻ മന്ദസ്തകങ്ങളോട്, അവരുടെ അമ്മയച്ഛന്മാരാരാണെന്നുവേഷി
ച്ചു: അമ്മ ഗോവും, അച്ഛൻ അന്ന പാനായ ഭദ്രനാണെന്നാണ് അവർ പറഞ്ഞത്.

17. അശ്ശക്തർ ഏഴേഴി ഗണമാണ്: ഓരോ ഗണവും എനിയ്ക്കു നൂറ് (ഗവാ
ശ്വാദികളെ) ഏകട്ടേ. വിത്തയാമനഗോസ്വത്തും—പ്രസിദ്ധകളായ യമനാതീര
ത്തിലെ ഗോക്കളാകുന്ന ധനവും അശ്വവിത്തവും—കതിരുകളാകുന്ന സമ്പത്തും.
തലോടാവു ഞാൻ—എനിയ്ക്കു കൈവരട്ടെ.

സൂക്തം 53.

2. ആർ കേൾക്കും—ഇവർ ചമ്മട്ടിയുലയ്ക്കുന്ന ശബ്ദവും തേരൊച്ചയും.

ആ പരറുപാടില്ലാത്ത മനുഷ്യഹിതരായ നേതാക്കൾ തിളങ്ങുന്ന വാഹനങ്ങളിലൂടെ, മത്തിനായി വന്നുണ്ടെന്ന്, എന്നോടടുത്തിച്ചെയ്ത്, 'നീ ഇയ്യുള്ളവരെ നോക്കിക്കണ്ടു സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുക' എന്ന്: 3

'ആരേണങ്ങളിലും ആയുധങ്ങളിലും പൂമാലകളിലും ഉരോഭുഷണങ്ങളിലും കൈകാൽവളകളിലും തേരുകളിലും വില്ലുകളിലുമുള്ള തിളക്കങ്ങളെ'— 4

ക്ഷിപ്രപ്രദാനരായ മരുത്തുക്കളേ, വൃഷ്ടിയ്ക്കായി നടക്കുന്ന തിളക്കങ്ങൾപോലുള്ള നിങ്ങളുടെ തേരുകളെ തുഷ്ടിപ്പെടുത്താൻ ഞാൻ സ്തുതിക്കുന്നു. 5

ഈ ശോഭനപ്രദാനരായ നേതാക്കൾ ഹവിർദ്വതാവിനുവേണ്ടി തണ്ണീർപ്പെട്ടിയെ വാനത്തുനിന്നിറക്കുന്നു—മോലത്തെ വാനുഴികളിലെണ്ണി അഴിച്ചുവിടുന്നു. ജലത്തോടുകൂടി വർഷകരമായി നടക്കുന്നു! 6

അവർ മോലങ്ങളെ പിളർത്തി ജലത്തോടുകൂടി അന്തരീക്ഷത്തിൽ, ധേനുക്കൾപോലെയും, വഴി മുഴുമിപ്പിക്കാൻ കുതിച്ചോടുന്ന കുതിരകൾപോലെയും സഞ്ചരിക്കുന്നു; അപ്പോൾ പഴകൾ പുളയ്ക്കുകയായി! 7

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നോ, അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നോ, ഇവിടത്തിൽനിന്നോ വന്നുണ്ടെങ്കിലും; അകലത്തെങ്ങാനും നിന്നേയ്ക്കുതേ! 8

നിങ്ങളെ നിഷ്പ്രഭമായ, കെടനിറം പൂണ്ട, നിലമോ, നിങ്ങളെ പരന്ന കടലോ, ഇമ്പംകൊള്ളിയ്ക്കുതേ; നിങ്ങളെ സജലയായ സരയു നിർത്തിക്കളയുതേ. ഞങ്ങൾക്കുതന്നെ കിട്ടട്ടെ, നിങ്ങളാലുള്ള സുഖം! 9

3. പരറുപാടില്ലാത്ത—നിർദ്വേപരായ. മത്തിനായി—സോമം കുടിപ്പാൻ. ഇയ്യുള്ളവർ—ഞങ്ങൾ.

4. തിളക്കങ്ങളെ—നോക്കി സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുക. ഇതും മരുദപ്രവനംതന്നെ.

6. തണ്ണീർപ്പെട്ടിയെ—മോലത്തെ.

7. ധേനുക്കൾപോലെ—പുതുതായി പെററ പൈക്കൾ കുട്ടിയുടെ അടുക്കലേയ്ക്ക് ഓടുന്നതുപോലെ. വഴി മുഴുമിപ്പിക്കാൻ—എന്തെന്തെങ്കിലുംതെത്താൻ. പുളയ്ക്കുകയായി—മഴവെള്ളംകൊണ്ട്.

8. ഇവിടം—ഭൂലോകം.

9. നിലവും മറും സകൗതുകം നോക്കിനിന്നേയ്ക്കുതേ.

നിങ്ങളുടെ പുത്തൻതേരുകളുടെ ബലത്തെയും ആ തിളങ്ങുന്ന മരുഭംഗണത്തെയും വൃഷ്ടികൾ പിന്തുടരുന്നു! 10

ഈ നിങ്ങളുടെ ബലത്തെ ബലത്തെ, വ്രാതത്തെ വ്രാതത്തെ, ഗണത്തെ ഗണത്തെ ഞങ്ങൾ നല്ല സ്തുതികൊണ്ടും കർമ്മംകൊണ്ടും അനുവർത്തിക്കട്ടെ! 11

ഇന്നു മരുത്തുകൾ ഈ തേരിലൂടെ, ഏതൊരു ഹവ്യദാതാവായ സുജനാവിനുവേണ്ടി പോയിരിക്കാം? 12

നിങ്ങൾ പുത്രനും പൗത്രനുമായി, അക്ഷയമായ ധാന്യവിത്തു വെച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ; ഞങ്ങൾക്കു തരുവിൻ: ധനവും പൂർണ്ണായുസും സൌഭാഗ്യവും ഞങ്ങൾ യാചിക്കുന്നു! 13

മരുത്തുക്കളേ, ഞങ്ങൾ ക്ഷേമത്താൽ തിന്മ പോക്കി, നേരിട്ട നിന്ദകരായ വൈരികളെ കടന്നുപോകുമാറാകണം; വർഷത്താൽ വെള്ളവും സുഖവും പാപശാന്തിയും ഗോയുക്തമായ അന്നവും ഞങ്ങൾക്ക് ഒപ്പം കൈവരട്ടെ! 14

മഹിതരായ മരുത്തുക്കളേ, നേതാക്കളേ, നിങ്ങൾ ആരെ രക്ഷിക്കുമോ, ആ മനുഷ്യൻ സുദേവനും സുവീരനുമായിത്തീരും: ഞങ്ങൾ അങ്ങനെയാകണം! 15

വോൻ ഈ സ്നോതാവിന്റെ യജ്ഞത്തിൽ ദാതാക്കളെ സ്തുതിച്ചാലും: അവർ, മേയുന്ന ഗോക്കൾപോലെ ഇമ്പംകൊള്ളട്ടെ! പോകുന്ന അവരെ, വോൻ പഴയ ചങ്ങാതികളെയെന്നപോലെ തിരിച്ചുവിളിക്കുക; ആ തല്പരന്മാരെ പാടിപ്പുകഴ്ക്കുക! 16

10. മരുഭംഗണം.—നിങ്ങളുടെ ഗണം.

11. വ്രാതം.=സമൂഹം. ഗണം.—സപ്തഗണം.

12. പരോക്ഷവചനം: സുജനാവ്—ഭാഗ്യവാൻ. പോയിരിക്കാം. ഇവിടെ വരുന്നില്ലല്ലോ!

13. ഞങ്ങളെ പുത്രപൗത്രന്മാരെ ഗണിച്ചു, അതു (വിത്ത്) ഞങ്ങൾക്കു സഭയും തരുവിൻ

14. വർഷത്താൽ—നിങ്ങൾ പെയ്യിക്കുന്ന മഴകൊണ്ട്.

15. സുദേവൻ=നല്ല ദേവന്മാരോടുകൂടിയവൻ. സുവീരൻ—നല്ല പുത്രാദികളോടുകൂടിയവൻ.

16. ദുതപിക്കുകയോ ദുഷിയോടു പറയുന്നു: സ്നോതാവ്—യജമാനൻ. ആ ദാതാക്കൾ—മരുത്തുക്കൾ ആ തൽപരന്മാരെ—സ്തുതിപ്രിയരായ മരുത്തുക്കളെ.

സൂക്തം 54.

ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ഠപും മനുസ്സകൾ;
മരുതുക്കൾ ദേവത.

സ്വയം വിളങ്ങുന്ന, മലയെപ്പോലും തട്ടിവീഴിക്കുന്ന, മരുഭൂമി
ബലത്തിനെത്തീർക്കുക ഈ സ്തുതിയെ; ചൂടിനെ നിലപ്പിച്ചുകൊണ്ടു,
സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു വന്നെത്തുന്ന ആ പുഷ്പയജ്ഞാക്കളായ ഉജ്ജ്വലാ
ന്നന്മാർക്കു നിങ്ങൾ മഹത്തായ ഭോജ്യം അർപ്പിക്കുവിൻ. 1

മരുതുക്കളേ, വൃഷ്ടിതൽപരരായി അന്നും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന
മഹാന്നരായ നിങ്ങൾ കതിരകളെ പൂട്ടി, ചുറ്റിനടന്നു, മിന്നലി
നോടു ചേരുന്ന: അപ്പോൾ മുന്നിടത്തും മേലും ഇടിമുഴക്കം; എങ്ങും
ഗമിക്കുന്ന വെള്ളം ഭൂമിയിൽ വീഴുകയും ചെയ്യും. 2

തിളങ്ങുന്ന തേജസ്സും കല്ലിൻകാതലിന്നൊത്ത ആയുധങ്ങളു
മുള്ള മഹാബലരായ മരുതുക്കൾ ഒളിവിഴുന്നു; പർവതങ്ങളെ
പ്പോലും പതിപ്പിക്കുന്നു; വെമ്പലോടേ വെള്ളം പൊഴിക്കുന്നു;
കൂടകൂടെ മിന്നലിളക്കുന്നു; കൂട്ടമിട്ടിരമ്പുന്നു. 3

രൂപവ്രതരായ മരുതുക്കളേ, ശക്തരായ നിങ്ങൾ രാത്രികളെ
യും പകലുകളെയും അന്തരീക്ഷത്തെയും എടുത്തെറിയുന്നു; പൊടി
പറിപ്പിക്കുന്നു; കാറ്റിനെത്ത, കപ്പലുകൾ കടലിനെയെന്നപോലെ
ഇളക്കുന്നു; ദർശനങ്ങളുടേയും; നിങ്ങൾ (ഞങ്ങളെ) ഉപദ്രവിക്കില്ല! 4

അഹുതതേജസ്സരായ മരുതുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ആ വീര്യം,
സൂര്യനും ഓടുന്ന ദേവാശ്വങ്ങളുമെന്നപോലെ, നീണ്ട യോജന പി
ന്നിട്ടിരിക്കുന്നു: കതിരകളെ കൊടുക്കാതിരുന്ന പർവതത്തെ നി
ങ്ങൾ പിളർത്തിയല്ലോ! 5

സൂക്തം 54.

1. ഋഗ്വേദം = പുഷ്പയജ്ഞം = രഥമന്താദികൾകൊണ്ടു യജിക്കുന്ന
വർ. ഉജ്ജ്വലാന്നന്മാർക്കു = തിളങ്ങുന്ന അന്നത്തോടുകൂടിയവർക്കു, മരുതു
ക്കൾക്കു.

3. കല്ലിൻകാതലിന്നൊത്ത = അതികാറ്റിനുള്ളായ.

5. അഹുതതേജസ്വർ—ആരാലും അപഹരിയപ്പെടാത്ത തേജസ്സുള്ളവർ.
യോജന—നാലുനാഴിക വഴി; പത്തുനാഴിക വഴി എന്നും പക്ഷമുണ്ടു്. പിന്നി
ട്ടിരിക്കുന്നു—വളരെ ദൂരെത്തെയിരിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം. കതിരകളെ—പണി
കൾ അപഹരിച്ചു ഗുഹയിലൊളിപ്പിച്ച അശ്വങ്ങളെ.

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ഗണം പരിശോഭിക്കുന്നു: നിങ്ങൾ നീർമുക്തിയിനെ തല്ലിത്തുളളിയില്ലമല്ലോ; സമാനപ്രീതികളായ നിങ്ങൾ ധനം തേടുന്ന ഏതൊരു കണ്ണുപോലെ നല്ല വഴിയ്ക്കു കൊണ്ടുനടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു!

6

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ യാതൊരു ഋഷിയെയോ രാജാവിനെയോ കർമ്മോന്മുഖനാക്കുമോ, അദ്ദേഹം തോല്പിപ്പി; ഹനിക്കപ്പെടിപ്പി; ക്ഷീണനാകിപ്പി; സങ്കടപ്പെടിപ്പി; ഉപദ്രവിക്കപ്പെടിപ്പി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമ്പത്തിനും രക്ഷയ്ക്കും ഇടിവു വരിപ്പി!

7

ഗ്രാമത്തെ ജയിക്കുന്ന മനുഷ്യർപോലെയും അരുമാദികൾ പോലെയുമുള്ള, അശ്വയുക്തരും ഈശ്വരന്മാരുമായ മരുത്തുക്കൾ വെള്ളംകൊണ്ടു കിണർ നിറയ്ക്കുന്നു; ഇരമ്പുന്നു; മധുരജലംകൊണ്ടു മണിനെ കുതിർക്കുന്നു!

8

ഈ ഭൂമി മികവിൽ ചരിയ്ക്കുന്ന മരുത്തുക്കൾക്കായി പരക്കുന്നു; ദ്രോവ പരക്കുന്നു; അന്തരിക്ഷപഥങ്ങൾ പരക്കുന്നു; ക്ഷിപ്രപ്രദാനരായ പർവതങ്ങൾ പരക്കുന്നു.

9

മരുത്തുക്കളേ, കരുത്തുള്ള സർവ്വനേതാക്കളായ—സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെയും നേതാക്കളായ—നിങ്ങൾ, സൂര്യൻ ഉയർന്നുനിൽക്കുമ്പോഴാണ്ല്ലോ, മത്തുകൊള്ളുക: അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ പായുന്ന കുതിരകൾ കഴയാറിപ്പി; നിങ്ങൾ ഉടനടി ഈ വഴിയുടെ അവസാനത്തിലെത്തും!

10

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ ചുമലുകളിൽ ചുരികയും, കാൽകളിൽ വളയും, മാറിൽ മണിമാലയും, തേരിൽ നീർത്തുളളികളും, കൈകളിൽ തിയ്യിന്നൊത്ത മിനലുകളും, തലയിൽ തങ്കത്തൊപ്പിയും വിളങ്ങുന്നു!

11

മരുത്തുക്കളേ, സഞ്ചാരികളായ നിങ്ങൾ അഹൃതതേജസ്സനായ സൂര്യനെക്കൊണ്ടു തെളിവെള്ളം ചാറിയ്ക്കുന്നു; കെൽപ്പു പൂണ്ടുതുലോം തിളങ്ങുന്നു; വെള്ളത്തിനായി വമ്പിച്ച ഇരമ്പൽ കൂട്ടുന്നു!

12

8. പരോക്ഷകഥനം: അരുമാദികൾ—അരുമാവു മുതലായ അഭിതിപുത്രന്മാർ.

9. പരക്കുന്നു—വിസ്താരപ്പെടുന്നു.

10. സൂര്യൻ ഉയർന്നുനിൽക്കുമ്പോൾ—മധ്യാഹ്നത്തിൽ. മത്തുകൊള്ളുക—സോമം കുടിക്കുക. അവസാനത്തിൽ—യജ്ഞസ്ഥലത്തു്.

വിവിധപ്രജയായ മരത്തുകളേ, ഞങ്ങൾ നിങ്ങളിൽ നിന്നു ധനവും അന്നവും നേടി, തേരുമകളാകണം! മരത്തുകളേ, സൂര്യൻ ആകാശത്തുനിന്നെന്നപോലെ കിഴിഞ്ഞുപോകാത്ത ധനം ആയിരക്കണക്കിൽ ഞങ്ങളിൽ വിളയാടട്ടേ! 13

മരത്തുകളേ, നിങ്ങൾ സ്പൃഹണീയരായ വീരരോടുകൂടിയ ധനം നൽകുന്നു; നിങ്ങൾ സാമം പാടുന്ന ഋഷിയെ രക്ഷിക്കുന്നു; നിങ്ങൾ സേവകന് അശ്വത്തെയും അന്നത്തെയും നൽകുന്നു; നിങ്ങൾ സുഖവാനായ രാജാവിനെ നൽകുന്നു! 14

ഉടനടി രക്ഷിക്കുന്ന മരത്തുകളേ, യാതൊന്നുകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ ആളുകളെ, സൂര്യൻപോലെ, പരത്തുമോ, ആ ധനം ഞാൻ നിങ്ങളോടു യാചിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ എന്റെ ഈ സ്തുതിയിൽ കുതുകംകൊള്ളുവിൻ: ഇതിന്റെ ശക്തിയാൽ ഞങ്ങൾ ഒരു നൂറ്റാണ്ടു പിന്നിടുകമാറാകണം! 15

സൂക്തം 55.

ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ഠപും മന്ദസ്തുകൾ; മരത്തുകൾ ദേവത.

തിളങ്ങുന്ന ചുരികയും മാറിൽ മണിമാലയുമുള്ള പ്രയഷ്ടാക്കളായ മരത്തുകൾ മഹത്തായ വയസ്സു വഹിയ്ക്കുന്നു; എഴുപ്പത്തിൽ പൂട്ടാവുന്ന ശീഘ്രാശ്വങ്ങളാൽ കൊണ്ടാക്കപ്പെടുന്നു; ആ ശുഭഗമനന്മാരെ തേരുകളും പിന്തുടരുന്നു. 1

നിങ്ങൾ സ്വയം മഹത്തായ ബലത്തെ യഥേഷ്ടം വഹിക്കുന്നു; പെരിയ നിങ്ങൾ പരപ്പോടെ പരിശോഭിക്കുന്നു; നിങ്ങൾ

13. സൂര്യൻ ആകാശം വിടാറില്ലല്ലോ; അതുപോലെ കിഴിഞ്ഞു പോകാത്ത—സുസ്ഥിരമായ.

14. രാജാവിനെ—രാജ്യം ഭരിക്കുവാൻപോന്ന പുത്രനെ.

15. സൂര്യൻപോലെ—സൂര്യൻ രശ്മികളെ പരത്തുന്നപോലെ. ഇത്—സ്തുതി. ഒരു നൂറ്റാണ്ടു പിന്നിടുകമാറാകണം.—ശതായുസ്സുകളായിത്തീരണം.

സൂക്തം 55.

പ്രയഷ്ടാക്കൾ=പ്രകർഷണ യജിക്കുന്നവർ. വയസ്സ്—യൗവനം അല്ലെങ്കിൽ അന്നം. കൊണ്ടാക്കപ്പെടുന്നു—ഉദ്ദിഷ്ടസ്ഥലത്ത്.

ഓജസ്സുകൊണ്ട് അന്തരീക്ഷത്തിൽ വ്യാപിക്കുന്നു. ആ ശുഭ്രമന
ന്മാരെ തേരുകളും പിന്തുടരുന്നു 2

സുജാതരായ നേതാക്കൾ ഒപ്പം ജനിച്ചു; ഒപ്പം വെള്ളം പൊ
ഴിച്ചു; ശ്രീയുവേണിത്തന്നെ, സൂര്യരശ്മികൾപോലെ ശോഭിച്ചുണ്ട്,
എങ്ങും തുലോം വളർന്നു. ആ ശുഭ്രമനന്മാരെ തേരുകളും പിന്തുട
രുന്നു. 3

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളുടെ മഹത്വം സ്തുത്യമാണ്; സൂര്യന്റെ
രൂപംപോലെ ദർശനീയമാണ്. നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ അമൃതത്വ
ത്തിൽ നിർത്തിയോലും! ആ ശുഭ്രമനന്മാരെ തേരുകളും പിന്തുട
രുന്നു. 4

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടവി
ജ്ഞാപിതരേ, നിങ്ങൾ മഴപെയ്യുവിൻ: ദർശനീയരേ,
നിങ്ങളുടെ ധേനുക്കൾക്കു കറവു വററലില്ലല്ലോ! ആ ശുഭ്രമനന്മാ
രെ തേരുകളും പിന്തുടരുന്നു. 5

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ പുളളിമാനുകളാകുന്ന കതിരുകളെ തേർ
മുമ്പിൽ പൂട്ടുന്നു; പൊന്നിൻചട്ടയിടുന്നു. യുദ്ധമെല്ലാം തട്ടിനീക്ക
ുന്നു! ആ ശുഭ്രമനന്മാരെ തേരുകളും പിന്തുടരുന്നു. 6

മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങളെ മലകളോ പുഴകളോ തടയില്ല: നി
ങ്ങൾ ഉദ്ദിഷ്ടസ്ഥലത്തെല്ലു പോകുകതന്നെ ചെയ്യും. നിങ്ങൾ ദ്യാ
വാപൃഥ്വികളിലെല്ലാം നടക്കൊള്ളുന്നു! ആ ശുഭ്രമനന്മാരെ തേര
ുകളും പിന്തുടരുന്നു. 7

വസുക്കളായ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ മുന്പു ചെയ്തതും ഇപ്പോൾ
ചെയ്യുന്നതും, ഉയർത്തപ്പെടുന്നതും, പുകഴ്ത്തപ്പെടുന്നതും, യാതൊ
ന്നും; അതെല്ലാം നിങ്ങൾക്കറിയാം! ആ ശുഭ്രമനന്മാരെ തേര
ുകളും പിന്തുടരുന്നു. 8

മരുത്തുക്കളേ, ഞങ്ങളെ സുഖിതരാക്കുവിൻ; പീഡിപ്പിക്കു
ത്—ഞങ്ങൾക്ക് അത്യധികമായ സുഖം തന്നരുളുവിൻ. സ്തോത്രവും

2. പ്രത്യക്ഷോക്തി: ഒടുവിലെ വാക്യം പരോക്ഷം.

4. അമൃതത്വം—സ്വർഗ്ഗം.

5. പുറപ്പെട്ടവിജ്ഞാപിതരേ—വൃഷ്ടിയെ. ധേനുക്കൾ—പൈക്കൾ, മേഘങ്ങൾ.

സഖ്യവും ഉംകൊള്ളവിൻ! ആ ശുഭേമനന്മാരെ തേരുകളും
പിന്തുടരുന്നു. 9

മരുത്തുക്കളേ, സ്തുതിക്കപ്പെടുന്ന നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ സമ്പത്തി
ലെയ്ക്ക കൊണ്ടുപോകവിൻ; പാപങ്ങളിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കു
വിൻ; യജനീയരേ, ഞങ്ങൾ തരുന്ന ഹവിസ്സു് കൈക്കൊള്ള
വിൻ; ഞങ്ങൾ ധനത്തിന്റെ ഉടമകളായിത്തീരണം! 10

സൂക്തം 56.

ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; ബൃഹതിയും സതോബൃഹതിയും ചന്ദ്രസ്സുകൾ;
മരുത്തുക്കൾ ദേവത.

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

അഗ്നേ, വിളിക്കൂ, നീയധാരോദ്യുക്തരാം
പൊൽക്കോപ്പണിഞ്ഞ മരുത്തുക്കളെ:
ശ്രീവീശും വിണ്ണികൾനിന്നിവിടെയ്ക്കു
ഞാൻ വിളിക്കുന്നേൻ, മരുദ്ഗണത്തെ! 1

എമ്മട്ടിലങ്ങയാലാട്ടുതന്മാര, വ—
രമ്മട്ടേ വന്നെത്തുക, ന്നന്മയ്ക്കായ്;
താവകാഹ്വാനത്താലന്തികത്തത്തിയാൽ,—
കൈവളർത്താലും, നീയബ്ജീമരെ! 2

ശത്രുഭിഭൂതർ കെല്പുറ നാഥകൾപ്പോ—
ലെത്തുമേ, നമ്മളിലൻപോടവർ!

9. സ്തോത്രവും സഖ്യവും ഉംകൊള്ളവിൻ—സ്തുതിയിൽ ശ്രദ്ധയിരുത്തി
ഞങ്ങളുമായി സഖ്യംകൊള്ളവിൻ.

സൂക്തം 56.

1. ശ്രീ=ശോഭ.

2. അബ്ജീമരെ—കാലവിളംബം സഹിക്കായ് കയ്യാൽ ഘോരാകാരരാം
യിത്തീർന്ന മരുത്തുക്കളെ. കൈവളർത്താലും—ഹവിസ്സു കൊണ്ടുകൊടുത്തു്.

3. ശത്രുഭിഭൂതർ (ശത്രുക്കളാൽ തോല്പിഞ്ഞുപെട്ടവർ) സ്വാമിയുടെ അടുക്ക
ലെയ്ക്കു പായുമല്ലോ; അതുപോലെ, അവർ (മരുത്തുക്കൾ) നമ്മുടെ അടുക്കൽ വ

അഗ്നിപോലേ കമ്മി, നീ മരുഭർഗ്ഗമേ;
ദുർഗ്രഹം, കൂറ്റന്റെ പൈപോലെ നീ! 3

ദുഷ്ടീഡ്യരായ ഹയങ്ങൾപോലോ, ജസ്സാ—
ലപ്രയാസേന കൊൽവോരാമവർ
വായ്പുററിറയ്ക്കുന്ന നീരണിമേഘത്തെ—
ക്കീഴ്പോട്ടയയ്ക്കുന്നു, പോക്കുകളാൽ! 4

പേർത്തഴന്നേല്ക്കുവിൻ: തിട്ടമിസ്സോത്രത്താ—
ലാർദ്രമായ്ത്തീൻ മരുത്തുകളേ,
വായ്ക്കുമ്പൂർവകരാകിയ നിങ്ങളെ, —
ഗ്രോക്കളെപ്പോലെ വിളിയ്ക്കുന്നേൻ, ഞാൻ! 5

പൂട്ടുവിൻ, തേരിനു പെൺകുതിരകളെ;—
പൂട്ടുവിൻ, തേരിൽച്ചെമ്മാനുകളെ,
പൂട്ടുവിൻ, മുന്നിൽ, പ്രവേഗഹരികളെ—
പൂട്ടുവിൻ, മുന്നിൽ വൻവോഡാക്കളെ! 6

പാരം ചിനയ്ക്കമാ രോഹിതവാജിയെ—
ചാരവായ് പൂട്ടിക്കഴിഞ്ഞുവല്ലോ;
ഈ രഥ്യം യാത്രയിൽ നിങ്ങളെ വൈകിയൊ—
ല്ലേ;—റിഞ്ഞളിപ്പിൻ, മരുത്തുകളേ! 7

ന്നെത്തും. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷാക്ഷി: കമ്മി=കമ്മത്തോടുകൂടിയത്. കൂറ്റന്റെ—വിത്തു കാളയുടെ സമീപത്തു നില്ക്കുന്ന പയ്യിനെ എളുപ്പത്തിൽ പിടിയ്ക്കുവയ്ക്കല്ലോ; അതുപോലെ ദുർഗ്രഹമാകുന്നു, മരുഭഗ്ഗം.

4. ദുഷ്ടീഡ്യർ എളുപ്പത്തിൽ പിടിച്ചെടുത്തുവെച്ചല്ലാത്ത, കൊൽവോർ—ശത്രുക്കളെ. പോക്കുകളാൽ (ഗമനങ്ങൾകൊണ്ടു) കീഴ്പോട്ടയയ്ക്കുന്നു—മഴ പെയ്യാൻ.

5. തിട്ടം—ഈ സ്സോത്രം നിങ്ങളെ ആർദ്രമാക്കിയിരിക്കുന്നു. അപൂർവകർ—പൂർവകൻ (മുൻ ജനിച്ചവൻ) ഇല്ലാത്തവർ. ഗോക്കളെപ്പോലെ—പൈക്കളെ സമീപത്തേയ്ക്കു വിളിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

6. പെൺകുതിരകളെയോ മറ്റോ തേരിന്നുമുമ്പിൽ പൂട്ടുവിൻ—ഇങ്ങോട്ടു പോരുവാൻ, പ്രവേഗഹരികൾ=വേഗമേറിയ രണ്ടു ഹരികൾ. വൻവോഡാക്കൾ=വലിയ വോഡാക്കൾ, ഭാരവഹനകുശലരായ ഹരികൾ. മൂന്നാംപാദത്തിന്റെ ആവർത്തനമാണ് നാലാംപാദം.

7. രോഹിതവാജി=ചെങ്കുതിര. ചാരവായ്—ഭംഗിയിൽ. രഥ്യം=തേർക്കുതിര.

യാതൊന്നിൽ വാണിതോ, തുവെള്ളമേന്തിയ
 രോദസി മാരുതസംയുതമായ്;
 ആഹാരകാംക്ഷിയാമ്മരുൽത്തേരിനെ—
 യാഹ്വാനം ചെയ്യുക, നമ്മളിപ്പോൾ!

8

ആരിലച്ചിത്തപ്പെടുന്നു, സുജാതയായ്—
 സ്ഫാരസൗഭാഗ്യയാം അദ്രപതി;
 തേരിൽത്തിളങ്ങുമാ സ്തുത്യർഹരാം വോ—
 ന്മാരെ വിളിപ്പ, ഞാൻ മാരുതരെ!

9

സൂക്തം 57.

ശ്യാവാശ്വൻഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടപ്തം ഛന്ദസ്സുകൾ; മരുത്തുക്കൾ ദേവത.

(കേക)

ഇന്ദ്രനൊത്തൊപ്പം പ്രീതി പുണ്ട അദ്രജർ നിങ്ങൾ
 വന്നാലും, ക്രതുവിനായ്ക്കാഞ്ചനത്തേരിൽക്കേറി:
 നിങ്ങളെക്കാമിത്തുന്നു, ഞങ്ങൾതൻ സ്തുതിയിതു;
 നിങ്ങളത്തുഷാർത്തന്നു നല്ലി, ദിവ്യാംസ്യേല്ലോ!

1

വില്ല,മ്പ, ചുരിക, കയ്യളി, ബാണധിമുന്മാം
 നല്ല ഹേതിയും, നല്ലശ്വങ്ങളും, നൽത്തുത്തേരും
 ഉള്ളവരല്ലോ; മരുത്തുക്കളേ, വരികി,ങ്ങ
 വെള്ളത്തിന്നു, രക്കല്ലേറ്റം പൃഷ്ഠിപുത്രരേ, നിങ്ങൾ!

2

നിങ്ങൾ കൂടുന്നു, കർമ്മിത്തുത്ഥവും, വാനിൽക്കാറ്റും;
 നിങ്ങൾതൻ പോക്കിൽപ്പെടിച്ചഞ്ചുന്നു, വിപിനങ്ങൾ;

8. രോദസി—അദ്രപതി. ആഹാരകാംക്ഷി=അന്നേച്ഛ.

9. ആരിൽ—യാവചിലരുടെ ഇടയിൽ.

സൂക്തം 57.

1. അദ്രജർ=അദ്രപതർ. ആ തൃഷാർത്തൻ—ഗോമതൻ.

2. കയ്യളി—ദന്തരം, ചെറിയ ഉളി. ബാണധി=ആവനാഴി. ഹേതി—
 ആയുധങ്ങൾ. വെള്ളത്തിന്—ഞങ്ങൾക്കു വെള്ളം കിട്ടാൻ. ഉരക്കല്ലെ—
 മനോബലം.

തുളിപ്പു, ധരണിയെപ്പുഴുപ്പുപത്രരേ, നീർക്കായ്—
പ്പുളിമാൻകളെപ്പുട്ടുമുർജിതന്മാരാം നിങ്ങൾ! 3

വന്മഹസ്സാളം വർഷദായികൾ മരുത്തുക—
ഉന്മഥിതാക്കളി, രട്ടകൾപോലേകാകാർ,
ചെമ്മഞ്ഞക്കുതിരകളുള്ളവര, നവദ്യർ,
കുമാംഗർ, മഹത്വത്താൽ വാനിന്റെ വിരിവുറോർ. 4

ജാതൈവ സുജാതർ, ഭൂരൂപകർ, മാറത്താരം
ചാർത്തിയോർ, ചമഞ്ഞവർ, സുദാനരൊളിപ്പുണ്ടോർ,
ഹാനിവർജ്ജിതധനർ, പൂജാർഹർ നേടിക്കൊണ്ടോർ,
വാനിൽനിന്നുപാഗമിച്ചതുതഹവിസ്സിനെ. 5

തോരകളിലുണ്ടു, മരുത്തുകളേ, പുരികകൾ;
കൈകളിൽ നിങ്ങൾക്കുണ്ടു, ധൃഷ്ടവാമോജോബലം;
തേർകളിലുണ്ടു, സ്രുങ്ങൾ തലയിൽപ്പൊൻതൊപ്പിയും;
മൈകളിൽ മരുവുന്നു, നിങ്ങൾക്കു തേജസ്സെല്ലാം! 6

പൊന്നമശ്വവും ഗോവും തേർ സുവീരരും വാങ്ങു—
മന്നമെങ്ങൾക്കു മരുത്തുകളേ, തന്നീടുവിൻ;
ഞങ്ങൾക്കു സമൃദ്ധിയും ചേർക്ക, തുദ്രരേ, നിങ്ങൾ;
നിങ്ങൾതൻ ദിവ്യത്രാണം ഞാനനുഭവിക്കുവു! 7

3. അർത്ഥം=ധനം. തുളിപ്പു—വൃഷ്ടികൊണ്ടു വിറപ്പിക്കുന്നു. നീർക്കായ്—വൃഷ്ടിയിലേങ്ങി.

4. ഉന്മഥിതാക്കൾ—ശത്രുമർദ്ദനർ. ഇരട്ടകൾ—ഇരട്ടപെരുണ്ടായവർ. ചെമ്മഞ്ഞക്കുതിരകൾ=ചെമ്മന്നവയും മഞ്ഞച്ചവയുമായ കുതിരകൾ. വാനിന്റെ വിരിവുറോർ=ആകാശസദൃശമായ വിസ്തീർണ്ണതയുള്ളവർ.

5. ഭൂരൂപകർ—വളരെ വെള്ളമുള്ളവർ. ആരം=ഹാരം, മുത്തുമാല. ചമഞ്ഞവർ—മറാഭരണങ്ങളുമണിഞ്ഞവർ. ഹാനിവർജ്ജിതധനർ=അക്ഷയസമ്പത്തുള്ളവർ. ഉപാഗമിച്ചു—യജ്ഞത്തിൽ വന്നുചേർന്നു.

6. ഓജോബലം—രസാദിസപ്തധാതുക്കളുടെ സത്തത്രേ, ഓജസ്സ്; അതാകുന്ന ബലം. അസ്രുങ്ങൾ=ആയുധങ്ങൾ. എല്ലാത്തേജസ്സുമുണ്ടു, നിങ്ങളുടെ ദേഹങ്ങളിൽ.

7. തുദ്രർ—തുദ്രപുത്രന്മാർ. ദിവ്യത്രാണം—ദിവ്യമായ രക്ഷ.

സൗഖ്യമേന്ദരഃ ക്ഷമതതൃക്കളേ, നേതാക്കളേ,
 ചേർക്കവിൻ, മഖജന്മാര, മൃതർ, പുരുവിത്തർ,
 സത്യത്താൽ വിളിപ്പെട്ടോർ, കവികൾ, യുവാക്കന്മാ—
 ര, തൃതസ്തുതരേ, റാം നനയ്ക്കുന്നവർ നിങ്ങൾ! 8

സൂക്തം 58.

ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്, മരുതൃക്കൾ ദേവത.

(കേക)

നീർക്കധീശരായ് സ്വയം വിളങ്ങുന്നോരാമെവർ
 ശീഘ്രാശ്വസമേതരായ് ക്ഷേപോദേ നടക്കൊരവു;
 അ മരുതൃക്കളുടെ ദീപ്തവും നവീനവു—
 മാകുചിഗ്രണന്തത്താനിന്നു ഞാൻ സ്തുതിയ്ക്കുന്നേൻ. 1

കൈകളിൽ വളയിട്ടു കാന്തിയും കരുത്തുമാ—
 ന്നാകമ്പമുളവാക്കും ധീമത്താം ഗണത്തിനെ—
 സ്വത്തും സൗഖ്യവ്യമേകമമിതപ്രഭാവരാം
 വിത്തവന്നേതാക്കളെ—സ്തുതിയ്ക്ക, ഹോതാവേ നീ! 2

തുമഴ പെയ്യിയ്ക്കുന്ന വിളക്കും, തണ്ണീരേതു—
 മാ മരുതൃക്കൾ വന്നെത്തട്ടെ, നിങ്ങളിലിപ്പോൾ:
 അഗ്നിയിങ്ങിതാ, മരുതൃക്കളെ, സമീധനായ്;
 നിൽക്കുവിന, വങ്കൽ മേധാധ്യരാം യുവാക്കളേ, 3

അഭ്യർച്ചുർ നിങ്ങൾ മരുതൃക്കളേ, മനുഷ്യനു
 വിഭാസ്യുനാം വെല്ലും വിഭവെജ്ജനിപ്പിപ്പു:

8. നനയ്ക്കുന്നവർ—വർഷകർ.

സൂക്തം 58.

1. നീർക്കധീശരായ് = വെള്ളത്തിന്റെ ഉടമകളായി.
2. ആകമ്പമുളവാക്കും—എന്തിനെയും ഇളക്കുന്ന. വിത്തവന്നേതാക്കൾ—
 ധനം വളരെയുള്ള നേതാക്കൾ, മരുതൃക്കൾ.
3. ഉത്തരമർദ്ധം പ്രത്യക്ഷമാക്കി: അവങ്കൽ = അഗ്നിയുടെ അടുക്കൽ.

നിങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടാകും, വൈരിഘ്നഭജാഭോപൻ;
നിങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടാകും, നല്ല സാശ്വതം വീരൻ! 4

നാലകൾപോലെയും, മേർക്കാലുകൾപോലെയുമഭേ—
ദാകാരൻ മരുത്തുക്കളെദിപ്പു, മഹസ്സോടേ;
വേഗമേറിയോർ പൂശ്നിപുത്രന്മാർ മിഥസ്തലൂർ
തുകന്തു സ്വമനസ്സാലുകും മഹത്തുക്കൾ! 5

ദ്രവണമികളായ പുളളിമാൻതേരുകളിൽ
നടക്കൊണ്ടിട്ട, മെപ്പോൾ മരുത്തുക്കളേ, നിങ്ങൾ;
അപ്പൊഴുതുകച്ചാർത്തുതിരു, മൊടിയും, കാ—
ട-ക്കാംശുവൃഷം ദീപ്തം തലചായ്ചലരട്ടേ! 6

ആയാതരിവരൊരു പുളപ്പേന്തീയ ഭൂവിൽ
സ്വീയാംബു നിക്ഷേപിച്ചാർ, കണവൻ ഗർഭംപോലെ:
വേഗമേറിയ തുരംഗങ്ങളെ മുന്നിൽപ്പൂട്ടി—
ത്തുകന്നുവല്ലോ, വേർപ്പാം വൃഷ്ടിയെ തദ്രാത്മജർ! 7

സൌഖ്യമെങ്ങരക്കു മരുത്തുക്കളേ, നേതാക്കളേ,
ചേർക്കുവിൻ, മഖജ്ഞന്മാര, മൃതർ, പുരുവിത്തർ,
സത്യത്താൽ വിളിപ്പെട്ടോർ, കവികൾ, യുവാക്കന്മാ,—
രത്യന്തസ്തത, രേററം നനയ്ക്കുന്നവർ നിങ്ങൾ! 8

4. വിചന്ദ്രവർണ്ണൻ=കരകൗശലമേറിയ വിചാരിനാൽ (ഗുരുക്കൾ മുവ്വരിൽ മധ്യമൻ) നിർമ്മിതപ്പെട്ടവൻപോലെ സുരൂപൻ. വിള—സ്വാമി. സുരൂപനും വിജയിയും ഭണകർത്താവുമായ പുത്രനെ നിങ്ങൾ മനസ്സു നൽകും. ഉത്തരൻ ഭൃത്തിൽ എടുത്തു പറയുന്നു:

5. ദിവസങ്ങളെല്ലാം ഒരേമട്ടിലാണ്, വണ്ടിച്ചക്രത്തിന്റെ ഏർക്കാലുകളും ഒരേ വടിവിൽത്തന്നെ. അതുപോലെ, അഭേദാകാര (ഏകരൂപ)രായ മരുത്തുക്കൾ മഹാസ്സോടേ (തേജസ്സോടുകൂടി) ഉദിപ്പു, ആവിർഭവിയ്ക്കുന്നു. മിഥസ്തലൂർ=പരസ്പരം സദൃശർ.

6. ദ്രവണമികളായ—ഉരുൾച്ചാറിന്നുറപ്പുള്ള. ദീപ്തമായ (തിളങ്ങുന്ന) അക്കാംശുവൃഷം (പജ്ജന്യൻ) തലചായ്ച (കീഴ്പോട്ടു നോക്കി) അലരട്ടേ—മഴയ്ക്കാതി ഇടി മുഴക്കട്ടെ.

7. ആയാതർ=വന്നവർ. സ്വീയാംബു—സ്വന്തം ജലം. കണവൻ ഗർഭംപോലെ—ഭർത്താവു ഭാര്യയിൽ ഗർഭധാനം ചെയ്യുന്നതുപോലെ. വേർപ്പ്—വിയർപ്പ്.

സൂക്തം 59.

ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; ജഗതിയും ത്രിഷ്ടുപ്തം ഹനുസ്സുകൾ; മരുതന്മാരെ ദേവത.

(കേക)

നിങ്ങൾക്കു ലഭ്യം നൽകാൻ വാഴ്ത്തുന്നു ഹോതാവ്;—
യങ്ങു ചെയ്യുക വാനിനൃഷിയെ സ്തുതിപ്പൻ, ഞാൻ.
തുകുന്നു തണ്ണീര, നന്ദിക്കുത്തിൽച്ചരിയ്ക്കുന്നു;
കാർകളോടൊപ്പമേർത്തിടുന്നു, തൻതേജസ്സുവർ. 1

ഇന്നേതാക്കൾതൻ കെല്പിപ്പോലിച്ചു തുളും, പൃഥ്വി,
വൻനിറവഞ്ചി വലഞ്ഞുലഞ്ഞു പോകുംപോലെ!
ദൂരത്തു കാണായ് വരുമെങ്കിലും ഗതിജേന്യ—
ന്മാരിവർ മധ്യേ യതിയ്ക്കുന്നു, യജ്ഞാനത്തിനായ്. 2

മോടികൂട്ടുന്നു, നിങ്ങൾ പൈക്കൊമ്പുപോലേ; വൃഷ്ടി—
മോചനത്തിന്നു സൂര്യൻപോലക്ഷി തുറന്നു;
സുന്ദരശ്വങ്ങൾപോലോടുവോർ നിങ്ങൾ, നര—
രെന്നുപോലുണരുന്നു, നല്പിനായ് നേതാക്കളേ! 3

ആരെത്തും പെരിയോരാം നിങ്ങൾതൻ പെരുമയി?—
ലാർ നതികളി?—ലാർതാൻ മരുതന്മാരെ, കെല്പിൽ?

സൂക്തം 59.

1. ആദ്യവാക്യം പ്രത്യക്ഷോക്തി: ലഭ്യം—ലഭിക്കുന്നു, ഹവിസ്സ്. അർച്ചയങ്ങു ചെയ്യുക വാനിന്.—ഹോതാവേ, അങ്ങ് വാനിന് അർച്ച (സ്തുതി) ചെയ്യുക; ഞാൻ ഊഷിയെ സ്തുതിയ്ക്കാം. അവർ—മരുതന്മാരെ.

2. വൻനിറവഞ്ചി—നിയെ ചരക്കു കേറിയ തോണി. ഗതിജേന്യ നാർ=ഗമനംകൊണ്ട് അറിയപ്പെടേണ്ടവർ. മധ്യേ—വാന്യുഴികൾക്കിടയിൽ. യജ്ഞാനത്തിനായ്—ഹവിസ്സ് ഭജിപ്പാൻ.

3. പൈക്കൊമ്പുപോലേ—ഗോക്കളുടെ കൊമ്പത്തു് ആരേണമണിയാറുണ്ടല്ലോ. വൃഷ്ടിമോചനം—വർഷണം. സൂര്യൻപോലെ—സൂര്യൻ തേജസ്സു പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതുപോലെ. അക്ഷി—കണ്ണ്. നല്പിനായ്=നന്ദിക്കായ്, നല്ല കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാൻ

- മന്നിനെ മയുഖത്തെപ്പോലെ പാറിപ്പു, നിങ്ങൾ;
തണ്ണീരും വഹിക്കുന്നു, വേണ്ടതു കൊടുക്കാനായ്; 4
അശ്വങ്ങൾപോലെ, ദീപ്തര, ന്യോന്യപ്രണയികൾ;
നൽശ്ശൂരഭർപോലെ പൊരുവോര, നേതാക്കൾ;
വളരും നരർപോലെ ശരിയായ് വളർന്നവർ;
വലിയ മഴകൊണ്ടു സൂര്യന്റെ കൺപൊതുനോർ! 5
മുപ്പമില്ല, ഉപ്പവുമില്ലൊ, രേനിലയിൽത്താൻ
വായ്പു പൂണ്ടുളന്നു, തേജസ്സാൽപ്പിളയ്തുവോർ;
പിറപ്പാൽസ്സജാതന്മാർ, പൃശ്നിജർ, നരഹിതർ
വരുവിൻ, വാനികൽനിന്നെങ്ങരതൻ ചാരേ നിങ്ങൾ! 6
വാരിവെച്ചവർ പറക്കുന്നു, പക്ഷികൾക്കൊപ്പം—
മരണപ്രാന്തങ്ങളിൽത്തുംഗശൃംഗത്തിൻചുറ്റും:
ഇരകൂട്ടരും തേറ്റുമാറ, വരുടെയശ്വം—
പ്പരിഷ് പൊഴിക്കുന്നു, മേഘത്തിൻ ജലങ്ങളെ! 7
സ്വസ്ഥയാം ദ്രോവു നമുക്കേകമുൽപത്തിസുഖം!
ചിത്രവർണ്ണങ്ങൾ വിരിച്ചുഷസ്സു വന്നെത്തട്ടേ!
താൽസ്തുതിയാലീ തദ്രൂപരൂപം മരുത്തക്ക—
ഉത്ര തുകിടമല്ലോ, ദിവ്യമാം ജലമുഷേ! 8

4. നിങ്ങളുടെ പെരുമ (മഹിമ)യോ; നന്ദിയോ, കെല്ലോ ആർക്കും പ്രാപ്യമല്ല. മയുഖത്തെപ്പോലെ—മഴയ്ക്കു രശ്മിയെ പാറിക്കുന്നതുപോലെ, മന്നിയെ പാറിക്കുന്നു. വേണ്ടത്—നേടേണ്ടത്, ധനം.

5. അശ്വങ്ങൾപോലെ ശീഘ്രഗാമികൾ. പൊരുവോർ—ശത്രുക്കളോടു പൊരുത്തുനവർ. വളരും നരർപോലെ—മനുഷ്യർ സ്വപ്രയത്നത്താൽ വളർച്ച നേടമല്ലോ. കൺ—തേജസ്സ് എന്നർത്ഥം. വർഷാകാലത്തു സൂര്യതേജസ്സു മറയുമല്ലോ.

6. മുത്തവൻ, ഇളയവൻ, എന്ന വ്യത്യാസം മരുത്തക്കളിലില്ല; ഒരേ പ്രായക്കാരാണെന്നുവരും. പിളർത്തുവോർ—ശത്രുക്കളെ. തേജസ്സാൽ വായ്പു പൂണ്ടുളന്നു—വർദ്ധിക്കുന്നു. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷോക്തി:

7. അരുണപ്രാന്തങ്ങളിൽ=സൂര്യന്റെ പരിസരങ്ങളിൽ. തുംഗശൃംഗം—ഉയർന്ന ആകാശമണ്ഡലം. ഇരകൂട്ടരും—ദേവകളും മനുഷ്യരും.

8. സ്വസ്ഥയാം—അസുഖമൊന്നുമില്ലാത്ത. ഉൽപത്തിസുഖം—പ്രജാൽപാദനത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന സുഖം. ചിത്രവർണ്ണങ്ങൾ = വിവിധ നിറങ്ങൾ. സ്തോതാവിനെ യജമാനൻ അനുരോദിക്കുന്നതാണിത്.

സൂക്തം 60.

ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ജഗതിയും മന്ദസ്യകരം; അഗ്നി-മരുത്തുക്കൾ
ദേവത.

(കാകളി)

വന്ദിച്ച വാഴ്ത്തവൻ, രക്ഷിയാമഗ്നിയെ
വന്നു കേൾക്കട്ടേ, നമുക്കായ് കൃതമവൻ.
ആരചിത്ത്വം, വലംവെച്ച, നകാംക്ഷിയാം
തേരുപോലുള്ള മരുത്സ്മോത്രവുമിവൻ: 1

ഈ രുദ്രജർ മരുത്തുക്കൾ സുഖങ്ങളാം
പേരുററു പുളളിമാൻതേർകളിൽക്കേറുവോർ—
കാടും കനിയുന്ന, നിങ്ങളെപ്പേടിച്ചു;
മാടും വിറയ്ക്കുന്ന, മന്നം കരുത്തരേ! 2

വന്മലയും നടുങ്ങുന്നു; വിറയ്ക്കുന്ന,
വിഞ്ചുകൾബാഗവും നിങ്ങൾതൻ ചീറ്റലിൽ.
വാൾകളേന്തി വിളയാടുന്ന നിങ്ങൾ ത—
ണ്ണീർകൾപോലൊന്നിച്ചു പറയുന്ന, ഔരൂരേ! 3

പൊന്നാൽ, ജ്ജലത്താലലംകരിച്ചാരുടെൻ,
ധന്യർ വരർപോലെ, ശോഭനന്മാരിവർ—
കെല്പർ മോടിയ്ക്കായ്, രഥങ്ങളിലേറിവാ—
ണൊപ്പം തിരുവുടലുജ്ജലമാക്കിനാർ! 4

സൂക്തം 60.

1. നമുക്കായ്—നമുക്കു വേണ്ടി കേൾക്കട്ടേ. കൃതം—ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട സ്തോത്രം.
2. സുഖങ്ങൾ = നല്ല ഭാരങ്ങളോടുകൂടിയവ. ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷ കഥനം: മാടും—മലപോലും.
3. ചീറ്റൽ = ഇരമ്പം. തണ്ണീർകൾപോലെ—വെള്ളം ഉറക്കിൽ ഒഴുകുന്നതുപോലെ. വാൾകൾ. ചുരികൾ.—ഔരൂർ, മരുത്തുക്കൾ.
4. ധന്യർ—ധനവാന്മാർ വരർ = വിവാഹോദ്യമന്മാർ. ഇവർ ആദരണമണിയുമല്ലോ; അതുപോലെ, ശോഭനന്മാരായ ഇവർ (മരുത്തുക്കൾ) പൊന്നുകൊണ്ടും ജലംകൊണ്ടും ദേഹം അലംകരിച്ചു. ഇതുതന്നെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ ഏകത്തു പറയുന്നു. പൊന്ന് എന്നതു, വിദ്യുത്ത് എന്ന ആരേണങ്ങളേതു.

- മുപ്പിളപ്പങ്ങളിലൊതേ സുഭഗരായ്
 വായ്പ്പുകൊണ്ടൊരീ,സ്സഗർഭ്യർ മരുത്തുകൾ;
 അച്ഛൻ യുവാവാം സുകർമ്മാവു തദ്രനം
 പൂശ്ശിഗോവുമിവർക്കേകീ, സുവാസരം! 5
- ഭ്യോവിൽ നടുക്കോ, ചുവട്ടിലോ മീതെയോ
 വാഴ്വു, സുഭഗരായ് നിങ്ങൾ മരുത്തുകൾ;
 അങ്ങുന്നിന്നിങ്ങുന്നള്ളവിൻ, തദ്രരേ;
 ഞങ്ങളേ, ഇതാ, ഹവ്യം തരുന്നതേ! 6
- വിണ്ണിലത്യച്ചത്തിൽ വാഴ്വു,മരുത്തുകൾ
 വിശ്വജ്ഞൻ നിങ്ങളുമഗ്നിയും തൃപ്പുരയ്ക്കായ്
 ആ വിറപ്പിഴുന്ന നിങ്ങൾ പിഴിഞ്ഞാ യ—
 ഷ്വാവിന്നു, മാറ്റരെത്തിന്നേ,കവിൻ, വരം! 7
- സ്തുത്യർ, ചരിപ്പുകൾ, പാവകർ, സംഘമായ്
 വർത്തിച്ചലകം കളിർപ്പിഴുന്നമുജ്ജ്വലർ—
 അമ്മരുത്തുക്കളൊത്തിസ്സോമമുൺക, നീ
 മുന്തിലാളി വൈശ്വാനരാഗേ, മുദാ! 8

സൂക്തം 61.

ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; ഗായത്രിയും അനുഷ്ടുപ്പും സതോബൃഹതിയും ചന്ദസ്സുകൾ;
 മരുത്തുകൾ ദേവത.

ആരുവാന,തിദ്രുത്തുന്നിന്നോരോരുത്തരായ് ക്രമാൽ
 വന്നുചേരുന്ന നേതാക്കന്മാരാം നിങ്ങൾ വരിപ്പരേ? 1

5. സഗർഭ്യർ—അന്യോന്യം സഹോദരർ. പൂശ്ശിഗോവ്—അമ്മയായ പൂശ്ശി എന്ന ഗോവ്. സുവാസരം ഏകീ—ഇവരെ സുഖിതരാക്കിഎന്നു സാരം.
6. പ്രത്യക്ഷോക്തി: തദ്രരേ—തദ്രപുത്രന്മാരേ. തേ=അങ്ങളും.
7. അത്യച്ചത്തിൽ—അത്യുന്നതസ്ഥാനത്ത്. പിഴിഞ്ഞ യഷ്വാവിന്—സോമം പിഴിഞ്ഞ യജമാനന്. മാറ്റരെത്തിന്—ശത്രുക്കളെ മുടിച്ച്. വരം=ശ്രേഷ്ഠവസ്തു, ധനം.
8. കളിർപ്പിഴുന്ന—മഴകൊണ്ട്. ഉൺക=ഭൂജിച്ചാലും.

സൂക്തം 61.

1. പണ്ട്, ദലംഗോത്രനായ രഥവീതിരാജാവിനാൽ യജ്ഞത്തിൽ
 പ്രതിപാദിച്ച് വരിയ്ക്കപ്പെട്ട അർച്ചനാനസ്ത്വം എന്ന ആത്രേയനായ ഋഷി രാജ

എങ്ങനെ?—മെങ്ങു കടിഞ്ഞാണു? കെല്പെന്തു? നടയെങ്ങനെ?

ജീൻ വെച്ചിട്ടുണ്ടു, മുതുകിൽ; കയറുണ്ടി, തുമ്പുകിലും; 2

ചമ്മട്ടിയും വയററത്തു; നേതാക്കൾ തുടരണ്ടുമേ

കവച്ചുവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു, കഞ്ഞിനായ് മാതർപോലവേ. 3

തിരിച്ചുവരുവിൻ, മർത്ത്യഹിതരാകിയ വീരരേ,

തിയ്യിൽപ്പഴുപ്പിച്ചവപോലുള്ള നിങ്ങൾ സുജാതരേ! 4

കന്യകയായ മകളെ സ്വപുത്രനായ ശ്യാവാശ്വനെക്കൊണ്ടു വേർപ്പിച്ചാൽക്കൊള്ളാമെന്നപേക്ഷിച്ചു. രാജാവു ഭാര്യയോട് അഭിപ്രായം ചോദിച്ചു; ഋഷിയല്ലാത്തവന്നു മകളെ കൊടുത്തുകൂടാ എന്നായിരുന്നു, രാജ്ഞിയുടെ ഉറച്ചു മറുപടി. അതിനാൽ രഥവീതി അർച്ചനാനന്ദിന്റെ അഭ്യർത്ഥന നിരസിയ്ക്കുകയാണ്, ചെയ്തത്.

രാജകന്യകയിൽ രാഗമിയന്ന ശ്യാവാശ്വനാകട്ടേ, തപസ്സു ചെയ്ത് ഋഷിത്വം നേടാൻ നിശ്ചയിച്ചു. ആ ബ്രഹ്മചാരിയുവാവു ഭിക്ഷാടനത്തിനിടയിൽ, തരന്തന്നെ രാജാവിന്റെ മഹിഷിയായ ശശീയസിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു. ആ രാജ്ഞി ഭർത്താവിന്റെ അനുമതിയോടെ ഒരു പൈക്കുട്ടത്തെയും ആരേണങ്ങളും ശ്യാവാശ്വന്നു കൊടുത്തു; തരന്തന്നും സ്വയം ധനം നല്ലി, ശ്യാവാശ്വനെ സ്വാന്യജനായ പരുമിളാഹന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു ഭിക്ഷയ്ക്കയച്ചു; അങ്ങോട്ടു വഴികാട്ടിക്കൊടുത്തു, ശശീയസിതന്നെയാണ്!

വഴിയിൽവെച്ചു, ഭാഗ്യവശാൽ ശ്യാവാശ്വൻ മരുത്തുകളെ കണ്ടെത്തി: ഉടനേ അദ്ദേഹം സംഭ്രമിച്ചു കോരമയിർക്കൊണ്ടു വീണ്ടുവണങ്ങി, തൊഴുത്ത്, അവരെ സ്തുതിച്ചു. അവർ പ്രസാദിച്ചു അഭിമതമെല്ലാം നല്ലതും ചെയ്തു.

അങ്ങനെ ഋഷിത്വം പ്രാപിച്ചു തിരിച്ചെത്തിയ ശ്യാവാശ്വന്നു പത്നീസഹിതനായ രഥവീതി സസന്തോഷം മകളെ കൊടുത്തു.

ഈ കഥയാണ്, ഈ സൂക്തത്തിലെ വിഷയം.

മരുത്തുകളെ കണ്ടിട്ടു ശ്യാവാശ്വൻ ചോദിയ്ക്കുന്നു:

2. മുതുകിൽ—അശ്വങ്ങളുടെ പുറത്തു ജീനിയുണ്ട്, മുക്കിൻതുള്ളകളിൽ കയറും.

3. വയററത്തു ചമ്മട്ടിയുമുണ്ട്. കഞ്ഞിനായ്—പുത്രോല്പാദനപ്രയോജനമായ സംഭോഗത്തിനായി.

4. തിയ്യിൽപ്പഴുപ്പിച്ചവപോലുള്ള—തിയ്യിൽച്ചുട്ടചെമ്പും മറ്റും പോലെ തിളങ്ങുന്ന.

ശ്യാവാശ്വസ്തുതനാം വീരന്നായിട്ടാർ കൈകൾപൊക്കിയോ;
അവൾ തന്നിതു, നൂർനൂറു കുറിയടശ്വഗോക്കളെ! 5

അത്രയല്ലൊ, ഒരു പെണ്ണാകുമശ്ശശീയസിതന്നെയും,
ലുബ്ധാലുബരെ നമ്പാത്തൊരാണിനൊക്കാരും മികച്ചവരും: 6

നോവർന്നോനെയും, മാശിപ്പോനെയും, ഓഹിജ്ജുവോനെയും.
ശരിജ്ജുരിയുവോളല്ലോ, ദേവർപ്പിതമനസ്സവരും! 7

തൻപാതിയാം പുരുഷനെ സ്തുതിച്ചിട്ടില്ലയെന്നതാൻ
ചൊൽവു, സ്തോതാവു ഞാൻ: വീരനേ, വർഷം നൽക
വേന, വൻ! 8

പേർ വായ്പ വിപ്രപുരുഷമീട്ട് ഹങ്കലെയുള്ള മാർഗ്ഗവും.
കാട്ടീ, ശോണാശ്വരഥനാം ശ്യാവന്നത്തയ്യലാരും മുദാ! 9
നൂറു ധേനുക്കളെയെനിയ്ക്കേകിനാൻ വൈദദേശിയും,
തരത്തന്നെവിധമേ, തരംചേർന്ന ധനത്തെയും! 10

ഇപ്പോൾ, മത്തേകിടം സോമം കുടിച്ചാ, ശുഹയങ്ങളാൽ
വഹിജ്ജുപ്പെട്ടിടമിവിടെ കീർത്തി പരത്തിനാൻ. 11

വാന്യശിയിവർതൻ ശ്രീയിലാണു നില്പി:—വർ തേർകളിൽ
ശോഭിച്ചരുളുവോരല്ലോ, സൂര്യൻ വാനത്തുപോലവേ! 12

5. വീരന്നായിട്ട്—വീരനായ തരത്തന്നെ പുണരാൻ. അവൾ—ശശീയസി.

6. ലുബ്ധാലുബരെ നമ്പാത്ത—ധനമുണ്ടെങ്കിലും, പിശുക്കുമൂലം ദേവകളെ പൂജിക്കാത്ത.

7. അരിയുവോൾ—അറിഞ്ഞു സഹായിക്കുന്നവൾ. ദേവർപ്പിതമനസ്സ്—മനസ്സുദേവന്മാരിൽ വെച്ചവൾ.

8. സ്തുതിച്ചിട്ടില്ല എന്നുതന്നെ ഞാൻ പറയുന്നു. എത്ര സ്തുതിച്ചാലും തരത്തൻറെ ഗുണങ്ങൾ തീരില്ല.

9. വിപ്രൻ—മേധാവി ശ്യാവനെ. (ശ്യാവാശ്വനെ) ശോണാശ്വരഥത്തിൽ (ചെകുതിരത്തേരിൽ) കേറിയതും അത്തയ്യലാരും (യുവതിയായ ശശീയസി) തന്നെ.

10. വൈദദേശി—പുരുഷമീട്ട് ഹൻ. തരംചേർന്ന—തക്കതായ, കാമ്യമായ.

11. ഇവർ—മരുത്തക്കൾ. സോമം—വഴിയാത്രയിൽ കുടിപ്പാൻ എടുത്തിരുന്നത.

12. വാന്യശി = വാനം. ഉഴിയും. ശ്രീ = ശോഭ.

- ആ യുവാവാം മരുത്സംഘം തിളങ്ങുന്ന രഥങ്ങളിൽ
ശ്രമോയെഴുന്നള്ളുന്ന, സ്തുത്യർഹം തടവെന്നിയേ! 13
- ആരറിഞ്ഞു, നിരഘരായ് വിറപ്പിപ്പവരാമിവർ
യജ്ഞസഞ്ചാതരധനാ മത്തടിക്കിടത്തിനെ? 14
- സ്തോത്രതൽപരരേ, നിങ്ങൾ കൊണ്ടാകുന്നു മനുഷ്യനെ,
യജ്ഞങ്ങളിൽച്ചെവിക്കൊണ്ടീയൊരനുഗ്രഹബുദ്ധിയാൽ! 15
- ഇസ്രെല്ലെടത്തും സ്വന്തേന്ദ്രമുടയോരേ, മഖാർഹരേ,
ആ നിങ്ങൾ മാറ്റിരെത്തിനു ഞങ്ങൾക്കേകുന്നു, നന്മുതൽ; 16
- 'ഈയെൻസ്തോത്രത്തെ—വചനങ്ങളെ—ദേവി, വിഭാവരി,
നേരിട്ടെത്തിയ്ക്ക, ദാലംഭൃകലൊ, തേരോളിപോലെ നീ! 17
- ചൊൽകയും ചെയ്ക, യജുവാം രഥവീതിയൊടെന്തൊഴി:
'തെല്ലം കുറഞ്ഞുപോയിട്ടില്ല, ഞൻ കാമമിതെ'ന്നു നീ! 18
- ഇതാ, വസിച്ചുപോരുന്നു, രഥവീതി മഹാധനൻ
പർവതത്താഴ്വരകളെ പ്രാപിച്ചാ, റിൻതങ്ങളിൽ! 19

സൂക്തം 62.

ആത്രേയൻ ശ്രുതവിത് ഋഷി; ത്രിഷ്ഠപ്പ് ഛന്ദസ്സ്;
മിത്രാവരുണന്മാർ ദേവത.

യാതൊന്നിൽ അശ്വങ്ങൾ മോചിപ്പിക്കപ്പെടുന്നുവോ; യാതൊ
ന്നിൽ ആയിരം ഒന്നിച്ചു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുവോ; ദേവശരീരങ്ങളിൽ

14 വിറപ്പിപ്പവർ—ശത്രുക്കളെ. യജ്ഞസഞ്ചാതർ—യജ്ഞത്തിൽ ജനിച്ച
(ആവിർഭവിച്ച)വർ. അധനം—ഇപ്പോൾ.

15. ചെവിക്കൊണ്ട്—വിളിക്കേട്ട്. കൊണ്ടാകുന്നു—സ്വഗ്ലാഭിസ്ഥാന
ങ്ങളിൽ.

17. ശ്യാവാശ്വൻ രാത്രിയെ രഥവീതിയുടെ അടുക്കലെയ്ക്കു ള്ളതിന്നയയ്ക്കുന്നു:
ദാലംഭൃൻ—രഥവീതി.

18. 'ഞാൻ ഇപ്പോഴും വോന്റെ പുത്രിയെ കാമിക്കുന്നവൻതന്നെ.'

19. മകളെ ശ്യാവാശ്വൻ കൊടുത്തിട്ടു കൃതാർത്ഥനായ രഥവീതി തപസ്സി
ന്നു ഹിമാലയത്തിലെയ്ക്കു പോയി.

സൂക്തം 62.

1. അശ്വങ്ങൾ—മന്ദേഹരാക്ഷസരാൽ നിരുദ്ധങ്ങളായ സുശ്യാശ്വങ്ങൾ.

ശ്രേഷ്ഠം, യാതൊന്നോ; നിങ്ങളിരുവരുടെ ആ സുര്യസ്ഥലം ജലാച്ഛാദിതവും ശാശ്വതവുമാണെന്നു ഞാൻ കണ്ടിരിക്കുന്നു! 1

മിത്രാവരുണന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ മഹത്വം ശോഭനംതന്നെ: നിലച്ചു വെള്ളത്തെ ദിവസങ്ങൾകൊണ്ടു കറക്കുന്ന സഞ്ചാരിയായ സവിതാവിന്റെ രശ്മികളെയെല്ലാം നിങ്ങൾ വളർത്തുന്നു: നിങ്ങളുടെ ഒറ്റത്തേർ മുറയ്ക്കു് പുററിനടക്കുന്നു! 2

മിത്രാവരുണന്മാരേ, ക്ഷിപ്രപ്രദാനരായ തമ്പുരാക്കന്മാരേ, നിങ്ങൾ തേജസ്സുകൊണ്ടു ഭൂവിനേയും ദ്യോവിനേയും താങ്ങുന്നു; ഓഷധികളെ തഴപ്പിക്കുന്നു. അതിനായി മഴ പെയ്യിക്കുന്നു! 3

സുവേന പൂട്ടി കടിഞ്ഞാൺ പിടിക്കുപ്പെട്ട കുതിരകൾ നിങ്ങളെ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവരുടെ: ജലത്തിന്റെ രൂപം നിങ്ങളുടെ കൈയ്ക്കുണ്ടാവും; പണ്ടത്തെപ്പഴകളും അരികത്തണയും! 4

പുകൾപ്പെട്ട രൂപത്തെ വളർത്തുന്നവരും, യജ്ഞത്തെ മന്ത്രമെന്നപോലെ ഭൂമിയെ രക്ഷിക്കുന്നവരും, അന്നവാന്മാരും, ബലവാന്മാരുമായ മിത്രാവരുണന്മാരേ, നിങ്ങൾ യാഗസ്ഥലത്തു പള്ളിത്തേരിലിരുന്നരുളുന്നു! 5

പരമരക്ഷകരായ മിത്രാവരുണന്മാരേ, നിങ്ങൾ യാഗസ്ഥലത്തു് ആരെ പരിപാലിക്കുമോ, ആ സുകൃതിയിൽ തൃക്കൈകൾ പിശുക്കു പിടിക്കില്ല: തമ്പുരാക്കന്മാരായ നിങ്ങളിരുവരും ഒപ്പം പ്രസാദിച്ചു, ധനവും ആയിരംതുൺഗൃഹവും കൊണ്ടുവരും! 6

മോചിപ്പിക്കപ്പെടുന്നുവോ—സ്തോതാക്കളാൽ. ആയിരം—രശ്മിസമസ്തം. നിങ്ങളിരുവരുടെ—മിത്രാവരുണന്മാർ വസിക്കുന്നു.

2. നിലച്ചു—ഒഴുകാതെന്നിനെ. ദിവസങ്ങൾ—വർഷാകാലദിനങ്ങൾ.

4. പഴകളും അരികത്തണയും—നിങ്ങൾ വന്നാൽ:

5. യജ്ഞത്തെ മന്ത്രമെന്നപോലെ—മന്ത്രമാണല്ലോ, യാഗത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതു്.

6. ആയിരംതുൺഗൃഹം—ആയിരം തൂണുകളുള്ള ഗൃഹം. കൊണ്ടുവരും—ആ സുകൃതിയ്ക്കു കൊടുക്കാൻ.

ഇരിമ്പാണികളുള്ള പൊന്നൊളിപ്പുള്ളിത്തേർ വാനത്തു മി
ന്നൽപോലെ വിളങ്ങുന്നു! നിലത്തു മെഴുക്കാൻ മംഗളക്ഷേത്രത്തിൽ
തുൺ നാട്ടിക്കഴിഞ്ഞു. പള്ളിത്തേരിന്മുകളിൽ നാം സോമം
വെണ്ണുക. 7

വരണമിത്രന്മാരേ, നേരം പുലൻ സൂര്യനുദിഞ്ഞ്, നിങ്ങൾ
ഇരിമ്പാണികളുള്ള പൊന്നൊളിത്തേരിൽക്കേറുന്നു; മുറിയായ്ത്തി
നെയും മുറിഞ്ഞതിനെയും തൃക്കൺപാർക്കുന്നു! 8

ശോഭനദാനരേ, ഭുവനപാലകരേ, മുറിവില്ലാത്ത, മുറിയ്ക്കാവ
തല്ലാത്ത, മഹത്തരമായ സുഖം നൽകി, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ രക്ഷി
പ്പാലും; മിത്രാവരണന്മാരേ, ധനം തേടുന്ന ഞങ്ങൾ വിജയെ
ഷികളായിത്തീരണം! 9

മൂന്നാമധ്യായം സമാപ്തം

നാലാമധ്യായം

സൂക്തം 63.

ആത്രേയൻ അർച്ചനാനിസ്സു ഋഷി; ജഗതി ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരണൻ ദേവത.

ഉദകപാലകരായ സത്യധർമ്മാക്കളേ, നിങ്ങൾ അത്യുന്നത
മായ ആകാശത്തു പള്ളിത്തേരിൽ കേറുന്നു: മിത്രാവരണന്മാരേ,
നിങ്ങൾ ഇവിടെ ആരെ രക്ഷിയ്ക്കുമോ, അവന്നു വാനിൽനിന്നു
പർജ്ജനസ്തൻ തേൻ പെയ്യും! 1

മിത്രാവരണന്മാരേ, യാഗത്തിൽ സമ്രാട്ടുകളും സ്വർഗ്ഗദർശി
കളുമായ നിങ്ങളത്രേ, ഈ ഉലകിന്റെ ഉടമകൾ: നിങ്ങളോടു
ഞങ്ങൾ മഴയും ധനവും മരണമില്ലായ്മയും യാചിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങളു
ടെ മശ്ശികൾ വാനുഴികളിൽ പാറുന്നു! 2

7. വിളങ്ങുന്നു—മിത്രാവരണന്മാർ തേരിൽ വരുന്നുണ്ട്. മെഴുക്ക്—
നെയും മറ്റും ഇറവിറുപ്പിപ്പുകയാൽ. മംഗളക്ഷേത്രം—യജ്ഞസ്ഥലം. തുൺ—
യുവം.

8. മുറിയായ്ത്തി ഭൂമി; സമഷ്ടി. മുറിഞ്ഞതു—പ്രജകൾ; വ്യഷ്ടി.

9. മുറിവില്ലാത്ത—നിരന്തരമായ. മുറിയ്ക്കാവതല്ലാത്ത—ശത്രുക്കൾക്ക്.

സൂക്തം 63.

1. തേൻ—മധുരജലം.

സമ്രാട്ടുകളും ബലിഷ്ഠരും വർഷിതാക്കളും വാൻദികളുടെ അധിപതികളും ദ്രാക്ഷക്കളുമായ മിത്രാവരണന്മാർ മാനനീയരായ മോലങ്ങളോടൊന്നിച്ചു സ്നോത്രത്തിനടുക്കൽ മേവുന്നു; പർജന്യന്റെ മിടുക്കിനാൽ വാനിനെക്കൊണ്ടു മഴയും പെയ്യിയ്ക്കുന്നു! 3

മിത്രാവരണന്മാരേ, വാനിലുണ്ടു് നിങ്ങളുടെ മിടുക്കു്: സൂര്യൻ തിളങ്ങിക്കൊണ്ടു്, ഒരു മഹനീയായുധവുമായി ചുറ്റി നടക്കുന്നു; അവനെ നിങ്ങൾ മോലവൃഷ്ടികൊണ്ടു വാനിൽ മുടുന്നു; ഹേ പർജന്യ, വോൻ തേൻതുളളികൾ ഉതിർക്കുന്നു! 4

മിത്രാവരണന്മാരേ, മരുത്തുക്കൾ ചെള്ളത്തിനായി, ഒരു ശൂരനെപ്പോലെ സുഖമായ തേർ പൂട്ടുന്നു; ജലം തേടിക്കൊണ്ടു, വിചിത്രലോകങ്ങളിൽ പരന്നു സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു; തമ്പുരാക്കന്മാരേ, നിങ്ങൾ വാനത്തുനിന്നു വെള്ളംകൊണ്ടു ഞങ്ങളെ നനയ്ക്കുവിൻ. 5

മിത്രാവരണന്മാരേ, പർജന്യൻ അന്നോല്ലാഭകവും ദീപ്തിമത്തുമായ വിചിത്രവാക്യം ഉച്ചരിയ്ക്കുന്നു; മരുത്തുക്കൾ മിടുക്കാൽ മുക്കിലുടുക്കുന്നു. നിങ്ങൾ അനുകൂലമായ തുടുവാനിനെക്കൊണ്ടു മഴ പെയ്യിയ്ക്കുവിൻ. 6

മിത്രാവരണന്മാരേ, വിബുധന്മാരേ, നിങ്ങൾ ധർമ്മംകൊണ്ടു കർമ്മങ്ങൾ രക്ഷിയ്ക്കുന്നു; പർജന്യന്റെ മിടുക്കുകൊണ്ടു പാരിനെയെല്ലാം നീരാടിയ്ക്കുന്നു; പൂജനീയനായ സൂര്യനെയും സഞ്ചരിപ്പാൻ ആകാശത്തു നിർത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു! 7

സൂക്തം 64.

അർച്ചനാസ്തംഗ്വം ഋഷി; അനുഷ്ഠാനം പംക്തിയും ചന്ദ്രസ്തംഗം;

മിത്രാവരണൻ ദേവത.

(അന്നന്ദ)

വിളിയ്ക്കുന്നു, മന്ത്രം ജപിച്ചെങ്ങൾ, ശത്രുക്കളെത്തിന്നുനോരാം വരണമിത്രരേ,

3. ദ്രാക്ഷക്കൾ—എല്ലാം കാണുന്നവർ.

4. മഹനീയായുധവുമായി—ശത്രുസംഹാരിയായി എന്നു സാരം. വോൻ—മിത്രന്മാരാൽ വൃഷ്ട്യർഥം പ്രേരിതനായ ദേവൻ.

5. പരന്നു്—വ്യാപിച്ചു്.

6. വിചിത്രവാക്യം—തുടിയൊച്ച. മുക്കിലുടുക്കുന്നു=മോലത്തെ വസ്രമാക്കുന്നു.

കരബലാൽ, പശുനിരപോലെമ്പാടും
ചരിയ്ക്കുന്ന വിൺനാഥരാം. വോന്മാരെ. 1

അറിവിയന്ന തൃക്കരത്താലാ നിങ്ങൾ
തരുവിനി, സ്തുതിപ്പവന്നഭിമതം:
വേൽകൃതമാകും പ്രശസ്തസൗഖ്യത്തെ-
ബുദ്ധവനത്തിലെങ്ങുമുറക്കുപ്പാടും, ഞാൻ! 2

ദൃഢ, മിനിപ്പറപ്പെടുന്നേരം മിത്ര-
നടെ മാർഗ്ഗത്തുടേ നടകൊള്ളാവൂ ഞാൻ:
ഇടർപ്പെടുത്താത്ത സ്പഷ്ടത്തിന്റേതാക-
മിടത്തികലല്ലോ, നരരെത്തിച്ചേർന്നു! 3

മഹാധനന്റെയും സ്തുതിപ്പവന്റെയും
ഗൃഹത്തിൽ യാതൊന്നിനിണക്കുതുണ്ടാമോ,
വോന്മാരിൽനിന്നാ വിഭ്രുതി നേടാവൂ,
സ്തവങ്ങൾകൊണ്ടു ഞാൻ വരണമിത്രരേ! 4

പുരുപ്രനേണ്ടും വരണനും മിത്ര,
വരൂ, വരൂ, ഞങ്ങളുടെ യൗത്തത്തിങ്കൽ,
ഹവിർദ്ധനന്മാർക്കും സഖാക്കൾക്കും നിജ
വേനത്തിലൊരു സമൃദ്ധി ചേക്കുവാൻ! 5

വരണമിത്രരേ, വോന്മാരെങ്ങൾക്കായ്-
ക്കരുതിയിട്ടുള്ള കരുത്തുമന്നവും.

സൂക്തം 64.

1. പശുനിരപോലെ— മാടിൻകൂട്ടം മേഞ്ഞുനടക്കുന്നതുപോലെ. വിൺ
നാഥർ—സ്വർഗ്ഗനേതാക്കൾ.

2. അറിവിയന്ന—തൃക്കരത്തിന്നറിയാം, വേണ്ടതു കൊടുക്കാൻ! വേൽ
കൃതം=നിങ്ങളാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു്.

3. മിത്രന്റെ വഴിയിലൂടെയാകണം, എന്റെ നടത്തം. നരർ—എല്ലാ
വരും.

4. നിങ്ങൾ കനിഞ്ഞാൽ, ഒരു വന്ധിച്ച പണക്കാരനോടു സ്പർദ്ധിയ്ക്കത്തക്ക
വിഭ്രുതി (സമ്പത്ത്)യുണ്ടാവും, സ്നേഹതാവിന്!

പെരുപ്പിപ്പിനെ,ങ്ങരക്കിര ലഭിപ്പാനും
സ്ഥിരക്ഷേമത്തിനും ധനത്തിനുമായി!

6

യജനീയനേതാക്കളേ, വെളുപ്പിനു
രചിരാധാരത്തിൽപ്പിഴിഞ്ഞു, ഞാൻ സോമം;
പരണം നാലുള്ള മൃഗങ്ങളാൽപ്പാഞ്ഞു—
വരിക,ർച്ചനാനസ്സിനെത്താങ്ങും നിങ്ങരം!

7

സൂക്തം 65

ആത്രേയൻ രാതഹവ്യൻ ഗൃഷി; അനുഷ്ടുപ്പം പംക്തിയും മന്ദസ്സുകൾ;
മിത്രാവരുണർ ദേവത.

(അന്നന്ദ)

വരുണനും വടിവിയന്ന മിത്രനും—
മറിവെഴുമാർത്തൻ മൊഴി കൈക്കൊള്ളുമോ,
അവനത്രേ, ശുഭപ്രതൻ സ്തോതാക്കളി;—
ലവനരുളട്ടേ, നമുക്കുപേദേശം!

1

അവരിരുവരും പുരാക്കര, സുപ്രഭ—
ര,കലത്തുനിന്നേ വിളി തുലോം കേൾപ്പോർ;
അവർ സൽപതികൾ, മഖം വളർത്തുവോ,—
രണയുവോർ, മനുഷ്യനിൽ മനുഷ്യനിൽ!

2

6. എങ്ങരക്കായം—ഞങ്ങരക്കേ. ഇര=അന്നം.

7. വെളുപ്പിനു=പ്രഭാതത്തിൽ. രചിരാധാരത്തിൽ=ശോഭനമായ യാഗത്തിൽ. പരണം നാലുള്ള മൃഗങ്ങളാൽ—അശ്വങ്ങളെ പുട്ടിയ തേരിൽ. അർച്ചനാനസ്സിനെ—എന്നെ.

സൂക്തം 65.

1. വടിവിയന്ന—സുരൂപനായ. മൊഴി—സ്തുതി. ശുഭപ്രതൻ=ശോഭനകർമ്മാവ്. ഉപദേശം—വരുണമിത്രന്മാരെ എങ്ങനെ സ്തുതിക്കണമെന്നു്.

2. പുരാക്കര=തമ്പുരാന്മാർ. അകലത്തുനിന്നേ—ദൂരത്തുനിന്നുതന്നെ. മനുഷ്യനിൽ മനുഷ്യനിൽ—സ്തുതിക്കുന്നവരിലെല്ലാം. അണയുവോർ=ചെല്ലുന്നവർ.

വരാശയക്തരും വരവിജ്ഞാനരും
 പുരാതനരും ഭവാനാരെയൊപ്പം
 അണഞ്ഞു വാഴ്ത്തുന്നേൻ, സ്വരക്ഷണത്തിനും—
 മതിതരാമനും ലഭിപ്പാനുമായ് ഞാൻ. 3

അരുളുന്നു മിത്രൻ, ദുരിതയുക്തനും
 പെരുതായ ഗൃഹം ലഭിക്കുവാൻ വഴി:
 പരിചരിക്കുകിലുദുഷ്ടനിലും
 തിരുമനം തെളിയുവോനല്ലോ, മിത്രൻ! 4

പെരുതായ മിത്രന്റെ സംരക്ഷയി—
 ലിരിയ്ക്കാവൂ, പാപരഹിതരായ് ഞങ്ങൾ!
 തിരുവടി പാലിയ്ക്കയാൽപ്പിറക്കാവൂ,
 കരുമന നീക്കം സുതർ ഞങ്ങൾക്കെല്ലാം! 5

വരികിവങ്കൽ, നേർക്കണയ്ക്കയും ചെയ്വിൻ:
 വരണമിത്രരേ, ഹവിർദ്ധനരെയും
 ഋഷികളാമെങ്ങളുടെ സുതരെയും
 തൃജിയ്ക്കൊല്ലെ, ഞങ്ങളെ ബ്രഹ്മിയ്ക്കവിൻ, യജ്ഞേ! 6

സൂക്തം 66.

രാതഹവ്യൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ചരന്തസ്ത; മിത്രാവരണർ ദേവത.

(അന്നനട)

അറിവുറ നര, വിളിയ്ക്ക, നീ ഹിംസ്ര—
 ഹരസുപ്രതരാമിരുദേവന്മാരെ:

3. പ്രത്യക്ഷോക്തി:
4. പരോക്ഷവചനം: പൂർവാർദ്ധത്തിന്റെ വിവരണമാണ് ഉത്തരാർദ്ധം.
5. കരുമന = ഉപദ്രവം.
6. ഇവങ്കൽ—എങ്കൽ. അണയ്ക്കയും ചെയ്വിൻ—അഭീഷ്ടങ്ങളെ.

- പെരുതായൊരുന്നമുകാത്താവായ
വരണൻ നൽകുകയും ചെയ്യുക, നീ. 1
- നിഹതാസുരമാമുദവേശാബ്ദം
വഹിച്ചവരല്ലോ, വഴിപോലെയവർ:
നരകർമ്മം പോലെയതിങ്ങു വെണ്ണപ്പെ-
ട്ടിരിയ്ക്കുന്നു, രവിപ്പടി കാണാവതായ്! 2
- ഇതാ, രാതഹവ്യക്തസ്സവങ്ങളാൽ,
പ്രധർഷകന്മാരാം ഭവാനാരെ ഞങ്ങൾ
സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നു, ഗരിയ്ക്കിത്തേരുകൾ-
ക്കതിദീർഘമായ വഴി ഗമിയ്ക്കുവാൻ! 3
- അതുതന്നെയല്ല, നതിയോഗ്യർ നിങ്ങ-
ളഭിജ്ഞസ്തോത്രത്താലനുകൂലരായി
അറിയുന്നുണ്ടല്ലോ, ജനങ്ങളെത്തുലോ, -
മനവദ്യബലമെഴുമട്ഭുതരേ! 4
- ധരേ, നിങ്കൽത്തണ്ണീരൂഷിമാക്കുന്നത്തെ-
ത്തിരഞ്ഞു ചെന്നിവർ തുലോം പെയ്വു, പോക്കാൽ! 5
- വിശാലമാം കാഴ്ചയടയ നിങ്ങളെ
വിളിപ്പു മിത്രരേ, വിബുധർ ഞങ്ങളും:

സൂക്തം 66.

1. തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു: ഹിംസ്രഹരസുവ്രതർ=ഹിംസകന്മാരെ സംഹരിയ്ക്കുന്നവരും സുകന്മാക്കളുമായിട്ടുള്ളവർ. ഇരുദേവന്മാർ—മിത്രാവരണന്മാർ. ഉദകാത്മാവ്=ജലസ്വരൂപൻ. അന്നം—ഹവിസ്സു്.
2. നിഹതാസുരം=അസുരരെ കൊന്ന. അത്=ബലം. ഇങ്ങ്—യജ്ഞത്തിൽ. രവിപ്പടി കാണാവതായ്—സൂര്യൻ പോലെ പ്രത്യക്ഷമായി.
3. വഴി ഗമിയ്ക്കുവാൻ—ഞങ്ങളുടെ ഈ തേരുകൾക്കു (ചൂണ്ടിക്കാട്ടിപ്പറയായ്.) വളരെ വഴി പോകേണ്ടതുണ്ട്; അതിനാൽ, മാർഗ്ഗരക്ഷയ്ക്കായി ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ സ്തുതിയ്ക്കുന്നു.
4. അഭിജ്ഞസ്തോത്രത്താൽ—അഭിജ്ഞനായ എന്റെ സ്തുതികൊണ്ട്, ജനങ്ങളെ—യജമാനരെ (അവരുടെ സ്തോത്രങ്ങളെ) തുലോം അറിയുന്നുണ്ടല്ലോ.
5. ഭൂമിയോട്: ധരേ=ഹേ ധരണി. നിങ്കൽ തണ്ണീർ തുലോം പെയ്വു. പോക്കാൽ—ഗമനങ്ങളാൽ.

പരപ്പിയന്നതും പുരരക്ഷ്യവുമാം
സ്വരാജ്യത്തിനായി മുതിരാവു, ഞങ്ങൾ!

6

സൂക്തം 67.

ആത്രേയൻ യജ്ഞൻ ഋഷി; അനുഷ്ഠാപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരണൻ ദേവത.
(അന്നന്ദ)

അഭിതിപുത്രരേ, വരണന, ര്യമാ—
വ, മ മിത്രനമാകിയ ദേവന്മാരേ,
ശരിയ്ക്കാരാധ്യവുമധ്യസ്ഥവുമായ
പെരുംവളർകെല്പു, ഉളവരല്ലോ, നിങ്ങൾ! 1

ഹിതമനോജ്ഞമാം ക്രതുക്ഷേത്രം പുകം
പതിവിനാൽ മനുഷ്യനെത്താങ്ങുന്നോരും,
അരികളെ ഹനിപ്പവരമാം നിങ്ങൾ—
ഉരുളവിൻ, മിത്രാവരണരേ, സുഖം! 2

ഒരേവിധമെല്ലാമറിഞ്ഞവരായ
വരണന, ര്യമാവ, മ മിത്രരിവർ
ക്രതുകളി, ലിടങ്ങളിൽപ്പോലെ ചെല്ലും;
വയോൽക്കനിൽനിന്നു നരനെ രക്ഷിയ്ക്കും! 3

അവർ യഥാർത്ഥം, സയജ്ഞരും വർഷ—
പ്രവൃത്തരും, മനുഷ്യനിൽ മനുഷ്യനിൽ

6. പ്രത്യക്ഷാക്ഷി: മിത്രരേ—മിത്രാവരണന്മാരേ. വിബുധർ = വിദഗ്ദ്ധന്മാർ, സ്നോതാക്കൾ. പുരരക്ഷ്യം = വളരെയാളുകളാൽ രക്ഷിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടത്.

സൂക്തം 67.

1. പെരുംവളർകെല്പ് = പെരുതായ വളർ ബലം.
2. ക്രതുക്ഷേത്രം = യജ്ഞസ്ഥാനം. അരുളവിൻ = തന്നാലും.
3. പരോക്ഷകഥനം: ഇടങ്ങളിൽപ്പോലെ = സ്വന്തം സ്ഥാനങ്ങളിലെന്ന പോലെ. വയോൽക്കൻ = ഹിംസകൻ.

വരനേതാക്കളും, വരദാനന്ദരും,
 പെരുമ പാപിണ്ഡമണപ്പോരുമല്ലോ! 4
 വരണമിത്രരേ, സ്തുതനല്ലാതാര—
 ണ്ടി,രുവർ നിങ്ങളിൽ?—ബാവാന്മാരെച്ചെമ്മേ
 തിരുകയാണ, ലുപതികൾതൻ സ്തുതി—
 തിരുകയാണ, ത്രികലജർതൻ സ്തുതി! 5

സൂക്തം 68.

ആത്രേയൻ യജുതൻ ഗുഹി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരണർ ദേവത.

പുകഴ്ത്തിപ്പാടുവിൻ നിങ്ങൾ പാരം വരണമിത്രരേ:
 മഹത്താം സുഗുതം കേരപ്പിനി,രുപേരും ബലിഷ്ഠരേ! 1
 പുരാക്കൾ മിത്രാവരണർ ജലത്തെയുളവാക്കുവോർ,
 ദേവന്മാർ, ദേവകളിൽവെച്ചുൽക്കൃഷ്ടരിരുപേരുമേ! 2
 ആ നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കേകേണം, ഭയമഭിവൃദ്ധഹാധനം:
 വാനോരിൽവെച്ചു വമ്പിച്ചതാണല്ലോ, നിങ്ങൾതൻ ബലം! 3
 തണ്ണീരാലധാരം സാധിപ്പിപ്പോരീ,യിരുദേവകൾ
 തേടും വിദഗ്ദ്ധനിൽച്ചെൽവോർ, വലയ്ക്കാത്തവർ, വായ്ക്കുവോർ, 4
 വാനിനെക്കൊണ്ടു മഴപെയ്യിപ്പോർ, ചെന്നെന്നയുന്നവർ,
 ദാനയോഗ്യാന്നപതികൾ, പെരുംതേരിൽക്കരേറുവോർ! 5

4. വരനേതാക്കൾ—മികച്ച നേതാക്കൾ. വരദാനന്ദർ—മികച്ച ദാന
 തോടുളടിയവർ. പാപിണ്ഡപോലും, അവൻ സ്തുതിച്ചാൽ പെരുമ വരുത്തും.

5. നിങ്ങളിരുവരും ഒരേവിധം സ്തുതിയുണ്ടുവർതന്നെ. അല്ലമതികൾ
 തൻ—അല്ലബുദ്ധികളായ ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി ഭവാനാറെ തിരയുകയാണ്.

സൂക്തം 68.

1. പൂർവാർദ്ധം ഗുഹിക്കുകയോട്: ഉത്തരാർദ്ധം മിത്രാവരണരോട്: സുഗു
 തം=സത്യവും പ്രിയവുമായ വചനം, ഞങ്ങളുടെ സ്തുതി.

3. ഭയമഭിവൃദ്ധഹാധനം=ഭൂവിദ്യം ദോഷവിദ്യയുള്ള മഹത്തായ ധനം.

4. തേടും വിദഗ്ദ്ധൻ—യജമാനൻ.

5. ചെന്നെന്നയുന്നവർ—യാഗങ്ങളിൽ. ദാനയോഗ്യാന്നപതികൾ=ദാനാ
 ഹ്മയായ അന്നത്തിന്റെ ഉടമകൾ.

സൂക്തം 69.

ആത്രേയൻ ഉരുചക്രി ഗൃഷി; ത്രിഷ്ഠസ് ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരണൻ ദേവത.

വരണമിത്രന്മാരേ, വർദ്ധനയും, ഇന്ദ്രന്റെ രൂപത്തെയും കർമ്മത്തെയും സദാ സംരക്ഷിക്കുന്നവരുമായ നിങ്ങൾ മൂന്നു സ്വർലോകങ്ങൾക്കും മൂന്നന്തരീക്ഷലോകങ്ങൾക്കും, മൂന്നു ഭൂലോകങ്ങൾക്കും താങ്ങായി നില്ക്കുന്നു! 1

വരണ, മിത്ര, നിങ്ങളുടെ പൈക്കൾ അന്നം വഹിക്കുന്നു; നിങ്ങളുടെ മേലങ്ങൾ തേൻ ചുരത്തുന്നു; മൂന്നു വർഷിതാക്കൾ—ജലധാരികളായ തേജസ്വികൾ—മൂന്നു സ്ഥാനങ്ങളിൽ വാഴുന്നു! 2

ഞാൻ അഭിതിദേവിയെ പുലർക്കാലത്തും, സൂര്യനുജ്ജ്വലിക്കുന്ന ഉച്ചനേരത്തും വിളിക്കുന്നു; മിത്രാവരണന്മാരെ ധനത്തിനും പുത്രപൗത്രരുടെ സുഖത്തിനുമായി യജ്ഞത്തിൽ സ്തുതിക്കുന്നു. 3

വിണ്ണും മന്നും താങ്ങുന്നവരാണല്ലോ, ഈ അഭിതിപുത്രരായ ദിവ്യന്മാർ. മിത്രാവരണന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ സ്ഥിരകർമ്മങ്ങളെ മരണരഹിതന്മാരായ ദേവന്മാർ വെട്ടിത്തീർത്തില്ല! 4

സൂക്തം 70.

ഉരുചക്രി ഗൃഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരണൻ ദേവത.

വരണ, മിത്ര, തീർച്ചയായും വലുതിലും വലുതായ രക്ഷയുണ്ടല്ലോ നിങ്ങളുടെ പക്കൽ; നിങ്ങളുടെ നന്മനസ്സ് എന്നിൽ പതിയുമാറാകണം! 1

ആ ദ്രോഹിക്കാത്ത നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ വഴിപോലെ സ്തുതിക്കുന്നു: ഞങ്ങൾക്ക് ഉണ്ണാൻ ചോറു കിട്ടട്ടെ; ദുഃഖനാശനരേ, നിങ്ങളുടേവരാകണം, ഞങ്ങൾ! 2

സൂക്തം 69.

1. മൂന്നു ലോകങ്ങൾക്കും മൂന്നു വിഭാഗങ്ങളുണ്ടെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

2. അന്നം—പാൽ. തേൻ—മധുരജലം. മൂന്നു വർഷിതാക്കൾ—അഗ്നിയും വായുവും സൂര്യനും.

ഭുവനാശനരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ രക്ഷകൾകൊണ്ടു രക്ഷിക്കു
ന്നു.—നല്ല പാലനംകൊണ്ടു പാലിക്കുന്നു: ഞങ്ങൾ ദേഹംകൊണ്ടു
മാറ്റമെന്തെന്ന് പിന്നിടുകയാകുന്നു! 3

അദ്ഭുതകർമ്മങ്ങളേ, ഞങ്ങൾക്കോ പുത്രനോ പൗത്രനോ
മറ്റൊരാളെന്തിന് മുതൽകൊണ്ടാകരുത്, ആഹാരം! 4

സൂക്തം 71.

ആത്രേയൻ ബാഹുവൃശൻ ഭൃഷി; ഗായത്രി ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരണൻ ദേവത.

വരണ, മിത്ര, വൈരികളെപ്പായിക്കുന്ന ഹന്താക്കളായ നി
ങ്ങൾ, ഞങ്ങളുടെ ഈ രമണീയമായ യാഗത്തിൽ വന്നെത്തിയാലും! 1

വരണ, മിത്ര, വരിഷ്ഠജ്ഞാനരായ നിങ്ങൾ ഉലകിന്റെ
പെരുമാക്കളാണല്ലോ; തമ്പുരാക്കന്മാരേ, കർമ്മം നിറവേറ്റുവിൻ! 2

വരണ, മിത്ര, നിങ്ങൾ ഹവിർദ്വാരാവിന്റെ ഈ പിഴിഞ്ഞ
സോമം കുടിപ്പാൻ ഞങ്ങളിൽ വന്നെത്തിയാലും! 3

സൂക്തം 72.

ബാഹുവൃശൻ ഭൃഷി; ഉഷ്ണിക് ഛന്ദസ്സ്; മിത്രാവരണൻ ദേവത.

മിത്രാവരണന്മാരെ ഞങ്ങൾ, അത്രിപോലെ മന്ത്രംകൊണ്ടു
ഹ്വാനം ചെയ്യുന്നു: നിങ്ങളിരുവരും സോമം കുടിക്കാൻ ദർഭയിലി
രിയ്ക്കുവിൻ!

നിങ്ങൾ കർമ്മംകൊണ്ടും ധർമ്മംകൊണ്ടും സ്ഥിരക്ഷേമരും,
ആളുകളെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നവരമാകുന്നു. നിങ്ങളിരുവരും സോമം
കുടിപ്പാൻ ദർഭയിലിരിയ്ക്കുവിൻ!

സൂക്തം 71.

2. കർമ്മം-- ഞങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾ.

സൂക്തം 72.

1. രണ്ടാംവാക്യം പ്രത്യക്ഷം:

മിത്രം വരണമെന്നു യജ്ഞത്തെ ഇഷ്ടസിദ്ധിയ്ക്കായി പ്രാപിയ്ക്കട്ടെ; നിങ്ങളിലുവരും സോമം കടിയ്ക്കാൻ ദർഭയിലിരുന്നാലും!

3

സൂക്തം 73.

ആര്യേൻ പെൺൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.
(‘താമരക്കണ്ണൻ’ പോലെ)

ഭൂതന്തായാലും, ചാരന്തായാലും,
മേറെസ്ഥലത്തിലായാലും,
അന്തരീക്ഷത്തിലായാലും വരി—
ക,ശ്വികൾ നിങ്ങളുദ്രകൾ!

1

ഭൂരിസംപ്രീതർ, ഭൂരികർമ്മാക്കൾ,
വാരുറോർ, സേവ്യന്മാരവർ:
ചെന്നാ നിഗൃധചേഷ്ടരെ വിളി—
യ്ക്കുന്നേൻ, ഞാനിങ്ങു രക്ഷയ്ക്കായ്.

2

തൻതേർവട്ടൊന്നു നിങ്ങളർക്കന്റെ
ചന്തത്തിന്നേകീ, ഭാസുരം;
മറ്റൊപ്പകലല്ലുപാർകളിൽ—
ചുറ്റുന്നു, നിങ്ങൾ മാഹാത്മ്യാൽ!

3

ആ വിഭുക്കളാം നിങ്ങളെ വാഴ്ത്താൻ
കൈവരികി, വന്നുകിടക്കുക:

3. ഒന്നാം വാക്യം പരോക്ഷം:

സൂക്തം 73.

1. ഏറെസ്ഥലത്തിൽ = ബഹുപ്രദേശങ്ങളിൽ. ഉദ്രകൾ = ഉൽകൃഷ്ടമായ രക്ഷയോടുകൂടിയവർ.

2. പരോക്ഷകഥനം; ഭൂരിസംപ്രീതർ = ഭൂരികളിൽ, വളരെ യജമാനരിൽ, സംപ്രീതർ. നിഗൃധചേഷ്ടർ = അജ്ഞയചേഷ്ടിതർ.

3. ചന്തത്തിന്നു = മോടിയ്ക്കു. ഭാസുരം = ശോഭിയ്ക്കുന്നതു്; വട്ടിന്റെ (ചക്രത്തിന്റെ) വിശേഷണം. പകലല്ലുപാർകളിൽ—പകലുകളിലും അല്ലുകളിലും ലോകങ്ങളിലും. മറ്റൊ—മറ്റേവട്ടു്. ചുറ്റുന്നു = സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നു.

വെച്ചേറേ വായ്പ ച നിഷ്ഠാപർ നിങ്ങൾ
വേദാനന്ദമെങ്ങരക്കേകേണം!

4

നിത്യം ശീശ്രഗമായ നിങ്ങൾതൻ
തൂത്തേരിൽസ്സൂര്യ കേരവോര
ചരണം, ദീപ്താ നിങ്ങൾതൻ ചുറ്റും
പാറുന്ന ചുറ്റശ്ശികൾ!

5

നേതാക്കന്മാരേ, നിങ്ങളെ സ്വസ്ഥ-
ചേതസ്സാലത്രി തേറിനാൻ:
നിങ്ങളെ സ്തുതിച്ചപ്പൊഴേ തീച്ച-
ടങ്ങൊഴിഞ്ഞല്ലോ, ദ്രോഹേ!

6

കേൾക്കുന്ന യജ്ഞേ, നിങ്ങൾതന്നെ-
ശീശ്രുതേതെരാലി ദ്രോഹേ:
ഇങ്ങാകർഷിച്ചാനല്ലോ, കർമ്മത്താൽ
നിങ്ങളെയത്രി നാഥരേ!

7

അദ്ദേഹം, തേൻ തുടുന്ന നിങ്ങളി-
ലെത്തന്നെ, തേനിതൻപേകാൻ:
പകാനും വെയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ, വാന-
മൊക്കെപ്പിന്നിടും നിങ്ങൾക്കായ്!

8

നേർതന്നെ, സുഖകാരൻ നിങ്ങളെ-
നോതുന്നതശ്ചിദേവരേ;

4. വിളക്കൾ = വ്യാപ്തർ. ഉക്തികൾ = വാക്കുകൾ.

5. സൂര്യ = സൂര്യപുത്രി. ദീപ്താ = തിളക്കത്തോടെ.

6. സ്വസ്ഥചേതസ്സാൽ--ചൂടിൽനിന്നു വിടുതി കിട്ടിയതിനാൽ സുഖി
തമായ മനസ്സുകൊണ്ട്. തേറിനാൻ = അറിഞ്ഞു; സ്തുതിച്ച എന്നു ഭാവം.
അങ്ങ്--അത്രിയ്ക്കു എന്നർത്ഥം. ഇക്കഥ ഒന്നാംമണ്ഡലത്തിൽത്തന്നെയുണ്ട്.

7. നാഥൻ = നേതാക്കൾ.

8. അദ്ദേഹം--അദ്വൈതൻ. തേനിത്--ഞങ്ങളുടെ ഈ മധുരമാൺ സ്തുതി. പ
കാനം--പുരോധാശാദി. വെയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ--യജമാനൻ.

യാഗാഹ്വതവ്യരാവുകാ, നിങ്ങളുടേ;-
 ജേകവിൻ, യജ്ഞേ സൗഖ്യവും! 9

തേരുപോലേ നാം തീർക്കുമിങ്ങോട്ടു-
 ഗീരിനാലശ്വപികൾക്കേറും
 ചേരുമാറാക, വായ്പും സൗഖ്യവും;
 ഭൂരിനമസ്സു ചൊല്ല, നാം! 10

സൂക്തം 74.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.
 ('താമരക്കണ്ണൻ' പോലെ)

വിണ്ണിൽനിന്നുഴി പുകിഹ സ്തോത്രം-
 വിത്തരാമശ്വപിദേവരേ,
 കേൾക്കുകിത:-ത്രിപുത്രൻ സേവിപ്പു,
 നേർക്കൽമം പെയ്യും നിങ്ങളെ. 1

എങ്ങാ, നാസത്യദേവന്മാരി?-പ്പോ-
 ളെങ്ങു കേൾക്കായി, വിണ്ണിൽ?
 ഏതൊരുത്തങ്കൽപ്പോകുന്നു, നിങ്ങൾ?
 ആർ തൂണ, വാഴ്ത്താൻ നിങ്ങളെ? 2

പോവതെങ്ങാ?-രിൽപ്പോകുന്നു, നിങ്ങൾ?
 തേരു പുട്ടുന്നതെങ്ങോട്ടോ?

9. നിങ്ങൾ സുഖകാരാണെന്നു (സുഖമുള്ളവർക്കെന്നുവരാണെന്നു) വിചാരിച്ചാൽ പറയുന്നതു നേരുതന്നെ. യാഗാഹ്വതവ്യർ = യാഗത്തിൽ വിളിക്കപ്പെടാവുന്നവർ.

സൂക്തം 74

1. സ്തോത്രവിത്തർ = സ്തോത്രമാകുന്ന ധനത്തോടു കൂടിയവർ. ഇതു = സ്തോത്രം. അത്രിപുത്രൻ = പൌരനെന്ന ഞാൻ. നേർക്കു = ശരീരം, വഴിപോതല. അത്മം പെയ്യും = ധനവർഷികളായ.

2. എങ്ങു കേൾക്കായി = എവിടെയുണ്ടെന്നു കേൾക്കപ്പെട്ടു? ഉത്തരാർദ്ധം പ്രത്യക്ഷമാകുതിതന്നെ. ഏതൊരുത്തങ്കൽ = ഏതൊരു യജ്ഞാവിന്റെ അടുക്കൽ. അവിടെ നിങ്ങളെ വാഴ്ത്താൻ ആർ സഹായിക്കും?

നിങ്ങൾ മോദിയ്ക്കു, മാർത്തൻ സ്നോത്രത്താൽ?
ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെത്തേടുന്നു!

3

പൌരരേ, വട്ടം കൂട്ടം പൌരനായ്,
നീരുതിർക്കുമിപ്പൌരത്തെ
നേരിട്ടിറക്കമാറുണ്ടു, നിങ്ങ-
ളാ, രണ്യസിംഹത്തെപ്പോലേ!

4

അച്യുവനന്റെ ജീർണ്ണമാം രൂപം
പട്ടപോലഴിച്ചീ നിങ്ങൾ
യൌവനം വീണ്ടും നല്ലയാലവൻ
സ്രീവരണീയനായല്ലോ!

5

നിങ്ങൾക്കുണ്ടി, ഞ്ഞു വാഴ്ത്തുവോൻ: ശ്രീയ്ക്കായ്
നിങ്ങൾതൻ ചാരത്താകെങ്ങൾ;
അന്നാത്ഥൻ നിങ്ങളെൻ വിളി കേട്ടു
വന്നാലും, രക്ഷായുക്തരായ്!

6

ഭൂരിമന്ത്യാരിലാരിന്നാർത്ഥ-
ന്മാരാം നിങ്ങളെസ്സേവിപ്പു?—
ഏതൊരു ധീമാൻ? ധീമദാഹ്യരേ,
ഏതൊരാളധാരങ്ങളാൽ?

7

ലോകസ്തുത്യമാം നിങ്ങൾതൻ തുത്തേർ
തേർകളെപ്പിന്നിട്ടെത്തട്ടേ,

3. പൂർവ്വാക്തം ആവർത്തിക്കുന്നു: ആരിൽ—ആരുടെ അടുക്കൽ.

4. പൌരൻ—മനുഷ്യസംബന്ധത്താൽ അശ്വപിക്തം പൌരൻതന്നെ എ
ന്നാശയം. വട്ടം—യജ്ഞസംഭാരം. പൌരൻ—ഗുപ്തി. പൌരം—മോലം. ആര
ണ്യസിംഹത്തെപ്പോലെ—വേട്ടക്കാർ കാട്ടിലെ സിംഹത്തെ ഇറക്കുന്നതുപോലെ.

5. ഇക്കഥ ഒന്നാമണ്ഡലത്തിലുണ്ടു്. സ്രീവരണീയൻ=സ്രീയ്ക്കു വരിയ്ക്കു
ത്തക്കവൻ.

6. വാഴ്ത്തുവോൻ—പൌരൻ ഇവിടെ നിങ്ങളെ സ്തുതിക്കുന്നു. ശ്രീയ്ക്കായ്
യ്=സമ്പല്ലാഭത്തിന്നു്. അന്നാത്ഥൻ=അന്നമാകുന്ന ധനത്തോടുകൂടിയവർ.

7. ഗുപ്തി വിളംബം സഹിജ്ഞാതെ വീണ്ടും വീണ്ടും പറയുന്നു: ധീമദാ
ഹ്യർ=ധീമാന്മാരാൽ വഹിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടവർ. ഉത്തരാർദ്ധവാക്യങ്ങളിലും ക്രിയാ
പദം സേവിപ്പു എന്നതുതന്നെ,

ഏറെപ്പേരെയും പോക്കി, ഞങ്ങളിൽ—
 ഈ പുണ്യശിരോവേദം!

8

നല്ല സൗഖ്യത്തെ, സ്വപ്രജ്ഞരായ്ത്തേൻ
 രൂപം നിങ്ങൾതന്നാവൃത്തി:
 ഇങ്ങോട്ടു പോരിക, ശ്വാശ്രവരായ്
 നിങ്ങൾ പരതുപോലവേ!

9

എങ്ങിരുന്നാലും, മശിദേവരേ,
 നിങ്ങളീ വിളി കേൾക്കുവിൻ:
 നിങ്ങളിൽ വഴിപോലണയന്നു,
 നിങ്ങളെത്തേടും ഭോഗ്യങ്ങൾ!

10

സൂക്തം 75.

ആര്യേൻ അവസ്യ ഋഷി; പംക്തി ഹനുസ്; അശ്വികൾ ദേവത.

(പാന)

അശ്വിമാരേ, തുലോം പ്രിയം വർഷക—
 മർത്ഥയുക്തം ഭവദ്രഥം സ്തോത്രത്താൽ
 നിന്നലങ്കരിയ്ക്കുന്നു, വാഴ്ത്തുതൃഷി—
 നിങ്ങളെൻവിളി കേൾപ്പിൻ, മധുജന്തരേ!

1

പിന്നിട്ടു വരികാരൊഴുകും നിങ്ങൾ
 പൊന്നുതേരിൽസ്സനാതനാശ്വികളേ;

8. തേർകൾ—മറ്റു ദേവന്മാരുടെ രഥങ്ങൾ. ഏറെപ്പേരെയും—ഞങ്ങളുടെ
 വൈരികളായ വളരെയൊളക്കളെപ്പോലും.

9 ആവൃത്തി—പുനഃപുനരാഗമനം.

10 എങ്ങിരുന്നാലും—എവിടെയായാലും. ഭോഗ്യങ്ങൾ—ഹവിസ്സുകൾ.

സൂക്തം 75.

1. അർത്ഥയുക്തം=ധനാനിതം. ഋഷി—അവസ്യനാമാവായ ഞാൻ. മധു
 ജന്തരേ—മധുവിദ്യയറിയാനവരേ; അശ്വികൾ മധുവിദ്യ പഠിച്ചതു പ്രഥമ
 മണ്ഡലത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഹേ വരാർത്ഥരേ, ദസ്യരേ, സർവം ഞാൻ
ചെയ്തുവെ—നെൻവിളി കേൾപ്പിൻ, മധുജന്തരേ! 2

രൂദ്രരേ, കൊണ്ടുവന്നാലുമെങ്ങരക്കു
സമനങ്ങൾ പൊൽത്തേരിലശ്വികളേ,
അന്നസമ്പന്നരാം നിങ്ങളുധരം—
തന്നി—ലെൻവിളി കേൾപ്പിൻ, മധുജന്തരേ! 3

നിങ്ങൾതൻ തേരിൽ വെച്ചേൻ, സ്തുതിപ്പോൻ
മംഗളോക്തികൾ; വൃഷാത്മർ നിങ്ങൾക്കായ്
അംഗവാനാര്യനാരാഞ്ഞൊരക്കന്നു—
ണ്ടെന്ന—മെൻവിളി കേൾപ്പിൻ, മധുജന്തരേ! 4

അശ്വിമാരേ, ശ്രുതസ്സവന്മാർ നിങ്ങൾ—
ഉശ്വിയാം തേരിലുദ്ബലചിത്തരേ,
നിഷ്പ്പടൻ ച്യവനനിൽച്ചെന്നല്ലോ,
വെക്ക—മെൻവിളി കേൾപ്പിൻ, മധുജന്തരേ! 5

അശ്വിമാരേ, മനംകൊണ്ടു പൂട്ടാവു—
മദ്ഭൂതാശ്വങ്ങൾ നാഥരാം നിങ്ങളെ
വിദൂതമണയ്ക്കട്ടേ, നകരവാൻ
സ്വന്തൊടൊ—ൻവിളി കേൾപ്പിൻ, മധുജന്തരേ! 9

അശ്വിമാരേ, വരുവിന,ഹിംസ്യരേ:
ഇച്ഛ കൈവിടായ്ക്കാ,ര്യ നാസത്യരേ;

2. പിന്നിട്ട്—എല്ലാ യജമാനന്മാരെയും കടന്ന്; മറ്റൊരും പോകാതെ.
ആഘോഷം—വൃഷ്ടിപ്രേരണത്താൽ നടിക്കളെ പ്രവഹിപ്പിക്കുന്ന. സന്നാതനാ
ശ്വികൾ=സന്നാതനരായ അശ്വികൾ. വരാത്മർ=ശ്രേഷ്ഠമായ ധനത്തോടു
ടിയവർ. സർവം—നിങ്ങളിൽ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതൊക്കെ.

3. സമനങ്ങൾ=നല്ല ധനങ്ങൾ.

4. സ്തുതിപ്പോൻ—എന്റെ. മംഗളോക്തികൾ—സ്തുതികൾ. വൃഷാ
ത്മർ—ധനം വഷിപ്പിക്കുന്നവരായ. അംഗവാൻ—സൂര്യൻ. ആര്യൻ—യജമാനൻ.
അന്നം—ഹവിസ്സ്.

5. ശ്രുതസ്സവന്മാർ=സ്തോത്രം കേട്ടവർ. അശ്വി=അശ്വയുക്തം.

6. വിദൂതം=വെക്കം. നകരവാൻ—സോമം. സ്വന്തൊട്—ധനത്തോടു
കൂടി ഭരാനയ്ക്കട്ടേ; ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ ധനം കൊണ്ടുവരണമെന്നർത്ഥം.

എത്ര ദൂരത്തുനിന്നുമീ യജ്ഞത്തി—
ലെത്തുകെ—ൻവിളി കേൾപ്പിൻ, മധുജ്ഞരേ! 7

അശ്വിമാരേ, ശുഭത്തിന്നധീശരേ,
ഹിംസ്യരല്ലാത്ത നിങ്ങളീ യജ്ഞത്തിൽ
പാടിവാഴ്ത്തുമവസ്യവിനലണ്—
ഞ്ഞിടുകെ—ൻവിളി കേൾപ്പിൻ, മധുജ്ഞരേ! 8

എത്തിനാളുഷസ്സാ;—ഹിതനായ് കാലേ
കത്തിടുമഗ്നി ഭന്തദ്രവിണരേ;
നിത്യമാം രഥം പൂട്ടവിൻ, ദസ്രരേ—
നിങ്ങളെൻവിളി കേൾപ്പിൻ, മധുജ്ഞരേ! 9

സൂക്തം 76.

ആത്രേയൻ ശൈമൻ ജുഷി; ത്രിഷ്ടപ്തം ഛന്ദസ്സ്; അശ്വികൾ ദേവത.
(കാകളി)

കത്തിത്തുടങ്ങി, യുഷസ്സിൽമുഖമഗ്നി;
ബുദ്ധിമാന്മാർ മുതിർക്കുന്നു, ദേവസ്സുവം;
തുത്തേരിലിങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളവിനി, പ്പൊ—
ഋദ്ധാംഗമാം പ്രവർഗ്ഗത്തിനശ്വികളേ; 1
നേരേ തുടന്നതു പാഴാക്കുകീല്ലി, ഞ
പാരത്തു വന്നു വാഴ്ത്തപ്പെട്ട, മശ്വികൾ—
പ്രാതസ്സുപരക്ഷയാ പഞ്ചതം കെട്ടത്തുപാ—
യാതരായ് നൽകട്ടെ, ഹവ്യദന്ന സുഖം! 2

7. അഹിംസ്യർ = ഹിംസിജ്ഞാനശക്യർ. ഇച്ഛ—സോമപാനേച്ഛ. ആര്യ
നാസത്യരേ—ആര്യരായ (സ്വാമിമാരായ) നാസത്യരേ.

9. ആഹിതനായ്—വേദിമേൽ വെള്ളപ്പെട്ട. ഭന്തദ്രവിണർ = ധനം നല്ല
ന്നവർ. നിത്യം = അനുശാസനം.

സൂക്തം 76.

1. ഉഷസ്സിൽമുഖം—ഉഷസ്സിൽ ഉണരുന്നവനായ എന്നർത്ഥം. ഋദ്ധാംഗ
മാം—അംഗങ്ങൾ തികഞ്ഞ. പ്രവർഗ്ഗം—ഒരു യജ്ഞകർമ്മം.

2. നേരേ തുടന്നതു—കർമ്മം. സ്വരക്ഷയാ = തങ്ങളുടെ രക്ഷകൊണ്ടു്. ഉ
പായാതരായ്—വന്നെത്തി. ഹവ്യദൻ—യജമാനൻ.

പൈക്കരനേരത്തു, ഷസ്തിലച്ചയ്ക്കുമേ,
ഭാസ്കരനേരം വളർച്ചയെത്തുമ്പൊഴും—

രാവു പകലും വരുവിൻ, സുരക്ഷയാ:

ചെയ്വതില്ലി, പൊഴും പാനമശ്വകളേ! 3

നിങ്ങൾക്കിതല്ലോ, പുരാതനം പാർപ്പിടം:—

മിങ്ങലയ, മിങ്ങു ശാലയശ്വകളേ;

വിണ്ണിൽനിന്ന, ഭൂത്തിൽനിന്നു, വൻകാറിൽനി—

ന്ന, നന്നും കെല്പു മായെത്തുവിനെ, ഞളിൽ! 4

സിദ്ധമാകാവു, ഞങ്ങൾക്കു നാസത്യർതൻ

പുത്തനാം രക്ഷയും സൗഖ്യദായാനവും:

നിത്യരേ, കൊണ്ടുവന്നിടുവിനെ, ഞൾക്കു

സദീരവിത്തവും സർവസൗഭാഗ്യവും! 5

സൂക്തം 77.

ഋഷിച്ഛന്ദോദേവതകൾ മുന്വേത്തവ.

(കാകളി)

അർച്ചിച്ഛ, കാലത്തണവോരെ:—യാ മുഖ്യർ
പിച്ചുദ്യരയന്നുമുന്വേ നുകരണം.

3. പൈക്കരനേരം.—പൈക്കളെ കറക്കുന്ന സമയം, പുലർകാലം. ഉഷസ്സ് = പ്രഭാതം. ഭാസ്കരനേരം വളർച്ചയെത്തുമ്പൊഴും—അപരാഹ്ണത്തിലും. ഇപ്പൊഴും പാനംചെയ്വതില്ല—മറ്റു ദേവന്മാർ, നിങ്ങൾ വരാഞ്ഞതിനാൽ, ഇപ്പൊഴും സോമം കുടിപ്പാൻ തുടങ്ങിയിട്ടില്ല.

4. ചുണ്ടിക്കാട്ടുകയാണ്: ഇത്—ഉത്തരവേദി. അത്രം = അന്തരീക്ഷം. ഏവിടെനിന്നെങ്കിലും, ഞങ്ങൾക്കു തരാൻ അന്നവും കെല്പും കയ്യിലെടുത്തു, ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നെത്തുവിൻ.

5. പൂർവാർദ്ധം പരോക്ഷകഥനം: സിദ്ധമാകാവു—ലഭിക്കുമാറാകട്ടെ. സൗഖ്യദായാനം = സുഖപ്രദമായ ആഗമനം. സദീരവിത്തം = നല്ല വീരന്മാരോടു കൂടിയ ധനം.

- കാലത്തു യജ്ഞത്തിൽ വന്നെത്തു, മശ്വകൾ:
ചാലേ പുകഴ്ത്തിവരുന്ന, പൂർവർഷികൾ! 1
- അർച്ചിയിൽവിൻ, പ്രഭാതത്തിലയയ്ക്കവി,—
നശ്വകൾക്ക:—നിശ്ശേഷമായി, ദേവകൾ.
നമ്മിൽനിന്നു ന്യൻ യജിഞ്ഞാലോ, നല്ലാലോ:
മുന്മുൻ യജിപ്പവനത്രേ, സുഭാവിതൻ. 2
- ഏകാതവേഗമാമേതിനാൽപ്പിന്നിട്ടം,
ദുസ്സരമൊട്ടു നിങ്ങളശ്വകളേ;
അന്നവും കൊണ്ടുവരുന്നതുണ്ട, ബുദ്ധ്യൻ—
പൊന്നണിത്തേർ, മധുരാഭം, സുതോദകം! 3
- സംഹിതാനന്മാം കർമ്മമശ്വകൾക്കുപരേ
ചെല്ലെവൻ നല്ലമോ ഹവ്യ, മഹാനന്ദൻ
തന്മകനെത്തടിപ്പിയിൽ, ക്രിയകളാ;—
ലുന്മലിയിൽ, വിടാതഗ്നിവിഹീനരെ! 4
- സിദ്ധമാകാവു, ഞങ്ങൾക്കു നാസത്യർതൻ
പുത്തനാം രക്ഷയും സൌഖ്യദായനവും:
നിത്യരേ, കൊണ്ടുവന്നീടുവിനെ, ഞങ്ങൾക്കു
സദീരവിത്തവും സർവസൗഭാഗ്യവും! 5

സൂക്തം 77.

1. ഋഗ്വേദം: കാലത്തുവോരേ—പ്രഭാതത്തിൽ വരുന്നവരായ അശ്വകളെ. പിച്ഛദുരയൻ—പിച്ഛക്കനായ ദുരയൻ; രാക്ഷസശ്രീകൾ കടിച്ചു കളയുന്നതിനുമുമ്പേ, മുഖ്യരായ അശ്വകൾ സോമം നുകരണം.

2. അയയ്ക്കവിൻ—ഹവിസ്സുകൾ. ദേവകൾ അതിൽ (സായംകാലത്ത്) ഏകദേശം, ഹവിസ്സു സ്വീകരിച്ചിട്ടു. മുന്മുൻ യജിപ്പവനത്രേ, സുഭാവിതൻ—മുമ്പേ മുമ്പേ യജിപ്പവനാണ്, ദേവകളുടെ പ്രസാദം നേടുക; അതിനാൽ മറ്റൊരാൾ യജിക്കുകയും ഹവിസ്സു നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പു നമുക്കു യജിക്കണം.

3. ഏകാതവേഗം = മനസ്സിന്റെയും വായുവിന്റെയും വേഗമുള്ളത്. ദുസ്സരം—ദുർഗമപ്രദേശം. മധുരാഭം = മനോജ്ഞവർണ്ണം. സുതോദകം = ജലമൊഴുകുന്നത്.

4. സംഹിതാനം = വളരെ അന്നങ്ങളോടുകൂടിയത്. വിടാതേ (നിരന്തരം) അഗ്നിവിഹീനരെ (അഗ്നിയെ പുജിക്കാത്തവരെ). ലുന്മലിയിൽ—സംഹരിച്ചു.

സൂക്തം 78.

ആത്രേയൻ സപ്തവധി ഗൃഷി; ഉഷ്ണിക്കും ത്രിഷ്ടപ്തം അനഷ്ടപ്തം ഹനുസ്സുകൾ;
അശ്വതികൾ ദേവത.

അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടു വരുവിൻ: നാസത്യരേ,
ഇച്ഛ വിടരുത്; രണ്ടരയന്നങ്ങൾപോലേ, സോമനീരിനടുക്കൽ
പറന്നെത്തുവിൻ! 1

അശ്വതികളേ, പുൽനിലത്തു രണ്ടു മാനുകളും രണ്ടു ഗൌരങ്ങളും
ഉമെന്നപോലെയും, രണ്ടരയന്നങ്ങൾപോലെയും നിങ്ങൾ സോ
മനീരിനടുക്കൽ പറന്നെത്തുവിൻ! 2

അന്നധനരായ അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ അഭീഷ്ടത്തിനായി
യജ്ഞത്തിലണയുവിൻ — രണ്ടരയന്നങ്ങൾപോലേ, നിങ്ങൾ
സോമനീരിനടുക്കൽ പറന്നെത്തുവിൻ! 3

അശ്വതികളേ, ഉമിത്തിയ്ക്കിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞ അത്രി, അപേ
ക്ഷിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീപോലെ, നിങ്ങളെ സ്തുതിച്ചുവല്ലോ. നിങ്ങൾ
പരുത്തിന്റെ പ്രഥമവേശത്തോടേ, അതിസുഖമാംവണ്ണം വന്നു
ചേർന്നാലും! 4

മരമേ, നീ, പൊൻ തുടങ്ങുന്നവളുടെ യോനിപോലെ വിട
ന്നാലും: അശ്വതികളേ, നിങ്ങൾ എന്റെ വിളി കേൾക്കുവിൻ;
സപ്തവധിയെ വിടുവില്ലുവിൻ! 5

അശ്വതികളേ, പേടിച്ചുപേക്ഷിക്കുന്ന ഗൃഷിയായ സപ്തവധിയ്ക്കു
വേണ്ടി നിങ്ങൾ മായയാൽ മരത്തിനടുക്കൽ വരുവിൻ; തുറക്കു
കയും ചെയ്യുവിൻ! 6

സൂക്തം 78.

2. ഗൌരങ്ങൾ—ഒരുതരം മാനുകൾ.

4. സ്ത്രീപോലെ—ഹർഷിച്ചുകൊണ്ടെന്നർത്ഥം. പ്രഥമവേശം=ഒന്നാമ
ത്തെ ഗതിവേശം.

5. സപ്തവധിയെ രാത്രിത്തോറും ഭാര്യാവിധുകതനാക്കാൻ വൈരികളായ
ജ്യേഷ്ഠന്മാർ പിടിച്ചു ഒരു പെട്ടിയിൽ കിടത്തി, പൂട്ടും; നേരം പുലർന്നാൽ തുറ
ന്നു പുറത്തു വെട്ടിട്ട്, ഉപദ്രവിപ്പുകയും ചെയ്യും! അങ്ങനെ അത്യന്തം വലഞ്ഞ
സപ്തവധി പെട്ടിയിൽ കിടക്കെ, അതിനോടപേക്ഷിക്കുന്നു: മരമേ—ഹേ പെട്ടി.

6. മായയാൽ—ആരും കാണാതെ. ഈ സ്തുതിയാൽ പ്രസാദിച്ചു അശ്വ
തികൾ സപ്തവധിയെ പെട്ടിയിൽനിന്നു പുറത്താക്കി, മറഞ്ഞു.

കാറന് കൊക്കരണിയെ പാടേ ഇളക്കുമല്ലോ; അപ്രകാരം,
നിന്റെ ഗർഭം ചലിക്കട്ടേ; പത്തുമാസം ചെന്നാൽ പുറത്തേയ്ക്കു
പോരട്ടേ! 7

കാറന് കാടിനെയും കടലിനെയും ഇടുലയ്ക്കുമല്ലോ; അപ്രകാരം
പത്തുമാസം കഴിച്ചിട്ടു നീ ജരായുവോടുകൂടി പുറത്തേയ്ക്കു പോരിക! 8

പത്തുമാസം അമ്മയുടെ വയറിൽ കിടന്ന കട്ടിയായ ജീവി
പരിക്കുപറ്റാതെ ജീവനോടേ പുറത്തു പോരട്ടേ; അമ്മയും ജീവി
യ്ക്കട്ടേ! 9

സൂക്തം 79.

ആത്രേയൻ സത്യശ്രവസ്ത്വം ഋഷി; പംക്തി ഛന്ദസ്സ്; ഉഷസ്സ് ദേവത.

(കേക)

ഞങ്ങളെപ്പറ്റിത്തുക, മുമ്പുണ്ടായിരുന്നപോലേ,
തുംഗസമ്പത്തിനിന്നും, ദീപ്തയാമുഷസ്സേ, നീ;
വയുപുത്രനും സത്യശ്രവസ്സുനവകൽ നീ
ചെയ്യുക, കനിവശ്വസുതേ, ശുഭോദയേ! 1

നീ ശുചദ്രഥപുത്രനാകിയ സുനീമകൻ
വീശിനാളല്ലോ, നല്ല വെളിച്ചം വിണ്ണിൻകണ്ടത്തേ;
കെല്പു കൂടിയ സത്യശ്രവസ്സാം വായുകുലം—
മപ്പടി ചെയ്കി, നശ്വസുതേ, ശുഭോദയേ! 2

അങ്ങനെ ധനം കൊണ്ടുവരുവോളം നീയിന്നും—
മെങ്ങളിൽ വിണ്ണിൻകണ്ടത്തേ, വീശുക, വെളിച്ചത്തെ,

7. പിന്നീടു സപ്തവധി ഭാര്യയുടെ ശീശ്രവസവത്തിനായി അശ്വകളെ
സ്തുതിച്ചതാണ്, ഇതുകൽ മുന്നുകേൾ. നിന്റെ—ഭാര്യയുടെ.

8. ഗർഭത്തോടു പറയുന്നു: ജരായു = മരുന്നില്ല.

9. അമ്മയും ജീവിയ്ക്കട്ടേ—അതിന്നും, അശ്വകളേ, നിങ്ങൾ അനുഗ്രഹി
പ്പിൻ!

സൂക്തം 79.

1. വയുൻ—സത്യ ശ്രവസ്സിന്റെ അച്ഛൻ. കനിവ് ചെയ്യുക—കനിഞ്ഞു
പ്രിയം; അശ്വസുത—ഉഷസ്സിന്റെ ഒരു പുത്രനും.

2. വായുൻ = വയുപുത്രൻ.

കെല്പു കൂടിയ സത്യശ്രവസ്സാം വായുന്തങ്കൽ
മല്ലാടെന്നപോലശ്വസുതേ, ശുഭോദയേ! 3

ഭാരവാഹികളെവർ പാടി വാഴ്ത്തുമോ നിന്നെ,—
ചാരശ്രീകളാ, മവർ വിത്തത്താൽ വിഭാവരി;
ദാനശീലരായ്ത്തീരും, മഘോനി, നന്നായ്ചെയ്യും,
ദാനങ്ങളവരശ്വസുതേ, ശുഭോദയേ! 4

നിന്നുടെ ചിലകൂട്ടക്കാരിതാ, ഭവതിയെ—
പൊന്നിനുവേണ്ടിയനുകൂലയാക്കുന്നുണ്ടല്ലോ;
ഭംഗമില്ലാത്ത ധനമിച്ചയാ റല്ലമിവ—
ഞങ്ങൾക്കു താങ്ങാണ, ശ്വസുതേ, ശുഭോദയേ! 5

ഭംഗമില്ലാത്ത ധനമേതു സമ്പന്നന്മാരോ
ഞങ്ങൾക്കു മഘോനിയാമുഷസ്സേ, നല്ലിപ്പോന്നു;
വീരയുക്തമാം കീർത്തി കൊണ്ടുവന്നതുക,—
സ്തൂരികൾക്കു നീയശ്വസുതേ, ശുഭോദയേ! 6

ഏതുദാരന്മാരെങ്ങാക്കശ്വപഗോസമേതമാം,
ഭൂതിയെ മഘോനിയാമുഷസ്സേ, നല്ലിപ്പോന്നു;
നിന്തിരുവടിയവെക്കെത്തിയ്ക്കു, മിന്നും സ്വത്തും.
മുത്തമന്നവുമശ്വസുതേ, ശുഭോദയേ! 7

പകലോൻകുതിർ പരക്കുന്നതോടൊപ്പം, വിണ്ണിൻ—
മകളേ, തെളിതേജസ്സുജ്ജ്വലിപ്പതോടൊപ്പം
നീ കൊണ്ടുവരേണമേ, ഞങ്ങൾക്കു ഭോജ്യത്തെയും
ഗോഗണത്തെയുമശ്വസുതേ, ശുഭോദയേ! 8

ഏകക, വെളിച്ചത്തെത്തിരുവിൻമകളേ, നീ;
വൈകിച്ചിടൊല്ലേ, കർമ്മാനുഷ്ഠാനങ്ങളെത്തെയ്യും;

4. ഭാരവാഹികൾ—ഗുരവിക്കുകൾ. ചാരശ്രീകളാം—നല്ല ശ്രീയുള്ളവരായിത്തീരും. വിഭാവരി, മഘോനി എന്നിവയും ഉഷഃപര്യായങ്ങൾതന്നെ.

5. പൊന്നിനുവേണ്ടി—ധനമെടുക്കുവാനായി.

6. വീരയുക്തം—പുത്രാദികളോടുകൂടിയത്. സ്തൂരികൾ—സ്തോതാക്കൾ.

7. ഏടുത്തുപറയുന്നു: ഭൂതി = സമ്പത്ത്. മിന്നും സ്വത്തും—സ്വർണ്ണത്താദിയും.

8. തെളിതേജസ്സ്—അഗ്നിയുടെ.

സ്തേനനാം രിപുവെപ്പോലെരിയിഞ്ജോലാ, നിന്നെ-
ബ്ഭാണമാൻ വൈലാലശ്വസുതേ ശുഭോദയേ! 9

ഇത്രമാത്രമോ പുനരിതിലുമധികമോ
ശക്തയാണേ, കാൻ വിഭാവരിയാമുഷസ്സേ, നീ:
അരിശപ്പെടില്ലല്ലോ, വെളിച്ചം സ്തോതാക്കന്മാ-
ർക്കുരുവോളം നീയശ്വസുതേ, ശുഭോദയേ! 10

സൂക്തം 80.

സത്യവ്രതസ്സു ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ചന്ദസ്സു; ഉഷസ്സു ദേവത.
(കാകളി.)

ധാരിതയജ്ഞയായ്, മിന്നുന്ന തേരേരി,—
യാരുണ്യമാനും, വെളിച്ചം പരത്തിയും
സൂരനിൽച്ചെല്ലുമുഷോമഹാദേവിയെ—
ഗ്രീരിനാലേ സ്തുതിക്കുന്നു, മേധാവികൾ. 1
മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഗമ്യങ്ങളാക്കി മുൻപോരുന്നു,
പാർക്കണർവേകം സുരപയുഷസ്സിവരും;
ഇജഗദ്യാപ്ത മഹതി മഹാരഥ—
യുജ്ജലിപ്പിപ്പു, പകലിൻശിരസ്സിനെ! 2
സ്വത്തുരപ്പിക്കുന്നു, ചെങ്കാളയെപ്പട്ടി-
നിത്തുമീ വിശ്വവരേണ്യയാം ദേവിയാരും;

9. സ്തേനനാം രിപുവെപ്പോലെ—മോഷ്ടിച്ച ശത്രുവിനെ രാജപുരുഷന്മാർ
ഭണ്ഡിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ. വൈകിയാൽ, നിനക്കു ചടുവെയിൽ കൊള്ളേണ്ടി
വരും.

10. അരുരുവോൾ—നല്ലവരും.

സൂക്തം 80.

1. ധാരിതയജ്ഞം = യജ്ഞത്തെ വഹിച്ചവരും. ആരുണ്ഡം = തുടപ്പ്. ഗ്രീരി
നാലോ—സ്തോത്രങ്ങൾകൊണ്ടും.

2. മുൻ—സൂര്യനു മുമ്പേ. പാർക്കു—ലോകത്തിന്നു. ശിരസ്സ്—പ്രാരംഭ
മെന്നർത്ഥം.

നേരേ നടക്കുവാൻ മാർഗ്ഗങ്ങൾ കാട്ടുന്നു;
ഭൂരിസ്തുതയായ് ലസിപ്പു, തഴപ്പൊടേ. 3

മേൽവശത്തും നടുവിലും പ്രൗഢയായ്—
തുവെൺവെപ്പു കാട്ടുന്നു, കിഴക്കിനും;
നേർക്കറിഞ്ഞോരപോലനവ്രജിപ്പു, രവി—
മാഗ്ഗത്തെ; മങ്ങിപ്പതില്ലാ, ദിശകളെ. 4

മുങ്ങിയുയർന്നവരപോലേ, സ്ഫുടാംഗിയാ—
മംഗനപോലെയും കാണായ്, നമുക്കിതാ!
ശത്രുവാമന്ധകാരത്തെത്തുരത്തി വ—
ന്നെത്തി, വിളങ്ങുമുഷ്ണായ വിൺമകൾ! 5

വിൺമകളാമിവര നേരിട്ടുനിന്നൊ, ത
നന്മകുപോലുടൽ കാട്ടുന്നു, ലോകരെ:
രമ്യവസ്തുക്കളെദാതാവിനേകുന്നു;
മുന്മട്ടു പേർത്തൊളി വീശുന്നു, തയ്യലാരം! 6

സൂക്തം 81.

ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; ജഗതി ഹനുസ്; സവിതാവ് ദേവത.

മേധാവികൾ മനസ്സുചെലുത്തുന്നതും, കർമ്മം തുടങ്ങുന്നതും, മേ
ധാവിയായി വിദ്വാനായ യാതൊരു മഹാന്റെ അനുജന്മയാലോ;

3. ചെങ്കളയെപ്പുട്ടിനിർത്തും—തേരിനു ചുകന്ന കാളകളെ പൂട്ടുന്നു; തുട
രശ്ചികളെ കാളകളാക്കിക്കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. തഴപ്പൊടേ—അക്ഷിണ
യായി.

4. മേൽവശത്തും നടുവിലും പ്രൗഢയായ്—ഭ്യാവിളം അന്തരിക്ഷ
ത്തിലും വളർന്നു. നേർക്കറിഞ്ഞോരപോലെ—സുദ്യാനുഗമനം സ്വകർത്തവ്യമാ
ണെന്നു അറിഞ്ഞിട്ടെന്നപോലെ. ദിശകൾ—ദിക്കുകൾ.

5. മുങ്ങിയുയർന്നവര—വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങി, പൊന്തിയവരും; കളിച്ചുകേ
റിയവരും. ഈ ഉപമ സ്വാച്ഛതയെ വ്യഞ്ജിപ്പിപ്പിന്നു. സ്ഫുടാംഗി—പണ്ടങ്ങ
ണിഞ്ഞു, അവയവങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നവരും. അംഗനം=സുന്ദരി.

6. പൂർവോക്തം എടുത്തുപറയുന്നു: രമ്യവസ്തുക്കൾ—ധനങ്ങൾ. ദാതാവ്—
ഹവിഷപ്രദൻ, യജമാനൻ. തയ്യലാരം—യുവതി.

ഹോത്രങ്ങളെ യാതൊരനുഷ്ഠാനജ്ഞൻ തനിയേ നടത്തുന്നുവോ;
വലിയ ഒന്നാണ്, ആ സവിതൃദേവനെ സ്മരിച്ചാൽ! 1

കവിയായ സവിതാവ് എല്ലാ രൂപങ്ങളെയും എടുത്തണിയുന്നു;
നല്ലതും ചെറുതും ഇരുകാലിനും നാൽക്കാലിനും അന്നജന്തയരുടേതും;
സ്വർഗ്ഗത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ആ വരേണ്യൻ ഉഷസ്സുദിപ്പിന്നു പിറകേ ഉദ്ഭാസിക്കുന്നു. 2

മറ്റു ദേവകളും യാതൊരു ദേവന്റെ ഉദയത്താലാണോ, മഹിമയും ബലവും നേടുന്നത്; യാതൊരു ദേവൻ പൃഥിവ്യാദിലോകങ്ങളെ
മഹത്വത്താൽ അളന്നുവോ; ആ സവിതാവ് വെണ്മയോടെ വിലസുന്നു! 3

ദേവ, സവിതാവേ, നിന്തിരുവടി മൂന്നു വിണ്ണലകിലും ചെല്ലുന്നു;
സൂര്യന്റെ രശ്മികളോടു ചേരുന്നു; രാത്രിയുടെ ഇരുവശത്തും ചുറ്റിനടക്കുന്നു;
ധർമ്മങ്ങളാൽ മിത്രനായിച്ചമയുന്നു! 4

ദേവ, സവിതാവേ, അവിടുന്നൊരാളാണ്, അന്നജന്തയരുളാൻ ശക്തൻ;
അവിടുന്നു ഗമനങ്ങളാൽ പുഷ്പാവായിത്തീരുന്നു; അവിടന്ന് ഈ ഉലകിന്നൊക്കെ പെരുമാളാകുന്നു!
ആ നിന്തിരുവടിയിൽ ശ്യാവാശ്വൻ സ്നോത്രം ചമയുന്നു. 5

സൂക്തം 82.

ശ്യാവാശ്വൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പം ഗായത്രിയും ചമസ്സകൾ;
സവിതാവ് ദേവത.

ഗേനായ സവിതൃദേവന്റെ ആ ഭോഗ്യം ഞങ്ങൾ വരിയ്ക്കുന്നു;
ശ്രേഷ്ഠവും സർവസാധകവും ചൈരില്ലാത്തവുമായ അതു ഞങ്ങൾക്കു കൈവരമാറാകണം! 1

സൂക്തം 81.

1. ഹോത്രങ്ങൾ—സപ്തഹോത്രക്രിയകൾ.

4. ഉദയത്തിനുമുമ്പുള്ളവൻ സവിതാവ്; ഉദിച്ചുസ്മരിക്കുന്നവൻ സൂര്യൻ.
മിത്രൻ—മിത്രനെന്ന ദേവൻ; അല്ലെങ്കിൽ സഖാവ്.

5. പുഷ്പാവ്—പോഷകൻ, പുഷ്പവെന്ന ദേവൻ.

സൂക്തം 82.

1. ഗേൻ—ജനീയൻ, ഗേനെന്ന ദേവൻ. ഭോഗ്യം—ധനം.

ഈ സവിതാവിന്റെ സ്വയം പുകളേറിയതും പ്രിയവുമായ ഐശ്വര്യത്തെ ആരും ഖണ്ഡിക്കുന്നില്ല! 2

ആ ഭഗനായ സവിതാവു ഭാതാവിന്നു രത്നങ്ങൾ കല്പിച്ചയക്കുമല്ലോ; അവിടുത്തോടു പുജനീയമായ ധനം ഞങ്ങൾ യാചിക്കുന്നു. 3

ദേവ, സവിതാവേ, നിന്തിരുവടി ഇന്നു ഞങ്ങൾക്കു സന്തതിസമേതമായ സൗഭാഗ്യം അയയ്ക്കുക: പത്തൊപ്പാടിനെ ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കുക! 4

ദേവ, സവിതാവേ, നിന്തിരുവടി പാപങ്ങളെയെല്ലാം ആട്ടിപ്പായിയ്ക്കുക; നല്ലതെന്തോ, അതു ഞങ്ങൾക്കയയ്ക്കുക! 5

സവിതാദേവന്റെ അനുജന്മാരായ നാം ഭൂമിയ്ക്കു് അപരാധികളല്ലാതാകണം; വേണ്ടതൊക്കെ നമുക്കു കൈവരണം! 6

സർവദേവനായി സർവ്വപതിയായി സത്യാനുജ്ഞനായിരിയ്ക്കുന്ന സവിതാവിനെ ഞങ്ങൾ ഇന്നു സൂക്തങ്ങൾകൊണ്ടു സേവിക്കുന്നു: 7

ഈ രാപകലുകൾ രണ്ടിന്റെയും മുമ്പിൽ വീഴ്ചവരാതെ എഴുന്നള്ളുന്ന സുകർമ്മാവാണല്ലോ, സവിതാദേവൻ! 8

യശസ്സുകൊണ്ടു് ഈ ജംഗമങ്ങളെയെല്ലാം കേൾപ്പിക്കുകയും പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവനാണല്ലോ, സവിതാവ്! 9

സൂക്തം 83.

മൗമൻ ഋഷി; ത്രിഷ്ഠുപ്തം ജഗതിയും അനുഷ്ഠുപ്തം ഹനുസ്സുകൾ;

പശ്ചന്ത്യൻ ദേവത.

യാതൊരു ക്ഷിപ്രപ്രഭാനനായ വൃഷഭൻ മുക്രിയിട്ടുകൊണ്ടു് ഓഷധികളെ ജലമാകുന്ന ഗർഭം ധരിപ്പിക്കുന്നുവോ, ആ ബലവാനായ

3. ഭാതാവ്—യജമാനൻ.

7. സർവദേവൻ—എല്ലാദേവന്മാരും വശപ്പെട്ടവൻ.

9. കേൾപ്പിക്കുകയും—ജഗത്തു മുഴുവനും സവിതാസ്തുതി കേൾക്കുന്നു എന്നു സാരം.

പർജ്ജന്യനോടു താങ്കൾ നേരിട്ട പ്രാർത്ഥിക്കുക; ഈ വാക്കുകൾ കൊണ്ടു സ്മരിക്കുക; ഹവിസ്സുകൊണ്ടു പരിചരിക്കുക. 1

പർജ്ജന്യൻ വൃക്ഷങ്ങളെ ഒടിക്കുന്നു; രക്ഷസ്സുകളെ മുടിക്കുന്നു. ഉലകെല്ലാം ഈ പെരുംകൊലയനെ പേടിക്കുന്നു—നിരപരാധൻ പോലും പറയുന്നു. ഈ വർഷകർമ്മാവ് ഇടിമുഴക്കി പാപികളെ മുടിക്കുന്നു! 2

ചമ്മട്ടികൊണ്ട് അശ്വങ്ങളെ തെളിക്കുന്ന ഒരു തേരാളിപോലെ, പർജ്ജന്യൻ വർഷകരായ ദൂതരെ വെളിയു വരുത്തുന്നു; അദ്ദേഹം അന്തരീക്ഷത്തിൽ മഴയേർപ്പെടുത്തിയാൽ, അകലത്തുനിന്നു സിംഹഗർജ്ജിതങ്ങൾ പൊങ്ങുകയായി! 3

പർജ്ജന്യൻ പൃഥ്വിയിലെ ജലംകൊണ്ടു രക്ഷിയ്ക്കുമ്പോൾ, കാററ് ഊക്കിൽ വീശും; മിന്നലുകൾ പാറും; ഓഷധികൾ ഉയരും; അന്തരീക്ഷം ചോരും; ഭൂമി ഭൂവനത്തിനെല്ലാം ഹിതയായിത്തീരും! 4

ആരുടെ കർമ്മത്തിൽ പൃഥ്വി കനിയുന്നുവോ, ആരുടെ കർമ്മത്തിൽ ഗോക്കൾ പുഷ്ടിപ്പെടുന്നുവോ, ആരുടെ കർമ്മത്തിൽ ഓഷധികൾ നാനാഭൂപങ്ങളായിത്തീരുന്നുവോ; പർജ്ജന്യ, ആവോൻ ഞങ്ങൾക്കു മഹത്തായ സുഖം തന്നാലും! 5

മരുത്തുകളേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു വാനത്തുനിന്നു മഴ തരുവിൻ—വർഷകരായ മേഘത്തിന്റെ വെള്ളം തുകവിൻ! ബലവാനായ, ഞങ്ങൾക്ക് ഒരച്ഛനായ ഭവോൻ ഈ കാർമുകിലിനോടൊന്നിച്ചു, തണ്ണീർ വീഴ്ത്തിക്കൊണ്ട് ഇങ്ങോട്ടു വന്നാലും! 6

ഭവോൻ നേരിട്ട് ഇറയ്ക്കുക—ഇടിമുഴക്കുക; ഗർഭം ധരിപ്പിക്കുക; തണ്ണീർത്തേരിൽ ചുറ്റി നടക്കുക; തോൽത്തുരുത്തി കെട്ടി, കമിഴ്ത്തി, നന്നായി വലിയ്ക്കുക—കന്നും കഴിയും സമനിരപ്പിലായിത്തീരട്ടെ! 7

സൂക്തം 83.

1. സ്തോതാവിനോട്: വൃഷഭേ = കാള, വർഷകൻ. മുക്ത്രയിടുക—ഇടിമുഴക്കുക. ഓഷധികൾക്കു ഗോത്വം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വാക്കുകൾ—സ്മരിക്കുക.

2. പെരുംകൊലയൻ = മഹാവധൻ.

3. വർഷകരായ ദൂതരെ—മേഘങ്ങളെ. സിംഹഗർജ്ജിതങ്ങൾ—ഇടിയാലുകൾ.

4. ഉയരും—തഴച്ചുപൊയ്ക്കും. ചോരും—വെള്ളത്തെ വീശും.

6. മൂന്നാംവാക്യം പർജ്ജന്യനോട്:

7. നേരിട്ട്—ഭൂമിഭവനായി. ധരിപ്പിക്കുക—ഓഷധികളെ. തോൽത്തുരുത്തി—മേഘം.

വോൻ വലിയ കട്ടകം പൊക്കുക; തൂകുക; നദികൾ തുന്നിച്ചേ
കുറപ്പെടു കിഴക്കോട്ടൊഴുകട്ടെ. വന്ത്രഴികളെ വെള്ളംകൊണ്ടുകുതിർക്കുക;
ഗോക്കൾ നല്ല പാനീയം ചുരത്തട്ടെ! 8

പജ്ജന്യ, വോൻ അട്ടഹസിച്ച് ഇടിവെട്ടിക്കൊണ്ടു ദുശ്ശേ
ഷിതരെ പിളർത്തുന്നതെപ്പോഴോ, അപ്പോൾ ഭൂമിയിലെ ഈ ചരാ
ചരങ്ങളെല്ലാം ആറ്റാദിയില്ല! 9

അങ്ങു മഴ പെയ്തു; പെരുമാരി നിർത്തുക. അങ്ങു നില്പല
പ്രദേശങ്ങളെ പിന്നിടാവുന്നവയാക്കി; ആഹാരത്തിന്നു സസ്യങ്ങ
ളെ ഉല്പാദിപ്പിച്ചു; പ്രജകളാൽ സ്തുതനുമായി! 10

സൂക്തം 84.

ജൈമൻ ഋഷി; അനുഷ്ടുപ്പ് ഛന്ദസ്സ്; പൃഥ്വി ദേവത.
(പാത)

നേരുതന്നേ, പിളരുന്നു, വാനികൽ—
കാറിനത്തെ പ്രകൃഷ്ടേ, പൃഥ്വി, നീ;
മോദമോദം വരുത്തുന്നതൂണ്ടല്ലോ,
മേദിനിയ്ക്കു മഹത്തപാൽ മഹതി, നീ! 1

സൂരികൾ നിന്നെയുച്ചത്തിൽ വാഴ്ത്തുന്നു,
ഗൗരവണ്ണേ, വിചിത്രസഞ്ചാരിണി:
കാറിനെ, ചിനയ്ക്കുന്ന ഹയത്തെപ്പോ—
ലേറെ നന്നായ് തെളിയ്ക്കുവോളല്ലോ, നീ! 2

മന്നിനോടൊത്തുറപ്പിൽ നിറുത്തുന്നു,
തന്നുടെ ബലത്താൽ നീ തരക്കളെ;

8. കട്ടകം—മോലം തൂകുക—വെള്ളം.

സൂക്തം 84.

1. ദേവതയായ ഭൂമിയോടാണ്, പറയുന്നത്. കാറിനം=മോലഗണം.
മേദിനി—പ്രത്യക്ഷഭൂമി. മഹത്തപാൽ=മഹിമകൊണ്ട്.

2. ഗൗരവണ്ണ=വെളുത്തവൾ. വിചിത്രസഞ്ചാരിണി=നാനാപ്രകാരം
ണ സഞ്ചരിയ്ക്കുന്നവൾ. ഹയത്തെപ്പോലെ—കുതിരയെ തെളിയ്ക്കുന്നതുപോലെ.

നിന്നുടെ മുകിൽക്കൂട്ടം ചൊരിയുന്നു,
മിന്നിടും വാനിൽനിന്നു ജലങ്ങളെ!

3

സൂക്തം 85.

അത്രീ ഋഷി; ത്രിഷ്ടുപ്തം ഛന്ദസ്സ്; വരണൻ ദേവത.

പുകൾപ്പെട്ട പെരുമാളായ വരണനെക്കുറിച്ചു നീ മഹത്തും
ഗളീരവും പ്രിയവുമായ സ്നേഹം ഉച്ചരിയ്ക്കുക: അദ്ദേഹമാണല്ലോ,
പശുവിനെ കൊല്ലുന്നവൻ തോലെന്നപോലെ, സൂര്യനു വിരി-
പ്പാൻ അന്തരീക്ഷം പരത്തിയത്!

1

വരണൻ വൃക്ഷാഗ്രങ്ങളിൽ അന്തരീക്ഷവും കുതിരകളിൽ ബ-
ലവും പൈക്കളിൽ പാലും, ഹൃദയങ്ങളിൽ കർമ്മവും, വെള്ളത്തിൽ
തിയും പരത്തി; സൂര്യനെ ആകാശത്തും സോമനെ മലയിലും
നിർത്തി!

2

വരണൻ വാന്യശികരക്കും അന്തരീക്ഷത്തിനും വേണ്ടി, മേ-
ഘത്തിന്റെ പായ കുന്നിയിച്ചു; അതിനാൽ സർവ്വവനപ്പെരുമാരും,
നനയ്ക്കുന്നവൻ യവത്തെ എന്നപോലെ, മന്നിനെ കുതിക്കുന്നു!

3

ഭൂവിനെയും അന്തരീക്ഷത്തെയും ദ്യോവിനെയും കുതിക്കുന്ന
വരണൻ ജലത്തെ ഇച്ഛിയ്ക്കുമ്പോഴെയ്ക്കും മലകൾ മുകിലുടക്കും:
ബലിഷ്ഠരായ വീരന്മാർ ഇളക്കിവിടും!

4

പുകൾപ്പെട്ട അസുരഹന്താവായ വരണന്റെ ഈ ബുദ്ധി
വൈഭവം ഞാൻ വണ്ണിയ്ക്കാം. തന്തിരുവടി അന്തരീക്ഷത്തിൽ സ്ഥി-
തിചെയ്ത് ഒരളവുകോൽകൊണ്ടെന്നപോലെ, സൂര്യനെക്കൊണ്ടു്
അന്തരീക്ഷം അളന്നു!

5

സൂക്തം 85.

1. ഋഷി, തന്നോടുതന്നെ പറയുന്നു: പശുവിനെ (ബലിമൃഗത്തെ) കൊല്ലു-
ന്നവൻ അതിന്റെ തോൽ ഉണങ്ങാൻ പരത്തിയിട്ടുമാല്ലോ.

2. ഹൃദയങ്ങളിൽ—പ്രാണിമനസ്സുകളിൽ. തിയ്യ—വൈദ്യുതാഗ്നി

3. കുന്നിയിച്ചു—ഭൂമിയ്ക്കുലിമുഖമാക്കി: മഴ പെയ്യിച്ചു.

4. വീരന്മാർ—മരുത്തുകൾ. ഇളക്കിവിടും—മേഘങ്ങളെ.

അത്യൽകൃഷ്ടപ്രജ്ഞനായ ദേവന്റെ ഈ ബുദ്ധിഭവേവേ. ആരും തള്ളിപ്പോ: ഒരൊറ്റസ്സമുദ്രത്തെപ്പോലും വെള്ളംകൊണ്ടു നിറയ്ക്കുന്നില്ലല്ലോ, പ്രവഹിക്കുന്ന നദികൾ!

6

വരണ, ഞങ്ങൾ അഭ്യമാവിനോ, മിത്രനോ, സഖാവിനോ, ഭ്രാതാവിനോ, അയൽവീട്ടുകാരനോ, പറയാൻ കൊള്ളരുതാത്ത വല്ല കുറവും സദാ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതു ഭവൻ അഴിച്ചു നീക്കണം!

7

ചൂതാടികളാൽ ചൂതിലെന്നപോലെ ചുമത്തപ്പെട്ടതും, വാസ്യവത്തിലുള്ളതും, ഞങ്ങളറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തതും—എല്ലാം— നിന്തിരുവടി ഞെട്ടറവപോലെ വിടവിച്ചാലും; വരണ, ദേവ, അങ്ങനെ ഞങ്ങൾ നിന്തിരുവടിയിൽ പ്രിയപ്പെട്ടവരാകണം!

8

സൂക്തം 86.

അത്രീ ഋഷി; അനുഷ്ഠ്യം വിരാട് പൂർവ്വം ഛന്ദസ്സുകൾ; ഇന്ദ്രാഗ്നികൾ ദേവത.
(‘താമരക്കണ്ണൻ’ പോലെ.)

ഇന്ദ്രാഗ്നികളിങ്ങൊരപ്പോർകളി—
ലൊന്നിച്ചു കാക്ക, മാ നരൻ
കെല്ലു റവ വിത്തംപോലുമേ, ത്രിതൻ
ജല്ലനംപോലെ ഖണ്ഡിതം!

1

പോരിൽദൃസ്തര, രന്നത്തിൽ സ്തുത്യ—
നാ, രഞ്ചമന്ത്യക്വീശ്വരൻ—

6. ദേവൻ—വരണൻ. ഏതു നദികൾ ചെന്നുചേർന്നാലും സമുദ്രം നിറയില്ല; ഇതു വരണൻ വെച്ചു വ്യവസ്ഥയാലാണ്.

8. എല്ലാം—എല്ലാപ്പാപങ്ങളും. ഞെട്ടറവ—ഞെട്ടിൽനിന്നു വിട്ട കായളം മറ്റും.

സൂക്തം 86.

1. ഇന്ദ്രാഗ്നികൾ—ഇന്ദ്രനും അഗ്നിയുമായ ഭവാന്മാർ. ത്രിതൻ എന്ന ഋഷി ജല്ലനം (പ്രതിപക്ഷവാദം) ഖണ്ഡിക്കുന്നതുപോലെ, വിത്തം (ശത്രുധനം) നശിപ്പിക്കും.

ഇങ്ങനെയുള്ള ഇന്ദ്രാഗ്നികളെ
ഞങ്ങൾ പുകഴ്ത്തിക്കൊള്ളുന്നു. 2

അദ്ധനികക്കേ, ധർഷകൗജസ്സി;—
തത്യഗ്രം വജ്രം, കൈകളിൽ;
നൽത്തണ്ണീരിനായത്ത്വത്തേരിലവർ
വൃത്രനെക്കൊല്ലാൻ ചെന്നെത്തും. 3

അന്നിങ്ങളെ, തേരോടിപ്പാനെങ്ങ—
ളിന്ദ്രാഗ്നികളേ, വാഴ്ത്തുന്നു,
സ്തോത്രസേവ്യരെ, ജംഗമധനം
കാത്തരുവോരെ, വിജ്ഞരെ! 4

പ്രത്യഹം നരർപോലേ വർദ്ധിത്യം
ദർദ്ധർഷരാമദേവരെ
അശ്വാർത്ഥമർച്ചിത്യന്നേന, ശക്തൊ—
ത്തർച്ചിസ്സുള്ളൊരെ, യർച്ച്യരെ. 5

അമ്മിക്കല്ലിന്മേൽക്കത്തിച്ചതച്ച
ചെമ്മേ പിഴിഞ്ഞ നീർപോലെ,
കെല്ലിനെയുളവാക്കും ഹവ്യവു—
മർപ്പിച്ചെന്നഗ്നിദ്രക്കേവം. 6

വാഴ്ത്തിപ്പാടുന്ന വിജ്ഞക്കാ നിങ്ങൾ
കീർത്തിയും പുരുവിത്തവും

2. അഞ്ചുമന്ത്ര്യക്കീശ്വരൻ—പഞ്ചജനപാലകർ.

3. ധർഷകൗജസ്സിത്—ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുന്ന ഈ ബലം. അദ്ധനികക്കേ—ധനവാന്മാരായ ഇന്ദ്രാഗ്നികൾക്കുമാത്രം. നൽത്തണ്ണീരിനായത്—വൃഷ്ടി
സ്തവേണമി.

4. തേരോടിപ്പാൻ—യുദ്ധത്തിൽ. സ്തോത്രസേവ്യർ=സ്തോത്രങ്ങൾക്കുണ്ടു
സേവിച്ചിട്ടുള്ളവർ. ദ്വിതീയാന്തപദങ്ങൾ മൂന്നും നിങ്ങളെ എന്നതിന്റെ വി
ശേഷണങ്ങൾ.

5. പരോക്ഷോക്തി: നരർ പ്രത്യഹം (നാൾതോറും) വർദ്ധിത്യമല്ലോ;
അതുപോലെ വർദ്ധിത്യം. അദേവരെ—ഇന്ദ്രാഗ്നികളെ. അശ്വാർത്ഥം—കുതിരയെ
കിട്ടാൻ. അശർ=അശൻ, ഭഗൻ എന്ന രണ്ടാദിത്യന്മാർ. അർച്ച്യർ=പൂജനീയർ

നല്ലവിൻ—വാഴ്ത്തിപ്പാടുവോർക്കണം
നല്ലവിനി, രൂപേരുമേ!

6

സൂക്തം 87.

ആശ്രയൻ ഏവയാമരുത്ത് ഋഷി; അതിജഗതി ഛന്ദസ്സ്; മരുത്തരെ ദേവത

ഏവയാമരുത്തിന്റെ സ്തുതിവാക്യങ്ങൾ മഹാനായ, മരുത്താ
നായ, വിഷ്ണുവായ ദേവകുലണയട്ടെ; തുലോം യഷ്ടവ്യവും കൈകാ
ലുകളിൽ വളകളുണിഞ്ഞതും, ബലപത്തും, സ്തുതിയാൽ പ്രസാദി
യ്ക്കുന്നതും, ഇളക്കിക്കൊണ്ടു വീശുന്നതുമായ ഗാനത്തിലും അണയട്ടെ! 1

യാവചിലർ മഹാനോടുകൂടി ആവിർഭവിച്ചുവോ, യാവചി
ലർ സ്വയം അറിവോടുകൂടി ആവിർഭവിച്ചുവോ, അവരെ ഏവയാ
മരുത്ത് സ്തുതിയ്ക്കുന്നു: മരുത്തരുടേ, ഈ നിങ്ങളുടെ ആ കർമ്മോ
പേതമായ ബലം ആക്രമിക്കപ്പെടാവതല്ല; അതു ദാനവും മഹത്വ
വുമുള്ളതാകുന്നു. പർവ്വതങ്ങൾപോലെ അഗ്രച്ഛരാണു്, നിങ്ങൾ! 2

വിളങ്ങുന്ന ശോഭനരായ യാവചിലർ വിപുലമായ വിണ്ണിൽ
നിന്നു ശ്രവിയ്ക്കുമോ, അവർക്ക് ഏവയാമരുത്തിന്റെ സ്തുതി: ഒരേ
സ്ഥാനത്തു നിവസിക്കുന്ന ഇവരെ ആരുമില്ല, ഇളക്കാൻ! ഇവർ
അഗ്നികൾപോലെ സ്വയം പ്രകാശിയ്ക്കുന്നു; നദികളെ പ്രവഹിപ്പി
യ്ക്കുന്നു. 3

അവർ സർവസാധാരണമായ മഹാസദസ്സിൽനിന്നു പരപ്പിൽ
വീശിപ്പാറപ്പെട്ടു: ഏവയാമരുത്ത് സ്വസ്ഥാനത്തുനിന്നു സ്വയം,

6. നിർഭാലെ—സോമരസംപോലെ ഹവ്യവും (പുരാന്ധാശാദി) അ
പ്പിച്ചേൻ. ഏവ=ഇങ്ങനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു്. അവശിഷ്ടം പ്രത്യക്ഷകഥനം:
വിജ്ഞാൻ—ഞങ്ങൾക്കു്.

സൂക്തം 87.

1. വിഷ്ണു—ഇന്ദ്രൻ, വിഷ്ണു. ഗണം—മരുത് ഗണം.
2. മഹാൻ—ഇന്ദ്രൻ, വിഷ്ണു.
3. വിണ്ണിൽ നിന്നു—വന്നു്. ആരുമില്ല, ഇളക്കാൻ—ഇവർ സ്വതന്ത്ര
രാകുന്നു.

കൊണ്ടുപോകുന്ന കതിരുകളോടു ചേർന്നുപോയോ, അപ്പോൾ ആ സുഖവർദ്ധകരായ പ്രബലന്മാർ ഇണക്കത്തോടെ പോരുകയായി! 4

കീഴമത്തുന്ന, എന്നെന്നും സ്വയം പ്രകാശിക്കുന്ന, പൊൻപണ്ടങ്ങളും നല്ല ആയുധങ്ങളുമുള്ള, അന്നുവാന്മാരായ നിങ്ങളെ യാതൊന്നലംകരിയ്ക്കുന്നുവോ, നിങ്ങളുടെ ആ ബലവത്തും വഷ്കവും ദീപ്തവും വ്യാപ്തവുമായ വളരിരമ്പം ഏവയാമരുത്തിനെ വിറപ്പിക്കുകതേ! 5

അറമില്ല, നിങ്ങളുടെ മഹിമാവിന്! പ്രവൃദ്ധബലന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ പ്രദീപ്തമായ ബലം ഏവയാമരുത്തിനെ കാത്തരുളട്ടെ: യാഗത്തിൽ, കാഴ്ചയ്ക്കിരിക്കുന്നവരാണല്ലോ, നിങ്ങൾ! അഗ്നികൾ പോലെ തിളങ്ങുന്ന ആ നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ നിന്ദകങ്കൽനിന്നു രക്ഷിക്കുന്നു! 6

യാവചിലരാലാണോ, ദീർഘവീശാലമായ അന്തരീക്ഷം പുകൾപ്പെട്ടത്, നിഷ്പാപരായ യാവചിലർ വമ്പിച്ച കൂട്ടമായി നടകൊള്ളുന്നുവോ, അഗ്നികൾപോലെ അത്യന്തം ജ്വലിക്കുന്ന ആ സൂര്യന്റെയായ രൂപപ്രകാശം ഏവയാമരുത്തിനെ കാത്തരുളട്ടെ! 7

മരുത്തുകളേ, അഭേദമായ നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ സ്തോത്രത്തിന്നു വന്നെത്തുവിൻ: സ്തുതിക്കുന്ന ഏവയാമരുത്തിന്റെ വിളി കേൾക്കുവിൻ. മഹാന്മാരേ, വിഷ്ണുവിനോടു സമാനയജ്ഞരായി പ്രശസ്തരായ നിങ്ങൾ, തേരാളികളെന്നപോലെ, മറവിലുള്ള വിഭോഷികളെ പൊരുതിയോടിക്കൂട്ടിയിവിൻ! 8

യജനീയരേ, നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞത്തിൽ കർമ്മശുദ്ധിയായി വന്നെത്തുവിൻ: രക്ഷസ്സുടക്കത്ത നിങ്ങൾ ഏവയാമരുത്തിന്റെ വിളി കേൾക്കുവിൻ. മികച്ച മലകൾപോലെ വാനിൽ മേവുന്ന പ്രകൃഷ്ടജ്ഞരായ നിങ്ങൾ ആ നിന്ദകന്മാർ ദുർദ്ധരരായിത്തീർന്നാലും! 9

അഞ്ചാം മണ്ഡലം സമാപ്തം.

4. മഹാസദസ്സ്—അന്തരീക്ഷം. കൊണ്ടുപോകുന്ന—വഹിക്കുന്ന. പ്രബലന്മാർ—മരുത്തക്കൾ. ഇണക്കത്ത—‘ഞാൻ മുന്പേ, ഞാൻ മുന്പേ’ എന്ന മത്സരം.

5. പ്രത്യക്ഷാകതി: കീഴമത്തുന്ന—ശത്രുക്കളെ. വളരിരമ്പം—വലിയ ശബ്ദം.

8. പ്രത്യക്ഷാകതി.